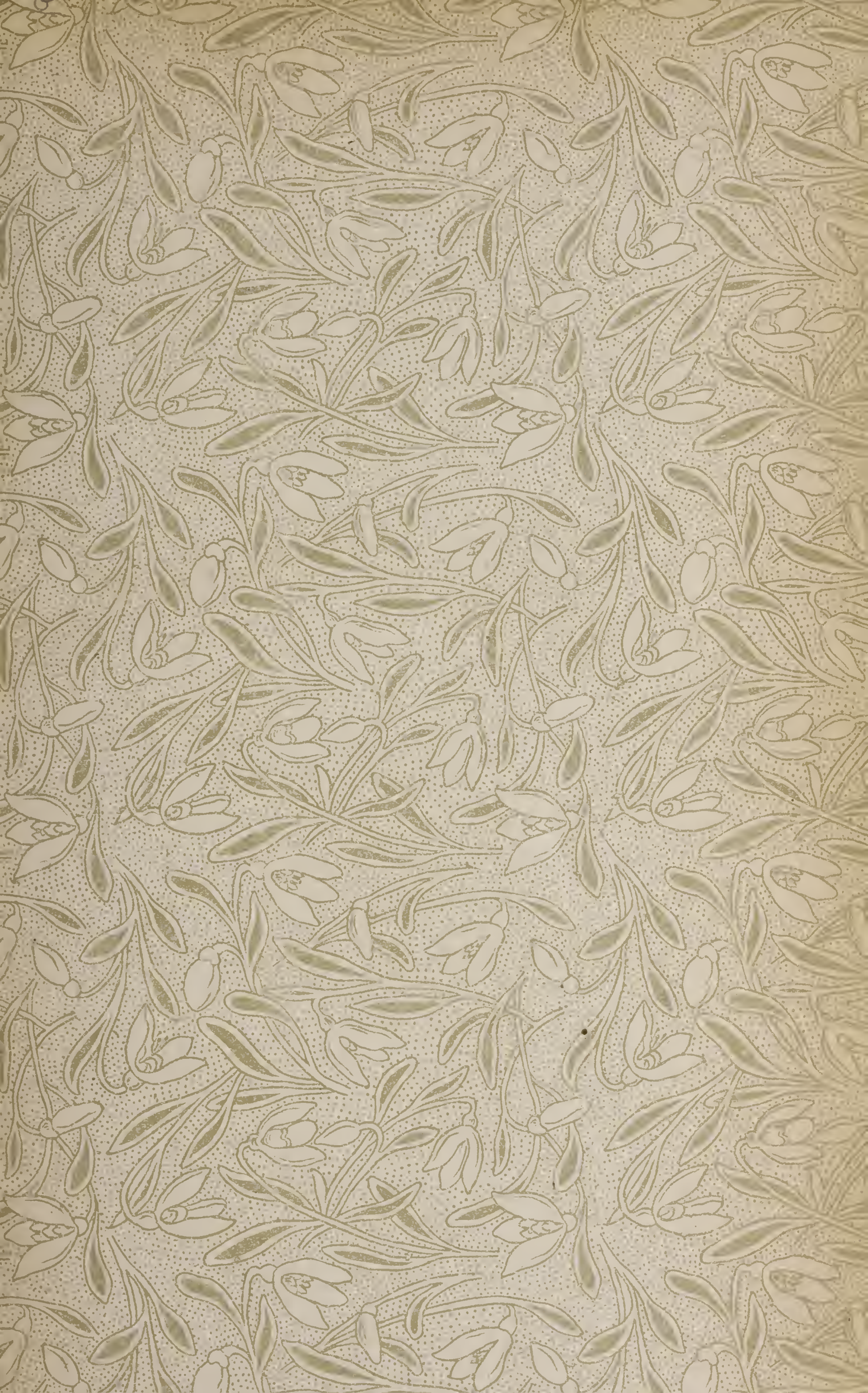

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

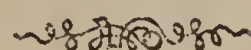
ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

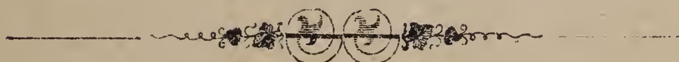

IRTA

NAGY IVÁN.

KILENCZEDIK KÖTET.

PEST, 1862.
KIADJA RÁTH MÓR.

Pest, 1862. Nyomatott Beimel J. és Kozma Vazulnál.

P.

Páal család. (Felső-őri). Vas vármegye azon hatvannégy családainak egyike, melyek 1582-ben Rudolf királytól nevezett megyei Felső-Őr helységre királyi új adományt nyertek.

Közűlök Paál János 1829-ben Vas vármegye táblabirája.

Tán ugyan e család ivadéka volt azon Paál József is, ki mint Nógrád megyei Karancskeszi nemes ifju említetik 1722-ben a nagyszombati növendékpapok közt.

Paál nevű a Gömör, Bács-Bodrog, és Zemplin megyei nemes családok közt is említetik. *Lásd Pál család.*

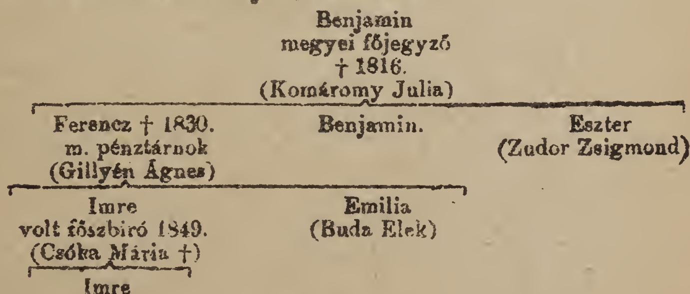
Páal család. (Baróti) Háromszéki székely eredetű. Előnevét azon széki Barót-ról irja. Egy ága Alsó-Fejér megyébe származott, és ott tagjai megyei tisztviselők voltak. Benjamin sok évig megyei főjegyző, meghalt 1816-ban. Nejétől Komáromy Juliától gyermekei Ferencz, Benjamin és Eszter, ki Zudor Zsigmondné volt.

Ferencz megyei pénztárnok volt, meghalt 1830-ban, nejétől Gillyén Ágnestől gyermekei Imre és Emilia Buda Elekné.

Imre Alsó-Fejér megyénél előbb al-, 1849-ben főszolgabiró volt. Nehány év előtt elhalt nejétől Csóka Rózától fia Imre.

A család eldődei közűl János, hagyományilag 1707. mart. 28-án II. Rákóczy Ferencznek M.-Vásárhelyen fejedelemmé lett választásakor ennek részére csatlakozva, Magyarországba jött, és itt megtelepedett, azonban maradékairól — legalább az erdélyi ág tagjai — semmi biztosat nem tudnak

Az elésoroltak izrendje [1]) következő:

[1]) Török Ant közl.

Paani család. Lehoczky szerint [1]) Paani Miklósnak fiai Bernát és Kristóf Abauj vármegyében kölcsönös örökösödési szerződésre lépnek 1512-ben a Pogány családdal Bolytár Boly (Zemplin várm.) és Paan és Szőlőcske (Abauj várm.) helységek iránt. Nővérük Margit Csáholyi Pál neje, kitől a Tárkányi család leány-ágon származott.

Paár család. Paár János 1757-ben M. Teréz király-asszonytól kapta czímeres nemes levelét, [2]) mely szerint czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban zöld téren vörös ruhás magyar vitéz áll, csizmája sárga, zsinórzata, öve arany, fejét vörös tetőjű prém-kalpag födi, vállain kaczagány függ le; oldalán fekete kard-hüvely; balkezét oldalához támasztva, jobb kezében kivont kardját villogtatja; a baloldali kék udvarban egymás fölött hármas aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között dárda-nyelre feszített vörös zászló leng. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Paar család. A hazafiusított családok közé tartozik. Paar Rudolf az 1625. évi 66. törvény czikkben nyerte a honfiusítást.

Utóbb 1655. évben Paar Ferencz-Ernesztet fogadták az ország rendei a honfiusítottak közé. [3])

Pacassi család. Pacassi János, Károly, József és Henrik bárók az 1836. évi országgyülés által vétettek be a hazafiusított nemesek közé. [4])

Közűlök János tábornok volt. Özvegye szentgyörgyi Horváth Anna

Pacsay család. Pachay néven ismeretes azon László, kinek nevére hamis pallósjogi kiváltságlevél gyártatott. [5])

Vas vármegyében Pacsay Ferencz 1757. máj. 21-én Szombathelyen kelt gyülésből nemesi bizonyítványt kapott.

Paczolay család. Nyitra vármegyéből ered, és azon megyei Paczolaj helységtől veszi nevét. A XVII. században czímeres nemes levelet nyert.

Tagjai közűl Nyitra vármegyében megyei tisztviselők közt leljük

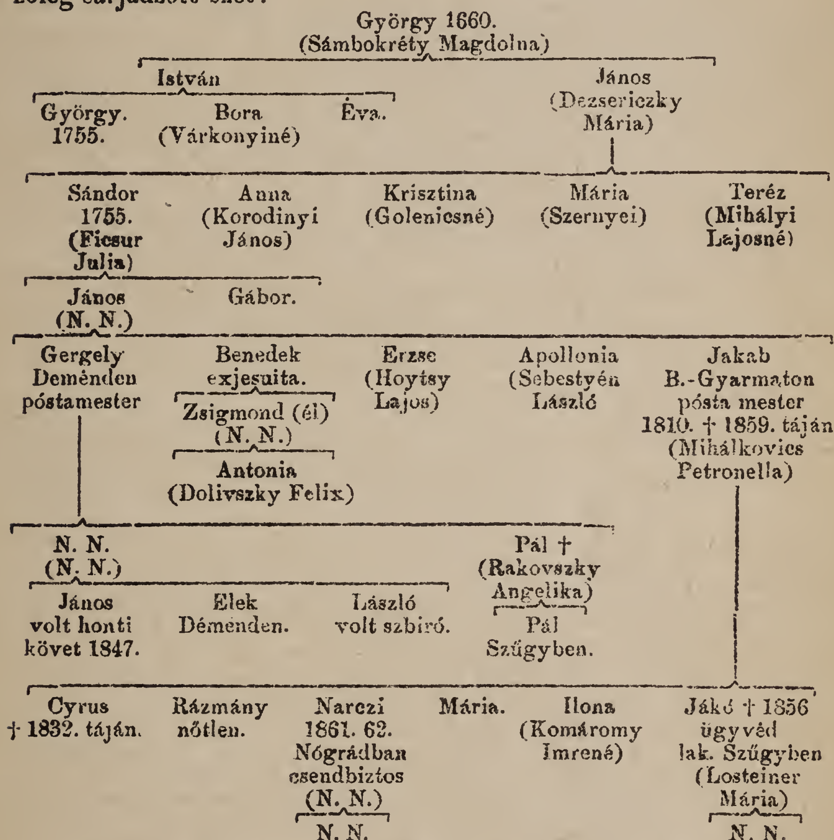
---

[1]) Stemmat. II. 267.
[2]) Collect. herald. nro 70.
[3]) 1655. évi 119. törv. cz.
[4]) 1836 : 47. törv. cz.
[5]) Tripartitum II. 14.

Paczolay G y ö r g y ö t, ki 1659—1661-ben azon megye szolgabirája volt. [1])

Nyitrából Nógrád és Hont megyébe is átszármazott a család és jelenleg főleg e két megyében székelnek.

Családfájuk Györgytől kezdve, ki Sambokréty leányt vett nőül, és ki által a szügyi Orbonás család leány-ági ivadékaivá válván, Nógrád megyei Szügy helységben is részbirtokban örökösödtek, következőleg sarjadzott szét:

Benedeknek első neje Stummer Erzse volt, de ez meghalt 1791-ben magnélkül.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó őz, nyakán nyillal átlőve. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán ágaskodik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

[1]) 1659 : 130. törv. cz.

Paczolai család. Erdély kihalt családa. [1]) Első ismert törzse Paczolai János 1520. táján élt, és feleségül háportoni Forró Ilonát tartotta. Ipa Forró Márton (vagy Mátyás) 1552. jul. 26-án részbirtokos volt Vecserd, Rovás, Gezse, Kis-Enyed, és Martontelke falvakban. Igy birtokossá vált e család házasság utján is, de ősi birtoka is kétségkivül volt a két (akkor egy) Fejér vármegyében. E megyében Sz.-Benedeken birt Kristóf 1583-ban. *)

1680. körül özvegy Mikesné az erdélyi unitária eklezsiák dúsabb jóltevője.

Mikola, valamint Benkő [2]) is, amaz a „nominatissimarum familiarum def. series"-ben, az utóbbi florentissimae et spectabiles familiae fölirat alatt említi a Paczolai családot. Kővárinál mind a három sorozatból kimaradt. — Családfájuk következőleg ismeretes :

János
(Forró Ilona)
1560. táján.

Bora (Toroczkai Ferencz)	Kristóf (1. Horváth Kata 2. Veres Anna)

1-től Erzse (Somlyai Mihály)	István (Győrffy Ilona)	Péter 1664. (K[illegible] Bora)	Bora 1680. (1. Kapronczay György 2. Mikes Mihály)

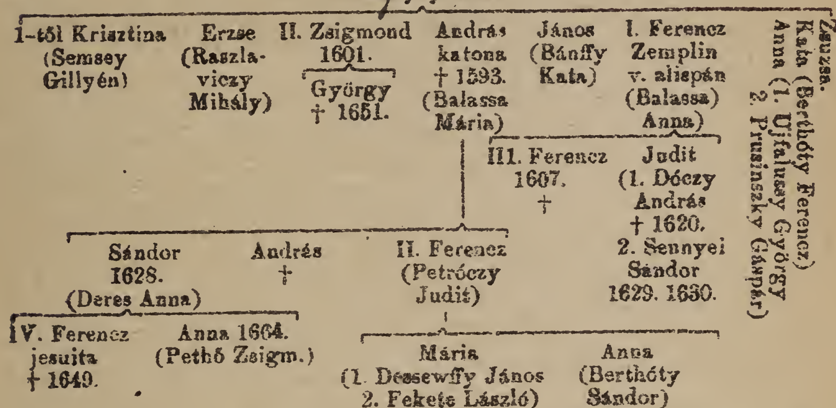
Paczonai család. Ismeretes közülök Paczonai (de Paczona) Máté 1573-ban egri kanonok, zabolcsi főesperes és helyettes (vicarius), ki 1588-ban már mint éneklő kanonok a nyolczados törvényszékhez biróul neveztetett. [4])

Másik Paczonai Márton szintén egri kanonok 1596-ban [5]), midőn Egervára ostromakor a törökkeli átadási szerződésre egyik biztosúl választatott. [6])

Paczóth család. (Böki †) Előnevét tekintve, miután Böki helység Sáros vármegyében fekszik, a családot azon megyéből származottnak véljük. Föltünésük a XVI. század közepére esik, midőn böki Paczoth Jánost 1557-ben Sáros vármegye alispáni székében találjuk [7]) Úgy látszik — vele egykorban élt böki Paczoth Zsigmond. Ennek

[1]) Mikola Hist. geneal. Transylv.
*) Régi magyar nyelvemlékek II. 303. 304.
[2]) Benkő J. Transylv gen. I. 521.
[3]) Hodor K. közl.
[4]) 1586. évi 30. törv. cz.
[5]) Schmit tévedve Paksi Jónas Mártonnak véli.
[6]) Istvánffy 1685. kiadás 451. lap.
[7]) Leboczky Stemmat. I. 203.

két neje volt, első Pongrácz Ilona, a második Sennyey Anna. Zsigmondtól következő ivadék vette származását:

I. Zsigmondnak fiai közűl II. Zsigmond 1601-ben az előbbi évi adószámadást követeli a kamarától. [1]) Fiában Györgyben 1651-ben fiágon megszakadt a család, miután az alább említendő Ferencz jesuita két évvel előbb múlt ki.

András 1588-ban Szikszónál harczolt, a Zemplin vármegyei nemesség vezére volt. Meghalt 1593. évben, midőn Fülek alúl téli szállásra vezeté seregét. Eltemettetett Kassán. [2]) Balassa Máriától három gyermeke maradt, kik közűl egyik (úgy látszik Ferencz) épen halála után közel időben született. Fiai közűl II. Ferencznek csak leányai maradtak. Sándornak Deres Annától egy leánya Anna gersei Pethő Zsigmond zemplini főispán neje volt, kivel 1675-ig élt, a midőn férje meghalt. Testvére IV. Ferencz jesuita volt. Meghalt 1649. aug. 8-án Csejthén; s benne ez ág is elenyészett.

János (I. Zsigmondnak fia) magnélkül halt meg.

I. Ferencz 1588-ban lett Zemplin vármegye alispánja. [3]) Nejétől Balassa Annától fia III. Ferencz 1607-ben kapja Aradban Kutast és Macsát, [4]) de soká nehezen élt, mert utóbb semmi nyoma. Leá-

[1]) 1601. évi 7. törv. cz.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 93.
[3]) Ugyan ott. 91.
[4]) Fábián Arad várm. 207.

nya Judit előbb Dóczy András neje, ki 1620-ban meghalván, már 1629-ben Sennyei Sándorné lett, ki vele kapta Zemplinben Perbenyik helységet, [1]) és 1631-ben együtt emeltek Leleszen Dóczy Andrásnak siremléket. [2])

Padányi család. Padány helységnek régi birtokos nemzetsége rég eloszlott Biró, Bodó, Kosár, László, Máttyus, Szakál családokra. *L. ezeket.*

Pados család. Somogy vármegye sorában találjuk. 1672-ben Pados Ferencznek és Tebery Istvánnak Pápán Ujfalusi Márton zirczi apát ellen van dolguk.

Pág család. Arad vármegyében Pág Tógyer 1781. évi mart. 20-án kihirdetteté nemességét.

Paget család. Angolországból ered. Ott született 1810. körül Paget János esquire, ki 1832. után a szárazföldön tévén utazást, 1836-ban sokáig időzött Magyar- és Erdélyországban, és e két utóbbiról igen jeles uti rajzot adott ki Londonban, mely német fordításban is megjelent. Ezután állandóan Erdélybe telepedett, és nőül vévén báró Wesselényi Polixenát, Erdélyben jószágokat vásárolt, a mezei gazdászat érdekeit buzgóan fölkarolta; és különösen a lótenyésztés körül sok hasznot tett Erdélynek. Minden közhasznú vállalatoknál értelmes tevékenysége és buzgóságánál fogva uj hazájának egyik legjobb polgára lön, miért is az $184^{6}/_{7}$-iki erdélyi országgyülésen honfiusítást nyert. A forradalom után visszament Angliába családjával együtt. Nevezett nejétől, ki „Utazás-át Sweicz és Olaszországban" (Kolosv. 1841. két köt.) szintén kiadta, egy fia Olivér, az olasz hadjáratban Garibaldi seregében harczolt.

Paina család. (Doroghi.) Közűlök András a kir. közügyi igazgatóságnál irnok 1815. körűl, s talán ugyanaz m.-vásárhelyi hivatalnok 1843-ban. Ferencz számvevő ugyanott 1846. körűl.

Paip család. Paip György-Jakab az 1659. évi országgyülésen vétetett be a magyar honfiusítottak közé. [3])

Pais család. (Bereczki.) Székely család, melyből Bereczk városánál időnként többen hivatalokat viseltek.

Pais család. Pais Mihály 1800. évben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 331.

[2]) Ugyan ott not. hist. 151.

[3]) 1659. évi 133. törv. cz.

Czímere a paizs kék udvarában ágaskodó arany oroszlán, első jobb lábával hármas kinyílt piros rózsát tartva A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán nől ki. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [1])

Paizos család. *Lásd Payzos cs.*

Pajazetovics család. 1757-ben M. Teréz királyasszony ál-által nemesítetett meg. Czímere a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon vágtató fekete mén, arany kantárral. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny nyúlik föl. Foszladék mindkét oldalról ezüstfekete. [2])

Pajer család. Zemplin vármegye czímeres nemes családai sorában említetik. [3])

Pajerl család. Pajerl Mihály, és társai Asztalos Mihály, Pesti Ádám, és Pajerl Rósa nádori parancs mellett Komáromy Péter magvaszakadtán Komárom városában curia birtokába iktattattak. [4])

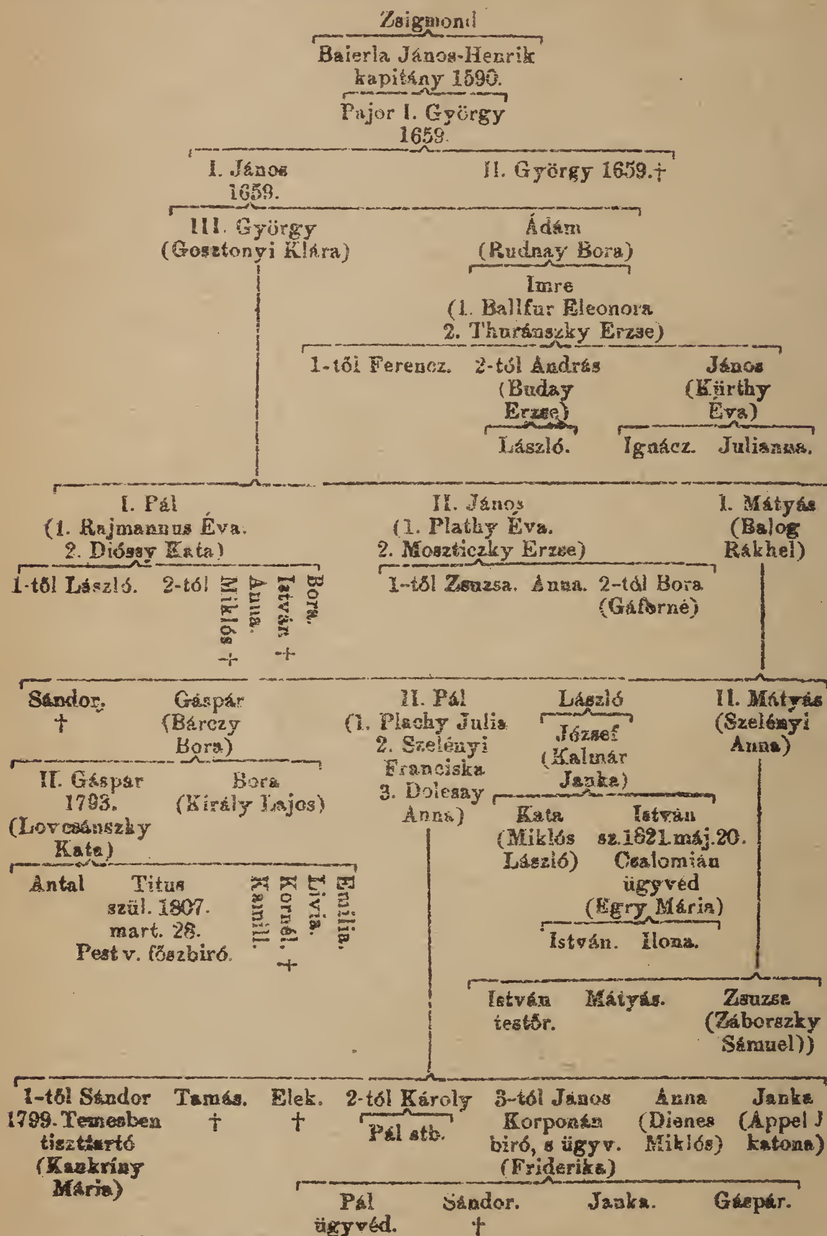
Pajor család. (Felső-Őri.) Vas vármegye azon családainak egyike, melyek 1582-ben a nevezett megyében Felső-Őr helységre uj kir. adományt nyertek. *L. Zámbó cs.*

Pajor család. (Tóth-lipcsei.) Jelenleg lakhelye Hont, Zólyom, Pest, Krassó stb. vármegye. Eredetét e család Németországból Regensburgból veszi; a mint ezt az alább említendő, 1659-ben kelt ujító nemes levél tartalmazza. Közelebbi közös törzse a családnak Pajor György volt, ki fiaival Györgygyel és Jánossal együtt azon már eldődeiről fiágon reá háromlott, valamint anyai ágon is nemesi vérrel elegyedett nemességében, melyről oklevelei az idők mostoha viszonyai között elvesztek, I. Leopold magyar király által Pozsony várában 1659. sept. 10-én kelt ujjitó czimeres nemes levélben megerősítetett, és Magyarország és kapcsolt részei nemességének sorába ujolag beiktattatott. Ezen czimeres nemes levélben, mely 1660 febr. 26. napján Zólyom vármegyében kihirdettetett, Pajor Györgynek atyja is megemlítetik, a ki névszerint Baierla János-Henrik kapitány volt, s mint ilyen Miksa király korában Báthori segélyére Erdélyben táborozott. Ennek atyja Zsigmond hasonlóan hadi érdemeket szerzett.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IX.
[2]) Ugyanott.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[4]) Fényes Elek, Komárom várm. 89.

Ezen Zsigmondtól fogva tehát birjuk a családfát egész a jelenig kimutatni, [1]) a mint következik:

[1]) Családi közlés szerint.

A család II. János fiainál III. Györgynél és Ádámnál két fővonalra ágazott, ez utóbbi ág utódai Bars és Komárom vármegyében telepedtek meg. III. György vonala pedig jelenleg négy ágra van oszolva. Ezek közűl Gáspár ága a Pest megyei Szent-Endrén lakó Pajor-okból áll, kik közűl Gáspár a mult század végén az irodalom embere volt, Kármán Józseffel az Urániát szerkeszté, és Mendelsohn: Fédorát leforditá és kiadta 1793-ban. Ennek fia Titus (szül. Szent-Endrén 1807. mart. 28.) Pest vármegyének 1845-ben alutóbb főszolgabirája volt.

II. Pál ágazata Zólyom megyében Korponán székel, közűlök Pál 1849-ben honvéd, 1861-ben Hont megyei alkotm. telekkönyvi iktató.

Ugyan ez ágból II. Pálnak első házasságából született fia Sándor Temes vármegyében Gyarmatán tisztartó Hont vármegyétől 1799. jul. 29-én kelt nemesi bizonyítványát Krassó vármegyében 1807. aug. 10-én kihirdetteté.

László ágazatából Józsefnek fia István született Nyéken Hont vármegyében 1821. máj. 20. ügyvéd, 1861-ben Hont megye alkotmányos főügyésze lön. Az irodalomnak buzgó kedvellője, sőt e téren apró dolgozatain kivül Witschl imáinak forditása által is föltünteté nevét. Birtokos Kis-Csalomján.

A család ágost. evang. vallású, a szent-endrei ágat kivéve, mely helv. hitvallást követ.

A család eldődei még azon korban, midőn nemességük megerősitésére 1659-ben armalist nyertek, Zólyom megyei Tót-Lipcsén voltak megtelepedve, hol állitólag egy utcza most is Pajor nevet visel. Ez oknál fogva, s talán mivel azon városban valamely birtokjoguk adományilag is nevükre szólt, a család tagjai más Pajor családbeliektől való megkülönböztetés végett Tót-Lipcsei előnevet igénylenek.

A család czímere — mint a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő vörös mezű fiatal magyar

vitéz, sárga csizmában, vörös kalpagban, balkezével a ló kantárát, a jobbal egy hadi botot (sceptrum militare) tartván. A paizs fölötti sisak koronájából ezüst egyszarvú emelkedik ki, szájában zöld borostyán-koszorút tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Komárom vármegyében már ezen fölebb tárgyalt Pajor család utóbbi megnemesítése (1659. év) előtt is voltak P a j o r o k. Nevezetesen ott P a j o r J á n o s nak kihaltával már 1635-ben Laky István és Mórócz István P á t h és Kis- és Nagy-T a g y o s helységbe nyertek adomány czimén beiktatást. [1])

Vácz városában szintén laknak P a j o r-ok, kik azonban ama czímeres levelet nyert Pajor Györgyön túl származhattak csak e családból.

Pajor család. Pajor L u k á c s 1707 ben I. József királytól nyert czímeres nemes levelet. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló arany búzakéve, mely fölött jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, három arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pajthényi család. (Komáromi.) Előnevét tekintve Komárom megyei származású. Tagjai e században nagyobbára kormányszéki hívatalt viseltek. Jánosnak fiai e század első felében G e r g e l y pap, A m b r u s előbb katona, utóbb (1844.) Porcszlón kir. kincstári sómázsáló; J á n o s (1810—20. években, a vallási alapítvány mocsári birtokában számviteli hívatalnok (rationista), S á n d o r több megyei táblabiró és országos főpénztárnok. Meghalt 1844-ben novemberben.

Ismert családfájuk következő:

János

Gergely pap.	Ambrus 1844. kincstári hivat.	János 1820. kincstári hivat.	Sándor † 1845. orsz. főpénztárnok (Stand Mária)
			Sándor. Mária.

Czímerök hosszában kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban első jobb lábával kivont kardot tartó oroszlán ágaskodik, a baloldali ezüst udvarban fiait vérével tápláló pellikán fészkén ül.

Payzos család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa, [3]) e század elején közbirtokos a nevezett megye **Magyar-Isép**, Kolbása, és Kelecsény helységeiben. [4])

---

[1]) Fényes Komárom várm 132. 195.

[2]) Collect. herald nro 754.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top 115.

[4]) Ugyan ott 247. 248. 280.

Pák család. Szabolcs és Ugocsa vármegye nemes családai sorában áll.

Ugocsa megyében e század elején Pák Demeter, és idősb s ifjabb Pák László közbirtokosok Karátfalván [1]), Pák Mihály Komját és Rákócz helységben. [2])

Pákay család. (Kihalt.) Úgy látszik: azonos a Pachay név alatt irt családdal.

Pakay néven ismeretes Pakay Benedek, ki 1617- 1625. évi septemberig kir. személynök volt. [3])

Pákei család. (Pákei.) Székely család Háromszékről, Orbai fiókszékbe kebelezett Páke helységből veszi eredetét, hol „Tamás" nevezet alatt létezett, s valószinűleg ma is létezik. Az elődök egyike Tamás Dániel költözött ki legelőbb 1667-ben Toroczkóra s ott megházasodván, megtelepedett, és nejével Ekhárd Ilonával együtt ugyan ott meg is holt. Ennek fia II. János Kolosvárra ment tanulni, és az unitariusok főtanodájában végezvén tanulmányait, hitsorsosai által a külső akademiákra küldetett. Hazajővén, az unitaria anya-egyház rendes papjává választatott, és ennélfogva állandóan Kolosvárra telepedett, s vezetéknevűl Tamás helyett a származási „Pákei" előnevet kezdvén használni, alapitá a Kolosvárt ma is létező Pákei családot, melynek nemzékrende [4]) következő:

Pákei Tamás János
szül. 1604.
(dézsfalvi Veres Márta)

István.	I. József.	Dániel	Bora	I. János.
†	†	szül. 1637. † 1684 lak. Toroczkón (Ekhárd Ilona)	(Vida Mih.)	

Dániel gyermekei:

II. János	Zsuzsa
szül. 1682. † 1748. 1712-től Kolosvárott unitaria egyház papja (1. Eperjesi Judit 2. Almási Judit 3. Fodor Hedvig)	szül. 1684 (dombói Osváth János)

Folyt. köv. lapon.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 73

[2]) Ugyan ott 86. 89.

[3]) Lásd emlékezetét az országgyülési végzeményekben is.

[4]) Török Antal közl

II. János, ki az előbbi lapon.
szül. 1682. † 1748.
1712-től Kolosvárott
unitaria egyház papja
(1. Eperjesi Judit.
2. Almási Judit.
3. Fodor Hedvig)

1-től II. József szül. 1717. † 1778. kolosvári osztó biró. (Ádám Rázmán Hedvig)
2-től Judit szül. 1732. (Fejérvári Sámuel)
3-tól Zsuzsanna szül. 1734. (Ádám Rázmán István)

II. József gyermekei:
III. János szül. 1755. † 1822. Kolosvár tanácsosa többször fő s kir. birája. (ar.-rákosi Nagy Judit)
III. József sz. 1759. † 1802. az unitár egyh. jegyzője, Kolosvártt igazg. tanár (Kovácsi Mária)
Hedvig sz. 1764. † 1788. (kááli Hegedűs József)
Bora sz. 1769. † 1831. (sz-udvarhelyi Szeles Lázár)

III. József gyermekei:
Sándor sz. 1786. † 1816. Kolosvári főjegyző (Ferenczi Krisztina)
Teréz sz. 1788. † 1810. hajadon.

Sándor gyermeke:
Sándor sz. 1816. † 1828.

III. János gyermekei:
Krisztina sz. 1798. † 1853. (kövendi Gál Miklós küküllői alisp.
Lajos sz. 1808. kir. főkorm. fogalmazó (Székely Teréz)

Lajos gyermekei:
Róza sz. 1845. † 1853. — Miklós. — Krisztina. — Lajos. — János.

Pakó család. (Hatolykai.) Hazája Háromszéken Hatolyka. Közülök Márton 1844. körül a tordai sóaknánál tiszt. János előbb püspöki titkár, jelenleg czimzetes esperes és kolosmonostori r. k. lelkész.

Pakony család. (Pakonyi és Haraszti.) Pest vármegye kihalt családa Lehoczky szerint. [1])

Pakos család. *Lásd Paksy cs.*

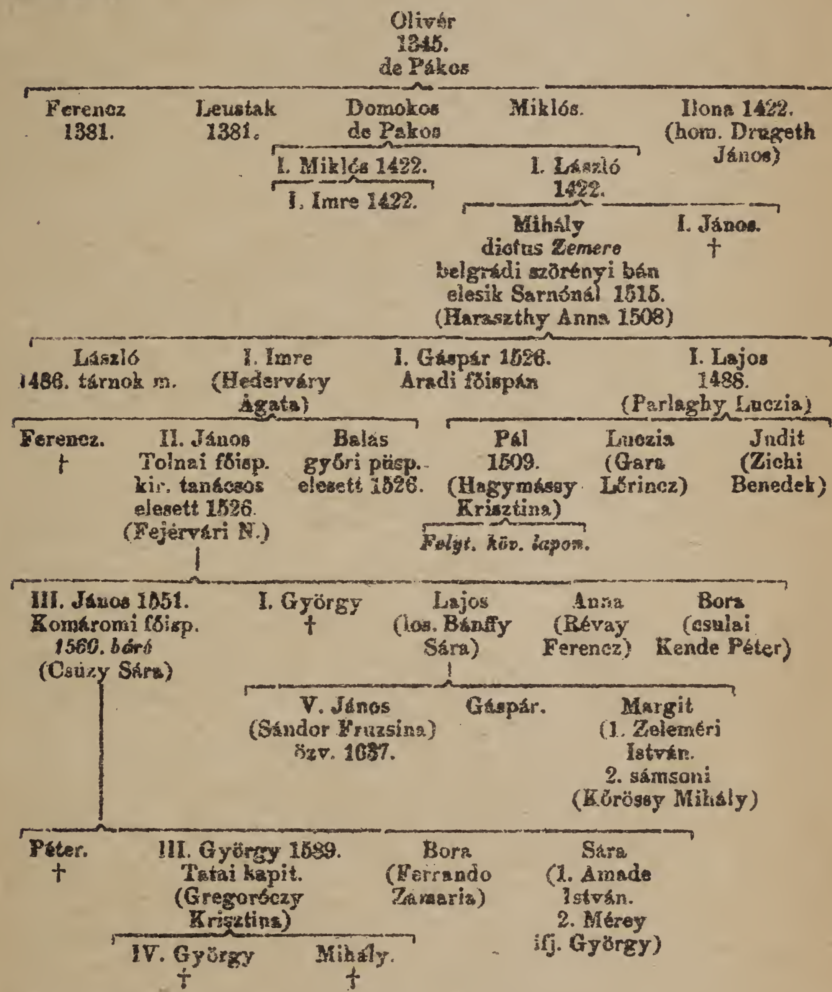
Pakot család. (Szentléleki.) Udvarhelyszéki birtokos család, közülök István azon szék táblabirája s pénztárnoka 1836-ban, s azontúl is a székely keresztúri unitariusok tanodájának gondnoka. Elek dulló-biztos 1815-ben, ifj. István ugyan az 1836-ban.

Pákozdy család. (Nemes-bükki.) Baranya vármegyei nemes család, melyből Zsigmond (szül. Pécsett 1798. sept. 29-én) Baranya vármegyében 1839-ben főszolgabiró és országgyülési követ, utóbb a pesti első biróságú váltó törv. szék elnöke.

Paksy család. (Pákosi †.) Tolna vármegye mezővárosa Paks, hajdán Pákos nevezet alatt volt ismeretes. Innen vette ve-

[1]) Stemmat. II. 321.

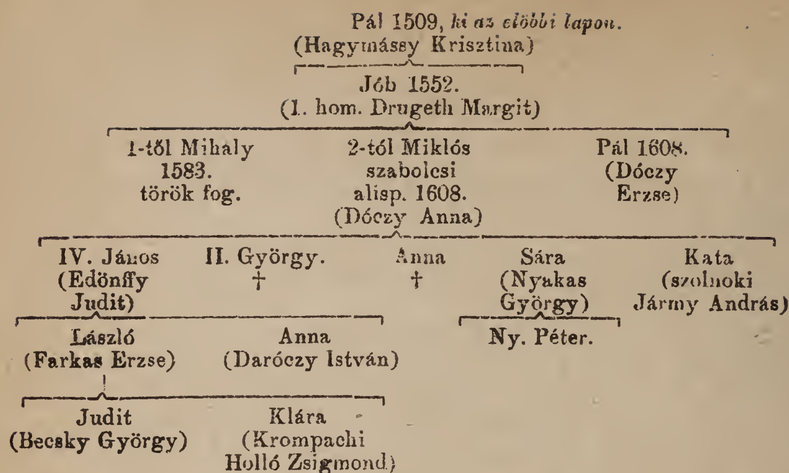
zeték- és előnevét a nevezetes, de már kihalt pákosi Paksy család. Neve hajdanában P a x y -nak is iratott. Első tudható törzse O l i v é r, ki I. Lajos királytól nyert az említett P á k o s r a adományt, és e helyről nevezte magát. [1]) Úgy látszik — előbb A p o s t a g-ról irta nevét. [2]) Ezen Olivértől a család származási rendje annak magvaszakadásáig [3]) következő:

[1]) Wagner Tab. geneal. t. XLIV.

[2]) Fényes Geogr. szótár III. 185.

[3]) Wagner id. hely. összevetve a Geneal. auth. II. — továbbá a Curialis levéltárban lévő perbeli genealogiával; valamint Lajos ágara nézve Bossányi contra Esterházy per 396. lap. És végre Mss. Mss. fol. lat. nro 213. Nyári Ist. gen.

Olivérnek [1]) öt gyermeke volt, négy fiu, és egy leány: Ilona 1422-ben már Homonnai Drugeth János özvegye. [2]) A fiúk közűl csak Domokosnak ismerjük gyermekeit; ezek Miklós és László; amaz Imre fiában kihalt. László pedig nemzé Mihályt és Jánost.

Nevezett Mihály, Zemere-nek is neveztetett, ennek neve mellett némely táblázatokon 1453. évet találunk, és hogy e korban élt legyen, annál valószinűbbnek látszik, mert unokáit a XVI. század elején (1515. 1526. körül) látjuk szerepelni Ez oknál fogva nem merem állítani, hogy e Mihály egy személy volna azzal, ki 1505-ben a rákosi országgyülésen jelen volt, [3]) ki 1510-ben belgrádi és szörényi bánnak iratik [4]), és ki végre Gáspár öcsesével 1515-ben Sarnó alatt esett el; [5]) miután azon Mihálynak táblázatunkon Gáspár nevű fia igen, de öcsese ily nevű nem volt. Mivel azonban mégsem lehetetlen, hogy e Mihály életét Mátyás király korán végig II. Ulászló korában 1515-ig nyujtotta volna, és a táblázati adatok szerint neje Haraszthy Anna volt, valószinű hogy ő volt azon Mihály, ki 1515-ben Gáspárral Sarnonál esett el. Az említett adatokon fölül Mihályról ol-

[1]) A Paksyakat Dalmátiából eredezteti Tubero libr. 4 Lehoczky szerint.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 77
[3]) Jászay M. nemzet napjai 156.
[4]) Lehoczky Stemmat. I 293.
[5]) Pethő Gergely M. krónika 96. lap. Hihető, hogy Mihálynak csakugyan volt öcsese is Gáspár, ki vele esett el, mert fia Gáspár, mint alább látandjuk. még 1526-ban is élt.

vassuk, hogy Haraszthy Ferencz 1508-ban némely javait Dóczy Zsófia [1]) nejétől született leányainak Haraszthy Katának Lévay Cseh Zsigmondnénak és Haraszthy Annának Pákosi Mihálynénak és ennek Gáspár nevű fiának örökösen bevallotta. [2]) Mihálynak nevezett Haraszthy Annától több gyermeke volt, kikről mielőtt alább szólnánk, meg kell említenünk Mihály testvérét

I. Jánost is, ez 1518-ban a bácsi országgyülésen II. Lajos király mellé egyik tanácsosúl rendeltetett. [3]) 1526-ban pedig Mohácsnál elesett. [4]) Utódai nem maradtak.

Mihálynak négy fia maradt: László, Imre, Gáspár és Lajos. Ezek közűl Imre és Lajos által a család két fő-ágra oszlott, úgy hogy Imre ága a Dunántúl, Lajos ága pedig a Tiszántúlra terjedt el.

Nevezett László 1486-ban tárnokmester volt. [5]) Testvére Gáspár 1526-ban Arad vármegye főispánja. [6])

A dunántúli ág alapitója Imre Hederváry Anna nejével nemzé Ferenczet, II. Jánost és Balást.

Ferencz magnélkül halt meg. Balás 1518. budai prépost, 1525-ben lett győri püspökké, 1526-ban aug. 29-én elesett Mohácsnál. [7])

II. János Szapolyai híve, Solt vármegye főispánja volt 1526-ban [8]), ez nyert czímerében bővitésül pellikánt. Ennek három fia és két leánya maradt, u. m. III. János, II. Lajos, és I. György (ki magnélkül halt meg); Anna Révay Ferenczné, és Borbála csulai Kende Ferenczné.

II. Lajosnak nejétől losonczi Bánffy Sárától (kinek anyja nagymihályi Bánffy Anna volt), gyermekei Gáspár, (kihalt) Margit előbb Zeleméry Istvánné, utóbb sámsoni Kőrösi Mihály; és harmadik gyermeke, kit legelőbb kellett volna említenünk: V. János, kinek özvegye Sándor Fruzsina 1637-ben Hont megyében Siglisber-

---

[1]) Dóczy Zsófia, Dóczy Lászlónak leánya volt.

[2]) Sz.-benedeki Convent 1508. Fasc. 93. nro 12.

[3]) 1518. évi bácsi orsz. gyülés.

[4]) Pethő Gergely M. krón. 99.

[5]) Az 1486. évi végzemény záradéka. Wagner szerint 1459-ben fő komornok mester.

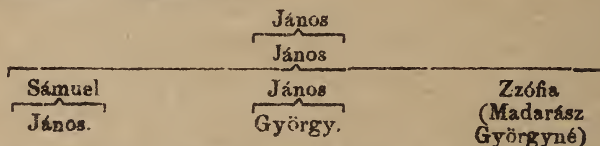
[6]) Jászay M. nemzet napjai 141. Még egy harmadik Gáspár is élt e családban, mert Budai Lex. III. d. szerint egyik Paksi Gáspár a mohácsi vész után előbb Szapolyai híve, utóbb 1527-ben I. Ferdinand vezére volt.

[7]) Jászay id. h. és Pethő Gergely M. krón. 99.

[8]) Jászay id. h.

gen 3 telket vesz zálogba Dóczy Zsigmondtól. [1]) Ezekben II. Lajos ága kihalt.

III. János előbb Veszprém, utóbb Komárom vár kapitánya s azon megye főispánja 1552-ben, igen barátságos sőt levelezési viszonyban állt Veranchich Antallal. 1560-ban pedig bároságot nyert. [2]) Nejétől Csúzy Sárától gyermekei közűl Péter magnélkül mult ki. Bora Ferrando de Zamaria neje, Sára pedig előbb Amade István, utóbb Mérey ifj. György neje lett; végre III. György 1589-ben Tata vár kapitánya volt. [3]) Ennek Gregoróczy Krisztinától fiai IV. György és Mihály török fogságba estek, és magnélkül haltak el; és igy ezekben a dunántúli ág kihalt. Azonban egy táblázat szerint ezen két testvérnek meg lett volna egy János nevű testvérük is, kitől ily nemzedék [4]) származtatik.

Mennyire állhat meg az összeköttetés? meg nem határozhatom. Az is bizonyos, hogy 1738. táján egy Paksy István György keletkezett, ki a kihalt Paksy család birtokaihoz a birtokló leányág ellen igényeket formált, azonban az egybeköttetést kimutatni nem tudván, igényéről a kir. kuria itélete által elmozdittatott.

A tiszántúli ág alapitója I. Lajos házassága által, elvévén Parlaghy Györgynek leányát Lucziát, a tiszántúli vidéken nyert jószágokat, élt 1488-ban. Két leánya Luczia és Judit, Gara Lőrinczhez és Zichi Benedekhez ment férjhez. Fia Pál 1509-ben élt, Hagymásy Krisztinával nemzé Jóbot, [5]) ki 1552-ben Báthori Bonaventúra egyik hadnagya volt; és birt Biharban is. [6]) Ennek első neje Homonnai Drugeth Margit volt, [7]) kitől egy fia Mihály született, és török fogságba szenvedett 1583-ban. Második neje Both Margit; ettől Miklós és Pál fia maradt. Ez utóbbinak 1608-ban neje Dóczy Kelemennek leánya Dóczy Erzsébet volt, de fiai nem maradttak.

---

[1]) Sz.-benedeki Convet Prot. M. p. 5.
[2]) Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. 304.
[3]) Istvánffy 1594. p. 390.
[4]) Geneal authent tomo II.
[5]) Kit Istvánffy hibásan Jakab-nak nevez.
[6]) Bielek, Majores Hungarorum.
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 78.

Miklós Szabolcs vármegye alispánja volt 1608-ban, [1]) és szintén a Dóczy családból vett nőt, névszerint Dóczy Annát; kitől két fia: IV. János, II. György (ki kihalt), és három leánya Anna, Sára Nyakas Györgyné, és Kata szolnoki Jármy Andrásné maradtak.

IV. János házastársúl Eödönffy Juditot választá magának, ettől lett Anna Daróczy Istvánné, és fia László, ki Farkas Erzsébettel két leányt nemzett: Juditot Becsky Györgynét, és Klárát krompachi Holló Zsigmondnét; a pákosi Paksy család utolsó leány-ivadékait.

Daróczy Istvánnénak leány-utódai most a sz.-györgyi Horváth, Kiss, Rosty, Aszalay családokban élnek.

Becsky Györgyné és Holló Zsigmondné leány-utódai pedig a Cseh, Egerer, Kornis családokban léteznek.

Igy látván férfi ágon kihaltnak a pákosi Paksy családot, mely Paxynak is iratott, ettől különböző családbelieknek vagy legalább nagyon távol elágazó sarjadéknak kell tartanunk azon Paksy-akat, kiknek emlékezetét még a XVII. század végén is találjuk, és azon Paksy családot, mely Hont megyében most is él.

A XVII. század második felében Léván élt Paksy Ferencz, [2]) ki talán egy személy azon P. Ferencz ozel, ki 1565-ben mint kapitány említetik. [3])

1665-ben Paxy Mária Dubraviczky Benedek neje volt. [4])

Az 1711-ki Nógrád megyei nemesi összeirásban azok közt találjuk Paxy Mihályt, ki Rákóczyhoz ragaszkodva, a megyében jelen nem voltak. [5])

Még egy Paksi nevű család ismeretes, melynek mellékneve Szatmáry; ebből Mihály 1576-ban sárospataki tanár volt. [6])

Pál család. (Tolnai †). Kihalt család. Ismeretes egy családiai adat szerint tolnai Pál János, kinek neje Borbély Margit, Borbély Istvánnak leánya, leánya Pál Erzse 1590. táján Bajusz István neje.

Pál család. A fölebbitől különböző azon Pál család, melyből András és György 1633-ban kapták czímeres nemes levelett III. Ferdinand királytól.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I.
[2]) Oklevél.
[3]) Szirmay C. Zemplin not hist. 239.
[4]) Sz.-benedeki Conv.
[5]) Nógrád várm. 1711. évi Protocol.
[6]) Szirmay C. Zemplin not top. 212. 217.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú; a paizs fölötti sisak koronájából egy kiterjesztett fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös. [1])

Pál család. (Bethlenfalvi.) Udvarhelyszékben Bethlenfalván birtokos. Mózses dulló Udvarhelyszéken 1846-ban. Lajos, Rudolf táblabirák voltak 1848-ig; birtokosok.

Egy másik ágból András egri kanonok, szent István prépostja és novi czimz. püspök; szülőföldén Betlenfalván igen csinos templomot építtetett 1812-ben.

Pál család. (Csik-szent-Mihályi.) Csikszéki székely származás, közűlök László szolgabiró Kraszna vármegyében 1815-ben; másik László ugyanott levéltárnok 1840. körűl.

Pál család. (Lövétei) Ebből Ignácz 1848-ig erdélyi főkormányszéki fogalmazó volt.

Pál család. (Fel-őri.) Nevét Paálnak is irja; belőle János árvaszéki biró, utóbb kir. tizedbér tárnok 1844. körűl. Zsófia Benedikty Sámuel özvegye.

Pál család. (Bereczki.) Nevét Paál-nak is találjuk irva. Háromszékben Bereczk városában honol, hol János 1815. körűl vásárbiró.

Pál család. (F.-boldogasszonyfalvi.) Közűlök Mihály és Károly kir. táblai ügyvédek 1843. körűl, M.-Vásárhelyen.

Pál család. (Kézdi-polyáni.) Neve Páll-nak is iratik. Közűlök Mihály meghalt 1858-ban, ennek gyermekei Róza Forrai Ferenczné, Albert, Gyula, és Mihály.

Ez ághoz mintegy harmadízi unoka-vérek Ferencz, kinek gyermekei Lina Kornéli Jánosné, Ferencz katona, Ágnes, Lajos, és Ottilia.

Birnak Kolos megyében Szamosfalván és Dezméren.

Pál család. (Hatolykai.) Iratik nevök Páll-nak is. Eredetükre nézve székelyek, ősi nevük Tőke volt; e néven Tőke István 1690. táján udvarhelyi tanár. Czímeres nemes adománylevele szerint czímere egy lovas magyar vitéz, kezében zászlót tartva. Ekkor a családnév Páll-ra változott.

Egyik ágából Páll Sámuel (szül. 1727.) Kolosvárra származott és ott város főbirája, és a kolosmonostori convent országos levéltár követe volt az 1791. évi országgyülésen. Meghalt 1792-ben.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

Neje havadövi Bús Klára, ettől gyermeke Franciska Melczer Ignáczné, Sámuel (†) és András, előbb Kolosvár birája, utóbb tartományi biztos, szül. 1773. † 1826. Neje hermányi Nagy Ágnes, kitől gyermekei Mária Fülei Cs. István törv. tanácsos neje, és Sándor volt kormányszéki fogalmazó gyakornok, sok oldalú készültsége és tevékenysége az erdélyi gazdasági, szinházi s egyéb nemzeti intézeteknél is nyilványult. [1])

Paládу család. (Mathfalvai.) Ugocsa vármegye kihalt családa. 1543-ban mathfalvi Paládу János birtokos volt nevezett megyei Mátyfalván. [2]) E család tán Szatmár megyei Paládról vette eredetét.

Palaghy vagy **Palágyi család.** A nevet adó Palágy helységről következtetve, Ung vármegyéből veheté származását.

A leleszi Convent okmányai szerint 1465-ben élt Palaghy Barlának fia Pál.

1517-ben Palaghy László Bagosy Jánossal Károlyi László özvegyének Ilonának Ugocsa vármegyében Szőlős-Vég-Ardón birtokrészét elfoglalta. [3])

1583-ban élt Palaghy (Palagy) Gáspár. [4])

1602. febr. 12-én Vinnán idősb Palágyi János egyik osztoztató biró Tibay Gergely és érdektársai ügyében. [5])

Palánk család. Palánk György, Péter és István 1717. január 17-én Veszprém vármegyében Pápán kihirdettetik nemességüket, és a következő évben 1718. évi (feria quarta post dnicam individuae Trinitatis) Fejér megyétől is nemesi bizonyitványt kapnak

Palánky család. Máskép Nemes, és Edelényi nevet is viselt. 1695 ben Nógrádban Horpácson birtokolt Palánky István.

Egy Palánky vagy Edelényi N., Bodonyi Miklós özvegyét Pilinyi Annát vette nőül, kitől születtek leányai Ilona, és Katalin.

Palásthy család. (Palásti és Keszihóczi.) Hont vármegye legrégibb ősi törzsökös családainak egyike. Már Verbőczi korában [6]) tudva volt, hogy a család II. András királytól a Thabor hegyén kelt

---

[1]) Török Antal közl.

[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 75.

[3]) Ugyan ott 76.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 332.

[5]) Regestrum Lrar. Gynlafy Mss. a nzti Muzeumban 2340. sz. lat. fol.

[6]) Tripartitum II. rész, 14. czim, 13. §.

kiváltság-levéllel bir. [1]) Bizonyos az, hogy a család ismerhető törzse Palásthy Guze volt, kinek fiai Álmos és Fábián (filii Guze de Palást) a honti vár jobbágyai lévén, 1281-ben IV. László király által a vár-szolgálattól fölmentve, és földjeikkel együtt Hont várától fölszabadítva az ország nemesei sorába emeltettek. [2]) Már ez időben a Palásti ősi fészekben lakó család számos sarjadékban virágzott, mert ugyancsak az 1281. évben kelt oklevélben olvassuk: [3]) hogy Albert, Palásti Ivánkának fia, osztályos vérrokonainak névszerint Palásti Guze fiának Álmosnak, továbbá Tamás fiának Orbánnak, Leustak fiának Jánosnak jelenlétökben és tanusága mellett Paláston fekvő birtokrészét általadta Palásti Lévanak, Dienesnek és Gorgennak vérdíj fejében, mivelhogy Palásti Léva fiát Germanust megölte.

Említett Palásthy Guze fiaitól miként sarjadzott le napjainkig a család, arra nézve a családi irattár adatait ez uttal nem birván, csak a XVI. századtól kezdve terjeszthetem elé a szakadatlan nemzedéksort. Addig is azonban megemlítendő, miszerint a Palásthy család egyik tagja Palásthy Gergely a szintén Hont vármegyei Csehi pusztáról nevezett és kihalt ősi Csehy családdal együtt 1421-ben Zsigmond királytól nyerte czímerét, [4]) mely ősileg egy kardot villogtató könyöklő karból állt, a kard körűl ragyogó csillag és félholddal diszítve.

I. Mátyás király korában élt Palásthy István, kinek nejét Dorottyát 1474-ben feleségül reegi Chama Gergely nyitrai birtokos nemes birta. [5]) A reegi Chama család kihalván, ennek egyik birtokát a Nyitra megyei Mező-Keszi helységet a XVI. század elején már a Palásty-ak birták, sőt az azt birtokló ág már — a többi ágtól megkülönböztetés végett — mező-keszi előnévvel is élt, igy találjuk 1519-ben Palásthy Andrásnak fiait Jánost, Gergelyt, Ferenczet, Balást és Miklóst, továbbá Péternek fiát Miklóst, mindnyáját már mező-keszi Palásthyaknak nevezve. [6])

Egy másik ág ugyan ez időtájban Alsó-Palástról nevezé magát, ebből 1511-ben élt András máskép Porkoláb, kinek atyja János, nagyatyja alsó-palásthi Bertalan volt.

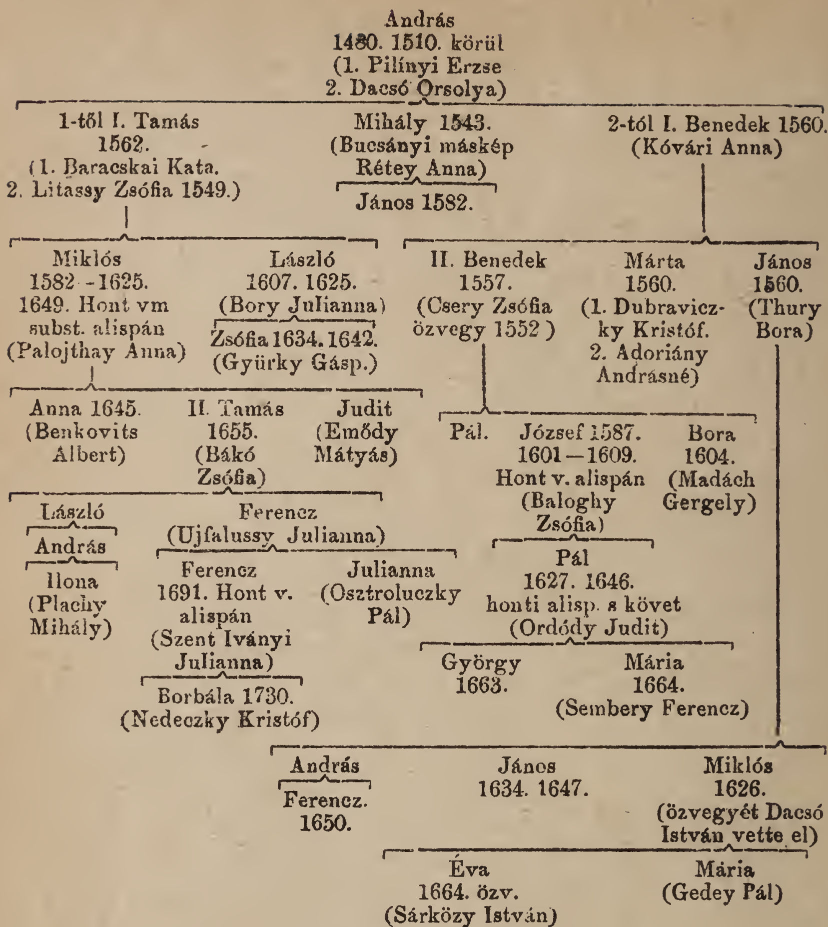
[1]) Lehoczky Stemmat. II. 267.
[2]) Fejér Cod. diplom. tomo V. vol. 3. p. 91.
[3]) Ugyan ott p. 102.
[4]) Kaprinai Mss. B. tom. V. p. 137.
[5]) Sz.-benedeki Convent, fasc. XIX. nro 15.
[6]) Ugyan ott protocol. B. pag. 164.

A XV. század végén már két fővonalon látjuk az ősi törzset virágzani, az egyik az 1480. 1510. körül élt Palásthy András tól sarjadzik szét, és gyermekeiben, unokáiban az ősi Palásthi előnév mellé még a házasság által Dacsóféle örökségképen nyert keszihóczi (Hont várm.) birtokról is irá praedicatumát. A másik vonal, melyről alább lesz szó, az 1552-ben Palásthy Gáspár utódaiban a Dunántúl-ra szakadt, és jó ideig azon vidéken volt megtelepedve.

Nevezett Palásthy Andrásnak két neje volt, az első Pilínyi Albert leánya Erzsébet, kitől született fia I. Tamás. Második neje volt Dacsó Orsolya, kitől fiai Mihály és I. Benedek származtak. I. Tamásnak és I. Benedeknek a mult századig lejövő nemzedékét ismerjük, mindkettőnek ága élt a keszihóczi praedicatummal. András ivadékának nemzéksora [1]) következő:

[1]) Wagner Mss. tomo LXX. fam. Thury, Theszéry-Deméndyféle per, stb.

E vonalra vonatkozó történelmi adatok következők:

1544-ben Palásthy Benedek jelen volt Vas Istvánnak és Csery Borbálának Hont vármegyei Farkas-Varbók helységébe a ságbi káptalan által Várdai Pál érsek és kir. helytartó parancsa folytán véghez vitt beiktatásánál.

1549-ben kelt parancs, melynek erejével meghagyatott, hogy az Endrédy Borbála fölperesnő halálával Litassy Zsófiára előbb Szobonya János, utóbb Palásthy Tamás feleségére és Csery Istvánra háromlott osztályos ügy, megujitásképen ujra fölvétessék.

1557-ben Palojthay János az esztergami káptalan előtt Hont megyei Farkas-Varbók helységbéli birtokrészét kesziholczi Palásthy

Benedek nejének Csery Zsófiának, Csery Gáspár és neje Krisztina leányának, stb. és Vas Istvánnak 20. m. forinton örökösen eladja.

1560-ban (Palásthy) Márta, előbb Dubraviczky Kristófné, azidőben már Adoriány András hitvese megnyugtatja keszihóczi Palásthy Benedeket, és ennek Kóvári Pálnak leányától Annától született fiát arról, hogy ő (t. i. Márta) Kóvár, Bátorfalu, Apáthi, Terbegecz, A.-Szelény', Szászd, Kis-Kereskény Hontmegyei és Tiszabeő, Kenderes és Etseg Heves megyei birtokjogokból hitbér és nászhozományképen teljesen kielégítetett. [1])

1561-ben tanuvallatások tétettek keszíholczi Palásthy Benedek végrendelete iránt ennek fia Benedek és ez utóbbinak neje Csery Zsófia részére. [2])

1562-ben keszíholczi Palásthy Benedek fiai II. Benedek és János, és II. Benedeknek neje Csery Zsófia megnyugtatják Szörényi Pétert és Névery Miklóst arról, hogy ezek minden nálok letétemény gyanánt őrzött ingóságokat és okmányokat visszaadtak. [3])

1562 ben Chery Zsófia keszihóczi Palásthy (II.) Benedek özvegye megnyugtatja Jánost, Benedeket és Zsófiát, fiait és leányát másik Palásthy Benedeknek [4]) a hitbér iránt, s egyszersmind saját gyermekeinek Pálnak, Józsefnek és Borbálának gyámságát Palásthy Benedekre bizza. [5])

1562-ben keszihóczy Palásthy I. Tamás Hont megyei Keszíholczon fekvő szőlőjét 34 frtért örökösen bevallja Horvát Györgynek és Chery Zsófiának; [6]) ki tehát már ez évben első férje Palásthy II. Benedek halálával másodszor is férjhez ment Horvát Györgyhez.

1582-ben Csery István nejétől néhai Bucsányi Zsigmondnak leányától Erzsébettől született fiának Csery Miklósnak nevében, úgy szintén néhai Bucsányi Zsigmondnak fia Pál azon iktatásnak, mely szerint Ebeczky Péternek Bucsányi másként Réthey Annától született fia Miklós, és néhai keszihóczi Palásthy Mihálynak ugyancsak Réthey másként Bucsányi Annától született fia János, nemkülönben keszihóczi Palásthy Tamásnak fia Miklós három nemesi curiába

---

[1]) Szentbenedeki Convent Prot. D. pag. 117.

[2]) Ugyan ott Prot. D. p. 171.

[3]) Ugyan ott Prot. D. pag. 181.

[4]) E szerint még egy III-dik Benedek is volt a Palásthy-ak között, ki a családfán nem áll.

[5]) Szentbenedeki Convent Prot. D. p. 199.

[6]) Ugyan ott Fasc. VI. nro 16

és birtokrészekbe Petheőfalván és a Veneczei pusztán Nyitra megyében, a nyitrai káptalan által bévezettettek, ellentmondtak. [1])

1587-ben Margit Vidffy Vitusnak, és Ilona Károlyi Ferencznek nejei, különben Barbarith Györgynek Csery Zsofiatól született leányai nyugtatványt adnak Palásthy Józsefnek és poltári Sóos Jánosnak az általok visszatérített atyai ingóságokról. [2])

1588-ban Katalin Elefánty Imre neje, különben Barbarith Györgynek Csery Zsófiától született leánya, úgy az apai mint az anyai végrendelet végrehajtóit, névszerint poltári Soos Jánost, és Palásthy Benedek fiát Józsefet azon végrendeletek elémutatására idézik. [3])

1601-ben Palásthy József Hont vármegye alispánja. [4])

1603-ban Baloghy Sebestyénnek Csery Margittól született fia Sebestyén Hont megyei Cseri helységbeli birtokrészét 100 frtban elzálogítja kesziholczi Palásthy Józsefnek és nejének Baloghy Zsófiának. [5])

1604-ben Palásthy Benedeknek Csery Zsófiától született leánya Borbála, kelecséni Madács Gergely neje Nyitra vármegyei Kraszna, másképp Széplak és Hont megyei Cseri, K.-Patak, Puszta-Varbók helységbeli birtokrészeit 200 frtban örökösen elzálogítja Bartakovics Péternek és nejének Barbarich Zsófiának. [6])

1606. Palásthy József Barbarich Györgynek Csery Zsófiától nemzett leányaival tiltakozik Barbarich Zsófiának Bartakovich nejének bevallása ellen, mely szerint Nyitra vármegyében Krasznán négy telket Cziráky Zsuzsannának vallott be. [7])

1607-ben Palásthy József és László aláirták azon egyezséget, melyet Lipthay Imre Darás helységbeli jobbágyaival kötött. [8])

1609-ben Palásthy József Hont vármegyei alispán volt. [9])

1625-ben Siraky Pál Gárdonban azon birtokrészt, melyet hajdán

---

[1]) Esztergami káptalan capsa 28. Fasc. 12. nro 8.
[2]) Szentbenedeki Convent Proth. G. pag. 204.
[3]) Ugyan ott Fasc. 55. nro 17.
[4]) Lehoczky Stemmat. I.
[5]) Sz.-benedeki Convent Prot. J. p. 782.
[6]) Ugyan ott Prot. J. p. 323.
[7]) Ugyan ott Prot. J. p. 335.
[8]) Nagy Iván Lipthay család Pest 1858. 19.
[9]) Lehoczky id. h. I.

Siraki Bernát utódai Palásthy Miklósnak 50 frtban elzálogítottak, Palásthy Lászlótól kiváltotta. [1])

1627-ben Palasthy Pál Hont vármegye alispánja. [2])

1630-ban Barbarics Zsófia (Barbarics Györgynek Csery Zsófiától leánya) megnyugtatja keszihóczi Palásthy Józsefnek fiát Pált, ki ugyan azon Cseri helység és Varbók pusztai részbirtokból 50 frtal kielégítetett. [3])

1630-ban Palásthy Pál Hont vármegyei alispán és követ volt; valamint 1635-ben is. [4])

1634-ben Palásthy János két telket malomrészszel együtt 500 frtban elzálogít Gyürky Gáspárnak. [5])

1636-ban Palásthy Zsófia Gyürky Gáspár hitvese tiltakozik férjének azon tanuvallatása ellen, melyet az ő anyja Bory Judit ellen tétetett. [6])

1639-ben Palásthy Jánosnak fia János leányának kiváltása végett Hont megyei keszihóozi és dacsófalvai birtokrészét 500 frtban zálogúl adja Bory Juditnak, és ennek Gyürky Benedektől nemzett Mária leányának, valamint Szent-Iványi Ráfaeltől nemzett fiának Istvánnak. [7])

1639-ben Csery Balás Nógrád megyei Kis-Patak helységbeli részét 150 frtban elzálogítja keszihólczi Palásthy Pálnak. [8])

1641-ben Palásthy József Hont vármegye alispánja volt. [9])

1642-ben Palásthy János, fölvévén 600 frtnyi auctiót, Alsó-Paláston egy telket, F.-Paláston szintén egy telket curiával és malomrészszel együtt Gyürky Gáspárnak és nejének Palásthy Zsófiának elzálogitott. [10])

1646-ban Palásthy Pál Hont vármegye alispánja és követe. [11])

1647-ben Palásthy János fölvévén 270 frt auctiót, A.-Paláston

---

[1]) Eredeti oklevél.

[2]) Lehoczky Stemmat. I.

[3]) Sz.-benedeki Convent prot. L. p. 110.

[4]) Lehoczky id. h. I.

[5]) Sz.-benedeki Convent protoc. L. p. 195.

[6]) Ugyan ott prot. M. p. 59.

[7]) Ugyan ott prot. M. pag. 92.

[8]) Ugyan ott prot. M. pag. 95.

[9]) Lehoczky Stemmat. I.

[10]) Sz.-benedeki Convent protoc M. p 147.

[11]) Lehoczky id. h. I.

fekvő birtokrészét, és Dacsófalván egy telkét 70 frtban elzálogítja Gyürky Gáspárnak. [1]

1649-ben Palásthy Miklós Hont megye helyettes alispánja. [2]

1650-ben Palásthy János testvérével Andrással és ennek fiával Ferenczczel fölvevén 1030 frtnyi auctiót, A.- és F.-Paláston és Dacsólámban fekvő részbirtokaikat elzálogítják Gyürky Gáspárnak. [3]

1653-ban Ordódy Judit Palásthy Pál özvegye tanuvallatást tétetett kis-pataki határoknak Bene András általi megzavarásáról, melyben Bene András némely Palásthy jogú rétek zálogos birtokosául megismertetik. [4]

1654-ben Palásthy Pál özvegye Ordódy Judit Bene Andrást és Istvánt Kis-Patak pusztai pusztai részének használásától tiltja. [5]

1655-ben Bory István utódai az atyai jószágban osztoznak Palásthy Tamás előtt. [6]

1658-ban máj. 30-án Csery Jánosnak leánya Zsófia Korponán kereszteltetvén, keresztanyja Palásthy Pál özvegye volt. [7]

1660-ban keszihóczi Palásthy János fölvévén 1152 frtot auctioképen, Hont megyei A.- és F.-Paláston fekvő 3 telket elzálogítja Gyürky Gáspárnak. [8]

1663-ban Balogh Gáspár Hont megyei F.-Cseri egész helységbe beiktattatván, ennek ellene mondtak Ordódy Julia Palásthy Pál özvegye, mint fiának Györgynek gyámja, Palásthy Mária Sembery Ferenczné és mások. [9]

1691-ben Palásthy Ferencz Hont vármegye alispánja volt. [10]

1727-ben Palásthy József nejét Duló Mária-Zsuzsannát, és Csery Ferenczet Belosovics Boldizsár, Szent-Iványi Menyhért, és Skulteti György a Cseri helységbeli birtokrész miatt idéztetik. [11]

---

[1]) Sz.-benedeki Convent prot. N. pag. 66.
[2]) Lehoczky Stemmat. I.
[3]) Sz.-benedeki Convent prot. N. p. 245.
[4]) Okirat.
[5]) A Bory család levéltárában.
[6]) Ugyan ott.
[7]) Cesry József közlése szerint.
[8]) Sz.-benedeki Convent prot. P. pag. 112.
[9]) Ugyan ott Capsa B. Fasc. II. nro 14.
[10]) Lehoczky Stemmat. I.
[11]) Sz.-benedeki Convent Fasc 75. nro 25.

1797-ben Palásthy József Hont megyei első alispán Alsó- és Felső-Cseri helység birtok-arányositására nézve a feleknek vég-határidőt tűz ki. [1])

Ezen adatokhoz sorozhatjuk még a következőket:

1444-ben Palásthy Bertalan (kiről fölebb van emlités) és László Korponán várnagyok voltak.

1561-ben Palásthy Márton és Stöckelms Erasmus kezeslevelet adnak adnak magukról azoknak, kik értök fogságukbóli megszabadúltok után jót álltak: u. m. Felpéczi Ferencznek, Ollé Andrásnak, Papy Ferencznek, Paska Jánosnak, Madács Jánosnak, Bibi Lukácsnak és Borsy (vagy Borfy) Barlabásnak. Ugyan ez oklevél végén Papy Ferencz és Markházy Ferencz jót állnak és kezességet nyujtanak Felpeczi Ferencznek, Ollé Andrásnak, Palásthy Mihálynak és Palásthy Tamásnak, Paska Jánosnak, Bibi Lukácsnak, Madács Jánosnak és Borsy Barnabásnak, kik Palásthy Mártont és Stöckhelms Erasmust kezességre kivették. [2])

1616. jun. 29-én Palásthy Márton és neje Kövesdy Anna, fioknak Palásthy Gáspárnak a török fogságból kiváltására több török rabnak megvételére pénzt kölcsönöznek Szelényi Jánostól. [3]) E Mártonnak a családfán helyét kimutatni nem tudjuk; hasonlóan nem tudjuk ki fia volt azon

Palásthy Gábor, nyitrai nemes, ki előbb egyike a mindig harczra kész bujdosóknak, utóbb ősi fészkében gazda, a vérengző Caraffa itélő széke által elmarasztva a zsarpadon tett vallomásainak alapján, hogy Radvánszkytól épen 1687. ujesztendő napján pénzt vitt volna a munkácsi várba [4]), 1687. máj. 9-én Eperjesen lefejeztetett.

Meg kell még emlitenünk, hogy 1626-ban Bory Judit Gyürky Benedek özvegye mint fölperesnő részére Domaniki Györgynek fia Ferencz ellen, tanuvallatások tétettek, mely szerint az (t. i. Domaniki Ferencz Klinzur Györgynek leányával Palásthy András özvegyével váltott jegyet, utóbb pedig mást vett feleségül. [5])

Végre 1636-ban tanuvallatások Gyürky Gáspár és neje Palásthy Zsófia részére, mely szerint kétség alá hozatott, valjon Gyürky Be-

---

[1]) Eredeti Csery Józsefnél

[2]) Magyar nyelvemlékek III. 46.

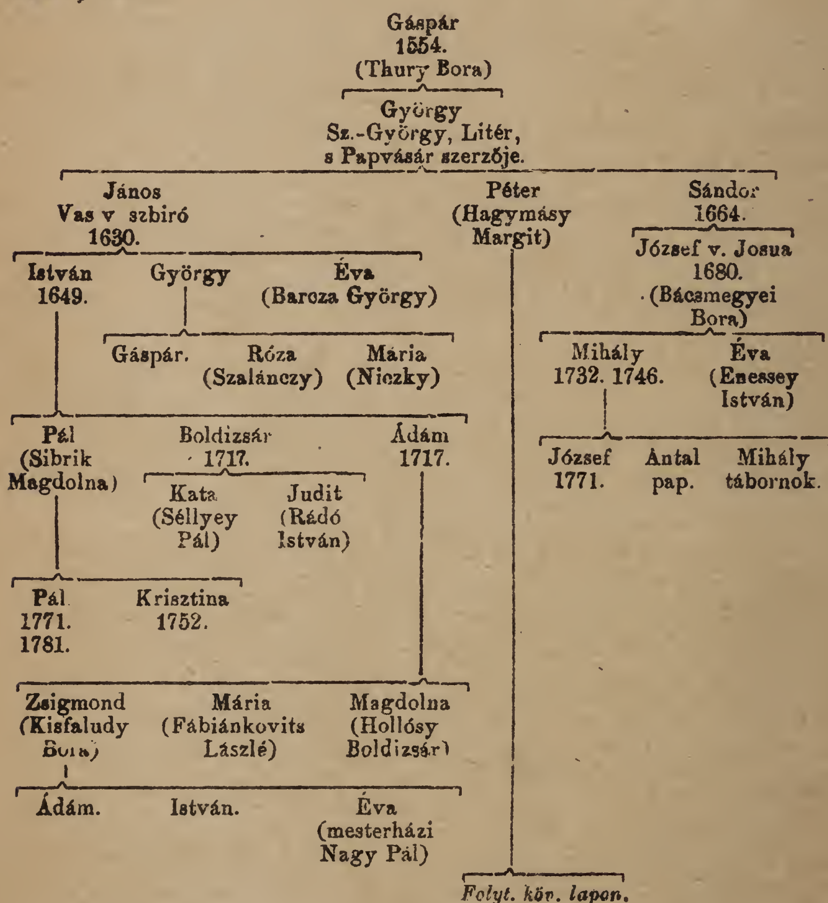
[3]) Oklevél.

[4]) Szalay Magyarorsz. tört. V. 354.

[5]) Sz.-benedeki Conv. Fasc. 117 nro 9

nedek Bory Judittal valóságos házasságra lépett-e? miután előbbi nejével Palojtay Zsófiával szerzette az elészámolt több vagyont. [1])

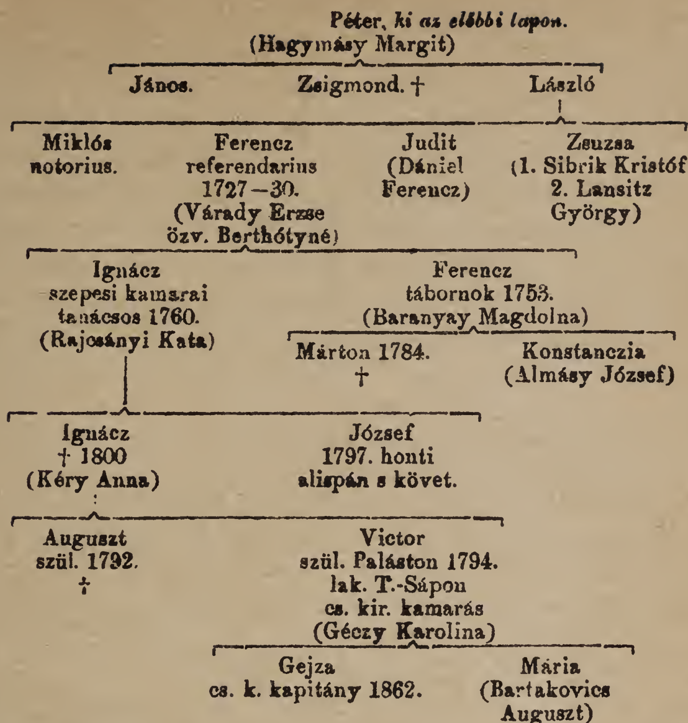
Mind ezen adatok legnagyobb részben a közlött családfára vonatkoznak. Azonban, mint már följebb emlitém, már a XVI. században Palásthy Gáspárnak Thúry Borbalától származott fia Palásthy György a Dunántúlra származott és ott szerzé Sz.-Györgyöt, Litért és Papvásár pusztát. Ennek ága az, mely utóbb ismét Hont megyébe is vissza származott, innen Abauj megyébe is birtokos lett, és ott adomány utján nyervén Lengyelfalvát, ősi palásthi előneve mellett emezt is használá, s mely ág végre máig is él. Táblázata [2]) imez:

Folyt. köv. lapon.

[1]) Sz.-benedeki Conv. Fasc. 120. nro 4.

[2]) Egy curialis perben fölmutatott származási rend szerint.

Ez ágazaton János 1639-ban Vas vármegye szbirája volt. [1])

Ferencz 1727—1730-ban referendarius. Ennek Várady Erzsébettől özvegy Berthótynétól egyik fia Ferencz tábornok, kinek fia Márton magnélkül halt el, leánya Konstanczia Almásy Józsefné volt.

Ignácz a szepesi kamaránál tanácsos 1760-ban és praefectus, atyja Józsefnek az 1797-ben Hont megyei alispánnak, ki magnélkül halt el, és Ignácznak († 1800.) kinek Kéry Annától fia Auguszt (szül. 1792. és már meghalt), és Viktor, az élő (szül. Hontban Paláston 1794-ben) ki 1841-ben cs. kir. kamarás lön. Gyermekei Gejza cs. kir. kapitány és Mária Bartakovics Augusztné.

A család ősi czímere a paizs udvarában könyöklő kar, kivont kardot tartva, előtte csillag, alatta félhold ragyog, a mint ezt Tamás 1655. évi pecsét-nyomatán is láttam.

A család czímere megbővítetvén, jelenleg—mint fölebb a metszvény ábrázolja — négyfelé osztott paizs, [2]) az 1. és 4. osztály arany

[1]) 1630. évi 3. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

udvarában befelé fordulva pánczélos kar könyököl kivont pallost tartva, fölötte arany csillag, alatta ezüst félhold ragyog. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból melleig fekete bivaly emelkedik ki, szarvai közt vörös kereszttel, a baloldalin pánczélos kar könyököl, kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

A Palásthy család, melynek egy ága Keszi és Alsó-Kereskényről is irá előnevét, e század elején birtokos Zemplin megyében is M.-Isépen, Pelejtén. [2])

Ezenkivül Abauj vármegyében jelenleg is él Palásthy család, melyből többi közt Pál Kassa megyei pap, a m. kir. egyetemnél hittani tanár. Ezeknek azonban a fölebbiekkeli összeköttetése előttem ismeretlen.

Palaticz család. Szabolcs vármegye nemes családa, Erdélyben is szerepelt a fejedelmek korában.

György Basta üldözései elől V.-Hunyadra menekült, hol pestisben halt meg 1603-ban. János Rudolf király pártjával ment be Erdélybe 1605-ben, de Toroczkón a nép által megöletett. [3])

Palatkay család. (M.-Palatkay †.) Kolos vármegye kihalt nemes családa. Úgy látszik, székely eredetű, és előbbi neve „Kaczkó" lett volna. Teljes családfáját nem birjuk. A XVII. században már Kolos megyében Magyar-Palatkán birtokosok, innen előnevük is, azonban a család némely tagja Palatkai helyett Palotkay-nak is irá nevét.

1745-ben Palatkai András (ki Irsai leányutód volt), Torda vármegye alispánja, M.-Járában lakott és birt. [4])

1748-ban jul. 26-án Palotkay Zsigmond mint Kolos vármegye hites assessora egyik tanu a Suky István özvegye és fia közt B.-Hunyadon kelt osztálynál. Neje Sombory Jusztina volt, s tán ettől leánya Palatkai Jusztina Salánky Gáborné. [5])

1751. dec. 11-én Palatkay László főbiró B.-Szolnok vármegyében. Ugyan az 1753. sept. 21-én is. Ennek egész nevével ellátott pecséten czímere koronán könyöklő pánczélos kar, kivont kard hegyén érczsisakot tartva. E Lászlónak özvegye alcsernátoni Damokos Mária él és bir 1772-ben Rettegen, B.-Szolnok vármegyében.

---

[1]) A metszvényen balról van az aranyfekete foszladék tévedésből

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 108. 247. 271.

[3]) Wolph. Bethlen Hist.

[4]) Hodor Károly közl.

[5]) Retteghy György naplójából Hodor K. szerint.

Palatkay Ferencz 1776. év előtt élt.

Palatkay II. László (tán fia a fölebb említett Lászlónak Damokos Máriától) 1771-ben B.-Szolnok vármegye törv. széki ülnöke. Nevezett megyének 1770. évi nemesi összeirásában „Kaczkó-Palotkai de Magyar-Palotka“ néven vagy bejegyezve, s utánna téve: donatarius jure paterno et materno, eoque donatario—indubitatus. Élt és birt Kaczkón, B.-Szolnok megyében. Neje Mara Klára, hitvese volt már 1760-ban. Ettől három leánya: 1 Eszter Jékei Sándorné, 2. Mária Keczely Istvánné, 3. Julianna Veér Lászlóné.

1771-ben Palatkay Imre Kolos vármegye főjegyzője volt. Neje Szász-czegői Balogh Borbála. Ivadéka rendje következő:

Imre 1771.
(Balogh Bora)

Anna (Hegyesy József)	Sándor 1792—96. Kolos várm. aljegyző

Teréz (kénosi Sándor Mózses)	Klára (Sombory Elek)	N (Jánosi Péter)	N. (Jánosi Dávid)

A család ezekben kihalt. Leány-utódok Palotkán Jánosi Róza Alsó Zsigmondné, Rettegi László mint Jánosi Erzsébet fia stb.

Palczmann család. Szepes vármegye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Palei család. (Vagy de Pale.) De Pale Mihály-György 1791-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. Czímere négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek arany udvarában hármas zöld halmon piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében vörös kövű arany gyűrűt tartva. A paizs 1. és 4-ik osztályának vörös udvarában meztelen kard, s fehér irótoll keresztbe helyezve látszanak; a 2. és 3. osztály kék udvarában arany koronás ezüst grif ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló grif nől ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Palesztráczy család. Nemességét Palesztráczy Jakab és Ágoston szerezték, kiket III. Károly király adományozott meg 1725-ben czímeres nemeslevéllel. [2])

Czímerök vizirányosan két udvarra hasított paizs, a felső fekete udvarban kettős farkú arany oroszlán látszik ki félig, első lábait ragadozásra nyujtva ki; az alsó ezüst udvarban vörös mezű kar kifeszített

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Ugyan ott.

ivvel nyilaz. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között hasonló nyilazó kar könyököl. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

Pálfalvay család. Ismeretes közűlök János 1647-ben egri nagyprépost, 1656-ban erdélyi, 1659-ben n.-váradi püspök haláláig 1662. évig.

Pálfalvay Gábor 1730-ban a Tiszáninneni ker. tábla ülnöke.

Pálffy család. (Erdődi, gróf és herczeg.) E fényes ház, mely egyike legrégiebb és most is virágzó családainknak, és utóda egyenes férfi ágon a történelmi nevezetességü kihalt Hédervár y nemzetség Kont nevű fényes ágának, [2]) eredetét a X. századig viszi föl, midőn nemzetünk az europai népcsaládok közé alkalmazkodása kezdetén I. István királyunk atyja Gejza fejedelem korában a külföldről jövő nevezetesb megtelepedőket, szerzett s szerzendő érdemeik fejében a hazafiakkal egyenjogositva honfiusította. Ugyan is ezen korban lépett hazánkba a Hederik nemzetsége, melynek eldődeiről egyik legrégiebb krónikásunk [3]) irja, hogy a Homburgi vagy Humburgi grófokból származott Volfger testvérével Hedrikkel háromszáz tegzes vitézzel bejövén, Gejza fejedelem neki a Kiscen hegyet, és Győr mellett a Duna szigetét (Szigetköz) örökös szállásul adományozta; a hol azután favárat és a hegyen zárdát épitetett, és ott temettetett el. Tőle eredt a Hedervári nemzetség. — Majdnem szórul szóra ezt irja Kézai Simon is, kinél ezt olvassuk: „Ezután Wolfer jöve be Hedrik testvérével Vildoniából, negyven tegzes lovaggal, ennek a Kiszén [4]) hegyét adják szállásúl, melyen favárat s végre

---

[1]) Adami id. k.

[2]) E család története elég bő irodalmi forrásokkal bir, mint az alább idézettekből kitünni fog, azonban örömmel vallom be, miszerint a legalaposb, és biralati szorgalommal irt monographiáját a Pálffyaknak azon kézirat teszi, melyet a herczegi ház egykori levéltárnoka Albrecht József 1830. tájan „Monographia historico-diplomatica celeberrimae gentis Palffyanae" czim alatt irt, s melyet használnom engedtetvén, itt fő s tájékozó forrásul használtam.

[3]) Turóczy Cronicon p. II. cap. XI. De generatione Filiorum Hederik. Post haec de Alemania Volphgerus cum fratre suo Hedrico de Comitibus Homburg, seu Humburg ortus, et trecentis dextrariis phaletratis introivit, cui Dux Geiza montem Kis Cen et insulam Danubii circa Jaurinum dedit pro descensu aeterno, ubi castrum ligneum faciens, fecit in eodem monte coenobium, ubi et tumulatus est. De istis Hedrici generatio derivatur.

[4]) Mons Kiscen, Kiszén hegye, a mai Német-Ujvár, melynek német neve Giessing, fekszik Vas vármegyében.

barát-kolostort is építtete, [1]) melyben halála után temetve lön. Ettől veszik eredetöket a Hedrikek. [2])

A Hedriky nemzetség uj hazájában dús virágzásnak indulván, egyes ágai, rövidebb ideig, vagy megállandosítva is különféle nevű családokra oszlottak, megtartva mindég a közvérség jogát, igy támadtak belőle a Hedervári, Both vagy Poth, Vialkai Toth, Ujlaky, Bakó, Tamásy, Konth, Pálffy nevek alatt részint csak egyes ágak, részint több ideig virágzott családok, kihalván mind, a legutóbb említett Pálffy-akon [3]) kivül.

A Hederváry család nemzékrendjét, mely a Bakó nevezetet, és a Herczeg, Tamásy, Ujlaky család ágazati törzseit is mutatja, e munka V. kötetének 74—79. lapjain láthatjuk. Mind e családok kihaltak; nevezetesen az utolsó Hedervárynak leányát Katalint lósi Viczay János vévén nőül, a fiusított leány után a Hederváryak örököse és pedig hedervári előnévvel a most is élő Viczay gróf család lön. A szintén kihalt Ujlaky családnak, melyről e munka XI. kötete fog szólani, ágazati törzse Bakó Miklósnak fia II. Lőrincz országbiró volt. Ennek egyik fia II. Miklós, volt erdélyi vajda és nádor, Tóth és Konthnak [4]) is neveztetett, mely nevet utánna egyik ág állandóan viselte, míg azt a mai Pálffy névvel, mint alább látandjuk, föl nem cserélte.

---

[1]) Fejér Georg. Cod. dipl. tom. II. p. 144—146. E monostort, in loco.... qui dicitur Quizin, Volfer gróf, (Walferus Comes) 1157-ben II. Geiza (vagy Gyeics) király idejében alapította, mint megjegyzi Szabó Károly Kezai Simon forditásában 88. lapon, azonban ez ellenvetés megoldható, ha föltesszük, hogy lehetett több Wolfer is, egyik, ki Geiza vezér korában bejött, másik ennek utóda, ki 1157-ben alapitá a kolostort.

[2]) Kezai Simon M. krónikája, Horányi kiadása 136. lapon: Postea Wolfger cum Hedrico fratre suo introivit de Viltonia cum XL militibus phaleratis, huic datur mons Kiscen per descensum, in quo castrum fieri facit ligneum, tandem et coenobium monachorum, in quo post mortem sepelitur. Ex isto namque Hederici origo esse habet.

[3]) Bel Mátyás (Notitia nova Hung. I. p. 60) a Pálffy családot nem a Humburgi grófoktól, hanem Altenburgi Konrádtól, vagy is Póth nevű Erneszttől eredezteti, tévedésbe esve, valószinűleg a Póth név miatt, melyet Ernesztis viselt. Azonban tudjuk, hogy a Póth név németül követet jelent. Erneszt nemzetségéről Kézai Simon függelékében (6. §.) épen közvetlenűl a Hedrik nemzetség után ezt irja: „Lébéni Póthról. Ez után jöve be Lébéni Póth, kit más néven Ernesztnek neveztek. Ez sok vitézzel jött be Magyarországba; tőle veszi eredetét Konrád, altenburgi (óvári) gróf."

[4]) A Konth nevezet a német nyelvben (Kund, Kunde, Kundschaft) fogalmi jelentésével mint hirnök rokon értelmű a Póth (Bothe, Bothschaft,

Valamint tehát az Ujlakyak a Hedervári aktól, úgy a Pálffyak a Konthoktól és igy szintén a Hederváriaktól származtak.

A Hederváry család. melynek történelmi nevezetességü ivadekát e munkában a maga helyén olvashatni, föltünése óta az ország legmagasb méltóságaira emelt férfiakat mutatott föl a házában. Elég legyen

itt közűlök említenünk közűlök azon Hederváry Lőrinczet, ki 1437-ben Magyarország nádora lett, s kinek itt czímere Wagner munkája [1]) után látható. E czímer paizsát három függőleges szelemen, vagy folyam képezi. [2])

Említett Hederváry Lőrincznél jóval előbb, még I Lajos király országlása alatt élt az Ujlaky családból Konth Lőrincz királyi tárnok, kinek fiai Miklós az erdélyi vajda (utóbb nádor), és Leukes, királyi főasztalnok, még 1354-ben az Olgyai család Andits ágának kihaltával a Csallóközben tetemes jószágokra királyi adományt nyertek [3]) Ezen nevezett Konth Miklós (1356—1367-ig) nádornak egy 1636. évi oklevél szerint czímerében jobbra dőlt paizsban szintén látjuk a Hedervári czímer mássát, azonban már csak két szelemen alakban, és ezeket is inkább vizírányos állásban. A paizs tetején pedig szétterjesztett szárnyakkal koronás oroszlán látható. (*Lásd e czímert e munka XI kötetében az Ujlaky családnál*). Nevezett Miklós nádor kis unokájának Ujlaky Miklósnak a machói bánnak 1467-ben szintén az volt czímere, azon toldással, hogy a paizson sisakja fölött az angyal

---

követ szó jelentésével, és igy miután a Hederváry család egyes tagjai Poth nevet is viseltek, az Ujlakyak egyik ága pedig Konthnak neveztetett, emez elnevezések is a közös vérségű családnál ugyan azon értelemben találkoznak. Hogy a Poth szó hajdán Pétert jelentett volna, (lásd Tud. gyüjt. 1835 VIII. köt.); kevés valószinűséggel bir.

[1]) Wagner Collect. geneal. dec I. a táblán.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 169. a Hederváry család czímereűl a paizsban egy csillagot és holdat említ. De erre eddig semmi bizonyító adat nem ismeretes; és igy valószinűleg tévedés. Sokkal valószinűbbnek látszik az, a mit a Konth cs. czímeréről mond, mely szerint e család czímere a paizs rostélyos udvarában oroszlán lett volna. Azonban ez állitás sem egészen állhat meg; s csak annyiban jöhet figyelembe, mennyiben az utolsó Hederváry János zirczi apát 1648. évi czímer-pecsétében már látunk a paizs két osztályában oroszlánt is. *Lásd e czímert Wagner után kiadva e munka V. köt. 78. lapján.*

[3]) Bartal, Csallóköz 62.

koronáján kétfejű sas is látható; [1]) azonban itt a sas aligha nem minden fontosság nélküli hozzáadás, noha az utolsó Hedervary János apátnak czimer-paizsa fölött is látható (csak hogy egy fejű) sas. [2]) Mindezekből csak azt látjuk, hogy a Hederváry, Ujlaky és Kont családok czímerében a lényeges hasonlat csak arra szoritkozik, hogy a szelemenek (fasciak) mindegyikben föltalálhatók. Valamint tehát az említett ágazatok közös vérségét nem a czimerekbőli ingatag következtetések után akarjuk meghatározni, ugy arra szükség sincs. A közös vérség az okleveleken túl a hazai történelmi forrásokban is bizonyitékát találja. Turóczi kronikájában olvashatjuk a 32 nemessel Zsigmond király által 1393-ban lefejeztetett hires Konth Istvánról, hogy az a Hederváriak fényes nemzetségéből vette eredetét. [3])

Hogy a Pálffy ház a hedervári Konth családból vette eredetét, az átalánosan elismerve van. Első, kiről a családi levéltár már nyujthat adatokat, Kont Pál volt. Ez egy múlt századi tudósunk szerint [4]) Konth Miklós nádor fiának a lefejezett Kont Istvánnak fia, Lehoczky szerint pedig magának a nevezett nádornak Szilágyi Erzsébettől fia volt. [5]) Bár melyik állitás legyen a valóság, mindég bizonyos marad, hogy Kont Pál egyenesen hedervári Konth Miklós nádortól származott. Ezen Konth Páltól kezdve pedig a Pálffy nemzedék leszármazása izről izre hitelesen kimutatható. [6])

---

[1]) Wagner i. d. dec. II.

[2]) Ujlaky Lőrincznek a boszniai fejedelemnek és Magyarország birájának volt szerencsém egy 1519. évi oklevélről függő pecsétét láthatni. Ezen a paizs négyfelé van osztva keresztmetszéssel, az 1. udvarban két oroszlán tart koronát; a 2. és 3. udvarban vizirányos két szelemen, a 4-ik udvarban egy vár látható. A paizs fölött koronás angyal kiterjesztett szárnyakkal. Ime tehát itt lényeg a szelemen, a többi járulék; s a sasnak híre sincs.

[3]) Turóczi p. IV. cap. VII. „Stephanus Konth, Dominorum de Hedervára alto de sangvine ortus."

[4]) Báró Keller Károly volt kamarai tanácsos, kinek a kamarai levéltárból tett kivonatos munkája kéziratban maradt.

[5]) Lehoczky Stemmat. I. 268.

[6]) A Pálffy család történetének irodalmára nézve főleg kiemelendők: 1) Bel M. Notit. nova Hung. tom. I. — 2. Lehoczky Stemmat. I. és II. — 3) Laurus Pálffyano-Erdődianus, sive Sinopsis historica de heroibus excell. ac ill. Familiae Comitum Pálffy ab Erdőd et Erdődy de Monyorokerék. Tyrnav. 1730. 8. — 4) Pálffy Miklós. Hormayr Taschenbuch 1828. évi foly. — 5) Albrechttől a Pálffyak közűl három nádor. Ugyan ott. — 6) Pálffy Miklós nádor. F.-magyarországi Minerva 1827. évi foly. — 7) Pálffy táborozása. Hormayr Taschenbuch 1847. foly. 8) Több halotti beszéd

Konth I. Pál élt 1383. körűl, nejétől Illés Erzsébettől fia volt Konth II. Pál, ki 1425. körűl élt; és a ki atyja keresztnevéről (minthogy Pálnak fia volt) fölvette a Pálffy nevet. Nejétől vingárthi Geréb Annától több gyermeke maradt, kik főleg Horvátországban tetemes jószágokat birtak; ezen gyermekei közűl azonban bizonyosan csak I. Miklóst nevezhetjük meg.

Pálffy I. Miklós 1480. körűl élt, és Dercsikai és Rárói előnevet viselt. Az ő korában már többféle előnevű Pálffy-akat találunk emlékeinkben, kikkel valamint e család összeköttetését nem ismerjük, úgy azokat ide nem is számitva, külön emlitendjük meg. Azt sem vagyunk képesek kimutatni, valjon azon Pálffy Miklós ezredes, ki 1519-ben Szigethnél eléfordúl, egy volt ezen dercsikai és rárói Pálffy Miklóssal.

Nevezett Pálffy Miklósnak nejétől Kinisy Katalintól fia voit kápolnai és cselesztői Pálffy I. Lőrincz, ki mint a Pozsony vármegyei nemesség kapitánya 1526-ban Mohácsnál esett el. Hitvese Bánffy Anna ujlaki Bánffy János leánya volt. Ettől született fia

III. Pál, ki már a dercsikai és rárói előnéven fölül még Bethlenfalváról is irta magát, és már a nagyságos czímzettel élt. Házastársul erdődi Bakocz Klárát vette el, leányát erdődi Bakocz Balásnak [1]), ki Tompa-nak is neveztetett, nővérét Simonnak a zágrábi püspöknek és unoka-hugát a nagyhírű bibornok primás Bakáos Tamásnak. E házasságnál fogva eredt a Pálffyaknak erdődi előneve; valamint a családnak ujabb czímere is, mely az erdődi Bakócz osalád czímerével közös alakot, a hármas halom tetejéből fél kerékből kiemelkedő szarvast mútatja [2]). Ez időtájban történhetett, hogy a család az erdődi Bakócz czímert elfogadván, ősi Hedervári és Konth czímereinek emlékeül azok ábráit két zászlóra iktatva, azokat az elfogadott

[1]) Albrecht szerint Bakócz Balás leánya volt Klára, Pálffy III. Pálnak neje, de e munka I. köt. 103. lapja szerint Klára Bakócz (v. Bakács) Miklósnak leánya volt. Igy írja ezt Wagner Ms. tom. LXX. 154

[2]) Lásd a Bakócz czímert egykorú rajz után Török János, Magyarország Primása. Pest 1859. 298. lap.

mostani Pálffy czímer fölé tüzeté, mint itt az ábra mutatja. E III. Pálffy Pál a törökök ellen vítt kocsinai harczban esett el. Fiai maradtak

1-ör nagyságos Pálffy I. Péter (de Zelina, Csábrágh, Ráró, Kápolna, et ab Erdőd), élt 1568-ig, a midőn a veliczai török ütközetben elesett. Neje szerdahelyi Dersffy Zsófia volt, nagyságos Dersffy [1] Miklósnak és Batthyány Perpetuának leányuk. Pálffy Péterről a következőket tudhatni. 1535. évben (in festo b. Francisci conf.) Bécsben kelt kir. adománynál fogva kapta Tompa Jánossal, nagybátyjának Simon zágrábi püspöknek édes testvérével együtt a cirqueniki Benesics család javait, Benesics Lászlónak magvaszakadtán, nevezetesen Bakva kastélyt, Kőrös és Verőcze vármegyében fekvő jószágokkal, és azokba a chazmai káptalan által be is iktattatott. Ugyan ez évben előfordul mint birtokosa Hont vármegyében a csabrághi várnak, melyet ez évben nevezett Simon püspök monyorókeréki Erdődy Péter fő lovászmestertől a zilisi jószágokkal egyetemben 12,250 arany forintért megvett. 1536-ban említetik mint Várday Pál esztergami érseknek, kihez neje után rokonság volt, javai igazgatója. 1539-ben a sághi convent levelében csabrághi előnévvel és nagyságos czímzettel jelöltetik. 1547-ben az akkor már nem élt Simon püspök örököseül iratik. 1553-ban András szakolczai plébánostól a hlinyiki hegyen két szőlőt vett 226 frtért morva pénzben. Hogy pedig már ez időben Szakolczán curialis házat is birt, kitűnik udvarnokának Zerdahelyi Imrének 1556-ban vezetett számadásából. Hogy pedig ő 1568-ban, neje Dersffy Zsófia pedig 1569-ben az élők között nem volt, kitetszik onnan, hogy folyamatban lévő ügyeikben ekkor helyettök már fiok Tamás jelent meg.

2-or Pálffy Lőrincz de Kápolna et ab Erdőd, előfordúl 1539-ben deák (litteratus) jelzővel mint ügyész, a kir. táblának ülnöke, és nagyságos. Élt még 1559-ben is, a midőn a Czobor és Pilspergerféle éleskői uradalom birtokosai részéről bizonyos határkérdések ügyében meghatalmazottképen lépett föl. Az ez alkalommal kelt okmány alá nyomott pecséte teljesen azon Pálffy czímert mutatja, melyet a grófi ház jelenleg is használ. Ki volt neje s gyermekei? bizonyosan meg nem mondható, sőt még egészen az sincs eldöntve, vajjon édes testvére, vagy csak unoka-vére volt-e Pálffy Péternek?

Pálffy Péternek Dersffy Zsófiától következő nyolcz gyermeke volt:

---

[1]) A Dersffy család hajdán Albrecht szerint Ders-Bánffy-nak is neveztetett, és vérséges összeköttetésben állott a Batth-monostori Thytős családdal, és a Várday-akkal.

1) Erdődi Pálffy I. Tamás, nagyságos czímzetű, Rudolf király által testvéreivel együtt — mint alább megemlítendjük — visszatérület jogán (jure postliminii) az ország szabad bárói sorába iktattatott, Palota vár kapitánya és Zólyom vármegye főispánja volt. Született egy régi családi jegyzék szerint 1534. évben sz. Simon és Judás napján. Hitvese bedeghi Nyáry Sára volt, kit 1581. évi august. 20-án meghalván, özvegyen hagyott. [1]) 1562-ben Szécsénynél a török elleni ütközetben Soós István és Csúthy Gáspárral résztvévén, elfogatott, [2]) de kiváltatott. Eltemettetett Bazinban, hol a plébániai templomban latin verses sirirata olvasható.

2) Erdődi Pálffy I. György szabad báró, született 1540. évi sz. György napján. A Temesvárnál történt ütközetben egy török dárdájával keresztül szúrá, s úgy látszik, ennek folytán halt meg 1562-ben Ujvárott. (1581-ben egy oklevélben többi testvérei között már nem említetik).

3) Erdődi Pálffy I. János báró, Tata és Léva várak főkapitánya, született 1548. évben sz. Máté napjához legközelebb eső szombaton. Elesett Somoskőnél török kéz által.

4) Erdődi Pálffy I. István, báró, Győr, Csábrágh és Szitnya várak főkapitánya, született 1550. april 2-án. Neje Bogacsóczy Márta volt, ki 1596-ban már mint özvegy Pozsony megyei Gocznad helységben birtokolt. Ezen Istvánnak vagy János testvérének volt leánya Pálffy Erzsébet, nagyságos deregnyői Daróczy Ferencz hitvese, ki 1611-ben Pálffy Katalinnak Illyésházy nádor özvegyének beirata folytán Goczuad egész helység birtokába beiktattatott.

5) Erdődi Pálffy II. Miklos, a család első legnagyobb embere, szül. 1552. évben sz. Miklós ünnepe előtt két nappal. Zsenge kora óta Miksa és Rudolf királyok udvarában forgolódván, és a mi azon korban ritka volt, Németországot, Belgiumot, Franczia, Spanyol és Görög-országot beutazván, széles ismereteket és több nyelvben jártasságot szerzett magának. 1580. dec. 23. Pozsony vármegye főispánja és ugyan azon nevű kir. vár főkapitánya lett. 1581. april 24-én Prágában kelt oklevél által pedig Tamás, János, és István testvéreivel együtt sokféle hadi és udvari hű szolgálatainak tekintetbe vételével visszatérület jo-

---

[1]) Lehoczky szerint e Tamásnak másik neje csebi Pogány Anna volt, és ettől lett volna fia II. Tamás, és unokája III. Tamás.

[2]) Istvánffy libro XXI. — Laurus Pálffyano-Erdődyanus p. 32—33.

gán (jure postliminii) az országbirói sorába iktattatott. [1]) 1581. dec. 9-én a meghalt Czobor Imre helyébe kir. főkomornok mesterré, 1582. máj. 25-én cs. kir. belső titkos tanácsossá, 1584. sept. 20-án Komárom vármegye főispánjává és ugyan azon évi octob. 22-én Erneszt főherczeg nyilt levele mellett Kielmann András helyébe Komárom vára főkapitányává neveztetett; és ugyan ez év octob. 20-án ugyan csak Erneszt főherczegtől e fontos főkapitányi hívatalára nézve az utasítást is megkapta. 1589. máj. 4-én az austriai főherczegségbeli indigenatust nyerte. 1589. jun. 1-én Érsekujvár és a Dunán inneni Magyarország

[1]) Ezen bárói diploma tartalmából érdekes főleg a következő: „Et cum potissimum dictus Thomas Pálffy major natu frater, in diversis confiniis Regni nostri Hungariae nobis et dictis praedecessoribus nostris cum sangvinis sui effusione serviverit, ac diram turcicam captivitatem subiverit, et ex illa Dei beneficio elapsus, neminem alium, quam praedecessores nostros, consequenter Nos a puero servivit; Nicolaus etiam Pálffy in Hispaniis aliisque exteris Regnis nostris continue lateri nostro adhaerens, et multa fidelia obsequia Nobis praestitit, et hoc tempore sine intermissione praestat; atque adeo dicti fratres ipsorum Joannes Pálffy in arce finitima Lewa, Stephanus vero antea Jaurinii nunc vero in Csabragh Capitaneorum officio fungentes, summa vigilantia et indefesso studio nobis et patriae ipsorum ac toti reipublicae christianae non cessant; praeterea cum majores quoque ipsorum, ac praecipue familia Erdődyana, a qua paternam, Dersffyana vero, a qua maternam ducunt originem, diversis occasionibus, et temporibus diversa et cumulata servitia praestiterint, magnasque res domi et foris, paceque et bello gesserint, atque ii honestissimum inter Barones et Magnates Regni nostri Hungariae locum et ordinem obtinuerint, quem inertia potius parentum et temporum injuria, quam ipsorum culpa lapsum et imminutum esse constat; propterea Nos, his et aliis ipsorum meritis, quae longum esset recensere, adducti, eosdem Nicolaum (quem honore Cottus Posoniensis inter Barones Regni nostri Hungariae non postremo antea cohonestavimus) Thomam, Joannem, et Stephanus Pálffy de dicta Erdőd, fratres carnales, qui omnes, ut praemittitur vestigia suorum majorum secuti nobis fideliter et diligenter in hanc usque diem serviunt, haeredesque et posteritates ipsorum utriusque sexus universos, de nostrae caesareae et regiae Potestatis plenitudine ex gratia speciali e coetu nobilium Regni nostri Hungariae, inter quos etiam hactenus potiorem, honestumque et laudabilem locum obtinuerunt, exemptos et segregatos, in numerum et consortium Baronum titularium seu Magnatum ejusdem regni nostri Hungariae recepimus, aggregavimus et annumeravimus etc. etc. Datum in arce nostra Regia Pragensi die 24. mensis aprilis 1581. etc." — Midőn e bárói diploma 1610. évben (feria 3. prox. post dominicam Jubilate) Nyitra vármegyének Nyitrán tartott közgyülésén kihirdettetett, az oklevél hátára a nevezett megye jegyzője Ivanóczy Márton e szavakkal irta a kihirdetési bizonyitványt: „Quae quidem Inclyta Domus Pálffyanae Familia, sicuti hactenus habita est, ita nunc quoque pro veris et indubitatis Baronibus et Magnatibus gratanter acceptatur."

főkapitányává neveztetett. 1592-ben csehországi indigenatussal tiszteltetik meg, és ugyan ez évben Rudolf királytól a vöröskői [1]) urodalomra uj királyi adománylevelet szerez. — 1594. nov. 17-én a bányavidéki végvárak hadainak vezére és Komárom vár parancsnoka, ez évi dec. 8-án a bányavidéki végvárak és Esztergam parancsnoka. 1595. dec. 1-én Mátyás főherczegtől különös utasitást kap. 1595. jan. 28-án Rudolf király által egyik biztosúl neveztetett azon szerződés eszközlésére, mely a császár és Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem közt köttetett, és mely „Tractatus Transylvanicus" czim alatt a törvénykönyvbe is az 1595. évi végzemények közé jutott. 1598. mart. 27-én vitte végbe társával gróf, utóbb herczeg Schwarzenberg Adolffal Győr várának a töröktől híres visszavételét, mely által a magyar nemzet történelmében halhatatlan nevet szerzett magának. Átalában huszonhat ütközetben harczolt a török ellen, és ezekből a Fülek, Nógrád, Drégely, Keresztes, Palánk, Esztergam és Buda mellettiek főleg kiemelendők. [2]) Midőn a győri diadal híre Bécsbe megérkezett, a csá-

---

[1]) Vöröskő várát és uradalmát 1535-ben a Fugger testvérek Rajmund, Antal és Jeromos szerezték Thurzó Elektől, és arra 1536-ban kir. megegyezést vittek. Fuggeréktől 1583—86-ban Pálffy Miklós váltotta és szerezte meg, és reá 1592-ben kir. beleegyező adományt nyert. Pálffy Miklós halálával özvegye Fugger Mária fiaival együtt egy ideig osztatlan állapotban birta; az 1619. évi jul. 20-án tett osztályban pedig gróf Pálffy Istvánnak és Jánosnak jutott, ezeknek haláluk után Jánosnak illetéke Pál nádornak, és ennek rendelkezéséből az ő fiának János-Károlynak; az István illetéke pedig Miklósnak jutott. János-Károlynak vagy is inkább fiának Miklós-Józsefnek kihalásával előbb említett Miklósnak fiai 1707-ben úgy osztoztak meg: hogy Jánosnak Szuha az egész uradalom $^5/_8$ részével, Miklósnak pedig a maradék $^3/_8$ rész jutott. János után örökösödött unokája Jeromos tábornagy, ezután 1791-ben ismét János; ez után végre 1821-ben testvére Ferencz; — Miklósnak része pedig ennek Leopold fiától: unokái Miklós, Leopold és Rudolf által 1735. máj. 1-én tett osztály alkalmával Rudolfnak jutott, mely rész az ő utódai által jelenleg is biratik. E szép és nagy urodalom áll 18 helységből 2 pusztából és nagy erdőségekből, összesen mintegy 14 ezer holdból.

Vöröskő vára története olvasható b. Mednyánszky Alajostól a Tudományos gyüjtemény 1821. évi XII. kötet 66. lap; ugyan ahoz bővebb ismertetés Gyurikovics Györgytől Tud. Gyüjt. 1824. II. köt. 60. l. és végre Albrechttől a Hormayr Taschenbuch für Vaterl. Gesch. 1828. évi foly.

[2]) L. Istvánffy Historia 1685-ki kiadás pag. 483.

Szegedi Rubricae ad art. 7. 1597. 1598 : 4. — Bel. not nova Hung. tom. I. 64. és app. 339. 377. Váli Lexic. I. 659. Ortelius Kriegs Emporungen. — Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1821. évi 204. l. 288. és 1825. évi foly. 11 — 17. Feszler Gesch. VII.

szár és király a hirnöknek 4000 arany forintot rendelt adatni, Schwarzenberg 100,000 aranyat, és Morvaországban Husztopeczet kapta, Pálffy Miklósnak elég volt azon ezer aranyat nyomó serleg, melylyel az ausztriaiak megtisztelték. [1]) Hanem az 1599. évi magyar országgyülés áthatva Pálffy Miklósnak nagy érdemei által, a 48. törv. czikkben nem csak érdemei megemlitését iktaták be örök emlékül, de egyszersmind önkénytesen egyhangúlag kérék is Rudolf királyt, hogy őt és utódait Pozsony várával és azon megyei birtokokkal örökös főispáni czím adása mellett jutalmazza meg, vagy ha a fölségnek jobban tetszenék, a Sz.-györgyi és Bazin várakban és uradalmakban királyi jogát örökös joggal adományozza, és őt és ivadékait örökös g r ó f i rangra emelje. Ennek folytán 1599. évi jul. 24-én Prágában kelt diplomában Rudolf király a pozsonyi kir. várat annak örökös főkapitányságával és azon megye örökös főispánságával az első szülött fiúra szabályozott renddel őt, fiait és utódait megajándékozta. E királyi oklevélben is elészámlálvák Pálffy Miklós jeles tettei és érdemei; de azok a történelemből is ösmeretesek lévén, ismétlésök fölösleges. A jeles ember legszebb férfi korában, életének 48. évében 1600. évi april 23-án Vöröskő várában meghalt. Eltemettetett azon évi május 23-án Pozsonyban sz. Márton egyházában a család számára szánt helyiségben [2]) hosszú latin föliratu siremlék alá. [3]) Végrendeletet még 1596. évi mart. 30-án tett Neje Fugger Mária, Augsburgból származó kirchbergi és weissenhorni báró Fugger Márknak [4])

---

[1]) Ez arany billikom Miklós fiának gr. Pálffy Istvánnak, ki Bethlen fogságába esett, kiváltásaúl egyéb családi kincsekkel együtt Bethlen Gábornak adatott, ettől a török szultánhoz, ettől pedig békekötés alkalmával ajándokúl III. Ferdinand király birtokába jutott. Ferdinand királytól visszaadatott a billikom Pálffy Pál nádornak, ki azt azon karddal, melylyel atyja Miklós Győr megvételében harczolt, a család örök hitbizományáúl rendelte. A serleg 3 font 6 latnyi, födele 1 font 28¾ latnyi, összesen 5 font 2¼ latnyi nehéz. 1621-ben, midőn Bethlen Gábornak váltságul adatott 8 marka, 5 lat, vagyis 830 darab arany nehézségü és 3735 ezüst forint értékűnek becsültetett. Leirta e serleget Albrecht családi levéltárnok a Hormayr Taschenbuch 1831. évi foly. 320—7. lapján, és Ipolyi Arnold színezett képpel a Családi lapok 1856. évi folyamában.

[2]) Temetési pompáját emlékezetben tartja egy német kézirat, melyet Gyurikovits György az „*Archiv für Geschichte, Statistik, Literatur und Kunst.*" 1826. évi 19. számában kiadott.

[3]) Közli Bel M. is.

[4]) Fugger Márk fia volt Fugger Antalnak és horgaui Rechlinger Annának. A Fugger család, mely egy ágban herczegségig emelkedett, magyar nemességet nyert 1535-ben I. Ferdinand királytól kiadott czímeres nemes levélben, és Stomfa (Borostyánkő) és Vöröskő várát jelzálogul birta.

borgaui gróf Eberstein Sybillától [1]) született leánya volt; kit 1583-ban vett feleségül; és ki férje halálával annak végrendelete szerint is mint özvegy 1619. évig a birtokban megmaradt, a midőn fiaival megosztozván, Istvánnak és Jánosnak Vöröskeö, Pálnak pedig Stomfa jutott, az özvegy anya pedig a néki jutott pénzből Vöröskeő várában élt haláláig 1646-ig; mely évben május 29-én—mi ritka eset! két fiával Istvánnal és Jánossal együtt és egyszerre temettetett a pozsonyi székes egyházba a családi temetkező helyre, és e ritka temetés emlékére ezüst érem is veretett Bel M. munkájában olvasható körirattal. Mily tiszteletben és becsben tartatott életében mind Pálffy Miklós, mind pedig özvegye Fugger Mária, azt a családi levéltárban őrzött, s hozzájok az akkori legnevezetesb és legmagasb személyek által intézett levelek tanusitják, s köztök Rudolf császár és VIII. Kelemen pápa leveleik foglaltatnak.

Meg kell még Fugger Máriáról azt említenem, hogy mint özvegy 1603. jul. 7-én maga, és fiai István, János, Pál és Miklós részére Rudolf királytól adományt nyert Borostyánkő várára, melyet néhai férje Pálffy II. Miklós királyi megegyezés mellett 1592. mart. 11-én gróf Salmis és Nevburg Gyula zálog-birtokostól 84,156 forint zálogösszegen kiváltott, mely adomány folytán a Pálffy-ház a stomfai vagyis borostyánkői vár és uradalom örökös birtokába lépett, és mely Pálffy Leopold ága által jelenleg is biratik.

6) Erdődi Pálffy Erzsébet, nagyságos Révay László felesége, született 1538-ban sz. Márton második ünnepén. Meghalt 1592-ben. Anyja lön Révay István, Miklós és Katalinnak.

7) Erdődi Pálffy Katalin született 1542-ben karácson előtti szombaton. Első férje nagyságos lepoglavai Krusich János, liptói főispán, korponai kapitány, és cs. kir. tanácsos, és kir. főudvarmester, Bazin és Szent-György várak ura volt; [2]) ennek 1581-ben történt halála után másodszor 1582-ben férjhez ment az akkor már szintén özvegy Illyésházy Istvánhoz, ki 1608-ban Magyarország (a protestansok közt

---

[1]) Gróf Eberstein Sybilla leánya volt gr. Eberstein Vilmosnak és gróf Hannau Jankának.

[2]) Ettől született egyik leánya Krusich Ilona (1581-ben) Ditrichstein Miksa neje lett; de magnélkül elhalt 1586-ban sept. 14-én Sz.-Györgyön, és Bécsben eltemettetett. Másik leánya Krusich Anna mint hajadon halt meg. E Ditrichstein Miksának testvére volt Ditrichstein Ferencz-Károly olmüczi püspök, herczeg-bibornok, ki testvérének D. Miksának haláláról és 1611. jun. 14-ére rendelt temetéséről Pálffy Istvánt tudositá.

első) nádora lön; és 1609. május 5-én Bécsben meghalt, eltemettetvén Bazinban.[1]) Pálffy Katalin pedig másodszori özvegységében élt 1616-ig, a midőn meghalván, férje mellé Bazinban temettetett, hol sirköve látható. Kegyes és adakozó hölgy volt: Bánban és Trencsinben 1609-ben iskolákat alapított; [2]) és mint gyermektelen, testvére Miklós fiainak hagyta 1613-ban végrendeletileg Bazin és Sz.-györgyi zálogúl birt uradalmait. [3])

8) erdődi Pálffy Magdolna szül. 1546. szent Margit ünnepe hajnalán, neje lön báró belassi Khuen Rudolfnak, II. Miksa király fölovász-mesterének. E házasságból születtek: 1. belasy Khuen János-Euseb, cs. k. titkos tanácsos ezredes stb., kinek nejétől taubi és laibi báró Werkh Máriától született leánya Mária-Franciska utóbb Pálffy V. Pál nádor neje lön; — továbbá 2. Khuen Erzse Cavriani Oktaviánné, 3. Anna Mekau Lenardné, és 4. Kata, Herberstein Ádámné. Nevezett Pálffy Magdolna, első férje Khuen János-Eusebnek halála után gyarmathi Balassa János neje lett.

A fölebb előszámlált nemzedék közűl, vagy is Pálffy I. Péternek legidősb fia I. Tamás báró, zólyomi főispán és palotai kapitány nejétől Nyáry Sárától egyetlen fiat nemzett II. Tamást, ki 1583-ban az élők közt említetik, de még mint gyermek magtalan halt meg. [4])

I. János lévai és tatai kapitánynak nejétől Kőrösy Katalintól következő öt gyermeke volt: 1. Mihály báró, 2. Fruzsina ugy látszik előbb Andrássy Mátyás neje, utóbb Ráthkay Zsigmond neje és 1622-ben özvegye. 3. Borbála hodolini báró Schampach a Rottenstein [5]) Zdenko neje, és 1623-ban özvegye, midőn testvérei kiskorú gyermekeinek szakolczai házát átadta. 4. Anna hajadon korában meghalt. 5. III. Tamás, kinek neje Szvieczkova Kata volt, ki 1640. nov. Szakolczán halt meg, és nov. 11-én ott eltemettetett.

---

[1]) L. Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1821. f. 288.

[2]) Klein Prediger Geschichte I. 461.

[3]) E javakra később 1734. oct. 11-én Pálffy János országbiró (utóbb nádor) fiaira és ezek kihaltával leányágra is adományt vitt, és azokba a pozsonyi káptalan által be is iktattatott. Most ezeket Pálffy János ága birja.

[4]) Bel Not. nova Hung. I. 65. lapon ugyan az áll, hogy e II. Tamásnak lett volna leánya Sabina és fia IV. Tamás püspök. Azonban családi okmányokból bizonyos, hogy — a mint a táblán is látható — IV. Tamás püspök I. János fiának Mihálynak fia, Sabina pedig I. János fiának III. Tamásnak leánya volt.

[5]) Némelyek — mint Lehoczky is — e névből hármat és igy három külön személyt csináltak. Tévedés.

I. Péternek György fia — mint fölebb említetett — Temesvárnál esett el; ennek, valamint testvérének I. Istvánnak a szitnyai kapitánynak semmi gyermekét nem ismerjük.

I. Miklósnak nejétől Fugger Máriától gyermekei következők:

1.) Márk báró szül. 1584-ben; meghalt 1586-ban Komáromban. Erről anyja Fugger Mária végrendeletében, melyet veszélyes betegsége alkalmával 1584-ben Bécsben tett és a győri káptalan kiküldöttje előtt Komáromban 1586. B. sz. M. menybemenetele ünnepén megerősített, világosan megemlékezik, mondván: hogy férjétől eddig egyetlen fia Márk nemzetett.

2.) II. István báró, utóbb gróf, (l. báró in Vereskeő et Borostyánkeő) Sz.-György és Bazin ura, Bars vármegye főispánja, Pozsony királyi vár főkapitánya. Ez 1608-ban az ország sz. koronájának őre lesz, és mint ilyen a 75 évig távol volt koronázási jelvényeket II. Mátyás koronázására Pozsonyba viszi. 1626. mart. 20-án É.-Ujvár és a bánya-vidék végvárainak főkapitánya, majd a dunántúli országrész főkapitánya, aranysarkantyús vitéz, cs. kir. kamarás, és tanácsos. 1634. febr. 13-án II. Ferdinand király által az ország nagyságosai és bárói rendjéből Magyarország örökös mágnásai sorában grófi rangra emeltetett. [2]) Élete egyik nevezetesebb mozzanatát és dicsőségét teszi az, hogy 1621-ben a Bethlenpártiak által a Tátra hegynél megsebesítetvén, és elfogatván, királya hűségétől elválni semmiképen nem akart, s készebb volt kiszabaditásáért 24,500 frtot, [3]) akkor roppant összeget, és ennek fejében ékszereit Bethlen Gábornak átadni. Ezek átadását bizonyító Bethlen Gábor nyugtatványa Hunobrad morva mvárosban 1621. nov. 15-éről a család levéltárában megvan, és abban a váltsági összeg, valamint az átadott ékszerek is részletesen megjelölve vannak, a mint az egész nyugta-levelet itt jegyzésben [4]) olvas-

---

[1]) Vannak, kik e Márk helyébe Mátyást, pannonhalmi apáturt teszneк, de nagyon hibásan.

[2]) A diploma szavai szerint: *ex ordine et numero Regni Hungariae Magnatum et Baronum exemptus, ad gradum et honorem atque ordinem liberorum majorum atque Perpetuorum ejusdem regni Hungariae Comitum a germanis Graf nuncupatorum cooptatur.*

[3]) Stehenics nagyprépost halotti beszédében ez összeget 80,000 ftra teszi, az Erdődy és Pálffy családok történetéről szóló érdeklett Aquilla pedig (pag. 49) az összeget 50,000 ftnak mondja. Hogy minden kétség ez összegről eloszlattassék, a következő jegyzetben Bethlen saját nyugtája közöltetik.

[4]) Nos Gabriel Dei gratia electus Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae Rex, Transylvaniae Princeps, et Siculorum Comes etc. notum facimus per

hatjuk. 1639. máj. 17-én III. Ferdinand királynak minden hatósághoz megküldött patense folytán lovas-hadat gyüjtött, azon octob. 28-án pedig a császári seregben a magyar könnyű lovasság tábornoka lett. Utóbb gyenge s megrongált egészsége miatt a királynak saját kezű 1644. jan. 14-én Bécsben kelt levele által eddigi hadi érdemei megdicsérése mellett az ujvári, bányavidéki végvárak főkapitánságáról fölmentetett. Meghalt 1646. máj. 29-én és anyjával Fugger Máriával és János testvérével együtt eltemettetett. Neje gróf Puchhaim Éva-Zsuzsanna volt, leánya gr. Puchhaim János-Kristófnak, Göllersdorf, Mühberg, Krumbach, Kirchschlag és Saubendorf urának, császári udvarmesternek, hadi tanácsosnak, tábori fővezérnek, alsó Ausztria örökös asztalnokának és nejének báró Hofkirchen Zsuzsannának. Pálffy II. István e nővel 1618. april. 17-én kelt egybe, azonban 1640-ben a nő már meghalt és azon évi nov. 12-én Pozsonyban sz. Márton egyházában eltemettetett.

3. II. János vöröskői és stomfai sz. báró, 1636. febr. 28-án II. Ferdinand király által grófságra emeltetett, mely oklevélben atyja érdemei után az övéi is fölemlítvék, ezekből tudjuk azt is meg, hogy ő már II. Mátyás király udvarnoka, utóbb az (érsek)ujvári várban lovas főtiszt s több alkalommal vitéz katona volt. Ehez adhatjuk, hogy cs. kir. kamarás, tanácsos, aranysarkantyús vitéz, testvérének II. Istvánnak lemondása után az 1625. évi 25 törv. cz. szerint Dóczy Istvánnal a m. sz. korona őre, és Érsekujvárban a lovasok vezére (tribunus), 1643-ban Komárom vármegye főispánja. Meghalt 1646. máj. 29-én, és eltemettetett anyjával Fugger Máriával és testvérével II. Istvánnal együtt Pozsonyban a sz Márton egyházi családi sirboltban. Két neje volt: az első gróf Mannsfeld Anna-Lucia-Julianna, második nagyságos várkonyi Amadé Judit, Thúry István özvegye; ki azután harmadszor is férjhez ment monyorókeréki gróf Erdődy Gáborhoz, kinek halálával 1651-től 1672-ig ismét özvegyen élt.

---

praesentes, quibus expedit universis, quod magnifica D. Anna-Maria Fuggera, Illustris ac Magnifici condam Nicolai Pálffy relicta vidua pro elibertatione et lytro filii sui Mgfici Stephani Pálffy per certos servitores suos nobis deponi curavit paratis in pecuniis flnos hung. 10,000 idest Decem mille; item in aureis, argenteisque rebus et clenodiis diversis 14,500 fl. hung. idest quatordecim mille, quingentos, quae omnia in unam summam computando constituunt flnos hung. 24,500, idest viginti quatuor mille quingentos. Super quibus eandem et eosdem quietam et absolutam, quietosque et absolutos reddimus, harum testimonio literarum mediante. Actum in Civitate Moraviae Hunobrodensi 15-a Novembris 1621. Gabriel m. p. (L. S.)

4\. IV. Pál nádor, ki 1625. jul. 3-án a magyar királyi kincstár elnöke lett, e méltóságról lemondott 1646-ban. 1625. évi octob. 10-én kir. fő pohárnokmester, u. azon évi octob. 21-én m. kir. tanácsos, 1630-ban a 6. törv. czikk szerint a pozsonyi országos ház elnöke, az 1649-ik évi országgyülés 73. törv. czikkében már mint nádor az országnak minden jövedelmeiről, főleg a pozsonyi királyi vár ujra épitésére forditott költségeiről teljesen megnyugtattatik. 1634. febr. 14-én II. Ferdinand királytól nyert kir. adománylevélben örökjoggal és Detrekeöi örökös grófi czimmel kapja Detrekő várát, és ugyan abba be is iktattatik. [1]) 1646. febr. 6-án országbiró, 1649. mart. 24-én pedig (1. törv. czikk) Magyarország nádora, jászok kunok kapitánya, és királyi helytartó lett. [2]) Végre 1651. martius 12-én Pozsony vármegye főispánja és Pozsony vár örökös kapitánya, mely méltóság az idősbség rendje szerint különös királyi oklevélben a családnak adományoztatott. Ugyan ez időben IV. Fülöp Spanyol királytól az arany gyapjas rend lánczát nyerte. A pozsonyvárallyai Pálffy curiát ő szerzé, s azt alapjából kiépiteté, valamint Malaczkán a sz. Ferenczes szerzeteseknek a Balassaféle hajdani kastély romjaiból zárdát állitatott és azt tisztes alapitványnyal megadományozta. A detrekeöi uradalmon kivül a dévéni és bajmóczi, ugy Austriában a marcheggi uradalommal családi birtokait szaporitá. Ezekből a Detrekeő és dévényi uradalmat a pozsonyvárallyi curiával magyar majoratussá, a pozsonyi uradalmat pedig családi senioratussá rendelte 1653 nov. 5-én kelt végrendeletében, melyre azon évi dec. 18-án III. Ferdinand király

[1]) Detrekeö várát hajdán a Bozini és Sz.-györgyi grófok birták, ezek kihaltával Serédy Gáspár, és ennek öcsese György I. Ferdinandtól zálogban tartotta. Majd gróf Salmis kiváltása és atengedése vagy elzálogolása által a Fuggerok birtokába jött, ezektől Balassa Menyhért váltá magához. Utóbb Balassa Péter kihaltán a kir. ügyészre szállt. 1622-ben Pálffy IV. Pál 130,000 frtot fizetvén a kir. kincstárba, II. Ferdinand királytól beiratképen kapta, tartozván még ezenfölül nénjét Pálffy Magdolnát Balassa Péter özvegyét 27,187 frtal kielégiteni; ez különös egyezség utján megtörténvén, 1634-ben örökös adományt nyert reá, a hozzá tartozó 16 helység, 2 puszta és rengeteg erdőkkel együtt, melyek jelenleg részben egy majoratusi uradalmat képeznek. L. Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1829. évfoly.

[2]) Egykorú számadások szerint nádori évi fizetése 22,000 frt volt, mint pozsonyi kamarai elnök évenkénti fizetése 800 frtra volt határozva, melyhez 1626-tól mint tanácsosnak és fő pohárnok mesternek kir. rendelet folytán még 600 frt adatott. Mint országbiró 1200 évi fizetést vont.

[3]) Dévén vár leirását lásd Tudományos gyüjt. 1820. X. köt 57 l. És Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1828. évfoly.

Regensburgban kelt oklevélben királyi megegyezését adta; utóbb pedig III. Károly király rendelete mellett 1726. évi august. 22-én Pozsony, nov. 2-án pedig Esztergam vármegyében ünnepélyesen kihirdettetett. A stomfai (= borostyánkői) és malaczkai kastélyt alapjából fölépitette. A borostyánkői és marcheggi várat nevezetesen kijavíttatta, a pozsonyi kir. várat pedig, melynek kapitánya volt, országos rendeletre közköltségen úgy kiigazíttatta, [1] mint az még e század elején is állott. Jelszava volt: „*Omnia cum tempore.*" Meghalt Pozsonyban váralatti curiájában 1653. nov. 26-án esti 7 órakor. Teste dec. 3-án esti 9 órakor temettetett el Pozsonyban a családi sirboltban, szíve pedig ezüst edénybe zárva dec. 5-én Malaczkán a sz. Ferenczes szerzetesek zárdájában. Neje 1629. jul. 26. óta belasy gróf Khuen Mária-Franciska volt, kit, miután azzal harmad ízen vérségben állott, csak pápai engedély és testvéreinek II. István és II. Jánosnak beleegyezésével vezethetett oltárhoz. Gr. Khuen Mária, mint özvegy 1666-ban alapítá a bajmóczi kegyes rendiek társházát és templomát. 1659-ben (22. törv. cz.) a férje által kezelt közpénzek számadásától ismét megnyugtatást nyert. Gyermekeinek Antalnak, Károlynak és M. Teréziának gyámságát még férje halála után 1653. dec. 13-án kir. rendelet szerint elfogadá. 1661-ben a Pozsony vár alatti téren sz. Miklós templomát építeté. Megbalt 1672. május 9-én, eltemettetett Bécsben a sz. Klára rendi apáczák zárdájában. E szerzetnek II. József császár alatt eltörlése után 1782. nov. 19-én éjjel koporsója ugyancsak Bécsben az Ágoston szerzetesek templomában lévő Pálffy családi sirboltba gr. Pálffy Károly intézkedése folytán áttétetett; és pedig mint utolsó, miután az oda való temetés is II. József cs. rendelete folytán megszüntetett. Ez alkalommal a koporsón volt német föliratos réztábla lemaradván, Pálffyné szül. De los Rios Antonia marquise által megtartatott, és ennek halálával a családi levéltárba jutott.

5. III. Miklós, vöröskeői és stomfai báró, 1599-ben született. 1606. jun. 7-én, kora 8. évében korengedély mellett Rudolf király által a pozsonyi és sz. Márton egyházi prépostsággal és annak minden ja-

---

[1]) Ezen kiigazítási költségekről szóló számadások most is megvannak a család levéltárában.

[2]) Bajmócz várára és urodalmára 1645. april 6-án III. Ferdinand királytól nyert adománylevelet, és abba be is iktattatott. — 1726-ban aug. 12-én Pálffy Miklós nádor és János ismét uj adományt nyert mind két ágra, pallósjoggal, kegyúri, és szabad rendelkezési joggal, beiktattatván a turóczi Convent által. Jelenleg e gazdag uradalommal párosult vár Pálffy János ágazatáé.

vadalmaival adományoztatott, és azokba sept. 6-án Forgách Ferencz esztergami érsek, Naprágyi Demeter győri, és Péter váczi püspökök jelenlétében beiktattatott. 1619-ben anyjával Fugger Máriával és testvéreivel István, János és Pállal megosztozkodott. Meghalt 1621-ben.

6. II. Kata grófnő, 1608-tól ghimesi gróf Forgách Zsigmond országbiró és utóbb nádor hitvese, 1621. jun. 31. óta özvegye. [1]

7.) Zsófia grófnő, 1617-ben gróf Trautmannsdorf Miksa neje, és 1650. jun. 8. óta özvegye. Meghalt 1662-ben.

8.) Magdolna grófnő 1-ör gyarmati Balassa Péternek Detrekő urának neje, ennek 1621-ben történt halálával 2-or sövényházi Móricz Márton neje, 3-or báró *Perényi* György neje, meghalt gyermektelenül Tornán 1629. octob. 18-án.

I. Jánosnak a Tata vár kapitányának fia Mihály, ugy látszik magán életet élt, róla a családi levéltár sem szolgáltathat egyéb adatot, minthogy 1609-ben Tamás testvérét és Fruzsina, Bora, és Anna nővéreit bizonyos ősi birtokai elosztásától tiltotta. Neje nevét nem tudjuk. Gyermekei voltak:

a) István, 1637-ben élt, róla csak annyit tudunk, hogy magnélkül halt meg.

b) IV. Tamás, 1633-ban Pozsonyban, 1641-ben N.-Szombatban tanult, végre Rómában, a hol egyszersmind 1645. juniusban az első misét tartotta. Hazatérvén, 1648-ban dec. 1-én esztergami kanonok és battai apát, 1649. mart. 1-én zólyomi főesperes, 1650-től csanádi püspök, Heves és a két Szolnok vármegye főispánja, 1658-ban váczi, 1671-ben nyitrai püspök, 1670-től Szegedy Ferencz váczi püspök helyébe Magyarország udvari kanczellára; kit I. Leopold kitűnő tehetségeinél fogva a „tanács angyalá“nak (angelus consilii) neveztett. Rendületlen hazafiságát és erős alkotmányos érzületét mutatja az, mint küzdött az osztrák kanczellár Hocher Pál ellen az 1678. évi országgyülésen. [2] A nyitrai várat, az odavaló püspökök lakhelyét alapjától kezdve megújíttatta és tágitotta, melyet az épületen most is látható czimere máig hirdet. Meghalt Bécsben 1679-ben máj. 6. és 7-ke közt éjfélkor, eltemettetett ugyanott sz. József templomában. Jelszava volt: „Vixtrix audacia fati.“

---

[1]) Árpádia I. év. 140. Pray Mss. XX. 48.

[2]) Fessler Gesch. IX. Bd. 273—4.

I. Jánosnak második fia III. T a m á s nejétől b. Szviecskova Katalintól egy leányt és két fiút nemzett, kik közül azonban egyik sem terjeszté ágazatát, és az ő ága (az úgynevezett szakolczai ág) elenyészett. Említett gyermekei ezek:

a) II. P é t e r báró, ez nejétől Kaunicz Eusebia-Sabinától, kit 1646-ban már özvegyen hagyott, több gyermeket nemzett, mint özvegye leveléből kitűnik, ezek azonban nagyrészben kiskorukban elhaltak, miután később csak egy leánya K a t a l i n fordul elő, ki 1650-ben mint Pálffy András hagyományosa szerződést kötött, meghalt hajadon korában 1658-ban. Ugyan e házasságból látszik születettnek Pálffy F r a n c i s c a, ki 1682-ben mint nemes Cziskay Márton neje fordul elő, a midőn t. i. Nagy-Szombatban a hosszú utczában fekvő kőházát, a zvoncsini három szőlőt, és a klucsováni malmot, melyeket neki Pálffy Ferdinand püspök végrendeletileg hagyott, férjének örökösen bevallá. Azonban adatok hiányában ezen Franciskáról semmi bizonyosat nem állithatni. Kaunicz Eusebia-Sabina pedig férje halála után 1648-ban másodszor férjhez ment Pedsztaczky Zsigmond-András pruszinoviczi báróhoz.

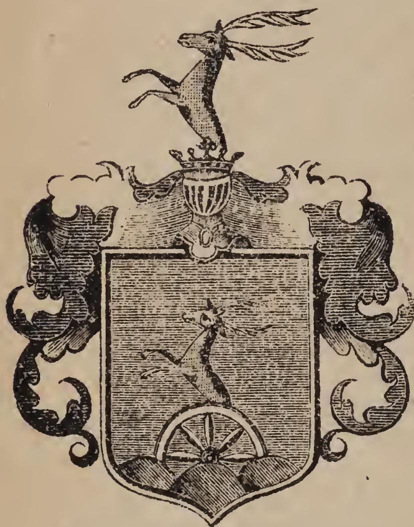
b) A n d r á s báró, és a Veterani ezredben 3000 lovas horvát ezredese, Szakolczán gyermektelenül halt meg 1649. octob. 10-én, ugyan ott a parochiale templomban a Pálffy családi sirboltban eltemettetett.

c) S a b i n a neje s nem sokára özvegye is lett b. Recsiczky Szaniszló lengyel urnak, ki mint főtiszt Kázmér király alatt szolgált. E hölgy neve is mint hagyományosé (legataria) eléfordul Pálffy Andrásnak 1649-ben Prágában horvát nyelven kelt, és Pálffy Tamás battai apát részére Szakolcza városa által latin nyelvben kiadott végintézkedésben, és 1650-ben Pálffy Kata hajadonnal együtt gróf Pálffy Miklóssal és Tamással a csanádi püspökkel egyezségre lépett.

Mielőtt tovább mennénk, megkell itt említenünk báró Pálffy M i k l ó s t, kiről noha bizonyos, hogy e család ivadéka, mindazáltal róla semmi bizonyosat nem mondhatni. Egyetlen okmány, mely róla szól, meg nem nevezett testvéreinek egy levele Pozsony városához, melyben az említett város e Miklós temetésére meghívatik. E levélből látjuk, hogy ezen erdődi Pálffy Miklós vöröskeői és stomfai báró, cs. kir. udvarmester, és lovas kapitány volt, ki férfi korának kezdetén 1624-ben meghalván, mart. 30-án Pozsonyban a Pálffyak sirboltjába eltemettetett. E gyászjelentő levél Pálffy István pozsonyi főispán köriratos pecsétével volt lezárva, és igy — ha már I. Miklósnak

egy II. Miklós fiát nem ismernők, ugyan annak fiául tehetnők e Miklóst is; igy azonban származata igazolatlanul marad.

Ugyan ez időkorban előfordul erdődi Pálffy Ilona, Kornis Zsigmond hitvese, kinek 1637. jun. 10-én történt halálát, és jul. 14-én Papmezőn eltemetését nevezett férje jelenti gróf Pálffy Istvánnak. Kinek leánya volt Ilona? mind eddig sikeretlenül nyomoztatott; ugy látszik I. Istvánnak vagy testvérének Györgynek leányául tehetnők.

Kitérésképen állhat itt a Pálffyak azon legátalánosabban használt czímere, mely a vért kék udvarában hármas dombon félkerékből kiemelkedő szarvast, és paizs tetején álló sisak koronájából hasonló szarvast mutat; a paizst mindkét oldalról diszítő aranykék foszladékkal; mely czímert a grófi ág grófi koronával, a herczegi ág pedig herczegi korona és hermelines palást alatt viseli mai napig.

Pálffy II. István nejével Puchaim Éva-Zsuzsannával következő gyermekeket nemzé:

1-ör IV. Miklóst (gróf), ez elvégezvén 1634—1636-ig N.-Szombatban, azután Bécsben, és 1644-ben az ingolstadti egyetemben tanulmányait, Olaszországban tett utazást. — 1649. január 17-én kir. udvarnok lett, 1650. jul. 22-én m. kir. fő ajtónálló mester, 1653. dec. 13-án aranysark. vitéz, Pozsony vármegye örökös főispánja, utóbb a m. sz. korona őre, és belső titkos tanácsos. 1662. nov. 22-én magyar orsz fő komornokmester, miután ezen zászlósi méltóság gróf Erdődy idősb Györgynek tárnokságra emelése által ürességbe jött; 1669. jun. 29-én jeruzsalemi lovag. Meghalt Pozsonyban 1679 aug. 12-én, és a Pálffyak szokott sirboltjában eltemettetett. Ifju korában hadi szolgálatokat is tett, és ezek közt egyik legdicsőbb az volt, midőn egy török csapatvezért maga kezével vágott le. [1]) Ő a család ausztriai uradalmait Krumbachot, Kirchschlagot, Saubersdorfot, és Kenitzet Sziléziában örök jogúvá tette. Neje volt 1649-től gróf Harrach Mária Eleo-

[1]) „Lorbeerkranz“ nyom. 1662. 96. lap.

nora [1]), ki férje halála után 1686. jul. 31-én a császári udvar és I. Leopold gyermekeinek felügyelőjévé lett. Meghalt 1693. dec. 1-én, és Bécsben az Ágostonrendi szerzeteseknél a Pálffy cryptában eltemettetett.

2. Mária grófnő, 1635. aug. 25-én ment férjhez gróf Erdődy Gábor kir. komornokhoz, és 1648-ban meghalt.

II. Jánosnak első nejétől gróf Mannsfeld Anna-Lucziától következő gyermekei születtek:

1. I. Ferdinand gróf, jesuita, csanádi és 1673. óta egri püspök és jászói prépost 1678-ban. Meghalt 1680. octob. 31-én Kassán, és ugyanott végrendelete folytán a jesuitáknál eltemettetett. A nagyszombati Pázmány által alapított egyetem épületét ő is növelvén, ott ezen nemes tettét egy 1701-ben tett latin feliratos emlékkő tartja fen.[2])

2. Francziska grófnő, Révay Miklósnak neje, és három gyermeknek: 1. R.-Emerentiának (Révay Eleknének), 2. Eleonorának Forgách Farkasnénak, és 3. Leopoldinának Beniczky Lászlónénak anyja lett.

II. Jánosnak második nejétől Amade Judittól Terezia leányán kivül, ki mint hajadon halt meg, más gyermeke nem született.

IV. Pál nádornak gr. Khuen Mária-Franciskától született gyermekei következők:

1. III. János (Antal) detrekeöi örökös gróf, vöröskeöi és stomfai sz. báró, született 1642-ben. Már 1679. aug. 21-én Pozsony vármegye főispánja, és a pozsonyi kir. vár örökös kapitánya, 1683-ban april 26-án cs. kir. és Fülöp-Vilmos rajnai választó fejedelem kamarása és tanácsosa lett. Meghalt 1694. nov. 29-én kora 52. évében; tetemei a pozsonyi többször említett családi sirboltba tétettek, szíve pedig az atyjáéhoz helyeztetett hasonlóan ezüst edényben, a malaczkai cryptába a Ferenczes atyák lauretani kápolnája alá. Két neje volt; az elsőt fogarasi gróf Nádasdy Anna-Tereziát 1668. juniusban vette. Ez meghalt Bécsben 1683. mart. 22-én, és ott az ágostonos atyáknál eltemettetett. Másik neje Molarth Mária-Eleonora cs. k. palota-hölgy volt, kivel 1685. mart. 12-én kelt egybe, kit azután özvegyen hagyott, és ki utóbb gróf Volkrahoz ment férjhez.

2. IV. János (Károly), detreköi örökös gróf, vöröskeöi és stom-

---

[1]) Gr. Harrach Károly-Lénárdnak és herczeg Eggenberg Mária-Francziskának leánya.

[2]) Többet olvashatni róla Schmit Eppi Agrienses 1768. Tyrnav. 4r.

fai báró; a bajmóczi, szuhai, uj-lempachi várak és uradalmak örökös ura, cs. kir. kamarás, hadi-tanácsos, hadi-vezér, és egy vasas lovas ezrednek ezredese és tulajdonosa, Sabaudiában a császári sereg vezénylő parancsnoka; született 1645. dec. 4-én, katonaságra lépett 1672. jul. 3-án, és két ezredet, (egy magyart és egy horvátot) saját költségén állított, és azoknak ezredese lévén, a branyicskai, eperjesi, debreczeni sz. kereszti csatákban (részint a török, részint Tökölyi hívei ellen) vitézül viselvén magát, tábornok lett, majd 1672-ben lovas-tábornokká neveztetett. Az 1681-ki soproni országgyűlésen a fels. udvar és a kir. személye őrzésére rendelt őrség elöljárójává lett. 1687. aug. 18-án főhadvezéri helytartó, 1683—1688-ig Párkánynál és Esztergamnál a törökök és fölkelők ellen vívott győzedelmek részese volt; nem sokára az angol, belga, velenczés és egyéb német-római birodalmi fejedelmekhez követségben járt. A savoyi herczeget, 1693. octob. 4 én a francziák ellen Pignarolla mellett nyert diadala által megmentette, mely harczon alóla három ló hult el, és ott elesett fia is II. Ferencz, egy vasaslovas század kapitánya, kit két puska-golyó terített le. Ezen dicsőséges harcz után hadi vezérré neveztetvén, kora halállal mult ki 1694. nov. 3-án élete 49. évében Majlandban és ott eltemettetett. A kegyesrendiek privigyei lakháza emlékét sírirattal tisztelte meg. Neje hczg. Lichtenstein Sidonia-Ágnes volt, hzg Lichtenstein Hermannak gr. Salm Reiferscheid Sidoniától született leánya, kivel 1669. mart. 3-án kelt egybe; és ki utána sokkal később 1721. mart. 20-án Bécsben halt meg.

3. Mária-Magdolna grófnő, először férjhez ment gróf Zinzendorf Augusthoz, azután degli Obizzi Ferdinand masquishoz, ki Bécs város parancsnoka volt. Gyermeke egyiktől sem maradt. Meghalt Bécsben 1684. novemb 20-án és a sz. Lőrinczféle egyházban az apáczáknál eltemettetett. Ez szerzé Austriában a Heidenreichstein urodalmat, és ezt élete fogytáig második férjének hagyta, ennek halála után pedig a Pálffy családnak majoratusképen végrendelte.

Következik a nemzedék rendje szerint IV. Miklós ivadéka, mely főleg azért is kiemelendő, mivel ezektől jő le az egész most is virágzó Pálffy ház; és pedig IV. Miklósnak két fia V. Miklós és IV. János (mindkettő nádor) által két fővonalon. Utóbb V. Miklós vonala unokáiban ismét három főágra oszlott; az első vagy is VIII. Miklós ága a detrekői vagy herczegi ágat, II. Leopoldé a stomfai vagy borostyánkeői, és I. Rudolfé a vereskeői ágat képezi. — Ama előbb említett IV. János vonala pedig bazini vagy királyfalvi ágazatnak, vagy ifjabb ágnak is neveztetik

IV. Miklósnak nejétől gróf Harrach Eleonorától következő gyermekei voltak:

1. V. Miklós gróf, Vöröskeő örökös ura, a vöröskői, dévéni, stomfai, bátorkeszi, marcheggi, krumbachi, kirchschlagi, saubersdorfi, és heidenreichi várak és urodalmak örököse és valóságos birtokosa, Magyarország nádora, kúnok birája, és királyi helytartó, aranygyapjas vitéz, Pozsony, úgy Pest, Pilis és Zsolt törv. egyes. vármegyék főispánja, a pozsonyi királyi vár örökös kapitánya, cs. kir. tábornagy, [1]) kamarás és v. belső tit. tanácsos, egy német gyalog ezred tulajdonos ezredese, a m. kir. helytartó tanács és hétszemélyes tábla elnöke stb. született 1657. máj. 1-én, 1673-ban a bécsi egyetemben tanult, 1675. jun. 15-én cs. kir. udvarnok, 1687. april. 19-én Aspermont ezredbeli alezredesből valóságos ezredes, és Esztergam várának (3000 frt évi fizetéssel) parancsnoka, 1688. sept. 1-én egy saját költségén állitott és 12 századból álló magyar gyalog ezred tulajdonos ezredese; 1690. május 30-án tábornok, 1692. aug. 6-án altábornagy, 1693. april 7-én mint már Kassa vára hadi parancsnoka, Magyarország fő komornok mestere lett, 1694. dec. 10-én Pozsony vármegye örökös főispánja, és a pozsonyi kir. vár örökös kapitánya, 1700. aug. 2-án val. b. titkos tanácsos, 1701. jun. 19-én a m. szent korona őre és a császz. kir. gyalog testőrség főkapitánya, ugyan azon évi sept. 27-én tüzér ezredes, 1707. jun. 1-én tábornagy, 1711-ben Eleonora császzár-királyné fő lovászmestere, 1712. mart. 30-án III. Károly király (mint császár VI-ik) által saját kézirata és saját megemlékezéséből arany gyapjas vitézzé tétetett, melyről azon évi május 3-án kapott ünnepélyes oklevelet, 1713. jan. 6-án országbirája, 1714. octob. 14-én Magyarország nádora, kunok kapitánya, Pest, Pilis és Zsolth törv. egy. vármegyék főispánja, és kir. helytartó lett. Ez utóbbi méltóságban t. i. mint nádor, szerepelt már III. Károly király koronázásánál; az 1722-ik évi országgyülésen pedig előmozditá és befolyása által törvényczikkelyi érvényre segité emelni azon kétoldalú kötést, mely sanctio pragmatica nevezet alatt Magyarországot, a cs. kir. ausztriai házzal egybekötve, ennek hazánkban női ágoni örökösödését is megalapitá; mint erről III. Károly királynak Pálffy Miklóshoz sajátkezűleg intézett Bécsben 1722. jul. 4-én kelt, és a család levéltárában őrzött kézirata [2]) elismerő bizonyitványt nyujt. — 1723-ban azon évi 97. törv. czikk szerint a m.

---

[1]) Campi Mareschallus = tábornagy

[2]) Kiadta Lehoczky Stemmat. I. és Fessler Gesch. X. 49. a) jegyzetban.

kir. helytartó tanács és hétszemélyes kir. tábla elnöke lett. Meghalt 1732. febr. 20-án délelőtti 11 és 12 óra között Pozsonyban, és Malaczkán eltemettetett a Ferenczes barátok lauretani kápolnája alatti sirboltba. Még fiatal korában Belgrádnál álgyú-golyó által megsértetvén, e sebe miatt egész éltében sántított. Midőn ama sebét kapta, és a helynek alkalmatlansága miatt sokáig kellő gond, sőt élelemben is hiányt kelle tapasztalnia, igy kiáltott fel: „mind ezt, sőt ennél keservesebbet is eltűrnék királyomért és hazámért!“ Magas míveltségét és elfogulatlan belátását jellemzi többi nemes tettei között az is, hogy az akkor élt nevezetes történetbuvár Bel Mátyást, kit messze terjedő buvárlata már már gyanúba hozva, veszélyel fenyegetett, bajából kimenté, sőt őt évi segélylyel láttatá el. Neje volt báró Weichs Kata-Erzsébet, báró Weichs Ferdinandnak báró Morian Adolfától született leánya, és Eleonora császárnénak udvari hölgye és kamarásnéja, kit I. Leopold király és nevezett neje engedélye mellett 1680. nov. 24. vett feleségül, és ki nálánál előbb t. i. 1724. jun. 5-én Pozsonyban meghalván, jun. 8-án eltemettetett Malaczkán a családi sirboltba, hol az egyházban a nagyoltár előtt vörös márványban férjének latin siremlék-irata olvasható.

2) Mária-Zsuzsánna grófnő, 1672. febr. 28-án férjhez ment monyorókeréki gróf Erdődy Kristóf-Antalhoz, Varasd örökös főispánjához, legutóbb koronaőrhez stb.

3. I. Ferencz gróf, 1676-ban Gráczban tanult, 1677—78-ban Hollandiában, Angliában, Italiában utazott, azután cs. kir. kamarás, és Pálffy IV. János tábornagynak vasas-lovas ezredében ezredes, és következőleg tábornok lett. Elesett 1687-ben Eszéknél álgyu-golyó által a törökök elleni harczban magok a sánczok előtt, magának említett IV. Jánosnak szeme láttára. Neje volt homonnai gróf Drugeth Krisztina, előbb Forgách Andrásné, utóbb pedig Pálffy Ferencz halála után gróf Bercsényi Miklós neje, ki Nyitra megyei Tavarnok helységben gyermekágyban halt meg 1691. mart. 17-én, kora 36. évében.

4. Mária-Eleonora grófnő, neje gróf Waldstein (vagyis Wallenstein) Miksa cs. kir. kamarás és birodalmi tanácsosnak, ki 1716-ban halt meg, míg neje sokkal előbb 1699. dec. 26-án végezte be életét és Bécsben az ágoston szerzeteseknél a Pálffyak temetkező helyére takaríttatott.

5. V. János (Bernárd István) gróf, Vöröskeő, Bajmócz, Sz.-György, Bazin örökös ura, aranygyapjas vitéz, Magyarország nádora, kúnok birája és királyi helytartó, tábornagy, egy vasas ezred ezredese,

cs. kir. kamarás, és val. belső titkos tanácsos, Pozsony vármegye örökös, Pest, Pilis és Zsolth vármegyék valóságos főispánja, a hétszemélyes kir. tábla elnöke, született 1664. aug. 20-án, miután 1677-ben Bécsben, 1679-ben pedig Pármában tanult volna, 1681-ben a neuburgi utóbb Isemburgféle német gyalogezredbe állott önkénytesnek, s még ugyan azon évben gr. Pálffy IV. János vasas ezredébe mint zászlótartó lépett át; és abban 1683-ban is Bécs védelmében mint zászlós harczolt, ugyan ez ezredben 1684-ben lett kapitany, és mint ilyen maradt ott 1687-ig, részt vévén Buda ostromában is. 1688-ban Károly lothringeni herczeg és fővezér oldalas segéde, 1689-ben a Czobor magyar lovas ezredben ezredes, és ennek még ez évben gr. Czobor Ádám ipa halála után vezénylő parancsnoka, 1693. april 3-án tábornok lesz. Életének e szakában nevezetes párbaja volt a császári házhoz sógorságban álló János-Fridrik würtembergi herczeggel, kit — némely a magyar sereg ellen ejtett sértő szavaiért a magyar nemzet dicsősége iránti kegyeletből megboszulandó párviadalra hívott ki, és pisztolylyal, —melynek híres mestere volt,—kalapját (a királyfalvi család levéltárban most is láthatót) lőtte le; erre azonban a másik fél golyója által ő is találva, összerogyott, mire a nevezett herczeg Lengyelországba futott, később I. Leopoldtól kegyelmet nyervén. 1700. január 26-án altábornagy lett; és eddig magyar huszár ezrede helyett német vasas ezredet kapott. 1704. január 15-én Dalmaczia, Horvát- és Tótország bánjává, ugyan azon évi május 5-én lovas tábornokká neveztetett; 1709. april 24-én tábornagy lett 1707. évtől számított ranggal. Ugyancsak 1709-ben november 7-én a hűtlenségbe esett Rákóczy Ferencz helyébe Sáros vármegye főispánjává neveztetett; 1710. mart. 28-án Magyarország felső részének vezénylő fő hadi parancsnoka, 1724. jan. 5-én m. kir. helytartósági tanácsos, 1731. octob. 5-én gr. Koháry István helyébe országbiró, ugyan azon évi octob. 27-én a hétszemélyes királyi tábla közbirája, 1732. mart. 14-én Pozsony vármegye örökös főispánja, és azon vár főkapitánya; 1740. febr. 20-án aranygyapjas rend vitéze, miről azon évi mart. 10-én kapja az ünnepélyes oklevelet; szintén azon évi dec. 15-én (M. Terézia által) val. belső titkos tanácsos, 1742. dec. 16-án szóval, utóbb kinevezés által a magyarországi cs. hadsereg fővezére; 1741. jun. 22-én az országgyülésen magok a kijelöltek

---

[1]) *Lásd* Abrah. Baksay Schmenicz, Pannonii Secretarii J. D. Palatini Syradyensis Poloni Chronologiam de rebus hung. Bonfinio anno 1747. Posonii typis Royerianis impresso adnexam ad annum 1692. és körülményesebben: *Archiv für Geschichte* etc. *Jahrgang 182?. Nro 140. 141.*

által is ajánlva, Magyarország nádora és királyi helytartója. Végre 1751. mart. 24-én alkonyatkor Pozsonyban meghalt kora 87. évében, és mart. 27-én ugyan ott a családi sírboltba eltemettetett. Jeles hadi tetteit, polgári érdemeit, történelmi érdekű működését Magyarország történet-könyvei bőven tárgyalják. Ő eszközlé a Rákóczyakkal 1711-ben a szatmári békességet; [1]) valamint az ausztriai háznak leányági örökösödése megállapításában nem csekély érdemekkel fáradozott; mely érdemeinek emlékeül M. Terézia királyasszonytól, ki őt atyjának nevezte, egy drága ménnel, arany karddal és gyémánt gyűrűvel ajándékoztatott meg. [2]) Ugyan ő vitt még 1734-ben a családja által jelzálogúl birt bazini és sz.-györgyi uradalmakra is örökösítő kir. adományt.[3]) Neje kettő volt: első czobor-sz.-mihályi gróf Czobor Mária-Anna-Teréz, gróf Czobor Ádám tábornoknak gr. Erdődy Borbálától 1669-ben született leánya, kit 1687-ben jegyzett el, és a ki 1733. oct. 3-án Pozsonyban halt meg, és ott az annyiszor említett családi sírboltban eltemettetett. Második neje gróf Stubenberg Mária-Julianna, gróf Zichy Károlynak 1741. jun. 14. óta özvegye volt, kit ugyan azon évi august 28-án vett nőül, és a ki mint özvegye 1756. april 20-án Pozsonyban halt meg, ugyan ott temettetett is. Pálffy V. Jánosnak a pozsonyi sz. mártoni székesegyházban ékes síremléke latin nyelven irt sírirátával együtt most is látható. [4])

III. Jánosnak nejétől gróf Molarth Eleonorától egy, atyja halála után 1695-ben Pozsonyban született leánya Mária-Borbála volt, ki gróf Waldstein Venczel Józsefhez menvén férjhez, 1769. január 13-án mint már özvegy Prágában kora 74. évében halt meg. Egyetlen leánya gróf Waldstein Mária-Jozefa gróf Pálffy II. Leopoldnak lett hitvese.

IV. János-Károlynak feleségétől herczeg Lichtenstein Katalintól következő két gyermeke volt:

1. VI. Miklós-József, gróf, detrekői örökös gróf, stomfai és

---

[1]) Leirta ennek folyamatját, történetét, gr. Pálffy Jánosnak Rákóczyval és Károlyival folytatott levelezéseivel együtt, titkára Pulay János, és azt gr. Czobor Máriának gr. Pálffy Jánosnénak ajánlotta; mely munka kéziratban több helyen található. Horányi azt irja, hogy ki is adatott, de ez tévedés.

[2]) L. Fessler Gesch. X. 131. magát a levelet.

[3]) Láthatni ebből, mennyire tévednek azok, kik azt hiszik, hogy a Rákóczyak elkobzott vagyonaikkal magyar főurak gazdagíttattak.

[4]) A három Pálffy nádor életrajza, és e Jánosnak arczképe olvasható s látható Albrechttől Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1828. évfoly. 59—79.

vöröskeői szabad báró, Bajmócz, Dévény, Marchegg, Baumgarten Heidenreichstein, Neu-Lempach, Szucha és Kisvárda ura, cs. kir. kamarás, és tanácsos, a magyar szentkorona őre, és egy könnyű lovas ezred ezredese. Született 1671-ben. Meghalt 1706-ban aug. 10-én forróláz folytán Carpi városában a császári hadsereg mellett. Nőül vette 1693. májusban Bécsben Homonnai gróf Drugeth Juliannát, gróf Drugeth Zsigmondnak buzini gróf Keglevich Tereziától született leányát, mely házasságból Bécsben 1695. január 7-én született egy fiok József-Károly-Ignácz, ki azonban négy hónapos korában meghalt. Az özvegy Drugeth Julianna pedig másodszor 1709-ben férjhez ment gr. Althann Mihály-Venczelhez, s élt még 1727-ig, midőn benne a homonnai Drugeth név sirba szállt.

2. II. Ferencz gróf, detrekői örökös gróf, atyja vasas ezredében kapitány, és ugyan annak szeme láttára esett el Olaszországban Pignarola mellett a peronsi völgyben 1693. octob. 4-én azon éles harczban, melyet a francziák ellen intéztek, és épen akkor, midőn az ellenség bal szárnyát megtámadná, két puska-golyó leteríté.

V. Miklós nádornak báró Weichs Katalin nejétől következő tizenegy gyermeke született:

1. I. Leopold (József-Ignácz-Kálmán) cs. kir. kamarás és ezredes. Született 1681. octob. 15-én. Azon nevezetes harczban Hochstädt vagy Blindheim mellett Bajorországban a neuburgi herczegségben, mely a francziák és bajorok ellen folyt, lováról leesvén és összetapodtatván, ebből származott nyavalyája folytán Bécsben meghalt kora 38. évében 1720. mart. 27-én, és ugyanott az ágostonos szerzeteseknél a Pálffyak cryptájában eltemettetett. Neje volt gróf De Souches Ratvit Mária-Antonia, gróf Ratvit de Souches Károly-Lajos cs. kir. ezredesnek, és komornoknak [1]) gróf Puchaim Mariannától 1683. jan. 13-án született leánya, kivel 1708. jun. 8-án a császári udvari parochián kelt egybe, és a ki özvegységben 1750. aug. 18-án Bécsben d. e. 11 órakor halt meg, és másnap oda, hová férje, eltemettetett.

2. Eleonora-Mária-Teréz Bonaventura szül. 1682. nov. 7-én, férjhez ment gróf Abensberg és Traun Ferencz-Antalhoz, meghalt 1729. sept. 9-én

---

[1]) Ennek atyja gróf Ratvit Lajos de Souches cs. kir. v. titk. tan. kamarás, tábornagy volt, ki 1608-ban született, és 1683. aug. 6-án halt meg, kora 75 évében; kinek érczszobor siremléke Morvaországban Brünben a székesegyházban látható; és ki magyarországi táborozásairól is ösmeretes.

3. Mária Erzse-Philippina-Bora, 1700. jul. 6-án eljegyeztetett, és aug. 29-én egybekelt gróf Bouquoy de Longueval Károly-Kajetán vauxi báróval, Rosenberg, Liebicz, és Graeczen örökös urával; és 1732. nov. 8-án Bécsben az augustiniusoknál eltemettetett.

4. VI. János (kereszt.) József-Antal-Prosper, szül. 1685. junius 25-én, cs. kir. ezredes, és Eugen fővezér hadsegéde, elesett 1716-ban Péterváradnál.

5. III. Ferencz Rudolf-Lőrincz, szül. Bécsben 1686. aug. 11-én. — 1693. jun. 4-én korengedély mellett máltai lovag, majd cs. kir. kam. és tábornok és egy magyar gyalog ezred tulajdonos ezredese, 1734. jun. 29-én a pármai ütközetben megsebesülvén, ennek folytán 1735. mart. 24-én Stomfán meghalt, és Malaczkán a barátoknál eltemettetett.

6. II. Károly József-Miklós-Rochus, szül. 1687. aug. 16-án, cs. kir. kamarás, az Althan lovas ezred alezredese, Belgrádnál 1717. aug. 16-án kapott seb miatt meghalt Pesten 1720. jun. 13-án.

7. IV. Ferencz Henrik-Antal szül. Bécsben 1688. aug. 17-én; meghalt ugyan ott 1689. május 17-én, s eltemettetett a augustinianus barátoknál.

8. Carolina-Anna-Dorottya szül. Bécsben 1689. sept. 19-én, neje volt gróf Roggendorf Károly-Lajosnak.

9. II. Ferdinand Gillyén [1]) Zsigmond, szül. Bécsben 1690. dec. 17-én, és ugyanott 1694. febr. 23-án meghalt. Eltemettetett az ágostonrendi szerzeteseknél.

10. I. Lajos szül. 1692. máj. 17-én, meghalt 1693. máj. 17-én. Eltemettetett ugyan ott Bécsben.

11. Mária-Anna Ernesztina-Carolina szül. Bécsben 1693. nov. 4-én, férjhez ment 1717. aug. 11-én gróf Weissenwolf Antalhoz.

A királyfalvi vonal.

V. János nádortól ered az úgy nevezett legifjabb, vagy uradalmi birtok fejétől Királyfalváról irt királyfalvi vonal, melyet szaggatottság nélkül a mai nemzedékig itt bemutatunk. Nevezett V. János nádornak első nejétől gróf Czobor Teréztől következő magzatai születtek:

---

[1]) Guilelmus.

1. Mária-Anna, gróf Prschehorzovszky Ferencz neje, meghalt 1756. évi mart. 10 én, és Bécsben az ágostonos szerzetnél a családi cryptába temettetett.

2. VI. János cs. kir. komornok, atyja vasaslovas ezredében alezredes, elesett Belgrádnál 1717. aug. 16-án. Neje volt herczeg Esterházy Anna-Eleonora, hzg Esterházy Mihálynak gróf Deschan Anna-Margittól való leánya, kivel 1715-ben kelt egybe.

3. Szidonia 1710. jun. 17-én galanthai gróf Esterházy Ferencz tábornagy és főtárnokmester neje, meghalt 1743. január 3-án Pozsonyban.

4. III. Károly-Pál-Engelbert, Vöröskeő örököse, cs. kir. val. b. titkos tanácsos, a hadi tanács tanácsosa, tábornagy, egy vértes ezred tulajdonos ezredese, Pozsony vármegye örökös főispánja és a hasonnevű kir. vár örökös kapitánya, Magyarország fő ajtónálló mestere, szül. Pozsonyban 1697. octob. 38-án, meghalt ugyanott 1774. sept. 14-én, reggel nyolczadfél órakor. Három neje volt; *az első* gróf Stubenberg Mária-Margit, Amália özvegy császárné udvari hölgye, kivel a császári udvarban Bécsben 1718. nov. 23-án egybekelt, és ki 1724-ben meghalt. A *második* Proskau gr. Berge Jozefa, ezt nőül vette 1734-ben, meghalt 1748-ban. A *harmadik* gróf Stahremberg Mária-Erzse, a Rüdiger vonalán gr. Stahremberg Konrád-Zsigmondnak herczeg Löwenstein Mária-Leopoldinától 1725. decemb. 17-én született leánya, Erzsébet özvegy császárné udvari hölgye, és csillag ker. nő; ezzel egybekelt 1749. octob. 12-én.

5. VI. Miklós szül. 1699. octob. 24-én Pozsonyban, cs. kir. kamarás, előbb hzg Hohenzollern lovasezred őrnagya, utóbb az Althan lovas ezredben ezredes; elesett Pármánál 1734. jun. 29-én. Neje volt gróf Schlik Jozefa (de Passaun et Weisskirchen) Erzsébet császárné udvari hölgye, kit 1726. april 29-én a Laxenburgi várban vett el.

6. Mária-Anna-Teréz-Erzse, szül. Pozsonyban 1701. nov. 9-én.

7. Mária-Anna-Erzse-Teréz-Emerentia, szül. Pozsonyban 1708., férjhez ment 1727. sept. 6-án trakostyáni gr. Draskovics Leopoldhoz, meghalt 1740-ben.

8. Eleonora-Magdolna szül. 1710. oct. 8-án Pozsonyban.

VII. Jánosnak nejétől gróf Esterházy Anna-Eleonorától két gyermeke volt, a következők:

a) Mária-Anna szül. 1716. jul. 27-én, gróf Malabaila de Canale Jeromos-Lajosnak, Szardinia bécsi rendkiv. követének neje.

b) Teréz, meghalt hajadon korában.

III. Károly-Pálnak első nejétől gr. Stubenberg Mária-Mergittól következő négy gyermeke volt:

1. Mária-Terézia-Kata-Walburga, szül. Pozsonyban 1719. octob. 2-án, férjhez ment 1734 nov. 24-én gróf Cobenzl Károly-Lajoshoz, a császári udvar belga követéhez, és meghalt Belgiumban 1769-ben.

2. Mária-Anna Gisberta-Jozefa szül. Bécsben 1721. mart. 25-én, meghalt 1723 mart. 3-án.

3. János-József-Antal-Kajetán-Lipót szül. Bécsben 1722 nov. 16-án. Meghalt 1724 jun. 1-én.

4. Mária-Antonia szül. Bécsben 1724. máj. 28-án, férjhez ment gróf Esterházy József cs. kir. kamarás és altábornagyhoz, kitől 1759-ben özvegyen maradt.

III. Károly-Pálnak harmadik nejétől gr. Stahremberg Jozefától két gyermeke született: *a)* Pál szül. 1750. nov. 17-én, meghalt dec. 3-án Pozsonyban. *b)* Leopoldina-Mária-Anna-Jozefa szül. octob. 2., meghalt dec. 4. 1752-ben, szintén Pozsonyban.

VI. Miklósnak gr. Schlick Jozefától következők a gyermekei:

1. Mária-Terézia-Anna szül. Pozsonyban 1727. jul. 27-én, férjhez ment 1746-ban gróf Erdődy János kamarai elnökhöz.

2. VIII. János (ker.) Leopold-József-István, szül. Pozsonyban 1728. aug. 18-án, cs. kir. kamarás, altábornagy, és egy magyar gyalog ezred tulajdonosa, Borsod vármegye főispánja, a magy. nem. testőrség alkapitánya. Nőül vette 1762 jan. 27-én hzg. Colloredo-Mannsfeld Józsefnek 1741. jun. 23-án született leányát Mária-Gabriellát csillag-keresztes hölgyet.

3. Mária-Leopoldina-Monica, szül. Pozsonyban 1729. sept 10-én, férjhez ment 1748. aug. 28-án herczeg Kinsky Ferencz-Józsefhez, kinek 1752. mart. 23-ban történt halála után élt, és meghalt Párisban.

VIII. Jánosnak nejétől hzg. Colloredo-Mannsfeld Maria-Gabriellától gyermekei ezek:

a) Jozefa-Gabriella szül. 1765-ben.

b) Mária-Franciska szül. 1770-ben, kéthelyi gróf Hunyady Jánosné.

c) X. János-Gábor szül. 1775-ben, cs. kir. kamarás, meghalt Bécsben 1821. mart. 15-én és Pozsonyban a sz. Márton egyházi családi sírboltban eltemettetett. Neje herczeg De Ligne Eufemia szül. 1773-ban, meghalt 1834. mart. 30-án.

d) V. Ferencz-Alajos, szül. 1780. jun. 22-én. Vöröskő örökös ura, Bajmócz, Királyfalva, Sárfő, Nyárosd és Smolenicz birtokosa, Pozsony vármegyei örökös főispán, a hasonnevü vár örökös kapitánya, cs. kir. kamarás. Meghalt 1852. nov. 14-én. Nőül vette 1808. april 27-én gróf Erdődy Natalia csillag-keresztes hölgyet. Gyermekei következők:

1. XIV. János szül. 1829. aug. 12-én, ki atyja halála után a királyfalvi vonalt férfi ágon egyedül képviseli.

2. Gabriella szül. 1833. nov. 17-én, férjhez ment 1855. jan. 25-én gróf Andrássy Manóhoz.

Az idősb vagy is V Miklós vonala.

I. Leopoldnak nejétől gróf Ratvit de Souches Maria-Antoniától következő kilencz gyermeke született:

1. Mária-Franciska-Jozefa-Antonia szül. 1709. mart. 5-én, és azon évi junius 26-án meghalt.

2. VII. Miklós (József Maria János Domokos Tadé) Vöröskő örököse, Marchegg, Detrekeő, Dévén, Bátorkesz, Krumbach, Kirschlag, Saubersdorf, Heidenreichstein, és Weissenbach várak és urodalmak örökös és valóságos birtokosa; aranygyapjas, és szent István kir. apost. rendjének nagy keresztes vitéze, országbiró, Pozsony vármegye és Detrekő, valamint Heidenreichstein örökös grófja, Pozsony vár örökös kapitánja, cs. kir. valóságos b. titkos tanácsos, valamint m. kir helytartósági tanácsos, a hétszemélyes t. kir. tábla közbirája, szül. Bécsben 1710. sept. 4-én, és ott atyja házában gróf Puchaim Ferencz neustadti püspök által megkereszteltetett, és a Scotoknál a kereszteltek könyvébe beiratott. — 1732-ben lett cs. kir. kamarás, 1734. jan. 16-án Magyarország főudvarmestere, 1739. octob. 7-én a m. kir. udv. kanczellariánál tanácsos, erre nézve 1741. octob. 6-án letevé az esküt, és mindjárt a kanczellár után kapott széket; 1745. oct. 5-én I. Ferencz császár kegyéből a római német birodalmi titkos tanácsosságot nyerte; 1746. jun. 4-én M. Terézia királyasszony decretuma szerint val. belső tit. tanácsos, ugyan ez évi jul. 8-án váratlanul a kanczellariai tanácsosságot leteszi, azonban 1758. mart. 15-én Magyarország főkanczellára lesz, 1759. nov. 13-án I. Ferencz római császártól az aranygyapjas rendet kapja, róla novemb. 30-án az ünnepélyes diplomát; 1760. sept. 28-án Pozsonyban mint királyi biztos az ujonnan állitott magyar nemes testőrséget felesküdtette. 1762. nov. 27-én a kanczellárságot le-

tette; valamint a hétszemélyes táblától is bucsút vett; 1765. april 27-én M. Terézia királyasszony által Magyarország birájává neveztetett, és ugyan azon fölség előtt az esküt is letette; 1767. jul. 30-án II. József császár által sz. István apost. kir. rendjének nagykeresztesévé neveztetett és jul. 22-én róla ünnepélyes oklevelet kap. Meghalt Bécsben 1773-ban febr. 6-án éji 11 órakor kora 63. évében, és ott az Agoston szerzeteseknél a családi sirboltba temettetett. [1]) — Eljegyzette 1733-ban jan. 11-én gróf Althann Maria-A.-Szidoniát, gr. Althann Mihály-János spanyol grand, római sz. birodalmi örökös főpohárnok és cs. kir. főlovászmester leányát, [2]) Erzsébet császárné udvari hölgyet, és megesküdt vele jan. 12-én a bécsi udvari parochián. Meghalt e nő Bécsben 1790. octob. 4-én kora 76 évében, és Malaczkán eltemettetett.

3. Mária-Jozefa, szül. 1712-ben, meghalt 1721. Becsben kora 9. évében.

4. Mária-Antonia-Johanna-Jozefa szül. 1713. május 27-én Malaczkán.

5. M.-Augustina-Jozefa-Johanna-Franciska szül. 1714. aug. 28-án Bécsben, csillagker. hölgy, 1730 april 10-én férjhez ment gróf Kinsky Ferencz-Ferdinandhoz, Csehország kanczellárához, meghalt 1739. mart. 3-án.

6. V. Pál (Henrik János-József-Ignácz-Judás-Tadé) szül. 1715, octob. 23., meghalt 1716. febr. 19-én.

7. II. Leopold (István-József-János-Judas-Tadé-Antal) Vöröskeö örökös ura, Stomfa vár és urodalom ösi valóságos birtokosa, Sz. István kir. rend nagykeresztese, cs. kir. kamarás. v. b. titkos tanacsos, tábornagy, egy magyar gyalog ezred tulajdonos ezredese, Pozsony vármegye örökös főispánja és Pozsony vár örök. kapitánya; a m. szent korona őre, és Magyarország fő hadi parancsnoka. Született Becsben 1716. és a Skotoknál megkereszteltetett. — 1734. jan. 13-án (III. Károly kir. decretumánál fogva) ezredes lett és engedélyt nyert egy magyar gyalog ezred állitására, 1741. jul. 26 án (M. Terézia által) tabornok, 1752. jul. 12-én tüzér-tábornok, 1758. jul. 26-án a m. szent korona őre, 1758. sept. 15-én mind a két fölség cs. kir. val. belső tit. ta-

[1]) Gyász-szertartás tartatott fölötte Malaczkán febr. 13-án.

[2]) Gróf Althann Mihály-János szül 1679. octob. 8., meghalt 1722. mart. 26-án. Neje volt Maria-Anna, herczeg Pignatelli Domokosnak (ducis de Belrisgvando) leánya, ki szül. 1689. jul. 26., férjhez ment 1709. febr. 12. Meghalt 1755. mart. 1-én.

nácsosa, 1760. octob. 9-én tábornagy, 1763. mart. 8-án Magyarország fő hadi parancsnoka (10,000 frt évi díjjal) 1765. január 28-án sz. István rend nagykeresztes vitéze. Meghalt Pozsonyban saját házában 1773. april 9-én estendi 6 órakor rögtöni gutaütés által, eltemettetett a malaczkai sirboltban april 12 én. Két neje volt: az első gr. Waldstein Maria-Jozefa csillagkeresztes hölgy, (gróf Waldstein Venczel-Józsefnek gr. Pálffy M. Borbálától leánya), ki 1720. febr. 25-én Csehországban Rozdialovicz helységben (jungbunczlaui kerületben) születtett; ezzel házasságra lépett 1739 január 20-án; meghalt Pozsonyban 1763. mart. 29-én, eltemettetett Malaczkán. Második neje volt gróf Ogilvi Vilhelmina (II. József császár második nejének első udvari hölgye, ki szül. 1728. sept. 15-én Bécsben; férjhez ment 1765. april 15-én, meghalt mint özvegy 1804. jun. 30-án kora 76. évében, és eltemettetett Malaczkán.

8 Emánuel (Tamás-József-János-Vilibald) szül. 1717. dec. 22-én, meghalt 1718. jun. 10-én.

9. I. Rudolf (József, Joachim, ker. János, Vilibald, Adorján, Judás, Tadé) Vöröskő, Sz.-György, Bazin örökös ura, cs. kir. kamarás, altábornagy, egy magyar lovas-ezred tulajdonos ezredese, születtett Bécsben 1719. mart. 4-én. Meghalt Pozsonyban 1768. april 1-én, és a malaczkai sirboltban eltemettetett mart. 4-én Neje volt gr. Kaunitz-Rittberg Eleonora, kit 1742. novemberben vett el, és ki Vöröskőn 1776. máj. 7-én kora 54. évében halt meg, és Malaczkán eltemettetett.

A most elősorolt kilencz testvérek közűl VIII. Miklós a *detreköi v. herczegi ág*, II. Leopold a *borostyánköi vagyis stomfai* ág, és I. Rudolf a *vörösköi ág* alapitója lön. Mind a három ágat külön egymás után terjesztjük elé:

a) *a detreköi vagy herczegi ág.*

VIII. Miklósnak nejétől gróf Althann Annától következő nyolez gyermeke volt:

1. Mária Antonia (Jozefa, Janka) szül. Bécsben 1733. nov. 22-én. Férjhez ment 1752. april 3-án De Los Rios Ferencz marquishoz, ki cs. k. kamarás, altábornagy, M. Terézia rend vitéze, első osztályu spanyol grand, és Belgiumban niuporti kormányzó volt, meghalt 1772 jun. 19-én; özvegye pedig gr. Pálffy Mária-Antonia meghalt Becsben 1806. mart 8-án, és azon hó 12-én a malaczkai sirboltba tetetett

2. IV. Károly-József-Jeromos, gróf, utóbb herczeg, Vöröskő örököse, detrekői és heidenreichsteini gróf, cs. kir. kamarás, val. belső titkos és állam tanácsos, Magyarország főkanczellára, aranygyapjas, és sz. István kir. rendének nagy keresztes vitéze, Pozsony vármegyének örökös és valóságos főispánja, Pozsony vár örökös főkapitánya, Magyarország főudvarmestere. Született Bécsben 1735. octob. 1-én, és ugyanott az udvari parochián kereszteltetett. Előbb a bécsi császári kamaránál tanácsos, 1774-ben alelnök, majd a m. udv. kanczellariánál udvari tanácsos, 1779. mart. 12-én Zemplin vármegye főispánja, beiktatva e méltóságba Sátorallya-Ujhelyben azon évi jul. 7-én. — 1780. juniusban a budai m. kir. egyetem fölavatásakor kir. biztos, 1782. évi nov. 14-én II. József császár saját kézirata mellett [1]) aranygyapjas vitéz, melyről utóbb ünnepélyes oklevél szól. 1783. aug. 14-én Magyarország főudvarmestere; 1791. máj. 14-én idősb gr. Pálffy János halála után a Pozsony vármegyei főispánságba és azon nevű vár főkapitányságába iktattatik. Végre egy félszázadon át dicséretesen viselt közhivatalos pályájáról lemondott 1807-ben, mely alkalommal azon évi novemb. 1-én I. Ferencz császár és király valamint őseinek ugy hosszú évsoron át szerzett saját érdemeit, a királynak és hazának különféle s fontos ügyekben tett szolgálatait tekintve, ausztriai birodalmi herczegségre emelte, férfi ágon első szülöttségi joggal e méltóságot utódaira is kiterjesztvén. Meghalt Bécsben 1816. május 28-án kora 81. évében; eltemettetett Malaczkán. Házastársa volt hg. Lichtenstein Maria-Terézia, (hzg Lichtenstein Emánuel aranygyapjas vitéz és v. b. titkos tanácsosnak gróf Dietrichstein-Weichselstädt Maria-Antoniától 1741. sept. 1-én született leánya), kivel 1763. april 20-án történt eljegyzés folytán azon hó 24-én megesküdött; és a ki 1764. máj. 3-án a csillagkeresztes hölgyek sorába iktattatott, meghalt 1766. jun. 30-án reg. 9 órakor Bécsben, eltemettetett Bécsben az augustinianus barátoknál.

3. Mária-Anna Jozefa Francisca de Paula, szül. 1747. dec. 28-án. Férjhez ment Pozsonyban 1771. nov. 21-én gr. Esterházy Jánoshoz, akkor a Siskovics magyar gyalog ezredben kapitányhoz.

4. Terézia-Jozefa Krisztina Franciska de Paula, szül. Marchheggen 1749 máj. 25-én; meghalt ugyan ott azon évi május 31-én. Eltemettetett Malaczkán.

5. Jozefa-Francziska de Paula, (Szabina, Janka,) szül

---

[1]) Közli Lehoczky Stemmat. I. 94. l.

Bécsben 1750. octob. 28-án, megkereszteltetett a Skotoknál, meghalt ugyanott 1753. jun. 14-én, és Malaczkán a családi sirboltba temettetett.

6. VII. Pál, (ker. János, József, Ferencz, Benedek, nep. János) szül. Bécsben 1752. mart. 10-én, kereszteltetett a Skótoknál, meghalt Bécsben ugyan azon hó 25-én, és az ágostonrendi szerzeteseknél eltemettetett.

7. Francziska Seraph. (Mária, Janka, Jozefa, Francisca de de Paula) szül. Bécsben 1753. octob. 20-án, ugyanott a skotoknál megkereszteltetett, 1777-ben férjhez ment gróf Batthyány Lajoshoz, herczeg Batthyány Ádámnak gr. Illésházy Teréziától született fiához.

8. Mária-Terézia, (Janka, Jozefa, Franciska de Paula, Mária Anna) szül. 1760. január 12-én, megkereszteltetett a császári udvari parochián, férjhez ment gróf Zichy Istvánhoz.

Mind ezen nyolcz gyermek közűl a férfi ágat csak IV. Károly terjeszté tovább; ennek herczeg Lichtenstein Mária-Teréziától következő két fia volt:

a) III. József (Paulai Ferencz, Vincze, Ferrerius, bor. Károly, Nonnonus) gróf és 1816-tól herczeg, Detrekeő örököse, Detrekeő, Dévén, Bátorkesz, Marczelháza, Marchegg, Krumbach, Kirschlag és Saubersdosf, Heidenreichstein, Eisenreich és Weissenbach várak és uradalmak ősi és valóságos birtokosa, cs. kir. kamarás, és val. belső titkos tanácsos, Pozsony vármegyének örökös és valóságos főispánja, és a hason nevű vár örökös kapitánya; született Bécsben 1764. sept. 2-án, megkereszteltetett a skótoknál. 1802-ben belső titk. tanácsos, előbb a m. kir. helytartóságnál, utóbb az udv. magyar kanczellariánál titkár, majd tanácsos és udvari előadó, 1808-ban Pozsony vármegye főispáni helyettese, és 1825-ben aug. 16-án Pálffy Leopold halála után a Pozsony vármegyei főispánságba és pozsonyi várkapitányságba beiktattatott. [1]) Meghalt Pozsonyban april 15-án 1827-ben délutáni 3

---

[1]) Az 1825. évi junius 17-én kelt királyi oklevélben, melyben a gr. Pálffy Leopold halálával megüresült pozsonyi vár kapitanyságát kapja, nevezetes és tudni érdekes következő záradék fordul elé: „. . . de jure et de facto legitime vacans, simul cum consveta jurisdictione, praerogativis, conditionibus, emolumentis, et authoritate, (excepta tamen ipsa arce nostra Posoniensi pro majestate nostra et successoribus nostris legitimis Hungariae Regibus absolute remanente, et reservata) clementer dandum duximus et conferendum, ita tamen, ut ipse Princeps Josephus Pálffy ab Erdőd pro functione jam fati officii capitaneatus non secus nisi cum benigno praescitu nostro vel camerae nostrae R. H. A. in dicta arce disponere, et hujusmodi officii munia in eventu rei exercere, peragereque possit, ac valeat; imo damus et conferimus harum nostrarum etc.

óra tájban. Tetemei végrendelkezése folytán april 15-én (estendi 6 órakor) Esztergam megyei Bátorkeszi helységbe vitetett és eltemettetett, hol siremlékén latin fölirat olvasható. Özvegyen hagyta nejét gr. Hohenfeld Carolinát csillag ker. és palota hölgyet, gr. Hohenfeld Otto-Ferencz leányát, ki szül. 1774. nov. 9-én, férjhez ment 1792-ben.

2. X. Miklós (József, paulai Ferencz, xav. Ferencz-Mátyás). Vöröskeö örökös ura, szül. 1765. dec. 3-án Bécsben, és a skótoknál megkereszteltetett; cs. kir. kamarás, tábornok, máltai vitéz volt. Szolgált mint katona Richecour, Lobkovicz, Wurmser és Zeschwitz ezredekben. 1797-ben a dunáninneni fölkelő magyar nemesség vezére volt, és ez alkalommal Trencsin vármegyétől egy arany karddal ajándékoztatott meg, melybe e szavak metszettek: „J. D. C. N. P. Insurgentium Duci, Civi, militi bono, forti, generoso in signum grati devotique animi.“ Elesett 1800. máj. 26-án Olaszországban Romano mellett Aosta völgyében, egy golyó jobb oldalát furván keresztül. Eltemettetett ugyan csak Olaszországban (mint latinúl irják: Augustae Taurinorum). Vitéz magaviseletéről és jelességéről a hadsereg vezérének Melas-nak atyjához herczeg Pálffy Károlyhoz irt levele tanúskodik. [1])

III. József herczegnek házastársától gr. Hohenfeld Karolinától gyermekei következők:

1. Antal-Károly szül. 1793. febr. 26-án; az orosz sz. Wladimir, és bajor korona rend lovagja, több polgári érdemrendnek tulajdonosa, cs. kir. kamarás, és v. belső titkos tanácsos, a szász kir. udvarnál volt követ és meghatalmazott miniszter. Atyjának 1827-ben történt halála után herczeg, és a herczegi majoratus ura. Hitvestársa 1820. jan. 15. óta herczeg Kaunitz-Rittberg Leopoldina Dominica Priska [2]) csillag ker. és palota hölgy (szül. 1803. febr. 18.)

2. XI. Miklós gróf, szül. 1797. január 7-én; a braziliai d'avizi sz. Benedek rend commendatora, a szicziliai királyi Reunione hadi rend lovagja, cs. kir. kamarás, érdemült lovas kapitány, vadászat alkalmával véletlenül élete legszebb korában mint 34 éves 1830. aug. 6-án a halál áldozata lett. Eltemettetett a podhragyi temetőben a Detrekő várallyi kastély közelében, hol latin iratú siremléke áll. Leopoldina ausztriai főherczeg asszonynyal, portugalliai királyné kiséretében

[1]) L. Pozsonyi ujság 1800. évi 46. szám.

[2]) Hg Kaunitz Alajosnak gróf Weissenwolff Francziskától leánya.

Braziliában is járt. Neje 1822. dec. 23 óta gróf Rossi Teréz, ki 1805. april 23-án született.

3. Anna-Maria grófnő született 1804. april. 19-én. Férjhez ment 1825. april. 12-én gr. Schönfeld Adolf cs kir. udvarmester, és máltai tiszt. lovaghoz.

XI. Miklósnak gr. Rossi Teréztől gyermekei következők:

a) Terézia-Vilma Karolina Maria Caetana, született 1824. január 24-én; férjhez ment 1849. mart. 21-én gróf Schaffgotsch Fridrik akkor uhlanus őrnagyhoz.

b) Karolina szül. Bécsben 1825. sept. 26-án és meghalt ugyan ott 1826. april. 3-án, eltemettetett Malaczkán.

c) Pál József Miklós szül. Bécsben 1827. jun. 27-én cs. kir. kamarás, és lovas kapitány, nőül vette 1855. máj. 9-én gróf Károlyi Geraldinát.

d) Antal József Miklós szül. 1829. jun. 10-én, szintén a cs. k. hadseregben szolgál.

e) Miklós szül. 1831. január 28-án. Huszár ezredes.

b) *A borostyánkeői vagy stomfai-ág.*

Ez ág I. Leopoldnak fiától II. Leopold tól ered.

II. Leopoldnak első nejétől gróf Waldstein Maria-Jozefától következő nyolcz gyermeke volt:

1. III. Leopold szül. 1739. octob. 24-én reg. 10 órakor Stomfán, és ott megkereszteltetett. 1759-ben cs. kir. tanácsos, 1762-ben a m. k. udv. kanczellariánál udvari tanácsos, 1772. január 1. v. belső titkos tanácsos, Csongrád vármegye főispánja és m. ország fő komornok mestere lett. Meghalt 1799. octob. 4-én Bécsben, és eltemettetett Malaczkán. 1762. júl. 12-én házastársúl vette magának gr. Daun Teréziát, gróf Daun Lipót Thianoi herczeg és tábornagynak 1745. nov. 25-én született leányát, a honnan ez ág, — mint róla alább szó lesz, — később a Pálffy név mellé a Daun nevet és e családnak czímerét ősi czímere mellé fölvette.

2. IX. Miklós szül. és meghalt 1740-ben.

3. Karolina szül. 1740-ben, férjhez ment gróf Kornis Mihályhoz, az erdélyi kormányszék tanácsosához, meghalt 1799. april. 26-án kora 58. évében Vöröskőn, eltemettetett Malaczkán.

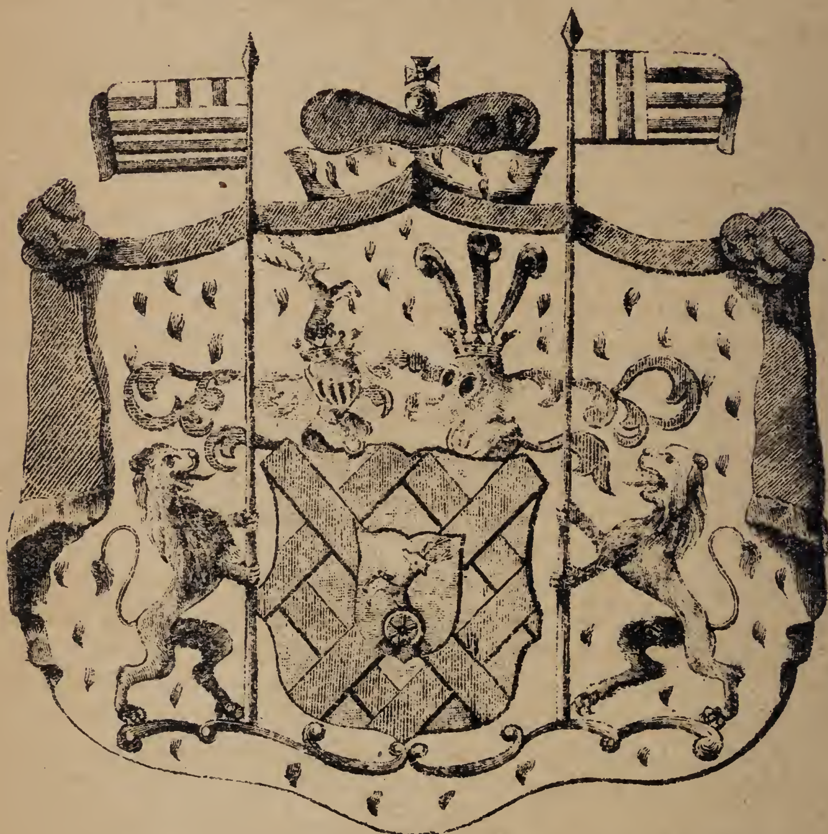
4. Antonia szül. 1742-ben; neje lett gr. Auersperg Richardnak.

5. Julia szül. 1744. Meghalt 1750. nov. 15-én, eltemettetett Malaczkán, hol siremléke latin fölirattal látható.

6. Mária-Jozefa született és meghalt 1747-ben.

7. VI. Pál szül. 1749-ben, meghalt 1750-ben.

8. II. József-Péter szül. és meghalt 1751-ben.

III. Leopoldnak nejétől gróf Daun Tereziától következő tiz gyermeke született:

a) IV. Ferencz szül. 1763. cs. kir. kamarás, és görczi kormányszéki tanácsos, meghalt 1803. máj. 18. eltemettetett Malaczkán.

b) IV. Leopold (Lipót) született 1764. katonai pályára lépvén, a Schachmin ezredben mint hadnagy kezdte szolgálatát, 1779-ben ugyanott főhadnagy, 1785-ben a Graeven huszár ezredben kapitány, 1790-ben őrnagyi ranggal a m. kir. testőrséghez lépett át, 1793-ban a Cavanagh vasas ezredben őrnagy, és még azon évben alezredes, 1796-ban ezredes, 1799-ben tábornok, 1810-ben dandár tábornoki ranggal a

hadi pályától búcsút vesz, ezután Pálffy Károly herczeg halálával 1816-ban v. belső titkos tanácsos, Pozsony vármegye főispánjává és a pozsonyi kir. vár kapitányává beiktattatott 1822. aug. 12-én. Meghalt 1825. február 24-én; febr. 28-án Malaczkán eltemettetett. Neje volt jochensteini báró Jöchlinger Karolina.

c) IV. József szül. 1765-ben, egyházi pályára lépett, de már 1778-ban meghalt.

d) V. Károly szül. 1767-ben cs. kir. komornok, az Erdődy huszár ezredben kapitány, őrnagyi fokozattal kilépett. Meghalt 1823. jan. 28-án, kora 56. évében Bécsben, eltemettetett febr. 1-én Malaczkán. Özvegyen maradt házas társa gróf Hoyos Ernesztina.

e) Mária-Terézia szül. 1768-ban, férjhez ment gróf Nádasdy Leopoldhoz.

f) I. Erneszt szül. 1769-ben, cs. kir. kamarás, a máltai rend commendatora, és a Gyulai gránátos ezredben volt kapitány, 1827. évi april 13-tól nemzetsége legidősbje. Meghalt Hernhalsban Bécs mellett 1832. nov. 30-án; eltemettetett dec 5-én Malaczkán.

g) Jozefa szül. 1771. meghalt 1772.

h) I. Domokos szül. és meghalt 1772.

i) II. Ferdinand szül. 1774-ben cs. kir. udvarnok, előbb bányai, utóbb v. belső titkos tanácsos, 1832. nov. 30-kától családja legidősbje, meghalt 1840. febr. 4-én.

k) I. Fülöp szül. 1775-ben, a Mihalkovicsféle önkénytes ezredben kapitány, a Landreczi csatában,— melyben testvérei Leopold, Károly és Erneszt is részt vettek, elesett 1794-ben.

IV. Leopoldnak nejétől báró Jöchlinger Karolinától következő gyermekei születtek:

1) Ludovica szül. 1805-ben, férjhez ment 1826. octob. 24-én gróf Zichy Györgyhez.

2) III. Ferdinand-Leopold szül. 1807. dec. 2-án; cs. kir. kamarás, 1835-től Pozsony vármegye főispáni helyettese, Vöröskő örökös ura, Borostyánkő, Stomfa birtokosa, Pozsony vármegye örökös főispánja és a hasonnevű vár örökös kapitánya, utóbb val. b. titkos tanácsos, nagyanyja gróf Daun Terézia jogán mint gróf Daun József hitbizományi örököse, az 1853. mart. 11-én kelt császári beleegyezés mellett, és az 1855. aug. 30-án kelt diplománál fogva ősi Pálffy neve és czímere mellé a Daun család nevét és czímerét is fölveszi, mint ez összeolvadt Pálffy-Daun féle czimert itt a metszvény mutatja, melynél fogva egyszersmind Thianoi herczeg, és Rivoli marquis, és

első osztályu spanyol grand. Házastársúl vette 1832. nov. 6-án herczeg Lobkovicz Szidonia csillag ker. és palota hölgyet, ki 1812. febr. 13-án született, és kitől a következő gyermekei lettek:

1) V. Lipót szül. 1834. aug. 20-án, volt huszár főhadnagy, ki Olaszországban a pápa mellett is harczolt, ki a Daun féle örökségét következő testvérének engedte át.

2) Vincze-Vilmos szül. 1836. jun. 15-én, máltai vitéz, szintén katonai pályára lépett.

3) György szül. 1838. sept. 15-én.

4) Mária-Gabriela Anna szül. 1841. aug. 19-én.

5) Károly-Hugo-Miklós szül. 1844. jun. 30-án.

c) A vöröskői vagy Rudolfi ág.

Ez ág I. Leopoldnak fiától I. Rudolftól jő le, a kinek gróf Kaunitz Eleonorától következő tiz gyermeke született:

1. Antonia szül. 1743-ban, neje lett gr. Cziráky Lászlonak.

2. IX. János szül. 1744-ben cs. kir. kamarás, gránátos kapitány, őrnagyi ranggal nyugalomba lépett. Meghalt 1794. febr. 22-én. Neje galanthai gróf Fekete Franczíska volt.

3. Franczíska szül. 1746-ban, férjhez ment gróf Serényi Károlyhoz.

4. II. Rudolf szül. 1750-ben, cs. kir. kamarás, és a Pálffy vasas ezredben százados, mint őrnagy a katonaságtól búcsút vett. Meghalt 1802-ben mart. 23-án kora 53. évében Vöröskőn, és april 1-én Malaczkán eltemettetett. Neje volt gróf Kolowrat-Krakovszky Maria-Antonia.

5. Eleonora szül. 1751., meghalt 1758-ban.

6. Mária-Anna szül. 1752-ben, férjhez ment jochensteini báró Jöchlinger Jánoshoz, meghalt Pozsonyban 1802. febr. 7-én, és febr. 9-én Malaczkán eltemettetett.

7. Jozefa szül. 1753-ban, férjhez ment kászoni báró Bornemisza Jánoshoz.

8. Terézia szül. 1754-ben, neje lett gr. Erdődy Jánosnak.

9. VII. Pál született 1761-ben, meghalt 1763-ban.

10. Ernesztina szül. 1764-ben. Férjhez ment báró Perényi Jánoshoz.

IX. Jánosnak gróf Fekete Franczíska nejétől következő két gyermeke lett:

1. Amália szül. 1774-ben, neje lett gróf Erdődy Eleknek.

2. VI. Károly-János szül. 1776. jul. 27-én. Ifjú korában vasas ezredbeli hadnagy, utóbb cs. kir. kamarás, val. b. titkos tanácsos, Pozsony vármegye örökös és val. főispánja és Pozsony vár kapitánya; meghalt 1858. január 21-én. Kétszer nősült, első neje 1799. jul. 16-ka óta gr. Rindsmaul Luiza volt, ki 1813. január 30-án halt meg Pozsonyban, és Malaczkán eltemettetett; második neje báró Pruglach N., ki 1828-ban halt meg. Első nejétől maradt három leánya, ugymint:

a) Mária-Terézia szül. 1801. sept. 6-án.

b) Paulina szül. 1804-ben.

c) Eufemia szül. 1806-ban.

II. Rudolfnak házastársától gróf Kolowrat-Krakovszky Antoniától tizenöt gyermeke született, mint következnek:

1. Erzsébet szül. 1783-ban mart. 22-én, gróf Lazanszky János hitves társa; és 1830-tól fogva haláláig özvegye.

2. Vilhelmina szül. 1784. mart. 21-én, Brünben alapitványi hölgy.

3. VI. Ferencz szül. 1785. máj. 23-án cs. kir. kamarás, meghalt Vöröskőn szélhűdésben 1841-ben jun. 28-án. Neje gróf Erdődy Jozefa meghalt Pozsonyban 1813. april 3-án, eltemettetett Malaczkán. Gyermekeiről alább.

4. III. Rudolf szül. 1786-ban, meghalt 1803. máj. 18-án.

5. Borbála szül. 1787. jul. 23-án férjhez ment gróf Wenckheim Ferenczhez; özvegy 1838. mart. 13. óta.

6. I. Fidelis szül. 1788. aug. 24-én, cs. kir. kamarás, a m. kir. helytartó tanácsnál, utóbb a m. kir. udv. kanczellariánál tanácsos, és udv. eléadó, Árva vármegye főispánja, utóbb fő tárnok mester, val. b. titk. tanácsos, a hétszemélyes kir. tábla közbirája, aranygyapjas rend és sz. István rend nagykeresztes vitéze, Pozsony vármegye főispáni helytartója, mely utóbbi méltóságba 1828. jul. 21-én iktattatott be; de melyről 1832-ben gróf Pálffy Ernő halálával lemondott. Nőül vette 1816. april 24-én jobbaházi gróf Dőry Ernesztina csillag. ker. és palota hölgyet, ki 1791. febr. 12-én született. Gyermekeikről alább.

7. IV. József szül. 1789-ben, meghalt 1790. sept. 29-én.

8. I. Vincze szül. 1792. jan. 13-án, cs. kir. kamarás és kapitány, meghalt 1854. octob. Özvegye gróf Csáky Apollonia, ki 1796-ban született, és kivel 1818-ban kelt egybe. Gyermekeikről alább.

9. XI. János nep. Károly szül. és meghalt 1793-ban, kora 6. havában.

10. Mária szül. 1794. jun. 6-án.

11. XII. János evang. szül. és megbalt 1796-ban, kora 3. havában.

12. XIII. János-Károly szül. 1797. jun. 7-én cs. kir. kamarás, nyugalm. altábornagy; nőül vette 1830. sept. 4-én gróf Erdődy Amália csillag ker. hölgyet, ki 1800. april. 29-én született. Gyermekeikről alább.

13. M. Anna szül. 1798. Meghalt 1811. jul. 4-én.

14. Antal szül. és meghalt 1800-ban kora 7. havában.

15. Alajos szül. 1801. jul. 26-án, előbb a m. kir. udv. kanczellariánál titkár, és cs. kir. kamarás, majd a triesti kormányszéknél tanácsos, utóbb val. belső titkos tanácsos, és 1848-ig velenczei kormányzó; nőül vette 1833. aug. 16-án herczeg Jablonowszky Zsófiát, hg Jablonowszky Lajosnak 1812. dec. 28-án szül. leányát, palota hölgyet, kitől gyermekei alább láthatók.

VI. Ferencznek gróf Erdődy Jozéfától gyermekei következők:

a) Hermina szül. 1809. mart. 13-án; 1841. octob. 16-án férjhez ment gróf Tolomei Marius cs. kir. alezredeshez.

b) József szül. 1810. nov. 15-én. 1848. előtt a felső ház egyik ellenzéki szónoka, 1848-ban Pozsony vármegyei főispán.

c) Móricz szül. 1812. jul. 12-én, cs. kir. kamarás, tábornok és dandárnok, utóbb altábornagy, v. b. titkos tanácsos, és 1861. óta Magyarország kir. helytartója. 1850. máj. 6-án nőül vette Wilczek Mária-Paulina grófnőt, ki 1829. aug. 19-én született, s kitől gyermekei következők: 1) Irma-Gabriella szül. 1852. mart. 17-én. — 2) József szül. 1853. sept. 8-án. — 3) Gizella szül. 1854. sept. 22-én. — 4) Mária-Terézia szül. 1856. január 25-én. — 5) János nep. Maria József szül. 1857. mart. 19-én.

I. Fidelisnek gr. Dőry Ernesztinától gyermekei:

a) Constantin szül. 1816. jan. 25-én, 1842-ben lett cs. kir. kamarás, meghalt magtalanúl.

b) Antonia szül. és meghalt 1819-ben, kora 10. havában.

c) Fidelia szül. 1821. aug. 23-án, gróf Königsegg Sándorné, meghalt 1843-ban.

Vinczének gr. Csáky Apolloniától gyermekei:

1. Pál, meghalt.

2. IV. Rudolf szül. 1822. jul. 29-én, házastársúl vette 1850. april 27-én Donati Paulina misst, ettől gyermekei: *a*) Alice Mawd szül. 1851. mart. 5-én. *b*) Janka Honoria szül. 1854. dec. 13-án. *c*) Julia Jacqueline szül. 1855. april 16-án.

3. Anna Valeria szül. és meghalt 1825-ben, mint 23 napos csecsemő.

4. Valeriana szül. és meghalt 1826-ban, élete 20. napján.

5. Gabriella szül. 1823. sept. 14-én.

6. Georgina szül. 1827. máj. 1-én.

7. István szül. 1828. jun. 3-án, cs. kir. kamarás, és helytartósági tanácsos, Bars vármegyében cs. kir. megyei főnök, és ugyan ott cs. kir. urbéri törv. széki elnök 1860-ig. Neje 1856. jan. 15-től gróf Dessewffy Mathild, a ki szül. 1828. mart. 17-én, és kitől született 1857. april 7-én leányuk Alojzia.

8. Béla szül. 1829. octob. 28-án, meghalt 1857-ben mint cs. kir. kapitány.

9 Sarolta szül. 1832. máj. 14-én.

10. Ernesztina szül. 1833. dec. 3-án.

XIII. János-Károlynak gr. Erdődy Amáliától gyermekei:

1. Gejza szül. 1834. mart. 23. (1859-ben már) cs. kir. huszár főhadnagy.

2. Emil szül. 1837. april 24-én, (1859-ben) szintén huszár főhadnagy.

3. András szül. 1839. aug. 14. (1859-ben) uhlanus hadnagy.

4. Gyula szül. 1841. máj. 5-én.

Alajosnak hg Jablonowszky Zsófiától gyermekei:

1. Eduárd szül. 1836. cs. kir. kamarás, és Brünben helytartósági fogalmazó 1859-ben.

2. Zsigmond szül 1837-ben, cs. kir. dragonyos hadnagy 1859-ben.

3. Antonia szül. 1839 ben.

4. Zsófia szül. 1842-ben.

A család leszármazási fája következő:

I. t á b l a.

Konth I. Pál
1383.
(Illés Kata)

Pálffy II. Pál
1425.
(vingárti Geréb Anna)

I. Miklós 1480 k. — stb.
dercsikai és várói Pálffy
(Kinisy Kata)

I. Lőrincz
kápolnai és cselesztői Pálffy
elesett Mohácsnál 1526.
(Bánffy Anna)

nagyságos III. Pál
dercsikai és várói Pálffy
(csornai Erdődy Klára)

I. Péter
nagys.-*erdődy Pálffy*
elesett 1568.
(Dersffy Zsófia)

II. Lőrincz *deák*
1539. 1559.
kápolnai s erdődi Pálffy.

Children of I. Péter:

I. Tamás
szül. 1534.
palotai
kapitány
1581. *báró.*
(Nyáry
Sára)
— II. Tamás
† 1583.

Erzse
sz 1538.
(b. Révay
László)

György
sz. 1540.
báró
† 1562.
sebben.

Kata
sz. 1542.
† 1616.
(1. Kru-
sich
Péter
2. Illésházy
Istv. nádor)

Magdolna
sz. 1546.
(1. b. Khuen
Rudolf
2. Balassa
János)

I. János
sz. 1548.
tatai és
lévai
kapit.
(Körösy
Kata)

I. István
sz. 1550.
† 1596.
előtt
(Boga-
csóczy
Márta)
— Erzse ?
(Daróczy
Fer.)

II. Miklós
sz. 1552.
a győri
hős,
1581. *báró*
† 1600.
(Fugger
Mária)
— *Folyt. II. táblán.*

Children of I. János:

Mihály
1609.
— István
1637.
— IV. Tamás
kanczellár
s püspök.
† 1679.

Fruzsina
(1. Andrássy
Mátyás
2. Ratkay
Zsigm. özv.
1622)

Bora
(b. Schampach
Zdenko)

Anna
†

III. Tamás
(b. Szvieczkova
Kata
† özv. 1640)

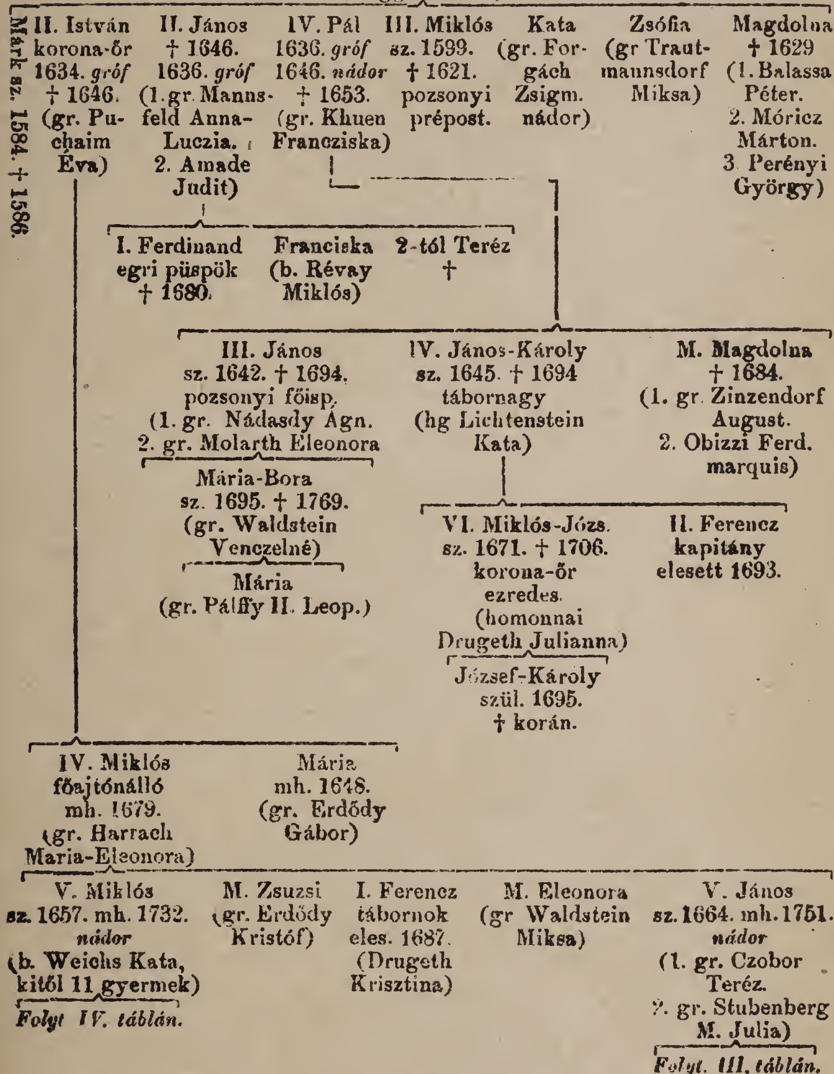
Children of III. Tamás:

b. II. Péter
† 1646.
(Kaunitz
Eusebia)
— Kata
† 1658.
— Franciska
1682.
(Cziskay
Márton)

András
ezredes
† 1649.

Szabina
1650.
(b. Recsiczky
Szaniszló)

II. t á b l a.

II. Miklós, *ki az I. táblan.*
sz. 1552. † 1600.
1581-ben *báró.*
(Fugger Mária)

Márk sz. 1584. † 1586.

II. István korona-őr 1634. *gróf* † 1646. (gr. Puchaim Éva)

II. János † 1646. 1636. *gróf* (1. gr. Mannsfeld Anna-Luczia. 2. Amade Judit)

IV. Pál 1636. *gróf* 1646. *nádor* † 1653. (gr. Khuen Franczizka)

III. Miklós sz. 1599. † 1621. pozsonyi prépost.

Kata (gr. Forgách Zsigm. nádor)

Zsófia (gr Trautmannsdorf Miksa)

Magdolna † 1629 (1. Balassa Péter. 2. Móricz Márton. 3 Perényi György)

II. János gyermekei:

I. Ferdinand egri püspök † 1680.

Franciska (b. Révay Miklós)

2-tól Teréz †

IV. Pál gyermekei:

III. János sz. 1642. † 1694. pozsonyi főisp. (1. gr. Nádasdy Ágn. 2. gr. Molarth Eleonora

- Mária-Bora sz. 1695. † 1769. (gr. Waldstein Venczelné)
  - Mária (gr. Pálffy II. Leop.)

IV. János-Károly sz. 1645. † 1694 tábornagy (hg Lichtenstein Kata)

- VI. Miklós-Józs. sz. 1671. † 1706. korona-őr ezredes. (homonnai Drugeth Julianna)
  - József-Károly szül. 1695. † korán.
- II. Ferencz kapitány elesett 1693.

M. Magdolna † 1684. (1. gr. Zinzendorf August. 2. Obizzi Ferd. marquis)

II. István gyermekei:

IV. Miklós főajtónálló mh. 1679. (gr. Harrach Maria-Eleonora)

Mária mh. 1648. (gr. Erdődy Gábor)

IV. Miklós gyermekei:

V. Miklós sz. 1657. mh. 1732. *nádor* (b. Weichs Kata, kitől 11 gyermek)
Folyt IV. táblán.

M. Zsuzsi (gr. Erdődy Kristóf)

I. Ferencz tábornok eles. 1687. (Drugeth Krisztina)

M. Eleonora (gr Waldstein Miksa)

V. János sz. 1664. mh. 1751. *nádor* (1. gr. Czobor Teréz. 2. gr. Stubenberg M. Julia)
Folyt. III. táblán.

III. tábla.

A királyfalvi vonal.

V. János, *ki a II. táblán.*
sz. 1664. † 1751.
nádor
(1. gr. Czobor Teréz
2. gr. Stubenberg
M.-Julia)

Maria A. † 1756. (gr. Prschehorzovszky Fer.)

VII. János alezredes eles. 1717. (hg. Esterházy A. Eleonora)

- Mária-Anna szül. 1716. (gr. Malabaila Canale Jeromos)
- Teréz † korán.

Szidonia † 1743. (gr. Esterházy Ferencz)

III. Károly-Pál sz. 1697. † 1774. tábornagy főajtónálló (1. gr. Stubenberg M. 2. gr. Berge Jozefa. 3. gr. Stahremberg M.)

- 1-től M.-Teréz szül. 1719. † 1769. (gr. Cobenzl Károly)
- M.-Anna sz. 1721. † 1723.
- János-Józs. sz. 1722. † 1724.
- M.-Antonia sz. 1724. (gr. Esterházy József)
- 2-tól Pál sz. †. 1750.
- Leopold sz. és mh. 1752.

VI. Miklós sz. 1699. † 1734. ezredes (gr. Schlick Jozefa)

- M. Teréz szül. 1727. (gr. Erdődy János)
- VIII. János szül. 1728. borsodi főisp. altábornagy (gr. Colloredo Mannsfeld Gabriella)
  - Jozefa-Gabriela sz. 1765.
  - M.-Franciska szül. 1770. (gr. Hunyady János)
  - X. János sz. 1775. † 1821. cs. k. kam. (hg. De Ligne Eufemia)
  - V. Ferencz-Alajos sz. 1780. † 1852. cs. k. kam. (gr. Erdődy Natalia)
    - XIV. János sz. 1829.
    - Gabriella sz. 1833. (gr. Andrássy Manó)
- M.-Leopoldina szül. 1729. † Párisban (hzg Kinsky Ferencz)

M. Anna sz. 1701.

M. A. Erzse sz. 1708. † 1740. (gr. Draskovics Leopold)

Eleonora sz. 1710.

IV. tábla.

V. Miklós, *ki a II. táblán.*
sz. 1657. † 1732.
nádor
(báró Weichs Kata
kitől 11 gyermeke volt)

- I. Leopold sz. 1681. † 1720. ezredes. (gr. Souches Mária)
  - M. Franciska sz. és mh. 1709.
  - VII. Miklós sz. 1710. † 1773. kanczellár országbiró (gr. Althann M. A. Szidonia)
    - M. Antonia sz. 1733. † 1808. (Los Rios marquis)
    - IV. Károly sz. 1735. † 1816. kanczellár k. ud. mest. *herczeg 1807.* (hg. Lichtenstein M. Teréz)
      - herczeg III. József-Ferencz sz. 1764. † 1827 v. belső titk. tan. (gr. Hohenfeld Karolina)
        - *Folyt. köv. lapon.*
      - X. Miklós sz. 1765. † 1800. tábornok elesett.
    - M. Anna sz. 1747. (gr. Esterházy János)
    - Teréz † 1749.
    - Jozefa sz. 1750. † 1753.
    - VII. Pál sz. és † 1752.
    - Franciska sz. 1753. (gr. Batthyány Lajos)
    - M. Teréz sz. 1760. (gr. Zichy István)
  - M. Jozefa sz. 1712. † 1721.
  - M. Antonia sz. 1713.
  - M. Auguszta sz. 1714. † 1739. cs. k. hölgy (gr. Kinszky Ferencz)
  - V. Pál sz. 1715. † 1716.
  - II. Leopold sz. 1716. † 1773. tábornagy korona-őr (1. gr. Waldstein Jozefa. 2. gr. Ogilvi Vibna)
    - *Folyt. V. táblán.*
  - Emanuel sz. 1717. 1718.
  - I. Rudolf altábornagy sz. 1719. † 1768. (gr. Kaunitz Eleonora)
    - *Folyt. VI. táblán.*
- Eleonora sz. 1682. mh. 1729. (gr. Abenberg Fer.)
- Mária † 1739. (gr. Longueval Károly)
- VI. János sz. 1685. † 1716. ezredes.
- III. Ferencz sz. 1686. † 1735. tábornok.
- II. Károly sz. 1687. † 1720 alezredes.
- IV. Ferencz sz. 1688. † 1689.
- Karolina sz. 1689. (gr. Roggendorf Károly)
- II. Ferdinand sz. 1690. † 1694.
- Lajos sz. 1690. † 1693.
- Mária sz. 1693. (gr. Weissenwolf Antal)

herczeg III. József-Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1764. † 1827.
val. belső titk. tan.
(gr. Hohenfeld Karolina)

Antal-Károly sz. 1793. szász orsz. követ (gr. Kaunitz Leopoldina)
XI. Miklós sz. 1797. † 1830. cs. k. kam. kapit. több rend vitéze (gr. Rossi Teréz)
A. Maria sz. 1804. (gr. Schönfeld Adolf)

Teréz V. sz. 1824. (gr. Schaffgotsch Fridr.)
Karolina sz. 1825. † 1826.
Pál-Antal sz. 1827. cs. k. kapit. (gr. Károlyi Geraldina)
Antal-Józs. sz. 1829. főhadn.
Miklós sz. 1831. kapitány

V. tábla.

A borostyánkői ágazat.

II. Leopold, *ki a IV táblán.*
sz. 1716. † 1773.
tábornagy,
korona-őr;
(1. gr. Waldstein Jozefa.
2. gr. Ogilvy Vilma)

III. Leopold sz. 1739. † 1799. k. fő udv. mest. (gr. Daun Teréz)
IX. Miklós sz. és † 1740.
Karolina sz. 1740. † 1799. (gr. Kornis Mihály)
Antonia sz. 1742 (gr. Auersperg Richard)
Julia sz. 1744. † 1750.
M. Jozefa sz. és † 1747.
VI. Pál sz. 1749. † 1750.
II. József-Péter sz. és † 1751.

IV. Ferencz sz. 1763. † 1803. görczi korm. tan.
V. Leopold sz. 1764. † 1825. dandártábornok pozsonyi főisp. (b. Jöchlinger Karolina)
IV. József sz. 1765. † 1778.
V. Károly sz. 1767. † 1823. őrnagy (gr Hoyos Ernesztina)
M. Teréz sz. 1768. (gr. Nádasdy Leopold)
I. Ernő sz. 1769. † 1832. máltai lovas kapit.
Jozefa sz. 1771. † 1772.
Domokos sz. és mh. 1772.
II. Ferdinand sz. 1774. † 1840. főispán.
I. Fülöp sz. 1775. esett 1794.

Ludovika szül. 1805 (gr. Zichy György)
III. Ferdinand sz. 1807. arany gyapjas (hg. Lobkovicz Szidonia)

V. Lipót sz. 1834.
Vincze-Vilmos szül. 1836. máltai lovag
György sz. 1838
M. Gabriella sz. 1841
Károly-Hugó sz. 1844.

VI. tábla

A vöröskői ágazat.

I. Rudolf, *ki a IV. táblán.*
sz. 1719. † 1768. altábornagy
(gr. Kaunitz Eleonora)

Antonia sz. 1743. (gr. Cziráky László)

IX. János sz. 1744 † 1794. kapit. (gr. Fekete Franciska)

- Amália sz. 1774. (gr. Erdődy Elek)
- VI. Károly sz. 1776. † 1858. v. b. titkos tan. (1. gr. Rindsmaul Luiza 2. b. Pruglach N.)
  - 1-től M. Teréz sz. 1801.
  - Paulina sz. 1804.
  - Eufemia sz. 1806.

Franciska sz. 1746. (gr. Serényi Károly)

II. Rudolf sz. 1750. † 1801. őrnagy (gr. Kolowrat-Krakovszky Mária) tizenöt gyermeke közűl

Eleonora szül. 1751. † 1758.

M. Anna sz. 1752. (b. Jöchlinger János)

Józefa sz. 1753. (b. Bornemisza János)

Teréz szül. 1754. (gr. Erdődy János)

VII. Pál szül. 1761. † 1763.

Ernesztina szül. 1764.

II. Rudolf gyermekei:

Erzse sz. 1783. (gr. Lazanszky János)

Vilma sz. 1784. alap. h.

VI. Ferencz sz. 1785. † 1841. cs. k. kam. (gr. Erdődy Józefa)

- Hermina sz. 1809. (gr. Tolomei Marius)
- József sz. 1810. Pozsony v. főisp.
- Móricz sz. 1812. altáborn. m. k. helytartó (gr. Wilczek M. Paulina)
  - Irma sz. 1852.
  - József sz. 1853.
  - Gizella sz. 1854.
  - M. Teréz sz. 1856.
  - János nep. sz. 1857.

III. Rudolf sz. 1786. † 1863.

Bora sz. 1787. (gr. Wenckheim Fer.)

I. Fidelis sz. 1788. tárnok mest. (gr. Dőry Ernesztina)

- Konstantin sz. 1816. cs. k. kam. †
- Antonia sz. és mh. 1819.
- Fidelia sz. 1821. † 1843. (gr. Königsegg Sándor)
- Pál †
- IV. Rudolf sz. 1822. (Miss Donati Paulina)
  - Alice sz. 1851.
  - Janka sz. 1854.
  - Julia sz. 1855.
- Gabriella sz. 1823.
- A. Valeria sz. 1825.
- Valeriana sz. 1826.
- Georgina sz. 1827.
- István sz. 1828. volt megyei főnök (gr. Dessewffy Matild)
  - Alojzia sz. 1857.
- Béla sz. 1829. † 1857.
- Sarolta sz. 1832.
- Ernesztina sz. 1833.

I. Vincze sz. 1792. † 1854 cs. k. kam. (gr. Csáky Apollonia)

XIII. János-Károly sz. 1797. altáborn. (gr. Erdődy Amália)

- Gejza sz. 1834.
- Emil sz. 1837.
- András sz. 1839.
- Gyula sz. 1840.

Alajos sz. 1801. velenczei kormányzó 1848-ig (hg Jablonovszky Zsófia)

- Eduard sz. 1836.
- Zsigmond sz. 1837.
- Antonia sz. 1839.
- Zsófia sz. 1842.

E családhoz kell még a régiebb időkből számitanunk azon Pálffy-akat is, kik kápolnai előnévvel éltek, a mint láttuk, hogy ez előnevet az emlitettek közül egy pár viselte. Miután azonban a kiágazást megmutatni, s a fölebbi családfán helyöket kimutatni nem tudjuk, csak névleg kell megemlitenünk azon kápolnai Pálffyakat, kiknek emlékezetét okmányok tartották fen. Ilyenek az 1555. évből kápolnai Pálffy Lőrincznek gyermekei: Zsigmond, Vitalis, Pál és Jób, továbbá atyjokfiai (fratueles) Kristóf és János.

1560-ban kápolnai Pálffy Lőrincz deáknak (litteratus) és atyjafiainak (fratueles) Kristófnak és Jánosnak adományozza Nádasdy Tamás nádor Slavoniában Kruskovecz helységet.

1582-ben kápolnai Pálffy Ambrúsnak adományozza Nádasdy nádor Tolna megyei Kúny helységet.

1591-ben kápolnai Pálffy Zsigmondnak nejétől Pogány Erzsébettől gyermeke Mihály és leánya Margit emlitetnek.

1616-ban Pálffy Erzsébet nagyságos deregnyői Daróczy Ferencznek özvegye Szatmár, Szolnok és Ung megyei birtokait több idegen embernek elzálogítja.

Pálffy család. (Gyorsókai †). A virágzó gróf és herczeg Pálffy házon kivül még több hasonnevű nemes család élt Magyarországban, különösen Pozsony vármegyében is. Ilyen a gyorsókai Pálffy-ak családja, melyből 1529. évben említetik gyorsókai Pálffy Mátyás Pozsony megyei nemes ember.

Ugyan ezen gyorsókai Pálffy családból Andrásnak fia István, valamint több gyorsókai nemesek után azok hűtlenségi bélyegén javaikat 1520-ban adományban nyerte Nagy-Luchei László.

A pozsonyi káptalan adatai szerint 1610-ben ismét előfordúl a gyorsókai Pálffy család, a midőn a többi közbirtokos családdal Pálffy György és Imre II. Mátyás király adománylevele folytán Gyorsokán beiktattatnak.

Azonban e gyorsókai Pálffy család az erdődi Pálffyakkal semmi vérségben nem áll, mint ezt ez utóbbi családnak levéltárnoka Albrecht is oknyomozatos kéziratában irva hagyta.

Pálffy család. (Obranócz-szent-mihályi †). E néven találjuk 1481-ben Pálffy Lászlót, és 1501. 1507-ben Obranócz nélkül szent-mihályi előnévvel élt Pálffy Bálint ügyvédet. — Ezek is kihaltak.

Pálffy család. (Marczélfalvai †). 1510-ben oklevelileg emli-

tetik nemes marczélfalvi Pálffy Péternek fiától Páltól származott unokája István.

Pálffy család. (Fölcsúthi.) 1519-ben említetnek közűlök János és György; — mi vérségbe álltak (s átalában álltak-e?) a fölebbiekkel? nem tudjuk,

Pálffy család. (Kis-Légi.) 1528-ban említetik kis-légi Pálffy Péternek fia Gáspár, ki testvérei István és Kristóf terheit is magára vállalta.

Pálffy család. (Sik-abonyi.) Ily előnévvel 1526-ban találjuk Pálffy Istvánnak gyermekeit Albert, Györgyöt és Ilonát.

Pálffy család. (Zokoli.) 1559-ben zokoli Pálffy Ambrúsnak adományoz Nádasdy Tamás nádor Somogy és Tolna vármegyében jószágokat.

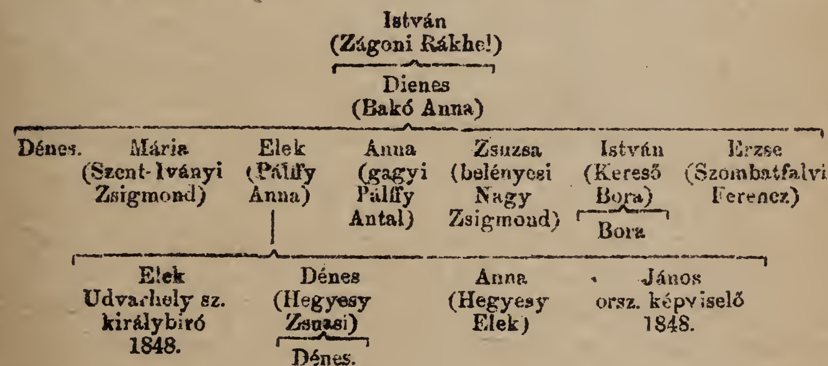
Pálffy család. (Hetesi.) 1560-ban élnek hetesi Pálffy Miklós és Imre.

Pálffy család. (Dadi.) 1560-ban oklevélben eléfordúl dadi Pálffy János.

Pálffy család. (Tarcsafalvi.) Erdélyben a hasonló nevű székely családok egyik jelentősbike.

Származási kimutatását 1505. évig viszik fel, [1]) a midőn Lukács egy a székely nemzet 17 birája közűl. Ennek fia Péter, a Kovács Zsófia férje, ki 1592-ben mint 70 éves primipilus említetik [2]) Ugyan ez időben élt Pálffy Balás, tán szintén e osalád sarja. [3])

Az újabb nemzedék Pálffy Istvántól, ered következő rendben:

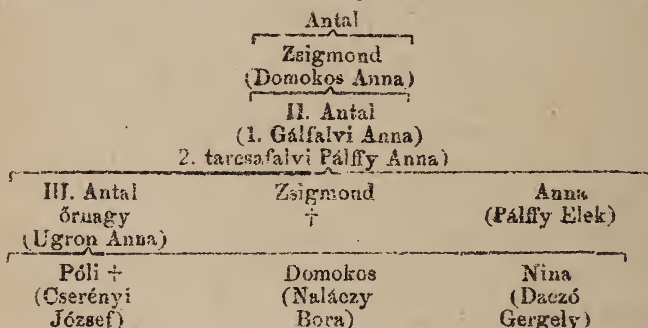

[1]) Fancsaly Kőváry szerint.
[2]) Ugyan az gyűjtem. nro 40. P. betü.
[3]) Székely nemzet konstitucziöji 272.

A végső nemzedék köztálló János szül. Tarcsafalván és 1848-ban kora 45. évében Pesten a nemzeti gyülésen képviselő, és alsóházi alelnök; pénzügyi status titkár; már előbb honában Erdélyben több országgyülésen Udvarhelyszék követe, ellenzéki szellemű szónok volt.

Vallásukra nézve unitáriusok.

Pálffy család. (Gagyi.) Szintén Erdélyi székely család gagyi predikatummal. Első ismert őse gagyi Pálffy Ferencz 1631-ben nejével Barcsai Katával emlitetik. Ennek tán unokája Antal, kitől igy származik az utóbbi nemzedék: [1])

Ez ágon kivül Gagyban még más ág is él.

A két utóbbi Pálffy család közül valamelyikhez tartozhatott Pálfi Miklós, ki 1676-ban Udvarhely szék alkirálybirája volt; — továbbá Pálfi András, ki ugyan ott 1651-ben szintén alkirálybiró volt. [2])

Pálffy. (Várfalvi.) Aranyos székben Várfalván honos. András 1791 és 1792-ben az országgyüléseken Aranyos szék követe, s alkirálybirája. Zsigmond táblabiró, Mózses 1815-ben irnok, később törvényszéki ülnök. András 1849-ben honvéd, jelenleg b. Bornemisza János jószág igazgatója.

Pálffy család. (Aranyos-rákosi.) Hasonlólag aranyosszéki család, melyből István ugyan ott törvényszéki ülnök 1815-ben.

Pálffy család. (Milei.) Dunántúli család, közűlök 1742 febr. 12-én nemes Kovách János lovasi szőlőjét 240 forintért eladta Pálffy Jánosnak s nejének Mészáros Juditnak s gyermekeinek Pálnak, Ádámnak, Mihály és Juditnak. [3]) Még előbb 1737-ben ugyan csak ezen Pálffy szintén a lovasi hegyen egy hold szőlőt vett.

---

[1]) Kőváry, Erdély nev. cs 200

[2]) Kállay Székely nemzet 274

[3]) Veszprémi káptalan.

1750. jan. 8-án Pálffy-Andrásnak István fiától származott unokája Pálffy Pál Zala vármegyétől nemesi bizonyitványt kapott.

1753-ki jul. 6-án Pálffy János szintén Zala vármegyétől kapott nemesi bizonyitványt, és azt jul. 17-én Veszprém vármegyében kihirdettette.

Ezen kivül még több megyében találunk Pálffy nevezetüeket. N.-Váradon 1807-ben lakott Pálffy Tivadar.

Pálffy család. Pálffy Imre 1795-ben I. Ferencz királytól nyert czímeres nemes levelet.

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban zöld téren arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany zászlót tartva. A felső arany udvarban zöld domb fölött egy fejű természetes szinű sas repül. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany zászlót tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [1])

Páli család. (Kis-Páli.) Zala és Somogy vármegyétől 1702. mart. 31-én Páli István kapott nemesi bizonyitványt, mely Zala-Egerszeghen kihirdettetett.

Palikutya, jelenleg

Palikutsevnyi család A nemességet Palikutya János nyerte I. Ferencz királytól 1801. aug. 14-én Bécsben kelt armalis által, mely lakta helyén Krassó vármegyében 1802. april. 6-án kihirdettetett. [2])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban hármas zöld halmon daru (v. gólya) áll egy lábon, másik fölemelt lábával arany kalászt tart. A 2. és 3. vörös udvar közepén vizirányos ezüst szelemenen három kék rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család birta Krassó vármegyében Furluk és Dezestye helységet. A nemesség szerző Jánosnak három fia maradt Péter, János és Sándor, kik nevöket Palikucsevnyi alakban vették használatba, sőt ujabb időben Palik-ucsevni alakban is találjuk irva. A nevezett fiak közül Péter Krassó vármegyének volt főszolgabirája, jelenleg az 1861. évi országgyülés után Torontál vármegye főispáni helytartójául neveztetett ki. Neje báró Bernáthffy leány.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Ugyan ott, és Krassó várm. jegyzőkönyve.

János cs. kir. kapitány; Sándor 1857-ben urbéri törv. széki segéd; gyermekei vannak.

Palis család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családai sorában található.

Palinkás család. Bihar vármegye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában.

Palisnay család. (Kihalt.) Történeteinkből ismeretes közűlök Palisnay János 1382-ben auranai perjel, ki I. Lajos király özvegyének Erzsébetnek egyik legnagyobb ellensége volt. Meghalt 1389-ben ütközetben nyert seb következtében. Atyafia, vagy tán testvére Palisnay György 1526-ban bosnyákországi püspök, a mohácsi ütközetben esett el.

Palkó család. (Lindsinai.) Hunyad vármegyében találjuk 1836. körül mint megyei törvényszéki ülnököt Palkó Ferenczet.

Palkovics család. Esztergam és Sopron vármegye nemessége sorában találjuk. Ez utóbbiban Palkovics Károly 1861-ben választott első alispán volt.

Palla család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családai közé van irva.

Békes megyében hason nevű család 183?-ben hirdetteté ki nemességét.

Pallaghy család. Pallaghy János 1795-ben I. Ferencz királytól czimerlevélben nemesítetett meg, mely Krassó vármegyében 1796. jul. 11-én kihirdettetett. Czímere vizirányban kétfelé osztott paizs, az alsó vörös udvarban fehér sziklás halmon hátulsó lábain ezüst oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva; a felső kék udvarban egymás fölött három, középen ékbe menő arany csíkolat látszik, az előtérben zöld halmon hátulsó lábain ágaskodó farkas van; a felső jobb szegletben ezüst félhold, a balban arany csillag. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbeli ezüst oroszlán hasonmássa látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

A nemesség szerző P. János Krassó vármegyénél főpénztárnok volt. Utódai ott nem léteznek.

Pallavicini család. (Őrgróf). Hazánkban Pallavicini Edvard marquis az 1827. évi országgyülés 43. törv. cz. folytán nyerte a magyarországi indigenatust, és a család magyar házakkal sógoro-

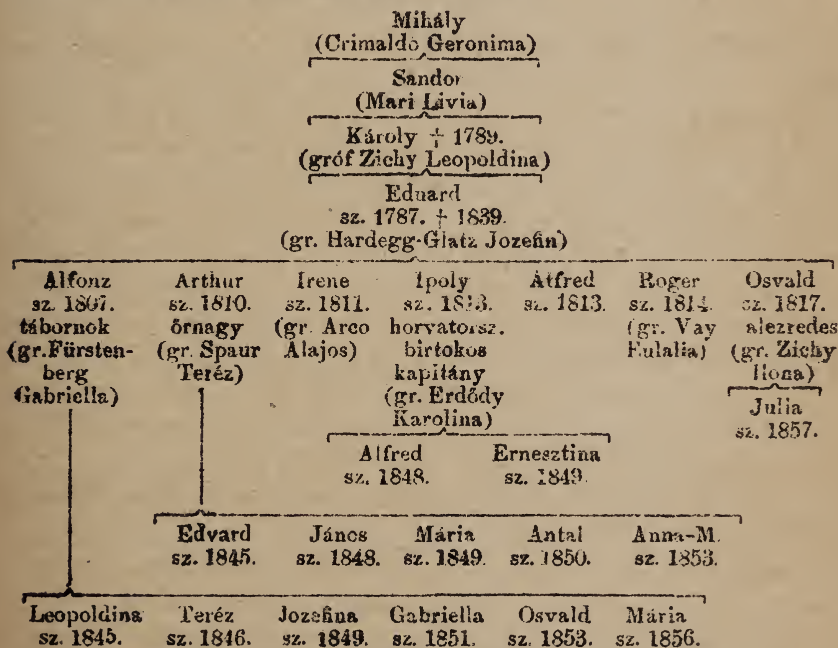
[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

sodva, és itt terjedelmes jószágokhoz jutván, egyike lett honosultabb indigena családainknak.

Eredetét Olaszországból vette. Állitólag 1360. jun. 2-án nyerte az őrgrófságot (marchionatus), 1427-ben a velenczei patriciatust. Ősei közül volt azon Sforza Pallavicini (szül. Romában 1607-ben) bibornok, ki a trienti zsinat történetét leirta.

A XVIII. században a család Ausztriába származott és két ágra oszlott, az egyik ág Bajorországba terjeszkedett, a másik Ausztriában és Magyarországban telepedett meg.

Pallavicini **Michiello Camillo** nőül vette Crimaldo Ceba Geronimát, kitől fia **Sándor**, ennek nejétől Mari Liviától fia **Károly** (mh. 1789.) cs. k. kamarás és tábornok nőül vette vásonykői gr. Zichy Leopoldinát (szül. 1758. † 1846.), kitől fia **Eduard** (sz. 1787. mh. 1839. april. 20.) Magyarországban — mint fölebb emlitők — 1827-ben indigenatust nyert, és a Duna Tisza között **mindszenti**, **ányási** és **dóczi** uradalmakat kapta. Neje lett 1806-ban gr. Hardegg-Glatz Jozefina (szül. 1784. † 1850.) Ettől származik az egész most élő nemzedék, mint a táblázat mutatja:

A család czimere arany lábú és csőrű, koronás kétfejü fekete sas, melynek mellén egy koronás tojásdad vértét öt arany s négy kék kocz-

kás udvar foglalja el nagy részben, ezek fölötti ezüst mezőben vizirányos helyzetben fekete hármas kereszt látszik. [1])

Palliány család. (Taplánfalvai). Közűlök Lajos 1628-ban Vas vármegye alispánja volt.

Pallics család. Pallics Péter 1715-ben III. Károly király által nemesítetett meg. [2])

Czímere négy részre osztott paizs, egy közép vérttel, melynek vörös udvarában egy magas szikla, alúl nyilással látható. Az 1. kék udvarban zöld téren egymással szemközt két arany oroszlán ágaskodva, első lábaikkal arany koronát tartanak; a 2. fekete udvarban arany grif jobbfelé fordulva, hátulsó lábain áll; a 3-ik vörös udvarban zöld téren balról magas sziklát egy bányász kalapácsával üt; a 4-ik arany udvar üres. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a leirt szikla, és átellenében kalapácsával dolgozó bányász szemlélhető; a baloldali sisak koronájából két fekete bivalyszarv között grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pallócska család. (Kőrösi.) Közűlök Lajos kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban.

Pallos család. (Kis-enyedi.) Alsó Fejér vármegyei nemes család; közűlök József adóiró biztos, megyei táblabiró. Miklós Zalathnán kir. kamarai irnok. Gyula és Árpád diódi, István mikefalvi birtokosok.

Palm család. Palm Dávid az 1687. évi országgyülésen a 29. törv. czikkben vétetett magyar indigenává.

Pálma család. (Szóblahói). Trencsin vármegyei eredetű család, mely szóblahói előnévvel él. Trencsin vármegyében 1690-ben Kis-Kolacsinban székeltek tagjai.

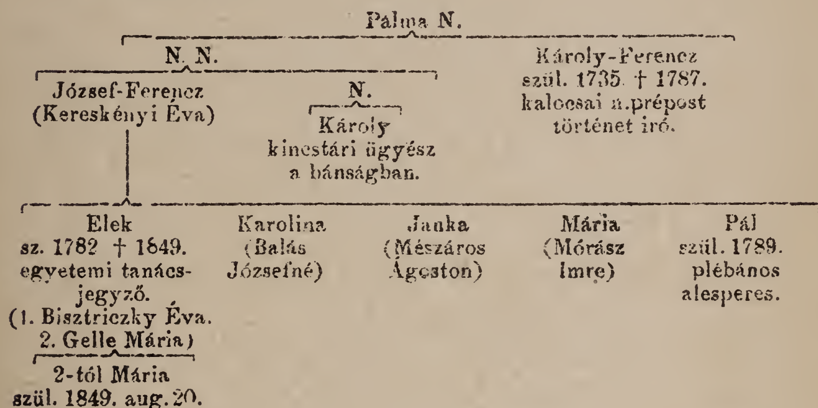
Utóbb (1803.) egyik ág Árva megyében Nemes-Dedinán, a másik ág Liptó megyében Rózsahegyen lakozott. Ez utóbbi helyen született 1735. aug. 18-án Károly-Ferencz történet irónk, előbb jesuita, egyetemi tanár, 1776-ban kalocsai kanonok, 1779-ben nagyprépost, 1784-ben czimz. püspök, és érseki helyettes. Meghalt Pesten 1787. febr. 10-én. Testvérétől való egyik unokaöcscse József-Ferencz 1771-ben ügyvéd, 1788-ban Nógrád megyében a Józsefi rendszer alatt judicium subalternumnál actuarius. Neje kereskényi Keres-

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX — Hist. herald. Handbuch, és Gotha Almanach

[2]) Collect. herald. nro 616

kényi Éva, kivel P-Szántón birtokrészt kapott, és ki 1800-ban már özvegy. Ettől gyermekeit a táblázaton láthatni. Közűlök Elek szül. 1782-ben Szűgyben, előbb a kir. kuriánál irnok, utóbb mintegy (1822-től) ügyvéd és a pesti kir. egyetemnél tanácsjegyző és kézi pénztárnok. Első neje Bisztriczky Évá, másik Gelle Mária 1831-től. Meghalt 1849. dec. 18-án kora 67. évében hosszas vizkorságban, maga után hagyván egy három hónapos leánykát Máriát. — Testvére Pál (szül. 1789-ben), jelenleg maklári plébános és alesperes.

A családfa igy áll:

A család czímere négyrészre osztott paizs, az 1. és 4. udvarban pálmafa zöldei; a 2. és 3-ik udvarban oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két kiterjesztett sasszárny emelkedik ki, a baloldaliból a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik. A paizst foszladék veszi körül.

Pálmaffy család. (Előbb Polimberger.) Polimberger Fülöp nevét Pálmaffy-ra változtatva, 1801-ben I. Ferencz királytól nyerte czímeres nemes levelét. Czímere négy részre osztott paizs, egy közép paizszsal, melynek kék udvarában hármas zöld halmon arany koronából fehér bárány emelkedik ki, szájában három arany kalászt tartva; a paizs 1. és 4. osztálya jobbról balra rézsutosan ezüst-vörös részre oszlik, az előtérben oroszlán ágaskodik, mely az udvar színeivel ellenkezőleg vörös-ezüst szinű, a 2. és 3-ik arany udvarban az oldalból fél testével kinyuló kétfejű fekete sas látszik, kinyujtott karmai közt egy pálma-levelet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany, a leirthoz hasonló

ezüst bárány emelkedik ki, szájában három arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete. [1])

Pálmaffy Ferdinand 1844-ben a m. k. udvari kanczellariánál fogalmazási gyakornok.

Pálmaffy István Fehér vármegyében Körtvélyesen földbirtokos 1860-ban.

Palocsay család. (Báró.) E családból már e munka V. köt. 155. lapján Horváth nevezet alatt szólottam, miután a család előbbi, vagy teljes nevezete palocsai Horváth.

Eredetileg Horvátországból származik, innen első nevük Magyarországban „Horvát" volt; amott Kissevich nevet viseltek. Első ismert törzsük lomniczai Horváth Mihály, a Szapolyai-ak Árva várának várnagya, a ki Árva várát bizonyos összegben beiratképen (inscriptio) Corvin Jánostól birta, és a mely várat nevezett lomniczai Horváth Mihály, Frangepán Beatrix Corvin János özvegyének beleegyezésével is özvegy Szapolyay Istvánnénak, Hedvig tesseni herczegnőnek és fiainak Jánosnak és Györgynek viszszaadta; miért viszont pénzének némi megtérítéseül, és érdemei tekintetbe vételével Hedvig herczegnő meg a Sáros megyében fekvő Palocsa várat a hozzá tartozó jószágokkal 1505-ben lomniczai Horváth Mihálynak adta és adományozta. [2])

E Mihálynak egyik fia volt János, ki azon 1505. évi oklevélben, melyben Hedvigtől s fiaitól Szapolyay Jánostól és Györgytől a szepesi sz. Mártonról czimzett prépostságot kapta, csak Lomniczai-nak (de Lomnicza) neveztetik; hasonlóan ugyan azoknak szinten azon évi levelében is, melyben egyházi javadalmak adományozására jogot nyert, szintén csak Lomniczai-nak iratik. [3])

Mihálynak unokáiban a család kétfelé oszlott, az egyik ág megtartá ősi Kissevich nevét, hozzá vévén még a Horvath nevet, s lomniczai praedicatumot; a másik ág a palocsai előnév mellett maradt.

Mihálynak egyik unokája: palocsai Horváth György 1589-ben a Laskó családtól Szepes vármegyében Dunajecz várát megvevé,

---

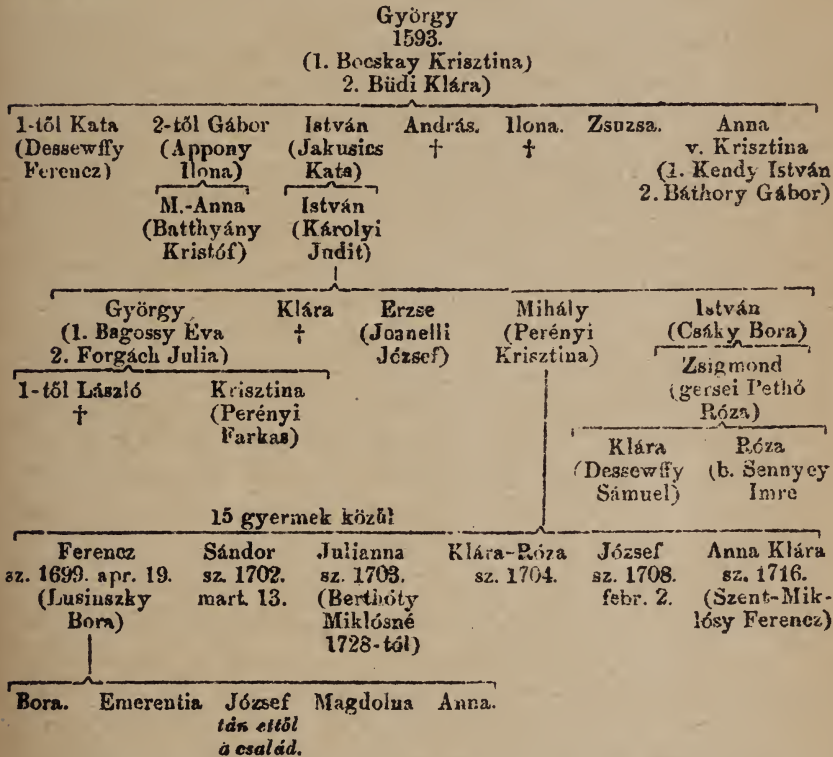
[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Wagner, Dipl. Sáros p. 76. és Katona Hist. critic. tomo XVIII. 411.

[3]) Wagner, Analecta Scepus. P. III. p 73. és I 335. Katona XVIII. 409. 410.

nagybátyja néhai Horváth János jogán. [1]) Ugyan csak ő szerzé 1593-ban Szepes vármegyében **Landek** helységet is. [2])

Palocsai Horváth **Györgytől**, kinek néhol nejéül Sulyok Krisztinát olvassuk, [3]) másutt meg első nejeül Büdy Klárát, másodikúl Bocskay Krisztinát, [4]) — következőleg származott le a mult századig a családfa:

Paloosay Mihály egy általam birt Bonfini históriájának kiadásába jegyzé be a következő családi jegyzeteket, melyek szerint 1695.

---

[1]) Wagner Anal. Scepus. P. I. 186.

[2]) Ugyan ott 439.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 71.

[4]) A geneal. auth. I. k. Györgynek nejeül egyszer 1. Bruntal Kata, 2 or Bocskay Kata van irva, ismét ott egy másik táblán 1. Büdy Kata, és 2. Bruntalka Kata; — mindkétszer bizonyosan hibásan. — Hogy Györgynek nejei 1. Büdy Kata, és 2. Bocskay Krisztina voltak, Wagner után e munkában az illető család táblázatain láthatjuk. Volt-e Sulyok **Krisztina** is neje? — el nem határozhatjuk.

aug. 15-én jegyzé el magának Perényi Istvánnak 14 éves leányát Perényi Krisztinát Ujhelyben, és 1696. juliusban volt a lakadalom Királyházán Nyaláb vára alatt. E nő meghalt 1732. máj. 9-én. Ettől született 15 gyermeke:

1. Éva szül. 1697. mart. 4-én Palocsa várában; ugyan az nap meghalt.

2. József szül. 1698. febr. 5-én, meghalt ugyan azon napon.

3. Ferencz szül. 1699. april 19-én; kinek fiai a táblán állanak, s valószinűleg tőle származott a legutóbbi korig élt Palocsay család.

4. József, szül. 1700. oct. 3-án. Utóbb meghalt.

5. Sándor szül. 1702. mart. 13-án.

6. Julianna szül. 1703. máj. 28-án, 1728. máj. 10. férjhez ment Berthóty Miklóshoz.

7. Klára-Rozália szül. 1704. nov. 2-án, utóbb meghalt.

8. Boriska szül. 1705. sept. 19-én, meghalt 1714. sept. 8-án. (1707. nov. 4-én — mint irja — királya igaz hivségeért elbujdosott Sziléziában, visszajött 1710. oct. 19-én).

9. József szül. 1708. febr. 2-án.

10. Anna-Mária szül. 1711. sept. 11-én, kimult 1715. mart. 24.

11 és 12. Antal és János ikrek születtek 1714. jun. 7-én, az első meghalt jun. 18. a másik jun. 21-én.

13. Anna-Klára szül. 1716. jan. 13-án.

14. Pál-János szül. 1717. jan. 25-én.

15. András szül. mint idétlen 1717. nov. 13-án, és azonnal meg is halt.

Mint jő le Mihálynak tán Ferencz fiától a későbbi nemzedék, azt adatok és családfa hiányában nem tudjuk.

A családfán nem találjuk Palocsay Krisztinát, ki homonnai Drugeth Bálint neje volt. [1])

Az 1597: 33. 1604. 15. és 1618: 63. törv. czikkek szintén a Palocsay családról szólnak.

Báróságot a család 1700-ban nyert, [2]) tehát ugy látszik Mihály volt szerzője.

Az ujabb időben báró Palocsay Józsefnek fia grof Fáy Ágoston leányát vette el.

Báró Palocsay Ferdinandnak szomolányi Nagy Alojziától fia Tivadar meghalt 1835-ben kora 26. évében.

---

[1]) Szirmay Szatmár varm. II. 138.

[2]) Lehoczky Stemmat. I.

A legutóbbi időben b. Palocsay Sándor meghalt 1856. jan. 24-én kora 36. évében Pesten; a hirlapi gyászjelentés szerint ő volt családja utolsó tagja, e szerint a család kihalt.

Czímere ugyan az a családnak, a mi a Horváth Kissevich családé, t. i. kék udvarban arany koronából kiemelkedő grif, első lábaival koronát tartva; ugyan ez alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is.

Miután a Palocsai Horváth családdal a Horváth-Kissevich család egy törzsből eredt, ugyan azon czímerrel is élt, s ugyan csak szintén báróságig emelkedve, szintén kihalt, s miután ennek is leszármazása a munka V. köt. 152. lapján hiányosan volt adva; érdekes lesz azt itt ujra közölni; annál is inkább, mivel — úgy látszik — a következő táblazat elén álló László testvér volt palocsai Horváth Györgygyel, kitől a fölebbi táblázat származott; ime a táblázat:

Lomniczai Kissevich
Horváth László
szepesi alispán 1604—1616.
(1. Czéczey Kata)
2. Móricz Kata özv. 1627)

1-től Mihály (Sóos Erzse) — 2-tól Anna 1627. — Kristóf 1627. (Abrahamfalusy Kata)

Mihály fia: György 1677. *1686. báró.*

Kristóf gyermekei: Zsigmond. — Klára (Kubinyi) — György (Czingely Bora) — Gábor (Boreczky Teréz)

György gyermekei: Anna M. (Barvulszky János) 1760. — Gáspár. — Klára (Tőke Tamás)

Gábor fia: József.

A lomnizai Kissevich Horváth család ezen származási táblázata csak a mult század végeig terjed, ugyan látszik, ezekben a fiág is kihalt. Egyes tagjairól ismert adataim már e munka V köt. 152. lapján kiadvák. Ott áll, hogy ez ágból is Mihálynak fia György báróságot nyert 1686-ban, az előtt a pozsonyi kamaránál mint tanácsos szolgált.

Czímerök teljesen egyez a Palocsayakéval.

Palócsay család. Ez különböző család a palocsai Horváth családtól. Nemességet és czímert Palócsai András nyert 1717-ben III. Károly királytól. [1]).

Czímere következő: a paizs felső részéből lefelé két vonal által, melyek két függöny gyanánt oszlanak szét, a paizs három részre oszlik, a két felső szögletes arany udvarban egy egy fekete kiterjesztett sasszárny látszik, a közép alsó kék udvar alján zöld téren két csonka tornyú vár emelkedik, négyszegű faragott kövekből épitve, alól kapu-

[1]) Collect. herald. nro 196.

val, a két torony között pedig fekete arany zászló lobog, közepén ezüst csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki első jobb lábával fekete sasszárnyat, a ballal zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

E családból e század elején (1803-ban) Palócsay János cs. k. tanácsos, és m. ország heroldja volt.

Palócz család. (Másképp Balicz v. Balicze.) Ismeretes e néven Miklós, ki 1430-ban s utánna Árva és Turócz vármegyék főispánja (Comes) volt. Zsigmond király adománylevele alapján lett Balicze Miklós az árvai urodalom birtokosa. Már 1435-ben Palócz-nak irta magát, és igy fordúl elé ezen évben Thurdossin város részére kiadott kiváltság-levelen is. Ő adományozta meg Kunel Miklóst, Parnicza helység soltészát ezen soltészságon felül teljes földes úri jogokkal azon érdemeiért, melyek szerint az a berohanó cseheket Árva vármegye határaitól visszaverő seregben egy fő tényező volt. [1])

Palóczy család. (Palóczi †.) Történelmi nevezetességű család, mely sirját Mohácsnál lelé utolsó sarjadékában. Nevét Ung vármegye Palócz nevü váráról irta a XIV. század óta, minthogy e várat Robert-Károly király adományozta a család őseinek, a kik osztályos atyafiságban állottak a ruszkai Dobókkal, honnan alaposan következtethetni Wagner szerint [2]), hogy ezen családdal egy közös törzsből eredtek.

Családfájukat V. István király koráig birjuk fölvinni. E király alatt élt oklevelesen kimutatható törzsük Péter nevezett Petyna v. Pethene, kit 1263ban nevezett király hűséges szolgálataiért Zemplin vármegyében Zomotor nevű földdel megadományozott. Ennek fia volt

II. Péter (nevezve de Panky.) Ez 1306-ban szolgájának Ábrahámnak, Koch fiának Zemplin megyében Palánka birtokot adta. Azonban később néhány évvel hűtlenségbe [3]) esvén, több jószága közt Purustyán várától is megfosztatott 1321. (IV. Idus Febr.) kelt okmányban.

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Wagner Dec. II. 83.

[3]) Elészamlálja ezek eseteit az oklevél kivonata Wagnernél id. h.

II. Péternek fiai (Pethew) vagy is III. Péter dictus de Thuz, és Máttyus (vagy is Máté) ugyan csak Robert Károly király kegyelméből Palócz (vagy régi irásmód szerint Palowch) helységet kapták adományban; és miután e helyre várat építettek, és utódaik azt időről időre épületekkel, és erődökkel bövítettek, elhagyván a Panky nevet, Paloczról Palóczy-aknak kezdék magokat irni és neveztetni. Ezen vár végett ugyan sok perük volt, nevezetesen 1333-ban a Sáros megyei Sebesi család ősei közűl Synkának fia Péter támasztott ellenök pert, a nevezett helységet magának igényelvén, de perét több törvényszéken is át meghurczolva, elveszté, és a Panky most Palóczy család birtokában megerősitetett.

Máttyusnak vagy Máténak következők voltak gyermekei: IV. Péter, András, Domokos és tán János, a kinek fia Imre 1400-ban az egri megyében pap, szatmári esperes volt. — Domokos szintén papi pályára lépett és leleszi prépost, es egyszersmind drivesti (máskép roszúl dani) czimz. püspök volt; meghalt 1403-ban. Halála után testvérétől IV. Pétertől származó unoka öcscsei Imre és II. Máté 1403-ban nevöket örökre megbélyegző garázdálkodást és erőszakoskodást követtek el, a leleszi Convent levéltárát s egyházát több czimborájokkal kirabolván. [1])

Andrásnak két fiát tudjuk, azonban az egyik nevét a megrongált okmányból már Wagner sem olvashatta ki; a másik Miklós volt, ki 1417-ben is élt, de utóbb örököş nélkül múlt ki. A családot tehát tovább IV. Péter terjeszté. Ennek meglett korra négy gyermeke jutott: 1. Máttyus vagy II. Máté 2. György, 3. Imre és 4. Hedvig, úgy látszik — Perény Miklós házas társa. Ezek közűl II. Máté és Imre leleszi tetteikről már emlékeztünk fölebb.

Imre Zsigmond király kedves embere, udvari hadi tiszt, testvére Máté által nyert adománynak részese, két gyermeket nemzett: Annát és Lászlót. Ez atyja nyomdokaiban járván, szintén udvari katona, Zsigmond király útaiban is, főleg Rómában, kisérője volt; miután egyik szolgája Szentgyörgyi Imre ott kapta Zsigmond királytól nemes levelét. Élt még Palóczy László, I. Ulászló király alatt is mint kir. udvarmester, V. László és Mátyás király alatt pedig országbiró volt; meghalt 1470-ben.

György papi pályára lépvén, szepesi prépost, majd erdélyi püspök, s végre 1424-ben esztergami érsek és primás lett, meghalt

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. IV. p. 272.

1439. Ő koronázta meg Albertet magyar királylyá, s ő kapta az érsekség számára Drégely várát, és az esztergami egyház jogainak megerősitését nyerte.

II. Máté 1418-ban Szabolcs, Abauj és Borsod vármegye főispánja, Dios-Gyewr vár kapitánya, Munkács vár alól fölmentett némely helységeket nyert uj adomány czimen testvéreivel együtt. 1426-ban mint országbiró kapja Zemplin vármegyében Ujhely és Patak várát. 1435-ben nádorrá lett, e méltóságban két évet töltött. t. i. 1437. évig, a midőn kimúlt. Neje Agatha volt, (családnevét nem tudjuk), ettől négy gyermekét ismerjük: 1. Veronikát pelsőczi Bubek Imrénét, 2. V. Pétert 1436-ban s.-ujhelyi plébánost, 3. Simont és 4. II. Jánost.

II. Jánosnak, ki 1451-ben Ungh vármegye főispánja volt, nejétől Margittól két fia maradt, ugymint: II. Imre és Zsigmond. Ez utóbbit 1475-ben a szerémi püspökségben leljük, azonban négy év után ez egyházi méltóságban már mást lelvén, Zsigmond ezen idő alatt meghalt.

II. Imre, Mátyás király kedves embere, és fő pohárnok mestere, egy izben valamely kedvetlenségbe esvén, e méltóságától megfosztatott, de nem sokára ismét kegyelembe jött, és főlovászmester lett; mely méltóságban leljük még 1482-ben is [1]), a midőn Palóczy Istvánnal, unoka testvérével, Mátyás királytól ótalom-levelet nyert, hogy bárhol fekvő javaik a gyakori katonai szállásolások általa kártételektől megóvassanak, és megszállás esetében a zsarolt élelmet, es okozott kárt a hadak kapitányai kifizessék. Egy leányát találjuk Annát 1489-ben emlitve, de sorsáról mitsem tudunk.

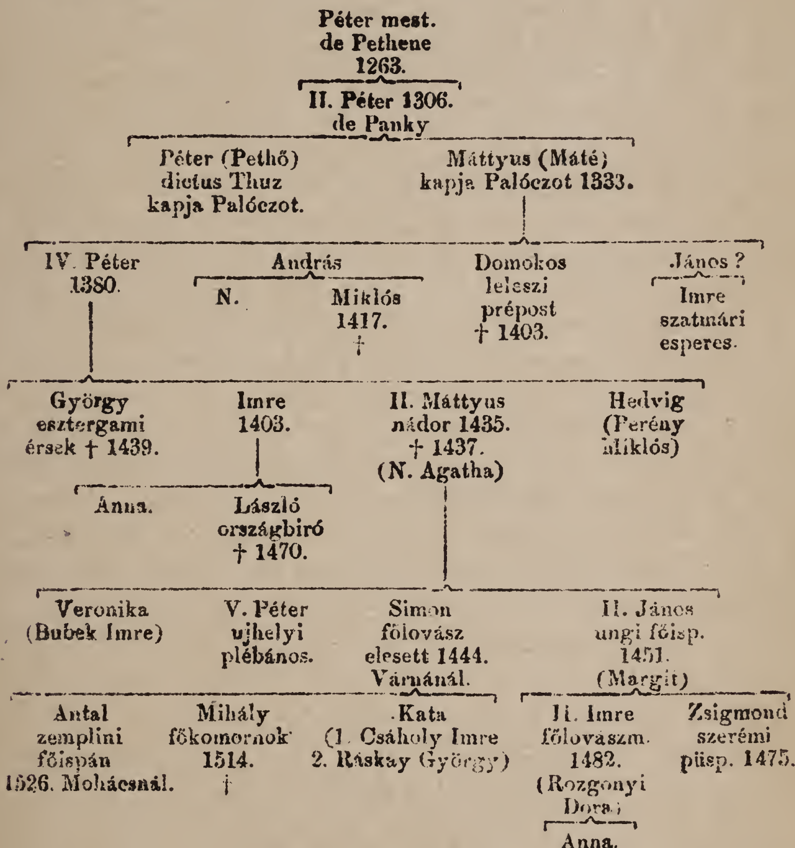
Simon, (Jánosnak és V. Péternek testvére) I. Ulászló király alatt fő lovász mester és a hadakban a király kisérője, jelen volt 1444-ben a gyászos várnai ütközetben, melyből a király eleste után szerencsésen haza érkezvén, többször Giskra és a cseh rablók ellen harczolt. Mátyás király alatt már hivatal nélkül találjuk. Halála éve ismeretlen. Egy fia volt István, kiről fölebb emlékeztünk, és ki 1489-ben is élt, ennek Perényi Erzsébettől három gyermekét emlithetjük: 1. Antalt, 2. Mihályt, és 3. Katalint, előbb Csáholyi Imre, utóbb Ráskay György hitvesét, ki Palócz várát a Palóczyak kihalása után a ruszkai Dobó-knak bevalván, arra János király megerősitést adott.

---

[1]) Teleki J. Hunyadiak kora XII. 234. Ez adatot Wagner nem ösmerte.

Antal testvérével Mihálylyal együtt II. Ulászló királytól (az 1501—1510. év közben) a leleszi prépostságra kegyúri jogot kapott, de azzal alig élhettek, mert Mihály a XVI. század elején főpohárnok, 1514-ben fő komornok mester nem sokára mag nélkül halt meg; testvére Antal pedig, Zemplin vármegyének főispánja, 1526-ban a végzetes mohácsi ütközetben lelte magtalan halálát. Siremléküt a sárospataki parochialis egyházban állt s áll tán mai napig.

Családfájuk ez:

A család czimere a paizs (mily szinű ?) udvarában koronából kiemelkedő, szakállas öreg ember, ölében könyvet tartva. Ugyan ez alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is, mint ezt I. Mátyásnak 1435-ki pecsétén láthatjuk. [1]) Palóczy László országbirónak 1465. évi oklevélen

---

[1]) Lásd Wagner Dec. II fig. 7.

látható pecséte is e czímert mutatja, hanem a paizs fölött egy mellég látható egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal (bizonyosan csak a metsző szeszélyéből) szerepel. [1])

Palóczy család. Hazája Borsod vármegye. Czímeres nemes levelét III. Ferdinand királytól kapta.

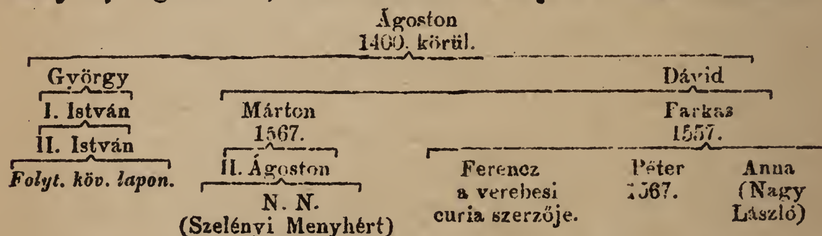
Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a ballal levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Közűlök György liszkai ref. prédikátor 1777-ben „Lakadalmi köntös" és 1779 ben „Állandó élet tüköre" czimü munkát adott ki.

Legnevezetesebb tagja a családnak az országos népszerüségü Palóczy László volt; szül. 1784-ben, Borsod vármegyének hosszas ideig másod alispánja és többször országgyülési követe, és ott kerületi jegyző, az 1848. és 1861. évi nemzetgyülésen miskolczi képviselő, és kor-elnök. Mindég tántorithatlan ellenzéki szónok. Meghalt 1861. évi april. 27-én Pesten, miután az országgyülést már mint korelnök megmegnyitá, s miután elnöki székét már az uj választott elnöknek átadhatá. Három gyermeke maradt.

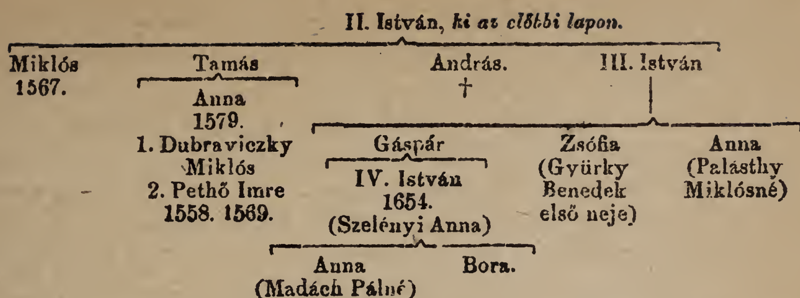
Palojthay család. (Felső-palojthai és kelecséni †.) kihalt régi nemes család; ősi fészke Hont vármegye, melyben a családnevet adó (felső, közép és alsó) Palojta helység, az utóbbit jelenleg a rosnyói káptalan, felső és közép Palojtát jelenleg is a Palojthay család leányági örökösei birják nagyobb részben.

Családfáját a XV. század elejeig biztosan fölvihetni. [2]) Ekkor élt Palojthay Ágoston, kinek ivadékát mutatja a következő táblázat:

[1]) Batthyány Leges Eccles. I. 504. kiadva. Vesd össze Kaprinai Mss. B. tomo L. p. 53.

[2]) Eredeti okmányok s káptalani átiratok után készitve és perben fölmutatott genealogia szerint.

Az e táblán állók közűl IV. István leányaival Anna és Borbálával 1654-ben Felső máskép Farkas-Palojtha helység fele részébe, és ottani két telek és malom birtokába uj adomány-czimen előbb fi-, ennek kihaltával leányágra is beiktattatnak, Gyürky és Baloghy Gáspár ellentmondása mellett. [1])

1611-ben Palojthay Péter és Osyk Osvaldnak magvaszakadtán Gyürky János és Benedek Zólyom vármegyei N.-Szalatnya és Zolna helységben egy egy curia birtokába fiágra beiktattatnak, ellentmondván a kir. ügyész. [2])

1612-ben Palojthay Boldizsárnak (ez 1597-ben még élt) és fiának Pálnak magvaszakadtán, (kik a családfán nem állanak, de úgy látszik Farkas ágából származtak) Hont megyei F.-Palojthán a Verbes udvara nevű curia felébe fiágra Gyürky Benedek beiktattatik.[3])

Nem találjuk a családfán azon Palojthay Lőrinczet sem, kinek magvaszakadtán Ináncsy máskép Ebeczky Imre Simonfia-Palojta egész helységbe és Luka-Palojtán és Zseltezkán curiába és birtokrészbe fiágra beiktattatik, ellentmond a beiktatásnak Palojtay György, Kürtössy Zsigmond, Gosztonyi Márta Gyürky Miklósné és többen 1590. tájban. [4])

1557-ben élt kelecséni Palojthay János, kinek nevét a táblázaton szintén nem találjuk; ez 1557-ben farkasvarbóki azon birtokrészét, melyet néhai Varbóky Ferencznek leányától Margittól megvett, az emlitett 1557. évben bevallotta néhai Varbóky Ferencz leányainak: Juliannának Kürthössy Balásnénak, Katalinnak Sós Bertalan özvegyének, Krisztinának Csery Gáspárnénak, továbbá varbóki Vas Ist-

[1]) Sz. benedeki Convent 1654. capsa A. fasc. 4. nro 26.

[2]) Ugyan ott Capsa G. fasc. 2. nro 10.

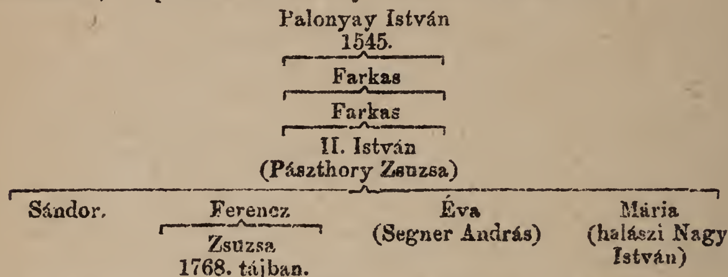
[3]) Ugyan ott Capsa C. fasc. 3. nro 15.

[4]) Sz. benedeki Convent Capsa E. fasc. 1. nro 13. Az évszám a registrumban csak 159. számmal áll, az utólsó szám tollhibából elmaradván.

vánnak, nemkülönben Thúry Pálnak nejétől néhai Varbóky Annától származott gyermekeinek Thúry Fruzsinának és Borbálának. [1])

A család mint látszik, a XVII. század közepe táján enyészett el.

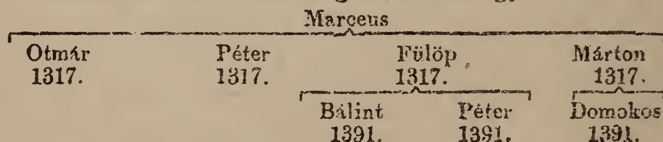
Palonyay család. Kihalt család. Leányági utódairól következtetve: a Dunán túl élt. Családfája, — melynek törzse 1545. évig terjed fölfelé, — perbeli mutatvány szerint [2]) következő:

Palotay család. Zemplin vármegye kihalt családainak egyike [3])

Palugyay család. (Nagy-Palugyai és Boda-falvi.) Liptó vármegyei eredetű régi adományos nemes család. Nevezett megyében Nagy-Palugya helységre 1317-ben Károly királytól adományt nyertek [4]) Marceusnak fiai Otmár, Péter, Fülöp és Márton, és ezen adomány-levelet, valamint annak I. Lajos király által 1352-ben kelt megerősitését 1391-ben Bebek Imre országbiró birtokjog vizsgálatakor Mártonnak fia Domokos, Fülöp fiának Jánosnak fiai Bálint és Péter birtokjoguk kimutatására nézve kimutattak. [5])

Az eléadottak nemzékrendileg kimutatva igy állnak:

Lehoczky szerint [6]) a Palugyai család Otmár-tól származik. Azonban ennek alapját nem ismerve, azt sem állithatom, Marcheus valamelyik fiától származott-e a Palugyai család?, vagy pedig azok

---

[1]) Eredeti okmány.

[2]) Egy részben II. Istvántól kezdve lásd Geneal. authent. II.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 91.

[4]) Katona Historia critica VIII. p. 339. közölve ez oklevél, melyben Marceus helyett Marcheus áll.

[5]) Liptói regestrum kiadva a m. akademia történettára IV. köt. 9. lapján.

[6]) Lehoczky Stemmat. II. 272.

egyikétől, kik Bodafalvára nézve mutatták ki birtokjogaikat 1391-ben Bebek országbiró előtt. Ennélfogva elésorolom azon ősöket is, kik Bodafalván birtokoltak:

Bodafalvára nézve pedig, mely a Palugyai földből vágatott ki, 1391-ben Bodafalvi Jakabnak fia Imre elémutatta következő öt levelét; 1. IV. László királynak 1285-ben kelt átiró és megerősitő okmányát; 2. Ugyan csak IV. László király oklevelét Palugya földéből bizonyos birtoknak vagy erdőnek adományozásáról és határa kijelöléséről szóló 1283-ben kelt levelét, András királynak 1299-ben László fiának Bodá-nak részére Kis-Palugya helységről III. András király megerősítő adománylevelében. 3. Robert Károly királynak az előbbi adományt megerősitő 1340-ben kelt levelét. 4. Miklós nádornak Palugya földének visszadásáról szóló levelét; 5. I. Lajos királynak 1352-ben kelt és Robert-Károly király adományát átiró s megerősitő levelét. [1]) stb.

Bizonyos az, hogy a Palugyai család, mely a hason nevű helységről és Bodafalváról irja előnevét, a fölebbiek valamelyik ágazatából ered. Azonban leszármazását nem ismerve, mielőtt a család tagjait elésorolnánk, ki kell igazitanunk Lehoczky [2]) azon tévedését, mely szerint azon Györgyöt, ki 1509-ben soproni kapitány volt, és de Palugya iratott, a Palugyai család tagja gyanánt adja ki, holott az a nagy-palugyai előnévvel élő Plathy család ivadéka, a mint ez maga helyén megemlítve lesz.

Nevezetesebb és ismertebb tagjai a Palugyay családnak a következők:

P. Boldizsár 1610-ben Hont vármegye szolgabirája volt. [3])

P. Ferencz 1618—1635-ben országos biztos a Lengyelország felé való határok kiigazitására nézve. [4])

P. Gábor m. kir. kincstári pénztárnok szintén határ igazitásokra rendeltetett ki az 1662-ki országgyülés által (23. törv. cz.). — Meghalván özvegyének a férje által kezelt országos pénztári ezer tallér hátrány elengedtetett az 1681. országgyülés által. (16. törv. cz.)

P. Zsófia Mariássy János özvegyének Révay Ferencz által elvett javait az 1647. és 1649. évi országgyülés visszaadatni rendelte. [5])

---

[1]) Liptói Regestrum id. h. 12. 13.

[2]) Stemmat. II. 272., hol egyebeket is bezavar szokása szerint Lehoczky a Palugyayak közé.

[3]) Bel, Notitia nova Hung. IV

[4]) 1618: 12. 1625: 23 1635: 54. törv. cz.

[5]) 1647: 12. 1649: 66. törv. cz.

P. Zsigmond 1705-ben Bercsényi Miklós fő hadi biztosa; tán ő azon Zsigmond is, ki 1730-ban kir. táblai ülnök volt. [1])

P. Imre szepesi kanonokból lett váczi kanonok, és kir. táblai főpap, azután m. kir. helytartósági tanácsos, phari czimz., utóbb kassai, és innen 1838-ban nyitrai megyés püspök. Meghalt 1858-ban.

P. ifjabb Imre szül. Mádon, Zemplin vármegyében 1818. octob. 6-án, előbb a tanulmányi biztossággal összekötött könyvvizsgáló főhivatalnál alkalmazva, utóbb 1852-ben Pest kerületi cs. kir. tanácsos. 1847. óta m. akad. tag. A forradalom után hivatalos adatok nyomán Magyarország leirásának kiadását kezdte meg, de öt kötet után abban hagyta.

A család czímere, — mint azt P. Zsigmondnak a Rákóczy korabeli hadi biztosnak pecsétén láthattam, — a paizs (tán vörös) udvarában egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal, a paizs fölötti sisak koronáján sasszárny lebeg. Jelenleg a család vizirányosan kétfelé osztott paizst visel, a felső udvarban a leirt sas látszik, az alsó kék udvarban arany csillag ragyog.

Palumby család. Zemplin vármegye czímeres nemes családa. [2])

Palumbiny család. Trencsin vármegyében a nemesi lajstromok szerint 1690-ben Bánfalván lakott egy hires Palumbinyi nevezetű orvos; 1714-ben pedig Mátyás és András. [3])

Palúr család. Gömör vármegye nemesség sorában található.

Paluska család. (Aranyos-maróthi †.) Bars vármegyében birtokos volt a mult század elején A.-Maróthon, N.-Kozmályon [4]) stb.

1730-ban látszik leginkább virágzottnak a család. Ez évben Paluska Antalt mint a kir. táblának érseki ülnökét találjuk; Paluska Györgyöt ugyan ez évben mint aranysarkantyús vitézt és helytartósági tanácsost; valamint ifjabb Györgyöt ugyan ott mint titoknokot.

Ezek közül valamelyiknek fiai voltak Kerestély és Miksa, 1726-ban Pozsonyban tanulók.

Kerestélynek neje lett kis-krestyeni Hunyady Klára, kitől leányát Paluska Anna-Máriát gr. Berchtoldt József vette nőül.

---

[1]) Okirat, és 1730: 17. törv. cz.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Bel, Not. nova Hung. IV. 263. 264.

A család czímere a paizs felső részéből húzott két vonal által három udvarra osztott paizs, a középső vörös udvar alúl fölfelé mintegy piramis nyúlik fel a másik két udvar közé, és zöld téren egyik fölemelt lábával golyót tartó darut mutat; a két, oldalas udvarban egy egy szarvas ágaskodik egymással szembe nézve. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között aranynap ragyog. A paizs körűl foszladék hullámzik. [1])

Pály család. Ismeretes közűlök Pály László, ki Bihar megyében Fehér (alba) Csanálos helységet Hunyady János kormányzótól nyerte adományban, és abban 1461-ben Szilágyi Erzsébet által is megerősítetett. [2])

Pálya család. Nógrád vármegyében létezett. Már 1726-ban ott lakott Pállya Márton, ki azonban a nemesi vizsgálatkor bővebb kimutatásra utaltatott; de 1755-ben már a kétségtelen nemesek sorába volt iktatva. Utóda Pálya József 1808—1816-ig Nógrád vármegye levéltárnoka volt.

Palyó család. (Tulajdonképen Pallo). Trencsin vármegye nemesi lajstromaiban [3]) az 1690. és 1734. években Szkala-Ujfaluban találjuk Palyó Jánost és Györgyöt, mint curialis birtokosokat. Az 1748. 1768. és 1803. évi nemesi összeirásokban, sőt 1837-ben is a család szintén ősi curiáján lakott, névszerint ez utóbbi évben ott laktak György, János és József, kinek fiai András és György, Andrásnak fia Károly, Györgynek András. Végre ugyan akkor ott élt még Pál is.

Pámer család. Soprony vármegyében találjuk 1714-ben ns. Pámer Mihályt; jelenleg ily nevű nemes család Tolna és Zemplin vármegyében említetik. Nevöket Páhmer-nek is találjuk irva.

Czímerök a paizs ezüst udvarában két zöld dombon két zöldellő pálma fa. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pálma fa zöldel, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan ezüstvörös, a baloldali aranykék. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

---

[1]) „Curia Judicum" czimű Tyrnaviae 1726. nyomott munka mellett lásd rézmetszetben.

[2]) Kaprinai, Diplom. II. 497. és 512. Es ezután közölve ez adat Lehoczky és Budai által is.

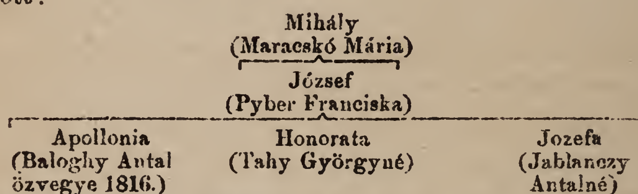
[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Burgstaller Collectio Insignium Nob. fam. Hung.

Pamhakel család. A magyar nemességet Pamhakel Bernát nyerte III. Károly királytól 1712-ben kelt czímeres nemes levélben. [1])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban egymás fölött jobbról balra két rézsutos csíkolat vonúl, melyekben egy harkály zöld gallyon ülve látható, a csíkolatok közt egy egy (öszvesen három) fehér kinyilt piros rózsafej virít; a baloldali kék udvarban hátulsó lábain kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti koronából szintén a leirthoz hasonló oroszlán ágaskodik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Bernátnak testvére vagy fia Mihály 1713—1719-ig Komárom vármegye főjegyzője, [2]) ki ellen 1726-ban a budai apáczák zárdája perel. [3]) Tőle a család magvaszakadásáig következő nemzedék származott:

Pamkircher család. (Szalonaki †). Pamkircher Vilmos birta Vas vármegyei Szalonak várat (Schlaning). Fia András pozsonyi főispán 1450-ben erősité meg Szalonak várát, mint erről ott egy emlékkő tanuskodott. [4]) Pamkircher András, ki hol Fridrik császárhoz, hol Mátyás királyhoz hajlott, Fridrik által lefejeztetett 1471-ben. [5]) Fia György az 1498-ki országos végzemény szerint a banderium állitó országnagyok között állt. Benne fia ágon a Pamkircher család magba szakadt. Nővére gr. Stubenberghez ment férjhez. Szalonak várat a Pamkircher-ek után 1526-ban már Fladniczer Vid birta.

Pammer család. Pammer János és Mihály 1796-ban I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet, melyben, miután nyert czímerökben azon két pálmafa is látható, mely a fölebbi Pámer családéban, tán azzal valamely vérséges összeköttetésben álltak?

---

[1]) Collect. herald. nro 700.

[2]) Fényes E. Komárom várm. 59. 173.

[3]) Fejér Cod. dipl. tomo V. II. 2. jegyzetben.

[4]) Vályi András, M. ország leirása III. 311.

[5]) Teleki Hunyadiak kora IV. 84. 169. 209. Kaprinai Dipl. II. 249.

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. ezüst udvarban két zöld halom felett két pálmafa zöldel; a 2. és 3. kék udvarban zöld téren oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló arany oroszlán emelkedik ki, első lábaival egy gyökestől kitépett pálmafát tartva, két két sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig ezüst, félig kék, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [1])

Pán család. Lehoczky a kihalt családok közt említi Arad megyei buzliki Pan családot, valamint kendi és kenisichi Pan családot Abauj megyében. [2])

Szirmay szerint Ugocsa vármegyében [3]) 1316-ban Pán András (dictus Kaffa) birta Fekete-Ardót, valamint Pán Andrásnak Váriban lakó Helele nevű tisztje ellen tanuvallatás tétetett 1471-ben, mivel Oroszi helységből kusalyi Jakchi István sertéseit elhajtatá.

Panacz család. Zolnán székelt Trencsin vármegyében 1646-ban a megyei nemesek lajstroma szerint.

Pánczél család. (Csehi.) Doboka vármegye kihalt nemes családa [4]), azon megyei Pánczél-Csehi helységről véve előnevét. A XV. század vége felé két ágra oszlottan birta Pánczél-Cseh helységet a Pánczél család, melyről annak magvaszakadtán 1620. táján a Bad vagy Vajda és m.-bikali Vitéz nemzetségekre, és ezekről az Inczédy, Wesselény és Henter bárókra és más kisebb birtokosokra szállott.

Az utolsó magvaszakadt Pánczél Péter, leányát Angaletát királyi engedély mellett 1480-ban fiusitva (praeficialva) férjhez adta bereki Drági Tamáshoz. Ennek csak egy leánya volt Márta, szentgyörgy-völgyi Szentgyörgyi Mátyásné; ennek ismét leánya Erzsébet, kit az Erdélyben első egri Kamuthy, névszerint Balás vett feleségűl.

Hodor szerint e Pánczél család kihalt.

Pánczél család. (Albisi.) Székely eredetű, melyből József az erdélyi főkormányszéknél számvevő tiszt 1815. körűl. Pál adóiró biztos Torda vármegyében 1836. körűl. Zsigmond Belső-Szolnok

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 321

[3]) Szirmay C. Ugocsa 138, et 175.

[4]) Hodor Károly, Doboka várm. 205. lap.

vármegyében szolgabiró 1840-ben. Ugyancsak Zsigmond nevű 1846-ban Dézs város tisztviselői között fordúl elő, a ki tán az előbbivel egy.

Tán e családból származott Pánczél Dániel az iró is, ki Mérán Kalotaszegen született, és 1793 tól a „Magyar Merkuriust és újbécsi magyar muzsát“ szerkeszté 1798-ig.

Panda család. Panda Bálint és fiai János, György Gergely 1609. január 24-én kelt czímeres nemes levélben II. Mátyás király által nemesítettek meg, és armalisuk Komárom vármegyében azon évi feria 2-da prox. post festum b. Vitalis kihirdettetett.

1755. octob. 20-án Panda idősb Sámuelnak fiai Sámuel és Ferencz Komárom vármegyétől nemesi bizonyitványt kaptak. [1]

Ferencznek fia szántói Szabó Annától szintén Ferencz volt, és a múlt században élt.

Pandák család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa. E század elején Magyar-Izsép helység közbirtokosai közt találjuk. [2]

Pandúr család. Pandúr József 1765. jul. 13-án Baranya vármegyétől kapott nemesi bizonyitványt, az ország rendeinek 1765. april 25-én történt rendelkezése folytán

Pándy család. (Baracsi.) E néven leljük 1453-ban baracsi Pándy Barnabást. [3]

Tán szintén e család ivadéka volt Pándy Jakab is, kinek leánya Éva török rabságból megszabaditása végett Hont megyei Sirak helységbeli részét 1559-ben elzálogította Gyürky Miklósnak. [4]

Pándy család. 1752-ben M. Terézia királyasszonytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs felső két szegletéből rézsutosan keresztbe húzott vonal által négy, harom szegletes udvarra oszlik; a felső és alsó ezüst udvarban függőleges két vörös szelemen látszik, a két oldalas kék osztályban egy egy háromlevelű arany lóher szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronáján ezüst daru áll, csőrében patkót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5]

Ettől is valószinűleg különböző Pándy család lesz az, mely

---

[1]) Komárom várm. levéltár.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115. és 247.

[3]) Pray Mss. tom. I. p. 12.

[4]) Sz.-benedeki Convent Prot. D. p. 113.

[5]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

szatmári előnévvel él, és melyből János 1815. körül Kraszna vármegyében levéltárnok és törvényszéki ülnök volt.

Pangi család. Pangi György 1727-ben Pozsony vármegye esküdtje volt, és pecsét-czímerében a paizs fölötti sisak koronáján kivont kardot villogtató könyöklő kart viselt.

Panith család. Panith Miklós és András 1608. aug. 28-án kapták czímeres nemes levelöket, (úgy látszik Báthory Gábortól?) mely armalis Bihar vármegye levéltárában őriztetik.

Panka család. Ismeretes közűlök Panka Péter, ki egyike volt azoknak, kiknek Schwendi Lázár császári tábornok 1559-ben a leleszi prépostság javait eladta, mely eladást az 1567: 31. törv czikk érvénytelennek nyilatkoztatott. [1])

Pankotay család. Heves, Szabolcs és Zemplin [2]) vármegyében lakos. 1644-ben Pankotay Klára Csicsery Mihálynak felesége volt.

Panky család. Panky (de Pank) Jakab 1292-ben Ung megyei Bezó helységre nyert adományt, [3]) és 1290. ungi főispán volt.[4]) De ez valószinűleg a Palóczy család ősei közűl volt. Legalább utóbb Panky néven családot nem ismerünk.

Pánn család. Pánn József és Antal, unokái Vilt püspöknek 1794-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet, és ily czímert: a paizs ezüst udvarának közepén egy széles kék szelemen van és azon három arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronájából három szál zöldellő leveles agon három piros rózsa virít. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [5])

Pantaleon család. (Vagy Pantalem) Dalmat eredetű. Közűlök József Magyarországba telepedett és Nyitra vármegyétől 1638-ban nyert nemesi bizonyitványát Trencsin vármegyében kihirdetteté. 1666-ban Szedlicsnán székelt e család. [6])

Pánthy család. Zemplin vármegyei nemes család, e század elején Szirmay szerint közbirtokos Kis- és N.-Ruszkán és Gál-Szécsen. [7])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 316. not. hist. 81.
[2]) Ugyan ott 115.
[3]) Ugyan ott 324.
[4]) Budai Fer. Hist. lex. III.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[6]) Szontagh Dán. közl.
[7]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115. 271. 275.

Pányi család. Zemplin vármegyében találjuk a XVI. században, midőn Pányi Kristóf 1505-ben nevezett megye követe volt a rákosi országgyülésre. [1])

Pányi Istvánnak hü szolgálataiért Dóczy Miklós és Gábor Bars megyében Zsarnóczán egy szabad-házat beiratképen adnak 1556-ban. [2])

Pap család. (Máskép Bodroghy.) Bodroghy máskép Pap Gergely 1563-ban Soldos Benedek és Cheörge Jánossal együtt nyert czímeres nemes levelet, mely szerint közös czímerök következő: a gömbölyü és vizirányosan kétfelé hasított paizst koronás kigyó veszi körül, farkát szájába véve; a felső arany udvarban egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal, felső test részével látható, az alsó kék udvarban kettős zöld halmon fiait melle vérével tápláló pellikán fészkel; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs, vagyis jobban mondva a kigyó feje fölötti sisak koronáján egy szárnyastól kitépett sasláb mintegy könyököl, a könyökhajlás fölött arany csillag fénylik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [3])

Pap család. A nemesség szerzője Pap István, ki a czímeres ns levelet 1582. febr. 21-én nyerte Rudolf királytól. Utódai — úgy látszik — kihaltak, és az eredeti armalis — mint gazdátlan Borsod vármegye levéltárába jutott; ottléte 1818-ban a m. k. helytartóság által hirleltetvén

Pap Vid család. (Ákosi.) A Szilágyban kiterjedt, ma már kihalt család. Nemzékrendje következő:

Pap Vid István
1570.
(kereszturi Sikolya Kata)

- Erzsébet (erdőalji Bélteky Gergely)
- István 1610–1631. (Hatvany Erzse)
  - István (Gúthy Anna)
    - László (Bydeskuty Erzse)
      - István (Terjény Erzse)
      - Zsigmond (Lengyel Kata)
        - Klára †
        - Kata 1742.
    - András †
    - István †
    - Erzse †
    - Kata †
    - Zsigmond (tyukodi Nagy Zsófia)
      - Sándor (Buday Anna)
      - Kata (1. Török János. 2. Halmágyi István)
      - Mária (Bara János)
      - Klára (Szilágyi János)

---

[1]) Jászay P. A m. nemzet napjai a moh. vész utan 158.

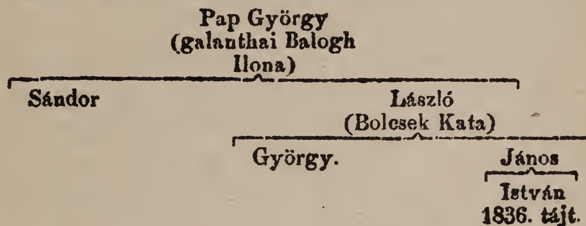
[2]) Sz.-benedeki Conv. Prot. D. pag. 73.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo I.

Pap család. (Máskép Szabó.) E néven czímeres nemes levelet nyert Miklós 1633. dec. 17-én — úgy látszik az erdélyi fejedelemtől I. Rákóczy Györgytől, mely eredeti armalis levél Bihar vármegye levéltárában létezik.

Pap család. (Ináncsi.) Előnevét tekintve, Hont megyei eredetű. Ináncsi Pap Gábor m. kir. helytartósági titoknok volt, szül. 1791. jun. 29-én Kápolnás-Nyéken.

Tán e család ivadéka a következő származat is:

Pap család. Nógrád megyei nemes család. Az 1722-ki nemesi vizsgálatkor Pap János nemessége kimutatásában bővebb próbákra utaltatván, miután hitelesen kimutatatá, hogy czímeres nemes levele elveszett, és a nemesi gyakorlatban folyton megmaradt, 1726. mart. 16-án kétségtelen nemesnek elismertetett, és mint ilyen azon évi nemesi összeirásba is fölvétetett. Az 1732-ki nemesi vizsgálatkor hasonlóan elismertetett, ugy szintén 1734-ben is, midőn mint Géczben lakozó iratott be a lajstromba.

Az 1755. évi nemesi lajstromban leljük Pap Józsefet Géczben, (tán János fiát) és Pap Gergelyt a birtokosok között.

Ugyancsak az 1755. évi nemesi lajstromban a jövevény, és ennélfogva megvizsgálandók sorában látjuk Pap Jánost Szent-Iványban, és Pap Ferenczet Ecsegen.

Pap család. Komárom vármegyei nemes család. 1749-ben Neszmélyen az udvartelkes nemesek közt találjuk Pap Imrét, Gazdagh Évát néhai Pap István özvegyét, Pap Sámuelt és Pap Pétert. [1])

Pap József 1730. mart. 1-én kapott Komárom vármegyétől nemességéről bizonyitványt, melyet 1730. junius 21-én Pest vármegyében kihirdettetett. Ennek fia Pap Péter Nógrád megyei táblabiró Nógrád megyétől 1812. nov. 17-én vett ki nemesi bizonyságot.

---

[1]) Fényes Komárom várm. 186.

Ennek fia Pap Lajos Nógrád megyében 1831. január 22-én hirdetteté ki nemességét. [1])

Pap család. (Másképp Feüsy.) Pap másképp Feüsy Gáspár, bedegi Nyáry Krisztinával Dóczy Gábor özvegyével idézteti 1580-ban Kis-Tapolcsáni Imrét. [2])

Pap család. (Másképp Kováts.) Pap János 1681. jun. 19-én Sopronban I. Leopold királytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a ballal ezüst vértet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából egészen hasonló oroszlán nyúlik föl. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

1754. január 23-án Pap György mint a fölebbi nemességszerző Jánosnak utóda Pápán Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt kap.

1796-ban máj. 2-án Pap János szintén Veszprém vármegyében hirdetteté ki nemességét.

Pap család. (Kézdi-vásárhelyi.) Eredeti ős székely család, mely a „Pap" nevet valószinűleg a XVI. század elején egy pap elődője után vette föl, előbbi neve „Borsoly" volt. Ezt mutatja egy 1509. jan. 20-án kelt, a család iratai közt létező végrendelet magyar nyelven. [3])

Az armalis levelet kezdi-vásárhelyi Pap István, a görgényi fiscalis urodalom igazgatója és testvérei tiszteletes Pap János, András és Sámuel mint már előbb is nemesek, 1682. febr. 16-án Apaffy Mihaly fejedelemtől Lugosy Ferencz titoknok ellenjegyzése mellett nyerték mind két ág örökösei és maradékaira nézve.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld halmon őrt álló daru, egyik fölemelt lábával kövecset tartva.

A fennevezett Pap Jánostól egyenes leszármazását okadatolva bemutatta a család a nemes Háromszék és törv. egyesült Miklósvár székek gyrás széke előtt, mely is azt 1845. máj. 31-én tartott ülésében 1011. sz. alatt elösmerte és hiteles jegyzékben kiadta. E hiteles kimutatás szerint Pap Jánostól egyenes vonalban eredt az ötödik nemzedékben IV. Pap Mihály, ki k.-vásárhelyi k. perceptor és az 1791. évi erdélyi országgyülésen k.-vásárhelyi követ volt. A további leszármazás következő:

---

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1831. évi 260. sz. a.

[2]) Prot. F. p. 17. item Fasc. 145. nro 45.

[3]) Családi közlés szerint.

IV. Pap Mihály
Perceptor s követ
† 1796.
(ns. Bertalan Anna † 1852)

V. Mihály
szül. 1784.
nyug. cs. k. őrnagy
(ö Schirding Vilma)

Vilmos
sz. 1818.
(cs. sz.-mihályi
Sándor Julia)

Karoly
sz. 1819.

Lajos
sz. 1825.

Józsiás † 1843.
cs. k. főhadn.
székely katonai ügyész
(Hanko Ráchel)

Józsiás. Ferencz. Adolf. Mihály. Vilma. Eliza.

A táblazaton álló V. Mihály, három fiával együtt 1848. és 1849-ben a magyar hadseregben mint törzstisztek harczolván, ezért volt cs. kir. tiszti rangjok és vagyonuk vesztése mellett mind kötél általi halálra, utóbb kegyelem utján összesen 35 évi várfogságra itéltettek, melynek nagy részét (összesen 23 évet) szigorú várfogságban ki is szenvedték.

Nevezett V. Mihály 1848. előtt nyugalmazott cs. k. székely őrnagy, a forradalom alatt honvéd alezredes, a háromszéki harcznak 1848-ban tevékeny nestora, 1848. dec. 6-án árulás folytán Köpecznél a császáriak által elfogatott; s Szeben bevételekor 1849. mart. 11-én Bem által nehéz fogságából kiszabadítatott ugyan, de csak is hogy a forradalom legyőzése után a 70 éves agg bajnok hadi törvényszék elé hurczoltassék, tiszti rangja és vagyona elvesztése mellett kötél általi halálra itéltessék, mely kegyelem utján 8 évi várfogságra szállítatott le, és melynek folytán 1854. évig Gyulafejérvárott raboskodott. 1861-ben Három és Miklósvár székek számfölötti táblabirája és a k.-vásárhelyi város tiszteletbeli tanácsosa. Fiai következők:

1.) Vilmos, már a forradalom előtt cs. k. százados, az első székely ezrednél, s mint ilyen 1848-ban egy székely zászlóaljjal kiment a Bácskába, és részt vett a római sánczok és az aradi vár ostromlásában. 1849. januárban visszatérvén a zászlóaljjal együtt Erdélybe, és részt vett a piskii csatában, hol őrnagy, és a további harczokban Erdély lefegyverzéseig, jun. 1-én alezredessé, és Czecz helyébe szebeni főhadparancsnokká lett kinevezve. A forradalom után kötél általi halálra itéltetése 8 évi várfogságra változtatott, melynek folytán Gyulafejérvárott 1855-ig ült a kórházi börtönben. 1861-ben Alsó-Fejérvármegyének rendes székbirája.

2.) Károly, 1844. óta nyugalmazott cs. k. hadnagy, 1848-ban a XII. zászlóaljnak háromszéki hadfogadó biztosa; s mint ezen zászló-

aljbeli főhadnagy, s utóbb százados részt vett a k.-vásárhelyi, háromszéki, és borgói csatákban, hol magát kitüntette. 1849-ben az orbai széki nemzetőröknek és a muszkák betörése után egy bihari és csíki századokból alakúlt honvéd zászlóaljnak őrnagy parancsnoka lett. Zsibónál kapitulált, és a szebeni haditörvényszék által 5 évi várfogságra itéltetvén, 1853-ig Jozefstadtban börtönben ült. 1861-ben ns Három és Miklósvár széknek számfölötti táblabirája, és a k.-vásárhelyi tanácsnak levéltárnoka.

3.) Lajos, 1848-ban az 1. Oláh határezredben cs. kir. hadnagy, innen a X. honvéd zászlóaljban főhadnagy és századparancsnok lett, és a bánsági seregbez menvén, a perlaszi sánczok megrohanásakor első tört be a szerb sánczokba. Mint táborkari százados Kiss Ernő és Vetter tábornokok mellett a Bánságban minden csatában kitűnő részt vett 1848. végeig, mikor is elsőbben Szegedre egy hadi gőzhajó parancsnokául, azután 1849. elején Aradra az ostrom munkálatok vezetésére, majd Debreczenbe a hadügy ministerium táborkari osztályába rendeltetett, hol martiusig szolgált. Vetternek fővezérré lett kinevezésével mint annak vezérkari törzstiszte a főseregbez ment, hol Görgey alatt is hason minőségben Budavár bevételéig maradt. Ekkor saját kérelmére Erdélybe tétetvén át Bem mellé, a muszkák bejövetele előtt egy figyelő dandárt vezényelt önállólag a Rikán. A szemeriai győzedelmes csatában Clam-Gallas túlnyomó serege ellen a centrumot vezényelte; a segesvári csatában mint Bemnek vezérkari főnöke közvetlen mellette működött, Szeben bevételénél aug. 5-én a balszárnyat vezényelte Haasford orosz tábornok ellen, és ennek megkerülése által biztosította és siettette a győzedelmet; aug. 6-án Lüders muszka fősergege ellen födözte egy zászlóaljjal Szerdahelyig Bemnek visszavonulását; miért is azonnal táborkari alezredesnek lön kinevezve. — Az erdélyi déli sereg maradékaival Déváig visszavonúlván, miután a világosvári catastropha után a harcz folytatása lehetetlenné vált, és Bem, Guyon, Stein és számos tiszt és katonák Törökországba menekülendők Déváról elutaztak; — aug. 18-án Beke ezredessel együtt a tábor meghatalmazása folytán Lüders muszka vezértábornokkal a piskii hidnál lévő vendégfogadóban megkötötte az úgynevezett dévai capitulatiot, melynek erejével a Dévánál álló magyar sereg azon föltételek alatt, hogy a személy és vagyonbátorság biztositása mellett a tisztek kardjok és székely huszároknak lovaik meghagyatnak, — letette. Azonban e föltételek ellenére a közvitézek és honvéd tisztek az oroszok elvonulása után azonnal besoroztatván, a volt cs. kir. tisztek is haditörvényszék elé

állítattak. Igy P. Lajos vagyon és képzelt cs. kir. tiszti rangja vesztése mellett kötél általi halálra, majd kegyelem utján 14 évi várfogságra itéltetett, melynek folytán 1857. jun. 19-ig a kufsteini várban szigorú fogságot, és pedig a három utolsó évben magán-rabságot szenvedett, összesen 8 évig raboskodván; mely idő alatt anya és nő csekély birtokától megfosztva, idegen hajlék alatt gyászolta, és segélyezte nekie már elveszett férjét és három fiát, páratlan önmegtagadással szenvedvén övéiért. P. Lajos 1861-ben Három és Miklósvár székek tiszteletbeli főjegyzője, Udvarhely szék tiszt. jegyzője, Felső-Fejér vármegye számfölötti táblabirája, és K.-Vásárhely város tanácsosa.

Pap család. (N.-csügedi.) Közűlök György Alsó-Fejér vármegyében szolgabiró 1836-ban. Sámuel főkormányszéki tanácsos, fia Alajos kir. táblai ülnök M.-Vásárhelyen.

Pap család. (Szathmári.) Zsigmond Kolosvár város követe az 1792. évi országgyülésen s városi hivatalnok, 1815-ben kolosvári tanácsos. Dániel a főkormányszéknél fő számvevőségi hivatalnok 1815-ben. János városi tanácsos Kolosvárott 1836-ban. Gábor ugyan az 1849-ig, Károly iró és tanár.

Pap család. (N.-somkúti.) Kővárvidéken birtokos. János 1815-ben, Gergely 1836-ban, másik János 1846. körűl gör. egy. vallású esperesek. Simon irnok, Terentius adóiró biztos 1815. körűl. József ügyvéd, s az 1848. előtti időkben követ Kővár részéről az országgyüléseken. Zsigmond 1848-ban a pesti nemzetgyülésen, jelenleg (1861.) Kővár vidék főkapitánya, s a „Concordia“ czimű oláh lap szerkesztője.

Pap család. (Lemhényi.) Már „Leményi“ név alatt elészámláltuk több tagját e családnak; azokon kivül ide tartoznak még: József adóiró biztos Kővár vidékén 1840-ben, Florián szolgabiró 1846-ban. Simon hosszú-macskási görög egy. lelkész 1846. körűl stb.

E családból a Leményi néven emlitetett János erdélyi gör. egy. püspök, a közszeretetben állott hazafi, ki hosszas számüzetése közben meghalt Bécsben 1861-ben.

Pap család. (Vizaknai.) Közűlök Sámuel az 1794. évi erdélyi országgyülésen kérvényezte, hogy nemetül kelt armalisa helyett más adassék nekie.

Pap család. (Alamóri.) Erdélyi család, az 1791. évi országgyüléstől kérte, hogy Rákóczy György és Apaffy M. fejedelmektől

nyervén ősei nemes levelöket, azok alapján a közteher viseléstől fölmentessenek.

Pap család. (Fogarasi.) Közűlök Antal Fogaras vidékén adóiró biztos, Miklós törv. széki ülnök 1815-ben. Jakab orvos Fogarasban 1846-ban. Ágnes, özvegy Nappendruck Ferenczné Kolosvárnak egyik átalánosan kedvelt s „mámi"-nak czimzett vendéglősnéje, ki vendégeit ‚fiának' nevezé, s vagyoni állapotukhoz mérve fizetteté. Meghalt 1861 mart. 10-én kora 80. évében. Nővére Kata, Stojkovicsné.

Pap család. Pap Ferencz, és általa neje Anna, és fiai Péter, István, és Balás 1630. april. 10-én Bécsben II. Ferdinand királytól kaptak czímeres nemes levelet, illetőleg ezekre királyi megegyezést. [1])

Pap család. (Máskép Széky.) Pap máskép Széky János 1624. máj. 28-án I. Rákóczy Györgytől nyert czímeres nemes levelet, mely 1634-ben Kraszna vármegyében kihirdettetett. [2])

Papp család. Krassó vármegyében Papp Balás testvéreivel együtt 1822. sept. 30-án tartott közgyülésben valóságos nemesnek ösmertetett. Jelenleg Krassóban nem létez.

Papp család. (Pestyéni.) Hunyad vármegyében Hátszeg vidéken birtokos. Ismeretes törzse Papp György, kitől a leszármazás következőleg jő le:

[1]) Bazin sz. kir. város levéltárában van az eredati armalis.
[2]) Szatmár várm. levéltárában van az eredeti armalis.

Tagjai a családnak időnként Hunyad megyében tisztvtselők voltak. Ádám jelenleg a szászvárosi ev. ref. gymnasiumban tanár.

Papp család. (Szacsali.) Hunyad vármegyei birtokos család. Áron 1815-ben aliktató az erdélyi udv. kanczellariánál; Janos megyei ülnök 1836-ban, János kir. kamarai erdősz Sebeshelyen 1840-ben. Pál megyei ülnök és várnagy 1848-ban.

Papp család. (Lelészi.) Ugyan csak Hunyad megyei birtokos. Ehez vagy a szacsali előnevű családhoz tartoznak: Papp Mihályné Tornya Róza Szilváson, Kernyesden, s több helyen birtokos. Papp Lászlóné Ippi Klára; P. János, kinek neje Buda családbeli.

Papp család. (Kercsedi.) Aranyosszékben honos, hol Papp György adóiró biztos 1815. körül; Lajos Alsó-Fejér vármegyei levéltárnok 1848-ban, ennek fia Lajos birtokos Kercseden.

Papp család. (Illyésfalvi.) A Szilágyságon lakik. Mihály adóiró biztos, Péter aljegyző 1815. körűl. Mihály igtató 1846-ban, mindnyájan Közép-Szolnok vármegyében.

Egyik ágazatából Mihály az 1792. évi országgyülésnek tett panaszt, hogy nemessége ellenére közterhek viselésére szoríttatott, s egy úttal uj armalisért folyamodott.

Papp-Marossi család. Közűlök János Zilah városi aljegyző, József árvai gondnok, István szintén ott hivatalnok — mindnyájan 1815. körűl.

Papp-Vitéz család. Közűlök János esperes és f.-varsolczi g. egy. lelkész 1848. körűl.

Papp család. (Kápolnak-monostori.) Kővárvidéken lakos, közűlök Farkas törvényszéki ülnök 1815. körűl. László szolgabiró, utóbb pénztárnok 1846-ban; ugyan ekkor György és ifjabb István adóiró biztosok.

Papp család. (Nyiresi.) Ezek közűl Gergely k.-daraczi g. egy. lelkész, K.-Szolnok várm. táblabiró. István h.-láposi g. egy. lelkész, esperes 1846. körűl.

Papp család. Nyirmoni.) Közűlök János K.-Szolnok vármegyében árva birósági ülnök 1836-ban.

Papp család. (Marsinai.) István K.-Szolnokban mérnök 1815. körül.

Papp család (Kis-dóbai.) Ez előnévvel találjuk Papp Zsigmondot M.-Vásárhelyen adóiró biztost 1836. körűl.

Papp család. (Kolini.) Közűlök János Fogaras vidéki irnok 1840-ben.

Az elésoroltakon kivül még igen sok Papp nevezetű birtokos és nemes családbeli volt megyei s egyéb tisztviselőt mutat fel Erdély, kiknek azonban családok szerinti közlését előneveik, vagy származásaik nem ösmerése miatt el kellett hagynunk.

Pap család. Pap Pál 1686-ban I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet. [1])

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon repülésre készen álló piros lábú és csőrű galamb, fölemelt jobb lábával olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján a leírthoz mindenben hasonló galamb látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Pap család, (máskép Kálmándi.) Pap máskép Kalmándi Ferencz 1714-ben III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobbról emelkedő magas szikla mellett ágaskodó párducz, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából egy fejér és egy vörös strucztoll leng. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pap család. A nemességet a czímerrel együtt Pap János nyerte 1720-ban III. Károly királytól. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren arany koronán álló piros lábú és csőrű fehér galamb, szárnyait repülésre szétterjesztve; csőrében zöld olajfa-galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, aranymarkolatú meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Pap család. Zemplin vármegyében közbirtokos e század elején Barancs és Lasztócz helységben. [4])

Pap család. (Máthfalvai és Péterfalvai.) Ugocsa vármegyében 1546-ban a mathfalvi Pap család Zovárdffy leány-ágon igényelt Máthfalván örökséget. [5])

Tán e családnak ivadéka azon Pap család is, mely 1750-ben ugyan azon megyei Péterfalvára új nádori adományt nyert családok között áll. [6])

Ez utóbbinak sarjadékai közűl e század elején Pap Sándor és István ugyancsak Péterfalván birtokosok.

---

[1]) Collect. herald nro 823.
[2]) Ugyan ott, nro 651.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115. 236. 269.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 75.
[6]) Ugyanott 124.

Pap János birt Hetényben, — ifj. és id. János, Jónás és László Túrczon; Jakab, János, László, Mihály, Simon, Péter és Tivadar N.-Gérczen birtak. [1])

Szatmár vármegyében is él Pap nevű család, e század elején birtokos Gebe és Rohod helységben, ugyanakkor Pap János Papos helységben. [2])

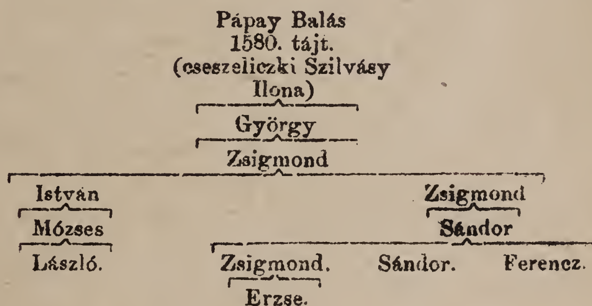
Pap család. *Lásd Szathmári és Szikszay*

Pap család. (Száldobosi.) E néven János 1796-ban Budán hat nyelven beszélgetéseket adott ki.

Pap család. (Vajda-kamarási) Ismeretes Lőrincz, ki 1581-ben Kolosvárott „Igen szép historia az Jáson királynak házasságáról" czimű müvet irt.

Papánek család. Bihar, Nyitra és Ung vármegyében honos. Közűlök Papánek György a pécsi megyében olaszi kath. lelkész 1780-ban Tótországról, 1783-ban Baranya vármegyéről adott ki latin munkát. [3])

Pápay család. Erdély családa; a XVI. század végétől mint a Szilvásy család leányági ivadéka a mult század végeig igy sarjadzott le: [4])

Pápay család. A XVII. században Nógrád és Pest megyében virágzott nemes család. Pápay János 1601-ben élt. Pápay Péter 1647. 1652. 1654. években Nógrád vármegye szolgabirája. [5]) Pecsét-czímerében ágaskodó oroszlán, s vele szemközt egy vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva látható. Testvére János 1659-ben Pest

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 125. 126 135 154. 155.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 80. 91. 162.

[3]) Katona Hist. critica tomo XLI. p. 620.

[4]) Decsey M. közl. szerint.

[5]) Nógrád megyei l tár.

vármegye szolgabirája [1]); 1664. 1672. években mint Nógrád megyei helyettes jegyző fordúl elé. [2])

Egy jegyzék [3]) tán ezek ivadékát mutatja fel:

Pápay György
(Sembery Magdolna)

Imre. — János. — Antal — Janka. — Franeziska (Tornyos Mihály) — Krisztina (Polyákovics Márton 1760.)

Antal: Imre. — Julia.

Pápay család jelenleg Borsod, Gömör, Zemplin vármegye nemessége sorában említetik.

Pápay család. Pápay Mihály és Nemesnépi István 1717-ben III. Károly királytól nyertek czímeres nemes levelet. [4])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló, sárga csizmás, vörös ruhás, kék öves, vörös prémkalpagos magyar vitéz, oldalán kard függ, melyből kivont kardját jobb kezében tartja. A paizs fölötti sisak koronáján piros csőrű és lábú galamb áll, csőrében zöld borostyán koszorút tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán e családból származott pápai Pápay Sámuel Veszprém vármegyei táblabiró, ki 1827-ben a m. akademiára 1000frtot adott.

Pápay család. Pápay József és általa Frank Gábor 1791-ben II. Leopold királytól nyert czímeres nemes levelet.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvar közepén vizirányosan ezüst folyam hullámzik át; a 2. kék udvarban arany grif ágaskodik ezüst buzogányt tartva; a 3. kék udvarban arany oroszlán ágaskodik, első lábaival zöld kigyót emelve fel. A paizs feletti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első lábaival zöld zászlót tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [5])

Pápay család. (Alsó-járai.) Torda vármegyében birtokos. István azon megye alispánja, az 1790. évi erdélyi országgyülésen követ; neje volt Gyulay Zsófia.—Ferencz pénztárnok.— Sándor törvényszéki ülnök 1815. körül, neje volt bölöni Mikó Mária — József aranyosszéki törvényszéki ülnök 1836. körül.—István és La-

[1]) 1659: 130. törv. cz.

[2]) Okiratok.

[3]) Nincs-e tévedés e jegyzékben? alig merném állítani, mert egy másik hasonló jegyzékben ugyan ezen gyermekek szülőjeiül Pápay Simont és Sóváry Magdolnát találom, ugyan azon kéztől irva.

[4]) Coll. herald. nro. 553.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo. IX.

jos birtokosok, ez utóbbi 1849-ben Torda vármegye alispánja, neje Tarsoly Erzse.

Pápay család. (Csávási.) Erdélyi székely család. Miklós marosszéki dulló-biztos 1815. körűl.

Papfalvy család. Erdély kihalt családa Kőváry szerint.

Papházy család. (Máskép Popovics.) Papházy máskép Popovics Ephtím 1791-ben nyert czímeres nemes levelet.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban három zöld halom középsőjén arany koronából pánczélos, sisakos (melyen 3 kék strucztoll leng) vitéz emelkedik ki, balkezét csipőire helyezve, jobb kezében arany markolatú kivont kardot tartva; a 2. és 3. kék udvarban egymás fölött két vizirányos ezüst csíkolat látszik, a háttérben pedig e szelemenek által mintegy elzárva arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával magyar nemzeti szinű zászlót lobogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló pánczélos vitéz nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Tán e család ivadékai Papházy György és János, kik Fejér vármegyétől 1821. april. 30-án nyert nemesi bizonyitványukat lakhelyökön Krassó vármegyében 1821. dec. 3-án kihirdettették, és ott György 1843-ban követ, főszolgabiró, valamint János szintén főbiró volt. Fiaik vannak.

Papházy Áron 1812-ben a Ludoviceára 200 frtot adott.

Papi család. Zemplin megye czímerleveles nemes családa. [2])

E néven találjuk Papi Györgyöt 1588-ban Tata vár főkapitányát. [3])

Papics család. Papics János 1756-ban M. Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [4])

Czímere vizirányosan két udvarra szelt paizs, a felső kék udvarban teste felső felével arany grif látszik, első lábaival arany buzogányt tartva; az alsó ezüst udvarban hármas zöld halmon kék galamb áll, csőrében pálma-ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny emelkedik ki, a jobb oldali vizirányosan félig arany félig kék, a másik félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család Gömör vármegyében székel.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IX.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[3]) Watthay Naplója 23. lap.
[4]) Collect. herald. nro 142.

Papóchy család (Papócsi †.) Gömör vármegye kihalt családa, azon megyei Papócs helységről véve nevét, és előnevét.

1555-ben élt Papóchy István, kinek neje Deméndy Kata, (előbb Dubraviczky Mihály neje volt), ettől gyermekei: Sára, 1575-ben, és Papóchy Margit, Terennyey Györgynek neje, ennek halálával 1601-ben már Hatvany Boldizsárné. [1])

Papólcsi család. Bihar és Szatmár vármegyében honos nemes család. 1807-ben Papólcsy Ferencz nagyváradi lakos.

Papszász család. (Mádi.) Bihar, Borsod, Gömör, Heves vármegye nemesei között találjuk nevét. Egyik legjelesebb tagja Lajos Bihar vármegyének első alispánja, 1840-ben Heves, 1847—48-ban Bihar vármegye országgyülési követe, meghalt Pesten 1861. sept. 17-én; eltemettetett Heves megyei Száraz-Bőn. Osztatlanúl birt Bihar megyében Vértesen Papszász József, Eszter és Klárával. Özvegye Meuszáros Eszter birtokos Bihar megyei Nagy-Kerekin és Perbarthidán.

Pár máskép **Czimbalmos család**. Trencsin vármegyei Kiszszucza-Ujhelyen lakott 1690-ben. Utóbb ott nyomai nincsenek. [2])

Pára család. (Felső-szilvási.) Hunyad varmegyében birtokos, Péter ugyan ott táblabiró és erdőgondnok; fia Antal 1861-ben alispán, nővére Veronika Ivuly Albertné.

Paraicz család. Pest megyei család. Mint leány-ágon Csúzy ivadék Tallián és Gyömrey ágazatok által a nagy-abonyi közbirtokosság részese. Gyömrey Zsigmondnak Tallián Katalintól leánya Gyömrey Katalin neje lett Paraicz Mihálynak. Ennek gyermekei Paraicz Antal, Ferencz, Borbála, Anna és Julianna Nagy Józsefné.

Paraicz Ferencznek (tán a fölebbinek) neje Zámbó Anna, kinek anyja szintén Gyömrey Zsigmondnak leánya Iusztina volt.

Tán e család ivadéka Paraicz Iván szegedi lakos s ügyvéd, ki 1862-ben nevét „Csermelényi"-re változtatá. [3])

Paraszkay család. (Paraszkai.) Turócz megyei adományos nemes család; egyik elődе Paraszkay Imre 1640-ben a Plathy család és Révay Ferencz közötti turócz-divéki és kisfaludi határok végetti villongások ügyében nádori közbiró volt. [4])

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1601.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Sürgöny 1862. 10. sz.

[4]) Szontagh Dán. közl.

Paraszkay Lőrincz szül. Paraszkafalván 1780 febr. 6-án, előbb Pozsony kerületi, utóbb 1844-ben beszterczei kerületi tartományi főbiztos, Turócz várm. táblabirája, és a paraszkai ősbirtoknak mind haláláig ura.

Paraszka (mert igy is iratott a családnév) János hajdan b.-gyulai, azután mező berényi gazdatiszt, 1847-ben iratott a Békes vármegyei nemesség sorában. 1850—52-ig Gyula város főbirája, 1858—60 ig az ujból telepített Békes megyei Csorvás nevű helység első birája. Fia János 1860-ig Békes-Csanád megyei szeghalmi os. k. segédbiró volt.

Parasznyai cs. *Lásd Rácz cs.*

Paravich család. Paravich Mihály és Vincze 1712-ben III. Károly király által czimeres nemes levélben nemesítettek meg. [1]

Czímerök a paizs kék udvarában hármas zöld halmon szemközt ágaskodó két kettős farkú arany oroszlán, első lábaikkal arany koronát tartva. A paizs feletti sisak koronáján egy várbástya tetején szintén két arany oroszlán áll szemközt, első lábaikkal fehérvörös zászlót balra lobogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család Zágráb vármegyében székel.

Parázsó család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai között foglal helyet. [2]

Parcsetics család. (Rákóczi.) Nevét talán a Beregh megyei Rákócz helységről veszi. Jelenleg a temesi bánságban és Bácskában székel.

Parcsetich Márton 1754-ben M. Terézia király asszonytól nyerte czimeres némes levelét. [3] Czímere vizirányban kétfelé osztott paizs; a felső kék udvarban arany kinyilt liliom, felette a jobboldali szegletben ezüst félhold, a baloldali szegletben arany csillag ragyog; az alsó vörös udvarban zöld téren pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén törökfejet tartva. Ugyan ez ábra látható a paizs fölötti sisak koronáján is két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

1790 ben Parcsetics János, György, Antal. Miklós és József II. Leopold királytól szintén czimeres nemes levelet nyernek. E czímerben az előbbi czimer is benfoglaltatik következőleg, t. i.

---

[1] Collect. herald. nro 701.
[2] Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[3] Collect. herald. nro 259.

a paizs keresztmetszéssel négy részre oszlik, de úgy, hogy alulról fölfelé egy gula alakú ötödik arany udvar ékeli be magát, melyben hármas zöld halmon arany koronán pánczélos kar kivont kardot villogtat, a kard hegyére levágott törökfej van szúrva, a könyök hajlása felett kék liliom virág látszik; a paizs többi négy udvara következő alakokat tartalmaz, az 1. és 4. kék udvarban repülő ezüst sárkány jobb lábával ezüst horgonyt czipel; a 2. és 3. vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első lábaival vasláncczot tartva. A paizs feletti sisak koronáján szintén lánczot tartó oroszlán emelkedik ki, két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.[1])

Torontál vármegyében Partetich György a nagy-kikindai kamarai kerület biztosa, és a temesi kincstári igazgatóság, valamint Torontál megye táblabirája 1810-ben.

P. Győző 1845-ben Torontál vármegyében főszolgabiró.

P. Hugo 1861-ben Torontál vármegye főszolgabirája.

P. József 1810-ben Szerém vármegye első alispánja és cs. kir. tanácsos stb.

P. József 1844. Szerém megyében tartományi biztos.

Pariz család. (Pápai.) Erdélyi család, mely egyik tudós tagja Ferencz által máig ösmeretes.

Már Bethlen Gábor udvari őrsége közt találjuk Páris Pált 1623-ban.[2]) Ennek fiául vélnők azon Pápai Pariz Imrét, ki előbb dézsi ref. lelkész, utóbb II. Rákóczy György udvari papja volt Gyulafejérvárott, — ha Benkő azt nem irta volna róla, hogy ez Pápán (Magyarországban) született 1616-ban. Azonban tán igy is fia lehetett Pálnak.

Nevezett Imre, ki „Keskeny út" czim alatt egy könyvet is irt és adott ki, meghalt 1666-ban. Nejétől Kávási Krisztinától 1649-ben Dézsen született fia Ferencz, a hires tudós orvos, és nagy-enyedi tanár, ki a külföldi egyetemeken is tanult; és számos kiadott különféle tárgyú munkái közt főleg szótára („Dictionariuma") nevét máig is fentartá. Meghalt 1716. sept. 10-én.[3]) Neje három volt, az első, kivel 7 évig élt, a Zöldi családból, a második a Szeghalmi családból, a harmadik volt nemes Nyírő Borbála, ez utóbbitól hat gyermekét

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 46. lap.

[3]) Benkő J. Transylvania generalis II.

ismerjük, [1]) kik közűl Ferencz a halei egyetemben 1714-ben orvosi oklevelet nyert, Imre 1723-ban nagy-enyedi tanár volt.

A családfa következő:

Imre
sz. 1616. † 1666.
reform. lelkész
(Kávási Krisztina)

Ferencz
sz. 1649. † 1716.
orvos-tanár.
(1. Zöldi N.)
2. Szeghalmi N.
3. Nyirő Judit.)

1-től Bora (Veszprémi István orvos)	Anna. †	2-től Ferencz orvos 1714.	Krisztina Nádudvari Péter)	Imre n.-enyedi tanár 1723.	András kiskorában †

Ezen kivül még 1682-ben Doboka vármegyében a nagysajói birtokosok között találjuk Páris Istvánt, ki 1702-ben ugyan ott a só-jövedelem részese is volt. [2])

A híres Ferencz utódául tartatnak János, ki 1815. körűl felvinczi pósta mester, leánya Róza 1837. körűl Kovács Jánosnak neje.

Parlaghy család. (Parlagi †.) Parlag jelenleg Szabolcs vármegyében Sámson, Hadház és Monostor között fekvő puszta, a báró Vécsey család és Debreczen és Hadház városok birtokában. [3]) E pusztától — hajdan falutól -- vette nevét a kihalt Parlaghy család, melyből Parlaghy István 1393 ban élt, a midőn neje Zennyesy Skolasztika rokonaival együtt a Szatmár vármegyei szennyesi pusztába uj királyi adomány mellett beiktattatott. [4])

Parlaghy Istvánnak testvére lehetett azon Parlaghy György, kinek leányai Katalin és Skolasztika 1410-ben Szabolcs megyei Parlag helységbe beiktattatnak, Parlaghy Ferencz és Mihály ellentmondása mellett, mely ellenmondóknak származását szintén ki nem puhatolhattuk. [5])

1476-ban Parlag helységbe ismét beiktatást eszközöltek Parlaghy György és Károlyi János. [6])

---

[1]) Benkő J. a Pápai Pariz Ferencz gyermekei elészámlálásában nem egyez meg egy hitelesebb halotti beszéddel, melyet itt a családfa szerkesztésében tekintetbe vettem.

[2]) Hodor Doboka várm. 206. lap.

[3]) Fényes, Geogr. szótár III. 199.

[4]) Szirmay, Szatmár várm. II. 20.

[5]) Leleszi Convent.

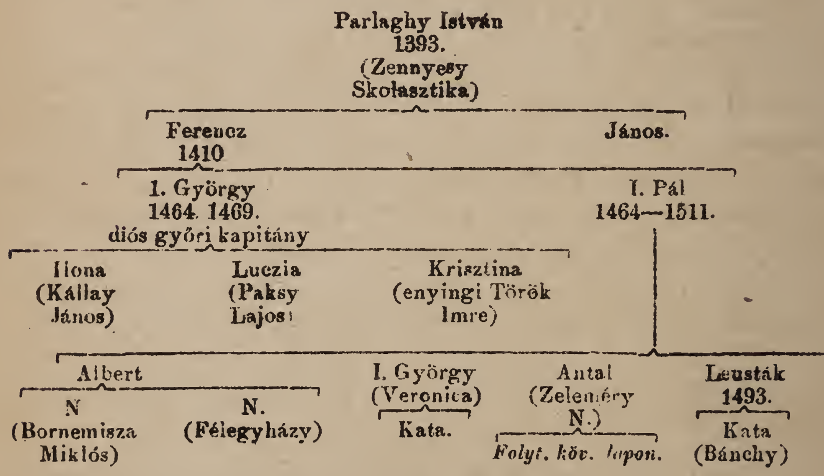
[6]) Ugyan ott.

Ez utóbb említett Parlaghy György Mátyás király udvari katonája (aulae miles), testvérével Pállal együtt egy részről azaz felében, és más részről Kállay Pál és ennek osztályos vérsége 1464-ben (feria 3-ia prox. ante festum b. Adalberti episcopi) Külső-Szolnok vármegyei (mező) Thúr és (Tisza) Varsány mezővárosokra Mátyás királytól adományt nyertek, és azokba a budai káptalan által azon évi Jézus menybemenetele utáni első szombaton minden ellentmondás nélkül be is iktattattak. [1])

Nevezett Parlaghy György 1469-ben Diós-Győr kapitánya volt. [2]) Iratik Borsod vármegye főispánjául is. [3]) Györgynek csak a táblázaton látható leányai maradtak; de testvérének

Pálnak, [4]) ki a mező-túri és varsányi birtokra közös szerző volt, három fia maradt: Albert, György és Antal. Ezekhez járúl még egy táblázat szerint negyedikül Leustak, kinek másutt emlékét nem találom, és ki amúgy is leányában Katalinban, ki Banchy nemes emberhez ment férjhez, kihalt.

Mielőtt a család még néhány tagjairól adataimat eléadnám, lássuk a családfát, mely igy áll:

Folyt. köv. lapon.

[1]) Az eredeti okmány Kállay Benő ur birtokában.

[2]) Teleki Hunyadiak kora XI. 398.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 20. irja, hogy 1457-ben borsodi főispán volt, de erről az 1464. évi adományban szó sincs, hol csak aulae milesnek neveztetik, és 1469-ben volt csak diós-győri kapitány is, tehát ekkor lehete Borsodnak is -- ha volt, főispánja.

[4]) Szirmay, Pált irja Diós-Győr kapitányának 1459 ben; ez is tévedés.

Antal, *ki az előbbi lapon.*
(Zeleméry N.)

László	III. György (Beno Anna)	Mihály ?	Kata (1. Jakabházy 2. Filpessy Mátyás 3. Zeleméri Kamarás Jánosné)

III. György gyermekei:

Anna (1. Kapy János 2. Chapy László)	Bora (1. Pataky Sámuel 2. ecsedi Csapó Fer.)	Erzse (Csókás András)

László gyermekei:

Pál.	IV. György (Kusalyi Jakchy Kata 1612.)	Miklós,

IV. György gyermekei:

Magdolna 1589. (Kőrössy István)	Anna (Dengeleghy Miklós)	Fruzsina (Ábrahámffy János)	Miklós *kihalt.*

A családfa — mint látjuk — I. Páltól származik le egészen IV. Györgynek fiáig, Miklósig, kiben a Parlaghy-ak utólsó férfi ivadéka szünt meg élni a XVII. század elején.

1589-ben említett IV. Györgynek három leánya iktattatott be Parlagon. [1])

Azonban a családfán megjelölteken kivül is ösmerünk még több Parlaghy családtagot, kiknek helyét a táblázaton kimutatni nem lehet; ezek a már felebb említetteken kivül következők:

László, ki Szirmay szerint 1459-ben a budai kir. udvarnak tisztartója és kúnok birája volt. [2]) Lehoczky szerint ez Antalnak fia és Pálnak unokája lett volna, a mi hihetetlen, miután Pál, a nagyapa 1464-ben élt. [3]) Tehát legalább is Pállal egy nemzedék, vagy ezzel épen egy testvér lehetett. Egy történet-buvárunk jegyzete szerint [4]) Parlaghy László 1467-ben Trencsin vár kapitánya volt.

Parlaghy Menyhért 1505-ben a rákosi országgyülésen Szabolcs vármegyének követe volt. [5]) Talán ennek fia

Parlaghy Ferencz, ki I. Ferdinand király híve lévén, János király pártja által elfogatván, Váradon feje vétetett [6]) Ennek csak egy leánya Rozália maradt, ki hajadon korában halt meg.

1564-ben Parlaghy Erzsébet Kékedy János feleségeül iratik.

---

[1]) Leleszi Convent.
[2]) Szirmay Szatmár vármegye II. 20.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 297.
[4]) Szontagh Dániel.
[5]) Kovachich Supplem. ad vestigia Comit. II. 333—336.
[6]) Istvánffy historia.

Lehoczky szerint Parlaghy említett László de Aranyad, Vizakna et Parlag irta előnevét. [1])

Párniczky család. (Párniczai.) Árva vármegyei czímerleveles nemes család. Székhelye Párnicza és Djerova helység, utóbb Pest és Nógrád megyékbe is beágazott. Törzse Párniczky György, ki 1550. táján élt, ennek két fia II. György és Menyhért által két fővonalra oszlott a család, [2]) mind a következő nemzékrend is mutatja:

[1]) Id. helyen.

[2]) Szontagh Dán. és családi közlés.

Tamás, *ki az előbbi lapon.*
(Bajcsy Ilona)

IV. András
Árva várm. pénztárnok
1741. nógrádi tbiró
(Egry Zsuzsa
Szirákon és Tót-
Györkön birt)

Dániel
Árva vári vajda
1742–1770.
(Reviczky Zsuzsi †)
Zabrezsén.

Tóbiás
Árva urod. számvevő
1768–1784.
(Ambrózy Anna)

Eszter
(Pongrácz Dániel
Andrásfalván)

József
Nógrád várm.
főadószedő
1818-ban
lak. Becskén

Zsófia
(Zerdahelyi
Zsigmond)

Mihály
kamarai titkár
kir. tanácsos
† 1834.
(1. b. Horeczky
2. Keresztury)

Edvárd
szül. Bécsben
1806. mart. 29.
Pest várm. főbiró 1852
(1. N. N. 2. Huszár
Krisztina)

N. N.

András.
†

Anna
(Matkovics
J. ker. tábl.
elnök Kőszeghen)

A törzsnek I. Györgynek fiai közűl II. György, ki 1582-ben él, nemzé Jakabot, ki 1623 ban Parniczán él, és a családfa szerint 1680-ban I. Leopold királytól nyert czímeres nemes levelet, mely adat annálfogva felötlő, mivel e szerint atyja 1582-ben élőnek iratván, közte egy teljes század év áll, melynélfogva vagy az első két iznél az évek hibásan állnak föltéve, vagy azt kell hinnünk, hogy a család tagjai rendkivül hosszú életűek voltak; és ez utóbbit annál inkább kellene valóságúl vennünk, mivel a czímeres levelet 1680-ban szerző Jakabnak fia Mihály 1642-ben iratik már élőnek, tehát 38 évvel előbb már a czimerlevél kelte előtt, sőt ennek fia is II. György már 1679-ben és 1697-ben élt; miután az előbbi évben gróf Erdődy Györgytől collationalist, az utóbbi 1697. évben pedig Dessewffy Ferencztől nyert ótalom-levelet. Ennek fia

III. András (ismét igen korán: 1712-ben) Árva vármegye aljegyzője és esküdtje volt, neje Fejérparaky Anna utóbb báró Révay György hitvese lőn. Ennek ágán Károly Árva megye jegyzőségénél 1825—1848. minden fokozaton át és fel menvén, jeles főjegyzője, ugyan az volt 1861-ben, 1862-ben Árva megyei törv. széki elnök.

Tamásnak — kitől a nógrád-pesti ágazat ered — egyik fia IV. András 1742-ben Árva vármegye pénztárnoka, elvévén nőül siroki Egry Zsuzsannát, ezzel nyert Nógrád megyei Szirákon, és Pest megyei Tót-Györkön birtokot. Fiai közűl József Nógrád megye egyik fő-

adószedője volt 1818-ban, egy leánya maradt Zsófia Zerdahelyi Zsigmondné Barsban. Másik fia

Mihály kamarai titkár, és kir. tanácsos, meghalt 1834. aug. 11-én kora 76. évében. Egyik neje Keresztúry, másik b. Horeczky leány volt. Fia Edvard szül. Bécsben 1806. martius 29-én, 1848. év előtt Pest megyei alszolgabiró, 1850. után váczi járási cs. kir. főbiró. Első és második nejétől gyermekei vannak.

Valószinűleg ugyan csak e Párniczky családból eredt azon Párniczky Egyed is, ki 1678-ban a Zemplin megyei sztropkói barátzárda főnöke volt. [1])

Parnóy család. (Parnói.) Zemplin vármegye kihalt családa. [2]) Azonban Parnay néven most is van Zemplin megyében család, közbirtokos Bánócz helységben. [3])

Parragh család Dunántúli czímerleveles nemes család. A mult század végén élő Parragh Jánosnak Bogyay Annától leányai Anna Nagy Andrásné, és Klára Mattay Istvánné, leányágon mint Csúzy örökösök által a nagy-abonyi közbirtokosok között.

Parragh Gábor Pesten borcsarnok tulajdonos.

Pártássy család. (Szántói.) Kihalt család neve Lehoczky szerint. [4])

Paruczay család. Trencsin vármegyében az 1646. évben már a birtokos nemesek között fordúl elő. 1760 ban Imre es fia János a nemesi összeirás szerint Klucsón birtak. [5])

Párvy család. Gömör, Nyitra és Krassó vármegyében volt, és az utóbbiban jelenleg van lakhelye.

Nyitra megyétől Párvy György 1759. mart. 30-án kapott nemességéről bizonyitványt; leszármazván Krassó vármegyébe, ott e nemesi bizonyitvány 1782. május 22-én hirdettetett ki. Utóda Párvy József üveges, jelenleg Krassó megyében Lugos mváros leggazdagabb lakosainak egyike.

Miután e család már 1759-ben is mint régiebb nemes e kiváltságáról megyei bizonyitványt nyert, e szerint vagy egészen más hasonnevű családból származott, vagy ha ebből, úgy csak megerősitő czímeres nemes levelet nyerhetett azon Párvi Mátyás, ki 1792-ben

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 351.

[2]) Ugyan ott 91.

[3]) Ugyan ott 115. és 369.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 321.

[5]) Szontagh Dán. közl.

II. Ferencz királytól ünnepélyes oklevélben ily czímert kapott: négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. zöld udvar baloldalán magas fehér szikla emelkedik, mely alatt kék nadrágos, fehér kabátos, fekete süveges és kötényes bányász egyik térdére ereszkedve, egy kezével a sziklához a vésőt tartja, másikkal a kalapácsot ütésre emeli; a 2. és 3-ik kék udvarban zöld téren fehér karó körűl egy szőlőtő zöldel, rajta két oldalról két két piros szőlőfürt csüng; fölötte jobbról arany nap, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, arany markolatú pallóst, és mérleget tartva. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranykék. [1])

Paschgál család. Paschgál György Pest sz. kir. város tanácsnoka 1765 ben M. Terézia királyasszonytól nyert czímeres nemes levelet. [2]) Leánya Eleonora ns Häuszl Ferenczné meghalt 1805. Pesten.

Czímere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik; a jobb oldali kék udvarban arany nap ragyog, a baloldali fekete udvarban három arany búzakéve látható, kettő felűl, egy alúl; — az alsó osztály arany udvarában felfordított V alakú kék szelemen, és azon hat arany csillag, a szelemen alatt piros félhold, szarvaival fölfelé, láthatók. A paizs fölötti sisak koronája felett arany Andráskereszt ragyog, két kiterjesztett sasszárny között, melyeken egy egy búzakalász látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyfekete

Paska család. (Váradi és Palásti †.) Bars, Hont megyei kihalt család; az előbbi megyében van Alsó- és Felső- Várad, az utóbbiban Palást helység, melyekről felváltva előnevét irá.

1508-ban Dóczy Demény, László és Ferencz megintetik Selmecz városát, hogy azon birtokrészeket, melyeket nagy-emőkei Török Bertalan, Emőkei Miklós, Váradi László, Litassy Albert, Dersenyei János és Paska Lázártól Szénásfalván és Vihnyén zálogban birt, szomszédság jogán engedje át. [3])

1519-ben váradi Paska Jánosnak leánya Márta, Dersenyei Jánosnak neje és nagy-emőkei Veres Miklósnak leánya Horváthy Simonné nyugtatványt adnak Dóczy Ferencznek az általa egyezség folytán kifizetett 70 frtról. [4])

[1]) Adami Scuta gentil tomo IX.
[2]) Collect herald. nro 236.
[3]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 52. nro 5.
[4]) Ugyanott Prot. B. pag. 218.

1520-ban nagy-luchei Dóczy Ferencz, László, Demény és Gergely, Kálnay Ferencz, János, István és Imre megintőleg idézik Selmecz városát, hogy ők Bars megyei Szénásfalva és Vihnye helységekben azon birtokrészeket, melyek Váradi László és ennek fia János, nemkülönben néhai palásti Paska János özvegye Margit és fiai Lázár és János által Lajos királyra, és ettől Selmecz városára zálogképen jutottak, azokat szomszédsági jogon vissza váltani akarják. [1])

Paskay család. Trencsin vármegyében honos. Közűlök Gyula előbb (1856—1860.) n.-oroszi cs. kir. segédbiró, 1861. Trencsin vármegyei alszolgabiró.

Paskó család. (Székelyhídi) Bihar vármegyéből származott be Erdélybe Paskó Kristóf, ki a fejedelmek korában hívatalokra jutott, s követségbe is járt a török portára. Megirta „Erdély pusztulását 1658—1660. években. — Béldi Pállal kifutott a törökföldre, onnan vissza vergődvén, Sárospatakon halt meg 1678-ban, miután Erdélyben nótáztatott. [2])

Paskó család. (Bereczki) Székely eredetű, közűlök András és Antal mint Bereczk város hívatalnokai jőnek elé 1840. körűl.

Passerini család. 1795-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres levelét Passerini Márton.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4-ik zöld udvarban balról jobbra rézsutosan fehér folyam hullámzik le; alatta és felette egy egy fehér darab kő (vagy tócsa?) látszik; a 2. és 3. vörös udvarban nyitott kapujú vár tetején félig arany grif látszik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs feletti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranyvörös. [3])

Paszakasz család. 1797-ben nemesítetett meg ifjabb Paszakasz Gergely czímeres nemes levélben, ily czimerrel:

a paizs négy részre oszlik, az 1. és 4-ik ezüst udvarban zöld téren balról magas szikla emelkedik, és annak csucsán egy fenyő zöldel, a sziklától jobbfelé fakó lovon kékbugyogós, vörös kaftányos, és turbános török lovagol, jobb kezében egy nyilat tartva; az udvar jobb szegletében az 1. udvarban vörös félhold, a 4. udvarban vörös nap ragyog. A 2. és 3-ik arany udvarban zöld téren a jobb oldalon kitüzött kék lobogó alatt, melyen kétfejű fekete sas látszik, egy fehér hevederrel el-

[1]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 79. nro 26.
[2]) Bethlen Joan. Hist.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. IX.

látott barna bika legel. A paizs feletti sisak koronájából Merkur nyúlik fel, baloldali ölében a béke pálczáját, kinyujtott jobb kezében zöld koszorút és három arany kalászt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Pásztay család. Ugocsa vármegye nemes caláda. E század elején László Verbőozön, György Péterfalván, Gábor Csedreghen, Kökényesden és Péterfalván birtokos. [2])

Pásztélyi Kovács család. Ung vármegyei nemes család; a czímeres nemes levelet Kováoh Pásztélyi Simon nyerte saját, úgy fia György, testvérei János, László és Erzsébet nevökre és ezek utódaira is II. Ferdinand királytól 1625-ben. [3])

Ung megyében fekszik Kis-Pasztély, Rosztoka-Pásztély, Koszttyova-Pásztély, melyek közűl az elsőben székelt a család, sőt 1852-ben Kis-Pásztélyban Pásztélyi János, ottani nemesek hadnagyának halála után jelenleg is, bár jelentéktelenebb birtokkal ellátva a családnak több tagja lakozik.

Czímere a családnak az itt látható ábra szerint [4]) a paizs vörös udvarában zöld téren szétterjesztett szárnyakkal álló holló, csőrében hegyes kést tartva. A paizs feletti sisak koronáján két szemközt álló nyúl látható, mindkettő első lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A család nevezetesebb tagjai voltak Pásztélyi János, a munkácsi püspöki káptalan nagyprépostja; született 1741-ben. Jeles tehetségei és tudománya folytán már 1787-ben Kassára püspöki helyettesnek neveztetett ki; jelen volt az $179^0/_1$-ki nevezetes országgyülésen a káptalan részéről, és több országos munkálatok kidolgozásában vett

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 84 125. 173. 174.

[3]) Az eredeti czimeres nemes levél Pásztélyi János birtokában.

[4]) A czímer-metszvény hibás pecsétnyomat után a hiteles leirás beküldése előtt készülvén, a paizs udvara vizirányos vonalai által kék színt mutat, holott annak függőleges vonalok által vörös udvart kellene képeznie.

részt. [1]) 1799-ben lett káptalani nagyprépost. Ennek testvérei András ungvári kir. kamarai erdőmester, és István ügyvéd.

Továbbá Pásztélyi András 1830-tól 1855-ig görög kath. esperes, és szentszéki tanácsos. Ennek fia János, 1859-ben Beregh-Ugocsa megyei cs. kir. segédbiró, 1861-ben Bereg megyei választott szolgabiró.

Pászthóy család. (Pászthói és hasznosi.) Heves vármegye ősrégi kihalt családa, mely a Ratold nemből (genus) ered; és igy közös törzsből a már kihalt Feledy, Lorántfy, (Ilsvai (= Jolsvai), Tary, Kazay, Kakas, és még élő Ráday és Putnoky családok őseivel.

E családoknak czimere is lényegben közös volt, mindnyájában a hársfa levelet találjuk. Az Ilsvay család czimerében egy hársfa levél, (*lásd kiadva e munka V. köt. 233. lapján*). A Lorántfy-akéban két levelű hárslevél látható (*leirva e munka VII. k. 173. l. és kiadva Wagner Collect. geneal. dec. IV. fig.* 7. Roland nádor és pozsonyi főispánnak 1253. évi pecsétén három hársfa levél látható. [2]) A Ratold nem ez ősi czimere látható a bécsi képes krónikában is. [3]) A Pászthóy családnak czimerében is, különösen Paszthóy Jánosnak 1595-ben országbirónak pecsétén egy hársfa levelet szemlélünk, mint azt itt a pecsét-ábra mutatja.

A Pászthóy, vagy mint nevök akkor iratott „de Pastoh" család azon Ratold nevű Istvántól, (Domokos mesternek fiától) ered, ki 1265-ben Heves megyei Ágas várát és a pásztói monostor kegyúri jogát nyerte adományban, és ki V. István király nejének fő lovász és tárnok mestere volt. [4]) A felebbi adományra pedig

---

[1]) 1790. évi 67. törv. cz. hol hibásan Pastellinak van irva.

[2]) Lásd kiadva Tudományos gyüjtemény 1833. IV. köt. 85. l.

[3]) Lásd másolatát Schwandtner Scriptores Rerum Hung. folio 1746. kiadás I. kötet. 88. lap.

[4]) Fejér Cod. dipl. tomo IV. vol. 3. p. 289.

1272-ben IV. László királytól is megerősitést nyert. [1]) Ezen Istvánnak fiai voltak László, János és Miklós, kik 1293-ban éltek. [2])

Istvánnak három fia volt, (mint már e munka VII. köt. 170. lapján láthatjuk) t. i. Domokos, László és Kakas. Ezen említett (II.) Domokos volt törzse a Pászthóy családnak; melyből

1395-ben Pászthóy János országbirája volt. Ennek testvére lehetett azon Pászthóy (III.) Domokos, ki ellen 1369-ben Konya mester Laposd föld elfoglalása miatt a nádor előtt tiltakozott. [3])

A Pászthóy család élt még a XVI. század elején, a midőn Pászthóy Domokos Heves megyének az 1505. évi rákosi országgyülésre követe volt. [4]) Benne vagy közel utódaiban a család kihalt.

Pászthory család. (Felső-pászthori.) Sopron vármegyei eredetű régi nemes család; ősi fészke azon megyei Felső-Pászthori és Egyházasfalva, mely utóbbiban azonban a legujabbi időben (1855-ben) kihalt a család.

Egyházfalván az 1631. évi kanoni visitatiókor élt nemes Pászthory Gergely.

Az egyházfalvi Pászthoryak ágának származási rendje a XVII. század végétől következő:

Zsigmond
(Sigray Bora)

Sándor szül. 1692.	László (Palatay Krisztina mhalt 1755.	Teréz sz. 1716. † 1758	József mh. 1760. kora 58. év. (Meszlényi Mária) mh. 1770. kora 62. év.)

László gyermekei:

Anna M. sz. 1739.	Judit sz 1742. (Simon József)	József-Ignácz sz. 1748. † korán.	Erzse sz. 1749.	Mária-Ter. sz. 1751.

József gyermekei:

Lajos sz. 1726. †	Józs.-Ant. sz. 1728. †	Bora Ap. sz. 1735. (Balogh János 1764.)	Anna M. sz. 1737. † 1809. (Czompó)	Róza-Klára sz. 1739. (Bogyay Antal)	Dániel J. sz. 1747. † 1805. (Nagy Anna M.)	Mihály sz. 1749. (Klem Magdolna 1775.)	Mária sz. 1750.	József-Ad. sz. 1753.

Folyt. köv. lapon.

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo. V. vol. 2. pag. 50.

[2]) Ugyan ott tom. VI. vol. 1. p. 270.

[3]) Ugyan ott tomo IX. vol. 4. p. 206.

[4]) Kovachich Mart. Georg. Supplem. ad Vestigia Comitiorum II. 335 — Jaszay: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157. lapon hibásan irta Pasztay-nak és Jánosnak; Kovachichnál „*Dominicus de Pásztoo*“ áll.

Dániel J., *ki az előbbi lapon.*
sz. 1747. † 1805.
(Nagy Anna M.)

Anna-Joz.	Julia	Erzse	István	József-Antal	József-Mihály	A.-Mária
sz. 1773.	sz. 1774.	sz. 1775.	sz. 1777.	sz. 1780.	sz. 1781.	sz. 1782.
(Vidos Samu)	(Korkoványi Istv.)		(Unger Julia)	†		

István gyermekei (Unger Juliától):

Teréz	Mária	Ágnes	Lajos	Teréz	Miklós
sz. 1823.	sz 1824.	sz. 1825.	sz. 1828.	sz. 1833.	sz. 1837.
			† 1848.	† 1835.	† 1843.

József-Mihály gyermekei:

Erzse	Julia	József	Anna	József	Róza	Erzse	Teréz
sz. 1815.	sz 1816.	sz. 1818	sz. 1819.	sz. 1820.	sz. 1822.	sz. 1822.	sz. 1824.
	(Dominkovics Antal)		(Veppel János)	(Kis Mária)	(Kis János)	(Szabó János)	

József (Kis Máriától) gyermekei:

Dénes	Adolf	Gizella
sz. 1849.	sz. 1851.	sz. 1853.

Ez ágazat egészen az egyházfalvai anyakönyvi adatok szerint van szerkesztve. Ugyan innen tudjuk még a következő töredéket is:

Pászthory László
(1. Mórócz Teréz † 1763. kora 48.
2. Rosty Franciska † 1771. kora 42.)

2-tól Jozefa-Franciska	Klára	László
szül. 1766.	sz. 1767.	sz. 1768.

Az itt föltüntetett László, kinek két neje volt, s a második nejétől Rosty Franciskától gyermekei Jozefa, Klára, László a táblázaton állanak, úgy látszik egy személy azon Lászlóval, a ki 1751-ben Sopron vármegye követe s alispánja, 1760-ban kir. táblai [1]), 1768. 1770-ben már hétszemélyes táblai ülnök volt; és igy ennek első nejétől született volna Sándor, a mult század végén fiumei kormányzó, kinek ágazatát a következő táblázat mutatja:

László
septemvir 1768.

Sándor
szül. 1749. † 1798
refer. és fiumei korm.
(Bachich Anna, fiusitott)

Károly	Julia
mh. 1823.	(Szögyény Zsigmond alkanczellár)
(Marich Amalia)	

Károly gyermekei:

László	Lajos	Zsigmond	Károly	Amália.	Janka	Sándor
tbiró, s korm. széki fogalm.	tbiró	tbiró, Kőrös v. szbiró	tbiró		(Ossegovich Gusztáv)	(Várady Ilona)
† 1829.	† 1843.	† 1846	† 1857.			
		(gr. Sermage				

Zsigmond gyermekei:

Natalia	László.
(Domaniczky Simon)	

Sándor gyermekei:

Ilona	Juli
sz. 1858.	† 1860.

[1]) 1765 : 16. törv. cz., mely szerint tán Vas és Zala vármegyének (vagy csak egyiknek) alispánja

Sándor a m. kir. udv. kanczellariánál szolgált, s már mint titoknok és kir. tanácsos köztiszteletet érdemelt ki és II. József császár is méltányolta érdemeit, szabadelvű, tudós, s mi az akkori időben ritkább vala, az angol, franczia, olasz nyelvekben is annyira jártas volt, hogy e nyelveken gyakrabban levelezett is. Hazánk korabeli nevezetesb férfiaival (mint gr. Széchenyi Ferencz Zichy stb.) szoros és barátságos viszonyban állt. Az 179$^{0}/_{1}$. évi országos gyülésen mint eléadó tanácsos különösen hatott alaptörvényeink akkori világosb formulázására, és azoknak megszentesitése eszközlésében egyik fő érdeme van. Utóbb mint magyar tengermelléki és fiumei kormányzó a honi kiviteli kereskedelem előmozdítására erélyesen közre munkált. Neje a fiusított Bachich Amália, Bachich Pál kir. udv. tanácsos és zágrábi főiskolai igazgató leánya volt; ezzel Varasd vármegyében a krizsovljáni (keresztházi) marusseveczi, glanai, Kőrös vármegyében a Csanyevo és raveni jószágok birtokába jutott, atyai örökségképen a Soprony megyében fekvő ősi Egyházasfaluban szintén részt nyervén. Gyermekei voltak: Julia, a classicus jellemű jeles hazafi Szögyény Zsigmond személynök utóbb alkanczellár neje; és Károly, több vármegye táblabirája, ez Marich Amáliával, Marich Lajos udvari tanácsos és zágrábi oskolai főigazgatónak buzini Jellachich Borbálától született leányával lépvén házasságra, ettől nemzette: Lászlót, Lajost, Amáliát, Zsigmondot, Jankát, Károlyt, Sándort és Józsefet.

Pászthory Károly 1823-ban meghalálozván, nemsokára követte őt neje is. Legidősb és jeles eszű fia László a fiumei kormányszéknél hívatalba lépvén, korán halt meg. Lajos, ki szülői halála után 19 éves korában a kiterjedt birtok kormányzatát magára vállalta; egyszersmind kiskorú testvérei neveltetését évkorát meghaladó belátással, kitartósággal és észszel atyailag igazgatta; — a keze alá került jószágokat pedig minta-gazdaságokra változtatta; egyszersmind mint előkelő táblabiró Varasd megye gyülésein is a közügyek intézésében élénk részt vett; míg a testi erejét meghaladó soknemű fáradalmaknak kora áldozata lön.

Zsigmond Kőrös vármegyében szolgabirói hívatalt viselt, és szomszédvári gróf Sermage Bertát nőül vévén, ezzel Natáliát és Lászlót nemzette. Utóbb fejkösz vényben legszebb korában halt meg. Hasonlóan Károly is, ki Lajos testvére halála után a gazdasági kormányt magára vállalta.

Sándor kapitány volt a Sándor huszár ezredben, mint ilyen a

forradalomban Görgei alatt szolgált, miért is mint már őrnagy Aradon fogságba került; innen megszabadulván, ősi jószágaira vonult, nőül vevén 1858-ban Várady József leányát Ilonát.

József Szabolcs vármegyében kezdvén szolgálatát, a fiumei kormányszéknél fogalmazó, majd ugyan az a m. kir. helytartóságnál, végre a m. ministeriumnal, 1849-ben pedig Görgei mellett mint nyargonez (galopin) tett szolgálatot. Aradon fogságba esett, két évig mint beosztott közkatona Kinsky cseh ezredben szolgált. Utóbb haza szabadúlván, Sándor testvérével osztatlan jószágain él és ujabb időben a Varasd megyei gyüléseken vett tevőleges részt.

Ez ágból, és valószinűleg Sándornak a fiumei kormányzónak testvére volt Pászthory Imre, 1787-ben a horvátorsz. báni tábla elnöke.

A felső-pászthori Pászthory családnak egyik ágát képezi még a báró Pászthory ág, melyből Menyhért ezredes, mint M. Terézia katonai rend vitéze báróságra emeltetett, és nejével báró lengyeltóthi Lengyel Juliannával ily családot alkotott:

Menyhért
ezredes, báró
1825.
(b. Lengyel Julia)

Albertina † 1840. (rigiczai Kovács Mihály)

Imre cs. kir. nyug. tábornok 1858. (báró Rosner Valpurga)

Árpád cs k. főhadnagy. — Béla. — Ilona.

E bárói ág a kihalt b. Lengyel család javaiban Somogy vármegyében örökösödvén, a lengyeltothi predicatumot nyerte.

Pászthory családnéven találjuk már 1561-ben Arad vármegye birtokosai közt Pászthory Jánost, ki Alsó-Csalán, Jászpélyen, Sáregyházán birt [1]), és ki valószinűleg egy személy azon P. Jánossal, ki nejétől Bajomi Zsófiától nemzé Zsigmondot, Istvánt,

[1]) Fábián Arad várm. 23.

Borbálát polyánkai Csapy Jánosnét, és Máriát Kenderessy Boldizsárnét. [1])

Pászthory Imre 1720-ban Pest vármegye jegyzője volt. [2])

Pászthory Mihály, ki 1770. táján Soprony vármegye alispánja volt, [3]) kétségen kivül e családból származott.

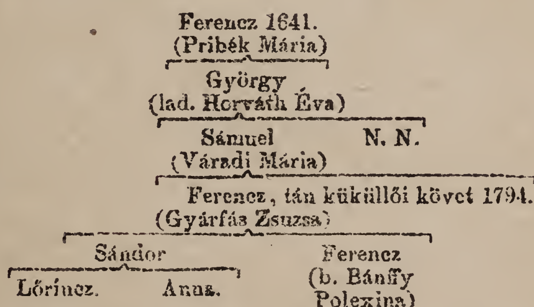
A felső-pásztori Pászthory család czímere, — mint feljebb a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pászthóy család. Pászthóy máskép Szőke Jakab 1649. jun. 29-én Nógrád megyében Alsó-Sztregován hirdetteté ki III Ferdinand királytól nyert czímeres nemes levelét.

Ugy látszik — utódai csak e Szőke nevezettel éltek, igy találjuk az 1709. évi nemesi összeirásban Szőke Lukácsot, 1776-ban pedig Szőke Sámuel Nógrád megyei czimzetes esküdtté neveztetett. [4])

Pásztohy család. (Nagy-Váradi.) Erdély családa. Doboka megyében 1702-ben M.-Kömlősön, 1770. táján M.-Ujfalván bir. [5])

Ismert törzse Pásztohy Ferencz 1641. april. 23-án kap czímeres levelet. [6]) Tőle egy ágon igy ered a család:

Tán a táblázaton álló Ferencz az, ki 1794-ben Küküllő várm. követe volt.

[1]) Geneal. authent. tom. II. Vukanus.
[2]) Eredeti oklevél.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 203.
[4]) 1709. évi protocol. p. 78. 1776. évi p. 296
[5]) Hodor Doboka várm. 206.
[6]) Kővári László, Erdély nev. cs 266

Másik Ferencz k. kormányszéki titoknok, utóbb kir. táblai ülnök, meghalt 1852-ben.

Albert aljegyző, Sándor szolgabiró Küküllő vármegyében 1844. kerűl.

Dénes árvaszéki biró 1815. körűl.

Pásztohy Gábornak neje Miksa Mária.

A táblán álló Györgynek fiától egy más ág is származik.

Pásztor család. Pásztor Ambrús és Gáspár 1714-ben III. Károly királytól nyertek czímeres nemes levelet. [1])

Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon álló, piros lábú, repülésre készülő fehér galamb, piros csőrében három arany buzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz mindenben hasonló galamb áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Hasonló nevű nemes család van Zemplin vármegyében is. [2])

Pasztorovics család. (Ivasováczi mkép gudováczi Sáfár). Más neve Sáfár volt. Sáfár Istvánt találjuk Zsigmond király korában, midőn 1430-ban a hussiták ellen ötven emberből álló banderiumot kellett kiállitani. [3]) Ennek valószinűleg unokája ivasováczi Pasztorovics János 1527-ben tett végrendeletet, melyben Kata nevű nejének s gyermekeinek hagyá mindenét. [4])

Sáffár János 1560. jun. 2-án I. Ferdinand királytól Hont megyei Teszér és Udvarnok helységre, Teszéren kőből épült curiájára, továbbá Bars megyében fekvő Ujfalu, Trencsin megyei Protha és Nógrád vármegyei Halászi helységekben fekvő részbirtokokra nyert kir. adományt. [5])

Sáfár Jánosnak első neje Feythwar Margit volt, kinek végrendelete folytán a Ghyczy Józsa, és fia István ellen folyt perben itéletet nyert 1579-ben. [6]) Ezen első neje halála után nőül vette kisfaludi Lipthay Annát, kitől Miklós és Pál (s tán György) fiai maradtak. Sáfár János 1586-ban már nem élt, a midőn özvegye egyik fiával Egerben lakott. [7])

---

[1]) Collectanea heraldica nro 634.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tom. X. vol. 7. p. 261.

[4]) Az eredeti hártyára irt végrendelet, mely a kisfaludi Lipthay család levéltárában van.

[5]) Fasc. VI. nro 28. a Lipthay cs. levéltárában.

[6]) Ugyan ott Fasc. XVII. nro 867.

[7]) Ugyan ott Fasc. XVII. nro 874. L. Nagy Iván K. Lipthay család nemzékrende. XVI. lap.

Pál élt még 1629-ben is, s valószinűleg benne a Pasztorovics család kihalt.

Patachich család. (Zajezdai gróf.) Horvátországi régi eredetű család, legrégibb ismert törzse Patachich Bertalan 1400. táján élt, és egy állitólag Graseoz vár omladékai közt talált emlékkő felirata szerint jeles és nemes ember, és a nevezett vár ura s birtokosa volt. Ennek fiát Patachich Horváth Istvánt zarándi előnévvel Magyarországban találjuk Mátyás király korában. Ezen István 1490-ben Beatrix királynétól kapja Zaránd vármegyében Zaránd, Zekrodier, Matha, Krotház, és Kovácsháza, [1]) Csanád megyében Bekenfalva, Arad vármegyében Sz. Demeter, Hodos, Kesles, Temes vármegyében Kopath, Kert helységeket; Békes vármegyében a csabai kastélyt és helységet és Berta helységet adományban.

I. Istvánnak fia volt. I. Miklós, a ki a mohácsi ütközet után elvesztvén magyarországi és alsó-szlavoniai birtokait, Horvátországba vonúlt, és miután zajezdai Herkfy Györgynek, ki Herkfy Istvánnal együtt 1507-ben II. Ulászló királytól ősi nemesi czímere megerősitését nyerte, [2]) leányát Herkfy Katalint nőül vette, ez által nyerte 1536-ban Meten máskép Zajezda várát (Varasd vármegyében), melyről utóbb a család mai napig előnevét irja. I. Miklósnak négy gyermeke maradt: I. Péter, II. Miklós, I. János és Erzsébet Thuróczi Györgynek hitves társa. Ezek közűl:

II. Miklós férfi utód nélkül mult ki. Leánya Erzsébet előbb Novachich Mátyásnak, utóbb Melegh Györgynek lön felesége.

I. Péter 1556-ban Korotna ostrománál tüntette ki magát, 1566-ban pedig Szigetvár védelmében vett részt, és ott esett el mint lovas kapitány [3]). Első neje Geréczi Anna, második Herkfi Anna. Ettől fia I. Boldizsár [4]) a kinek nejétől Babonosich máskép Benenuti Margittól gyermekei: II. Péter, III. János, III. István, Mózses, I. György, I. László, és Anna Pethő Gergelyné. Ezek közűl István és Mózses korán haltak el, I. György, ki 1621. jul. 5-én Zrinyi György alatt a Muraközben elesett; [5]) Malenich Anna nejével nemzett ugyan fiat II. Györgyöt, de ebben mag-

[1]) Most Csanád megyében van Kovácsháza népes nagy puszta.

[2]) Katona Hist. critic. XVIII. p. 516.

[3]) Istvánffy Hist. 1685. editio p. 241. et 317.

[4]) Lehoczky szerint még — úgy látszik — fiai II. Péter és István is, a ki horvátországi bánúl iratik.

[5]) Pethő Gergely M. krónika 194. l.

vaszakadt, Lászlónak neje volt Geréczy Anna, de gyermekeiről mitsem tudunk II. Jánosnak, ki 1626-ban szintén Zrínyi György alatt a német birodalomban táborozott, [1]) csak két leánya maradt: Dorottya előbb Pethő Gábor, utóbb Pethő Zsigmond hitvese, és Borbála Pethő Jánosné. Szerencsésebb volt testvéreinél utódok hagyásában II. Péter, ki 1659-ben élt, és kinek feleségül cholgi Cholnich Annától következő magzatai születtek: u. m. 1. Ádám, 2. I. Pál, 3. IV. János, 4. III. Péter a púpos, 5. Anna, Vragovich Boldizsár al-bán neje.

A most említettek közűl Ádám Tujnni (tán tinini) kapitány volt, megöletett 1680-ban [2]). Nejétől báró Orsich Aurorától egyik leánya Lajbachban apácza, a másik Prudentia Patatich Miklós neje volt.

I. Pálnak, ki 1709-ben Glinai parancsnok, első neje a dombai Sily családból volt, a második Skaricza Borbála, kitől leánya Zsuzsánna gróf Patachich Lajos neje lön.

IV. Jánosnak (1702-ben) neje Darabos Anna volt, ettől két leánya maradt: Anna b. Orsich Bernátné, és Petronella Bedekovich Menyhértné.

Ezekben I. Boldizsár ága kihalt.

I. Miklósnak fia I. János szerzé Pozsega vármegyében Nywno várát. Neje kettő volt: 1. nagyvölgyi és kilewdi Nagyvölgyi Anna, és 2. Ztresemlejei Kata. Ezektől gyermekei: II. István, Ilona előbb Rácz Jánosné, utóbb Andi Kozmáné, Anna ondódi Laki Ambrúsné, és Erzsébet Rachay Miklósné.

II. István született 1576-ban; 1626-ban báni helytartó 1627. octob. 27-én lett királyi személynök, az volt 1629-ig; a midőn Pozsonyban meghalt. Neje volt pernouczi Bedekovich Borbála: ettől gyermekei: III. Miklós, Vitalis, ki magnélkül műlt ki, IV. István, és Ilona Kuchich János zágrábi alispán neje.

IV. István Orehóczy Katával nemzé Ferenczet, kinek első neje Parapatich N., a második turani Gussich Maria-Anna volt; kitől gyermekei lőnek: 1. Janka, 2. Julianna Klára rendi apá-

[1]) Pethő Gergely M. krónika 205. l.

[2]) Wagner szerint Mss. tom. LXX p. 240. Lásd egyébiránt róla Laus posthuma Perillustris ac generosi domini D. Adami-Antonii Patachich de Zajezda, Capitanei Tujnniensis, Funebri oratione complexa a R. P. Antonio Stief soc. J. Anno M. D. C. IC

czák, 3. **Péter** pálos szerzetbeli jelölt meghalt 1709-ben, és 4. **Márta** először Brajkovich-Andrásné, másodszor Wissingerné, harmadszor báró Kulmer Ottoné.

III. **Miklós** született 1617-ben, egy lovas ezrednek és Szedriczko várnak kapitánya volt, [1]) 1657-ben eladta kuzmiczi kastélyát és sikadi udvarát a zágrábi káptalan előtt Gorup Györgynek. [2]) Meghalt 1674-ben. Neje három volt, az 1. Vragovich máskép mariassoveczi Erdewgh Kata; a 2-ik nagy-tábori Rathkay Kata; a 3-ik szlavetichi báró Orsich Márta; kiktől következő tiz gyermeke született: 1. III. **János** jesuita, bölcsészeti tudor, meghalt 1700-ban mint zágrábi rector; 2. II. **László**, kiről alább; 3. **Magdolna** Zágrábban Klára rendi apácza fejedelemnő; 4. V. **István**, elesett a verovinczi csatában 1685-ben; jegyese vagy neje volt ns Lutter Rozina, ákosházi báró Sárkány özvegye. 5 II. **Boldizsár**, kiről alább. 6. **Mátyás**, ki 1715-ben halt meg, nejétől Falusy Krisztinától fia szintén **Mátyás** maradván 7. III. **György**, jesuita, utóbb boszniai püspök, meghalt 1716-ban. [3]). 8. **Ilona**, 9. **Anna**, és 10. **Beatrix**.

II. **László** Cillyben halt meg guta ütésben 1705-ben; első neje Gorup Teréz, második Vragovich Bora; ezektől gyermekei: 1. **Teréz**, 1695-ben férjhez ment mariassoveczi Vragovich Ferenczhez, ennek halála után 1708-ban gróf Lamberg Józsefhez; 2. IV. **Miklós**, ki 1733-ban halt meg; neje volt Patachich Prudentia; 3. egy leány, domokos rendi apácza a studeniczi zárdában. 4. VI. **István**, kinek első neje kuriloveczi Malenich Izabella, a második báró Kulmer Anna-Maria; 5. **Rozina** dombai Sily Miklósné; 6. **László**, kinek neje a Rueff családból való volt. Kik származtak az itt elészámlált tagoktól, fiágon, azt táblázatunk nem mutatja; ez ág báró maradt.

III. Miklósnak fölebb említett fia II. **Boldizsár** szül. 1663. octob. 14-én. I. Leopold alatt 27 évig magyar kir. udvari tanácsos, *bárósságot* nyert, és Verőcze vármegye főispánja volt. Meghalt dec. 9-én 1719-ben. Felesége Geréczi Teréz, meghalt 1722-ben. Ettől következő nyolcz gyermeke volt:

a) **Sándor**, szül. 1697. febr. 13-án, beutazván Németországot, Belgiumot, Angol és Francziaországot, 1719-ben nőül vette a pfalzi választó fejedelem udvarából báró Freinfeld M-Karolint. Gyermekeit biztosan meg nem nevezhetjük. Zrebernik vármegye főispánja volt.

---

[1]) Adami Mss. Musaei nat. 4. lat. nro 182.

[2]) Oklevél a Széchenyi Codexben tom. XIII. a nzti muzeumban.

[3]) Irt egy munkát: „*Gloria collegii Illyrico-Bosnensis.*

b) Gábor Herman szül. 1793-ban, pappá lévén, 1721-ben zágrábi kanonok, 1729. jun. 29-én szerémi püspök, 1731-ben püspökké fölszentelve, 1733. febr. 6-án kalocsai érsekké és Bács vármegye főispánjává lett. Meghalt 1745. dec. 5-én. [1]) Ő kapott 1735-ben Sándor és Lajos testvérével családja részére grófságot.

c) Lajos, 1735-ben gróffá lett.

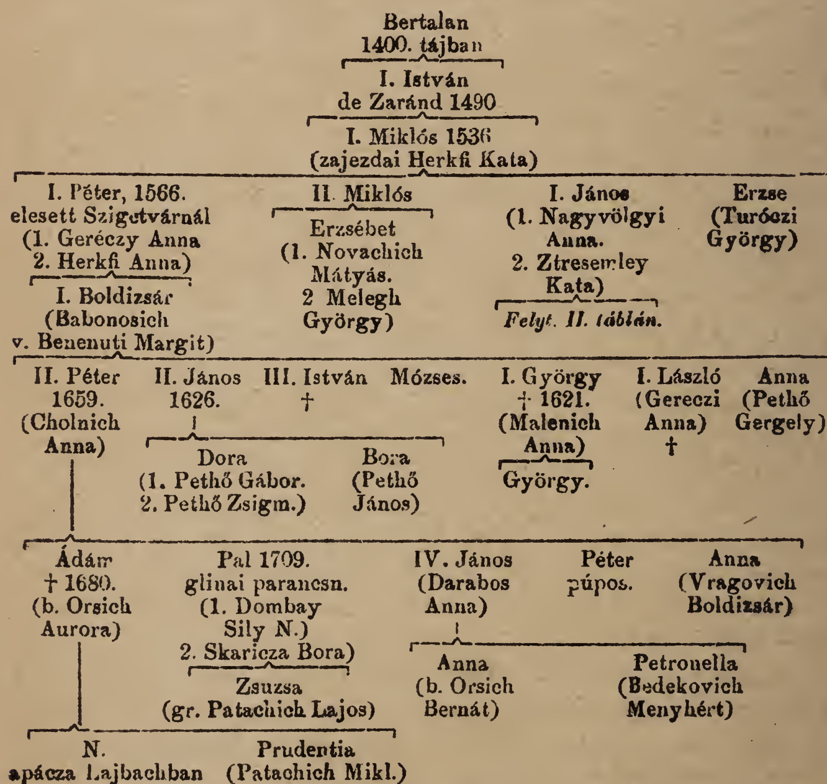
d) Zsigmond jesuita volt.

e) Kázmér magnélkül halt meg.

f) Magdolna, g) Anna és h) Beatrix mindnyájan apáczák voltak Zágrábban.

Nem ismervén a mai nemzedéket, csak az eddig említettek nemzékrendjét közölhetem, [2]) a mint következik:

I. tábla.

[1]) Katona, Hist. Colocensis eccl. II. 181–272.

[2]) Wagner Mss. tomo LXX. p. 240.

II. tábla.

I. János, *ki az I. táblán.*
(1. Nagyvölgyi Anna)
2. Ztresemley Kata)

II. István sz. 1576. † 1629. kir. személynök (Bedekovich Bora)

Ilona (1. Rácz János. 2. Andi Kozma)

Anna (ondódi Laki Ambrús)

Erzse (Rachay Miklós)

III. Miklós szül. 1617. † 1674. Szedriczko várkapit. (1. Vragovich Kata. 2. Ratkay Kata. 3. b. Orsich Márta.

Vitális †

Ilona (Ruchich János)

IV. István (Orehóczy Kata)
- Ferencz 1. Parapatich N. 2. Gussich Mária A.)
  - Janka apácza.
  - Julianna apácza.
  - Péter paulinus † 1709.
  - Márta (1. Brajkovich Andr.) 2. Wissinger 3. b. Kulmer Otto)

III. János jesuita † 1700.

II. László † 1705. (1. Gorup Teréz. 2. Vragovich Bora)

Magdolna apácza fejed. asszony.

V. István elesett 1685. (Lutter Rozina)

II. Boldizsár szül. 1663. † 1719. verőczei főispán báró lett. (Geréczy Teréz)
- Sándor sz. 1697. 1735. gróf. (b. Freinfeld Kata)
- Gábor sz. 1698. † 1745. kalocsai érsek.
- Lajos gróf 1735. (Patachich Zsuzsa)
- Kazmér †
- Zsigmond †
- Magdolna Anna Beatrix apáczák.

Mátyás † 1715. (Falusi Krisztina)
- Mátyás.

György boszniai püspök † 1716.

Beatrix.

Anna.

Ilona.

(II. László gyermekei:)
- Teréz 1695. (1. Vragovich Fer. 2. gr. Lamberg József)
- IV. Miklós † 1733. (Patachich Prudentia)
  - b. Ádám sz. 1717. † 1784. kalocsai érsek.
- VI. István (1. Malenich Isabella. 2. b. Kulmer Maria A.)
- Rozina (dombai Sily Mikl.)
- László (Ruef N.)

Meg kell még említenünk a bárói ágból IV. Miklósnak Patachich Prudentiától 1717-ben Zajezdán született fiát Ádámot, ki szintén papságra lépvén, utóbb tinnini czimz. püspök, kanczellariai előadó tanácsos, 1759-től nagyváradi püspök, bihari főispán, 1776-tól pedig kalocsai érsek, szent István rend nagykeresztese, val. b. titkos tanácsos s a hétszemélyes tábla ülnöke volt, meghalt 1784. jul. 19-én. [1])

[1]) Katona Historia Colocensis Ecclesiae II. 347.—393.

A táblázaton álló grófi ágból Lajos, kinek neje Patachich Zsuzsanna volt, 1760-ban cs. kir. tanácsos, Verőcze vármegye főispánja, Verkovecz és Rakovecz örökös ura volt. Ennek tán fia gróf Patachich János, ki 1760-ban a horvátországi báni tábla ülnöke, 1770-ben már Körös vármegye főispánja, és cs. kir. kamarás.

A táblán álló Sándornak volt tán fia azon gróf Patachich István, kinek Vragovich Borbalától fia Ferencz 1770-ben cs. kir kamarás, es a dalmát, horvát, tótországi helytartó tanács tanácsosa volt, és kinek fia volt gr. Patachich Bertalan e század elején (1810. 1815.) a báni tábla ülnöke, cs. kir. kamarás és Pozsega vármegye főispánja volt. Meghalt 1820. előtt. Özvegye gr. Patachich Eleonora még 1832-ben is élt.

Bertalannak tán testvére volt gr. Patachich Fridrik, ki 1812-ben a Ludoviceára 10 ezer forintot adományozott.

A család grófi czímere — mint itt a metszvény mutatja — négy részre osztott paizs, egy közép koronás kisebb vérttel, melynek kék udvarában jobbra dőlt horgonyon a szerencse istennője áll, két kiterjesztett kezével maga fölött rózsa szinű fátyolt tartva, mely derekát is elfedi. A nagyobb paizs 1. és 4. arany udvarában kiterjesztett szárnyakkal egyfejű fekete sas áll, kifelé fordított fejjel; a 2. és 3. vörös udvarban egy egy jobbra néző, kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első lábait ragadozásra nyujtva. A paizst kilencz ezüst gombú arany korona fedi. A paizs két oldalán zöldellő borostyán-ág virít; alúl elvágott végök keresztbe helyezve. [1])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

Patak család. (Néhol Patanecz.) Trencsin vármegye nemesi összeirásában találjuk 1666-ban Trencsin városában Patanecz néven; mint a Teszléry család egyik ágát. Patak András pedig 1721-ben ugyan csak Trencsin vármegyében Drskóczon lakott. [1])

A Patak család 1697-ben I. Leopold királytól nyert armalist, melynek alapján Patak János, Pál és Ádám 1721 május 31-én kelt nemesi bizonyitványt nyertek Nyitra vármegyétől.

Pataky család. Szabolcs vármegye nemessége sorában áll. Már a legrégiebb időben találunk e családnéven férfiakat, a nélkül hogy azokat a Szabolcs vármegyei vagy más élő Pataky családhoz mernők számitani. Ilyen Pataki Demeter, kiről oklevélben olvassuk, hogy 1345-ben Kuthun falut a Hernád folyam mellett a szepesi káptalannak engedé. [2])

Nógrád megyének 1597. évi jegyzőkönyvében találjuk említve nemes Pataky Jánost.

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll a Pataky család. [3])

Ugyanazon megyében 1672-ben több mások között Pataky János fejére is, mint Tököly hívére, jutalomdij tüzetett ki. [4]) Ugyan csak Tököly seregében szolgált Pataky Péter is 1680-ban. [5])

Pataky család. Bihar vármegyében lakott a mult század végén Pataky János, N.-Várad városának sok évig jegyzője, s több családok ügyvéde, [6]) ki 1792. jul. 26-án I. Ferencz királytól nyert czímeres nemes levelet; mely első nejétől Mátyus Juliannától született fiára Pataky Józsefre, úgy második nejétől Vörös Katalintól [7]) származott gyermekeire Mihályra, Jánosra, Antalra, és Teréz, Cecilia és Klára hajadon leányaira és ezek utódaira is kiterjesztetett.

Ezek közül Mihály 1807-ben Bihar vármegye esküdtje volt. Neje: Verner Jakabnak és Ribiczei Erzsének leányok Verner Ágnes volt.

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály vizirányosan ismét kétfelé oszlik, az alsó osztály üres ezüst udvart mutat, a felső

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Wagner Analecta Scepus.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[4]) Ugyan ott not. hist. 234.

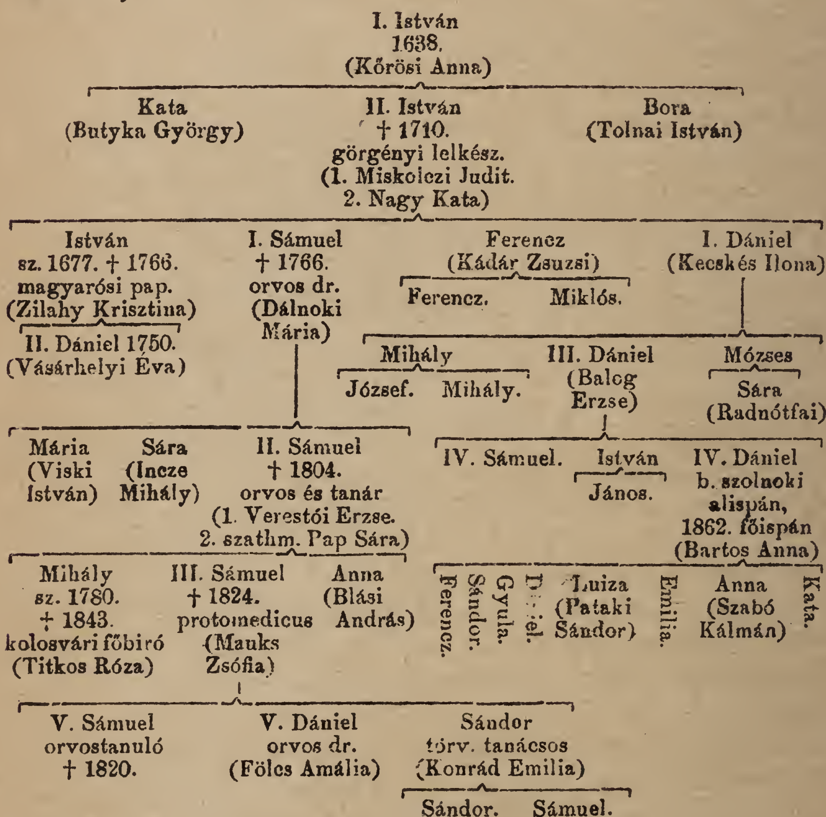
[5]) Ugyan ott not. top. 149.

[6]) B. Vay L. Német hivség 879. 880.

[7]) Vörös Katalinnak atyja Vörös Mihály, anyja Návay Katalin volt.

kék osztályban derékig látható kettős farkú oroszlán nől ki, első jobb lábával három arany búzakalászt, bal lábával egy piros fürt szőlőt tartva. A 2. és 4. osztály vörös udvarában jobbról balra rézsútosan fehér szelemen vonúl le, két oldalról egy egy arany csillag ragyog. A paizs feletti sisak koronáján vörös ruhás, zöld hajtókás kar könyököl, három arany kalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.[1])

Pataki család. Erdélyi család, Sárospatakról származott Erdélybe, előbbi neve B o j s z a volt. Első ismert törzse P é t e r, kinek nejétől Bonyha Katától született fia I s t v á n 1630-ban költözvén Erdélybe, ott kolosvári polgárrá lett. Tőle ivadéka ily renddel származott: [2])

[1]) Adami Scuta gentilitia tomo IX.

[2]) Kővári L. Erdély nev. cs. 201.

A családfa élén álló I. Istvánnak fia II. István t.-szentgyörgyi, utóbb görgényi lelkész volt, és egy családot alapított, mely a mult század elejétől mostanig Erdélyt nemzedékről nemzedékre jeles orvosokkal látta el. Ilyen volt

I. Sámuel, (szül. 1692. jan. 1.) mint tanuló gr. Teleki Ádám nevelője; 1726-ban végezte a külföldi egyetemeken tanulmányait, előbb dézsi, utóbb kolosvári orvos. Meghalt 1766. oct. 8-án vizkórban kora 75. évében. Irt orvosi munkát is. [1]) Fia

II. Sámuel (szül. 1731. mart. 20.) orvos tudor lett 1758-ban a külföldön, s visszatérvén hazájába, orvosi gyakorlata mellett a kolosvári ref. kollegiumban a math. és philosophia tanára is lön. Meghalt 1804. sept. 10-én. Három kis munkát adott ki. [2]) Fia

III. Sámuel (szül. 1765. febr. 16-án) orvosi pályáját 1794-ben kezdé meg. Szép tehetség és finom társalgó — irja róla Kőváry. A himlőoltást ő kezdte meg Erdélyben. 1794-ben Kolos vármegye főorvosa. 1812-ben országos főorvossá neveztetett, majd kir. tanácsosi czimert nyert; ő volt Erdély első főorvosa, ki a főkormányszék üléseiben kezdé előadásait. Meghalt 1824. május 7-én mellviz-kórban 59 éves korában. Irt két munkát 1. a skarlatról, és 2. az erdélyi ásványvizekről. Fia

V. Sámuel szül. 1797. nov. 14-én, szép tehetség volt, vegytani értekezéseit párisi folyóiratokban közlé franczia nyelven, még mint orvos növendék, és mint ilyen halt meg 1820. május 20-án. Halála után testvére Dániel, ki már a főkormányszéknél elkezdte hivatalos pályáját, tán hogy a család az orvosi pályán továbbá is képviselve legyen, az orvosi tudományokra adta magát és 1820-ban orvosi diplomát nyert; 1861-ben erdélyi főorvossá neveztetett. Két munkát is közrebocsátott, az egyik inanguralis értekezése, a másik a koleráról 1832-ben jelent meg. Testvére

Sándor 1834-ben az erdélyi kanczellariánál kezdett hivatalkodni, 1843-ban fogalmazó, 1850-bau cs. kir. törvényszéki tanácsos lett.

A másik ágból, mely I. Dánieltől jő le, s melynek Dézs lakfészke, volt Mózses, b. Wesselényi Miklós derék nevelője, kit Wesselényi család sirboltjába temettetett. Mihálynak fia József 1794-ben a tartományi főbiztosságnál irnok. II. Dániel Belső-Szolnok vármegyének egykor alispánja, majd (1854.) Dézs város főbirája, jelenleg (1862-ben) az ideiglenes rendszer alatt B.-Szolnok vármegye főispáni helyettese.

[1]) Veszprémi Medicorum Biograph. III.
[2]) Benkő Transylv. gen. II. 275. 326.

Ennek fia Ferencz részint saját, részint „Mányai“ álnév alatt a lapirodalomban több czikket közölt.

Pataki család. (Sárospataki.) Eredetileg ez is Magyarországról Sáros-Patakról származott Erdélybe; ott született már közűlök Pataki István 1641-ben. Tanulmányait Bánffy Dénes költségén a belgiumi akademiák látogatásával fejezte bé. Hazatérvén Kolosvárott tanár, és Apaffy Mihálynak négy évig tanitója. Bánfy Dienest fogságába is követte, s jelen volt 1674-ben Bethlen várában annak lefejeztetésén. Uj vallás követésével és terjesztésével is volt vádolva. Irt egy munkát „E világ igazgatásának mestersége, mely száz jeles Regulákban adatott elő.“ Megjelent Kolosvárt 1681. 4r. Ajánlva Teleki Mihálynak. Meghalt 1693-ban. [1]) Sirköve a kolosvári temetőben — mint irják — ma is fenáll. Utódai közűl több tanár és lelkész volt.

Dániel e század elején szász-lónai lelkész, fia József ügyvéd, 1861-ben Kolosvár választott polgármestere, melyről az országgyülés eloszlatása után visszalépett.

Pataki család. P. Mihály nyerte II. Leopold királytól 1791-ben a czímeres nemes levelet, mely szerint czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst udvarban vörös oroszlán, a baloldali vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik egymással szemközt, és mind a kettő első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany markolatú kardjára törökfej van tűzve. Foszladék jobbról és balról ezüstvörös. [2])

Pataki család. Alapítója P. Miklós, kit 1800-ban I. Ferencz király nemesített meg ily czímerrel, a rendes keresztvágással négyfelé osztott paizs 1. és 4. ezüst udvarában hármas zöld halmon fekete medve ágaskodik hátulsó lábaira felállva, és első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3. kék udvarban zöld térről három szál liliom nyúlik fel, mindeniken egy kinyilt fehér liliom virág pompáz. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirthoz egészen hasonló medve nyúlik fel, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [3])

Pataki család. (Désfalvi.) Küküllő megyében lakozik. Máté megyei főbiró 1702. jul. 6. uj adományt vesz. [4]) Sándor 1815-ben

---

[1]) Magyar Irók II. 248.
[2]) Ugyanott.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[4]) Kővári L. Erdély nev. cs. 260.

Küküllő vármegye alispánja, és az unitariusok küküllői megyéjében egyház-felügyelő.

Az utóbbi időkben Károly kir. pénztánok, testvére József főkormányszéki hivatalnok volt.

Ezeken kivül még több Pataki nevű család is létezik Erdélyben. A székelyeknél már 1462-ben főember volt Pataki Antal. [1]

Pataki Pálnak leánya Mária 1695-ben halt meg. [2]

Pataki Antal szabó mester Lugoson, Hunyad vármegyétől 1845. május 23-án nyert nemesi bizonyitványt, és azt Krassó vármegyében lakta helyén 1847. aug. 4-én kihirdettette.

Patakfalvy család. Erdélyben a székelyek közt találjuk Patakfalvy Kelement 1505-ben, mint székbirót, és Pétert az udvarhelyi constitutioban, hol gyorsaságos-nak is neveztetik. [3]

Patay család. (Báji.) Szabolcs vármegyei eredetű régi család, mint azon megyei Báj helység leirásánál egy statistikusunk [4] irja, és a nevezett helységnek — melyről előnevét vette, most is birtokosa.

A család idővel több ágra oszolva, több megyébe, nevezetesen Szatmár, Ugocsa, Pest, Bihar vármegyékbe terjedt el.

A mult század elején élt közülök Patay Sámuel, ki több birtokot szerzett, nevezetesen 1755-ben nádori adományt vitt Ugocsa megyei Bekény helységbeli részbirtokára. [5] 1765-ben Szatmár megyében a szennyesi pusztára stb. Neje volt Szuhay Erzsébet, ki 1765-ben halt meg, s kivel 35 évi házassága után következő családfát alkotta:

I. Sámuel
1755.
(Szuhay Erzse † 1765.)

- Ferencz (Fáy Kata)
- I. József 1770. 1819. (1. Darvas Zsuzsi. 2. Fáy Bora)
  - József (Fáy Zsuzsi)
  - II. Sámuel (Bárczay Zsuzsa)
    - III. Sámuel sz. 1799. oct. 2. Abauj v. követ és alispán.
  - Bora (Gáspár Pál)
  - Mária (diószeghi Erdődy László)
  - Pál (Pogány Zsuzsi)
  - I. István sz. 1779. † 1852. Szabolcsi alisp. s követ (Ilosvay Polexina)
    - *Folyt. köv. lapon.*
  - Kata (Rhédey Ferencz)
- Erzse (Beleznay Mihály)
- Pál.

[1] Kállay, Székely nemz. 88. és 275.
[2] Baranyi, Halotti beszédek.
[3] Kállay id. h. 275.
[4] Fényes, Geogr. szótár I. 68.
[5] Szirmay C. Ugocsa 122.
[6] Szirmay Szatmár várm. II. 19. 20.

I. István, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1779. † 1852.
Szabolcsi alisp. s követ
(Ilosvay Polexina)

II. István	László	I. András	Jolánta	Piroska	Kata	Hermina
honv. ezredes 1861. képviselő (1. Tussay Teréz. 2. Kállay Teréz)	†	† 1861. nov. 22. (Dolinay Teréz)	(1. Borbély Mihály 2. Zoltán Mihály)	(leveleki Molnár Ágost.)	(Zoltán János)	(Oláh Mihály)

I. András gyermekei:

Gyula	András	Polexina	Kata.
†	(Török Gabriella)	(Szepessy Gyula)	

E családfán álló I. Józsefnek fia I. István (szül. 1779-ben,) Szabolcs vármegyének első alispánja, országgyülési követe, insurrectionalis ezredes és helv. hitv. egyház megyei főgondnok volt. Meghalt 1852-ben. Nejétől nagy-ilosvai Ilosvay Polexinától született gyermekei közűl II. István volt honvéd ezredes és 1861-ben országgyülési képviselő. Ennek testvére I. András meghalt Debreczenben 1861. nov. 22-én kora 50. évében, eltemettetett Madán a családi sirboltba. Fia András 1862. máj. 11-én vette nőül Török Gabriellát.

II. Sámuelnek, ki 1808-ban a Ludoviceára 2000 frtot adott, [1]) fia III. Sámuel szül. Csekeházán 1799. octob. 2-án, 1842-ben Abauj várm. másod, 1846. óta első alispánja és követe is volt.

Egy másik ágnak töredék nemzékrende következő:

László
(Ottlik Éva)

Ferencz	László.

Ferencz gyermekei:

Julianna	László.	Ferencz.	Kristóf.
(Benkó József)			

A báji Patay család Zemplin vármegyében már a XVII. század végén feltünik, a midőn Patay János a Tökölyi híveitől vissza nyert megyei pecsétet a vármegyének 1686-ban átadta. [2])

Rákóczy II. Ferencznek Patay Sámuel biztosa volt, és ennek parancsára dúlatta fel 1705-ben Tokaj várát. [3])

Zemplin vármegyében e század elején birtokos a család Tarczal, Zombor, Bodrog-Keresztúr, Szeghi és Legyes-Bénye helységekben. [4])

---

[1]) 1808 : 7. törv. cz.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not hist. 265.

[3]) Ugyan ott not. hist. 289. not. top. 139.

[4]) Ugyan ott not. top. 153. 158. 176. 178. 231.

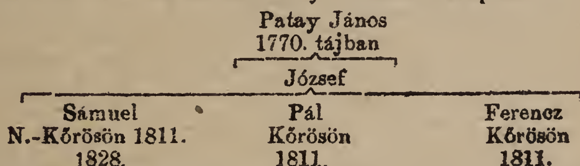
Szatmár megyében birtokos e század elején Kis-Mada, Csáholy, Sándor, Kocsord, Győrtelek helységekben; Patay Mihály Vetésen.[1]

Borsod megyében Patay Gergely 1761-ben a bábonyi barnahegyi szőlőjét eladja Kossuth Györgynek.[2]

Patay család. Törzse Patay János, ki 1614. aug. 10-én II. Mátyás királytól nyerte czímeres nemes levelét. Valjon nem ugyan egy-e ezen család a felebbi báji Patay családdal, nem tudjuk.

Az említett Jánostól eredt Patay János, ki Pozsony vármegyei Szigeth-Miklósról Pest megyei Kőrösre költözött. Ennek testvére Pozsony megye előtt nemességét 1776-ban pör utján igazolta, és arra 1781-ben kir. megerősítő leiratot nyert.

A Kőrösre költözött János ily családfát alapított:

A végnemzedék közt álló Sámuel 1811-ben Pozsony vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát Pest megyében testvéreivel együtt ugyan azon évben kihirdetteté, 1828-ban pedig maga nevére Nógrád vármegyében is publicáltatta.

Patai család. Erdélyi család. Patai B. János m.-bogáti, utóbb szászvárosi ref. lelkész. Egy munkát adott ki angolból fordítva magyar nyelven ily czím alatt: „Lelki igazgatás a betegségben és a halál árnyékában." Utrecht 1710-ben.[3]

Patasovich család. Gömör vármegye nemes családa.

1755-ben Patassovich Mátyás Nógrád megyében a kétségtelen nemesek közé iratott. Valószinűleg ennek leánya Éva Darvas Pál neje 1760-ban.

Patha család. (Malomsoki.) Győr vármegyei kihalt család. Malomsoki Patha Mihály 1479-ben királyi ember volt.[4]

Pathó család. (Magas-marti.) Szatmár vármegyében van Pathóháza helység, hajdán Magosmart nevet viselt; ezt a Pathó család törzse 1260-ban nyerte királyi adományban.[5]

---

[1] Szirmay Szatmár várm. II. 92. 106. 113. 116. 117. 120. 135.

[2] Okirat.

[3] Benkő J. Transylvania gen.

[4] Teleki Hunyadiak kora XII. 88.

[5] Fényes Geogr. szótár III. 205.

1460-ban magasmarthi Pathó István királyi ember (homo regius) volt Mikolay Lászlónak Charnavoday Egyed elleni perében.

1547-ben Pathó Menyhért magasmarthi részjószágában uj királyi adománynyal megerősitetett. [1]

1581-ben Szatmár vármegye Pató Menyhért ellen egy atyafia részére Magosmarthon tett erőszakos foglalás miatt itéletet hoz. [2]

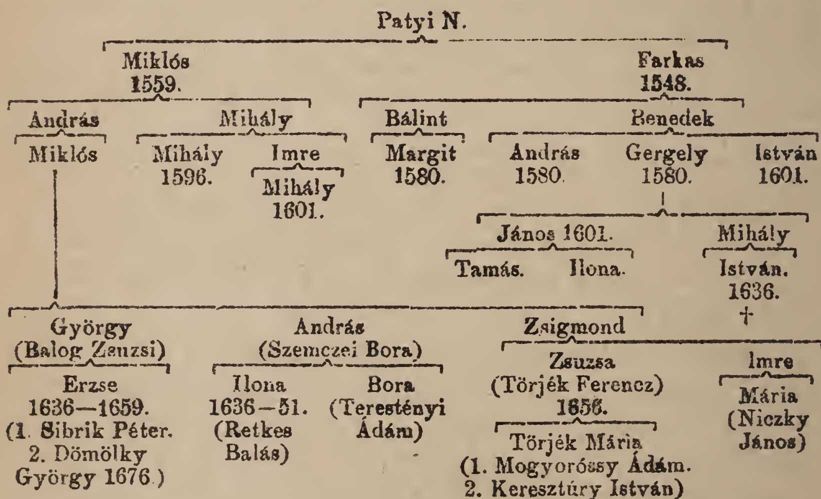
A Pathó család legutolsó tagja Pathó Anna Kún Dávidné, még e század elején (1807.) élt és birtokos volt Pathóházán. [3]

A családból többen viseltek megyei hivatalt, igy 1610—15-ben Pathó Ferencz Szatmár megyei alispán volt. Ugyan ő előbb 1605-ben adórovó (dicator.) [4]

Pathócsy család. *Lásd Patócsy.*

Pathy család. Pathy Miklós 1579. nov. 1-én Báthori István erdélyi fejedelemtől nyert czímeres nemes levelet, mely 1722-ben B.-Szolnok vármegyében hirdettetett ki. [5]

Pathy család. (Vagy Patyi.) Vas vármegyei Kis- és Nagy-Paty helységről vette nevét és hajdán azt birta is. Nemzékrende kihalásáig következő:

[1]) Szirmay Szatmár vármegye II. 307.
[2]) Muzeumi kézirat fol. lat. nro 2340.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 307.
[4]) Ugyan ott I. 129. 137.
[5]) Az eredeti armalis Szatmár vármegye levéltárában van.

E családfa Rimanóczy Antalnak Niczky Antal ellen Kis- és Nagy-Paty iránti kir. táblai peréből van véve; [1]) s miután a nevezett helységek Vas megyében vannak, és Paty-nak iratnak, a családnév is — noha a genealogián Pathy-nak irva fordul elé, bizonyosan szintén Patyi-nak mondatott ki. Vas vármegyében különben felső-őri Patyi nevű család is él, vagy élt; egyike lévén a Felső-Őr helységre 1582-ben uj kir. adományt nyert családnak.

Az eléadottak állván, miután Komárom megyében Path nevű puszta létez, igy valószinüleg erről neveztetett, s a Patyi családtól különböző volt azon család, melyből Pathy Miklós 1616-ban nevezett Path pusztán egész nemes udvartelkét Markházy Mártonnak zálogítá el. [2])

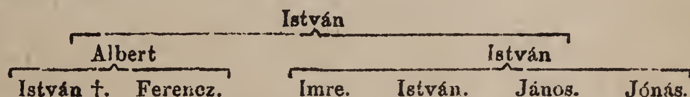
Patkó család. Veszprém vármegyében találjuk a XVII. században; 1639-ben Pirithben osztozik.

Patkó Mihály és János 1751. febr. 8-án Veszprém vármegyétől vett ki nemesi bizonyitványt.

Nógrád vármegyében Patkó János 1778. január 11-én Pálfalván birtokrészét zálogba adta Horváth Pálnak.

1749. mart. 20-án Patkó István szegénységi bizonyitványt kap.

Heves vármegyében Hevesen lakott Patkó Mihály, kinek fia István szül. 1730. mart. 13-án. Ennek utódai Kőrén laktak s laknak tán most is, nemességük igazolását 1846. táján ily nemzékrendi töredék mellett keresték:

Patkós család. (Tornai.) Közülök Mátyás Alsó-Fejér vármegye adóiró biztosa, 1815. körül megyei táblabiró, s utóbb N.-Enyed város tanácsnoka.

Patócsy család. (Eperjesi és Kecskeméti †.) Szerepét leginkább János és I. Ferdinand királyok korában játszta. Eredetét nem ismerjük. Előnevét a hajdán Arad megyében fekvő Eperjesről (ma puszta Békes megyében) veszi, mely hajdán Iregd-nek is neveztetett. Utóbb Kecskemétről irta a család előnevét.

Első ismert törzse a Patócsy-aknak Bertalan, ki Dormányi Miklósnak fogadott fia volt, és ettől kapta örökbe 1492-ben az alaty-

---

[1]) Lásd geneal. auth. I.

[2]) Fényes Komárom várm. 132.

tyányi, kéri és jánoshidai részbirtokot bevallva a jászói konvent előtt; [1]) utóbb e birtokra 1535-ben uj királyi adományt nyert, és azokba a budai káptalan által be is iktattatott. [2]) Nevezett Patócsy Bertalan 1505-ben Arad vármegye követe volt a rákosi országgyülésre. [3])

Bertalannak két neje volt, és ezektől két fiát ismerjük, az egyiktől Miklós, a másiktól János született

János, ki egy 1511. évi okmányban egregius Joannes Pathóczy de Eperjes alias Iregd neveztetik, ugyan e szerint beiktattatott Arad vármegyei Palelese helységbe, melyet tőle miután Haraszthy Ferencz elfoglalt, ezt mint erőszakos foglalót megidézteté. [4]) 1536-ban megosztozván testvérével I. Miklóssal [5]), az erdélyi birtokokat nyerte, míg I. Miklósnak Kecskemét stb. jutott. Mindkét testvér de Kecskemét irta előnevét. Jánosnak neje Kabos Margit volt, gyermekeit nem ismerjük, legalább még 1536-ban nem voltak gyermekei. Ugy látszik, egyik fia volt György, ki mint Békes Gáspár híve 1575-ben nótáztatott [6]) utóbb javai egy részét vissza nyerte.

I. Miklós, Bertalannak — úgy látszik — Czibak leánytól való fia, ki 1534-ben Czibak Imre haláláért Grittin boszút állott. [7]) 1536-ban osztozván meg János testvérével a kolosmonostori convent előtt, Felső-Tökti birtokának felét, és Igricznek pedig negyedét Erdélyben Doboka vármegyében átadja öcscsének Jánosnak, ki viszont ezekért neki cserébe adja Pest megyében kecskeméti és jánoshidai, Heves megyében pedig kéri és alattyáni részbirtokait; magszakadás esetében egymásnak a kölcsönös örökösödést biztosítván. [8]) Miklósnak felesége Bethlen Erzsébet, [9]) Bethlen Miklós leánya volt, ennek jogán elfoglalta Bethlen várat, és azt fiai Boldizsár és Ferencz is birták, de idővel vissza szállott a Bethlen családra. Fiai voltak: Ferencz, Boldizsár, Gáspár, Miklós, Lajos és tán Bernát is, leánya Margit előbb Ábrahámffy Istvánné utóbb Kochfy Györgyné.

---

[1]) Kövesdy Processus fam. Földváry p. 151.

[2]) Ugyanott 152.

[3]) Katona Hist. critic. XVIII. p. 425.

[4]) Fábián Arad várm. 249.

[5]) Hornyik János Kecskemét város története I. 219.

[6]) Bethlen Wolph. Hist. II. 376. és Kemény Cap. Albens. 232.

[7]) M. Akad. történelmi tár II. I. p. 53.

[8]) Hornyik J. Kecskemét város I. 219.

[9]) 1539-ben nejeül Kata olvasható Fábián Arad várm. 7. lap, tán tévedésből!?

Nevezett fiúk mindnyájan Izabella pártján állottak, miért I. Ferdinand által hűtlenségi bélyeggel sujtatva, magyarországi jószágaik 1556—58-ban elkoboztattak.

Ferencz született Arad megyei A.-Eperjesen. Izabellának egyik legmegbizottabb titkos tanácsosa volt. 1550-ben — úgy látszik Gyula vár kapitánya volt, midőn őt az ármányos Martinuzzi elfogatá és Váradra viteté, azonban innen csak hamar kiszabadult, és 1551-ben már részt vett Lippa ostromában. Izabellához mind végig ragaszkodással viseltetett, és ennek érdekében mindég erélyesen működött. Ezért sujtá őt többi közt I. Ferdinand jószágvesztéssel, és 1556-ban testvéreivel Gáspár, Miklós és Lajossal együtt elvesztett Kecskemét város egész fele részét Liszti Jánosnak adományozta. [1]) Ferencz Békes és Zaránd vármegye főispánja volt 1543-ban, [2]) és birta Gyulát s több hozzá tartozó falut is. Élt még 1560-ban is. Leánya Zsófia Bebek Györgyhez ment férjhez.

Boldizsár, Ferencznél idősebb testvér, 1554-ben Erdélyben Izabella részére felkelést rendezett, de Dobó által elnyomatván, Bethlen várában ostrom alá fogatott, honnan tisztes föltételek alatt szabadúlt meg öcscsével Ferenczczel együtt. 1556 ban már I. Ferdinand mint hozzá hűségtelennek kecskeméti birtokát Vizkelethy Györgynek és Jakabnak adományozta. [3]) 1564-ben Zaránd vármegye főispánja volt.

Gáspár birt Bihar vármegyében is Nagy-Mihályon, szintén Izabella híve volt, ezért testvérével együtt úgy a kecskeméti [4]) valamint az alattyáni és jánoshidai jószágokat [5]) hűtlenségi bélyegen elveszté, és I. Ferdinand azokat másoknak adományozá; noha 1560-ban Bernát és Boldizsár testvéreivel tiltakozott a leleszi convent előtt azoknak eladományozása ellen. [6])

A családfa következő:

[1]) Hornyik id. h. I. 223.
[2]) Mogyoróssy J. Gyula Hajdan és most 176.
[3]) Hornyik id. h. 222.
[4]) Ugyan ott 223.
[5]) Kövesdy Processus Fam. Földváry p. 152.
[6]) Hornyik Kecskemét 226.

Bertalan
1492.
1505. Arad követe.
(1. Czibak N. ? 2. N. N.)

I. Miklós 1536. (Bethlen Erzse)	2-tól János 1536. (Kabos Margit)

Boldizsár	Ferencz	Gáspár	Miklós	Lajos	Bernát	Margit
zarándi főisp. 1564.	Békes és zarándi főisp. Gyulai kapit. 1543 - 1560.	1558. 1560. (Forgách Magdolna)	1558.	1558.	1560.	(1. Ábrahámffy István. 2. Kochfy György)

Ferencz leánya:
Zsófia
(Bebek György)

Lehoczky még egy ágat említ, melyből Albertnek fia Kelemen, ennek fia György 1583-ban birta S.-Patakot, s kihalt, leányai Haller Istvánhoz és Csáky Pálhoz mentek férjhez. [1]) Ezen említett György tehát egy személy lehetett a felebb említett Györgygyel.

Úgy látszik — a család végső ivadéka — Ferencznek leánya Patócsy Zsófia, pelsőczi Bebek Györgyné volt, kit mint Szadvár hős védnőjét ismer történelmünk. [2])

Zemplin vármegye czímerleveles nemessége sorában Szirmay még e század elején is említ Patóchy családot, [3]) mely azonban az eperjesi Patócsy-akkal bizonyosan semmi vérséges összeköttetésben nem állott.

Patolcs család. Patolcs András 1684. octob. 21-én Apaffy Mihálytól nyert czímeres nemes levelet, mely azon évben az erdélyi országgyülésen és Marmaros vármegyében kihirdettetett. [4])

Patrubány család. 1759-ben nemesítetett meg M. Terézia királyasszony által.

Czímere következő: a paizs kék udvara a felső jobb oldali szegletből az alsó baloldali szegletig rézsutosan huzott ezüst szelemen által, melyen három egymás után repülő vadgalamb (vagy vércse) látszik, kétfelé osztatik; a felső udvarban négy római arany pénz ragyog, az alsó udvarban zöld téren daru áll fölemelt egyik lábával keresztet tartva, csőrében aranykeresztet emelve. A paizs fölötti sisak koronájá-

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 298.
[2]) Lásd életirását Losonczi Phönix III. kötetében e munka szerzőjétől.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[4]) Szatmár vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

ból két kiterjesztett kék sasszárny lebeg, mindeniken két két arany pénz ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

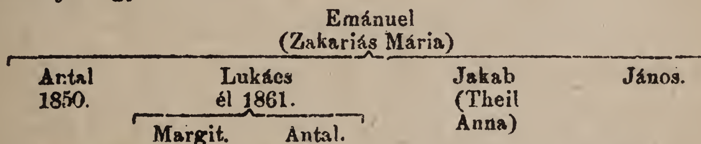
A Patrubány család fészke Erdélyben Erzsébetváros, hol 1794-ben Márton a sz. kir. város főbirája, Gergely ugyan annak pénztárnoka, Antal ugyan ott esperes és plébános volt, 1815-ben György ugyan ott pénztárnok.

1787-ben István a m. és erdélyi udv. kanczellariánál számvevő tiszt.

Patrubány János Krassó vármegyének aljegyzője, és táblabirája Békes vármegyétől 1807. aug. 4-én kiadott nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében 1812. jul. 20-án kihirdetteté. E János kihalt.

Pattantyús család. Ismeretes közülök Balás, ki 1552-ben Temesvár alatt vitézkedett, hol egy törökkel párbajt vív; ekkor elfogatik, de megszökik. 1575-ben a székelyek hadnagya és Békes Gáspár híve. Tán testvére Pattantyús Tamás, ki Temesvár alatt esett el.

Erdélyben jelenleg is van hasonló nevű család „danczkai" előnévvel, mely hajdán állitólag Álgyus névvel élt és székely eredetű. Ismeretes közülök néhai Pattantyús Emánuel kereskedő volt, özvegye Zakariás Mária, meghalt 1858-ban. Fia 1. Antal Kolosvár egyik vagyonosabb polgára, volt kereskedő, 1848-ban főleg Beöthy Ödön kormánybiztossági idejében hazafias áldozatairól ismeretes. Meghalt 1850-ben. 2. Lukács, kinek gyermekei Margit és Antal, 3. Jakab, kinek neje Theil Anna; 4. János; több helyen birtokosok. Családfájuk igy áll: [2])

Patvaróczky család. (Ivánkai.) Nyitra megyei kihalt nemes család. Patvaróczky Gergely 1548-ban Nyitra megyei Ilmér helységben volt curiáját elzálogította Dóczy Miklósnak, [3]) Ugyan ottani elpusztult curiáját 1550-ben szintén Dóczy Miklósnak vallotta be. [4])

Iratott a család Patvaróczy-nak is, e néven Anna 1559-ben magyarbéli Bosnyák Ambrusnak volt felesége.

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Török A. közlése szerint.

[3]) Szentbenedeki Convent protoc. B. p. 130.

[4]) Ugyan ott protoc. B. pag. 193.

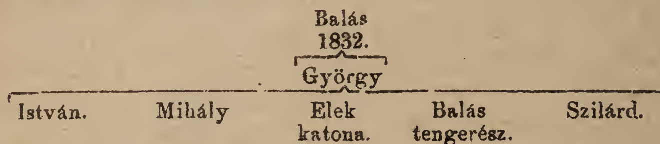
Patyánszky család. (Viszáki.) Krassó vármegyei adományos nemes család; a nevezett megyében Viszák (vagy Vizág) helységet Milenkovits Patyánszky Balás nyerte királyi adományban 1832. julius 27-én, és adományos nemessége azon megyében 1835. január 24-én kihirdettetett.

A család jelenleg is birja Viszák helységet, továbbá Remetét, Birnát és Szatumikót.

Balásnak fia György, ennek fiai István, Mihály, Elek, hadnagy, Balás tengerész, Szilárd a külföldön tanult.

Jelenleg csak a Patyánszky nevet viselik.

Családfai kimutatásuk ez:

Patyi család. *Lásd Pathy.*

Pauer családok. Három Pauer nemes családot ismerünk.

Az első rendbeli 1722. évi julius 11-én III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet Pauer Mátyás és Ferencz személyében, [1]) czímere a paizs kék udvarában ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három szál kinyilt fehér virágú liliomot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A második rendbeli 1798-ban I. Ferencz király által Pauer József személyében nyert czímeres nemes levelet. Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban ezüst kereszt látszik, négy ága között egy egy ezüst csillag ragyog; a 2. és 3-ik vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két arany szarvas-agancs között pánczélos kar nyúlik fel, kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [2])

A harmadik rendbeli nemes Pauer család szintén 1798-ban I. Ferencz király által Pauer Mihály és János személyében emeltetett czímer-leveles nemességre. Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4-ik arany udvarban zöld téren kék nadrágos, kék hajtókával diszített szürke kabátos fekete kalpagos katona áll, oldalán kard-hüvely

[1]) Collect. herald nro 326.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

lóg, kivont kardját jobb kezében tartva; a 2. és 3-ik vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, első jobb lábával buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között, melyek mindenikén egy egy ezüst kereszt ragyog, pánczélos kar nyúlik fel, kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]) Úgy látszik — e két utóbbi család a czímer-hasonlóság után itélve, rokonságban áll.

Pauer család Fényes Geographiája szerint Tolna vármegye nemessége sorában áll, azonban melyik e három közűl?—azt meg nem határozhatjuk.

Pauka család. Pauka Mihályt 1717-ben III. Károly király emelte magyar czímeres nemességre. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, piros lábú fehér galamb, piros csőrében zöld ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan galamb áll, két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pauker család. Heves vármegye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában.

Paukovich család. (Senkviczi.) Ősi fészke Pozsony vármegyében Nagy-Senkvicz, hová a család elődei Horvátországból telepedtek le 1550-ben; és ott volt lakhelyük a XVII. század végeig.

A csalad ősei közűl egyik, kinek keresztnevét nem tudjuk, 1566-ban Veszprém vár védelmében vett részt a török ellen, egy másik ős: Paukovich Miklós 1659-ben Senkviczen plébános volt. [3])

I. Leopold király korában élt Paukovich Mátyás, ki őseinek, különösen atyjának nyomait követvén, érdemeinek tekintetbe vételével nevezett király által maga és neje Várday Erzsébet, úgy gyermekei János s Klára és ezek utódaira nézve is 1684. sept. 17-én uj czímeres nemes levéllel adományoztatott meg.

A czímer, — melyet a család ekkor nyert, és melyben a hold és csillag az ősöknek a törökök elleni hadjáratokban szerzett érdemeit jelezi, — mint a metszvény ábrázolja, egy fenálló hadi paizs, mely a jobb oldali felső szegletből rézsutos vörös szelemen által három udvarra oszlik, a vörös szelemen jobb oldalán arany koronás magas szikla emelkedik, mely felé egy, hátra felkondorított kettős farkú arany

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[2]) Collect. herald. nro 563
[3]) L. Kolinovich, Vita et gesta Ms. az egyetemi könyvtárban. pag. 12.

oroszlán siet, első, fölemelt jobb lábával arany keresztet tartva; a paizs felső kék szegletében arany csillag, az alsó kék szegletben pedig növő arany félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján ezüstös fehér daru áll, fölemelt jobb lábával egy kövecset tartva, az éberséget jelezve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család Pozsony megyéből utóbb, a XVIII. század első felében Gömör vármegyébe telepedett, Paukovics Jánosnak szamosszeghi Petók Erzébettől született fia József által, ki szentkirályi Pletrich Annával nemzé többi közt fiát I. Andrást.

Nevezett I. András Gömör vármegyénél közpályára lépvén, mint jeles tehetségü és nagy törvénytudományú férfiú 1764-ben nevezett vármegye főjegyzője lett [1], és viselte e tisztet 1769-ig. Megházasodván nőül vette szántói Szabó Lászlónak Gömör vármegye alispánjának leányát Szabó Krisztinát, kitől következő hat gyermeke született: 1. László, kiről alább. 2. Anna Urbányi Ferencznek Gömör vármegye főügyészének neje. 3. Erzsébet hamvai Darvasné, kihalt. 4. Magdolna Csernyus Antalné. 5. Zsuzsánna és 6. Janka, elhaltak. Meghalván Szabó Krisztina, Paukovich I. András másodszor is megnősült, feleségül vévén brezoviczai Bugarin Horváth Juliannát, kitől született fia II András, kiről alább.

László, I. Andrásnak legidősb fia, szintén a szántói Szabó családból vett feleséget, kivel azonban csak 1811. évig élhetett, miután ez idő tájban meghalt; három leányt hagyván maga után, kik közűl az egyik: Julianna sánkfalvi Fodor Pálhoz, a másik Sebe Mihályhoz, a harmadik Kornis Józsefhez ment férjhez. És igy fiágon László ága kihalt.

II. András szintén Gömör vármegyénél kezdé hivatalos pá-

[1] Bartholomaeides C. Gömör. p. 765.

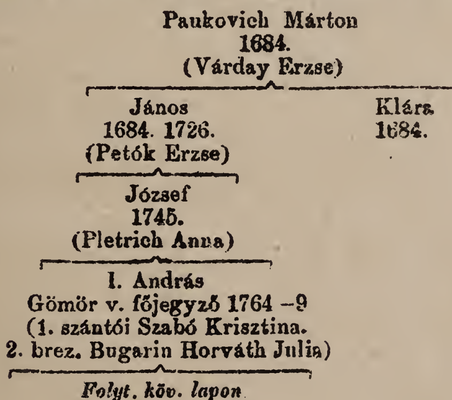
lyáját, hol azt 1816-ban mint főszolgabiró vegezte be, miután a következő évben kivált a törvény-tudományban alapos és széles ismereteinél fogva a kir. tábla birájává neveztetett ki. 1820-ban királyi tanácsosi czímet nyert. Meghalt széklakhelyen Tibában 1823. évi dec. 6-án. Neje kettő volt, az első gr. Pletrich Apollonia, (gróf Pletrich László tábornok leánya), kitől született fia Ferencz; második most is élő neje, illetőleg özvegye négyesi báró Szepessy Anna, (báró Szepessy Sámuelnak Batta Máriától született leánya, a néhai b. Szepessy Ignácz pécsi püspök nővére;) kitől születtek Mária és Anna leányai.

Paukovics Ferencz lakott Tibában, meghalt 1847-ben. Özvegyétől szendrői Török Magdolnától csak leányai maradtak: Petronella és Clementina.

Paukovich Mária péchujfalusi Péchy Eugennek 1855. óta özvegye, meghalt 1860-ban; hagyván maga után fiait Péchy Lászlót, Eugent és Bélát.

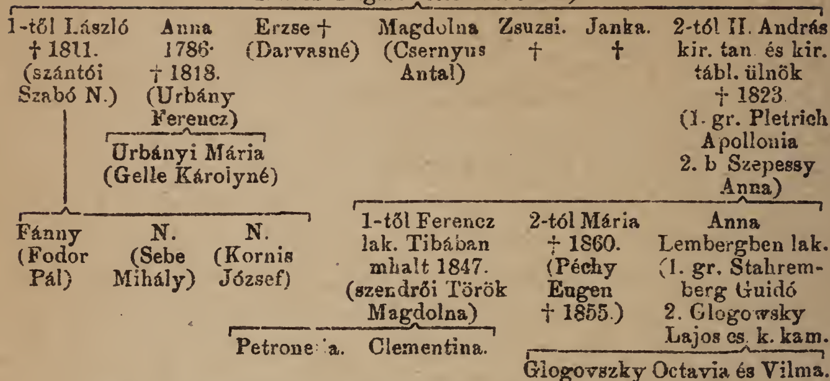
Paukovich Anna, első férjének gróf Stahremberg Guidó kapitány és máltai r. lovagnak kora halála után 1837-ben másodszor férjhez ment Magyarországban is honfiusított glogowieczi Glogowszky Lajos, cs. kir. kamaráshoz, [1]) kivel jelenleg Lembergben él, édes hazáját és annak nyelvét a távolban sem feledvén, mindkettőhez forró ragaszkodással viseltetik. Utóbbi férjétől két leányuk él Oktavia és Vilma.

A családfa a XVII. század végétől kezdve következő:

Folyt. köv. lapon

[1]) Glogovszky Lajosnak első neje gróf Stadnicki Terezia csill. ker. hölgy volt, kitől leánya Glogovszky Julianna 1844-ben gróf Potocki Istvánhoz ment férjhez

Ugyan e családból, úgy látszik Józseftől eredt Paukovics Márton, ki 1795—1816 ban élt, és a szantovai és apatini kir. kincstári urodalmak ügyésze volt. Egyetlen fia Pesten mint tanuló halt meg.

Paukovich Pálnak neje Makay Anna volt 1818-ban; de ez is magnélkül halt meg.

Jelenleg a Paukovics családból csak leány-ágon P. Anna Glogovszkyné asszony és Paukovics Ferencz két leánya Petronella és Klementina élnek.

Pauler család. Eredetileg pozsonyvárosi polgárcsalád, nemességét I. Ferencz királytól nyerte, ki 1817. dec. 3-án kelt és Pest Pilis-Solt vármegye 1818. nov. 17-ki közgyülésén kihirdetett czímeres levele által Pauler Antal (szül. 1759.) a magy. kir. udv. kamara számvevőségi tanácsnokát azon érdemei tekintetéből, melyeket magának mint Pozsony sz. kir. városának hívatalnoka (1777—1786.), utóbb az egyesült országos, majd magy. kir. udv. kamrai számvevőségnél mint annak számvevő tisztje, kiadója és tanácsnoka főleg több kamrai biztosságok alkalmával, a török hadjárat alatt pedig (1788.) mint a slavoniai tábori tartományi biztosság fogalmazója szerzett, és általa fiát ifj. Pauler Antalt (szül. 1785.) a magyarországi cs. kir. főhadi kormányszék fogalmazóját, magyar nemességre emelte. [1])

A nemesség szerzője a magy. udv. kamra 1825-ben al-, 1829-ben főszámvevője lett (Rationum magister); e hívatalban I. Ferdinand által 1532-ben első kamarai számvevő mesterré nevezett Pétervárádi

[1]) Az eredeti czim. levél szerint.

Balásnak (Blasius de Varadino Petri) harminczkettedik utódja; — és ötvenhat évi szolgálata után 1833-ban nyugalomra lépvén, magyar kir. tanácsossá neveztetett. Meghalt 1846 május 19-én. Fennevezett fia ifj. Antal utóbb (1829.) cs. kir. tábori hadtitkárrá, a dalmát országi főhadi kormányszék közügyi előadójává és irodaigazgatójává lőn, és 1846-ban nyugalmaztatván, 1847. octob. 7-én Budán meghalt. Nejével Markovics Tereziával, Markovits Mátyás kir. tanácsos és jogtudós leányával nemzett gyermekei:

Tivadar (sz. 1816.) és Janka; amaz előbb a zágrábi és győri akademiában (1838—1848) jelenleg a pesti egyetemnél nyilv. rendes jogtanár, egyetemi nagys. rector, és magy. akademiai rendes tag. Deréky Sarolta nejével nemzett gyermekei: Gyula (szül. 1841) kinek nevét már eddig is a történelmi irodalom terén több, — szép reményekre jogositó értekezések alatt olvashatni, — és Gizella.

A család czímere, — mint itt a metszvény ábrázolja, — egy fenálló hadi paizs, melynek alsó része hegyes csücsbe végződik, s mely rendes keresztvágással négy udvarra oszlik; az 1. és 4-ik arany udvarban egy vörös kötésű könyvön fekete egyfejű sas áll, csőrében meztelen kardot tartva; a 2. és 3 ik kék udvart középen egy vizirányos vörös szelemen metszi kétfelé, a szelemen fölött két, alatta pedig egy arany csillag ragyog, amott a két csillag között még egy növő félhold is fénylik. A paizs feletti nyitott sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szarvaival jobb felé fordult félhold ragyog. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Pauli család. Pauli József 1718-ban III. Károly m. királytól nyerte czímeres nemes levelét. [1])

Czímere a paizs kék udvarában jobbról vörös ruhás, balról pánczélos kar, könyökben meghajolva, s egymással átellenben arany mar-

[1]) Collect. herald. nro 503.

kolatú kardot villogtatva. A paizs feletti sisak koronájából pánczélos és sisakos vitéz nyúlik fel, sisakján vörös toll leng, balkezével oldalán kardját fogja, jobb kezével egy balra lobogó vörös zaszlót tart. Foszladék jóbbról ezüst vörös, balról aranykék.

Paulich család. Nemesség szerzője Paulich Ferencz ki 1799-ben I. Ferencz királytól czímeres levelet nyert. Czímere kereszt vágással négy részre osztott paizs, de alólról fölfelé még egy piramis féle ötödik ezüst udvar ékeli be magát, melyben zöld téren füles bagoly áll; és azon kivül a paizs közepén vizirányosan egy hullámzó folyam vonúl át; az 1. és 4-ik vörös udvarban zöld téren arany koronából kiemelkedő oroszlán első jobb lábával kivont kardot tart; a 2. és 3-ik kék udvarban egy felforditott V. alakú ezüst szelemen áll, fölötte jobbról balról egy ezüst csillag, alatta egy fehér kereszt ragyog. A paizs feletti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, mely alatt ezüst csillag fénylik, két felül két kiterjesztett sasszárny áll, a jobb oldali vizirányosan félig kék, félig ezüst, a baloldali ellenben félig ezüst, félig kék. Foszladék jobbról arany vörös, balról ezüst kék. [1])

Paulikovics család. Borsod megyei nemes család; tagjai közül többen viseltek megyei hivatalt. Igy László 1839-ben főbiztos főszbirói czimmel, másik László ugyan akkor alszolgabiró; Pál szintén akkor alügyész volt.

Tán e család ivadéka P. Lajos is, ki Husztou Máramaros megyében született 1832-ben, és kinek neve a szépirodalmi téren is feltünt. [2])

Paulovicz család. (Kis-jeszeni.) E család egyik ágazatáról már a Jeszenszky család ismertetésénél e munka V. köt. 342. lapján értekeztünk; nevezetesen azon ágról, mely barha szintén Paulovicztól ered, kis-jeszeni Jeszenszky-nek iratik, nemesi bizonyitványa szerint a Paulovicz név csak a néptől ragasztatván reájok Turócz vármegyében ősi fészkökben.

Az itt közlendő adatok szerint azonban a kis-jeszeni ág valamint czimerre, úgy eredetre nézve is a nagy-jeszeni Jeszenszky családtól különbözőnek tünik fel. Ugyanis a kis-jeszeni Paulovicz (igy) család törzse Mihály [3]) volt, ki Jámbor Ádám nevű öcsesével 1521-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Magyar Irók II. 249.

[3]) Tán Miklós, mert a velem szintén közlött okirati kivonatban Miklós áll, nem pedig Mihály, mint az alább következő jegyzetben olvashatni

ben Turócz vármegyében Kis-Jeszen nevű helység fele részére kis-jeszeni elő névvel, II. Lajos királytól adományt és egyszersmind az alább következő czímert [1]) nyerte.

Ha a fenebb nevezett M i h á l y vagy M i k l ó s már csakugyan az 1521-ki oklevélben P a u l o v í c z néven fordúl elő, úgy nagyon természetesen már előbb ennek atyja vagy valamely P á l nevü öséről ragadt e név a családra, holott eleddig azon véleményt tápláltam, hogy a család régiebb neve Jeszenszky volt és a P a u l o v i c z név csak is a XVII. század táján azon M i h á l y ra alkalmaztatott volna először, kiröl e mű V. köt. 342. lapon mondók, hogy P a u l o v i c z nak is neveztetett, igy emlitvén azt a Turócz megyei 1753-ban kelt nemesi bizonyitvány is.

Bár miként eredt legyen a Paulovicz név, bizonyos az, hogy a család egyik ága Turócz vármegyéből Veszprém vármegyébe nevezetesen Mihályházára telepedett, állitólag a XVII. század elején: valósággal Veszprém vármegyébe találjuk a XVIII. század elején kis-jeszeni Paulovicz M i h á l y t, ki Turócz vármegyétől 1717. évi febr. 22-én nyert nemesi bizonyitványát Pápán 1739. jun. 6-án hirdetteté-ki. [2]) E Mihálynak fia lehetett Paulovicz I. A n d r á s, kinek fiai P á l M i h á l y és L á s z l ó Veszprém vármegyétől 1751. febr. 18-án nyertek nemesi bizonyitványt. [3])

Fenebb nevezett I. A n d r á s nak említett három fián kivül a Békés megyéből nyert családfa szerint még A n d r á s és J ó z s e f nevű fiai is voltak, ki ama 1751-ki Veszprém megyei nemesi bizonyitványban nem említetnek és igy csak is 1751. után születtek, vagy érték törvényes korba. [4])

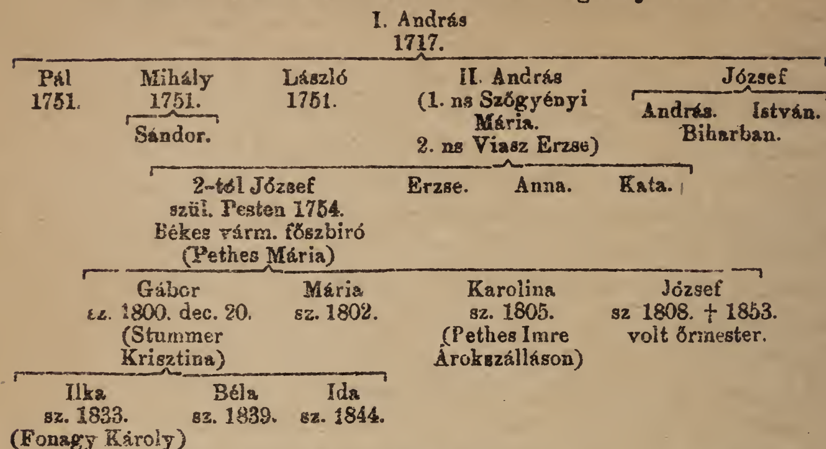
[1]) Ez oklevél ide tartozó szavai ezek: „Praeterea ut idem N i c o l a u s P a u l o v y t z et frater ejus Adamus J á m b o r ad exhibenda nobis et sacrae coronae nostrae servitia promotiores, alacrioresque reddantur, haec arma seu nobilitatis insignia, videlicet: scutum triangulare coloris saphirei, ejus unam partem campus gramineus vestit, in quo homo operi accinctus dextra tenet securim supra caput adductam, percussurus eadem damam, quam currentem in campo apprehendisse et sinistra tenere visitur. Quae omnia docta artificis manu clarius depicta et in fronte praesentium literarum effigiata sunt, animo deliberato damus, donamus etc. etc.

[2]) Veszprem megyei jegyzőkönyv. — Az eredeti adománylevél és egyéb okiratok állitólag 1739. után a gróf Zichyek palotai levéltárába tétettek le.

[3]) Ugyan ott.

[4]) A békes megyei családfán I. Andrásnak atyjául J á n o s tétetik, ki 1600-ban élőnek iratik, mi azonban képtelenség. Szintén ezen adat szerint I. Andrásnak volt testvére P á l, és ennek fia M i h á l y is.

I. Andrástól kezdve a családfa következőleg sarjadzott le:

Az e családfán álló II. Andrásnak két neje volt; 1. Ns. Szögyényi Mária 2. Ns. Viasz Erzse, [1]) kitől fia József szül. Pesten 1754. febr. 14-én; törvény tudományt végezvén, Békes megyében, hol nemességét 1777. évben kihirdetteté, mint megyei aljegyző nyert alkalmazást a Józsefi rendszer alatt, utóbb pedig sok ideig Békes megyének főszolgabirája volt. Meghalt Szarvason. Nejétől Pethes Máriától két fia s két leánya maradt. Egyik fia József volt őrmester nőtlenül halt meg 1853-ban; másik élő fia Gábor (szül. 1800. decz. 20.) letévén az ügyvédi vizsgálatot, Békes megyében esküdti hivatalt nyert 1826-ban; utóbb szolgabirói czímmel ruháztatott fel. 1837-ben a gróf Wenckheim és Szentgyörgyi Horváth családok főügyésze, s nevezett megye táblabirója lett; s ez utóbbi minőségben törvényszéki biráskodásban is részt vett 1849-ig. A forradalom utáni ideiglenes állapotban a cs. kir. megyei törvényszék elnöke lett, melyet a másik ideiglenes szervezkedésig folytatott is, azóta pedig mint ügyvéd s több uradalom jogigazgatója Gyulán tartja lakását. Nejétől Stummer Krisztinától gyermekei: 1. Ilka (szül. 1833. oct. 2.) Fonagy Károly erdő-gyaraki birtokos neje. 2. Béla (szül. 1839. máj. 6.) a Békes-Csanád megyei cs. kir. főnökségnél volt irodai gyakornok; és 3. Ida (szül. 1844. aug. 19-én.)

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló férfiu, ki jobb kezével feje felett egy ütésre készült fejszét tart, másik kezével a mezőn iramlása közben megragadott dámvadat tart.

---

[1]) Ennek atyja pesti polgár Viasz Ádám, nagyatyja Viasz András Zala megyei esküdt volt.

A kis-jeszeni Paulovicz család azon ágából, mely protestans vallású, s melyről e munka V. köt. 342. lapján volt emlités, a szintén ott emlitett M i h á l y Turócz megyei jeszeni születés, tudós evang. lelkész volt, ki 1670-ben Vittebergában egy tudós vitatkozást is tartott, a sz.-mártoni iskola igazgatója lévén, 1675-ben a protestansok üldözésékor a pozsonyi vész-törvényszék elé állitatott s vallásához rendületlen ragaszkodása miatt gályára itéltetett. [1])

Paulovics család. Paulovics J á n o s 1791-ben II. Leopold királytól kapja czímeres nemes levelét; czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvar közepén egy vizirányos arany szelemenben arany markolatú kivont kard fekszik; a 2. és 3-ik kék udvarban magas zöld halmon ezüst egyszarvú áll, első jobb lábát fölemelve; felette arany csillag ragyog. A paizs feletti Sisak koronájából ezüst egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék [2])

Pauly család. Pauly A n d r á s nagyszombati polgármester 1765 ben M. Terézia királyasszony által nemesítetett meg [3])

Czímere egy vizirányosan hullamzó fehér folyam által két részre osztott paizs, a felső rész függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali kék udvarban jobbról balra rézsutos ezüst szelemen három piros rózsa fejet mutat, alatta és felette egy egy arany csillag ragyog; a baloldali ezüst udvarban széles vizben nádak közt egy nyakán átnyilazott medve lépdel. A paizs alsó vörös udvarában egy szárazfa tőkéjen, melyből jobbra kinyuló ágon öt zöld levél látszik., fehér galamb ül, fejét balra forditva, és abban öt arany makkal terhelt ágacskát tart. A paizs feletti sisak koronájából két hat hat águ szarvas-agancs nyúlik ki, mindenik agancson egy egy arany csillag ragyog, az agancsok között vörös grif emelkedik ki, rajta vizirányosan három arany szelemen látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pauly család. Pauly I s t v á n sz. kir. Szeben város pénztárnoka 1766-ben M. Terézia királyasszony által emeltetett nemességre. [4])

Czimere következő, a paizs egy jobbról balra húzott kék szelemen által, melyen ezüst horgony látható, két, szegletes arany udvarra oszlik, mindenikben egy-egy vörös csillag ragyog; a paizs aljáról zöld

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 170. és Schmal Turócz megyei tudósok a M. tud. Értekező 1862. IV. füz. 360. lap.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[3]) Collect. herald. nro 237.

[4]) Ugyan ott nro 238.

téren az elő térben egy magas zöldellő fenyő fa nyúlik fel. A paizs feletti sisak koronáján piros lábú és csőrű fehér galamb [1]) áll, széttérjesztett szárnyakkal, csőrében olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Pauman család. Gömör vármegye nemes családai között emlitetik Fényes E. Geographiájában.

Trencsén vármegyében az 1721. évi nemesi összeirás szerint Paumon család Orechón lakozott. [2])

Paumgarten család. Paumgarten Bálint 1715-ben honositatott. [3])

Paunovics család. Paunovics Miklós 1794-ben I. Ferencz királytól nyerte czímeres nemes levelét, mely szerint czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban zöld téren egy várkastély áll, tetején ezüst félhold ragyog, felette egy felforditott V alakú ezüst szelemenen három vörös csillag látszik, a jobb oldali szegletben arany nap, a balban arany csillag ragyog. A 2. és 3. udvar vizirányosan arany és fekete részre oszlik, benne egy oroszlán ágaskodik feltestére nézve az udvar szineivel ellenkezőleg szinezve, félig fekete, félig arany, első jobb lábával kivont kardot, a másikban levágott törökfejet tartva. A paizs feletti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között félig fekete, félig arany oroszlán emelkedik ki, kardot és törökfejet tartva a paizsbeliekhez mindenben hasonló. Foszladék jobbról ezüst kék, balról arany fekete. [4])

Paur család. (Kápolnai) közülök élt 1824-ben Antal több megyék táblabirája, elő nevét Kápolnáról irva.

Pausz család. (Ohaba-lungai) Pausz József ujvidéki biró 1810. aug. 10-én Bécsben kelt királyi adományt vett Krassó megyei Ohaba-Lunga helységre, melyről szóló adománylevelét Krassó vármegyében azon évi octob. 25-én kihirdetteté.

Az adomány-szerzőnek fia István Krassó vármegye főbirája volt, és jelenleg is birja Ohaba-Lungát. Ennek fiai János, Kálmán cs. kir. törvényszéki segéd.

Pávay család. Doboka vármegyében 1702-ben szász-czegői birtokos, a só haszonban részesült. [5])

---

[1]) Az armalis szavai szerint „columba noemica" Noé galambja.

[2]) Szontagh Dániel közl.

[3]) 1715. évi 136. törv. cz.

[4]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[5]) Hodor, Doboka várm. 206.

Pavljk család. Trencsin vármegyében az 1688. évi nemesi összeirásban mint Szedlicsnán lakozó fordúl elő. [1])

Pavty család. Zemplin megye czímerleveles nemes családai közé tartozik. [2])

Paxa család. Idősb Paxa András 1717-ben III. Károly király által nemesítetett meg, [3]) armalisa szerint czímere következő: a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú balra néző arany oroszlán áll, nyakán nyillal átütve. A paizs feletti sisak koronáján kifeszitett és nyillal ellátott ív áll. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Paxy család. *Lásd Paksy cs.*

Pays család. *L. Pais cs.*

Payzos család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa; birtokos ott e század elején M.-Isép, Kolbása és Kelecsény helységekben. [4])

Pazár család. (Máskép Köszerös) Gömör megyében Klenóczon élt Pazár máskép Köszerös Dániel kinek nejétől Katától fia András evang. lelkész előbb Nustyán, innen Taksonyban, majd Ozdinban, 1791-ben Csetneken. [5])

Pazdicsy család. (Pazdicsi †.) Zemplin vármegye kihalt ősrégi nemes családa, mely Pazdics váráról neveztetett, és mely az Akus nemből (genus Myohk bántól eredt. Vele közös törzsű a Deregnyei, Upory család is.

1315-ben Mihály mester főispán kapta Pazdich várát.

1421-ben Pazdichy vörös (Rufus) Miklós utódok hiányában, örökösül fogadta a Semseyeket.

1435-ben néhai Pazdichy Mátyás özvegye Orsolya, és fiai Miklós és István és osztályos rokonuk Uporynak fia Imre határjárást eszközöltetnek Pazdicsra nézve.

1461-ben már a Pazdicsi család birtokaiban nevezetesen Pazdics, Zuha, Ujfalu, Mohár, Kraszna, Somogy és Szalók helységek felében Semsey Lászlónak fiai János és Vilmos uj adományczímen Mátyás király által megerősítettek. [6])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[3]) Collect. herald. nro 589.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115. 247. 248. 280.

[5]) Szirmay Mem. Csetnek 130.

[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 91. 102. 373. 377. 379. és not. hist. 16.

Pázmándy család. (Szomori és somodori.) Komárom és Fejér vármegye egyik nevezetesebb családa. Eredetéről és leágazásáról a családtól adatokat nem nyerhetve, csak a következő adatokra támaszkodhatunk.

Már 1513-ban Paznandi György-öt a Krakóban tanuló magyar ifjak közt találjuk, [1]) ki valószinűleg a Pázmándy család őseinek egyike volt.

A XVII. század elején élt Pázmándi Gábor, ki 1603-ban: Feleletet irt Magyari Istvánnak az országok romlása okairól irt könyvére. Nyomt. N.-Szombatban.

Már a XVII. század első felében Komárom megyében birtokos volt a család. Egyik Pázmándynak neje Blasy Katalin 1638-ban szerzé a Farkas családtól az egész kömlődi pusztát. [2])

Egyik legnagyobb szerző-őse volt a családnak Pázmándy György, ki 1672-ben az elődje által szerzett kömlődi pusztára Farkas Imrétől örök bevallást szerzett, [3]) noha ennek a másik testvére Farkas Ádám ellentmondott. — Ugyancsak Pázmándy György 1673-ban Gyárfás István és Miklóstól megszerzé zálogjogon az apáthi pusztabeli birtokrészt. [4]) Ugyan ő nejével Csapó Zsuzsannával együtt 1671-ben megvette örök áron az illető birtokosoktól az egész parnaki pusztát 1600 m. forintért. [5]) 1717-ben Pázmándy Gábor határpert inditott az Eszterházyak ellen Nagy-Igmánd helység és Csepi pusztára nézve. [6])

1737-ben Pázmándy István ellen a kömlődi puszta iránt folytatott perét Farkas Pál bizonyos peralku miatt elvesztvén, miután 1743-ban némely Farkas örökösök részeiket b. Sándor Mihálynak eladták, 1744-ben a Pázmándyak nevezett báró Sándor Mihálylyal per-

[1]) Regestrum bursae Cracoviensis 28.
[2]) Fényes Komárom várm. 155.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Ugyan ott 158.
[5]) Ugyan ott 155.
[6]) Ugyan ott 152.

alkura léptek a kömlődi birtok iránt. Ugyan ekkor egyességre lépett a Pázmándycsalád a nevezett báróval Szomor helységbeli, és Somodori pusztai birtok iránt is, mely két utóbbi helyről a család adomány folytán előnevét irja, és melyben jelenleg is a gr. Sándor családdal együtt birtokos. [1])

A Pázmándy család egyik tagja Ferencz 1705-ben Rákóczy híve és Bercsényi egyik törzstiszte volt.

A Pázmándy család több jeles embert mutatott fel, igy a már említett Gábor tudóson kivül Pázmándy Sámuel ügyvéd s Fejér megyei táblabiró a magyarok eredetéről roppant olvasottságot tanusító, de a század akkori szelleme szerint gyümölcstelen szófejtegetéseken alapuló latin munkát adott ki Pesten 1786-ban. [2]) Pázmándy János magyar grammatikát irt 1794-ben. [3])

Többen megyei hívatalt viseltek részint Fehér, részint Komárom vármegyében.

Fejér megyében Károly főszolgabiró, utóbb táblabiró volt. Lakott Baracskán, meghalt 1826. évi jun. 11-én kora 49. évében. Nejétől Bay Borbálától gyermeke nem maradt.

Komárom vármegyében Pál 1810. máj. 8-án másod alispán lett. s az volt — úgy látszik — 1817-ig. [4])

Ugyan ott kezdé hívataloskodását idősb Dienes (szül. 1781. mart. 10-én Kömlődön) már 1810-ben főszolgabiró egész 1817-ig; 1828—1836-ig alispán; az 1825. 1830. 1832. és 1839. évi országgyüléseken Komárom vármegyének jeles követe, és egyik jelesebb ellenzéki szónok. 1837-ben a dunántúli reform. egyházkerület világi fogondnoka. 1848-ban a m. ministerium alatt Fejér megyei főispán és felső házi tag. Meghalt Baracskán 1854. febr. 1-én kora 74. évében. Nejétől Pély Nagy Judittól fia ifjabb Dienes Kömlődön született 1816. april 7-én. Életiratából [5]) jellemzésére elég lesz e nehány sort idézni: „Atyja nyomdokain járván, s annak vállain emelkedvén, már első földléptekor nehány fejjel nagyobb volt sok másoknál, s már ifju korában (1844. mart. 29-én másod, 1847-ben első) Komárom megyei

---

[1]) Fényes Komárom várm. 155. 187. 195.

[2]) Czime: Schaediasmata praeludialia cogitationum conjecturalium circa originem, sedesque antiquas, et linguam uhro-magarum populorum etc. Pest 1786.

[3]) Magyar irók II. 250.

[4]) Fényes Komárom várm.

[5]) Lásd ujabb ismeretek tára VI. 1—3. lap.

alispán, és (1843. 1847-ben) országgyülési követ és mint ilyen, az ország egyik kitünőbb egyénisége lett." Mint ellenzéki szónokot éles logicája, elmés polemiái, a külpolitikában jártassága tünteték ki. Az 1848-ki pesti nemzetgyülés képviselő házának elnöke lett, utóbb parlamenti ügyessége miatt a frankfurti szövetségi gyülésre egyik követűl küldetett. Utóbb vissza jövén, békes elnöksége nem sokáig tartott, a forradalom bonyolultával septemberben már be volt végezve szerepe, azontúl a szellemével ellenkező forradalmi hullámzásoktól távozva, magánéletet élt. Meghalt Fejér megyében Szent-Iványon 1856. jan. 24. 39. éves korában. Nejétől Domonkos Lidiától gyermekei a táblázaton láthatók.

A táblázaton álló József szintén egyházkerületi világi főgondnok volt.

Ezen ágnak töredék nemzékrende ez:

Pázmándy N.

- János 1794. (baracskai Szücs Teréz)
  - Károly Fejér v. főszbiró † 1826. (Bay Bora) †
  - Idősb Dienes sz. 1781. † 1854. Fejér v. főispán. (Pély Nagy Judit)
    - ifj. Dénes sz. 1816. † 1856. alispán, követ. (Domonkos Lidia)
      - Vilma (Lónyay Ödön)
      - Szeréna.
      - Béla.
      - Dénes.
      - Gejza.
- József egyház ker. főgond.

A másik ágnak töredék nemzékrendét képezi a következő táblázat:

Pázmándy N.

- Lajos (Pázmándy N.)
  - Janka (Czike Károlyné)
  - Karolina (Véghely Imrené)
  - Lajos 1848. 61. Fejér v. főszbiró (nőtlen)
  - Erzse (Konkolyné)
- Eszter.

Idősb Zsigmond 1841-ben Komárom vármegye fősz.birája.

Lajos 1844-ben Komárom vármegye alszolgabirája, 1861. főszolgabirája volt.

Ugyan e családból származtak még: Pázmándy Erzsébet Balassa Péterné, Zsófia Baky Antalné, kik a mult század végén és ennek elején éltek.

A család czímere — mint felebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld tér felett hátulsó lábain álló medve, első lábait ragadozásra kinyujtva A paizs feletti sisak koronáján egy zöld leveles szálon három kinyílt liliom (vagy tulipán) szemlélhető. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Pázmány család. (Panaszi †). A panaszi Pázmány család a Hunt-Paznan nemből (genus) származik, ezt mutatja azon 1319-ben kelt és Kithonicz jogtudós [1]) által eredetben is látott oklevél, mely szerint I. Károly király Pázmány István kir. udvari apródnak, mivel a tornán (bajvivó játékon) lándsájával három fogát kiüté, három falut ugymint Pózsát, Somogyit és Somot adományozá. Ez oklevélből kitűnik, hogy nevezett Pázmány István mesternek atyja Gergely főispán (comes) nagyatyja Mihály volt, ki a Hunt-Paznan nemzetségből eredett. [2])

Nevezett helységeket Bihar megyében utóbb is birta a Pázmány család még egyéb ottani birtokokkal, mint alább látni fogjuk. Ugyancsak Bihar vármegyében fekszik az előnevet adó Panasz helység, mely az 1552. évi regestrumban Panasztőtelek néven fordúl elő, ma pedig Panaszmező néven a puszták közt találjuk. Azonban a nemzékrendben az 1319-ben élt Istvántól kezdve szinte egy századig hézag áll, melynek betöltésére a szükséges adatok még nem kerültek napfényre.

Csak Zsigmond király korában 1430-ban találjuk ismét Pázmány Pétert, ki Istvánnak unokája (vagy épen kisunokája) lehetett, említetni, miután ennek fiai II. Péter, II. Mihály és András 1465-ben Mátyás királytól ősi jószágaikra uj kir. adományt nyernek. [3])

Ezen három testvér [4]) közűl csak Andrásnak e két gyermekét ismerjük, ugymint: Györgyöt, ki 1489. után magtalanúl múlt ki, és I. Jánost, ki Panasztő-telekről irta előnevét. [5])

I. Jánosnak neje Árthándi Kata, a Gritti által boszúból kivé-

[1]) Kithonicz: „Directio methodica“ czimű munkája előszavában, melyet 1619-ben irt.

[2]) Fejér G. Codex diplomat. tomo VIII. vol. 2. p. 210 Mihálynak atyja Lehoczky szerint Kozma volt volna.

[3]) Lásd Kithonicz id. h.

[4]) Ezeknek lehetett testvére azon Pázmány Ulrik is, ki 1458-ban mint királyi ember előfordúl a Thimáryak adomány-levelében. Lásd Kaprinai Diplom II. 201.

[5]) Budai Ferencz P. L[illegible]I 64. 71.

geztetett Arthándi Pál és Kelemen nővére volt. Ettől két fia maradt III. Péter és I. Gáspár, mindkettő Bihar vármegyének gazdagabb birtokosai közűl való. Együtt birták Panasztőtelek, Sz.-Márton-Ujlak, Zomajom, Póssa helységeket egészen; [1]) Péter ezenkivül birt Okányban, Fancsikán, Körtvélyesen, Vakon, Gyurán és Sereges helységben, mely utóbbi azelőtt Csibák Péteré volt. [2])

I. Gáspárnak nejétől Boda Veronikától két gyermekét ismerjük: Borbálát, ki előbb Balogh Ferencznek, utóbb nagymihályi Eödönffy Jánosnak hitvese volt, és II. Gergelyt, a ki ismét két gyermek atyja lön, ugymint II. Gáspárnak, ki magnélkül halt meg, és Annának, ki Széchényi Ferenczczel lépett házasságra.

III. Péter kétszer házasodott, első nejének nevét nem tudjuk, második neje 1544-ben Csáky Katalin volt, előbb kusali Jakchy Jánosnak özvegye. Az első házasságból született fia Pázmány Farkas, ki Váncsodi Margittól két leányt nemzett, az egyik Solymosyhoz ment férjhez, a másikat nem ismerjük

III. Péternek második házasságából Csáky Katalintól születtek gyermekei Borbála Toldy Gyergelyné, és Miklós, ki némelyek szerint [3]) 1579-ben Bihar vármegye alispánja volt. Ennek szintén két neje volt, az első Massai Margit, a második Toldy Borbála. Amattól született a hires IV. Péter bibornok-érsek, kiről alább, ez utóbbitól pedig II. György. [4])

IV. Péter, ki 1570. oct. 4-én született Nagyváradon, és ifju korában a ref. vallásról a kath. vallásra térve a jesuiták közé lépett, 1616. sept. 28-án már esztergami érsekké és 1629-ben bibornokká lett. Egyháznagyi, alapitói, irodalmi és polgári érdemei őt a magyar történelemben halhatatlanná tevék és sokkal ismeretesbek, hogysem itt életrajzát adni kellene. [5]) Meghalt 1637. mart. 19-én, eltemettetett Pozsonyban a sz. Márton egyházban, honnan tetemei nehány év előtt az esztergami basilikai sirboltba vitettek. Testvére

II. György, kinek a Bethlen Gábor hívei által jószágai elkoboztattak, meghalt 1627. mart. 4-én, kora 45. évében, mint sirirata

[1]) Bielek Majores Hungarorum 135. 141. 142. 156. 157.

[2]) Ugyanott 127. 134.

[3]) Dercsik Joan. Sermo, dum reg. universitas h. bissecularem memoriam natalium suorum a Petro Pazmán 1836. celebraret. Budae 1836. II.

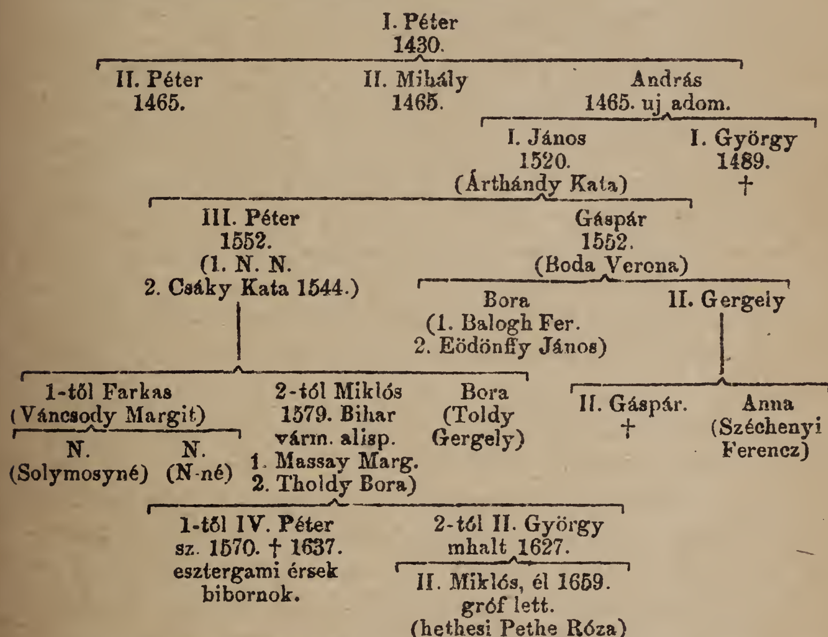
[4]) Budai hibásan Miklósnak irja.

[5]) Podhraczky J. Pázmány Péter élete. Budán 1836

mutatja. Egyetlen fia maradt II. Miklós, ki fiatal korában jesuita kivánt lenni, azonban ettől utóbb bucsút véve megnősült és gróffá lett. Druszbiczky egy latin imakönyvet ajánlott neki. [1]) Neje hethesi Pethe Rozina előbb orbovai Jakusich Imre özvegye volt; kinek első férjétől nemzett fiának gyámságát nem a legtisztábban kezelte, mely miatt mint pazarló az 1659. évi országgyülés 110. törv. czikke által is megrovatott. Meghalt magnélkül, s igy benne a Pázmány család és grófi czím is sirba szállt.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren lengő három strucztoll. [2])

A család származási táblája következő: [3])

Pázmány család. (Laki.) Komárom vármegyei törzsökös nemes család. Ősi fészkök Lak helység, honnan előnevüket is irják, és hol már a XVI. században is birtokosok voltak.

1598-ban Pázmán Péter és Piroska Pázmán György özvegye Lak helységbeli részöket elzálogítják Molnár Mihálynak. [4])

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tom, XLI. p. 199.
[2]) L. Wagner Dec. III. a táblán.
[3]) Wagner Dec. III. 64—71.
[4]) Fényes, Komárom várm. 106.

1615-ben Pázmán Ferencz Aranyoson részbirtokát Pál Jánosnak elzálogítja [1])

1624-ben Pázmán Ferencz Szilasi helységbeli részét elzálogítja Lőrincz Györgynek, 1625-ben pedig Dencsy Gáspárnak [2])

1638-ban Pázmán Ferencz, Pázmán Péterrel együtt Szilason egy udvartelket elzálogosítanak Laky Mihálynak és Pázmán Katalinnak; Mihály Györgynek, Szabó Tamásnak és Pázmán Magdolnának. [3])

1700-ban, midőn Sándor István több nemesi telekben Ontopa, Ns Olcsa, Szőlős, máskép Szovát, A.-Aranyos, A.-Bök puszták és falukban magvaszakadás czimen kir. adomány folytán beiktattatott, több családok között ellentmondtak Pázmán Ferencz örökösei is, és Pázmán Lázár is.

1750-ben Pázmán János Laki István és Ferencz Lak helységbeli birtok iránt Rőth Sándor ellen erőtlenitő pert kezdenek. [4])

A Pázmány család Komárom megyében jelenleg is birtokos Fényes szerint Lak, Aranyos, Bogya, Ekel, Füs, Ns. Olcsa, Szilas helységekben és pusztákban. [5])

A család több tagja viselt megyei hivatalt Komáromban, az ujabb időben Thadé 1841-ben alszolgabiró volt; Zsigmond, ki Aranyos helységben szül. 1800. sept. 7-én, 1844-ben főszolgabiró, 1861-ben házi főpénztárnok volt.

Péchy család. (Péch-Ujfalusi, gróf és nemes.) Sáros megye régiebb előkelő adományos családainak egyike. Eredetét biztosan ki nem mutathatjuk.

Baranya vármegyei Pécs városa több nevezetes embernek volt szülőfölde, köztök több olyannak, ki nevét is e városról irta, és ezek közül nem egy családot is alapitott. Igy Pécsy Pált már 1404-ben Dalmát, Horvát, Tótországok bánjául és sárkányrend vitézeül olvassuk. [6])

1455-ben palothai Pécsy Balás él, és nyer a pozsonyi polgárok részére Hunyady Jánostól ótalom-levelet. [7])

---

[1]) Fényes Komárom várm. 97.
[2]) Ugyanott 110.
[3]) Ugyan ott 110.
[4]) Ugyan ott 97.
[5]) Ugyan ott 106.
[6]) Ugyan ott 96. 97. 99. 101. 106. 107. 110.
[7]) Budai Fer. Hist. lexic. III.
[8]) Teleki Hunyadiak kora X. 449.

1476-ban Pécsy Mihály a vasas lovasok hadnagya Pozazinnál a török ellen harczol. [1])

1549-ben Péchy Farkas előkelő vitéz, Bebek Ferencz mellett Balassa Menyhért és Basó Mátyás ellen harczol, 1565-ben török fogságból szabadúl meg.

1610—1622-ben Péchy György Nógrád vármegye szolgabirája; [2]) neje volt Kothon máskép Lázár Máténak 1603-ban Nógrád megye szolgabirójának leánya Zsuzsánna, kitől csak leányai maradván, ezektől a Nógrád megyei Aranyi és Zólyom megyei Rákóczy család származott leány-ágon.

1619-ben Pécsi Simon Erdélyben Bethlen Gábor alatt kanczellár, kapta Sz. Erzsébetet, honnan előnevét irta; némelyek szerint pécsi származású pesti vargának vagy szűcsnek fia. [3])

Ime, csak futólag is ennyi Pécsy nevezetű egyént mutathatunk fel a régiebb századokból is, a nélkül, hogy ezeknek vérségét, és nemzetségi származását ösmernők, a vagy épen a most is virágzó pech-uj falusi Péchy család őseivel összeköttetésbe hozni tudnók.

Az itt tárgyalandó p.-ujfalusi Péchy családnak egyik tagja idősb Péchy György 1643 táján irt rövid családi emlékiratában sem találunk ezen család őseiről 1530. évnél előbbi adatokat. Nevezett György csakis ősatyjáig, azaz nagyatyjának I. Gáspárnak atyjáig viszi fel eredetét. Szerinte tehát első tudható törzse az itt tárgyalandó családnak Péchy László volt, ki Szigeth eleste után jószágai török kézbe jutván, Erdélybe szakadt. [4])

Lászlónak három fia maradt: I. Gáspár és I. Márton, és még egy, kinek nevét nem tudjuk, de igen azt, hogy ez a lippai Uliman bég elleni csatában esett el.

I. Gáspár kir. udvarnok I. Ferdinand alatt, kissebb követségben is járt és Erdélyben valamint Lippánál is magát a török ellen meg különböztette, 1555. jun. 20-án I. Ferdinánd királytól már mint előbb

---

[1]) Budai id m. III.

[2]) Nógrád m. levéltár.

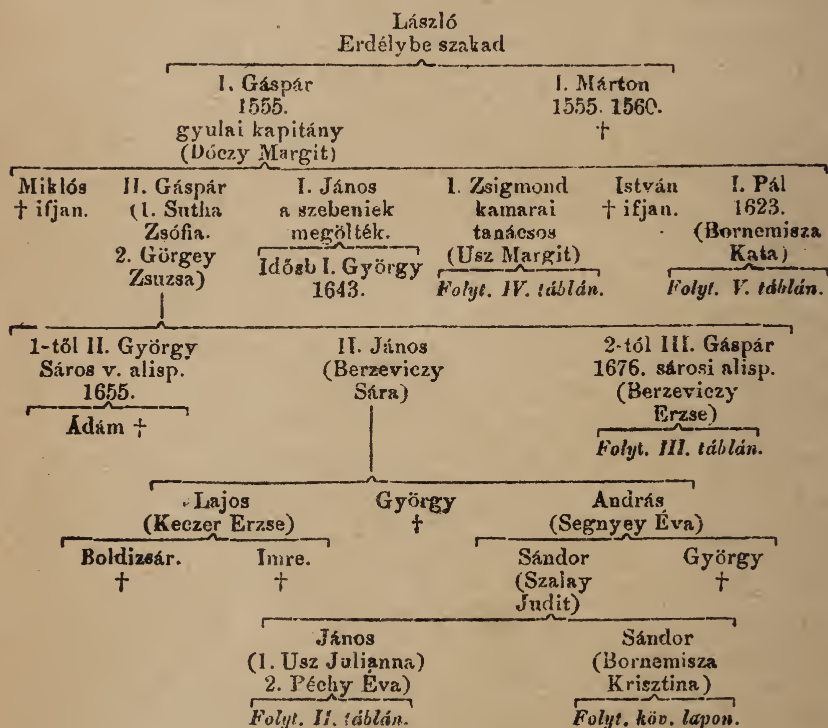
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 301.

[4]) Miután Szigethvára csak 1566-ban Zrinyi Miklós hős eleste után esett török kézbe, habár a Péchy családbirtokok ez alkalom után vesztek volna is oda, még is — úgy látszik — Péchy László előbb szakadhatott Erdélybe, és 1566-ban már tán nem is élt, miután 1552- és 1555-ben már fiai szerepeltek, sőt családjok megalapitására lényegesen befolyó szerzéseket tettek, mint mindjárt látni fogjuk.

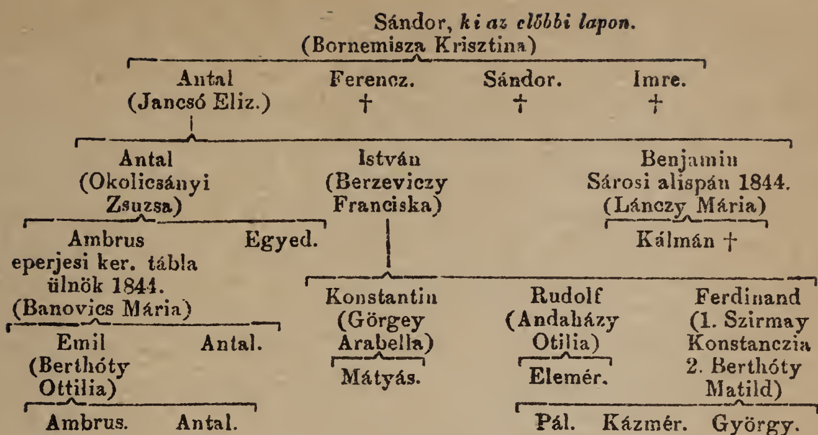
is nemes czímeres levelet nyert, [1]) mely szerint czímere három részre osztott paizs, melynek aljáról emelkedő sziklán holló ül, repülni készülő szárnyakkal már a vörös osztályban, az alatta s felette lévő osztály kék szinű lévén. A paizs feletti sisak koronáján szintén a holló lévén látható. — Ugyan csak ez I. Gáspár kapta Márton testvérével együtt Sáros megyében Ujfalu helységet is kir. adományban, mely falu később a családról Pécs-Ujfalunak neveztetett s a családnak ősi előnevévé lön. Ő lett a családnak is terjesztőjévé, neje nagyluchei Dóczy Máriától született gyermekei által, miután testvére I. Márton, ki egy ideig, Lengyelországban Báthori Istvánt szolgálván, honnan haza jövén, Ujfaluban mag nélkül halt el.

Miképen sarjadzott le a család I. Gáspártól, a következő táblázatok mutatják:

I. tábla.

[1]) Wagner Dipl. Sáros. 406.

II. tábla.

János, *ki az I. táblán.*
(1. Usz Julianna.
2. Péchy Éva)

Jónás (Sárossy Janka)
- Zsigmond (Mauksch Teréz)
  - János †

Farkas (bölcskei Buday Teréz)
- Ignácz †
- Elek †
- Ferencz †

András (Daxner Mária)
- Gábor 1810. Hevesi alisp †
- László (Sághy Mária)
  - László †

Zsigmond (Szentiványi Bora)
- Miklós.

János (Rottenstein Mária)

László egri kanonok † 1802.

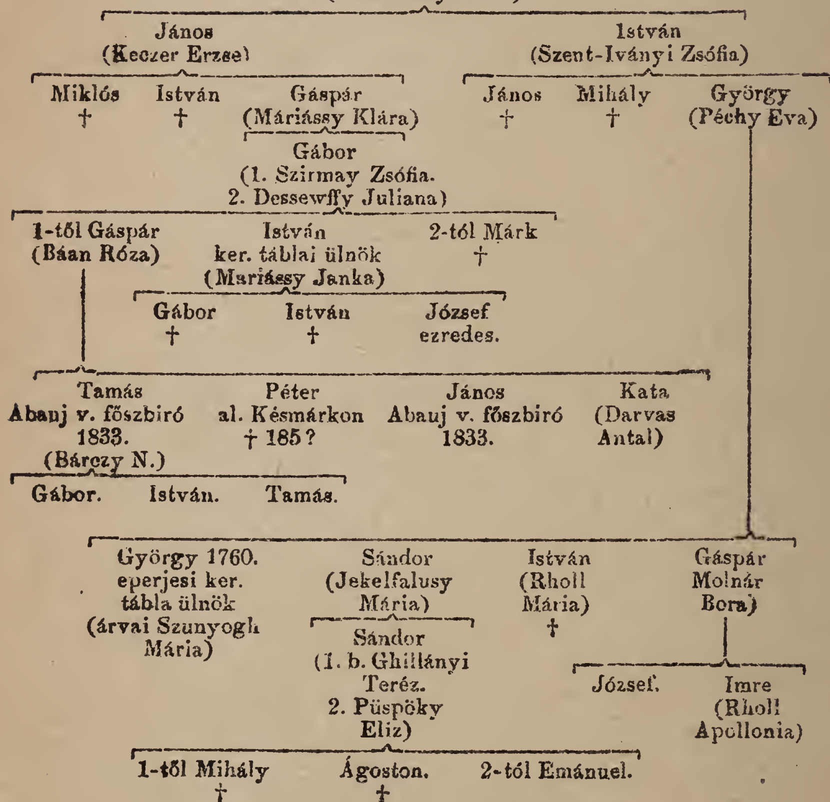
Imre alezredes (Túry Klára)
- Imre (Túry Zsófia)
  - Lajos.
  - Sándor.

Lajos (Berthóty Mária)
- János Abauji főszbiró † 1831. sept. 22. Gagyon.
- Mátyás.

Tamás (Turánszky Anna) †

József (1. Berzeviczy Anna. 2. Bereczky Klára)
- 1-től Vincze †
- Ferencz apát ó-budai plébános 1844.
- Péter (Szent-Imrey Judit)
  - Gejza (Baan Mária)
  - Albin (Rakovszky N.)
    - Béla.
    - Ernő.
    - Kálmán.
- Jób (Berthóty Teréz)
  - Viktor.
  - Barnabás.
  - Albert. (Menszáros Berta)
- 2-tól Pál †

III. tábla.

III. Gáspár, *ki az I. táblán.*
1676. sárosi alispán
(Berzeviczy Erzse)
János
(Keczer Erzse)
István
(Szent-Iványi Zsófia)
Miklós †
István †
Gáspár
(Máriássy Klára)
János †
Mihály †
György
(Péchy Éva)
Gábor
(1. Szirmay Zsófia.
2. Dessewffy Juliana)
1-től Gáspár
(Báan Róza)
István
ker. táblai ülnök
(Máriássy Janka)
2-tól Márk †
Gábor †
István †
József
ezredes.
Tamás
Abauj v. főszbiró
1833.
(Báczy N.)
Péter
al. Késmárkon
† 185?
János
Abauj v. főszbiró
1833.
Kata
(Darvas
Antal)
Gábor.
István.
Tamás.
György 1760.
eperjesi ker.
tábla ülnök
(árvai Szunyogh
Mária)
Sándor
(Jekelfalusy
Mária)
István
(Rholl
Mária)
†
Gáspár
Molnár
Bora)
Sándor
(1. b. Ghillányi
Teréz.
2. Püspöky
Eliz)
József.
Imre
(Rholl
Apollonia)
1-től Mihály †
Ágoston. †
2-tól Emánuel.

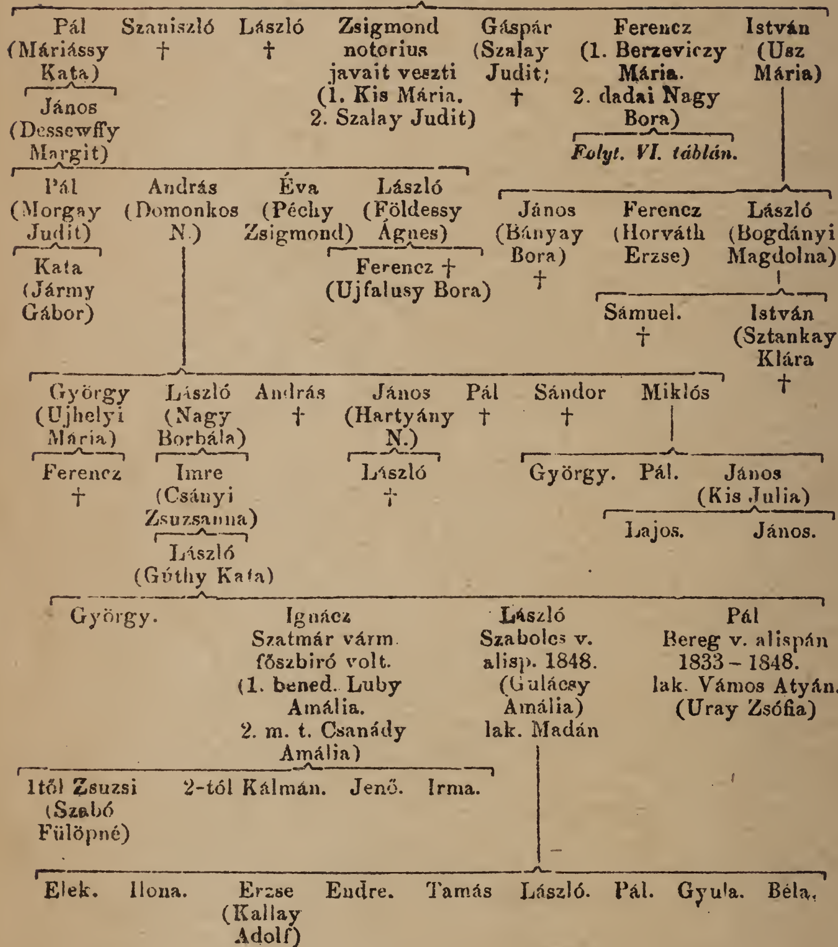
IV. tábla.

I. Zsigmond, *ki az I. táblán*.
1625.
kamarai tanácsos
(Usz Margit)

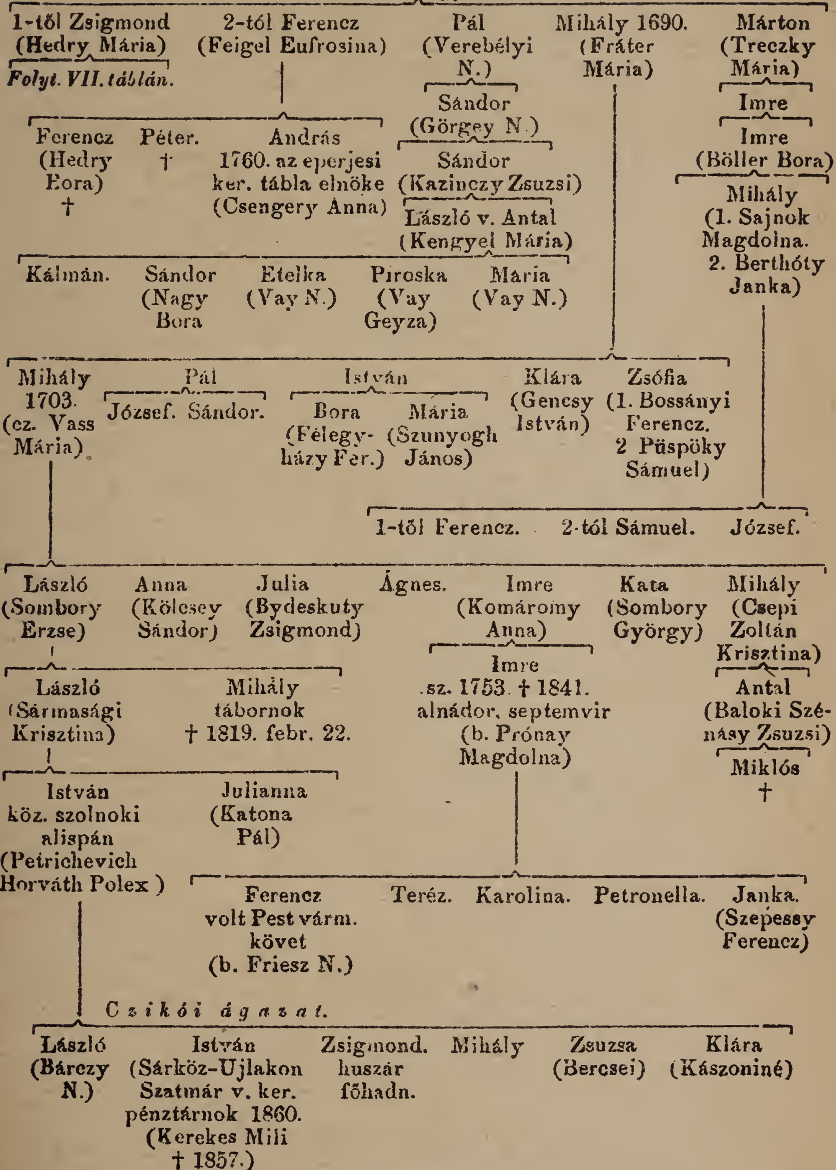

V. tábla.

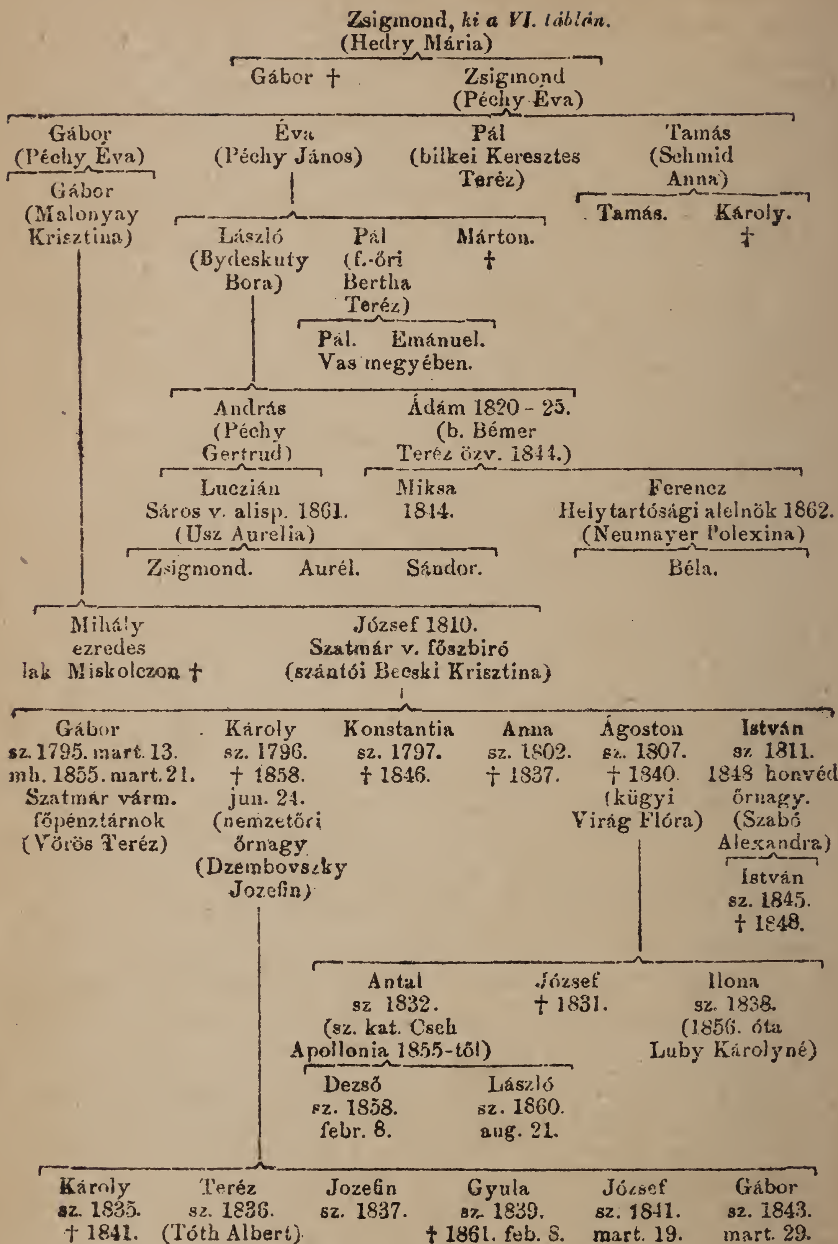
Pál, *ki az I. táblán.*
1643.
(Bornemisza Kata)

VI. tábla.

Ferencz, *ki az V. táblán.*
(1. Berzeviczy Mária.
2. dadai Nagy Bora)
1-től Zsigmond (Hedry Mária)
Folyt. VII. táblán.
2-től Ferencz (Feigel Eufrosina)
Pál (Verebélyi N.)
Mihály 1690. (Fráter Mária)
Márton (Treczky Mária)
Ferencz (Hedry Bora) †
Péter. †
András 1760. az eperjesi ker. tábla elnöke (Csengery Anna)
Sándor (Görgey N.)
Sándor (Kazinczy Zsuzsi)
László v. Antal (Kengyel Mária)
Imre
Imre (Böller Bora)
Mihály (1. Sajnok Magdolna. 2. Berthóty Janka)
Kálmán.
Sándor (Nagy Bora
Etelka (Vay N.)
Piroska (Vay Geyza)
Mária (Vay N.)
Mihály 1703. (cz. Vass Mária)
Pál
József.
Sándor.
István
Bora (Félegyházy Fer.)
Mária (Szunyogh János)
Klára (Gencsy István)
Zsófia (1. Bossányi Ferencz. 2 Püspöky Sámuel)
1-től Ferencz.
2-től Sámuel.
József.
László (Sombory Erzse)
Anna (Kölcsey Sándor)
Julia (Bydeskuty Zsigmond)
Ágnes.
Imre (Komáromy Anna)
Kata (Sombory György)
Mihály (Csepi Zoltán Krisztina)
László (Sármasági Krisztina)
Mihály tábornok † 1819. febr. 22.
Imre sz. 1753. † 1841. alnádor, septemvir (b. Prónay Magdolna)
Antal (Baloki Szénásy Zsuzsi)
Miklós †
István köz. szolnoki alispán (Petrichevich Horváth Polex)
Julianna (Katona Pál)
Ferencz volt Pest várm. követ (b. Friesz N.)
Teréz.
Karolina.
Petronella.
Janka. (Szepessy Ferencz)
Czikói ágazat.
László (Bárczy N.)
István (Sárköz-Ujlakon Szatmár v. ker. pénztárnok 1860. (Kerekes Mili † 1857.)
Zsigmond. huszár főhadn.
Mihály
Zsuzsa (Bercsei)
Klára (Kászoniné)

VII. tábla.

Zsigmond, *ki a VI. táblán.*
(Hedry Mária)
Gábor †
Zsigmond
(Péchy Éva)
Gábor
(Péchy Éva)
Éva
(Péchy János)
Pál
(bilkei Keresztes
Teréz)
Tamás
(Schmid
Anna)
Gábor
(Malonyay
Krisztina)
Tamás.
Károly.
†
László
(Bydeskuty
Bora)
Pál
(f.-őri
Bertha
Teréz)
Márton.
†
Pál.
Emánuel.
Vas megyében.
András
(Péchy
Gertrud)
Ádám 1820 - 25.
(b. Bémer
Teréz özv. 1844.)
Luczián
Sáros v. alisp. 1861.
(Úsz Aurelia)
Miksa
1844.
Ferencz
Helytartósági alelnök 1862.
(Neumayer Polexina)
Zsigmond.
Aurél.
Sándor.
Béla.
Mihály
ezredes
lak Miskolczon †
József 1810.
Szatmár v. főszbiró
(szántói Becski Krisztina)
Gábor
sz. 1795. mart. 13.
mh. 1855. mart. 21.
Szatmár várm.
főpénztárnok
(Vörös Teréz)
Károly
sz. 1796.
† 1858.
jun. 24.
(nemzetőri
őrnagy
(Dzembovszky
Jozefin)
Konstantia
sz. 1797.
† 1846.
Anna
sz. 1802.
† 1837.
Ágoston
sz. 1807.
† 1840.
(kügyi
Virág Flóra)
István
sz. 1811.
1848 honvéd
őrnagy.
(Szabó
Alexandra)
István
sz. 1845.
† 1848.
Antal
sz. 1832.
(sz. kat. Cseh
Apollonia 1855-től)
József
† 1831.
Ilona
sz. 1838.
(1856. óta
Luby Károlyné)
Dezső
sz. 1858.
febr. 8.
László
sz. 1860.
aug. 21.
Károly
sz. 1835.
† 1841.
Teréz
sz. 1836.
(Tóth Albert)
Jozefin
sz. 1837.
Gyula
sz. 1839.
† 1861. feb. 8.
József
sz. 1841.
mart. 19.
Gábor
sz. 1843.
mart. 29.

Mint följebb említők — a Péchy-ek most is virágzó családa I. I. Gáspártól [1]) ered. Ennek nagy-luchei Dóczy Máriától hat gyermeke volt, közűlök kettő, névszerint Miklós és István ifjan elhaltak, János, ki tán egy személy azon Jánossal, a ki 1554-ben Hont megyében Bozók vár kapitánya volt, [2]) utóbb — mint fia följegyzé, — Erdélyben a szebeniek megölték. Egyetlen fia idősb György 1643. élt, de magnélkül halt meg. A másik három fiú három külön ágat terjesztett, II. Gáspár ága az I. táblán, Zsigmondné a IV. és V. táblán; és végre Pál ága a VI. és VII. táblán látható.

A Péchy család tagjai közűl többen vármegyei hívatalt iseltek, volt közűlök több katona, s rang szerint ezredes s tábornok, pap, sőt jesuita szerzetes is, nem egy pedig országos főbb hívatalban is szerepelt.

I. Gáspár ágán György a tiszáninneni kerületi tábla birája volt 1760. 1770-ben.

László 1794-ben lett egri kanonok, meghalt 1802 ben.

Gábor Heves megyének alispánja volt 1810-ben.

Ferencz ó-budai plébános és széplaki apát volt 1844-ben.

Tamás Abauj várm. főszolgabirája 1833-ban, testvére

János ugyan ott főszbiró 1833-ban.

József ezredes.

János Abauj megyei főszolgabiró volt, meghalt 1831. sept. 22-én Alsó-Gagyon.

Ambrús a tiszáninneni kerületi tábla ülnöke 1844-ben.

Zsigmond ágán maga Zsigmond a szepesi kamarának hosszú ideig igazgatója és tanácsosa volt, meghalt 1631-ki (?) junius 29-én Lőcsén, és ott eltemettetett. [3]) Nejétől uszfalvi Usz Margittól három gyermeke közűl

Gábor Sáros vármegye alispánja volt 1676-ban. [4]) Ennek unokája Imre kapitány, Zsigmond alnádor, fogalmazá — mint ira-

---

[1]) Valószinűleg ő az, ki 1560-ban Bécsből ir levelet egy névtelen nagyságos úrhoz. L. Magyar leveles tár. I. 361.

[2]) Lásd Magyar leveles tár, kiadja a m. t. akademia. I. köt. 30, 105. 135. 136, hol hozzá több levél szól.

[3]) Wagner Analecta Scepus. II. 337., hol sirköve olvasható, azonban az évszám olvashatlan lévén, csak hozzá vetve tehettem 1631. évre.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 205. 206.

tik — a sanctio pragmaticát. 1747-ben Bereg vármegye főispáni helyettese volt.

Ugyan ez idő tájban László, Ádám jesuiták, testvérök Gábor 1760—70-ben a hétszemélyes k. tábla birája, Sáros vármegye főispáni helyettese. Fia Gábor 1787-ben kir. táblai ülnök, utóbb szintén hétszemélynök, kinek neje Majthényi Katalin 1826-ban tett végrendeletet. Fia József grófságra emeltetett. Ennek fia a grófi ágon Emánuel, előbb zemplini főispáni helyettes, utóbb 1860-ban Abauj várm. főispánja.

Zsigmond szepesi kincstári igazgató, testvére László kir. tanácsos, Sáros vármegyei alispán. Amannak fia József az eperjesi ker. tábla ülnöke, kihalt. Lászlónak fia János (1810.) sárosi alispán, sz. István kir. rendjének kis ker. vitéze, kir. tanácsos, (1819.) Máramaros megyei főispáni helytartó, utóbb főispán, meghalt Eperjesen 1831. aug. 8-án kora 68. évében. Özvegye Szirmay Dorottya meghalt 1842. april. 15-én kora 75. évében.

Ádámnak Ladomérszky Máriától származott ágán József alispán volt, ennek fia Zsigmond ugyan az, ennek fia Imre udvari tanácsos, és Zágráb vármegye főispánja. Ennek fia Edvard őrnagy.

Gáspár Péchy Évától fia Erneszt jogtudor és tanár volt.

A harmadik fő-ág Páltól ered. Ennek egyik fia Zsigmond hűtlenségi bélyegen javait veszté; de ága kihalt. Testvérei közűl Pál és Ferencz által ismét két al-ágra oszlott e vonal.

Pál ágának végső nemzedéke nagyrészben Bereg és Szabolcs megyében él. Közűlök Ignácz szbiró volt, gyermekei a táblán láthatók; László Szabolcs megyében alispán volt, lakik Madán, gyermekei szintén a táblán állanak. Pál lakik Bereg megyében Vámos-Atyában. E nemzedék nagy-dobosi ágnak neveztetik.

Ferencz két nejétől Berzeviczy Máriától és dadai Nagy Borbálától ismét négy al-ágon terjeszté családját. Zsigmond fiától származik a Szatmár megyei nagy-géczi ág, ebből Mihály ezredes lakott Miskolczon, József főszolgabiró volt 1810-ben Szatmár vármegyében; ennek nejétől tasnád-szántói Becsky Krisztinától következő gyermekei születtek:

1. Gábor szül. 1795. mart. 13-án, Szatmár vármegyének főpénztárnoka volt, meghalt 1855. mart. 21-én. Felesége Vörös Terézia.

2. Károly szül. 1796. huszár kapitány, és 1848-ban nemzetőri őrnagy volt; meghalt 1858. jun. 24-én. Nejétől Dzembovszky Jozefinától, kit Lengyelországból vett nőül, következő gyermekei születtek:

a) Károly szül. 1835. jun. 24-én, meghalt 1841. dec. 25-én.

b) Teréz szül. 1836. april 5., férjhez ment 1854. febr. 15-én Tóth Alberthez.

c) Jozefin szül. 1837. jul. 10-én.

d) Gyula szül. 1839. jan. 29-én, meghalt 1861. febr. 8 án.

e) József szül. 1841. mart. 19 én.

f) Gábor szül. 1843. mart. 29 én.

3. Konstanczia szül. 1797. † 1846.

4. Anna szül. 1802. † 1837.

5. Ágoston szül. 1807-ben, meghalt 1840-ben. Nejétől kügyi Virág Florentinától gyermekei: a) Antal szül. 1832. jun. 23-án; 1860. dec. 12-én Szatmár megyében a szamosközi járásban mezei biztosnak választatott; nőül vette 1855. jul. 6-án szent-katolnai Cseh Apolloniát; ettől gyermekei Dezső szül. 1858. febr. 8-án; László szül. 1860. aug. 21-én. b) József meghalt 1831-ben. c) Ilona szül. 1838. febr. 10-én, férjhez ment 1856. julius 6-án benedekfalvi Luby Károlyhoz.

6. István szül. 1811-ben; egykor cs. kir. cadet, Szatmár megyénél biztos, 1848-ban honvéd kapitány és zászlóalj parancsnok, már Bem által őrnagynak kinevezve, de hivatalos lap utján ki nem hirdetve, a harczokban 17 sebet nyert. 1861. január 21-én Szatmár vármegye várnagyává választatott. Nejétől Szabó Alexandrától egyetlen fia István szül. 1845. nov. 23-án, meghalt 1848. nov. 21-én.

Ugyan csak Pál vonalán Lászlónak Sombory Erzsébettől származott ivadéka képezi az erdélyi ágat, [1]) melyből Mihály tábornok Kővár vidékében Fejérszéken halt meg 1819. febr. 22-én, kora 65. évében. Testvérétől Lászlótól a Sármasági Krisztina férjétől született István közép-szolnoki alispán. Fiai közűl István 1860. dec. 12-én Szatmár megyében a bányai járásban pénztárnokká választatott. Neje Kerekes Emilia 1857-ben meghalt. Az erdélyi ágból voltak Péter 1794-ben Belső-Szolnok vármegye főorvosa. [2]) Sándor 1815-ben az erdélyi tartományi biztosság és főpénztár irnoka. Imre ugyan akkor Belső-Szolnok várm. alszolgabirája, Mihály adórovó biztos. [3])

---

[1]) Kővárinál Erdély nev. csal. 202. lapon a Péchyek erdélyi ága négy izen közölve van, de egészen hibásan.

[2]) 1794. évi hivat. Schematismus.

[3]) 1815. évi erdélyi hív. Schemat. Átalában azonban az erdélyi ágat teljesen nem ismerve, az abban netalán eléforduló hibát sem birjuk kiigazítani.

Ugyan e vonalon **László**nak, kinek neje Sombory Erzsébet, testvére volt Péchy **Imre**, a kinek nejétől Komáromy Annától fia ismét **Imre**, előbb Bihar és Pest megyei követ, 1813-ban alnádor, (föleskűdött e méltóságra mart. 16-án) utóbb a hétszemélyes tábla közbirája, sz. István rend kiskeresztes vitéze, a magyar akademia igazgató tagja, a debreczeni ref. főiskola és tiszántúli ref. egyházkerület főgondnoka, szül. Álmosdon 1753. nov. 14-én, meghalt 1841. april. 20-án. [1]) Nejétől báró Prónay Magdolnától fia **Ferencz** volt megyei követ 183²/₆ évi országgyülésen.

A család czímere,—mint azt az 1555. évi diploma leirja — három részre oszlik, tudniillik közepét vörös udvar, felső és alsó részeit kék udvar képezi; a paizs alján a kék udvarban szikla emelkedik, és azon szétterjesztett szárnyakkal holló áll, mely már a vörös udvar terét foglalja el; a paizs fölötti sisak koronáján hasonló holló áll. Az itt metszvényben látható czímer — melyet családi közlés után adunk — a felebbi leirástól annyiban különbözik, mennyiben a holló egészen kék udvarban látható.—A gróf ágnak pecsétén a czímer a felosztásban (de nem lényegben) ismét eltér az előbbiektől, ebben ugyan is a paizs balról jobbra rézsutosan húzott széles vörös szelemen által oszlik három (kék, vörös, kék) udvarra a paizs, és a vörös szelemen közepén kisebb paizsban látható a holló czímer. [2])

---

[1]) L. életrajzát Újabb ismeretek tára VI. 3. lap.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX. szerint péchujfalusi Péchy Ferencznek czímere pedig épen elüt a leirtaktól, ebben t. i. holló helyett, csőrében gyürűt tartó fehér galamb áll, hármas zöld dombon, bizonyosan tévedésből. Itt a paizs vizirányos arany szelemen által két részre oszlik, a felső kék mezőben hármas zöld dombon van az említett galamb, az alsó vörös udvarban ékbe szögellő ezüst-fekete koczkás szelemen alatt, és két oldalról fölötte arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján hármas zöld halmon ismét a gyürűt tartó, vörös csőrű és lábú fehér galamb áll, repülőkészen. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Pech család. *Lásd Pecz.*

Pécsváradi család. Pécsváradi Sámuel 1718-ban III. Károly király által nemesittetett meg. [1]) Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon arany korona, melyen pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs feletti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, buzogányt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Pécsváradi család. Ebből volt Gábor 1527-ben sz. ferenczi szerzetesek tartomány főnöke. [2]) Balás 1532-ben I. Ferdinand király alatt kamarai számvevő mester. A család latinos neve „De Varadino Petri."

Pécsy család. (Kolozsvári) Közűlök László 1794-ben Kolos megyei rectificator biztos. Idősb Ferencz Abrudbányán városi tanácsos és bánya-törvényszéki ülnök 1848. előtt, ifj. Ferencz Alsó-Fejérmegyében szolgabiró volt.

Pécsy nevü család 1718-ban is nemesitetett meg.

Pecz család. Pech máskép Pecz család törzse János III. Ferdinand királytól nyert nemességet 1646. évi october 12-én Pozsony várában kelt czímeres nemes levélben, mely 1647. nov. 30-án először Veszprém vármegyében Pápán, utóbb Heves vármegyében hirdettetett ki.

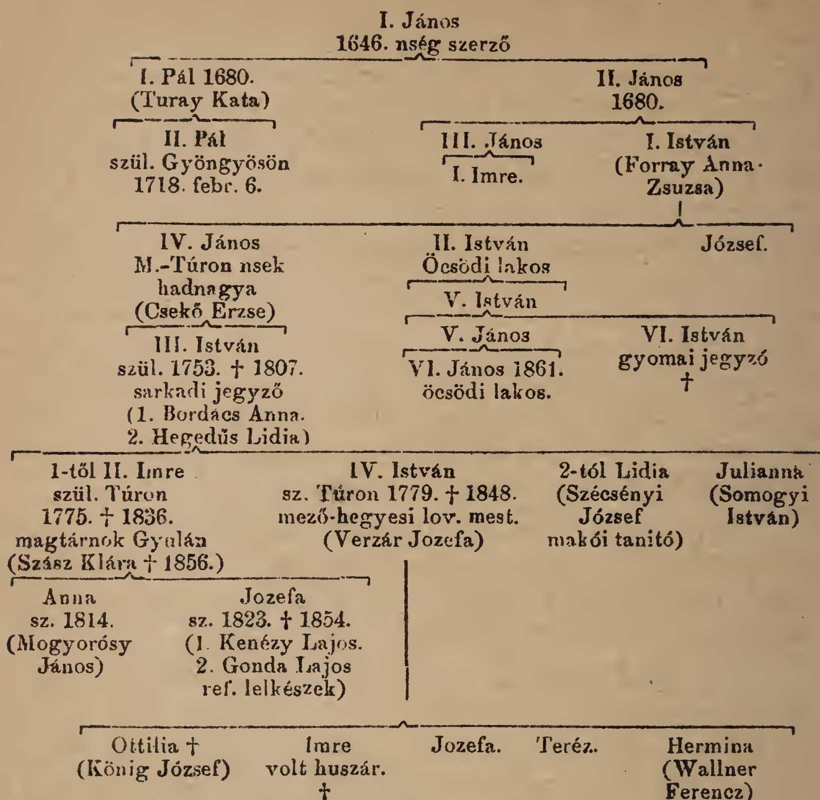
A család czímere az itt látható metszvény szerint a paizs kék udvarában zöld halmon álló hamvas, búbos galamb, csőrében zöld olajágat tartva. A paizs feletti sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló galamb áll. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös.

A család nemzékrende [3]) következő:

[1]) Collect. herald. nro 493.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 209—210.

[3]) Mogyoróssy János közl. szerint.

A nemesség szerző Jánosnak fiai I. Pál és II. János 1680. évben Heves vármegyétől Fülek várában tartott közgyülésből nyertek nemesi bizonyitványt, akkor mint Gyöngyösön lakozók.

I. Istvánnak özvegye Forray Anna-Zsuzsa és gyermekei mint re-form. vallásuak Gyöngyösről M.-Túrra költöztek, hol nevezett özvegyet utóbb Faschó József szarvasi ispán vette nőül.

IV. János Mező-Túron a nemesek hadnagya volt és ugyanott is halt meg. Ennek fia III. István szül. M.-Túron 1753-ban, előbb gr. Rhédeynek gyáni tiszttartója, utóbb Sarkad város jegyzője, e hivatalában halt meg 1807. Két fiától származott unokái már csak leányágon élnek.

Jelenleg a család fiágon csak II. Istvánnak ágán az Öcsödön lakozó VI. Jánosban él.

Péczely család. Régi nemes családnak iratik, mely nevet a Pest megyei Péczely helységről vehette, de hogy ott birtokos lett vol-

na azon ivadék, melyről emlékezni fogunk, nem ismerünk bizonyitó oklevelet.

A család két tagja nevezetes irodalmi érdemeket szerzett, idősb Péczely József [1]) szül 1750-ben Gömör megyei Putnokon, hol atyja ref. lelkész volt. Honn és külföldön tanúlt, 1784-ben Komáromban lelkész, 1786-ban a debreczeni főiskolában tanár lett; meghalt 1792-ben. Számos és mindenféle könyvet irt és adott ki, irt franczia verseket is, és szerkesztette a „Mindenes gyüjtemény"t. Nejétől Varjas Katalintól két gyermeke maradt Klára és József, [2]) ki 1790-ben született, és tanúlmányait szintén külföldön végzé be; honnan haza térve, Debreczenben tanár lőn. Kitünő szónok és jó stylusú magyar iró, a magyar akademiának is tagja. Több munkája közt legnevezetesb „A magyarok története a mohácsi vészig", 2 kötetben. Meghalt 1849-ben kora 60. évében. Második neje Szentgyörgyi Erzsébet szintén több szépirodalmi dolgozatot közlött a lapokban.

Peczéthes család. (Palothai †.) Hajdán Nógrád megyében birtokos Palota helységben, mely a megye délkeleti szélén Hatvan felé fekszik, és melyről a család előnevét is birta. 1496-ban élt palothai Peczéthes Imre. [3]) Neve kiejtés szerint Pecsétes.

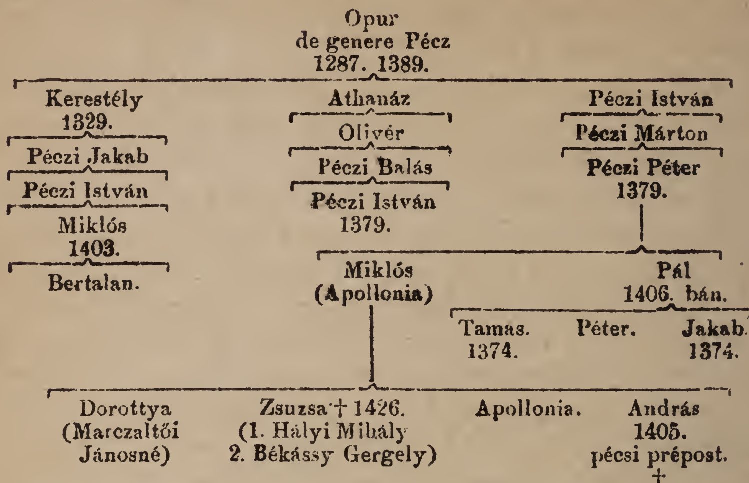
Péczy család. (A.- és F.-Péczi †). A szász nyolcz magyar nemzetség egyikének neve volt Péch vagy Pécz, a mint ez utóbbi kiejtésű nevet fentartá mai napig a nemzetség egyik ágának volt birtoka: a Győr megyében fekvő Alsó- és Felső-Pécz helység.

A Pécz nemzetség (genus) Czeh János tudósunk szerint két fővonalon virágzott, mely vonalak ismét több al-ágakra (egyes családokra) oszlottak. Az egyik vonalból származtak az Apponyi és Csúzy családok, a másik vonalon a Móriczhidai [4]), Péczy, melyről itt alább lesz szó, a Berzenczey [5]), a Marczali és Gusztáni kihalt családok állanak.

E munka VII. köt. 289. lapján a Marczali család ismertetésében olvashatjuk e nemzetség eredetét, ott látjuk a családfán Opurt is, ki a Péczy al-ágnak vagyis családnak volt kiváló törzs-őse; ez

[1]) Magyar Irók I. 361.
[2]) Ugyan ott II. 251.
[3]) Eredeti okmány.
[4]) Ez kimaradván e munka sorozatából, a pótlék-kötetben fog megjelenni.
[5]) Ez is a pótlék-kötetben lesz meg.

Opur-tól lesz tehát csak szükséges annak ivadékrendét bemutatni a következő [1]) családfán:

E családfa törzse Opour Pozsony várát akará elpusztítani, de legyőzetett Sándornak fia Károly által, ki 1287-ben jutalmúl Csallóközben Somorja helységet kapta, és ezen oklevélben is Opour de genere Peech iratik. Élt még 1289-ben is. Fia három maradt: 1. Kerestély (vagy Christianus). 2. Athanáz. 3. István.

Kerestély 1329-ben élt, és atyja volt Péczi Jakabnak, ennek fia volt István, ettől született Miklós, ki az 1403. évi nemzetségi okmányokban említetik, ennek végre fia volt Bertalan, ki semmi férfi magzatot nem hagyván, mag nélkül elhalt és a Péczen fekvő jószág részét Zsigmond királytól Poki Miklós kapta adományban.

Athanáznak fia volt Olivér, kinek fia Balás magát Péczről irta, és az ő nevéről az ő Péczi jószága, az egész péczi határnak egy harmad része, Balás-Péczne k neveztetett, és a Fel- vagy törzs-Pécztől külön faluvá vált. Balásnak fia volt István, ki 1379-ben a péczi birtokban Péczi Péterrel osztozott, de ennek magvaszakadtával a péczi osztályrész Péczi Pál utódaira, kik Opour harmadik fiától származtak, háromlott.

Opournak harmadik fia Péczi István a harmadik, legtovább élő ágat alapitá. Ennek fia Márton, ennek Péter, a ki 1379-ben Péczi Istvánnal az ősi jószágban Péczen osztozott; és két fiat hagyott maga után: Miklóst és Pált.

[1]) Lásd Tudományos Gyüjtemény 1836. XI. 3—29.

Pál birtokára nézve a Győr megyei legtehetősb nemesek között állt. Zsigmond király őt Horvát, Dalmát és Tótország bánjává tette, és az volt 1405-ben. Fiai voltak Tamás, Péter és Jakab, élők 1374-ben, de mag nélkül kihaltak.

Miklós nejétől Apolloniától, ki utóbb Marczali Egyedhez ment férjhez, négy gyermeket nemzett: 1. Dorottyát, 2. Zsuzsannát, 3. Apolloniát, és 4. Andrást.

Dorottya Marczaltői Jánoshoz ment férjhez.

Zsuzsánna előbb Hályi Mihálynak lön neje, ettől szülte fiait Hályi Ágostont és Domokost, annak fia volt Hályi Jakab, az utóbbinak (t. i. Domokosnak) leánya volt Hályi Orsolya, ki 1509-ben szemerei Vigandi Péter neje volt. Zsuzsannának második férje 1411-ben Békássy Gergely (Pálnak fia) Zsuzsanna testvérétől András pécsi préposttól 1405-ben megszerezte ennek is részét, Felkis-Balás-Pécz helységek és Kármánd puszta hasonfelet, melynek birtokában Marczali Egyed által háborgattatván, 1413-ban Barbara királyné Zsigmond király nejétől a győri káptalanhoz visszaigtató parancsot nyert, 1414-ben pedig Zsigmond király azon testvérétől Andrástól szerzett birtokrészre királyi jóváhagyást adott.

András pécsi prépost volt, és mint említők, 1405-ben osztályrészét eladta nővérének Zsuzsannának, továbbá jári Barócz Miklós fiainak, szintén Wathay Klárának Zalogi Imre leányának, Salamon Domokos nejének. Ezek utódai ellen a Marczaliak a péczi jószág felosztása iránt pert indítottak, de az alperesek nyertek, és 1435-ben itélet által is a birtokban megerősíttettek, Péczi Miklós leányainak Dorottyának és Apolloniának kizárásával, mivel mind Péczi István, mind Péczi Pál három fia magnélkül kimultak.

Balás-Pécz, régenten falu, utóbb Péczi Zsuzsannának első férjétől Hályi Mihálytól származott utóda Hályi Jakab nevéről Hályinak neveztetett; és ennek időről időre leányági utódaira szállt. [1])

Peczinger család. 1752-ben Mária Terézia királyasszony által nemesíttetett meg.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály ismét fekvőleges vonallal két udvarra oszlik, az alsó arany udvart rézsutosan fekvő fekete rostély zárja el, a felső kék udvarban fehér ingből félkar nyúlik be, kezében ezüst botot tartva; a baloldali ezüst

---

[1]) L. többet Czech-től Tudományos gyüjt. 1836. XI. 16. lap.

udvarban hátulsó két lábán fekete medve ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú kivont kardot, a másikkal vörös kövű arany gyürűt tartva. A paizs feletti sisak koronáján két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig kék, a másik félig fekete, félig ezüst; egy aranyfekete hálóféle ábra látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Peczkó család. Nyitra vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Peczla család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család, közűlök 1688-ban János volt ismeretes. Utóbb az eredeti nemes levél Trencsin megy leveles tárába került, valószinűleg a család kihalta folytán. [2])

Péczy család. 1688-ban Trencsin vármegye nemesi lajstroma szerint Trencsinben lakott. [3]) Lehet, hogy tulajdonképen a Pécsy vagy Péczi család valamely ivadéka volt e néven ama lajstromba beiktatva.

Pehm család. 1733-ban nemesíttetett meg III. Károly király által, czímere arany udvarú paizs, melynek jobb oldali felső szegletéből baloldali alsó szegletéig rézsutosan zöld szelemen látszik és azon három fehér rózsafej. A paizs feletti sisak koronájából két kiterjesztett zöld sasszárny terjeszkedik ki, mindeniken egyegy fehér rózsafej, és a szárnyak közt szintén fehér rózsafej. Foszladék jobbról aranyzöld, balról ezüstzöld. [4])

Pejáchevich család. (Verőczei, gróf.) Régi magyar család, melynek eredetét homály fedi. [5]) Már a XVII. század végén Szlavoniában az előkelő nemes családok sórában találjuk. Ismert törzse verőczei Pejachevich György, kitől a családfa napjainkig szakadatlanúl következő rendben sarjadzott [6]) le:

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[2]) és [3]) Szontagh Dán. közlése.

[4]) Collect. herald. nro. 296.

[5]) Lehoczky Stemmat. II. 300. Ha Lehoczkynak hitelt adhatnánk, a család a cyprusi szigetből venné eredetét, honnan a Törökországban Vidin alatt Kriptováczra, onnan pedig Horvát Tótországba származott a Jankovich és Vinkovich családokkal együtt.

([6] Hist. herald. Handbuch és gothai Taschenbuch 1859. év. foly.

I. tábla.

Rumai vonal.

György
1680. táján
(Barchevich Margit)

Mátyás
(Knesevics Agatha)

báró Márk Sánd
1760. szerémi főisp.
(báró Tomasich Anasztázia)

János-József
gróf 1772.
(Peterson Erzse)

gr. Zsigmond *rumai vonal*	gr. Ferencz-Károly † 1815. cs. k. kamarás. (1. báró Sanches Ortigosa y Eiefuentes Borbála) 2. gr. Erdődy Eleonóra) cs. ker. h. † 1840.) *nasiczi vonal*	gr. Antal † 1800. cs. k. altábornagy (gr. Draskovich Bora) *budai vonal*
János nep. † 1821. febr. 4.	*Folyt. II. táblán.*	II Antal † 1838. (priběri Jankovich Szidónia)
		Folyt. III. táblán.

János nep. gyermekei:

Péter sz. 1804. cs. k. kam. főispán (gr. Esterházy Franciska)	László sz. 1807.	Sándor sz. 1808. † 1852. (Quadagni Aurora marquise)	Mária sz. 1811. (gr. Althann Ferdin.)	Pál sz. 1813. őrnagy (1. Hildeprandt Alvina)	Julia sz. 1815. (b. Palm Rud.)	Klementina sz. 1817. cs. ker. h. (gr. Althan Alfred)	Márk sz. 1818. (gr. Bethlen Hermina)

Márk gyermekei: Kata. Kruvalka.

Péter gyermekei:

Adolf sz. 1825. cs. k. kam. (gr. Schaffgotsch Agata)	Ludvina sz. 1826. (1. gr. Eltz Hugo † 1848. 2. gr. Eltz Károly)	László sz. 1828. cs. k. kam. kapit. (gr. Czernin Mária)	Miklós sz. 1833. cs. k. kam. és kapit.

II. tábla.

Nasiczi vonal.

Gr. Ferencz-Károly, *ki az I. táblán.*
cs. k. kamarás
† 1815.
(b. báró Sanches
Bora.
2. gr. Erdődy Eleonora)

Franciska
szül. 1784.
cs. ker h.
(b. Orczy József)

Vincze
† 1820.
(gr. Batthány
Mária † 1823.)

Kata
sz. 1813.
cs. ker. és p. h.
(gr. Schaffgotsch
Antal)

Ferdinand
sz. 1800. jun. 17.
(Dőry Mária)

László
sz. 1824.
cs. k. kam.
szerémi főisp. 1848.
(b. Dőry Gabriella)

Mária
sz. 1853.
sept. 22.

M. Theodor
sz. 1855.
sept. 26.

Károly
sz. 1825.
(Telbisz
Franciska)

Artúr
sz. 1845.
dec. 31.

János
sz. 1847.

Leona
sz. 1850.

Ferdinand
sz. 1826.
máj. 3.

Julián
sz. 1833.
cs. k. kam.

Gábor
sz. 1839.
máj. 20.

III. tábla.

Budai ág.

II. Antal, *ki az I. táblán.*
† 1838.
(pribéri Jankovich
Szidonia † 1855.)

János nep.
sz. 1803.

Teréz
sz. 1799.
cs. k. hölgy
(gr. Apponyi
József)

Antal
sz. 1810.
cs. k. kamarás
kat. főtiszt
(b. Boxberg
Angelica † 1849.)

Györgynek a törzsnek unokája Márk-Sándor báró volt, és 1760-ban Szerém vármegye főispánja, ennek fia János-József 1772-ben jul. 28-án grófságot nyert. Ennek három fia 1. Zsigmond, 2. Ferencz-Károly és 3. Antal által három vonalra oszlott a család.

Zsigmond ivadéka a Szeremségben fekvő Rumai uradalomról rumai vonalnak is neveztetik; jelenleg e vonal a legterjedelmesebb, és birtokos Verőcze megyében Rétfalun, Torontalban Tordán

E vonalnak feje jelenleg P é t e r (szül. 1804. febr. 20.) cs. k. kamarás, főispán volt. Fiai közül kettő katona főtiszt. Testvére L á s z l ó (szül. 1807.) Verőcze megyének 1848-ban főispánja volt. — S á n d o r († 1852. nov. 20.) tábornok és dandárvezénylő.

Ferencz-Károly vonala a Verőcze megyei főbirtokról Nasiczról n a s i c z i - vonalnak is neveztetik; és a nevezett uradalmon kivül birtokos Zala megyében Zalabéren, Borsod megyében Ivánkán és Hevesben Poroszlón.

J á n o s nep. vonala b u d a i nevet visel, ez ágon él J á n o s (szül. 1803.) testvéreivel T e r é z z e l és A n t a l l a l, ki a katonai pályán szolgál.

A család bárói czímere — mint itt a metszvény mutatja, a paizs kék udvarában zöld téren álló magas fehér oszlop, melynek tetején arany koronán jobb felé fordulva szétterjesztett szárnyakkal egyfejű fekete sas áll, csőrében arany kettős keresztet tart, jobb lába karamával kivont pallóst, a ballal ország-almát mutat, az oszlop mellett két oldalról kifelé fordulva hátulsó lábaikon két kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első lábaikkal kivont kardot tartva. A paizs felett bárói korona, azon koronás sisak áll, melyen ismét a leirt fekete sas ismétlődik, felette e betük olvashatók: T. G. D. P. I. H. S. L. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Midőn azonban 1772-ben a család grófságot nyert, e czimer is — nem ugyan lényegesen, — de pompásabb kiállitására nézve változás alá jött; az ősi paizs udvar egy arany fekete hosszukás koczkával ellátott keretet nyert; s benne az oroszlánok fejére korona adatott, a paizs felé a bárói helyébe kilencz gombos grófi korona és a fölé három

koronás sisak állittatott, a középsőn a fekete sas áll, a jobb oldaliból kettős farkú koronás oroszlán kivont karddal nyúlik fel, a baloldalin a koronás márványoszlop látható; a paizst jobbról aranykék, balról ezüstkék palást takarja, és telamonok gyanánt jobbról német herold áll fekete talárba, sárga dalmaticába öltözve, fején aranynyal szegett, vörös tollakkal diszitett háromszegü német süveget, mellén koronás kétfejű fekete sast viselve, jobb kezével fekete papir-tekercset, a ballal a paizs felső szegletét fogva; baloldalról magyar herold áll, sárga csizmában, vörös talárban, fehér dalmaticában mellén magyarország koronás czimerét viselve, fejét kócsagtollas vörös tetőjű prémes kalpag fedi, jobb kezével a paizs felső szegletet, a ballal vörös tokot (papirtekercset) tartva. [1])

A család rom. kath. vallású, és neve gyakran Piaczevicz-nek is iratik.

Pejcsich család. Pejcsich Mátyást 1793-ban I. Ferencz király nemesítette meg.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban a bal oldalból féltesttel kinyuló koronás kétfejü sas, jobb lábával buzogányt tartva; a baloldali udvar ezüstkék koczkás, az előtérben arany korona látszik, rajta keresztbe átszúrva kivont kard, és királyi pálcza; a paizs feletti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös öltönyű kar könyököl buzogányt tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [2])

Pekáry család. E század elején nemesíttetett meg, lakhelye Pest városa.

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva, nyakán pedig arany korona van. A paizs feletti sisak koronáján szintén az előbbihez hasonló daru áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A Pekáry család Zemplin megye czimerleveles nemesei közé soroztatik. [3])

Pekh család. Pekh Leopold kamarai pénztárnok volt 1598-ban, a mely évben január 8-án Rudolf királytól Prágában kelt czime-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IX.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

res nemes levelet nyert. [1]) Tán ennek utóda volt Pek Simon? kinek örököseiről 1723. évi 82 törv. czikk rendelkezik.

Peklánszky család. Ismeretes közülök János, ki 1712-ben a bártfai harminczadi hivatalnál állomásán meghagyatott III. Károly király által 1701-ben neje Szent-Iványi Anna, ki előbb Szinyei Merse Ádámné volt.

Pekry család. (Pekrovinai vagy Petrovinai), Magyar- és Erdélyországban virágzott; eredetét nem ismerjük. A család előnevét — melyet némelyek Pekroviná-ról [2]) írnak, — a Horvátországi Petrovina helységről irta.

A XVI. század elején szerepeltek Pekry János, kit 1521-ben a törökök elfogván, renegáttá tevének s megházasiták, már gyermekei is voltak, midőn 1526-ban a Soliman táborával Mohácsra jött, s midőn használva az alkalmat, Tomori táborába átszökött, és ott harczolt és el is esett.

Miklós 1532-ben Perényi Péter mellett esett el.

Lajos Petrovináról irta előnevét, 1526-ban I. Ferdinand híve, 1538-ban királyi adományban kapta Dunaveczvárát, [3]) 1533. kapta Likava várát és Liptó ujvárt, s Liptó (és Árva) vármegye főispánjává lett. [4]) 1535-ben a fraknói kapitány fogságába esett, de kiszabadúlt. 1537-ben Ferdinand király záratta el, némelyek szerint az Eszéknél vallott kudarcz miatt, mások szerint, mert a királyt egy alkalommal „fitos Pelbart"-nak nevezte. [5]) Ekkor javait is elveszté. Érte 1545-ben az országgyülés veté magát közbe, és azon évi 56. törv. czikk kéri a királyt arra, hogy Likava várát Pekry Lajosnak, mint örökös hivének visszaadja, de az soha sem került többé a család kezére vissza; mert 1552. táján P. Lajos meghalván, fia János 1553-ban a pozsonyi káptalan előtt tiltakozott Liptó-Ujvárnak Malatesta Fridrik részére teendő adományozás ellen; megujjitá e tiltakozást nevezett petrovinai Pewkry János 1554-ben is, ellentmondván azon adományozásnak, mely szerint Liptó-Ujvár Balassa Jánosnak, Likava pedig Mérey Mihálynak szándékoltatott adatni; azonban az eladományozás csakugyan megtör-

---

[1]) Az eredeti czímerlevél a nemzeti muzeumban.
[2]) Mikola, Historia geneal. Transylv. és utána Kővári.
[3]) Wagner, Analecta Scepus. II. 152.
[4]) Kaprinai Mss. B. tomo XXVIII. p. 110. 136. 137.
[5]) Istvánffy.

tént, Liptó-Ujvárt Balassa János, Likavát pedig Báthory András kapta meg, ki Liptónak főispánja is lőn. Pekry Lajosnak két neje volt, az első Zsófia, Báthori István nádor özvegye, a másik Báthori Erzsébet, ki utóbb Kerechényi Lászlóhoz ment férjhez. Lajosnak fia volt az említett János.

Lajosnak testvére lehet petrovinai Pekry Anna, előbb Országh Lászlóné, utóbb Losonczy István özvegye, ki 1557. évi april 19-én Csejte várából irt levelet. Birta ez Somoskeő várát is. [1])

Lajosnak fia volt Szirmay szerint [2]) Pewkry Pál is, ki azonban csili [3]) előnevet viselt; tán miután atyja hűtlenségi bélyegen veszté el javait. E Pál Szatmármegyében több helyen szerzett birtokot, és azokra király adomány mellett be is iktattatott; igy 1541-ben Sályiban, 1544-ben Tyukodon, 1546-ban Gebe, Jármi, Nyir-Medgyes, és Győr-Telek helységben. [4])

Ezekben a magyarországi ág bevégzé szerepét, de Erdélyben már 1509-ben találjuk Pekry Györgyöt, ki Décsről irta előnevét, ki osztályosaival u. m. rugonfalvi Nyujtódy Pál, szent-demeteri Nyujtódy György, Hosszú-teleki Osvát, Veszősi György, Musnai Jakab, Valkói Miklós, Bolyai Zsigmond és Kövesdy Bálinttal a köztök fölosztandó egész Kövesd helységre nézve 1509. sz. Bertalan napján gr. Szentgyörgyi Péter országbiró és erdélyi vajdától osztoztató parancsot kaptak. [5])

Ennek daczára Kővári szerint a Pekry család csak 1552-ben telepedett volna meg Erdélyben, midőn Pekry Gábor (Albertnek testvére) a szolnoki vár feladása után az ifju Szapolyai felsősége alá futott; [6]) és ott megnősülvén megtelepedett, idővel pedig Udvarhely és Háromszék főkapitánya lett. Tőle a családfa következőleg [7]) hozatik le:

---

[1]) Az Akademia levéltárában.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 127.

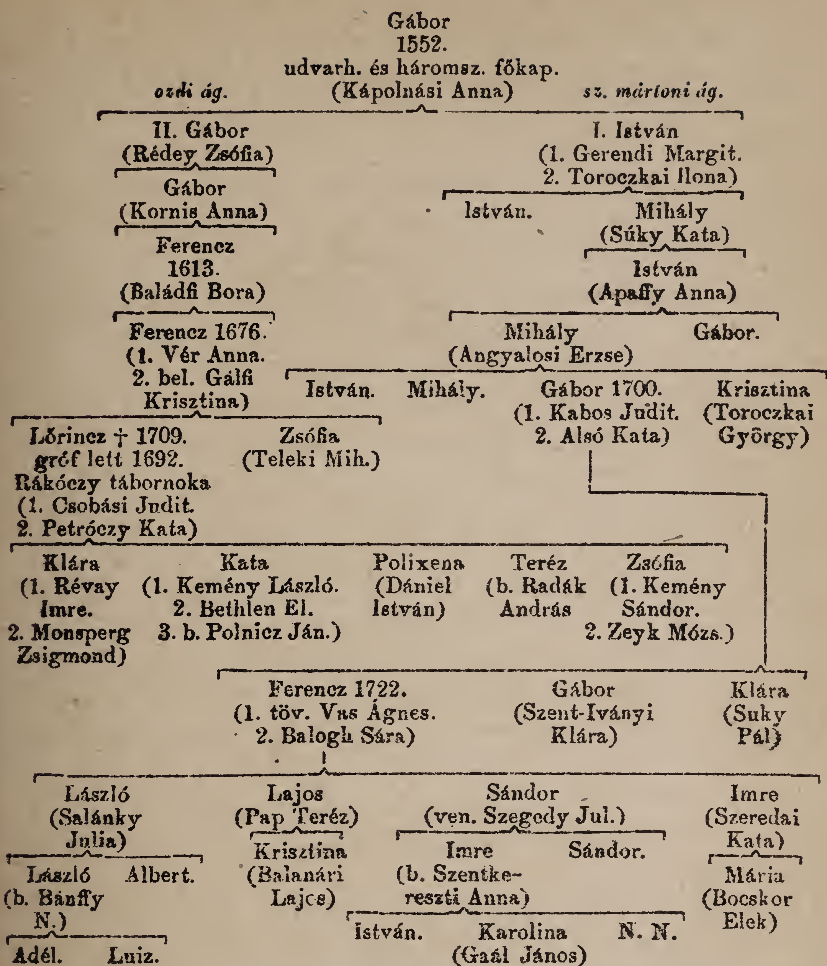
[3]) Alsó- Felső-Csil helység Aradmegyében fekszik.

[4]) Szirmay id. h. 80. 105. 106. 120. 124

[5]) Kemény Not. Capit. Albens. 225.

[6]) Forgách Comment. edit. Horányi 68.

[7]) Kővári id. h.

E családfa törzsének Gábornak két fia II. G á b o r és I. I s t v á n által a család két ágra oszlik, amannak ága o z d i, — emezé sz. m á r t o n i neven ismeretes.

Az o z d i ágból, mely ez előnevet hordá, nevezetes személyiség volt L ő r i n c z. Erdélyben Apaffy kormánya alatt üldöztetett, sőt nevezett fejedelem 1678-ban is elis fogatta őt, és gyötörtette, ennek folytán kibujdosott Magyarországba, Cserei szerint [1]) „pápistává lőn s g r ó f i titulust adának neki Bécsben (1692-ben) ugy jöve vissza Erdélyben;" t. i. Apaffy Mihály halála után, midőn Erdély már a diploma

[1]) Cserei Mihály Hist. 123.

Leopoldinum alatt volt. Erdélyben 1686-ban nótázták is az aug. 12. 5. art. szerint. A Rákóczy fölkeléskor czimét elvetve ehez áll, s tábornok lesz; 1704-ben erdélyi fővezér. Meghalt Marmarosban 1709. mart. 6-án vallását ismét megváltoztatván. [1]) Második neje a hires Petróczy Katalin, több könyvet fordított vallást változtató férje tette ellen. Fiai nem maradván, szép javai leányaira maradtak.

A szent mártoni ág, mely megmaradt a nemesi czím mellett, megyei és kir. táblai hivatalokat viselt.

Pelargus család. (Kihalt). Nógrád vármegyében tűnik fel a XVII. század végén, valószinűleg e században nyerte czímeres nemes levelét. Ismeretes törzse Pelargus György, ki a nevezett megyének losonczi járásában 1672—1687. és 1689—1694-ig szolgabirája, és 1683-ban mart. 6.- dec. 11-ig ideiglenes jegyzője is volt, 1699-ben a tisztválasztáskor másod alispánságra is kijelöltetett; Neje volt Koromzay Kata (1670—1694) kitől fia II. György, ki 1714-ben megyei helyettes jegyző és ügyész volt, de mag nélkül halt ki, és Gábor, ki 1713-ban Wittembergben tanúlt, [2]) már 1727-ben mint nős élt Nógrádmegyei birtokán. Neje Bene Mária volt. Ettől fiai III. György, I. Sándor, és József az 1734. évi nemesi lajstromban olvashatók, az 1755. évében pedig III. Györgyöt, I. Sándort, és I. Pált mutatja fel, miután József már előbb valószinűleg elhalt.

III. Györgynek Diósy Máriától fia Károly mint katona 1799-ben franczia fogságot is szenvedett, leányában ága kihalt.

I. Pálnak Róth Máriától fiai Zsigmond és Pál szintén mag nélkül haltak meg.

I. Sándornak neje Moszticzky Anna, puchói Mosticzky Györgynek garamszeghi Géczy Klárától származott leánya volt. Ettől egy leánya Mária Zmeskal Lászlóné lett, fia pedig II. Sándor, ki 1760. május 15-én született, és 1847. évi decemberben meghalt mag nélkül kora 87. évében. Benne Pelargus család kihalt. Lakott Poltáron. Néhol a család neve „Pilargus" neven is előfordul. [3])

A családfa következő:

---

[1]) Cserei Mihály 268. 325. 329. 330. 352. 366. 400. 415.
[2]) Bartholomaeides Memoria ungarorum p. 208.
[3]) Mocsáry Antal, Nógrád várm. I. 189. 193.

- I. György 1672–1694. szolgabiró (Koromzay Kata)
  - II. György 1714 aljegyző és alügyész.
  - Gábor 1713. 1726. (Bene Mária)
    - III. György 1734. 1757. (Diósy Anna)
      - Károly 1799. volt katona
        - Klára (Jakab Ádámné)
    - I. Sándor 1734. 1757. (Moszticzky Anna)
      - Sándor szül. 1760. † 1847.
      - Mária (Zmeskal László)
    - József 1734. †
    - I. Pál 1755. (Róth Mária)
      - Zsigmond. †
      - II. Pál. †

A család czímere a paizs kék udvarában alúl hullámzó tenger, melyből egy vártorony nyúlik fel, baloldalról pedig egy víziló, vagy delfin úszik, lábaival a toronyba kapaszkodva. A paizs feletti sisak koronáján daru áll, felemelt jobb lábával kövecset, csőrében pedig keresztes nyelű horgonyt tartva. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös.

Vallásukra nézve ágost-evang. voltak. — Előnevöket Fábianfalva Nógrád megyei pusztáról irták a legutóbbi nemzedékbeliek.

Pelbárt család. (Kihalt). Pelbárt István és apúl testvére Tamás és András 1598. jun. 2-án Prágában kelt czímeres levélben Rudólf király által nemesítettek meg. [1]) Utódai valószinüleg kihaltak.

Pelcz család. Pelcz György 1712-ben III. Károly király által emeltetett nemességre. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő magas szikla előtt álló magyar vitéz, vörös csizmába aranynyal zsinorózott kék ruhában panyokásan, fején prémes kalpaggal, kezében kivont kardot tartva; két felől a sziklára két ezüst egyszarvú ágaskodik. A paizs feletti sisak koronáján piros lábú galamb áll, piros csőrében olajfaágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pelcz néven János 1729-ben stagni püspök volt.

Pelejthey család. (Pelejthei †) Zemplin vármegye kihalt családa, mely azon megyében Pelejtét birta. [3])

---

[1]) Az eredeti armalis a nzti muzeumban.

[2]) Collect. herald. nro 702.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 91. 271.

Peley család. (Ér-Mindszenti.) Közép-Szolnok vármegye családa. Nevét s tán eredetét is azon megyei Pele helységből veszi. Ugyan e megyében fekszik az előnevet adó Ér-Mindszent helység is. Tagjai nagyobbára megyei hivatalt viseltek; a mult század végén két ágra látjuk oszolva, ugy látszik két testvér által, ugymint Peley Miklós és Zsigmond által, ez utóbbi Szatmár vármegyébe telepedett, és Szabolcsból nősült.

Családfájok következő:

Az erdélyi ág nagyobbára Kővár vidéken hivatalkodott. Miklós és fia I. István ott voltak kapitányok. I. Istvánnak fia II. Imre, 1794-ben szintén kővárvidéki alkapitány, és innen az $179^{0}/_{1}$. évi erdélyi országgyülésre követ. Testvére Mihály előbb testőr, utóbb a török háborúban főhadnagy, s tán ő az, ki 1794-ben Kővár aljegyzője volt.

II. Imrének fiai — mint a táblán látható — szintén Kővárvidéken hivatalkodtak.

Mihály fia Lajos 1848-ban és ismét 1861-ben Közép-Szolnok megye alispánja. Fiai a táblán állnak.

Tán szintén ez ágból voltak László 1794-ben Kővár vidék királyi pénztárnoka, Elek ugyan ott 1815-ben főjegyző, és Sámuel 1815-ben adórovó biztos.

A szatmári ágból Zsigmond 1784-ben [1]) Szatmár megye al-

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 135.

szolgabirája. — Két neje volt, egyik Osváth leány, a másik a nagykállói Kállay családból. Fia I. Imre Szatmár vármegye táblabirája, ennek fia József (szül. 1813-ban) 1850-ben cs. kir. főbiró, 1861-ben Szatmár megye törvényszéki elnöke. Szuhányi Emma hitvesétől gyermekei Zoltán, Mária és Amanda.

István, Eszter, Lajos birtokosok a Szilágyban.

Pelényi család. A Pilényi család elferdített neve.

Pellegrini család. Károly és József az 1792. évi orsz. gyülés 21. törv. czikkében magyar honosítást nyertek.

Pellérdy család. (Pellérdi †.) Baranya vármegyei kihalt család, nevét azon megyei birtokáról Pellérd helységről vette.

1581-ben élt Pellérdi Péter, [1] ki valószinűleg a török hódítás alatt birtokából kiüttetve, Erdélybe menekült, és ott Báthori Zsigmond udvarmestere volt. [2] Tán benne halt ki családja?

Pelsőczi család. (Máskép Kovács.) Pelsőczi Péter 1643-ban III. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, természetes szinű, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három vörös tollú nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz mindenben hasonló oroszlán látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3]

Ugocsa vármegyében Pelsőczy György 1712-ben jegyző, 1726-ban másod, 1728-ban első alispán lett, és 1729-ben orsz. gyülési követ volt. [4]

Tán ezen Pelsőczi Péter ivadéka azon család, mely Pelsőczi máskép Kovács néven a XVII. századból Gömör megyéből Erdélybe származott. Nevezetesen Istvánnak fia János szül. 1672-ben Rimaszombatban. 1691-ben Gyulafejérvárra ment, és II. Apaffy Mihály udvari káplánja lett, utóbb Ebesfalván lelkész. Innen kiment Frankfurtba, Utrechtbe, hol hittani értekezést tartott; hasonlóan tett Bataviában is 1699-ben. Haza jövén Erdélyben Keresztesi Sámuel udvari papja, végre pedig superintendens lett. Meghalt 1749-ben kora 77. évében. [5]

---

[1]) Oklevélben említve.

[2]) Kemény János önéletirása, kiadta Szalay L. — Kemény ugyan dicséri Pellérdi Pétert, de az 1599. évi 36. törv. cz. mint kétnejűre mond büntetést.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 55. 57. 61.

[5]) Benkő Transylv. gen.

Pelsőczy nevű Szabolcs megye nemessége sorában említetik. [1]

Pély család. *Lásd péli Nagy cs.* Pusztán e néven fordúl elő Pély László, ki 1597-ben Haraszthy Miklóssal együtt tiltakozott a végett, hogy az ő birtokukat Kelecsényt Kelecsényi Mátyás jogtalanúl birja. [2]

Pemflinger család. (Kihalt.) Regensburgból származott hazánkba a XV. században. Már Pemflinger János 1491—1495-ben Buda város birája volt. [3] Ennek leánya Orsolya II. Ulászló király leányának Annának (ki utóbb I. Ferdinand király neje lön) dajkája volt, mely körülmény családjának emelkedésére nézve nagy befolyással volt. [4] Férjhez ment Kallinczer [*] Lenárdhoz, ki diós-győri várnagy volt. Testvérei közűl István, ki Rauber Kristóf laibachi püspök sógora lön, 1526—1527-ben jelentékeny szerepet vitt. [5] I. Ferdinand részén a m. királyság keresése alkalmával, mint II. Lajos király özvegye Mária királyné meghitt embere.

Sebestyén ugyancsak Mária királyné fölovászmestere volt, [6] és 1533-ban diós győri várnagy.

Márk Erdélybe szakadt, hol Bálványost birta. [7] és nagy-szebeni királybiró volt. [8] Második nejének Tóbiási Klárának (ki előbb Lulay János neje volt) 1523-ban történt halála után a Luther tanai kedvelője s terjesztője. Meghalt 1536-ban. Első nejétől leányát enyingi Török Bálint vette nőül, a másodiktól született Orsolya Forgách Simon hitvese lett, ezekben a Pemflinger család valószinűleg kihalt; legalább többé nyomát nem leljük. — Családfájok ez:

János
budai biró 1491—95.

Orsolya	István	Sebestyén	Márk
királyi dajka	tanácsos	1526.	n.-szebeni királybiró
(Kallinczer	1527.	királyné főlovászmest.	† 1536.
Lenárd)	(Rauber N.)	1533. diósgyőri várn.	(1. N. N.
			2. Tóbiási Klára † 1523.)

1-től N.	2-tól Orsolya
(e. Török Bálint)	(Forgách Simon)

[1] Fényes, Geograph.
[2] Oklevél.
[3] Tudománytár. Uj foly. VII. köt. 308 l.
[4] Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 525.
[*] Kit másutt Wallinczer-nek is olvasunk.
[5] Ugyan ott 130. 193. 256. 270. 296. 462. 463.
[6] Ugyan ott 452.
[7] Lehoczky Stemmat. II. 300.
[8] Jászay id. h. 130. L. Budai Fer. Hist. lex. III. 63.

Pencz család. Pencz J á n o s 1697-ben I. Leopold király által emeltetett czímeres nemességre. [1])

Czímere következő: a paizs kék udvara a jobb oldali felső szegletből a baloldali alsó szegletig rézsutosan vonuló ezüst szelemen által két részre oszlik, az ezüst szelemenen koronás zöld kigyó kúszik, szájával piros rózsafejet igyekszik beragadni. A szelemen felett és alatt egyegy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján három fehér strucztoll leng. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstzöld.

Penczy család. (Penczi †). Nógrád megye délkeleti részén fekszik A.- és F.-Pencz helység, melyet hajdán hasonnevű nemes család birt. Már a XV. században élt Penczi P é t e r n e k leánya A g a t h a Nyéki Lászlóné, ki 1407-ben a sághi convent oklevele szerint Frank comes által jegyajándok és leánynegyed fejében Hont megyei Kelenye helységből kielégíttetett.

Utóbb ugyancsak a XV. században éltek Penczy L á s z l ó n a k fiai G y á r f á s (Gervasius) és J a k a b, ki 1468. táján Paloczy Máté országbiró előtt Penczy B a l á s n a k fiával T a m á s sal kétfelé osztták Pencz helységét.

Gyárfásnak csak leánya maradt K a t a, kitől a poltári Soós ivadék származott.

Balásnak fia T a m á s kétszer nősült, első neje a magvaszakadt Romhányi családból eredt Romhányi Zsófia volt, kitől született leánya Penczy E r z s é b e t Baloghy Miklós neje volt 1559-ben. Második neje 1512-ben Uza I l o n a volt; a ki férjének Penczy Tamásnak 1538. előtt történt halála után férjhez ment pechváradi várnagyhoz Horváth Jánoshoz, a voxith Horváth család ősébez, a ki 1538. (feria 2. prox. post Dnicam Laetare) Penczy Tamás magva szakadtán I. János királytól Budán kelt királyi adomány-levelet nyert az egész Felső-Pencz helységre, és a Heves megyében fekvő sidi pusztára.

A család tehát Penczy T a m á s ban, kinek csak említett Erzsébet leánya (Baloghy Miklósné) maradt, fiágon kihalt. Leányágon utódai a baloghi Baloghy és ettől leányágon származó ivadék.

A család neve „de Pench“ alakban is előfordúl a régi okmányokban.

Pente család. Komárom és Szabolcs vármegye nemes családai között említi Fényes Elek Geographiájában.

---

[1]) Collect. herald. nro 774.

Pentek család. (Vönöczki.) Vas megyében fekszik Vönöczk helység, honnan a család elönevét irja, Péntek Mihály, midőn a török Sz.-Fejérvárat birta, két izben is fogságba esett, de megmenekült. Péntek János 1741. január 12-én Győr vármegyétől nyert nemességéről bizonyitványt, mely január 28-án Veszprém vármegye gyülésén Pápán publicáltatott.

Penteky család. Péntek nevű helség jelenleg B.-Szolnok vármegyében van. Innen vette nevét Penktelekey Mátyás, ki 1380-ban királyi ember volt az iklód-szentiványi család beiktatásánál. [1])

Pénteki család. (Lembényi.) Torda megyében honos, hol idősb Mihály szolgabiró, László ugyanaz, ifjabb Mihály igtató, mindnyájan 1815-ben. János szolgabiró, László adóiró biztos 1846. körül.

Pénzes család. (Várkeői †.) Kihalt nemes család, ismert leszármazási fája peres iratok nyomán következő:

György
István
(Mányay Anna)
Erzsébet
(Literati máskép Biró
Orbán de Czabaj-Komjáth)

Pérchy család. (Mike-pércsi.) Bihar és Szabolcs megyei nemes család. Előnevét Bihar megyei Mike- vagy Kis-Pércs helységről és Földesről irja.

E században közülök János földesi birtokos, Dániel a nagyváradi nemesség hadnagya húzamos ideig, Mihály előbb megyei utóbb Debreczen városi pénztárnok, meghalt 1826-ban; nejétől szentsimoni Darvas Teklától származott ivadékát mutatja a következő nemzékrend: [2])

Mihály † 1826.
(1. N. N.
2 sz. sim. Darvas Tekla)

1-től Emilia (Ajtay József)	2-től Petronella (Balassovits Zsigm.)	Ede (Gálbori Anna)	Antal (Reich Anna)
	Sándor. Petronella. Domokos.		Árpád. Zoltán.

Percsics család. Percsics Jakabot 1757-ben Mária-Terézia királyasszony nemesítette meg czímeres levélben. [3])

[1]) Hodor Kár. közlése szerint.
[2]) Török Ant. közlése szerint.
[3]) Adami Scuta gentil t. IX.

Czímere következő, a paizs felső részének közepéből kétfelé rézsutosan domboruló vonal a paizs két oldalának közepéig terjedve, mint két függöny a paizs udvarát három részre osztja, a két, függöny alakú fehér udvarban két vizirányos vörös szelemen vonúl át, köztök egy lóhere-levél zöldel, az alsó kúpalakú kék udvar alján hármas domb középsőjén pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyen levágott törökfejet tartva. A paizs feletti sisak koronájából kék nadrágos, vörös dolmányos, arany zsinóros, arany öves, és vörös tetőjű prémes kalpagos magyar vitéz emelkedik ki, balkezét csípőjére helyezve, jobb kezében arany markolatú kard hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Percze család. Ősi fészke Nógrád megyében fekvő Rimócz helység, hol őseik a Forgách család jobbágyai voltak; e családtól megnyerve a felszabadítást (manumissionales literas) Percze Demeter és testvérei Mihály és György 1667. febr. 16-án I. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyertek; mely az akkori zavargós idők miatt csak két év mulva kirdettetett ki ugyanazon megyében. [1]) A család tagjai hivatalokat nem igen viseltek, csak ősi csekély és osztályok által mindinkább eldarabolt birtokán élt, és mint számos tagból álló család a megyei tisztválasztásoknál volt főleg ismeretes.

A közszerző Mihály 1684-ben a nemesi fölkelésben személyesen vett részt. [2])

Farkas és Miklós az 1790-ki nemesi összeirásban említtetnek. Ugyan ők, mint a Rákóczy forradalom alatt honn maradtak, irattak be 1711-ben is.

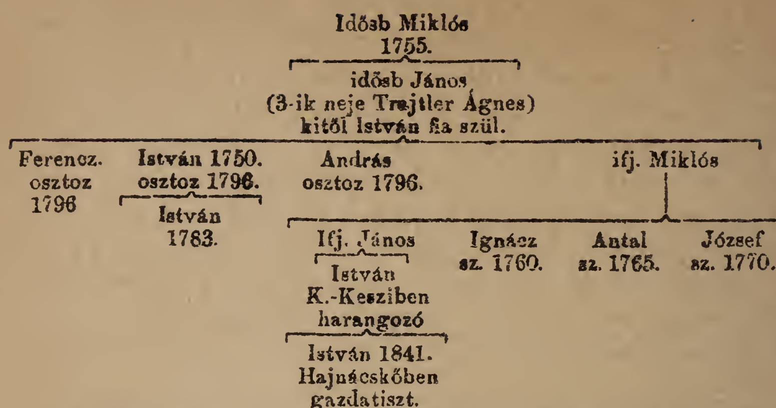
Az 1726. és 1734. évi nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemességök elismertetett Percze Farkasnak, Mátyásnak, Jánosnak és Mihálynak.

Az 1755. évi nemesi összeirásban olvassuk Percze Mihályt, idősb Miklóst, Andrást, idősb Ferenczet, Pétert, Gergelyt, Mártont, Istvánt, Pált és Györgyöt, a megyében jövevény-nemesek közt ifj. Miklóst.

Ez utóbbiak közül idősb Miklósnak ága a következőleg származott le:

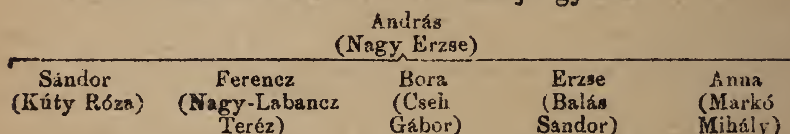
---

[1]) és [2]) Nógrád megyei jegyzőkönyvekből, valamint a köv. adatok is, Percze Pétert pedig, kiről a följebbiekben emlités nincs, 1670-ben Kékkő vári gyalog hadnagyúl olvassuk.

Ifj. Miklósnak négy fia 1793-ban Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt nyert. Ezek közűl ifj. Jánosnak unokája István Hajnácskőben Jankovich Antal felügyelő gazdája 1841. aug. 28-án 2250. sz. a. Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt nyert.

Az 1755-ben élt Andrásnak családja igy állt:

E században élt Percze Demeternek feleségétől Csikány Évától gyermekei: János, László és Anna élnek 1829-ben.

Perczel család. (Bonyhádi.) Tolna, Baranya stb. vármegye egyik jelentékenyebb nemes családa; ered Németországból, honnan már a XVI. század második felében két egy testvér Perczl János és Dienes Magyarországban telepedtek meg, amaz mint a főhadi élelmezési hívatalnál alkalmazott, hű és serény szolgálatai folytán testvérével Dienessel együtt 1582. május 2-án Bécsben Rudolf császártól római-német birodalmi czímerlevelet (Wappenbrief) nyert. Utóbb ugyancsak ők, nevezetesen János említett hívatalában, valamint a hadi fizető biztosságnál szerzett érdemeinél fogva, úgy testvére Dienes a komáromi vám és harminczadi hívatalnál mint ellenőr tett szolgálataik jutalmaul ugyancsak Rudolf császár és király által 1593. évi május 3-án Prágában kelt czímeres oklevélben németországi nemesi, illetőleg — mint iratik — lovagi rendre emeltettek.

E két testvér közűl Jánosnak unokája már Perczel Tamás I. Leopold királytól 1697. május 27-én Bécsben kelt czímeres nemes levél által magyarországi nemességre emeltetett. Tamás-

nak még két testvére volt: **István** és **Mihály**, kik miután a m. kir. udvari kanczellaria előtt bebizonyiták, hogy a följebb említett Perczl Jánostól és Dienestől származtak, nem csak az 1593. évi német, hanem az 1697-ben Tamás nevére adott magyar czímeres levelek megujitása mellett 1717. január 13-án Bécsben kelt czímeres nemes levél által a magyar nemesség reájok is kiterjesztetett, mely nemes levelet azonban testvérökkel Tamással együtt nyerték főleg azon érdemeiknél fogva, melyek szerint a közelebb múlt belső zavarok alkalmával több kár szenvedése mellett is hű szolgálatok által magokat kitüntették.

Nevezett három testvértől, úgymint Tamástól, Istvántól és Mihálytól származik a **Perczelek** összes családja, és pedig **Tamás**tól a tulajdonképeni bonyhádi és veszprémi ág; **Mihály**tól a fehérvári és komáromi ág; végre **Istvántól** származik a csallóközi és budai Perczel ág.

A leszármazást meglehetős teljességgel a következő táblázatok mutatják:

I. tábla.

János és Dienes
1582. 1593. 1582–93.

N. N.

- I. Tamás, 1697. 1717. veszprémi adószedő 1719. (Eöry Zsuzsa)
  - Julianna.
  - I. József sz. 1699 † 1768. Tolna v. alisp. (gyulai Gaal Kata) — *bonyhádi ág.*
    - II. Tamás 1761–69. Tolnai fő-sz.-biró. (Sztankovánszky Julianna) — *Folyt. köv. lapon.*
    - I. Gábor 1774. főszbiró (Dőry Róza) — *Folyt. II. táblán.*
    - I. Lajos alezredes † 1795. (Petrovszky Julianna)
    - I. Zsigmond 1767. testőr (Csejtey Anna)
    - Krisztina (Lipkay Sándor)
    - Kata (Kajdácsy Fer.)
    - Elek 1778. főszbiró.
    - I. Ignácz *) 1787. alisp. (1. Dőry Kata 2. Aszalay Anna. 3. Sauska Jozefa) — *Folyt. III. táblán.*
  - Éva (Demkovits József)
  - Zsuzsa (Árvai Sándor)
  - I. Imre szül. 1700. Veszpr. szbiró 1742. (Ányos Teréz) — *veszprémi ág. Folyt. IV. táblán.*
- I. István 1717. (N. Kata)
  - II. Mihály 1717.
  - II. István 1717.
  - *Csallóközi és budai ág.*
- I. Mihály 1717. (N. Orsolya) — *Folyt. V. táblán.*

*) Ezeknek testvéreik még: Julia, Magdolna, Gáspár, Zsuzsi, Kata, Zsigmond-József, és Veronika, korán elhaltak.

II. Tamás, *ki az előbbi lapon.*
Tolnai főszbiró 1761—69.
(Sztankovánszky Julianna)

II. Antal 1790. (Kardos Anna) — I. Ferencz 1829. 1834. — Anna (Gyurkovits János) — II. Lajos 1790. (Geitl Kata) — IV. József. — András 1829. 1834.

II. Lajos gyermekei:
IV. István 1839. Tolnai követ (Perczel Anna) — III. Antal nemz. őri őrnagy 1848. — Vilma (b. Majthényi József) — Vincze 1848. képviselő. (Nendtvich Anna)

IV. István gyermekei: Lajos. Vilmos.
Vincze gyermekei: Vincze. Ilona.

II. Antal gyermekei:
III. Tamás 1809. főhadnagy (Szily Ernesztina) — Anna. — János 1809. (Dőry Luiza)

III. Tamás gyermekei:
Gejza *Bonyhády* v. cs. k. jbiró (Perczel Gertrud) — Hermina (Hermann István) — Ida (Helle Ferencz) — Oszkár v. honv. főhadn. (Berecz Emma)

Gejza gyermekei: József. Mária.
Oszkár gyermekei: Ákos. Ernesztina. Sarolta. Agáta.

János gyermeke:
Gyula *Bonyhády* v. cs. k. főnök cs. k. kam. (Ráth Teréz)

Gyula gyermekei: Angelika (Szabó Miklós) Oktavia. Lajos. Gyula. Ivan. Crescentia.

II. tábla.

I. Gábor, *ki az I. táblán.*
1774. főszbiró
(Dőry Róza)

Bora. — Ádám alezredes (Rosty Franciska) — Erzse (Naszvady Károly) — II. Gábor 1796. ins. hadn. (sümegi Bene Krisztina) — Julia (Petrás) — Klára. — József — I. Sándor 1800. ins. † 1861. (1. Kajdácsy Erzse 2. Némethy Anna)

II. Gábor gyermekei:
Jozéfa. — Berta. — II. Miklós 1848. esk. Tolnában (Fischler Erzse) — Paulina (ns-kéri Kiss Fer.) — Leopoldina

II. Miklós gyermeke: Leona.

I. Sándor gyermekei:
III. István *Bonyhády* volt kecskeméti cs. kir. főnök. (Perczel Kata) — III. Imre *Bonyhády* 1851. szolnoki cs. k. főnök. — Etelka (Vojnics Barnabás) — ifj. Sándor honvéd őrnagy (Balugyánszky Kata) — Móricz tábornok menekült. (Sárközy Julianna) — I. Miklós honvéd ezredes, menekült, (Latinovics Hermina) — Béla főbiró alispán 1848. (Boronkai Elvira) — Pál honvéd kapit. (Magyari Ludovika) — II. Ferencz honv. kapit. † 1849. László volt katona (Sárközy Lidia)

III. István gyermekei: Sándor Mária. Erzse.
ifj. Sándor gyermekei: Ilona. Kálmán. Vilma. Róza. Tivadar. Serena.
Móricz gyermekei: Hermina. Erzse. Julia. Sándor. Miklós. Móricz. József. Irma.
Béla gyermekei: Gizella. Dezső. Aurel. Béla. Dénes. Ferencz.
László gyermekei: Antonia. Erzse. Lidia.

III. tábla.

I. Ignácz, *ki az I. táblán.*
1787. alispán
(1. Dőry Kata.
2. Aszalay Anna)
3. Sauska Jozefa)

1-től II. Ignácz 1809. ins. kapit. 1850. t. sz. üln. (Markt Bora) — III. József (Siegler Jozefa) — 2-től Zsófia (Forster János) — Mária (sipeki Balás Istv.) — 3-tól Anna (Perczel István) — Kata (Bonyhády István) — Nep. János kapitány testőri őrm. 1842. † 1843. kora 39.

III. József gyermekei: Rudolf 1855. cs. k. hadnagy. — Gertrud (Bonyhády Gejza) — Guido.

II. Ignácz gyermekei: Kata. — Teréz. — Jenő baranyai esküdt 1848. — Antonia. — III. Ferencz. baranyai esküdt 1848. — Jusztina.

IV. tábla.

Veszprémi ág.

Imre, *ki az I. táblán.*
szül. 1700.
1742. veszprémi szbiró
(Ányos Teréz)

III. János
1762—69. veszprémi főszbiró
1779. alispán

IV János Veszprémben 1793. főszbiró 1803. főügyész. — II. Imre 178⁶/₇. nyug. őrnagy rendőri igazg. — I. Károly 1790—5. testőr, kamarai hivataln. — II. Zsigmond 1792. 1815. székely ezredi kapitány † Pesten. — V. József 1810 kapit. † Páduában. — I. Antal 1813. kapit. † Szatmár várm.

V. tábla.

Fehérvári s komáromi ág.

I. Mihály, *ki az I táblán.*
1717.
(N. Orsolya)

II. József. — I. János-György (Vicenti M.-Terézia) — M.-Terézia. — Julianna. — Fülöp.

I. János-György gyermekei: IV. József. — III. János nep. (Winkelbauer N.) — Judit. — Teréz.

III. János gyermekei: Franciska (Szentgály Pál) — János-Alajos. — IV. József-János (1. gutori Naszvady Mária) 2. Zöld Anna)

IV. József-János gyermekei: 1-től Gyula szül. 1829. máj. 14. lak. Czeczén. (Tassy Becz Judit) — Teréz szül 1830. (Knapp Imre Mosonyban) — 2-tól Károly. †

Gyula fia: Zoltán szül. 1852. mart. 2.

A nevezett három törzstestvérek közűl, kik mindhárman külön ág alapitói lőnek, I. Tamás 1719-ben már Veszprém vármegyének adószedője volt; nejétől Eőry máskép Pordányi Zsuzsanától két fiúgyermeke maradt, ugymint I. József és I. Imre, kinek ágáról a IV. táblára vonatkozólag lesz szó.

I. József lőn a Perczelek bonyhádi ágának megalapitója, és törzsatyja. Született 1699. január 15-én. Jó sikerrel bevégezvén iskolai pályáját, már 1726. táján herczeg Eszterházy ügyvédeül találjuk; a következő 1727-ben junius 8-án pedig Sziget-Gyarmaton házasságra lépett gyulai Gaal Katalinnal. Már ez időben jeles tehetségei, tanultsága s szorgalma által mindinkább emelkedett. Már 1727-ben Tolna megyében Lábafő benépesitett pusztát birta, és ez évben a nevezett vármegye által is a régi adószedői számadások megvizsgálásával bizatott meg. Majd közhivatalokra adván magát, Tolna vármegyében 1732-ben al-, 173¾-ben fő-jegyzőül kineveztetett, 1735-ben pedig mint főjegyző Tolna megye birtokos urai nevében a kir. kamarával teendő alku és kiegyenlitések végett a neoaquisticai bizottsághoz mint megyei megbizott megválasztatott, ugyancsak ez évben az 1715. évi 8. törv. czikk értelmében tartott nádori gyülekezetre követűl küldetett; 1737 ben első alispánnak választatott, és mint ilyen ama nevezetes 1741. és 1751. évi országgyülésen Tolna vármegyét mint annak követe képviselte. Polgári érdemei és előmenetelele mellett családja megalapitására is szerencsével működött, vállalkozó szelleménél fogva a külföldi nagyobb kereskedési házakkal, (miről a német, olasz levelek most is a családi levéltárban állanak) nevezetesebb viszonyokban állván, habár külföldi ügynöke által nagy összegben megkárosittatott, mégis széles kereskedelmi vállalatainak folytán hitele s értéke mindinkább növekedvén, nagyobbszerü szerzeményeket tett. Ugyanis Bosnyák Tamás magvaszakadtán Jurassin György tihanyi vajda, Gyurgyenics György és Nagy András 1666. évi januar 13-án Zala, Veszprém, Tolna, Somogy, Pozsega, és Veszprém megyékben fekvő jelentékeny birtokokra királyi adományt nyertek, ezen birtok azon részét, mely Jurassin Györgynek hasonnevü fiára szálltak, az emlitett fiu Jurassin ifj. György, hogy magát a török fogságból kiválthassa, Kéthelyi János tihanyi kapitánynak, nejének Novák Annának és leányainak Évának és Juliannának, és örököseiknek a veszprémi káptalan előtt örökösen bevallotta, nevezetesen a Tolna, Veszprém, Pozsega, és Szerém vármegyében fekvő Bosnyák jogú birtokait, miután ezen Gyurgyenits György és Nagy András által adományban nyert birtokok fe-

lét Kéthelyi János már úgy is a nevezett örökösöktől megszerezte és birta is, de ezenfölül bevallotta Kéthelyi Jánosnak azon birtokait is, névszerént Vics falut és a hozzá tartozó három pusztát Pócsát, Géczit, és Csicsolt Somogy vármegyében, melyeket atyja Gyurgyenits id. György hasonló módon Posárfi-tól annak feje-váltsága fejében szerzett. Kéthelyi János által szerzett ezen birtokok annak leányaira Évára Kersnerics Mihálynéra, és Juliannára Somogyi Adámnéra szállottak. Kersnerics Mihálynak ismét örököse lőn leánya Kersnerics Anna Mária, báró Schilson János-Mihályné, és ezeknek fiok báró Schilson Kerestély Ágoston, ki miután Kéthelyi Julianna Somogyi Adámné örököseivel megosztozott, nemcsak a Kéthelyi Éva féle jószágokat, hanem azon birtokait is, melyeket néhai Morgay Miklóstól külön örökfelvallás és illetőleg a királyi tábla előtt lefolyt perben egyesség mellett nyert, ugymint egész Bonyhádot, az egész szerdahelyi és szent-dömötöri pusztákkal egyetemben, 1743-ban Gaál Sándor és Őry másképp Pordányi Lászlónak és Perczel Józsefnek örök áron eladta. Nyomba pedig a két vevőtárs is részét Perczel Józsefre és ennek nejére gyulai Gaál Katalinra átirta, illetőleg átengedte, és igy az egész b. Schilson féle birtoksszeg Perczel József birtokába került. Perczel I. József az eképen szerzett birtokokra nézve a Kéthelyi Juliannaféle Somogyi, Rifáts, Kún, Kajdácsy és Kliegl örökösökkel elsőbbségi jogczímen inditott per folytán 1744. jul. 23-án, valamint ezekkel úgy gr. Mersi tábornokkal, (ki akkor a mostani gr. Apponyiféle birtokok nagy részét birta, és a B. Schilsonféle némely birtokokhoz Tolna megyei Hidegkút helységhez és Csicsó és Csernel pusztákhoz igényt tartott) valamint a királyi ügy-igazgatóval is 1744. jul. 31-én egyezségre lépvén, és erre nézve királyi beleegyezés is járulván, 1745. jun. 15-én maga s fimaradéka részére M.-Terézia királyasszonytól királyi helybenhagyó, illetőleg adomány-levelet nyert, elésorolt érdemeinél fogva, főleg azon tekintetből is, mivel az ezen jószágokban netalán lappangó királyi jognak fejében 3000 frtot a királyi kincstárba befizetett; továbbá azért is különösen, mert a maga nevére nyert nádori adomány-levélbeni jogaitól elállott s az abban érintett jószágból a báró Schilsonféle rokonoknak részüket tekintve visszaváltást megengedte; de ezen felűl Hidegkút nevezetű helységre, úgy Csernel, Csicsó pusztákra nézve [1]) jogairól lemondva, ezen jószágot a kir. kincstárnak örökre átengedte. Eképen Perczel József az érinrett királyi ado-

[1]) Ez Tolna megyében fekvő Kéthelyi János jószágához tartozott, később gr. Mersi tábornoké lett, jelenleg az Apponyi grófi családé.

mány-levélnél fogva a bonyhádi előnév megadása mellett Tolna megyében fekvő Bonyhád helység, és Szerdahely nevű puszta felének, az egész Csöcskei, széplaki pusztáknak, Czikó és Majos helységeknek, Baranya megyében pedig Ófalu és Eszter pusztáknak és Zsibrik benépesített pusztának birtokos ura lön, és azokba 1745. sept. 23-án a pannonhegyi convent által a férfi-maradékra nézve örökösen, a leányágra nézve pedig usque ad vires investitarum summarum ünnepélyesen beiktattatott.

Perczel József érdemeihez tartozik még az is, hogy ő a birtokában lévő Czikó helységben oskolát, paplakot és a családi sirbolttal ellátott 17½ öl magas tornyú kath. egyházat építette, a toronyba Stajerországból harangokat hozatott, és a templomot minden szükségletekkel ellátta; miért is már 1757. nov. 26-án a pécsi püspökség által a kegyúri joggal megtiszteltetett, mit azonban ő akkor el nem fogadott. Később azonban a család, nevezetesen az 1811. junius 8-án és 1828. évi máj. 18 19-ki egyházi látogatási oklevelek szerint a kegyúri jogot — mi előbb világos kötelesség gyanánt lekötve nem volt, — önkénytesen elvállalták. Perczel József meghalt 1768. aug. 4-én és az általa 1763-ban emlékirattal is diszítve épittetett czikói családi sirboltba eltemettetett.

Igy lett I. József a bonyhádi ág alapitoja. Nejétől gyulai Gaal Katalintól tizenhat gyermeke született, kik közűl azonban nagyobb kort főleg csak a táblázaton látható nyolcz gyermeke ért. Ezekből ismét három ág terjedt szét, úgymint II. Tamásé az I. táblán, I. Gáboré a III. táblán, és I. Ignáczé a III. táblán.

I. Lajos, (I. Józsefnek fia) 1756-ban a herczeg Eszterházy huszár ezredben mint cadet kezdett szolgálni, 1786-ban alezredes lett, 1793-ban ezredesi ranggal és patenssel nyugalomba lépett; meghalt 1795-ben.

I. Zsigmond (I. Józsefnek fia) 1767-ben magyar kir. testőr, 1786-ban Tolna vármegyének a Józsefi rendszer alatt munkálódó catasteri mérés elnöke volt. Magtalanul halt meg.

Elek (I. Józsefnek fia) 1778-ban Tolna megyének a simontornyai járásban főszolgabirája volt.

II. Tamás (I. Józsefnek fia) 1753—58-ban Tolna vármegye aljegyzője, 1761—69-ben pedig a földvári járásban főszolgabirája. Nejétől Sztankovánszky Juliannától tizennégy gyermeke volt, kik közűl azonban csak II. Antal és II. Lajos hagyott maradékot, mint

alább látni fogjuk. A táblára nem fértek: Verona, Kata, József, Julia, Jusztina, András, Bora, korán elhaltak.

I. Ferencz (II. Tamásnak fia) testvérével Andrással együtt saját költségükön 1829—1834-ig Baranya megyében fekvő Mocsolád helységben (hol édes anyjok után örököltek) a szép és nagy rom. kath. egyházat épitették.

II. Lajos (II. Tamás fia) 1790-ben Tolna vármegye részéről a sz. korona őrzésére Budára küldött banderium tagja volt. Nejétől Geitl Katától következő négy gyermeke maradt:

1. IV. István 1830-ban Tolna vármegye tiszteletbeli aljegyzője, 1839-ben Tolna vármegye orsz. gyülési követe. Nejétől Perczel Annától fiai Lajos és Vilmos.

2. III. Antal 1837-ben a Miklós nevű huszár ezredben cadet, nem sokára hadnagy, 1845-ben főhadnagy, majd e ranggal a katonai pályáról lelépett. 1848. jun. 19-én Baranya megyében nemzetőrségi őrnagy és parancsnok; 1849-ben a pécsi népfölkelés rendezője, mely után Szegedre menekült. A forradalom megszüntével maga önkénytes feladása után 10 évi várfogságra itéltetett, birtoka lefoglaltatott; de 1851-ben kegyelemből megszabadúl, és 1855-ben birtokát is viszsza kapta.

3. Vilma báró Majthényi Józsefné.

4. Vincze, hivatalt soha nem viselt, azonban 1848. jun. 20-án Baranya megye sásdi kerületéből országgyülési képviselőül választatott. 1849-ben vizsgálat és vád alá vonatott, s jószága zár alá vétetett, de maga igazolása után jószágát is visszanyerte. Nejétől Nendtvich Annától gyermekei: Vincze és Ilona.

II. Antal (II. Tamás fia) 1790-ben Tolna vármegye részéről a m. sz. korona őrzésére küldött banderium tagja volt. Nejétől Kardos Annától gyermekei III. Tamás, Anna és János.

III. Tamás 1803-ban a Frimont huszár ezredben cadet, később ugyanott hadnagy, 1809-ben a Sándor nevű huszár ezredben főhadnagy, 1814-ben mint beteges rangja megtartásával quietált, és korán meghalt. Hitvesétől Szily Ernesztinától gyermekei következők:

1. Gejza 1840-ben Baranya vármegyében tiszt. aljegyző, 1845-ben a mohácsi járásban al-, 1848-ban ugyan ott főszolgabiró; 1850-ben Pécsváradon, utóbb Sz.-Lőrinczen cs. kir. járásbiró, melyről utóbb lemondott. Nevét 1850-ben Bonyhády-ra változtatta. Nejétől Perczel Gertrudtól gyermekei: József és Mária.

2. Hermina Hermann Istvánné.
3. Ida dr. Helle Ferenczné.
4. Oszkár 1848. aug. 8-án az első honvéd zászlóaljnál hadnagy lett, octob. 19-én a 41. számú honv. zászlóaljnál főhadnagy; a forradalom után a császári hadseregbe besorozott közlegény, de csak hamar betegsége miatt végképen haza bocsáttatott. Nejétől Berecz Emmától gyermekei: Ákos, Ernesztina, Sarolta és Agáta.

János (II. Antalnak fia) 1809-ben a toscanai nagyherczeg nevű dragonyos ezredben hadnagy, franczia fogságba esett, honnan megszabadulván, korán elhalt. Nejétől Dőry Ludovikától fia

Gyula, 1840-ben Tolna vármegyének völgységi járásában al-, 1843-ban főszolgabirája, 1849—185$^0/_1$-ben ismét ott cs. kir. járásbiró. 1850-ben nevét Bonyhády-ra változtatta. 1851. márt. 21-én Békes megyei cs. kir. főnök; 1854-ben Ferencz-József rend kiskeresztes lovagja, ez évben Csanád megye is a békesi főnökség alá kerülvén, 1855-ben már Békes-Csanád cs. kir. főnöke. 1856. mart. 31-én Vas vármegye cs. k. főnöke, 1859-ben cs. k. kamarás lett. Nejétől Ráth Teréztől gyermekei: Angelika (Szabó Miklósné) Oktavia, Lajos, Gyula, Iván és Crescentia.

A bonyhádi másik ágat alkotja I. Józsefnek fia I. Gábor ágazata a II. táblán.

I. Gábor, 1769-ben Tolna vármegye aljegyzője, 1774-ben ugyanott a völgységi járásban főszolgabiró. Nejétől Dőry Rózától nyolcz gyermeke maradt. Ezek közűl Ádám a császári tüzéreknél kezdett a franczia háború alatt szolgálni, innen a Wurmszer huszár ezredbe lépett, innen a Sztárai gyalog ezredben zászlótartó, 1800-ban a tolnai felkelő nemes seregnél lovas kapitány, utóbb ugyan ezen insurrectio alkalmával a kir. fölség által őrnagygyá, majd alezredessé kineveztetett.

II. Gábor (I. Gábor fia) 1796—7-ben a Baranya megyei felkelő nemes seregnél hadnagy. Nejétől sümegi Bene Krisztinától öt gyermeke közűl II. Miklós 1848-ban Tolna vármegye esküdtje volt. Fischler Erzsébettől leánya Leona.

I. Sándor, I. Gábor fia) 1793. báró Vécsey ezredben cadet, utóbb az ellenség előtt nyert öt dicső sebbel hadnagy, 1800-ban Tolna vármegyé részéről a nemesi felkelőknél gyalog századosnak választatott. Meghalt Bécsben 1861. május 10-én kora 83. évében. Két neje

volt: 1. Kajdácsy Erzse, és 2. Némethy Anna; ezektől tizenkilencz gyermeke született, a mint egy részben a III. táblán, egy részben alább (a 221. lapon) láthatók. Ezek közűl említendők a következők:

III. István 1823—27-ig Tolna vármegye tiszt- aljegyzője, 1830-ban Baranya megyébe tévén lakását, ismét aljegyző, 1832-ben Baranya megye első aljegyzője, 1836—1845-ig ott a siklósi járásban főszolgabiró, 1849-ben mart. 1-én a császári hadsereg uralma alatt baranyavári (Dárdán székelő) főbiró; 1850-ben Perczel családi ősi nevét Imre testvérével, Gejza és Gyula rokonaival együtt felsőbb engedély folytán Bonyhády-ra változtatá. Ugyan csak 1850, april. 10-én Csongrád megye cs. k. főnökévé neveztetett, aug. 21-én a császári kormányhoz mutatott ragaszkodása, és a forradalom alatt a császári hadi működésekre nézve tett szolgálatai jutalmául Ferencz-József rend kiskeresztes lovagja lett; 1851. mart. 27-én Csongrád megye cs. kir. főnökévé véglegesen kineveztetett, a közigazgatás végszervezete alkalmával 1853-ban cs. kir. helytartósági tanácsosi czímmel e főnökségben ismét megerősíttetett, továbbá 1858. sept. 16-án kelt m. orsz. helytartó Albrecht főhzg decretuma szerint Bécsben sept 2-án kelt császári parancs folytán ugyan e minőségben Pest-Solt megyébe Kecskemétre tétetett át, hol az 1860. évi octoberi változások életbe lépteig maradt meg. Nejétől Perczel Katalintól gyermekei: Erzse, Mária, Sándor.

II. Imre, 17 éves korában philos. doctor lett, 1827-ben Tolna megyében a völgységi járásban esküdt, s egyuttal tiszteletbeli aljegyző, 1830-ban azon járásban al-, 1836-ban főszolgabiró; 1838-ban a m. kir. helytartóságnál tiszt. titoknok, 1844-ben Baranya megyében a pécsi járásban főszolgabiró, 1848-ban ugyan ott alispán, 1849. évi julius 18-ától ugyanott törvényszéki elnök, 1850-ben ősi családi nevét Bonyhády-ra változtatta, ugyan ez évben aug. 21-én Ferencz-József rend kiskeresztes lovagja, 1851. mart. 21-én pedig szolnoki cs. k. megyei főnök lett; a közigazgatás végszervezete alkalmával cs. kir. helytartósági tanácsos czímmel Szolnok megye cs. kir. főnökeül ismét megerősítetett, 1858-ban pedig nyugalmaztatott.

Ifj. Sándor 1827-ben a báró Russo nevű tüzér ezredben cadet, 1829-ben átment a szardiniai király nevét viselő huszár ezredbe, 1831. febr. 25-én hadnagy, 1834-ben egy hires párbaj miatt kilépett. 1848. mart. 4-én Baranya megyei bizottmány tagja, utóbb kapitány a tolnai önkénytes nemzetőrségnél az alvidéken a szerbek ellen, 1848. aug. 31-én Szekszárdon állított tolnai 1200-ból álló nemzetőri csapat élén

Pákozdnál csatáz; octob. 19-én nemzetőrségi őrnagy és parancsnok, dec. 18-án a felállított Bocskai nevű 52-ik honvéd zászlóalj őrnagya lett, később dandár parancsnok, és mint ilyen Kassa táján csatázott, nem sokára magát visszavonván, a pesti cs. kir. igazoló bizottmány elé állott, s magát kitisztázta. Nejétől Balugyánszky Katától gyermekei: Ilona, Kálmán, Vilmos, Róza, Tivadar és Szerena.

Móricz 1827. april. 17-én a báró Russoféle tüzér ezredben cadet, azonban már 1830-ban vérköpés folytán megrongált egészsége miatt végképen elbocsájtó levéllel haza ment. 1836-ban Tolna megye simontornyai járásában főszolgabiróvá választatott, ezt 1839-ben tartott rakonczátlan követválasztás miatt odahagyván, 1843-ban Tolna vármegye országgyülési követe lett; mindég az ellenzék embere levén, 1848. april. 30-án belügyministeri tanácsnok, és osztályfőnök, junius 12-én rendőrfőnök lett. 1848-ban a pesti országgyülésre a bonyhádi kerületből és Buda városától választatott meg képviselőül; és ez utóbbit vállalta el, julius 20-án a rendőrfőnökségről lemondott, az olaszországi politikára nézve ellenzésbe tévén magát a ministeriummal. Sept. 15-én országgyülésileg a Jellachich bán ellen működő táborba kormánybiztossá neveztetett, sept. 16-án a Zrínyi nevű csapat alakitásával bizatott meg, és annak vezérévé neveztetett, octob. 3-án a m. hadsereg V. osztályának parancsnoka, nem sokkal utóbb országgyülésileg kinevezve tábornok lett. Letenyénél a bán seregei ellen harczolt, Tácz s Ozora körül Roth és Philippovich hadserege lefegyvérzését eszközölte; harczolt Fridaunál, utóbb a bánságban, és Szent-Tamást bevette. 1849-ben a forradalom legyőzésével Törökországba menekült, Ázsiába bellebbeztetett, onnan Máltába, majd Angolországba Jersey szigetre költözött. Neve 1851. sept. 23-án Pesten a bitófára szegeztetett. Nejétől Sárközy Juliannától gyermekei a táblázaton láthatók.

Miklós 1832-ben Baranya vármegye tiszt. aljegyzője, 1836-ban alszolgabiró, 1839-ben mint az ellenzéki párthoz tartozó hivataláról lemondott, és octob. 14-én Tolna vármegye országgyülési követe lön. 1848. mart. 19-én Baranya részéről országgyül. követté választatott; haza térve junius 8-án Tolna vármegyében egy honvéd zászlóaljhoz őrnagy parancsnoknak kineveztetett, julius 21. Tolna megye részéről a pesti országgyülésre kölesdi v. ker. képviselő, a forradalom alatt egy ideig pétervárادi várparancsnok; a forradalom végével Törökországba menekült, Ázsiába bellebbeztetett, innen Amerikába s végre Angliába a Jersey szigetbe telepedett. Neve Pesten 1851. sept. 23-án bitófára szegeztetett. Felesége borsódi Latinovics Amália.

B é l a 1840-ben Tolna vármegye tiszteletbeli aljegyzője, 1845-ben másod aljegyző, ugyan az évben a szekszárdi járásban főszolgabiró, 1848-ban alispán. Nejétől Boronkay Elvirától gyermekei a táblázaton láthatók.

P á l 1848. oct. 10-én a VI. honvéd zászlóaljnál főhadnagy, oct. 19-én a Tolna megyében alakult 41. honv. zászlóaljnál kapitány, végre 1849. februárban Eszék várában a többi őrséggel capitulált, és szabadon bocsáttatott; utóbb a cs. k. hadseregbe közlegényül besoroztatott, de csak hamar végképen haza bocsáttatott. Neje Magyary Ludovika.

F e r e n c z 1843-ban vasas ezredbeli cadet, 1845-ben m. kir. testőr, 1848-ban sept. 27-én Bécset több társával odahagyva, a 30-ik honvéd zászlóaljnál főhadnagy, 1849-ben honvéd kapitány, mint ilyen Buda ostrománál május 21-én lövés által halálos sebet kapva, ennek folytán ötöd napra Pesten meghalt és ott el is temettetett.

L á s z l ó 1846-ban került ki jeles bizonyitványnyal a belovári cs kir. katonai növeldéből, és a Császár huszár ezredben cadet, 1847-ben hadnagy lett, 1848-ban ezredével együtt a forradalomhoz állott, 1849-ben a világosi fegyver-letétel után hadi törvényszék itélete szerint négy évi várfogságra itéltetett, utóbb kegyelmet nyervén, haza jött, meghalt 1854-ben kora 29 éves korában. Nejétől Sárközy Lidiától a táblán látható három gyermeke maradt.

Itt kell még megjegyeznünk, hogy I. Sándornak a táblázaton látható gyermekein kivül még a következő nagyobbrészint gyermekkorban elhalt gyermekei voltak, ugymint: E t e l k a, és ismét E t e l k a (a ki él), T i v a d a r kettő, E m i l i a, B e r t a, M á r i a (Bárány Sándorné), E r z s e (Bartal Györgyné, iker Ferenczczel), s végre I l o n a (Bartal Pálné).

A III. tábla élén álló I. I g n á c z 1778-ban Tolna vármegyei aljegyző, 1786-ban főszolgabiró, majd főjegyző, 1787—88-ban a József-rendszer alatt alispány. Neje három volt, 1. Dőry Kata, 2. Aszalay Anna, a 3-ik sombergi Sauska Jozefa. Első nejétől fiai: II. I g n á c z 1809-ben a Baranya megye részéről felállitott lovas önkénytesek (velites) kapitánya volt, 1850-ben Baranyában egy ideig cs. kir. törvszéki tanácsos. Nejétől Markt Borától gyermekei közűl J e n ő Baranya megyében esküdt volt, és III. F e r e n c z 1848-ban szintén ott esküdt.

III. J ó z s e f, kinek Siegler Jozefától gyermekei R u d o l f 1855-ben cs. k. hadnagy, G e r t r u d Bonyhády Gejza neje, és G u i d o.

I. Ignácznak második nejétől Aszalay Annától leányai Zsófia Forster Jánosné, és Mária sipeki Balás István felesége Nógrád megyében.

I. Ignácznak 3-ik nejétől Sauska Jozefától két leányán kivül fia nep. János 1824-ben a Schneller nevű cs. k. könnyű lovas ezredben cadet, 1837—38-ban kapitány, 1842-ben a m. kir. testőrségnél másod őrmester, szabadságon lévén honn Bonyhádon, 1843-ban meghalt kora 39. évében.

A veszprémi ágazat I. Tamásnak I. Imre nevű fiától ered (lásd IV. táblán). Ezen Imre született Veszprémben 1700. april. 28-án, 1742-ben Veszprém várm. helyettes alszolgabirája volt. Hitves társúl vette Ányos Teréziát, ettől fia III. idősb János 1762-ben Veszprém vármegye főszolgabirája, 1779-ben pedig első alispánja volt. Ennek következő hat gyermeke volt:

a) IV. János (ifj.) 1793-ban Veszprém várm. főszolgabirája, 1803-ban főügyésze.

b) II. Imre 1786—87-ben mint cs. kir. nyugalm. őrnagy főrendőrségi igazgató Budán, utóbb Veszprémben halt meg.

c) I. Károly 1790—95-ben m. kir. testőr, utóbb a m. kir. kamaránál lajstromozó Budán.

d) II. Zsigmond 1792—1815-ig katonáskodott, érdemjelet nyert, végre az első székely gyalog ezredben százados kapitány, temérdek sebeket kapva, nyugalomba lépett, és Pesten meghalt.

e) V. József 1788-ban katona lett, 1800-ban a Duka nevü gyalog ezredben kapitány, meghalt Páduában.

f) I. Antal 1789-ben lett katona, 1813-ban a Gyulai nevű gyalog ezredben kapitány, meghalt Szatmár vármegyében. Ezekben a veszprémi ág kihalt.

I. Tamásnak testvérétől I. Mihálytól származik a fehérvári és Komárom megyei Perczelek ága (lásd V. táblán). Nevezett I. Mihály szül. 1670-ben, 1717-ben a ns levél közszerzője, lakott Veszprémben, utóbb Székes-Fejérvárra költözött és ott halt meg. Nejétől Orsolyától (családnevét nem tudjuk) gyermekei voltak: II. József szül. 1699-ben, meghalt Sz.-Fejérvárott magnélkül; és három leányon kivül I. János-György, született 1701-ben, nemességét kihirdetteté 1740. május 2-án Fejér vármegyének Polgárdiban tartott közgyülésén; Sz.-Fejervárnak volt tanácsnoka és egyszersmind ott volt vaskereskedése is, mint ezt Sz.-Fejérvár városától 1752-ben január 21-ről kelt bizo-

nyitványa is igazolja, melyben egyszersmind nemessége is elismertetik; és mely bizonyitványnyal ő, elvévén pár évvel előbb Vicenti M.-Teréziát, R.-Komáromba ment lakni, hol házat, kertet szerzett, és ott halt meg 1756. év elején; hátrahagyván négy árvát, kikről Komárom megyének 1756. junius 25-kén kelt nemesi bizonyitványában van említés, ugymint IV. József, II. Nep. János, Judit, és Teréz.

IV. József (I. János-Györgynek Vicenti M.-Teréziától fia) született 1751-ben Sz.-Fejérvárott, felnőlvén pappá lett, előbb Solymáron segéd, utóbb Fejér megyében Adonyban lelkész és kerületi esperes; végre Bonyhádra került és 1810. táján Czikóban meghalt. Végrendelete Pesten kelt 1803-ban. Nővérei Judit 1754. dec. 6-án, Teréz 1755. dec. 25-én születtek, és mint agg hajadonok Bonyhádon haltak meg 1818—20. táján. Testvérük

II. Nep. János szül. Komáromban 1753. octob. 9-én, kora árvaságra jutván, 16 éves korában beállt a Blankenstein huszár ezredbe, mely akkor Csehországban feküdt, itt nőül vette Winkelbauer születésű nejét, mi által az ezrednél előmenetele gátoltatván, 1800-ban vissza jött mint őrmester, és Temesvárra telepedvén, ott pár évig várnagy és esküdt is volt. Utóbb családostól Bonyhádra ment lakni, hol 1810. táján meghalt. Nevezett hitvesétől gyermekei: Franciska Szentgályi Pál veszprémi sóházi hivatalnok neje, János-Alajos volt huszár, és IV. József-János, ki 1801. sept. 5-én Temesvárott született, szülői korán elhalván, mint vagyontalan árva idegen kezek közt vetődött, mig később felnőlvén, saját szorgalma által a testvére János-Alajos kezei közt levő, veszésnek indult irományokat lehetőségig megmentvén, nemességét is 1834-ben Fehér, 1835-ben Tolna, és 1836-ban Baranya vármegyékben kihirdetteté. Meghalt mint táblabiró 1849. oct. 25-én. Hitvesét gutori Naszvady Máriát 1828-ban vette el, ennek halála után másodszor nősült Pécsről Zöld Annával. Első nejétől gyermekei: 1. Gyula született 1829. május 14-én Palaznakon (B.-Füred mellett). Jelenleg Fejér megyében czeczei birtokán lakik, innen vette el nejét és egyszersmind unoka testvérét Tassy-Becz Juditot pápai engedély mellett, kivel 1851. jun. 15-én kelt egybe Györkönyben. 1857-ben a község bizalma őt egyik elöljárójaul választá. Fia Zoltán-Gyula szül. Györkönyben 1852. mart. 2-án, kereszteltetett Vajtán.

2. Teréz szül. Czeczén 1830. nov. 3-án, férjhez ment 1849. január 10-én Pécsett Knapp János Baranya megye akkori szolgabirájához, ki jelenleg Mosony megyében lakik.

3. Károly Zöld Annától született, de korán elhalt.

Hátra van még szólnunk I. Istvánnak I. Tamás testvérének ágáról, kitől a csallóközi és budai Perczelek származnak, azonban ezen ivadékot izenkénti kapcsolatban felmutatni nem birjuk, és igy csak ismert tagjait említendjük meg. I. Istvánnak, ki az 1717. évi czímeres levél szerzője volt, nejétől Katalintól két fia maradt: II. Mihály és II. István, kik az 1717-ki armalisban szintén említetnek. Ezek valamelyikének fia volt József, a ki Budán a kir. kamaránál szolgált, ennek fiai 1. Sándor, és 2. Ferencz.

Sándor szintén Budán kezdett szolgálni, 1839-ben a zimonyi harminczadhoz áttétetett, onnan Zuppányra harminczadosnak és sóbeszedőnek neveztetett, 1847-ben Eszéken sófelügyelői segéd, 1849-ben Pécsre áttétetett, ugyan azon évi august 30-án Debreczenben kerületi sófelügyelő lön, septemberben Budán kir. kamarai ideiglenes titkár, 1851-ben Szegeden pénzügyi biztos, 1852-ben ismét Budán pénzügyi titkár, 1854-ben első osztályú titkár, és nem sokára még azon évben a budai pénzügyi osztálynál tanácsos.

Ferencz előbb Budán a pénzügyi igazgatóságnál fogyasztás vonali ellenőr, 1857-ben Pesten első osztályú irodai segéd.

Végre úgy látszik e vonalhoz tartozott azon Perczel Károly is, ki a bosniai, németalföldi, közép- és felső-rajnai, olaszországi háborúkban mint tüzér kitüntette magát, és a bomba-karnál őrnagy és egyszersmind főtüzér-szermester, M.-Terézia kiskeresztes vitéze volt. 1800-ban a marengói ütközetben álgyú golyó mindkét lábát tövében elsodorván, ennek következtében nehány óra mulva meghalt, s junius 17-én Alexandriában kora 35. évében eltemettetett. Róla báró Wega, mathematicai munkájában magasztalólag emlékezik.

A Perczel családnak 1582. 1593. évi német- és 1717. évi magyarországi nemességéről szóló czímeres levelek szerint czímere, — mint a metszvény mutatja — négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály fekete udvarában kettős farkú arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első

lábait ragadozásra kinyujtva; a 2. és 3-ik ezüst udvarban jobbról balra rézsutosan vont vörös szelemen látható, és pedig a 2-ikban csak egy, a 3-ikban kettő. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki, első lábaival a jobboldali elefánt-ormányt megfogva; az elefánt-ormányok közül a jobboldali vizirányosan félig arany, félig fekete, a baloldali félig ezüst, félig vörös. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

E czimertől különbözik a Perczelek azon czimere, melyet I. Tamás az 1697 évi magyarországi nemes levélben nyert. Ez négyfelé osztott paizs, az 1 és 4-ik osztály kék udvarában hátulsó lábain álló medve első lábaival három rózsát tart, a 2. és 3-ik ezüst udvarban vizirányosan egymás felett négy-négy vörös szelemen látszik; a paizs feletti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló medve nyúlik fel, két elefánt-ormány között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig kék, félig vörös, a baloldali ellenkezőleg félig vörös, félig kék. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös

Perczl család. Ugy látszik, a följebbi Perczel család törzséből eredt. Perczl Mátyás és György 1709-ben I. József királytól nyertek czímeres nemes levelet. [1])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló pánczélos vitéz, fején sisak vörös tollakkal, bal kezében ij, jobb kezével egy előtte koronából kinövő fehér, s nyakán nyillal átlőtt báránynak fülét fogja; fölötte három arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig kék, félig arany, a másik félig ezüst, félig vörös, egy vörös lábú és csőrű fehér galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal, csőrében olajfa ágat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Perduk család. Veszprém vármegyében élt e család, és közülök Perduk István az 1447. évi budai országgyülésre Veszprém vármegye követe volt. [2])

Peregi család. Peregi Albert pécsi prépost jelen volt 1526-ban Pozsonyban I. Ferdinand király választásán, 1541-ben már királyi kincstartó volt 1549-ben követségben járt Martinuzzihoz, és nem sokára meghalt. Bel M. hibásan Bereginek irja. [3])

---

[1]) Collect. herald. nro 738.— Tán ez azon armalis, mely 1816-ban a felsőpulyai lelkésznél találtatott elzálogítva, és a helytartó tanács által hirleltetett.

[2]) Kovachich G. M. Vestigia Comitiorum p. 266—268.

[3]) Budai Fer. Hist. lex. III. 64. — Lehoczky Stemmat. II. 300.

Perekedi család. Baranya vármegyei P e r e k e d helységről vette nevét. Egyik tagja Perekedy M i k l ó s 1604-ben a m. kir. kamara tanácsosa volt. [1])

Perenzi család. Igy találjuk irva a család nevét egy történet-buvárunknál azon 1460. évi okmányban, mely szerint Mátyás király a fejérvári kereszles barátok részére a Garaiak által elkövetett jogtalanságokról tanuvallatást rendelt tétetni; ez oklevélben említtetik a többi szomszéd birtokosok közt P e r e n z i M i k l ó s n a k fia G y ö r g y is; [2]) ha csak az olvasásban a Perenzi név hibásan nem jutott be, miután e néven főleg Tolna s Fejér megyében helységet, vagy pusztát jelenleg nem ismerünk.

Perényi család. (Perényi, báró.) Abauj vármegyében nem messze Kassától fekszik Perény nevű helység, hol régi várnak nyomai is kivehetők; e helységet a család törzse Dobos O r b á n (comes Urbanus de Dobos) kapta III. András királytól 1292 táján, és ezen helységtől vette a tőle származó ivadék a Perényi nevet. [3])

Orbán-tól kezdve a család leszármazása ezen század elejéig következő: [4])

[1]) 1604. évi 15. törv. czikk.

[2]) Kaprinai Diplom. II. 447.

[3]) Ugyanott 112. és utánna Lehoczky II 316. Budai F. Hist. lex. III. 64. stb.

[4]) Wagner, Mss. tom. LXX. p. 268. — Geneal. authent. tom. I.— Lehoczkynál id. h. ki szokása szerint igen hibás táblázatot közöl; Szirmaynál is Notitia C. Zemplin. több hibás adat van.— Okleveleket láss a családról Kaprinai Mss. B. tomo XXXIX.

I. János, *ki az előbbi lapon.*
1316. főpohárn.

I. Imre — Illés 1360. (Usz Margit)

I. Simon — 1374. megöl. — *Folyt. II. táblán.*

II. Péter — II. Imre 1397. 1412. főpohárn. kanczellár (Anna)

III. István 1432. főasztaln. — György. — Id. III. János † 1458. tárnok m.

III. István: III. Imre † 1519. nádor, r. sz. b. herczeg. (1. Báthori Magd. 2. Kanisay Dora)

Id. III. János: IV. Péter. — IV. István. — Miklós.

III. Imre: V. Péter sz. 1502. † 1548. korona őr, vajda. (1. Thurzó Margit. 2 Székely Klára) — I. Ferencz váradi püsp. elesett 1526.

V. Péter: Ferencz török fogoly. — II. Gábor sz. 1532. † 1567. országbiró. (Országh Ilona) — Bora. — IX. Miklós váczi püspök. 1540. — Erzse (Drugeth György 1568.)

II. t á b l a.

I. Simon, *ki az I. táblán.*
1374. megöl.

III. Péter országbiró 1415. (1. N. Julianna. 2. szekcsői Herczegh Anna) — Veronka (szomszédvári Tóth Miklós)

III. Péter: X. Miklós főlovász eles. 1444. (Paloczi Hedvig) — II. Simon 1412. — III. Pál késmárki kap. 1441–47. — IV. János marmarosi főisp. főasztalnok.

X. Miklós: III. Simon. — Miklós. — Péter. törvénytelenek.

IV. János: V. ifj. János 1457. ugocsai főisp. 1491. főajtónálló (Modrar Kata)

V. ifj. János: I. Gábor Ugocsa, marm. főisp. eles. 1526. (Frangepán Kata) — I. Mihály. — Jób. — V. István főlovász 1514. főpohárn. 1525. (Frangepán Iskóta)

V. István: *Folyt. köv. lapon.*

I. Gábor: VI. János 1532. ugocsa, marm. főisp. — Péter. †

VI. János: Péter. — Gábor. — VII. János. — VI István 1569. ugocsai főisp. (Dobó Anna)

VI István: Zsófia (1. orm. Székely György. 2. Forgách János. 3. Kollonich Szigfrid 1601.)

V. István, *ki az előbbi lapon.*
fölovász. 1514., főpoh. 1525.
(Frangepán Iskóta)

II. Mihály
főpohárn.
zemplini főisp.
elesett 1557.
(Székely Kata)

Bora 1578
(Czobor Imre)

Erzse † 1576.
(Forgách Imre)

I. Ferencz
főtárnok m. 1562.
(1. Serédi Anasztáz.
2. Varkócs Marg.
3. Bebek Kata)

VIII. János
ugocsai főisp.
nyolczados
tör. biró
(Mérey Kata)

Margit
(1. Bánffy Bálint.
2. Forgách
György)

I. György
abauji főisp.
1575. 1589.
(Thurzó Anna)

II. Ferencz.
†

III. Mihály.
†

Margit
(Pethe László)

VII. István
(Turzó Zsuzsa)

IV. Mihály

III. Ferencz 1622.
orsz. főkapit.
(Kelecsényi
Kata)
†

II. György
Zempl. abauji
főisp. 1597.
(1. Melith Zsuzsa.
2. Bornemisza
Kata)

III. Gábor
1608. 1616.
ugocsai főisp.
(Salgay Kata)
†

III. György
(1. Palffy
Magdalena.
2. Závody
Judit)

I. Zsigmond
(Kállay
Klára)

IV. Ferencz
(1. Bosnyák
Kata.
2. Wesselényi
Ilona)

Folyt. III. táblán.

IV. Imre
1660.
(Forgách
Kata)

Folyt. IV. táblán.

Erzse
1640.
(Bánffy
Zsigm.)

IV. Gábor
ugocsai
főisp.

Folyt. V. táblán.

Mária
(Csáky
István)

I. Ádám
1686.
(1. gersei Pethő Éva.
2. Barkóczy N.)

II. Zsigmond

György

Ferencz.

György.

István
abauji főisp.
(1. Kozák Krisztina.
2. Dessewffy
Mária)

János
debreczeni
ker. t. ülnök.

András
v. György
(1. Horváth Mária.
2. Dessewffy Klára)

Pulcheria
(Kún N.)

2-tól András.
†

István
vak †

III. Zsigmond
(1. Fráter Ilona.
2. Dobos Erzse.
3. Széchényi Mária)

2-tól Gábor.

3-tól György
(Rausein Mária)

Ferencz.

György.

II. Ádám
(Fráter Erzse)

Judit.

Mihály.

József
(Muraközy
Julianna)

József.

Bora
(Sztáray Fer.)

Róza
(Reviczky
János)

Pál
(Bornemisza
Kata)

Farkas
(1. Hidy Klára.
2. Balassa Luizt.
3. Palocsay
Krisztina)

Folyt. köv. lapon.

Farkas, *ki az előbbi lapon.*
(1. Hidy Klára.
2. Balassa Luiza)
3. Palocsay Krisztina)

Sándor (b. Barkóczy Constancia) — Kata (Szlávy Pál) — Czeczilia (Ferdényi) — Francziska (Beöthy Mihály)

Sándor gyermekei: Bora (perlaki Somogyi János. — Anna (ugyanazon Somogyi János)

III. tábla

IV. Ferencz, *ki a II. táblán.*
(1. Bosnyák Kata,
2. Wesselényi Ilona)

1-től Ágnes (gr. Esterházy Miklós) — 2tól Judit apácza. — György. — Zsigmond. — V. Ferencz (Kornis Krisztina-Róza) — Bora (1. Borsiczky János. 2. Csorgály György v. Fer.) — Erzse (Dávid Sándor) — Zsófia (1. Fáncsy Sándor. 2. Pongrácz András)

V. Ferencz gyermekei: Miklós 1707. Rákóczi tábornoka (1. Hidy Bora. 2. Putnoki Magd. 3. báró Zay Kata) — Mária (gr. Balassa Gábor) — Gábor (Pogány Kata)

Gábor gyermekei: Zsigmond 1748. (Domahidi Bora) — Ágnes (b. Luzénszky Sándor)

Zsigmond gyermekei: Kata (b. Perény Elek) — Veronka (Sztojka Pál) — Rozina (Buday N.)

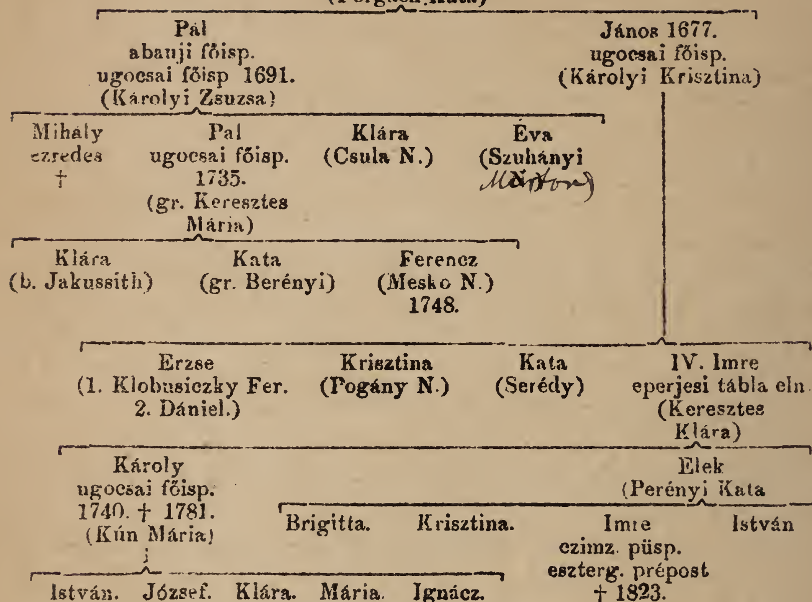
Miklós gyermekei: László (b. Andrássy Klára) — Antal (1. Keresztes Mária. 2. Pethő Polyxa. 3. b. Luzénszky Judit) — Bora (Kallay János) — Mária (Kallay Ferencz)

László gyermekei: József (gr. Viczay Jozefa) — Anna apácza Pozsonyban — Teréz apácza N.Szomb. — Erzse (b. Fischer N.) — Bora (Batthyány Fülöp) — Ignácz (gr. Berény Klára)

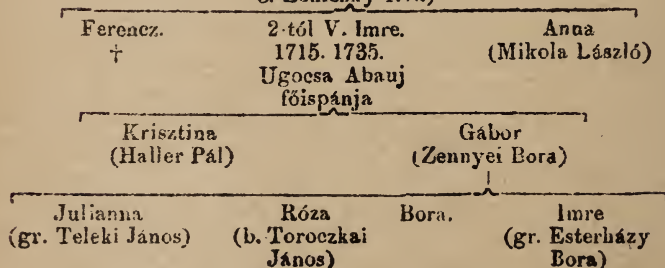
József: János stb.

Ignácz gyermekei: Imre kamarás. — Eleonora. — Károly czím. püspök hétszemélynök † 1818. mart. 15.

IV. tábla.

V. tábla.

Az I. táblán álló családtörzsnek Dobosi Orbánnak három fia volt: I. Miklós, I. János és I. István, ez utóbbi fiában Jánosban kihalt. [1])

I. Miklós Sáros vármegye főispánja 1321-ben szerzé az egri káptalan előtt Abauj megyei Szentkereszt helységet, 1333-ban szent Ágoston szerzeteseinek Harapkőn zárdát adott; [2]) azonban ezt azok 1351-ben elveszték, mint nem Perényi jogához tartozót, miért is nádori itélet folytán Perényi a szerzeteseknek Harapkő helyett Mochnya falut adá. 1345-ben Szepes v. főispánja volt. [3]) Gyermekei voltak II. István, Vincze, III. János, I. Péter, II. Miklós, I. László és Honch (vagy Ilona) Máriásné, és N. Csekei András fiának Lászlónak felesége.

II. Istvánnak Dániel nevű unokáitól származott kis-unokái Miklós és Pál 1438-ban de Richno irták magokat, és magnélkül kihaltak.

III. János a Trencséni Csák Máté elleni harczban esett el.

I. Péternek fia volt III. Miklós 1380-ban Zemplin megyei főispán, 1388-ban főpohárnok, [4]) fölovászmester, [5]) 1490-ben szörényi bán volt. [6]) Ennek fiai IV. Miklós, László és Jąkab családjokat nem terjesztették.

II. Miklósnak fiai voltak II. Pál, VII. Miklós, Lőrincz és III. László, kik 1406-ban már nem éltek, és közűlök csak II. Pálnak fiát VIII. Miklóst ismerjük, de ennek is utódai nem maradtak.

I. Lászlónak ivadéka nem maradt. Igy I. Miklósnak ágazata elenyészett.

I. János 1316-ban főpohárnok mester volt; három fia maradt: I. Imre, a ki fiában Illésben, Usz Margit férjében kihalt; I. Simon, kitől a család máig leszármazott, és II. Péter, kitől a Perényiek úgynevezett nádori-ága eredt. Lássuk előbb II. Péter ágát

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 19. ezt irja: Sigismundus Rex 1387 „castrum Terebes, magistro Petro, filio Stephani de Perén, et per eum Nicolao, Joanni et Emerico filiis, novae dotationis titulo confert.“ Ezen oklevéli kivonatot az itt közlött nemzékrenddel megegyeztetni nem lehet, mert a táblázaton Istvánnak ezen korban Péter nevű fiát nem találunk, ha nem ezen István hihetőleg I. Miklóssal felváltandó.

[2]) Wagner, Diplom. C. Sáros, pag. 517.

[3]) Wagner Analecta Scepus. III. 209.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 18.

[5]) Budai Fer. III. 65.

[6]) Szirmay id. h.

magvaszakadásáig, s azután I. Simon ivadékát a II. és következő táblázatokon.

II. Péternek fia volt II. Imre, 1397-ben főpohárnok mester, 1412-ben kanczellár és a sárkányrend tagja, 1410-ben kapta Sáros megyében Ujvárt, ugy azonban hogy a szebenieknek a fekete-erdőbeli részt kimutassa. 1412-ben a szepesi 13 város záloglevelét aláirta. Fiai voltak III. István, György és idősb vagy III. János. Ezek közül a középsőről mitsem tudunk, III. János 1438-ban Zemplin vármegyei főispán, 1439-ben főtárnok mester, 1455-ben kapta Sáros várat Meghalt 1458-ban vén korában, eltemettetett Terebesen. [1]) Nejétől Katától három fiat hagyott IV. Pétert, IV. Istvánt és Miklóst, kik maradék nélkül múltak ki.

III. István 1432-ben főasztalnok volt.— 1464-ben aláirja a Frid-Fridrik császárral kötött békét, 1471-ben behivja Kázmér lengyel királyt, a Perényi Miklóstól elfoglalt Sztropkó várát visszafoglalta, Ujvár és Sáros várat őrséggel rakta meg, ez okból 1483-ban Lábatlan András küldetett ellene, hogy tőle a nevezett várakat és Terebest elvegye. [2]) Már 1459-ben Zemplin vármegyének főispánja volt. 1464-ben főasztalnok, de 1466-ban a főispánságról letétetett, nem sokára (1467.) kegyelmet nyert, 1471-ben ismét elmozdittatott, javait elveszté, és

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 27. 28. 31. 33. 34. lapon közölve epitaphiuma is. Wagner genealogiája szerint 1401-ben esett volna el Morvaországban, de ez valószinűtlen.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 239. not. hist. 40. 41.

1483-ban — midőn tán meghalt — helyébe a Zemplin megyei főispánságba Lábatlan András lépett. [1]) Egyetlen fia maradt.

III. Imre, ki főasztalnok, Abauj vármegye örökös főispánja és legutóbb 1504-től Magyarország nádora és kúnok birája lett. Élete történelmünkből jobban ismeretes, mintsem itt erről hoszabban szólanunk kellene. Ő az atyja által elvesztett javakat nagyobbára vissza szerzé. I. Ulászló és Miksa császár közt kelt szerződés alkalmával ez utóbbi által római sz. birodalmi herczeggé neveztetett. Meghalt 1519. febr. 5-én. Első neje Báthori Magdolna (Budai szerint Borbála), második felesége pedig Geréb Péternek özvegye Kanisay Dorottya volt, ki a mohácsi elesteket eltemetteté. Két fia maradt: V. Péter és I. Ferencz, a ki 1513-tól nagyváradi püspök volt, elesett Mohácsnál 1526 ban.

V. Péter szül. 1502-ben. Már 1519-ben temesi főispán, s kapitány, 1519-ben korona-őr, utóbb erdélyi vajda, Abauj megye örökös főispánja, végre I. Ferdinánd kanczellára. Történelmi egyéniség, kinek életirata e gyüjtemény körén kivül esik; jellemzése pedig még a nyomozások eredményéhez van kötve. [2]) A töröknek foglyául esett, de maga helyett kezesül Ferencz fiát adá. Végre I. Ferdinand tartá fogságban. A mohácsi vész után ő birta az egri püspökség javait. A reformationak első terjesztői közé tartozott. Meghalt a börtönben 1548-ban, eltemettetett Sárospatakon. Első neje Thurzó Margit, a második Kewendi Székely Klára volt. Gyermekei: Ferencz, ki némelyek szerint a töröknél veszett, mások szerint 10 év után haza bocsáttatott, és állitólag testvére II. Gábor által életétől megfosztatott. [3]) Bora, Erzse homonnai Drugeth György neje. [5]) II. Gábor és IX. Miklós, ezek közül

IX. Miklós az egyházi pályára lépvén, 1540-ben váczi püspök volt.

II. Gábor szül. 1532. oct. 19-én Abauj v. főispán, már 20 éves korában felső-magyarországi főkapitány, és tárnok mester, 1554. mart. 8-án I. Ferdinand király tanácsosa, 1563. dec. 27-én országbiró lett. Meghalt 1567. junius 7-én kora 35 évében. Eltemettetett S.-Patakon. [6])

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 34—41.

[2]) Együtteseu olv. róla adatokat Budai III. 76—93. Szirmay C. Zemplin not. hist. 64. not. top. 200—264. 1545 : 18. 55. törv. czikk.

[3]) Budai id. h.

[4]) Bethlen Wolph. tom. III.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 77. not. hist. 200. 221.

[6]) Ugyan ott not. hist. 61. stb. not. top. 62—205. stb.

Forgách szerint [1]) nejét Országh Ilonát szerelem féltésből halála előtt megmérgeztette, mások e vád ellenében védik. [2]) A reformatio huzgó terjesztője volt. Gyermekei nem maradván, benne a Perényi-ek nádori ága kimúlt.

I. Simontól, ki 1374-ben testvére I. Imre által megöletett, ered a Perényi-ek most is virágzó bárói családja. I. Simonnak gyermekei voltak Veronika szomszédvári Toth Miklósné, és III. Péter 1397-ben macsói bán, mint ilyen kapta Szikszót és A.-Vadászt Abauj megyében. 1402—1414-ben Ugocsa, 1404-ben a székelyek, 1408-ban Marmaros, 1411—1414-ben Zemplin, 1414-ben Abauj és Ung vármegyék főispánjául olvassuk, [3]) 1408-ban a sárkány-rendet kapta, és 1411-ben Sztropkó vára és egyéb Abauj megyei jószágokra Zsigmond királytól adományt, főleg a lázadó Debrő István elnyomatásában szerzett érdemei végett. [4]) 1415-ben országbiró lett. — Meghalt 1424-ben. [5]) Két neje volt, az első N. Julianna (családnevét nem ismerjük), a második szekcsői Herczeg Anna, Zéchen László özvegye. Ez utóbbitól gyermekei X. Miklós, II. Simon, III. Pál, ki 1441-ben késmárki kapitány volt; [6]) és IV. János. Ezek közül

X. Miklós 1441-ben késmárki kapitány testvérével [7]) Pállal együtt, és felső M.-ország főkapitánya, elesett Várnánál 1444-ben. Neje Palóczy Hedvig volt. Törvénytelen fiaiul említtetnek Simon, Miklós, Péter.

IV. János (az úgynevezett kisebb) 1430-ban Máramaros, és 1434-ben Szepes vármegye főispánja [8]) és főasztalnok mester, követségben is járt Lengyelországban, Ulászlónak a trónra meghivása végett. Szerepelt 1456-ban is. Egy fia volt.

V. János (az ifjabb), 1457-ben Ugocsa vármegyének főispánja, 1491-ben főajtónálló. Neje Modrár Katalin, kitől gyermekei I. Gá-

---

[1]) Forgách Commentarii 494—502.

[2]) Budai Fer. Lex III. 97. — Védi a Pethő-Spangár féle krónika állitása ellen is, mintha koporsóját Terebesen villám sujtogatta volna, holott nem is ott volt eltemetve, hanem Patakon.

[3]) Szirmay C. Ugocsa 34. C. Zemplin not hist. 19. Budai, lex. III. 66. Lehoczky Stemmat. I. 131.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 20.

[5]) Lehoczky Stemm. II. 317.

[6]) Wagner, Analecta Scepus. I. 222.

[7]) Ugyan ott.

[8]) Ugyan ott III. 214.

bor, I. Mihály, Jób, és V. István. A két közepső magtalanúl múlt ki.

I. Gábor Ugocsa (1512.) és Marmaros vármegye főispánja. Már 1504-ben fő kamarás mester [1]) II. Ulászló és II. Lajos királyok korában. Jelen volt 1494-ben a lőcsei tanácskozásban, midőn Ulászló király testvérével egyezkedett. [2]) Elesett 1526-ban Mohácsnál. Nejétől Frangepan Katalintól két fia maradt: VI. János és Péter, a ki magnélkül halt meg. VI. János 1527-ben atyja helyébe Ugocsa vármegye főispánja. Ugyan az volt Marmaros vármegyében is. 1552-ben özvegye kormányozta Ugocsa megyét. [3]) Gyermekei voltak: Péter, Gábor, VII. János, és VII. István, a ki 1571—1574. években szintén Ugocsa vármegye főispánja volt. [4]) Nejétől Dobó Annától egy leánya maradt: Zsófia [5]) 1. ormodi Székely Györgyné, 2. Forgách Jánosné, és 3-or Kollonich Szigfridné 1601-ben.

V. István (V. Jánosnak fia) 1514-ben főlovász, 1525-ben főpohárnok mester volt. Neje Frangepán Iskóta, Frangepán Kristóf nővére volt. Ettől két gyermeke maradt: II. Mihály és I. Ferencz.

II. Mihály zemplini főispán és főpohárnok mester, I. Ferdinand híve. 1557-ben Munkács alatt esett el. Felesége, kivel öt évig élhetett csak, Székely Katalin volt, ettől csak két leánya Borbála Czobor Imréné, és Erzse († 1576.) Forgách Imréné maradtak.

I. Ferencz Izabella híve, főtárnok mester volt.—1556-ban czigányaitól vette be Pucheim a nagy-idai várat, 1557-ben őt Telekesi ostromlá n.-szőllősi várkastélyában, s el is fogatá, 1563-ig volt I. Ferdinand foglya, akkor Szikszón kivül elkobzott javait is vissza kapta. Három neje volt, 1. Serédi Anasztázia, 2. Varkócs Margit. 3. Bebek Kata. Ettől gyermekei: VIII. János, Margit előbb Bánffy Bálintné, utóbb Forgách Györgyné, I. György, II. Ferencz és III. Mihály, a két utóbbi magnélkül halt meg.

VIII. János 1587-ben Ugocsa vármegye főispánja, [6]) az 1576. évi országgyülés által a nyolczados törvényszék közbirája. Nejétől Mérey Katalintól gyermekei Margit Pethe Lászlóné és VII. István, kinek Thurzó Zsuzsannától fia IV. Mihály ágát sirba vitte.

---

[1]) 1504, évi orsz. végzemény záradéka.
[2]) Olv. róla több Szirmay C. Ugocsa p. 35.
[3]) Ugyan ott 37.
[4]) Ugyan ott 38.
[5]) 1606: évi 12. törv. czikk.
[6]) Szirmay C. Ugocsa 38.

I. György 1575. 1589-ben Abauj vármegye főispánja, birt Ugocsa megyében Batárcson testvérével Jánossal együtt; ugyancsak ő a kir. ügyész által indított per folytán a nyalábi uradalomra nézve tetemes összeget fizetett. [1]) Békes híve volt. Neje Thurzó Anna volt, ki halála után mint özvegy ráthóti Gyulaffy Istvánhoz ment férjhez. Ettől Perényi I. Györgynek három fia maradt: III. Ferencz, II. György, es III. Gábor.

III. Ferencz 1622-ben országos főkapitány volt. Feleségétől Kelecsényi Katalintól gyermekei nem maradtak.

III. Gábor 1608-ban, 1613-ban sőt 1636-ban is Ugocsa vármegye főispánja. [2]) Neje Salgay Katalin volt, kivel Szatmár megyében nyert birtokot. [3]) Gyermeke nem maradt.

II. György Abauj, Zemplin vármegyék főispánja, kétszer nősült, első neje bribéri Melith Zsuzsa, a második Bornemisza Kata, özvegy Kállay Jánosné volt; ezektől való hét gyermeke a II. táblán látható. Ugy látszik, e II. György nyerte a bárói czimet, mert fiai már többnyire élnek e méltósággal. Gyermekei közül I. Zsigmond, IV. Ferencz, III. Imre, IV. Gábor négy külön ág törzsei lőnek, azonban ezek közül is csak III. Imre ága maradt fen mostanáig.

I. Zsigmond ágán látjuk annak egyik fiát Istvánt az Abauj megyei főispánságban. Ezen ág b. Sándornak két leányában Borbálában és Annában, kiket egymás után perlaki Somogyi János birt feleségül, kihalt.

IV. Ferencz ágazatán (a III. táblán) áll Miklós, ki Rákóczy II. Ferencz egyik tábornoka volt a XVIII. század elején. — Ignácznak gróf Berényi Klárától egyik fia Imre cs. k. kamarás, Károly esztergami kanonok, bosoni val. felszentelt püspök, és a hétszemélyes tábla ülnöke, meghalt Budán 1819. mart. 15-én kora 59. évében.

IV. Gábor az V. táblán álló ágazat törzse Abauj vármegye örökös, és Ugocsa megye főispánja volt. [4]) Ennek fia V. Imre 1715—1735-ben Ugocsa, Abauj vármegye főispánja, ennek unokáiban leányágra szált a család-ág.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 95. 144. 152. 156.

[2]) Ugyan ott 39.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 192. Tán ezen Gábor az, ki 1651-ben anyját kath. szertartásokkal temetteté a nagyszőlősi templomba, ugyan oda 1652-ben egy fiát, és Tur-Terebesre egy leánykáját. Lásd Paúr Ivánnal az 1655. évi országgyűlés naplóját kéziratban.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 39.

III. Imre ága az IV. táblán látható. Nevezettnek fia Pál és János, ugy Pálnak fia Pál Abauj és Ugocsa megyében viseltek főispánságot. Jánosnak fia IV. Imre az eperjesi kerületi tábla elnöke volt. Ennek fia

Károly 1740—1781. Ugocsa megye főispánja.

Eleknek egyik fia Imre esztergami nagyprépost, batizi czimzetes püspök. Meghalt 1823. január 26. kora 76. évében.

Ugyan ez ágból származott, de a családtól nem nyerhetett adatok hiánya miatt helyét a táblázaton ki nem mutathatjuk a legutóbbi két, három nemzedéknek; ezekből megemlitendők [1]) főleg:

Lázár, ki mint val. belső titk. tanácsos, Torna vármegye főispánja, alkincstárnok, és a m. kir. udv. kamara elnöke 1827-ben meghalt.

György, ki mint a m. kir. udv. kanczellaria nyugalm. tanácsosa meghalt 1842. május 6-án kora 70. évében.

Gábor, ki az 1827. 1832. és 1836- évi országgyülésen Ugocsa vármegye követe és több országos bizottság tagja volt. 1840-ben Beregh vármegye főispáni helyettese.

László szül. Csurgón Fehér megyében 1793. jan. 3. cs. kir. kamarás, m. kir. udv. kanczellaria t. titoknok, ki 1830-ban aranysarkantyús vitéz lett.

És végre Zsigmond, ki mint Bereg vármegyének alispánja 1830-ban lett kir. tanácsos, utóbb Ugocsa vármegye főispánja, a hétszemélyes tábla ülnöke, végül 1848-ban a felsőház elnöke volt, s mint a forradalom részese 1849-ben Pesten kivégeztetett.

A család előnevét Nagy-Idáról, Nyalábról, N.-Szőlősről is irta.

Czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban koronán koronás emberfejü és derekú, halfarkú szárnyas szirén vagy szörny áll; a 2. és 3-ik kék udvarban koronás oroszlán hátulsó lábain ágaskodik. A paizsra dőlve — legalább Perényi Imre nádor korában — egy szárnyas nemtőt találunk.[2])

---

[1]) Táblázatunkról hiányzik Perényi Kata, Kemény Simonné is, ki 1694-ben halt meg. Lásd Baranyi halotti beszédeit.

[2]) Perényi Imre nádor 1516. évi pecsétét kiadva láthatni Batthyány Leges eccl. I. 562. lapján; azonban a hasonmás valószinűleg kopott pecsétről rajzolva, és igy ott az alak jól kivehető nem lévén, a sziréníéle szárnyas alak helyett csak egymásba bonyolúlt szárnyat mutat. — A „Trophaeum Estoras" koholói is aligha jól kinyomott pecsétnyomatról vették le a Perényi czímert, azért a szárnyas czímer helyett valami madarat rajzoltak le.

Peres család. (Paczali †). Paczali Peres Lászlónak fia András és általa Peres Tamásnak fiai Kilián és András, továbbá Jánosnak fiai Ferencz, Mihály és Péter mindnyájan a nevezett Paczalról Andrásnak osztályos atyafiai 1431-ben Zsigmond királytól czímeres levelet nyertek. [1])

Tán e család ivadéka volt Peres Endre az 1505. évi rákosi országgyülésre Bodrog vármegye követe. [2])

Bizonyosan e családból volt, s tán épen az említett László az, kinek leánya Veronika Horhy Benedek neje volt. [3])

Lehoczky említ korláthfalvi Peres családot Abauj és Nógrád vármegyében, mint kihaltat. [4])

1628. év táján Doboka megyében is birtokos volt Peres Sándor. [5])

Peresses család. Peresses Mihály és fiai Tamás, István és Balás 1622. octob. 11-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben II. Ferdinand király által nemesítettek meg.

Utódaik közűl Peresses Tamás Zala vármegyétől 1754. sept. 12-én Z.-Egerszeghen kelt nemesi bizonyitványát azon évi octob. 9-én Veszprém vármegye közgyülésén kihirdettette.

Pereszlényi család. 1718-ban nemesítetett meg III. Károly király által Pereszlényi István következő czímerrel: a paizs kék udvarában zöld téren fészkén ülő ezüst pellikán fiait melle vérével táplálja, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold látható; a paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [6])

Pereszlényi Péternek özvegye 1827-ben a Ludoviceara 200 frtot ajánlott. [7])

Tersztyánszky Antalnak neje szintén e családból volt. E család elei közűl lehetett azon Pereszlényi Pál jezsuita, ki 1630-ban Nagyszombatban született, és korában jeles nyelvtudós volt. [8])

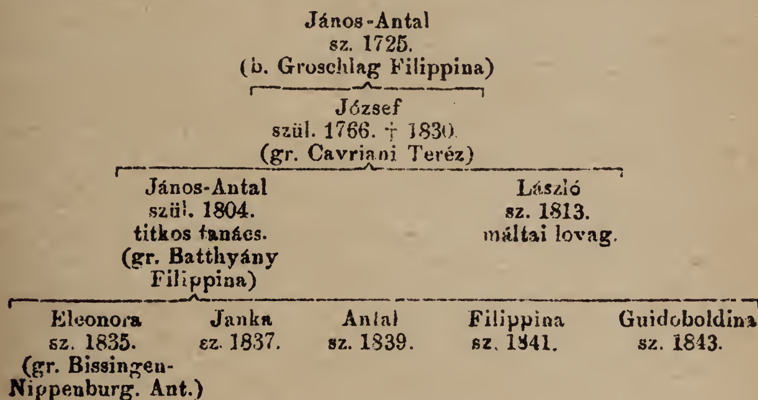
---

[1]) Regestrum Gyulaffyanum fasc. IV. Mss. Musaei fol. lat. nro 2340.
[2]) Jászay P. A m. nemzet napjai a moh. vész után 158.
[3]) Sz.-benedeki Convent 1637. Fasc. 17. nro 58.
[4]) Lehoczky Stemmat. II. 321.
[5]) Hodor, Doboka várm. 206.
[6]) Collect. herald. nro 506.
[7]) 1827 : évi 18. törv. cz.
[8]) Magyar Irók I. 363.

Pergen család. Az 1802. évi 32. törv. czikk szerint gróf Pergen Antal magyar honfiusitást nyert.

A család valószinűleg Németalföldről eredt, 1663. aug. 8-án nyerte német nemessége megerősitését, 1672. jan. 2-án a német örökös tartományokbeli;- 1673. oct. 28. a római német birodalmi báróságot 1683. jun. 27-én a német örök. tartom., 1710. april. 7-én a birodalmi grófságot nyerte.

A család két ágon él, a sebensteini és thomasbergi ágon, ez utóbbiból János-Antal (szül. 1725.) állam-minister, 1771. sept. 27-én magyar indigenatust nyert, de az csak 1802-ben ment törvénybe. Tőle ivadéka, mely Alsó-Ausztriában Pottenbrunt birja, igy ered:

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban koronás fekete sas, a 2. és 3. fekete udvarban hármas ezüst hegy fölött arany csillag látható

Perger család. (Nagy-bányai Pergel). Ismeretes közülök János pesti ügyvéd, m. akád. rendes tag, született N.-Váradon 1791-ben, meghalt 1838. máj. 25-én. Több munkája, nevezetesen: 1. Bevezetés a Diplomatikába, 2. Verbőczy törvénytára, 3 A magyar és hazája régenten stb. jelent meg. [1])

Perger család. Állitólag horvátországi család, hol verchovinai Verchnovy néven éltek, idővel leveleiket a török pusztitások alatt vesztve, Ausztriába szakadtak, hol György a cseh kanczellariánál hivatalkodott, Bertalan pedig a hadi téren szerzett érdemeket az osztrák ház érdekében, Perger Jeromosnak fia István 1583-

[1]) Magyar Irók I. 363.

ban Rudolf császár által nemességében megerősítetett, mely nemesség azonban — úgy látszik főleg Csehország területére szoritkozott. [1])

Perha család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorába számíttatik. [2])

Pericht család. Pericht Mihályt 1798-ban I. Ferencz király emelte nemességre.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban jobbról balra rézsutosan vonuló kék szelemenen három ezüst csillag ragyog; a baloldali vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával meztelen pallóst villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából természetes szinű szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [3])

Perizhoff család. Perizhoff Sándor 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs, úgy, hogy jobbról balra fekete szelemen vonúl végig, és azon hat arany golyó (vagy pénz?) látszik, azonkivül a közepén egy kissebb fekete paizs van, és abban arany L betű ragyog, a czímerpaizs négy osztályai közűl az 1. és 4-ik ezüst udvarban vörös sasszárny van, a 2. és 3-ik vörös udvarban pedig ezüst ló ágaskodik. A paizs fölött két koronás sisak áll; a jobb oldalin az ezüst ló ágaskodik, a baloldalin egymásra helyezve két vörös sasszárny van kiterjesztve, azokon jobbról balra rézsutosan fekete szelemen három arany golyóval látható. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [4])

Perkády család. 1602-ben Perkády Miklós országbirói itélőmester volt, és az országgyülés által a morva szélekféle határjárási országos biztos. [5]) *Lásd Perekedi cs.*, mellyel azonos.

Perkedi család. Szabolcs megyében volt ily nevű család, — nem azonos-e a följebbivel? — nem tudható. Szabolcs megyében Perked helységben birtokos Perkedy családból László azon megyében alispán volt, ki meggyilkoltatván, 1474-ben Mátyás király e gyilkosság kinyomozására adott ki parancsot a nevezett megyének. [6])

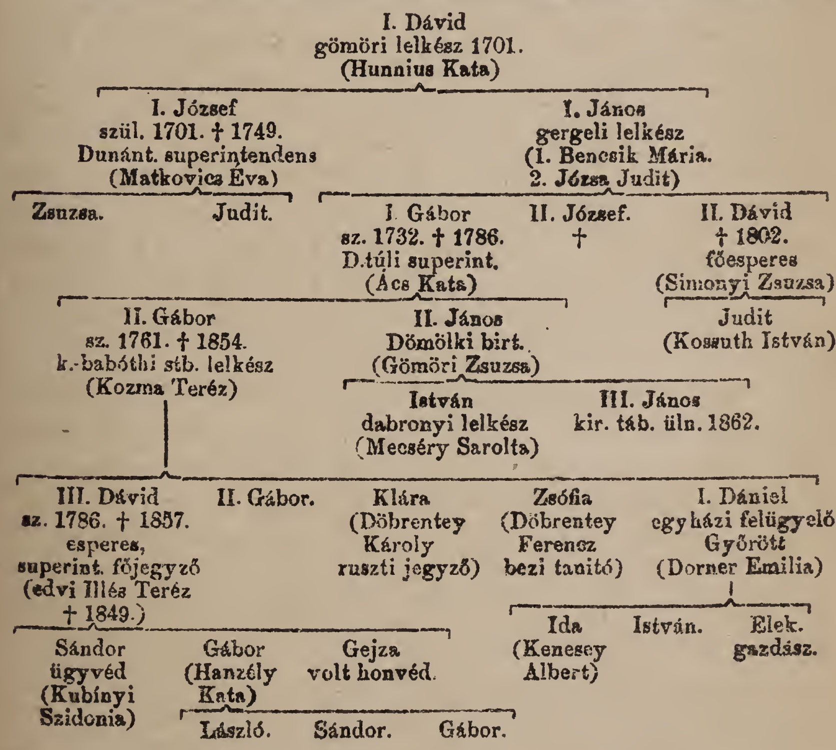
---

[1]) Katona Hist. critic. XXVI. 175—180.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[4]) Ugyan ott.
[5]) 1602 : 23. törv. cz.
[6]) Teleki Hunyadiak kora XI. 509.

Perlaky család. Zala vármegyei Perlak mezővárosról veszi nevét és eredetét. A család nem okmányolható állítása szerint a nevezett mezőváros hajdán birtoka is volt volna a családnak [1], de abból egy dögvész alkalmával a Zrínyiek által zavartatván ki, elszéledt. Bizonyos adatok azok, melyek szerint a család tagjait a reformatio kezdete óta folytonosan az evang. papi pályán látjuk buzgólkodni, elanynyira, hogy a család majd mindenik tagjától egy vagy több egyházi beszéd maradt fenn kéziratban a család birtokában.

Igy Lászlótól „concionator" aláírással van egy beszéd 1529. évből; Istvántól egy másik beszéd sajátkezűleg irva 1574. évből. Györgytől kinek fia János és Dávid, szintén sajátkezűleg 1656-ból; Jánostól sajátkezüleg 1703-búl, és végre Dávid osgyáni lelkésztől 1719. évből.

Ezen utóbbi Dávidtól kezdve a család leszármazása következő: [2])

---

[1]) Állitólag 1475-ben a család egy tagja Perlaky Dávid Mátyás király főajtónálló mestere vala. Az erre vonatkozó kútfőt nem tudjuk idézni.

[2]) Családi közlés szerint.

A családfa törzse I. Dávid gömöri, utóbb osgyáni evang. lelkész volt. Ennek fiai I. József és I. János.

I. József (szül. 1701. † 1749) miután 1725-ben a wittembergi egyetemben tanulását bevégezte, 1729. máj. 16-án pappá avattatott, [1]) nemeskéri lelkész s végre a dunántúli kerület superintendense lett. Fennmaradt több kötetnyi egyházi beszédei a görög s római klassikusokbani jártasságát és széles tudományosságát tanusítják. Meghalt 1749-ben. [2]) Nejétől Matkovics Évától csak két leánya Zsuzsanna és Judit maradtak.

I. János szintén a papi pályán szerepelt, s egymás után a téthi, gergeli stb. egyházak lelkésze, s egyszersmind superintendentialis főjegyző volt. Két rendbeli házasságából három gyermeke maradt; I. Gábor, II. József, a ki kihalt, és II. Dávid, a ki superintendentialis esperes volt, és komáromi lelkész korában a Péczeli József által szerkesztett „Mindenes gyüjtemény"be dolgozott, irt a nevelésről egy könyvet, és egy imakönyvet, melyek nyomtatásban is megjelentek. Meghalt 1802-ben. Egyetlen leánya Judit Kossuth Istvánné volt. Testvére

I. Gábor szül. 1732-ben. Lelkészszé avattatván, a ns. dömölki egyház papja lön; utóbb a dunántúli kerület superintendense. 1753. jul. 16-án Veszprém megyétől vett ki nemesi bizonyitványt, mely szerint már elei is ember-emlékezet óta nemesi jogokkal éltek, de az arról szóló oklevelek Kanizsa várának a török általi elfoglaltatásakor elvesztek. Mint superintendens ernyedetlen buzgalmat fejtett ki s kerületében 76 uj egyházat szentelt föl, úgy hogy róla Pálfy József sopronyi tanár méltán a legmagasztalóbb szavakban emlékezik. Meghalt 1786-ban. Nejétől Ács Katalintól két fia maradt: II. Gábor és II. János.

II. János dömölki birtokos volt. Nejétől Gömöry Zsuzsannától fiai: István dabronyi lelkész, acsádi és dömölki birtokos; III. János előbb sopronyi cs. kir. országos főtörvényszeki, jelenleg kir. tábl. ülnök.

II. Gábor szül. 1761-ben, volt bezi, baráti, kertai, kisbabóthi stb. lelkész. Meghalt 1854-ben. Nejétől Kozma Teréztől gyermekei a táblázaton láthatók. Ezek közűl

III. Dávid szül. 1786. szintén bezi lelkész, győri esperes, superintendentialis főjegyző s tbiró, több kisebb munkáján kivül a Perlakyak régi s ujabb egyházi beszédeit adta ki. Meghalt 1857-ben. Edvi

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 221.

[2]) Bartholomaeides szerint 1748-ban halt meg.

Illés Teréztől fiai 1. Sándor pesti ügyvéd, Machiavelli és Mark Aurel stb. forditója, 2. Gábor Veszprém megyei halimbai birtokos, jelenleg a zalai evang. egyház világi felügyelője. Egykor a Regélő, Koszorú, Társalkodó stb. folyóiratban közlött lyrai költeményeket. Gyermekei a táblán láthatók; 3. Gejza volt honvéd hadnagy, Zala megyei Dörögd helységben birtokos.

I. Dániel győri birtokos, a győri evang. egyház felügyelője. Nejétől Dorner Emiliától gyermekei: 1. Ida Kenesey Albertné, 2. István, kinek neve több szépirodalmi kisérletek alatt is előfordúl; és 3. Elek tudományosan kiképzett gazdász

A család czímere a paizs kék udvarában könyöklő kar, kivont kardot tartva, fölötte félhold és csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján fiait vérével tápláló pellikán fészkel.

A család ágost. evang. vallású.

Ugyan e család egy másik kath. vallású ágából valók:

Perlaki Perlaky István jogtudor s tbiró, az egri jogi akademiában 1806. 1825-ben a politikai tudományok stb. tanára. Tán ennek fia Károly a közalapitványi csákovai kir. urodalom igazgatója, ki Temes vármegyétől 1842. sept. 20-án kelt nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében 1843. január 7-én kihirdetteté.

Flórián 1844-ben a kir. kamarai arad-mutinai kerület kir. ügyésze.

Tán szintén ide sorozandók Leo szentferenczrendi szerzetes, 1806-ban Szombathelyen tanár; — és

László kegyesrendi tanár Kanizsán 1844-ben.

A Perlaky családág, mely Pécskán lakik, 1828-ban Békes megye előtt hirdetteté ki nemességét.

Perliczi család. 1742-ben M.-Terézia királyasszony által nemesítetett meg.

Czímere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban vörösköves arany gyürű van, melybe két oldalról két kigyó tekerődzik, a gyürű alatt arany csillag ragyog; a paizs alsó része függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban viz felett szirén látszik, fején zöld koszorúval, jobb kezében tengeri kagylót tartva; a baloldali vörös udvarban jobbról pánczélos kar nyúlik be, ezüst félholdat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló szirén látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

A nemesség-szerző Perliczy Dániel volt, fia Perliczy Illés késmárki avang. lelkésznek, szül. 1705-ben. Nógrád megyének lett főorvosa; és ott az 1755-ki évben a kétségtelen nemesek sorában áll. [1])

Permay család. Trencsin megyei zsolnai születésű nemes Permay János 1605. aug. 20-án kelt bizonyitványt nyert arról, hogy a gráczi akademiában a bölcsészeti tanfolyamat elvégezte és baccalaureatust nyert. [2])

Perneszy család. (Osztopáni). Somogy vármegyei főbbrendű kihalt család, elágazva Erdélybe is. Nevezett megyében fekszik Pernesz és Osztopán helység, honnan a család vezeték- és elő-nevét vette.

Adatok hiányában teljes származási táblát nem közölhetvén, csak egyes ágazatok, izek kimutatását, és a nevezetesebb személyek megemlitését teljesithetem.

A XVI. század elején Perneszy Miklós az 1518-ki bácsi országgyülés által II. Lajos király mellé egyik tanácsosul rendeltetett. [3])

Farkas 1550-ben Csanádnál sebet kapott s élete hosszáig sánta lett. [4]) 1558-ban Babocsa vára kapitánya volt, [5]) s mint ilyen 1562-ben a monoszlói diadalban vett részt. [6])

1560. táján élt Perneszy Imre, kinek neje enyingi Török Ilona volt. [7])

András az 1569. évi országgyülés által az ország határának Austria felől megvizsgálására rendelt küldöttség tagja volt. [8]) 1577-ben alsó-lindvai kapitány. [9]) Tőle Lehoczky szerint ivadéka ily renddel származott:

Perneszy András 1557. (Brodarich N.)	János	Ferencz 1635—47. Zala, somogyi alispán.	István.

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 222. Magyar Irók II. 253. és Nógrád megyei jegyzőkönyv.

[2]) Az eredetiből közli Balogh Auguszt.

[3]) 1518: 39. törv. cz.

[4]) Istvánffy 1685-ki kiadás 191.

[5]) M. Akademia Évkönyve III. 136.

[6]) Istvánffy id. kiad. 273.

[7]) Wagner Collectanea geneal. dec. III. 127.

[8]) 1569. évi 42. törv. czikk.

[9]) Lehoczky Stemmat. II. 301.

E táblázaton állók közül Perneszy Ferencz Zala és Somogy vármegyének alispánja és többször országgyülési követe 1635. és 1647-ben [1]) a száraz vámok eltörlésére nézve, 1638-ban pedig az Austria felül határok megvizsgálására kiküldött egyik országos biztos volt. [2])

Ugyan ez ágból tán Ferencznek fia volt János, a ki szintén mint Somogy és Zala vármegyék alispánja és 1681-ben az országgyülés által Stiria felől az ország határainak megvizsgálására kirendelt biztos volt. [3])

A családnak egyik ága Erdélybe is beszármazott, és ott egyik tagja már 1589-ben Udvarhely széki főkapitány volt. István 1584-ben várhegyi commendans. [4])

Gábor az idősb már 1607-ben jun. 10-én a kolosvári gyülésen megbélyegeztetett. [5]) Még később is azonban Dóczy András alatt Bethlen ellen törve, főleg Huszt várának megvételével volt megbizva. [6]) Neje Surányi Bora volt, ettől fia ifjabb Gábor, kinek Ujhelyi Máriától leánya Borbála ludányi Bay Ferenczhez ment férjhez 1709. táján. Ugyan ez ágból származott Mária 1710-ben Szentpály Benjaminné. [7])

Perneszy Erszébet előbb Gálfy Jánosné, ennek kivégeztetése után Keserű Jánosné, végre Szilvásy Boldizsárné több jószágát 1630. febr. 15-én Zólyomy Dávidnak és Apaffy Györgynek engedte át. [8])

Perneszy Zsigmond királyfalván lakott Erdélyben, [9]) ajtatos ember lévén, Avenarius imáit magyarra forditá, és több munkát is adott ki. [10]) 1686-ban egyik követ az erdélyi fejedelem részéről a bécsi udvarral kötendő szerződésre. [11]) Ő kapta Kassai Borbalától Keresztessy Sámuelnétől a bátosi jószágot, mely azonban az ő kihaltával Lázár Györgynek adatott. [12])

---

[1]) 72. és 91. törv. czikk.
[2]) 37. törv. czikk.
[3]) 1681. évi 23. törv. cz.
[4]) Kállay Székely nemz. 277.
[5]) Ugyan ott.
[6]) Engel Monumenta 375. 380.
[7]) Szirmay C. Ugocsa 161. 162.
[8]) Báró Bornemisza cs. levéltár.
[9]) Kállay Székely nemz. 277.
[10]) Benkő Transylv. gen. II. 407.
[11]) Ugyan ott I. 307.
[12]) B. Bornemisza levéltár Török A. közlése szerint.

Pernicz család. Pernicz György 1635-ben kapta III. Ferdinand királytól czímeres nemes levelét, mely 1636-ban Heves, 1662-ben Nógrád vármegyében kihirdettetett.

Perr család. Perr András 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren fekvő szarvas, fentartott nyakán nyillal átlőve, fölötte jobbról ezüst félhold és balról arany csillag ragyog. A paizs feletti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, királyi pálczát tartva. Foszladék jobb felől ezüstvörös, balról aranykék.

Perselth család. (Hangonyi.) Gömör vármegye kihalt családa. [2])

Persy család. Zemplin vármegyei kihalt család. [3])

Perusith család. Dalmacziai eredetű, Magyarországba a XVI század közepén származott be Perusith Gáspár Martinuzzi György püspök sógora; birtokos volt Bihar megyében, hol Hosszú-Pályit nagyobbára ő birta. Mint csapatvezér szerepelt 1551. és 1558-ban. Utóda

Perusith Máté mint kapitány 1603-ban Székely Mózses pártján esett el a Bárczán. [4])

Perva család. Perva On Mitru Arad vármegye nemesei közé van beirva.

Perver család. Perver Pál és általa testvére Péter, atyja testvérének Perver Györgynek fiai Mihály és István 1439. évben Budán kelt czímeres levelet nyertek Albert királytól. [5])

Pestesi család. (Pestesi.) Erdélyi család, kihalt 1774-ben. [6])

Pesthenyi család. *Lásd Pösthényi cs.*

Pesity család. Pesity Mátyás 1751-ben Mária-Teréz királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. Czímere következő: a paizs közepén fehér folyam hullámzik keresztül, fölötte kék udvarban arany növő félhold ragyog, alatta vörös udvar üresen áll. A paizs fö-

---

[1]) Collect. Herald. nro 496.
[2]) Lehoczky Stemmat. II. 321.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 91.
[4]) Bethlen Wolph. tom. V. pag. 405.
[5]) Kaprinai Mss. B. tomo V. pag. 117.
[6]) Kővári Erdély n. családai 271.

lötti sisak koronáján három szál (kék, fehér, vörös) strucztoll leng. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Pesthy család. Nevét tekintve eredetét Pest városából vehette. Czímeres nemes levelöket Rudolf királytól nyerték Pozsony várában 1582. febr. 21-én, és azt 1583. (feria 4-ta prox. post festum visitationis beatae Mariae Virginis) Vas vármegyének Szombathelyen tartott közgyülésén kihirdettették.

Ezen czímeres nemes levél alapján Pesthy András és Mihály, többi vérséges atyafiaival nevezetesen Pesthy Ferencz, Mihály, György, Márton, János, András és Györgygyel együtt Győr vármegye által 1732. évi máj. 27-án a nemesi vizsgálatkor nemesekül megismertettek, valamint

1745. évi sept. 2-án Pesthy András, Ferencz és Mihály ugyan csak az érintett czímeres levél alapján Győr vármegyétől kétségtelen nemességökről bizonyitványt nyertek. [2])

Győr megyéből a család távolabb is elszármazott, nevezetesen a szomszéd Komárom vármegyébe, hol 1642-ben Pesthy János a megye jegyzőjévé választatott. [3])

A Győr megyei ágról tudjuk, hogy 1692-ben Pesty András több másokkal markházi puszta részét Laky Bálintnak s másoknak elzálogosította. [4]) 1699-ben ugyancsak a Pesthy család kurtakeszii birtokrészét Konkoly Lászlónak zálogította. [5])

1728-ban Pesthy Ádám és Pajerl Róza stb. nádori adomány mellett Komárom városi udvartelkökbe beiktattatnak. [6])

1752-ben Pesthy Ferencz és Mihály egy részről, más részről idősb és ifj. Pura János Márkháza iránt barátságos egyességre léptek. [7])

Azonban az 1582-ben megnemesített Pesthy családtól különböző, vagy legalább annak egy másik ága az, melyből Pesthy Gergely nagybátyjával Szapanczy Istvánnal 1651. sept. 23 án III. Ferdinand királytól czímeres nemes levelet nyert, mely 1651. (feria 4. post fes-

---

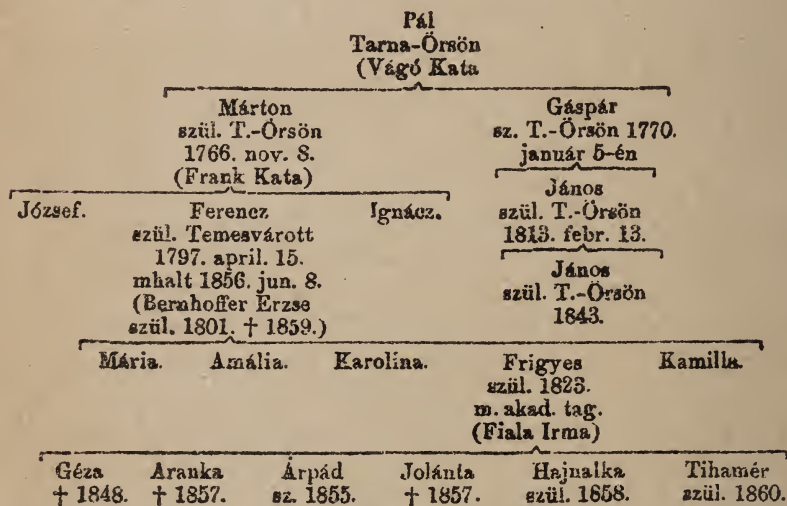
[1]) Adami, Scuta gentil. t. IX.
[2]) Győr várm. jegyzőkönyv.
[3]) Fényes Komárom várm. 64.
[4]) Ugyan ott 114.
[5]) Ugyan ott 126.
[6]) Ugyan ott 89.
[7]) Ugyan ott 126.

tum nativitatis B. M. virg.). Nyitra megyében, 1654. évi (feria 3. post festum beatae Luciae virginis Győr vármegyében kihirdettetett. [1])

Gergelynek utódai Pesthy István, András és Máté Győr megyei koronczói lakosok az 1725. évi nemesi vizsgálatkor máj. 15-én Győr megye előtt nemességöket a fölebbi nemes levél elémutatása mellett kimutaták. Ezeknek vérségéből Pesthy Mihály Tolna megyébe Simontornyára leszakadván, 1728. nov. 2-án rokonától említett Mátétól az 1651. évi czímeres nemes levelet átvette, és azt 1729. jan. 12-én Tolna megyének Szegszárdon tartott közgyülésén kihirdettette.

Tolna megyébe Koronczóról leszármazott Andrásnak fia János is, kinek unokái Mihály és István Győr vármegye előtt nemességöket per utján 1819. dec. 18-án igazolták. Ezeknek utódaik jelenleg Tolna megyében Pakson közbirtokos Pesthy István, és Uzd-Borjádon közbirtokos Pesthy János.

Ezen Pesthy családnak elszéledt ágazataiból [2]) Pesthy Pál Tarna-Örsre telepedett, és nejével Vágó Katalinnal következő családfát alkotott:

---

[1]) Győr várm. levéltára.

[2]) Sőt úgy látszik, a Pesty család Francziaországba Párisba is elszármazott, legalább jelenleg is látható ott a „Pére la Chaise" temetőben egy kápolnaszerű sirbolt ily fölirattal: „Familles Renoult et Pesty." — Egyébiránt történelmünk több lapján találunk Pesty nevezetüeket, kiknek azonban családi származásukat eléggé nem ismerjük.

Ismeretes ez ágból Frigyes (szül. Temesvárott 1823. mart. 3-án, a temesvári keresk. és ipar kamra titkára, m. akademiai tag, 1861-ben volt országgyülési képviselő, az általa szerkesztett „Delejtű" hirlapon kivül egyéb irodalmi dolgozatai által is föltünt.

Pestvármegyei család. (Nemegyői.) Ismeretesek e családból Pestvármegyei György, ki nejével Lipthay Erzsébettel 1619-ben Hont megyei Szúd-Darázs helységben négy telket szerez zálogczimen; [1]) 1629-ben György már nem élt. [2])

Pestvármegyei József altábornagy és egy lovas ezred ezredese volt M. Terézia korában. Meghalt Rakoviczán 1743-ban. [3]) Birt Gatán és Szeniczén is. Nejétől Révay Rozáliától gyermekei: Anna-Mária Biró István özvegye, és Borbála báró Horeczky Flórián özvegye; és Péter, ki atyja halála után született.

Már 1493-ban a Krakóban tanulók közt találjuk Pestvármegyei Jánost. [4])

A család czimerében oroszlán látható.

Petanczi család. Petanczi Mihály 1685-ben I. Leopold király által emeltetett czímeres nemességre. [5])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren egylábon álló, fölemelt jobb lábával kövecset tartó és nyakán nyillal átlőtt daru; a paizs fölötti sisak koronáján kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család Zemplin vármegye nemessége sorában áll. [6])

Petényi család. Pozsony megyei csallóközi régi nemes család, mely nevét a Csallóközben fekvő Petény pusztáról vette. Egy 1356-ban kelt oklevél szerint, melyet a pozsonyi káptalan 1467-ben átirt, [7]) már akkor élt Pethényi Miklósnak fia Jakab, (Jacobus filius de Pethen) valamint abban testvérei Péter, András stb. is említetnek.

A XVII. század végén élt Petényi-Horváth Márton, kinek azonban a fölebbiekkel összeköttetését nem állithatván, csak azt tud-

---

[1]) Sz.-benedeki Convent fasc. 1. nro 56.

[2]) Ugyan ott fasc. 8. nro 17.

[3]) Jaklin István. „Sagittae Venenatae, Rettenetes halálnak éles nyilai" czimű halotti beszéd. Nyom. N.-Szombat 1743.

[4]) Regestrum Bursae Cracoviensis p. 21.

[5]) Collect. herald. nro 789.

[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

[7]) Az eredeti átirat Petényi Ádám duna-szerdahelyi közbirtokos urnál.

juk, hogy ez mint már előbb is nemesi jogokkal élő nejével Máthys Máriával együtt Horváth alias Petheney néven I. Leopold királytól 1686-ban ujjitó czímeres nemes levelet nyert. [1])

A család nevét Esterházy Pál nádornak 1690-ben kelt okiratában is „Horváth alias Petheney"-nek, és nádorilag átirt két záloglevél magyar szövegében „nemes Petényi Horváth Márton"-nak és egyszer csupán Petényi Mártonnak találjuk irvá.

Mártonnak utódai Ferencz és Ádám 1761-ben Batthyány Lajos nádor adományelevelében szintén Petényi alias Horváth néven neveztetnek.

Az ujabb időben a család tagjai közűl Petényi János 1819—1832-ig kir. táblai ülnök volt.

A család czímere — mint itt a metszvény mutatja — emelkedő magas bércz, melyen hármas fehér liliom virít, és a bérczre egy szarvas üget fel. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Péter család. (Árkosi.) Székely család, melyből Károly az erdélyi udvari kanczellariánál gyakornok volt 1846. körűl.

Péter család. (Oláhfalvi.) Közűlök Mihály Oláhfalva taxalis nemes helység részéről követ az 1810 évi erdélyi országgyülésen. Ugyancsak Mihály és Sándor 1846-ban azon nemes helység tanácsosai.

Peterdi család. (Kőrös-Peterdi †). Bihar vármegye kihalt családa. 1552-ben Peterdi Tamás Körös-Peterden öt portát birt. [2])

Péterffy család. (Ikácsi és atyai). Szatmár, Zemplin vármegyei nemes család. Családi közlés szerint törzse Péterffy Miklós Zsigmond király korában a törökök elleni csatákban tünt ki vitézsége által

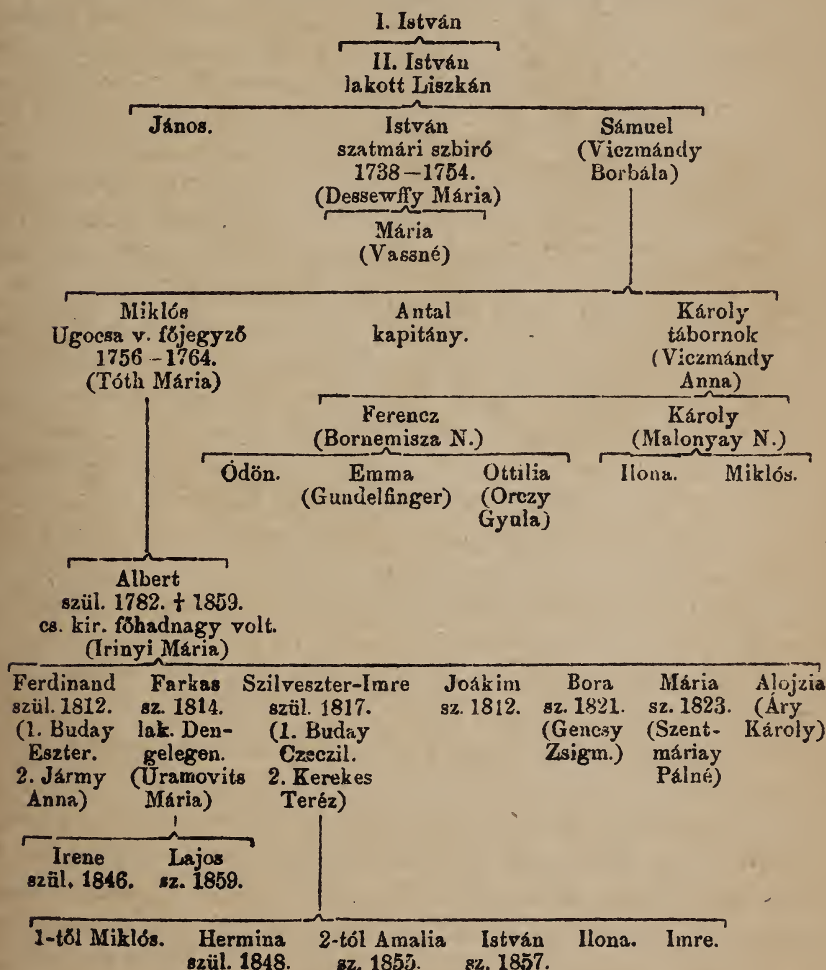
---

[1]) Az eredeti szintén Petényi Ádám duna-szerdahelyi közbirtokos urnál.

[2]) Bielek Majores Hung. 137.

és Ikács basát saját kezével megölte, a honnan a család ikácsi előnevét nyerte volna; különben a család előbbi neve „Macedoniai“ volt. E Péterffynek több fiu-gyermeke lévén, ezek egyike „szentléleki“ előnévvel élt, azonban fiágon kihalt. Az ikácsi ágból származtak Jakab és István, amaz magbaszakadt, Istvánnak azonban maradt egy fia szintén István, ki Zemplín megyében Liszkán lakott, és a kuruczok által leszúratott.

A családfa I. Istvántól kezdve következőleg terjedt le:

II. Istvánnak, ki Liszkán lakott Zemplin vármegyében, három fia volt, ugymint: János (állitólag az, kitől a somoskői báró Péter-

ffyek származtak volna); István, ki 1738. és 1746-ban Szatmár vármegye alszolgabirája volt; [1]) ki Mária leányában kihalt; és Sámuel, kinek Viczmándi Borbálától ismét három fiát ismerjük: Miklóst, Antalt és Károlyt. Ezek közűl

Antal az Alvinczy nevü magyar gyalog ezredben kapitány volt, magnélkül halt meg.

Károly szintén katona, tábornokságig emelkedett, öregsége napjaiban nyugalmazva. Nejétől Viczmándy Annától született Ferencz és Károly fiai a Zemplin megyei ágat képezik, amaz Zemplin megyének szbirája volt, Károly pedig Zemplin vármegyének 1840-ben országgyülési követe, utóbb az eperjesi kerületi tábla ülnöke; azonban ezeknek is jelenleg csak a táblázaton látható gyermekei élnek.

Miklós 1756. 1764-ben Ugocsa vármegye főjegyzője volt; Tóth Máriától származott ivadéka a Szatmár vármegyei ágazatot képezi. Fia Albert szül. 1782-ben, kilencz évig katonáskodott, és szintén az Alvinczy ezredben főhadnagy volt. Meghalt 1859-ben. Nejétől Irínyi Máriától gyermekeit utódaikkal együtt a táblázaton láthatni.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren egymással szemközt vivó lovas vitéz, (állitólag egyik Ikács török basa fej nélkül, a másik a győztes Péterffy). A paizs fölötti sisak koronáján két egymással keresztbe helyezett könyöklő kar, mindegyik kivont kard hegyén törökfej vérzik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vallásuk rom. kath.

Péterffy család. (Somoskeői, báró †). Előnevét a Nógrád megyében fekvő Somoskeő váráról vette, melyet birt. Eredetét — úgy látszik — Erdélyből vette, a fölebbi ikácsi Péterffy családfa szerint azonban ama családból II. Istvánnak fia János lett volna e család alapítója.

Bizonyos az, hogy Péterffy János-Ferencz a m. kir. udvari kanczellariánál titkár 1712-ben III. Károly király által emeltetett báróságra; [2]) és utóbb udvari tanácsos lett, ennek gyermekei a következők: 1. Károly a tudós jesuita, a „Concilia Hung." irója; 2. József 1740-ben kamarai tanácsos, 3. János 1740-ben kir. táblai ülnök; [3]) 4. Anna, gróf Tolvaj neje, kinek 1804. aug. 25-én történt

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 134.
[2]) Megerle Öst. Adelslexicon 75.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 301.

halálával a család kihalt, és a somoskői uradalom leányára gróf Tolvay Alojziára gr. Stahrembergre szállott; miért 1808-ban ennek fia gr. Stahremberg Antal a nevézett urodalom birtokában kir. adomány mellett megerősítetett. [1])

A báróvá lett I. Jánosnak testvére volt báró Péterffy Ferencz theol. dr., ki a pozsonyi káptalanból 1720-ban lett esztergami kanonok, és barsi főesperes, phari val. püspök. Meghalt 1736-ban. [2])

Ezek szerint a családfa igy áll.

Péterffy N.

I. János-Fer. 1712. báró				Ferencz † 1736. phari cz. püsp.
Károly jesuita, tudós.	József kamarai tanácsos 1740.	János kir. tábl. ülnök 1740.	Anna † 1804. (gr. Tolvajné)	

[1]) Mocsáry Nógrád várm. III. 237.

[2]) Memoria Basilicae 166.

A család czimere, — mint a metszvény ábrázolja — ötfelé osztott paizs, az alsó udvar gúla gyanánt ékeltetvén a két alsó osztály közé; az 1. kék udvarban zöld téren arany koronás fehér oszlop emelkedik fel, röpkénynyel körülfogva; a 2. és 3-ik vörös udvarban zöld dombon arany korona fölött pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén turbános vérző törökfejet mutatva; a 4-ik kék udvarban zöld téren nádas között fehér hattyu úszik fölemelt szárnyakkal; az 5-ik alsó ezüst udvar alján zöld téren vörös mezű török fekszik, fej nélkül; fölötte vörös csillag látszik. Ezeken kivül még a paizs közepén egy kisebb aranykoronás vért van, melynek arany udvarában arany koronán koronás egyfejű fekete sas látszik kiterjesztett szárnyakkal (ez az ősi czímer); e kissebb vért fölött az 1. és 2-ik udvar között arany nap ragyog hosszú sugarakkal. A paizst bárói korona fedi, azon három koronás sisak áll, ezek közűl a középsőn a leirt egyfejű fekete sas áll, a jobb oldalin két elefánt-ormány között, mely jobbról vizirányosan ezüstvörös, balról vörösezüst, a paizsbeli hattyú ül; a baloldali sisak koronájából szintén a paizsbeli oszlop emelkedik ki, két elefánt-ormány közt, mely jobbról aranyfekete, balról fekete-arany. Az egész paizsnak foszladéka jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

Péterffy család. (Kibédi). Marosszéki törzsökös székely család, mely a Jenő nemből, Kürt ágból származik, és 1579-ben élt közűlök Péterffy Albert. [2])

1790-ben József tanácsnok, Antal albiró Marosvásárhelyen.

A közelebbi időben következő testvérek mindnyájan külföldi akademiákon tanulva, többnyire tanári pályán szerepeltek. Igy László, (született Sóváradon 1788. jun. 3-án) nagy-enyedi tanár volt, 1848-ban az oláhok legyilkolták: Albert ugyanott pap és tanár; már szintén meghalt; Károly szül. 1790. april. 7-én, 1815-ben marosvásárhelyi pap, 1818-ban ott tanár, 1834-ben m. akademiai tag, 1837-ben tordosi pap. 1833-ban kiadta a „Filozofusok hirtoriáját“. [3]) Pál orvos volt M.-Vásárhelyen; meghalt 1861-ben.

Péterffy család. (Csatószeghi). Csikszéki ősrégi székely család; melyből József ott törvényszéki ülnök 1840. körűl.

Egy ága Magyarországba származott Arad és Temes vármegyébe, az előbbi megyében Péterffy Albert és Márton 1829-ben

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Ns székely nemzet Constitutioji 264. Kállay Székely nemzet 143.

[3]) Ferenczi és Dánielik, Magyar Irók I. 365.

hirdetteték ki nemességöket. Arad vármegyében 1841-ben Albert alszolgabiró, Antal 1847-ben Temes megyében terménybiztos volt.

Péterffy család. (N.-ajtai). Közűlök Sámuel Háromszékben táblabiró 1794-ben.

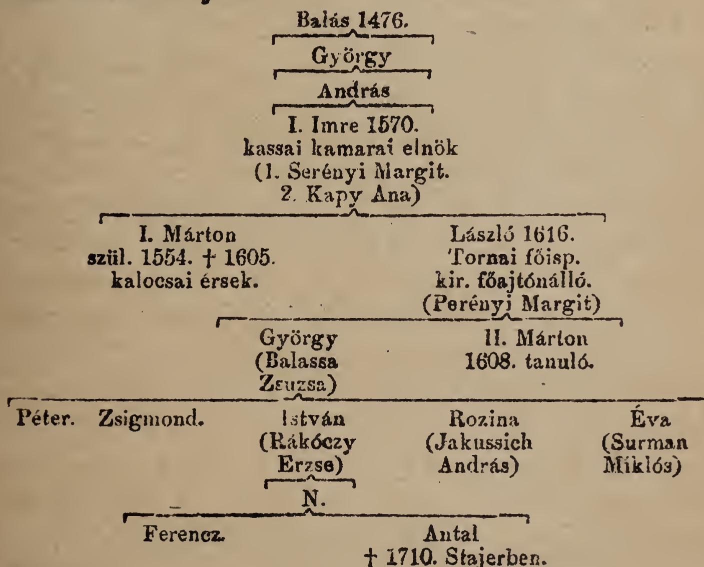
Péterffy család. (Árkosi). Károly 1848-ban az erdélyi udv. kanczellariánál fog. gyakornok.

Petermányi család. Petermányi Mihály és Ádám 1761-ben M. Teréz királyasszony által nemesítetett meg. [1])

Czímerpaizsa előbb vizirányosan kétfelé és a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, az 1. ezüst udvarban odvas vén tölgyfa törzs, egy zöldellő makkos kis ágazattal, és odva körül szállongó méhcsoporttal látható, a 2-ik vörös udvarban fehér galamb áll, csőrében arany irótollat tartva. Az alsó kék udvarban arany oroszlán megy, első jobb lábával egy természetes szinű farkast hurczolva. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal a leirt fehér galamb áll csőrében aranytollat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pethe család. (Hetesi †). Somogy vármegyei Hetes helységről irta előnevét, elszármazott több megyébe is. A mult században kihalt.

Ismeretes törzse Balás 1476-ban Mátyás király korában élt, ettől a származás rendje ez:

[1]) Collect. herald. nro 101.

A törzsnek Balásnak kisunokája Imre 1570-ben kassai kincstári elnök, utóbb itélő mester volt. Első neje Serényi Margit, a második Kapy Anna [1]) volt. Ezek egyikétől születtek fiai I. Márton és László.

I. Márton szül. 1554-ben, papi pályára lépve 1582. febr. 21-én szerémi, 1584-ben váczi püspök, 1587. aug. 13-án váradi püspök, szepesi és egyszersmind jászói prépost, végre 1598. april. 16-án kalocsai érsek lett, melyet a győri püspökség javadalmával együtt viselt. 1602-ben királyi helytartó lett. [2]) Meghalt 1605. octob. 3-án, eltemettetett Pozsonyban.

László kamarai elnök [3]) Torna vármegye főispánja 1612—1616-ban. Birta Szádvárt. [4]) 1608-ban báró lett. [5]) Nejétől Mérey Margittól fiai II. Márton és II. György.

II. Mártonról csak azt tudjuk, hogy 1608-ban Gréczben a philosophiát tanulta. [6])

II. Györgynek nejétől Balassa Zsuzsától több gyermeke maradt, mint a táblázaton láthatni. Ezek közűl Istvánnak hitvesétől Rákóczy Erzsébettől született fia, kinek nevét nem ismerjük, nemzett két fiat Ferenczet és Antalt, ki közűl az utóbbi 1710-ben Stiriában meghalván, családját sirba vitte. [7])

Pethe család. (Kis-szánthói). Sopron, Veszprém megyében honos. Előnevét Bihar megyei Kis-Szántó helységről irja.

Ismertebb tagja Pethe Ferecz szül. 1762-ben Szabolcs megyei Sz.-Mihályon. Tanult a külföldi egyetemeken, onnan haza jövén, az irodalmi téren, főleg a gazdászat előmozditására működött munkáival; részt vett a keszthelyi Georgicon szervezésében, és végre Erdélybe vonúlva, alapitá a „Erdélyi hiradó" pol. lapot. Kiadott 38 kötet munkát. [8]) Meghalt Szilágy-Somlyón 1832. febr. 23. kora 70 évében.

---

[1]) Egy Kapy Anna Pethe László nejeül is iratik, s ennek leánya lett volna Rákóczy Pálné?

[2]) Lásd Wagner Analecta Scepus. III. 93—101. Fray, Hierarchia I. 353. II. 83.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 301.

[4]) Ugyanott I. 155.

[5]) Ugyanott I. 169.

[6]) Prosphonesis auspicatissimae inaugurationi illustr. ac rever. Principi ac Dni Francisci Forgáchy (igy) etc. Graecii 1608. *Lásd Draskovich.*

[7]) Lehoczky Stemmat. II. 301.

[8]) Magyar Irók II. 254.

Pethe Pál tbiró és több uradalom ügyvede született Sopronyban 1810. jun. 3-án.

Pethes család. Heves megyei és Jász kerületi család. A mult század végén és a jelen elején élt közülök két egy testvér András és Antal, amaz volt testőr, utóbb Jász kerületi tisztviselő, leánya Mária Paulovitz Józsefhez Békes megyébe ment férjhez.

A nevezett Antal 1805—1827. körül Jász kerületi nádori táblabiró volt. Fia Imre volt főhadnagy, árokszállási postamester. Neje a nevezett Paulovicz Józsefnek leánya Paulovitz Karolina.

János jász kún kerületi aljegyző 1827-ben.

Mihály 1842 ben jászkerületi nádori táblabiró.

József az 1861-ki országgyülésen árokszállási képviselő.

A család czimere a paizs udvarában ágaskodó oroszlán, mely első lábaival ugylátszik szőllő-tőkét tart; a paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával szőlőfürtöt (? vagy levágott törökfejet) tart. A paizst foszladék veszi körűl.

Pethes-Jablonczay család. Szabolcs vármegyében János törvényszéki ülnök 1788-ban, 1792-ben királyi udvarnok.

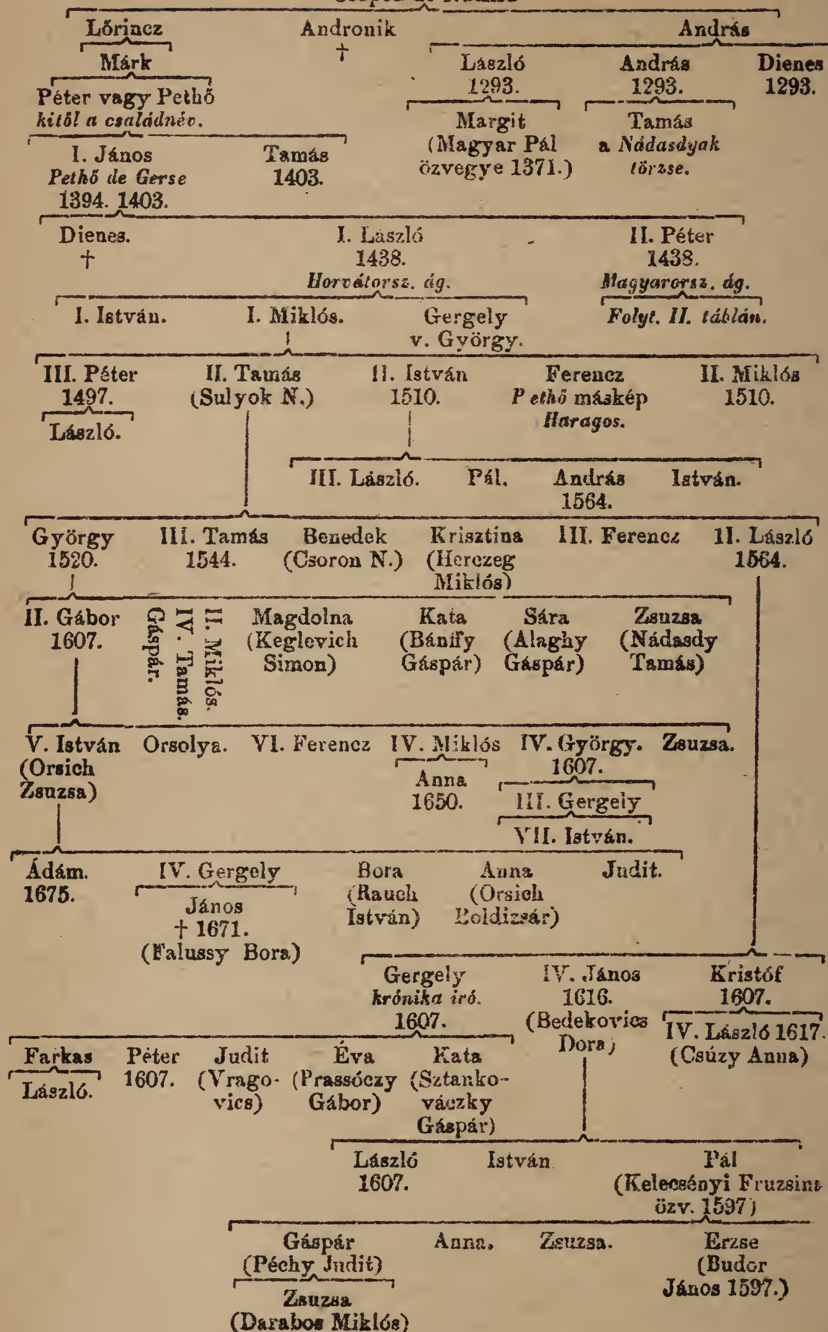
A család egy tagjának szenvedéseit (börtön-jelenetet) egy általánosan ismert olajfestmény ábrázolja.

Iratik a család neve Petes-nek is.

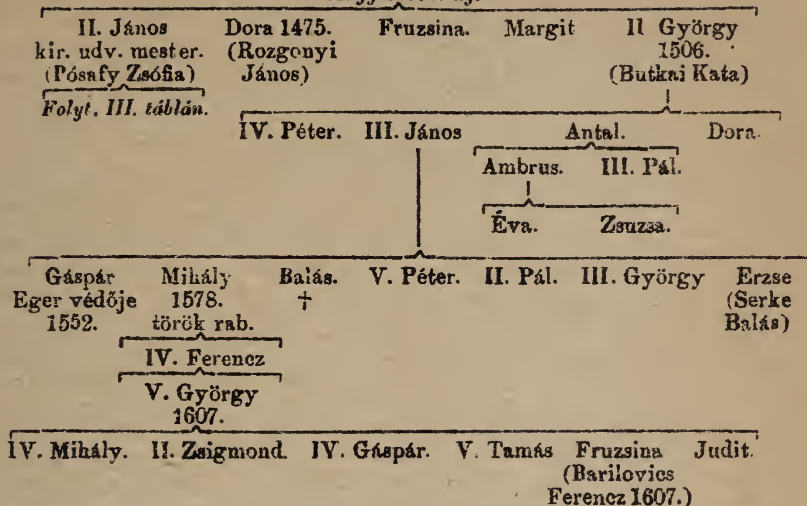
Pethő család. (Gersei †). A gersei Pethő család átalános vélemény szerint a Nádas nemből származik; e nemzetség több családra ágazott szét, főleg a Dunántúl, innen eredeztetik a Nádasdy család is, mint az e munka VIII. köt. 16. lapján is említve volt. Wagner Károly, ki negyven kihalt családról szóló munkájában a gersei Pethő-k származását is közli, [1]) erre nézve merően egy, a magyar királyi kuria előtt felmutatott és törvényesített nemzékrendre támaszkodik; melynél fogva — miután a család régiebb történeteire vonatkozva — okmányokban úgy is alig buvárkodhatnánk, itt a család leszármazása Wagner szerint fog állani, mint következik:

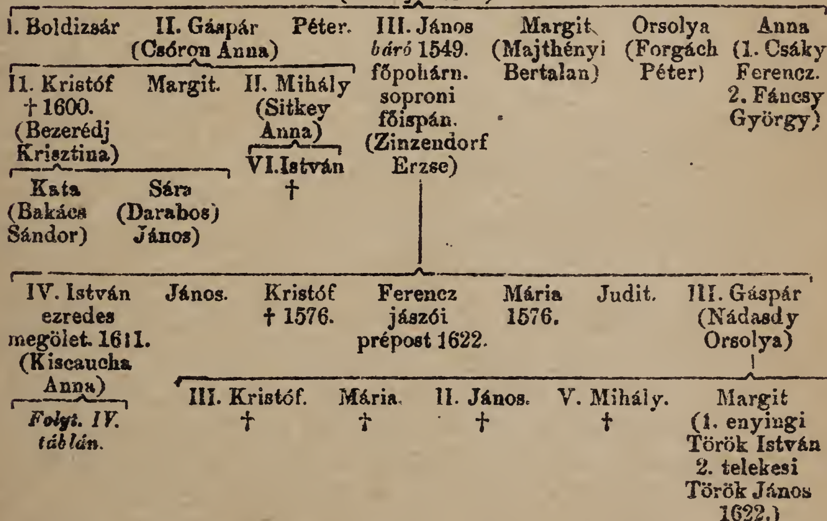
[1]) Collectanea genealogico historica ill. Hung. Familiarum, quae jam interciderunt. Dec. II. 95 – 113. Más kézirati gyüjteményekből is előttem áll a család származási táblája, mely a mennyire néhol a Wagnerétől elüt, a szövegben lesz jegyzetképen megemlítve.

I. tábla.
Csopon de Nádasd
Lőrincz
Márk
Péter vagy Pethő
kitől a családnév.
I. János
Pethő de Gerse
1394. 1403.
Tamás
1403.
Andronik
†
András
László
1293.
Margit
(Magyar Pál
özvegye 1371.)
András
1293.
Tamás
a Nádasdyak
törzse.
Dienes
1293.
Dienes.
†
I. László
1438.
Horvátorsz. ág.
II. Péter
1438.
Magyarorsz. ág.
Folyt. II. táblán.
I. István.
I. Miklós.
Gergely
v. György.
III. Péter
1497.
László.
II. Tamás
(Sulyok N.)
II. István
1510.
Ferencz
Pethő máskép
Haragos.
II. Miklós
1510.
III. László.
Pál.
András
1564.
István.
György
1520.
III. Tamás
1544.
Benedek
(Csoron N.)
Krisztina
(Herczeg
Miklós)
III. Ferencz
II. László
1564.
II. Gábor
1607.
Gáspár.
IV. Tamás.
II. Miklós.
Magdolna
(Keglevich
Simon)
Kata
(Bánffy
Gáspár)
Sára
(Alaghy
Gáspár)
Zsuzsa
(Nádasdy
Tamás)
V. István
(Orsich
Zsuzsa)
Orsolya.
VI. Ferencz
IV. Miklós
Anna
1650.
IV. György.
1607.
III. Gergely
VII. István.
Zsuzsa.
Ádám.
1675.
IV. Gergely
János
† 1671.
(Falussy Bora)
Bora
(Rauch
István)
Anna
(Orsich
Boldizsár)
Judit.
Gergely
krónika író.
1607.
IV. János
1616.
(Bedekovics
Dora)
Kristóf
1607.
IV. László 1617.
(Csúzy Anna)
Farkas
László.
Péter
1607.
Judit
(Vrago-
vics)
Éva
(Prassóczy
Gábor)
Kata
(Sztanko-
váczky
Gáspár)
László
1607.
István
Pál
(Keleceényi Fruzsina
özv. 1597)
Gáspár
(Péchy Judit)
Zsuzsa
(Darabos Miklós)
Anna.
Zsuzsa.
Erzse
(Budor
János 1597.)

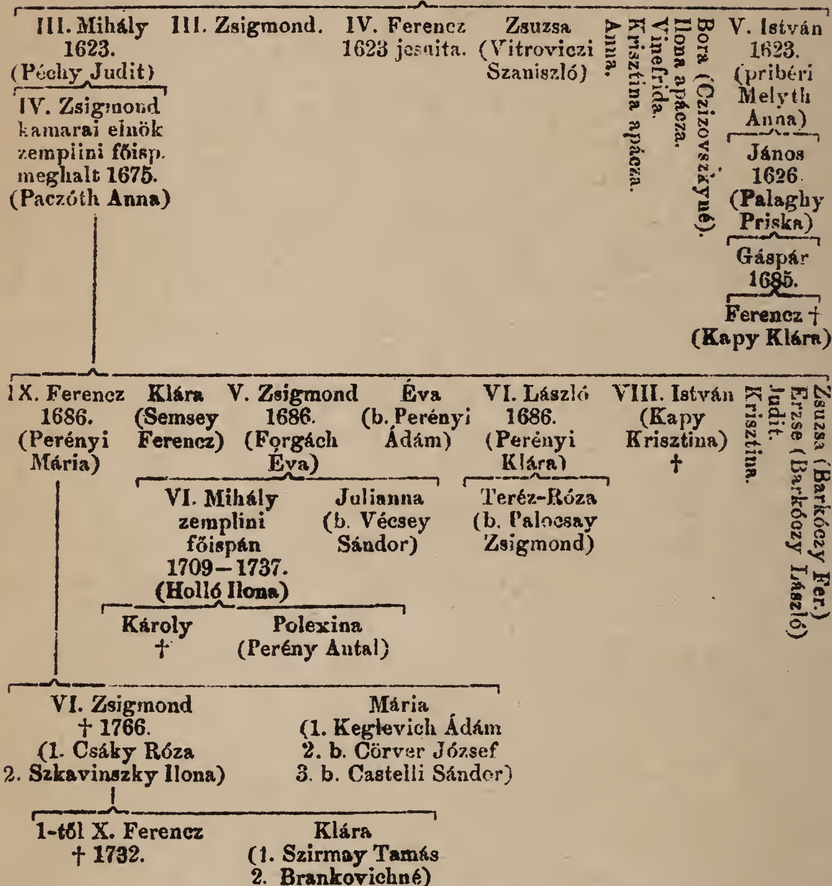
II. tábla.

III. tábla.

IV. tábla.

A törzsnek Nádasdi Csoponnak L ő r i n c z fiától unokája M á r k nemzette P é t e r t, vagy P e t ő t, kinek fiai J á n o s és T a m á s atyjok nevéről P e t h ő -nek neveztettek. Ezek érdemeikért 1403-ban Dunántúl a Keméndiek hűtlenségi bélyegén Kemény várát kapta Zsigmond királytól adományba. [1]) T a m á s magbaszakadt; ellenben

[1]) Oklevél Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 135–138.

I. Jánosnak három fia maradt: Dienes, I. László és II. Péter vagy Pető. Az első korán elhalt. A két utóbbi 1438-ban Vasvárra Zsigmond királytól uj adomány-levelet nyert; I. László Zala, II. Péter Vas vármegye főispánja volt. E két testvér megosztozván, amannak a magyarországi, II. Péternek a horvátországi jószágok jutottak, és innen ivadékaik magyar és horvát ágnak neveztettek.

A horvátországi ágon I. Lászlónak fia Gergely vagy jobban György 1458-ban említetik a Hunyady és Garai ház között kelt szövetség-levélben. [1])

I. Miklósnak öt fia maradt: 1. III. Péter (1497.) ki fiában Lászlóban kihalt, 2. II. Tamás, 3. István, 4. Ferencz, ki Pethő máskép Haragos-nak neveztetett, [2]) és 5. II. Miklós. Ezek közűl

Istvánnak fiait a táblázaton láthatjuk, kikben azon ág kihalt. II. Miklósnak utódai nem voltak.

II. Tamásnak Sulyok családbeli leánytól gyermekei voltak: György, III. Tamás, Benedek, Krisztina szekcsöi Herczeg Miklósné, III. Ferencz, II. László. Ezek közűl kettőnek Györgynek [3]) és II. Lászlónak voltak utódai.

Györgynek fiai: II. Gábor, Gáspár, IV. Tamás, III. Miklós, és leányok, ezekből [4]) III. Miklósnak gyermekei következők:

V. István.
Orsolya
VI. Ferencz
IV. Miklós
IV. György és

Zsuzsanna; ezek közűl V. Istvánnak és IV. Györgynek ivadékát a család-ág kihalásáig mutatja a táblázat. Megemli-

---

[1]) Teleky, Hunyadiak kora X. 569.

[2]) Ennek egy származási táblán fiaiúl tétetnek: Gáspár, Mihály, Balás és Éva Serke Balásné; kik azonban a leányt kivéve Wagner szerint (Lásd itt II táblán) III. Jánosnak gyermekei voltak, és ezeknek utódaik is ott állnak.

[3]) A kik itt a táblán Györgynek fiaiúl állanak, azok a kézirati származás-tábla szerint Benedeknek gyermekei lettek volna.

[4]) Az érintett családfa szerint Wagnertől eltérőleg II. Gábornak lettek volna gyermekei: V. István, Orsolya VI. Ferencz, IV. Miklós Továbbá ugyan ott IV. Tamásnak fiaiúl állítatik IV György. Itt — mint följebb érintve van, — Wagner szerint adatik a családfa.

tendő ,V. Istvánnak Gergely fiától nemzett unokája János, báró, és kapitány, ki 1671. évi augustusban meghalván, [1]) ágazatát sirba vitte. Eltemettetett Lepoglaván a pálosok egyházában.

II. Lászlónak három fia volt: Gergely, IV. János és Kristóf. Ezek közűl

Gergely nevezetessé tette magát Magyar krónikája által, mely utóbb Kálnoki és Spangár által folytatva is kiadatott. — Gyermekei a táblázaton láthatók. [2])

IV. Jánosnak szintén voltak gyermekei, ezek közűl Pál, kinek özvegye Kelecsényi Fruzsina 1597-ben élt, négy gyermeket nemzett: Gáspárt, és 3 leányt. [3]) E Gáspár leánya Zsuzsannában Darabos Miklósnéban kihalt.

Kristófnak volt fia IV. László, a kinek szent-tamási Csúzy Benedeknek leányától Csúzy Annától gyermekei nem maradván, igy a horvátországi ág végképen elenyészett.

A magyarországi ág II. Pétertől jő le (a II. s köv. táblán). Ennek három leánya és két fia II. János és II. György volt.

II. Györgynek ága korábban kihalt, mint testvéreé; nincs is róla sok mondani valónk. Megemlítendő főleg az, hogy II. György testvérével együtt 1476-ban Mátyás királytól Gulácsy Antal magvaszakadtán Zala megyében Gulácsot nyerte. [4]) Testvérével együtt sok viszálya volt Kecseti Márton veszprémi püspökkel, ki 1538-ban tőlök Tátika várát sümegi őrsége által elfoglaltatta kölcsönképen a püspöki javak háborgatása miatt. Neje volt Butkai Kata, Buzlai Balás özvegye. Egyik fiától III. Jánostól származott unokája Gáspár Eger védelmében vett részt 1552-ben. [5]) Ennek testvére Mihály 1578-ban török-fogságba esett. [6]) Ennek kisunokáiban kihalt ez ág.

II. János 1505-ben a király udvarmestere, [7]) 1507-ben II.

---

[1]) Eggerer Andr. Castrum Doloris parentandis manibus spect. quondam ac magn. D. D. Joannis Petheő liberi baronis de Gerse S. C. Rg. Mattis campestris militiae capitanei etc. Gaesii 1672. 4r.

[2]) Wagnernál nincsenek gyermekei. — Istvánffy 1622. kiad. 457.

[3]) Ezek Wagnernál nincsenek, szerinte Jánosnak fia IV. László a Csúzy Anna férje, holott kézirati táblánk szerint ez Kristóf fia volt.

[4]) Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 553.

[5]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás 224. l.

[6]) Pethő Krónika 126.

[7]) Jászay A m. nemz. napjai a moh. vész után 156.

Ulászló királytól régi nemesi czímere bővitését nyerte, [1]) ugyan is az: egy négyfelé osztott paizs, melynek 1. vörös udvarában egy ágaskodó, befelé forduló oroszlán csak hátulsó czombjainak tövéig látható, a 2-ik kék udvarban nádas tóban vad rucza uszkál. (Ez közös a Nádasdy czímerrel) a 3-ik kék udvarban arany félhold szarvaival fölfelé, és két arany csillag ragyog, a 4-dik vörös udvarban arany sárkány áll. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny lebegett. — Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. Ehez II. Ulászló király adományából járul a paizs feletti koronájára a két kifeszített sasszárny közé magának a királynak álló képe, fején koronájával, jobb kezében az ország almáját, baljában a sceptrumot tartva. A paizsot pedig telamonok gyanánt a király koronás két gyermeke tartja, jobb oldalról Anna főherczeg asszony, jobb kezében országalmával, bal oldalról Lajos herczeg jobb kezében királyi pálczával. [2])

II. J á n o s nak neje volt Pósafy Gábor leánya Zsófia, kitől született fia

II. F e r e n c z, a ki sánta volt. Ennek nejétől Ráskay Margittól R. Balás leányától gyermekei voltak: B o l d i z s á r, ki 1544. táján mag nélkül meghalt, II. G á s p á r kiről alább, O r s o l y a Forgách Pé-

---

[1]) Lásd a czimerlevelet Kaprinai Mss. B. tomo II. 128.

[2]) Wagner Dec. II. a táblán. Adami Scuta gentil. tomo IX. van a család egy czímere, hol a paizs fölötti grófi koronán két koronás sisak áll, azokból egy fekete sasszárny emelkedik föl, a sisakok közt fehér papi talárban, vörös palástban koronás férfi áll, mindkét kezét áldásra nyujtva ki.

terné, Anna előbb Csáky Ferenczné, utóbb Fáncsy Györgyné, és III. János kiről alább.

II. Gáspárnak deveeseri Csoron Dorottyától leányán Margiton kívül két fia maradt: II. Kristóf és II. Mihály, kik Tátika, Kemend és Rezi várát és urodalmait birták.

II. Kristóf Bolondvárát kétszer vívta vissza, ugyan ott esett el 1600-ban. [1]) Nejétől Bezerédj Krisztinától két leánya maradt: Katalin szentgyörgyvölgyi Bakács Sandrin vagy Sándor neje, és Sára Darabos János hitvese.

II. Mihály nejétől Sitkey Annától nemzette fiát VI. Istvánt, ki magnélkül halt ki.

III. János I. Ferdinand és Miksa király alatt soproni kapitány, és Soprony vármegye főispánja, főpohárnok mester, kamarás, tanácsos, kassai, komáromi, zólyomi kapitány volt, és végre a dunamelléki hadak főkapitánya lett. 1547-ben részt vett a smalkadi hadban; 1549-ben báróságot nyert. [2]) 1551-ben Lippa várában volt rövid ideig parancsnok, 1558-ban lett kassai kapitány. 1559-ben Szerencs ostromában vett részt. 1562-ben már komáromi kapitány volt, 1566-ban a komáromi hajós sereg kapitányául olvassuk. 1569-ben kapta Zemplin vármegyében Sztropkó várát és urodalmát 35 m. forint fejében. [3]) Meghalt 1578. jan. 22-én kora 53. évében. Eltemettetett Bécsben az ágostoni atyáknál. [4]) Neje Zinzendorf Erzse volt; ettől gyermekei: Ferencz jászói prépost, III. Gáspár, IV. István stb. Ezek közűl

III. Gáspár nőül vévén Nádasdy Orsolyát, Czobor Márton özvegyét, ettől öt gyermeket nemzett: Máriát, III. Kristófot, V. Jánost, Mihályt, és Margitot, ezek közűl az első négy — úgy látszik — korán elhaltak; Margit pedig fölnevelkedvén, előbb enyingi Török Istvánné, utóbb telekesi Török Jánosné lett. Gyermekei csak ez utóbbitól voltak.

IV. István jeles katona, mint ezredes Forgách Zsigmond fővezérsége alatt Erdélyben és Moldvában hadakozott, hol vitézül elesett 1611-ben. [5]) Neje lengyel származásu czchanoveczi Kiscaucha Anna volt, kitől következő gyermekei születtek: III. Mihály, kiről

[1]) Pethő Gergely M. krónika 127. 144. 149.
[2]) Lásd az oklevelet Kaprinai Mss. B. tomo XXVIII. 167.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 82.
[4]) Wagner Dec. II. 107.
[5]) Pethő Gergely M. krónika 179.

alább, III. Zsigmond magtalan, IV. Ferencz jesuita, Krisztina és Ilona apáczák, Zsuzsa, Anna, Vinefrida és Borbála ez utóbbiak egyike Czizovszky felesége; és végre V. István.

V. István [1]) nejétől pribéri Melith Katától nemzé Jánost, a ki Palaghy (vagy Palágyi) Priskától nemzé Gáspárt, kinek fia Ferencz, feleségét Kapy Klárát özvegyen hagyta. Kapy Klára utóbb némelyek szerint Klobusiczkyné lett.

III. Mihály feleségül vévén Péchy Juditot, e házasságból született IV. Zsigmond, ki Ónod vár főparancsnoka, országos alkapitány, majd 1659-ben felső magyarországi főkapitány, [2]) 1660-ban ugyan az a Dunán innen részekre áttéve, [3]) 1672-ben pedig Zemplin vármegye főispánja lett [4]). Arról volt egykor vádolva, hogy a törököt izgatja, de magát kitisztázá [5]). Volt ezeken kivül kir. udvarnok, tanácsos, és kamarai elnök. 1666-ban I. Leopold királytól, nejével, gyermekeivel és utódaival együtt grófságra emeltetett [6]). Meghalt 1675. april. 14-én kora 53. évében, és a sztropkói egyházban eltemettetett. Nejétől böki Paczoth Annától következő gyermekei maradtak: IX. Ferencz, kiről alább, V. Zsigmond, kiről szintén alább, VI. László, róla hasonlóan alább, VIII. István, kinek halála után gyermektelen özvegye Kapy Krisztina apácza lett; Klára Semsey Ferenczné, Éva báró Perényi Ádámné, Krisztina, Judit, Erzse Barkóczy Lászlóné, Zsuzsa gr. Barkóczy Ferenczné.

VI. László előbb Vásonykő, majd Kiskomárom, végre Keszthely várkapitánya, ki saját költségén csapatot állított, és 1687-ben Caraffa üldözése alá került. [7]) Nejétől Perényi Klárától született egyetlen leánya Teréz-Róza báró Palocsay Zsigmondné lett.

V. Zsigmondnak hitvesétől Forgách Évától gyermekei: Julianna b. Vécsey Sándorné, és VI. Mihály, ki a Rákóczy pártján álló Barkóczy helyébe 1709-ben [8]) Zemplin vármegye főispánjává neveztetett I. József király által; és az volt 1730 tájáig. Nejétől Holló

---

[1]) Tán ezen Istvánnak, vagy VI. Istvánnak a II. Mihály fiának neje volt Zokoly Erzse, kiről Szirmay C. Zemplin. not. hist. 154. lapon emlékezik.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 188. és 192.

[3]) Ugyan ott 205.

[4]) Ugyan ott 232.

[5]) Ugyan ott 215.

[6]) Wagner Dec. II. 108.

[7]) Ugyan ott 270.

[8]) Ugyan ott 301.

Ilonától fia Károly mag nélkül halt meg, leánya Polexina pedig b. Perényi Antalhoz ment férjhez.

IX. Ferencz, ki 1659-ben élt, és Barkóczy Sándor özvegyét Perényi Máriát vette nőül. Ettől született két gyermeke: Mária előbb gr. Keglevich Ádámné, másodszor b. Cörrer Józsefné, és 3-or b. Castelli Sándor-Leopoldné, és VI. Zsigmond, ki mint családjának utolsó férfi ivadéka 1766-ban ágazatát és a gersei Pethő nevet sirba vitte. Neje kettő volt: Csáky Róza, és Skavinszky Ilona; az előbbitől volt ugyan fia X. Ferencz, de az atyja előtt 1732-ben meghalt. Leánya Klára pedig előbb Szirmay Tamásné, [1]) utóbb Brankovichné lett.

Pethő család. (Gerebi, utóbb Pethőfalvi †). Nyitra megyéből Nógrád megyébe átszármazott régi törzsökös család, mely a XVII. század végén kihalt. Törzse Comes Tumb (vagy Tomb) de Pesthen (Pöstény, Nógrádban), ki testvérével Miklóssal együtt 1245-ben birta a Vág folyamon innen fekvő Raton és túl fekvő Tolmács helység egy részét, nevezetesen amott 8, emitt 3 ekényi földet; mely végett unokája gerebi Pethő 1321-ben Lampert országbiró előtt zokoli Budával (másutt Zakali Bodával) perben is állott. [2])

1333-ban az esztergami káptalan előtt Dávid, Miklósnak Pestheni Tomb fiának fia, Nógrád megyei nemes, az ő részbirtokait, melyeket Nyitra megyében Raton, és Tolmács helységben örökségképen birt, oda adta testvérének Pethő-nek Nyitra vármegyei nemesnek.

Egy 1376-ki oklevél szerint nevezett Pethew de Gereb (néhol Girib és Goreb), Dávid pedig de Kyrth iratik.

Dávidnak, noha II. Dávid és András nevű fiai voltak, ága — úgy látszik — kihalt, legalább róla adataink hallgatnak; és igy Pethő-nek ivadéka a család Nógrád megyei jószágainak is birtokába jutott; valószinűleg az egy csoportban fekvő Péstény (Pöstény, Kürt és Petőfalvi pusztáknak.

Pethőnek, kinek nevéről a család nevét vette, és kinek nevéről neveztetett el bizonyosan a Nógrád megyében Pösténynyel határos Pethőfalva puszta is, három gyermeke volt: [3]) László, János

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 279.

[2]) Az egész családról szóló adatok a családi irataim között találtató eredeti oklevelekből meritvék.

[3]) Egy régi genealogián negyedik fiúl találom Dienest, és ennek fiául Miklóst, kitől a család kihalásáig leszármazott. De okleveleim Diénest nem ismerik.

1859-ben élők, és Anasztázia, kit unoka-testvére Kürthy Dávid birt nőül.

Lászlónak fia Miklós egy 1407. évi oklevélben filius Pethő de Gereb, egy 1410. éviben filius Ladislai de Pethőfalva, 1424. 1428. 1429-ben pedig Nicolaus filius Ladislai Pethew de Pethewfalwa" nevezettel fordúl elő. Ennek fia volt

Pethewfalwai Pethew Pál, a ki 1482-ben Sooky Jánossal perben állott, mivel emez Pethőfalvát zálogba vévén, abba magát beiktatni ohajtá.

Pálnak fia volt I. Tamás, ennek I. Imre, kinek neje Palojthay Anna előbb Dubraviczky Miklósné volt 1558—1569-ben, [1]) ennek öt fia volt: II. Tamás, I. István, II. Imre, II. Pál, és II. Miklós, mindnyájan pethőfalvi Pethő nevezetűek, kik közűl II. Tamás 1598-ban Nógrád megye táblabirája, 1602-ben szolgabirája, 1617-ben táblabiró volt. [2]) Róla alább.

I. Istvánnak, ki 1619-ben kir. táblai ülnök volt, [3]) egy leánya Magdolna, kit egy helyen (tán tévedésből az alább említendő Anna helyett) Szilassy András nejeül olvasunk.

II. Imrének fia III. István volt, valószinűleg kihalt.

II. Pál 1601—1602-ben Nógrád vármegye szolgabirája volt, 1602. (feria 2-da prox. post fest. corporis Christi) ezt letette, [4]) 1617-ben táblabiró volt.

II. Miklósnak két leánya maradt: Klára és Anna.

II. Tamásnak fia volt II. István élt 1652-ben, [5]) a szentbenedeki convent előtt 1657-ben protestált Kékedy Balás ellen, ki Pöstényneк egy részébe beiktattatott. Nem élt már 1670-ben. Nejétől Madách Annától gyermekei maradtak: III. Tamás, Gáspár, IV. István és Anna 1670. 1682-ben Szilassy András hitvese, kikben a család kihalt.

A családfa következő:

---

[1]) Sz.-benedeki Convent 1558. Fasc. 37. nro 26. 1569. Fasc. 4. nro 17.
[2]) Protocol. C. Neograd. 1598. p. 48. stb.
[3]) Történelmi tár. IV. köt. 186.
[4]) Ugyan az 1601. 1602. évi, stb.
[5]) Ugyan az 1652. évről.

N.

- Miklós.
- Comes Tumb de Pesthen 1245.
  - Miklós (Klára özvegy 1359.)
    - Pethew de Gereb Nyitrában 1321. 1333.
      - Dienes ?
      - László de Pethőfalva 1359.
        - I. Miklós de Pethőfalva 1407–1429.
          - I. Pál 1482.
            - I. Tamás
              - I. Imre (Palojthay Anna 1569.)
                - II. Tamás nógrádi szbiró 1602.
                  - II. István 1657. tbiró
                    - III. Tamás. †
                    - Gáspár. †
                    - IV. István. †
                    - Anna 1670. 82. (Szilassy András)
                - I. István kir. táblai ülnök 1619.
                  - Magdolna.
                - II. Imre
                  - III. István.
                - II. Pál sz. biró 1601.
                - II. Miklós
                  - Klára.
                  - Anna.
      - János 1359. de Egyházas Ráton 1372.
      - Anasztázia (Kürthi Dávidné)
    - Dávid de Kyrth Nógrádban 1333. neje Anasztázia
      - Dávid 1376.
      - András 1376.
    - Kata 1359.
    - Magdolna 1359.

Pethő család. (Anárcsi.) Anárcsi Pethő Miklós és kutasi Törjék István között kelt adoptionalis levél 1429-ben javaik három felé osztása iránt. [1])

Pethő család. (Varsányi †). Békes vármegyében birtokos és királyi ember minőségben fordúl elő 1461-ben varsányi Pethő Jakab. [2])

Pethő család. (Poki †). Mátyás király 1468-ban poki Pethő fiát Ferencz kir. kamarást, és testvéreit Pétert és Antalt minden egyházi és polgári törvényszék hatósága alól fölmentvén, egye-

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 7. pag. 190.
[2]) Teleki, Hunyadiak kora XI. p. 14.

dül személyes birósága alá rendeli. [1]) Ezek azonban a Poky családnév alá tartoznak. *Lásd Mérges és Poky.*

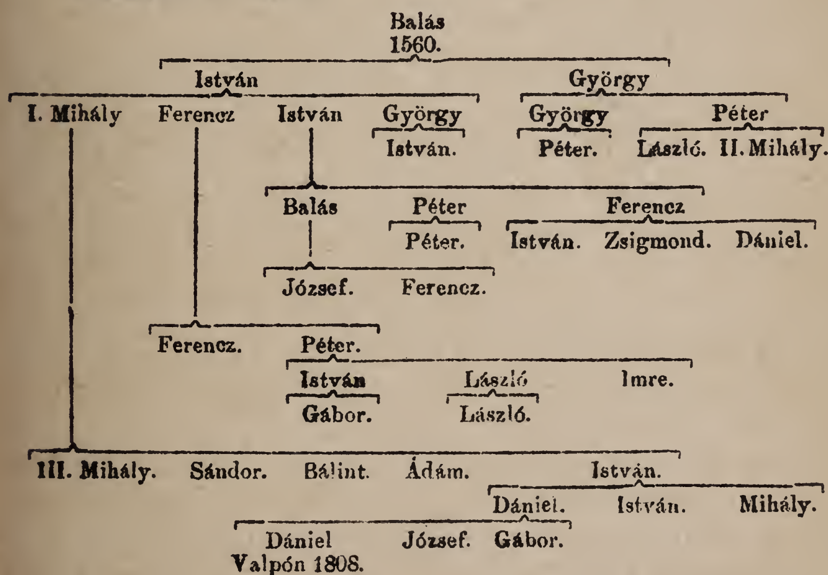
Pethő család. (Borsai). Bars vármegyében 1717-ben borsai Pethő Ferencz maradéki és Pethő Dániel.

Pethő család. Pethő Balás és testvére György 1560. jul. 22-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben nemesitettek meg.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren pánczélos sisakos lovas vitéz, paizszsal és kardjával három török lovagot űz, fölötte félhold s csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos sisakos vitéz emelkedik fel, jobb kezében kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A nemesség-szerző Balásnak testvére Péter azon időben Kaposvárott a töröknél fogságban volt, a kit Balás akkor babocsai katona igyekezett kiszabadítani, és egy izben Kálmáncsánál három törököt űzőbe vett, és egy előkelőt el is fogott, a kiért azután öcscsét Pétert kiváltá. Azon jelenetet, t. i. a három török űzését kéré Balás czímerébe, s megnyeré.

A családfa következő:

A család 1733. mart. 20-án Pápán Veszprém vármegyében kihirdetteté nemességét, valamint 1746. jul. 7-én szintén ott azt tevék

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XI. p. 356 484.

P. Sebestyén és Ferencz, ez utóbbi akkor Esztergomban zásztartó volt.

A végizen álló Dániel a Frimont huszár ezredben közel 9 évig szolgált, 1808. jun. 10-én Ettingshausen elbocsátó levelével vett bucsút a katonai pályától, és Valpóra telepedett, s ott megházasodott. [1])

Pethő család. (Kis-görzönyi). Pethő Jabab kir. tanácsos és a m. kir. helytartó tanácsnál a tud. bizottmány ülnöke. Meghalt 1819-benkora 67. évében. Neje csicseri Orosz Borbála volt.

Más Pethő családbeliek nevezetesen, László, Lajos birtokosok Kraszna Paliczkán.

Pethő család. (Hosdáti.) Közülök József Hunyad megyében ügyvéd 1846.

Pethő család. (Alsó-szatai). Közülök Dénes m. akademiai irnok 1861-ben.

Petke család. (Illyefalvi). Közülök Ferencz Háromszéken adóiró biztos 1847-ben, Károly Déván ügyvéd 1849-ben, és 1834-ben Hatzeg város részéről országgyülési követ.

Petko család. Petko Sámuel özvegye és utódai 1756-ban M. Tereziától nyertek czímeres nemes levelet. [2])

Czímerök a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, nyakán hátulról nyillal átlőve; feje fölött növekvő ezüst félhold látszik. A paizs fölötti sisak koronáján ezüst pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Petko Sámuel (tán a följebbinek fia) Hont megyei Cseri helységbeli születés, 1763-ban Wittebergában tanult, 1765-ben a Tiszántúl Berénken pappá avattatott. [3])

Petko János Krassó vármegye esküdtje, 1801. nov. 28-án Zólyom vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát lakta helyén Krassó vármegyében 1802. évi april. 6-án tartott közgyülésben kihirdetteté. Nevezett János utóbb főbiró volt. Utódai jelenleg is élnek, Béla alügyész, Lajos ügyvéd s többen; gyermekeik vannak. Birtak volt Kricsován. —Békes megyében 1826-ban hirdetteték ki nemességüket.

Petky család. (Derzsi vagy királyhalmi, gróf †). Erdély nevezetesebb szereplő kihalt családainak egyike. Nevét Felső-Fejér vármegyében pálosi járásban fekvő Petek helységről vehette. Különben

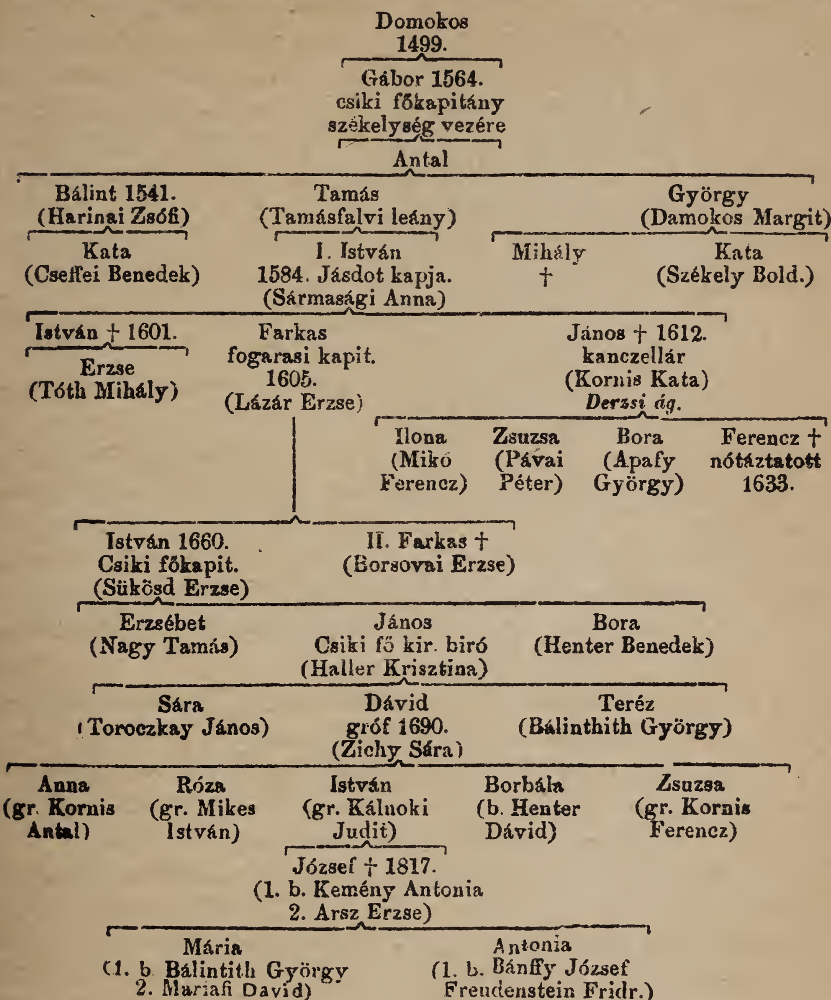
---

[1]) Ez ág I. Mihálytól kezdve e munkában tévedésből a Kosár családnév alá iktattatott.

[2]) Collect. Herald. nro 144.

[3]) Bartholomaeides Memoria Ung. 266.

székely eredetűnek irják. Családfáját Petki Domokosig viszik fel, ki 1499-ben élt, ettől kezdve következőleg származtatják a családot:[1])

Az e családfán állókról következő adatok szólanak:

Domokosnak fia Gábor 1564-ben [2]) csiki főkapitány és a szé-

[1]) Kővári L. Erdély nev. családai 204—305. lap, mely azonban mennyire külömböző legyen Mikola adataitól, alább látandjuk.

[2]) Itt is szembeötlő, hogy midőn atyja Domokos 1499-ben iratik élőnek, fia Gábor 65 évvel később (1564-ben) szerepel. Nagy időköz apa és fiu emberkorára nézve! Még szembetünőbb, hogy Gábornak unokája Bálint 1541-ben él, tehát nagyatyjánál Gábornál előbb!

kelység fővezére (generalisa) volt. [1]) Ennek fia Antal, ennek Bálint, Tamás, György. — Bálint 1541-ben Majláthtal tart Izabella ellen, leányában Katában Cseffei Benedek nejében kihalt. György gyermekeiben szintén kihalt.

Tamásnak fia István 1584-ben január 4-én Udvarhelyszékben jásdfalvi birtokára adománylevelet kap. [2]) Ennek Sármasági Annától fiai: István hajdan Eger várában katona, mint régi hadnagy a goroszlói csatában esik el 1601-ben. [3]) Farkas, Székely Mózses híve, 1603-ban Básta fogságába esik, de kiszabadúl, 1605-ben Bocskai fogarasi várkapitánynyá teszi. [4])

János, ki 1606—1607. udvarhelyszéki fő-királybiró volt, 1612-ben megbélyegeztetett és Brassóban meghalt: [5]) tétetik a Derzsi-ág fejének. és három leánya és Ferencz fiában, a ki 1630—1631. Doboka főispánja volt, [6]) kihalt.

Említett Farkas fiaiul iratik István és Farkas, ez kihalt; amaz pedig t. i. István a királyhalmi előnév felvevője és 1660-ban csiki főkapitány. Neje Sükösd Erzse. Ettől fia János, 1654-ben [7]) csiki fő-királybiró. Ennek nejétől Haller Krisztinától gyermekei közül Dávid kamarás ur, ki 1690-ben gróffá lett; 1715-ben kir táblai ülnök, 1722-ben Kolos vármegye főispánja volt. Ennek unokájában Józsefben fiágon 1817-ben kihalt a család.

A följebbi családfától különbözik Mikola [8]) tudositása, melyet egymással megegyeztetni nem tudván, ime közöljük azt is:

Mikola szerint Petky Farkas előbb lugosi és karansebesi bán, utóbb Báthori Krisztóf kanczellára volt 1576—1580. táján.

János Jánosnak fia Báthori Zsigmond alatt kanczellár.

Ferencz és Pál testvérek 1594-ben Esztergam ostrománál estek el.

Egy másik Petky Farkas Báthori András bibornok-fejedelem mellett harczolt Szebennél 1599-ben.

---

[1]) Kállay, Székely nemzet 275.

[2]) Ugyan ott 275.

[3]) Wolph. Bethlen V. 26.

[4]) Ugyan ott VI. 290. Tehát ez nem egy azon Farkassal, ki Báthori Kristóf alatt lugosi és karánsebesi bán, és utóbb főkanczellár volt?

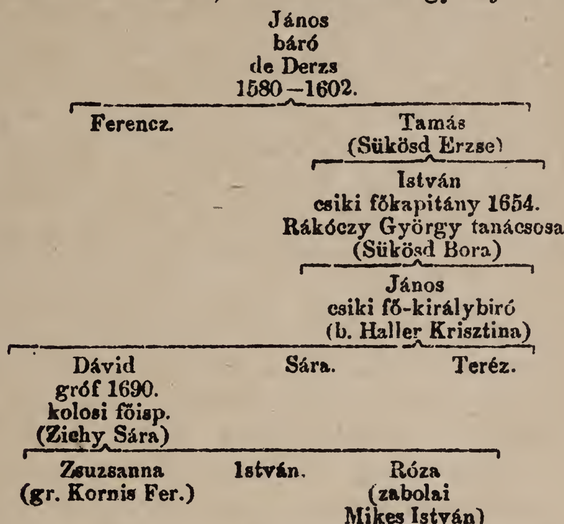
[5]) Kállay, Székely nemzet 275.

[6]) Hodor Doboka várm. 412.

[7]) Kállay id. h. 277.

[8]) Historia genealogico Transylvanica pag. 27—29.

Mindezeket a följebbi családfán vagy nem találjuk, vagy legalább azonosságukat (mint Farkasnál) nem mutatjuk ki. Továbbá Mikola szerint Petky János a sajói jószágokat kapta, és egyszersmind bárói méltóságot nyert Báthory Zsigmondtól (tehát 1581 1602. év közben). Ez az ősi királyhalmi predikatum helyett a Derzsi előnevet vette fel; ennek ivadékát igy adja Mikola:

Ezen táblázat szerint István a csiki főkapitány nem Farkasnak hanem Tamásnak fia volt; és pedig azon Tamásnak, kinek neje Sükösd Erzse volt. Továbbá nevezett Istvánnak neje Sükösd Bora nem Erzse volt.

Tamás pedig Jánosnak fia, és Farkasnak volt unokája.

Végre ez ágból származott a grófíá lett Dávid, habár a királyhalmi előnevet használta is.

Ellenben Kővári szerint a család régiebb ősei közűl említi Miklóst, Antalt és Lászlót, a János fiait, kiket — ugymond — egy vajdai levél már 1501-ben nemeseknek ir. Továbbá Ferenczet, kit Majláth mint Szapolyai pártján levőt elfogat. [1])

Hodor [2]) szerint Petki Simon 1635—6-ban csiki al- és főkapitány volt volna [3])

[1]) Kővári szerint 1519-ben, de itt az évszám hibás lesz.

[2]) Hodor, Doboka várm. 208.

[3]) Kállaynál 276. lapon még nagyobb tévedésből Petki Simon 1617-ben Bethlen kanczellárának iratik, holott tudjuk, hogy ez nem Petki, hanem Péchi Simon volt.

János t Báthori számkivetteté, de Bethlen alatt kegyelmet nyert. [1])

Boldizsár, ki szintén nincs a táblázaton, 1767-ben élt, s az udvarhelyi ref. iskolák jótevője volt. [2]) Tán Dávidnak fia?

A család czímere fiait vérével tápláló pellikán.

Élt Petki Nagy nevű család is, közűlök Pál 1730-ban Mikola korában a följebbi Petkiektőli származását igényelte. Mikola kétségeskedik benne. E Petki Nagyok-ból volt Zsuzsánna Teleki Sándor Torda várm. főispánnak († 1760.) második hitvese.

Petneházy család. A XVII. századból ismeretesek a történelemből Petneházy István, ki Bethlen Gábor korában jenei kapitány, Kemény János jellemzése szerint „kisded, módos, immár öreg idejű, de hires vitéz úrember volt" és Világos várát is birta, de mint gyanusíták, ahoz előbbi birtokosának megöletése által jutott. [3])

Tán ennek fia volt Dávid, ki 1682—85-ben Tökölyi Imrének lovas ezredese volt, [4]) de utóbb I. Leopold hűségére tért, és Buda vára megvételében főképen kitüntette magát. [5])

Ennek fia lehetett azon János, ki 1709-ben Rákóczy II. Ferencz forradalma alatt Nikházi ezredében hadbiró volt.

Czimere a paizs udvarában koronán könyöklő kar, mely szövétneket, vagy kardot s annak végén levágott törökfejet tart, mint czímer-nyomatáról kivehettem.

Petneházy család jelenleg is Szabolcs vármegye nemessége sorában áll.

Petók család. (Szamos-szeghi) Pozsony megyei család, melyből József és László Szatmár megyei szamosszegh helységbeli birtokrészükre királyi adományt vittek, és nemességöket 1772. oct. 6-án Nógrád megyében, 1774-ben pedig Pozsony vármegyében kihirdettették. [6])

E század első felében János 1825—1827-ben stb. Pozsony vármegyének biztosa volt főszolgabirói ranggal. Ennek fia Antal

[1]) Engel Monumenta 399. l. Kemény János önéletirása kiadta Szalay László 79. l.

[2]) Hodor, Doboka várm. 209.

[3]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay László, 51. és 97. l.

[4]) Szalay L. Magyarország története V. köt. 228—303.

[5]) Cserey Mihály Historiája 165. lap.

[6]) Pozsony megyei jegyzőkönyv 1774. évi nov. 9-én tart. gyülés.

1847-ben a 2-ik számú m. gyalog ezredben kapitány, a forradalom elején 1848-ban honvéd őrnagy.

Pető család. Pető Gáspár 1637-ben nyert czímeres nemes levelet II. Ferdinand királytól.

Czímere a paizs kék udvarában zöld hegy tetejében fészkén ülő, s fiait melle vérével tápláló ezüst pellikán. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, zöld ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Petőcz család. Petőcz Péter 1742-ben octob. 22-én Mária-Terézia királyasszonytól nyert czímeres nemes levelet, [2]) mely szerint

Czímere következő: a paizs kék udvarában zöld téren jobb oldalról arany búza-kéve áll, feléje egy fehér bárány lépeget. A paizs fölötti sisak koronáján kék mezű, vörös hajtókájú kar könyököl, irótollat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

A család Pozsony vármegyében honos, hol György 1843-ban főjegyző; utóbb alispán volt, 1849-ben a császáriak által főbe lövetett.

István 1806. sept. 1-én született Magyar-Légen, 1843—48-ban valamint 1861-ben is e megye főügyésze volt.

Idősb és ifjabb Zsigmond, mindketten 1843-ban tiszteletbeli alügyészek.

1861-ben Gyula tiszt. aljegyző, Kálmán esküdt volt.

Petrahai család. (Máskép Hegedűs). Petrahai máskép Hegedűs János-Ferencz és György 1717-ben III. Károly királytól nyerték czímeres nemes levelüket. [3])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren kiterjesztett szárnyakkal álló fehér galamb, piros lábakkal, mely piros csőrében zöld olajfa gallyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, hasonlóan zöld olajfa ágat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Petrán család. Petrán Mátyás és Mihály 1717-ben III. Károly király által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre. [4])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló seregély, csőrében szőlőfürtöt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.
[2]) Collect. herald. nro 200.
[3]) Ugyan ott nro 600.
[4]) Ugyan ott nro 562.

arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Petrás család. Petrás János 1760-ban M. Teréz király asszony által nemesitetett meg. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon száguldó magyar vitéz, vörös ruhába, sárga csizmába öltözve, fején fekete három szögű süveggel; kezében fehérvörös zászlót tart. A paizs fölötti sisak koronájából egymásra helyezve két fekete sasszárny látható, az előtérben állón arany félhold, a hátulsón arany csillag egy része látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Békes megyében 1825-ben hirdettette ki hasonnevű család nemességét; jelenleg ott a kihaltak közé tartozik.

Petrás család. Petrás Alajos és Antal testvérek 1791-ben II. Leopold királytól kapták czímeres nemes levelöket.

Czímerök négy felé osztott paizs, az 1. és 4-ik udvar jobbról balra rézsutosan vonuló fehér folyam által vágatik rét részre, alatta magas fehér szikla emelkedik, fölötte arany rózsa látszik; a 2. és 3-ik osztály zöld udvarban arany griffet mutat. A paizs fölötti sisak koronáján egy lábával kövecset tartó daru áll, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan kétfelé oszlva, ezüstvörös, a baloldali pedig zöldarany. Foszladék szintén jobbról ezüstvörös, balról aranyzöld. [2])

Petrásch család. Petrásch Erneszt az 1723. évi országgyülésen a 127. törv. czikknél fogva magyar indigenatust nyert.

Petrásch József báró, ki Csernekről és Neuschloszról irta magát, brodii parancsnok volt a mult században. [3])

Petraskó család. Bihar vármegye nemessége sorában áll.

Petretich család. Horvátországi, közűlök Péter 1662-ben zágrábi püspök volt.

Petrichevich család. Hasonlóan horvátországi család; közűlök György országos biztos az adriai tenger felé 1638-ban. [4]) *Lásd Horváth Petrichevich.*

Jelenleg a család Körös megyében lakozik.

Petricsor család. (Szászai.) Erdélyi nemes oláh család. János 1815-ben balásfalvi kanonok.

---

[1]) Collect. herald. nro 102,

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 305. és Horányi Memoria ung. III.

[4]) 1638: 42. törv. cz.

Petrics család. Komárom megyei nemes család, birtokos azon megyében Kamocsán, Jászfalván és Szemerén. [1]) Közűlök Sándor 1861-ben azon megyében szolgabiró fő sz. birói ranggal.

Tán e család azonos az Orlay-Petrics családdal.

Petrik család. Trencsin megyében Hanzlikfalván székelt ily nevű család 1666-ban az ottani nemesi összeirás szerint.

Petrik András 1723-ban wowadrai czimzetes püspök volt. [2])

Petrikovics család. Trencsin vármegye birtokos családainak egyike. A megyei nemesi lajstomok szerint; [3]) ismeretesek tagjai közűl a következők:

1748-ban Pálnak fiai laktak az alsó járásban, János és Miklós pedig Trencsin városában.

1768-ban Szoblahón lakott János fiával Jánossal, Trencsin városában Miklós és ennek hat fia, ugymint: Imre, István, János, József, Antal és Mátyás; ugyan ott István és négy fia: János, István, József és György; — továbbá József egyedül, és Jánosnak örökösei névszerint János fiával ifjabb Jánossal és Ignácz.— Borcsánban pedig Pál és ennek két fia: János és Simon.

1803-ban Trencsin városában lakott János egyedül, továbbá ugyanott Istvánnak örökösei ugymint István, és ennek fia Ignácz és Antal, továbbá József két fiával Jánossal és Istvánnal; Ignácz fiával Jánossal, valamint idősb Ignácz egyedül; nemkülönben Jánosnak utódai László és Ferencz és ez utóbbinak fia ifj. Ferencz. — Borcsánban laktak János, és ennek három fia: Miklós, Tamás és Márton, valamint Simon és ennek fiai: Antal és Lajos. Végre

1837-ben Trencsin városában laktak János, Ignácz, és id. Jánosnak örökösei, ugymint Ferencz hasonnevű fiával, és László szintén hasonló nevű fiával. — Borcsánban Jánosnak örökösei : Miklós, Tamás és Márton, és továbbá Lajosnak fia Antal és Lajos.

Trencsinben a család birtoka diszes lakházzal és terjedelmes kertekkel van fölszerelve.

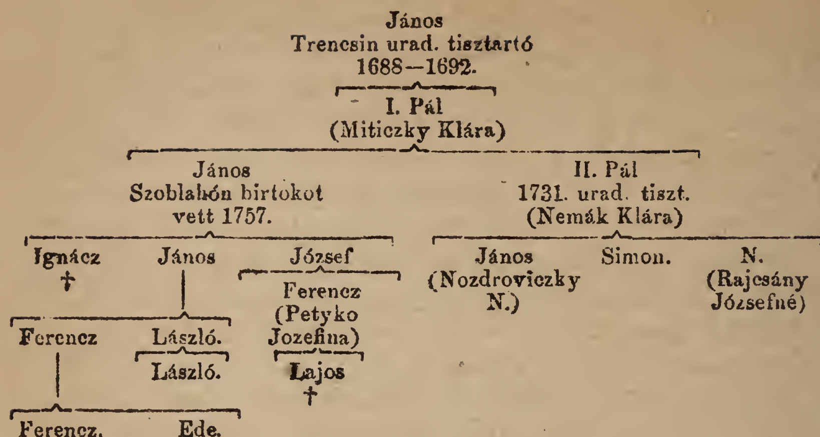
A családfa következő:

---

[1]) Fényes, Komárom várm, 103. 125. 129.

[2]) Az 1723. törvény záradéka.

[3]) Szontagh Dán. közlése.

Békes megyében a Petrikovich család 1750-ben hirdetteté ki nemességét.

Jelenleg lakozik Nyitra megyében is.

Petróczy család. (Petróczi és kászavári). Lehoczky szerint [1]) Horvátországból jött Trencsin megyébe a mohácsi vész után 1526-ban Petróczy Pál, a királyné tárnokmestere. Ezen Páltól, ki Gyulaffy Katalint, mások szerint Zsófiát vette nőül, következő családfa [2]) alakult:

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 305.

[2]) Wagner Mss. tomo LXX,

I. Miklósnak fia Pál 1625. 1635-ben Trencsin vármegye országgyülési követe. [1]) Benne ága kihalt.

II. Miklósnak fia II. István 1647-ben báró lett. Ennek Tököly Erzsébettől gyermekei: Katalin gr. Pekry Lőrinczné, ki mint irónő is feltünteté nevét, különösen vallásos irományu munkái által, [2]) és III. István, ki előbb Tököly Imrének, utóbb II. Rákóczy Ferencznek is tábornoka volt. Ez fiában kihalt, és igy ezekben a család elenyészett.

Petróczy család. Petróczy András Zólyom városi polgár 1688. január 14-én maga és fiai Imre és István neveikre I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, melyet 1688. febr. 24-én Zólyom vármegyében kihirdettetett. [3])

Nevezett Imrének és Istvánnak fiaik voltak Petróczy András és István, kik közűl az előbbi 1722-ben, mindketten pedig 1732. és 1734-ben a följebbi nemes levél alapján Nógrád vármegye előtt a nemesi vizsgálatkor nemesi jogaikat kimutatták.

Petróczy család. (Máskép Zakách). Szepes vármegyei nemes család, jelenleg élő tagja Vilmos stb.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld dombon nyugvó, arany koronából kiemelkedő szakállas, vén, kopasz, meztelen ember, balkezét melléhez illesztve, jobb kezében kivont pallós hegyén levágott csalmás törökfejet tart. Ugyan ily alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Tán e család ága honos Ung megyében is; valamint tán szintén e családból származott azon Petróczy János is, ki 1687-ben Pozsony város országgyülési követe némileg az örökösödési rend elfogadása ellen nyilatkozott. [4])

Petróczy család. (Máskép Petrusz). Petróczy máskép Petrusz Márton 1792-ben kapott czímeres nemes levelet.

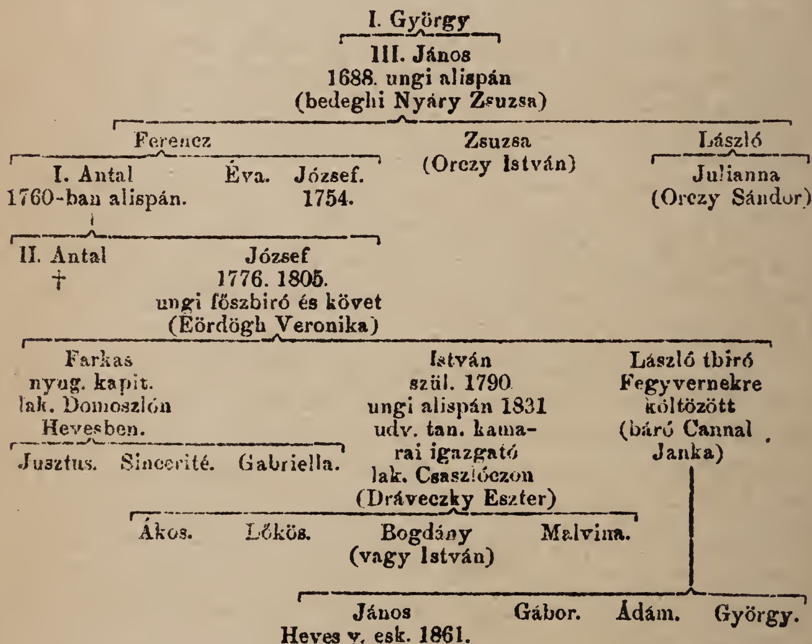
Czímere következő: a paizs balról jobbra rézsutos vonallal két udvarra oszlik, a jobb oldali kék udvarban arany nap és csillag ragyog; a baloldali vörös udvarban zöld halmon pánczélos kar kivont kardot villogtat. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén hasonló pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

---

[1]) 1625 : 23. és 1635 : 56. törv. cz.
[2]) Remény szerk. Jókai M. és Vahot Imre 1851. II. félév 190. lap.
[3]) Nógrád megyei Jegyzőkönyv.
[4]) Szalay M. orsz. tört. V. 383. l.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

Petross család. 1688-ban Trencsin vármegyében Petross nevű család mint Szedlicsnán lakozó iratott be a nemesi lajstromba. Különben Budjács családnak egyik vonala is Petross vagy Petrov néven neveztetett. [1])

Petrovay család. (Dolhai és Petrovai.) Máramaros vármegyének ősi családai közül való, egy eredetű a Dolhai családdal, [2]) és eleintén a XV. század közepéig e birtokról neveztetett, mig utóbb Petrova helység egyik ősi birtokáról Petrovay nevet vette fel. A XIV. század végén Dolhai Jánostól kezdve családfája következő: nevezett Dolhai Jánosnak négy fia volt Szaniszló, János, György és Bogdán, kik 1411-ben Zsigmond királytól Maramaros megyei Rozsállya, Szurdok, Sajó, Petrova, Leordina, Ratkava, Polyana és Batiza helységre királyi adományt vive, azokba beiktattak. [3]) E négy fiu közül Jánosnak fia volt Mihály, ki már Petrovaynak iratott. Ennek fia I. János, ennek Péter, ennek ismét II. János, ennek Miklós, ennek a táblázatot kezdő I. György:

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) A Dolhai nemzetség leveleiből több van közölve Teleki, Hunyadiak kora X. — XII. köt.

[3]) M. akad. Ertesitő 1857. évi 358. lap. az Uj. m. Muzeum II. kötetében.

A táblán álló III. János, ki már Ung megyébe telepedett, és ott 1688-ban alispán volt, valósziuűleg neje bedeghi Nyáry Zsuzsannával Heves vármegyében is birtokokhoz jutott. Unokája I. Antal Ung vármegyében 1730-ban aljegyző, 1733-ban pénztárnok, 1740-ben főjegyző, 1760-ban alispán volt. Ennek fia

I. József Ung vármegyében 1776—1779. fősz. biró, 1802—1805-ben országgyülési követ. Nejétől lászlófalvi Eördögh Veronikától három fia maradt: Farkas, nyugalmazott százados, ki Heves megyei Domoszlóra tevé lakását, gyermekeit a táblázat mutatja, István és László, kik 1838. oct. 11-én kaptak Ung vármegyétől kétségtelen nemességükről bizonyitványt.

László Heves megyei Fegyvernekre telepedett. Nejétől báró Cannal Jankától gyermekei a táblázaton láthatók, ezek közűl János 1861-ben Heves vármegyének választott rendszerinti esküdtje volt.

A harmadik testvér István, ki Csaszlóczon (Ung várm.) született 1790. nov. 14 én, Ung megyénél 1817-ben főszolgabiró, 1828-ban főjegyző, 1831-ben alispán, és az 1830. és 1832/6. évi országgyülésen követ volt, utóbb kir. udvari kam. tanácsos, és kassai kincstári igazgató. Lakik Csaszlóczon. Nejétől Draveczky Esztertől gyermekei a táblázaton láthatók.

A család czímere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs vörös mezejében arany zsinóron függő kürt, fölötte jobbról aranycsillag, balról félhold ragyog.

Petrovich család. (Suráklini.) Eredetileg Pozsega vármegyei, innen származott Magyarországba Péter, mint a Szapolyay ház rokona; 1514-ben harczolt a kuruczok ellen, és Dósa Györgyöt saját kezével taszitá le lováról. 1540-ben Szapolyay fiának gondnoka lett; és Izabellának mind végig híve volt. Nőtlenül élt. Meghalt 1557. oct. 13-án, eltemettetett Kolosvárott.

Testvérei lehettek Petrovich Anna Lévay Cseh Zsigmondné, Fruzsina Russói Jánosné és Katalin Pathócsy Miklósné 1539-ben.[1])

---

[1]) Fábián Arad vármegye 215. l.

Tán ezeknek atyja volt Petrovics Mihály 1505-ben Orbász vármegye követe a rákosi országgyülésen. [1])

Petrovics család. (Petrovóczi). Heves, Szabolcs és Szatmár vármegyében lakozó család, Horvátország turopolyai kerületéből ered; és állitólag őseinek egyike volt a följebb emlitett családbeli suraklini Petrovics Péter is.

A család tagjai közűl a mult század végén első volt Petrovics Antal, ki Magyarországba Heves megyébe telepedett és Egerben városi tanácsnok volt. Ettől a családfa következő:

Antal
(Imregh Erzse)

Erzse (Csiky Fer.) — Anna (Popovics János) — Polexina (Kajtár János) — N. (Pogányné) — II. Antal szül. 1780. tanács. Egerben. (Rutner Mária) — I. Ignácz szül. 1787. (egri Egry Janka)

II. Antal gyermekei: Ferencz (Kummer Julianna) — Bertalan. — Florián (N. Mária) — Julianna. — Mária.

Ferencz: hat gyermeke van.

Florián: 2 gyermek.

I. Ignácz gyermekei: III. Antal szül. 1822. (Kabay Erzse) — Lajos sz. 1824. (Gacsályban) — János sz. 1826. (Szinay Erzse) — Albert † — Ágost † — Elek sz. 1840. — Ignácz sz. 1843 — Erzsébet. — Zsuzsánna. — Eszter. — Anna. — Antonia †

III. Antal gyermekei: Gizella szül. 1857. — Gyula szül. 1858.

A táblázaton álló II. Antal jelenleg tanácsnok Egerben. Testvére Ignácz Szatmár vármegyében Gacsályban. Ennek gyermekei közűl III. Antal volt honvéd jelenleg a szatmári püspökség és káptalan ügyésze, lakik Szatmáron; Lajos volt honvéd lak. Gacsályban, János szintén volt honvéd lak. Szabolcs vármegyében.

A család rom. kath. vallású.

Petrovics család. Petrovics Illésnek fiai Ferencz, Márton és József 1759-ben M. Terézia királyasszonytól kapták czímeres nemes levelöket. [2])

Czímerök víziirányban kétfelé osztott paizs, a felső ezüst udvarban vörös lábú és csőrű egyfejű fekete sas áll, kiterjesztett szárnyakkal; az alsó vörös udvarban arany markolatú szablya áll hegyével fölfelé fordítva, két oldalról két arany pálma-ág veszi körül. A paizs fő-

[1]) Jászay, A m. nemz. napjai a moh. vész után, 158. l.

[2]) Collect. herald. nro 20.

lötti sisak koronáján a paizsbélihez hasonló egyfejű fekete sas áll. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranyvörös.

Petrovics család. Ismeretes tagja Petrovics József a. m. kir. kuriának volt főlevéltárnoka; meghalt 1860. január 25 én kora 69. évében nőtlenül. Nővére Budán Balásy özvegye.

Czímere hosszában kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban arany koronás sárkány látható balra fordúlva, a baloldali kék udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, fölötte arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén piros szív látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Petrovics család. Petrovics Péter 1800-ban I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs, és egy közép kisebb vérttel, melynek kék udvarában hármas zöld halmon arany korona van, és azon pánczélos kar könyököl arany markolatú kardot villogtatva. A paizs 1. és 4-ik kék udvarában zöld téren arany oroszlán ágaskodik, fölötte három fogú arany gerenda függ; a 2. és 3-ik ezüst udvarban arany koronás egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, mellén arany kereszttel. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete. [1])

Petrovics család. Petrovics Tivadar és Mihály 1803. nov. 10-én Bécsben kelt armalis levélben I. Ferencz király által nemesítettek meg, s nemes levelök Krassó vármegyében 1804. máj. 23-án kihirdettetett.

Birja a család Krassó megyében Ohabát, Ruzsót, és Ruzsinosz községeket. A nemesség-szerző Tivadarnak fia Balás szül. Bács megyében Baján 1787. január 1-én, és Krassó vármegyének alispánja és országgyülési követe volt. Ennek fia Tivadar főszolgabiró volt 1832. rövid ideig, s követ, gyermekei vannak, ezek egyike a cs. kir. mérnöki karnál tiszt, lakik jelenleg Karánsebesen.

Petrovics család. (Csudanoveczi). Petrovics Vazul (Bazil) 1832. dec. 13-án kap kir. adománylevelet Krassó megyei Csudanovecz helységre, mely adomány-levél a nevezett megye előtt 1834. april. 24-én kihirdettetett.

Csudanoveczet jelenleg is birja a család.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

Petrovics család. (Másképp M u n t y á n). E családból J á n o s 1827-ben Arad megyében hirdetteté ki nemességét. [1])

Petroviczius család. Árva vármegye czímerleveles nemes családa. 1693. és 1793-ban a nemesi összeirásokban felső-kubíni székhelyén a Galkovics családdal közösen említetik.

Petroviczius M á t y á s nak fia volt I l l é s, ennek leánya Z s u z s a n n a, ki 1770-ben Trsztyenszky Mátyáshoz Árva vármegye tiszti ügyészéhez ment férjhez. [2])

Petrozelius család. Trencsin vármegyében az 1690-ki nemesi lajstrom szerint Petrozelius Z a k a r i á s Puchón lakott. [3])

Petrusics család. (Másképp P e t r u s i k). Trencsin vármegye nemes családainak sorában áll. 1768-ban az alsó járásban I s t v á n és J á n o s székeltek. Különben e család a Z t u p a r i c s anya-családnak csak egyik elszakadt ágát képezé, és noha 1768-ig P e t r u s i k néven fordúl elő, utóbb valószinűleg anyanevéhez visszatért. [4])

Pettazy család. Petazzy A d e l m 1791-ben a 73. törv. czikknél fogva hazafiusíttatott.

Petz család. Petz M i h á l y marmarosi kamarai igazgatósági ülnök 1801-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet. Czímerpaizsa előbb vizirányosan kétfelé, a felső osztály ismét függőlegesen kétfelé oszlik, az 1. ezüst udvarban kék golyón a szerencse istennője áll, feje fölött s derekán át piros fátyolt tartva; a 2-ik kék udvarban zöld téren pellikán fészkében ül, fiait melle vérével táplálva; az alsó osztály egy vidéket mutat, melyen keresztül egy folyam (tán a Tisza) hullámzik, s rajta három csónak úszik, a távolban hegyek zöldelnek, a parton két férfiu áll egymásnak kezet adva, a jobb oldali kék bugyogós, szűrös egyén, kezében evezőlapáttal, a másik egyén kék nadrágos fekete kabátos, zöld föveges sóbányász, bal kezében bárdot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardon levágott tarfejet emelve. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstfekete. [5])

Petykó család. Turócz vármegyéből Tót-Prónáról szakadt Nógrád és Hont vármegyébe, mely utóbbiban Cseri helységben lakos.

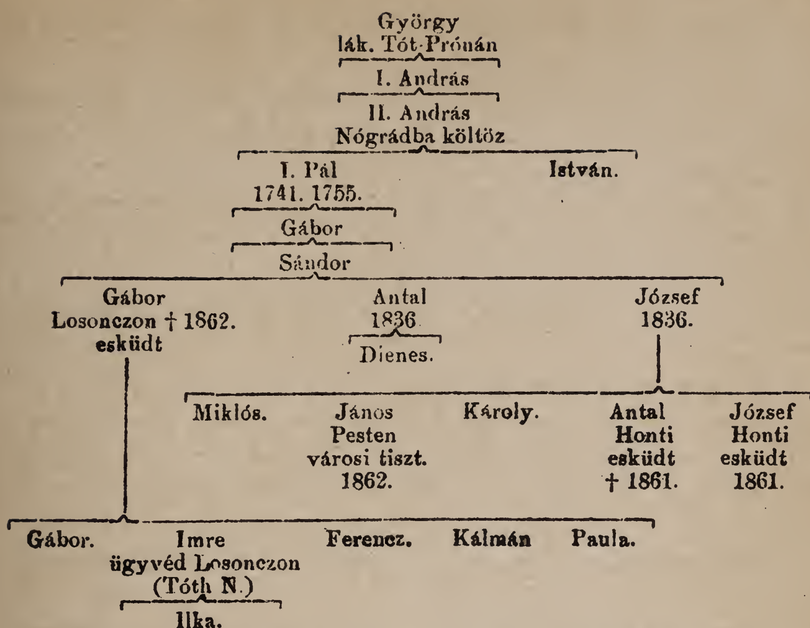
Az XVII. században Tót-Prónán élt Petykó G y ö r g y-től leszármazása következő:

---

[1]) Arad vármegye jegyzőkönyve 1608. sz. alatt.

[2]) [3]) és [4]) Szontagh Dán. közl.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

II. András 1714-ben kapott Turócz vármegyétől nemesi bizonyitványt, és Nógrád megyébe Kis-Zellőbe költözött; ennek fia I. Pál Turócz vármegyétől 1733. jan. 21-én nemesi bizonyitványt kap és azt Nógrád vármegyében 1741. január 9-én kihirdetteté, és az 1755-ki nemesi lajstromba is beiratott. Ennek kisunokái közűl Gábor előbb Csalárban gazdatiszt, utóbb tiszt. esküdt, testvéreivel együtt 1836. máj. 11-én Nógrád megyétől vettek ki nemesi bizonyitványt. [1]) Meghalt Gábor Losonczon 1862-ben. Fiai közűl Imre ügyvéd ugyan ott.

Antalnak fia Diénes;

Józsefnek, ki Hont megyében lakik, gyermekei a táblázaton láthatók, fiai közűl Antal 1861-ben tiszttársa által véletlenül agyon lövetett.

Turócz megyében élt a családból János 1722-ben Tótfalván

Petykó család. (Bobothi). Trencsin vármegyei czímerleveles s egyszersmind birtokos család. Az armális szerzői voltak Petyko Miklós és Márton, ki azt Trencsin megyében kihirdettették 1660-ban. [2])

A Trencsin megyei 1666-ki nemesi lajstromokban már András

---

[1]) Jegyzőkönyv 797. sz. a.

[2]) Szontagh Dán. közl.

is előfordul, 1688-ban pedig Ádám említetik, ki nemességét kihirdetteté.

1754. nov. 26-án Petykó Sámuelnak Nyitra megyétől kapott nemesi bizonyitványa kihirdettetett Trencsin vármegyében, sőt kiadatott még azonkivül Petykó Sámuel özvegyének s fiainak Gáspár, István és Sámuelnek is, és ez 1726. aug. 12-én hasonlóan Trencsin vármegyében kihirdettetett. [1])

Trencsin megyében a nemesi lajstromok szerint 1748-ban éltek a családból János, Ádám, Pál az alsó járásban, Sámuel Révfalván, Ferencz és Mihály Drskóczon, András és Sándor Bobothon.

1768-ban Ignácz és fia Antal; továbbá Pálnak fia József, úgy Ádám és fia Pál, valamint András és négy fia József, András, János és Sándor, végre János egyedül laktak Driethomán; Ádámnak örökösei u. m. György, Imre és László Dezseren; Pál fiával Jánossal, valamint András fiával Istvánnal Nemes-Miticzen; — Mihálynak fia István Drskóczon; végre András és Ádám Bobothon.

1803-ban összeirattak Pálnak fia József és ennek fia Lajos; továbbá Ignácz, valamint Ádámnak fia Dániel, úgy szintén András négy fiával Jónással, Józseffel, Andrással (ki főhadnagy volt) és Sándorral Driethomán; János, továbbá István fiaival Józseffel és Pállal, úgy szintén Ádám fiával Jónással Nemes-Miticzen; végre István és fia István, valamint ifjabb Istvánnak fia János Zay-Ugróczon.

1837-ben Driethomán találjuk Pálnak fiát Lajost, Ignáczot, Ádámnak örököseit u. m. Dánielt és ennek fiait Zsigmondot, Jánost és Pétert; továbbá Andrásnak utódait Jónást és Józsefet és ez utóbbinak József és Lajos nevű fiait; Csuklászon laktak Ádám fiával Jánossal, és ennek fiával Jánossal. Dezseren székeltek János és fiai: István, János, Mihály és Pál. Nemes-Miticzen János és István ez utóbbi József és Pál nevű fiaival, valamint Ádám is János nevű fiával. Végre Zay-Ugróczon János Istvánnak fia lakott.

1861-ben István Trencsin vármegye esküdtje volt.

---

[1]) Az itt említett Sámuel és özvegye tán azonos a 170. lapon említett Sámuel stb.

Pezzen család. Pezzen Bertalan az 1596. évi országgyülésen indigenáltatott. [1])

Pfeffershoven család. Pfeffershoven János-György az 1715. évi országgyülésen honfiusitást nyert. [2]) Nevezett a kir. kincstárnál tanácsos volt.

A család czímere négy részre osztott paizs, egy közép koronás vérttel, melyben koronás grif ágaskodik, a nagyobb paizs 1. és 4. udvarában sasszárny, a 2. és 3-ik udvarban könyöklő kar kivont kardot tart. A paizs fölött három koronás sisak áll, a jobb oldalin négy strucztoll leng, a középsőből koronás grif emelkedik ki, a baloldalin sasszárny leng.

Egy báró Pfeffershoven 1702-ben a budai hadi tanács elnöke volt.

Pfeiler család. Pfeiler Lajos magyarországi honfiusítást nyer az 1840. évi országgyülés 48. törv. czikkében.

Pfisterer család. Pfisterer Péter és József 1797-ben I. Ferencz király által emeltettek czímeres nemességre.

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban ezüst elefánt megy, arany szegélyű és három liliommal ékített kék nyerge fölött várbástya áll, melyből pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, sisakján piros, fehér, zöld, piros strucztollak lengenek, jobb kezében kardja hegyén levágott tarfejet tart; a 2. és 3-ik arany udvarban kétfejű sas látszik, melyet kék gúla kétfelé oszt, a gúlában arany búzakalászra tekeredett arany kigyó látszik. A paizs fölötti sisak koronájából a paizsbelihez egészen hasonló pánczélos vitéz nől ki, kétfelől két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobb oldali ezüstvörös, a baloldali aranyfekete. [3])

Pfriem család. Pfriem György 1797-ben I. Ferencz király által nemesítetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik arany udvarban vizirányosan két két szarvas-aganos fekszik, ezek között zöld szelemen húzódik keresztül, és azon egymással szemközt két farkas (?) áll; a 2-ik kék udvarban arany búzakéve, a 3-ik kék udvarban zöld téren fehér bárány megy. A paizs fölötti sisak koronáján két szarvas-aganos között pánczélos kar kivont karddal hadonáz. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [4])

Pfriem József 1825-ben a kamaránál hivataloskodott.

[1]) 1596. évi 61. törv. cz.
[2]) 1715: 48. törv. cz.
[3]) és [4]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

Philadelphi család. Philadelphi Mátyás 1791-ben II. Leopold királytól kapta czímeres nemességét.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék osztályban felfordított V alakú ezüst csíkolatok láthatók; a 2. és 3-ik vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával ezüst nyilat tartva; ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Piacsek család. Trencsin vármegye eredetileg czímerleveles, utóbb birtokos családa. A czímeres nemes levelet Piacsek Miklós és György 1694. aug. 20-án I. Leopold királytól kapták, mely azon évi feria 5-ta post Dominicam 2-dam Epiphaniae Trencsin vármegye közgyülésén kihirdettetett.

Miklósnak három fia volt: Miklós, András és János, Györgynek szintén három u. m. János, József és György, kik 1723-ban a Trencsin megyei nemesi vizsgálatkor a följebbi armalis nyomán produkáltak. [2])

Trencsin vármegye nemesi összeirásai a következő adatokat nyujtják a családról:

1748-ban a felső járásban laktak: József, Miklós, György, a középső járásban: András.

1768-ban Predméren: György és fiai János és Antal,

Vág-Beszterczén: Mihály és ennek fiai Mihály és János, és másik János egyedül.

1803-ban Predméren: János és Antal,

Vág-Beszterczén: János és ennek fiai János, Ferencz, Károly és Thadé, továbbá József.

Klobusiczon: József, és ennek fiai Imre, József, Antal, Károly és János.

1837-ben Predméren: János és Antal,

Vágh-Beszterczén Jánosnak örökösei: János, Károly, Tadé, József és Ferencz; és ez utóbbi Ferencznek fiai Mihály és Bálint;

Klobusiczon: Imre, Károly és János.

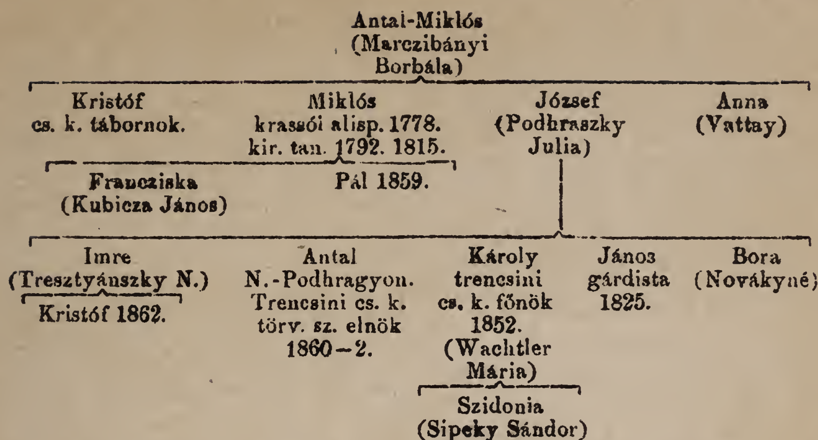
Ns. Podhragyon: Józsefnek fia Antal.

Mindezen adatokból azonban a család származási tábláját el nem készithetvén, csupán e töredék nemzékrend közölhető:

---

[1]) Adami, Scuta gentil tomo IX.

[2]) Szontagh Dán. közl

E családfa élén álló Antal-Miklósnak fiai közül Kristóf cs. kir. tábornok volt,

Miklós, 1778. jan. 7-én Trencsin vármegyétől nemesi bizonyitványt vett ki, és azt lakta helyén Krassó vármegyében publicáltatta 1782. évi octob. 15-én; a nevezett vármegyében 1788-ban alispán és kir. tanácsos volt, utóbb (1792.) a m. kir. udvari kanczellariánál udvari titoknok, innen nyugalmazva 1815-ben még élt, s egyszersmind kir. udvarnok volt. Előnevét Krassó megyei Herés-ről és Oláhság-ról irta, mely helységekre kir. adományt nyert. Fia Pál 1859-ben birja a nevezett községeket

Józsefnek Podhraczky Juliától fiai közűl János m. kir. testőr, Antal Trencsin vármegyében 1827-ben esküdt, 1832-ben alszolgabiró, 1837-ben főszolgabiró 1848-ig; a forradalom után 1850—52-ben Trencsin megyei cs. kir. törvényszéki elnök; birtokosa a nemes-podhragyai jószágnak. Testvére

Károly 1838—41-ben Trencsin vármegyei főszolgabiró, a forradalom után 1852-ben Trencsin vármegye cs. kir. főnöke volt. Birtokos Klobusiczon. Egyetlen leánya Szidonia Sipeky Sándornak hitvese.

A családból a papi pályán is kettőt találunk: János 1803-ban pozsonyi, 1808-ban esztergami kanonok lett, meghalt Pozsonyban 1809. dec. 31-én. [1])

József szemczi plebános, született Talloson 1782. mart. 9-én.

Flóris 1842-ben Nyitra megyében esküdt volt.

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis 181

A család czímere — mint azt Piacsek János eszt. kanonok viselte — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon fekvő arany koronán könyöklő kar, kezével egy sas-szárnyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között fehér galamb áll, csőrében zöld gallyat tartva.

Piakovits család. Mária-Terézia királyasszonytól 1751-ben nemesíttetett meg.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér vártorony, elől kapuval és két ablakkal, rovátkolt tetején arany nyelű aranyezüst zászló leng, közepén veres kereszttel. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez hasonló vártorony és azon a zászló látszik. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [1]

Piber család. *Lásd Pyber cs.*

Pidoll család. Quittenbachi Pidoll Károly az 1836. évi országgyülésen a honfiusitott nemesek közé bevétetett. [2]

Pierer család. (Hodosi.) Közűlök József 1787—1803. körül győri kanonok, és tinnini czimz. püspök volt.

Pierstl család. Pierstl Mátyás 1741-ben kapta czímeres nemes levelét M. Terezia királyasszonytól. [3]

Czímere jobbról balra húzott vonal által kétfelé osztott paizs, a jobb oldali háromszegű udvar kék, a baloldali vörös, a paizs alját zöld tér foglalja el, melyen az előtérben arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, és első jobb lábával ezüst hegyű és tollú három vörös nyilat tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A nemesség szerzőnek utóda Mátyás táblabiró szül. 1760-ban, lakott Korponán, hol szép curialis birtoka volt, és mint tehetős ember számos szegény gyermeket saját költségén neveltetett, szegények, árvák istápja volt. Meghalt 1838-ban kora 78. évében. Benne családja kihalván, vagyonát nővére Pierstl Terézia Szmrcsányi Istvánnétól származott unokáira Stummer Ferencz gyermekeire hagyta.

Piestyánszky család. Nyitra vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Piestyánszky János és György testvérek kapták III. Ferdinand királytól Bécsben 1651. august. 2-ikáról keltezve, mely armalis levél 1652-ben (feria 2-da prox. post Dnicam 2-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tom. IX.
[2]) 1836. évi 48. törv. czikk.
[3]) Collect. herald. nro 288.

dam festi Epiphaniarum Nitriae) Nyitra vármegyének közgyülésén [1]) kihirdettetett.

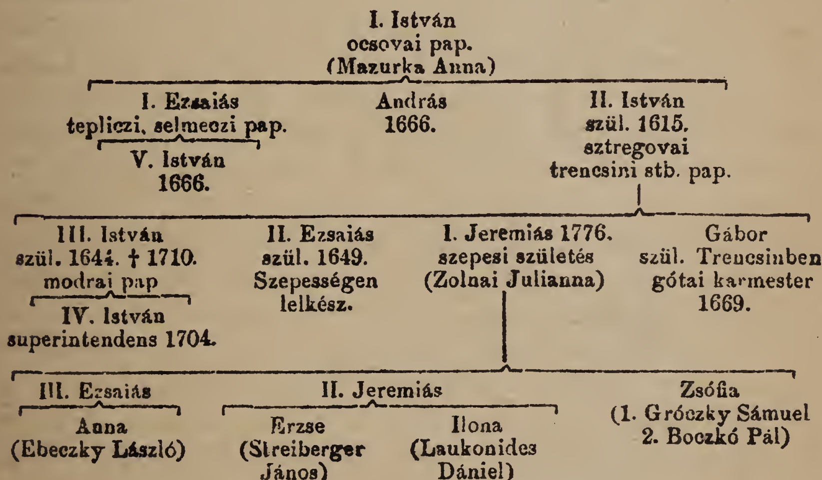
1766-ban élt a családból N.-Szombatban János, kinél az eredeti nemes levél is tartatott.

Lajos 1787-ben a m. kir. helytartóságnál kiadói segéd volt.

Pikó család. Pikó Demeter előbb II. Rákóczy Ferencznek ezredese, [2]) aláirta a kuruczok részéről 1711-ben a szatmári békeszerződést, [3]) és 1712-ben III. Károly király által czímeres nemes levéllel jutalmaztatott. [4])

Czímere következő: a paizs arany udvarában zöld téren száguldó fekete mén, melyen vörös nyereg-takaró fölött pánczélos sisakos vitéz ül, jobb kezében vörösfehér szinű zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között két zászló leng, a jobb oldali fehér, a bal oldali vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pilarik család. Nagyobbára ágost-evang. lelkészek voltak tagjai. A XVI. század végén élt Pilarik I. István Zólyom megyében ocsovai pap, kinek neje Mazurka Anna volt, s kivel következő családfát alkotott:

[1]) Alvinczy Péter személynöki itélőmester és egyszersmind Nyitra vármegye jegyzője által.

[2]) Szirmay C. Zempl. not. hist.

[3]) Kovács János krónika II. r. 98. l.

[4]) Collect. herald. nro 703.

I. Istvánnak, ki ocsovai pap volt, fiai I. Ezsaiás, András és II. István. Közűlök

I. Ezsaiás 1666-ban Wittembergben tanúlt, hol a bölcsészet mesteri czimét nyerte, haza jövén Tepliczen, utóbb Mátéfalván lett pap; 1676-ban értekezést adott ki „De persecutione verae Ecclesiae", A hazán kivül halt meg. [1]) Fia volt V. István.

András Mátéfalván született, 1666-ban Wittembergben tatanult. Gyermekeit nem ismerjük.

II. István született 1615-ben, szintén Máté- vagy Mátyásfalván, 1639-ben zólyomi, 1645-ben sztregovai, 1649-ben liptó-szentandrási lelkész, majd Trencsinben Illésházy udvari papja volt. Egyéb viszontagságait eléadják életirói. Gyermekei voltak: III. István, II. Ezsaiás, Gábor, és I. Jeremiás. Ezek közűl

III. István Maczdorfon a Szepességben szül. 1644-ben, lelkészkedett N.-Szombatban, Modorban stb. Meghalt 1710. kora 67. évében. Fia IV. István 1683-ban selmeczi pap, 1704-ben bányakerületi superintendens lett. [2])

II. Ezsaiás Liptó-szent-Andráson szül. 1649-ben, [3]) Wittembergben járt 1675-ben. [4]) Haza jövén Szepesben volt lelkész.

Gábor Trencsinben született, élt még 1669-ben is, külföldre szakadván Gothában udvari karmester volt.

I. Jeremiás a Szepességen született, 1776-ban Wittembergben járt. [5]) Neje Zolnay Julianna volt, kitől gyermekei II. Ezsaiás, II. Jeremiás és Zsófia előbb Groczky Sámuelné, utóbb Boczkó Pálné.

II. Ezsaiásnak leánya Anna Ebeczky Lászlóné volt.

II. Jeremiásnak szintén csak a táblán látható leányai maradtak.

E családfán nem találjuk azon Jeremiást, ki a XVI. század közepén Német-Prónán élt. [6])

Továbbá nem tudjuk, ki fia volt János, kiről Czwittinger és

---

[1]) Czvittinger Hungaria litterata p. 303. Klein, Nachrichten von den Lebens Umständen evang. Prediger. II. 299.

[2]) Ugyan ott 260—287. és Bartholomaeides Memoria Ungarorum 168. — Horányi Memoria Hungarorum III. 78—86.

[3]) Klein szerint 1650-ben.

[4]) Bartholomaeides, 181. Klein I. 274.

[5]) Ugyan ott 184. Klein I. 391.

[6]) Bartholomaeides id. m. 156.

Klein munkáikban mint ocsovai lelkészről emlékeznek; e Jánosnak nejétől Földváry Juliannától utódait a következő táblázat mutatja:

János
(Földváry Julia)

Éva (Hlavács György) | Zsófia (Vlkolinszky Mátyás) | Mária (Hartmann mkép Erős Márton) | Mihály

Mihály gyermekei: Kata † | Julia † | Polexina (Bader János)

A család nemesi eredetéről semmi adataink nincsenek, de hogy a táblázaton álló I. Jeremiás, és János ivadéka nemesi jogokban részesült, azt beházasodások által nyert birtokos voltuk mutatja.

Pilaszenovich család. Bács vármegyei nemes család, czímeres nemes levelét Pilaszenovich Jakab, Fülöp, István és János 1741. octob. 22-én nyerték Mária Terézia király asszonytól. [1])

Czímerök jobbról rézsutosan (diagonaliter) vörös és kék udvarra osztott paizs, melyben zöld téren természetes szinű daru áll bal lábán, jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü kar arany markolatú kardot villogtat. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Bács-Bodrog vármegyében József 1830-ban esküdt, János 1840-ben tisztb., 1844-ben rendszerinti alszolgabiró, Jenő 1861-ben szintén alszolgabiró volt.

Pilényi (Nagy) család. E családról már e munka VIII. kötete 53. lapján volt említés téve. Azokhoz adhatjuk még a következőket:

Régebben s utóbb is nagyobbára a család Pilényi és Pilinyi nevet viselt.

1601-ben Pilinyi Anna Kun Gáspár özvegye.

1622-ben Pilényi Benedek Pest vármegyében Szele, Györgye és félegyházi birtokrészeit, melyeket zálog-czímen Dubraviczky Istvántól szerzett, 600 frtért Litassy Istvánnak szerződésileg átadja. [2]) Ugyan e birtok iránt Dubraviczky Litassy Istvánnal szerződik 1623-ban. [3])

Még a XVII. században a Pilényi család kihalván, már 1731-ben ennek, valamint a Barius családnak magvaszakadtán Jeszenszky Mihály Nógrád megyei Pilény helységben azok birtokrészeikbe beiktat-

[1]) Collect. herald. nro 201.
[2]) Sz.-benedeki Convent fasc. 3. nro 24.
[3]) Ugyan ott fasc. 6 nro 9.

tatik, azonban ellentmondtak Géczy Anna előbb Wattay István, utóbb Róth Ádám hitvese, Zolnay Judit Gyürky István felesége stb. [1])

Pilisy család. (Pilisi.) Szabolcs, Szatmár és Zemplin vármegyei nemes család.

Szatmár vármegyében Pilissy Boldizsár és János 1460-ban Iriny helységben, Bertalan pedig 1466-ban Mező-Petri helységben részbirtokaikra adományt vittek. [2])

Zemplin vármegyében birtokos a család Barancs, Kazsú, Kohány, N.- és K.-Azar, Cselej, Örös, N.- és K.-Rozvágy, és Cséke helységekben.

P. Menyhért 1828-ban Zemplin vármegye aljegyzője volt.

Piller család. (Mérki.) Sáros vármegye egyik kitünőbb nemes családa. A család birtokában lévő okiratok szerint Piller József a XVII. század végén a Nádasdy ezredben kapitány volt, és állitólag 1686-ban Buda ostromában vett részt. Meghalt 1722-ben. Nejével Vass Erzsébettel, ki 1730-ban múlt ki, nemzé fiát II. Józsefet. Ez — mint a családi táblázaton áll — huszár őrnagy volt. 1757-ben augustusban Mária-Terézia király asszonytól czimeres nemes levelet nyert, [4]) mely szerint czímere — mint itt a metszvény is mutatja — függőlegesen két felé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvar bal oldalából egy koronás kétfejű fekete sasnak fele test része látszik, a baloldali kék udvarban hármas zöld halmon arany koronából három szál arany búza-kalász emelkedik fel, fölötte arany nap és ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén

---

[1]) Szentbenedeki Convent capsa II. Fasc. 4 nro 6.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 30. 31.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 236 237. 274. 279. 280. 291. 329. 331.

[4]) A Liber regius szerint I. Collect. herald. nro 72.

három arany búza-kalász emelkedik fel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete.

II. József, ki 1761-ben meghalt, nejével Puky Annával (mh. 1765.) három fiat nemzett, úgymint Márton-Józsefet, Leopoldot [1]) és Andrást, [2]) kik mind a hárman kincstári szolgálatban álltak. Ezek közűl:

Márton-József Mária-Terézia király asszony alatt 1760-ban a sóvári kincstári urodalomban inspector, utóbb cs. kir. tanácsos és a sóvári kamarai uradalom igazgatója 1770-ben. Igen szivélyes barátságban állott gróf Grassalkovics Antallal az akkori kincstári elnökkel, mint a család levelei mutatják. Hűséges érdemei jutalmául királyi adományt nyert 1764-ben Sáros vármegyében a már birt Mérki birtokra, honnan a család előnevét irja, és továbbá Zsegnye, Szentes-Dubrava, és Peklén (azóta Piller-Peklén) birtokra. Meghalt 1770-ben Bécsben. Neje báró Schmid Ilona volt, ettől egyetlen fia

I. Ignácz, ki 1782b-en halt meg, nejétől Zombory Borbálától (mh. 1815.) egy leánya Erzsébet Berthóty Antalné maradt, és egyetlen fia

II. Ignácz Sáros vármegye alispánja és 1808-ban országgyülési követe volt. Meghalt Pillér-Peklénen 1820-ban. Két neje volt. az első Dessewffy Zsuzsanna, megholt 1795-ben, kitől egyetlen leánya Borbála meghalt 1855-ben; második neje lipóczi Keczer Borbálatól, ki mint özvegy 1838-ban múlt ki, kilencz gyermeke maradt, mint következnek:

1. László szül. 1799-ben; Sáros vármegyének alispánja és az $183^2/_6$. $1839/_{40}$, és 1844. évi országgyülésen követe. Meghalt 1860-ban. Feleségétől Péchy Ernesztinától (ki 1853-ban meghalt) három gyermeke közűl József volt nemzetőri főhadnagy, 1861-ben Sáros vármegye alszolgabirája. Gyermeke a táblán látható.

2. Imre a nádor-huszár ezredben alezredes, és a magyar kir. testőrségnél őrmester és tanár. Nőtlen.

3. István czimzetes kanonok és alesperes.

4. Gedeon szül. 1808-ban, Sáros megyénél kezdvén pályáját, legutóbb alispány, és az 1848. valamint 1861. évi országgyülésen képviselő volt. Nejétől Jekelfalussy Annától gyermekeit a táblázat mutatja

5. János honvéd ezredes volt 1848-ban.

6. Tamás székely huszár ezredbéli őrnagy, István nádor főher-

---

[1]) 1760-ban Kassán a sóvári uradalomban perceptor volt.

[2]) 1760-ban Szucsányban a sóvári kamarai uradalomban distractor.

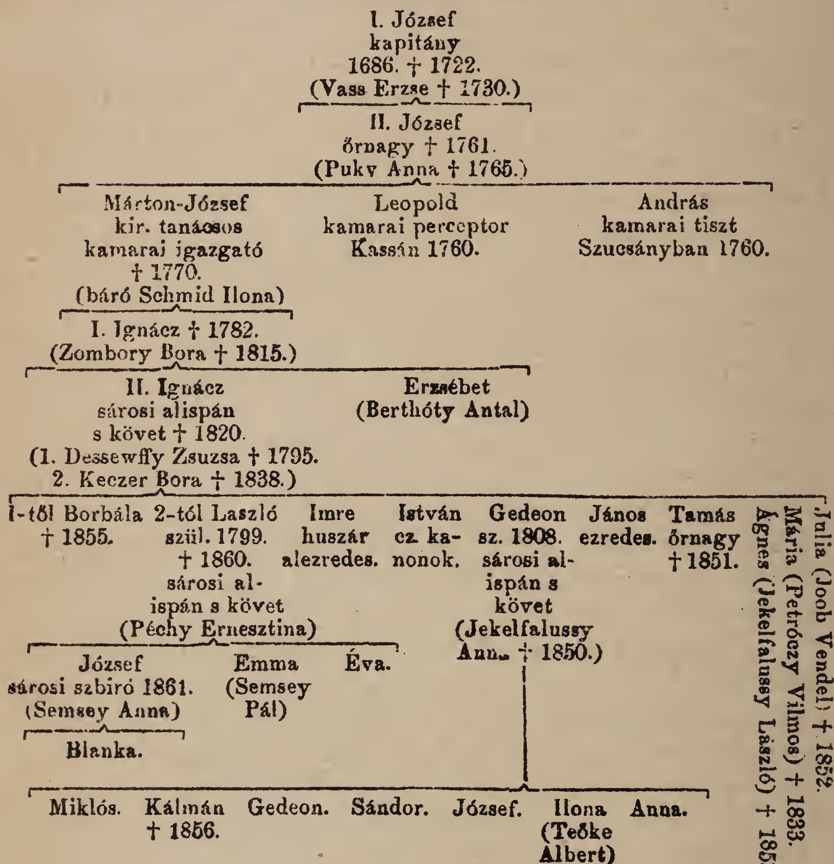
czeg segéd tisztje, és a nagyherczegi oldenburgi rend vitéze, meghalt 1851-ben.

7. Ágnes Jekelfalussy László hitvese, meghalt 1853-ban.

8. Mária Petróczy Vilmosné, meghalt 1833-ban.

9. Julia Joób Vendelné, meghalt 1852-ben.

A család leszármazási táblázata következő:

Pillich család. Pillich Tamás 1716-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [1])

Czímere négyfelé osztott paizs, melyek között egy ovai alakú kisebb vért foglal helyet, annak vörös udvarában zöld téren fehér battyú áll; a paizs 1. és 4. fekete udvarában kettős farkú oroszlán ágaskodik; a 2. és 3-ik kék udvarban zöld tér fölött fehér lovon, zöld

[1]) Collect. herald. nro 461.

nyereg-takarón magyar vitéz ül, vörös nadrágba, dolmányba öltözve, lábán sárga csizma, derekán arany öv, fején prémes kalpag van, a 2-ik udvarbeli kezében fegyverét fölfelé tartja, a 3-ik udvarbeli pedig kisütött karabélyával czéloz. A paizs feletti sisak koronáján széterjesztett szárnyakkal fehér hattyú áll, két bivalyszarv között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan fekete-arany, a másik ezüstvörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pillich család. 1760-ban ismét egy Pillich, névszerint János nyert Mária-Terézia király asszonytól czímeres nemes levelet. [1]) Ennek czímere a paizs kék udvaraban hármas zöld halmon jobbról ágaskodó oroszlán, balról grif, mely első jobb lábával kivont kardot tart, mindkettő egymással szemközt viaskodni látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között kiemelkedő pánczélos sisakos vitéz, jobb kezével buzogányt tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Nevök Pilich-nek is iratott.

Pillmann család. Pillmann István 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett a czímeres nemesek sorába. Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik osztály kék udvarában arany nap ragyog; a 2. és 3-ik osztály arany udvarában hármas zöld halom középsőjén arany korona ragyog, és azon piros lábú fehér gólya áll, piros csőrében kigyót tartva. A paizs feletti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany markolatú meztelen kardján zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Pilnauer család. Pilnauer Jánost 1601. april 2-án Prágában Draxler Mihály részére kelt czímeres nemes levélben nemesítette meg Rudolf király, és a nemes levél Soprony vármegyében 1602. „Sabbatho prox. post Dominicam Quasimodo“ kihirdettetett. [3])

Pilva család. (Máskép báró Sola Pilva). Báró de Sola Pilva Mihály 1724-ben nyert czímeres levelet III. Károly királytól. [4])

Czímere következő: a paizs négyfelé van osztva, az 1. arany udvarban vörös kereszt, vagy is sz. Jakab katonai rendje áll; a 2-ik kék udvarban ezüst vártorony áll, melynek alól ajtaja, és feljebb ablaka van, abból emberi kar nyúlik ki, markában krisztusi feszületet tartva; a torony tetején három kisebb torony áll; a 3-ik vörös udvarban termé-

[1]) Collect. herald. nro 103.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[3]) Soprony sz. kir. város levéltárában van az eredeti.
[4]) Collect. herald. pag. 117. és Adami Scuta gentil. tomo IX.

szetes szinű tehénfej látszik; a 4-ik arany udvarban a szent vallatas (inquisitio sancta) fehér keresztje látható; a paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, melynek kék udvarában alúl ezüst vártorony látszik, a felett háromszegü vörös karbunkulus kő, melyet két oldalról két arany oroszlán tart; följebb ezüst félhold, és a felett lángot eresztő gránát golyó látszik. A paizs feletti bárói korona, azon ismét két koronás sisak áll, a jobb oldaliból arany, vörös, fehér, kék strucztollak lengenek; a másodikból két kék elefánt ormány között pánczélos kar nyúlik fel, kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Pilsberger család. Eléfordul a Czobor családnál, Pilsberger Farkasnak neje éleskői Czobor Felicitás volt, ennek leánya Anna Bakics Péterhez ment férjhez. *Lásd Czobor család.*

Pilta család. Borsod vármegyében lakozik. Nemességét I. Ferencz királynak köszöni, ki Pilta Mihályt és Jánost 1794-ben czímeres levéllel ajándékozta meg. [1])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban balról jobbra rézsutosan vont fehér szelemen látszik, az előtérben balfelé fordult oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva; fölötte növő ezüst félhold ragyog. A 2. és 3-ik arany udvarban egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal. A paizs feletti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig ezüst, félig kék, a másik félig fekete, félig arany, egy természetes szinű oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

Pinczés család. Mikor kapta nemességét, meg nem mondhatjuk. Czímere a paizs vörös udvarában hátulsó lábain álló arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs közepén vizirányosan kék szelemen vonúl át az oroszlánt mintegy ketté metszve, és ezen szelemenen három fehér galamb repül egymás után. A paizs feletti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között piros lábú és csőrű fehér galamb áll, csőrében zöld olajfa ágat tartva. Foszladék jobbról aranyveres, balról ezüstkék. [2])

Pinka család. Trencsin megyei czímerleveles nemes család; a czímeres nemes levelet Pinka János nyerte Leopold királytól, és 1676-ban Trencsin megyében kihirdettetett. Egy ága Minka nevezetet vett fel.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Ugyan ott.

Pinke család. (Kis-kéri.) Közülök István született 1771. dec. 8. Győrött, 1838-ban Esztergam város tanácsnoka, s egy izben országgyülési követe volt.

Pinkóczy család. Szatmár vármegyei nemes család. Pinkochi Bichon Istvánt 1403-ban a leleszi convent kirablói közt találjuk.

Pintár család. Pintár Ferencz 1712-ben III. Károly király által emeltetett nemességre.[1]

Czímere tojásdad alakú paizs négy udvarra osztva, egy közép kisebb koronás vérttel, melynek vörös udvarában fehér rózsafej látszik. A paizs 1. és 4-ik arany udvarában zöld halmon fekete sas áll, egyik fölemelt lábával a felsőbb udvarban egy nyilat, az alábbiban pedig három tüzes nyilat tart. A 2. és 3-ik kék udvarban arany grif ágaskodik, a felsőbbi három, az alsóbb egy nyilat tartva. A paizs feletti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló grif emelkedik ki, első jobb lábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Pintér család. (Szentkirály-szabadjai). Veszprém, Soprony vármegyei nemes család. Szentkirály-szabadjai részbirtokára 1703. mart. 29-én Bécsben kelt adományt nyert I. Leopold királytól.

Pintér György 1718-ban april 29-én Soprony vármegyétől Nemeskéren kelt nemesi bizonyitványt kapott.

Ugyancsak Soprony vármegye előtt 1760-ban aug. 18-án Pintér Ignácz hirdetteté ki nemességét.

Benedeknek fia volt György, (tán a följebbi) Györgynek fia volt István, ki 1752. mart. 20-án Veszprém vármegyétől vett ki nemesi bizonyitványt.

Tán e család nemesi czímere a következő: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali kék udvar alján hármas ezüst halmon egy arany sasszárny lebeg, a baloldali vörös udvarban arany szegélyű mellvas látható. A paizs feletti sisak koronáján jobbról vörös zászló leng, balról arany sasszárny lebeg. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pintér család. (Legenyei). Zemplin vármegyei nemes család. E család törzse volt azon Pintér Benedek, ki 1574. 1576-ban Balassa Jánosnak Kékkő várában számtartója, saját beleegyezésével bizonyos számadásbéli vád ürügye alatt a török rabok közé záratott,

[1]) Collect. herald. uro 704.

és ott egy törököt a vár titkos feladására izgatott, a váltság megszerzésének ürügye alatt haza bocsátott török rab megérkeztén a küldött csapattal, miután ezek közűl Pintér és társai által néhányan kötelen felvonattak, az előre kiszámolt csel szerint foglyúl estek, az ostromra jött török csapat pedig kudarczczal kénytelen volt haza menni. [1])

E Pintér Benedeknek utóda volt Pintér Márton 1693-ban Zemplin vármegye jegyzője, [2]) ki 1720. Zemplin megyében Legenye helység nagyobb részét legenyei predikatummal együtt III. Károly királytól adományban nyerte. [3])

Mártonnak utódai birtokosak e század elején Zemplin vármegyében Legenyén, hol családi sirboltjok is van, továbbá Ruda-Bányácska, Kis-Ujlak helységben és a körtvélyesi pusztán. [4])

Tán e családból származott Pintér Pál is, kinek neje Kecskeméthy Krisztinától leánya Pintér Karolina Blaskovich Sándorné meghalt Pesten 1848. máj. 4-én. [5])

Pintér családról ismeretes előttem még a következő két rendbeli nemzékrend.

Pintér János
(Bohunka Anna)
György

Anna (Szloboda Mihályné)	Zsuzsa.	Teréz.	Mária.

Ezen családfa — úgy látszik — Hont megyei ágazatot mutat. A másik következő:

Pintér József (Nikházy Erzse) — András — Katalin (ürményi Nagy Andrásné)

Pintérházy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik. [6])

Pinzes család. (Zalai.) Kihalt család, említés van róla oklevélben, mely látható Kaprinai Mss. B. tomo 50. pag. 63.

---

[1]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiadás 353. lap.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 200.

[3]) Ugyan attól C. Zemplin not. top. 267.

[4]) Ugyan ott 249. 284. 286.

[5]) Pest városánál tanácsos volt Pintér György egyszersmind Bács vármegyei táblabiró, ki 1823. jul. 15-én kora 60. évében halt meg. Nejétől adonyi Adonyi Zsuzsannától négy leánya maradt. Azonban ennek nemességéről mit sem tudunk.

[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

Piret család. (Bihaini). Bihaini báró Piret Lajos cs. k. aranykulcsos, altábornok, Leopold rend középkeresztese 1827-ben a 44. törvényczikben honosított magyar nemesnek befogadtatott, azonkan a szokott dij le nem fizetése miatt 1830-ban a 17. törvényczikkben kitörültetett, míg végre időközben is — mint a törvényczik mondja — jeles érdemeket szerezvén, az érdeklett honfiusitási dij nekie elengedtetett, és az 1840. évi országgyülésen az 50. törv.-czikben ismét honfiusított nemessé befogadtatott.

Pirichey család. Szatmár vármegye kihalt családa. 1327-ben élt Pirichey Márknak fia Miklós. [1]) 1456-ban Kis Pirichey János és Jakab kir. adományt nyertek Tatárfalva helységben részbirtokaikra. [2])

1487-ben Pirichey Barnabás Zsarolyán helységbeli részbirtokára kapott kir. adományt. [3])

Pirolt család. Pirolt Mihály és Ignácz 1725. oct. 16-án III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [4])

Czímere következő: a paizs jobbról balra rézsutosan vont arany szelemen által két udvarra oszlik, a szelemenben egymás után sorban három cseresznyefa érett gyümölcsökkel ellátva emelkedik, a felső és alsó kék udvarban egy-egy arany sárgarigó repül a középső fa felé. A paizs feletti sisak koronáján szintén sárga rigó áll, csőrében cseresznyefa galyat tartva, és azon három cseresznye piroslik. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [5])

Tán e család azonos a Pest megyében Áporka helységben lakozó Pirót nevezetű nemes családdal.

Piroska család. Heves vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Piry család. (F.- és alsó-piri). Hont vármegye egyik legrégibb nemes családa, melynek hajdán birtoka volt Pir helység, most Pér puszta Sipek szomszédságában; innen vette nevét és előnevét a család, mely név azonban gyakran tán magyarosb kiejtéssel Péri-nek is hangoztatott.

---

[1]) Szirmay Szatmár vármegye II. 36.
[2]) Ugyan ott 211.
[3]) Ugyan ott 218.
[4]) Collect. herald. nro 322.
[5]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

1483-ban Piry Bertalan Kelecsény végett perbe idéztetett többeket.

1508-ban Piry András a nógrádi nemesi fölkelésnél mint hadnagy szerepelt. [1])

1585-ben Piry Györgynek özvegye Veronka Domanik helységbeli három házhely miatt perel Szúdy Albert ellen. [2])

Jelenleg a család Nógrád megyében székel és Ebeczken birtokos. A Nógrád megyei 1734. és 1755. évi nemesi összeirásban eléfordúl Piry István, ki talán első volt Nógrád megyében a család tagjai közűl.

A mult század végén élt szintén Piry István, (tán ugyan azonos a följebbivel) kinek Rákóczy Annától született és 1818-ban élő gyermekeit a következő táblázat mutatja:

Piry István
(Rákóczy Anna)

Márton	Antal	Ferencz	Anna	Kata
(Divéky Bora)	1818.	1818.	(Zaáry János)	(Balogh Andrásné)

A följebbi Istvánnak utódai közűl László 1826-ban Nógrád vármegye rendszerinti esküdtje. Jelenleg János Ebeczki közbirtokos 1848. előtt és 1861-ben Nógrád megyének volt rendszerinti esküdtje és alszolgabirája.

Egy ág Somogy vármegyébe szakadt, t. i. Ebeczkről Ignácz, kinek fia József 1836. sept. 1-én Nógrád megyében kétségtelen nemességéről bizonyitványt nyert. [3])

Egyébiránt e kötet végén tán a családtól nyerendő adatok alapján teljesebb családfát mutathatunk fel majd.

Czímerök a paizs kék udvarában hármas halmon ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart, a paizs feletti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva.

Ezek szerint e Piryektől különböző család lehet azon Piry család, melyből Miklós és Mihály 1707-ben I József királytól nyertek czímeres nemes levelet, [4]) és ilyen czímert: a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon magyar vitéz ül, vörös rubába öltözve, lábán sárga csizma, fején prémes kalpag, vállán nyuszt kaczagány, nyeregtakarója zöld, jobb kezével vörös zászlót, a ballal a kantárt

[1]) Lásd Történelmi tár XI. köt. a végén.
[2]) Sz.-benedeki Convent Prot. CC. pag. 18.
[3]) Megyei jegyzőkönyv 1411. száma alatt.
[4]) Collect. herald. nro 775.

tartja. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával lándzsát, a ballal kivont kardot tartva Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Piskolthy család. Piskolthy család Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [1])

Pisky család. (Piski). Hunyad vármegye egyik régi kihalt eszláda. Nevét az 1849. évi csatáról nevezetes Piski helységről vette.

1426—1461. időközben éltek Piski Péter, Albert, Miklós. 1461-ben P. Miklós és Péternek özvegye a váradi káptalan előtt egymás elleni percik elhalasztására nézve szerződésre léptek. [2])

1544-ben P. György nejének Dombai Margitnak részére a váradi káptalan előtt végrendeletet tesz piski, piskilaki és tótlaki jószágaira nézve. Ez éven túl a család neve elé nem fordult, valószinűleg e században kihalt. Egykori jószágait a Barcsay család birja.

Pistáky család. (Bongárdi.) Doboka vármegyében diszlett a XVI. században, midőn 1566—68-ban Lukács azon megye jegyzője, utóbb ügyvéd s bongárdi birtokos volt. [3])

Piukovics család. (Ó-moroviczai). Bács Bodrog vármegyei nemes család. Nemességét Piukovics János nyerte 1741. octob. 28-án M.-Terézia király asszonytól. [4])

Czímere következő: a paizs kék udvarában zöld téren arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany buzogányt tartva. A paizs felső részében vörös szelemenen ezüst csillag és félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, ezüst gombos vörös ruhában, arany övesen, fején prémes vörös kalpag, s azon barna forgó van; jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

Piukovics Antal-István 1793-ban Bács vármegye al-adószedője és Matteovich pusztabeli közbirtokos volt.

Dániel ugyanott 1828-ban alszolgabiró, 1830-ban főszolgabiró, utóbb (1837-ben) táblabiró, lak. Szivaczon.

Ágoston 1836. tisztb. jegyző, 1840-ben alszolgabiró, 1844-ben főszolgabiró volt.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.
[2]) B. Bornemisza levéltárból közli Török A.
[3]) Hodor Doboka várm. 210. és 454.
[4]) Collect. herald. nro 202.
[5]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

Demjén 1836-ban csendbiztos, 1744-ben biztos, 1847-ben al-adószedő volt.

Mihály 1844-ben al-, 1847-ben főügyész.

József 1847-ben biztos.

Egyik Józsefnek, kinek 1829-ben neje dömötöri Németh Katalin, gyermekei Victor, Karolina.

Plachy család. Eredetileg Hont vármegyei család, elszármazva innen a szomszéd Nógrád, Zólyom, Pest, Heves megyékbe is. Hont vármegyében fekszik az ősi fészek Nemes-Varbók helység, honnan a család előnevét irja. A nemességet 1699. nov. 21-én I. Leopold királytól nyerték névszerint Plachy Mátyás, János, Péter és Jakab testvérek, kik négy külön ágon terjeszték családjokat, mint alább a táblázaton látandjuk. A czímeres nemes levél első izben Hont vármegyének 1700. évi január 5-én Selmeczen tartott közgyülésen hirdettetett ki.

A négy testvérektől a leszármazás következő :

I. tábla

Plachy N.

Mátyás 1699. ns. (Mestrovics Zsófia)	János 1699. (Kutik Kata) *Folyt. II. táblán.*	Péter 1699. (Oszlánez Erzse) *Folyt. III. táblán.*	Jakab 1699. (Martinkin Erzse) *Folyt. IV. táblán.*

Mátyás gyermekei:

Pál.	I. György 1755. N.-Kürtösön (Benicz Anna)	István.	Kata.

I. György gyermekei:

Ádám.	Ferencz.	Teréz.	István (1. Scherer Anna 2. Streiberger Julianna)	Éva.

István gyermekei:

Anna.	Mária (Papp Pál)	Ferencz (Rosnyai Lidia) lak. Ebeczken.	Julianna (Tarcsányi Ezechiel)	Dániel Bátorfalubau (Liszka Klára)

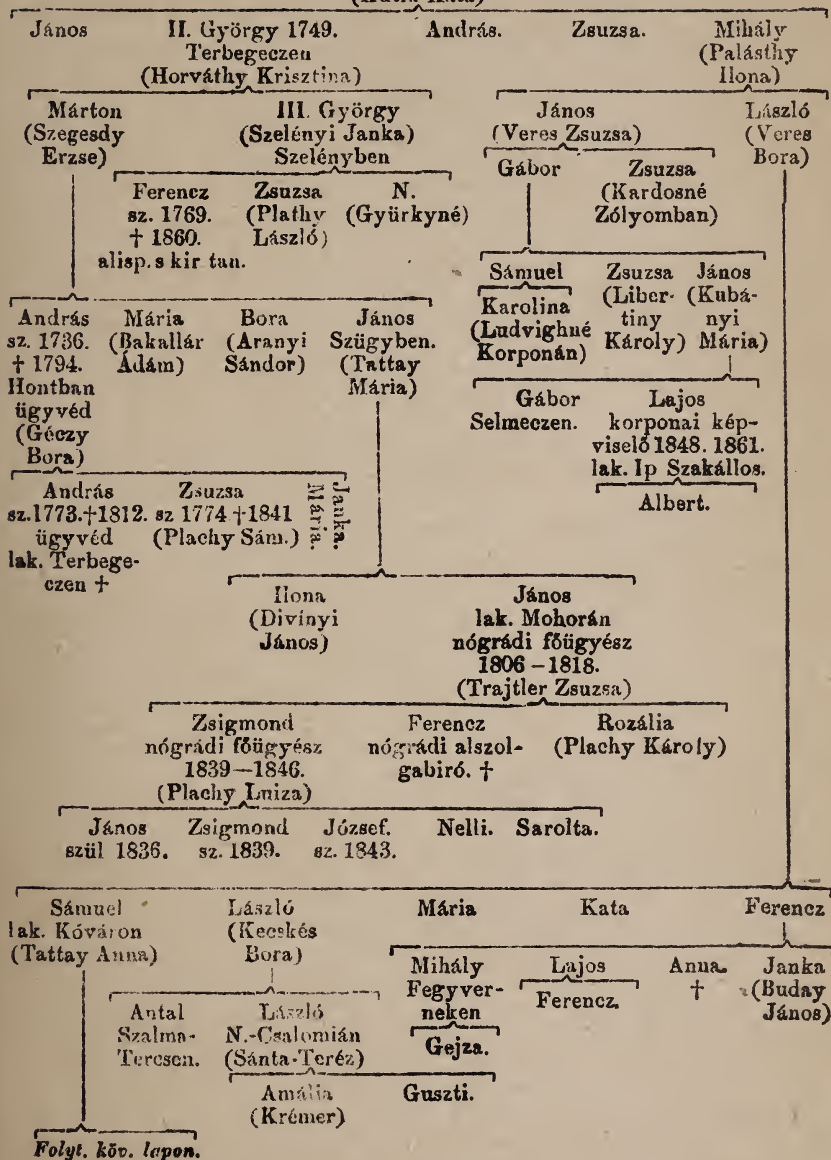
Ferencz gyermekei:

Gyula szül. 1840.	Kata sz. 1847.	Lajos sz. 1851.	Erzse sz. 1856.

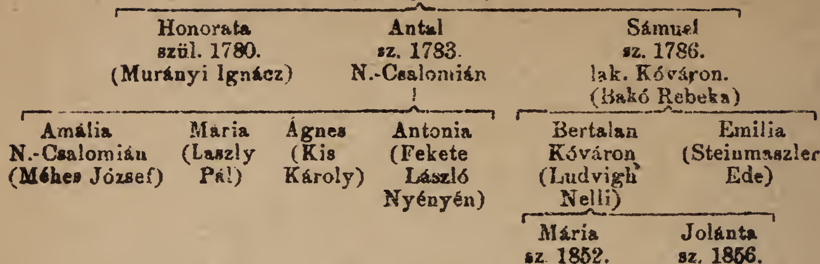
Dániel gyermekei:

Erzse sz. 1837.	Kálmán sz. 1839.	István sz. 1841.	Mária sz. 1849.	Endre sz. 1855.	Imre sz. 1857.

II. tábla.

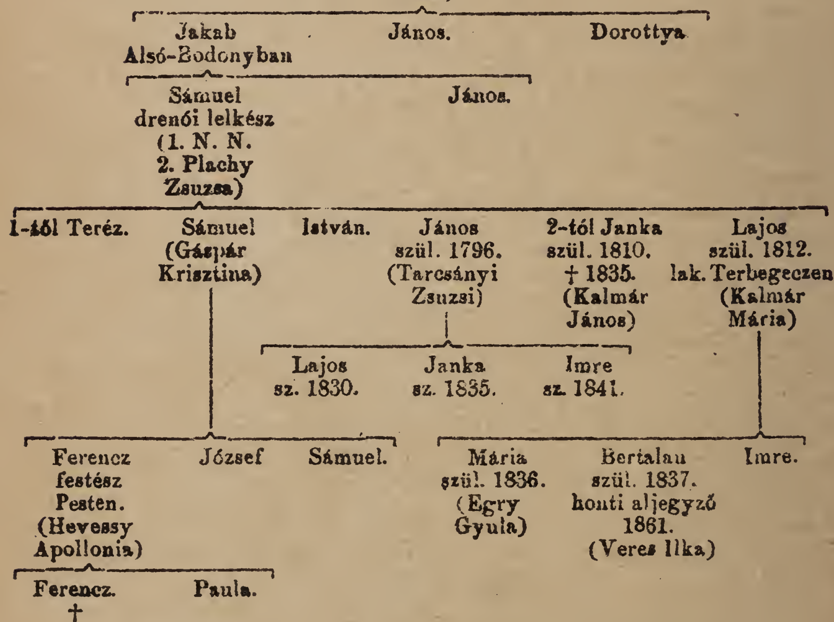

Folyt. köv. lapon.

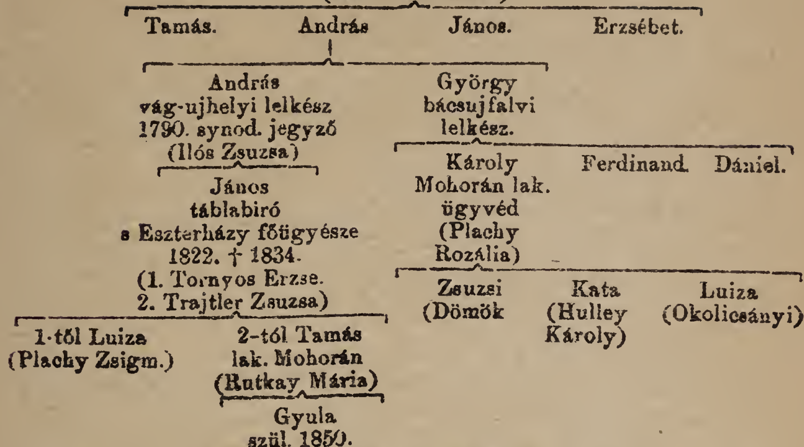
Sámuel, *ki az előbbi lapon.*
lak. Kóváron
(Tattay Anna)
Honorata
szül. 1780.
(Murányi Ignácz)
Antal
sz. 1783.
N.-Csalomián
Sámuel
sz. 1786.
lak. Kóváron.
(Bakó Rebeka)
Amália
N.-Csalomián
(Méhes József)
Mária
(Laszly
Pál)
Ágnes
(Kis
Károly)
Antonia
(Fekete
László
Nyényén)
Bertalan
Kóváron
(Ludvigh
Nelli)
Emilia
(Steinmaszler
Ede)
Mária
sz. 1852.
Jolánta
sz. 1856.

III. tábla.

Péter, *ki az I. táblán.*
(Oszláncz
Erzse)
Jakab
Alsó-Bodonyban
János.
Dorottya.
Sámuel
drenói lelkész
(1. N. N.
2. Plachy
Zsuzsa)
János.
1-től Teréz.
Sámuel
(Gáspár
Krisztina)
István.
János
szül. 1796.
(Tarcsányi
Zsuzsi)
2-tól Janka
szül. 1810.
† 1835.
(Kalmár
János)
Lajos
szül. 1812.
lak. Terbegeczen
(Kalmár
Mária)
Lajos
sz. 1830.
Janka
sz. 1835.
Imre
sz. 1841.
Ferencz
festész
Pesten.
(Hevessy
Apollonia)
József
Sámuel.
Mária
szül. 1836.
(Egry
Gyula)
Bertalan
szül. 1837.
honti aljegyző
1861.
(Veres Ilka)
Imre.
Ferencz.
†
Paula.

IV. tábla.

Mint a táblázatok mutatják, a családnak legtöbb tagja Nógrád és Hont vármegyében székel.

Nevezetesebb tagjaik Ferencz (a II. táblán) ki 1769-ben született, és Hont vármegyénél kezdve hivatalos pályát, fokonként alispánságig emelkedett. Már 1788-ban a József császári rendszer alatt törvényszéki ülnök volt, 1812-ben másod, 1824-ben első alispány 1830-ig; utóbb királyi tanácsos. Meghalt 1860. nov. 13-án kora 90. évében.

Ugyan ez ágon idősb János 1806—1818-ig Nógrád megyének főügyésze volt, valamint fia Zsigmond ugyan az 1839—1846-ig, jelenleg herczeg Eszterházi uradalmainak főügyésze. Testvére Ferencz 1839-ben Nógrád megyei alszolgabiró volt, meghalt magtalanúl.

Lajos (a Mihály ágán) az 1848. és 1861. évi országgyülésen Korpona város képviselője.

Jakab vonalán a IV. táblán ifj. János előbb Nógrád megyei

tiszteletbeli aljegyző, 1818-ban tiszteletbeli főügyész, majd báró Balassa, utóbb herczeg Eszterházy uradalmainak 1822—1834-ig főügyésze. Első nejétől leánya Luiza az említett Plachy Zsigmond neje, második nejétől fia Tamás volt megyei tiszteletbeli alügyész, gazdag földbirtokos.

Nem találjuk a családfán azon Mátyást, (ki Mátyás unokájául iratik, tán Pálnak vagy Istvánnak fia volt) és kinek nejétől Jacobey Judittól leánya Plachy Erzsébet gyürki Gyürky Györgynek hitvese volt. [1])

A család czímere — mint feljebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjén vadgalamb (palumbes) áll, csőrében olajfa galyat tartva. Ugyan ilyen vadgalamb látható a paizs feletti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Placsintár család. Ősi székhelye Erdélyben Szamos-Ujvár, honnan Magyarországba is nevezetesen Békes vármegyébe átszármaztak. Legközelebbi ismert törzse Placsintár János, ki 1682-ben még akkor gyenge korú gyermekeinek Lukácsnak és Deodatnak (azaz Bogdánnak) elhagyásával is Bécs ostromlásakor a védelemben élete veszélyeztetésével érdemeket szerzett; nevezett fiai pedig utóbb Besztercze táján Erdélyben a dúló és pusztító rablók ellen küzdöttek, valamint Lukács 1735-dik év tavaszán a Békes megyében dúló Péró-féle fölkelés ellen is küzdött, és két pórlázadót saját szolgáival elfogva Flancho aradi várparancsnoknak kézbesített, mely személyes és atyjok által is szerzett érdemekért nevezett Placsintár Lukács és Deodat szamos-ujvári előkelő polgárok és tanácsnokok 1737. évi aug. 26-án III. Károly királytól s erdélyi nagyfejedelemtől czímeres nemes levélben nemesi rangra emeltettek és nemes levelök az 1737. évi sept. 5-én kezdett szebeni országgyülésen 1738. mart. 10-én kihirdettetett.

Lukács Békes vármegyébe telepedvén, többi között egyik fia Lázár 1752-ben nemességét Békes megyében is kihirdettette [2]); másik fia Antal pedig váradi utjában a rablók által megöletett.

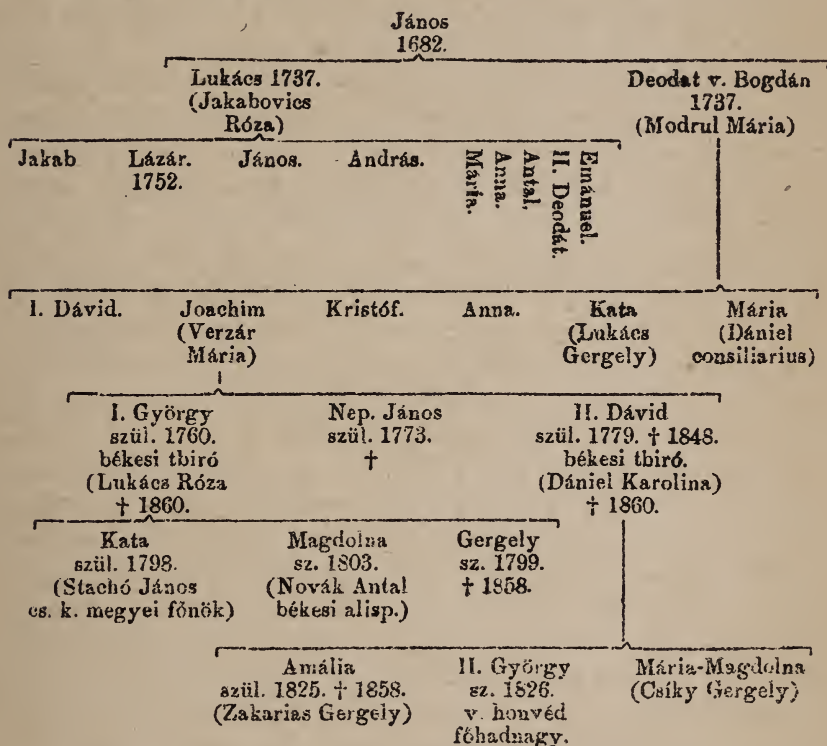
---

[1]) A Nógrád megyei 1755. évi nemesi lajstromban a család tagjai közül következők vannak beirva: Márton Becskén lakos, testvérével (cum fratre suo) ifjabb Istvánnal együtt. János és György laktak N.-Kürtösön; Gábor Ebeczken, ifj. György és István Bakón; ezek nagyobb részét is a táblázaton kijelelni bővebb adatok nélkül nem lehetett.

[2]) Megyei jegyzőkönyv 98. sz. a.

Deodatnak is Joachim fiától unokái Békes megyébe telepedvén, ezek nevezetesen I. György (szül. Szamosujvárt 1760.). Nep. János (szül. Szamos-Ujvárt 1773.) és II. Dávid (szül. Szamos-Ujvárt 1779. meghalt 1848.) valamint I. Györgynek fia Gergely (szül. Kétegyházán 1799. † Pesten 1858.) mint kétségtelen nemesek 1825-ben a Békes megyei nemesek közé beirattak. [1])

A családfa következő:

I. Lukács és Deodat a csatában elesett atyjoknak emlékére Szamosujvárt a barátok templomában a jobb oldalon sz. Antal tiszteletére oltárt emeltettek.

I. Györgynek Lukács Rozáliától gyermekei következők:

a) Katalin, Stachó János volt gyulai uradalmi, utóbb Békes megyei cs. kir. főnök, Ferencz-József rend vitézének (a ki meghalt 1851-ben) felesége.

b) Magdolna, kinek férje Novák Antal aranysarkantyús vi-

---

[1]) Jegyzőkönyv 319. sz. a.

téz, Békes megye $18^{32}/_{6}$. évi országgyülési követe, s közkedvességü alispánja, ki meghalt 1843-ban kora 46. évében.

c) Gergely számos évig viselt Békes megyénél hivatalt, meghalt Pesten 1858-ban.

II. Dávidnak Dániel Karolinától gyermekei:

a) Amália Zakariás Gergelyné.

b) II. György, ki 1848-ban honvéd főhadnagy, 1861-ben Békes megye r. esküdtje volt.

c) Mária-Magdolna Csiky Gergely felesége.

A család czimere a paizs sárga udvarában zöld tér fölött jobb felé néző, fehér lovon ülő magyar vitéz, kék magyar ruhában, fején vörös föveggel, jobb kezével kivont kardot, a balban kantárt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján válltól leszelt meztelen kar könyököl, markában kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék mindkét oldalról többszinü.

Planckh család. 1655-ben jul. 26-án Nógrád vármegye közgyülésén ifjabb Planckh Boldizsár bemutatván néhai méltóságos Széchy Györgynek néhai idősb Planckh Boldizsár valódi nemességéről szóló bizonyitványát, ennek alapján a fia, nevezett ifj. Boldizsár a kétségtelen nemesek sorába iktattatott. [1])

Plathy család. (Turócz-divéki és nagy-palugyai.) Liptó, Árva és Turócz vármegyék tősgyökeres adományos családainak egyike, melynek ősei mind a három nevezett vármegyébe egyszerre egy kir. adománynyal lettek birtokosokká. Árva megyében Nádasd (Tersztena) királyi község határától egész a lengyel szélekig terjedő Chimhovai majorságnak, Turóczban Divék, Alsó- és Felső-Kálnok és Albertfölde (vagy falva), Liptó vármegyében pedig a családi főszékhelyül választott és máig annak maradt Nagy-Palugya helységnek lett birtokosa, mely utóbbi idővel még az ipochházi (andaházi), és szentkereszti szomszéd birtokrészekkel is szaporodott.

Történelmi okmányos hitelességgel a család eredete a XIII. század végére [2]) vihető fel, miután az 1391-ben Bebek Imre országbiró

---

[1]) Nógrád várm. jegyzőkönyv 1655. évi 140. lap.

[2]) Némelyek ezen időn túl is tapogatva, a család ősét az 1228-ban élt wodichai gróf Istvánban keresik, de e nagy tévedésnek és csalódásnak véget vet azon régi történelmi biztos tudat, hogy ama wodichai gróf a Blagay máskép Ursini most is élő családnak törzse volt. *Lásd e munka II. kötet 116. lapját.* Lehet, hogy a Blagay névnek néha Plagay alakban is eléfordulása valamely a régi irás olvasásában járatlan kutató szemében Plathy-nak tünt fel.

által eszközlött liptói birtok vizsgálatkor [1]) a család akkor élő tagjai Nagy-Palugyára nézve Robért király 1317. évi oklevelét is fölmutatták, ez oklevél szerint az adomány-nyerők Othmar, Péter, Fülöp és Márton mesterek, mindnyájan Marceusnak fiai voltak; ennélfogva Marceus életkora vissza a XIII. század végére mintegy az 1270. évre vihető.

Mielőtt Marceusról és fiairól a fenmaradt okmányok foglalatát tovább elésorolnám, meg kell említenem, hogy egyik család történetirónk [2]) jegyzete szerint a Plathy család törzse Leonhard volt, ki 1258-ban élt, kinek életkora az említett Marceuséval annyira össze üt, hogy ez utóbbinak fia lehetett. Azonban erre biztos adatunk Wagner tekintélyén kivül nem lévén, maradunk a kétségtelen törzsnél Marceus vagy Marcheusnál, kinek megnevezett négy fia 1317. évi (tredecimo Kalend. sept.) adomány-levél tartalma szerint Donch zólyomi főispán alatt Trencséni Máté alatt vitézül harczolt, azon kivül pedig a visegrádi és komáromi várak bevételekor vérök ontásával csatáztak az ellenséggel. [3])

1324-ben (5-ta kalend. novemb.) I. Károly király a följebbi adomány-levelet uj kettős pecséte alatt megerősíti, és abban Othmarhoz ily kifejezéssel: „nobili viro magistro Othmár dilecto et fideli suo, ejusque fratribus“ szól.

1352 ben (4-to idus febr.) I. Lajos király a följebbi 1317. évi adomány-levelet az érdeklettek részére ismét megerősíti.

1391-ben éltek Marcheus utódai közül Mártonnak fia Domokos, Fülöpnek fia Péter, és Fülöp fiának Jánosnak fia Bálint, kik a Bebek országbiró által tett birtokjog vizsgálatkor az 1317. és 1352. évi adomány-leveleket az országbiró előtt nagy-palugyai birtokjogukra nézve felmutatták, és azzal jogukat bebizonyították. [4])

1412-ben (octavo die festi pascae domini) Visolyban kelt uj adomány-levelében Zsigmond király Alberthtelke máskép Diákfalva helységet Turócz megyében Nagy-Palugyai I. János fiának II. Péternek és Bálintnak adományozta. A beiktatást mint királyi ember Csepcsányi Márton, és a turóczi Convent részéről Lőrincz pap végzé Orbán

[1]) Lásd a liptói Regestrumot a m. akademiai történelmi tár IV. köt. 9. lap.

[2]) Wagner tabellae geneal. Mss. tab. XLV.

[3]) Ezen s a következő oklevelek nagyobb részben megvannak a családnál Nagy-Palugyán Plathy Gyula keze alatt a családi levéltárban Szontagh Dániel közlése szerint.

[4]) Történelmi tár IV. 9. l.

pápa napja utáni vasárnapon, nem tekintvén Nedazseri Bertalan fiának Andrásnak ellent mondását. E sérelmes beiktatás ama nevezetes nyolczados pert idézte elé, mely 1415-ben Gara Miklós nádor előtt tárgyaltatván, csak 1417-ben fejeztetett be az ellenállók részéről tett elállás következtében, melynélfogva Nagy-palugyai II. Péter és a rokonai részére véghezvitt beiktatás ujból nádorilag is megerősítetett.

1438-ban (feria 4-ta prox. ante festum cathedrae beati Petri apostoli) Budán kelt oklevele Albert királynak, melyben Plathy II. Péter fiainak I. Györgynek, I. Miklósnak és Gergelynek, valamint I. Bálint fiának Tamásnak az általok előbb is birt Liptó megyei Nagy-Palugya helységre, Turócz megyében Alsó- és Felső-Kálnok és Divék (= Gyivék) helységre, végre Árva megyében a Nádasd (Tresztena) királyi helység és lengyel határ közt terjedő Chemchova majorságra uj adományt adott. A chemchovai és nagy-palugyai birtokba beiktattattak az új adományosok Proszeki Boldizsár királyi ember és Benedek turóczi conventbeli pap által 1438-ban Judica előtti legközelebbi vasárnapon. [1]

1509-ben II. Ulászló király Brünben (in festo beatae Helenae reginae et viduae) kelt oklevelében a Pozsony megyei grófságot és sopron városi kapitányságot, melyeket előbb weythmuli Benesy Mihály és János testvérek, ezek halála után pedig Sárkány Ambrus viseltek, nagy-palugyai Plathy II. Györgyre királyi udvarnokára ruházta; egyéb érdemein kivül főleg a királyi udvar szükségére kölcsönzött összeg fejében, melynél fogva a földjebbi kapitányság s vele járó harminczadok jövedelme 4000 frt zálog összeg fejében adatott nekie. [2]

[1]) Ez okmányból kitűnik azok hibás véleménye, mintha a nagy-palugyai határ a Palugyay család birtokából vágatott volna ki. Ugyanis ezen beiktatáskor jelen voltak a kis-palugyai birtokosok is névszerint Gáspás és Miklós, mint meghivott szomszédok, kik nem lévén a nagy-palugyai határhoz sem joguk sem igényük, ezen beiktatásnak ellent nem mondtak; mit ellenkező esetben bizonyosan teendettek volna. Azután képtelen dolog is, hogy a kis-palugyai határból még Nagy-Palugya határát is lehessen vala kikeriteni. Végre bal állitás az is, mintha Nagy-Palugya helység e nevét a Palugyay családtól vette volna, ugyanis mind a két Palugya helység előbb birta e nevezetet, mintsem a család, mely e helység egyikéről később vette fel a Palugyay családnevet.

[2]) Az okmány szavai ezek: „Regnicolis catenus supplicantibus ut ipsos honorem et capitaneatum a forensium manibus eliberaremus etc. etc. nunc jam ex concessione et annuentia nostra fideli nostro magnifico Georgio Plathi de Magna-palludia, quem in servitorem et familiarem nostrum specialem recepimus et assumpsimus, pro eadem ipsa summa 4000 fl. etc. etc. damus et assignamus etc.

1523-ban Plathy III. Péter a Báthory István nádor által zentkereszti Czyn Mihály részére Ipochháza (most Andaháza) birtokot illető beiktatási parancsban a többi közt mint nádori ember említetik.

1557-ben Plathy IV. János és I. Mihály Csimhova helység birtokosai, azon iktatásnak, mely szerint Thurzó Ferencz az általa szerzett árvai urodalomba bevezettetik, ellentmondanak, minthogy ezen Thurzóféle adomány által csimhovai birtokuk csonkítást szenvedett. — E két testvér között 1538. és 1560-ban eszközlött osztályok a családott két vonalra szakíták, és e két vonalra válás mai napig fenmaradt a nagy-palugyai birtoknál t. i. felső és alsó udvar nevezetben, melyekből IV. János a felső udvar, I. Mihály az alsó udvar törzs képviselője.

A följebb nevezett két testvér 1560. évi május 9-én I. Ferdinand királytól az akkori egyetemes családi birtokra királyi uj erősítő adományt királyi joggal (cum jure regio) vittek, névszerint Liptó megyei Nagy-Palugya és Andaháza egész helységre, Árva megyében Csimhova majorságra már ekkor helységre, Turócz vármegyében Divék és Kálnok egész helységre s alsó Kelnik- és Diákfalvára, különben Alberthtelkére.

Ugyancsak 1560-ban nevezett Plathy IV. János mint királyi ember járt el a Kubinyi családnak F.-Kubin, Madácsan és Steppano helységbe történt beiktatásánál.

1561-ben (in festo beati Gregorii Papae, quae in 11. mensis martii incidit) Plathy IV. János és I. Mihály a följebb említett I. Ferdinand király adománya mellett Csimhova helység birtokába beiktattattak felső-kubíni Jandura András, máskép Meskovicz királyi ember és Dereeskey János esztergami kanonok által. Ugyan azon évi martius 12-én folytattatott a beiktatás Nagy-Palugyán s Andaháza helységében is Madacsánszky Benedek és a följebbi káptalani tanú jejelenlétében. Végre martius 14-én ugyan ez utóbbi beiktatók által a felső-kálnoki, s divéki, alsó-kálnoki és diákfalvi birtokba is bevezettettek.

1579. octob. 10-én Plathy IV. Péter és II. Miklós testvéreknek birtokrészeik Liptó megyei Nagy-Palugya és Andicz, Árvában Csimhova, Turóczban Divék, Felső- és Alsó-Kelnik helységben hűtlenségi czímen Radeczi István királyi helytartó és egri püspök által Ujlaki Farkasnak adományoztattak.

1584-ben (die dominica Palmarum) Plathy I. Ferencz nagy-

palugyai és andiczi birtokrészét testvérének IV. Péternek elzálogosítja; egyéb jószágrészeit pedig, névszerint a turócz-divékit, f.- és alsó-kelnikit és csimhovait fiainak Jánosnak és Dánielnek hagyományozza, oly föltétellel, hogy ezeknek netalán magvokszakadása esetében azokban I. Mátyás és I. András testvérei örökösödjenek.

1586. (in festo beatorum Philippi et Jacobi) Plathy I. Ferencz és II. Mihály meghatalmazottjok Andaházy András által a szepesi káptalan ellen tiltakoznak azon foglalások ellen, melyeket gr. Thurzó György és ennek atyja Ferencz a csimhovai határokon belül végbe vittek, névszerint Lyeszek, Szuchahora és Jablonka helységek oda telepítése által.

1590-ben Plathy II. András Árva vármegye jegyzője volt.

1595-ben Plathy II. Mihály és II. Ferencz Csimhova helység birtokosai ellentmondanak ama beiktatásnak, mely szerint akkor Thurzó György uj királyi adománylevél alapján az árvai urodalom birtokába bevezettetett. Az ellentmondás a következő helységek mint olyanok iránt, melyek időfolytán a csimhovai határ területén belől telepítettek, tétetett, u. m. Lyeszek, Jablonka, Felső-, Középső- és Alsó-Orawka, Bukovina, Pekelnik, Podszkle, Vitanova, Szuchahora, Jelesna és Sztudenki. Valoszinű, hogy gr. Thurzó György ezen ellentmondás folytán uj adomány-levélért folyamodott, és azt 1607-ben meg is kapván, ennek alapján azon évi febr. 2-án a beiktatás az árvai várban ujból ismételtetett; de ez izben is annak Plathy II. Mihály és III. Miklós maguk és rokonaik nevökben ellentmondottak. De ennek sem lévén eredménye, Plathy Mátyás, János és Dániel mint Andrásnak és Mihálynak fiai 1614-ben (feria 6-ta prox. post beati Galli abbatis, et confessoris) a szepesi káptalan előtt ismétlék tiltakozásukat és ellentmondásaikat; de a hatalmas ellenfél akkor ország nádora [1]) ellen ez sem használván, 1634-ben a család is már tanuvallatások által kivánta a rajta elkövetett sérelmeket felderíteni, mi végett a fejedelem oltalmához folyamodott, s igy történt, hogy azon évi julius 14-én Kubínyi János mint királyi ember és György pap mint a turóczi convent küldöttje által e tárgyban 39 tanu hallgattatott ki. De ezeknek kedvező vallomásaik sem voltak már képesek az akkor már kihalt Thurzó György után hét nőtestvérének hatalmas férjeik ellen

---

[1]) A szepesi káptalan okleveléneк szavai ezek: „siquidem eadem familia Plathy potentiae dicti illustrissimi domini Comitis Palatini non possit simili vi resistere etc.

győzedelmeskedni. És igy a határaiban összeszorított Csimbova helység, mely még 1438-ban egész a lengyel határig terjedt, mai napig összeszorított határai közt maradt.

1640. jun. 23-án Esterházy Miklós nádornak a stubnai fürdőben kelt itéletlevele folytán a Plathy családnak, névszerint III. Ferencznek, IV. Györgynek, III. Mihálynak, Péternek, I. Istvánnak oda itéltettek a divéki határ azon részei, melyek elfoglaltattattak Révay Ferencz szomszéd birtokos által, ki is ezen felül 600 frt marhabehajtási birságba is elmarasztaltatott, és az itélet azonnal végre is hajtatott.

1671. jul. 14-én Plathy III. András, magára vállalván nejének Beniczky Magdolna s örökösei terheiket is, ősi diákfalvi birtokát, mely már az előtt Plathy Ferencz által Keviczky Tobiásnak el volt zálogosítva, 400 frt fölfizetés (auctio) mellett ugyanannak ujból a turóczi convent előtt zálogképen bevallja.

1679. (sabbatho prox. post dominicam oculi) Plathy II. Márton (Mátyásnak fia) és VIII. Ferencz (I. Lászlónak fia) alberthtelki, másképp diákfalvi ősi birtokrészeiket, mely már akkor Plathy I. Gáspár zálogos levele mellett 500 tallérban volt Csepcsányi Pálnak elzálogosítva, Keviczky Tobiástól fölvett más 200 tallérba és az előbbi eredeti zálogösszegbe Keviczky Tobiásnak elzálogították.

1731-ben Plathy VII. András csimhovai birtokos Árva vármegye közgyülésén megvizsgáltatva, ügyvédnek felesküdtetett.

1751-ben Plathy I. Kristóf és IV. László csimhovai birtokosok Árva megye törvényszéki táblai birái voltak.

1750-ben Plathy II. Antal Turócz vármegye alispánságát viselte. Ugyan ennek Pál fiától unokája

VII. Mihály szül. 1788. sept. 21. Rajcsányban Nyitra vármegyében, 1823-ban Bars vármegyének hires főjegyzője, 1830-ban kir. személynöki, 1836-ban nádori itélőmester, utóbb a királyi udv. kanczellaria tanácsosa és referendariusa lett.

I. Kristófnak gyermekei közül III. Gáspár szül. 1735-ben, Liptó vármegyének fő hadi adószedője volt 1783-tól haláláig, 1808-ig. Ennek fia

IV. Gáspár szül. Nagy-Palugyán 1783. nov. 11-én, szintén Liptó vármegyénél vállalt hivatalos pályát, mint szolgabiró, főpénztárnok, 1830. és $183^{2}/_{6}$-ban országgyülési követ, 1835-ben alispány lett; 1836. máj. 19-én a királyi tábla ülnökevé és kir. tanácsossá ne-

veztetett. Meghalt Pesten 1839. april 27-én kora 57. évében. Gyermekei közűl

Gyula-Geiza 1848-ban Liptó vármegye szolgabirája, 1861-ben főpénztárnoka volt. Nejétől Kubínyi Iréntől fia Gyula-Gáspár 1862-ben született.

Ugyancsak IV. János vonalán, IV. Ferencz ágán áll VIII. László, Vieszkán lakos, 1860. Trencsin vármegyei törvényszéki ülnök. [1]) Ennek egyik fia Gyula 1861-ben Trencsin vármegye aljegyzője főjegyzői czimmel; másik fia ugyanott 1861-ben szolgabiró.

Ugyan e vonalon I. Gáspár ágán áll IX. Miklós, 1755-ben Liptó vármegyétől vett ki nemesi bizonyitványt, és azt Nógrád vármegyébe uj lakó helyén 1756-ban kihirdetteté. Fia László ugyancsak Nógrádban táblabiró, ennek fia László 1828-ban alszolgabiró. Gyermekei N.-Kérben Nógrád megyében élnek.

I. Mihály vonalán, IV. György ágán I. Elek Csák-Tornyán praefectus volt, ennek fia I. Donát 1848. előtt és 1861-ben is Liptó vármegye adószedője. Ennek fia V. Gáspár Árva megyei főispáni hivatal titkára.

II. Lajos VII. Mihálynak a referendariusnak fia a cs. kir. tengerészetnél kapitány.

IV. Gábor 1830-ban Liptó vármegye fáradhatlan főjegyzője, és 1850-ben Liptó megyei cs. kir. törvényszéki ülnök.

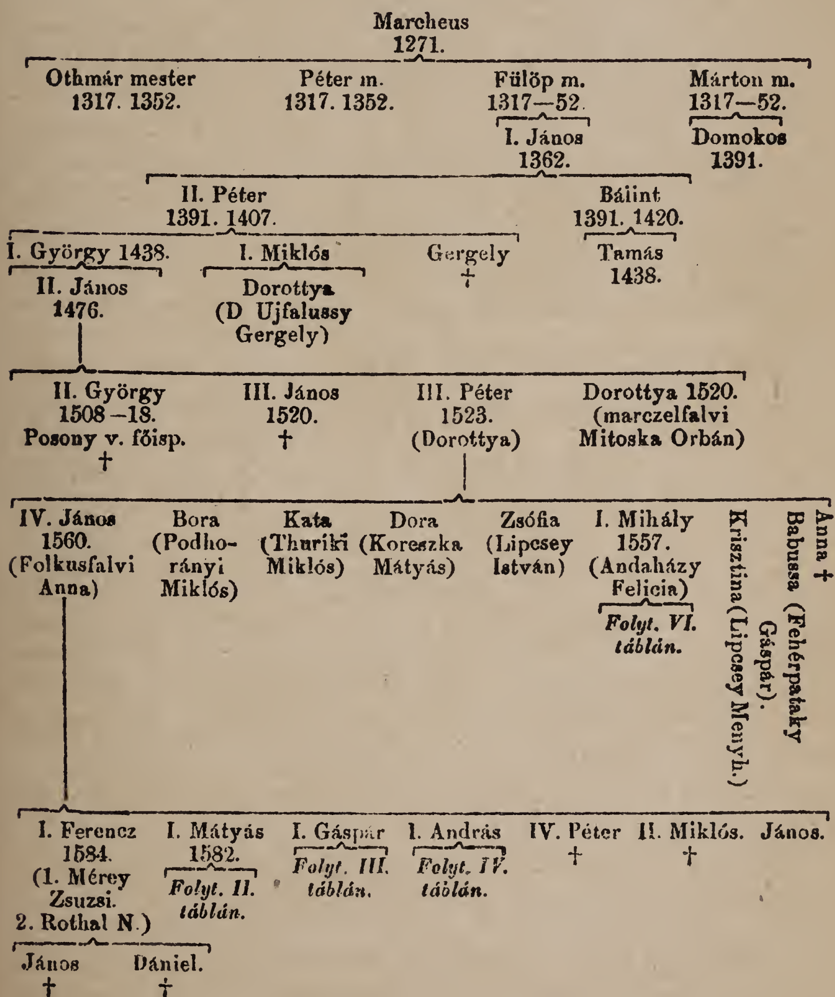
[1]) Szathmáry Donát leányát gróf Benyovszky Péter unokáját vévén nőül, ez által a gróf vieszkai jószágának és ama híres Sziberiából hozott hangszernek is birtokába jutott.

Adeodat (X. András fia) Árva megye törvényszéki birája 1861-ben.

A VII. táblán áll IV. Mátyás, kit 1698-ben végrendeletében Balogh váczi püspök rokonának nevez. A VIII. táblán áll V. Mátyás előbb jesuita, 1775-ben beszterczei kanonok, 1785-ben liptói b. sz. Mária prépostja, meghalt mint olvasó kanonok 1801. febr. 24-én.

A család leszármazási fája következő:

I. tábla.

II. tábla.

I. Mátyás, *ki az I. táblán.*
1582.

V. Janos
1652.
(Kiszely Erzse)

Éva
(Mérey Márton)

III. Miklós
(Joób Klára) †

IV. Mihály
(Plathy Kata)

Dora.

VII. János

Anna

Erzse.

IV. Ferencz
(Okolicsányi
Erzse)

IX. János
†

VII. Ferencz
szobránczi
(Csuha Anna)

V. Mihály
(Luby Bora)

II. Gábor.
†

IV. László

VI. Mihály
†

I. Kristóf
(Okolicsányi
Anna-M.)

Bora.

Julia
(Kubínyi
Lőrincz)

IV. József
1828. 36.
(Csemiczky
Anna)

III. Gáspár
sz. 1735. † 1808.
Liptói főadószedő
(Plathy Karolina)

Anna
†

Zsuzsa
(Okolicsányi
Mihály)

IV. Gáspár-Józs.
sz. 1783. † 1839.
kir. tábl. üln.
(Potornyai Zsófi)

Zsuzsi
(Szenessy
Gábor)

Bora
(Szent-Ivá-
nyi Gábor)

Klára
(Turánszky
Simon)

Julia
(Szent-Ivá-
nyi István)

Zsófia.
†

Izabella
(Vereby
József)

Enoch
†

Kamilla
†

Gyula-Gejza
liptói főadószedő
(Kubínyi Iren)

Gyula-Gáspár
szül. 1862.

I. Sebestyén
1698. 1704.
(Turánszky Bora)

II. László
(1. Fetko N.
2. Pajor Kata)

V. Miklós 1770.
(Daxner N.)

II. István
(Tersztyánszky
Anna)

I. József
†

Anna
(Palásthy
Miklós)

V. László
(Plathy Zsuzsa)

Dániel †
B.-Gyarmaton.

X. János
1785 – 1815.
(Zelenay
Mária)

VIII. Miklós
†

VIII. László
Vieszkán
(váradi Szatmáry
Apollonia)

Terézia.

Kamilla.

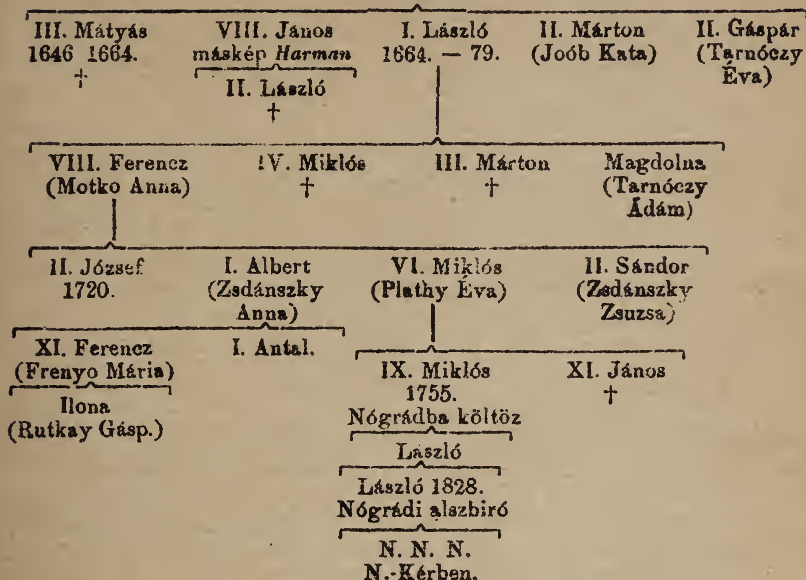
Eduard
trencsini szbiró
1861.

II. Albert.

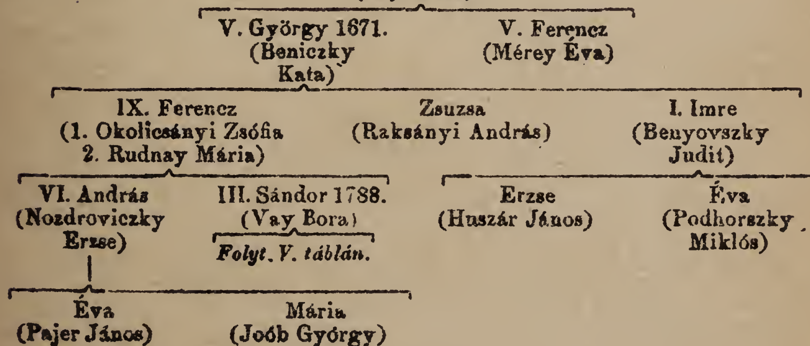
Gyula
trencsini szbiró
1860.

Árpád.

III. tábla.

IV. tábla.

V. tábla.

III. Sándor, *ki a IV. táblán.*
(Vay Bora)

- V. Sándor (Dőry Kata)
  - VII. Sándor 1775. †
  - XI. András (1. Pély Nagy Kata 2. Bernáth Mária)
    - XII. András 1813. Borsodi fő szbiró (Csoma Eszter)
      - IV. Imre (Dőry Krisztina)
        - Ida (Szathmáry Pálné Zsolczán)
    - V. József (Fráter A.-Mária)
      - VIII. Sándor.
      - VI. József Pásztón (Gúthy Erzse)
      - Konstanczia (Nagy Gedeon)
      - Klára † (Fráter Pál)
    - Karolina (Kubínyi Károly)
    - Kata (Ónody Zsigm.)
  - Anna Mária (Darvas József)
  - Kata (Soós Ferencz)
- I. Ábrahám (Spielenberg Janka)
  - Erzsébet (Ottlik András)
  - Eufrozina (Szilvay Pál)
  - Karolina (Plathy Gáspár)
  - Julia (Bossányi Antal)
  - II. Ábrahám (Sándor A.-Mária)
  - Krisztina.
- XII. Ferencz †
- VI. László (Radvánszky Ágnes) †
- II. Imre (Szirmay Anna)
  - III. Imre (Sréter Éva) †
  - Bora (Dessewffy Tamás)
  - Eszter (Balogh Péter)
  - Klára (Sándor László)
  - Anna (Lónyay László)
- Bora (Zerdahelyi Lőr.)
- Anna-Mária (1. Kubínyi Gáspár 2. Rajcsányi Ádám)

VI. tábla.

I. Mihály 1557., *ki az I. táblán.*
(Andaházy Felicia)

- II. Mihály 1587. (Jezerniczky Fruzsina)
  - *Folyt. VII. tábl.*
- Orsolya.
- Erzse.
- II. Ferencz (Lehoczky Dora)
  - I. Márk 1590. (Tholt Anna)
    - I. Pál (Radis Zsófia)
      - Erzse (Plathy Bernát)
      - III. András 1671. (Beniczky Magdolna)
        - VII. András 1738–44. (Rafanidesz Bora)
          - Mária (Pongrácz Péter)
          - Kata (Demke György)
          - Anna (Kubínyi Imre)
        - III. Gábor (Joób Anna)
          - VII. László (Szent-Iványi Judit)
            - Zsuzsa (Szent-Iványi Sándor)
            - Róza Csemiczky András)
            - Judit (Zolnay Gábor)
            - Bora (Zorkóczy Gabor)
            - Teréz (Potornyay Samu)
          - Judit (Dedinszky Gábor)
          - Anna (Dedinszky Gusztáv)
        - VII. Miklós 1704. (Palugyay Bora) †
  - VI. János †
- II. András 1590. árvai jegyző.
  - *Folyt. VIII. tábl.*
- I. Bernát. †
- III. György 1600. †
- Dora †
- Jusztina †

VII. t á b l a.

II. Mihály, *ki a VI. táblán.*
1587.
(Jezerniczky Fruzsina)

III. Mihály (Tarnóczy Ilona) — I. István ex nota kivégezt.

VI. Ferencz (Majthényi Zsuzsa)

IV. Mátyás 1689. (1. Borsiczky Klára 2. Rajcsányi Mária) — Teréz (Gruber György) — Klára (Eördögh Imre) — Zsuzsa (Majthényi Tam.-Fer.) — Miklós. †

III. István 1734. (Révay Klára)

II. Antal Turóczi alisp. 1750. (Baranyay Bora) — Magdolna (Frajzajzen József) — Bora (Nozdroviczky) — Teréz 1. Barinyay 2. Hellebronth János)

IV. Pál (Grajtzár Anna) — Erzse (Bagossy Péter) — Anna (Ghyczy István) — Zzsuzsa (Rakovszky Sándor)

VII. Mihály szül. 1788. itélő mester. — XII. János † — Mária (Bacskády Antal)

II. Lajos tengerész kapit. (Lipovniczky Mária) — Hermina (Pyber Ignácz) — Mihály. — Mária. — Dienes elesett 1849. Komáromnál. — Ája (Pereszlényi Károly)

Viola-Mária)

VIII. t á b l a.

III. András, *ki a VI. táblán.*
1590. árvai jegyző.

IV. György 1624. (Dávid Dora) — I. Gábor. † — Zsigmond

Folyt. IX. táblán.

I. Menyhért — II. Zsigmond. † — VI. György — Kata (Csemiczky Mátyás) — Zsófia (Rutkay Mátyás) — Mária. †

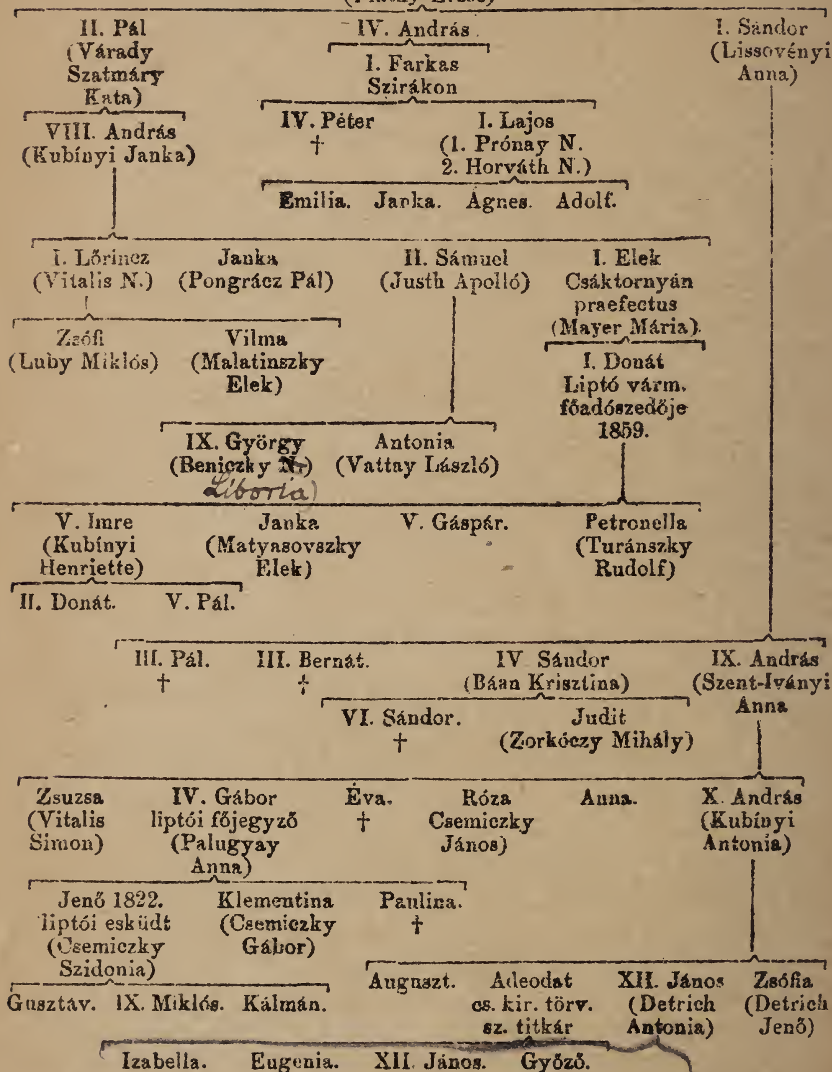
X. Ferencz (Mérey Anna)

III. Zsigmond. † — Anna (Farkasné)

V. András. † — Éva (Plathy Miklós) — I. Ádám (1. Horváth N. 2. Bobrovniczky Éva 3. Kiszely Zsófia)

VIII. György. — III. József. † — V. Mátyás beszterczei kanonok. † 1801. — II. Ádám dobroviczi plebános 1791–1800. — Éva (Detrich Ádám) — Kata (Csemiczky Ádám)

IX. tábla.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — vizirányosan kétfelé osztott paizs, a vörös udvarban három vizirányos

ezüst szelemen látszik, az alsó kék udvarban szarva hegyeivel fölfelé álló ezüst félhold, s a fölött arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan félhold és csillag látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nincsenek a családfán Plathy Emilia Szodoray Elekné;

Plathy Teréz Lehoczky Dánielné, ki tán V. László ily nevű leányával azonos.

Plencken család. Plencken János-Adorján 1687-ben az országgyülés által magyar honfiusitást nyert. [1])

Plenk család. Plenk József-Jakab 1797-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

Czímere következő: a paizs arany udvara balról jobbra rézsutos kék szelemen által két részre oszlik, a szelemenen két arany csillag között arany nap ragyog, a szelemen fölött botra törekedő zöld kigyó látszik, a szelemen alatt zöld galy van. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között füles bagoly áll. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [2])

Pleszl család. Pleszl Jakab 1622-ben II. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét, mely azon évben Hont vármegye gyülésén hirdettetett ki. [3])

Pietrich család. (Szentkirályi, gróf). Eredetét nem ismerjük, már 1559-ben I. Ferdinand király alatt Gömör megyében nemesi curiát birtak. Úgy látszik, előbbi nevök Borbély volt. [4])

Tagjai közűl többen Gömör megyénél, a fő kormányszékeknél viseltek hivatalt, mások a katonai pályán diszlettek.

János 1714-ben Gömör vármegye alispánja volt. [5])

László Gömör vármegyében 1741-ben jegyző, másod alispán, 1745-ben első alispán 1757-ig, a midőn itélőmester, és helytartósági tanácsos lett. [6]) 1760-ban is még e hivatalban, 1770-ben már az élők közt nem találjuk. Ennek fia szintén

László 1770-ben ugyancsak Gömör vármegye másod, 1776-

---

[1]) 1687. évi 28. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[3]) Az eredeti armalis Pozsony vármegye levéltárában, hová azt 1842-ben Bittó Benjamin adta be.

[4]) Bartholomaeides Memorabilia Provinciae Csetnek p. 70.

[5]) Bartholomaeides Not. Cottus Gömör. p. 760.

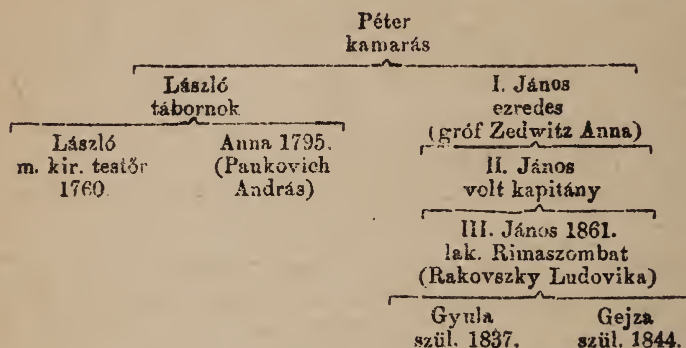
[6]) Ugyan ott. 761.

ban első alispánja egész 1786-ig, egyszersmind 1780. óta kir. tanácsos is. [1]) 1790-ben az országgyülési munkálatok bizottmányi tagja. [2])

A n n a 1745-ben Paukovich József neje.

I m r e 1764-ben megyei aljegyző volt. [3])

Szintén a mult században élt P é t e r bajor királyi kamarás, kinek fiai L á s z l ó tábornok és J á n o s ezredes grófi rangra [4]) emeltettek. Ezek ágazata igy áll:

A táblázaton álló II. J á n o s a katonaság óda hagyása után 1815-ben Eszéken kir. sóházi főpénztárnok volt. Fia III. J á n o s Rimaszombatban lakik.

A grófi ágból élt 1795-ben gróf A n n a is.

A családnak ősi birtoka Gömör vármegyében Szentkirályban van. honnan mind a grófi, mind a nemesi ág előnevét irja.

Szentkirályon halt meg G á b o r.

A nemesi ágból J u v e n c z i a 1795-ben Milenczné, továbbá P é t e r, ki 1815-ben a rozsnyói szentszék ügyvéde volt.

Tán ugyan e családból származott Petrik M i h á l y is, 1770-ben nyitrai kanonok.

Pley család. 1827-ben a 27. törv. czikk szerint báró P l e y A n d r á s honfiusitást nyert, miután azonban kötelezettségének eleget nem tett, 1830-ban (17. art.) kitörültetett, végre 1836-ban 46. art. a dij fele elengedtetvén ismét bevétetett.

---

[1]) Bartholomaeides Not. C. Gömör. 761.

[2]) 1790. évi 67. törv. czikk.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör. 765.

[4]) Ugy látszik, a bajor király által; hol 14 őst mutattak fel.

Plovanics család. Plovanics Mátyás 1756-ban M. Terézia király asszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [1]) Czímere következő:

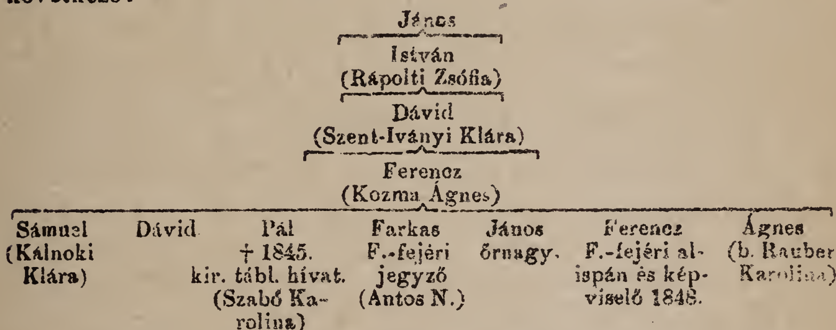
a paizs felső része közepéből két kidomborodva húzott vonal a paizs oldalakig, három udvart állít elő, [2]) a felső jobb oldali arany udvarban fehér vitorlás, vörös gálya három evezővel látható, a baloldali ezüst udvarban szarvas ágaskodik, az alsó kék udvar zöld térén fészkén ülő fehér pellikán melly vérével öt kis fiát táplálja. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között vörös mezű kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Plumbeo család. Közűlök Miklós boszniai püspök volt 1687-ben.

Pócs család. Borsod vármegye nemes családai sorában áll Fényes Geographiája szerint. Zemplin vármegyében Szirmay szerint Póch nevű család áll a nemesek sorában. [3]) E két név alkalmasint egy családé.

Póchay család. Zemplin vármegye armalista nemes családa. [4])

Pócsa család. (Hatolykai). Háromszéki székely család; kiterjedve Felső-Fejér megyében is, hol Ürmösön birtokos. Családfája [5]) következő:

István, neje Rápolti Zsófia után kapja a peselneki jószágot.

Az utolsó nemzedék közűl Farkas 1847-ben F.-Fejér vármegye tiszt. jegyzője és árvaszéki bírája. Testvére Ferencz 1847-ben

---

[1]) Collect. herald. nro 145.

[2]) Ezen paizs-osztást függönyös metszésnek nevezhetnők, miután a két oldalas udvar függöny alakot képez. A német műszó Mantelzug-nak nevezi.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not top. 116.

[4]) Ugyan ott.

[5]) Kővári Erdély nev cs. 207.

F.-Fejér vármegye másod alispánja, 1848-ban a pesti országgyülésre követe.

Nem állnak a táblán Sámuel, 1794-ben Háromszékben állomási biztos, és József ugyan ott és akkor törvényszéki biró.

Ezen felül Erdélyben több Pócsa nevű család él.

Pocsik család. Zemplin vármegye nemes családa, [1]) tán azonos a Poczik családdal.

Pocska család. Pocska Levinus 1690-ben I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét. [2])

Czímere keresztvágással négyfelé vágott paizs, de alulról gúla alakban még egy 5-dik udvar ékeli be magát; és ezen felűl a paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, mely vízirányosan kétfelé oszlik, a felső ezüst udvarban pánczélos kar kivont kardot tart, az alsó arany udvarban fészkén ülő pellikán fiait melle vérével táplálja. A czimerpaizs 1. és 4-ik kék udvarában arany búza-kéve áll; a 2. és 3-ik vörös mezőben arany grif ágaskodik, első lábaival nyilat tartva. Az alsó gúla alakú fehér udvarban zöld téren egy kék nefelejts virág virít. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a leirthoz hasonló grif emelkedik ki, a balból két kiterjesztett sasszárny között szintén nefelejts emelkedik, a szárnyak közűl a jobb oldali vízirányosan félik kék félig arany, a másik félig ezüst félig vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pocskay család. Bács vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Pócskay György és József nyerték 1743-ban M. Terézia király asszonytól. [3]) Előbbi nevök Tukó vagy Fakó volt.

Czímerök vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban jobbról balra rézsutosan fehér folyam hullámzik, a felső ezüst udvarban vörös mezű, fehér öves férfiu látszik térdig, jobb hóna alatt kéve búzát, fölemelt balkezében piros rózsát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló férfiu emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Pocsok család. Szatmár vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Pócsy család. Közűlök Elek munkácsi görög egy. püspök volt. Meghalt 1831. jul. 11-én, kora 78. évében

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. 116.
[2]) Collect. herald. nro 777.
[3]) Ugyan ott nro 122.

Poczik család. Heves vármegyei nemes család. Közűlök P á l 1806—1808-ig egri kanonok.

Podhajeczky család. Szepes vármegye nemes családa. Nevét tán Sáros megyei P o d h a j pusztáról vette.

Podhorányi család. (Podhorai). Liptó vármegyei eredetű régi nemes család, azon megyében fekszik P o d h o r á n y puszta, honnan nevét és előnevét vette.

1560 táján Podhorányi M i k l ó s n a k neje Plathy Bora volt.

F e r e n c z 1684-ben Árva vármegye szolgabirája volt.

M á t y á s Liptó vármegyének 1848. előtt tiszti ügyésze, és conservativ párti egyik hőse, 1850. után cs. kir. állam-ügyész. Egyik fia G y u l a hites ügyvéd, másik fia A l b e r t 1860-ban Liptó vármegye esküdtje volt.

Sáros vármegyében I s t v á n 1828-tól adószedő több éven át.

J á n o s 1843. Sáros megyei esküdt.

K á r o l y jelenleg birtokos Hrabkón Sáros vármegyében.

Podhorecsny család. Trencsin vármegye nemes családai lajstromában áll 1690-ben. Különben a Podherecsny és Podhorecz név a Cselkó család egyik ágának is használt nevezete Trencsin megyében.

Podhorszky család. (Podhorai és nemes-kotessói). Trencsin vármegyei curialis nemes család. Czímeres nemes levelét Podhorszky M i k l ó s szerzé, ki azt 1651-ben Trencsin vármegyében kihirdetteté.

1710-ben Podhorszky I s t v á n az árvai urodalom tisztartója volt, ugyan akkor élt (1713-ban) Trencsinben P o d h o r s z k y M i k l ó s is.

Trencsin vármegye nemesi összeirásaiban 1748-ban a felső járásban laktak K r i s t ó f és L á s z l ó, Podhorjén Gábornak fiai; — az alsó járásban G y ö r g y n e k fiai J á n o s, J ó z s e f és I s t v á n; továbbá M i h á l y és J á n o s.

1768-ban a felső járásban L á s z l ó és ennek négy fia P é t e r, E l e k, P á l és A l b e r t; Podhorjén pedig M i k l ó s és fia ifj. M i k l ó s. Végre

1803-ban Podhorjén találta a nemesi összeirás Miklóst, és utána többé Trencsin megyében nem fordul elő a Podhorszky név. (Valószinűleg e Miklós neje volt Plathy Éva.)

Azonban Nógrád megyébe már a mult század elején beszármazott a család, s valószinűleg Podhorszky Ferencz személyében, ki 1725. 1733-ban Nógrád vármegye szolgabirája volt. Valószinűleg e Ferencznek voltak fiai István és József, és igy testvérek, kik közűl amaz (t. i. István) 1720-ban Nógrád megyében Petényben lakott és 1755-ben a nemesi összeirásban is feltalálható; és ettől származik a nógrádi már kihalt ág. A másik ugymint József Hont megyébe telepedett, s ott 1778-ban már csak özvegye Halácsy Anna élt.

Istvántól a nógrádi ágazat származatrendje következő:

István
1720. 1755.
(Marsovszky Anna)

- I. János † 1755. előtt (Kosztolányi Anna)
  - László katona 1741-től.
  - II. János 1755. 1789. (Lipthay Anna)
    - Gáspár lak. Nőténcsen. 1815. 1840. (Szádeczky Krisztina)
      - Zsuzsánna † 1848. (Majer Józsefné)
    - Vincze 1815. †
  - Anna 1755. hajadon † 1770. előtt.
  - Krisztina 1755.
  - Katalin 1755. hajadon † 1770. előtt.
- István.
- Bora (Ambró Miklós)

Ez ág Gáspárnak leányában Zsuzsannában Majer József nejében Nőténcsen 1848-ban kihalt.

A honti ágazat nemzékrende imez:

József
† 1778. előtt.
(Halácsy Anna)

- József 1801. (Fekete Kata)
- János (Majláth Kata)
  - Antal kir. udvarnok kerül. tábl. ülnök † 1856. oct. 29. (disznósi Horváth Magdolna)
    - György 1852. lak. Terényben (Forster Paulina)
      - Gizella.
      - Erzsébet.
  - Klára (Lukács Imre Lontón)
  - Anna (Baros László)
  - Amália Lontón (b. Schmid Frigyes)
- Janka.

Ez ágon Antal kir. udvarnok, a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke volt, meghalt 1836. octob. 29-én kora 33. évében. Eltemettetett Lonthón a családi sirboltban. Egyetlen fia György lakik birtokán Terényben Hont megyében.

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren fészkén ülő czüst pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló pellikán látható. Foszladék jobbról aranykék, balról czüstvörös.

Podhradszky család. (Nemes-podhragyi). Trencsin vármegyei régi nemes család. A család törzse Nosk mester 1243-ban IV. Béla királytól kapta királyi adományban Trencsin megyében Zylov földjét, mely idő jártával Kis- és Nagy-Zylovra oszlott, s ma Szulov-nak neveztetik. [1])

Nosk mesternek fia volt Pasca vagy Pascasius de Zylov, alapítója a Zsidkovszky családnak.

Zilovi Szoboszló, (Zobeslaus de Zylov) nemzé Petrasiust de Zylov, ez nemzé Jagusiust vagy nagy-zilovi (ma nagy-szulyói) Jugulinust Bolondócz vagy Beczkó vár várnagyát és kapitányát, ez Beczkó vár urától a hatalmas Stibor vajdától kapta Podhrágy helységet, mely adományt Zsigmond király is 1395-ben megerősitett; [2]) mely helység idő jártával a többi hason nevű helységektőli megkülönböztetés végett Nemes-Podhragynak neveztetik. Ettől vette a család vezeték- és előnevét.

A XVII. században élt Podhraczky Gáspár, kinek nejétől Emődy Katalintól leánya Katalin Kelecsényi Zsigmondné volt.

Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint [3]) következők irattak össze azon megyében, úgymint:

1736-ban Nemes-Podhragyon György, Mihály, András és János; továbbá István Pozsony megyében hívatalánál fogva, mert 1747-ben a kamaránál mint titkárt olvassuk; — végre Imre mint katona szintén távol volt.

1748-ban András Ivanóczon lakott.

1768-ban Nemes-Podhragyon laktak Ferencz, Ignácz és István és ennek fia István; továbbá Mihály három fiával ugymint Andrással, Jánossal és Györgyel, valamint idősb

---

[1]) Podhraczky József közl.

[2]) Fejér G. Cod. dipl.

[3]) Szontagh Dán. közlése.

András, két fiával Jánossal és Mihálylyal, nemkülönben János, István, György és legifjabb András.

1803-ban Ivanóczon találjuk Andrást, és fiait Andrást, Jánost és Józsefet és ugyanott egy másik Jánost, — Nemes-Podhragyon István, András, kinek fiai Mihály, Pál, Károly; nemkülönben Mihály utóda György három fiával u. m. Istvánnal, Györgygyel és Jánossal.

1837-ben Ivanóczon laktak Andrásnak örökösei András, János és József, valamint Jánosnak örökösei névszerint ifjabb János és ennek három fia u. m. legifjabb János György és András. — Nemes-Podhragyon székeltek István és Andrásnak örökösei Pál és Károly, továbbá György és ennek fia ifjabb György mint Mihálynak örökösei.

Ezek közűl az 1768-ban Nemes-Podhragyon székelt idősb András nejével Cservenanovszky Annával következő családfát alkotott:

Idősb András
1768. Ns-Podhragyon
(Cservenanovszky Anna)

János
szül. 1732. † 1793.
leköltözött
(Kutsik Ilona)

Mihály
Podhragyon lak.

II. András
máskép *Vozáter*
szül. 1772. aug. 20.
Nógrádban lakott
(Németh Erzse)

István	János	Pál	Ferencz
szül. 1799.	sz. 1804.	sz. 1815.	sz. 1818.
aug. 10.	sept. 6.	dec. 7.	octob. 3.

A táblázat élén álló Andrásnak fia János ősi fészkéből Nemes-Podhragyból az alsóbb vidékre költözött. Fia II. András, ki máskép Vozáter-nek neveztetett, Nógrád megyében Trázs helységben lakott. Ennek a táblán álló négy fia Nógrád vármegyétől 1839-ben nemesi bizonyitványt nyert. [1])

A Trencsin megyei nemesi összeirásban azon Andrásnak, kit 1803-ban három fiával Mihály, Pál és Károlylyal Nemes-Podhragyon találunk, egyik származati ága igy áll:

[1]) Megyei jegyzőkönyv 1204. sz. a.

	András Podhragyon 1803.		
Mihály Podhragyon 1803.	Pál 1803.	Károly 1811. Krassó várm. főügyész	
Andor Krassó várm. levéltárnok 1858. ügyvéd.	Lajos pénzügyi fogalmazó 1858.	Vilmos cs. kir. törv. széki segéd 1858.	N. New Yorkban.

Az e táblán álló Károly Krassó vármegyébe költözve, ott megyei főügyész lőn, és 1811. aug. 12-én Trencsin vármegyétől nemességéről bizonyitványt kapván, azt Krassó vármegyében 1811. sept. 26-án kihirdettette. Fiai közűl Andor előbb megyei levéltárnok volt, 1858-ban ügyvéd, Lajos pénzügyi fogalmazó, Vilmos törvényszéki tiszt 1858-ban, és a negyedik fiu Amerikába költözött.

A család azon ágaiból, melyek ősi fészkeikből kiköltöztek, Komárom megyei Udvardon 1795. január 18-án született József; 1816. óta hosszú ideig a m. kir. udv. kamara számvevői osztályánál hivatalnok, jelenleg nyugalomban, magyar akad. rendes tag, a történelmi irodalom műveléséről ismeretes férfiu. [1])

Podhraczky Mihály kegyes rendi 1801-ben Podolinban collegiumi rector volt.

A protestans egyházi pályán ismeretes János modori születésű, ki 1782-ben Wittebergben tanult, [2]) 1784-ben Szeniczen evang. lelkész, utóbb 1817-ben Nyitrára áthelyezve. Tán ennek fia, ki 1862-ig a pesti szláv ajkú evang. egyház lelkésze volt.

A család czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban arany koronán fehér galamb áll, repülésre emelt szárnyakkal; a 2-ik és 3-ik vörös udvarban arany koronán férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. A kard fölött félhold, alatta arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a könyöklő kar látszik a kivont karddal, és a félhold és csillag. A paizs körűl szokásos foszladék hullámzik le.

Podhragyay család: (Nemes-podhragyai). Trencsin vármegyei eredetű, és valószinűleg a Podhradszky családdal egy törzsből ered, legalább nevét ez is Nemes-Podhragy helységről vette.

1588. körűl élt Podhragyay István, kinek neje Ozoróczy Fru-

[1]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. I. 368.

[2]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum. 281.

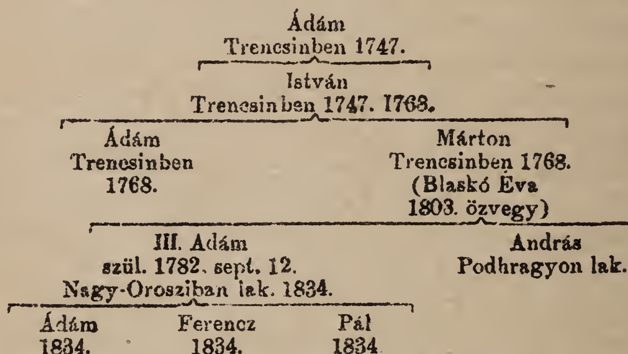
zsina volt, ugyan ez időben élt Podhragyay János, kinek nejétől Borsiczky Annától fiai Gáspár és Zsigmond voltak.

1720-ban élt Podhragyay István, kinek neje Ocskay Éva volt.

A Trencsin vármegyei nemesi összeirások szerint 1736-ban N.-Podhragyon laktak Podhragyay Ádám s testvére Imre, Márton, Mihály, István, Miklós, Ferencz, két György, négy János és ifjabb Ádám.

1748-ban már csak az Ivanóczon lakozott Ferenczet és Andrást találjuk Podhragyay néven beirva, mert ezután a család leginkább Kozics néven neveztetett, és ezen éven túl Trencsin megye összeirásai csak nemes-podhragyai Kozics családnevet ismernek. Lásd ezeket *Kozics családnév alatt e munka VI. kötet 426—429. lap.*

Azonban némely kiszármazott ágazatok megtarták továbbá is, sőt mostanig a Podhragyay nevezetet. Ilyen Ádámnak következő ágazata:

A táblázaton álló Márton a 1768. évi Trencsin megyei nemesi összeirásokban be van iktatva; 1808. máj. 16-án özvegye Blasko Éva fiai részére Trencsin vármegyétől nemesi bizonyitványt nyert.

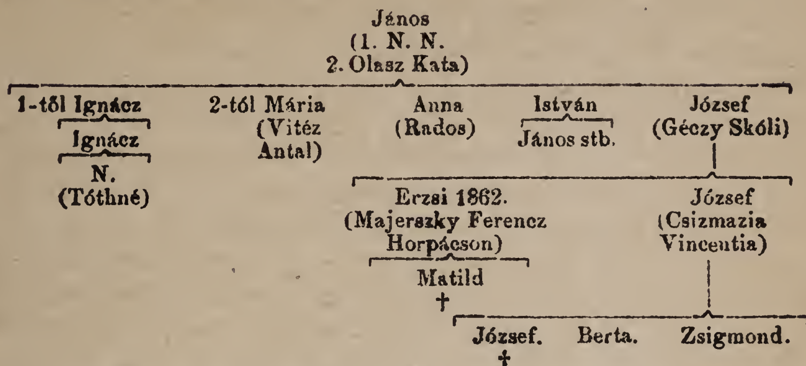
II. Ádám szül. 1782. sept. 12-én, mint mészáros Nemes-Podhragyról kiköltözvén, előbb Hont megyei Vecze helységben telepedett meg, s Trencsin megyei nemesi bizonyitványát 1815. jun. 7-én Hont vármegye előtt hirdetteté ki; utóbb Nagy-Oroszi helységbe tévén át lakását, nemességét fiai részére Nógrád megye előtt 1834. april. 12-én hirdetteté ki. [1])

Fiai közül egyik Prencsfaluban vendégfogadói korcsmáros.

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 689. sz. a.

Egy másik ágazatnak, mely szintén a Podhragyay nevet tartá meg, leszármazása következő:

A család czímere a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Podmaniczky család. (Podmaníni és aszódi, báró). A Podmaniczkyak — vagy mint legrégebben neveztettek: Podmaninii-ek [1]) Trencsin vármegye egy legrégibb törzs-családa, mely nevét azon megyében a Vágh-Besztercze szomszédságában fekvő Podmanin helységtől nyerte. A család ősei a XIV. század végén még a vágh-beszterczei vár dárdás őrségéhez tartoztak, különben mint akkor már nemesek. E szolgálattól, mely az oklevélben servitium unius hastae néven fordúl elő, 1399-ben Zsigmond király által mentettek fel, és kiváltság-levelöket az akkori vágbeszterczei kapitánytól Zandivojtól is [2]) kikapták.

Alig negyven év mulva a család már kezdett azon polczra emelkedni, mely jövendője nagyságát megalapítá. Podmaniczky Antal és vérsége Albert királytól a vágh-beszterczei várra és uradalomra, mélyhez Podmanin is számíttatott, nyert királyi adományt. Két év mulva (1440-ben) pedig Antalnak fia II. László Lucska, Fekete-Kosztelecz, és Vrch-Tepla helységekben Klobusiczky László és Miklóssal I. Ulászló király adomány-levele mellett nyert beiktatást.

1450-ben Podmaniczky II. László és vére a vágbeszterczei várra ismét megerősítő adományt nyert; 1458-ban pedig a Vágh-

[1]) Latinúl „de Podmanin"
[2]) Szontagh Dán. közl.

Beszterczétől külön álló Vrch-Tepla és Precsin helységre nézve is megerősitést kap.

1466-ban nevezett II. László Hatne helységben, hol családja ős birtokos volt, azon részt is, mely Hatney György örökségéhez tartozott, ettől 500 fban Proszne helységgel együtt zálog-czímen szerezte meg. László 1471-ben a királyi jog hozzáadásával is (adjecto jure regio) ismét megujjitó kir. adományt vitt Mátyás királytól a vágbeszterczei jószágokra és ezen megerősítő adomány-levelében megemlítetnek érdemei is, melyeket még a néhai beszterczei gróf Hunyadi László oldala mellett szerzett magának, emlékezetben tartván azt is, hogy a királyt szükségében 1200 ftal segítette. De Podmaniczky II. László érdemei itt sem értek véget, mert midőn a korláthkői vár ura kezdé azon vidéken dúlásait, azon vár és a benne levő latrok — mint az okmány nevezi — megvivására 1473-ban Mátyás király Podmaniczky Lászlót bizta meg, és ez okból Pozsony városának komoly parancsot irt, hogy az a kitett czélra ágyukat, ács mestereket, és más vívó szereket küldjön László részére. [1]) 1482-ben II. László vérével együtt beiktattatott a hliniki birtokba, melynek ellene mondott Podmaniczky I. Balás özvegye Svidrigal Dorottya.

II. Lászlónak, ki 1494-ben nejét gúthi Országh Ilonát özvegyen hagyta. [2]) négy gyermeke maradt, úgymint II. János, I. István, I. Mihály és Anna gergelylaki Buzlay László hitvese. Mielőtt ezen három fitestvérről szólanánk, meg kell emlitenünk, hogy már Podmaniczky Antal korában élt s hihetőleg annak testvére volt:

Podmaniczky I. László is, kinek gyermekei voltak I. János, II. Balás, György, Zsófia Kuzalka Ulászló neje és Márta, kinek férje nevét nem ismerjük.

Ezek közűl csak II. Balásról és Mártáról jegyezhetünk meg annyit, miszerint 1495-ben Márta és fia N. László Podmaniczky II. Balástól leány-negyedet kaptak. II. Balásnak maradt fia IV. László, ennek IV. János, kiről alább lesz emlékezet.

II. Balással majdnem egykorban élt. I. Balás, ki — némely körülmények szerint úgy látszik — Antalnak fia volt. Mátyás király alatt mint derék vitéz tünt fel, 1465-ben ő oltalmazta Nagy-Szombatot Svehla ellen. 1469-ben a nyitrai káptalan által a hricsóczi vár birto-

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 505. — Lásd róla oklevelet 1488. évről Kaprinai Mss. B. tomo 50. pag. 89.

[2]) Első neje Gálszéchy Magdolna lett volna, Buday Hist. lex. III. 122. lapja szerint Országh Ilona volt neje, és 1494-ben lett özvegye.

kába iktattatott. Meghalt 1482. év előtt, mert a nevezett évben már második neje Svidrigal Dorottya tiltakozott testvérének II. Lászlónak a hliniki birtokba történt iktatása ellen. Első neje ledniczi Bjelik Venczel leánya volt, kivel a ledniczi vár birtokába jutott. Egy fia volt III. László, ki máskép Vaczlav-nak is neveztetett, s ki 1508-ban ősi precsin-lebotkai birtokát II. János unoka bátyjának 125 frt felfizetéssel cserébe adta az attól kapott ősi Pretsin helységért. Benne ága — úgy látszik — kihalt.

A mi már II. László utódait illeti, ezek közűl.

II. János már 1505-ben mint főkamarás mester irta alá az 1505. évi rákosi országgyülés végzeményét. [1]) 1510—1514-ig a pozsonyi főispánságban találjuk. [2]) Ugy látszik ez utóbbi évet nem is élte túl, ha csak nem ő azon János is, kit 1526-ban főkomornok mesternek olvasunk. [3]) Neje szintén gúthi Ország Mihály nádor leánya Borbála volt; [4]) egyetlen leánya Margit Zokoly Jánosné volt. Megemlíthetjük még II. Jánosról, hogy ő Mihály és István testvéreivel együtt 1492-ben Drjeno, 1507-ben Bolessó helységet nyerte kir. adományban.

I. István ki papi pályára szentelte életét, az emlitetteken kivül 1496-ban Mihály testvérével a zay-ugróczi erdők birtokába iktattatott. Már 1505-ben nyitrai püspök volt, és mint ilyen irta alá az azon évi rákosi országgyülési végzeményt. A mohácsi vészt szerencsésen túlélve, Szapolyay pártjára állt és azt 1526-ban esztergami érsek nem létében megkoronázta. De — úgy látszik — szíve inkább I. Ferdinandhoz vonzott, már 1527. jul. 29-én ez utóbbinak híve volt, midőn attól ez napon kelt levélben János megkoronázásáért bocsánatot nyert, és azon évi nov. 3-án eme királyt is hasonlóan megkoronázá. A reformatio nála is fogékony elmére találván, az uj tannak ő is követője lett, s ez az oka, hogy nevét a nyitrai püspök névsorában csak 1528-ig találjuk, [5]) holott ő még élt, és utódaúl csak 1534-ben lett Thurzó

[1]) Kovachich Supplem. ad vestigia Comitiorum II. 333.

[2]) Lendvay M. Catalogus Comitum C. Poson. Ms. — Lehoczky hibásan ez évekre másokat nevez.

[3]) Jászay M. nemz. napjai 126.

[4]) Nejéül egy táblázaton Lévai Cheh Borbálát is találom, de a Cheh család táblázata e nőt nem ismeri, és igy aligha nem tévedés

[5]) Pray Specimen Hierarchiae H. I. 371., mely szerint csak a kisebb egyházi rendeket birta, s nem akarván áldozó pappá fölszenteltetni, ez okból lett volna Luther híve.

Ferencz. 1529-ben Kemencsán helységet kapta kir. adományban. [1]) Oda hagyván a püspökséget, megnősült, első neje szedliczi Kosztka Miklós leánya Borbála, második neje gr. Zrínyi Miklós leánya Katalin volt. 1564-ben Árva vármegye főispánja, 1566-ban fő élelmezési biztos volt; élt 1569. évig. [2]) Nincs reá határozott adatunk, de én hajlandó vagyok hinni, hogy ezen István utódaitól származott a mostis virágzó aszódi báró Podmaniczkyak ágazata.

Istvánnak harmadik testvére volt Mihály, kiről hogy testvéreivel 1492., 1496. 1507-ben adományt nyert, már említettem; 1518-ban ő is azok sorában állott, kik országgyülésileg a Morvaországból beütő pártosok megzabolázására küldetett. [3]) 1520-ban már a királyi udvarnokok kapitányául olvassuk. Részt vett 1526-ban a mohácsi ütközetben is, és ott el is esett. Nejétől Tarczay Katalintól gyermekei maradtak: Ráfael, III. János, Katalin előbb Elefánty Mihály utóbb Gusich Miklós neje, Sára budetini Szúnyog Mózsesné, és Anna zábláthi Hrussó Jánosné.

A följebbi két testvér III. János és Ráfael a mohácsi vészre következett szomorú időszakban történelmi szerepet játszottak. Mind ketten határozottan a nemzeti párton János király hívei valának, de egyszersmind ez lehetett oka, hogy a másik királyi párt hatalma területén fekvő javaik folytonos háborgatásoknak kitéve, dúlattak és koboztattak, főleg miután a Podmaniczkyak ellensége Serédy Gáspár mint Magyarország felső részeinek parancsnoka 1527-ben I. Ferdinand király részéről parancsot nyert, a János király hívei jószágainak elfoglalásaira. Serédy Gáspár testvérével Györgygyel a nyert hatalommal haszonleső önérdekeiben, mint az ellene támadt perek eléggé tanusítják, — túlságosan visszaélt, kivált pedig a két testvér Podmaniczky javait illetőleg, üzte hatalmas foglalásait. — Ugyanis Serédy György a Podmaniczky két testvérnek anyjával Tarczay Katalinnal a makoviczai vár és budaméri kuriát közösen birván, ezeket a Podmaniczkyaktól erőhatalommal elfoglalta; mely sérelmek a nevezett testvéreket utóbb szenvedélyes visszatorlásokra és törvénytelenségekre ragadták. Mert noha ezen veszteségeiket János király már 1531-ben igyekezett Podmaniczky híveinek pótolni az által, hogy nékiek az irt évben Fejér megyében a Móré Lászlótól elvett Palota várát királyi

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tomo LVII. pag. 166.
[2]) „Igen megaggott vénségben" irja Budai Polg. lex. III. 124. 2.
[3]) 1518 : 7. törv. czikk.

adományban adta; mégis az akkori anarchicus viszonyok a két testvért oda ragadták, hogy hatalmas kényurakként [1]) hatalmaskodásaikat és törvénytelenségeiket kivált a Vágvölgyén nagy mértékben folytatták. III. J á n o s Sambokrét várát foglalta el, és onnan pusztított, miért 1536-ban már Bars vármegye fölkelés utján utasíttatott megfékezésére. Nem használt semmit; utóbb is a folytonos panaszok az országgyülés szigorú közbeszólását eredményezték, melynél fogva a két testvér, még mind ez ideig I. Ferdinand királynak meg nem hódolva, ha bizonyos határideig a foglalásokat vissza nem adják és meg nem hódolnak, hűtlenségi bélyegen számkivetésre itéltettek. [2]) E végzésnek következése lett, hogy ők a föltételeket teljesíteni igérvén, már 1543-ban Ferdinandtól kegyelmet nyertek, és 1545-ben a nagyszombati országgyülés 47. törvényczikkében a számüzés alól fölmenté, tartozván 15 nap az elfoglalt javakat uraiknak vissza adni. Ez évben — úgy látszik, J á n o s meghalt, mint nőtlen magtalanúl, és javai Rafaelra szállottak. Ráfaelről azonban a panaszok még ezután is tartottak, az 1546. évi országgyülés arra kérte a már megengesztelődött. I. Ferdinand királyt, hogy Nyitra megyében a zerdahelyi várkastélyt, Veszprémben a bakony-ujvárit, Somogyban az ordóit, melyeket Ráfael a följebbi években építtetett, s melyekből a vidékre hatalmaskodó garázdálkodások tétetnek, rontassa le, és az elragadozott javakat tulajdonosaiknak adattassa vissza. A zerdahelyi kastély helyett Ráfael a kolosi zárdát alakkíttatta erősséggé, melyre ujra szintén annyi panasz jött, mint az előbbiekre, 1547-ben tehát a nagyszombati országgyülés a zerdahelyi kastély lerontása iránt is megujította kérelmét a királynál, úgy mindazáltal, hogy az egyház épségben maradjon. Ráfael az által kétfelé osztott Trencsin vármegyének 1544-től kezdve főispánságát viselte egy részben, mig a másik alsó részben ugyan e méltóságot Osztrosics János gyakorolta. Ráfaelra leggyanusabb árnyat vett azon modor, melylyel anyja Tarczay Katalin irányában viseltetett, kit ő saját házából kiüzött, s a miért őt az édes anyja örökségéből kitagadta 1551-ben, és mindenét leányának S á r á n a k Szunyogh Mózses feleségének hagyta, a ki őt magához fogadta. [3]) Azonban Ráfael gyerme-

[1]) Istvánffy hist. 1685-ki kiadás. pag. 167. — Mednyánszky a Hormayr-féle T a s c h e n b u c h-ban költői hévvel aggatja reájok a haramiaféle czímeket, nem ügyelve az akkori viszonyokra és arra, hogy az efféleкről azon időből több nagyjainkat is vádolhatni.

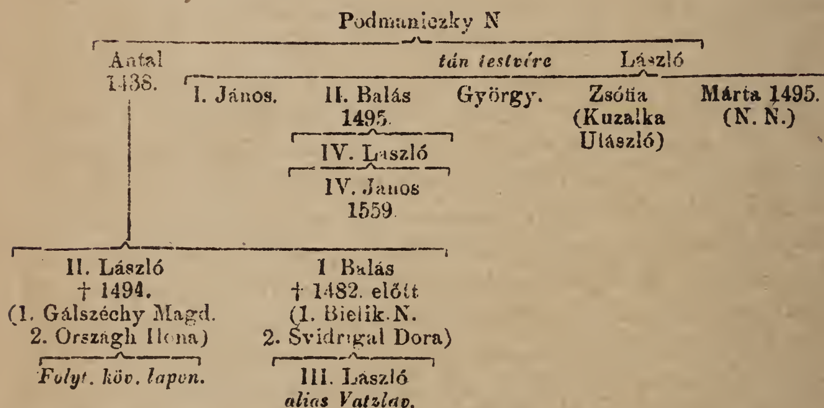
[2]) 1542: 45. törv. cz. pozsonyi orsz gy

[3]) Budai Fer. Hist. lex. III. 226.

keinek is hagyott valamit, de Ráfaelnak gyermekei nem maradtak. Ráfael birta Lednicze várat, valamint Sz.-Fejér vármegyében Palota várát. Lakását rendesen Vág-Beszterczén tartotta. Neje Lomniczy Janka, Lomniczy Ádám Brunov urának leánya volt. Meghalt Ráfael 1558-ban kora 46. évében. Tetemei az alsó-súcsi egyházba temettették, hol a falba illesztett márvány táblán ilyen felirat jelölé helyét: [1])

„Conditus hic Raphael Baro Podmaninus heros,
Bistriciae gentis fama, decusque jacet.
Defunctus placido per mille pericula fato,
Attigit et vitae ter tria lustra suae.
Aspera felici subeundo proelia Marte,
Fortunae variis casibus actus erat.
Utque animo fortis, magno fuit instar Achillis,
Terrori Sciticis ceperat esse Getis.
Horrida quos contra sua dum simul apparat arma,
Me Mars tunc raperet, mors tulit atra virum,
Quisquis amas fortesque Heroes et arida facta
Dic: Podmaninii molliter ossa cubent.“ [2])

Az eddig elesoroltak nemzékrendi kimutatása következő:

[1]) Lásd „Slovenske Noviny“ Bécs 1856. 103-ik számában „Podmaninovci“ czim alatt.

[2]) Dohnányi Miklós „Podmaninovci“ czimű szinműve hirdetésében Podmaniczky Ráfael siremlékéről azt irja, hogy annak szobra márványba faragva a vág-beszterczei templom baloldalában látható tót felirattal, mely szerint Ráfael „böjt első szerdáján“ halt meg.

II. László, † 1494. *ki az előbbi lapon.*
(1. Gálszécby Magd.
2. Országh Ilona)

II. János	István	Mihály	Anna
pozsonyi főisp.	nyitrai püsp.	elesett 1525	(Buzlayné)
(Országh Bora)	† 1570.	(Turczay Kata)	
Margit (Zokoly János)	(1. Koczka Bora 2. Zrínyi Kata)		

Mihály gyermekei:

III. János	Ráfael	Kata	Sára	Anna
nőtlen	trencsini főisp	(1. Elefánty Mihály	(Szúnyogh Mózses)	(záblathi HrussóJános)
† 1543.	† 1558.	2. Gusich Miklós)		
	(Lomniczy Janka)			

Ráfaelnek halála után 1559-ben annak magvaszakadtán a királyi ügyész javait elfoglalá, nem használván semmit özvegyének Lomniczy Jankának ellenszegülése sem, sőt igényeitől a perben elmozdíttatott a Podmaniczkyak másik ágazatán lejövő IV. János, és igy a vág-beszterczei, bricsói, ledniczi, bicsei, baani és palotai jószágok a királyi fiscusra szálltak, utóbb másoknak adományoztatván.

Ekép letünvén a történelem szinpadáról a Podmaniczkyak, szintén egy századig nyomát sem leljük a hasonnevű utódoknak, mert a Luther tanát elfogadott P. István nyitrai püspöknek két rendbeli házasságából származott gyermekei az akkori viszonyok közt igényt sem formálhatva a királyi ügyész által elfoglalt ősi örökségekhez, valószinűleg mostohább körülmények között széledtek szét, hogy később egy ujabb virágzó ágnak törzsévé válhassanak; a minthogy már a XVII. század közepén Zólyom megyében Korpona városában látjuk feltünni a most is virágzó ágazat törzsét: Podmaniczky Gábort, ki 1646-ban a pozsonyi országgyülésen mint a nevezett szabad kir. város követe szerepelt, [1] és ki ama város levéltára szerint 1654-ben Korponának birája volt. [2] Itt érte a családot egy ujabb csapás, mely szerint a korponai templom elégése alkalmával családi levéltáruk is a lángok martaléka lön. Ugyan ez időben 1670. táján Zólyom megyében találjuk Podmaniczky Andrást, kinek neje Rákóczy Éva, Rákóczy Jánosnak Géczy Zsuzsától szül. leánya volt. [3] Gábornak hitvese Roznauer Zsuzsanna, már 1672. mart. 28-án özvegy volt. Ettől fiai Gábor, ki 1676-ban említetik, és Mihály [4] kinek neje Weszter Dorottya volt, s kivel következő családfát alkotott:

[1] Historia diplomatica de statu Religionis Evang. 1710.
[2] Nisnyánszky Historia L. R. Civitatis Corpona. Kézirat az Akademiánál.
[3] Mihálynak testvére vagy fia lehetett Podmaniczky György, ki Nógrád megyében az 1755. évi nemesi összeirásban a jövevények sorában olvasható.
[4] Wagner, Tab. geneal. Mss.

I. tábla.

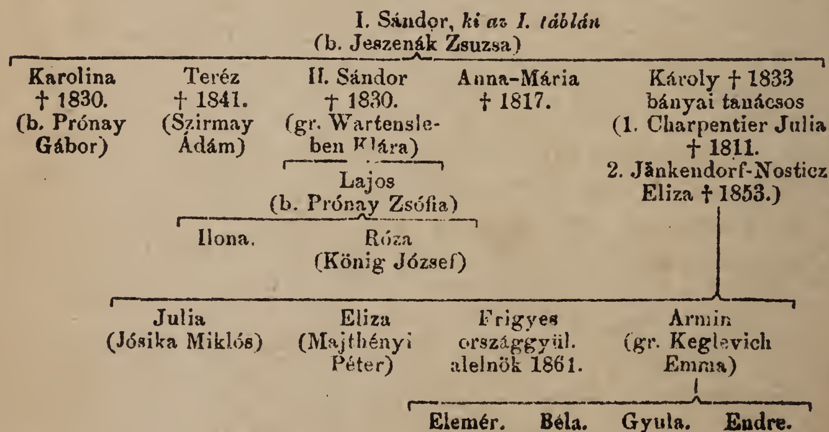
Gábor
1654.
(Roznauer Zsuzsi)

I. Mihály
(Weszter Dorottya)

I. János † 1743.
(Osztroluczky Judit † 1766.)

- Judit (b. Orczy Lőr.)
- II. János *báró* † 1788. (Kisfaludy Zsuzsa)
  - László † 1803. ezredes. (Radvánszky Karolina)
    - Amália † 1821. (gr. Wartensleben Károly)
    - III. János (Hodossy Mária † 1841.)
      - Mária (Radvánszky Antal)
      - Zsuzsanna (Koppély Frigyes)
    - II. Mihály † 1860. (1. gr. Teleky Janka. 2. Gyürky Luiza)
      - Klaudia (Vörösmarthy J.)
      - Ödön.
      - Sarolta.
      - Levente.
      - Jenne.
    - László (Illésy Magdolna † 1854.)
      - Magdolna (Osztroluczky Géza)
      - László (Sréter Mária)
        - Mária.
    - András † 1861. (1. Kubínyi Róza 2. Gyürky Teréz)
      - 1-től Karolina (b. Prónay Gábor)
      - 2-tól Gizella (Patay Fer.)
      - Géza.
    - Zsuzsa † 1843. (Kosztolányi József)
  - József Bácsi főispán † 1823.
  - Zsuzsánna (pongyeloki Róth J. ezredes)
- Anna-Mária † 1803. (Beleznay M. tábornok)
- Erzsébet † 1819. (b. Bujanovszky Elek tábornok)
- I. Sándor *báró* † 1786. (b. Jeszenák Zsuzsánna) — *Folyt. II. táblán.*

II. tábla.

A családfán álló I. Jánosnak fiai II. János és I. Sándor M. Terézia király asszony által a bárók sorába emeltettek, de a báróság csak 1783-ban hirdettetett ki. És ez időkorban vette fel a család az aszódi predikátumot is, holott még utóbb is királyi meghivó levelek is a „de eadem" azaz podmanini előnévvel jelölték.

II. János nagy tudományu férfiu, és buzgó protestans volt, kit aszódi kastélyában az akkor a besnyői kolostorban lakott Feszler gyakran felkeresett, s könyvtárát használá. Ennek fiai közűl

József cs. kir. tanácsos és kamarás, külsejére nézve igénytelen, púpos hátú, annál inkább szellemdús férfiú. Liszt Ferencz zongora hősnek gyermekkori pártfogója, ki pesti házánál gyakran hallatta műzenéjét. 1815-ben Párisba mint követ küldetett a számoltató bizottmányhoz, ez alkalommal Podm. József egy rendjelt kér, hogy illő díszszel léphessen fel az angol, orosz, porosz stb. követek közt, de ez megtagadtatott; utóbb vissza érkezvén, megkapta a Lipótrend nagy keresztjét, miután már más udvaroktól is kapott rendjeleket; de ekkor már nem fogadta el a rendjelt, aszódi jobbágyaim közt — úgymond — nincs szükség üres diszjelre. József a dániai kir. Danebrog rend középkeresztese is volt, egyszersmind Bács-Bodrog megye főispánja. Meghalt magtalanúl Pesten 1823. május 11-én kora 68. évében; eltemettetett Aszódon. Testvére

László ezredes volt. Meghalt 1803-ban Ennek Radvánszky Karolinától két leánya és négy fia maradt, úgymint IV. János, kinek két leányát a táblázat mutatja; — Mihály, ki 1860-ban halt meg, öt gyermeket hagyván maga után; — II. László, gyermekei szintén a táblán láthatók, s végre András († 1861.) gyermekei szintén a táblán láthatók.

II. Jánosnak másik fia I. Sándor különös kedvellője volt a szépművészeteknek, melyre tömérdek pénzt áldozott, s a mint erről

hátrahagyott érem, kép s aczél-metszvény gyüjteményei tanuskodnak. Ő volt első pártfogója a híres Mányoky festésznek, kinek több képe gazdagítá a Podmaniczky család képtárát. Meghalt 1786-ban. Nejétől báró Jeszenák Zsuzsannától öt gyermeke maradt, úgymint:

1. Karolina b. Prónay Gáborné, meghalt 1830-ban.

2. Terézia Szirmay Ádámné, meghalt 1841-ben.

3. II. Sándor meghalt 1830-ban. Nejétől gróf Wartensleben Klárától fia Lajos, kinek báró Prónay Zsófiától gyermekei Ilona és Róza König Józsefné.

4. Anna-Mária meghalt 1817-ben.

5. Károly szabadelvű férfiu, az orvosi és bányászati tudományok nagy kedvelője, egy ideig a kir. kincstárnál bányászati tanácsos, és a dunántúli ágost. evang. egyház kerület felügyelője, meghalt 1833. sept. 21-én. Első neje Charpentier Julia meghalt 1811-ben, a második Jänkendorf-Noszticz Eliza, ki 1853-ban halt meg. Gyermekei:

a) Julia, szellemdús hölgy, nevét széptrodalmunkban is örökíté, neje báró Jósika Miklós egyik legjelesb regényiróinknak. Jelenleg Brüsszelben.

b) Eliza Majthényi Péter hitvese.

c) Frigyes (szül. 1824.) a politikai pályán egyike legszabadabb elvű mágnásainknak, 1861. évi országgyülésen a képviselőhaz alelnöke volt. Az irodalmi téren részint utazási leirása, részint kedves olvasatú regényei által szerzett érdemeket, és 1859-ben a m. akademia tagjául választatott.

d) Armin, 1861-ben Pest vármegye egyik választott szolgabirája. Nejétől gróf Keglevich Emmától gyermekei Elemér, Béla, Gyula és Endre.

A család törzsbirtoka jelenleg Pest megyei Aszód; czímerök, — mint följebb a metszvény mutatja — függőlegesen kétfelé osztott paizs, alúl egy gúla alakú osztálylyal, melynek ezüst udvarában zöld téren pánczélos, sisakos vitéz áll, jobb kezével kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva; a baloldali arany udvarban koronás egyfejű fekete sas látható kiterjesztett szárnyakkal. A paizs fölött bárói korona, és a fölött három koronás sisak áll, melyek közűl a jobb oldaliból a leirthoz hasonló pánczélos vitéz emelkedik ki; a középsőn két kiterjesztett sasszárny van, a baloldalin három strucztoll leng. A sisakokról lehullámzó foszladék vörösezüst, és aranyfekete; a paizst két oldalról két egyszarvú tartja.

Podolniczky család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [1]

Poffa család. Zemplin vármegyében Legénye helységben a Legényey család után örökösödött, de szintén kihalt. [2]

Pogány család. (Csebi). E család Zala vármegyei eredetű [3]); bölcsője Enyere nevű falu, mely ma már legalább e néven magára nem létezik. [4]) Okiratilag ismeretes törzse Herczegh, kiről a fenmaradt adatok nyomán csak annyi bizonyos, hogy enyerei nemes ember volt (nobilis de Enyereh) s IV. Béla király idejében élt. [5]) Herczegnek fia volt Imre, Imrének András, ennek Péter, ezé István; s ez István az, kit az okiratok legelőször említenek Pogány melléknévvel, de Cheb, s ki 1379—1400. között élt.

A család I. Imrétől számítva két századon át keresztül a dunántúli részeken s egy ideig Horvátországban virágzott. A XVI. század-

---

[1]) Szirmay C. Kemplin not. top. 115.

[2]) Ugyanott 267.

[3]) E család történeti és nemzékrendi itt következő ismertetése egészen Szilágyi István m.-szigeti igazgató tanár müve, melyet alapos és birálatos kidolgozásánál fogva jónak véltem némi csekély pótlásaim betoldása mellett a maga valóságában közleni, jegyzeteivel együtt, melyeket szerzője nevének kezdő betüjével kivántam megjelölni.

[4]) Fényes Geographiája említi Tötöst; s ez bizonyosan a régi Tötös-Enyere. De volt még Egyházas-Enyere, és Teremes-Enyere is. — *Sz.*

[5]) A mi Lehoczky Stemmatographiája II. része, 2. szakaszában 307. lapján Herczeghről iratik, hogy t. i. ő Comes Belae IV. in Dalmatia, 1238. lett volva, az semmi okirattal igazolva nincs. Valószinű, hogy ő ezt családi hagyományok nyomán vette fel: de ezer a példa rá, hogy az efféléknek csak ott lehet és szabad hitelt adni, a hol azokat hiteles okmányok igazolják. Tény, hogy ily nem igazolható hagyományokkal igen sok család bir, s ez alól a Pogány családot sem lehet kivenni. Nagy sensatiót okozott a családban, kivált a XVII. század közepén a Herczeg nev, mert nem tudván, hogy az kereszt-név, egész erőt rá forditottak, kivált a dunántúliak, hogy valamely herczegi rangú férfiúhoz kapcsolják a leszármazast. A családi irományok közt több ily töredék genealogia van 1650 - 60. tájaról, s azok mindenike az Ujlaky-aktól hozza le a családot, mint a XV. században köztudomás szerint herczegi méltósággal diszlett férfiaktól. Ime egypár curiosumképen:

1. Ujlaki herczegek	Miklós Lőrincz Zsigmond a Pogány név tanálója. Nője Kerecsényi N.)	Dénes, kamara gróf (Frangepán N.)	Zsigmond Ostfi N. Matyas k. kapit.	Imre ország- biró.

ban szakadt ki belőle egy ifjabb ág, a Menyhárt ága, mely a máramarosi jószágokat kapván osztályrészül, alkotá a tiszai ágazatot. Ez alapon, a XVI. századtól kezdvén, meg lesz különböztetve a leszármaztatásban a dunamelléki és tiszamelléki vonal.

I. Imrét, mint Herczegnek egy fiát említik az okiratok. Első feltünése 1273-ra esik, azon csaták egyikében, melyet IV. László király a cseh Otokár ellen viselt, ki Magyarországnak Ausztriával határos széleit pusztította. Imre azon sereghez tartozott, melyet Henrik bán fia János gróf vezetett, s melynek különösb feladata volt a soproni végeket oltalmazni. [1]) E hadjáratban maga László is jelen volt, mert az 1279-ben kelt adomány-levél azt tartja, hogy Imre mester, noha e csatában maga is keményen megsebesült, mégis az ellenség közűl egy vitézt foglyúl vitt a király elébe. E vitézség jutalmául László király Imrének (s vele együtt Dénes mesternek Tamás gróf fiának közösen) ajándékozza Zala vármegyében Apsa földét, kivévén (eximendo) azt előbb Zalavár hatósága alól, mint puszta helyet. A birtokba iktatást a veszprémi káptalan teljesítette még azon évben; a megosztást pedig az adományosok között a türjei convent szintén 1279-ben. [2]) Midőn fiai számára I. Károly ugyan ez adományt 1324-ben megerősítette: akkor már Comesnek czimeztetik Imre, de hová

Egy másik igy ir:

2. Ujlaki Miklós herczeg	Zsigmond amisit nomen Ujlaky et invenit nomen Pogány	Dénes	Zsigmond	Imre 1480. (Bánfi N.)

Ezekre czélozott bizonyosan Lehoczky i. m. 308. lapján. Nem mond rá semmit. De mi egy tekintettel láthatjuk a badarságot. A család leszármazásának, tisztába hozatala körűl legtöbb érdeme van V. Pogány Ádám egykor híres ügyvédnek, ki a legnagyobb szorgalommal dolgozott rajta, hogy felderítse azon homályt, melyet a régibb időben készült curiosa deductiók előidéztek. Lehoczkiról ki kell mondanom, hogy a mit ő összeirt, az merő zavar, ráfogás, s miket használni egyátalán lehetetlen. Az itt közlött származati táblák magokból az előttem fekvő családi levelekből (feljül a hatszázon) vannak közvetlenül egybeállítva. Azon évszámok, melyek az egyes nevekhez vannak ragasztva, azon okiratok évei, melyekben ezek eléjőnek; a többek közűl az illetőre nézve első és utolsó évüek jegyeztetvén fel csupán. Ez oklevelek Máramaros megyei Úrmezőn, mint a család törzshelyén II. Pogány Károly utódainál őriztetnek. — Sz.

[1]) Emlékezik e hadjáratról Kézai Simon, lásd Szabó Károly kiadásában 80. lap. — Fejér Cod. diplom. tomo V. vol. 2. pag. 117. közölve az oklevél: — Sz.

[2]) Fejér Gy. Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 493. közölve az oklevél Cornides gyüjteményéből, némi hibákkal (Heroscus e. h. Herczeg). A családi iratok közt hiteles másolatban találtatik. — Sz.

való comes (ispán) lett legyen, arról semmi adat nem találtatik.[1]) Mivel azonban ez adomány-megerősítést nem ő, hanem fiai kérték; valószinű, hogy ekkor ő már nem élt.

I. Imrének, mint a tábla mutatja, négy fia volt: I. Miklós, I. Tamás, I. András és I. István; ezek közűl Miklós magnélkül meghalván, a három utóbbi terjeszté tovább a családot.

Miklós és Tamás 1324-ben nyerik Károly királytól az Apsáról szóló adomány megerősitését, bele foglalván oda II. Istvánt is, az András fiát; de I. Istvánról szó sincs, mi annak jele, hogy ekkor már sem András, sem I. István nem éltek. I. Miklós kivált azért is emlékezetes a család történetében, mert ő eszközölt ennek czímert I. Károly királytól 1326-ban. Az okiratok szerint a czímer egy arany sólyom, kiterjesztett szárnyakkal, szárnya alatt arany lóher, csőrében zöld galy, arany lombakkal.[2]) A családnak ma is ez a czímere.

[1]) Lehoczky Comes Zewriniensis-nek irja, de minden alap nélkül. Valószinű, hogy a Pogány név után indult; de tudni kell, hogy létezik a magyar földön más Pogány család is, (a nagy-klopotivai, *lásd ezt*), a szóban lévőtől egészen különböző, mely a Hunt-Páznán nemből származik; s míg emez (t. i. a csebi) még csak 1400. táján veszi fel de Enyere, de Cseb mellé a Pogány vezeték-nevét: amaz már 1330-ban világosan Pogány de genere H.-Páznán nevet visel, s Erdélyben lakik, mint ezt a kolosmonostori konvent levéltárában hiteles okmányok igazolják. S én azt hiszem, már a szomszédságnál fogva is, hogy a Lehoczky P. Imréje ezek közűl való, valamint az az István is, kit ugyan csak ő Pray után csicsói várnagynak ir. — *Sz.*

[2]) „Falco aureus, habens distentas alas, sub quibus folia deaurata in modum herbae luhere dictae pendent, cujus falconis in naso viridis ramusculus erectus existit, folia habens aurea." Az okmány eredetije a vasvári káptalanban.

I. István Károly alatt harczolva a piliskei vár alatt esett el, [1]) azon csaták folyamában, melyet Károly király az osztrákokkal viselt. Nevezetes I. István azért is, mert ő egy mellékágnak lett alapítója, mely következő század alatt Filemen név alatt virágzott, s mint alább látni fogjuk, I. Mátyás király uralkodása alatt halt ki.

Tamás az okiratok szerint az enyerei határból kikapván osztályrészét, ott telepítést eszközlött, mely olykor Tötös-Enyerének, néha alapítójáról Tamásfalvának is neveztetest a XV. század folyása alatt.

1328-ban, ugyancsak Miklós és Tamás, s velök együtt a már nem élő András fiai II. István és I. Péter nyerik Zala vármegyében Csébet részint magok, részint bátyjaik érdemiért. Ily érdemül említtetik fel névszerint I. Istvánnak és II. Imrének András fiának halála, amazé a piliskei már említett csatában, ezé a Stilfrid osztrák határszéli várnál történt ütközetben. [2]) Ez adomány folytán I. Pétert az iratok már Csebi melléknévvel is említik (1379.).

I. Tamásnak Lőrincz volt fia. Özvegyéről mint élőről van emlékezet 1410-ben.

I. András fiai közűl csak I. Péter terjeszté tovább a családot; fiai voltak III. István, II. András és I. Jakab, kikről 1379-ben, mint már élőkről van emlékezet, mint csebi lakosokról, mert némely jobbágyaik ügyében az ő kértökre akkor rendel vizsgálatot Zichi Elek mester, Jakabnak fia zalai alispán, in persona Stephani condam vajvodae Transylvaniae et Comitis Comitatus Zaladiensis.

III. István nagy nevezetességű személy a családban. Ő az, ki először Pogány-nak neveztetik, s e szerint alapítója a család nevének. 1396-ban találtatik legelsőben e néven nevezve. 1400-ban Magister néven jő elé. 1400-ban ugyan csak nagy pere van az I. István maradékaival, kik ekkor már Filemenek, részt követelnek magoknak Enyeréből, Monyorókerekből és Harkalból. Miképp jutott az I. András ága e két utóbbi helynek birtokába: nincs rá adat; de a menynyiben mindkét birtok a Salamon nemzetségé volt: alkalmasint ál-

---

[1]) E piliskei csatáról évkönyveinkben nem olvastam, s igy az évszámot nem határozhatom meg. — Sz.

[2]) E Stilfrid melletti ütközet 1328. julius hava első felében történhetett; mert a Mária Magdolna ünnepe előtti kedden költ királyi adomány e hadjáratot praesens exercitusnak nevezi. — Sz.

litható, hogy valamelyik Enyereinek neje hozta magával; s igy bár az eddigiek közűl felesége egyiknek sincs följegyezve: valószinű, hogy alkalmasint András házasodott a nagyhirű és gazdag nemzetség közé, s ez úton jutottak e helyek az egyenes leszármazású III. István birtokába. — 1405-ben a Filemenek Cséb iránt is követelést formáltak, s miután az ügy biróilag eldöntetett: István még azon évben restatuáltatta magát.

II. András és I. Jakabnak nem voltak maradékai.

Lőrincznek I. Pál fia él 1410 ben, ki ellen s még élő özvegy anyja ellen, ki, mint az iratok után gyaníthatni a szenterzsébeti Terjék családból származott, III. István hatalmaskodási pert folytatott E Pálról nem lévén többé emlékezet, valószinűnek látszik, hogy benne a Tamás ága kihalt.

III. Istvánnak négy fia maradt: II. Péter, IV. István, II. Jakab és I. György. Ezek közűl István és György, — úgy látszik, utódok nélkül multak ki. Rólok 1427-ben van utószor emlékezet, midőn Jakabbal egyesülten panaszolnak Zala vármegye előtt, hogy Péter ámbár csak negyed illette volna az atyai örökségből, mégis többet bir annyinál, s azért a kapornaki konvent által őt, nejét s fiait idéztetik.

II. Jakabnak egy fia említtetik Sebestyén 1437-ben, midőn Péter, ennek fiai Jakab és Sebestyén a Filemen ágbeliek ellen vizsgálatot tartatnak, mivel ezek az Apsa földi erdőből erőszakosan fákat vágattak ki s azokat elhordatták. Sebestyén nem terjesztette tovább a családot. [1])

II. Péter a fenmaradt iratok szerint igen tevékeny tagja volt a családnak. 1415-ben szenterzsébeti Rufus Miklóssal együtt alispánságot viselt Zala vármegyében. Fenn van kettejökhöz szóló egy levele Jánosnak, Gersei Pető fiának, Zala megye főispánjának 1415-ből, melyben meghagyja nekiek, hogy Rugach Péter fiait Domokost és Demetert, Myseeri Dénes fiát Miklóst a jelen táborozásnál fogva semmiképen ne merjék háborgatni. Felesége Katalin volt, nem tudni mely csa-

[1]) Lehoczky id. m. 307. lapján II. Jakabról, kit ő tetemes hibával I. András fiának ir, azt mondja, hogy soproni főispán lett volna. Honnan merítette ez állítását, miután nincs nála följegyezve, nem tudom, de azt hiszem, hogy, valamint a többi személyeknél még van jegyezve a Comes vagy Magister czím, ugy itt sem lett volna elhallgatva, ha valóban úgy van. Annak sem lelem alapját, hogy Sebestyén budai várnagynak iratik. — Sz.

ládból. Fiai I. Dénes, III. Imre, II. Tamás. [1]) — Péter 1400—1437. között élt s virágzott; de halála ideje meg nem határozható; annyi bizonyos csupán, hogy 1460-ban már nem él.

II. Tamásnak, a legifjabb testvérnek neve 1431-ben említtetik először. Úgy látszik 1487-ben halt meg, még pedig mag nélkül. Özvegyének Dorottyának (családneve ismeretlen) Dénes és a már ekkor elhalt Imre fiai 1488-ban fizetik ki az özvegyi „dos"t azon fekvőségekhez aránylag, melylyel elhalt férje Apsán, két Enyerén, Tamásfalván és Csebcn birt, és erről nyugtatványozza is őket.

I. Dénes és öcscse III. Imre 1422-ben atyjokkal együtt már mint idézettek állanak azon perben, melyet nagybátyjaik IV. István és II. Jakab uj osztály iránt indítottak volt ellenök, s melynek még 1427-ben sem szakadt vége.

I. Dénés utólszor 1488-ban fordúl elő, mint igen öreg ember (senio confectus), Mátyás királynak egy Bécsben költ levelében, mely által, mivel ő maga tehetetlen immár peres ügyeit folytatni, fia pedig Péter a király mellett van elfoglalva, nekie perhaladékot enged. Úgy látszik, azután nem sokára meghalt. Feleségéről az iratokban nincs semmi adat. Gyermekeiről alább lesz szó. [2])

III. Imre házassága által egyike volt e század folytán a család legnevezetesebb s szerencsésebb tagjainak. Neje Ostfy Borbála, leánya volt Ostfy Jánosnak (Ost fiának) Bánffy Katától, alsó-lindvai Bánfi Zsigmond leányától, s ez által gazdag örökség birtokosa, mind az Ostfiak, mind a Bánffyak jószágaiból. Ostfi János — mint az adatok mutatják, nagy könnyelműséggel kezelte nagy birtokát, s hol inscriptiók, hol zálogba vetés által tetemes részleteket elidegenített belőle mind Kőrös megyében, mind Zalában. Imrének első gondja volt apósának 1460-ban történt halálával a zálogba vetetteket vissza váltani. Mindjárt 1461-ben egyesülve két testvérével dobóczi Szalay Lászlótól következő zalai helyeket váltotta vissza: Salamonvára, Ákosfalva, Tompa, Erdőfalva, Beneze, Ján, Pálháza, Középlak, Jáhon, Szent Kozma-Demjén, Sz.-Márton, Gyertyanagh, Leve, Keresztúr, Gyökefalva, Kiszatha,

---

[1]) II. Pétert az 5. gr. alatt említvén Lehoczki, azon hivatalos czímekkel ruházta fel, melyek azt a Pétert illetik, kit ugyan ő a 7. gr. alá helyez, s igy két személyt azon egy időben éltet; holott e 7. gradus alatti Péter, ki valóban pozsonyi gróf volt, épen unokája az 5 gr. alatti Péternek, ki sor szerint III. a családban. — Sz.

[2]) Dénes soha sem volt Praefectus Salium in Marmatia, mint Lehoczky irja. A Pogány nevet nem ő vitte Máramarosba. — Sz.

Aranyad, Zalaszegh, Szentpéter, Pathud Vas megyében. — 1466. táján lakását felesége utáni jószágába Herbortyára, Kőrös megyébe teszi át, s ettől fogva ő és fiai de Herbortya névvel is jőnek elő. Neje 1468-ban meghalván, az, úgy látszik rokon raszinai Bocskaiak közűl némelyek az Ostfi jószágokat bolygatni kezdték s ezek példájára mások is, kiknek Imre mindég állhatatosan ellentmondott. Igy gátolta meg Herbortya eladományoztatását 1467 ben, Osloczét 1471. 1474-ben maga és gyermekei nevében. 1480-ban már nincs az élők közt. [1]) Három fiút és egy leányt hagyott maga után: II. Györgyöt, I. Zsigmondot, I. Jánost és Katalint, ki már 1490-ben meghalt, mint raszinai keresztúri Bocskay Miklósnak (János fiának) négy évig volt ifjú felesége. [2])

I. Dénesnek három gyermeke maradt: II. Péter, Katalin és Margit. Katalinnak férje Nádasdi Gáspár volt; Margité nincs följegyezve; az okiratok csupán annyit említenek, hogy unokája Fodoróczi Farkas volt 1550-ben, ki Margitnak Erzsébet nevű leányától származott, de férje ennek sem határozható meg.

Ezek szerint a Pogányokból a XV. század végin a következő négy férfiú élt: II. Péter, II. György, I. Zsigmond és I. János.

II. György — úgy látszik — a legidősb fiú, 1464—1501. között élt. Ez utolsó évben már csak özvegyéről szenterzsébeti Terjék Dorottyáról van emlékezet, ki Lászlónak volt leánya. Lakását Herbártyán tartotta, oda vitte haza menyasszonyát is. A gyermektelenül maradt özvegyet sógorai Zsigmond és János erőhatalommal kiszoríták a férj után maradt jószágból, s nagy pert folytatott Terjék László az apa, s István a bátya a két Pogánynyal, hogy az özvegyi just kikaphassák Dorottya asszony részére, mely pernek az ország főbirái előtt 1504-ben lett vége. [3])

II. Péternek, Dénes fiának neve 1484-ben jön először elé az okiratokban. Ekkor ő és Imrének már említett négy gyermeke egyez-

[1]) Családjának 1458-ban „jus gladium"-ot nyert, s ezt igényelték is magok számára föleleveníteni a máramarosi vonaliak 1760. táján. — Sz.

[2]) Lehoczky III. Imrének Imre és Péter fiakat is tulajdonít. De ezekről az okiratokban semmi emlékezet nincs. Ugyancsak ő III. Imrének (6. grad.) három feleséget ád, t. i. Ostfi Borbálán kivül még Bánfi Erzsébetet és Bocskai Katát. Az iratok ezeket sem ismerik. —Sz.

[3]) Lehoczky irja e Györgyről (gr. 7.) hogy Mohácsnál esett volna el, s hogy felesége Zrínyi leány volt; látszik, hogy nem igaz. — Sz.

séget kötnek az egymásnak leendő kölcsönös örökösödés iránt Zala megyei Leve, Sz. Kozma-Damján, Jábon, Pachod, Keresztúr, Vásárosfalu, Sz.-Márton, Gywlwiz, Györkefalva, Salamonvára, Ákosfalva, Hermánfalva, Némethfalva, Bencze, Györtyanagh, Tompa, Zalazegh, Aranyad, Szent-Péter helységekben; nemkülönben Ozthowz, Herbortya, Zoboticza, és az ozthóczi várban; továbbá Alsó-Zenicze, Felső Zenicze, Oslócz, Zereganez, Helgincz, Zentiván, Pethkócz, Ztokolcz, Razincza, Kis-Razincza, Banapolya, Peczelcz, Gergócz, Mezlincz. Zegenik, Kis-Zegenik, Thivanolcz, Kolbazna, Dolyancz, Loko-Derzsincz helységekben, melyek mind a herbortyai uradalomhoz tartoznak. Királyi megegyezés mellet 1485. történt meg a beiktatás a budai káptalan által.[1]) Részt vett Péter Mátyás királynak Ausztria elleni hadjáratában s 1488-ban Németujhely várának volt felügyelője (Provisor Curiae et Castri Novae Civitatis Australis). 1495-ben mint Comes Posoniensis nyeri, maga, unoka-öcsesei, és Tukaróczki Máté, királyi komornyik részére Ulászlótól Máramarosban Úrmezőt, Urmezei Tamás defectusán. Még azon évben királyi főkomornyikká lesz, s mint ilyen idézteti Bocskai Miklóst, ki neje holta után, ennek minden ingóságait elhordatta titkon Herbortyáról s azokat többszöri megkeresés után sem adta vissza, Pekri Lajos és Turóczi Bernát albánok s Kőrös vármegyei alispánok eleibe.[2]) Ugyan ez évben Páni Bernát és Kristóffal minden javaikban kölcsönös örökösödési egyességet köt. — 1497-ben Ulászló királytól nyeri maga, Tukor Máté és Cheszeliczki Máté részire sz.-mihálytelki Tompa Mihály s István, ugy Járai László magszakadások

[1]) A birtokok e lajstomát azért iktattam ide, hogy láttassék mennyire gazdagodott már ekkorra a család, anyagilag fekvőségekben. A beiktató parancsban következő személyek vannak a végrehajtásra, mint előbbkelőbbek megnevezve: Nádasdi Gáspár, (Péternek sógora) Gosztonyi Venczel deák, Nádasdi Darabos István, Miklós, Balás, György és Tamás, Sybrik László, Byki Bertalan és Máté, Terjék András és Elek, Lengely Imre, Tolwa László, Peres István, Basó György és András de Szent-Jakab; Sáska István de Rákos. — Sz.

[2]) Pekri Lajos Bocskai Péternek leányát Erzsébetet birta feleségül. Bocskai Miklós leágazását háromízig fölfelé, mivel a munka II. köt. 130. lap. hiányzik, ide teszem:

a) Bocskay László de Razina-Keresztúr { János 1467. { Miklós 1490. (Pogány Kata)
{ Zsigmond 1467.

b) Bocskai László másik (alter) { Péter 1467. { Erzsébet (Pekry Lajos 1513.)

folytán ezeknek Erdélyben fekvő minden javait.— 1497-ben Ellerbach János ellen perel, ki a Pogányok Cseben, Lövőn és Keresztúrban levő birtokát elfoglalta [1]). — Zsigmond öcscsével s többekkel egyesülten Beeri András- és Jánostól zálogba vevén Szentgirolt várát és városát, ebbe beleegyezik Ulászló király s parancsolatot ad a fejérvári keresztesek konventjének a beiktatás iránt [2]) 1499-ben; ugyanez évben maga, Zsigmond, János és György öcscsei részire nyeri Ulászlótól Máramarosban a királyi jogot Fejéregyháza, Jood, Konyha, Szelistye, Borsa, Szacsal, Dragomér, Felső Bocskó, Nyágva, Alsó- és Felső-Visó helységeiben.—1500. élt még Péter, mert a rákosi végzés alatt ott a neve, mint aláiróé; de 1501. már csak mint n é h a i ról van emlékezet. Maradék nélkül mult ki. [3]) Utána testvérjének Imrének élő gyermekei örökösödtek. — Megemlítendő még, hogy Péter nem csak grófja, hanem birtokosa is volt Pozson várának; zálogban adta volt azt neki Korvin János, még mikor Péter Curiae regiae magister volt. (Az irat sajátkezűleg aláirva Ulászló által, melyben erről szó van, sem az időt, sem a zálogöszveget nem említi. Kelt 1501.).

I. Z s i g m o n d élete 1464—1526. évek között folyt le. Az atyjától mintegy 25 éves korában elmaradt ifju főelőmozdítóját nagybátyjában III. Péterben találván, az, mint a királyi udvar körében élő s előkelő hatásu fő ur bevezette oda öcscsét is, s közbenjárása által megszerzé neki nagy Mátyás király, mint János herczeg s a királyné Beatrix kegyét. Ennek lett eredménye, hogy 1494. a még alig 32 éves férfiu Máramaros megye főispánjává s a sókamarák főigazgatójává lett

[1]) Szapolyai István nádor parancsolatára a kapornaki konvent által tett birós kihallgatáson megkérdezett személyek közt előfordulnak a következők: Darabos Bernát (de Monyorósd), Nádasdi Ferencz, Szentpáli Sebestyén és András, Herczeg János és Ambrus, Telekesi Bálint, Pataki Imre, Szánthó Bertalan, Zalai György, Zechi Tamás, Hashagi Dénes, Biki Imre, Beythe Lőrincz stb. Mind Zala megyei előkelő családok. — *Sz.*

[2]) A coimpetratorok voltak: W e r n e r Zsigmond prépost és kincstárnok, testvérei Benedek, Imre, Salátuel; M ó r e György belgrádi bán; K e n d e János sabáczi bán. A beiktatók közt említtetik Chernel Péter (de Szent-Jakab), Chépán Máté, Byki Imre és Máté. — Maga Péter M a g n i f i c u s, Zsigmond e g r e g i u s czímmel illettetik. — *Sz.*

[3]) Lehoczkinál az 5. gr. alatti Péter említém, hogy egy személy e II. Péterrel. Ott B á n f i J u d i t iratik feleségének; de miután róla sehol az okiratokban emlités nem tétetik: nem tudni, mi benne a való. Az igaz, hogy gyermekei nem voltak, s kiket Lehoczki a 7. gr. Péter fiaiul is, azok I. Zsigmondnak voltak gyermekei. — *Sz.*

(Comes et Camerarius salium in Marmatia). Ez állomást megtartotta Ulászló alatt is, kit igen lekötelezett az által, hogy a családjánál zálogban volt pozsonyi várat a király kezébe visszabocsátotta. 1498. nyeri Máramarosban Veresmartot; Harkalra uj adományt kap és statuáltatja magát. Az 1499-ben nyert Fejéregyház s más máramarosi birtokokba 1504. magát ujból beiktatja. 1505. Urmezőnek vásárjogot nyer. 1507. mint a királyi udvar birái egyike emlittetik azon alkalommal, midőn Ulászló király a bányavárosok szabadságát megerősítette. 1508. Vexilifer regius. — 1518. a tolnai országgyülés őt nevezi ki egyiket a gyermek II. Lajos király mellé állított országtanács tagjának. 1522. Verbőczi Istvánnal mint követ oda jár a nürnbergi német országgyülésre. 1524. Tótország rovásolója (Dicator Sclavoniae). 1526. a mohácsi mezőn esik el, mint 64 felé járó öreg vitéz.

Felesége kisvárdai Aladár Péter leánya Fruzsina volt, ki mint özvegy, 1548-ban még élt. [1]) E Fruzsina családjához illő fényes kiházasitást nyert atyjától; de mivel Zsigmond sok országos költekezései miatt e női hozományból csak drága ingóságokban többet elköltött 2000 arany forintnál: annálfogva férje a budai káptalan előtt e summa erejéig inscribálja neki, s zálogba adja Urmező városát a hozzá tartozó 15 faluval együtt Máramarosban. Fruzsina ugy látszik 1548—1550. között halt meg; az bizonyos, hogy az utolsó évben már nem él.

I. Zsigmondnak egyetlen fia maradt: I. Péter.

III. Imrének legifjabb fiáról, I. Jánosról nem sokat tudunk. Azokon felül, melyek fentebb említve voltak, hogy t. i. ő minden családot illető kötésekben, perekben testvéreivel s atyjával együtt előfordul, nincs róla semmi följegyezve. Felesége neve is ismeretlen. [2]) 1511-ben, mint megholtról van emlékezet. Gyermeke kettő maradt: Sára, Brodarith Mátyás hitvese, és III. György, kiről csupán két

[1]) A családi iratok több nejéről nem emlékeznek. Lehoczki Kanizsai Juliát irja nejének. Lehet, hogy mind kettő az volt; de ez utóbbi bizonyitást vár. A mit ugyancsak Lehoczki mond: filia ejus nupsit Aladario de Kisvárda: bizonyosan tévedés. Zsigmondnak nem volt leánya, hanem Kisvárdai leánya volt Zsigmond felesége. Vagner Kisvárdai Aladárt említ Zsigmond ipául: az okirat világosan mondja: kisvárdai Aladár Péter, s igy az Aladár vezeték-, nem keresztneve Fruzsina apjának.

[2]) Ha hitelt lehetne adni Lehoczkinak: neje Bátori Julia lett volna (gr. 7.). Azonban, bár Brodarithné P. Sára utódait illetőleg nevezetes irományok vannak kéznél, birtokot illetőleg az anyáról sehol egy igével sincs emlékezet.— Sárának két leánya maradt: Kata. Perneszi Andrásné; Klara elébb Perneszi Farkas, azután Serjényi Gábor felesége.

okirat emlékezik, 1511 és 1518-ból. Minden nyom nélkül enyészett ki a család történetéből. [1]

1526-ban, a mohácsi ütközet után csak egyetlen férfi élt még, ennyire elfogyott a család fi-ágban. Ez IV. Péter, I. Zsigmondnak már fentebb jegyzett fia. Emlékezete ennek először 1516-ban jön elé I. Zsigmond királynak azon okmányában, melylyel nejének Fruzsinának a mar említett inscriptiót teszi. Ez inscriptió ellen Péter 1525-ben protestál a leleszi konvent előtt, melynek folytán egyszersmind tiltja Fruzsina asszonyt az inscribált javak elfoglalásától, atyját bármiféle elidegenítésektől, a királyi felséget a Pogány jószágok eladományozásától, a káptalanokat s konventeket végre ezekre vonatkozható okmányok kiállitásától. 1526-ban Técső város elöljáróival egyezségre lép, mely szerint ő némely szántó és kaszálló földeket, melyek végrendeletileg a técsői egyháznak hagyattak, kezéből kibocsátván, ezért neki makkoltatást engednek a técsői erdőben. [2]) 1534-ben megegyezik özvegy Fruzsina asszonynyal, a ki 5115 forint lefizetése után minden a férje által inscribált javakat Péternek átbocsát, némi keveset tartván meg magának, ugy azonban, hogy azok is, e felett minden arany és ezüst eszközök az ő halála után szintén Péterre szálljanak vissza. Történt ez egyezség a kapornaki konvent előt. — 1535-ben Serédi Gáspár ellen panaszol Ferdinand király előtt, hogy ez Bees nevű faluját Ung megyében elfoglalta. Ugylátszik 1538-ban történt halála, mert ez évben ingóságai összeirattak, alkalmasint azért, hogy kiskorban maradt gyermekei számára azok a tutori kéz alatt el ne predáltathassanak. Nincs nyoma, hogy valamely hivatalt viselt volna Lakását hol Urmezőn, hol Zalában, Cseben s Enyerén tartotta.

Felesége Zerdahelyi Dersfi Jánosnak Battyáni Perpetuától született leanya Erzsébet volt, kivel, ugy látszik, 1524. kelt egybe. [3])

---

[1]) Ha van valami abban, hogy egy Pogány György is esett el Mohácsnál mint Lehoczki irja: ugy csak e III. György lehetett volna az. — Sz.

[2]) Az egyezség-levél magyar nyelven költ, Veréczi Kelemen főbiró idejében. A tanuk közt ott áll: Tiszteletes Técsi varosunk praedikatora Ambrus pap A kelet: Kelt Técsőn Ezer ötszáz huszonhatod esztendőben, tizen ötödik napján sz. András havanak, sz. Katalin innepe tajban — Sz.

[3]) Egy lajstrom utan állitom ezt, melyben azok vannak falunként s személyenkent följegyezve kik mivel jarultak a jobbágyok közöl a lakodalom kitarkasara. Tudtomra ez az első részletes adat a jobbágyok ilyetén tartozasainak teljesitéséről. Azért állitom pedig ezt Péterre tartozónak, mert ez időben egyetlen Pogany sem élt, kit ki kellett volna hazasítani. — Sz.

Öt gyermeket hagyott maga után: I. Gáspárt, I. Boldizsárt, II. Jánost, I. Menyhártot és Annát, ki először Ilylyés Tamáshoz, azután Eördögh Ferenczhez ment feleségül, s ekképen ősanyjok lett az Istvánban kihalt gróf Illésháziaknak.[1])

I. Gáspárról, a legidősb testvérről keveset tudni. A család történetében arról legnevezetesb, hogy ő indította meg 1549-ben azt a több mint két századig folyt „Bánfi-Ostfi" névvel nevezett pert a Bánfiak ellen, melyet a maradék többféle bonyolodásokból származott leszállittatások után, a Bossányi perbe lett avatkozás által végezhetett csak be Pogány Ádám ügyvédkedése mellett e század elején, nem igen sok haszonnal. Volt-e házas: nincs róla emlékezet: de hogy maradék nélkül halt el 1550—1554. között: az bizonyos.

Mig Gáspár élt: a testvérek osztatlanul birták az összes Pogány jószágot; a máramarosi résznek Menyhárt, a zalainak a többi három testvér levén kezelője oly formán, hogy a jövedelem egyenlően osztassék meg közöttök. 1554-ben Boldizsár bejött Máramarosba s ott, János nevében is egyezségre lépett Menyhárttal oly módon, hogy *a)* Boldizsár és János a mi részök csak volna Urmezőn, Nyágován, Veresmarton, Karácsonfalván, Felső-Apsán, mindazt osztályban örökösen átengedik Menyhértnek és maradékainak; *b)* hasonlóképen Menyhért az őt illető Cseben, Salomváron, Györkefalván, Lövőn, Pathodon, Sz.-Mártonban, Gyülvézen, Kozmadanyánban, Gyertyanaghon, Tompán, Erdőfalván, Benczén, Németfalván, Ákosfalván és Erenyéden átadja Boldizsárnak, Jánosnak és maradékaiknak. Ez egyezséget a vasvári káptalannak be is vallják 1562., azon hozzáadással, hogy a Bánfiak elleni pert a dunántúli két testvér tartozván folytatni, miután a máramarosi föld termékenyebb s nagyobb hasznot hajt, Menyhért tartozik évenként 50 forinttal járulni a per költségeihez.[2])

Igy oszlottak meg a testvérek, s ettől fogva lett a Pogányok közt máramarosi vagy tiszai (mert az okiratok igy is nevezik), és zalai vagy dunántúli vonal, törzsei levén amannak I. Menyhárt, emennek I. Boldizsár és II. János.

---

[1]) Lehoczkinál a S. gr. két Pétert a maradék tekintetéből egészen ki kell cserélni. — *Sz.*

[2]) A Körös megyei jószágokról az osztálykor nincs semmi szó. De iratok sincsenek felőle, kinek kezéről enyésztek el. Annyi adat van 1670., hogy azok nagy részét Zrinyi Miklós özvegye Löbl Zsófia grófné birta. — A nő-ág, különösebben pedig János felesége ellenmondott ugyan ez egyezségnek, mint rájok nézve károsnak még azon évben; azonban előkelő férfiak közbenjárásának sike-

I. Dunántúli vonal.

a) *Boldizsár ága.*

A Pogányok dunántúli idősb ágának törzse I. Boldizsár. Azokon kivül, mik eddig róla a több testvérekkel közösen emlittettek, a családi iratok alig egy párszor emlékeznek róla. Szabolcs megyében Ónteleken birtoka levén, midőn 1579. azt meglátogatta, Serjényi Mihály a kállai vár kapitánya rajta üttetett, embereivel, bántalmazta, ládáit feltörette, s tőle némely jószágillető irományokat erőhatalommal elvett, egy paripával együtt. A dolog ugy látszik nem esett tudtán kivül Serjényi Gábornak Pogány Sára vejének, kit 1577. Boldizsár eltiltatott volt attól, hogy óntelki részét idegennek adja el, az ő előkináltatása nélkül. Boldizsár a maga óntelki részét, mely a falunak fele, 1567. zálogba adja zeleméri Kamarás Miklósnak, évi 20 frt haszon fizetés mellett két évig. Felesége nádasdi Darabos Margit volt, ki 1569. már özvegynek iratik. Boldizsár lakóhelye Cséb volt Zalában [1].

Két fiut és négy leányt hagyott maga után, kik közül Erzsébet, Kata, Borbála, Imre 1563. már életben vannak, mind gyermek fővel; a többiek azután születtek.

Közülök Erzsébet kápolnai Pálfi Zsigmondnak lett felesége. Kata kétszer ment férjhez: először Czeglédi Istvánhoz (1590. már özvegy), másodszor Pataki Jánoshoz. Borbála hajadonon halt el. Fruzsina 1591-ben Rádai Péternek volt hitvese.

Fiai voltak: IV. Imre és V. István. — Kettejök közül csupán Istvánról szóll egy okirat 1596-ban, melynek tartalma szerint a testvérek által osztatlanul birt javak közül a csebi és lövői portiót, magára vállalván testvérei előtt a jót-állást Dankovics Jánosnak s feleségének Pogány Orsolyának elzálogosítja 300 frtban, mely öszvegből 230 frt tallérokban, a többi 70 frt apró ezüst pénzben lett fizetve (in parvis, sive albis) oly hozzáadással, hogy ha a zálogba vevők magtalanul halnak el, a zálogság Pogány Ferenczre, Orsolya testvérére

---

rült a viszálkodókat kibékéltetni, főkép azon clausulával, hogy a végleges megosztozás ügye felfüggesztetvén, az csak akkor hajtassék majd végre, ha az országos állapotok lecsendesülnek, addig pedig az osztatlan összes javak jövedelme egyenlően legyen felosztandó. Bár a leány-ág ezután is sokat panaszlott, különösen Menyhárt ellen, ki mintegy 4000 frt értékig elidegenítéseket tett a máramarosi javakból. Kivált a Sára, Brodarithné utódaival volt igen sok baj. — Sz

[1]) Lehoczky Boldizsárt Dapiferorum Magisternek irja. Én semmi adatot nem talaltam rá. — Sz.

szálljon át. — V. István csak egy leányt hagyott, Katalint, ki Kozma Lőrinczhez ment feleségül 1599.

IV. Imrének II. Boldizsár, III. Zsigmond és II. Gáspár fiairól emlékeznek az okiratok, de minden további tájékozás nélkül. Közülök Boldizsárnak említtetik egy leánya Magdolna, ki 1642. Szentgyörgyi Gergelynek volt felesége.

Miután ez ágról többé sem az okiratok közt, sem az antiqua genealogiákban semmi emlékezet nincs: valószinű, hogy még az utolszor jegyzett fiakban kihalt.

b) *János ága.*

A második Pogány ág törzse s a dunántúli egyik vonal alapítója II. János. Életéről annyi jön ki a családi iratokból, hogy Boldizsár halála után, mint a törzs feje ő vette át s folytatta a Bánfi örökség iránt folyamatban levő pert, s 1591. egyik eszközlője volt annak, hogy Nempti s Alsólindva várai az uradalomhoz tartozó javakkal együtt Bánfi Miklós-, János- és Gáspárra, úgy Nádasdi Ferenczre és Császár Orsolyára 6000 frtban átruháztassanak. 1596-ban már mint néhairól van emlékezet. Lakóhelyét Györkefalván tartotta.

Felesége Véssei Sára, Véssei Lászlónak leánya Lengyel Juliától, a, mint a családi irat magát kifejezi, nagy Lengyel László leányától, az melyek nem kicsin nemzetek voltak Magyarországban [1].

Gyermekei igen számosan voltak, névszerint a) fiai: III. János, I. Ferencz, II. Zsigmond, V. György; b) leányai: Anna, Zichi György, zalai alispán neje; Perpetua Ecsi Gáspárné; Orsolya Dankovith Jánosné; Judit, Kata és Borbála, mely három utolsó férjhez menő kort nem ért. A fiak közűl V. György mag nélkül enyészett el. III. Jánosnak fiában VI. Péterben szinte magva szakadt; nejéről sincsen följegyezve, ki lett légyen.

I. Ferencz 1610. azon okon, mivel ő a dunántúli részeken lakik, vasmegyei Bucsu faluban levő egy jobbágytelkét a vasvári káptalan előtt zálogba adja arany- s tallérokban fizetendő 60 frtért Farkas Mihálynak, magára vévén gyermekiért is a felelősséget. E gyer-

---

[1]) Tóti Lengyel László 1505. a rákosi országgyülésen somogyi követ, 1507. királyi táblabiró volt. Lehoczkinál a 308. lapon Vecsei Sára hibásan van irva; valamint hibás Menyhártnak és Jánosnak, ezt és Lengyel Juditot tulajdonitani feleségekül.

mekei voltak: I. Ádám és Éva, kiket Hosszutóti Judit felesége szült nekie.

II. Zsigmondról a családi régi jegyzet ezt tartja. „Ifjuságától fogva mindenkor császár urunk eő felsége szolgálatjában foglalta magát. Annakutánna (al)ispánságot viselt Somogy és Zala vármegyében egynéhány esztendeig. És látván császár urunk ő felsége hűséges szolgálatját; onnét promoveálta az az Szalavári végvárának kapitánságára, melyben tiz esztendeig dicséretesen viselte magát." — Ez idő lefolyta alatt, fiatal korában még törökfogságba esett, s hogy onnan kiszabadíthassa magát, kéntelen volt sógorától Zichi Györgytől kérni kölcsön bizonyos öszveg pénzt, melynek 1598-ban történt visszafizetésekor adós maradván még 150 magyar forinttal; e summában nem csak Aranyad, Zalazegh, Szentpéter, Erenyed s Óhid falukban levő részeit volt kénytelen zálogba adni, hanem minden névvel nevezendő javát valamivel csak Magyarország határain belül bir, határozatlan ideig. Zsigmond ez úton épen semmivel biró emberré lett, úgy hogy okirati tanuság szerint vándorbotot kelle kezébe vennie, s úgy keresnie meg a kellő summát az egykor leendő kiválthatásra. S ez sikerült is nekie; úgy hogy 1635. kelt végrendelete szerint, nem csak Zichi Györgytől válthatta vissza jószágait, hanem még a Boldizsár fiai által elzálogosított javak közűl is igen sokat szerzett vissza családjának. 1634-ben még szalavári kapitány volt, midőn hozzá Ibrahim Oda bassa Kanisáról magyar levelet irt. [1])

Feleségétől Váli Orsolyától három leánya maradt: Erzsébet Rajki Imréné; Anna Farkas Jánosné; Magdolna; és két fia: VII. György és VII. Péter, kit 1635. kelt végrendeletében, mint még neveletlen fiút nagyon ajánl a nagyobb fiú gondjába, különösen kikötvén annak szorgalmasan leendő iskoláztatását: de ez (Magdolna még 1635. előtt) mielőtt emberkort ért volna, elhalt.

I. Ádámról, I. Ferencz fiáról csupán annyi emlékezet van, hogy Pongrácz Judit feleségétől I. Mihály fiat s Katalin leányt hagyott maga után, ki Simoni Imréhez ment feleségül. E Mihálytól 1659-ből van egy okirat, melyben Bucsubeli részét 100 aranyért és 100 magyar forintért zálogba adja Enyedi Jánosnak azért, hogy ez összegen lakhelyéhez közelebb szerezzen más birtokokat. Ismeretlen nevű feleségétől Anna Nedeczki Györgyné, — Klára Dávid Lászlóné, Kata Dávid Mihályné leányai, s III. András és II. Lőrincz

[1]) Lásd e levelet Erdélyi Muzeum III. köt. 178. lapon — N. J.

fai maradtak. András jezsuita volt; 1714-ben kelt egy levele szerint Sz.-Udvarhelyen már 17-dik évét töltötte. Lőrincz neve 1730. jőn utolszor elő. Benne az I. Ferencz vonala elenyészett.

VII. György, II. Zsigmond fia, 1634. Heves megyében idegenít el javakat, melyeket első feleségével kapott; 1644. Közép-Pulyán Sopron megyében birt javait adta zálogba 1700 forintért Loránth Juditnak, beregszói Hagymási István sz.-gróti kapitány feleségének; 1657. Hermánfalván Zala megyében ad 20 frtért zálogba egy hely földet Gombos Bálintnak. Két feleséget mutatnak az okiratok: Daróczi Dorottyát és Szigeti Erzsébetet. Gyermeke kilencz volt: I. László, IX. György; II. Ferencz, II. Ádám, VI. Zsigmond, IV. János; VII. István; leányai: Anna, Mária Beleznai Farkas felesége. E sok fiú közül csak Ferencz és János birtak maradékokkal. Névszerint:

II. Ferencz Zorog Borbála hitvesétől I. József fiat hagyott, de a ki 1671. után nyom nélkül elenyészik.

IV. János, nem tudni kitől, két fiúnak lett átyjává: IX. Péternek és V. Jánosnak. Ez utóbbinak fia szintén János Torna megyében élt, innen származtak utódai Nógrád és most már Hont megyébe is. Jánosnak egyik fia Mátyás volt, atyja Adalbertnak a pozsonyi prépost, driveszti püspöknek és volt kir. táblai Praelatusnak, ki 1857. nov. 13-án halt meg. Mátyásnak testvére VII. János a mult század végén Nógrád megyében P.-Szántón lakott, utóbb 3-dik neje Frideczky Bora után, Teréskén kapott birtokba telepedett, mely birtok Adalbert pozsonyi prépost segélyével is növekedett. Ez ág maig leterjedő ivadékát a táblán láthatni.

IX. Péter után 1701—1726. közötti részint okmányok, részint levelezések a következő gyermekeket említik: IX. Zsigmond, Erzsébet, III. Ferencz, III. László, Magdolna. A puszta név megemlítésen kivül csupán annyi van följegyezve, hogy Zsigmond 1701. Siményben lakott, Erzsébet pedig 1726. Siményben. A nőknek férjeik, a fiúknak nejeik ha voltak, nem említtetnek.

Egyébiránt annyi kétségtelen, hogy 1740. körül a Pogányok dunántúli vonala — a Tornába szakadt János ágát kivéve — fiú ágon

---

[1]) Successu temporis Balthasare et Joanne Pogány fratribus natu majoribus et literarum conservatoribus, qui in bonis transdanubianis permanserant, in sexu masculino deficientibus, literae familiam concernentes inter varios sexus foeminei homines dispersae fuerint stb. (Végh István országbiró kerestető parancsa a vasvári káptalanhoz, deczemb. 16. 1799.).— *Sz.*

teljesen kihalt, s valószinű, hogy az épen itt nevezettek voltak közülök az utolsók. [1]) Az azonban tagadhatlan, hogy úgy a leány-ág maradékai, mint a Zala megyei levéltár tökéletesbbé teheti e kimutatást; mert itt csupán azon nem nagy számu iratok után készülhetett az ágazatás, melytek 1750. táján hozattak s adattak a máramarosi Pogányok kezeibe némely dunántúli leányágivadékok által.

Megemlítem, hogy az utolsó évekbeli Pogányok között nem tudok helyet kimutatni azon Katalinnak, kinek fia volt 1735. Prileszki István, mint ezt egy fenn levő, s Máramarosba küldött levele nevezett Istvánnak bizonyítja.

II. Máramarosi vonal.

A Pogányok máramarosi vonalát I. Menyhárt, IV. Péternek legifjabb fia alapítja, ki, mint már említve volt, bátyjaival történt megosztozásakor a máramarosi jószágot tartotta meg magának. Neve 1550. jön elő az okiratokban először s 1566-ban utólszor, mint élőé, s igy ez évek közt folyt le ifjú és férfiú kora. 1550-ben Sárával perel Brodarithnéval, ki részt követel magának a máramarosi javakból is. 1557. Izabella királyné özv. Pogány Sárát és leányait, mivel a német párthoz szegődtek, megfosztván azon javaktól, melyeket Óntelkén, Nyágogván, Veresmarton, Karácsonfalván s Apsán birt, még az ingatlanoktól is, ezeket Menyhártnak ajándékozza. — 1558. pere volt Visk városával a határbeli legelő szabadosan használhatása felett. E villongást Hagymási Kristóf főispán és sókamarai főnök kirendelésére egy az alispán szigeti Vas Antal elnöksége alatt megyei tisztviselőkből, várszemélyekből s városi polgárokból kinevezett biróság intézte el. Volt alispánja Máramaros megyének 1559. Hadi ember is: egyik hadnagya a Szapolyai János-Zsigmond lovasainak. A Debreczen és Ujváros között 1566. a tatárokkal vívott csatában esett el, még java korában. Lakott Urmezőn.

Felesége Kornis Gáspárnak, a később máramarosi főispánná lett főurnak leánya Anna volt, kitől két fiat hagyott maga után: IV. Györgyöt és V. Pétert, kik még 1580. is gondnokság alatt voltak. Alább, mivel a máramarosi vonal általok két főágra oszlik, külön lesznek egymástól, mint két törzsfő, választva. Itt azonban, a rendes sorozatban, a reájok vonatkozó személyes adatok már most el-

---

[1]) Lehoczki Menyhártnak (9. gr.) csak egy fiat, Györgyöt tulajdonít (pag. 307). Az adatok bizonyitják, hogy másik fia is volt: Péter. Azonban igen hibásan ő e Menyhártot Zsigmond fiának irja: a mi nem való.

számláltatnak gyermekeikkel együtt, a kik szerint lesz még lentebb a részletes elágazás. [1])

Mint kiskoru gyermek maradván árvául IV. György, testvérjének, özvegy édes anyjoknak nevében Kornis Gáspár nagyapjok, ekkor már a huszti vár kapitánja s máramarosi főispán Báthori Kristóf vajda parancsolatára Zsombori László fejedelmi biztos kiküldetése mellett 1581-ben végezte be a Pogány Sára maradékaival már szinte 20 év óta fenforgó osztály-ügyet egy részében, mig véglegesen a kielégítés csak 1586. eshetett meg. Felnövekedvén György, előkelő állást foglalt el a megyében. 1597, 1599. években alispánja volt Máramarosnak; e felett több hadjáratoknál jelen volt mind Magyarországon, mind Erdélyben. 1597-ben Báthori Zsigmond ajándékozza neki ez érdemeiért B.-Szolnok megyei Batiz-Polyánát, Szász-Polyánát, melyek Lápos-hoz tartozandók voltak; 1599. Báthori András Pecsét-zeghet és Tekerespatakot, a dézsi kamara javait ugyancsak Szolnok megyében. Kedves embere volt noszvai Figedi Jánosnak az egri hősnek, kinek Homonnai Krisztinától született leányát Borbálát birta feleségül, mi által a Báthori házzal is rokonságba jött. [1]) 1617-ben már mint életben nem levőről van emlékezet. Gyermeke kettő maradt: VII. György és Zsuzsánna, kiről 1603. van csupán, minden további jelzés nélkül emlékezet.

V. Péter, Györgynek testvére szintén alispánja volt Máramaros megyének 1629-ben. [2]) Felesége kettő volt: a) Pattantyus Hedvig, kit, mint Sárközujlaki Ambrusnak, István fiának özvegyét, vett el 1604-ben Meddig éltek együtt: nem határozható meg. [3]) b) Szigeti Szabó Katalin. Péter még 1633. életben volt; de halála ideje nem határozható meg. — Két fia maradt: II. Menyhárt és IV. Zsigmond.

a) *IV. György főága.*

IV. Györgynek Figedi Borbálától csak egy fia maradt: VII. György, de ez feleségétől, Sztojka Agátától négy fiúnak s két leánynak lett atyjává.

---

[1]) A rokonság igy áll:

Bátori András (Rozgonyi Kata) }	Klára (Losonczi Antal) }	Klára (Homonnai Gáspár) }	Krisztina (Figedi J.) }	Borbála (Pogány Gy.)

[2]) Engel Monumenta 307. N. J.

[3]) Hibás feljegyzés a Szirmaié Szatm. várm. ismertetése II. R. 322. lapján Pattantyus Hedvigről Az ügy 1604—5-ben már tárgyaltatott. A per nem mint ott iratik, magyarul, hanem latinul van feltéve (Eredeti példány). Ujlaki Judit, Ambrusnak nem felesége, hanem leanya volt. — *Sz.*

VII. Györgyről azonkivül, hogy 1634-ben máramarosi alispán volt, csak magán dolgokat lehet feljegyezni. 1626-ban az anyai jogon rájött Bátori-jószágok nagy részét, különösen pedig a cserepi várat tartozékaival együtt 10 ezer forintban átírja Telegdi Annának Pál leányának, s férjének Nyári Istvánnak, mint vérszerinti atyafiának, s a pénzfelvételről nyugtatványozza is [1]. 1644-ben felesége, már mint özvegy mond ellent idősb fiának Istvánnak, ki a családi iromanyokat a többi árvák megröviditésével erővel magáhozvette. Sztojka Agáta, Ferencznek Nán Zsófiától született leánya volt, testvére Simonnak, kinek érdekében, s úgy látszik a Pogány árvák némi hátrányára tesz özv. Nán Zsófia 1658. testamentomot [2].

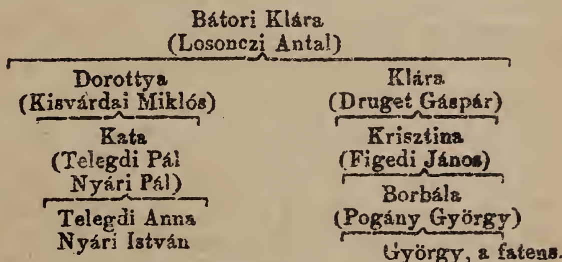
Fiai közül VII. Györgynek, ugyancsak (IX.) György magtalanul halt el 1677 közül (ekkor még él). Leányai egyike Zsuzsánna Bilkei Bálintné volt először, ki után 1642-ben maradt özvegyen; 1645-ben már úgy említtetik, mint Komlósi Benedek hitvese. A másik leány Anna Vajáni Balog Mihályhoz ment feleségül.

A többi három fiú úgymint VII. István, III. Boldizsár és V. Imre ugyan annyi ágazatot formálván, azokról egymás után szólandunk:

VII. István ágazata.

VII. Istvánnak, ez ág fejének neve 1644 jön először elé. Nőtlen volt még ekkor, de özvegy anyjának nem igen engedelmes fia, a miért ez 1644. junius 21-én panaszt tesz ellene a megyei közgyülésen, kérvén az ország artikulusai szerint megbüntetését, e mellett kijelentvén, hogy házánál szenvedni tovább nem fogja. Ismeretlen nejé-

[1] A rokonságot ez a tábla mutatja:

[2] Több oklevélben Annának iratik Pogány György felesége; de Nán Zsófia végrendelete, valamint ő magának több aláirásai is Agátának mondják, s így ezt kelle megtartani — Sz.

től két fiát hagyott maga után: X. Györgyöt és VII. Zsigmondot. 1677-ben már nincsen életben. — Zsigmond [1]) maradék nélkül halt el.

X. György részt vesz azon szerződés kötésében, melynek erejénél fogva nagy bátyjai s nagy nénjei a VII. György által Nyári Istvánnak zálogba adott jószágokat visszaválthatni Bátori Zsófia özvegy fejedelemnének cédálják 16 ezer forintban, 1677-ben — Felesége Sztojka Druziána volt, kitől két gyermeket nemzett: VI. Imrét és XII. Györgyöt.

Györgyről egy 1780. tett protestationalis szerént csak annyi tudható, hogy fia VII. Imre, unokája VII. János volt. E János protestál t. i. Rátonyi Erzsébet és Heléna ellen, hogy azok az ősök Pogány István által zálogba tett karácsonfalusi s más javakat a királyi fiscusnak örökösen eladták. E VII. János ugy látszik magban szakadt, mert utódairól semmi emlékezet nincs.

VI. Imre lakását Máramarosból Ungmegyébe tette át. 1732. 1748-beli iratok szerint ott lakik. Az utóbbi évben az Ung megyei rendek előtt vall magának ügyvédet. Neje egy jegyzet szerint Varga családbeli volt, de keresztnevét nem találtam följegyezve. Két fia maradt: V. Ádám és VII. Imre, s egy leánya Éva.

Ezek közül Imre visszajött lakni Máramarosba. 1750. már itt lakik. Főjegyzője volt a megyének. Meghalt 1775-ben, özvegyen hagyván nejét Pogány Krisztinát, ki VI. Pogány Jánosnak Darvai Agnestől született leánya vala. Három fia és három leánya maradt: VIII. János, II. Dénes, Bénjámin; Rákhel, Dobsa Istvánné Tisza-Keresztúrban, ki 1834. mint 71 éves agg halt el; Ágnes Rátonyi István őrnagy hitvese; Julia ki kisded korában, és Lidia, ki hajadonon halt meg 1820 után; örököseiül az Ágnes maradékait hagyván, ezenkivül bő részt juttatván javaiból egyházaknak, szegény-ápoló intézeteknek, iskoláknak, ezek közt a szigeti ref. főtanodának is. Lakott Szatmáron.

A fiak mind magnélkül multak ki: Bénjámin 1819-ben, Dénes mint 80 évű agg Urmezőn; János Fancsikán Ugocsa megyében. Ez utóbbi nevezetes alispánja volt Ugocsa megyének 18 éven keresztül, mely pályán szerzett érdemei királyi tanácsosi ranggal jutalmaztattak meg Ferencz király által (1827.)

[1]) Zsigmond 1694-ben kün volt Tökölyné́l és ez utóbbinak naplója szerint 1694. jul. 16-án P. Zsigmond neje ellen törvényes vizsgálat tartatván, eklezsia követésre itéltetett, s inhonesta personának bélyegeztetett. — N. I.

V. Ádám Hevesmegyében lakott. Két fia maradt: VI. Ádám és XIII. István. Ez utóbbi 1796. halt meg, mint az egri káptalan ügyvéde. Vagy ő, vagy apja volt, a ki a kath. vallásra átlépett.

III. Boldizsár ágazata.

Ez ágazat feje III. Boldizsár egyik előkelő rangú férfia volt Máramaros megyének, s Teleki Mihály főispánnak igen kedves embere. Négy ízben viselt alsipánságot, u. m. 1667. 1668. 1682. 1683. Végrendeletet még 1679-ben tett: de utána csak négy évvel halt ki, még alispán fővel. Felesége Debreczeni Anna volt, azon Debreczeni Jánosnak leánya, ki 1663. szintén máramarosi alispánságot viselt. Egy fiút és egy leányt hagyva: VIII. Istvánt és Evát, ki Lónyai Ferencznek, a Lónyai Gábor fiának volt első felesége.

VIII. István Veresmartonn tartotta lakását. 1711. és 1722-ben alispánja volt a megyének. Meghalt 1730. Kétszer házasodott. Első neje Nagy Ilona volt, kitől IX. István és III. László fiai kiskorukban haltak el. Másodszor gróf Teleki Annát, II. Teleki Mihály kővári kapitány és Rákóczi Ferencz egyik tanácsosának leányát, s Szuhai György fiatal özvegyét vette feleségül, kivel egy fiút: X. Istvánt, s egy leányt: Klárát, — nemzett. E leány 1742. hajadonon halt el [1]).

X. Istvánnak, mint vallását s egyházát szerető buzgó férfiúnak emlékezete él. Segédgondnoka volt a máramarosi ref. egyházmegyének, s mint ilyen főfelügyelője a szigeti ref. főtanodának. 1799. halt meg, 70 éves korában, s Veresmarton a családi sírboltba temettetett. Háromszor házasodott. Első neje volt Szerencsi Krisztina, Szerencsi Ferencz leánya, kitől a táblázaton születésök s halálok esztendejével együtt feljegyzett gyermekeken kivül III. Józsefet és Esztert nemzette, ki Szathmári Király Miklós borsodi alispán és kir. tanácsosnak lett felesége. — Második neje Diószegi Mária volt, de tőle el kellett válnia [2]). Harmadszor Pogány Juliával, IV. Pogány Ádám leányával lépett házasságra, de ettől, csak egy

[1]) Gr. Teleki Anna még azután egyszer férjhez ment Szerencsi Hajnal Gerzonhoz, s 1745. már ennek neje. , Tőle származtak s vele kezdődik magasban emelkedése a Szerencsi családnak , mely Istvánban napjainkban halt ki. — *Sz.*

[2]) Diószegi Mária, mint b. Mészáros János neje anyja lett gr. Teleki Lászlónének M. Johannának, s nagyanyja T. Lászlónak. — *Sz.*

leánya maradt, Krisztina, ki elébb Bay Ádámnak, azután Boronkai Miklós máramarosi alispánnak lett hitvesévé [1])

III. József előbb a katonaságnál szolgált a franczia háborúk idején Onnan megválván, haza jött, s a megyénél főszámvevő lett. Katholikussá lett s mint olyan halt el, 1801-ben magnélkül. A Boldizsár-ágazatot ő vitte sírba.

V. Imre ága.

Ez ágazat feje V. Imre, legtöbbször ugy említtetik az okiratokban, mint a kinek leánytestvéreivel igen sok baja volt az osztályra nézve, a mennyiben azok kezére sok olyan javak is kerültek, melyek csupán fiágat illettek volna. Ugy látszik szerencsétlen volt a perlekedésben, mert gyermekeit I. Gábort IV Boldizsárt és Sárát Nagy Mihály hitvesét nem a legboldogabb állapotban hagyta maga után

Közülök Gábor házassága által szép birtokra tett szert, elvévén feleségül Bánfi Gábornak Dolhai Máriától született leányát Ágnest, s ez által fénye is annyira nőtt, hogy 1712 alispánja lett Máramarosnak: de ennek magtalanul lett elhaltával, bár neje testamentomban őt hagyta örökösül, mivel Dolhai György, Máriának öcsese elfoglalta a hagyományozott jószágot, nagyon megfogyatkozott. A per ugy látszik rossz kimenetellel végződött, mert 1749-ben a megye tanuskodik Gábornak birtoktalan voltáról.

Boldizsár, a másik fiú, elébb Nagy Katával lépett házasságra, s attól egy fia is lett II. József; de ennek s nejének halála után sok ideig özvegy állapotot élt, s ugy látszik nem is volt szándéka ujra családos életet élni, mert 1749-ben örök vallást tesz oldal-ági rokonai, különösen IV. Ádám részire. Azonban már hajlott korában, némi kedvetlenségek miatt megmásolta akaratát, s az akkor folyt Bánfi-perből tetemes részletnek jutván birtokába, uj házasságra lépett Szabó Borbálával s vele két gyermeket nemzett: Borbálát Nagyidai Lászlónét és V. Boldizsárt

Boldizsár Ugocsa megyébe tette át lakását, Tisza Keresztúrban s itt is lakott egész haláláig. Kétszer házasodott, elébb Dobsa Máriával (1783), kitől 1798. maradt özvegyen; azután Kölosei Zsuzsánnával, kit 1800. vett el. Egy azon évben haltak el mind-

---

[1]) Pogány Krisztinának Bay Ádámtól leánya Anna, Uray Bálintné; Boronkai Miklóstól pedig Krisztina Szaplonczay Józsefné, és Zsófia Szaplonczay Zsigmondné. — *Sz.*

ketten, 1828-ban, özvegye ő utánna négy hónappal, mint 68 éves agg. Viselt szolgabiróságot Ugocsa megyében.

Első nejétől következő gyermekei voltak III. Lajos, ki mint szigeti tanuló, ifju korában szerencsétlen halált halt; Polixén, Erzsébet, Eszter Ezek sem érték felnőtt kort

Második nejétől XVI. István és XV. György fiai maradtak. György törvényes maradék nélkül mult ki. István, feleségétől Galgóczi Erzsébettől, Galgóczi István t. kereszturi lelkész leányától, kit mint 20 éves ifjú vett el, öt leányt és egy fiút V Ferenczet nemzett

Ferencz most, mint 40 éves földbirtokos magánzó él Beregmegyében Guthon, feleségével Berzsenyi Zsázsánnával, s két gyermekével Jánossal és Idával. E János, sorszerént IX-dik a Pogány név egyik élő örököse, s egyszersmind jelenleg élő utolsója a máramarosi vonalt egyik oldalon alkotó György ágának.

b) *V. Péter főága.*

A máramarosi vonal másik főágát az az V. Péter alkotja, ki a táblán, mint I. Menyhárt fia van bejegyezve. Emlitve volt fentebb, hogy Szigeti Szabó Katalintól két fia maradt. II Menyhért és IV. Zsigmond; most azt kell megmondani, hogy ezek közül mindenik egy egy terjedelmes és napjainkig lejövő ágazatnak lett és volt törzs apja, s a család is fenforgó esetekben folyvást ekképen különböztette meg leszármazott tagjait.

II. Menyhért ága.

Ez ágazatot alapitó II Menyhért mint megyei alispán tüntette ki magát, mely hivatalra 1639—1659 évek között hat izben lett elválasztva. Halála 1660. történhetett, annyi bizonyos, hogy 1661. már nincs életben. A szigeti templomba temettetett, első igen kedves felesége mellé. Mert kétszer házasodott. Először Biki Zsófiával, kit 1652-ban vesztett el, 41 éves korában. Gyönyörü mivű faragott epitáphinmot állitott e nejének, s ez még ma is a szigeti ref. főtanoda muzeumában őriztetik, mint érdekes maradvány ez előtt 210 esztendőről. Rajta hexameter versek, s ez elhunytnak családi czímere. — Másodszor Szuhai Annát, Lipcsei Gergely özvegyét vette feleségül, s ezt már 1653-ban Gyermekei az elsőtől származtak: III. Menyhárt, III. Gaspár, Hedvig, kit Jászai Miklós vett feleségül Husztonn, és Krisztina Sarmasági Zsigmondnak hitvese.

III. Menyhárt, ismét mint alispánja szerepel a megyének, meg pedig oly kiválóan, hogy az okiratok rendesen antiquus vice comes névvel illetik, mikor későbbi időben róla emlékeznek. Viselte névszerint e hivatalt 1673. 1674. 1675. 76. 79. 80. 84. 85. 91. 92. 94. 95. 96. 97. 99. 1700. 703. években oly szakadatlansággal, hogy a 20. év közül csupán kettő volt 82. 83., midőn más ült a megye kormányán. Meghalt 1710-ben. Felesége Sarmasági Kata, Sarmasági Györgynek Valkai Erzsébettől született leánya volt, kit, mint Kávási Pálnak fiatal özvegyét vett vala el. Sok baja, perlekedése volt Menyhártnak felesége öröksége meg nem kaphatása miatt, mert Sarmasági György alig 7—8 évesen hagyván Katát árvául, a túti x nagy néne Erzsébet egy tetemes részét a jószágnak Kemény János kezére játszotta; s ennek maradékai, úgy özvegye Lónai Anna nem akartak a kibocsátás felől semmit sem tudni. Sem Menyhárt, sem felesége nem érték meg a per végét, még gyermekei is nagy későn. Ezek hatan voltak: XI. György, IV. Menyhért; Borbála Bilkei Miklósné, Klára, Korda Ferenczné, Kata b. Perényi Gáborné, és Krisztina ki először (1698) Fráter Istvánnak, másodszor Dolhai Györgynek († 1709), harmadszor b. Perényi Imre ugocsai főispánnak lett felesége.

III. Gáspár, fia II. Menyhártnak, 1670. alispánságot viselt. Felesége Rácz Borbála volt B. Szolnok megyéből Galgóról, ki férje halála után oda vissza is költözött, s 1683. ott adta Zsofia leányát feleségül Kerekes Józsefhez. Másik leánya Mária korán halt el; fia pedig IX. Péter, ki itthon az atyai jószágban maradt, mag nélkül enyészett el, nejétől Bilkei Évától semmi ivadéka nem levén, legalább életben nem maradván. Péter él még 1717-ben; de már 1720. csak özvegyéről van emlékezet.

IV. Menyhárt, III. Menyhártnak kisebb fia, b. Perényi Krisztinát birta feleségül. Ugy látszik nem viselt megyei hivatalt. Nem volt szerencsés a család terjesztésében. Egy fia maradt csak: IV. Gáspár, az is nőtlenül halt el; Gáspár megyei főjegyzőségre két tisztújitáskor választatott el, 1738. és 1741-ben Máramarosnak ő volt egyik követe az 1741-ki országgyülésen. Meghalt 1743-ban. Leány testvérei ezek voltak: Kata elébb Trencsényi Gábor kapitány († 1735), azután Budai Ferencz hitvese; Borbála, kit előbb Krucsai János, ennek halála után muraniczi báró Horváth Imre vett el (lakott BV. Ardóban); Erzsébet, apja halálakor még hajadon, azután IV. Pogány Ádámnak felesége.

XI. György, Menyhártnak idősb testvére 1714-ben alispánságot

viselt. 1698. már házas életet élt Csomaközi Zsófiával. Él még 1740-ben Urmezőn. Gyermeket ötöt hagyott maga után: VI. Jánost, XIII. Györgyöt; I. Sándort, Krisztinát Bay Lászlónét, s Klárát, ki kisdeden halt el. A fiak közül Sándor ki iskolái végeztével (1784.) katonává lett, nem hagyott maradékot; az sem bizooyos, volt e feleséges. Hanem

VI. János († 1748.) Darvai Agnestől egy fiút hagyott és két leányt: XIV. Györgyöt, Katát Draskóczi Istvánnét és Krisztinát Pogány Imrénét.

XIII. György felesége Sztojka Krisztina volt, leánya a tatárverő Sztojka Lászlónak Szegedi Sárától, testvérje Zsigmondnak az erdélyi róm. kath. püspöknek. Ettől két gyermeket nemzett: IV. Lászlót és Kharitászt Ujhelyi Ferencz feleségét. György részt vett 1742. mint insurgens a burkus háborúban

XIV. György fia VI. Jánosnak, feleségétől Nagy Sárától nemzette IV. Ferenczet, Beregmegyének alispánját, ki 1808-ban a Ludoviceára 200 frtot adott, s kinek özvegye Budai Franczíska 1833. novemb. 4-én temettetett el Beregszászban, 63 éves korában. Kisebbik fia X. Péter magnélkül halt el; a nagyobbiknak is, XV Istvánnak, ki Kovászón lakott, feleségétől Korda Erzsébettől csak egyetlen leánya maradt, a nagyemlékű Karolina, Bónis Barnabásné, ki a magyar tud. Akadémiának, a szigeti református főtanodában papi árváknak tett hagyományozásai által méltóan zárta be a Pogányok ezen mellékágát, mint azoknak legutolsója. Meghalt Nagy-Faluban 1855. dec. 18-án kora 34. évében, eltemettetett Kovászón (Bereg v.) a családi sírboltba. [1])

IV. László, fia XIII. Jánosnak kétszer nősült: Bay Juliával és Lónyai Eszterrel Lónyai Zsigmondnak Pogány Klárától született leányával (ki azután Bernátné lett). (1775.) Öt fiút nemzett és hét leányt. Ezek közül Verónikát Csaba Antal, Apollóniát Horvát N., Erzsébetet Ujhelyi N., Florentint Pogány Gáspár, Borbálát es Polixént Szalgári N. és Lászlófi N. (Ungvárt) vették feleségül [2]). I. Károly (1779. kadét), V. László, III. Sándor III. Farkas és Antónia részint megtalanul, részint kis korban elhaltak. — Egyedül X. Zsigmond alkotott családot, nemzvén fele-

[1]) Lásd végrendeletét Vasárnapi Ujság 1856. 3 sz. — N. J.

[2]) A keresztnevekre ily csonkán szolgáltatták az illetők a közleményt. Sőt a Szalgári és Lászlófi nevekre nézve is további vizsgálatra volna szükség, melyiket kell Borbálához, melyiket Polixénhez csatolni. — Sz.

ségével Linkner Terézzel öt leányt: Florentint Nemes Józsefnét (Vetésben) Terézt Megyeri Péternét (Vasmegyeren), Zsuzsánnát Nemes Ferencznét (Bogdányban), Juliánnát Nagyidai Ferencznét (Verbölczön).

Maga IV. László Halmiban lakott; Zsigmond Madán, Szabolcsban. Igy a II. Menyhárt ágazata is kihalt.

Zsigmond ágazata

Mivel IV. Ádámnak mind az öt fia terjedelmes családot hagyott maga után: ezekről alább lesz említés.

IV. Zsigmondnak az V. Pétertől származott ifjabb ágazat alapítójának élete 1627—1664 között folyt le; legalább 1664-ben nincsen életben, mert bejegyzett leányai ekkor mint árvák protestálnak Zsigmond testvérjöknek, mint fiágnak azon tette ellen, hogy ő regalist kért a néhai apja testamentoma szerint történt osztály rectificatiojára, melyben fiágat illető javak is lettek volna a leányoknak hagyományozva. Zsigmondnak nejétől Zoltán Annától egy fia maradt: VI. Zsigmond, és négy leánya: Anna Kölcsei Sándorné, — Éva Zoltán Ferenczné, — Borbála Ujhelyi Ferenczné, — és Mária Szécsényi Péterné. Nem viselt semmi hívatalt.

Fia VI. Zsigmond, úgy látszik leánytestvéreivel nem akképen egyezett ki, hogy abban már akkor élő fia III. Ádám nevében Szirmai Anna az édes anya megnyughatott volna: a honnan ez ellene mond minden káros meg rövidítésnek, a mi innen fiát érhetné, 1675-ben. —Zsigmond 1690. már meghalt. Említett feleségétől, nevezett fián kivül még négy leánynak volt apja: Erzsébetnek, ki első férjének Szamosközi Máténak halála után, 1663. Borodi Istvánnak lett feleségévé; — Juliának, ki szintén kétszer ment férjhez: Szegedi Jánoshoz és 1714. Gyulai Jánoshoz; — Annának, kit egy Szirmai vett el; Klárának, ki 1714. mint Váradi Ferencz neje említtetik.

III. Ádám élete a Rákóczi Ferencz korába esik, kinek zászlóját mindvégig állhatatosan követte, 1703. októberben már fejedelmi lovászmester, mint ilyen van jelen a szatmári táborban, és Somosfalvi Kodra Farkas ott fogadja fiának, minden javait ezer forintig inscribálván neki. Rákóczi 1704-ben Kálnási Jánossal együtt öt küldte, Lengyelországba a belzi palatinusnéhoz, hogy onnan az adott 25,703 frtot hozza el, s az erről tett számadás után 1709-ben nyeri meg a nyugtatványt. Több rendbeli hű szolgálatiért 1706-ban Czikó nevű falut nyeri Rákóczitól, az előtt is apósának Gyulafi Györgynek birtokát, de a mely

már némi részből idegen kezekre szállott volt. Ekkor már f ő l o v á s z-m e s t e r i rangja van. Hosszúra terjedt élete 1740—44 között szakadt meg. Felesége G y u l a f i M á r i a volt, Gyulafi Györgynek Kende Évától született leánya, ki még 1734. elhalt mellőle. Kilencz gyermeke volt összesen: É v a Zoltán Istvánné; — K l á r a Lónyai Zsigmondné, — T e r é z Darvai Sámuelné, IV. Á d á m. — Ezeken kivül gyermek korban elhaltak: IX. Z s i g m o n d, I. S á m u e l, I. F a r k a s, A n n a és M á r i a.

IV. Á d á m, korában legnagyobb notabilitása Máramaros megyének. A Mária Terézia korának több felé túlhajtásai irányában a mely felszóllamlásokat, olykor renitentiát tett és tanusitott Máramaros megye, mindazoknak lelke Ádám volt szóval, tettel és írásban. Különösen emlékezetessé tette magát, mint a máramarosi ref. egyházmegye főgondnoka a szigeti és huszti templomok megtartása ügyében, melyeket az akkori kamarai administrátor minden módon megkísértett a kath. részre elfoglalni. Gondnoka volt a szigeti ref. főtanodának. Legtöbb bajt és keserűséget okozott neki a vegyes házasság, melyet igen kedves feleségével P o g á n y E r z s é b e t tel, IV. Menyhárt és b. Perényi Krisztina leányával élt. A követelés a klérus részirõl, hogy adott reversalisa értelmében minden gyermekét róm. kath. vallásban nevelje, igen nagy aggodalommal töltötte el a hite és egyháza mellett buzgó férfiat, s ez aggodalom valódi keserűséggé változott, midőn legfelsőbb helyről parancs is eszközöltetett ki ellene ad implementum contractus matrimonii, s e felett egy szerzetes rendeltetett házához nemcsak tanitónak, de egyuttal a ki felvigyázzon, ne hogy gyermekeit a maga vallására s e d u c a l j a. Minden sanyargatásnak az lett eredménye, hogy nem csak gyermekei maradtak protestánsoknak, de még felesége is az ő vallására tért át; mi által a nyugalom a család körében helyre állt. 1753. nádori adománynyal nyeri maga és X. Pogány István részire Karácsonfalvát, s abban 1754. ellenmondás mellett beiktattatik. 1773. királyi tanácsosi czímet s rangot nyert. 1782. még életben van. Özvegye 1788. halt meg. — Tiz gyermeke született, kik közül három kisded korban halt meg. Az életben maradottak közül M á r i á t Bay György (kitől Bay György a septemvir született), J u l i á t († 1809.) X. Pogány István vette feleségül. A családot alkotó fiúk így következnek. I. L a j o s, II. F a r k a s, V. Á d á m, V. G á s p á r, X. P é t e r.

I. L a j o s, a legidősb fiú, 1761. kezdte polgári pályáját, midőn az akkori főispán b. Barkóczi Imre Máramaros megye táblabirájává

kinevezte. Ettől fogva mindig a közügyek körül forogván, fokozatosan 1782. Andrási István főispán és királyi biztos által tartott tiszujitás alkalmával a főjegyzői hivatalra lett elválasztva. Megtörténvén az országnak a józsefi rendszer szerint tiz kerületre felosztása, mivel a Révai Simon utódjául Máramarosba küldött Rósenfeld András egészen ismeretlen volt e megyei téren: mellé Pogány Lajos adatott első alispánul, ki ugyanekkor udvari tanácsossá is kineveztetett. Innen Bereg megye kormányára léptettetett elő, mint főispányi helytartó s mint ilyen volt jelen az 179 $^{1}/_{2}$-diki országgyülésen. 1790. részt vett mint tag, a publico-politicumok felett tanácskozó küldöttségben. A helv. hitvallásúak budai zsinatán jelen volt, s ő vitte egyik a jegyzői tollat. Meghalt Bécsben, mint referendárius 1793. Felesége Szegedi Klára volt, Szegedi Ferencznek Csomaközi Krisztinától származott leánya, kitől, mint a táblázat mutatja, nyolcz gyermeket nemzett, de kik közül csupán négy ért ember kort: II. Lajos, Zsuzsánna Patai Pál hitvese, III. Pál és II. Miklós. A fiúk mag nélkül haltak ki. Csupán Lajosnak (ki 1810. megyei főjegyző volt, 1825. alispán, kir. kamarás, mérnökkari kapitány) maradt Szaplonczai Jozéfától egy fia. IV. Lajos (sz. 1814.), ki 1854-ben gyilkos kéz által nőtlenül halván meg, benne az I. Lajos ága elenyészett. Mind I. mind II. Lajos főgondnokai voltak a szigeti reformatus tanodának is; 1819. ez, 1778-ban amaz.

II. Farkas 1764. lépett fel a megyei pályára, táblabiróvá ekkor eskettetvén fel. — 1782. mint főpénztárnok hivataloskodik. Midőn 1790. a józsefi rendszer megszünte az alkotmányosan választott tisztviselőknek adott helyt: őt tisztelé meg a megye az első alispánsággal, mely állást a 1794-ki tisztújitáskor is megtartott. Királyi tanácsos volt. Meghalt 1799. Emlékezetére Simonchicz Incze piarista egy szép epigrammot írt, mely Lehóczkinál is olvasható (p. 308). Feleségétől Komáromi Erzsébettől († 1801. Urmezőn) kilencz gyermeke volt, kik közül II. Gábor, Eszter, II. Sámuel kiskorukban haltak el. A felnőttekből

Annát Darvai Imre vette feleségül 1804. Lakott Töviseden; meghalt Berenden (1838).

Klára elébb Raksányi Sámuelné volt, azután (1810.) Fogarasi Józsefné.

VI. László az 1812-ki megyei tisztújitáskor főszolgabiróvá választatott. Feleségül vette 1804. Rácz Krisztinát, Rácz Miklós-

nak Szunyogh Sárától született leányát; de 1814-ben már maradék nélkül elhalt, Urmezőn.

IV. József megyeileg viselt több hivatalai után nevezetesen Bereg megye főjegyzőjéből 1833-ban a tiszántúli kerületi tábla ülnöke lett, s azt viselte egész 1850-ig. Felesége b. Perényi Borbála volt. A kath vallásra tért át. Meghalt Bucsúban Beregmegyében, 1853-ban maradék nélkül.

V. Menyhárt kiköltözött a megyéből Szatmárba. Kétszer házasodott. Első neje Darvai Terézia volt, de attól elvált. Másodszor (1814.) Horvát Erzsébetet vette el. Az elsőtől Czeczilia leánya kiskorban halt el. A másodiktól is úgy haltak el Karolina, Heléna és Jozéfa. Az emberkort értek közül VII. Menyhárt katonaságot viselt, s meghalt nőtlenül 24. évű korában. Apollónia él, Óváriban birtokos Illyés Sándor felesége. — Menyhárt élt Óváriban, meghalt Berenden 1839. 51 éves korában.

XI. Péternek feleségétől Gyulai leánytól egy fia maradt: Albert, ki 1841. főszolgabiróságot viselt. Feleségétől Lipcsei Veronikától egy leánya született: Piroska kiköltözött s Hevesmegyében lakik. Péternek rajtakivül két leánya él: Emilia Hagara Lászlóné, és Karolina elébb Fazekas N.-né, most Farkas Lajos hitvese.

Ekképen a Farkas családja is elenyészett.

V. Ádám 1746. született, 1764. neveztetett ki megyei táblabirónak. Ügyvéd lett, még pedig a maga korának a leghíresebbjei közül, úgy hogy munkásságát vetélkedve keresték a legfőbb családok. Legtöbb érdeme van a család újabb fiai közt abban, hogy sok lappangó javakat, melyek az idő folyama alatt elidegenitve, hallgatásba merültek, visszaszerezte családjának, részint az Eszterháziaktól, részint a Gyulafiaktól. Lakását a Gyulafi jogon visszaszerzett Gömörmegyei Kelemér falúban vette s ott is halt el 1814-ben mint Gömör megye volt szolgabirája. Feleségétől Szalai Klárától egy leánya Eleonóra, és egy fia Fridrik született; amaz mint gyermek, ez mint jó reményű ifjú, miután S.-patakon a jogtan folyamot bevégezte, halt el nem sokára atyja után, — s bevégezte az atyja vonalát.

V. Gáspár 1777-ben már házas. 1778. esküszik fel táblabirónak. 1782. főszolgabiró; ugyanaz 1790. A szigeti főiskola gondnoka 1799. ugyanaz a máramarosi ref. egyházmegyének. Meghalt Urmezőn 1823. mint 80 éves agg férfiu. Kétszer nősült. Elébb Pogány Floren-

tinával, IV. László és Bay Julia leányával, kitől VI. Menyhárt és XV. György fiai nem értek nagy kort, ellenben leányai közül Terézia Jabloczai Petes Lajosné lett H. Szoboszlón, Jozéfát pedig Somossi Ferencz vette el Balkányban (ettől született Somosi Ignácz szabolcsi alispán). E neje 1811. elhalván, 1820. Kis Mariát vette feleségül, kitől Johanna leánya lett Bajó János ügyvéd neje Szalontán, és Verónika, Ujhelyi Ambrusnak most is élő özvegye. (Kis Mária másodszor is férjhez ment) Dobsa Menyhárthoz. Ezen vonal is elhalt.

X. Péter, legifjabb fia Ádámnak, először a katonai pályára lépett. Onnan mint huszárhadnagy haza térvén, először megyei jegyző, 1794. és 1799. főszolgabiróságra választatott. Meghalt 1800. a legjobb idejében. Nője Szücs Krisztina volt Baracskáról. Tőle két fia maradt: II. Károly és III. Gábor, ki gyermek korában elhalt. Károly 1833. gróf Vay Ábrahám főispánsága alatt főszolgabirósággal kezdte megyei pályáját. 1836. másod alispánná lett, s ezt az 1841-ki tisztválasztáson is megtartotta. — 1845. Szentpály László administrátorsága alatt első alispánná lett s az is maradt mindaddig, mig az 1848-ki forradalom bevégeztével a megyei hatóság fel nem oszlattatott. Meghalt 1857. — Feleségétől Vasadi Helénától, Vasadi György ugocsai alispán leányától († 1859), következő gyermekei születtek:

III. Károly, meghalt 1827-ben.

Borbála, Kölcsei Gusztáv neje.

Antónia, Móricz Károly neje.

Mária, elhalt kiskorában.

Zsófia, Ujhelyi Bálintné.

Ödön, nőtlen, megyei t. jegyző.

IV. Sándor, joghallgató Pesten.

Mária, elhalt 1854-ben.

Ez ágazat lakhelye Úrmező.

A család leszármazási táblázata következő:

I. tábla.

Herczegh
nobilis de Enyereh

I. Imre
1279 1324.

I. Tamás 1324 1328. — I. Miklós 1324. 1328. † — I. András 1324. — I. István 1328. a Filemenek törzse.

I. Tamás: I. Lőrincz — I. Pál 1410. †

I. András: I. Péter 1328. — II. Imre 1328. † — II. István 1324. 1328. †

I. István: *Folyt. XI. táblán.*

I. Péter: III. István dictus Pogány de Cseb 1379. 1406. — II. András 1400. † — I. Jakab 1379. †

III. István: II. Péter dictus Pogány de Cseb (neje: Katalin) — IV. István 1406. — II. Jakab 1406. — I. György 1427.

II. Jakab: Sebestyén 1437. †

II. Péter: I. Dénes 1427. 64 88. — III. Imre 1427. 1476 jus gladii 1458. (Ostfi Bora) — II. Tamás 1427. 1488 (Dorottya)

I. Dénes: III Péter pozsonyi gróf 1501. — Kata (Nádasdi Gáspár) — Margit (N. N.)

III. Imre: II György 1475. † 1501. (Terjek Dora) — I. Zsigmond † 1526. (Vardai Fruzsina) — I. János 1470. † 1511. — Kata † 1484. (Bocskai

I. Zsigmond: IV. Péter 1516. † 1538. (zerdahelyi Dersfi Erzsébet)

I. János: III. György 1511. 1518. † — Sára 1550. (Brodarich Mátyás)

IV. Péter: I. Gáspár 1664. † — I Boldizsár 1550. 1562. 79. (Nadasdi Darabos Margit) — II. János 1562 1596. (Véssei Sára) — II. Menyhért 1562. marmarosi alispán (Kornis Anna) — Anna 1591. (1. Illyés Tamás 2. Eördögh Ferencz)

II. János: *Folyt. II. tábl.*

II. Menyhért: *Folyt. IV. táblán.*

I Boldizsár: Borbála 1563. — Katalin 1563. (1. Czeglédi Istv. 2. Pataky János 1599. — IV. Imre 1563. — V. István 1591. 1607. — Fruzsina 1591. (Rádai Péter) — Erzsébet 1563. 1591. (Pálfi Zsigm.)

V. István: Katalin 1599. (Kozma Lőrincz)

IV. Imre: II. Boldizsár — III. Zsigmond. — II. Gáspár.

II. Boldizsár: Magdolna 1604. (Szentgyörgyi Gergely)

II. tábla.

II. János, *ki az I. táblán.*
1562. 1596.
(Véssey Sára)

III. János 1591. — Anna 1591. (Zichy György) — I. Ferencz 1591. (Hosszutóthy Judit) — Perpetua 1591. (Ecsi Gáspár) — Orsolya 1591. (Dankovics János) — II. Zsigmond 1591. (Váli Orsolya) — Judit 1591. † — V. György 1591. † — Kata 1587. — Bora 1591. †

III. János gyermeke: VI. Péter †

I. Ferencz gyermekei: I. Ádám 1610. (Pongrácz Judit) — Éva 1610.

II. Zsigmond gyermekei: Erzse 1610. (Rajki Imre) — Anna 1610. (Farkas János) — Magda 1610. — VI. György 1632. 1644. (1. Daróczy Dorkó 2. Szigeti Erzse) — VII. Péter 1632.

I. Ádám gyermekei: Kata (Simoni Imre) — I. Mihály 1659.

I. Mihály gyermekei: Anna 1730. (Nedeczky György) — Klára 1730. (Dávid László) — Kata 1730. (Dávid Mihály) — III. András 1714. 1730. † — II. Lőrincz 1730. †

VI. György gyermekei: I. László † — Anna † — VIII. György 1671. — II. Ferencz (Zorog Bora) — II. Ádám † — V. Zsigmond — IV. János — Mária (Beleznay Farkas) — VI. István.

II. Ferencz gyermeke: I. József 1671.

IV. János gyermekei: V. János 1673. — VIII. Péter 1671

V. János gyermeke: János Torna megyében

VIII. Péter gyermekei: Erzse 1726. — VIII. Zsigmond 1701. 1726. — III. Ferencz 1724.—26. — II. László 1724.—26. — Magda 1726.

János (Torna megyében) gyermekei: József 1780. 1800. (Barna Julia) — Mátyás 1782. 1810. (Magócsi Julia) — Mária 1782. 1810. (Kocsó József) — János 1759. Nógrádban. (1. Pálya Anna 2. Mészáros Eszter 3. Frideczky Bora 4. Recskó N.)

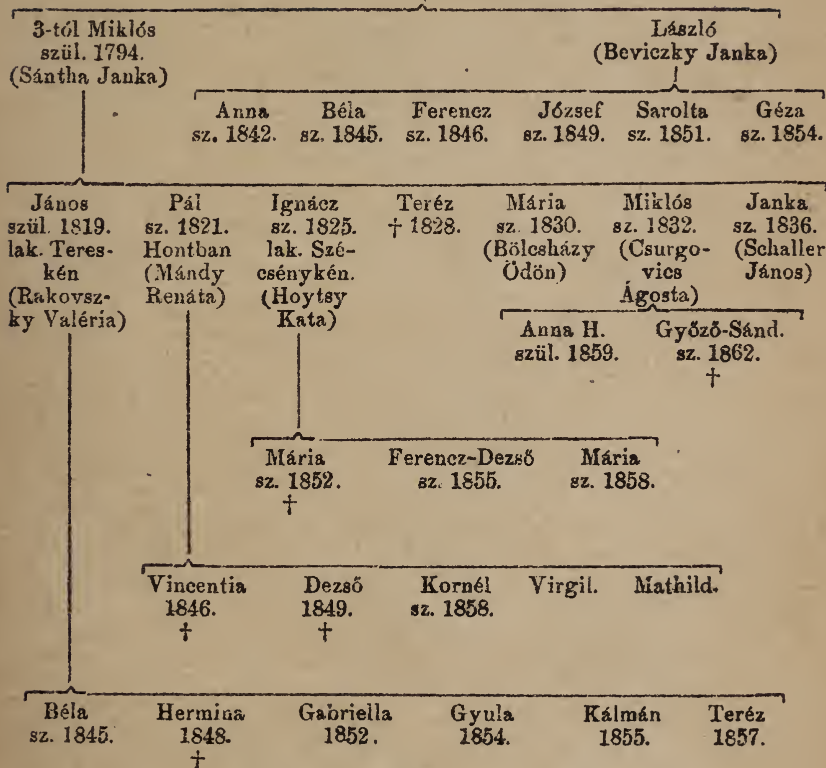
János 1759. ágának folytatása: *Folyt. III. táblán.*

Mátyás gyermekei: Antal. † — Mária † — Adalbert pozsonyi prépost czimz. püspök † 1857. — Anna † — Julia †

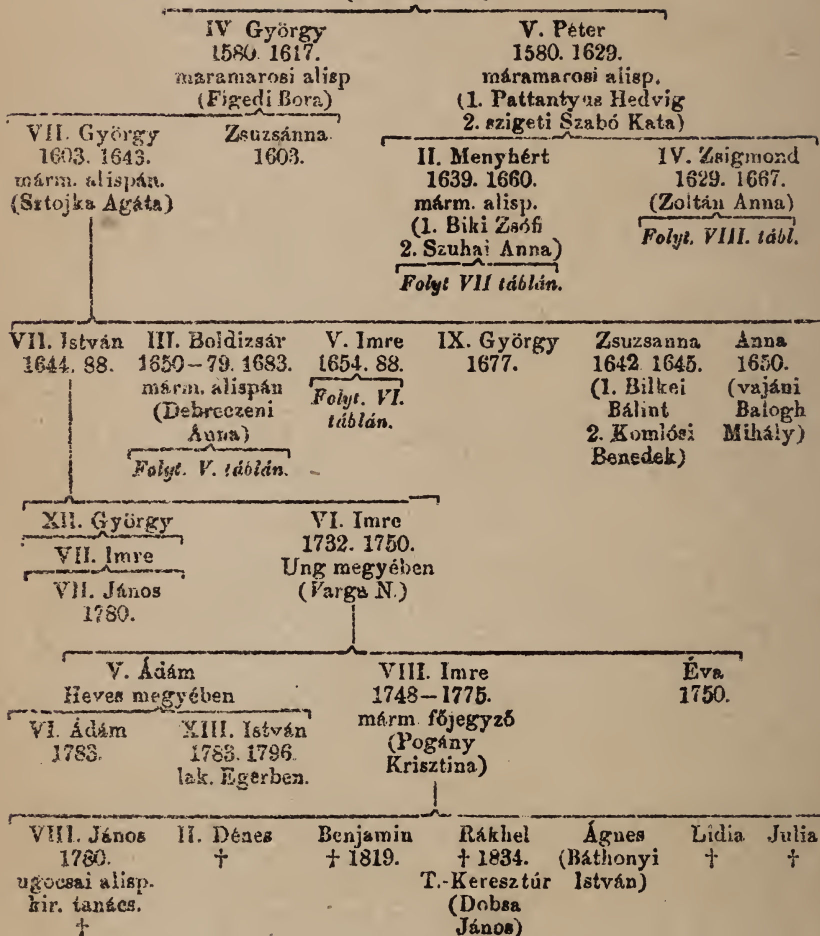
József gyermekei: Lajos 1793. — Teréz (Szmrekovszky Lajos) — Károly (Pataky Klára)

Károly gyermekei: Ferdinand. — Károly. — László. — György diószegi plébános 1850. — Mária (Palásthyné) — Jozefa (Ludvig János)

III. t á b l a.

János, *ki a II. táblán.*
1759.
(1. Pálya Anna
2. Mészáros Eszter
3. Frideczky Bora
4. Recskó N.)
3-tól Miklós
szül. 1794.
(Sántha Janka)
László
(Beviczky Janka)
Anna
sz. 1842.
Béla
sz. 1845.
Ferencz
sz. 1846.
József
sz. 1849.
Sarolta
sz. 1851.
Géza
sz. 1854.
János
szül. 1819.
lak. Tereskén
(Rakovszky Valéria)
Pál
sz. 1821.
Hontban
(Mándy Renáta)
Ignácz
sz. 1825.
lak. Szécsénykén.
(Hoytsy Kata)
Teréz
† 1828.
Mária
sz. 1830.
(Bölcsházy Ödön)
Miklós
sz. 1832.
(Csurgovics Ágosta)
Janka
sz. 1836.
(Schaller János)
Anna H.
szül. 1859.
Győző-Sánd.
sz. 1862.
†
Mária
sz. 1852.
†
Ferencz-Dezső
sz. 1855.
Mária
sz. 1858.
Vincentia
1846.
†
Dezső
1849.
†
Kornél
sz. 1858.
Virgil.
Mathild.
Béla
sz. 1845.
Hermina
1848.
†
Gabriella
1852.
Gyula
1854.
Kálmán
1855.
Teréz
1857.

IV. tábla.

1. Menyhért, ki az I. táblán
1562. márm. alispán
(Kornis Anna)
IV György
1580. 1617.
máramarosi alisp
(Figedi Bora)
V. Péter
1580. 1629.
máramarosi alisp.
(1. Pattantyus Hedvig
2. szigeti Szabó Kata)
VII. György
1603. 1643.
márm. alispán.
(Sztojka Agáta)
Zsuzsánna
1603.
II. Menyhért
1639. 1660.
márm. alisp.
(1. Biki Zsófi
2. Szuhai Anna)
Folyt VII táblán.
IV. Zsigmond
1629. 1667.
(Zoltán Anna)
Folyt. VIII. tábl.
VII. István
1644. 88.
III. Boldizsár
1650–79. 1683.
márm. alispán
(Debreczeni
Anna)
Folyt. V. táblán.
V. Imre
1654. 88.
Folyt. VI. táblán.
IX. György
1677.
Zsuzsanna
1642. 1645.
(1. Bilkei
Bálint
2. Komlósi
Benedek)
Anna
1650.
(vajáni
Balogh
Mihály)
XII. György
VII. Imre
VII. János
1780.
VI. Imre
1732. 1750.
Ung megyében
(Varga N.)
V. Ádám
Heves megyében
VI. Ádám
1783.
XIII. István
1783. 1796.
lak. Egerben.
VIII. Imre
1748–1775.
márm. főjegyző
(Pogány
Krisztina)
Éva
1750.
VIII. János
1780.
ugocsai alisp.
kir. tanács.
†
II. Dénes
†
Benjamin
† 1819.
Rákhel
† 1834.
T.-Keresztúr
(Dobsa
János)
Ágnes
(Báthonyi
István)
Lídia
†
Julia
†

V. tábla.

III. Boldizsár, *ki az IV. táblán.*
1650. 1683
márm. alispán
(Debreczeni Anna)

- VIII. István 1684. † 1730. (1. Nagy Ilona. 2. gr. Teleki Anna)
  - IX. István. †
  - III. László †
  - X. István † 1799. (1. Szerencsi Kriszt. 2. Diószeghi Mária 3. Pogány Julia)
    - III. József sz. 1751. † 1801. (Szobonya Szabina)
    - Anna sz. 1752. † 1756.
    - Eszter sz. 1754 (szatmári Király Miklós)
    - XI. István sz. 1757. †
    - II. Sámuel sz. 1768.
    - XII. István sz. 1767. † 1776.
    - II. Sándor sz. 1770. † 1771.
    - Klára sz. 1777.
    - 2-tól Krisztina sz. 1778. (1. Bay Ádám 2. Boronkay Miklós)
  - Klára † 1742.
- Éva 1684. (Lónyay Ferencz)

VI. tábla.

V. Imre, *ki a IV. táblán.*
1654. 1683.

- I. Gábor 1711. 1749. márm. alisp. (Bánffy Ágnes)
- IV. Boldizsár 1714–1749. (1. Nagy Kata. 2. Szabó Bora)
  - II. József 1769. †
  - 2-tól Bora 1773. 76. (Nagyiday László)
  - V. Boldizsár 1773. 1828. ugocsai sz. biró lak. T.-Keresztúr (1. Dobsa Mária 2. Kölcsei Zsuzsa)
    - 1-től Polixén sz. 1787. † 1790.
    - Klára †
    - II. Lajos sz. 1783. † 1802
    - Erzse sz. 1793. † 1806.
    - Eszter sz. 1795. † 1815.
    - 2-tól XIV. István szül. 1801. (Galgóczy Erzse)
      - V. Ferencz sz. 1822. lak. Gúthon Bereg vm. (Berzsenyi Zsuzsi)
        - IX. János.
        - Ida.
      - Lidia.
      - Zsófia.
      - Julia.
      - Zsuzsanna.
      - Eszter.
    - XV. György sz. 1804. †
- Sára (Nagy Mihály)

VII. t á b l a.

II. Menyhért, *ki a IV. táblán.*
1639. 1660.
márm. alisp.
(1 Biky Zsófia
2 Szuhai Anna)

Hedvig 1656. 1675. (Jászai Miklós)
III. Menyhért 1663. 1710. márm. alisp. (Sármasági Kata)
Krisztina 1670. (Sarmasági Zsigmond)
III. Gáspár 1663. 1670. márm. alispán (Rácz Bora)

III. Gáspár gyermekei:
IX. Péter 1683. (Bilkei Éva)
Zsófia 1683. (Kerekes Józs.)
Mária †

III. Menyhért gyermekei:
Bora 1698. (Bilkei Miklós)
XI. György 1703. 1740. (Csomaközi Zsófia)
Klára 1718. (Korda Ferencz)
Kata 1718. (b. Perényi Gábor)
Krisztina 1698. 1709. (1. Fráter Istv. 2. Dolhai György 3. b. Perényi Imre)
IV. Menyhért szül. 1675. † 1743. (b. Perényi Krisztina)

IV. Menyhért gyermekei:
IV. Gáspár † 1743.
Kata (1. Trencsényi Gábor 2. Budai Ferencz)
Bora (1. Krucsai Janos 2. b. Horváth János)
Erzse 1688 1740. (Pogány Ádám)

XI. György gyermekei:
VI. János † 1748. (Darvai Ágnes)
Krisztina (Bay László)
I. Sándor †
XIII. György 1747. 1750. (Sztojka Krisztina)
Klára †

VI. János gyermekei:
Kata 1760. (Draskóczy István)
XIV. György 1750. (Nagy Sára)
Krisztina 1750. (Pogány Imre)

XIV. György fia:
IV. Ferencz beregi alispán (Budai Franciska)

IV. Ferencz gyermekei:
XV. István (Korda Erzse)
XI. Péter †

XV. István leánya:
Karolina † 1855. (Bónis Barnabás)

XIII. György gyermekei:
Veron sz. 1787. (Csabay Antal)
III. Sándor †
Florentina † 1811. (Pogány Gáspár)
I. Károly †
V. László †
Antonia sz. 1784.
X. Zsigmond (Linkner Teréz)
Erzse (Ujhelyiné)
Polixén (Lászlóné)
Bora (Szalgáryné)
Apolló sz. 1789. (Horváthné)
III. Farkas † 1805.

X. Zsigmond gyermekei:
Florentina (Nemes József)
Teréz (Megyeri Péter)
Klára †
Zsuzsi (Nemes Ferencz)
Julia (Nagyiday Ferencz)

VIII. tábla.

IV. Zsigmond, *ki a IV táblán*
1629 1667.
(Zoltán Anna)

VI. Zsigmond 1664. 1690. (Szirmay Anna) — Anna 1664. (Kölcsei Sándor) — Éva 1664. (Zoltán Ferencz) — Bora 1664 1694. (Ujhelyi Ferencz) — Mária sz. 1664. 79. (Szécsényi Péter)

VI. Zsigmond gyermekei:

Erzse 1663. (1. Szamosközi Máté. 2. Borodi István) — Julia 1670. 1714. (1. Szegedy János. 2. Gyulay Ján. — III. Ádám 1670. 1705. (Gyulaffy Mária) — Anna (Szirmay N.) — Klára 1670. (Váradi Fer.)

III. Ádám gyermekei:

IX. Zsigmond. † — Anna. — Éva 1742. (Zoltán István) — I. Samuel. † — IV. Ádám kir. tanács. 1742. (Pogány Erzse) — Klára 1742 (Lónyay Zsigm.) — Teréz 1735. (Darvai Sámuel) — Mária † — I. Ferencz †

IV. Ádám gyermekei:

Polixén † — I. Lajos 1761. 91. referend. beregi admin. (Szegedi Klara) — II. Farkas 1763. kir. tan. alisp. (Komáromi Erzse) — V. Ádám sz. 1746. † 1814. (Szalay Klára) — V. Gáspár 1778. † 1823. (1. Pogány Florent. 2. Kis Mária) — Ábel † — X. Péter 1779. † 1800. katona jegyző sz. biró (Szűcs Krisztina) — Erzse † — Mária (Bay György) — Julia † 1809. (Pogány István)

I. Lajos: *Folyt. IX. táblán.*

II. Farkas: *Folyt. X. táblán.*

V. Ádám gyermekei: Eleonora † — Fridrik †

V. Gáspár gyermekei:

VI. Menyhért sz. 1779. † — Teréz sz. 1780. (jabl. Petes Lajos) — Jozefa sz. 1782. (Solymosy Ferencz) — XV. György † — Janka (Bájó János) — Veronka sz. 1821. (Ujhelyi Ambrús)

X. Péter gyermekei:

II. Károly sz. 1789. † 1857. márm. szbiró, alispán (Vasady Ilona) — III. Gábor szül. 1791. †

II. Károly gyermekei:

III. Károly † 1827. — Bora sz. 1828. (Kölcsey Gáspár) — Antonia sz. 1831. (Móricz Károly 1853.) — Mária sz. 1832. † 1833. — Zsófia sz. 1834. (Ujhelyi Bálint) — Ödön sz. 1840. — IV. Sándor sz. 1843. — Mária † 1854.

IX. t á b l a.

I. Lajos. *ki a VIII. táblán.*
referend.
(Szegedy Klára)

II. Lajos † 1827. (Szapionczai Jozefa)	Teréz sz. 1777.	Krisztina sz. 1779. † 1780.	II. Pál † 1783.	Zsuzsi sz. 1783. (Patai Pál)	III. Pál sz. 1786. †	II. Miklós sz. 1790.	Czeczilia sz. 1793. † 1796

II. Lajos gyermeke:

IV. Lajos
szül. 1814.
† 1854.

X. t á b l a.

II. Farkas, *ki a VIII. táblán.*
1763.
kir. tan., alisp.
(Komáromy Erzse)

II. Sámuel †	VI. Sámuel † 1814. (Rácz Krisztina)	Klára 1810 (1. Raksányi Samuel. 2. Fogarasy József 1810.)	XI. Péter (Gyulay J.)	Anna sz. 1783. † 1838. (Darvai Imre 1804.)	V. Menyhért sz. 1788. † 1839. (1. Darvai Teréz. 2. Horváth Erzse 1814.)	II. Gábor sz. 1790.	Eszter sz. 1792.	IV. József † 1753. (b. Perenyi Bora)

XI. Péter gyermekei:

Albert (Lipcsei Verona)	Emilia (Hagara László)	Karolina (1. Fazekas N.) 2. Farkas Lajos)

Albert gyermeke: Piroska.

V. Menyhért gyermekei:

Katalin †	Czeczilia sz. 1812. † 1813.	VII. Menyhért sz. 1816. † 1844.	Ilona †	Apollonia sz. 1813. (Illyés Sándor)	Jozéfa † 1814.

Bár mily részletes legyen is azonban ez ágazati kimutatás: kétségkivül van, hogy némelyek fogtak belőle kimaradni, azon okon, mivel sűrű kihalása által a férfi örökösöknek az iratok jó része a leányágra mentek által, s nem folytak vissza a férfiágbeli conservátorokhoz, a mint erről többször találni is jegyzeteket a családi adatok közt. Ez okon azok nem voltak hozzá férhetők. Azon egyes személyek, kiknek így a táblázatokon helyet kimutatni nem lehetett, bár emlékezetök megvan, a már említetteken felül, még e következők:

1. László, kinek nője (1726). Bethlen Éva, Pogány Gábornak bizonyos summa pénzt adott volt kölcsön.

2. Pál, kinek felesége Fráter Sára volt 1730—50 közt a Fráterek nemágazata szerint.

3. Ferencz, kinek felesége Márton Borbála két testvérével osztozik a mándi, fülesdi stb. javakon, 1744-ben.

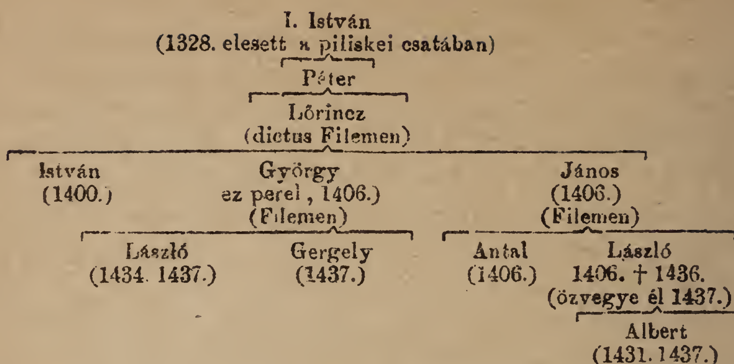
4. Krisztina Göde Györgynek 1600—1620 közt első felesége, s kinek leánya volt Göde Judit, Anárcsy Györgyné 1640-ben.

Vajjon az a Pogány Domokos de Kaszon, ki 1424. Tyukodba statuáltatik, s kinek leányait illetőleg Kovászó, Szernye, Ujfalú és Almás falukban leendő osztály iránt ad ki Zsigmond király egy parancsolatot, a „csebi" Pogány családhoz tartozott-e? legalább az eddigi egykoru adatok szerint nem állitható. Inkább a másikhoz, mely ‚de genere Hunt-Pázmán' ered, lesz tartozó. Ugyan igy itélek az 1507. élt Pogány Bálintról és 1510. élt Pogány Miklósról is, mindkettő „de Sásvár" kik Tivadarfalván lakók. Veres Györgynek adnak el némi curiákat a hozzájok tartozó jobbágy telkekkel együtt Sásváron és Péterfalván, Ugocsa megyében.

Említve volt fentebb, hogy I. István a piliskei csatában elesett; említve, hogy ő tőle egy saját külön nevezettel biró oldal-ág szakadt ki az Enyerei I. Imre által alapitott családból, mely, mikorra a Pogány név előállott, már Filemen néven nevezte magát. Most még ez van hátra, hogy előadassék.

Ugy kell lennie, hogy István halálakor kiskoru gyermek maradott utána, kit az özvegy anya alkalmasint saját örökségébe vitt magával, s az ott nőtt fel, alkalmasint nem oly körülmények közt, hogy többi atyjafiaira gondolhasson, vagy az apai örökségre visszaemlékezhessék. Istvánnak kis unokája György volt az, ki 1406-ban felindult a rokonság enyészni kezdő emléketetét föleleveníteni, s részt követelni egyuttal azon javakból, melyek szerzésében az ő őse is halált halt. Megidéztette azért III. Istvánt Cseb és Apsa iránt. A mindkétfél résziről kinevezett tanúk a vasvári káptalan emberével együtt megjelentek a helyszinén; s mivel István tagadta a közös származást: a káptalan embere az egybegyült tanúknak e kérdést tette fel: Vajon igaz-e hogy Filemen György Lőrincz fia, ez Péter fia, ez István fia, ez Imre fia, ez Herczegh fia? Vagy pedig Imre fia István minden maradék nélkül esett el a király mellett a csatában? — A megesketett tanúk mindnyájan Filemen György igaz leszármazása mellett állottak; minek folytán III. István sem perelt tovább, hanem kiadta nekiek ott mindjárt a megitélt részt. Az ekképen bebizonyitott eredettől kezdve a leszármazás így van az okmányok szerint, egész a kihalásig:

XI. t á b l a.

A családról semmi emlékezetes némi rokoni viszálkodásokon felől a Pogány ággal, feljegyezve nincs. Utolsó volt köztük 1480. B e n e d e k, nem tudni melyiknek fia vagy unokája az itt végsőkül feljegyzettek közül. Javaikat, melyeket Tötös-Enyerén, Teremes-Enyerén s Apsateleken birtak, P é t e r, a később pozsonyi gróf nyerte adományban Mátyás királytól 1480-ban, ki ekképen a régi birtokokat ismét egyesítette a maga családjánál.

Czímere a családnak most is az, melyet I. Miklós Károly királytól nyert, de csak a l e g l é n y e g e s b r é s z e k b e n, mivel a későbbi kor némely toldásokat, részint kihagyásokat csakugyan tett rajta. Meglett pótolva egy koronával a czímermezejében; a három levelű lóher, mely felett áll a sólyom, s mely lomb a madárnak szárnyai alá hatol egészen, elmaradt, helyette egy kar tart lombos galyat, s azon áll a madár, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében semmit sem tartva. Vannak XVII. századi oklevelekben viasz nyomatu pecsétek: de mindnyájan annyira elmosódva, hogy alig lehet a diplóma szavai nélkül tisztán felfogni azok tartalmát. S ez lehet oka, hogy, mivel a czímert adományozó okirat még akkor lappangott, a család akkori feje IV. Ádám ekképen rajzoltatá le s állapította meg a czímert, a mint az most használtatik, s a mint a rajz is mutatja.

Pogány család. (Nagy-Klopotivai) Hazája Hunyad vármegye; e megyében a Hátszegvidékén fekszik K l o p o t i v a helység [1]), melyről előnevét veszi. Törzse a Hunt-Paznán nemből (genus) ered [2]).

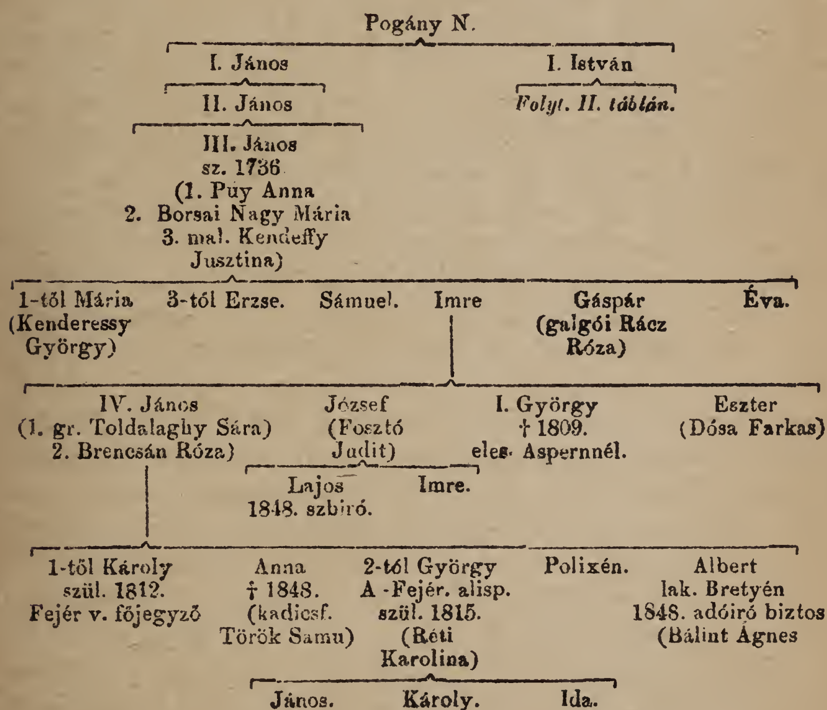
[1]) Klopotiva hajdán N a g y és kis K l o p o t i v á r a lehetett osztva.
[2]) A kolosmonostori konventban okmányok igazolják Szilágyi István állítása szerint.

A XV. század elején már a Pogány névvel élnek, és több jeles férfiat mutatnak fel.

1468-ban Pogány György Erdélyben a szent korona vámjövedelmeinek beszedője [1]) volt. (Exactor proventuum vectigalium S. Coronae in Transylvania) Azon kivül a családból Imre szörényi bán, csicsói várnagy [2]) stb. Meg többet lehetett volna rólok tudni a Nagy-Enyeden 1849-ben feldúlt családi levéltárból.

Jelenleg a családfat csak a XVII. század közepén élt két testvértől Pogány I. Jánostól és Istvántól hozhatjuk le [3]), a mint következik:

I. tábla.

[1]) Teleki Hunyadiak kora. XI. 352.

[2]) Ezekről van emlékezet a csebi Pogány családróli előadásban itt 381. lap.

[3]) Hodor K. szerint családi közlés után.

II. tábla.

István, *ki az I. táblán.*

N. N.

N. N.

Ferencz		II. István (b. Bánffy Maria)	
hézag			
I. Ádám 1771 (Nádudvary Krisztina)	III. István Hunyad v. szbiró megöletett 1849 (gr. Kún Erzse)	Ábrahám.	Ráchel.
Franciska (Zeykné)	II. Ádám (demsusi Lukács Ida)	Erzsébet (Waldstein)	

Az I. táblán állók közül III. János Hunyad vármegyében főbb tiszteket viselt. Unokája I. György mint cs. k. főhadnagy az asperni csatában esett el.

Józsefnek Fosztó Judittól egyik fia Lajos Hunyad megyében 1848-ig szolgabiró volt.

IV. Jánosnak fiai közül Károly 1848-ig Alsó-Fejér megyének főjegyzője, utóbb. cs. k. pénztárnok. Testvére.

György 184⁸/₉-ben A. Fejér vármegye erélyes alispánja; 1858 január 30. óta urbéri cs. k. törv. széki elnök, 1861-ben A. Fejér vármegye főispánjául neveztetett ki. Nejétől Réti Karolinától gyermekei: János, Károly, és Ida.

Albert 1848-ban adó iró biztos Hunyad vármegyében, lakik Bretyén.

A másik hézagos táblán III. István Hunyad vármegyének szolgabirája, 1849-ben az oláhok által Abrudbányán meggyilkoltatott. Özvegye gr. Kún Erzsébet: gyermekei II. Ádám és Erzsébet

III. István testvérei Abrahám és Rachel Klopotiván és több helyen birtokosok.

I. Ádám kinek elődе Ferencz a török háborúban katonáskodott, — 1771-ben a dévai kerületben tartományi biztos.

Nincsenek a táblázaton László és Ferencz 1794-ben Hunyad vármegye alszolgabirái, 1810-ben királyi pénztárnokok. Abrahám 1796-ban ugyanott adó iró biztos. Lajos cs. kir. mérnök.

Továbbá nincsenek a táblázaton a jelenleg is élők közül László, Sámuel, Anna és Máté özvegye Nándra Krisztina, kik Hunyad megyében birtokosok.

A család czímere keresztvágással négy felé osztott paizs. az 1. zöld udvarban páczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, a kar könyök hajlásában csőrében gyűrűt tartó holló; a 2-ik kék udvarban felreppenő sas; a 3-dik kék udvarban szintén felreppenő sas; a 4-ik zöld udvarban lépdegelő oroszlán. A paizs fölött koronás sisak, melyből jobbra orom, balról sasszárny között csillag ragyog. Egy régi, tán 1428. oklevélre nyomott pecsét szerint hajdán a czímer csak az oroszlánból állott. [1])

Pogledich család. Horvátországi eredetü nemes család; átszármazva Zala vármegyébe is. P. György az 1790-ki országgyűlésen a sérelmek kidolgozására kirendelt választmány tagja. [2])

Pogonyi család. Heves és Bereg vármegye nemessége sorában endíti Fényes Elek, Geographiájában.

Pográny család. (Nemes Kürthi †) Nyitra vármegyei kihalt régi nemzetség.

1556. táján élt Pográny Zsigmond, kinek neje Zerdahelyi Dersffy Anna volt. Ennek valószinűleg fia

Pogrányi Benedek, ki 1593—94-ben korponai, [3]) utóbb 1598—1602-ben Nógrád vára főkapitánya. [4])

Ennek Hathalmy Erzsébettől négy gyermeke maradt: István, Anna Zay Zsigmondné, Zsófia Gyulaffy Kristófné, és János, kinek Szántói Botka Katától gyermekei Ferencz, Mária, és Szalomé, Tököly Zsigmond felesége. Ez utóbbihoz 1670-ben dec. 6-án Szelepchényi György érsek a végett irt levelet, hogy leányát Tököly Sárát ne vonakodjék feleségül adni Nyáry Ferencz urfinak [5]).

A családfa következő.

Benedek.
nógrádi főkapitány
1598. 1602.
Hathalmy Erzse)

István	Anna (Zay Zsigm.)	Zsófia (Gyulaffy Kristóf)	János (Szántói Botka Kata)

János gyermekei:

Frencz †	Mária.	Szalome 1670. (Tököly Zsigmond.)

[1]) Hodor Kár. közlése szerint.
[2]) 1790. 67. törv. czik.
[3]) Istvánffy 1622. évi kiadás 587. 618.
[4]) Protocol. C. Neograd. annorum 1598.—1602.
[5]) Oklevél, kiadva P. Thewrewk által „A magyar haza kincsei" czimű gyűjtelékben.

Jánosnak örökösei Végles vára iránti ügyöket az országgyülés elé vivén, annak megvizsgálására a nádor az 1647. 1649. 1655. 1659. országgyülésekről kiküldetett.

Nem találjuk a családfán Pográny G y ö r g y ö t, ki 1629-ben élt.[1])

Pohánka család. (Kis Ledniczi) Trencsin vármegyei curiális nemes család. A czímeres nemes levelet Bartonis másképp Pohánka M i h á l y és Bartonis másképp Obeszlo és Holko Dániel nyerték már előbbi nemességök és kis-ledniczi curiális birtokuk megerősítéséül I. Leopold királytól 1696, febr. 5-én; sőt azon évi aug. 7-én még szintén Bécsben kelt királyi ótalomlevelet. (potectionales) is nyertek. [2])

A Pohánka család ismertebb tulajdonneve L e d n i c z k y, azonban e nevet 1768-ig csak ritkán, vagy alig viseltek.

A Trencsin megyei nemesi összeirások szerint 1748-ban Ledniczen laktak J á n o s, A n d r á s, P á l, M i k l ó s, és két G y ö r g y.

1768-ban Ledniczén székeltek J á n o s fiával G y ö r g y g y e l, idősb G y ö r g y fiával A n d r á s s a l; másik A n d r á s és fia F e r e n c z, továbbá P á l, két J á n o s, M i k l ó s, A d á m, és két A n d r á s. — Felső Lieszkón laktak: A n d r á s, és fia szintén A n d r á s, és még ugyan ott J á n o s. Később a P o h á n k a név a Trencsin megyei nemesi lajstromokból egészen kimaradt; a későbbi ivadék visszatérvén előbbeni L e d n i c z k y nevéhez. *Lásd ezt.*

Különben a Lieszkovszky család egyik ága szintén viselte a P o h á n k a nevezetet.

Pohány család. A katonaság kihágása elleni panaszát az 1604. évi országgyülés tárgyalta. [3])

Poharics család. (Másképp S z a b ó.) A czímeres nemes levelet P o h a r i c s másképp Szabó I s t v á n nyerte, és azt 1655. jul. 26-kán Nográd megyének Losonczon tartott közgyülésén kihirdetteté. [4])

Poháros család. E néven többen fordulnak elé történeteinkben. — P. P é t e r 1345-ben Lajos kir. rendeletéből Krako alatt a Kazmér király segitségeül a cseh király ellen harczolt

Kapi Poháros O s v á t birta zálogképen Zsigmond királytól Eperjes városát, mely tőle 1404-ben kiváltatott. A kapi Poháros család

[1]) Sz. benedeki Convent.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) 1604. 14. törv. cz.
[4]) Protocol. C. Neograd.

benne kihalt, és utánna Kapi várát a később Kapy nevet felvett családnak őse Tétényi András kapta. *Lásd Kapi cs.*

Pohárnok család. Ismeretes közülök András, kinek részére hamis oklevél koholtatott. [1])

Antal 1516-ban II. Lajos király rendeletéből a Löcseiktől 1000 forint behajtására járt.

Miklós 1549-ben Léva várát oltalmazta Balassa Menyhért részére.

Trencsin megye nemesi összeirása szerint 1699-ben Tepliczen lakott Pohárnok nevű nemes család.

Pohárnok névvel a Berzeviczy család egyik tagja István is neveztetett

Pohmajevich család. Közűlök Miklós 1723—29-ben szegniai és modrussi püspök volt. [2])

Pohorszky család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. A nemességet P. Pál és Sámuel nyerték, és armalisukat 1681-ben az említett megyében kihirdettették. Utóbb ott nevök elé nem fordúl. Tán Podhorszky nevet vettek fel. [3])

Pohrancz család. Pohrancz Pál 1668. jul. 11-én kapott czímeres nemes levelet, mely Nógrád vármegyében hirdettetett ki [4])

1722-ben a nógrádi nemesi vizsgálatkor Porhancz (így) István eléggé nemességét be nem mutatva, a taxások közé iratott. [5]) Azonban 1726-ban nemességét a följebbi nemes levél elémutatása mellett nemessége elismertetett. 1755-ben azon megyében már a család nem lakott.

Pohronczy család. *Lásd Szelepchény.*

Pók család. (Medgyes-allyai). Ismeretes közűlök Móricz, kinek leánya Anna Báthori László neje volt 1351-ben. Különben e család Móricz néven lett ismeretes. *Lásd Móricz cs.*

1526-ban Pók János udvarnoka volt Mária királynénak; [6]) bizonyosan a följebbitől egészen különböző családból.

Póka család. Póka Péter 1712-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [7])

---

[1]) Werbőczy Trip. II 14.
[2]) 1723. és 1729. végzemény záradéka.
[3]) Szontagh Dán kozlése
[4]) és [5]) Nógrád megyei jegyzőkönyv.
[6]) Jászay P. a magyar nemzet napjai a moh. vész után. 91.
[7]) Collect. herald. nro 705.

Czímere a paizs kék udvarában tengeren vagy tón úszó hajó, a paizs felső részéből az említett tengerbe függőlegesen két fehér folyam siet. A paizs fölötti sisak koronájából két vörösfehér zászló között pánczélos kar kivont kardot tart, a zászlók mellett jobbról fél hold, balról arany csillag ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Arad vármegyében Póka János és fiai János és Antal 1821-ben hirdették ki nemességöket. [1])

Póka Ignácz előbb Ecseghen kasznár, utóbb Egerben városi árvagyámnok 1836. körül; de ez úgy látszik más családból származott, czímere elütvén a följebbitől. Több gyermeke közt egy fia Zsigmond egri megyei pap.

Póka család. (Istvánházi). Közűlök 1523-ban élt istvánházi Póka Lázár. [2])

Pókai család. (Pókai). Erdélyi székely eredetű család Maros székből, hol Pókafalván és Galambfalván laktak. [3])

János-Zsigmond fejedelemsége alatt élt Pókai Jakab, ki 1566-ban fejedelmét Szolimanhoz kisérte, és kinek 1568-ban Balás István kolosvári pap „A kredónak magyarázatja“ czimű Gy.-Fejérváron nyomtatott könyvét ajánlotta, valamint Dávid Ferencz unitárius püspök ugyanazon évben „Szent Irásnak fundamentumábúl vett magyarázata a Jézus Krisztusról“ czimű művét.

Tán Jakabnak fiai voltak János és Péter 1575-ben Békes Gáspárnak hívei Báthori István ellenében. Mint ilyenek Báthori által a sz.-páli csatában elfogatván, a kolosvári országgyülésen halálra ítéltettek. Anyjok esdekléseire egyiknek kegyelem adatott; az anya a választást barátaira bizta, ezek itélete szerint János az idősb ment a vérpadra. [4]) Péter 1589-ben természetes halállal múlt ki.

Pókai Anna a történetiró Mikó Ferencz hitvese volt 1635. körűl. [5])

---

[1]) Megyei Jegyzőkönyv 408. sz. a.

[2]) Tud. gyüjtemény 1836. évi X. 103. — Lehoczky Stemmat. II. p. 308. a P. betübeli családok közt irja: Poka filius Demetrii de Kodrozon in C. Neograd. nobilitatur ex jobagione castri Gömör 1268.“ — Itt kétséges, hogy „a Kodrozon“ nem sajtóhiba e? mert ily helység Nógrádban jelenleg nincs, 2-or ez adat szerint Demeter inkább Kodrozonyi, mint Póka családnéven lenne nevezhető.

[3]) Kállay székely nemzet 80.

[4]) Wolph. Bethlen II. 378. 381.

[5]) Székely Sándor unitár vallás 165. lap.

Poky család. (Poki és mérgesi †). Győr vármegyének egyik legrégibb törzsökös kihalt családa. Neve (Poki) a legrégibb oklevelekben Puky (de Puk) alakban is eléfordúl, de kiejtésben bizonyosan mindég Poki-nak hangzott. Okleveles hitelességgel eredetét csak a XIII. század elejére vihetni fel, [1]) a midőn első tudható törzse Márton egy 1220. okmány szerint nádori rendelet folytán az árpási bessenyők és ezek főbirája közti egyenetlenség elintézésében biráskodott.

1234-ben élt Comes Farkasius de Puk, ki II. András királytól Győr vármegyében Kába máskép Szent-Mihály nevű jószágot kapta hű szolgálatai fejében. Ennek fiai Sándor és I. Ugud, kik a többi vérséges atyafiakkal együtt mindnyájan a poki monostor pártfogói voltak, és a nevekhez ragasztott Comes czím után itélve, főbb méltóságban állottak. Ugodnak fia volt II. Ugod, ki azonban férfi kora előtt 1279-ben meghalt.

Tamás még II. András király alatt kezdé hű szolgálatait, azokat folytatá fia IV. Béla alatt, ki által már fő-ajtónálló mesterré neveztetett; azonkivül 1269-ben kir. adományba nyerte a mosoni vártelket Kust, és bessenyők földét Téthet Győr megyében; Iszkázt és Jánusit Veszprém vármegyében és Garasdot Zala megyében; melyekre 1270. és 1272-ben kir. megerősitést kapott.

Tamással egykorúak voltak II. Márton, Chepán, Olivér és Pál, mint a móriczhidai sz. Jakabról nevezett monostornak 1251. évi alapitó levele tanusítja. Ezek közűl Mártonnak fia volt Miklós, kivel egy korbeliek ismét János és Deta testvérek, és Graasnak fia Péter, a poki monostor kegyurai.

A feljebb említett Pálnak fia szintén Péter lelke üdvességeért a poki monostornak egyéb javakon kivül az illető atyafiak megegyezésével ajándékozza Gyarmatot, mely ajándékról mindazáltal Sebestyén azon monostor prépostja szintén a Póki család tagjainak mint monostora pártfogóinak hozzájárultával azon tekintetből, mivel Péter azt már előbb Poki Sándornak eladta, — 1271-ben a győri káptalan előtt lemondott.

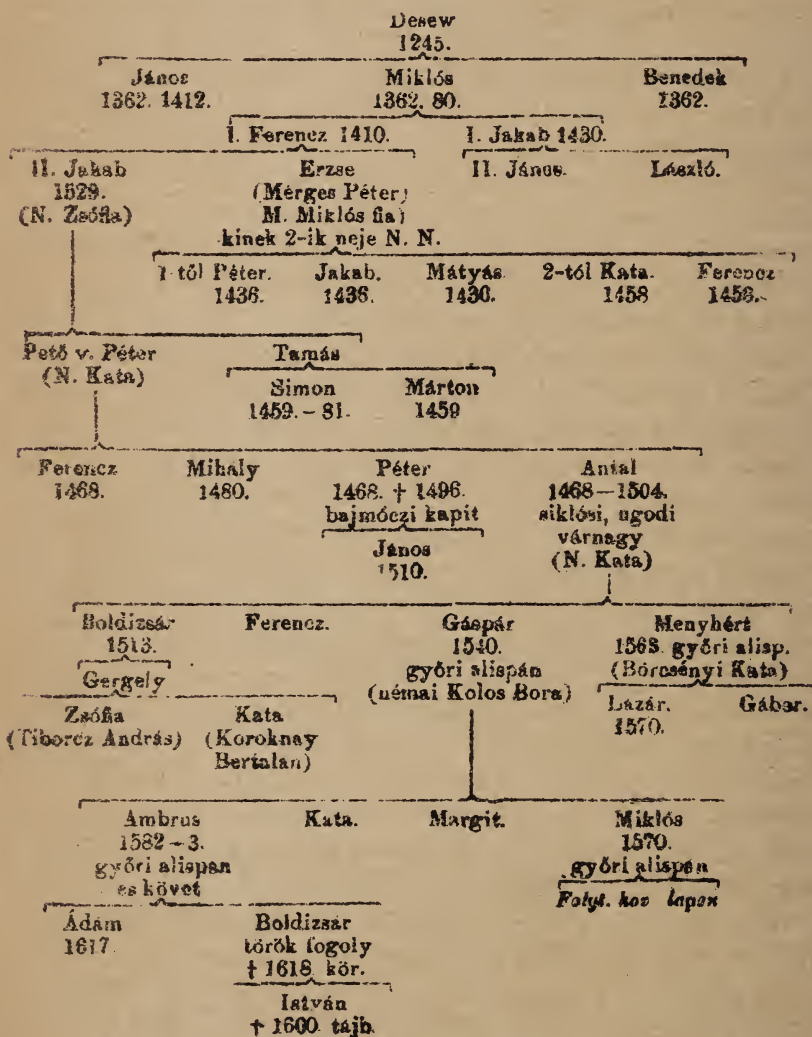
Lukács 1268-ban napától Annistól, Kaplan Rubinus leányától és Babunai Miklós özvegyétől végrendeletileg kapta Győr megyében a garmoti (Gyarmat) pusztát. Lukácsnak fiai Péter és Gergely az említett évben még kisded-korúak voltak.

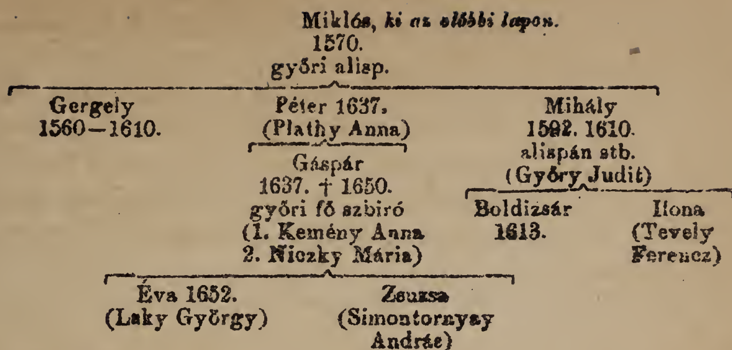
[1]) Czeh János a Tudományos gyüjt. 1829. XII. 50—61. lapjain tüzetesen értekezett e családról.

B e r e c z k élt 1394-ben, midőn haldokló neje Luiza által annak minden javaiban örökösnek kineveztetett.

Mind ezen eddig elészámláltakat családfai összefüggésbe hozni adatok hiányában nem lehet. Azonban a XIV. század első felében élt D e s e w, ki a szent-mártoni apáttal Vilmossal (1335—1356.) a csanaki és ménfői határok iránt egyezségre lépett. Ezen Desewtől már a család kihalásáig szakadatlan vérséges összeköttetésű táblázatot mutathatunk fel, a mint következik

Folyt. köv. lapon

A táblázat élén álló Desewnek három fia volt: János, Miklós és Benedek, ki 1362-ben osztozván meg, e szerint Ménfő Jánosnak jutott, noha utóbb ott Miklóst is birtokosnak találjuk, ugyanis Miklós menfői birtokrészét előbb 150 forintban zálogban adván, azt 1380 ban ismét vissza váltá. Ugyancsak 1388. és 1398. közt Csanakról Ménfőre költözött jobbágyok iránt István sz.-mártoni apáttal egyezséget kötött. János élt még 1412-ben is, a midőn ménfői részét Laki Györgynek 20 arany forintokban elzálogositotta.

Nevezett Miklósnak Makvai Beke mester özvegyével nevezett fiai voltak Ferencz és Jakab. Ez utóbbi 1430-ban testvérének Jakab és Erzsébet nevű gyermekeivel együtt Zsigmond király különös kivánságára csereképen átengedi Ménfőt, vasmegyei Tarcha nevű helységért; de utóbb e csere úgy látszik, megsemmisült, mivel Tarchán a Pokiak részére tett iktatásnak ellentmondott Gara Miklós nádor, Ménfőt pedig utóbb is a Pokiak birtokában találjuk. E Jakabnak — úgy látszik — fiai voltak János és László, kik 1427-ben éltek.

Ferenczről, kit följebb említénk, azt tudjuk, hogy 1410-ben Győr megyében Koos nevű jószágát 35 frtban, úgy szintén 1413-ban a poki erdőnek őt illető részét 40 frtért elzálogositotta a győri székes egyháznak. Gyermekei maradtak: II. Jakab és Erzsébet, a ki Mérges Péterhez, Mérges Miklós fiához ment férjhez, és ezen férje a Poki család javaiból részesülve, némileg a Pókiak egyik ágát fogta képezni, míg utóbb kihalván, a mérgesi predikátum is a Poki családra maradt.

II. Jakabnak, kiről már az 1430-ban tett csere alkalmával említés tétetett, neje Zsófia volt. E Jakab is 1429-ben a poki erdőből egy részt a győri székesegyháznak 29 frtban elzálogositott. Fiai voltak Péter vagy Pethő és valószinűleg Tamás, a kinek fiai Si-

mon és Márton 1459-ben felosztották egymás közt a téti és poki birtokrészeket, ugyszintén Ondot, Dánielozenket, és Agyagost Sopron vármegyében, és 1481-ben még éltek. — Pethő vagy Péternek neje Katalin nevű volt. Ettől négy fiát ismerjük: Ferenczet, Mihályt, Pétert és Antalt. Ezek közűl:

Ferencz a legidősb, testvéreivel Antallal és Péterrel 1468-ban Mátyás királytól kiváltságlevelet nyert, melynél fogva a nádor, országbiró és vármegyék hatósága alól kivétetett. 1469-ben hasonló kiváltságot nyert jobbágyai számára. Hagyomány szerint a nevezett nagy király gyakran látogatá a poki környeket, és állitólag a mellék út, melyről Pokra betérni szokott, jelenleg is Mátyás király útjának neveztetik. A történelmi alappal nem biró monda szerint a Poki család egyik szép leánya ok lett volna e látogatásokra nézve. ¹)

Péter (Pethő fia) már 1468-ban szintén részesült az érdeklett kiváltságban. Mátyás király halála után Miksa császárhoz állott, ezért javait veszté, és azokat II. Ulászló király Corvin Jánosnak adományozta 1490-ben. Nemsokára elhagyván Miksa pártját, 1491-ben kegyelmet nyert, és javait is visszanyerte. 1492-ben testvérével Antallal csereképen Corvin János herczegnek engedte a Laki várt és Hethes mezővárost, melyekért Pestben Zsámbokot és Thétént, Pilisben Perbárt, Fejérben Pátkát nyerték. 1494-ben a szklabinai várat általadták Szapolyai Istvánnak, miről őket Corvin János megnyugtatja. Péter annyira kedves embere lön Corvin Jánosnak, hogy ez őt bajmóczi várában kapitánynak tette; azonban csak hamar a leghálátlanabb lön urához, mert Szapolyaitól megvesztegetve, ennek nem csak a bajmóczi várat elárulta, de a közel fürdőben mulató ura Corvin János élete után is leselkedett; a mi kitudódván, miután egy ideig való lappangása után is kézbe került, 1496-ban Ulászló király feldarabolásra itélte, és e büntetés rajta Budán végre is hajtatott. Javai pedig 1500-ban vingárdi Geréb Péter nádornak adományoztattak. Egy fia volt Péternek János nevezetű, a ki Mária királynénak udvarbirája volt, és 1520-ban Moson megyében Sz-Miklóst, Lébenyt, Kemlét, és Mecsért 4000 arany frtért elzálogositá.

Antal Péternek testvére, a kivel és több atyafival együtt a borsmonostori apátsággal Sopron vármegye jószágai iránt több pert folytatott. 1473-ban, 1476-ban, 1488- és 1490-ben. Antal szintén udvari embere volt Corvin Jánosnak, kitől 1492-ben a siklósi várnagyságot

¹) Czeh János id. helyen.

nyerte, azonban 1494-ben bátyjával Péterrel együtt Szapolyainak a szklabinai várat visszaadván, ennek ótalma alá adta magát, a ki az ugodi várnagyságot bizta reá, s más ajándékokkal is tetézte. A bajmóczi vár elárulására nézve ő is gyanúba esett János herczeg előtt, de igazolván magát, 1495-ben kegyelmet nyert. 1496-ban új bajba keveredett Bodó Gáspár Hab nevezetű jószágának felgyujtása miatt. Meghalt 1504. előtt. Katalin nevezetü feleségétől gyermekei voltak: Boldizsár, Gáspár, Ferencz és Menyhért. Ezek közűl

Boldizsár némely javait gibárti Keserew Istvánnak elzálogosítja 1513-ban. [1]) Fia volt Gergely, ennek két leánya maradt: Zsófia Tiborcz Andrásné, és Kata Koroknay Bertalanné.

Ferencz úgy látszik magtalan halt meg.

Gáspár 1540. körűl Győr vármegye alispánja volt. Ő szerezte meg 1547-ben Babatnak felét Cseszneki Györgytől. Felesége némai Kolos János leánya Borbála volt, kitől gyermekei [2]) Ambrús, Kata, Margit és Miklós maradtak, kikről alább lesz emlékezet.

Menyhért (Antalnak fia) 1563. és 1564-ben Győr vármegyei alispán. Két neje volt, az elsőtől fiai Lázár és Gábor maradtak, [3]) neje Böresényi Katalin volt, ki özvegyen maradván [4]) fiának fogadá Dubniczky Gergely deákot. Nevezett Lázár és Gábor ivadékát nem ismerjük.

Visszatérve Gáspár fiaira, a legidősb Ambrusról kell szólanunk. Ez 1582. máj. 5-én választatott Győr vármegye alispánjává, a midőn is esküjét a győri püspöki curiában Matthéssy István csanádi püspök és győri nagyprépost kezébe tette le. 1583-ban azon megye országgyülési követe volt. Két fia maradt Ádám és Boldizsár; amaz 1617-ben említetik. Boldizsár törökfogságba esvén, nagy összeg pénzen volt kénytelen magát kiváltani, és ezért némely javait zálogba adni. A kir. kincsárral is voltak bajai, melyek elháritására jószágainak elzálogítása mellett tetemes összegeket kölcsönözgetett. Halála 1618. előtt történt. Úgy látszik — ennek fia volt István, és leánya Or-

---

[1]) Geneal. authent. I.

[2]) Czéh szerint; — de a Geneal. auth. I. követében lévő származási tábla szerint Gáspárnak fia volt Péter is, a Pathy Anna férje, a kit itt ezek után Miklós fiának látunk a táblázaton. Szintén az szerint Gáspár leánya volt Magdolna is, Ajkay Györgyné, kit Czeh János Poky Antal leányának állít.

[3]) A Geneal. auth. szerint csak egy fia: Mihály volt.

[4]) Börcsényi (másutt Bercsényi) Kata még 1582-ben is mint özvegy élt, és Győr megye előtt ügyvédet vallott.

solya. Amaz 1660. táján ágát sirba vitte, vagyonát nevezett nővérére hagyván, ki 1651-ben Bek Benedek, 1663-ban Szarka Balás, és 1667-ben Erdélyi László neje volt.

Miklós az említett Ambrúsnak testvére, 1570-ben Győr vármegye alispánja volt. Ennek fiai voltak 1560. 1610. körűl Gergely, Péter és Mihály. Ezek közűl:

Péter nejével Pathy Annával nemzé Gáspárt, a ki 1637-ben Győr vármegye táblabirája, 1643-ban a fölkelt nemesség kapitánya volt, 1646-ban alispánságra is ajánltatott. 1647-ben az evang. karok részéről jelent meg mint biztos a Győrött épitendő évang. templom telkének kimutatásánál. 1649-ben a török alatt nyögő (behódult) járás főbirájává választatott. Meghalt 1650 ben. Első neje Kemén Anna, a második Niczky Mária volt. Ezektől két leánya maradt: Éva 1652-ben Laky György neje, és Zsuzsánna, ki Czeh szerint hajadon maradván, 1679-ben minden vagyonát Dereskei Borbálának hagyá; más adat szerint [1]) azonban Simontornyay András neje volt.

Miklós alispánnak harmadik fia Mihály Győr vármegyének táblabirája volt, mely hivatalról azonban 1592-ben lemondott, és mint a mérgesi erősség kapitánya szolgált hazájának több évig. Békesség állván be, rövid ideig Győrött mint ügyvéd élt, míg 1607. april. 26-án Győr vármegye alispánjának választatott. E hivatalban akaratja ellen is négy évig meghagyatván, az 1608, és 1611. évi országgyülésen a nádor rendeléséből a felső-magyarországi és kivált Erdély melléki részek megbékéltetése végett Kassán tartott gyülésen jelent meg, mint Győr vármegye követje. 1610-ben királyi adószedő (rovásoló) lett, mely hivatal azonban kárára szolgált, mert tökéletes számadást nem adhatván, még 1612. körűl történt halála után is zaklatásoknak tette ki családját. Neje Győry Judit volt. Ettől gyermekei Boldizsár és Ilona Tewely Ferenczné. Ezen Boldizsár 1613-ban zálogosított el Téthen némely házhelyeket, mely adaton kivül róla egyéb emlékezetre való nem maradt

Ezekben tehát kihalt a poky Poky család; azonban a családfán állókon kivül is voltak még nehányan, kiket noha a családfára elhelyezni nem tudunk, mindazáltal a róla felmaradt adatok szerint megemlítenünk kell.

A családfán álló Antalnak fiaival egykorúlag élt Poky Mátyás, kiről nem tudjuk, ki fia volt?

---

[1]) Geneal authent. tomo I.

Menyhértnek fiaival egykorúlag éltek István és Tamás testvérek, továbbá György és II. Antal. Ezek közűl említett István törökfogságba esett, és abban sinlődött, míg 1559-ben jószágai elzálogítása által magát tetemes összegen megváltá. Tamásnak leányai voltak Anna és Orsolya.

Az említett II. Antalnak volt [1]) fia Gáspár és leánya Magdolna Ajkay Gergelyné, ki 1612-ben örökség végett az egész Poky család ellen perelt.

Hátra van még a Poky család egyik ágáról, mely tulajdonképen Mérges családnév alatt ismeretes, és e munka VII. köt. 420. lapján olvasható, megjegyezni, hogy ennek kihaltával javai, ezek közt Mérges is a Pokyakra szállván, mintegy a XVI. század elején (1513. körűl) a mérgesi predikátum a Poky-ak tulajdonává vált; míg a XVII. század vége felé mind a két név a család kihaltával elenyészett.

Poklostoy család. Ismeretes Poklostóy Máté, Hont megyében a sági convent prépostja, ki 1566-ban egy gyöngyös övet zálogba vesz Dóczy Miklóstól, 1578-ban pedig azt fiának Dóczy Imrének visszabocsátja. [2])

Poksányi család. Heves vármegyei nemes család Fényes E. Geographiája szerint.

Polacz család. (Vagy Polcsik) E család tagjai Trencsin vármegye nemesi összeirása szerint 1658-ban Bobrovnikon székeltek Polcsik név alatt; 1666. pedig Polacz név alatt Szedlicsnán [3])

Polaczek család. Polaczek György és János 1717-ben III. Károly királytól nyerték a nemes levelet, [4]) mely szerint czímerök a paizs kék udvarában arany téren kiálló fatuskó, azon piros lábú fehér galamb repülésre emelt szárnyakkal áll, piros csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Polánkay család. Polánkay Tamás 1544-ben Ipoly-Sághon katona. [5])

Polányi család. Sopron, Vas vármegye nemes családa. Nem lévén — e valószinűleg — régi családról adataink, csak a következő-

---

[1]) Czeh szerint

[2]) Sz.-benedeki Convent Prot. D. pag. 293. és Prot. E. pag. 284.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Collect. herald. nro 550.

[5]) Régi magyar nyelvemlékek II. 56.

ket említhetem fel: már 1438. 1439-ben Polányi Gáspár, társával Seres Tamással Sárvár várnagya volt. [1])

Hidvéghi Polányi Osvátnak leánya Dorottya 1486 táján nádasdi Darabos Ferencznek neje volt.

Polányi Zsigmondnak neje volt Zarka Ilona, kitől gyermekei: László és Farkas, kik hogy a XVII században éltek, csak a genealogia táblázat szerkezetéből, melyről ez adat került, sejthető. Nevezett Zarka Ilona másodszor Polányi Lajosnak lön nejévé.

Polányi Pál a múlt század végén élt, nejétől Sennyey Annától leánya Klára Dőry Ádámné volt.

Polcz család. Gömör vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Polereczky család. Neve lengyel eredetre mutat. Nyert-e magyar nemességet? és czímere három alakban is mi jogon jutott be egy magyar nemesi czímer-gyüjteménybe? [2]) annak igazolására nincs adatom. Czímere — még pedig úgy látszik az ősi — rézsutos két vonallal három udvarra osztott paizs, úgy hogy az alsó gúla alakú vörös osztályban hármas zöld halmon kettősfarkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával zöld pálma-ágat tartva, a két oldalas kék udvarban egy fehér rózsafej látszik. A paizs fölött kilencz gombos grófi koronából is szintén olyan oroszlán emelkedik ki.

Egy más ábra ugyan e czímert tartja a paizs közepén szivvért képen, különben a paizs még keresztvágással négy udvarra van osztva; az 1. és 4. arany udvarban fehér lovon vörös nadrágos, zöld dolmányos, prémkalpagos huszár vágtat, kivont kardja hegyén vérző tarfejet tartva; a 2. és 3. ezüst udvarban arany nyelű vörös zászló és lófarkú török zászló keresztbe helyezve szemlélhető. A paizs fölött a grófi koronán három koronás sisak áll, a két szélsőn fekete sasszárny van, és abban a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról zöldarany, középről ezüstkék, balról ezüstvörös. A paizsot jobbról természetes szinű oroszlán, balról botot tartó vadember tartják.

A harmadik czímer ismét más változattal fordúl elő, a négyfelé osztott paizs közepén, a szivvért zöld udvarban a leirt lovast ábrázolja; a főpaizs 1. zöld és 4. arany udvarában egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2-ik ezüst udvarban koszorúval összekötve keresztbe helyezetten a két vörös zászló, a 3 ik vörös udvarban

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 8. p. 192. 377.

[2]) Adami Souta gentil. tomo IX.

keresztbe tett két török zászló (vagy tán kancsuka) látszik. A paizs tetején álló három koronás sisak közűl a középsőn a lovas, a jobb oldalin fekete sasszárnyon a két vörös zászló, a baloldalin szintén olyan szárnyon a két kancsuka díszlik. Foszladék ezüstvörös; jobbról telamon gyanánt az oroszlán, balról a vadember áll, mindkettőnek feje a sisakba rejlik.

Hazánk Polereczky néven grófot épen nem ismer.

Polgár család. Szabolcs, Zemplin stb. megyei nemes család. A romándi Polgár családból Polgár Pálnak fia Mátyás 1767. sept. 14-én nyert nemesi bizonyitványát Veszprém vármegyébe 1768. dec 2-án hirdetteté ki.

Zala vármegyéből Polgár György Krassó vármegyébe költözvén, ott szolgabiró volt, és 1782. máj. 13-án Zala megyétől nyert nemesi bizonyitványát Krassó megyében azon évi octob. 15-én kihirdetteté. Jelenleg Krassó megyében nem létezik.

Polhos család. (Csicseri). Már a XIV. században létezett, utóbb kihalt. [1]) 1379-ben élt Miklós dictus Polhos de Csicsér. Azonban úgy látszik — tulajdonképen ez is a Csicseri és Orosz család tagja, s a Polhos név csak az ő személyéhez tapadt volt.

Polimperger család. Ujabb időben emeltetett a kiváltságosak közé. Polimberger József és Fülöp 1792-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet. Czímerök négyfelé osztott paizs, egy közép kék vérttel, melyben hármas zöld dombon arany koronából fehér bárány emelkedik ki, szájában három arany búzakalászt tart. A főpaizs 1. és 4. osztálya jobbról rézsutosan ezüstvörös szinű, és a benne ágaskodó oroszlán az udvar szinevel ellenkezőleg félig ezüst, félig vörös; a 2. és 3-ik arany osztály belső falából kétfejü fekete sasnak fele testrésze nyúlik ki, körmei közt zöld pálma ágat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából a leirt bárány emelkedik ki a kalászokat tartva, két oldalról és pedig amonnan félig ezüst, félig vörös, eminnen félig fekete, félig arany sasszárnyak közt. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete.

Bács vármegyében rokon a család a pacséri Odry családdal, hol Györgynek neje Odry Éva volt.

Közűlök hazafiságukat tanusították József és György, kik 1812-ben a Ludoviceára tiz ezer frtot ajánlottak. [2])

---

[1]) Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. 4. pag. 273. Szirmay Not. hist. C. Zemplin. p. 313.

[2]) 1812 : 2. törv. cz.

József 1835. nov. 9-én Moson megyétől kiadott nemesi bizonyitványát 1836. junius 6-án Krassó vármegyében hirdetteté ki.

Pollner család. Közűlök Lajos 1844-ben iratott Békes vármegye nemesei közé, [1] és ott 1848-ig al-adószedő, azután Békes-Csanád megyei cs. kir. szolgabiró volt. Neje Böck Ágnes.

Polonyi család. Közűlök egyiknek (keresztnevét nem tudjuk) neje Baráth Klára, ettől volt fia Ferencz Polonkán. [2]

Polszter család. *Lásd Haczay család.*

Polyák család. A nemességet M. Terézia király asszonytól Polyák Antal kapta.

Czímere egy víziranyos ezüst szelemen által, melyen három kék liliom virág látszik, kétfelé oszlik, az alsó vörös udvarban két jobbról balra vont rézsutos ezüst pólya (fascia) szemlélhető; a felső kék udvarban egymással szemközt két arany medve ágaskodik, mindenik első jobb lábával ezüst buzogányt tart ütésre készen. A paizs fölötti sisak koronáján egymáson ezüstvörös sasszárny emelkedik fel, az előtérben álló vörös szárnyon a két rézsutos ezüst pólya látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3]

Ily nevű család Bács és Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik.

Polygó család. Polygó Imre és neje Mino Kata, és általa gyermekei Imre és Zsófia, s továbbá testvére Polygó Zsigmond Bécsben 1610. april. 13-án kelt czímeres nemes levélben II. Mátyás király által nemesítettek meg. [4] Utódaik valószinűleg kihaltak.

Polnczky család. Trencsin vármegye nemesi összeirásaiban ily nevű család lakott 1667-ben, 1688-ban Csuklászon, 1690-ben pedig Viszolajon. [5]

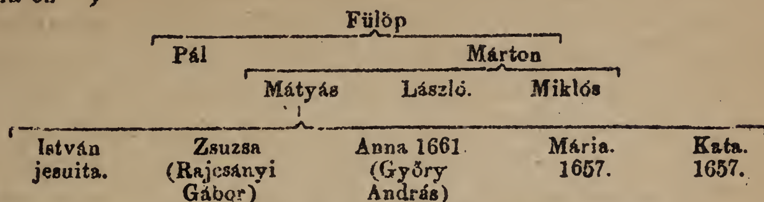
Pomaghy család. 1478-ban élt Pomaghy Damián, kinek neje Kata előbb Gyürky Andrásné volt. [6]

Pominovszky család. (Pominovi). Trencsin vármegyében a nemesi lajstromok szerint 1688-ban Klobusiczon székelt, különben a család már régebben létezett. Családfája azonban csak a XVII

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 2023. szám alatt.
[2]) Egy hiteles táblázat szerint.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.
[4]) Az eredeti armális a nzti Muzeumban.
[5]) Szontagh Dán. közl. sz.
[6]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 17. nro -

század másik feléig ismeretes, midőn valószinűleg kihaltak. A családfa ez [1])

Mátyásnak gyermekei 1661-ben osztoztak meg, 1663-ban pedig jószágaikat elidegenítették; a két legifjabb leány Mária és Kata egy 1657. évi statutio alkalmával még kiskoraak voltak.

Pomothy család. (Almási). Hont vármegyei egyik legrégiebb család, mely Almási néven is fordul elő. 1560 ban élt Pomothy Ferencz. [2])

Mihály, Almási néven 1618-ban Hont vármegye szolgabirája volt, [3]) ennek leánya Almási Zsuzsánna (néha Pomothynak is nevezve) 1649-ben már Egry András özvegye volt. [4])

Mihálylyal egykorú János, kinek 1616-ban neje Domaniky Zsófia volt.

1651-ben Pomothy János Kiskereskényben zálogba veszi Bakó Anna birtokát.

A múlt században szintén Mihály élt, ennek özvegye 1747-ben Nagy Anna, fiok Pomothy Mihály.

A legutóbbi időkben Pomothy Mihály Hont vármegyének rendszerinti esküdtje volt 1845—1847-ig.

Pompéry család. Ősei Görögországból költöztek be, s Miskolczon telepedtek meg, ezek utódai közűl ott lakott Pompéry György, ki e század első felében a nemzetgazdászat érdekében kereskedelmi téren szilárd működése által fontos érdemeket szerezvén magának, Bihar vármegyében fekvő Vallány helység fele részére királyi adományt és nemességet szerzett; melyről utóbb közbejött halála miatt özvegye hernád-szentandrási Szonte Mária kérelmére az ünnepélyes — és a váradi káptalan által beiktatással végrehajtott — királyi adomány-levél, úgy a külön kelt czímeres nemes levél a boldogult szerző egyetlen fiának Jánosnak nevére V. Ferdinand király által 1847

[1]) Szontagh D. közl.
[2]) Sz.-benedeki Convent fasc. 115. nro 15.
[3]) 1618. évi 40 törv. cz
[4]) Ugyan ott Prot. P. pag. 13. és fasc. 44. nro 9.

april. 29-én magyar nyelven kiadatott, és a következő évben febr 12-én Győr vármegyének közgyülésén kihirdettetett.

A család czimere az előttem fekvő eredeti diploma szavai szerint következő: „szélent [1]) osztott álló vitéz vért, felső arany osztályában fekete sasszárnynyal, alsó kék osztályában pedig egy sorban ragyogó három, hatágú csillaggal. A vérten felűl bíborral bélelt, aranynyal szegett arany láncon függő nyak-ékességgel diszített s nemesi szokásként jobbra hajló rostélyos lovagsisak van, királyi pártával körítve, melyből arany markolatú görbe kardot tartó, arany szegélyű pánczélos hajlott kar tűnik könyökénél fogva elő. A sisak csucsáról a vért aljáig jobbról arany és fekete, balról ezüst és kék öszvehangzólagos takarók ömlenek gazdagon alá, s díszesen ékesítik az egészet."

Említett Györgynek özvegye Szonte Mária meghalt Miskolczon 1856. nov. 15-én kora 56. évében. Egyetlen fiok János (szül. Miskolczon 1819-ben) fiatal korában 1841-ben az irodalmi térre lépett, utóbb mint hirlapiró, nevezetesen 1856. dec. óta mint a ‚Pesti Napló'-nak, majd az általa 1860-ban alapított „Magyarország" czimű politikai lapnak szerkesztője, végre 1862. octob. havától az „Ország" lapnak kiadó tulajdonosa s mint fő-munkatársa működik. 1859-ben a m. tud. akademiának is tagjául választatott. [2])

Poncz család. Poncz János és Zsigmond 1700-ban I. Leopold király által nemesitettek meg. [3])

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany osztályban befelé fordúlva koronás egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal; a 2. és 3-ik vörös osztály alján folyam van, és azon két ív boltozatra épített kőhid, a fölött ezüst csillag. A paizs közepét egy kisebb szívalakú vörös vért foglalja el, melyben zöld halmon arany koronából kiemelkedő ezüst kettős kereszt emelkedik ki. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobboldali félig fekete, félig arany, a baloldali félig ezüst, félig vörös, a viz fölötti hid, és a fölötti csillag látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Ponekovics család. Ponekovics Ferencz Xav. 1790-ben II. Leopold királytól kapta czimeres nemes levelét.

---

[1]) diagonaliter = vizirányosan.

[2]) Olv. életéről L. Jelenkor pol. és társasélet Encyclop. Pest 1858. 214. lap. és Danielik m. Irók I. 369.

[3]) Collect. herald. nro 766.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettősfarkú arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardján levágott törökfejet, a balban arany napot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, sisakján aranykék struoztoll leng, jobb kezében kivont kardja hegyén törökfejet tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [1])

Pongó család. Gömör vármegyei Oldalfaluban birtokos nemes család. [2])

Pongrácz család. (Szentmiklósi és óvári). Liptó vármegye egyik legrégibb ős családa. Első tudható törzse Hauk Palkó, [3]) ki 1230-ban kapta II. András királytól adományban Magyarfalut. Hauk Palkónak fia volt Lőrincz, [4]) ki a családi genealogiák szerint a sajói ütközetben mint csapatvezér vett részt. Birta Magyarfalun felül Palouchа és Sigra földét, valószinűleg még Lipche, Cseremne, és Salamonföldét is. Ennek két fia volt I. Bogomér és I Serefil, [5]) kik a családot viselt méltóságaik és birtokszerzéseik által mindinkább kiemelték.

I. Bogomér már 1263-ban Comes czímmel fordul elő, mely czím mellett a Liptó megyei jegyzőkönyv szerint a Liptó vármegyei főispánságot kell értenünk. Ez évben kapta Bogomér a vezveresi sikságot [6]) 1269-ben szintén IV. Béla királytól adományban kapta a

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Fényes Geogr. szótár III. 161.

[3]) Hauk Palkót Lehoczky Stemmat. II. pag. 312. cseh nemesnek irja; utánna több genealogián s könyvben is a családot csehországi eredetűnek találjuk. A liptói 1391. évi regestrumban M. Akad. Történelmi tár IV. köt. 3—42. lap. ugyan nem fordúl elő az, hogy Hauk Palkó cseh lett volna, meg lehet azért, mert az érdekelt regestrum az okleveleknek csak rövid kivonatait adja, hanem a a Liptó megyei jegyzőkönyvek szerint, midőn 1725-ben az átalános nemesi vizsgálatkor a Pongrácz és vele rokon törzsű Szent-Iványi nemzetség produkált, akkor a valószinűleg eredetiben és egész terjedelmében felmutatott okmányok alapján a megyei jegyzőkönyvekbe olvashatólag eléfordúl a család őseiről azon állitás, hogy Csehország nemesei közűl származnak. (de nobilibus Bohemiae originem trahentibus) Ezen állitást igazolni látszik a liptói regestrum szerint Bogomér főispán által 1286-ban nyert kiváltság-levél is (*Tört. tár IV. 25. l.*), melyet a nevezett Bogomér s fiai stb. „*super exemptione de numero hospitum, et aggregatione in collegium nobilium*“ kapott. A hospitum szó alatt csak jövevényt értvén.

[4]) Laurentius, a liptói regestrumban eléjő Lautyai alakban.

[5]) Némelyeknél Seraphin-nak is irva.

[6]) Történelmi tár IV. köt. 24.

Gybe vize és Szepes vármegye határa közt fekvő puszta erdőt, melyben a turapolai és vihodnai rétség feküdt, és a vaniosi patak folyt. [1]) Ugyancsak 1269-ben IV. Béla királytól csereadományban kapja Paloucha és Sigra földét Nádasd földét vagy helységét, [2]) mely királyi csereadományt 1270-ben V. István király is megerősité. 1273-ban a Gibe folyam között fekvő erdőre IV. Lászlótól nyert megerősítést. 1283-ban Lipcse, Cheremne és Salamonfölde birtokait cserélte el IV. László királylyal, kitől azokért Broboch helységet kapta; [3]) e csereadományt átirta 1283-ban Miklós zólyomi főispán. 1285-ben királyi megerősitést nyer Nádasd, Vezveres és Magyarfalura. 1286-ban pedig fiaival ugy testvérével I. Serefillel és ennek fiaival együtt IV. László királytól de numero hospitum eximáltatik, és az ország nemesei közé soroztatik. (valószinűleg már csak megerősitőleg, már előbb gyakorlatilag az ország nemesei között állván) egyszersmind Nádasd, Vezveres, Magyarfalu, Broboch, Vasich és Csorba helységek és falvak birtokaiban, valamint I. Serefilnek fiai is Szent-Péter, Szent-Miklós és Hogfalva birtokaikban is megerősítetvén. [4]) 1288-ban IV. László királytól I. Bogomér megerősitő adományt nyert Broboch helységre is. [5]) Ennyi királyi adományokkal tetéztetett I. Bogomér főleg azon érdemeinél fogva, melyeket IV. Béla, V. István és IV. László királyok alatt az okmányok tanusága szerint Lengyel- és Oroszországba viselt követségei és több ütközetben kimutatott hősies vitézsége által szerzett magának. Ugy látszik ezek után I. Bogomér nem sokára az élők sorából kiszólíttatott. Öt fia maradt: Miklós, Bodo, II Bogomér János, és Lőrincz; [6]) a kik közűl

Miklós és Bodó, testvéreik neveikben is 1298-ban a szepesi káptalan által határjárást eszközöltetvén, bobrochi birtokuk és a szepesi sz. Mária egyházi apát jószágai közt határköveket állítatttak. 1310-ben pedig ugyancsak Miklós, II. Bogomér, János és Lőrincz mester az esztergami és szepesi kanonok I. Károly királytól vásárjogot nyertek Broboch helységre nézve. [7]) Ezen öt fiú kö-

---

[1]) Történelmi tár IV. köt. 26.

[2]) Ugyan ott 24. 25.

[3]) Ugyan ott 25.

[4]) Ugyan ott 25–26.

[5]) Ugyan ott 25.

[6]) Némely genealogiai táblák Dienest is említenek, mint karthausi barátot, de erről alapot nem lelünk.

[7]) Ugyan ott 25

zűl csak a három elsőnek volt tudomás szerint gyermekei, nevezetesen:

Bodónak fiai voltak István és László, ezen Lászlónak fia volt Sebestyén, a ki az osztályban nyert Liptó-Szent-Ivány helységről neveztetve, a Szent-Iványi család törzse lön.

Miklósnak fia volt Pál (1339.), ennek Benedek, ki Szmrosányi birtokáról kapva nevét, a Szmrosányi család őse lön. [1]

II. Bogomérnak fiai voltak Tamás és András, ki 1391-ben a Bebekféle birtokvizsgálatkor családi okmányait felmutatá, Tamásnak fia István, a ki osztályrészül Nádasdot nyerte, és a nádasdi Báan családot alapitá; a minthogy mind ezen elésorolt családok a vérközösségen felül jelenleg is közös czímerrel (koronából kiemelkedő kürt és férfi kar) élnek.

Visszatérve Lőrincznek másik fiára I. Serefilre, elmondtuk erről már, hogy 1286-ban testvérével együtt az ország nemesei közé iktattatván, Szent-Péter, Szent-Miklós és Hogfalva helységekre IV. László királytól megerősitő királyi adományt nyert; mely körülményből biztosan következtethetvén ama birtokok ősi voltára, valószinűleg vélhetjük, hogy azokat I. Serefil még atyja után osztályképen kapta. I. Serefilnek két fia volt: I. András és I. Miklós, a ki a Potornyay családnak válván törzsévé, itt csak I. Andrásnak fiairól kell szólanunk.

I. András két fiúnak lett atyjává, I. Pongrácznak és II. Serefilnek; a kik 1368-ban fiaikkal, ugymint amannak II. András, I. János és I. Péter nevezetű, emennek pedig I. Jakab és Fülöp nevű fiaikkal együtt I. Lajos királytól Szent-Miklós helységre, Jaloch melléke másnéven Hakylise, Perbenye, Thraduk, Javor és Vicaryaylise helységre uj királyi adományt nyertek, mivel pedig ezen oklevél egyik függő pecséte a boszniai határokoni táborozáskor elveszvén, uj kettős pecséte is tüzvészkor megolvadt; nevezett I. Pongrácz, ki ekkor már de Szent-Miklós (de Sancto Nicolao) neveztetett, 1368 ban I. Lajos királytól a nevezett birtokokra megerősitést és egyszersmind Sz.-Miklós helységre vásári kiváltságot nyert. [2]

A két testvérnek I. Pongrácznak és II. Serefilnek megnevezett

---

[1]) Némely genealogiák szérint még ettől eredt volna a Serrey (?) és egyik Vida család is.

[2]) Ugyan ott 27.

fiaik közűl I. András és I. Jakab 1391-ben, midőn Liptó vármegyében Bebek Imre országbiró birtokjogi vizsgálatot tartott, családaik nevében Szent-Miklós s a hozzá tartozókra nézve ama 1368. évi adomány-levéllel jogaikat igazolták. Általok a család, mely ekkor még csak a Szent-Miklósi névvel élt, két ágra oszlott; I. Pongrácztól ered a szent-miklósi vonal, mely mai napig virágzik, és II. Serefil ágára, kinek két fiát ismerjük a családi táblázatokból, ezek voltak: I. Jakab és Fülöp. Amannak fia volt III. András, ki 1424-ben unoka-öcscsével II. Miklóssal együtt Liptó megyei Andrásfalva nemzetségi birtokhelységükre vásárjogot nyertek. Andrásnak maradékiról tovább mitsem tudunk, [1] valószinűleg kihalt. Fülöpnek fiául János iratik, a ki atyja volt Lehoczky szerint 1. Györgynek, 2. Hedvignek előbb Somossy György, utóbb Peszeki Péter nejének, 3. Jánosnak és 4. Miklósnak, kikben II. Serefil ága elenyészett.

I. Pongrácznak 1368-ban már élő fiai voltak, mint említők: II. András, I. János és I. Péter. Ezek közűl Péter magnélkül halt ki. I. János csanádi püspöknek iratik [2]) II. András 1391-ben a Bebek országbiró alatti birtokvizsgálatkor szent-miklósi s többi birtokaikra nézve unoka-testvérével I. Jakabbal együtt jogaikat okmányosan igazolta. [3])

II. Andrásnak fiai voltak II. Miklós és Márton. Amazt már említők, mint 1424-ben az Andrásfalvi vásárjog közszerzőjét. Márton magnélkül halt el.

II. Miklósnak négy fia [4]) maradt: II. Pongrácz, I. István, II. Jakab és III. János; mind a négyen magokat Sz.-Miklós-ról nevezeteték. Ezen négy testvér közűl III. János ága kihalt,

[1]) Lehoczky id. h. s némely család-nemzékrendi táblák — egymástól azonban különbözőleg — ezen III. Andrástól is eredeztetik a dengeleghi Pongrácz családot, azonban ezen Szatmár megyei nemzetségnek, mint okmányok mutatják — a alább látni fogjuk, a szent-miklósi Pongrácz családtól különböző eredete van.

[2]) Pray Hierarchia II. 295. lapján találunk ugyan a csanádi püspökök közt Jánost, ki 1380—1395-ig volt püspök, de családi nevét onnan ki nem tudhatni.

[3]) Történelmi tár IV. 27.

[4]) Itt nem egyeznek meg a családfák, némelyek III. Andrásnak István fiától is származtatják II. Pongráczot és testvéreit, de kevésbé valószinűséggel. Átalában a család származási kimutatásában, — mely csupán a liptói regestrum folytán is II. Andrásig és I. Jakabig öt izen hitelesen kimutatható — épen e nemzedéknél vehető észre a tétovább homály, mely még családi okleveles kutatást vár.

hasonlóan II. Pongráczé is, csak hogy ez még nemzett s hagyott fiakat maga után, míg a másik kettő máig virágzó vonalaknak lett törzsévé, és pedig I. István a nemesi, II. Jakab pedig a mágnási családnak lön alkotójává.

A négy testvér közül II. Pongrácz, [1]) ki néhol eredetéről liptói-nak, [2]) majd Berencs váráról berencsinek, [3]) szakolczainak, legtöbbször s legállandóbban azonban szent-miklósinak neveztetett, az Albert király halála utáni trónkövetelési viszályok közepette emelkedett történelmi nevezetességre, a midőn a lengyel Ulászló pártján mint Giskra híve (1441.) féktelen dúlások és pusztításai által lön ismeretes. Történetiróink legnagyobb részének állítása szerint szent-miklósi Pongrácz, Szakolczának hatalmas ura, az ország akkori zavaros állását s a felföldi folytonos háborgatásokat használva, a körülményekhez képest majd az egyik majd a másik párthoz csatlakozik, és — Teleki szavai szerint — „mindig csak rablás után törekedve.... a Vágmentében hol ravaszsággal, hol erőhatalommal kiterjedett és szép birtokot szerze magának." [4]) Igy foglalá el Berencs, Sztrecsen és Óvár várakat, melyek közül a két utóbbi királyi vár lévén, mint ilyen még 1439-ben Albert király által nejének Erzsébet királynénak ajándékoztatott. [5]) Nem lehet czélja, e tárgyánál fogva úgy is terjedelmes munkának teljes életrajzokra kiterjeszkedni, melynélfogva csak azt jegyezzük meg, hogy Pongrácz az 1444-ki budai országgyülésre akkor mint Ulászló párthíve megjelent, azonban a gyülés parancsára elfogatott, és örökös fogságra itéltetett; [6]) azonban úgy látszik királyi kegyelemből nem sokára megszabadult, és aug. 11-én már mint szakolczai kapitányt találjuk, és ez idő óta életpályája fényesebb, de nem menthetőbb szakába lépett, ugyanis a hatalmas pártfőnököt, [7]) Hunyadi János a haza szent ügyének megnyerni óhajtván, vele szoros

---

[1]) Többeket azon körülmény hozott tévedésbe ezen II. Pongráczra nézve, mivel korában egy másik Pongrácz erdélyi vajda, a Hunyadi ház rokona is szerepelt; de ez utóbbi mindég de Dengeleg, az előbbi pedig de sz. Miklós iratik; s bár sz.-miklósi Pongrácz-czal szövetségre is lépett a Hunyadi ház, mint akkor másokkal is történt, de őt soha vérségének nem nevezte.

[2]) Engel Gesch. III. 48.

[3]) Szalay M. orsz. tört. III. 50.

[4]) Teleki Hunyadiak kora I. 373. Engel III. 48. 67. Szalay III. 50. 109.

[5]) Ugyan ott X. 43 lapon az oklevél

[6]) Teleki I. 373.

[7]) Lehoczky és családfak szerint neje Szilágyi Anna lett volna, Szilágyi Erzsébettel Hunyadi Jánosnéval egy testvér, de erre okmányos adatunk

barátsági és szives testvéri, mondhatni véd- és daczszövetségre lépett 1444. aug. 11-én Temesvárott. [1]) A következő évben a Vágvidékére Ország Mihálylyal együtt II. Pongrácz is orsz. főkapitánynak neveztetett. [2]) Azonban Pongrácz, kit a nép turóczi királynak nevezett, teljesen ezután sem változott, sőt ujabban megzavarta a felső vidékek bátorságát pusztitásai által, magára haragította Giskrát, a szentgyörgyi grófot, a császárt (Fridriket), sőt az egész országot. [3]) Maga védelme miatt még előbbi évben az ország elébe idéztetett, de a védlevélnek sem adva hitelt, nem jelent meg. Most közelebbről szakolczai várában, melyet Schlik Gáspártól a német király emberétől foglalt el, Giskra és a szent-györgyi gróf által túlnyomó erő által szorongatva, Fejérváron az országgyülés előtt megjelent, hol Hunyadi Jánosnak, ki a vele 1444-ben kötött szövetségre visszaemlékezett, közbenjárására az ország rendei ismét megbocsátottak a szinleg megalázkodott pártosnak; ki azután is maradt az előbbinek, és 1448—49-ben a Komorovszkifele zavarok alkalmával ismét az általa elfoglalt várakból névszerint Nyitrában Berencs, Barsban Óvár, Trencsinben Sztrecsen várakból pusztítva futotta keresztül az egész felső vidéket, sőt az itt nyert zsákmánynyal sem elégedve meg, Ausztriába, Morva s Lengyelországba is becsapva, dúlt, tüzzel vassal adót zsarolt, és az egész környéket rettegésbe hozta, sőt vakmerősége által elragadtatva, maga s társai nevében Fridrik római királynak egyenesen hadat izent. [4]) Megfékezésére úgy az országban, mint kivül főleg Fridrik által ismét intézkedések tétettek Fridrikkel 1448. aug. 5-én kelt szerződésben kiegyezett, de szavát ekkor sem tartá, miért 1450-ben Fridrik részéről Cillei Ulrik által Szakolczába ismét keményen megszoríttatott, és ekkor ismét Hunyadi által, — ki az ország belső lecsendesitését szivén hordá, szabadíttatott meg, [5]) miután kérelmére ez Pongráczért a kezességet magára vállalta. Igy folyt Pongrácz élete mind végig. Hunyadi János halála után a Hunyady ház, hogy a hatalmas pártfőnök-

---

nincs, sőt erről Szilágyi Erzse 1457-ben Pongráczban kötött szerződésben sem szól, s atyafiának sem nevezi. — Lehoczky őt teljesen összetéveszti az erdélyi vajdával dengeleghi Pongrácz Jánossal.

[1]) Lásd az oklevelet Fejér, Genus, incunabula et virtus Joan. de Hunyad. pag. 63., hol magnificus czímmel jelöltetik.

[2]) Teleki I. 468—469.

[3]) Ugyan ott 504.

[4]) Ugyan ott II. 109.

[5]) Ugyan ott 130—132. és X. 237. 276.

kel, ekkor már liptói főispánnal, kiért annyiszor már kitette magát, érdekeinek teljesen (Mátyás király érdekében) a király-választás alkalmára megnyerje, ujra véd- és daczszövetséget kötött, miért is az özvegy Szilágyi Erzsébet és testvére Szilágyi Mihály 1457. april. 14-én kötelezték magokat, hogy szent-miklósi Pongrácznak s fiainak III. Pongrácznak és Venczelnek (máskép László)-nak, továbbá III. Pongrácz testvéreinek II. Istvánnak, II. Jakabnak és III. Jánosnak felejtvén minden viszálykodást, Berencs, Sztrecsen, Óvár várakat Zsolna városával együtt visszaadandják. [1] Ezek után — úgy látszik — Pongrácz csakugyan a Hunyadi ház érdekében állandóan működött, sőt ennélfogva a nevezett Szilágyiak neki ujabb azon évi julius 20 án a legkeményebb eskü és irtózatos átkok alatt amaz igéretét és védelmi szövetségét megerősítette. [2] Az 1458. jul. 13. pozsonyi gyülés végzésénél fogva meg is kapta Pongrácz családja Erzsébet királynétól Sztrecsen és Óvárt, [3] melyeknek eképen a család törvényes uton birtokába jutott. II. Pongrácznak a megnevezett két fia maradt: Venczel és III. Pongrácz Berencsnek urai, kik 1508-ban éltek, de mag nélkül halván el, II. Pongrácz ágát sirba vitték.

II. Pongrácz többi testvéreiről azon kivül, mit rólok az 1458. évre a Szilágyiakkal kötött szerződésre vonatkozólag említettem, még a következőket tudhatni:

III. János a Hunyadi ház híve, és egyik jeles vezére volt, kinek Rozgonyi Sebestyénnel együtt 1459-ben I. Mátyás király okleveliileg kikötötte, hogy mindaddig, míg Fridrik császár és egyéb versenytársai ellen hadakozni fognak, évnegyedenkint négyezer forint zsoldpénzt fizetend. [4] A családfák szerint Zay-Ugróczon lakott. Egyebet róla nem tudhatni. A családfai jegyzetek szerint 1483-ban Mátyástól kegyelmet nyert. Magnélkül múlt ki.

I. István szintén csak de Szent-Miklós irta magát, 1447-ben már nős volt, feleségül a Turócz megyében Blatnicza várában székelő Neczpáli Lászlónak leányát Neczpáli Cziczellét a Corbaviai grófnénak Neczpáli Zsófiának nővérét birta. [5] 1474-ben kir. adományt

[1] Az oklevél Kaprinai Diplomatar. I. 197—199. közölve.

[2] Fejér, Genus, etc. Joan. Hunyadi 234. lapon közölve az oklevél. Lásd Teleki II. 522.

[3] Engel, Geschichte III. 210.

[4] Kaprinai, Diplom. II. 356. az oklevél olvasható.

[5] Teleki X. 203. lapon oklevél. Tehát nem Lazan Zsófia, mint egy családfán áll.

nyert a családfai jegyzetek szerint, de mire, azt meg nem mondhatjuk. Nejétől Neczpáli Czeczíltől egy fia maradt IV. Pongrácz, kitől a Pongráczok nemesi ága leterjedt, kiről azonban a családfa közlése után fogunk emlékezni.

II. Jakabról csak annyit mondhatunk, hogy az Szilágyiakkal 1457-ben kötött szövetséglevélben említetik. Egy fia volt III. Miklós, kinek ivadékától a Pongráczok mágnási ága ered; mielőtt azonban a két fővonal két törzséről IV. Pongráczról és III. Miklósról adatainkat közölnénk, lássuk egymás után a család leszármazási táblázatát:

I. tábla.

Hauk Palkó
1230.

Lőrincz 1241.

I. Serefil 1263. 86. — I. Bogomér 1286. főispán.

I. Bogomér gyermekei: Bodó 1286. 93. — I. Miklós 1286. 1310. — II. Bogomér 1286. 1310. — Lőrincz esztergi. kanonok 1310. — János 1298. 1310.

Bodó gyermekei: István 1339. — László
László fia: Sebestyén a Szent-Iványiak törzse.

I. Miklós fia: Pál 1339.
Pál fia: Benedek a Szmrecsányiak törzse.

II. Bogomér gyermekei: Tamás 1339 — András 1391.
Tamás fia: István Radó cs. törzse.

I. Serefil gyermekei: I. András 1339. — I. Miklós 1286. 1323. Pottornyai cs. törzse.

I. András gyermekei: I. Pongrácz 1368. Sz.-Miklóst — II. Serefil 1368.

I. Pongrácz gyermekei: II. András de Szent Miklós 1372. — I. János csanádi püspök 1368. — Péter 1368. †

II. Serefil gyermekei: I. Jakab 1368. 94. — Fülöp 1386.

II. András gyermekei: II. Miklós 1424. vásárjog. — Márton. †

I. Jakab fia: III. András 1424. vásárjog. †

Fülöp fia: II. János

II. Miklós gyermekei: II. Pongrácz de Sz.-Miklós liptói főispán 1440. 1458. — I. István 1457. 74. (Neczpáli Czeczil) — II. Jakab 1457. 74. (N. N.) — III. János 1470.

II. Pongrácz gyermekei: III. Pongrácz 1508. † — Venczel 1508. †

I. István fia: IV. Pongrácz bajmóczi kapit. 1508. (Majthényi Marg.)
Folyt. VI. táblán.

II. Jakab gyermekei: III. Miklós kir. udvarn. 1508. pallósjog. (Korláthkői Kata.) — Margit (Majthényi János)
Folyt. II. táblán.

II. tábla.

III. Miklós, *ki a I. táblán.*
kir. udvarnok
1508. pallósjog.
(Korlátkői Kata)

Gergely.

I. Gáspár
Óvár ura
1548. 70.
(Szunyogh Bora)

Bora
(Borsiczky János)

I. Kristóf elesett 1562.

Jeremiás (Forgách Klára)
Mária (Vizkeleti Istv.)

I. Ferencz †

I. Dániel 1560—1591. 1608. báró † 1616. (Majláth Anna)

Fridrik 1575. 88.

Zsuzsa (Syrmiensis Teodor)

Bora.

András. †

IV. János (szlavniczai Sándor Erzse)

Bora (Révay Ferencz)

Ilona.

Erzse 1633. végrend (Justh Andr.)

II Dániel (1. Révay Erzse 2. Dubinszky Erzse)

Mihály (Kerekes Erzse)

László. †

Julianna (1. t. Luzénszky Sámuel 2. Lapsánszky János)

György váczi püspök 1669—1676.

III. Dániel. †

II. Ferencz 1690. (Dessewffy Anna)

István (Lengyel Kata)

Erzse (Majthényi Ferencz)

Judit (Matyasovszky Menyh.)

Zsófia (1. Mednyánszky Mihály. 2. Rajmann Mátyás. 3. Mérey Zsigm. 4. Szulyovszky Istv.)

Anna (Zmeskal György)

Ferencz *1690. báró.* (Zay Krisztina)
Folyt. III. táblán.

Ádám. †

Imre phari cz. püsp. † 1724.

János *1690. báró* (Rutkay Magda)
Folyt. V. táblán.

Gáspár ezredes (Révay Julianna)
Folyt. IV. táblán.

Mária (Althan Mihály)

Éva (Majthényi Pál)

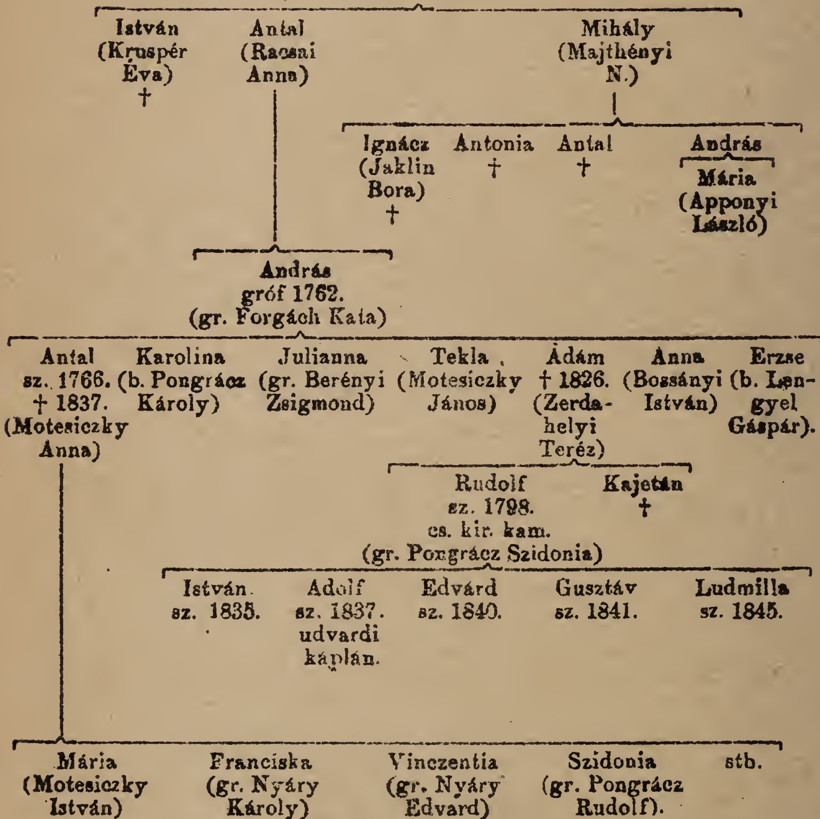
Eszter (Apponyi Miklós)

Zsuzsi (Kisfaludy Mózsus)

Anna (Haczai János)

III. tábla.

Idősb grófi ág.

IV. tábla.

Ifiabb grófi ág.

Gáspár, *ki a II. táblán.*
ezredes
(Révay Julia)

Gáspár 1743. *gróf lett* (b. Hörmeck Anna, kitől 24 gyerm.) — Eufrozina (Szent-Iványi Mih.) — László † — József. †

Gáspár's children:

Ferdinánd cs. kir. kam. † 1798. sept. 6. (gr. Szirmay Kata) — Bálint cs. kir. kapit. volt testőr (b. Révay Mária)

Ferdinánd's child: Nep. János sz. 1763. † 1845. cs. kir. kam. (1. gr. Andrássy Kata 2. b. Barkóczy Zsuzsi)

Bálint's child: Bora (b. Révay Károly).

Nep. János's children:

1-től Károly † — János sz. 1789. † 1843. cs. k. kam. helyt. tan. (Palásthy Janka) — 2-tól Arnold sz. 1810. cs. k. kam. (Hackenau Karolin) — Eugen sz. 1813. ezredes (Lónyay Vilma) — István sz. 1814. † 1845. (Kállay Jozéfa) — Ferencz sz. 1817. cs. kir. járásbiró (gr. Normann Ehrenfels Karolina). — Mária (b. Weisz Fülöp) — Szerafin alapitv. hölgy.

Eugen's children: Irma sz. 1848. — Eugen sz. 1853.

Ferencz's children: Ilona sz. 1843. — Anna sz. 1844.

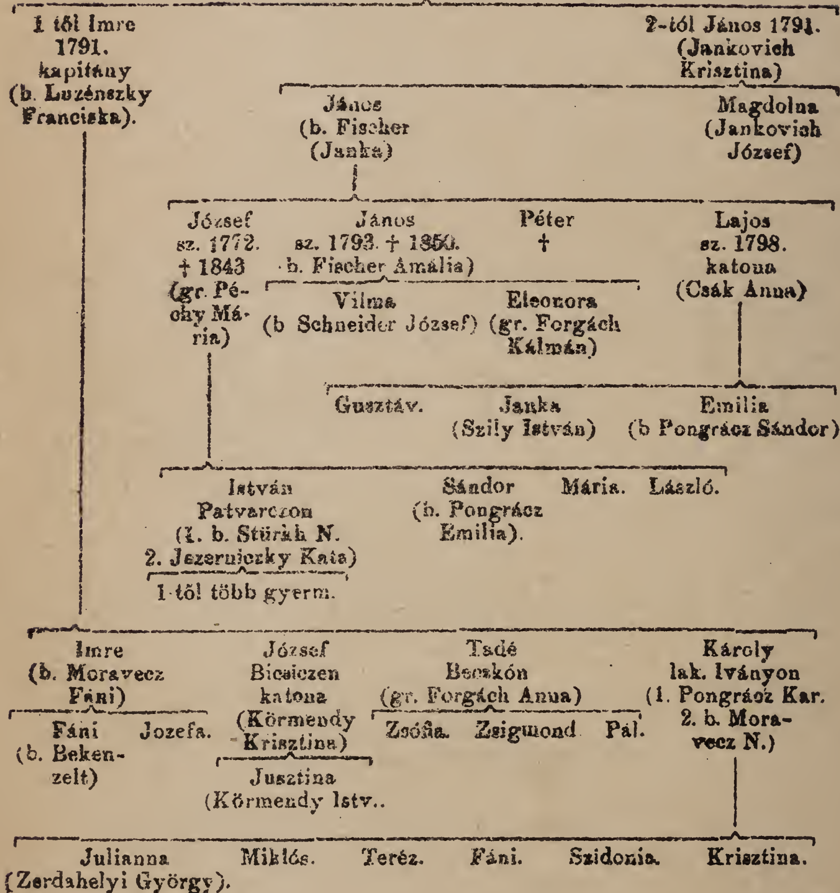
István's children: Béla sz. 1843. — Mária sz. 1844.

Arnold's children: Dániel sz. 1841. — György sz. 1845. — Paula sz. 1846. — Frigyes sz. 1850. — Eugenia sz. 1852 — Kelemen sz. 1853.

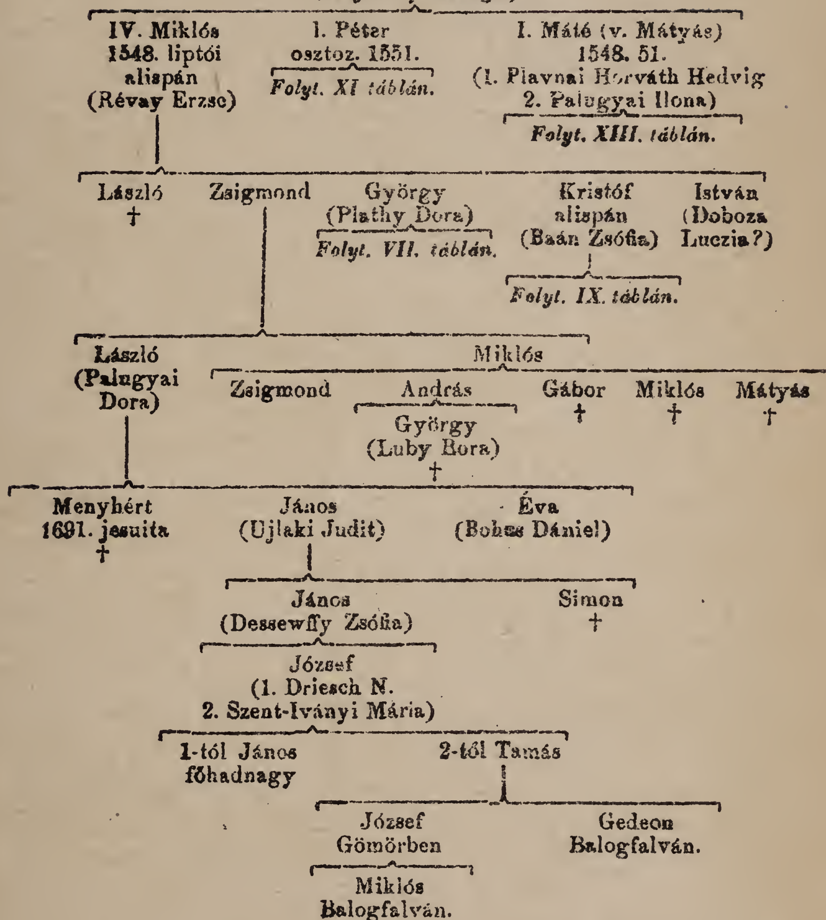
János's children: Konstanczia sz. 1826. — János sz. 1830. n.-váradi pap. — Károly sz. 1831. katona. — Karolina sz. 1835. alapit. hölgy. — Gizella sz. 1837.

V. tábla.

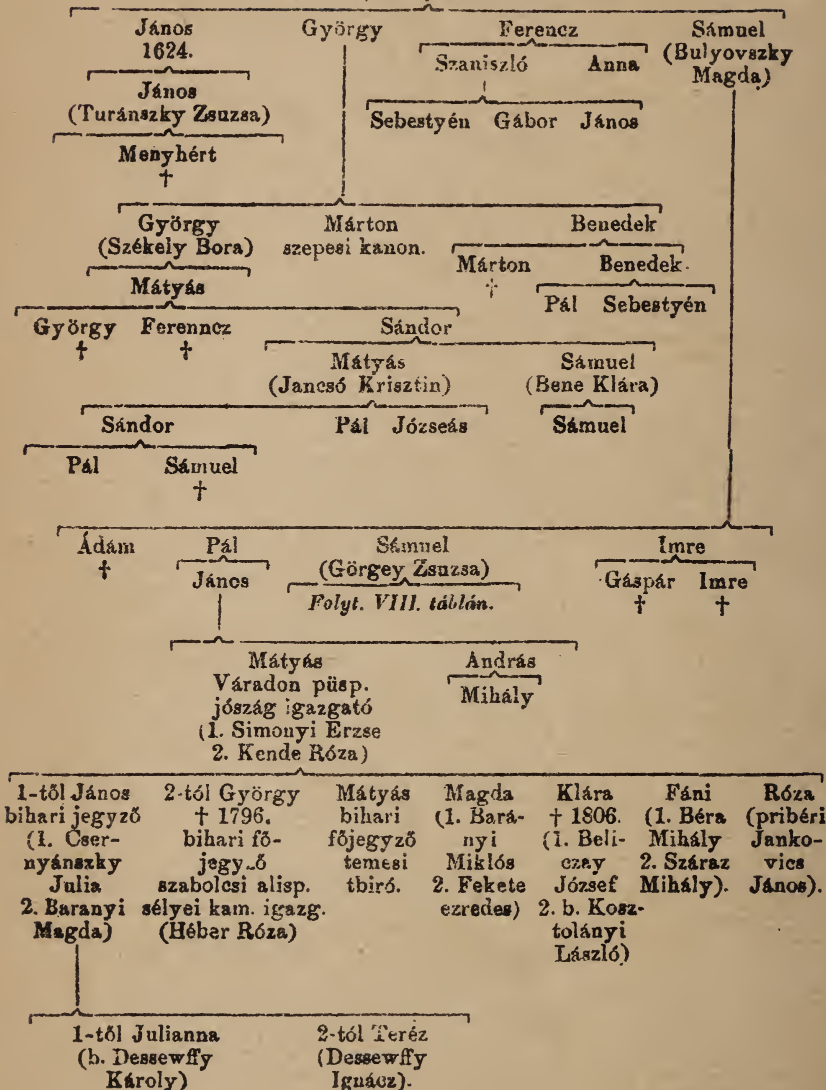
A bárói ág.

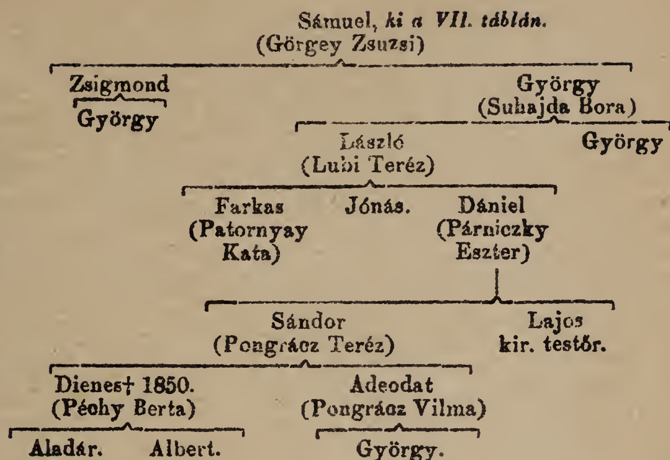
VI. tábla.

Nemesi ág.
IV. Pongrácz, *ki az I. táblán.*
bajmóczi kap.
1508.
(Majthényi Margit)
IV. Miklós
1548. liptói
alispán
(Révay Erzse)
I. Péter
osztoz. 1551.
Folyt. XI táblán.
I. Máté (v. Mátyás)
1548. 51.
(1. Plavnai Horváth Hedvig
2. Palugyai Ilona)
Folyt. XIII. táblán.
László
†
Zsigmond
György
(Plathy Dora)
Folyt. VII. táblán.
Kristóf
alispán
(Baán Zsófia)
Folyt. IX. táblán.
István
(Doboza
Luczia?)
László
(Palugyai
Dora)
Miklós
Zsigmond
András
György
(Luby Bora)
†
Gábor
†
Miklós
†
Mátyás
†
Menyhért
1691. jesuita
†
János
(Ujlaki Judit)
Éva
(Bohus Dániel)
János
(Dessewffy Zsófia)
Simon
†
József
(1. Driesch N.
2. Szent-Iványi Mária)
1-től János
főhadnagy
2-től Tamás
József
Gömörben
Gedeon
Balogfalván.
Miklós
Balogfalván.

VII. tábla.

György, *ki a VI. táblán.*
(Flathy Dora)
János
1624.
János
(Turánszky Zsuzsa)
Menyhért
†
György
Ferencz
Szaniszló
Anna
Sebestyén
Gábor
János
Sámuel
(Bulyovszky
Magda)
György
(Székely Bora)
Mátyás
Márton
szepesi kanon.
Benedek
Márton
†
Benedek
Pál
Sebestyén
György
†
Ferenncz
†
Sándor
Mátyás
(Jancsó Krisztin)
Sámuel
(Bene Klára)
Sámuel
Sándor
Pál
Józseás
Pál
Sámuel
†
Ádám
†
Pál
János
Sámuel
(Görgey Zsuzsa)
Folyt. VIII. táblán.
Imre
Gáspár
†
Imre
†
Mátyás
Váradon püsp.
jószág igazgató
(1. Simonyi Erzse
2. Kende Róza)
András
Mihály
1-től János
bihari jegyző
(1. Cser-
nyánszky
Julia
2. Baranyi
Magda)
2-tól György
† 1796.
bihari fő-
jegyző
szabolcsi alisp.
sélyei kam. igazg.
(Héber Róza)
Mátyás
bihari
főjegyző
temesi
tbiró.
Magda
(1. Bará-
nyi
Miklós
2. Fekete
ezredes)
Klára
† 1806.
(1. Beli-
czay
József
2. b. Kosz-
tolányi
László)
Fáni
(1. Béra
Mihály
2. Száraz
Mihály).
Róza
(priběri
Janko-
vics
János).
1-től Julianna
(b. Dessewffy
Károly)
2-tól Teréz
(Dessewffy
Ignácz).

VIII. t á b l a.

IX. t á b l a.

Kristóf, *ki a VI, táblán.*
alispán
(Baán Zsófia)

János
(Akay Kata)
Kristóf
(Görgey Zsuzsa)
János †
Kristóf †
István †

István 1624.

Ferencz
† 1670.
András
Ádám
katona
† 1738. jan. 7.
Jakab †
Ferencz † 1786.
László
Sándor †
Ferencz
Sándor
Gáspár 1690.
(Terchy Judit)
Folyt. X. táblán.

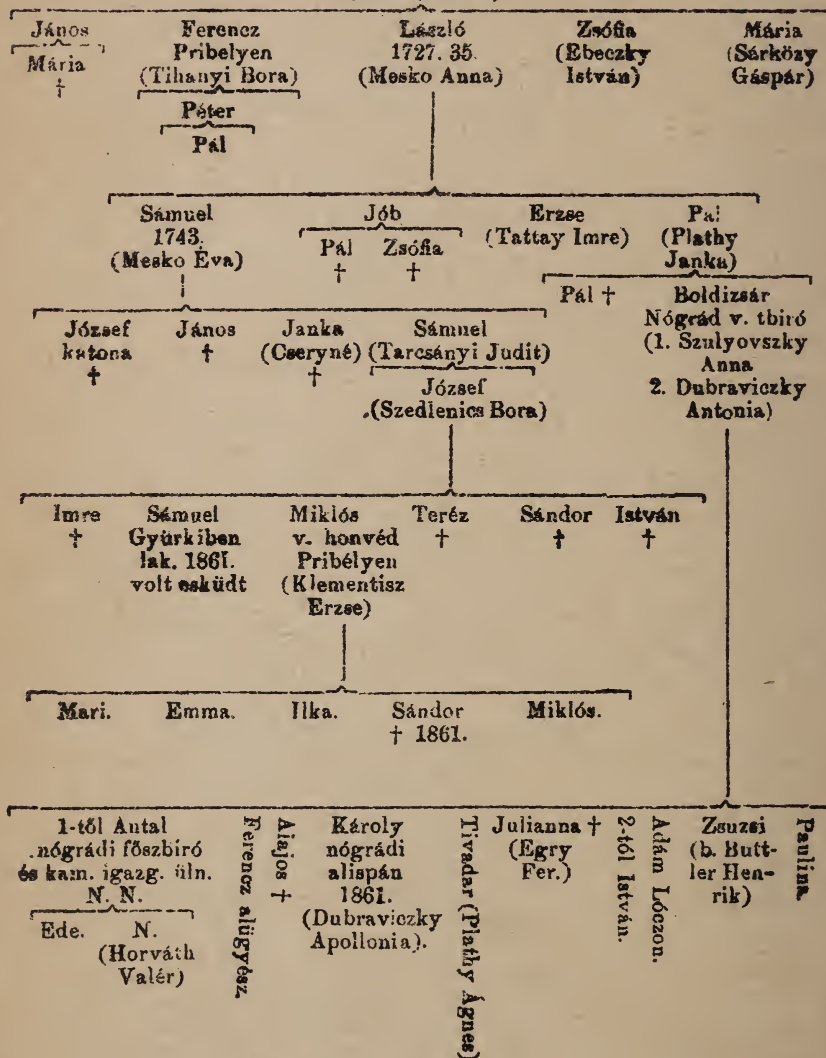
Dániel

Gábor
Márton †
Kristóf
István
Gábor
Gábor
Pál.
István
jezsuita
Gábor.
György
(Prusinszky Erzse)
György
István
József
Dániel
Dániel
N.
(féleszemü).
József †
István
István

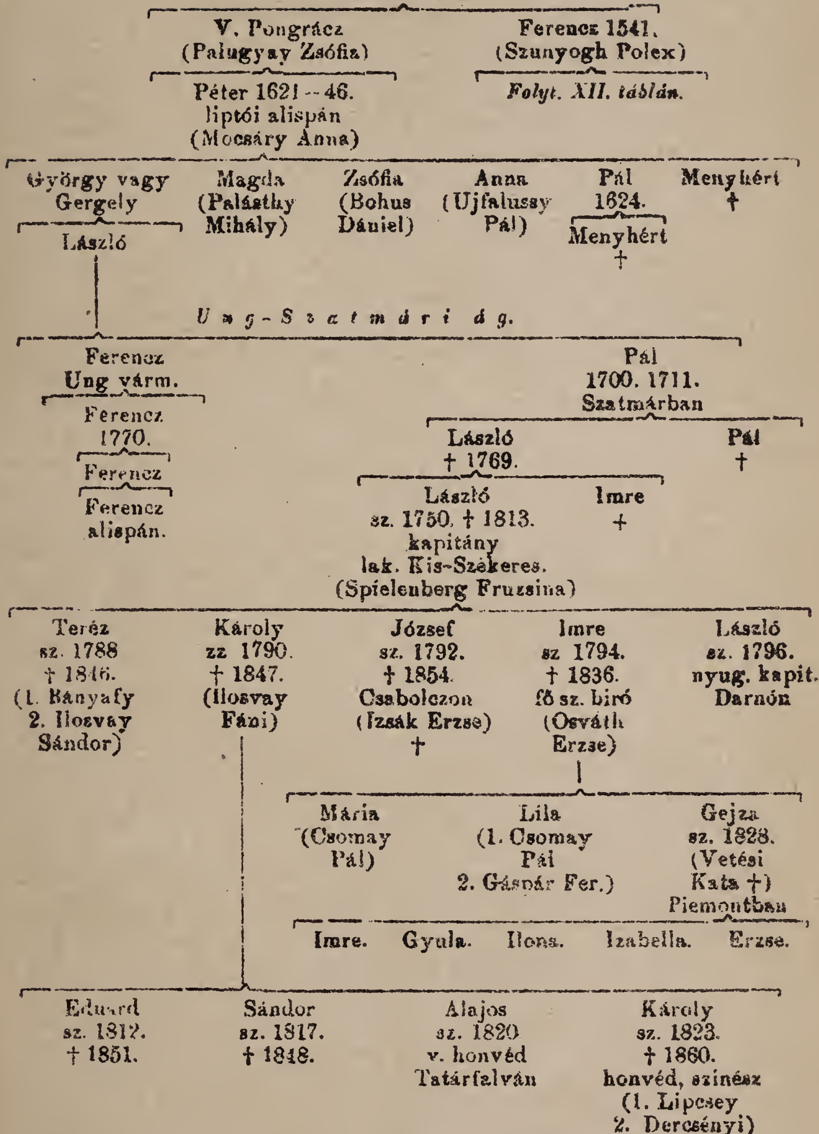
X. tábla.

Nógrád-Honti ág.

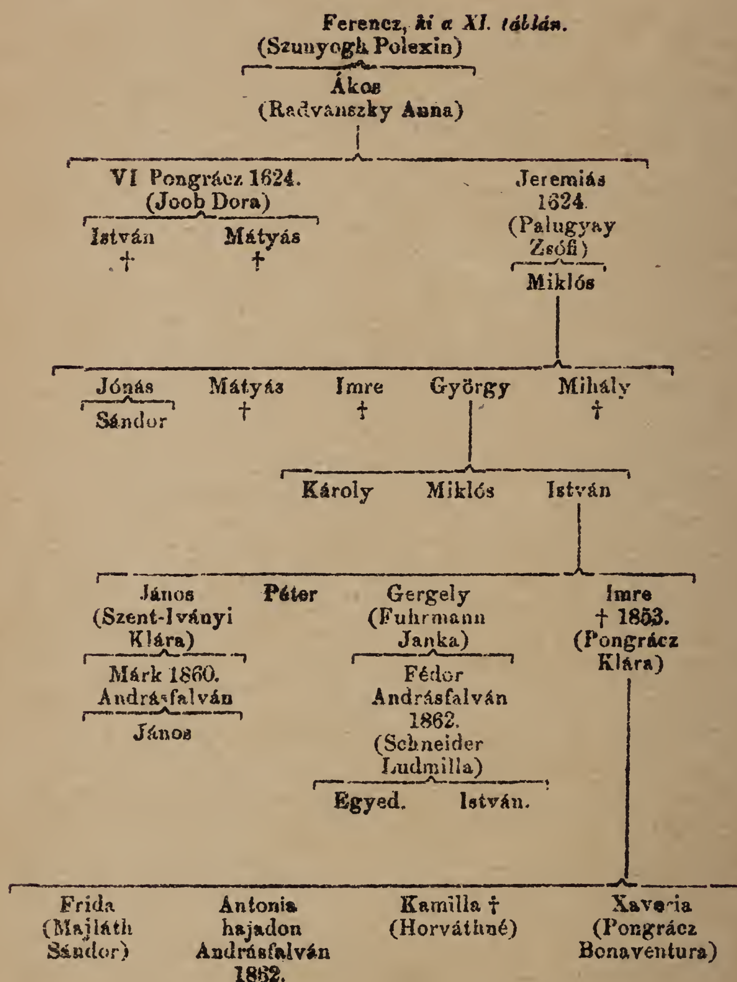
Gáspár 1690. *ki a IX. táblán*
(Terchy Judit)

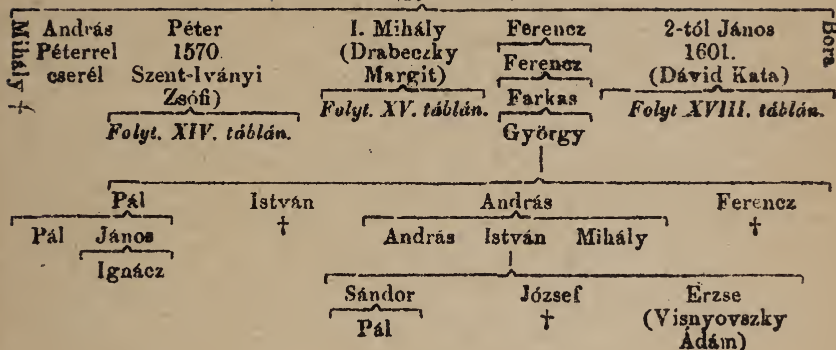
XI. tábla.

I. Péter, *ki a VI. táblán.*
osztoz. 1551.
V. Pongrácz
(Palugyay Zsófia)
Ferencz 1541.
(Szunyogh Polex)
Péter 1621—46.
liptói alispán
(Mocsáry Anna)
Folyt. XII. táblán.
György vagy Gergely
László
Magda (Palásthy Mihály)
Zsófia (Bohus Dániel)
Anna (Ujfalussy Pál)
Pál 1624.
Menyhért †
Menyhért †
Ung-Szatmári ág.
Ferencz Ung várm.
Ferencz 1770.
Ferencz
Ferencz alispán.
Pál 1700. 1711. Szatmárban
László † 1769.
Pál †
László sz. 1750. † 1813. kapitány lak. Kis-Székeres. (Spielenberg Fruzsina)
Imre †
Teréz sz. 1788 † 1846. (1. Bányafy 2. Ilosvay Sándor)
Károly sz. 1790. † 1847. (Ilosvay Fáni)
József sz. 1792. † 1854. Csabolczon (Izsák Erzse) †
Imre sz. 1794. † 1836. fő sz. biró (Osváth Erzse)
László sz. 1796. nyug. kapit. Darnón
Mária (Csomay Pál)
Lila (1. Csomay Pál 2. Gáspár Fer.)
Gejza sz. 1828. (Vetési Kata †) Piemontban
Imre. Gyula. Ilona. Izabella. Erzse.
Eduard sz. 1812. † 1851.
Sándor sz. 1817. † 1848.
Alajos sz. 1820 v. honvéd Tatárfalván
Károly sz. 1823. † 1860. honvéd, szinész (1. Lipcsey 2. Dercsényi)

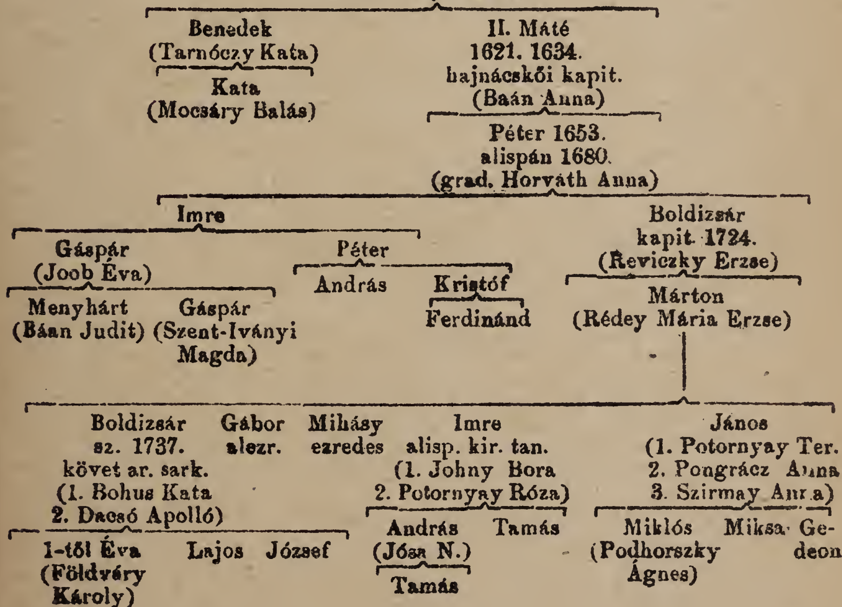
XII. tábla.

Ferencz, *ki a XI. táblán.*
(Szunyogh Polexin)
Ákos
(Radvanszky Anna)
VI Pongrácz 1624.
(Joob Dora)
István
†
Mátyás
†
Jeremiás
1624.
(Palugyay
Zsófi)
Miklós
Jónás
Sándor
Mátyás
†
Imre
†
György
Mihály
†
Károly
Miklós
István
János
(Szent-Iványi
Klára)
Márk 1860.
Andrásfalván
János
Péter
Gergely
(Fuhrmann
Janka)
Fédor
Andrásfalván
1862.
(Schneider
Ludmilla)
Egyed.
István.
Imre
† 1853.
(Pongrácz
Klára)
Frida
(Majláth
Sándor)
Antonia
hajadon
Andrásfalván
1862.
Kamilla †
(Horváthné)
Xaveria
(Pongrácz
Bonaventura)

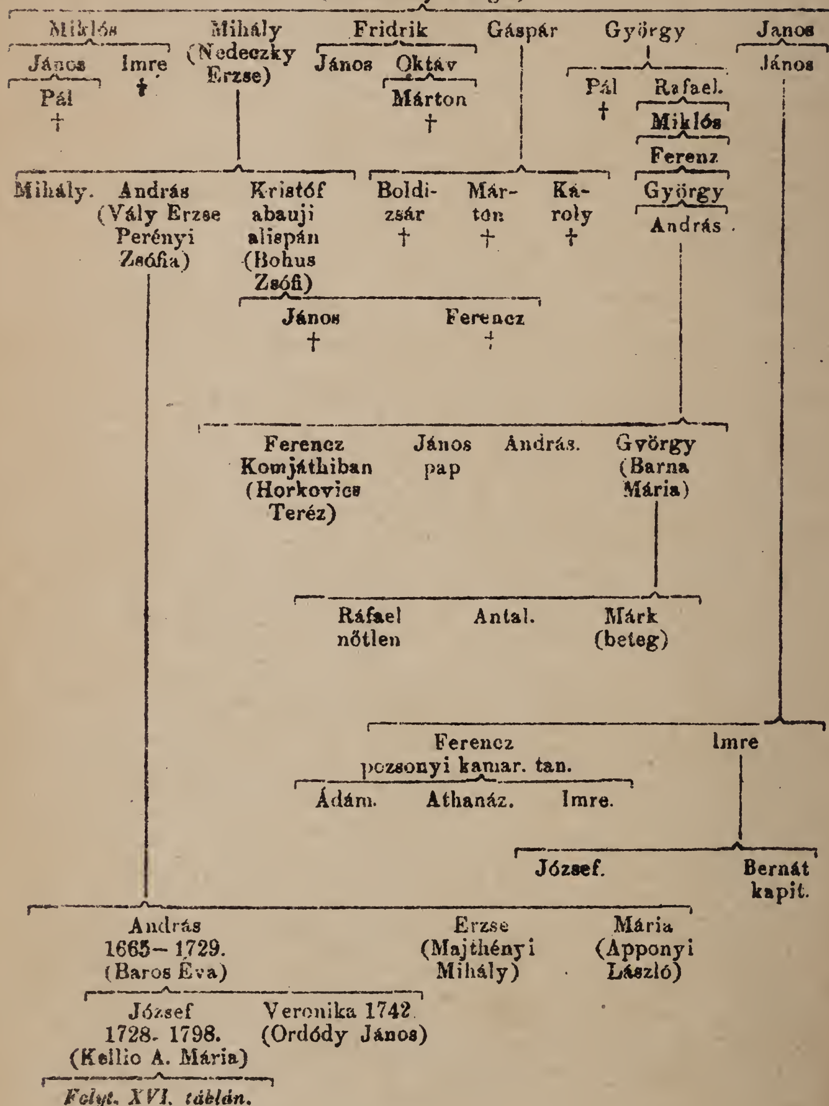
XIII. t á b l a.

XIV. t á b l a.

XV. t á b l a.

I. Mihály, *ki a XIV. táblán.*
1590. cserélt
(Drabeczky Margit)
Miklós
János
Imre †
Pál †
Mihály (Nedeczky Erzse)
Fridrik
János
Oktáv
Márton †
Gáspár
György
Pál †
Rafael.
Miklós
Ferenz
György
András
Janos
János
Mihály.
András (Vály Erzse Perényi Zsófia)
Kristóf abauji alispán (Bohus Zsófi)
János †
Ferencz †
Boldizsár †
Márton †
Károly †
Ferencz Komjáthiban (Horkovics Teréz)
János pap
András.
György (Barna Mária)
Ráfael nőtlen
Antal.
Márk (beteg)
Ferencz pozsonyi kamar. tan.
Ádám.
Athanáz.
Imre.
Imre
József.
Bernát kapit.
András 1665–1729. (Baros Éva)
Erzse (Majthényi Mihály)
Mária (Apponyi László)
József 1728–1798. (Kellio A. Mária)
Veronika 1742. (Ordódy János)
Folyt. XVI. táblán.

XVI. tábla.

József, ki a XV. táblán.
1728. 1798.
(Kellio A Mária)

Honti és Trencséni ág.

József † 1722. kir. udv. trencsényi főszbiró (Ugronovics Julianna)	A. Mária (Turcsányi Imre)	Bora (Ordódy Károly)	Márta (Baros Ignácz)	Ádám Hontban † 1807. (Gál Teréz)	Magda.	Fáni.

Folyt. XVII. táblán.

Ádám gyermekei:

Peregrin † 1837, mart. 3. honti főútbiztos (Simonyi Juliána)	Borbála † 1829. (Stummer Ignácz)	Joachim honti fszbiró Pesten † 1831. (Fogarassy Mária)

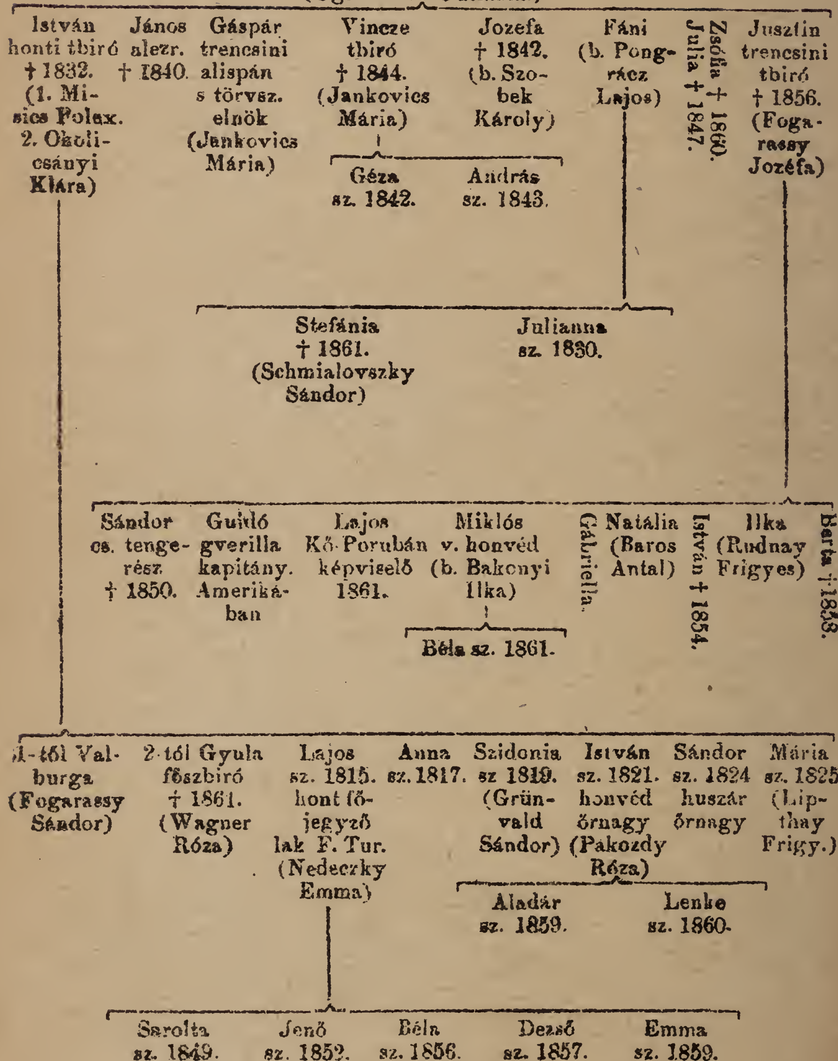
Peregrin gyermekei:

Izabella (1. Kókay N. 2. Fadgyas Rezső)	Szidonia (Udvardy Antal)	Zsigmond † 1855. (Kabzán Mária)	Kálmán Deménden † 1853. nov. 21.

Joachim gyermekei:

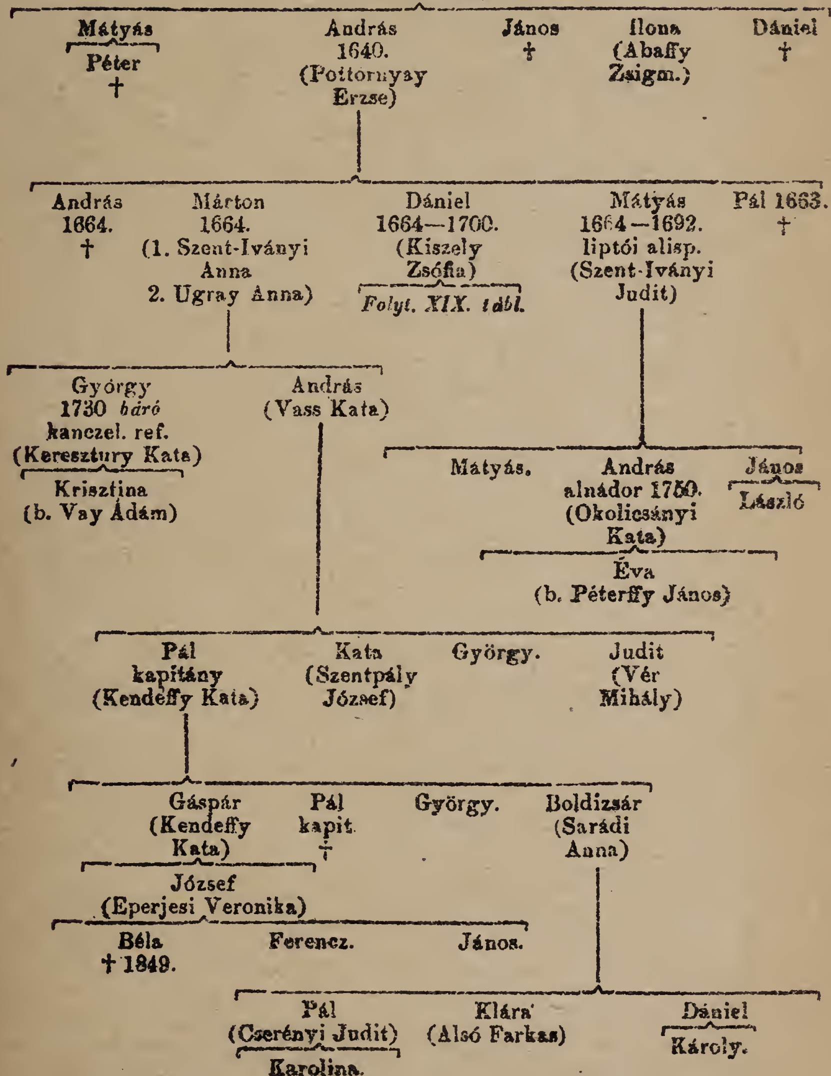
Irene sz. 1818. † 1854. (Végmann cs. kapit.)	Móricz sz. 1820. v. honvéd nős	László sz. 1822. v. honvéd lak. Mecklenburgban	Róza szül. 1821.	Aglája sz. 1824. † 1855. (Roman Kálmán cs. főhadn.)	Paulina sz. 1826. † 1853.	György sz. 1831. † 1852. honvéd tiszt.

XVII tábla.

József, ki a XVI. táblán. † 1822. kir. udvarnok (Ugronovics Julianna)
István honti tbiró † 1832. (1. Misics Polex. 2. Okolicsányi Klára)
János alezr. † 1840.
Gáspár trencsini alispán s törvsz. elnök (Jankovics Mária)
Vincze tbiró † 1844. (Jankovics Mária)
Jozefa † 1842. (b. Szobek Károly)
Fáni (b. Pongrácz Lajos)
Zsófia † 1860.
Julia † 1847.
Jusztin trencsini tbiró † 1856. (Fogarassy Jozéfa)
Géza sz. 1842.
András sz. 1843.
Stefánia † 1861. (Schmialovszky Sándor)
Julianna sz. 1830.
Sándor cs. tengerész † 1850.
Guidó gverilla kapitány. Amerikában
Lajos Kő-Porubán képviselő 1861.
Miklós v. honvéd (b. Bakonyi Ilka)
Gábriella.
Natália (Baros Antal)
István † 1854.
Ilka (Rudnay Frigyes)
Berta † 1853.
Béla sz. 1861.
1-től Valburga (Fogarassy Sándor)
2-tól Gyula főszbiró † 1861. (Wagner Róza)
Lajos sz. 1815. hont főjegyző lak F. Tur. (Nedeczky Emma)
Anna sz. 1817.
Szidonia sz 1819. (Grünvald Sándor)
István sz. 1821. honvéd őrnagy (Pakozdy Róza)
Sándor sz. 1824 huszár őrnagy
Mária sz. 1825 (Lipthay Frigy.)
Aladár sz. 1859.
Lenke sz. 1860.
Sarolta sz. 1849.
Jenő sz. 1852.
Béla sz. 1856.
Dezső sz. 1857.
Emma sz. 1859.

XVIII. tábla.

János, ki a XIII. táblán.
1601.
(Dávid Kata)

XIX. tábla.

Dániel, *ki a XVIII. táblán.*
1634 – 1700.
(Kiszely Zsófia)

János — János

László

Gáspár
esztergami kan.
† 1766

Ferencz
liptói alisp.
(Szent-Iványi Erzse)

György. László
honti alisp. k. tan.
1789. ker. t. eln.
(Taby Antonia)

Gáspár.

Dániel. Antal
kir. udvarn.
Kamarai igazg. 1791.
(Magócsi Ágnes)

II. Antal
(Szent-Iványi Kata)

János.

Ferencz
(Seldmayer N.)
— Sebestyén
törsz. üln. Kassán 1860.

Elek
nyug. kapit.
† Lemberg.

Alajos
lak. Andrásfalván
(Borló Kata
kitől 15 gyerm.)

Károly
nyug. fő-
hadnagy

Antal
cs. k. szbirói
segéd

Ferencz
Eperjesen, volt honv. örn.
(1. Pichler Teréz
2. Kurfely Georgina)

Arnold
lak. Ta-
másfalv.
(Zatu-
recsky
Sarolta)
— Gábor † 1857.

Auguszt
negyedi
plébán.

Bonavon-
tura
lak. Gyön-
gyös
(Pongrácz
Xaveria)
— Imre. Pál. Eugen. Sarolta.

Bálint
Torná-
ban
szbiró

Erneszt
Kassán
(Rezelly
Hermin)

Kornél
András-
falván
nőtlen

Lázár *)
Zó-
lyomb.
(Tur-
csányi
Eulália)
— Zoltán.

Péter
liptói főügyész
és primat. főügy.
† 1851.
(Kubinyi Jozefa)

Adolf
pap

Kázmér
komármi
főszbiró
(Pongrácz
Klára)
— Sándor. Mari. Jerta. Zsigmond. Kázmér. Etelka.

Emil
Andrásfalv.
(Szent-Iványi
Jozéfa)
— Emil. Anna.

Farkas
†

Klára
(Pongrácz
Imre)
a XII. táblán.

Anna
(Ba-
loghy)

Emanuel
Hontban
(Missicz Luiza)
— Mária. Gejza.

Hermina
(Szent-Iványi Imre)

Celesztina
(Keszlerffy
Károly)

Péter 1862.
Mikolán
(Selymessy
Janka)

*) Ezeknek testvéreik még: Szidonia. Paulina, Karolina. Luiza Porubszky Sámuel özvegye, a kik élnek; a 15 gyermekből négy meghalt.

Ezekből áll a terjedelmes család nemzékrende, egy terebélyes fa, melynek hajtásai az ország legtöbb megyéjébe szétágaztak, lehozva a mai nemzedékig, s teljesen s jóhiszeműleg összeszerkesztve, a menynire ezt az előttem fekvő táblázatokról lehetséges volt [1]).

I. A bárói és gróf ág.

(II. III. IV. tábla).

Mint emlitém, a mágnási ág váltörzse II. Jakab, kinek fiától III. Miklóstól a II. és következő táblákon láthatjuk ivadékát máig lesarjadzani.

III. Miklós kir. udvarnok volt II. Ulászló király alatt és attól unoka testvérével IV. Pongráczczal együtt 1508-ban pallós-jogot (jus gladii) nyert [2]). Neje *Korlatkeői Kata* volt; ettől gyermekei Gergely, Gáspár és Bora Borsiczky Jánosné. Ezek közül csak Gáspárról van adatunk, mely szerint ő a másik ági rokonokkal 1548-ban megosztózván [3]), ezen osztálynál fogva birta Óvárt. Felesége budetini Szunyogh Borbála volt [4]); ettől minden táblázatokkal összehangzólag következő öt gyermeke maradt: Kristóf, Jeremiás, Ferencz, Dániel és Zsuzsánna Syrmiensis Teodorné [5]). Ezek közül:

Kristóf, kit Istvánffy történetirónk [6]) világosan Gáspár fiának ír, nagyra menendő ifjú volt Kerecsényi László alatt Gyula várá-

---

[1]) E családi táblázatok is IV. Pongrácz fiaitól s unokáitól kezdett izek származtatásainál egymással a legszembetűnőbben ellenkeznek, mely ellenkezéseknek végleges biztos kitisztázását csak hiteles családi okmányok összevetése eszközölheti.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 312. Lapja szerint, hol azonban 1580. év áll 1508. helyett.

[3]) Ez osztály levél megvan a család ősi levéltárban Andrásfalván, és értesülésem szerint jóformán csak ez időkortól birja eredetiben az emlitett levéltár okmányait, az előbbiek valószinüleg Gáspár kezén át a mágnási ág tagjai közt oszlottak szét.

[4]) Némely táblázatokon Pekry Krisztina is feleségeül iratik, valószinű tévedéssel.

[5]) Ezekhez sorozzák még egy némely táblázatok Fridriket, Borbálát és Andrást is. Fridrik, ha Szirmainak hitelt adhatunk, Szatmárban birt, de kihalt; mint róla legvégül leszen emlités. A mostani Szatmári ág nem származik tőle, mert ez később szakadt Ungba és Szatmárba.

[6]) Istvánffy Historia 1685. kiad. 274. l.

ban katonáskodván 1562 ben, midőn a Temesvárra menő törökök által Gyula környékén lándzsával átszúratott. Testvére

Jeremiás nejével Forgách Klárával csak egy leányt nemzett: Máriát, Vizkeleti Istvánnét.

Ferencz magtalanul halt meg.

Dániel 1590-ben élt, Lehoczky szerint 1608-ban bárói címet nyert [1]. Meghalt 1616-ban october 4-én [2] Nejétől Szunyogszeghi Majláth Annától gyermekei voltak: III. János, II. Dániel, Borbála Révay Fereneczné, Ilona apácza, Erzse, (ki 1633-ban tett végrendeletet, Justh Andrásné), és Mihály [3]. Ezek közül gyermekei csak III. Jánosnak és II. Dánielnek maradtak.

II. Dánielnek neje Révai Márton, leánya Révay Erzse volt, második nejéül Dubinszky (tán Dubniczky) Erzse iratik. Az előbbitől gyermekei: 1. Mihály, kinek neje Kerekes Erzse, magtalanúl halt el, 2. László szintén magtalan, 3. Julianna előbb báró Luzénszky Sámuel, utóbb Labsánszky Jánosné, és György 1669. évi sept. 23-tól váczi püspök 1676-ig [4]. Ezekben II. Dániel ága kihalt.

III. János feleségül Slavniczai Sándor Erzsébetet tartotta, ettől gyermekei III, Dániel (kihalt), István a Lengyel Kata férje, Erzse Majthényi Ferenczné, N Palásthy Ferenczné, Zsófia 1-ször Mednyászky Mihályné, 2-szor Rajmann Mátyásné, 3-szor Mérey Zsigmondné, 4-szer Szulyovszky Zsigmondné; Anna Zmeskal Györgyné, és végre II. Ferencz, [5] ki az ág tovább terjesztője lőn.

II. Ferencz, ki 1681-ben az országgyülés által a Szilezia felőli országhatárok igazitására kirendelt egyik biztos volt, nejével Dessewffy Annával nemzett gyermekei: Ferencz, Ádám kihalt, Imre, János, Gáspár és a táblázaton álló öt leány. Ezek közül

[1] Lehoczky Stemmat. II. 315. Lehet, hogy az volt, mint Lehoczky olvasá, annál is inkább mert unokája György a váczi püspök is bárónak iratik az 1835. évi Vácz megyei történetirattal ellátott schematismusban, ellenben noha Kazinál (az alábbi idézetben) a báróságról hir sincs. — Ugyan csak Lehoczky munkája I. 170. lapján világos tévedéssel egy Pongrácz Mátét vagy Mátyást 1606-ban is bárósagra emeltet.

[2] Kazy História R. Hung. I. 124.

[3] Némely táblákon még ezek között áll István, is kinek neje Lengyeltóthi Lengyel Kata, néhol meg Kende Anna, az utóbbi tévedés lesz. Más táblák szerint ez István III. Jánosnak volt fia, több valószinüséggel.

[4] Pray Hierarchia I. 356.

[5] Némely táblák szerint még testvéreik ezeknek Ádám, Gaspár, Imre.

Imre, ki Nodeczen született 1654-ben, papi pályára lépvén, 1685-től esztergami kanonok; ugyan ott olvasó kanon. végre 1719-től szepesi prépost és phári cimzetes püspök volt. Testvérével együtt 1682-ben [1]) báróságra emeltetett, illetőleg az I. Dániel által nyert báróságban megerősitettek. Meghalt Imre 1724-ben.

Ferencz, János és Gáspár, kik 1682-ben uj bárói diplomát kaptak, három ágat alapitottak. János a bárói, a másik kettő a grófi ágak alapitói.

Ferencznek Zay Krisztinától több fia közűl Antal Racsai Annával nemzé Ádámot, a ki 1762-ben M. Terézia király asszony által grófságra emeltetett.

Ádám grófnak gyermekei közűl Antal és Ádám 1812-ben a Ludoviceára tett adakozás által szereztek érdemeket. Az utóbbinak fiai közűl Rudolf cs. kir. kamarás; nejétől gróf Pongrácz Szidoniától több gyermek atyja.

Antalnak hitvesétől Motesiczky Annától hét leánya közül a táblán látható négy leány Motesiczky, Pongrácz és Nyári családba mentek férjhez.

Gáspár az öregebb grófi ág atyja I. Leopold király alatt ezredes volt. Nejétől Révay Juliannától több gyermeke közűl fia Gáspár cs. kir, val. belső titkos tanácsos, cs. kir. kamarás, 1743-ban Mária Terézia által emeltetett grófságra. Nejétől báró Hörneck Annától 24 fiú és egy leány született. Ezek közül emlitjük Ferdinándot és Bálintot.

Bálint atyja halála után a nyitra megyei birtokokat kapta osztály részül, s Mária Terézia király asszony alatt m. királyi testőr volt kapitányi ranggal. Utóbb a magán életbe vonulván, s nejétől báró Révay Máriától egy leánya Borbála maradt, a ki báró Révay Károlyhoz ment férjhez és 1852-ben meghalván, ágát bezárta.

Ferdinand atyja halála után osztály részül Óvárt nyerte; cs. kir. kamarás volt, hivatalt nem vállalt. Meghalt Kassán 1798. sept. 6-án. Nejétől gróf Szirmay Katalintól csak egy fia maradt.

Nep. János, a ki 1763. jun. 2 án született Nedeczen, és ugyan ott mint cs. kir. kamarás halt meg 1845. jan. 30-án kora 82. évében. Kétszer nősült, első neje gróf Andrássy Katalin (szül. 1769. mh. 1806.)

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 315. — Egy más adat szerint 1690-ben nyerték volna a báróságot, de amaz 1608. évről szóló adat valószinűbb.

[2]) Wagner Analecta Scepusii III. 137. és Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 161.

ettől két fia volt, második neje báró Barkóczy Zsuzsánna (szül. Csebben Zempl. v. 1788. mh. 1839-ben Nedeczen) ez utóbbival 1807-ben kelt egybe, házas elete 31-ik, kora 51. évében. Első nejétől gyermekei Károly, ki magtalanul halt meg, és János, a második nejétől: Arnold, Eugén, István, Ferencz, Mária és Szerafin.

János szül. 1789-ben. Cs. kir. kamarás és helyt. altartományi biztos volt. Meghalt 1843-ban. Nejétől Palásthy Jankától a táblán látható öt gyermeke közűl János a nagyváradi megyében pap.

Arnold szül 1810-ben, katonai pályára lépett, utóbb cs. kir. kamarás. 1852-ben Nógrád megyei cs. kir. főnök, a vaskorona rend vitéze. Nejétől Hackenau Karolinától hat gyermek atyja, kik a táblán láthatók.

Eugén (szül. 1813-ban) cs. kir. kamarás, és nyug. huszár ezredes. Nejétől Lónyay Vilmától két gyermeke a táblán látható.

István (szül. 1814 mh. 1845-ben) Kállay Jozéfától két gyermeket hagyott.

Ferencz szül. 1817-ben, volt cs. kir. járásbiró, jelenleg Árva megye főnöke. Nejétől gróf Normann Ehrenfels Karolinától két leány gyermeke született.

Mária báró Weisz Fülöp tábornok neje, és

Zsófia cs. kir. alapitványi hölgy.

A bárói ág.

A bárói ág Jánostól (1690.) jő le, kinek neje Ruttkay Magdolna volt. Fiai József és János, ki magtalanul halt meg.

József 1723. 1750. Szobotiston lakott. Első neje Tarnóczy Julianna, a második slavniczai Sándor Mária volt. Az elsőtől fia

Imre, ki mint kapitány a törökök ellen Banyalukánál harczolt. Nejétől báró Luzénszky Franciskától született gyermekeit s unokáit a táblázat mutatja.

Józsefnek második nejétől fia János, a ki Jankovich Krisztinától nemzé Jánost és Magdolnát Jankovich Józsefnét.

Jánosnak neje báró Fischer Janka volt. Ettől négy fia született:

József (szül. 1782. † 1843.) a m. kir. helytartóságnál szolgált, Nejétől gróf Péchy Máriától több gyermekei maradtak, közűlök István előbb nógrád megyei muhorai birtokos. Első nejétől b. Stürkh N-től több gyermeke van. Első neje halála után nőül vette Patvarczon Szent-Iványi Anselm cs. kir. kamarás özvegyét Jezerniczky Katalint.

Lajos szül. 1774-ben, katonai pályán szolgált. Nejétül Csák Annától három gyermeke él: Gusztáv, Janka és Emilia.

Jánosnak b. Fischer Jankátóli fia János szül. 1793-ban, meghalt 1850-ben. Feleségétől b. Fischer Amáliától két leánynak Vilmának b. Schneider Józsefnének, és Eleonorának gr. Forgách Kálmánnénak atyja.

A bárói ágból való, de kinek fia? nem tudjuk. Pongrácz Lajos, kinek nejétől nemes Pongrácz Francziskától leányai Stefania († 1861.) Schmialovszky Sándorné, és Jusztina szül. 1830-ban.

A nemesi vonal.

A nemesi vonal törzs-atyja IV. Pongrácz (I. táblán), ki bajmóczi kapitány volt, és 1508-ban unoka testvérével III. Miklóssal pallós jogot nyert. Nejétől Majthényi Margittól három fia maradt, ugymint: IV. Miklós, I. Péter és I. Mátyás vagy Máté. E három testvér 1548-ban osztozott meg az ősi vagyon fölött, s mind a három testvér három fő vonalnak lett alapitója, és pedig IV. Miklós a felső, — I. Péter a közép — és I. Máté az alsó vonalnak.

I. A felső vonal.

E vonal alapitója IV. Miklós Liptó vármegye alispánja volt. Neje Révay Erzsébet. Ettől többi közt három gyermeke Zsigmond, (VI. táblán) György (VII. táb.) és Kristóf (IX. táb.) három külön ágazatot terjesztett le.

Zsigmond ágán, melynek egyik ági utódai Gömör vármegyében Bologhfalván élnek Gedeon és Miklós személyeikben, látjuk Menyhértet a XVII. század végén élt jesuita szerzetest.

Györgynek ágazatán (VII. tábla) a tábla élén álló Györgyne: Plathy Dorottyától egyik unokája György 1637-ben már házasságban élt Székely Borbálával, úgy látszik, Biharban, s 1655-ben Erdélyben honfiusitást nyert, [1]) de onnan ismét Magyarországra szakadt. Utódai között két Sámuelt látunk.

Györgynek Plathy Borbálától másik fia Sámuel, a ki feleségével Bulyovszky Magdolnával négy gyermeknek lőn atyjává, úgymint Ádámnak, Pálnak, Imrének és Sámuelnek. Ezek közűl

Páltól a Bihar megyei ág terjedt le, ugyanis ennek unokája Mátyás, ki a váradi püspökségnek meghatalmazottja Bihar s több

[1]) 1655. sept. 25. articulus 31.

megyék tablabírája volt, s ugyan ott az alispánságra is több ízben kijelöltetett [1]. Két neje volt, az első Simonyi Erzsébet, a második kölcsei Kende Rozália; az elsőtől egy fia volt János, előbb Bihar vármegye aljegyzője, azután a nagyváradi káptalan főjegyzője lőn, élt még 1806-ban is, két neje volt, az első Csernyánszky Julia, a második Baranyi Magda, az előbbitől leánya Julianna báró Dessewffy Károlyné, az utóbbitól Teréz Dessewffy Ignáczné születtek.

Pongrácz Mátyásnak második nejétől Kende Rozáliától következő hat gyermeke volt:

1. György Bihar vármegyénél előbb aljegyző, majd alügyész, azután a sárréthi járásban főszolgabíró, végre táblabíró. II. József császár rendszere alatt a föld mérő bizottság elnöke, innen Szabolcs vármegye alispánja, végre innen a pozsonyi kerületben a séllyei publ. politico fundus javak kamarai igazgatója. Meghalt nejével Heber Rozáliával együtt 1796-ban, magtalanúl.

2. Mátyás szintén Bihar megyében előbb aljegyző, majd al- s főszolgabíró, innen Temes vármegyében fizetéses táblabíró, hol mint nőtlen még 1806-ban is élt.

3. Magdolna előbb Micskei Baranyai Miklósnak, utóbb Fekete ezredesnek neje, és 1808-ban ez utóbbinak özvegye.

4. Klára előbb Beliczay Józsefnek, ennek 1789-ben történt halála után báró Kosztolányi László ezredes és M. Terézia rend vitézének neje; meghalt 1806. jan. 6-án, férje pedig azon évi junius 30-án.

5. Franczizka előbb Béra Mihály nagyváradi püspökségi, majd kalocsai érsekségi prefectusnak, ennek holtával Száraz Mihály kamarai ügyésznek lőn nejévé, élt még 1806-ban.

6. Rozália, pribéri Jankovich Jánosnak a gróf Károlyiak pesti ügyvédének volt neje.

Pongrácz Sámuelnek nejétől Görgey Zsuzsannától származott ágán (VIII. tábla) Lajos m. kir. testőr volt M. Terézia alatt. Élők most Adeodat, és ennek, valamint testvérének Dénesnek szintén volt testőrnek gyermekei Liptó vármegyében.

Kristófnak (a IX. táblán), ki Liptó vármegyének alispánja volt, nejétől Báan Zsófiától öt gyermeke volt: 1. János, ki unokáiban kihalt. 2. István, kinek nejéül Kossuth Anna és Szelényi Dora íratik némely táblázaton, s magnélkül halt meg; 3. Férencz, kinek

[1] L. ezen egész ágról B. Vay László Némethivség 476. 487—550. köv. l.

ága máig él. 4. Dániel és 5. Gábor, [1]) kinek ágán Istvánt, a jesuitát látjuk, — utódaiban szintén máig él.

Az emlitett Ferencznek, ki 1670-ben halt meg, négy fia közűl András atyja volt Ádámnak, a katonának, ki 1738. jan. 7-én halt meg, s ki atyja volt Jakabnak az 1758-ban Sveidnitznál elesett kapitánynak [2]). Ádám testvérének Lászlónak fia Sándor Prágánál esett el [3]).

Ferencznek fia Gáspár (X. táblán) Nógrád megyébe házasodott, elvévén a XVIII. század végén a kihalt Terchy család egyik sarjadékát Terchy Juditot; ettől öt gyermeke volt: 1. János, ki leányában Máriában kihalt; 2. Ferencz, ki Hontban Pribélyen lakott, elvévén Tihanyi Borbálát, azonban unokájában kihalt; 3. László, kiről alább; 4. Zsófia Ebeczky Istvánné; 5. Mária Sárközy Gáspárné.

Nevezett László (1725—35.) nejétől Meskó Annától nemzé Sámuelt, Jóbot, ki gyermekeiben kihalt, Erzsébetet Tattay Imre nejét, és Pált kiről alább.

Sámuel Hont megyében maradt, neje Meskó Éva volt. Négy gyermeke maradt, ezek közűl egyik ismét Sámuel Tarcsányi Judittal nemzé Józsefet, a ki Szedlenics Borával több gyermeknek lőn atyjává, azok közűl Sámuel lakik Gyürkiben, Hont megyének 1861-ben volt r. sz. esküdtje; Miklós pedig, ki F.-Pribélyen lakik, volt honvéd; négy élő gyermeknek atyja.

Nevezett Pál, feleségével Plathy Johannával két fiút nemzett, Pált, (kihalt) és Boldizsárt, ki Lóczban lakott, s Nógrád vármegyének táblabírája volt. Első neje Sulyovszky Anna volt; a második Dubraviczky Antonia, utóbb Jaán Zsigmondné. Az első házasságból születtek:

1. Antal 1832-től 1839-ig Nógrád megye főszolgabírája, 1839-ben egy ideig főjegyzője, a midőn Zomborban kamarai igazgatósági ülnök lőn [4]). Egy fia Ede, és egy leánya nógrádi Horváth Valérné.

2. Ferencz volt nógrád megyei alügyész, meghalt kora 25. évében.

3. Alajos meghalt kora 18. évében.

4. Menyhért szintén ifjú korában halt meg.

---

[1]) Még némely táblázatokon 6-ik fiául Kristóf is íratik.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 313.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Testvérével Károlylyal Nógrád megyétől 1829. nov. 24-én vett ki nemesi bizonyitványt.

5. Károly volt Nógrád megyei táblabíró, 1850. után cs. kir. catastralis tanácsos Pozsonyban, 1861. dec. óta Nógrád megye kinevezett első alispánja. Neje Dubroviczky Apollónia.

6 Tivadar [1]) 1842-ben Nógrád megye rendszerinti esküdtje, tiszteletbeli alügyész, 1850. után cs. kir járásbíró. Neje Plathy Ágnes.

Boldizsárnak második házasságából:

7. István 1848-ban volt honvéd hadnagy. Lak. Lóczon.

8. Ádám

9. Zsuzsi gr. Buttler Henrikné és végre

10 Paulina.

II. A közép vonal.

Alapító törzse I. Péter (XI. táblán), ki testvérével 1548-ban megosztozott. Nejétől, kinek nevét nem tudjuk, két fia maradt: V. Pongrácz és Ferencz, kinek nejétől Szunyogh Polexinától sarjadéka a XII. táblán látható, s kiről alább leszen szó.

V. Pongrácznak hitvesétől Falugyay Zsófiától fia II. Péter 1630-ban Liptó vármegye követe [2]) s alispánja volt. Neje Mocsáry Anna volt, Mocsáry Gergelynek Soóry Annától született leánya, ettől a táblázaton látható több gyermekei közül

Pál, Lehoczky szerint Bethlen Gábor udvarnoka volt, fiában Menyhértben kihalt. Testvére

György vagyis Gergely szintén Lehoczky szerint Rákóczy udvarnoka volt. Ennek fia volt László, ki Szatmár vármegyébe származott. Ennek két fia maradt: Ferencz és Pál, kik 1711-ben osztoztak meg a Szatmár megyei jószágon, és az őket illető szentmiklósi uradalom tizenketted részén. Ferencz Ung megyébe származott, hol alispán volt, valamint annak unokája szintén Ferencz 1843-ban szintén Ung vármegyének volt alispánja, lakott Németiben. Fia Béla, ki 1847—49-ben ugyan azon megye alszolgabírája volt.

Pál Rákóczy Ferencz híve volt, mint ezt a családnál egy elbocsátó levél mutatja. Pál Szatmár megyében lakott, fiai Pál, ki magnélkül halt meg, és László, ki 1760-ig élt. Ennek fiai Imre és László, mind kettő katona, amaz magnélkül halt meg;

László pedig, (ki 1750-ben született) huszár kapitány volt a császári hadseregben, és részt vett 1790—1792-ben a franczia hábo-

[1]) 1838. jan. 12-én vett ki Nógrádtól nemesi bizonyítványt.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 198.

rúban; honnan három nehéz sebbel és őrnagyi ranggal nyugalmazva tért haza Kis-Szekeresre. Meghalt 1813-ban. Nejétől Spielenberg Eufrozsinától következő öt gyermeke maradt:

1. Teréz szül. 1788. meghalt 1846-ban. Első férje Bányafi Lajos Fülpös-Daróczon, a második Ilosvay Sándor volt. Mindkettőtől gyermekei maradtak.

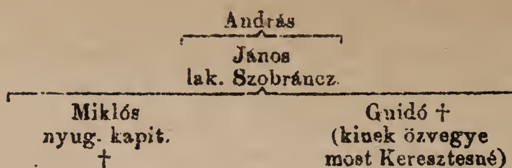
2. Károly szül. 1790-ben, meghalt 1847-ben. Lakott Nagy-Szekeresen. Feleségétől Ilosvay Francziskától gyermekei ezek: *a*) Eduárd szül. 1812-ben, meghalt 1851. — *b*) Sándor szül. 1817. meghalt 1848. Neje volt Kövér Juliána. — *c*) Alajos szül. 1820-ban; 1840-ben Szatmár megyei mezei-biztos; az 1848-ik évi forradalomban mint honvéd százados vett részt az erdélyi hadseregben, 1849-ben a forradalom végén a muszkák serege által a Vörös toronyi szoroson át Oláhországba szorittatva, Törökországba menekült, innen Kiutahiába beljebbeztetvén, utóbb Amerikába vándorolt, onnan 8 évi távollét után Szardiniába ment és ott a forradalmi m. legiónál a II. dandár 2-ik zászlóalj alakitó őrnagya lett. Innen mint sebesült 1860. májusban Párisba ment, honnan Petróczinő folyamodására megkegyelmezést nyerve, hazájába tért. Lakik Szatmár megyei Tatárfalván. — *d*) Károly szül. 1823-ban, szintén honvéd, utóbb szinész volt. Meghalt 1860-ban. Első neje Lipcsey, második Dercsényi leány volt.

3. József szül. 1792-ben, mint cadét szolgált 1811-ben a franczia háborúkor, a midőn mint sebesült Drezdánál elfogatott. Onnan (Szatmár megyei Csaholczra) haza kerülvén, meghalt 1854-ben. Neje Isák Erzsébet volt. Gyermekök nem maradt.

4. Imre szül. 1794-ben. Szatmár vármegyénél volt tisztviselő, utóbb főszolgabíró, meghalt 1836-ban. Lakott Csenger-Ujfaluban. Neje volt Osváth Erzsébet, ettől gyermekei: *a*) Gejza szül. 1828-ban, ki is 1860. nov. havában Szardiniába ment, és ott a forradalmi magyar legiónál főhadnagy lőn. Neje Vetéssy Katalin korán elhalt. Ettől gyermekei a táblán láthatók. — *b*) Mária Csomay Pálné, és *c*) Erzse szül. 1830-ban, előbb Csomay Pálné, utóbb a jelenleg Gáspár Ferenczné.

5. László szül. 1796-ban, mint katona szolgált a Máriássy ezredben 1815-től 1840-ig. Jelenleg mint nyugalmazott cs. kir. kapitány él Darnón nőtlenül. 1848-ban egy ideig nemzetőri őrnagy volt.

Ugy látszik ezen ághoz, az Ung megyeiek közé tartozik a táblázaton nem látható következő sarjadék is

I. Péternek másik fia Ferencz feleségével Szunyogh Polexinával szintén egy ágazatot terjesztett (XII. táblán). Ferencznek fia Ákos, kinek Radvánszky Annától fiai VI. Pongrácz és Jeremiás, a ki Lehoczky szerint [1]) Zaránd megyében Talpas várat (?) birta volna. Ennek fia Miklós, tán az, ki 1758-ban Vratizlavnál esett el. Miklósnak több fia közűl György nemzé Istvánt és ezek testvéreit.

Istvánnak utódai Liptó Vármegyében székelnek, közűlök Jánosnak utóda Márk lakik Andrásfalván, Gergelynek fia Fédor szintén ott. Imre a katonai pályán szerzett érdemeket, és a Franczia háborúban sebet kapott, később Kosciuszko alatt is szolgált, s mint magyar insurgens Győrnél szintén sebet nyert. Meghalt Andrásfalván 1853. nov. 24-én. Hitvesétől Pongrácz Klárától csak négy leánya maradt, kik közűl Antonia hajadon a festészetben mint avatott műkedvelő tűnik fel.

III. Az alsó vonal.

E vonal törzse I. Máté (v. Mátyás) (XIII. táblán), ki 1548-ban osztozott testvéreivel. Kétszer nősült, első felesége plavnai Horváth Hedvig volt, a második Palugyay Ilona; az előbbi házasságból származtak Mihály, András, Ferencz, III. Péter, a második házasságból született János. Ezek közűl András fiában kihalt, Ferencz ága mostanáig él, (l. XIII. tábl.) de róla emlitésre való adataink nincsenek. I. Mihály ága a XV. János ága a XVIII. táblán látható.

Úgy látszik — ezen kevesebbé ismert ághoz tartozik a Trencsin megyében székelő — úgy nevezett vadicsói ág, melyet a következő töredék tábla tüntet fel:

Pongrácz N.

- István
  - János, Trencsini főszbiró
    - Géza.
    - Árpád.
    - Jenő.
  - István, katona †
  - Sándor, vágbeszterczei lelkész
- János, nyitrai kanon. casanovai apát 1807. † 1844.
- József, liétavai plébános † 1821.

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 314.

János Trencsin megyének húzomos időtől 1834—1841-ig al-, 1841—1848-ig főszolgabírája volt. A táblán látható fiai Géza, Árpád, Jenő 1862-ben mind nagy korúak.

III. Péter (XIV. táblán) 1570-ben cserél birtokot I. Matéval. Hitvese Szent-Iványi Zsófia volt, ettől két fia maradt: Benedek, ki Kata nevű leányában kihalt, és II. Máté, a ki Lehoczky szerint (1621. 1634. táján) hajnácskői kapitány volt [1]. Neje nádasdi Báan Anna, a ki utóbb mint özvegy Kubinyi Jánoshoz ment férjhez. Máténak emlitett nejétől fia Péter, a ki 1680-ban Liptó varmegye alispánságát viselte. Felesége gradéczi Stansith Horvát Anna volt. Ettől két fia maradt: Imre, kinek ágáról adataink hézagosak, és Boldizsár, ki katonai pályára adta magát, 1724-ben mint kapitány említetik, ennek Reviczky Évától fia Márton, a kinek Rhédey Mária-Erzsébettől következő öt gyermeke született, úgymint:

1. Boldizsár, szül. Liptó Szent-Andráson 1737. nov 9-én Pest megyei táblabíró, arany sarkantyus vitéz, és követ, a családnak az ujabb időben egyik nevezetesebb embere volt; főleg ez evang. vallás küzdelmeiben nyomós részt vett. [2]) Irt több munkát is, egyet „*Az embernek e világi életben legszükségesebb és leghasznosabb mestersége*" czim [3]) alatt 1783-ban. Első neje Bohus Kata volt, 1764—1772-ig. Második neje keszihóczi Dacsó Apollonia, ki 1805. nov. 7-én halt meg. Az elsőtől született két fia Lajos és József korán halt el, leánya Éva Földváry Károlyné lett.

2. Gábor alezredes volt, magtalanul halt meg.

3. Mihály ezredes, 1798. Pozsonyban utódok nélkül hunyt el.

4. Imre 1792-ben Liptó vármegye másod alispánja, utóbb királyi tanácsos. Két neje volt, 1. jamniki Johny Dora, 2-ik Pottornyay Róza. Egyik fia András lakott Andrásfalván, ennek feleségétől Jósa leánytól fia Tamás, ki mindenét elpazarlá.

5. János katona volt. Háromszor házasodott. Első neje: Pottornyay Teréz, második Pongrácz Anna, harmadik Szirmay Anna. Ezektől gyermekei: Miklós Podhorszky Ágnes férje, Miksa és Gedeon.

I. Mihálynak (XV. táblán) nejétől Drabeczky Margittól hat fia volt: Miklós, ki unokájában kihalt, Fridrik bajmóczi praefec-

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 314.

[2]) Lásd életrajzát L. Advocat hist. lexic. V. 610. — 614.

[3]) Magyar irók, életrajz gyüjt. I. 258. l.

tusnak iratik, fiaiban János és Oktaviánban kihalt, és Gáspár szinte kihalt, II Mihály, kiről alább; György és János. E két utóbbi közül

Györgynek fia Rafáel volt. Ennek agán az utolsó nemzedékek Torna—Abaúj megyében laktak. Név szerint Ferencz Komjáthon, ennek testvére János pap, Györgynek Barna Máriától fiai Ráfael, Antal és Márk, (elmebeteg).

János ágán Ferencz a pozsonyi kamaránál tanácsos, ennek fiai Ádám, Imre és Athanász, ki a margitai kir. harminczad hivatalnál 1760-ban irnok volt. Ferencz tanácsos testvérének Imrének fia József kamarai tiszt 1760-ban- testvére Bernát kapitány volt.

II. Mihálynak neje volt Nedeczky Erzsébet. Ettől fiai Mihály magtalan, Kristóf, ki némely táblázatok szerint abaúji alispán, és nejétől Bohus Zsófiától fiai János és Ferencz voltak, és András, a kinek nejétől Vály Erzsétől (vagy Perényi Zsófiától) [1]) gyermekei maradtak: Erzsébet Majthényi Miklósné, Mária Apponyi Lászlóné, és András, kinek életkora 1665—1720. évek közé esik. Ennek hitvese volt bellusi Baros Éva, a kitől született fia József és leánya Veronika Ordódy Jánosné (1746).

Nevezett József (1728. 1798.) nejével sóvári Kéllió Anna Máriával két gyermeknek lőn atyjává, ezek következők úgymint: A Mária Turosányi Imréné, Borbála Ordódy Károlyné, Márta Baros Ignáczné, Magda és Franczisk a leányok, és József és Ádám fiúk, mely utóbbiak által egy terjedelmes, leginkább Hont és Trencsin megyében székelő ágazatnak (XVI. XVII. táblázaton) lett alapitójává.

Lássuk előbb az ifjabb ágát, mely Ádámtól ered.

Ádámnak, ki Hont megyében 1807-ben halt meg, nejétől Gál Teréziától gyermekei következők:

1. Peregrin lakott Déménden, 1827-ben Hont vármegye fő útibiztosa volt. Meghalt 1837. mart. 3-án. Nejétől Simonyi Juliannától a táblázaton látható négy gyermeke maradt, kik közül két fia Zsigmond (1847-ben honti rendsz. esküdt) már mint nős 1855-ben, Kálmán 1853. nov. 21-én meghaltak.

2. Joachim Hont vármegyének 1827-ben főszolgabírája volt.

[1]) Némely táblázaton nejéül Perényi Zsófiát olvasom. De egy leghitelesebbnek látszó genealogia, mely a liptói osztatlan birtok osztály kulcsára szolgált, csak Vály Erzsébetet mutatja; az okból — úgy hiszem — Perényi Erzse más valamely P. András neje lehetett.

Meghalt Pesten 1831-ben. Nejétől Fogarassy Máriától hét gyermeke maradt, kik közűl Mórioz honvéd főhadnagy volt, László magy. testőr, utóbb honvéd kapitány, végre őrnagy, résztvett Buda ostromában is. Lakik Mecklenburgban. György volt honvéd tiszt, ki érdemrendet is nyert. Meghalt 1852-ben.

3. Borbála Stummer Ignáczné, mhalt 1829-ben.

Az idősb ágazat Józseftól ered (lásd XVII. táblán). Ezen József Trencsin vármegye főszolgabirája és kir. udvarnok volt. Meghalt 1822-ben. Felesége Ugronovich Julianna (mh. 1813) a kitől kilencz gyermeke maradt, mint következnek:

1. István Hont megyében volt táblabiró, és a pesti országos összeirási küldöttség tagja. Meghalt Pesten 1832-ben. Kétszer nősült. Első neje Missics Polexina, kitől csak Valburga leánya († 1854.) Fogarassy Sándorné maradt. Második neje Okolicsányi Klára, kitől hét gyermeke maradt: a) Gyula († 1861. Hont megyében volt alügyész. 1849-ben főbiró. Nejétől Wagner Rózától gyermeke nem maradt. b) Lajos Hont megyénél kezdé hivatalos pályályát, előbb rendszerinti esküdt, 1843-ban alszolgabiró, 1848-ban tiszt. főjegyző; innen 1848-ban pénzügyi titkár, 1853—1859-ig jószág igazgató Biharban; 1861-ben Hont megye választott első főjegyzője. 1840-dik óta a szép irodalom is több dolgozatot mutat fel tőle. Többi közt, költeményei és novellái 1846-ban jelentek meg önállóan. A politikai téren 1848-előtt mint a Pestihirlapnak rendes honti levelezője is működött stb. Lakik Túron saját birtokán. Nejétől Nedeczky Emmától a táblázaton látható öt gyermeke született. — c) Anna szül. 1817-ben, az irodalmi térre hozta nevét. — d) Szidonia szül. 1819. Grünwald Sándor cs. kir. alezredes neje. — e) István szül. 1821. a tullni cs. katonai növeldében tanult, utóbb huszár főhadnagy volt, innen 1848-ban a forradalmi m. hadsereghez kapitánynak neveztetett, s mind végig Görgey hadseregében főleg Nagy Sándor hadtestében szolgált, mint táborkari tiszt. A forradalom végével mint őrnagy az aradi cs. kir. hadi törvényszék által halálra, kegyelem útján pedig 10 évi várfogságra itéltetett, melyből kegyelem útján 3 év multával megszabadúlt. Nejétől Pákozdy Rózától két gyermeke van. — f) Sándor szül. 1824-ben cs. kir. huszár őrnagy és egy porosz rend tulajdonosa. — g) Mária szül. 1825. Lipthay Frigyes neje.

2) Jusztin Trencsin vármegye táblabirája, és az országos ösz-

[1]) L. életrajzát Magyar Irók I. 370. és Jelenkor, ismerettár 432. l.

szeírási küldöttség tagja, meghalt 1856-ban. Nejétől Fogarassy Jozéfától gyermekei közűl Sándor volt cs. kir. tengerészeti hadnagy, mhalt ifjan Velenczében 1850-ben. Guidó előbb cs. kir katona, utóbb haza ment, majd $184^{8}/_{9}$-ben guerilla-kapitány a felsővidéken. A forradalom végével Amerikába menekült, hol Cubában is lakott, legutóbb — a mennyire tudható — Venezuelaban időzött. Lajos volt honvéd tiszt, és 1861-ben Trencsin megyei Zsolna kerületből országgyülési képviselő. Lakik Kő-Porubán. Miklós volt honvéd, kinek nejétől báró Bakonyi Ilkától a táblán látható Béla fia van.

3. János volt cs. kir. alezredes, mhalt 1840-ben.

4. Gáspár szül. Trencsin megyében Bánfalván 1795. jan. 12. Trencsin megyének al-, utóbb 1832-től főszolgabírája 1842-ig, az $184^{3}/_{44}$. évi országgyülésen követe; 1849-ben császári biztos, utóbb országos cs. kir. törvényszéki elnök. Nőül vette 1844-ben testvérének Vinczének özvegyét, Jankovich Máriát, ki 1859-ben meghalt.

5. Vincze 1829-ben Trencsin vármegye aljegyzője, utóbb táblabíró. Meghalt 1844-ben. Nejétől Jankovich Máriától két fia maradt: Gejza és Andor.

6. Jozéfa, báró Szobeck Károlyné, meghalt 1842-ben magtalanúl.

7. Juliánna meghalt 1847-ben.

8. Zsófia meghalt 1860-ban és

9 Franczíska báró Pongrácz Lajosné, meghalt 1842-ben.

Következik I. Máténak második házasságából (Palugyai Ilonátul) született fia János, a kinek utódai a XVIII. és XIX. táblán láthatók.

Nevezett Jánosnak feleségétől Dávid Katától gyermekei voltak: 1. III. Mátyás, ki fiában Péterben kihalt, 2 János, és 3. Dániel szintén kihaltak; 4. Ilona Abaffy Zsigmondné, s végre 5. András, ki 1640. táján élt és feleségétől Pottornyay Erzsébettől következő öt gyermeket nemzett: Andrást, Mártont, Dánielt, IV. Mátyást és Pált. Ezek közűl András és Pál magnélkül tűntek el. A többi három külön, külön ágat alapitottak. És pedig

IV. Mátyás, ki 1664 — 1692. év közben élt és Liptó vármegyének alispánja volt, nejétől Szent-Iványi Judittól három fiút hagyott hátra: Mátyást, ki kihalt, Jánost, ki László fiában végezte ágazatát és Andrást, ki Liptó vármegyének követe volt 1729.[1])

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 198.

majd itélőmester, s végre alnádor [1]) tán 1750-ben. Nejétől Okolicsányi Katától egyetlen leánya Éva báró Péterffy János neje volt.

Márton Erdélybe szakadt, hol Cserényi özvegyét sepsi Szent-Iványi Annát vette nőül, ez neki hagyományozta Kudut 1669-ben. Második neje Ugray Kata volt. Lakott Dézs vedéken. [2]) Fia kettő maradt: György és András. Amaz ifjabb korában Rákóczy híve s egyik irodai titkára, [3]) 1711-ben Erdély részéről a szatmári békét aláírta. Utóbb nem csak a Rákóczyak javaiból nyert részesitést [4]) hanem az erdélyi udvari kanczelláriánál tanácsos és 1730-ban báró lett; azonban Keresztúry Krisztina nevű nejétől csak egy leánya Krisztina Vay Ádamné maradván, az általa szerzett báróság tovább nem terjedt. György bárónak testvére

András felesége Vas Kata által ágát, a tulajdonképeni erdélyi ágat máig leterjeszté, mint azt a táblázat mutatja.

Andrásnak és Mártonnak testvére az említett Dániel (1664—1700.) szintén egy ágat alapitott (lásd XIX. táblán). Nejétől Kiszely Zsófiától négy gyermeket hagyott maga után, Jánost, ki János fiában halt ki, Lászlót, Ferenczet, és Gáspárt az esztergami kanonokot [5]) (1760—1766).

Lászlónak fiai voltak György, László és Gáspár. Ezek közűl László 1770-ban Hont vármegye alispánja volt, utóbb 1788—1789-ben kir. tan. és a tiszántúli ker. tábla elnöke. Neje Taby Antonia. Gyermekei nem maradtak.

Ferencz liptói alispán volt. Nejétől Szent-Iványi Erzsébettől fiai Dániel és Antal. Amaz kihalt. Antal már 1787-ben a beszterczei kamarai igazgatóságnál segéd, ülnöki czímmel, és kir. udvarnok; a következő évben valóságos ülnök. Felesége Mágócsy Ágnes volt. Ettől hat fia született: Antal, János, Ferencz, Ignácz, Elek és Alajos. Ezek közűl.

János és Ignácz gyermektelenűl múltak ki; Ferencznek Szeldmajer leánytól fia Sebestyén 1860-ban Kassán cs. kir. törvényszéki ülnök volt.

Eleknek, ki mint nyugalm. huszár kapitány Lembergben halt meg, fiai Károly nyug. főhadnagy, Antal volt dragonyos, utóbb

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 314. Az I. k. 178. lapján sajtó hibából Ádám áll.
[2]) Kővári l. Erdély nev. csal. 207.
[3]) II. Rákócsy Fer. stb. eredeti leveleik. Pest 1861. 72. l.
[4]) Kővári id. h. 207.
[5]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 167.

cs. kir. szolgabirói segéd, és Ferencz, ki honvéd őrnagy volt, lakik Eperjesen. Első neje Pichler Teréz, a második Kurfély Georgina.

Alajos és Antal házasságaik mindezekuél családterjesztőbbek.

Antalnak Szent-Iványi Katától hét gyermeke született, következők:

1. Péter Liptó vármegyének főügyésze 1837-ig, közben az 1836. évi országgyülésen követ, 1837. évtől a drégely-palánki primatialis uradalom főügyésze, meghalt 1851-ben. Nejétől Kubínyi Jozéfától két leánya és két fia maradt, Manó 1847-ben Hont megye rendszerinti esküdtje, nejétől Missicz Luizától két gyermeknek atyja; Péter volt honvéd; utóbb cs. kir. megyei irodában alkalmazva, lakik Mikolán.

2. Adolf aranyos-maróthi plébános és alperes, meghalt.

3. Kázmér Komárom megyében volt cs. kir. főszbiró. Nejétől Pongrácz Klárától öt gyermek atyja.

4. Emil lak. Liptóban Andrásfalván, a család igazgatója, 1861. Liptó vármegye vál. törv. széki ülnöke. Fia Emil ugyan akkor pénztárnok.

5. Klára Pongrácz Imréné. 6. Anna Baloghné, és 7. Farkas, (ki meghalt).

Alajos lak. szintén Andrásfalván. Neje bethlenfalvi Borló Kata, kivel 29 évig élt, és kitől 15 gyermeke született, ezekből négy elhalt, a 11 él; a mint következnek:

1. Arnold, 1848-ben mint nemzetőri kapitány vett részt a schwechati ütközetben. Lakik Gömör megyei Tamásfalván. Nejétől Zathureczky Saroltától egyetlen fia Gábor, mint tanuló 1857. meghalt.

2 Auguszt negyedi plébános Nyitra megyében.

3. Bonaventura (= Bonó) 1848 előtt Liptó vármegyei levéltárnok. Jelenleg Heves megyében Gyöngyös-Halásziban birtokos. Nejétől Pongrácz Xavériától négy gyermeke van.

4. Bálint Torna megyének volt főszolgabírája. Lakik Komjáthon.

5. Erneszt kir. kamarai hegyi biztos, lakik Kassán. Neje Rezelly Hermina.

6. Kornél 1848—49-ben önkénytes vadász, részt vett több nevezetes csatában. Lak. Andrásfalván. Liptó megyének 1861-ben volt adószedője; és a család pénztárnoka.

7. Lázár 1848—49-ben honvéd, fokozatosan főhadnagyságig

emelkedve. 1849-ben a komáromi kapitulansok közé jutott, 1856-tól cs. kir. hivatalnok, tollnokságig emelkedve, 1860. évi dec. 28-án Zólyom megye választott felsőjárási, utóbb központi főszolgabírája; az 1861. évi új szervezetkor ismét az alsó járásban lőn főszolgabíró. Lak. N.-Szalatnyán. Neje Turcsányi Lilla, ettől fiok Zoltán.

8. Szidonia. 9. Paulina. 10. Karolina. 11. Luiza Porubszky Sámuel özvegye.

Végre — mielőtt leirásunkat befejeznők — szükséges még némely függőben maradt összeköttetési viszonyokat fejtegetni. A dengeleghi Pongráczok—daczára annak, hogy a mult századi s egyéb családoknál is dívott szokás szerint, a család genealogistái által egy eredetű és vérségűeknek igényeltettek, sőt eme — a család utóbbi nemzedékei által jóhiszeműleg öröklött vélemény, (vagy hit) odáig terjedt, hogy az a grófi ág diplomáiba is bejutott, és ottan a dengeleghi Pongráczok mint a szentmiklósi család ősei szerepeltetnek, daczára mindezeknek, a már most is nagyobb mérvben nyilványosságra hozott oklevelek alapján hátározottan állítható, hogy külön eredetű családot képeznek, mint erről alább a dengeleghi Pongrácz család czikk bővebb felvilágositást nyujthat.

De a dengeleghi P. család ágon kivűl is vannak még némely függőben hagyott, eligazítandó kérdeseink. Ilyenek:

Több családfán eléfordúl a II. táblán álló I. Gáspárnak fiai között Fridrik is, [1]) kiről további és okleveles adatok nem szólnak. E Fridrik, ki 1575-ben mint a szatmári várőrség hadnagya Békési zászlója alá szegődött, [2]) Szirmay A. szerint a szent-miklósi Pongrácz család ivadéka volt; mert a nevezett író írja, hogy szent-miklósi Pongrácz Frigyes 1588-ban Szatmár megyében a kidei puszta egy részére adományt nyert. [3]) Azonban valamint a családfák szerint e Fridrik magtalanúl elhunytnak jelöltetik, úgy a kornál fogva is különböző személy volt, azon szintén szent-miklósi Pongrácz II. Fridriktől, ki a XV. táblán álló I. Mihálynak fia volt, és nejétől Helt Margittól két fiat hagyot. Oktaviánt, ki Márton fiában halt ki, és Jánost, ki Klobusiczky Ilonától nemzett két leányában: Erzsébet Szent-Iványi Mihálynéban, és Mária Nozdroviczky Pálnéban végezte be ágazatát.

Szintén Szirmay szerint szent-miklósi Pongrácz Gáspár, kit

[1]) Kinek néhol feleségeül Pekry Krisztina iratik.
[2]) Bethlen Wolph. II. 295. utánna Budai F. is lex.
[3]) Szirmay Szatmár vármegye II. 30.

(mindent összevetve), csak a II. táblán álló I. Gáspárral, (vagy ha ebben csalódnánk) a XV. táblán I. Mihálynak fiával Gáspárral lehetne azonosnak tartanunk, 1592-ben Sándorfaluban, Angyaloson, (Szatmár megyei helységekben) nyert királyi adományban részbirtokot. [1]) Azonban a most Szatmár megyében élő P. család ág nem ezen Gáspártól és Fridriktől származik, mint följebb láttuk.

Legvégül Szirmay szerint, még ugyancsak a XV. században Pongrácz Zsigmond is, (ennek már előnevét nem írja Szirmay) nyert 1577-ben Szatmár megyei Cseke, Kis-Szekeres, Kölcse, és Milota helységekben társával Kubínyi Lászlóval birtokrészeket, [2]) de e Zsigmondot már én nem merem a sz.-miklósi Pongrácz család tagjai közé sorozni, annál is inkább, mivel egy Pongrácz Zsigmond ezen korban a nagymihályi Pongráczok között is élt, (mint látni fogjuk) kivel valószínűbb ugyanazonossága.

Ezekből áll a szentmiklósi és óvári Pongrácz család leszármazási kimutatása, bizonyosan nem teljesen, hanem csak úgy, a mint azt elegendő adatok hiányában összeállítani lehetett, és pedig főleg a többfelé szakadt ágazatok ujabbi nemzedékeit illetőleg a család egyik tisztelt tagjának fáradhatlan nyomozásai folytán; [3]) melynél fogva — ha mi mégis kimaradt — csak a kimaradottak részvétlenségének róható fel.

A család czímere. — mint itt a metszvény is ábrázolja, — a paizs udvarában kiterjesztett szárnyakkal kétfejü sas, melynek testét kétfelé vágja egy, a paizs aljáról felnyúló gúla alakú udvar, melyben arany koronából egy kürtszarv, és vele átellenben egy pánczélos kar nyúlik ki, fölötte csillag ragyog.

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 116. 126.

[2]) Ugyan ott 239. 244. 256. 260

[3]) Hont megyei F.-Túron lakó Pongrácz Lajos úr volt szíves, valóban lankadatlan szorgalommal vitt levelezés folytán a sokfelé ágazott nemzetség ágak ujabb nemzetségeiről az adatok egy nagy részét összegyüjteni, mely által úgy az összes család, valamint a tudomány érdekében tett buzgó fáradozásaiért ezennel köszönetemet nyilvánítom.

(Ez az ősi czímer). A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között pánczélos kar könyökül kivont kardot tartva. A sisak takaró foszladék mindkét oldalról metszvényünk szerint arany kék, ugyan ezen ábra szerint a sas kék udvarban, az ősi czímer ezüst udvarban van [1].

Pongrácz család. (Dengeleghi †). A dengeleghi Pongrácz család a Hunyadiak korában tünt fel, ebben virágzott s ennek végével elenyészett. Ez azt mutatja, hogy ama királyi házzal volt vérsége, az emelte fel, s azzal együtt hanyatlott le is. A szentmiklósi Pongrácz családdal nem volt semmi vérségben, [2] mint azt az alább következő adatok bizonyítják. Eredetét azonban még biztosan meg nem alapithatom, minek oka főleg még mind eddig elégtelen okmánytári kiadásaink szűkében alapszik. Az történelmi tény, hogy a dengeleghi Pongrácz család Szatmár megyei Dengelegh helységből származik; csak azt nem bírom okmányosan igazolni, valjon számazik-e egyszersmind a nagy-mihályi Pongrácz családból? es igy a Kaplon nemből, melynek szintén nagyobb részben Szatmár volt bölcsője. Némi okok ezt is hagyják következtetni, de ezt most nem vitatom. Szóljunk rólok csak úgy, mint dengeleghi Pongrácz-okról. Ama utóbbi következtetést majd a nagy-mihályi Pongrácz család tárgyalásánál említem meg.

Szirmay írja [3]) Dengeleg helység leírásában, „hogy régenten a Dengelegi jeles nemzetség birta, melytől vette nevezetét, és most is az Ér pataka mellett a falu végén régi kastélyának romladékai látszanak."

Ugyan ezen írónk Vezend helység leírásában egy 1327. évi

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 312. lapja szerint a kétfejü sas, vörös udvarban áll. — A rokon családok — mint a Szent-Iványiaknál az ősi czímer, (a koronából kiálló kürt szarv és kar) kék udvarban látható.

[2]) Badarság az, minden hasonnevű családot egy közös törzsből eredettnek hinni, főleg pedig oly családoknál, melyeknek vezeték nevök (mint például: Pongrácz; Balás; Mátyás; Pál; Pállffy stb. kereszt nevekből származtak). Többféle — egymástól különböző ivadékoknál lehetett, sőt volt is számtalan hason keresztnevű férfiú, akinek nevét később az utódok családnevül vették fel, kivált ha az a család kitűnőbb embere, vagy neve mint ritkább, jó különböztetésül szolgált. Láttuk ezt a szent miklósi Pongrácz családnál. Látni fogjuk ezt a Kaplon nemből eredt nagy-mihályi Pongrácz, valamint a dengeleghi Pongrácz családnál, hol a kereszt név, melyet egy, (néha több) családtag viselt, adott a családnak nevet.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 31.

oklevél kivonatát közli, mely szerint azon perben, melyet Eőry István mester kir. udvari jegyző és testvére Pál a Kaplon nembeli György, Eudusnak fia, és Zongának nevezett Péter ellen az ország bírája Sándorelőtt Vezend helység adományos kérdésében folytatott, a többi közt mint szomszédságban lakó birtokos Dengeleghi Pongrácz fia is esküvel tanuskodott.[1]) Ime tehát már 1327-ben a Dengeleghy családban élt egy Pongrácz nevezetű!

Hanem erről még győzőbb adat fekszik előttem, Báthori István országbírónak egy 1589-ben kelt átíró ítélet levele eredetiben,[2]) mely szerint 1415. a váradi káptalan előtt Irényi Tamás fiai nevében is Szatmar megyei ősi Irény helységben némely épület nélküli házhelyeit, a melyek Vezend, Petry és Dengeleg[3]) szomszédságában fekszenek Zsigmondnak, Lászlónak és Kelemennek a Bertalan fiainak, nem különben Györgynek a László fiának, Dengeleghi Pongrácz unokájának zálogba adja a kiváltásig. Az oklevél szerint: „Sigismundo, Ladislav, Clementi filiis Bartholemaei, nec non Georgio filio Ladislai, filii Pongracii de praefata Dengelegh."

Ime tehát a Dengeleghi családból már 1327-ben látunk kiválni egy Pongráczot,[4]) a kire a család 1415-ben harmad ízen is mint ismert családfőre hívatkozik, mint kiről t. i. a család más egyéb családoktól megkülönböztethető. E körülmény aztán még inkább megfejti ama gyakran előfordult szokást is, miért igyekeztek a családok az ily kitűnő tagjok nevéről az utóbbi ivadékok egyikét elkereszteltetni, mintegy megörökíteni akarván annak emlékét, és öntudatlanul is arra

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 35—36.

[2]) Az irínyi Irínyi család egyik t. t. tagjának szíves közléséből.

[3]) Az okmány szavai: quaedam loca sessionalia in portione sua possessionaria in praedicta possessione Irén in Comitatu Zathmariensi existenti habita aedificiis destituta videlicet . . . . . de possessione Vezend ad possessionem . . . . . ducente, a parte meridionali seu alvei Érvize nominati intra . . . . . terras arabiles et usuales in terris ejusdem possessionis Irén intra girum et limitationes infrascriptas exeun. videlicet . . . . . a loco Kettősshalom nominato eundo versus rubetum . . . . . juxta viam, quae de praedicta possessione Iren, versus possessionem Petry procederet existen. et in eadem via versus predictam possessionem Petry usque huc quoad metas ejusdem possessionis Irén pervineretur, et de eadem meta versus occidentem ad tres metas terreas in conjunctione duarum viarum existen. eundo, quarum una Petri, altera Irén et tertia Dengelegh possessiones etc.

[4]) Tehát e Pongrácz (1327.) korban is meghaladta a szent-miklósi Pongrácz családban élő legelső Pongráczot, ki 1363-ban nyert Sz.-Miklósra adományt. Lásd itt 403. 403. lapokat.

készítvén el a jövendőt, hogy a család ezen kiválóbb tagjáról az egész családot, vagy legalább annak egyik ágát állandó vezetéknévvel lássák el. A Dengeleghy családnál is az történt, az egyik ág mind végig (kihalásáig) meg tartá a nevét, (*lásd Dengeleghy család*) a másik a Pongrácz nevet vette fel; hogyan s miképen? mindjárt látni fogjuk.

A Dengeleghi családnak egyik tagja, (valószinűleg az 1415-ben zálogszerző Györgynek fia) ős atyja nevére a keresztségben ismét Pongrácz nevet kapott, melynél fogva ő egyszerűen Dengeleghy Pongrácznak (Pangracius de Dengelegh) neveztetett, E Pongrácz az, ki hadi szolgálatai, de még inkább szerencsés házassága által megalapitá jövőjét, elvevén nőül Hunyadi János kormányzó édes anyjának Marsinay Erzsébetnek második férjétől Csolnokosi Jariszlótól született leányát Csolnokosi Klárát.[1]) E viszonynál fogva emelkedett ő érdemei mellett bizonyosan nagyobb méltóságra is; már 1439-ben Erdély egyik alvajdája volt;[2]) Ugyan az volt 1444-ben is.[3]) Bizonyos pedig okiratilag az is, hogy 1456-ban nem élt[4]) hanem csak özvegye Klára és ettől született fiai László, János, és András éltek, kik az említett 1456. évben apr. 4-én V. László királytól nagy bátyjokkal Hunyadi Jánossal és nevezett özvegy anyjok-

[1]) Teleky Hunyadiak kora I. köt. 63. lap. és e szerint a Hunyadiakkal összeköttetése így áll:

Marsinay Erzse
(1. férje Hunyady Vojk,
2. Csolnokosy Jariszló)

1-től	2-től
1-től Hunyadi János m. orsz. kormányzó (Szilágyi Erzse)	2-től Csolnokosi Klára stb. (Dengeleghi Pongrácz alvajda 1439 1444.)
H. Mátyás magyar király.	

[2]) Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 72. lap. oklevél záradékában.

[3]) Kovachich monumenta Legisl. veteris Segm. monum. II. p. 30. L. Teleki id. m. I. köt. 377. l.

[4]) Teleki, Hunyadiak kora X. 495. oklevél. Ez is világos tanuság, hogy ő nem lehetett egy személy szent-miklósi Pongráczczal, a ki mint a maga helyén láttuk, még 1459-ben Mátyás király megválasztatása után is élt. Ez mindég Pancratius de Sz.-Miklós, (néha de Berench, Bonfinnel lyptoviensis neveztetett), amaz pedig állandóan és egyedül csak „Pancratius de Dengelegh“ nevet viselt.

kal együtt, a már előbb is közösen birt Kolos és Torda vármegyében Létha vára és hozzá tartozó Létha, Szent-László, Kis-Fenes, Hosdáth, Barbathfalva, Asszonyfalva, Felső, Alsó-Füle, Egres, Hagymás, Kék-Bik, Szentkirály, Monyoróság, Swthmeg, és Rakos helységbeli birtokaikra királyi adományt a kolos-monostori konventhez idézett iktató parancscsal nyertek. [1]) E három fiú testvér atyjoktól már a Pongrácz nevet családnévül vette fel, igy találjuk már oklevélben 1461-ben.

A három testvér közűl Lászlónak életéről nincs több adatunk.

János 1461-ben már királyi fő tálnok mester volt [2]) 1462—1476-ig erdélyi vajda. [3]) Nem emlitve azon hadi érdemeit, melyeket főleg 1460-ban a törökön vívott győzelme, és 1467-ben a moldvai hadjáratban szerzett, [4]) 1462-ben sept. 8-án Mátyás királytól Szilágyi Mihály magvaszakadtán kapta adományban Csongrád megyében Szabadkát [5]) 1465-ben András testvérével együtt kapta Erdélyben Szászsebest tartozékaival együtt. [6]) Meghalt János véletlenül épen Mátyás királynak Beatrixxal tartott lakodalmán 1476-ban; és eltemettetett Gyulafejérvárott. [7]) Neje Erzsébet volt, micsoda családból, azt meg nem mondhatjuk. Gyermekei maradtak Mátyás, Kata Ujlaky Lőrinczné, [8]) és Zsuzsa Szlopnai máskép Oroszlankeői Menyhértné. Mátyásról alább.

András, János vajdának testvére, 1464-ben főpohárnok mester, 1495-ben együtt nyerte nevezett testvérével Szászsebest és tartozékait, és Magyarország felső részeinek kapitánya, Trencsin vármegyének főispánja volt. [9]) Róla eddig egyéb családtörténeti adatot nem ismerek.

Mátyás 1489-ben jegyzette el nőül Frangepán Bernátnak arragoniai Luizától született leányát Frangepán Mária Magdolnát,

---

[1]) Az oklevél Teleky, Hunyadiak kora X. 495. lapon.

[2]) Teleki id. m. XI. köt. 7.

[3]) Benkő Transilv. general. I. 172—183. Engel, Gesch. III. 281. Teleki XI. 25.

[4]) Bonfin A. dec. III. libro. 10. p. 541. Timon, Epitome 77. 79. Hauer Siebenbürgen 212.

[5]) Katona Hist. critica XIV. p. 731. az oklevél.

[6]) Teleki id. XI. köt. 115. lapjain az adománylevél.

[7]) Martio Galeot. L, Schwandtner Scriptores rerum hung. II.

[8]) Istvánffy Hist. libro III. p. 23.

[9]) Teleki id. m. III. 394. lapon a jegyzés.

melyet Mátyás király oklevélben megerősített. [1]) Mátyás 1498-ban a zászlós (banderiatus) urak közt említetik. [2]) Mátyás korán elhalhatott, mert 1501-ban már mint magvaszakadtnak birtokait II. Ulászló király az oppelni herczegségért kárpótlásúl Corvin Jánosnak adományozta. [3]) Benne fiágon kihalt a dengeleghi Pongrácz család.

Pongrácz család. (Nagy-mihályi. †) A nagy-mihályi Pongrácz család a nagy-mihályi Bánffy, Eördögh Eödönffy, Vinnai, Tibay kihalt és gróf Sztáray most is élő családdal egyetemben oklevelek tanusága szerint a Kaplon neméből eredt. Első tudható törzse J a k ó [4]) 1249-ben, kinek neje Zoboszlói Péternek leánya K a t a l i n, ettől eredtek a följebbi családok. Két nemzékrend fekszik előttem Jakó ivadékáról, az egyik a tudós genealog Wagner Gyüjteményéből [5]), a másik Draveczky Lászlónak fölperessége alatt gróf Sztáray Imre ellen a kir. kuria előtt folyt peréből 1779-ben hitelesen kiirt nemzékrend. Amaz néhány oklevél adataival összehasonlítás miatt valóbbnak tetszik, emez kevesbbé, mivel pedig némileg egymástól különböznek és elegendő adatok hiányában egyiknek a másik feletti teljes hitelesb voltát meg nem határozhatom, jónak vélem itt mindkettőt közleni, legalább a Pongrácz családra vonatkozó ágazattal egészen.

Wagner szerint a leszármazás következő:

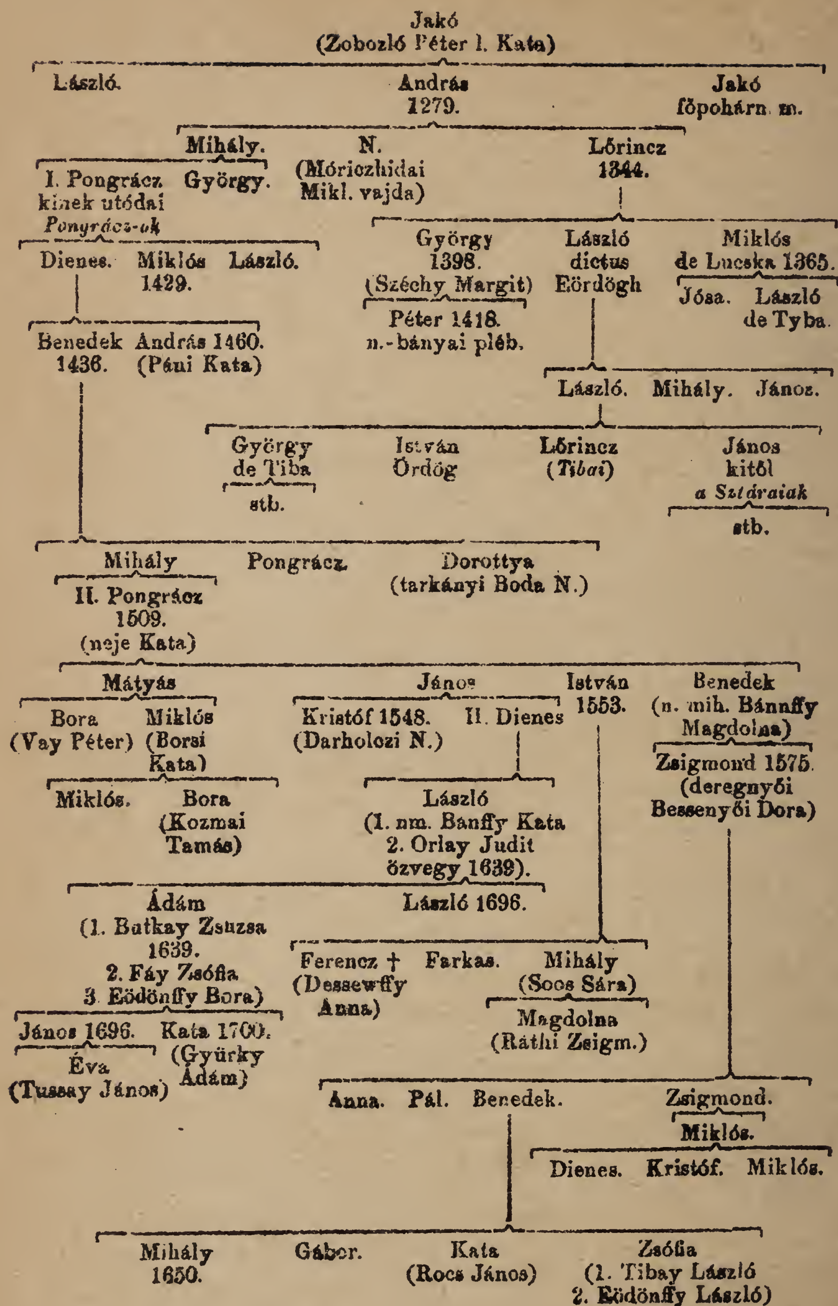
[1]) Az oklevél olvasható Mss. B. tomo V. pag. 103. hol Mátyásnak atyja néhai dengeleghi Pongrácz János vajda és anyja E r z é b e t is megemlíttetnek.

[2]) 1498. évi 22. törv. czik.

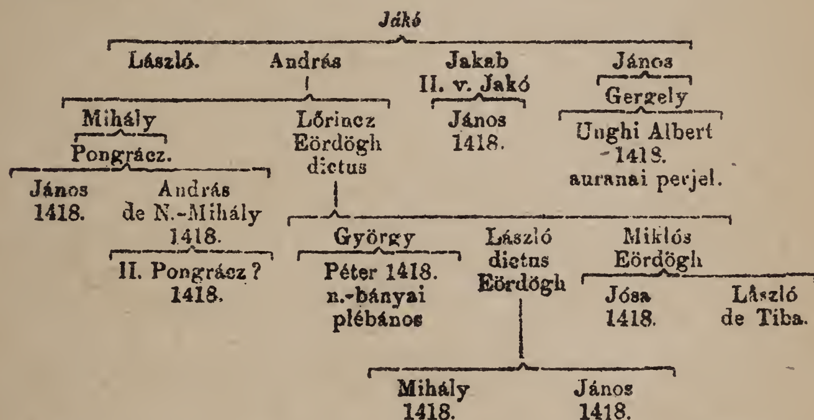
[3]) Engel Gesch. III. 2. Abth. 110. l. és Szalay Magyarország története III. 436.

[4]) Első rangú történet irónknál is látjuk a tévedést, mely szeriut a gróf Sztárayakat a Németországból bejött wasserburgi Venczellin utódainak írják közösen a Niczky családdal. Igaz, hogy Venczellintől a Dunántúl megtelepült J a a k nem (genus Jaak) eredt s ebből a Niczkyek stb. De a Sztárayak nem eredtek; hanem egy J a k ó nevezetű férfiútól, a ki a Tiszavidékén települt Kaplony magyar genus ivadéka. Lehet, hogy a J a a k (genus) és J a k ó férfi név szülte e tévedést, mely ez ideig után íratott a történetírók által, s a családokat magukat is megzavarta.

[5]) Tabellae geneal. Mss. tab. XLVI.

Jakó
(Zobozló Péter l. Kata)
László.
András
1279.
Jakó
főpohárn. m.
Mihály.
N.
(Móriczhidai
Mikl. vajda)
Lőrincz
1344.
I. Pongrácz
kinek utódai
Pongrácz-ok
György.
Dienes.
Miklós
1429.
László.
György
1398.
(Széchy Margit)
László
dictus
Eördögh
Miklós
de Lucska 1365.
Jósa.
László
de Tyba.
Benedek
1436.
András 1460.
(Páni Kata)
Péter 1418.
n.-bányai pléb.
László.
Mihály.
János.
György
de Tiba
stb.
István
Ördög
Lőrincz
(Tibai)
János
kitől
a Sztáraiak
stb.
Mihály
Pongrácz.
Dorottya
(tarkányi Boda N.)
II. Pongrácz
1509.
(neje Kata)
Mátyás
János
István
1553.
Benedek
(n. mih. Bánffy
Magdolna)
Bora
(Vay Péter)
Miklós
(Borsi
Kata)
Kristóf 1548.
(Darholczi N.)
II. Dienes
Zsigmond 1575.
(deregnyői
Bessenýői Dora)
Miklós.
Bora
(Kozmai
Tamás)
László
(1. nm. Banffy Kata
2. Orlay Judit
özvegy 1639).
Ádám
(1. Batkay Zsuzsa
1639.
2. Fáy Zsófia
3. Eödönffy Bora)
László 1696.
Ferencz †
(Dessewffy
Anna)
Farkas.
Mihály
(Soos Sára)
Magdolna
(Ráthi Zsigm.)
János 1696.
Kata 1700.
(Gyürky
Ádám)
Éva
(Tussay János)
Anna.
Pál.
Benedek.
Zsigmond.
Miklós.
Dienes.
Kristóf.
Miklós.
Mihály
1650.
Gábor.
Kata
(Rocs János)
Zsófia
(1. Tibay László
2. Eödönffy László)

E családfán állók történetére nagyon kevés adatot hozhatunk fel. Zsigmond király 1418-ban kelt oklevelében Sztára, Nagy-Mihály s a többi birtokokat a következők részére erősítő meg, úgymint: szerzetes Unghi Albert auranai perjelnek, a ki Gergelynek, a ki Jánosnak, a ki Nagymihályi Jákónak fia volt; továbbá ő általa Jánosnak, Lászlónak, és Györgynek, nem különben Jánosnak a Jakab fiának, másik Jánosnak és Andrásnak, Pongrácz fiainak és Pongrácznak, Nagy-mihályi András fiának, továbbá tiszteletes Péter nagybányai plébános úrnak, a György fiának, Mihálynak és Jánosnak, az Eördöghnek nevezett László fiainak, Jósának, Eördögh Miklós fiának, Nagy-mihályi Eördeghnek nevezett Lőrincz unokájának, hasonlóan Lászlónak, Miklós fiának, Tibay Lőrincz unokájának. [1]) Ez okleveles kivonat meglehetős öszhangzásban áll a fentebbi táblázattal, sőt némiekben azt ki is bővíti; ugyan is ezen 1418-ban élt személyek nemzékrendje [2]) így áll.

Még egy 1439. évi oklevél némi kivonatát közli Szirmay, [3]) de ez inkább a nagy-mihályi ágbeliekről szólván, itt mellőzendő.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. historica pag. 24.

[2]) E táblázatról látjuk, hogy még Jakó fiának II. Jákónak is volt fia János, továbbá, hogy Pongrácznak is volt fia András, a Nagy-Mihályiak egyik törzse. — De nem bizonyos, hogy II. Pongrácz azon Andrásnak fia volt, a hová kérdésjellel téve áll.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. topogr. 80. lapján, hol ő ezen egész családágazat eredetét a Ják genussal zavarja össze, emlegetvén wasserburgi Wenczellint. — Wagnernél, a kitől táblázatunkat átvettük, annak czime ez: Tabella genealogica exstinctarum familiarum Pongrácz et Tibay de Nagy-Mihály, utriusque de genere Kaplon descendentis.

Azt látjuk, hogy a család egyelőre leginkább az ősi nagy-mihályi várbirtokról „de Nagy-Mihály“ neveztetett, csak az 1344 élt Mihálynak fia P o n g r á c z, kinek följebb említett fiai 1418-ban éltek, adott alkalmat családjának a P o n g r á c z nevezetre, mely utóbb csakugyan életbe lépett, s itt kell megemlítenem azon körülményt, mely valószínűvé teszi a dengeleghi Pongrácz családnak is e csa ádból kiágazását; ugyan is e Kaplonyi genus főleg Zemplin megyében s környékén, tehát Szatmár megyében is, hol vérséges oldalágából a Károlyiak, Csomaközyek, Vetéssyek tüntek fel, elterjedt; de valószínű az is, hogy épen azon Pongrácztól származtak, ki az 1418. évi oklevélben András fiának iratik. Azonban elhagyva a bizonytalan tért, sokkal érdekesebb adatok a nagy-mihályi Pongrácz családról a következők:

1558-ban nagy-mihályi Pongrácz J á n o s, testvéreivel B e n e d e k kel, és M á t y á s sal Zemplin megye előtt protestáltak Viczmándy Mátyás és Hosszúmezei Balás alispánságok ellen [1].

Z s i g m o n d, Zsigmondnak Bessenyei Dorottyátóli fia 1622-ben Zemplin megye alispánjává választatott, 1624. és 1627-ben pedig e hivatalban megerősíttetett [2].

Nem találjuk a családfán, a kiket már Wagner sem tudott oda helyezni, a következőket.

Pongrácz Z s u z s á n n á t, 1634-ben Hetei Zsigmondnét. [3])

Pongrácz M á r t o n t, kinek Boda Annától gyermekei B e n e d e k és D o r o t t y a Váncsodyné.

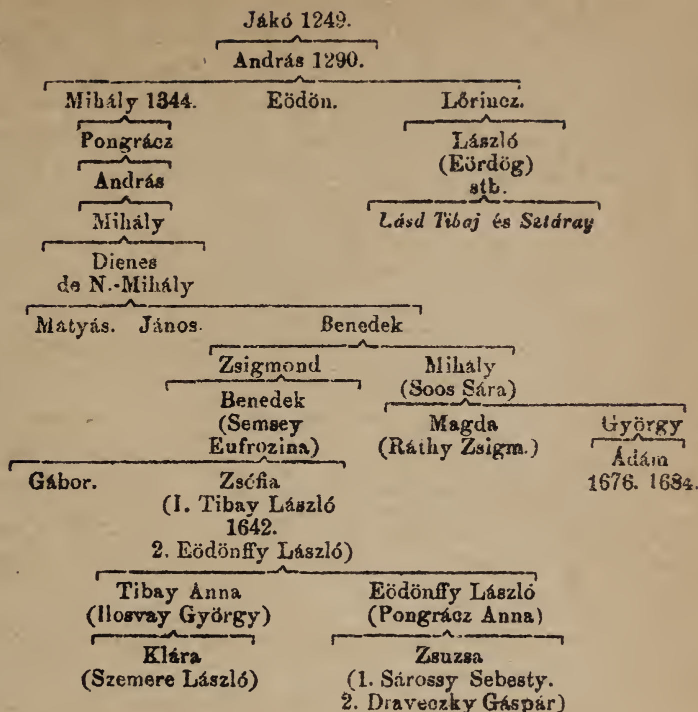
Továbbá I s t v á n t, ki 1676-ban Zemplin megyében az alispánságra volt kijelölve, [4]) s végre

A n d r á s t, ki 1702-ben Zemplin vármegye jegyzője volt [5]).

A mi már a nagy-mihályi Pongrácz családnak a kir. kuria előtti perben felmutatott származási tábláját illeti, mely az előttem hitelesebbnek látszó Wagnerétól némileg különbözik, az következő:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 72.
[2]) Ugyan ott 154. 159. 160.
[3]) Ugyan ott 243.
[4]) Ugyan ott 329.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 243.
[6]) Ugyan ott 329.

A család, a mint a följebbiekből látszik, — 1702-ben még élt, ezentúl nyomát nem leljük, a mult század eltemette.

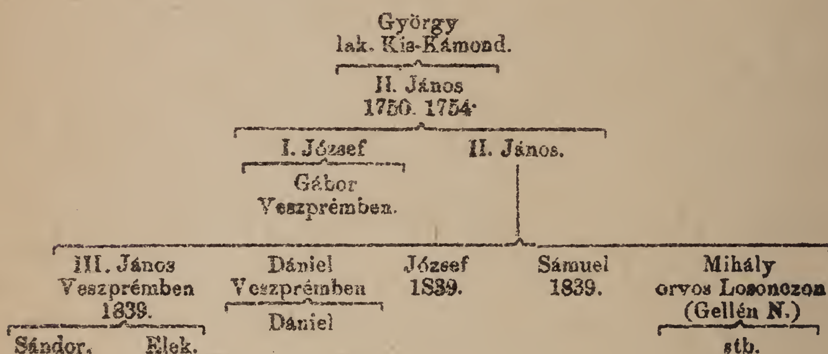
Pongrácz család. (Felső-őri) Vas vármegye azon régi családainak egyike, melyek már 1327-ben birták azon megyei Felső-Őr helységet birták, és utóbb, nevezetesen a XVI. Század végén már hatvanöt (*lásd Zámbó család*) külön nevezetű családra terjedve 1582-ben Rudolf királytól, valamint ismét 1610-ben febr. 16-án II. Mátyás királytól új adományt nyertek, melyben a többi közt a Pongrácz család is megneveztetik.

A felső-őri Pongrácz család is több megyében elterjedt, leginkább pedig a Dunántúl. Egyik ága, mely Kis-Kámondban lakott, Györgynek fia által Veszprém megyébe szakadt, hol Györgynek fia I. János Vas vármegyétől Szombathelyen 1750. febr. 2-án kiadott nemesi bizonyítványát Veszprém vármegyében 1754 april. 7-én hirdetteté ki.

Nevezett Jánosnak két fia maradt, II. János és I. József. Ennek fia Gábor, Veszprémben.

II. Jánosnak öt fia maradt, úgymint III. János, Veszprém megyei sebész orvos, Dániel, József, Sámuel Veszprémben, és Mihály orvostudor Nógrádban, Losonczon, kik 1839. jun. 14 Pest, aug. 22-én pedig Nógrád vármegyében hirdették ki nemességüket [1]).

Györgytől kezdve a leszármazás következő:

A család czímere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábával zöld pálma gallyat tartva a vért fölötti sisak koronájából szintén hasonló hasonló oroszlán emelkedik. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüst vörös [2]).

Pongrácz család. (Gyergyó-sz.-miklósi). A székelység között is van Pongrácz nevű nemes család, melyből gyergyó-szentmiklósi Pongrácz Ferencz 1815. körül csikszéki hivatalnok volt.

Ponith család. E néven fordúl elő Ponith Jakab 1286-ban, azonban a Ponith név utóbb más család névvé vált; Jakabot a lindvai Bánffycsalád tagjai között, melynek ivadéka volt, találhatjuk.

Ponner család. Ponner József 1794-ben I. Ferencz királytól nyert czímeres nemes levelet; czímere négyfelé osztott vért, az 1. és 4. arany udvarban kék oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva: a 2. és 3. vörös udvarban ezüst horgony áll, fölötte és alsó két hegyén arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján ezüst daru áll, felemelt első jobb lábával kövecset tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös [3]).

---

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1839. évi 1101. sz. alatt.

[2]) Burgstaller Collectio Insignium stb.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

Ponori család. (Ponori) Hunyad vármegyei nemes család. Nemességét a Török családdal együtt nyerte. A mult század végén István 1792-ben Hunyad vármegye országgyülési követe, 1794-ben főjegyzője. Ennek fiai közül Ignácz 1815-ben aljegyző, József kir. kincstári iktató, István szolgabíró 1849-ben.

A családfa a mult század végén élt Istvántól kezdve következő:

István
1792. követ.
(Váradi Róza)

Ignácz 1815. (Varsányi Róza)	Mária (Galaczi Buda Miklós)	József 1849.	Róza (Vadas István)	István szbíró 1849. (b. jenei Hegyesy Anna)
Gyula. Póli (f.-szilvási Balia Ignácz)	Ilka.			Sándor. Liza (Csulai Albert) Mária. Vilma. Jenő.

Poor család. Poor István és apúl testvére György Bécsben 1680. május 16-án kelt czímeres nemes levelet nyertek I. Leopold királytól és azt 1681-ben mart. 18-án Pozsonyban kihirdetteték. Ezek egyikének unokája Poor Márton 1767. jun. 12-én Pozsony vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát azon évi julius 29-én Veszprém vármegyében kihirdetteté.

Poor család. Ennek alapítója Poor János, ki 1751-ben M. Terézia Királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. Czímere a paizs vörös udvarában ágaskodó ezüst oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs közepén vízirányosan aranyfekete koczkás pólya vonúl keresztül, az oroszlánt mintegy derékon kettészelve. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany, a paizsbelihez hasonló ezüst oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék [1].

Poor scalád. (Napkori †) 1486-ban éltek közűlök Gergely, Imre és Márton [2].

Popovics calád. Egy csapat Popovics család él hazánkban, több közűlök megnemesítve. Törzseik nagyobbára görög ó hitű papok voltak, innen nevezeteik, mely annyit tesz, mint pap fi.

Popovics családot alapított Popovics György, ki 1751-ben M.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Budai F. Polg. Lex. III. 131.

Terézia király asszonytól megnemesíttetett. Czímere a vért kék udvarában lángot okádó három bomba, úgy hogy följebb kettő, alattok egy van. A paizs fölötti sisak koronájából két kék strucztoll között szintén egy égő bomba látható. Foszladék mindkát oldalról ezüst kék. [1])

Popovics család. Ennek alapitója Popovics János, ki 1751-ben szintén M. Teréziától nyerte czímeres nemes levelét. [2])

Czímere következő, a paizs egy ezüst folyam által két osztályra oszlik, a felső kék udvarban ékbe menő fehér szelemen, s azon három vörös csillag látszik, az alsó vörös osztályban arany markolatú meztelen pallós áll hegyével lefelé fordítva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leírthoz hasonló pallós látszik, jobbról kék, balról vörös strucztoll között. Foszladék jobbról ezüst kék, balról aranykék.

Popovits család. Alapítója Popovits Zvivko, ki szintén Mária Terézia királyasszony által 1751-ben emeltetett czímeres nemességre. Czímere következő, a paizs jobbról balra rézsutos vonallal két osztályra vágatott, a jobb oldali ezüst osztályban zöld téren pálmafa zöldel; a baloldali kék udvarban arany oroszlán ugró helyzetben látszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst zöld, balról arany kék. [3])

Popovics család. Popovics Illés 1792-ben I. Ferencz király által nemesítetett meg. Czímere négyfelé osztott vért; az 1. és 4. arany osztályban hármas zöld halom középsőjén páva áll kiterjesztett tollaival pompázva: a 2. és 3. kek osztályban zöld téren, fékről szabadult vörös kantáros fehér mén szaguld. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kard hegyén levágott török fejet tartva. Foszladék jobbról arany vörös, balról ezüst kék. [4])

Popovics család. Popovics János alapítá, ki 1792-ben szintén I. Ferencz királytól nyert czímeres nemes levelet.

Czímere először vízirányosan kétfelé, és a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban arany oroszlán, a baloldali kék udvarban ezüst egyszarvú ágaskodik, egymással szemben és az osztály elválasztó vonalánál álló aranykoronát tartják első lábaikkal. Az alsó ezüst udvarban zöld téren két pálmafa között fészkén pellikán ül, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján zöld dombon szintén fiait vérrel tápláló pellikán fészkel, két ol-

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Ugyan ott.

dalról elefánt ormányok között, melyek közűl a jobb oldali félig arany, félig vörös, a baloldali félig kék, félig ezüst, mindkettőből kifelé négy négy pálma ágacska nyúlik ki. Foszladék jobbról arany vörös, balról ezüst kék [1]).

Popovics család. Popovics Dienes 1797-ben budai görög szertartású püspök volt, a midőn fiaival együtt I. Ferencz királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere először vízirányosan kétfelé oszlik, a felső fekete udvarban hármas zöld halom közepsőjén arany kaptár áll, s a körül félkörben hét arany méh röpdes; az alsó osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, s jobb oldali kék udvarban zöld halmon fiait vérével tápláló pellikán részkel, a baloldali vörös udvart jobbról balra rézsutos fehér folyó vágja kétfelé, a pólyán kivont arany markolatú ezüst kard látszik, a polya két oldalán alúl fölül ezüst félhold (szarvával fölfelé) látható. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany kettős keresztet, a bal lábával ezüst kulcsot tartva, a koronából kiálló két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobb oldali félig arany, félig kék, a baloldali félig ezüst, félig kék, a jobb oldaliból vörös, a bal oldaliból kék zászló lobog. Foszladék jobbról arany fekete, a baloldali ezüst kék. [2])

Popovich család. A Mocsonyi családnak, melyről e munka VII. kötet 527. lapjain emlékeztünk, előbbi neve Popovich, vagyis Popovich másképp Mocsony. E néven Popovich másképp Mocsony Demeter 1798-ban I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét, s miután ez az említett helyen elmaradt, ide írjuk czímerét. Ez egy ötfelé osztott paizs, egy középen álló kisebb arany vérttel, melyben két keresztbe helyezett fekete horgony látszik, a nagy paizs 1. és 4. kék udvarában zöld hegy mögül a kelő nap látszik félig felemelkedve, és egy fönálló csillagot, mely föllegek között ragyog, mintegy megaranyozva; a 2. vörös udvarba balról föllegekből benyuló kékmezű, könyökben meghajlott kar bárdot tart, mely röpkénynyel van körűl folyva; 4-ik vörös udvarban zöld téren, melyen meztelen kard hever, tábori fehér sátor áll, fölötte fehér galamb repül, csőrében zöld koszorút vivén. A paizs fölötti sisak koronáján fekete egyfejű sas áll, kiterjesztett szárnyakkal, egyik lába karamával arany markolatú kivont kardot, a másikban bárdot röpkénynyel vagy borostyánnal

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Ugyan ott.

övedzettet tartva. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüs vörös. [1])

Többet láss a családról *Mocsonyi* név alatt.

Poprach család. Poprach János és András 1686-ban I Leopold királytól nyertek czímeres nemes levelet a Harabossai családdal közösen, valamint czímerök is egyenlő. *Lásd Harabossai család.*

Póra család. Heves vármegye nemes családai között áll Fényes E. Geographiája szerint.

Porcsalmi család. (Zilahi) Kraszna vármegyei nemes család. Közűlök István ott 1794-ben főszolgabíró. Az ujabb időben élt közűlök Ferencz, kinek árvái Ilona és Eugénia Ipp és több helységben birnak.

Pordány család. (Máskép Eőry) Eőry Miklós 1652. maj. 21-én Laxenburgban kelt czímeres nemes levelet nyert III. Ferdinand magyar királytól.

Utóda Pordány Farkas 1749. jun. 28-án Veszprém megyének Pápán tartott közgyüléséből nyert nemességi elismervényt.

Porkoláb család. (Nagyváthi és magócsi) Mint e munka VII. kötet 238. lapján olvashatjuk, a Magócsy családnak törzse Márton a Porkoláb nevet viselte, még fia Gáspár az ismeretes gyulai kapitány s ennek oldal-rokonai már a hangzatosb Magócsi [2]) nevet vették fel. Ezen említett Porkoláb Mártonnak ősei közűl volt a legvalószínűbben azon Porkoláb Tamás, ki 1450-ben Hunyadi János részére történt iktatásnál jelen volt. [3])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo IX.

[2]) A „Magócsi" család nevet ujabb időben Mágocsinak kezdjük írni, így áll e munkában is; úgy hiszem azért, mert Fényes E. Geographiai szótárában a Baranya megyében fekvő Mágocs helység így van írva, t. i. hosszú á-val. Azonban felütvén Nagy Lajos „Notitiae politico-geographio-statisticae I. R. Hung. Budae 1828." czímű munkáját, abban a 48. és 141 lapján a Baranya megyei e nevű helység is Magócs-nak van írva, de így van írva a Csongrád megyei Magócs puszta is, melyet Fényes geogr. Szótárában hiában keresünk. Én a nevezett helyeket lakóik által nevezve soha nem hallottam, de igen az életben mindég csak Magócsi családot. Ez okból azt hiszem, ez utóbbi a jobb és helyesb. Ama tévedésemet is kiigazitom, mintha a Magócsi család a Baranya megyei helységtől vette volna helyét; mert Veranchich levelé értelmét is figyelembe tartva, Gyulához is közelebb esik Csongrád megye, mint Baranya, de ezt mutatja a Csongrád megyében 1450-ben élt Porkoláb Tamás is hazájára nézve.

[3]) Teleki, Hunyadiak kora X. 261.

E Porkoláb családtól különböző lehetett az, melyből Péter az 1447. évi budai országgyülésen Zemplin vármegye országgyülési követe volt. [1])

Bihar megyében szintén virágzott Porkoláb család, melyből Dénes 1552-ban Sz. János-Ugrán, Mezőgyánban s több helységben volt birtokos. [2]) E Dienes volt a Zaberdin váradi püspök által 1554-lefejeztetett Toldi Miklósnak gyámja. Ugyan ez időben éltek Biharban Porkoláb Péter és András.

1500. táján Komárom megyében Neszmélyt is Porkoláb család birta. [3])

Szabolcs vármegyében ez időben is van Porkoláb család Fényes geographiája szerint. Ebből eredhetett Porkoláb Miklós, kinek nejétől Gyarmathi Klárától fia János, kinek neje Jósa Julianna.

Porkoláb nevet viselt a XVI. században azon család is, melyből Mátyás nejével a Hont megyében birtokolt Deméndy Dorottyával egy, már harmad izen leány ágra szakadt családfát [4]) alkotott egy perbeli táblázat szerint:

Mátyás
(Deméndy Dora)

- Gergely †
- Adviga (1. Varanyi Mátyás 2. Bereczk Fer. 3. Thőrey Imre)
- Ferencz
  - Gergely 1586.
  - Dorottya (Kelecsényi máskép Porkoláb Mátyásné)

Porkoláb család. Magyar-frátai) Kővári szerint Erdély kihalt családainak egyike, de nevezett író róla egyebet föl nem jegyzett. [5])

Porkolás család. (Berseni.) Berseni Porkolás (hacsak nem sajtó hiba Porkoláb helyett?) Ferencz az suránai perjeltől Gerenás helységre kir. adományt nyert 1461-ben, ellent mondott Gúthi János a fejérvári keresztesek conventjének főnöke. [6])

Poroszlay család. Poroszlay Sámuel cs. kir. kapitány 1797-ben nyert nemességet, és a váradi és micskei Baranyi családtól

[1]) Kovachich-Vestigia Comitiorum 266—268.
[2]) Bielek, Majores Hungar.
[3]) Fényes, Komárom várm. 162. 185
[4]) A Deméndy-Theszéryféle perben felmutatott táblázatok szerint.
[5]) Kővári, Erdély nev. családai 271
[6]) Kaprinai Dipl. II. 478.

örökös bevallással Tóthi-ban részbirtokot szerezvén, abba 1793. jun. 25-én királyi adomány mellett beiktattatott. [1])

Czímere négyfelé osztott, az 1. és 4. kék udvarban zöld téren fehér szárnyasló (pegazus) ágaskodva fut, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; a 2. és 3-ik osztály vízszintesen oszíva alsó felében arany fekete koczkás talajt mutat, a felső osztályban szemközt két arany oroszlán ágaskodik, első lábaikkal kivont kardot tartva; közöttök függőleges szelemen nyúlik le, és azon két kék nefelejts virág látszik. A paizs fölötti sisak koronáján koronás kétfejű fekete sas áll, kiterjesztett testtel és szárnyakkal, mellén keresztül fehér pólya vonúl s azon két nefelejts virág virít. Foszladék jobbról ezüst kék, balról arany vörös.

Porsolt család. (V.-hunyadi) melyből János Hunyad megyében állomási biztos 1846-ban.

Portik család. Arad megyében 1821-ben hirdetteté ki nemességét. [2])

Portitorisz család. Trencsin vármegyei czímer leveles nemes család, nemes levelét 1659-ben azon megyében hirdetteté ki. 1688-ban a család Trencsin városában lakott. [3])

Portia család. Gróf Portia János-Ferdinand 1659-ben a 131. törv. cziknél fogva honfiusitatott.

Porubszky család. (Porubai) Árva vármegyei soltész eredetű család, melynek ősei Ivagnisso Tamás, Mihály és Orbán jablonovi máskép porubai soltészság szabadalmaiban már 1393. 1422. 1441. 1453. és 1474-ben kelt kiváltságos levelek által fentartattak. Ily soltész volt a XVII. század közepén már Porubszky néven ismeres János, ki fiaival Porubszky Jeremiással és Mátyással együtt 1655 majus 26-án III. Ferdinand királytól ősi porubai soltészságán megnemesíttetett; és czimeres nemes levelök azon évi feria secunda post festum sanctae Elisabethae viduae Árva vármegyében kihirdettetett. [4]) Jánosnak a nemesség szerzőnek az armalis keltekor még egy harmadik fia, Flórián is volt, ki azonban a nemes levélből kimaradt, azon okból, mivel akkor török fogságban szenvedett, és csak utóbb atyja által 200 talléron váltatott meg.

E családnak állandó székhelye az Árva vármegyei Poruba hely-

[1]) Vay László, Német hívség 881. lap Adámi Scuta gentil. t. IX.

[2]) Megyei jegyzőkönyv 1068. sz. a.

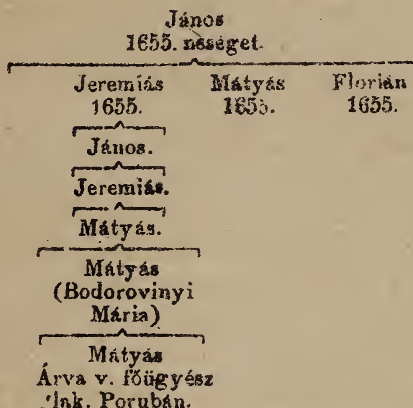
[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Árva várm. levéltárából Szontagh D. közlése.

ségbeli soltész udvar volt, egész a XVIII. század végeig, a midőn onnan kiköltöztek, minthogy az árvai uradalom a többi soltészságokkal a porubait is (1782.) szabadalmaikból kiszorította.

A család czímere a paizs zöld udvarában természetes színű, kettősfarkú, hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak arany koronáján szárnyát kiterjesztő fehér hattyú áll, csőrében gyűrűt tartva. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüst vörös.

A Porubán székelt Jeremiás vonalának leszármazása következő:

Az Árva megyei Porubszkiak közűl György (ki a táblázaton nincs meg) 1704-ben Rákóczy Ferencz mellett az Árva-, Liptó s Turócz megyék felkelő soltészságával hadakozott s vitézségeért 1723-ban Árva megye által megjutalmaztatott.

Miklós szinte nincs a táblázaton, a ki 1704-ben nemességét Árva megyében kihirdetteté.

Mátyás 1772-ben s utánna Árva vármegye tiszti főügyésze volt.

A család egyik tagja Ignácz, e század elején mint ügyvéd Nógrád megyébe telepedett, hol elvevén nemes Gelle Annát, azzal kapott horpácsi birtokán lakott. Élt még 1826-ban is. Több gyermekei közűl csak leánya Anna Dedinszky Eleknő élt nagy kort el.

Bihar megyében Porubszky István 1839-ben a megye főügyésze volt.

Liptó, Turócz és Sáros vármegyékben is laknak Porubszkyak, valamint Zemplin vármegyében is, hol e század elején Örösön birtoko-

sak, — valjon ezek a följebbi, vagy egy másik, a Trencsin megyei Porubszky család ivadékai-e? — nem tudjuk.

Trencsin vármegyében Porubszky nevű Mihály már 1617-ben, István pedig 1646-ban nemességöket kihirdették, sőt ott még 1681-ben is bizonyos Porubszky különben Kolusz kihirdettette a maga czímeres nemes levelét. [1])

Pósa család. Pósa vagy Pousa keresztnév, mely számtalanszor fordúl elő okleveleinkben s mely névnek tulajdonosait tévedés lenne egy család ivadékának vennünk, s átalában családi összeköttetéseiket csak hánytorgatnunk is. Mind a mellett az bizonyos, hogy Pósa néven is támadt családunk. Igy már a Pósa név azon Balásnál, ki 1486-ban Mátyás király megbizásából Posony várcsához járt, bizonyosan család név. [2])

A mult század végén Veszprém vármegyében éltek Pósa István és Gábor, kik a nevezett megyétől 1796. majus 2-án nemesi bizonyítványt vettek.

Gömör megye szintén nemessége sorába foglalta a Pósa családot [3])

Posár család. (Marczelházi †) Komárom vármegye egyik legrégiebb adományos kihalt családa. Eredete eddig ismeretlen, ha csak nem azon keszi Péter fiától Marczeltól származik, ki Komárom megyei Madar helységet birta, és arra Marczel fia János 1377-ben uj adományt nyert. [4]) Az minden esetre valószinű, hogy ezen Marczeltől kapta Komárom megyei Marczelháza helység a nevét.

Okleveles adat szerint a család bizonyosan tudható törzse marczelházi Posár volt, mintegy a XV. századnak elején élő. Ennek két fia ismeretes Miklós, ki atyja nevéről „Posár"-nak neveztetett, és Demeter.

Miklósnak fiai Mihály és György, Demeternek pedig Gáspár 1485. januar 22-én hűszolgálataikért az őseik által békével birt és most is saját birtokukban lévő Marczalháza s Madar helységét, valamint Páth és Gyarmat pusztákat Komárom vármegyében, az azokban netalán lappangó királyi joggal együtt uj adományban

[1]) Trencsin várm. levéltár Szontagh D. közlése szerint.
[2]) Teleki Hunyadiak kora. XII. 345.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör. 145.
[4]) Fényes, Komárom vármegye 127.

kapták Mátyás királytól és ezekre iktató parancsot a székesfejérvári keresztesek conventjéhez intézve. [1]) Mihály említetik még 1498-ban is, midőn a Serkei vizen épitett Vaiss csatorna miatt közbirtokos társaival együtt Korlátkői Osvát által perbe idéztetett. [2])

Az emlitettek valamelyikének fia volt azon marczelházi Posár Vitál, ki 1526-ban kurtakeszi helységben fekvő egy telekét cserébe adta Gara Mátyásnak Vék helységbeli egy telekért. [3]) Ezen Posár Vitáltól kezdve kihalásaig a család leszármazása [4]) következő:

A táblán állók közűl II. Lukács 1575-ben Komárom vármegye alispánja volt. [5]) Élt még 1622-ben is, midőn mint már Madar és Marczelháza birtokosa említetik. [6]) 1632-ben már csak özvegye Klucsay Julis élt, ki ellen Keszegfalva iránt Ujfalussi István perelt. [7]).

Ugy kell lenni, hogy 1655. előtt már II. Lukácsnak Ferencz fia, sőt ennek fia III. Lukács is elhalt legyen, mert az írt évben már szarvaskendi Sibrik Dániel kir. adományt kap Posár Lukács magvaszakadtán ennek Keszegfalva, Kurta-keszi, Madar, Marczelháza, Vék, Path helységbeli birtokaira. [8])

---

[1]) Lásd ez oklevelet, Teleki Hunyadiak kora XII. 277. lapjain. E szerint e családhoz nem tartozott azon makói polgár Posár Bálint (1526. táján), kiről Szerémi emlékezik *Magyar történelmi emlékek* II. osztály I. köt. 241. lap.

[2]) Fényes E. Komárom várm. 132.

[3]) Ugyan ott 126.

[4]) Egy kuriális táblázat szerint.

[5]) Hevenesi Mss. A. tomo. II. p. 221.

[6]) Fényes id. h. 63.

[7]) Ugyan ott 104.

[8]) Fényes, Komárom várm. 104. 126. 127. 132. 133. lap.

1716-ban pedig már végképen el volt enyészve a család, midőn Gyulay Ferencz a Posár család fiágának magvaszakadási czimén a kir. fiskust illető Keszegfalvára és Madar helységre kir. adományt nyervén, azokba beiktattatott. [1])

Leány ágon Posár Katalintól Ujfalussy Istvánnétól az Ordódy, Ghyczy, Jeszenszky, stb. családok eredtek.

Pósch család. Gömör vármegyei nemes család, elszármazva Pest megyébe is, hol Csővárott székelt. Pósch János szül. Breznó-Bányán 1796. jun. 24-én, Pest vármegyének házi fő adószedője volt. Ennek fiai: Lajos született Csővárott 1821. febr. 3-án, Pest vármegye rendszerinti esküdtje volt 1848 előtt; és Kálmán szül. Csővárott 1824. maj. 16-án, Nógrád megyében volt tiszteletbeli esküdt.

Posgai család. Posgai családnéven többet ismerünk, a nélkül, hogy mindnyáját egy vérségnek mernők állitani.

Posgai, vagy Posegai Péter Csáktornyán, Keglevich Péter szolgája volt, midőn urát elárulva, a várat ostromlott s bevett Zrinyi Miklósnak kezére játszotta. [2]) Ennek fia lehetett azon Posgai Tamás, ki Alapi Gáspár alatt katonáskodott, és 1573-ban Kanizsán a törökök kezébe jutva, elhurczoltatott s elveszett.

1549-ben élt Posgay (Posghay) Zsigmond, ki a budai basához járt követségben. [3])

1560-ban élt Posgay György, kinek neje volt Rátonyi Erzsébet. [4])

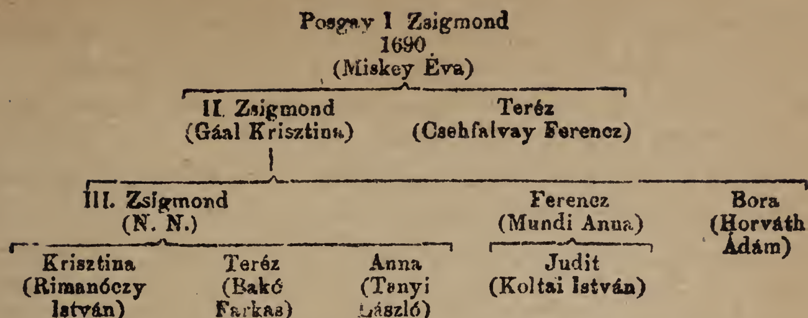
Zemplin megye kihalt családai között említetik Posgay család sabjáki előnévvel. [5]) Ugyancsak Zemplin megyének czímerleveles családai sorában is áll a Posgay család. [6])

A Dunántúl Vas vármegyében élt Posgay család, melyből Posgay András 1681-ben Vas vármegye szolgabirája volt.

Ugyan csak Andrással egy időben élt Posgay Zsigmond, ki nejével Miskey Évával következő családfát alkotott:

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 104. 127.
[2]) Pethő Gergely M. krónika 114.
[3]) Kovachich, Scriptores minores I. 87.
[4]) Regestrum Gyulafianum Mss. a muzeumban.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 92.
[6]) Ugyan ott 116.

A családfán álló I. Zsigmondnak neje Miskey Éva, utóbb Friebeisz Ferenczné lett.

E családtól alkalmasint különböző az, melyből Posgai István és nővérei Posgai Ilona és Judit, valamint anyai nagy bátyjok Liptai István czímeres nemes levelöket Nógrád megye előtt Losonczon 1655. jul. 26-án hirdetteték ki. [1])

Tán a most emlitettek közűl való Posgai Judit az, kit Mednyánszky Jónás feleségéül olvasunk. És valószinűleg a családból volt Posgay Erzsébet is, 1740. körül kisfaludi Lipthay Zsigmond neje.

Meg kell még említeni Posgay Jánost, ki 1626. és 1630-ban boszniai püspök volt, kinek származását szintén nem ismerjük.

Posgay család napjainkban Gömör és Szabolcs vármegyékben is található.

Posgay család. Posgay Zsigmond 1796-ban I Ferencz királytúl nyert czímeres nemes levelet. Czímere következő, a paizs vörös udvarában kettősfarkú oroszlán ágaskodik; első jobb lábával három nyilat tartva, fölötte a paizs fejezetében jobbra balra rézsutosan huzott vonal által képzett kék szelemenen három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany vörös, balról arany kék. [2])

Pósaházy család. Szatmár vármegyében 1426-ban Paraszznya helység birtokosai között állott Pósaházy István. [3])

E családból származott-e Pósaházy János, ki 1657-ben Sáros-Patakon, utóbb Erdélyben reform. tanár, meghalt Gyulafejérvárott 1686-ban. [4]) Neve az egyházi írók sorában áll.

---

[1]) Protocol. C. Néograd anni 1655.

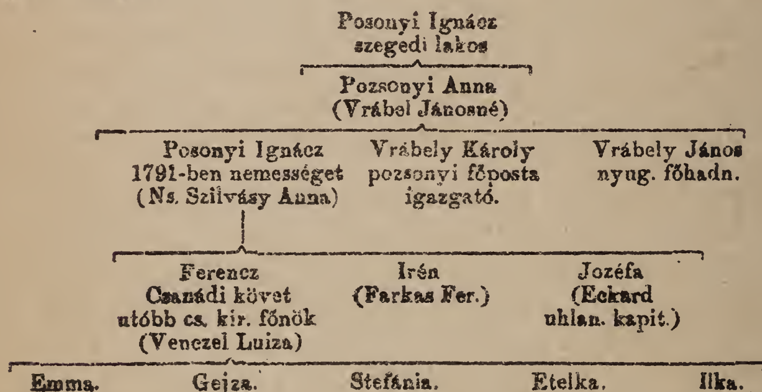
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 101.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 216.

Poson család. Székely eredetű. Poson Mihálynak nejétől Fogarassy Erzsébettől gyermekei: Anna, Kata, Sára, és István, ki 1785-ben mint alperes perlekedett. [1])

Posonyi család. A mult század végén Posonyi Ignácz szegedi lakos a török háború alatt mint szállító, jó módra, vagyonra tett szert, mely egyetlen leányára Annára Vrábel Jánosnéra szállott. A szerző Posonyi Ignácz úgy akarta, hogy leányától származott egyik unokája, a legelső fiú, kit fiáúl fogadott, ne csak vagyonában részesüljön, hanem nevét (a Posonyi nevet) is viselje, sőt oda munkált, hogy első szülött unokája Vrábel Ignácz egy másik rokonával Mezei Mártonnal (a ki kihalt) 1791. II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. [2]) Mig tehát Vrabély Jánosnak legidősb fia a megnemesített Ignácz, Posonyi nevet nyert, s ezen néven terjeszté családát, addig testvérei közűl Károly a posonyi cs. kir. pósta igazgató, és János 1845-ben nyugalomba lépett cs. kir. gyalogsági főhadnagy az apai Vrábelyi név mellett maradtak. A leszármazást mutatja a következő táblázat:

Posonyi Ferencz Csanád megyében hívataloskodott, az 1847. évben országgyűlési követ, 1850. után egy ideig cs. kir. megyei főnök volt. Lakik Makón, gyermekei a táblázaton láthatók.

Posoni család (Somozsdi). Közűlök József 1774-ben Doboka vármegyében táblabíró és birtokos. [3])

Posoni család (Bürkösi) Aranyosszékben, hol Áron 1815 körül törvényszéki ülnök

[1]) Ns székely nemzet constitutio. 296. 297

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[3]) Hodor, Doboka varmegye esm

Posoni család. (Csomafái). Közülök Mózses 1794. 1815. körül adóiró biztos és táblabíró Kraszna vármegyében.

Possa család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa, birtokos Czéke helységben. [1])

Possay család. (Possai és legenyei †). Szirmay szerint Zemplin vármegye kihalt nemes családa, mely a Bogáth-Radván nemből Pusa fiától Endrétől származik. [2]) Birta hajdan Possa, Legenye helységet, [3]) és Possa-Csécset is. [4]) Leányági utódai a Semseyek, Lónyayak és Viczmándyak.

Pósta család. (Máskép Kovács). Közülök József Torda vármegyétől 1829. mart. 17-én kapott nemesi bizonyítványt, melyet azon évi junius 9-én Krassó vármegyében kihirdettetett.

Poszavecz család. Poszavecz József 1791-ben II. Leopold királytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere balról jobbra rézsutos fehér pólya által kétfelé oszlik, a polyán két arany csillag, és ezek közt arany fél hold ragyog, a jobb oldali felső vörös osztályban arany markolatú kivont kard, és azzal keresztbe helyezve egy arany tollú nyil látható; a baloldali alsó kék udvarban hármas zöld halmon alól piros szalaggal összekötött zöld fél koszorú látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leírthoz hasonló koszorú zöldel. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [5])

Poszavecz Zsigmond 1827-ben a porták összeirásának megvizsgálására rendeltetett. [6])

Posznár család. Posznár Bálint és általa neje Kún Katalin, és testvérei Posznár Márton és András 1583. évi sept. 27-én Bécsben kelt czímeres nemes levél által Rudolf király által emeltettek nemességre. A czímeres nemes levél 1584. aug. 14-én Borsod vármegyében hirdettetett ki. [7])

Potocsnyi család. (Mednei). Trencsin megyei birtokos nemes család mednei székhelyén, tulajdonképen az ott székelő Mednyánszky családnak egy oly vonala, mely már 1688. óta Potocsnyi névvel él. [8]) A trencsin megyei nemesi összeirások következő adatokat nyujtanak róla.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 304.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 88. 92. 391.
[3]) Ugyan ott 223.
[4]) Ugyan ott 267.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo IX
[6]) 1827 7. törv. czikk.
[7]) Az eredeti armalis Kassa sz. kir. v. levéltárában.
[8]) Szontagh Dán. közlése.

1748-ban Mednén laktak Imre, István, Ádám, Pál két János és három György.

1768-ban hasonlóan az ős székhelyen éltek: János, Ádám, István, György. András, Pál, József fia Jánosnak, és András és János testvérek, fiai Imrének.

1803-ban szinten Mednén laktak András és János, egy másik János és István testvérek s András fiai, Imre és József; nem különben György, András, István, és József, fiai Józsefnek

1837-ben a nemesi összeirás alkalmával már 20 családfőtag jött a sorozatba.

Potoczky család. (Potoki). Liptó vármegyei birtokos nemes család, a likavai uradalomhoz tartozó lucskei erdőkben közbirtokos. — 1824-ben élt e családból László és leány testvére pataki birtokán. [1])

Trencsin vármegyében is előfordul ily nevű család az 1790—1810. évi nemesség igazolási iratokban.

Zemplin vármegyében e század elején birtokos Berzéken. [2])

Gömör megyében szintén honos.

Potoczky Ferencz 1730-ban a szepesi kamaránál altitkár volt.

Pottornyay család. (Pottornyai és csáthi). Liptó vármegyei ős régi nemes család, mely mint itt a 408. lapon látható, a Pongrácz, Szent-Iványi stb. családdal egy közös törzsből ered, nevezetesen I. Serefilnek fiától I. Miklóstól, ki 1286. 1323. körül élt, és kinek utódai az osztályban nekiek jutott Liptó megyei, máig is a család által birt, ős Pottornya (vagy Poturnya) helységről Pottornyay-aknak neveztettek. A család neve, mely az közéletben a leggyakrabban Poturnyainak hangoztatik, különféleképen található irva: Pothurnai, Pothornay, Potornyai, Poturnyai alakban; a család bevett szokása szerint azonban átalában Pottornyaynak iratik.

A családnak ama följebb emlitett Miklóstól teljes leszármazását, valamint egyéb adatokat sem nyerhetvén a családtól, csak az általam ismert adatok és származási töredékekre vagyok kénytelen szoritkozni.

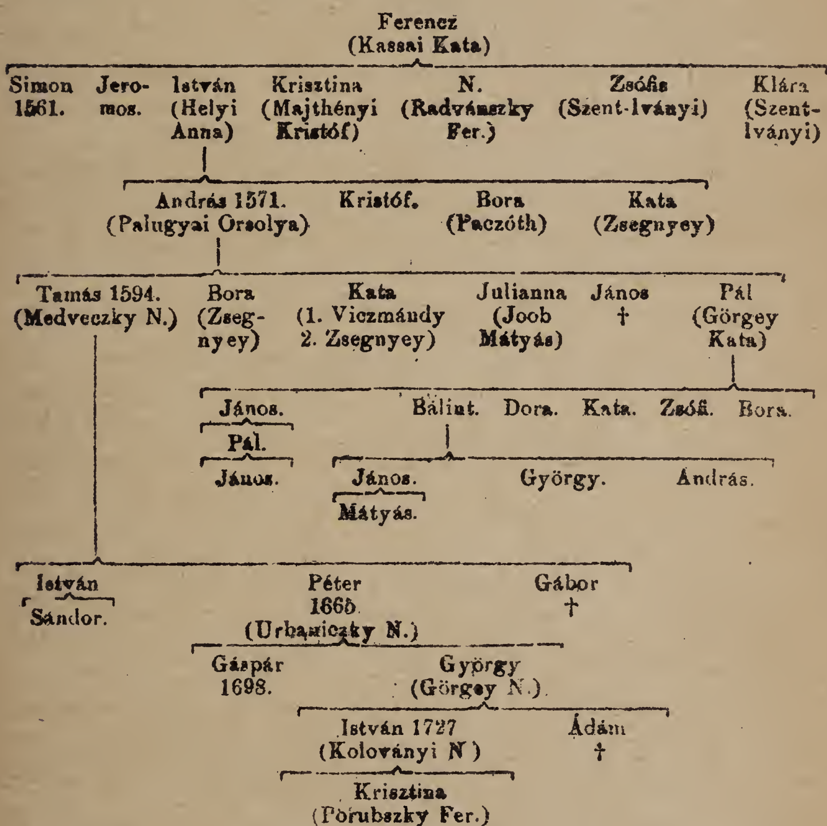
1528-ban élt Pottornyay István Szepes vámegye alispánja, [3])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 225.
[3]) Wagner Annales Scepus III. 242.

és I. Ferdinánd király hive, kitől Dunajecz várát kapta adományba; azonban ezt tőle Miklós Szapolyai embere elfoglalta, s miután 1530-ban a Ferdinánd pártiak azt hiában ostromlották, az áruló — mint nevezék — Pottornyay István elfogatván, Koczka Miklós által lefejeztetett. [1])

Talán a följebb emlitett balvégzetü Istvánnak testvére volt azon Pottornyay Ferencz [2]) kiről nem tudom — a Tornallyai nemzetségből eredt-e leány ágon? vagy ősei viselték a Tornallyay nevet, — de a kiről bizonyos az, hogy nejével Kassai Katalinnal a Pottornyay család egyik következő ágát [3]) terjeszté le:

[1]) Sperfogel Wagnernél Analecta Scepus II 156. hol Pottornyay neve tévesen Potturnyanszky-nak van írva.

[2]) Néhol Tamásnak is van írva.

[3]) Wagner Mss. tabula XLVII. Ez a Geneal. auth. I. Kasza familia.

E táblázat a családnak csak egy ágát, azt is csak a mult század végeig mutatja. Ezen kivűl ismeretesek:

Boldizsár 1653-ban Szepes vármegye jegyzője volt.

László, ki 1626-ban élt;

János, ki szintén 1626-ban élt és mint Lipcsey Dóczy örököse a Dóczyak ellen több érdektársával Saskeő iránt perel. [1])

Ismeretes továbbá a következő családfai töredék:

Pottornyay Károly
(Horváth Jakovics Anna)

- Boldizsár
  - László (Görgey Erzse)
    - Zsuzsa (Okolicsányi János)
- Ferencz (Rédey Ilona)
  - Mátyás
    - János
- Erzse (Görgey Gábor)
- Anna (Kéry Miklós)

Ez ág — úgy látszik — a Szepes megyei vonalból való.

Zemplin vármegyében szintén honos a család, hol e század elején Kobulnicza, és Csernyina helyeken birt. [2]) E megyében Pottornyay András élt 1759-ben. [3]) Neje volt Szirmay Anna, kitől leányai: 1. Anna-Mária, 2. Teréz, 3. Janka ki Kassán lakva vallását megváltoztatá, és Klára.

Ugyan csak e családból valók s a táblán nem találhatók: P. Sámuel 1787-ben a beczai kamarai bánya igazgatóság ülnöke. Pottornyay Anna Görgey Lászlóné, Pottornyay Mihály, kinek neje Görgey Anna volt; Pottornyay Sámuel, kinek Plathy Ágnes. Miklós az ősi birtokban Pottornyán lakik.

Az ujabb időben a család több tagját a katonai pályán találjuk: igy András 1846-ban ezredes volt az 52. számú m. gyalog ezrednél, most tábornok, fia Ede. Ugyan akkor s előbb is János és Edvard kadétok. József 1844—46. körűl a hadi élelmezésnél tiszt.

A család az ősi Pottornya helységén kivűl, melyről egyik elő-nevét irja, Borsod megyei Csát mvárosról veszi másik előnevét; miután e városnak felét birják a Pottornyay család törzsök jogán a Pottornyay, Almásy és Ragály családok, sőt a város a másik felére nézve is, melyet számos nemesség bir, szerződés szerint a férfi ágon lévő nemesi családok kihaltával a nemesi javakban a Pottornyay család örökösödik. [4])

[1]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 16. nro 14.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 345. 389.
[3]) Ugyan ott 27.
[4]) Fényes Geographiai szótár I. 202.

Potyó család. (Csik-kozmási). Csikszéki székely család. Közülök Antal 1794—1815. körül, György 1815. körül törvényszéki ülnökök, Ignácz 1794. 1815. körül Kászon fiókszéki jegyző; másik Ignácz ügyvéd, ugyan csak 1815. körül József Zaránd megyében szolgabiró, utóbb árvaszéki ülnök; Albert 1815-ben, Ignácz pedig 1846-ban m. u. Somboron postamesterek. Ferencz 1794-ben Tordán sóházi tiszt.

Másik Ferencz esperes, és nagy-boldogaszonyi kath. lelkész, végre egy Ignácz Kolos megyében adóiró biztos.

Potyondy család. (Potyondi és csáfordi). Soprony vármegye egyik legrégiebb családa, melyből Potyondy Pál 1432-ben a csornai Conventnek Sáros helység birtokába beiktatásánál királyi ember volt. [1])

1584. Potyondy Farkas vitézül harczolt a török ellen. [2])

1629-ben élt P. Gáspár, kinek neje Rajki Éva volt, tán e Gáspár az, ki 1655-ben [3]) Vas vármegye szolgabírája volt.

1635-ben P. Ferencz Vas vármegye szolgabírája volt. [4])

A mult században élt Zsigmond, kinek Sibrik Zsuzsánnától gyermekei: Zsigmond, Zsuzsánna Márkus Deák Pálnak neje, és Katalin Gömbösnek hitvese 1775-ben.

Ugyan csak a mult században élt P. Ádám, kinek nejétől Enessey Máriától gyermekei: Anna Horváth Györgyné, Zsuzsánna Potyondy Pálné.

Az ujabbi időkben Potyondy Imre 1842. körül Sopron vármegye főszolgabírája; István ugyan akkor várnagy.

Ferencz táblabiró szül. 1799. jul. 27-én Szil-Sárkányban. — A család Szil-Sárkányban székel, és többi közt bírja alsó-pásztori nagyobb részét.

Pozvek család. Pozvek Pál 1790-ben II. Leopold királytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere széllent [5]) kétfelé osztott paizs, a felső osztály kék, az alsó vörös, a paizs aljáról egy magas süveg alakú fehér szikla emelkedik, tetején kettős arany kereszttel, mely már a felső osztályban áll;

[1]) Fejér, Cod. diplom. tomo X. vol. VII. p. 441.
[2]) Istvánffy hist. 1684. évi kiadás p. 361.
[3]) 1655. évi 116. törv. czikk.
[4]) 1635. évi 92. törv. czikk.
[5]) Vizirányosan.

az alsó osztályban a szikla hegy két oldalán egy egy arany medve mászik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany medve emelkedik ki, tátott szájjal, kiöltött piros nyelvvel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [1])

Poszvek Pál 1812-ben a Stajer és Horvátországközti határ megvizsgálására kirendelt bizottság tagja volt. [2])

Pozvinszky család. Pozvinszky György 1710-ben III. Károly király által czímeres nemességre emeltetett. [3])

Czímere előbb szélent kétfelé, azután a felső osztály hosszában kétfelé osztott paizs, a felső jobb oldali vörös udvarban arany sasszárny, a bal kék osztályban ezüst sasszárny látható, az alsó kék udvarban kettősfarkú oroszlán első lábaival nyilat tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leírthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pozner család. Pozner Ferencz, Bernát és György 1791-ben II. Leopold által emeltettek czímeres nemességre.

Czímerök négyfelé osztott vért; az 1. és 4. ezüst udvarban természetes szinű, kettősfarkú oroszlán hátulsó lábain áll, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3. arany osztályban fekete szerecsen vállastul látszik, fején vörösfehér szalagkötő lobog. A paizs fölötti sisak koronájából vörös talárba öltözött, fehérvörös szerecsen emelkedik ki, fején szintén fehérvörös szalagkötő van, kezeivel egy kifeszített arany ívet tart, a koronából kiemelkedő két sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a baloldali félig fekete, félig arany. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete [4]).

A család Szabolcs megyében székel, hol Pozner Antal 1840—41. körül a kisvárdai járásban főszolgabiró volt.

Pőss család. (Abonyi) Csallóközi nemes család, melyből András 1459-ben Tőkésfaluban fekvő részét elzálogitá a pókateleki Kondé Fekete családnak. [5])

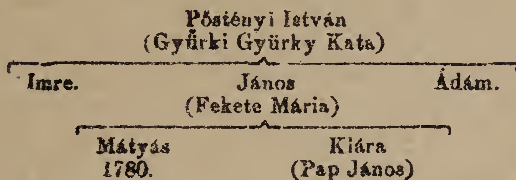
Pőstényi család. Nevét valószínűleg a Nógrád megyei Pősteny helységről vette. Hont megyében már 1478-ban élt Pőstényi Miklós, midőn részére Gyürki helység határában fekvő berek és egy

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.
[2]) 1812: 4. törv. czikk.
[3]) Collect. herald. nro 730,
[4]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.
[5]) Kaprinai II. 279.

telek szántóföld elfoglalása miatt Alsó-Szécsényi Benedek és György Anaztázia ellen törvényes vizsgálatot tétetett. [1])

Hont megyéből 1755. év után származott át Nógrádba Pőstényi nevű család, mely Bakó nevű curialis pusztán lakik, közűlök Mihály 1836. körűl Nógrád megyei tiszteletbeli esküdt volt; valamint szintén ezek közűl István Herpácson csekély birtokán székel, neje Hankus családból való.

Egy töredék családfa következő:

Fülekről való volt Pőstényi Gergely, 1722-ben Nagy-Szombatban tanúló.

Czímerök a paizs kék udvara zöld téren, első lábaival kardot tartó grif, s paizs fölötti sisak koronáján könyöklő kar, kivont kardot tart. A paizst két oldalról a sisak takaró veszi körül.

Tán e családot illeti azon czímeres nemes levél is, melyet Pőstényi István és neje Nagy Erzsébet, gyermekeik István, Mihály, György, Zsuzsa és Katalin neveikre is 1707. dec. 28. Kassán keltezve Rakóczy II. Ferencztől nyertek, és mely Nógrád megyében 1708. jan. 28-án Losonczon tartott közgyülésében kihirdettetett. [2])

Pősthényi család. (Martonossi †). Hajdan hihetőleg Csongrád, most Bács megyében fekvő Martonos helységről irta elő nevét. Ismeretes közűlök István, ki 1511-ben Krakóban tanúlt. [3]) Nevezetesebb ennél Gergely (kit Istvánffy Györgynek nevez) egykor Perényi Ferencz váradi püspök tisztartója, [4]) 1505-ben a rákosi országgyülésre Csongrád vármegye egyik követe. A mohácsi vész után Szapolyay állandó hive, kinek részére 1530-ban Budát védelmezi, élt 1541-ben is. János 1552-ben Egér várát védte Dobó István alatt. Balás 1555-ben Léva várában lakott. [5])

---

[1]) Sz.-benedeki Convent fasc. 17. nro 9.
[2]) Protocol. C. Neográd anni 1708.
[3]) Regestrum bursae Cracoviensis 28.
[4]) Jászai P. A. M. nemzet napjai a mohácsi vész után 158. 241.
[5]) Budai, Polgári lex. III. 404.

A család neve Pestheni, Pesthényi alakban is eléfordul.

Pötting család. Pötting János-Sebestyén magyar honfiusitást nyert 1681-ben. [1])

Praedt család. Praedt János-Lajos 1720-ban III. Károly király által nemesítetett meg. [2])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban kettősfarkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával ezüst csillagot tartva; 2. és 3-ik kék udvarban páaczélos, sisakos vitéz áll, egyik kezében kivont pallóst tartva, a másikkal egy arany ovál vértre támaszkodva. A paizs közepén egy kisebb koronás paizs áll, melynek arany udvarában balról jobbra rézsutos faszinű pólya látszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén páuczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, sisakján arany fekete toll leng, jobb kezében kivont pallós van, balkezével arany vértre, melyben az ezüst csillag ragyog, támaszkodva; két felül két sasszárny lebeg, a jobb oldali vizirányosan félig fekete, félig arany, a bal oldali épen ellenkezőleg felül arany, alsó fele fekete. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Prágai család. (Déesi). Közülök János dées-nemesi város tanácsos ülnöke 1815. körül.

Prámer család. Zemplin vármegyei nemes család, birtokos e század elején Zombor. Mád. Runyina és Szomolnik határaiban. [3]) 1799-ben éltek Prámer Ádám, és Anna-Mária szinyei Merse Ferenczné.

Prassóczi család. Horvátországi nemes család. István 1538-ban Bradách Imre számadásainak vizsgálója. [4]) Másik István 1587-ben Zrinyi szolgája Kanizsánál a koppányi Hasszánbéget elevenen elfogta. [5]) György 1604-ben Zrinyi Miklós alatt kapitány a Muraközben a törököt megveré. [6])

Praznóczy család. (Praznóczi) Nyitra vármegyében fekszik Praznócz helység, hajdan birtoka a Praznóczy családnak, melynek neve Praznovszky alakban is gyakran eléfordul. Birtokviszonyaikról a nyitrai káptalan levéltára nyomán a XV. század közepéig lelünk adatokat. Praznovszky Péter és István Mátyás királytól

---

[1]) 1681. évi 82. törv. czikk.

[2]) Collect. herald. nro 452.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115. 158. 159. 385. 395.

[4]) 1538. évi 25. törv. czikk.

[5]) Pethő Gergely krónika 120.

[6]) Ugyan ott 156.

kaptak (1458—1490.) év közben Nyitra megyei Szarkafalva pusztára Szarka György magvaszakadtán királyi adományt. [1])

Praznóczy Benedek, társaival Assakürthi Gáspárral és Bossányi Lázárral 1514-ben II. Ulászló király adománya folytán Nyitra megyei Livina, Czizich helység és Kamarno puszta birtokába beiktattatik, de ellent mondott Livinai Pál özvegyének nevében annak második férje, Czizichre nézve pedig Tőkésujfalusi Miklós. [2])

Az 1520—1535. évi időközben Praznóczy Mihály praznóczi birtokrészét leköti Bossányi Lázárnak 25 frtban. [3])

Praznóczy Péter hasonlóan praznóczi részét Bossányi Lázárnak, más 3 telkét brastyáni Horváth Miklósnak 27 frtért, ugyan ott és ugyan annak egy telket és fél malmot, továbbá Hornyán felét Pés Mihálynak zálogba adja. [4])

Praznóczy Istvánnak özvegye Anna volt, ki bevallást tesz praznóczi, szarkafalva pusztai, és hornyáni Nyitra megyében, — porubai, hunyerádi, és Szelezén Trencsin vármegyében fekvő részbirtokairól. [5]).

Az 1542—1551. évi időközben:

Praznovszky Pál 70 frtot kölcsönözvén Agáthától egykoron Benedeknek, valaha pedig Doroszlay Jánosnak volt özvegyétől, ha ezt idéjére meg nem adná, kötelezi Kálmánfalván (Nyitra megyében) Baarczon (Bars megyében) és ezek elégtelensége esetében praznóczi birtoka átadását. [6])

Praznóczy Pál elzálogitja Hornyán egész pusztáját Miklós özvegyének Klárának, és Füssy Ferencz özvegyének Dorottyának 40 frtban. [7]) Ugyan e Pál (1552—60. közt) mint választott biró vett részt az Apponyi Benedek és Máté közt tett osztálynál. [8])

1560—1564. év között Praznovszky Kata, Péternek leánya Bossányi Lászlónak neje, Borbála lányának nevében is nagy bátyját Pált és nejét Annát, tiltja a hornyáni, praznóczi, kamena-porubai, és zuranyadi birtok eladásától. [9])

---

[1]) Nyitray káptalan. Fasc. H. H. nro. 3.
[2]) Ugyan ott P. nro. 2.
[3]) Ugyan ott Protoc. I. folio 8.
[4]) Ugyan ott Protoc. I. folio 27. 38. 46. 132. 117. 22. 98.
[5]) Ugyan ott Protoc. I. folio 103.
[6]) Nyitrai káptalan Protoc. III. fol. 14.
[7]) Ugyan ott fol. 265.
[8]) Ugyan ott Protoc. V. fol. 26.
[9]) Ugyan ott Protoc. VI. fol. 54.

Praznóczy Pál Elefánti Ferencztől vett száz akó bor ára 120 frt. fejében, ha nem fizethetné leköti, az egész Hornyan pusztát. [1])

Praznóczy Péter Praznóczon 5 telket zálogba ád nemes Zsamáróczy Jánosnak. [2])

1544—1572. év között Praznovszky Pál mint Tamaskó Borbálának, Kakasfalvay Miklós özvegyének gyámja ettől javai átadására nézve megnyugtattatik. [3])

1560—70. év között Praznóczy Pálnak neje Anna, Báthori adománya folytán beiktattatik a férje által neki örökösen bevallott Nyitra megyei Hornyán puszta, praznóczi birtokrész, Trencsin megyei Kamenova-Poruba, Hunyerad és Kelecsin birtokába beiktattatik. [4])

Praznóczy Kata, néhai Praznóczy Péternek leánya, Bossányi Lászlónak neje beiktattatik a praznóczi és egyéb atyai birtokokba, néhai nagybátyjának Pálnak és nejének bevallása és kihalása folytán. [5])

1574—1575. ugyanosak Praznóczy Kata, Bossányi László özvegye, már Rozon Miklós neje végrendeletet tett, leányát Borát és említett férjét tévén örökösévé. [6])

1600—1650. év közt Praznovszky Márton neje Briganth Kata, mint Maršovszky Anna ivadéka a Marsovszky örökösökkel együtt Thurzó György adományából Trencsin megyei Kis-Cserna, Lehota, és Pooserova-Lehota helységbeli birtokokba beiktattatik. [7])

A Trencsin megyei 1660. és 1688. évi nemesi összeírások szerint Praznovszky (és Prazovszky) család Drskóczon székelt. [8])

1728-ban Praznóvszky Ferencz neje Czagány Éva, több Czagány családbeli rokonaival Pozsony megyei Barakony, Kajal, és Gany helységbeli birtok végett Pásztory Imre, Pásztory Zsigmondnak fia ellen .ltakozik. [9])

1744-ben Praznovszky Ferencznek Anna-Mária ifjabb Várkonyi István özvegye, Klára, Erzsébet, és Mária nevű leányainak

[1]) Nyitrai káptalan fol. 143.
[2]) Ugyan ott fol. 167.
[3]) Ugyan ott Protoc. 14. fol. 114.
[4]) Ugyanott Fasc. F. nro. 188 és 678.
[5]) Ugyan ott nro. 475.
[6]) Ugyan ott Protoc. 18. fol. 113.
[7]) Ugyan ott Fasc. nro. 567.
[8]) Szontagh Dán. közl.
[9]) Nyitrai káptalan Prot. 96. fol. 61.

korát vizgáltatja, gyámjokul atyját P. Ferenczet, és Blaskovits Andrást nevezvén. [1])

1761-ben Praznovszky Bora hajadon, nővérének Praznovszky Teréznek, néhai Blaskovits Andrásnénak ürményi birtokrészét bizonyos adóssága fejében átadja, [2]) és 1768-ban örökösen bevallja neki, akkor már Vály Pál nejének. [3]).

1766-ban Praznóvszky Anna-Mária, férjét Vladár Gáspárt teljhatalmazottjának vallja, [4]) 1771-ben ezt visszahúzza. [5])

1771-ben Praznóvszky Teréz előbb Blaskovits Andrásnak, már ekkor Vály Pálnak neje, és leánya Blaskovits Erzsébet, Brogyányi Jánosné ügyvédet vallanak. [6])

1775-ben Praznóvszky Sora visszahúzza 1761-ben nővére Praznovszky Teréz, Vály Andrásné részére az ürményi birtokrészről tett bevallást. [7])

1775-ben a Praznovszky örökösök és Blaskovits Zsigmond és Erzsébet Nyitra megyei ürményi birtokukat eladják 2630. ftért báró Hunyadi Jánosnak. [8])

Prebeg család. Prebeg Mátyás 1792-ben I. Ferencz király által czímeres nemes levélben nemesítetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik arany udvarban egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható, a 2. es 3-ik vörös mezőben arany oroszlán hátulsó lábain állva, első jobb lábával kivont kardot villogtat. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén levágott tarfejet mutatva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranyvörös. [9])

Precsinszky család. (Precsin-lehotai). Trencsin vármegyei nemes család; közűlök az 1736. évi nemesi összeíráskor János és László Precsin-Lehotán saját birtokukon székeltek. Utóbb Trencsin vármegyébe nyomuk is elenyészett.

Valószínüleg e család ősei közűl voltak azon Prechinszky Ráfael és Miklós nemesek is, kiknek birtokaik és a Morvaország közti

[1]) Nyitrai kápt. protoc.113. fol. 176.
[2]) Ugyan ott prot. 110. f. 111.
[3]) Ugyan ott 111. fol 151.
[4]) Ugyan ott 110. fol. 393.
[5]) Ugyan ott 111. fol. 299
[6]) Ugyan ott 112. fol. 55.
[7]) Ugyan ott 112. fol. 279.
[8]) Ugyan ott fol. 306.
[9]) Adami, Scuta gentil tomo IX.

határkérdés megvizsgálására 1578-ban országos bizottság küldetett ki. [1])

Prechaszka család. (Vagy Prochaszka). A Trencsin vármegyei nemesi lajtsromok szerint 1688-ban H u o r k é n székeltek. A későbbi lajstromokban már H u o r e c s n y néven van beirva. [2])

Predánoczy család. 1742-ben nemesíttetett meg Mária Terézia királyasszony által. Czímerpaizsa balról jobbra rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobb vagyis felsőbb vörös udvarban arany csillag és azon kék kereszt látható, a baloldali kék udvarban zöld téren szárnyait felemelő hattyú áll, fejét földfelé bocsátva. A páizs fölötti sisak koronáján két ezüst sasszárny között a paizsbelihez hasonló csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [3])

Trencsin vármegyében, hol a család nemességszerzője Predanóczy J á n o s 1742-ben czímeres nemes levelét kihirdettetté, a nemesi lajstromok szerint következő család tagokról találunk említést.

1748-ban Dezséren laktak I s t v á n n a k fiai.

1768-ban Dezséren székeltek Istvánnak örökösei, nevezetesen: I s t v á n négy fiával: P é t e r r e l, P á l l a l, A n d r á s s a l és I s t v á n n a l; továbbá G á s p á r és ennek fiai J á n o s és I s t v á n.

1803-ban Dezséren éltek P é t e r és ennek két fia, J á n o s, J ó z s e f; továbbá P á l és ennek fia J á n o s, nem különben A n d r á s és ennek fia I s t v á n; azután másik I s t v á n, végre J á n o s és P é t e r.

1837-ben Dezséren összeírattak Jánosnak fiai: J á n o s, I s t v á n és A n d r á s; továbbá ifj. A n d r á s, azután Jánosnak fia I s t v á n, a kinek fia ismét J á n o s, végre idősb I s t v á n és id. J á n o s; kik magnélkül kihaltak.

Prekrith család. Prekrith Péter 1721-ben jun. 12-én III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet. [4])

Czímere előbb vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, melyek közűl a jobb oldali kék udvarban vörös mezü kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfej vérzik, fölötte arany csillag ragyog, átellenében a baloldali vörös udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardját borostyán folyja körül, fölötte félhold ragyog; az alsó kék udvar alján hármas zöld hegy van, és az alatt királyi arany alma és királyi pálcza fekszik, a

[1]) 1578. évi 15. törv. czikk.
[2]) Szontagh Dán. közlése.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo IX.
[4]) Collect. herald. aro 898.

hármas hegy mögött széles folyam hullámzik, melyben fekete ménen vörös ruhás magyar vitéz úszik, hátra fordított balkezével pisztolyt sütve el, fölötte a jobb szegletben holló repül. A paizs közepét egy koronás kisebb vért foglalja el, melynek vörös udvarában ezüst hármas kereszt áll. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett és jobb oldalról félig vörös, félig ezüst, balról félig arany, félig kék sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtat, melyet zöldellő borostyán foly körül. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Prépost család. Prépost Barnabás, és általa István, György, és apúl testvére András és Ambrús 1592. april. 3-án Prágában kelt czímeres nemes levelet nyertek Rudolf királytól.

Czímerök függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali udvar vörös, a bal oldali kék, a paizs alját folyam foglalja el, melyen jobbfelé ponty úszik, a paizs udvara közepén szőlőtőke emelkedik, melynek a vörös udvarba nyuló levelei feketék. A paizs fölötti sisak koronáján fekete sasszárny lebeg, átütve nyillal, mely hegyével balfelé van fordítva.

1598. évi dec. 28 án a Prépost család tagjait, ugymint Albertet, Istvánt, Barnabást, Györgyöt és Benedeket a Felső- és Alsó-Öcsön és Vámoson királyi adományban nyert birtokba bevezette Fejérkövi István nyitrai püspök és királyi kanczellár.

Prépostváry család. (Lokácsi †). A lokácsi Prépostvári családról nagyon keveset tudunk. Föltünése I. Ferdinánd korára esik, és egy század alatt három izen át le is tünt. Az első ismeretes férfiú közűlök I. Bálint, ki nejével és ipjával együtt 1569-ben Szatmár megyében részjószágára kir. adományt nyert. Ennek nejétől Tardy Dorottyától született fia [1]) II. Bálint volt; már 1561-ben Székely Antal alatt Moldvában járt Jakab vajda részére, 1574-ben Kassán volt hadnagy, midőn a szikszói győzelemben vett részt; 1575-ben kállói várkapitány volt, midőn Békes Gáspárral tartott Báthori ellenében, 1588-ban Miksa főherczeggel Lengyelországba járt, [2]) 1589-ben báróságra emeltetett, [3]) 1594-ben egri kapitány volt; 1595-ben már kassai főkapitány, kir. tanácsos. Meghalt 1597-ben, eltemettetett Szatmár megyében a bélteki templomban, sirkövére felesége Csáki Anna hosszú latin siriratot tétetett. [4]) Fia maradt

[1]) Leleszi Convent fasc. 2. nro. 1. — Szirmay, Szatmár várm. II. 111. — Wagner Ms. tomo LXX. p. 82.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 158. 159.
[3]) Lehoczky Stemmat. 1. 170.
[4]) Szirmaynál id. helyén és Bod, Tintinnabulum.

Zsigmond, a ki Bethlen korában szerepelt, 1644-ben Közép-Szolnok és Kraszna vármegye főispánja volt. [1]) Ez birta a bélteki uradalmat, (Szákos, Sándorfalva, Becs, Pethe, Rente-, Közép-, Felső-Homoród, és Dobra, Esztron és Göngyön részjószágokkal) melyben 1633-ban kir. adomány czímen beiktattatott. Meghalt 1645 ben. [2]) Nejétől Széchi Katalintól, előbb Gyulaffy László özvegyétől gyermekei nem maradtak. Javai, főleg azok melyeket Erdélyben birt, halála után a fiskusra szálltak; a bélteki uradalom 1778-ban gróf Károlyi Antal birtokába kir. adomány mellett jutott.

II. Bálintnak volt István nevezetű, 1584-ben élt testvére is, ez is magnélkül halt meg.

A családfa következő:

I. Bálint
1569.
(Tardy Dora)

II. Bálint kassai kapit. báró † 1597. (Csáky Anna)	István 1584. †

Zsigmond
főispán † 1645.
(Széchy Kata)

Preschern család. Preschern Vitus 1760-ban M. Terézia király asszonytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban alólról fölfelé pánczélos kar könyököl, zöld koszorút tartva; a 2. és 3. kék udvarban négyszegü kövekből álló várfal látszik; a paizs fölött két koronás sisak áll, a baloldaliból pánczélos, sisakos vitéz nyúlik ki, jobb kezében kivont kardot, a balban tojásdad alakú vas vértet tartva; a jobb oldali sisak koronájából szintén pánczélos kar emelkedik ki, koszorút tartva, két bivaly szarv között, melyek közűl a jobb oldali vörös, a bal oldali kék. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [3])

Pribék család. (Temesvári). Imre 1552-ben Eger vár védelmében vett részt mint hadnagy; 1541-ben Fülek visszavételére küldetett; Elesett a divényi várban 1575-ben. Vele együtt oltalmazták Eger várát 1552-ben Pribék József és István is. Egy más Pribék István 1575-ben Balassa Bálinttal Erdélybe indult Békes

[1]) Lehoczky, Stemmat. I. 151.
[2]) Kazy Hist. R. Hung. II. 97.
[3]) Collect. herald. nro. 104. hol valószinűleg hibából Preschner áll.

Gáspár segélyére, a midőn az őket megtámadó Kornis Gáspár huszti kapitányt nyakán megsebesité.

Pribék család. (Villei). Ung vármegye nemes családa, valószinűleg egyik őse azon Pribék Józsa, ki 1590-ben Verbőczy Gergely özvegye Zalmády Kata stc. ellen perelt. [1])

Antal 1840-ben Ung vármegyei országgyülési követ, másod- és 1842-ben első alispán, 1847-ben ugyan ott főispáni helytartó volt. Lakott Jenkén.

Miklós 1840-ben ugyan ott szolgabíró, 1847-ben főszolgabíró volt.

Pribis család. Trencsin vármegyei nemes család. Pribis Miklós és általa neje Althabt Zsófia, és gyermekeik Pribis Illés, Miklós, Dániel, Sámuel, Borbála, Anna és Zsófia 1675. dec. 4-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítettek meg; a czímeres nemes levél Trencsin vármegyében 1676-ban kihirdettetett.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren szétterjesztett szárnyakkal fészkelő pellikán, három fiát melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából ezüst egyszarvú emelkedik ki, első lábaival három rózsát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

A Trencsin megyei összeírások a család tagjairól a következő adatokat nyújtják:

1748-ban Vág-Teplán laktak Sámuel, Dániel és János (ez utóbbi valószinűleg Illésnek fia), — Klobusiczon Miklósnak a fiai; — Szelicsnán János egyedül; — Kocsóczon István egyedül.

1768-ban Puchón lakott Pál egyedül; — Kocsóczon Dániel és ennek négy fia András, Pál, Dániel és István; — Ivanóczon lakott János és ennek fia János.

1803-ban Puchón élt Pál és fia szintén Pál; — Kocsóczon József, Andrásnak fia Pál; Dánielnek fia Miklós; és végre István egyedül.

1837-ben Puchón él Sámuel és ennek fia Mihály; — Kocsóczon József, továbbá Andrásnak fia Pál; azután Dánielnak örökösei Miklós és István! — Rakolubon László és ennek fiai Fe-

[1]) Horvát István, Verbőczy emlékezete II. 352.

rencz, Mihály, János és Florián, valamint nevezett Ferencznek fia János. [1])

A családfa [2]) következő.

Miklós
1675.
(Althabt Zsófia)

Illés. — Miklós, Klobusiczon, 1675. 1748 — Dániel, 1675. 1748. V.-Téplán, Kocsóczon. — Sámuel, 1675. 1748. V. Téplán. — Bora. — Anna. — Zsófia

Dániel gyermekei: András, 1768. Kocsóczon (Lipszky Zsuzsa) — Pál, Puchón, 1760. — Dániel, 1768. Kocsóczon — István, 1768. Kocsóczon.

András fia: Pál, sz. 1772. † 1831. gazda tiszt.

Pál (Puchón) fia: Pál, 1803

Dániel fiai: Miklós, 1803. — István, 1837.

Pál (sz. 1772.) gyermekei: Sámuel, 1837. (Jarena Teréz) — Mária (Riha József)

Sámuel gyermekei: Mária. — Mihály 1837. Puchón 1860. (Petrovszky Jozéfa) — Manczi. — Teréz.

Mihály gyermekei: Károly-Imre. † — Mária. †

Andrásnak fia Pál szül. Kocsóczon 1772. febr. 4-én, gazda tiszt lett Csokán Torontál megyében Marczibányi Imrénél 1797-ben; Trencsin vármegyétől 1805. jun. 7-én nemesi bizonyitványt kapott, és azt 1807. mart. 16-án Torontál megyében N.-Becskereken kihirdetteté, mint csókai gazda tiszt. 1813. évi jun. 2-án publikáltatta nemességét Hont vármegyében is Ipolyságon. Meghalt 1831. julius 26-án Szanadon mint községi jegyző, a choleraban. Fia Sámuel Puchon lakozó, az ágost. evang. vallásról kath. vallásra tért át. Ennek fia Mihály lakik Puchón, a családi iratok és eredeti czímeres nemes levél őrzője.

Prikkel család. Közülök János szül. 1763. aug. 1-én Komárom megyei Kolthán, 1808-tól esztergami kanonok haláláig, 1823. sept. 2-ig. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot villogtatva.

[1]) Trencsin vármegye levéltárából közli Szontagh Dán.

[2]) Családi közlés szerint.

[3]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 181.

Prileszky család (Prileszi). Trencsin vármegye egyik legrégiebb nemes családa, mely nevét azon megyei és most is birtokolt Prilesz helységéről vette, utóbb pedig ugyan arról (de eadem) irta és irja előnevét mostanáig. Eredete előttem ismeretlen, a czimer azonságnál fogva azonban a Bossányi, Ujfalussy, Rudnay stb. családdal együtt a Divék nem (genus) egyik ágának látszik. [1])

Nemzékrendét a XV. században azon Lászlóig vihetni fel, a ki 1430-ban élt. Ennek fia I. Miklós 1468-ban, ennek György 1493-ban Trencsin vármegye szolgabirája, ennek fia I. Mihály, 1538. Trencsin megyei szolgabiró, ki Vászkán egy jobbágy telkét zálogitá el, de utódai vissza válták. Ennek testvére lehetett azon János, ki 1526-ban II. Lajos kir. egyik komornoka volt, [2]) és a ki Mohácsnál elfogatott,[3]) de kit, mert atyját bizonyosan nem tudjuk, a táblázaton elhelyezni nem tudtam.

I Mihálynak fia volt I. János 1571-ben, ennek fia II. János 1620-ban, ennek II. Miklós, Trencsin vármegyében szolgabiró, Prileszre uj adományt vitt; nejétől Urbanovszky Katalintól két fia maradt: II. Mihály és III. János, kik által a család két ágra szakadt. Mielőtt azonban ezekről és utódaikról részletesebben szólanánk, lássuk a családfát, [4]) mely következő:

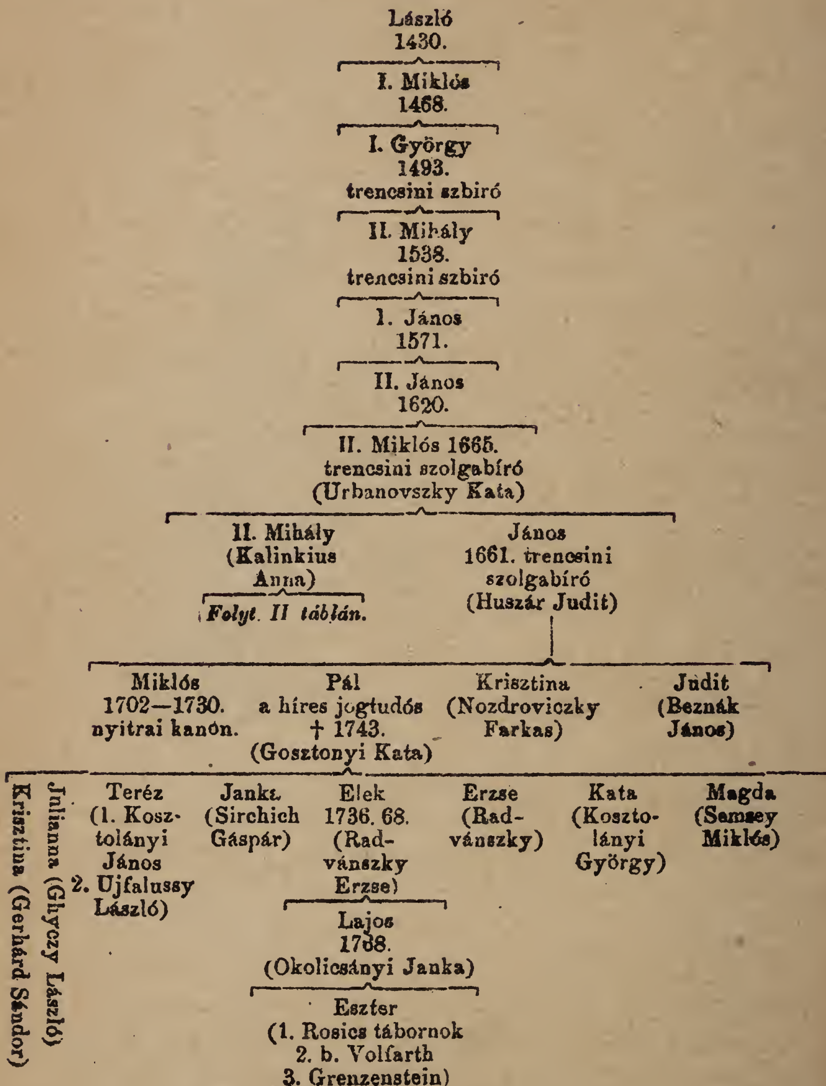
[1]) E munka II. 208. lap.

[2]) Engel, Monumenta p. 220.

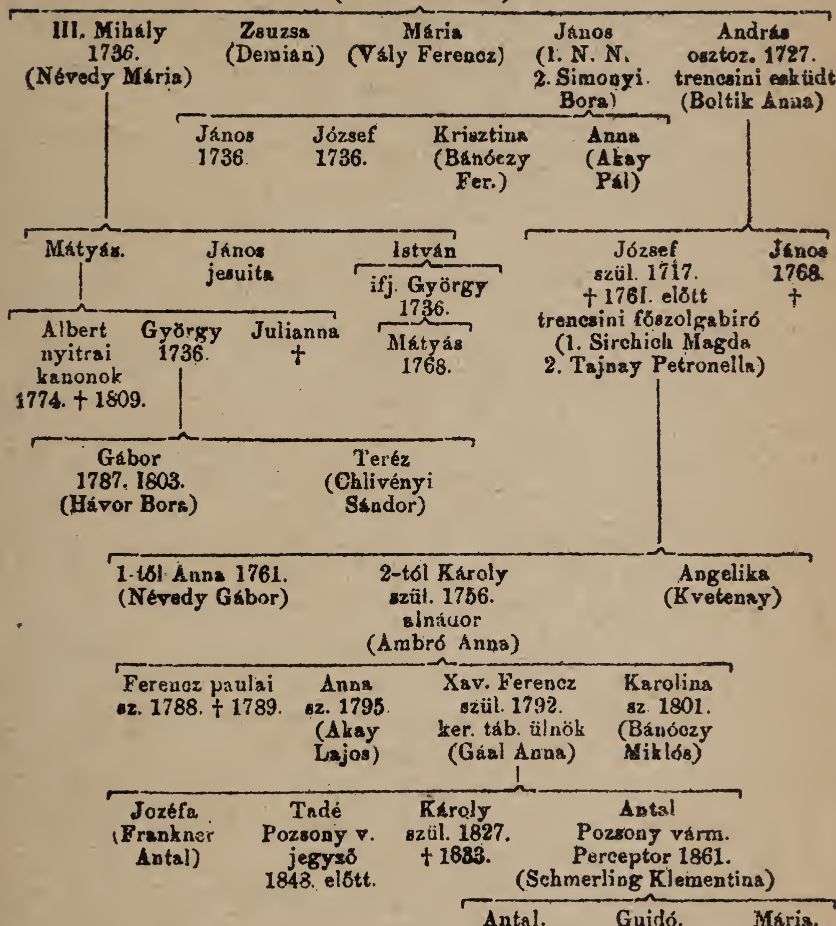
[3]) Pray Annales Reg. V. p· 116.

[4]) A család közléséből, mely 1842. april. 5-én Trencsin vármegye által Prileszky Ferencz részére kiadott és azon évi május 17-én Pozsony megyében 1319. szám alatt is kihirdetett nemesi bizonyitványban is II. Mihály le és felmenő ágára nézve törvényesitve van. Továbbá Décsy Lajos közlése és egyéb genealogiai töredékek szerint.

I. tábla.

László
1430.
I. Miklós
1468.
I. György
1493.
trencsini szbiró
II. Mihály
1538.
trencsini szbiró
I. János
1571.
II. János
1620.
II. Miklós 1665.
trencsini szolgabíró
(Urbanovszky Kata)
II. Mihály
(Kalinkius
Anna)
Folyt. II táblán.
János
1661. trencsini
szolgabíró
(Huszár Judit)
Miklós
1702—1730.
nyitrai kanon.
Pál
a híres jogtudós
† 1743.
(Gosztonyi Kata)
Krisztina
(Nozdroviczky
Farkas)
Judit
(Beznák
János)
Teréz
(1. Kosz-
tolányi
János
2. Ujfalussy
László)
Janka
(Sirchich
Gáspár)
Elek
1736. 68.
(Rad-
vánszky
Erzse)
Lajos
1768.
(Okolicsányi Janka)
Eszter
(1. Rosics tábornok
2. b. Volfarth
3. Grenzenstein)
Erzse
(Rad-
vánszky)
Kata
(Koszto-
lányi
György)
Magda
(Semsey
Miklós)
Julianna (Ghyczy László)
Krisztina (Gerhárd Sándor)

II. t á b l a.

II. Miklósnak egyik fia III, J á n o s, kinek ivadékát az I. táblán látjuk, 1661-ben Trencsin vármegye szolgabirája volt. Nejétől Huszár Judittól két fia, két leánya maradt; egyik fia M i k l ó s nyitrai kanonok volt 1702-től haláláig 1730-ig; másik fia P á l, a hires jogtudós, a „Q u a d r i p a r t i t u m" szerzője, herczeg Eszterházynak és a Thurzóféle árvai uradalomban igazgatója volt, és míg testvére kath. kanonok, P á l buzgó protestans volt, ki 1721 maj. 19-én az evangeli-

kusok részéről Luxemburgban a királyi fölség előtti kihallgatáson Jeszenák Pál, Gyürky István stb. társaival részt vett. Meghalt 1743-ban Pozsonyban; hol eltemettetett. [1]) Nejétől Gosztonyi Katalintól két leánya és egy fia Elek maradt, ki 1721-ben Jenában tanult, [2]) Prileszről idővel lakását Nemes-Podhragyra tette át, hol még 1768-ban is élt, és azért ága ns. podhragyai ágnak is neveztetik. Nejétől Radvánszky Erzsébettől fia Lajos, kinek Okolicsányi Jankától csak leánya Eszter maradt; s benne ága kihalt.

II. Miklósnak másik fia volt II. Mihály, kinek utódait a II. táblázat mutatja. Ennek feleségétől Kalinkius Annától két leánya és három fia: III. Mihály, János, és András maradtak, ki atyjok halála után 1727. osztoztak meg. Közűlök Jánosnak két neje volt, a második volt Simonyi Borbála, utóbb Hodossy Györgynek hitvese, ettől két leánya Krisztina és Anna maradtak, és meg tán János és József fia, kiknek a Trencsin megyei 1736. évi nemesi összeirás szerint bizonyos, hogy atyjok János nevű volt; azonban utódaikról határozottan nem szólhatunk.

III. Mihálynak nejétől Névedy Máriától többi közt fia Mátyás, kinek egyik fia Albert, 1768-ban még plébános, 1774-ben nyitrai kanonok egész haláláig 1809-ig. Testvérének Györgynek fia Gábor 1787-ben a kir. táblánál igtatói segéd, neje Havor Borbála volt; de utódok nélkül halt meg.

András (II. Mihálynak fia) Trencsin vármegyei esküdt volt. Nejétől Boltik Annától fiai János, ki 1768. után valószinűleg kihalt, és József, ki Prileszen született, és Dubniczón 1717. febr. 20-án megkereszteltetett, Trencsin vármegye szolgabirája volt. Első neje Sirchich Magdolna, a második Tajnay Potronella. Az elsőtől leánya Anna Névedy Gáborné volt, a másodiktól Angelika leánya és fia Károly születtek.

Károly született 1756-ban, megkereszteltetett jul. 15-én Dubniczon. 1783-ban Trencsin megye főjegyzője, 1790 ben másod-, 1791-ben első alispánja, az 1792. 1796. 1802. és 1805. évi országgyülésen követe, innen a királyi táblához vitetvén, 1809-ben lett alnádor, utóbb kir. tanácsos, sz. István rend vitéze és a hétszemélyes tábla birája lett. 1786-ban vette nőül Ambró Annát, kivel januar 7-én Nagy-Bresztován kelt egybe. Ettől gyermekei következők:

---

[1]) Lehoczki, Stemmat. II. 320. Horányi Mem. Hung. I. 106.

[2]) Haan, Jena hung. pag. 48.

1. Ferencz paulai szül. 1788-ban, meghalt 1789. sept. 30-án.

2. Ferencz Xavér, szül. 1792. megkereszteltetett sept. 2-án. Szintén hivatalos pályára lépvén, legutóbb kir. tanácsos és a nagyszombati kerületi tábla ülnöke lett és az volt 1849-ig. Nejétől Gáal Annától gyermekei következők a) Jozéfa Frankner Antalné, b) Tadé 1848. előtt Pozsony vármegye jegyzője. 1849-ben ő vezérlé ki, külföldre a lóczi czígány zenebandát. c) Károly szül. 1827-ben, mh. 1833-ban. d) Antal, 1861-ben Pozsony vármegyének pénztárnoka Nejétől Schmerling Klementinától három gyermeke a táblán látható.

3. Anna szül. 1795. oct. 3-án Trencsinben, férjhez ment 1812. aug. 15-én Akay Lajoshoz.

4. Karolina született 1801-ben, ki Bánóczy Miklóshoz ment férjhez.

Hogy e családfa nem teljes, a következők mutatják; nem áll a táblán János, ki 1686-ban nyitrai kanonok és székes egyházi főesperes volt;

Továbbá azon György, ki 1725—1736-ig Trencsin vármegye alispánja és főjegyzője, 1727-ben országgyülési követe volt. Ennek fia volt Antal, ki 1736 ban a Trencsin megyei nemesi összeírásban foglaltatik. — Úgy látszik — Pállal a hires jotudóssal közös ágból származott.

Nem különben János, kinek az emlitett 1736. évi nemesi összeirás szerint fia ifj. István Tolna vármegyében lakott. Neje Mednyánszky Istvánnak leánya Julianna volt.

Végre P. István, ki Duna-Szerdahelyen 1807. febr. 25-én született, 1846-ban Pozson vármegye alszolgabirája volt, és 1841-ben a Csallóközben Vajkán érseki adományt kapott. [1]) Ez is — úgy látszik — az I. táblán álló Mátyás ágától eredt.

Végre nem lesz a családról érdekteleń azon adatokat ismerni, melyeket a Trencsin megyei nemesi összeirások nyujtanak, [2]) melyekből főleg lakó helyeiket ismerjük meg.

1736-ban Prileszen és Szkala-Ujfaluban laktak Pál és fia Elek; — György és ennek fia Antal; — Jánosnak fiai ker. János és József, azután Mihály és fiai, valamint Istvánnak fiai ifjabb György, és végre Jánosnak fia ifjabb István Tolna vármegyében.

---

[1]) 1841. évi Pesti hirlap 73. szám.

[2]) Szontagh Dán. közl. szerint.

1748-ban a közép járásban laktak József s Mihálynak és Jánosnak a fiai, az alsó járásban pedig Elek és Antal.

1768-ban Nagy-Kolacsinban székeltek Józsefnek örököse Károly, továbbá János egyedül. — Prileszen laktak Mihálynak az örökösei, azután György fiával Mátyással; továbbá Mátyás, János a jesuita és Adalbert plébános. — Ns.-Podhragyon lakott Elek és fia Lajos.

1803-ban Nagy-Kolacsinban lakott Károly fiával Ferenczczel; Prileszen Gábor.

1837-ben Nagy-Kolacsinban lakott Ferencz.

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja, a paizs kék udvarában zöld téren egy élőfa alatt álló medve, fölötte a paizs szegleteiben jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik ki, első lábaival bárdot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Probszt család. Czímerleveles nemes család, a czímerlevelet Probszt György és Ferencz 1689-ben nyerték I. Leopold királytól. [2])

Czímerök a paizs arany udvarában egy, jobb oldalról balra rézsutosan vonuló fekete pólya, melyen R. M. R. arany betűk láthatók, melyek a „Divitias honestate parari" jelszót jelentik. A paizs fölötti sisak koronáját zöld koszoru övedzi, azon fölül arany háromszög látható, két oldalról két aranyfekete bőségszarvval, mely gyümölcscsel van tele. Foszladék mind két oldalról aranyfekete.

Probstner család. Szepes megyei család, birtokos Jakubján. Adolf 1847-ben megyei tiszt. jegyző.

Prochaszka család. Lásd Prechaszka.

Prodanovits család. Prodanovits Sándor ujvidéki lakos 1792. jul. 6-án I Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet, mely 1803. octob 25-én Krassó vármegyében kihirdettetett. Krassóban a család fiágon kihalt.

Prónay család. (Tót-prónai és blatniczai, báró és nemes) A tótprónai és blatniczai Prónay család Turócz vármegye legrégibb törzsökös családai közé tartozik. Első tudható törzse Comes Rechk volt, a ki IV. Béla király korában élt, és a család kezein lévő okmányok szerint 1279-ben csere-adomány utján kapta Tót-Prónát, mely

---

[1]) Meg van „Burgstallernal is Collectio Insignium."

[2]) Collect herald. nro. 780. és Adami, Scuta gentil. tomo IX.

helységre nevezett Rechknek fiai I. Pál mester és Serefil 1293-ban III. András királytól uj királyi adományt nyerték, [1]) főleg azon érdemeiknek tekintetbe vétele által, melyek szerint a nevezett királynak a magyar trónrai jutásakor hűségüket tanusitották, valamint azon alkalommal is, midőn III András lengyelországba rokonának László Sandomíri és Szirádi vezérnek segélyt küldött, ezen hadjáratra I. Pál és Serefil is elmenven, Prodatin vára ostromában dicséretesen harczoltak, és ott János nevű testvérök is hősiesen elesett; továbbá az érdeklett adomány levél szerint, midőn a nevezett király az ausztriai főherczeg ellen hadakozván, Béos előtt táboroznék, akkor is Comes I. Pál a legnagyobb veszélyekkel daczolva mint hős vitéz harczolt, és egy egy német katonát dárdájával leütvén, saját lova is elesett alóla. Végre ezen adomány szerint megerősitetvén a már előbb IV. László király által adott adomány levél is, az kiterjesztetett a nevezetteknek bátyjokra Kupruc h-ra is, annak személyes érdemeiért, valamint azért is, mivel Vorinnak fia Péter és Pálnak fia István, Pál mesterrel együtt harczolván, a trón elfoglaláskori ellenségeskedések alkalmával hűségüket elestükkel bizonyitották.

I. Pál mesternek fiai Beke és András, valamint ezeknek fiaik névszerint Bekének fiai Benedek és Jakab, Andrásnak szintén Benedek és Pál, továbbá Serefilnak fia János és ennek fia II. Pál 1343-ban osztoztak meg Próna, Lesna, Ruda és Mezeuház nevű birtokaikon. [2]) Nevezett Jánosnak másik fia György volt, ki 1391-ben Bebek országbiró előtt ezen emlitett birtokokra vonatkozó okleveleit elémutatta. [3])

Az 1343-ban élt II. Pálnak fiai voltak András és Miklós, kiknél a családfa okmányos bizonyitékok hiányában megszakad; az bizonyos, hogy az utódok az I. Serefil nevétől tótprónai Serefil és Seraphin nevet viselték mintegy a XVI. század közepeig. Igy találjuk az 1476—89. év közben Serefil Györgyöt, ki valószinűleg II. Pál egyik fiának kis unokája volt. Ennek fiai Cherubin 1504—8. és

---

[1]) Az oklevél közölve van Fejér Cod. dipl. tomo. VI. vol. 1 pag. 241. valámint már előbb Engel által kiadva. Schedius Zeitschrift II. 43. — A Cod. dipl. tom. IV. vol. 2. p. 319. szerint Praunay mester, királynéi országbiró és nyitrai főispán volt 1255-ben, kihez semmi köze a Prónay családnak, noha amannak neve emehez igen hasonlít. E jegyzést csak ovásul azoknak, kik a családtanban a nevek hasonlósága után sok zavart szoktak okozni.

[2]) Engel, Monumenta Ungrica p. 92. a turóczi regestrumban.

[3]) Ugyan ott.

János 1504—17. év körül éltek. Cherubinnak fia volt tótprónai Seraphin Kristóf, ki 1536. év előtt Turócz megyei Borczfalván két telkét Kavalda Ferencznek örökösen eladván, a nevezett evben nagycsepcsényi Kaza Máté az általa adomány utján megszerzett Kavalda máskép Fodor Ferenczféle birtokukról szóló okleveleket, főleg pedig az érdeklett borczfalvi részről szóló bevallás kiadására nézve Dubraviczky Jánost meginteté és beperlé.[1])

Kristófnak fia volt Mátyás deák. (Mathiás literatus de Tót próna), ki már csak az ősi birtok helyről kezdé magát nevezni, és aki Mihály nevü testvérével együtt 1563. junius 16 án Insbruckban kelt oklevélben I. Ferdinánd király által ősi nemességében megerősítést nyert, és azt Turócz megye előtt 1574-ben kihirdetteté.[2])

Mátyásnak, ki valószinűleg Turócz vármegye jegyzője volt, mint ezt literatus melléknevéből következtethetjük, nejétől Fejérpataky Krisztinától fia volt II. Mátyás, ennek fia volt I. Miklós, ki 1642-ben tiltakozást tett, ennek feleségétől Ivánka Zsuzsannától fiai; I. István és László, kik atyjok halála után 1672. osztoztak meg; ez utóbbitól ered a pozson-trencsini vagy nyitrai most is élő ág, melynek azonban leszármazását nem ismerjük. Ezen ágból lehetett Gábor 1685-ben; Miklós pedig 1699-ben Turócz megyei alispán.[3])

I. Istvánnak nejétől kis-jeszeni Pauloviez Judittól született fia volt II. Mihály, a ki az 1707—1736. évi időközben élt, és 1729-ben Nógrád vármegyében a Kürthy család magvaszakadtán Alsó és F.-Terbeléd, Dely-Radossa család magvaszakadtán pedig Csalár helységben adomány jogon beiktattatott,[4]) de a beiktatásnak ellent

---

[1]) Szentbenedeki Convent anni 1536. fasc. 143. nro 46.

[2]) Erről Turócz vármegyének 1574. évi jegyző könyvében a 489. lapon következők olvashatók: „Hodie nobilis Mathias literatus de Tót-Próna in hac frequenti nostra sede, pro celebratione judiciorum publicata exhibuit et praesentavit coram nobis, publicarique curavit suo et fratris sui Michaelis natu minoris nominibus et in personis privilegium suorum insignium aut armorum, nobilitationisque suae, sibi Oeniponti Decima Sexta die mensis Junii anno dni 1563. per Sacratissimum condam Imperatorem Ferdinandum clementer concessum, exhibitionemque hanc et publicationem in protocollo Cottus istius inseri curavit.

[3]) Lehoczky, Stemmat. I. 215. lapon. ha csak Lehoczkynál tévedés nincs az évszámokban, a midőn azután Miklós a nevezett I. Miklóssal egy személynek bizonyulhatna. Gábor pedig az I. István ágán álló I. Gáborral lehetett volna egy személy.

[4]) Sz.-benedeki Convent capsa H. fasc. 1. nro 16.

mondtak Lepényi János, Bene Mihály és Gábor, Zolnai Judit, Gyürky Istvánné s többen.

II. Mihálynak, ki még 1736-ban élt, mint egy egyezkedési okmány mutatja, feleségétől Záborszky Zsuzsannától többi közt két fia maradt, névszerint: I. Gábor és III Pál, kik által a család mai napig virágzó két ágra szakadt, ugymint: a bárói és nógrádi nemesi ágra; mielőtt azonban e két ág alapitó I. Gábor és III. Pál-ról bővebb emlitést tennénk, lássuk a családfát, a mennyire azt adataink mellett összeállitani lehetett:

I. tábla.

Comes Rechk 1272.
- I. Pál mester 1293.
  - Beke 1343.
    - Benedek 1343.
    - Jakab 1343.
  - András 1343.
    - Benedek 1343.
    - Jakab 1343.
- János elesett †
- Serefil 1293.
  - II. János 1343.
    - II. Pál 1343.
    - György 1343 1393.

N. N. — N. N.

N. N. — N. N.

György Serephil 1476—89.
- Tótprónai Cherubin 1504—1508.
  - Tót-Prónai Seraphin Kristóf 1531—36.
    - II. Mátyás (Literatus) 1563. czímert kap. (Fejérpataky Krisztina)
      - II. Mátyás de Tót-Próna
        - I. Miklós 1642. (Ivánka Zsuzsi)
          - I. István 1672. osztoz. (kisjeszeni Paulovicz Judit)
            - II. Mihály 1707.—1736. (Záborszky Zsuzsa)
              - I. Gábor Pest v. köv. 1751. kir. tan. (királyfalvai Róth Éva)
                - *Folyt. II. táblán.*
              - III. Pál 1725. 1741. nógrádi követ (Trajtler Ilona)
                - *Folyt. III. táblán.*
          - I. László *a pozsonyi trencsíni ág.*
    - I. Mihály. 1563.
- Serephil János 1504—17.

II. tábla.

I. Gábor, *ki az I. táblán.*
pesti követ 1751.
kir. tan.
(királyfalvi Róth Éva)

László
báró lett
csanádi főisp.
(Radvánszky Rozália)

Éva
(Radvánszky János)

Johanna
(1. Jeszenák János
2. b. Calisius Károly)

II. Gábor
1790. 1810.
gömöri főisp.
báró lett
(b. Podmaniczky Karolina)

László gyermekei:

Sándor
sz. 1760. † 1839.
ev. egyh. főfelügy.
(gr. Teleki Janka)
adoptált fia
Albert

Lajos
cs. k. ezred.
sz. Istv. r. l.
gr. Wartensleben N.)

Honorata
† 1819.
(Kubinyi Gáspár)

Piroska
(Lónyay Gábor)

Simon
(Hiergeist Nina)

Lajos gyermekei:

Albert
korona őr
septemvir 1861.
(gr. Ráday Erzsi)

A. Mária
(gr. Ráday Gedeon)

Albert fia:

Elek
katona

Simon gyermekei:

Ifigenia
(gr. Csáki Auguszt)

Antonia
(Almásy József)

István
1861.
(gr. Nádasdy Anna)

Amália.

Sarolta.

István gyermekei:

Orell. Adorján. Ifigenia. Anna.

II. Gábor gyermekei:

Zsigmond
cs. kir. kam.
† 1848.

Ludovika
(Justh József)

Jozéfa
(Beniczky Sámuel)

József
sz. 1776. † 1824.
cs. kir. kam.
(Kubinyi Róza)

Antónia
(b. Laffert Antal)

József gyermekei:

Gábor
sz. 1812.
cs. kir. kam.
ev. egyh. főfelügy.
(b. Podmaniczky Sarolta)

Zsófia
(b. Podmaniczky Lajos)

Biri
(gr. Hollstein)

Gábor gyermekei:

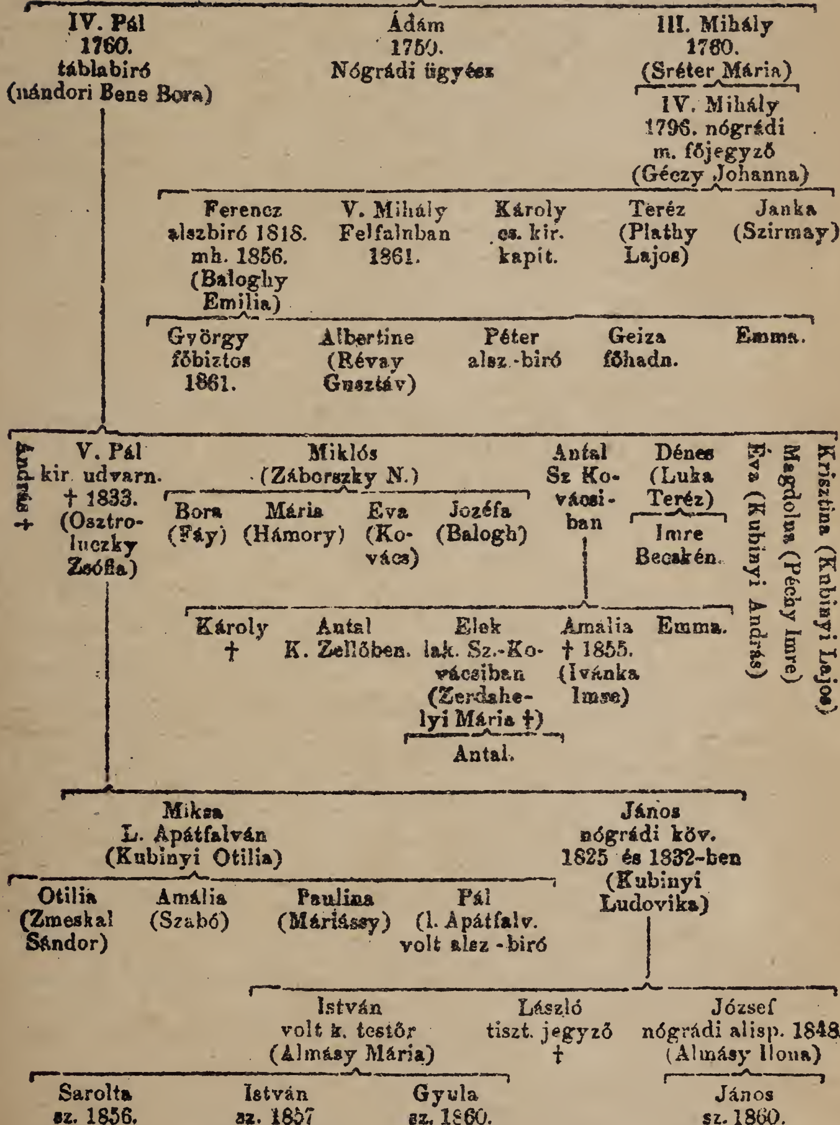
Dezső
sz. 1848.

Rózsa
sz. 1850.

Irma
sz. 1852.

Gábor
sz. 1856.

III. tábla.

III. Pál, ki az I. táblán.
1725. 1741.
nógrádi követ
(Trajtler Ilona)
IV. Pál
1760.
táblabiró
(nándori Bene Bora)
Ádám
1750.
Nógrádi ügyész
III. Mihály
1760.
(Sréter Mária)
IV. Mihály
1796. nógrádi
m. főjegyző
(Géczy Johanna)
Ferencz
alszbiró 1818.
mh. 1856.
(Baloghy
Emilia)
V. Mihály
Felfalnban
1861.
Károly
cs. kir.
kapit.
Teréz
(Plathy
Lajos)
Janka
(Szirmay)
György
főbiztos
1861.
Albertine
(Révay
Gusztáv)
Péter
alsz.-biró
Geiza
főhadn.
Emma.
András †
V. Pál
kir. udvarn.
† 1833.
(Osztro-
luczky
Zsófia)
Miklós
(Záborszky N.)
Bora
(Fáy)
Mária
(Hámory)
Eva
(Ko-
vács)
Jozéfa
(Balogh)
Antal
Sz Ko-
vácsi-
ban
Dénes
(Luka
Teréz)
Imre
Becskén.
Éva (Kubinyi András)
Magdolna (Pécsy Imre)
Krisztina (Kubinyi Lajos)
Károly
†
Antal
K. Zellőben.
Elek
lak. Sz.-Ko-
vácsiban
(Zerdahe-
lyi Mária †)
Antal.
Amália
† 1855.
(Ivánka
Imre)
Emma.
Miksa
L. Apátfalván
(Kubinyi Otilia)
János
nógrádi köv.
1825 és 1832-ben
(Kubinyi
Ludovika)
Otilia
(Zmeskal
Sándor)
Amália
(Szabó)
Paulina
(Máriássy)
Pál
(l. Apátfalv.
volt alsz.-biró
István
volt k. testőr
(Almásy Mária)
László
tiszt. jegyző
†
József
nógrádi alisp. 1848.
(Almásy Ilona)
Sarolta
sz. 1856.
István
sz. 1857
Gyula
sz. 1860.
János
sz. 1860.

II. Mihálynak, ki — úgy látszik — Turócz megyéből Nógrádba telepedett; egyik fia I. Gábor, híres jogtudós és táblai ügyvéd, 1751-ben Pest vármegyének országgyülési követe; lett a bárói ágnak alapítója. Nejétől királyfalvi Róth Évától két leánya és két fia, ugymint: László és II. Gábor maradtak.

László 1763-ban Nógrád megye másod-, 1765-ben első alispánja, ugyan az még 1770-ben is, egyszersmind királyi tanácsos; ezután testvérével II. Gáborral együtt bároságra emeltetett. Innen kir. helytartósági tanácsos. A József császári rendszer alatt, nevezetesen 1787-ben már [1]) cs. kir. val. belső titkos tanácsos, Turócz vármegye valóságos főispánja, Zólyom, Hont, Liptó, Gömör és Árva megyék administratora és királyi biztosa. II. József császár halála után Csanád vármegye főispánja lett. Nejétől Radvánszky Rozáliától három fia, két leánya maradt, úgymint Sándor, Lajos, Simon, Honorata Kubinyi Gáspárné, ki 1819. dec. 30-án halt meg Liptóban N.-Olasziban és 1820. jan. 7-én Nógrád megyében Karancs-Ságon eltemettetett, [2]) és Piroska Lónyai Gáborné.

Sándor szül. 1760. april. 7 én Pest megyei Ácsán; mint tudományos nevelt és kimivelt férfiú, korának egyik disze volt. Fiatal korában históriai dolgozatok irásával is volt foglalatos. Tanulmányait külföldi egyetemek látogatása és utazással tetőzte be. Mint buzgó ev. protestáns egyháza érdekében a kormánynál lelkesen fáradozott, és az 1790. évi zsinaton mint alelnök vett részt. Ugyan ez évben arany sarkantyús és nem sokára cs. kir. kamarás lett; 1819-ben pedig az ev. egyház főfelügyelőjévé választatott. Az országgyüléseken is (főleg az 1830-kiban, midőn az „Országgyülés elrendezéséről" czimü művét irta), feltünt jelessége által. Főleg pedig maradandó emlékezetet szerzett magának a tudományok pártolása által, a m. akadémiának, melynek igazgató tanácsában tag volt, tőkéjét 2000 pfrttal növelte. Meghalt 1839. febr. 5-én közel 80 éves korában. [3]) Nejétől gr. Teleky Jankától gyermeke nem maradván, fiául és örököseül testvérének Lajosnak fiát Albertet fogadá.

Lajos katonai pályára lépvén, ettől mint cs. kir. ezredes vett búcsút, 1815-ben már a Sz. István apost. kir. rend vitéze volt. Nejétől Wartensleben grófhölgytől fia Albert, egykor Pest vármegyének

---

[1]) 1787. évi Schematismus. Lehoczky Stemmat. II. 320. de ennek adatai hibásak; és Bartholomaeides Not. C. Gömör p. 754.

[2]) Mocsáry Nógrád esmertetése I. 255.

[3]) Lásd bővebb életrajzát Ujabb ismeretektára V. köt. 113.

számos éven át jeles és köztiszteletben álló főispáni helytartója 1846-ig, azután a hétszemélyes kir. tábla ülnöke. 1860-tól koronaőr és ismét hétszemélyes táblai ülnök, s val. bel. titkos tanácsos. Nejétől gr. Ráday Erzsébettől fia Elek, a katonai pályára lépett.

Simonnak nejétől Hiergeist Ninától a táblázaton olvasható négy leánya és fia István maradtak, ez utóbbinak gróf Nádasdy Annától szintén a táblázaton látható gyermekei születtek.

II. Gábor a bárói másik ág feje, ki testvérével Lászlóval együtt M. Terézia királyasszony által 1770. után báróságra emeltetett, szintén közpályára lépvén, a II. József császári rendszer alatt a pozsonyi iskolai kerület főigazgatója, 1787. nov. 12-én Bars vármegyének és innen 1789. jan. 2-án Gömör vármegyének főispánja lett, és ez utóbbiban 1790. april. 26-án ünnepélyesen beiktattatott; [1]) nem sokára ezután cs. kir. valós. belső titkos tanácsossá neveztetett. Gömöri főispánnak olvassuk még 1810-ben is. Nejétől báró Podmaniczky Karolinától öt gyermeke maradt, úgymint József, Zsigmond, Ludovika Justh Józsefné, Jozéfa Beniczky Sámuelné, és Antonia báró Laffert Antalné.

Zsigmond a kir. kanczelláriánál kezdett hivataloskodni, utóbb mint kir. kamarás mh. 1848-ban magtalanúl.

József cs. kir. kamarás, szül. 1776-ban, meghalt korán 1824-ben. Nejétől Kubinyi Rozáliától született Beszterczén 1812. april. 1-én Gábor, ki az 1840. évi országgyülésen mint Turócz vármegye követe vett részt, hasonlóan 1848-ban is e megye követe volt. Több közczélú egyesületek és az irodalom és művészet iránt szerzett érdemeiről életirásában olvashatni; [2]) itt csak annyit jegyezhetünk meg, hogy nemes törekvésű hazafiúi buzgalmának elismeréseül több hazai egyesület tagjává, a pesti hangász egyletnek és kertészeti társulatnak pedig elnökévé választatott. Irodalmi munkássága főleg az 1854-ben kiadott „Vázlatok Magyarhon népéletéből" czímű művében köz-elismerést nyert, és 1861-ben m. akademiai tagúl is megválasztatott. Ezeken kivűl sokszerű kitüntetéseinek sorát mutatják a czím és rendjelek, melyekben a cs. kir. kamarásság és Sz.-István kir. apost. lovagi rendjén kivűl, külföldről is részesült. Igy a porosz király, Sz.-János, a portugalli király, a Boldogságos fogantatás vitéz rendjével, az uralkodó szász-koburg-gothai herczeg házi rend keresztjével, a wür-

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 755.

[2]) Lásd Ferenczy J. Magyar irók. Életrajz gyüjt. I. 371—373.

tenbergi király pedig a tudomány és művészet nagy arany emlékérmével diszesítették fel. Végre 1861-ben pedig a magyarországi prot. evang. egyház főfelügyelőjévé választatott. Nejétől b. Podmaniczky Saroltától gyermekeit a táblázat mutatja.

II. Mihálynak másik fia III. Pál, lett a Nógrád megyei nemesi ágnak feje. Ez mint széles ismeretű, jeles tollú jogtudós és kitünő szónok 1725-ben Nógrád megyénél mint aljegyző és tiszti ügyész kezdé közpályáját, és a jegyzőségre 1730-ban ujra is megválasztatott [1]) az 1741. évi híres országgyülésen pedig mint Nógrád megyének egyik jelesebb követe szerepelt. [2]) Nejétől szügyi Trajtler Ilonától három fia volt: Ádám 1750 ben már Nógrád megye tiszti ügyésze, magtalanúl halt meg, IV. Pál, kiről alább, és III. Mihály.

III. Mihály táblabíró volt, nejétól szandai Sréter Máriától született fia IV. Mihály, ki 1796-ban mint elismert képességű férfiú Nógrád megye főjegyzőjévé választatott. Ennek hitvesétől garamszeghi Géczy Johannától következő öt gyermeke maradt:

1. Ferencz, ki fiatal korában 1818-ban már mint alszolgabíró megyei szolgálatra lépvén, mint szilárd alkotmányos érzelmű, és igazságszerető, tiszta becsületességü férfiú közbeosülésben részesült, melynél fogva mint elismert következetességű hazafiú tünt fel azon válságos időben, midőn a nevezett megyében 1823-ban kir. biztosság mellett a közgyülés katonai hatalommal gátoltatván, mindazáltal a megyei rendei az ő buzgósága és elnöklete mellett a székvárossal szomszéd Szügyben a szabadban tartották meg gyülésöket. Utóbb a hívatalos pályáról elvonulva, mint táblabíró élt előbb Csalárban, utóbb Rombányban, hol 1855-ben halt meg. Nejétől baloghi Baloghy Emiliától, (ki 1855. aug. 12. kora 55. évében halt meg) öt gyermeke maradt: *a*) György 1848-ig megyei alszolgabíró, 1848-ban egy ideig a megyei önkénytes zászlóaljban mint főhadnagy vett részt. A megyei életben az ellenzéki párt buzgó híve, és 1861-ben Nógrád megye választott főbiztosa volt. *b*) Albertina Révay Gusztáv neje. *c*) Péter 1848—49-ben mind végig honvéd, 1861-ben választott szolgabiró. *d*) Gejza volt huszár főhadnagy, *e*) Emma.

2. V. Mihály lakik birtokán Felfaluban, nőtlenül.

3. Károly volt cs. kir. kapitány.

4. Teréz Plathy Lajosné; — és

---

[1]) Protocol. C. Neograd. annorum 1725. 1730.

[2]) Kolinovits Nova Ungariae Periodus 478. 662.

5) Janka Szirmayné.

III. Pálnak másik fia IV. Pál, a közügyekbeni részvétele mellett különösen az okszerü gazdászat terén volt foglalatos, s főleg a borászat kifejtésére működött, ez irányban szerzett ismereteinek terjesztése végett egy művet is írt „A szőllőknek plántálásáról, helyes míveléséről és a boroknak gondos megtartásáról való oktatások“ czím alatt, mely Pesten 1786-ban jelent megnyomtatásban. Nejétől nándori Bene Borbálától négy fia és három leánya maradt. A leányok Éva Kubinyi Andráshoz, Magdolna Péchy Imréhez, Krisztina Kubinyi Lajoshoz mentek férjhez. A fiúk következők: András, V. Pál, kiről utóbb, Miklós, Antal és Dénes, ezek közűl András magnélkül halt el; Miklósnak Záborszky leánytól csak a táblázaton látható négy leánya maradt.

Antal Szécsény-Kovácsiban élt. Ennek gyermekei 1. Károly meghalt magtalanul, 2. Antal lak. Kis-Zellőben, nőtlen, 3. Elek lak. Sz.-Kovácsiban Második neje Zerdahelyi Mária, meghalt 1855 jan 30-án kora 23. évében, eltemettetett K.-Zellőben, kitől fia maradt Antal, 4. Amália Ivánka Imréné, meghalt 1855. april. 2-án kora 48. évében; 5. Emma

Diénesnek nejétől Luka Teréziától született fia Imre, lak. Becskén.

Következik V. Pál, ki a megyének egyik tekintélyesebb táblabírája volt, és 1792-ben már kir. udvarnok (aulae regiae familiaris). Meghalt 1816. körül. Nejétől Osztrolukai Osztroluczky Zsófiától († 1833) két fia Miksa és János és egy leánya Luiza maradt.

Miksának, ki Losoncz Apátfalvát birta, és ott lakott, nejétől Kubinyi Ottiliától a táblázaton látható három leánya és egy fia Pál maradt; ez utóbb 1847. előtt megyei alszolgabíró volt; lakik apátfalvi birtokán.

János, Nógrád megyének korában egyik legjelesebb embere, tántoríthatlan és rendűletlen szilárdságú ellenzéki vezére, fedhetlen

tiszta jellemű, áťalánosan tiszteletben és közbecsülésben álló tekintélyes és alaposan művelt férfiú, ki fiatal korában, miután tanulmányi pályáját, mely végett a jenai egyetemben is járt, bevégzé, Nógrád megyénél kezdett hivatalos pályát 1818-ban, mint aljegyző, majd a hivataloskodásról minden kecsegtető ajánlatok mellett is végképen lemondván, mint független publicista szentelte munkásságát a közügynek. És e téren maradt következetesen s rendületlenül élte végeig, mint a hazai törvénytudományokban mélyen jártas előkelő táblabíró, mint önzéstelen hazafiság által lelkesült szónok és mint igazságszerető, közbizalomra méltatott polgár, emelte szavát mindenkor érvényre a zöld asztalnál. Elvei igazságának szent meggyőződésében lángoló szónoklatban tört ki gyakran lelkesültsége, midőn a haza jogairól, vagy buzgón szeretett vallása, az evang. egyház sérelmeiről, volt szó. Megyéjét következképen az országgyülésen kétszer, úgymint a nevezetes 1825. és 1832-ik évieken s mindannyiszor fényesen és kitűnően képviselte. Meghalt Romhányban 1844. majus 21-én kora 54. évében. Nejétől nagyolaszi és deményfalusi Kubinyi Ludovikától három fia maradt: István, László és József.

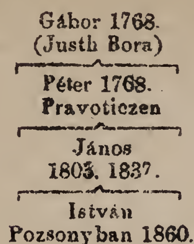
István, volt m. kir. testőr, lakik Romhányban 1854-től neje zsadányi Almásy Mária, kitől a táblázaton látható három gyermeke van.

László szép tehetségű, s fényes jövőjű fiatal, meghalt ifju korában, mint megyei tiszteletbeli aljegyző.

József tanulmányai befejezte után István testvérével együtt Európa több államában utazást tevén, hazajövetelekor mint tiszteletbeli aljegyző kezdé a megyénél a politikai pályát, atyja nyomdokain az ellenzék sorában. 1848-ban főszolgabíróvá választatott, a forradalmi időben 1849-ben pedig mint első alispán működött, s midőn egy ideig a császári hadsereg által fogságban is tartatott. A forradalom után, miután megnősült, nőül vevén sógorasszonyát Almásy Ilonát, lakását Borsod vármegyébe Ivánkára tette át. 1860-ban az octoberi diploma alapján Nógrád vármegye főispánjává neveztetett ki, azt azonban el nem fogadta, hanem az 1861. évi országgyülésen mint Borsod megye egyik kerületének képviselője vett részt. Egyetlen fia János 1860-ban született.

Hátra van még a családnak Trencsin megyei ágáról szólanunk, melynek a táblázattal összefüggő származási rendjét nem ismerem. Bizonyosan csak annyit irhatok, hogy a Trencsin megyei nemesi összeírások szerint ez ágból 1768-ban Pravoticzen lakott Gábor fiával Péterrel, 1803-ban már Péternek utódai emlitetnek, ezek közül

egyik fia János 1837-ben fiával Istvánnal együtt ugyan ott laktak. Jelenleg István Pozsonyban székel. Ezen nevezett Gábortól a leszármazás ez:

A család nemesi czimere — mint följebb a metszvény mutatja, — a paizs kék udvarában zöld halmon arany koronán álló daru, fölemelt jobb lába karamával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén ilyen daru áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A bárói ág czímere a báróság keltekor megbővült, és ez egy négyfelé osztott paizs, az 1. és 4 udvarban az ősi czímer látható, a 2. és 3. udvarban pedig hat kinyilt liliomvirág látható úgy, hogy a felső sorban három, alább kettő, még alább egy látszik. A paizst bárói korona fedi. A czímer többi részeit, valamint az udvarok szineit nem ismerem. [1])

A család I. Miklóstól kezdve a XVII. század óta ágost. ev. vallású.

Proszkovszky család. Eredetére cseh, és csak annyiban említhető itt meg, a mennyiben egy időben Trencsin vármegyében is birtokos volt, nevezetesen János 1560-ban Trencsin várkapitánya, 1563-ban pedig annak parancsnoka, és cseh kir. pohárnok volt. [2])

Pröbstl család. Pröbstl Károly 1742-ben M. Terézia királyasszony által armalisban nemesitetett meg. [3]).

Czímere vízirányban kétfelé osztott paizs, a felső fekete udvarban kettős farkú oroszlán lépeget, első jobb lábát préda után kinyujtva; az alsó kék udvarban három arany csillag ragyog, felül két, alól egy. A paizs fölötti sisak koronáján két elefánt-ormány között, melyekből a jobb oldali félig arany, félig fekete, a másik félig kék, félig arany, egy arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyfekete.

---

[1]) Nem sikerült megkapnom.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Adami, Scuta gentil tomo IX

Prunner család. Prunner Márton 1718-ban III Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [1])

Czímere a paizs zöld udvarában zöld téren faragott kövekből épült kútból félig kiemelkedő farkas; a paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között álló pánczélos vitéz, sisakján vörös tollal, kezében földhöz támasztott puskát tart. Foszladék jobbról vörösfekete, balról ezüstzöld.

Prunner család. Prunner Antal volt a czímeres nemesség szerzője 1790-ben. Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első lábaival szikla darabot tartva; a 2. és 3-ik kék udvarban zöld halmon fészekben ülő ezüst pellikán fiait saját vérével táplálja. A paizs fölötti koronából szintén a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstfehér. [2])

Prusinszky család. (Pruzsinai.) Trencsin megyei czímeres nemes család. Czímerlevelét János hirdetteté ki 1668-ban.

A Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint 1748-ban Pruzsinán laktak Imre, Ádám és Pál.

1767-ben julius 27-én Trencsin vármegye előtt kihirdettetett Prusinszky Józsefnek nemesi bizonyságlevele, melyet Liptó vármegyétől kapott.

1768-ban Pruzsinán találjuk Mihályt fiával Jánossal, és idősb Jánost fiával Józseffel.

1771-ben Kassa városa szorgalmazá Trencsin vármegyénél, hogy a Prusinszkyféle armalis leveleket küldje be; ugyan e kérelem 1780-ban is ismételtetett.

1803-ban laktak Pruzsinán József, Ferencz, János, idősb József és ennek két fia u. m. János és József; azután Pálnak fia András, Györgynek fia ifj. András, Tamásnak fia István és egy másik István egyedül; nem különben középső András, és ennek öt fia úgymint: István, Tamás, Lukács, András és Pál s végre idősb János és ennek két fia József és Tamás.

1837-ben már 22 családfő lakott Pruzsinán. [3])

Ezekhez adhatjuk még a következő adatokat: Prusinczky István Semptén gr. Tököly Katának, gróf Eszterházy Ferencz özvegyé-

---

[1]) Collect. herald. nro 504.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[3]) Szontagh D. közl.

nek számtartója volt; kinek a nevezett grófnő feloldó levelét (absolutionalis) 1694. jul. 26-án Sempthe várában adta ki. [1])

Prusinszky József Soprony megyei táblabíró és több ágostai evang. egyház felügyelője meghalt 1805. april. 24-én. [2])

Prusinszky Zsigmond 1847. előtt a bábolnai cs. kir. ménes intézet ügyvéde született Komáromban 1791. oct. 15-én.

Pruszkay család. Trencsin vármegyéből ered, hol Pruszkay, Pruszky sőt Bruszkay néven is eléfordúl a nemesi összeirásokban. Ezen kivűl egy adat szerint igaz nevök „pruszkai" predikatummal Boruszka lett volna

Trencsin vármegyében az 1646. évi nemesi lajstromban be van irva Pruszkán lakó Pruszkay János, kit máskép Bornemiszának is hivtak. 1666-ban ugyan azon megyében Bohuszlaviczon székeltek a család tagjai. 1782-ben Trencsin vármegyében már elenyészett volt a család. Azonban más megyékbe, nevezetesen Hont megyébe szakadt ága most is él. Hont vármegyében, illetőleg Bars vármegyében már 1662-ben találjuk Pruszkay Imrét, kinek nejétől Szobonya Katalintól született leánya Erzsébet Vály Ferencz hitvese volt.

Ugyan ezen ágból származott Imre 1806-ban Hont vármegye táblabirája és gróf Zichyek senioratus uradalmának praefectusa. Ennek fia Sándor (elme beteg †) leányai: Lóri, Bibianca, Dominka stb.

Imrének közel vérsége József Hont megyének 1840—47 ben aladószedője és számvevője, ennek fia Dienes 1840-ben Hont megyében volt albiztos; jelenleg nógrádi lakos s megyei esküdt.

Czímerök szélent (horizontaliter) kétfelé osztott paizs, a felső osztályban térdig kiemelkedő vitéz látszik, jobb kezében kivont kardal, az alsó udvar tartalmát nem ismerem. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány között szintén az előbbihez hasonló vitéz emelkedik ki.

Arra adatsim nincsenek, vajjon e családot illeti-e azon czímeres (tán megerősitő) nemes levél, melyet Pruszkay István testvéreivel András, János és Miklós szintén Pruszkaiakkal II. Ferdinand királytól Bécsben 1634. maj. 10-én nyert, [3]) és mely nemes levélben állitólag a Ribóssy család is megnemesítetett volna.

[1]) Thewrewk J. Magyar nyelvkincsek.

[2]) Lak Dávidtól, Bus alagya. Sopron 1805.

[3]) Az eredeti czímeres nemes levél Bazin sz. kir. város levéltárában van.

Pruszkay nevű család Zala vármegye nemes családai között is él Fényes Elek Geographiája szerint.

Pruszkai család czímereül találjuk a következőt is: a paizs kék udvarában zöld téren magas fa zölddel, tele arany almákkal, melyekből egy hátulsó lábain ülő arany medve két első lábával szedeget. A paizs fölötti sisak koronájából ezüst egyszarvú emelkedik ki; fölötte arany-csillag, balról arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranyzöld, balrol aranykék. [1])

Puchon család. A czímeres nemes levél szerzője Puchon Mátyás, a ki Zólyom megyéből a Tökölyféle zavarok alatt saját költségén I. Leopold részén harczolt, miért is főleg Zólyom vármegye és Besztercze város ajánlatára a maga és neje Kramer Anna és ettől való leánya Dorottya, továbbá Puchon András; (és ennek neje Csernák Éva) nővére Anna, és másik testvére Puchon János, ennek neje Anna és gyermekeik Puchon ifj. János, György, András, Anna, továbbá atyafiaik (fratrueles) Puchon István és György, valamint Kramer Bálint és ennek neje Fassangh Dora, gyermekeik Kramer ifj. Bálint és Dorottya részekre is előbbi polgári állapotukból 1687-ben nemességre emeltetve, czímeres nemes levelet nyert, mely 1688. febr. 24-én Zólyom vármegyében kihirdettetett.

A család czímere leírásban és metszvényben is a Krámer családnál e munka VI. köt. 460—461. lapjain meglelhető.

Puchaimb család. Közülök Adolf 1647-ben (155. törv. czikk) magyarországi indigenává választatik.

Gróf Puchaimb János-Rudolf, Ottó-Fridrik, és János-Kristóf 1638-ban irattak a honfiusitottak közé, (73. törv. cz.) és 1649-ben a 100. törv. cz. szerint az esküt letették.

Pucher család. János-György 1655-ben nyert honfiusitást. (119. törv. cz.)

Puchner család. Magyar nemességet nyert állitólag 1657-ben. [2]) Közülök Antal (sz. Selmeczen 1779. nov. 11.) a katonai pályán szolgálván, tábornokságig ment, utóbb lovassági tábornagy és Erdélyben főhadi kormányzó 1848-ban, midőn Bem ellen harczolt. Még 1830-ban magyar báróságot nyert. 1841-ben pedig Péchy Ferencznek az adománytól elállása után Baranya megyében fekvő Köblény jó-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[2]) L. Gothai Almanach a bárók részére 1855. 444. és 1854. évfoly. hol több olvasható; de melyet meg nem kaphattam.

szággal, azonfelül az ugyanott fekvő Bikal és Moróoz jószágokkal adományoztatott. [1]) Meghalt 1852. dec. 28-án Bécsben.

Családját mutatja a következő táblázat:

Antal
tábornagy
† 1852.
(1. Stolz Antonia † 1822.
2. gr. Salis Zizerz Lucretia)

Leokádia	Emil	Achill	Hannibal
sz. 1812.	sz. 1813. † 1834.	sz. 1821. † 1848.	szül. 1822.
† 1839.	hadnagy	főhadnagy	cs. kir. kapit.

1787-ben Puchner József a m. kir. kamaránál számvevő tiszt; Leopold, valószinűleg Antal tábornoknak atyja, a beszterczei kamaránál ügyész.

Pucz család. Pucz (vagy Putz) János és Márk 1659-ben magyar hazafiusitást nyertek. [2])

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban derékig barna bika (vagy bölény) látszik; a 2. és 3-ik kék udvarban zöld halmon fehér faragott kőből épített kút látható, fölötte arany vödör függ barna ives szinre alkalmazott csigagépről. A paizs fölött bárói korona, azon ismét koronás sisak, a melyből pánczélos sisakos vitéz nyúlik ki, sisakján kék, fehér, sárga tollal, jobb kezében holdas végű landzsát tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [3])

Pudelko család. Pudelko József-Liborius 1797-ben I. Ferencz királytól czímeres nemes levelet nyert.

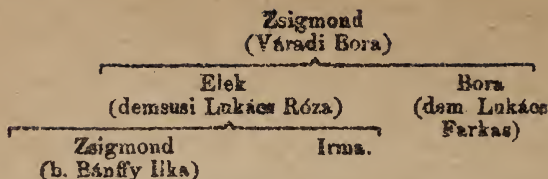
Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik ezüst udvarban zöld oroszlán ágaskodik, első lábaival valami virágot tartva; a 2. és 3-ik kék udvarban hármas halmon ezüst horgony áll, rá keresztbe helyezve író toll és kivont kard látszik. A paizs fölötti sisak koronájából kék talárban arany szegélyű fehér felső öltönyben koronás férfiú emelkedik ki, balkezével királyi pálczát, kinyujtott jobbkezével könyvet tartva. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról ezüstkék. [4])

Puj család. (Púji.) Hunyad vármegyei régi család, mely — mint Kővári röviden említi. — I. Rákóczy György alatt egy hét nemzedékes származási táblát mutatott elő. Tagjai közűl többen megyei hivatalokat viseltek, igy Elek, Dániel e jelen században.

Családfájából a következő nemzékrend ismeretes:

---

[1]) Pesti hirlap 1841. évi 18. szám.
[2]) 1659. évi 133. törv. cz.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.
[4]) Ugyan ott.

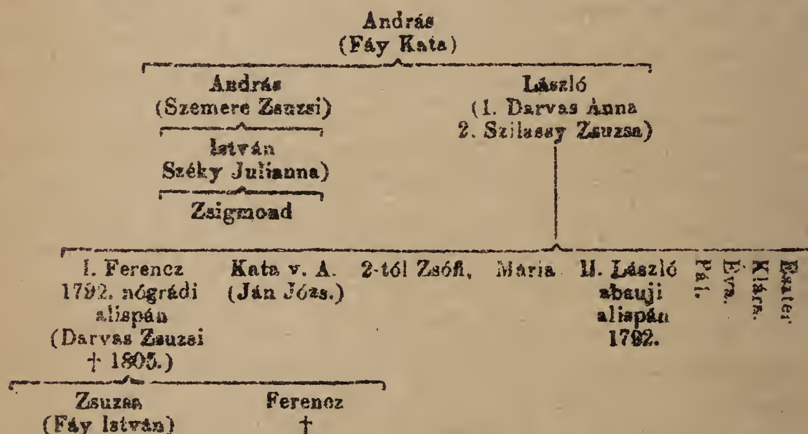

E családból származtak még Dániel volt honvéd százados, meghalt 1855-ben, továbbá Mihály, Bálint, Ignácz és József, végre Sámuel, kinek neje Járy Karolina.

Puky család. (Bizáki.) A bizáki Puky család székhelye Abauj vármegye, egyébirant kiterjedve van Borsod, Heves, Nógrád, Pest, Torna és Zemplin vármegyékbe is, mely megyék közül többen birtokos is.

A család eredete s teljes leszármazása előttem ismeretlen. Az előttem fekvő adatok alapján emlékezetét csak a XVII. századig lehet fölvinnem. —1670. tájban élt Puky Erzse, Hartyániné, kinek leánya Hartyáni Bora 1680-ban már f.-zendi Fúló Miklós özvegye volt.

Ugyan ez idő tájban (1690. körül) élt Puky Péter, kinek nejétől Fejérpataky Annától leánya Éva, Szentpétery Imre hitvese volt. Tán e Péternek fia András is, kitől egy ág leszármazása következő:

Abauj megyében többen viseltek megyei hivatalt, András ott volt 1770. táján alispán; László ugyanott ugyan az 1792-ben, a midőn (és 1802-ben is) országgyülési követ. 1815-ben m. kir. helytartósági tanácsos.

Ott találjuk az alispáni székben Antalt 1840-ben, ki A.-Méráu lakott. József Abaujban volt 1847-ben főszolgabíró.

A táblán álló I. Ferencz 1790. april. 20-tól Nógrád megyei főjegyző, 1792. helyettesitett, 1792. jul. 5-én megválasztott alispán. Nem állnak a táblán s helyüket ott ki nem tudjuk mutatni a következőknek: Károlynak, az irónak, ki Pest megyében Gyömrőn született 1795. jun. 27-én; — Gábornak, ki Pest megyei Káván birtokos, Mártonnak, kinek 1841-ben neje Fáy Kata, és Simonnak, ki 1841-ben élt; Teréznek Abaffynénak, és Franczziskának Kóczán Józsefnének 1835-től.

A család czimere a paizs udvarában, — melynek szinét nem tudjuk — könyöklő kar kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján szintén könyöklő kar kivont kardot villogtat.

Pulavicza család. A czimeres nemes levelet Pulavicza (vagy Pulovicza) Pál nyerte 1760-ban M. Terézia királyasszonytól. Czimere következő, a paizst vizirányosan egy aranykék koczkás pólya osztja kétfelé, a felső ezüst udvarban balfelé kúszó zöld kigyó fölött egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, karmaival a kigyót tartva; az alsó vörös udvarban hegyeikkel fölfelé három nyil áll. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar könyököl, buzogányt tartva. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranyvörös. [1])

Pulay család. Komárom vármegyei nemes család. A czimeres nemes levelet 1611-ben nyerte. Közűlök Andrásnak fia Mihály 1765. dec. 6-án Vas vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát Veszprém megyében Pápán 1767. febr. 25-én kihirdettetté.

Pulay Ferencz, György, és János 1799-ben Arad megyében hirdetteték ki nemességöket.

E családnév adatainkra nézve azért okoz határozatlanságot, mivel Pullyai alakban is eléfordúlván, tagjaikat családi vérségük szerint elkülönözni bővebb adatok nélkül nem lehetséges.

Pullyai család. Igy találjuk irva nevét azon családnak, mely nemességet 1711-ben [2]) Pullyai János által szerezve, I. József vagy tán III. Károly királynak köszöni.

Czimere függőlegesen háromfelé osztott paizs, a jobb oldali szélső vörös udvarban pánczélos kar nyúlik be, arany kir. pálczát tartva, a középső kék udvarban arany oroszlán ágaskodik, kivont kardot tartva; a baloldali vörös udvarban kék mezű kar fehér koszorút tart. A paizs

[1]) Collect. herald. nro 21.
[2]) Ugyan ott 722.

fölötti sisak koronájából kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva; kétfelől két vörös zászló leng, a jobb oldalin kettős kereszt, a baloldalin félhold ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Ugy látszik — noha Horányinál [2]) Pulai-nak iratik, hogy ezen 1711-ben megnemesített János egy személy azzal, ki a „Szatmári békesség" féle emlékiratot írta, azt gr. Pálffy Jánosnénak gr. Czobor Teréznek ajánlván; [3]) és tán ugyan ő azon Pulay János is, ki 1730-ban a nagy-szombati kerületi táblának ülnöke volt.

Pulyay Ferencz 1774-ben a tiszáninneni ker. tábla ülnöke.

Pulszky család. (Lubóczi és cselfalvi, báró és nemes.) Sáros vármegyei birtokos nemes család.

Nemesi czímerök következő: a paizs három udvarra osztatik, a középső, mely gúla gyanánt a másik kettő között nyúlik fel, kék udvarban, hármas zöld halom fölött három piros szőlőfürtöt mutat; a két oldalas vörös udvarban koronás ezüst griffek ágaskodnak, első lábaikkal mintegy a középső udvart tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén aranykoronás ezüst grif emelkedik ki, első jobb lábával zöld leveles, piros szőlő fürtöt tartva, kétfelől két elefánt ormány emelkedik fel, a jobb oldali félig vörös, félig ezüst, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

A nemesi ágból ismeretes Károly, kinek családja igy áll:

Károly
(1. Kubinyi N.
2 Fejérváry Apollonia)

1-től László	2-tól Ferencz	Apollonia
†	sz. 1814.	(Radvánszky
	követ stb.	Gusztáv)
	(Walther)	

Ferencz szül. Eperjesen 1814. sept. 17-én; Sáros vármegyének 1840-ben országgyülési követe, 1848. előtt megvette Nógrád megyében a gróf Forgách családtól a szécsényi uradalmat. kitűnő szónok és publicista, nem különben jeles iró (aestheticus és archaeolog.) a m.

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

[2]) Horányi Memoria Hung. I.

[3]) E mű megvan kéziratban majd minden könyvtárban, igy a m. kir. egyetemben, a nemzeti muzeumban több példányban is. Egy szép, ujabb másolata a gróf Pálffyak stomfai ágánál is. Kiadását Szalay Lászlótól nyerjük a „M. tört. emlékek" IV. kötetében.

[4]) Burgstaller Collectio Insignium.

akad. és Kisfaludy társaság tagja. 1848-ban Nógrád megyei képviselő; külügy-miniszteri titkár, utóbb a magyar kormánynak londoni követe; mint ilyen a hazából menekülve külföldön él.

A másik nemesi ágból való Sámuel, ennek nejétől Spóner Zsuzsannától fia Imre, kinek Keczer Teréziától fia Gejza.

Ugyancsak a nemesi ágból volt Mihály, ki 1827. aug. 3-án tett végrendeletében, ha eltünt János nevű fia elő nem kerül, a Koller-Gründler féle 5 bánya részét sógora Benigni János ivadékának Szontagh Jánosnak, Györgynek és Lajosnak hagyományozta.

Pulszky Jakobina-Erzse a mult század végén Meczner György neje volt.

A Pulszky család e század elején birtokos Zemplin megyében is Zomborban. [1])

Pulszky Sándor 1847-ben a cs. kir. 52. számú gyalog ezredben százados, 1849-ban a forradalmi hadseregnél ezredes.

A bárói ág alapitója cselfalvai Pulszky Dániel-Ferdinánd, cs. kir. őrnagy a táborkarnál, ki mint a M. Terézia rend lovagja, 1799-ben báróságot nyert, [2]) és akkor czimere is megbővitetett, mely, négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb vérttel, melynek kék udvarában hármas zöldhalom felett három aranyfürt szőlő függ; az 1. arany udvar közepén egy arany lábmérték látható, fölötte két-, alatta egy arany csillag, a 2-ik kék udvarban balról jobbra rézsutosan vonuló folyam hullámzik és azon három dereglyén álló fahíd látszik, a 3-ik kék udvarban térdig kiemelkedő vaspánczélos, sisakos vitéz jobb kezében zöld koszorút, a balban koronát tartva; a 4-ik vörös udvarban zöld téren nádas közepette őz ugrik, szájában egy nádszálat tartva. A paizson bárói korona fölött három koronás sisak áll, a jobb oldalin ezüst félholdon kétfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal áll, a középsőből arany grif nyúlik föl, szájában arany szőlőfürtöket tartva, kétfelől elefánt ormány között, melyekből a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a baloldali félig förös, félig ezüst; végre a baloldali sisak koronájából természetes szinű oroszlán emelkedik ki, első lábait ragadozásra kinyújtva. Foszladék a középső sisak körül aranykék, a jobb oldali körül aranyvörös, a baloldali körül ezüstvörös. A paizsot jobbról telamon gyanánt minerva őrzi jobb kezében dárdát, a balban arany-

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 158.

[2]) Megerle, Öst. Adels lexicon 78.

oroszlán fővel ellátott vértet tartva; balról vadember áll, ágyékát zöld koszorú fedi, hátáról vad bőr függ, vállán bot. [1])

Pulszter család. Trencsin vármegyében az 1768. évi nemesi összeirásokban a kiváltságosak sorában találjuk Pulszter Károly cs. kir. főhadnagyot, Révfalun lakót; sem előbb sem utóbb ily családról ott említés sem jő elő. [2])

Pundor család. Pundor Simon 1716-ban III. Károly király által emeltetett nemességre. Czímere a paizs égszinű udvarában zöld téren könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva; fölötte jobbról fél hold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén pánczélos kar kivont kardot markol. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Pupos család. Pupos János és Mihály 1728-ban apr. 21-én Veszprém vármegyében Pápán hirdettették ki nemességüket.

Purgly család. János és fiai János és György 1821. Arad megye nemesei közé irattak. [4]) János 1844-ben Jószáshelyen postás „de Jószás" írta magát.

Puruczny család. Szabolcs megye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában.

Puskarith család. A czímeres nemes levelet Puskarith Farkas kapta Bécsben 1627. febr. 12-én II. Ferdinánd királytól. A család — úgy látszik — Bihar vármegyében lakozott.

Puskás család. Gömör és Szabolcs megye nemessége sorában említetik. Tán ebből eredt János, kinek nejétől Kecskeméthy Erzsébettől gyermekei Márk és Katalin Babarczyné.

Puskás család. (Ditrói.) Csikszéki székely család, közülök Jakab 1794-ben Gyergyószék assessora; Alajos 1815-ben ugyanott assessor. Ferencz ugyanott 1846-ban aljegyző.

Pusztényi család. Trencsin vármegyében Tuchinán székelt ily nevű nemes család 1666-ban a nemesi összeirás szerint. [5])

Putanecz család. Trencsin vármegyében a nemesi összeirások szerint 1660-ban Trencsin városában székelt.

Puteani család. Beházasodás útján jutott hazánkba. Báró Puteani Venczel nőül vette lengyeltóthi báró Lengyel Kriszti-

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo. IX.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Collect. herald. nro. 490.
[4]) Arad megyei jegyzőkönyv 620. sz. alatt.
[5]) Szontagh Dán. közl. sz.

nát, kivel a szigligeti uradalmat kapta. Nevét sem a törvény-könyvben az indigenák közt, sem a hazai mágnások sorában nem találjuk.

A család tagjai legnagyobb részben a katonai pályán szolgáltak.

Puthon család. (Báró) Puthon János bécsi nagy kereskedő 1773. oct. 15-én ausztriai báróságot nyert,[1]) 1797-ben dec. 9-én magyarországi indigenatust nyert, de ez törvénykönyvünkbe iktatva nincs. Jelenleg is élő utódai részint banküzleti, részint katonai pályán állanak. Trencsin megyében az 1790.—1810. évi nemesi összeírásokban nevök be van iktatva.

Czímerök négyrészre osztott paizs, hanem a felső rész még külön kék udvart mutat két arany liliommal, az 1. és 4. ezüst udvarban vörös sárkány ül, a 2. es 3. vörös udvarban fehér vádász eb ágaskodik, nyakán aranyfekete örv van. A paizs fölött két sisak áll, a jobb oldali koronáján a vörös sárkány ül, a baloldaliból arany liliomot tartó fehér vadász eb (vizsla) emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.[2])

Putnik család. Baranya vármegyében lakos nemes család. A czímeres nemességet Putnik István kapta 1790-ben II. Leopold királytól.

Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő s vágtató magyar vitéz, nyereg takarója vörös, nadrágja ibolyaszin, csizmája sárga, dolmánya, prémes vörös kalpagja van, jobb kezével kivont kardot, a ballal pedig fehér zászlót tart; a paizs fölötti sisak koronájából szintén a leírthoz mindenben hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék.[3])

Putnoky család. (Putnoki.) Gömör vármegye legrégibb családai közűl való. Már 1344-ben élt nemes Putnoki Miklósnak fia László mester, ki a Széchy-eket welhenyei birtokának használatától eltiltá.[4]) Lászlónak fia volt Mihály 1381-ben Gömör vármegye táblabírája azon gyűlésen, melyen Gara Miklós nádor bizonyos tolvajok, orgazdák ellen törvényt látott.[5])

1447-ben éltek János, Gáspár és László.[6])

---

[1]) Gothai Almanach 1848. évre és 1857.
[2]) és [3]) Adami, Scuta gentil tomo IX.
[4]) Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 266.
[5]) Ugyan ott tomo IX. vol. 7. pag. 429.
[6]) Lehoczky Stemmat. II. 321. hol őket krussói és kesselőkői kapitányoknak irja.

1526-ban Putnoky Imrét Borsod vármegye főispánjává nevezte ki János király. [1]

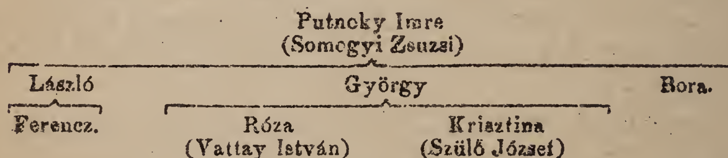
1530-ban Jakab Krakkóban tanult. [2]

1673—1676-ban Putnoky Ferencz Zemplin vármegye alispánja, és 1681 ben követe volt. [3]

Ugyan ez időtájban (1647—1693.) a család Doboka vármegyében is birtokos volt. [4]

1663-ban Putnoky Péter, Bálint, Kata és Anna Hany Péterrel és Klárával együtt Nógrád megyei Pöstény pusztai részöket elzálogítják szécsényi Borbély Tamásnak és nejének Szabó Annának; nevezett Bálint 1686-ban a zálog kiváltást engedi Dienes Annának.

A család ágazatnak egy töredékét képezi a következő táblázat:

1690-ben Putnoky Magdolna eladja Zemplin megyei Legénye helység felét Barlog Istvánnak. [5]

Zemplin megyében e század elején P. Pál örökösei birnak Kázmérban.

Jelenleg a család, főleg Gömör és Abauj megyében székel, ez utóbbiban József 1840-ben számvevő, 1847-ben főadószedő, János aladószedő volt, laknak kásmárki birtokukban. Achilles ugyanott 1847-ben aladószedő.

Czimerök — egy 1663. évi pecsét nyomat szerint — úgy látszik horgony.

Püchler család. Báró Püchler József az 1792. évi országgyűlésen honfiusitatott. [6]

Pünkösti család. Erdélyben Torda megyében Ádám az 1810. évi erdélyi országgyülésre követ. Mózses jelenleg birtokos.

---

[1] Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 241. lap.
[2] Regestr. bursae Cracoviensis p. 42.
[3] Szirmay C. Zemplin not. hist. 234. 235. 243. 253. és 1681, 22. törv. cz.
[4] Hodor, Doboka várm. 213. 595.
[5] Szirmay, C. Zemplin not. top. 268.
[6] 1792: 22. törv. cz.

Valószinűleg eldődei közűl való azon Pünkösti Gergely, ki 1640. táján az erdélyi nagyobb kanczellária jegyzője volt. [1])

Püsky család. Közűlök János, előbb szkalkái apát, 1637-ben csanádi, 1644-ben nyitrai püspök, 1649-ben kalocsai érsek, egyszersmind a váczi püspökségnek administrátora, valamint 1651—55-től a győri püspökségnek is helyettese, meghalt 1657-ben mint kalocsai érsek. [2])

Püspöky család. Püspöky Ferencz és Albert 1756-ban Mária Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [3]) Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső ezüst udvarban egyfejű fekete sas emelkedik ki, kiterjesztett szárnyakkal: az alsó vörös udvarban két oldalról két fehér galamb repül, közöttök egy gúla alakú osztály emelkedik, melynek kék udvarában hármas zöld halmon három szál arany búzakalász emelkedik fel. A paizs fölötti sisak koronájából egy arany búzakalász nyúlik fel, mellette jobbról arany és kék, balról vörös és fehér strucz tollak lengenek. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék.

Püspöky család. Ennek nemesség szerzője Püspöky Mihály, ki 1787-ben Nagy-Váradon második biróvá választatott; és a szegények intézete pénztárnoka volt, valamint Váradon a görög és oláh iskolák elősegéllője; polgári érdemeiért 1791. junius 3-án II. Leopold királytól Majlandban kelt czímeres nemes levellel jutalmaztatott, mely nejétől Kevery Annától származott Mihály, János, József és Sándor fiaira és ezek utódaira is kiterjesztetett; [4]) fiai közűl a két első Bihar megyénél rendszerinti esküdtséget viselt.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban elől és hátul toronynyal ellátott fehér templom, a 2-ik arany udvarban vörösmezű kar könyökben meghajolva, és kivont kardot tartva, a 3-ik vörös udvarban ezüst horgony látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörösmezű kar könyököl, kivont kardot tartva, két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [5])

Püspöky család. Az előbbiektől különböző család az, melyből Püspöky Jakab 1631-ben Komárom megyei Egyházas-Szakállas

[1]) Kállay, Székely nemzet 278.
[2]) Pray Hierarchia I. és II. kötet.
[3]) Collect herald. nro. 146.
[4]) B. Vay L. Némethivség 875. 878.
[5]) Adami, Scuta gentil. tomo IX.

helységre, a középthúri Thúry család magvaszakadtán nádori adományt nyert. [1])

Püspöky nevű család van Fényes Geographiája szerint Abauj és és Zemplín vármegyében is; ez utóbbiban e század elején birtokos Kázmér, Legyes-Bénye, Barancs, Magyar-Isép, Gercsely, Nagy- és Kis-Azar és Cselej helységben. [2])

1720-ban Püspöky András s.-a.-ujhelyi plébános, utóbb vovadri czímzetes püspök. [3])

Pyber család. (Gyerkényi.) Komárom megyei család, mely kiterjedt Fejér, Pozsony, Nógrád megyékbe is. Hagyomás szerint a német birodalomból, az egykor úgy nevezett „imperium"-ból eredt; már a XV. században Magyarországon volt. Egy mult századi adat szerint Pyber Benedek 1481-ben Buda vár gondviselője volt, családi értesités szerint Pyber Benedek 1484-ben Matyás királytól kapta czímeres levelét és nemességét. Ugyan ekkor élt Pyber Bálint is, a ki tán amannak testvére volt.

A XVII. században emelte fel leginkább a családot Pyber János, ki sasvári apátból 1592-ben esztergami kanonok, majd ott nagy prépost, 1611-ben pécsi, 1619-ben váradi, 1625-ben pedig egri püspök és Heves megyei főispán lett és az volt haláláig 1634. évig: [4]) kir. tanácsos lett 1612-ben, [5])

Ennek testvérétől való unokái voltak Piber I. Ferencz és II. János; mindketten Pozsony megyében 1664-ben birtokosok, a midőn is János a nemesi fölkelésre egy lovast állitott és 9 for. 85 dénárt fizetett. [6]) II. János magnélkül halt el, I. Ferencz pedig feleségül vévén derghi Somogyi Zsuzsánnát, azzal a következő táblázatot állitá:

---

[1]) Fényes, Komárom vármegye 109. lap.

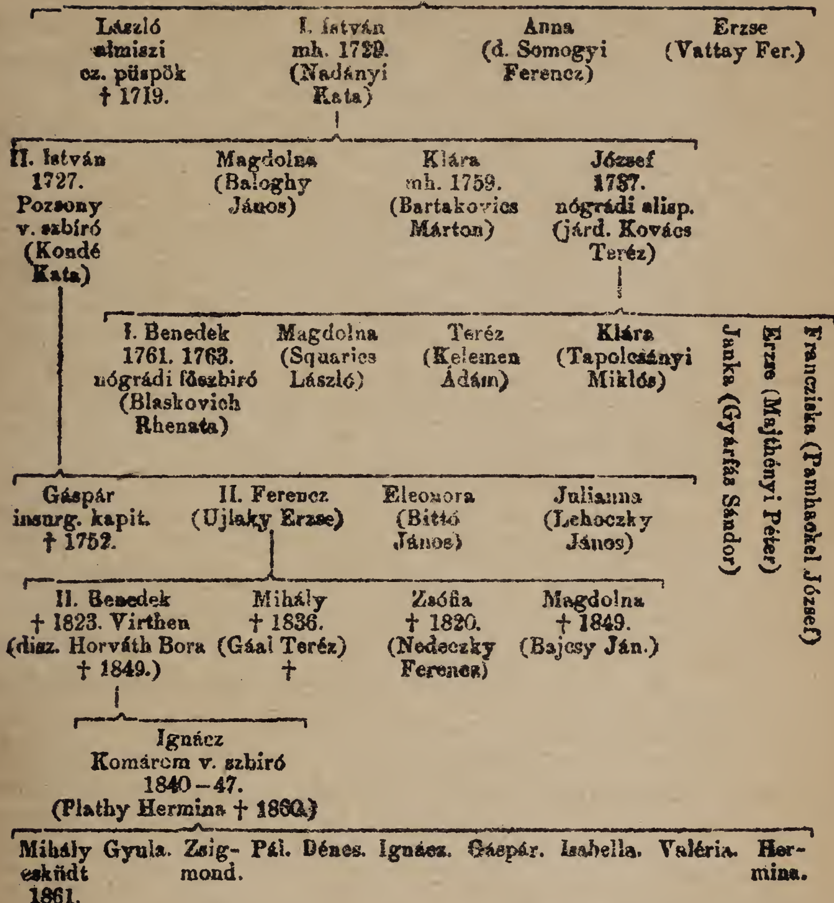
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 229. 231. 236. 247. 270. 179. 280.

[3]) Ugyanott not. top. p. 253.

[4]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 165.

[5]) Pray, Hierarchia I. 257.

[6]) Kaprinai Mss. A. tomo XLI. pag. 154. hol ez áll: Ao. 1664. die 10. april· ab inclyto C. Poson, limitatio facta ratione conducendorum certorum equitum...... In Processu D. Georgii Emődi Judlium: D. Gabriel Somodi et Franciscus Biber nihil: és *alább* D. *Ioannes* Biber equit. 1. flor. 9. den 85.

I. Ferencznek nejétől derghi Somogyi Zsuzsánnától (ki utóbb Daniel Péterné) gyermekei:

László sz.-máriai plébános, innen esztergami kanonok, sz.-tamási prépost, lekéri apát s egyszersmind nagyszombati plébános 1704-ben az érseki szék üressége alatt generalis vicarius, utóbb Kerestély érsek helyettese, meghalt 1719-ben. [1])

Anna Somogyi Ferenczné,

Erzse Vattay Ferenczné; és

[1]) Memoria Basilicae Strigonien. pag. 161.

I. István, ki kőrösnadányi báró Nadányi Miklósnak leányát vette nőül, meghalt 1727-ben. Gyermekei voltak: II. István, I. József, Magdolna Baloghy Jánosné, és Klára (mhalt 1759-ben) Bartakovics Mártonné. Ezek közűl I, József 1730-ban Nógrád vármegye főszolgabirája, 1737-ben alispánja volt; feleségétől járdánházi Kovách Teréziától, ki mint özvegy még 1749-ben emlitetik, a táblán látható hat leánya és egy fia: I. Benedek maradt; ez utóbbi 1761—1763-ban Nógrád vármegye főszolgabirája volt. Neje Blaskovich Renáta meg 1798-ban is élt.

II. István 1727-ben Pozsony vármegye szolgabirája volt. Nejétől pókateleki Kondé Katalintól négy gyermeke maradt: Gáspár, ki 1745-ben a Pozsonyi bandériumnál kapitány volt, meghalt 1752-ben; II. Ferencz, Eleonora Bittó Jánosné és Julianna Leheczky Jánosné.

II. Ferencznek nejétől Ujlaky Erzsébettől gyermekei ezek: Mihály meghalt magnélkül 1836-ban, neje Gáal Teréz volt. Zsófia (mhalt 1820.) Nedeczky Ferencznek († 1809.) neje, Magdolna († 1849.) Bajcsy Jánosné († 1809.) és II. Benedek, ki mint táblabiró halt meg Komárom vármegyében Virthen 1823. octob. 18-án kora 65 évében. Ennek nejétől disznósi Horváthi Borbálától († 1849.) fia Ignácz, ki 1840—1847. körül Komárom vármegye szolgabirája volt. Neje nagypalugyai Plathy Hermin 1860-ban halt meg. Ettől kilencz gyermeke közűl Mihály 1861-ben Komárom megye választott rendszerinti esküdtje volt.

E családfa nem teljes, nem leljük azon Pyber Agostot, ki 1792-ben magyar kir. testőr volt; — József-Alajost, ki 1806—1825. körül a m. kir helytartóságnál a számvevői osztálynál hivataloskodott, Pált, ki I. Lászlónak a sz.-máriai plébonosságban utóda volt, 1718-ban esztergami kanonok, majd sz.-egyházi főesperes és szentgyörgyi prépost lett, meghalt 1736-ban; [1]) végre nem találjuk a családfán a család azon tagját, ki birtokáról öregebb korában Vácz városába tévén lakását, ott késő öreg korában, nyakán támadt guga következtében 1853. táján meghalt; kinek Antal és Gusztáv meghalt fiain kivül négy leánya maradt: Mária özvegy Lenhardné, Jozefa hajadon, Teréz, és Janka Nedeczky Károlyné.

A család czimere következő: a paizs felső osztályában kék udvarban arany korona van, mögötte két liliomos bot van keresztbe helyezve,

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 165.

a paizs közepét vörös udvar foglalja el, melyben teste egy részével hód (biber) látható, a mint a folyamot képző alsó osztályban úszik, első jobb lábával ezüst keresztet tartva; a folyam aljá hármas szikla emelkedik. A paizs fölötti sisak koronáján két szétfeszitett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali félig vörös, félig ezüst, a másik félig arany, félig kék, szintén ezüst kereszt emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

János a váradi püspök, egy, 1619. évi pecsétnyomaton e czímert következő módositással használá, a paizs alján hármas fehér halom látszik, fölötte folyam hullámzik, abból a hód felálló helyzetben emelkedik fel, ezüst keresztet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két liliomos bot közt kereszt látszik. Tehát a paizsbeli korona, és a paizs fölötti szárnyak nem voltak rajta.

A család előnevét „G y e r k é n y“-ről irja.

Pyerker család. (Felső-őri.) Egyike Vas vármegye azon 64 családainak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Vas megyei Felső-Őr helységre új királyi adományt nyertek.

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik ezüst udvarban oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva; a 2. és 3-ik kék udvarban három három liliom látszik, fölül egy, alatta kettő.

Legnevezetesebb tagja volt a családnak J á n o s-L á s z l ó, ki egykor cziszterczi rendű lilienfeldi apát, innen 1818-ban szepesi püspök, 1821-ben velenczei pátriárka, 1827-ben egri érsek, val. belső titk. tanácsos, a vas korona rend első osztályú lovagja, Heves megye főispánja lett. Meghalt 1847. dec. 2-án. Eltemettetett a lilienfeldi apátságban. Ő építteté a nagyszerű egri székes egyházat, stb. mint német költő, hős költeményei által is nevét halhatatlanítá.

Emlitendő még Pyerker I s t v á n kamarai tiszt, ki Vas megyéből az ország alsó részébe származott, 1806-ban Kövércsen ellenőr, 1810—1815. Verseczen kamarai tisztartó, 1824. táján a temesi kincstári igazgatóság ülnöke volt. Vas vármegyétől 1796. april. 5-én vévén ki nemességéről bizonyitványt, azt 1813. évi julius 31-én Krassó megyében kihirdetteté. Tán ennek fia azon Pyerker I s t v á n, ki 1825. m. kir. testőr, 1846-ban a 19. számú magyar gyalog ezrednél százados volt.

Pyskey család. 1527-ben élt Pyskey M i h á l y Trencsin vár várnagya, ki a nevezett megyei Livina Kamarnó és Chizich helységbeli birtokrészeit eladta Mutnyánszky Györgynek.

Pótlék a P betűbeli családokhoz.

Pál családhoz a 20. lapon 7. sorhoz adandó, hogy András egri kanonok 20000 ft. alapitványt tett a kolosvári sz. József növeldére.

Továbbá valamelyik Pál család tagja János 1808-ban Arad vármegyében hirdetteté ki nemességét [1])

Pál család. (Boduki.) Székely család, melyből Ferencz 1661-ben Sepsi szék ülnöke volt. [2])

Palaghy családhoz (21. lapon.) A kihalt Palaghy család előnevét a Zemplin megyei Keresztúr pusztáról, mely N.-Géres mellett fekszik, irta. [3])

Palaghy László emlitetik 1492-ben is. [4])

Egy nemzékrend szerint az 1620. táján élt Palaghi Istvánnak Jánoky Borbálától gyermekei: Miklós, István, Gáspár és Klára Bornemisza Ferenczné.

Zemplin megyében a berettő-ujfalusi Palaghy család e század elején is él. [5])

Palásthy családhoz (21—32. lap) adhatjuk, hogy Gergely, kit a táblázatokon nem találunk, 1693-ban Tököly Imrének karabélyos zászlótartója volt. [6])

A 24. lapon a családfán álló 1650-ben élt P. Ferencznek neje Pongrácz leány volt.

P. Antal 1827-ben Pozsony vármegye főszolgabirája volt.

Play család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa, birtokos e század elején Nagy és Kis-Rozvágyon, hol neve Pallaynak iratik. [7])

Pálffy család. (Erdődi.) Az 57. lapon 19. sorban ezen értelemzavaró toll hiba: *„a nevezett herczeg"* helyett teendő „Pálffy V. János" Lengyelországba menekült. [8])

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 868. szám alatt.
[2]) Kállay Székely nemz. 275.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 91.
[4]) Ugyan ott 300.
[5]) Ugyan ott 108.
[6]) Eredeti okirat.
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115. 329.
[8]) Lásd ez esetet emlitve Palatini R. Hungariae. Tyrnav. 1760. 2-rét 208. lapon.

IV. János (a 61. lapon) született 1690-ben, és a keresztségben János-Antal-Fortunatus-Ádám-László nevet kapott, megkereszteltetett Vöröskőn, mint a nagyszombati jesuiták házi naplója mutatja. [1])

Pálffy család. (Tarcsafalvi) a 83. lapon emlitendők a következő családtagok:

Mózses udvarhelyszéki követ 1792-ben.

Sándor Alsó-Fejér megyei igtató 1815-ben, fia Sándor.

Ferencz Marosszékben árvaszéki biró 1815-ben.

József dulló biztos Udvarhelyszékben 1815—1840-ben.

Zsigmond Alsó-Fejér megyében árvaszéki biró 1840-ben.

Károly Marosszékben szamvevő 1846-ban.

Mihály unitárius egyházi főgondnok Sz.-Keresztúron 1846.

Zsigmond ugyan az volt Marosszékben 1846-ban.

András kir. kincstári irnok 1840-ben.

Dénesnek fia Dienes 1861-ben vette nőül Szilvási Idát.

A táblán látható Eleknek Pálffy Annától fia Elek udvarhelyszéki volt királybiró, meghalt nehány év előtt, testvére János, a volt pesti nemzetgyülési alelnök is meghalt 1862-ben.

Pálffy család (gagyi) a 84. lapon. Ehez adhatjuk a következőket:

Ferencz adóiró biztos Doboka vármegyében 1815. körül.

József igtató ugyanott 1846-ban

Zsigmond Udvarhelyszékben törvényszéki ülnök, s Sz.-Keresztúron egyházi gondnok 1840-ben.

István udvarhelyszéki ülnök 1836-ban, 1840-ben ez vagy más István itélőmesteri igtató.

József Kolos megyei irnok 1836-ban.

Mihály udvarhelyszéki dulló 1840-ben.

Domokos, ki a táblán áll, Hunyad megyei szolgabiró, honvéd őrnagy 1849-ben. Nejétől Naláczy Borbálától gyermekei Bertold, Mária és Róza.

Pálffy család. Pálffy György és fia János Békés vármegyei Endrőd község lakosai Bethlen Gábor erdélyi fejedelem és Magyarország részének ura által Kolosvárott 1625 nov. 22-én kelt kiváltság-levelében személyes érdemeik és hűséges szolgálatjok tekin-

[1]) Lásd az egyetemi könyvtárban: Diarium P. Ladislai Sennyey S. J. Rectoris Tyrnaviensis. Ebben olvassuk: „1690. die 16. Octobris. Ivimus in Vereskő ad baptisandum infantem nudius tertius natum Comiti Ioanni Pálffi, quem ego baptisavi: Ioannem Antonium Fortunatum Adamum Ladislaum.

tetbe vételeért — mint különben is születés helyükhez kötött szabaditéknál fogva már kiváltságosak, nemességökben ujolag megerősitettek.

Ezen eredeti kiváltság levél (melyről a pecsét már leszakadt), bőrhártyára irva 1811-ben Békes megyei vesztői lakos Pálffi Mihály birtokában volt, és bizonyitékúl szolgált arra, hogy a nevezett megyei Endrőd község — valamint összes, ugy egyes lakosai boldog emlékezetű királyainktól nyert szép szabadalmakkal birtak s nemesi joggal élt minden ott született s megtelepedett lakosa, s a hely még a XVII. században curialis nemes község volt. [1])

Pálffy család. Ilynevű nemes család Zala megyében Pálffyszeg nevű helységben birtokos. [2])

Palla család. Czímeres nemességét György és István testvér atyafiak nyerték 1647. junius 15-én Bécsben III. Ferdinand királytól.

Czímerök: égszin kék paizs, melynek jobb oldali felső csúcsától baloldali alsó szegleteig kétrészre osztott zöld vonalában, szájában rókát tartó medve lépked.

E család egyik ivadéka Pál, a jászkerületből Békés-Gyulára tévén át lakását, Heves megyétől saját személyére kiadott nemesi bizonyitvány mellett 1837-ben [3]) Békés megye nemesei közé iktattatott; meghalt 1861-ben Dobozon fiánál Frigyesnél, ki ott uradalmi tiszt.

Palóczy család. (a 94—98. lapon) Mielőtt okleveles adatok után némely pótlásokat adnánk ezen kihalt történelmi családhoz, egy szembeötlő nagy sajtó hibát kell helyrehoznunk, mely a 97. lapon a családfán történt, tudniillik Simonnak fia István kimaradt, mint a szöveg is mutatja; a táblázaton álló Antal, Mihály és Kata tehát nem Simonnak voltak gyermekei, hanem Istvánnak gyermekei, és Simonnak unokái.

Adalékul pedig szolgáljanak a következők:

A leleszi convent oklevelei szerint [4]) Palóczy Mátének fiai 1391-ben Péter, András statualtatnak Leleszen.

Mátyás, Imre, György szepesi prépost, és András fia: Miklós statualtatnak 1417-ben Pányokban. [5])

---

[1]) Id. Mogyoróssy János közl. szerint.
[2]) Fényes Geogr. szótár III. 188.
[3]) Megyei jegyzőkönyv 2039. sz. a.
[4]) Kazinczy Gáb. közl. szerint.
[5]) Leleszi Conv. Littera P. XXXIII. és XXXVII.

Mátyás 1418-ban Szabolcs, Abauj, Borsod főispánja, diósgyőri kapitány; Imre aulae regalis miles.

1436-ben György esztergami érsek, Mátyás nádor. [1])

Imre fia László.

Mátyás fia: Péter, Simon, János.

1488. Imrét és Istvánt Patak urait idézteté Ráskay Balázs.

István neje Perényi Erzse, a János leánya, gyermekei Antal, Mihály, Kata, [2])

Palóczy Kata férje 1) Csabolyi Imre, kitől gyermekei Ferencz és Imre; 2) Ráskay György (ettől gyermekei Mihály, Zsigmond és István [3])

Palóczy Mihály 1526-ban főpohárnok volt [4])

Palotkai család másképp Palatkay, mint a 32. lapon áll; — hozzá adandó, hogy Palotkay Jusztina Salánky Gáborné volt.

Panka családhoz a 107. lapon adandó, hogy Panka István 1584-ben Gömörben bir. [5])

Patkó családhoz 153. lapon adandó, hogy a Nógrád megyei nemesi összeirásban 1755-ben beiktatva vannak Patkó Sándor és János.

Paukovich családhoz a 161. lapon emlitett Ferencz, ki 1847-ben halt meg, 1831—42-ben Gömör vármegye hadi fő adószedője volt. Ennek atyja II. András már 1806-ban a putnoki járás főszolgabirája volt. [6])

Paulikócz család. (Kápolnai.) A kihalt családok sorában emlittetik. [7])

Pázmány családhoz a 174. lapon megemlithetjük, hogy I. Gáspár, kinek előneve „de Pomáz“ van irva, 1569 ben mint királyi ember emlittetik. [8])

Pazoni család. Szabolcs vármegye kihalt családa, belőle Benedek 1447-ben azon megye követe volt. [9])

---

[1]) Leleszi Conv. Orig. Statut. Litt. P. nro. 40.

[2]) Ugyanott auth. Proth. II. 1491. fol. 40.

[3]) Ugyanott Prot. III. 1518. fol 245.

[4]) Jászai P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

[5]) Magyar nyelvemlékek II. 306.

[6]) Kazinczy Fer. munkái; kiadták Bajza, Schedel. III. köt. 113. 114. lap (II. oszt.)

[7]) Lehoczky Stemmat. II. 321.

[8]) Horváth István. Verbőczy Ist. emléke II. 317. Pomáz, Panasz helyett.

[9]) Kovách M. G. Vestigiis Comitiorum 266—63.

A P a z o n y i nevet utóbb a C s e r e s, és még utóbb az E l e k familia vette föl.

Péchy családhoz a 182. lapon a táblázaton álló L á s z l ó-ról megjegyezzük még, hogy 1838-ban már Szabolcs megye főszolgabirája, 1841-ben már alispánja volt.

E r n e s z t, ki a 81. lapon áll, 1798-ban lett juris doctor a pesti egyetemnél.

Pécsy család. Ez valószinűleg különböző a péch-ujfalusi Péchy családtól. Tudniillik Péchy G y ö r g y, ki 1610-ben Nógrád vármegye szolgabirája volt, neje Kothon máskép Lázár Máté ugyanekkor (1597-ben) nógrádi szolgabirónak leánya Zsuzsanna volt; ettől leány ágon az Aranyi és Rákóczy családok származtak.

Pécsy család. Ennek nemesség szerzője Pécsy Mátyás volt, ki 1718-ban III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet. [1])

Czímere a paizs kék udvarában sötétkék golyón álló szerencse istenasszony, feje fölött piros fátyolt tartva, mely ágyékát is elfödi. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között három vörös strucztoll nyúlik fel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Pechmann család. Pechmann G y ö r g y-L a j o s 1764-ben magyar honfiusitást nyert. [2])

Péczely családhoz (a 191. lapon) megjegyezzük, hogy Péczely K l á r a 1680. táján Csicsery Péterné volt.

Péczely I m r e putnoki ref. lelkész volt, ennek fia I. J ó z s e f debreczeni tanár, tudós iró, szül. 1750-ben. [3]) Meghalt 1792. dec. 4-én. Nejétől Varjas Katalintól gyermekei K l á r a és II. J ó z s e f ki R.-Komáromban született 1789. dec. 25-én, hasonlóan debreczeni tanár és jeles tudós iró, meghalt 1849. májusban. [4])

Péczely P á l 1841-ben Szabolcs vármegye főszolgabirája volt.

Pekry családhoz (199—202. lapon) pótlásul jegyezzük, hogy Pekry Lajosnak 1513-ban neje volt rasztinyai Bocskay Erzse, és

---

[1]) Collect herald. nro. 541.

[2]) 1764: 47. törv. cz.

[3]) L' Advocat Uj historiai dictionarium. Mindszenti Sámueltól. Pozsony 1809. II. darab. 137—140. l. honnan a Tudományos gyűjtemény 1823. X. kötet 89—92. lapjaira is átvétetett, és a hol mellékelt arczképe alatt születési éve tán a metsző tévedéséből 1756-ra van téve.

[4]) M. Tudom. akademiai almanach 1863. évre 261—263. lap.

igy valószinűleg Massovi Erzse (Báthori István özvegye) a második, és Báthori Erzse a harmadik neje lehetett.

Lajos nővére volt Ilona Bradács Imréné 1542-ben. [1])

Szirmay Pekry Lászlót irja [2]) Rákóczy egy ezrede parancsnokának, valószinűleg tévedésből Lőrincz helyett.

Perczel családhoz következő igazitások járulnak:

A 212. lapon II. táblán Julia Petrásné helyett Jusztina teendő, a ki fiatal korában meghalt.

I. Sándor neje nem Kajdácsy, — hanem Kajdochy Erzse, úgy lévén irva az armalisban.

Ugyan e táblán álló III. Istvánnak oda teendő még második neje Péter Anna, kitől gyermekei: István, Bénjámin és Ferencz.

A 213. lapon III. táblán álló II. Ignácz alá teendő: 1809-ben volonusok kapitánya; hitvese Marks (nem Markt) Bora.

Ugyanott III. József a Sziegler Jozéfa férje, 1850-ben Pécsett törvényszéki ülnök volt.

214, lapon 12. sorban Lábafő helyett olvasandó Lápafő.

215. lapon 4. sorban Gyurgyenits id. György helyett olvasandó „Jurassin" id. György; — valamint a 21. sorban Kajdácsy helyett „Kajdochy."

A 216. lapon Perczel Józsefről szóló adatokhoz pótolhatjuk, hogy a czikói templomban, hol a család sírboltja van, az egyház közepén egy márvány táblán következő fölirat olvasható:

Spectabilis
ac
Generosi Domini
JOSEPHUS DE BONYHÁD
et
CATHARINA GÁL DE GYULA
sibi
et posteritati suae
posuerunt
Anno reparatae salutis
MDCCLXIII.

A 217. lapon 13. sorban 1837. helyett olv. 1834.

Ugyanott 14. sorban 1845. helyett olv. 1840.

Ugyanott 23. sorban Sásdi helyett olv. Mágocsi.

[1]) Istvánffy hist. 1685-ki kiadás 165. lap.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 292.

A 218. lapon 24. sorban emlitett Ádám 1800-ban a tolnai nemes felkelő seregnél másod lovaskapitány, — 1809-ben százados lovas kapitány, s ugyan ezen esztendőben alezredes.

A 221. lapon a 15. sorban álló Lászlóról az adatok össze vannak tévesztve egy másik Lászlóéval. Tudniillik azon László, ki a 221. lapon álló adatok szerint 1846-ban a belovári cs. kir. növeldéből került ki, 1848—49-ben a forradalom részén harczolt, stb. II. Ignácznak Marks Borától való fia volt, és nőtlenűl halt meg az irott 1854-ben; és ennélfogva e László a 218. lapon a III. táblára helyezendő III. Ferencznek stb. testvérjeűl; ellenben

azon László, ki a 212. lapon a II. táblan álló I. Sándornak fia volt, a bécsi mérnökkari akademiában tanúlt, 1848-ban a Reusz-Közstricz huszár ezredben hadnagy lőn, és 184⁸/₉-ben Olaszországban harczolt az olasz forradalom ellen, gyengélkedő egészsége miatt 1850-ben quietált, és most is él; ennek neje Sárközy Lidia, kitől három gyermeke a II. táblán látható.

Ugyancsak a 221. lapon álló II. Ignácz 1809-ben a Baranya megye részéről felállitott lovas önkénytesek (velites) kapitánya volt; és más semmi, a mi róla több irva van, az testvérére az utánna következő III. Józsefre tartozik, mert

ezen III József volt 1809 ben Tolna vármegye részéről a nemes felkelősereg másod kapitánya, 1818-ban Tolna megye szolgabirája, 1827-ben a porták rectificatiója végett Békés megyének országos összeirója; a forradalom után pedig 1850-ben Pécsett megye törvényszéki ülnök. Neje Sziegler Jozéfa stb.

A 225. lapon álló 1697. évi czimer leirásban kiigazitandó, hogy a medve nem három rózsát, hanem cseresznye ágat tart.

Peres családból (a 238. lapon) a Doboka megyében birtokolt Peres Sándornak neje volt Szalay Kata, ki harmadszor ment férjhez Erdélyi Györgyhöz.

Permartony család, 1702-ben Doboka megyében M.-Köblösön birt. A Korda családdal rokonságban volt. [1])

Perneszy család; (244. lapon) ehez egy bővebb, teljesebb családfát adhatok, [2]) mint következik:

---

[1]) Hodor, Doboka várm.

[2]) Ms. Musaei nationalis fol. lat. no. 213. és Bossányiféle alsó-lindvai per 270—275. 295—298. lapok stb.

I. Imre
(enyingi Török Ilona ?)

Miklós 1518. | Pál. | Zsófia (Imreffi Péter) | I. István.

Miklós 1518. gyermekei: András. | Fruzsina (Csömöthey János) | Egyed. † | Miklós. †

Pál. fia: II. Imre.

II. Imre gyermekei: Kata (Burján Ferencz) | Anna (Sibrik Gáspár) | Péter. | III. Imre. | Orsolya (Pethe Imre)

I. István gyermekei: András alsó-lindvai kapit. 1577. (Brodarich Kata) | I. Gábor. | Erzse (Pálffy) | II. István 1584. várhegyi commend. | Pál.

Pál. gyermekei: Farkas babocsai kapit. 1558. (Brodarich Klára) | Zsófia (Gerendy Pál)

II. István gyermekei: Pál. | N. (Mihalóczy Miklós) | Erzse (1. Keserű János 2. Gálfi János 3. Szilvási Boldizsár)

András gyermekei: Kata (Hagymásy Gábor) | János 1598. | György. | Imre. | László. | Klára (Kürthy István)

János 1598. gyermekei: III. István. | Anna | Bora. | Ferencz 1635–47. zalai s somogyi alispán | Kata.

Ferencz gyermekei: IV. István 1671. | Judit (Meszlényi Benedek) | János Zala és Somogy alispánja 1681. | II. Ferencz.

IV. István gyermekei: Ferencz. | Miklós. | Julianna (Tallián Gergely) | Jusztina (Vukovich Mihály) | Zsófia (Csapódy István)

E táblázaton I. Imrének, ki legalább 1480. táján élt, alig lehetett neje enyingi Török Ilona, ki 1560. táján élhetett, s igy aligha nem II. Imre neje volt Török Ilona, mi valószinűbb is.

Farkasról, Andrásról elvannak mondva adataink. Valamint Ferencz és fia János Zala és Somogy megyék alispánjairól is.

I. Gábor, ki a táblázaton áll, valószinűleg atyja azon a 245. lapon emlitett Gábornak, ki Erdélyben 1607-ben nótáztatott, s kinek Surányi Borbálától fia G á b o r, unokája Bora, Bay Ferenczné is megem-

litve vannak. Valószinűleg ezen legutóbbi Gábornak fia volt azon Zsigmond is, kiről a 245. lapon tétetett említés. E Zsigmond még 1718-ban élt.

IV. Istvánt 1671-ben Kazy mint buzgó katholikust emliti. [1]

Hiányzik táblázatunkról azon Perneszy Erzse, ki 1643-ban Bakos István nejéül iratik

Persy családhoz a 546. lapon pótoljuk Persy Annát, ki 1687-ben Dőry András neje volt.

Pétery család. Megnemesítéskor Borsod megyében lakott; Pétery István Bécsben 1651. január 11-én kelt czímeres nemes levélben III. Ferdinánd király által nemesítetett meg, és a czímeres nemes levél 1652. évi julius 9-én Borsod vármegyének Ónodon tartott közgyülésén kihirdettetett.

Pétery Istvánnak egyik utóda Pétery másképpen Szarka Mihály 1776. april. 26-án vett ki Borsod vármegyétől nemesi bizonyitványt, s azt Bars vármegyének Aranyos-Maróthon 1781. évi martius 6-án tartott közgyülésében hirdette ki.

P. Mihály, András, Dániel és ezeknek gyermekeik Károly, Gedeon, Dániel, Lajos, és József 1825. mart. 20-án kaptak Bars vármegyétől nemességökről bizonyitványt, melyet a Heves megyébe Mező-Túrra átköltözött Pétery András a maga és Károly fia nevében Heves vármegye előtt 1825. aug. 29-én hirdettetett ki, s vett ki arról bizonyitványt.

Nevezett András Heves és Külső-Szolnok t. e. megyék esküdtje volt, fia Károly (szül. M.-Túron 1819.) tanulói pályáját folytonos kitünő sikerrel végezve, valamint hasonló sikerrel 1841. junius 18-án ügyvédi vizsgát tévén, 1850-ig a szépirodalmi pályán szép tehetséget s hivatást tanusító történeti beszélyeivel és regényeivel szerepelt, azonban a forradalom után végkép elhallgatva, Pó pusztai birtokára vonult, 1861-ben a mezőtúri kerület országgyülési képviselője volt a határozati párton.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobbra forduló egyszarvú, mely a felső jobb lábával keresztes aranyalmát tart. A paizs fölötti sisak koronájából ugyanaz emelkedik ki.

A család bővebb történetéről szóló oklevelek a Bars megyei ágazatnál vannak.

Petey család. 1569-ben élt Petey Imre. [2]

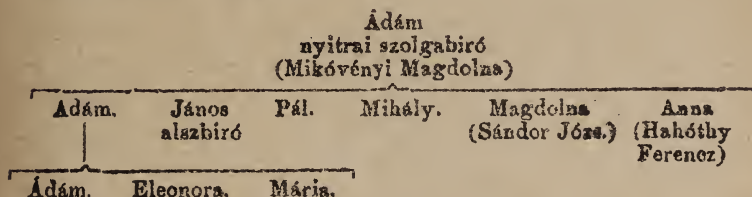
[1]) Kazy Hist. R. H. III. 108.

[2]) Sz.-benedeki Convent. Fasc. 16. nro. 25.

Pether család. (Monosbéli.) A régi családok sorában emliti Lehoczky. [1])

Petykó család, (vagy Petkó), mely Bobothról irja előnevét, és a 285. lapon említetik, a következő adalékkal bővül: Ádám, ki a 286. lap szerint 1768-ben Drietomán lakott, Nyitra vármegye főszolgabirája volt, egyik fia János szintén szolgabiró volt.

Ádám utódai igy állnak:

Petneházy családhoz (a 274. lapon adhatjuk, hogy Petneházy Jakab és Miklós 1418-ban Szatmár megyében Szamos-Korogy helység negyedrészét királyi adományban kapták. [2])

1478-ban Petneházy János és Miklós Ders, Hodász és Iklód helységben nyertek részt adományban. [3])

1587-ben Petneházy Péternek neje Makray Borbála Rohod és Papos helységben kap részt adományban. [4])

Petrás család, a 276. lapon állók egyike 1825-ben Békes megyében kihirdetteté nemességét, de azon megyében már a kihaltak között áll.

Petrichevich család, (Radnóczi.) Petrichevich Miklósnak 1547-ben neje volt Csaholy Katalin. [5]). (*Lásd Horváth család*).

Petróczy családhoz (a 279, lapon) adandó, hogy Nógrád megyében az 1755. évi nemesi összeirásban eléfordúl Petróczy István, azután Petróczy Pál megyei főbiztos, testvéreivel Ferenczczel és Lászlóval.

Petry család Hajdan Szatmár vármegyében birtokos, nevezetesen 1367-ben Petry Miklósnak fia bir Dobrács-Apáthiban, 1543-ban Petry Tamás Vitkán és Kis-Kolcson kapott királyi adományt többed magával. [6])

---

[1]) Stemmat. I. 321,

[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 191.

[3]) Ugyan ott 82. 86. 89.

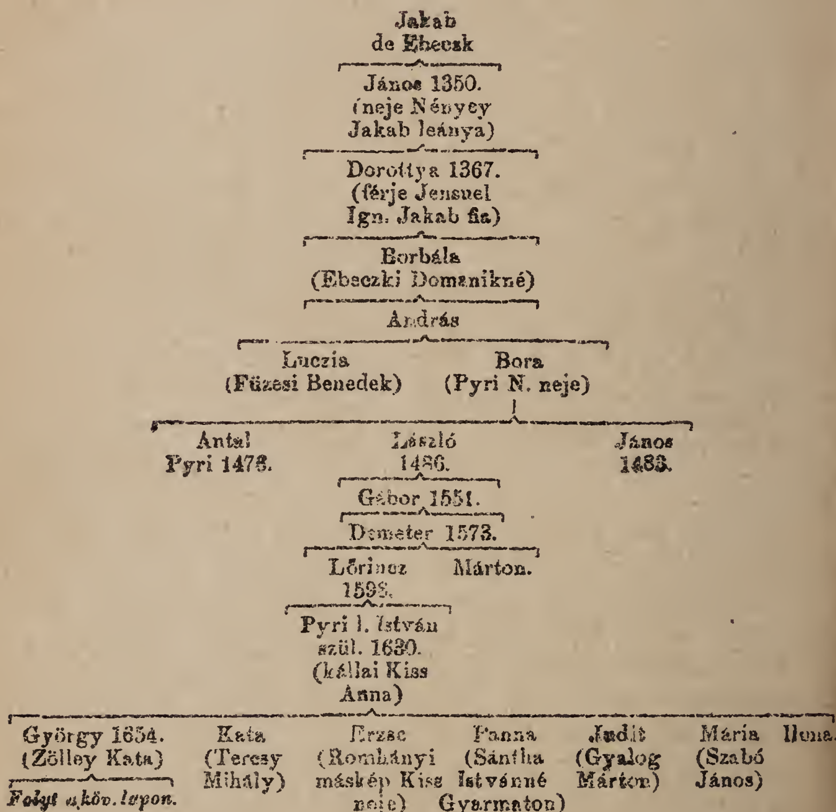
[4]) Ugyan ott 91. és 103.

[5]) Ugyan ott 81. 105. 111.

[6]) Ugyan ott 96. 189. 192.

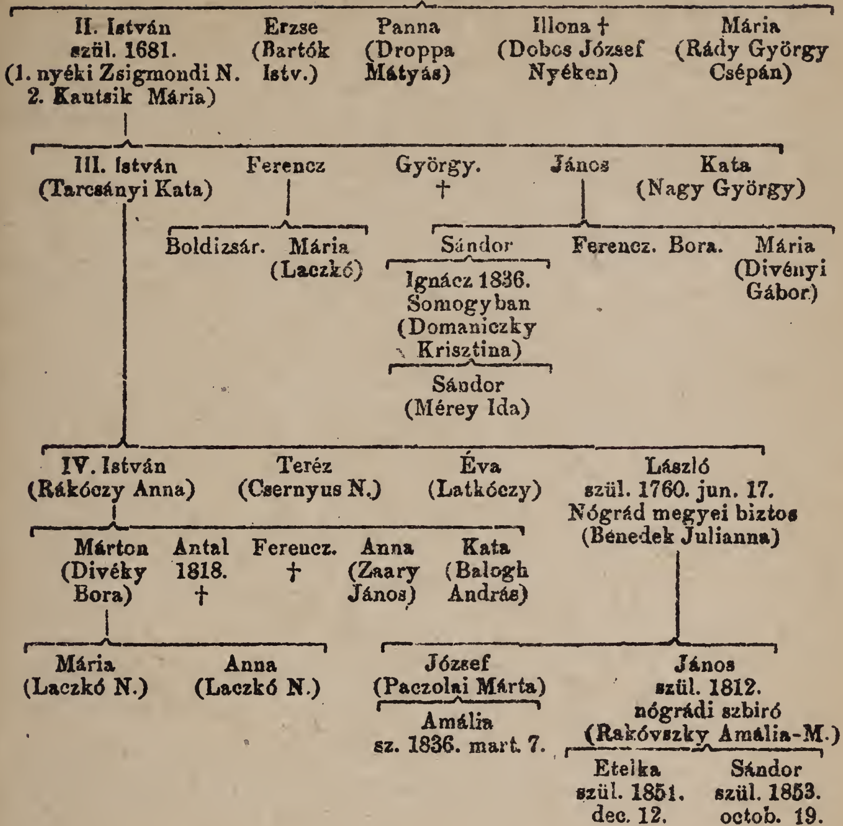
Pika család. Zemplény vármegye czímerleveles nemes családa; [1]) Birtokos e század elején Izbugya-Zbojnán. [2])

Piry család. (Közép-Piri) a 301—303. lapon közlött hézagos eléadáshoz most pótlásúl és teljes kiegészítésűl egy teljesebb családfát és ehez némi adatokat nyervén a család egyik tagjától, ezek szerint a családfa leány ágon a 14-ik, fiágon pedig a 15-ik századtól kezdve következő nemzékrendet tüntet fel:

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 116.

[2]) Ugyan ott 394.

A család Hont megyei Közép-Pír helységről irja előnevét. Mint a táblázatról látjuk, fiágon a nemzékrendét a XV. századon túl vinni nemzetségi okmányok elveszte miatt nem lehet. 1476. év előtt a Piry család egy tagja a régi, ma már kihalt ebeczki Ebeczky családból vévén feleséget: Ebeczky Borbálát, ettől kezdve mostanáig szakadatlanúl foly le nemzékrende; és e házasság utján Nógrád megyei Ebeczk helységbe is birtokos lőn, mely birtok részében a család máig is benn ül

Azon adatokon kivül, melyeket a családról a maga helyén megemlitettünk, főleg birtokviszonyokra nézve, csupán a szentbenedeki convent levéltára nyomán a következőket lehet még ide iktatnunk:

1474-ben Pyri **Bertalan** tanuvallatást tétetett elfoglalt curiája, 8 telke, fél malma, és Hont megyei Alsó-Zsember helységbeli birtokrészt illető okmányok elvétele iránt Disznósi László, Darási

Simon és Kata, és Sembery Miklós ellen. [1]) Ugyan e Bertalan A.-Zsemberen fekvő nyolcz telkét 25 fban elzálogitja Haraszthy Ferencznek és Vajdaffy Zsigmondnak. [2])

1497-ben szintén Píry Bertalannak (Gergely fiának) Hont megyei Közép-Pír, Darás és Alsó-Zsember helységben birtokrészei lezároltatnak Piry László és Lázár részére; [3]) 1511-ben nevezett Bertalan Nógrád megyei Kelecsény helységbeli részét elakarván adni, kürtösi Zarka Mátyás fiát Pált meginteti. [4]) 1517-ben Alsó-Zsemberben 13 telkét 800 fban elzálogitja vejének Dersenyey Mátyásnak. [5]) 1523-ban pedig Bertalan Derzsenye helységre II. Lajos királytól adományt kap;

E Bertalan nincs a családfán.

1480-ban kiskálnai Píry Ambrus és neje Ilona Bars megyei Marosfalvi helységbeli rétjök elfoglalása végett tanúvallatást tétetett. [6])

1483-ban Közép-Píry Jánosnak fia Tamás Hont megyei Kis-Teszér másképׄ Patkósfalva pusztájának elfoglalása miatt Theszéri Péter ellen tanuvallatást intéztet. [7])

1492-ben Píry Lászlónak fia volt Gábor, mint ez Csehi helység iránt kelt oklevélből kiviláglik. [8])

1503-ban közép-píri Píry Tamás Zólyom megyei Baczúr helységbeli curiába és birtokrészbe beiktattatik. [9])

1506-ban Píry Tamás és Gergelynek fia György ellentmondanak Henzeffy István beiktatásának Bars megyei Loth helységre nézve. [10])

1510-ben Píry Tamás Bars megyei Dereszlény, Nagy-Endréd, Várad és Nagy-Túr helységben elfoglalt földek miatt tiltakozik Hollósy Mátyás ellen. [11])

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 19. nro. 20.
[2]) Ugyanott fasc. 24. fasc. 40.
[3]) Ugyanott prot. A. p. 110.
[4]) Ugyanott prot. A. p. 106.
[5]) Ugyanott fasc. 1. nro. 21.
[6]) Ugyanott fasc. 47. nro. 42.
[7]) Ugyanott fasc. 17 nro. 30.
[8]) Ugyanott prot. A. pag. 230.
[9]) Ugyanott fasc. 5. nro. 10. et fasc. 6.
[10]) Ugyanott fasc. 3. nro. 33.
[11]) Ugyanott capsa. B. nro. 8.

1527-ben élt endrédi Píry Péter [1] 1521-ben Píry Tamásnak fia Péter Baczúrfalva felét elzálogítja Hany Mátyásnak 80 ftban. [2]) Ugyan e Péter még 1515-ben Batorow helységben 10 telkét elzálogítja Zólyom városának 32 ftban. [3])

1531-ben Píry Tamásnak fia Benedek tiltakozik Hanyi Mátyás ellen a Baczúr helységbeli birtok átvétele végett, melyet az Píry Pétertől vett. [4])

1550-ben dereszlényi Píry Benedek, nővérének fiával Névery Mátyással Bars megyei Dereszlény helységbeli curiája harmadrészét örökösen bevallja Litassy Istvánnak. [5])

1551-ben berzenczei Píry Lőrincznek Berzenczen háza és szőllője, valamint szőllősi szőllője iránt is Várdai Pál érsek kiváltságlevelét I. Ferdinánd király megerősíti. [6])

1551-ben Píry Zsigmond sághi prépost becsületsértési perben Borsányi Miklóst hadi törvény elé idézte. [7])

1558-ban Píry László és Mihály tanúbizonyságokkal kimutatják, hogy házok mindig szabados volt Bars megyei Szőllős helységbeli szőllőjökkel együtt. [8])

1567-ben Píry Istvánnak fia Benedek és leánya Margit, valamint Píry Györgynek leánya Anasztazia Fazekas Tamásné Hont megyében fekvő Szalatnya helységbeli curiájokat és szőllőjöket 30 ftban örökösen bevallják Csúti Gáspárnak. [9])

1573-ban Píry Demeter rétjét elzálogitá. [10])

1580-ban berzenczei Píry Lőrincznek fia Imre, ennek gyermekei Miklós és Orsolya. [11])

1582-ben Píry János és Kamper Ferencz tisztán beiktattatnak Nógrád megyei Apáczafalva egész puszta és Dereske (Tereske) mezőváros birtokába. [12]) (1744. nov. 11-én Píry János magvasza-

[1]) Szentbenedeki Conv. fasc. 84. nro. 4.
[2]) U. o. protoc. vetus p. 69.
[3]) U. o. prot. Q. pag. 277.
[4]) U. o. prot. C. pag. 61.
[5]) U. o. prot. B. p. 194.
[6]) U. o. prot. D. p. 25.
[7]) U. o. fasc. 71. nro 19.
[8]) U. o. fasc. 114. nro. 2.
[9]) U. o. fasc. 5. nro. 8.
[10]) U. o. prot. D. pag. 442.
[11]) U. o. prot. F. p. 5.
[12]) U. o. prot. F. p. 265.

kadtán Baross Antal, Pál, László Tereskén és Apáozafalván beiktattatnak. [1])

1598-ban élt Píry Lőrincz, kinek testvére Márton volt.

1614-ben Píry Péter Píry Mártonnak nevében is ellentmond Hont megyében Dalmad helységnek Bajkay Tamás részére Dalmady Pál által tett bevallásnak. [2])

1659—1662-ben élt Píry György. [3])

1701-ben Píry György megerősítetik Bars megyei Berzenczén egy telek és Szőllősön két szőllő iránt hajdan Piry Lőrincz által nyert két rendbeli adományzásban. [4])

1711-ben élt Píry Ferencz.

1727-ben Píry György magvaszakadtán Smidek Ferenoz Zólyom megyei egész Baczúr helységben beiktattatik, ellentmondván Sembery János. [5])

1735-ben oklevelben emlitetnek Píry Jakabnak fiai György, Márton, József, János, Jakab, Györgynek fiai János és József, Mátyásnak gyermekei János és Erzsébet. [6])

1738-ban Píry István ellent mond több társával Blaskovics Jozsef beiktatásának Ebeczken. [7])

1739-ben ugyan az több érdektársával ugyan Ebeczken Tihanyi István beiktatásának is ellentmondtak, [8]) ezután 1749-ben Tihanyi Istvánnal megegyeztek az ellentmondók. [9])

1741-ben Píry Péter magvaszakadtán Baczúr helységben beiktattatik Duchon János. [10])

1747-ben Píry György fiát Györgyöt meghatalmazottjának vallja. [11])

1754-ben Píry János, továbbá György, Márton, József, ifj. János, Jakab, és Sunavszky Erzse, Píry József özvegye, mint fiának Píry Jánosnak gyámatyja; úgy szintén Györgynek fia György, Józsefnek fia János és Györgynek fia János ellentmond-

[1]) Sz.-benedeki Convent prot. F. p. 265.
[2]) U. o. protoc. LL. pag. 92. nro. 65.
[3]) U. o. fasc. 66. nro. 3. item. fasc. 66. nro. 4.
[4]) U. o. capsa. G. fasc. 5. nro. 11.
[5]) U. o. capsa. H. fasc. 8. nro. 16.
[6]) U. o. fasc. 153. nro. 54.
[7]) U. o. capsa H. fasc. 7. nro. 8.
[8]) U. o. capsa H. fasc. 4. nro. 12.
[9]) U. o. protoc. DD pag. 61.
[10]) U. o. capsa H. fasc. 2. nro. 7.
[11]) U. o. prot. CC. p. 391.

tak Daxner György beiktatásának Bars megyei Berzenoze helységben curialis birtokrészekbe.[1] 1760-ban az ellentmondók megegyeztek.[2]

Az eddig eléadottakból kitűnik, hogy a családnak több ága is volt, melyeknek tagjai nem állanak a családfán; s melyek az ősi predikátumtól elütő, más birtokaikról vett előnévvel éltek.

Nincs a családfán azon Píry Sebestyén sem, kinek fia Mihály 1602-ben élt.[3]

A táblázaton álló utolsó nemzedékekre vonatkozólag meg kell jegyeznem, hogy László (szül. 1760. jun. 27.) Nógrád megyának 35 évig volt biztosa, egyszersmind rendszerinti esküdtje, fia János (szül. 1812. oct. 26.) 14 évig rendsz. esküdtje, utóbb alszolgabirája, ugyan az 1861-ben.

Podgoricsány család. Podgoricsány György 1713-ban nyerte czimeres nemes levelét.[4]

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó ezüst udvarban zöld téren kettősfarkú oroszlán fekszik, a felső kék udvarban egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronáján három nagyobb és két kisebb vörös toronycsúcs emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.[5]

Podhorányi családból (327. lapon) Zsigmond-Ignácz a Tiszán inneni kerületi tábla jegyzője volt 1760. körül.

Podhorszky családból (327. lap) Podhorszky Miklós 1780. táján élt, neje Plathy Éva volt.

László 1833—35. körül Hont megyei alszolgabiró, 1836—39. körül főügyész, lak. Hontban, tán ennek fia Eduard 1845—47 ben rendszerinti esküdt.

Miklósnak nejétől Ugronovics leánytól leánya Erzsébet Baros Ádámné volt.

Podhraszky családhoz (329. lapon adandó P. István, ki 1760-ban a m. kir. udv. kamaránál tanácsos volt.

Podhragyay családból (331. lapon) emlitendő P. János 1826-ban Nógrád megyében Jobbágyi helység plébánosa.

Pohárdy család, (máskép Horváth.) A czimeres nemes le-

---

[1] Sz.-benedeki Convent H. fasc. 3. nro. 19.

[2] Ugyanott fasc. 155. nro. 49.

[3] Protocol. C. Néograd anni 1602.

[4] Collect herald. nro. 663.

[5] Adami Scuta gentil. tomo X.

velet Pohárdy máskép Horváth János kapta III. Ferdinánd királytól 1646. nov. 14. Pozsonyban. [1])

Pókay család. Kőváry szerint már a kihaltak közé sorozandó. [2])

Pókay család Abauj vármegyétől 1631. évi octob. 15-én nyert nemesi bizonyitványt, mely eredetben Győr megye levéltárában őriztetik.

Polgári család. (Zilahi.) Közűlök Sándor Zilah város főjegyzője 1848-ig, Lajos előbbi megyei főügyész, utóbb Zilah város polgármestere, 1861-ben Közép-Szolnok megyei alispán.

Polik család. (Váradi.) Erdély kihalt családa. [3])

Polyák család. (Szent-Annai.) Marosszéki székely család; szentannai Polyák Ferencznek fia János és nevezett Ferencznek testvére Miklós 1583. jun. 7-én marosszéki jószágaikról uj adománylevelet nyertek, és azon székben tisztségeket viseltek. [4])

Polyákfalvi család. Közűlök Péter 1505-ben székbiró Udvarhelyen. [5])

Pónya család. Közűlök Mihály Marosszékben főkapitány 1409-ben. [6])

Pongrácz család. (Nagy-mihályi.) A 447—451. lapon álló ismertetés némi bővülést nyert a következő — okmányokból merített — adatok által:

1575-ben él János, (a táblán II. Pongrácz fia.)

1590 ben Dénes ungi alispán, (a táblán II. Dienes.)

1606 ban György ,(nincs a táblán)

II. Dénes fiai (a táblán csak egy van nevezve) következők:

1. László, ki egy, 1625. april. 25-én kelt oklevélben igy irja magát: „Én Pongrácz Nagymihályi László." Nejétől a tábla szerint mint első nejétől) fiai: László és Ádám.

2. Farkas, ennek leányai Sára 1619-ben Vékey Ambrus, — 1629 ben Balogh Ferencz hitvese; Fruzsina Bogdányi Lászlóné és N. Boronkayné.

[1]) Győr megye levéltárában van az eredeti.
[2]) Kővári, Erdély nev. családai 271.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Kállay, Székely nemz. 278.
[5]) Ugyan ott 278.
[6]) Ugyan ott 277.
[7]) Kazinczy G. közl.

3 Benedek, ennek leánya Zsófia 1607-ben Tybayné.

4. Gothárd, kihalt.

László (Lászlónak Bánffy Katától fia) feleségül birta sóvári Sóos Zsuzsánnát, ki még 1692-ben élt; ettől fiai a) Ádám, ennek két neje (a tábla szerint három) első Eödönffy Bora, ettől fia János, a második Fáy Zsófia, ettől leánya Kata Gyürky Ádámné.

Zsófia 1666-ban Eödönffy László özvegye; a tábla szerint első férje Tibay Lászlóné. [1])

István nincs a táblán) 1669-ben neje Sándor Zsófia.

1688-ban Györgynek (lásd a 451. lapon) neje szilvás-ujfalusi Ujfalusi Éva.

1690-ben János (Ádám följebb emlitett fia) neje volt széki Teleki Judit, ettől Éva Tussay Jánosné.

1739-ben Kata Fekete Jánosné, de magvaszakadt.

Popp család. (Bukoveczi) Krassó megyei család, hol Bukovecz helységnek most is birtokosa. Popp Károly 1830. évi mart. 12-én nyert Bukovecz helységre királyi adományt és azt 1832. évi oct. 2-án Krassó megye közgyülésén kihirdetteté.

Poroszlay család. Zemplin vármegyének is czímerleveles nemes családai közé tartozik. [2])

Porteleky család. Szatmár vármegyei kihalt nemes család. [3])

Porubszky családból (458. lapon) Ignácz 1787-ben a kir. kincstárnál a bazini bánya törvényszék ülnöke.

Ferencznek 1750. táján neje Pottornyay Krisztina volt.

Possay családhoz (465. lapon) Possay Zsigmond 1699-ben Szatmár megyei Nyír-Vasváriban részbirtokot kap királyi adományban, 1614-ben pedig Báthori István végrendeleténél fogva Ecseden, és Gobon egy egy nemes ülést (sessio) kap. [4])

Pousa család. Doboka vármegyei kihalt család, eredeztetik a Bogát-Radván nemből. Egyik tudós irónk [5]) elészámolja azon Pousákat is, ki e kereszt nevet még a család nevek állandósitása előtt

---

[1]) E szerint a táblán álló Zsigmondnak fia Benedek azonos itt a II. Dénesnek fiával emlitett Benedekkel.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 216.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. II.

[4]) Ugyan ott II. 64. 70 140.

[5]) Hodor, Doboka vármegye 211—213.

viselék. 1409-ben élt Pousa Kristóf, kinek neje Macskásy Zsófia volt. Nevét Doboka megye egy faluja fenntartja.

Prentich család. Nemessége Békés megyében 1752-ben van kihirdetve. [1])

Prépostváry családból (477—478.) Sára Alaghy Ferenczné volt 1635. előtt.

Pribis család. (480. lap.) Békes megyében is kihirdetteté nemességét 1809-ben.

Prietzol család. (Trombitás) Prietzol máskép Trombitás György, és általa testvérei Mihály, János és Márton 1662. sept. 14-én I. Leopold királytól kaptak czímeres nemes levelet.

1755-ben Prietzol Gergely Nógrád megyében mint jövevény, fiával Andrással a följebbi nemes levél alapján igazolta nemességét. [2])

Priska család. A nemesség szerzője Priska Bálint, ki a czímeres nemes levelet 1649-ben a Besze stb. családdal (*lásd ezt*), együtt kapta. A családnak lakhelye Nógrád vármegye.

1734-ben Priska Mihály, János és György igazolák Nógrád megye előtt nemességöket.

1755-ben a nemesi lajstromban idősb Albert és György az armalisták sorában álltak.

Putnoky családból volt Tomory Pálnak, utóbb kalocsai érseknek is jegyese, kinek az egybekelés előtt történt halála. [3])

Püspöki család. (Nagy-enyedi) Erdély kihalt családai között emlitetik. [4])

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv.
[2]) Protocol. C. Neograd anni 1755.
[3]) Budai Ézsaiás M. orsz. hist. I. 270. lap.
[4]) Kővári, Erdély nev. csal. 271.

Q.

Quarient család. Quarient Kristóf és Ottó József 1715-ben magyar honfiusitást nyertek. [1]

Queck család. Queck Keresztély 1740. évi augustusban Mária Terézia királyasszonytól nyerte a czímeres nemes levelet. [2]

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. kék udvarban egy kis sólyom repül, prédát keresőleg; a 4. kék udvarban fehér sziklák közűl ugró helyzetben kőszáli zerge emelkedik fel; a 2. és 3-ik vörös udvar, a felsőben zöld borostyány koszorú van, az alsó (3. udvarból) egy horgony nyúlik rézsútosan fel, felső vége a 2-ik udvarban álló koszorú közepéig érve. A paizs fölötti sisak koronáján kis sólyom (falcunculus) áll, félig szét-eresztett szárnyakkal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Quendel család. A kihalt Serpilius családnak, melyről a maga helyén leszen szó, előbbi neve Quendel volt. E néven Quendel Jánosnak fia Mihály katonai érdemeiért János királytól 1530. majus 4-én nemesitetett meg, s Szapolyainak ritka hűségű embere volt.

Mihálynak testvére Lőrincz, Wittembergában tanúlt, [3] Luther és Melanchton tanainak hű követője lévén, 1545-ben hazájában a szepességen Bélán lett lelkész. [4]

A Quendel (Quendl) család czímeres nemeslevelét 1630-ban II. Ferdinánd király is megerősité és azt az akkor már teljesen használatba vett „Serpilius" névre kiadta. Minélfogva a család teljes leszármazása és czímere Serpilius néven illető helyén adatik elő. *Lásd Serpilius.*

Querczínyi család. Trencsin megyei czímerleveles nemes család. A nemesség szerzője Querczínyi János (ki valószinűleg az

---

[1]) 1715. évi 136. törv. cz.

[2]) Collect. herald. nro. 290.

[3]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum 8. és általa idézve Arnoldi, Czwittinger, 353. Schmal. Lásd Klein I. 323. Genersich Memorab. urb. Kesmárk II 102.

[4]) Klesch és Klein szerint már előtte Bélán a Luther tanát hirdették 1519-ben Hillibrandy Lőrincz és 1522-ben Sontag (= Szontagh) Bálint.

Árva megyei Dubovszky családból származott) nyerte a czímeres nemes levelet és az Trencsin megyében 1677-ben kihirdettetett. Utóbb e néven a család sem Trencsin sem Árva megyében nem volt ismeretes. [1])

Questenberg család. Questenberg Gerhárd 1638-ban magyar honfiusitást nyert. [2])

Quetonyi család. Turócz vármegye nemesi lajstromában áll neve. Valószinűleg ebből származott azon Quetonius Sámuel is, ki a német egyetemeken tanúlt, 1660-ban értekezést tartott, majd Árva Velicsnán mint tanár működött, végre 1669-ben Libeth-Bányán evang. lelkész volt. [3])

Quozdanovics család. Quozdanovics József 1791-ben II. Leopold király által czímeres nemességre emeltetett.

Czímere négy részre osztott paizs, egy közép kisebb vörös vérttel, melyben két ezüst görbe fehér vágó eszköz látszik; a paizs 1. és 4. kék udvarában zöld téren fészkében ülő fehér pellikán fiait melle vérével táplálja; a 2. és 3. arany udvarban koronás egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal, vörös csőrrel és lábakkal látható. A paizs fölötti sisak koronája fölött két kiterjesztett vörös sasszárny között, melyeken egy egy ezüst a közép vértbelihez hasonló ezüst eszköz látszik, — lángot és füstöt okádó fekete bomba látszik. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. [4])

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) 1638 : 73. törv. cz.
[3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

R.

Rába család. (Felső-őri.) Vas és Veszprém megyei család. Neve a Vas megyei Felső Őr helységre uj adományt nyert családok közt nem emlittetik.

Egyik tagja István szül. Győrben 1779. aug. 26-án Győr város tanácsnoka 1832-ben, és országgyülési követe volt.

Rabbi család. Rabbi István 1652. febr. 22-én III. Ferdinand királytól kapott czimeres nemes levelet, mely 1652. febr. 26-án Esztergam (?) vármegyének Nemeskérben, martius 4-én pedig Vas megyének Szombathelyen tartott közgyülésében kihirdettetett. [1])

Nevezett István 1653. már Soprony megye jegyzője volt. [2]) Utóbb, (már 1659—1662-ben is) kir itélő mester. [3])

Úgy latszik benne a család kihalt.

Rabcsek család. Rabsek György és fia István 1765-ben M. Terézia királyasszonytúl nyert czímeres nemes levelet. [4])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban jobbról balra rézsutosan kékkel szegett vörös pólyán három arany csillag ragyog; a baloldali ezüst udvarban, melyet közepén egy, vizirányban vont vörös pólya kétfelé oszt, zöld téren zöldellő magas fa emelkedik, alatta két oldalról két tűzláng világol. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, aranyöves, prémkalpagos magyar vitéz emelkedik ki; jobb kezében zöld pálmaágat tártva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstzöld.

Rabcsek András 1760-ban szepesi kanonok volt.

Rabolchy család. Közülök György országbiztos a szepességben 1550-ben. [5])

Rabovszky család. Posony vármegyei nemes család. Ra-

---

[1]) Az eredeti armalis Veszprém várm. levéltárában.

[2]) Horváth Márton armalisa kihirdetésén aláirva.

[3]) Fényes Kom. várm. 142. Lehoczky és 1659. 1662. évi törvényczikkelyek.

[4]) Collect. herald. nro. 240.

[5]) 1550. évi 41. törv. cz.

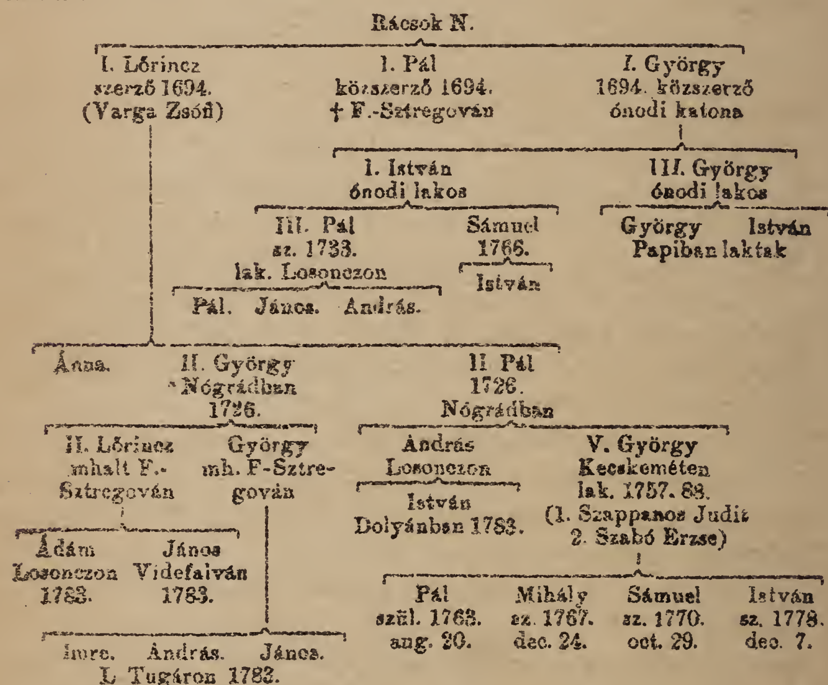
bovszky A n t a l t 1765-ben a hétszemélyes tábla ülnökei között olvassuk. [1])

Rácsay család. Szabolcs, Zemplin vármegyei nemes család, ez utóbbiban e század elején birtokos Nagy és Kis Azaron. [2])

Rácsay J á n o s 1723-ban prisztinai czimzetes fölszentelt püspök volt. [3])

Rácsok család. Rácsok máskép K o v á c s L ő r i n c z és általa neje Varga Zsófia, és ettől leánya A n n a, továbbá testvérei P á l és G y ö r g y Bécsben 1694. jul. 12-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben I. Leopold király által emeltettek nemességre, s nemes levelök Nógrád megyének 1694. sept. 22-én Losonczon tartott közgyülésében birdettetett ki.

A mult század végeig élő nemzedékek egy, 1788-ban Nógrád megye előtt folyt nemesség igazolási per szerint következőleg származtak le:

[1]) Lehoczky, Stemmat. II. 79. de az 1760. és 1767. évi országos Schematismusban nem találjuk.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 279.

[3]) Az 1723. törvény záradéka.

I. Lőrincznek két fia II. György, II. Pál Nógrád megyében az 1726. évi nemesi összeirásban vannak. II. György utódai megmaradtak Nógrádban, hol 1783-ban nemességök ujolag kihirdettetett.

II. Pálnak egyik fia András, kinek fia István Dolyánban 1783. nemesnek ismertetett; másik fia V. György Kecskemétre költözött, ott 1757. oct. 15-én elvette Szappanos Mihály leányát Juditot, és ennek halála után Szabó János leányát Erzsébetet; ezektől fiai a táblázaton láthatók. Kiesvén a nemesség gyakorlatából, azt 1788-ban Nógrád megye előtt per utján kereste.

I. Pál magnélkül halt meg.

I. György Ónod várában volt őrkatona, és Borsod-megyei Papi helységben kir. adományban kapott a Túry s más családbéliekkel birtokrészt. Gyermekei I. István és III. György szintén Ónodon laktak. Ez utóbbinak fiai VI. György és István Papi helységben a részbirtokot birták.

I. Istvánnak két fia maradt: III. Pál és Sámuel.

III. Pál szül. 1733. nov. 11-én Ónodon, honnan Losonczra költözött és 1783-ban Pál, János és András nevű fiaival együtt Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt kapott.

Sámuel 1766 ban april. 16-án nyert Pál testvérével Borsod megyétől nemesi bizonyitványt, mely 1766. dec. 16-án Nógrád megyében is kihirdettetett.

Czímere a családnak a paizs kék udvarában zöld téren királyi koronán könyöklő vörös mezű kar, kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan kar könyököl. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család most is él, s nagyobbára az ipar téren működik.

Rácz család. (Ujlaki †). Egy csapat Rácz nevű nemes család van Magyar és Erdélyországban. Családfáját adatok hiányában bővebben alig egy párnak adhatjuk.

A többi közt legrégiebbnek találjuk az ujlaki Rácz családot, melyből Miklós 1548-ban kapta vissza Dubraviczky Alberttől Zólyomi házát bucsúi Nagy Sebestyénnel sógorával együtt; [1]) miután Rácz Miklósnak neje Anna, és Nagy Sebestyénnek neje Zsófia Hany Mátyásnak Dubraviczky Borbálától született leányai voltak. [2])

[1]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 6. nro 15.
[2]) Horváth István Verbőczy Emlékezete II. 298.

E Rácz Miklós valószinűleg egy azon Rácz Miklóssal, ki 1544-ben Szatmár megyében Szamos-Korógyon, Csécsen, Milotán részbirtokaira több társával királyi új adományt nyert. [1])

Rácz család. Rácz Péter 1574-ben Bátori István mellett harczolt, és Moldvában járt Sándor vajda visszaállitására. Valószínűleg ő azon Rácz Péter, ki 1578-ban Rudolf királytól czímeres nemes levelet nyert. Czímere a paizs vörös udvarában két vizirányos ezüst pólya között ágaskodó arany grif, első jobb lábával buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik fel, első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott, vérző tar fejet üstökénél fogva tart. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös. [2])

Rácz család. (Magyabéli) Pozsony megyei nemes család, melyből Pál 1567-ben élt és Bély János ellen országbirói intő idézvényt nyert.

Tán ennek vérsége azon Rácz István is, ki Pozsony megyei Kajalon lakott és 1590-ben Eszterházy Ferencznek Gányon és Galanthán történt beiktatásánál emlitetik.

Rácz család. (Gálosi.) Közűlök István 1663. körül Bihar vármegye alispánja.

Valószinűleg testvére János, ki 1660-ban Várad oltalmazásában vett részt. [3])

Rácz család. A nemesség szerzője Rácz Lukács, ki II. Ferdinánd királytól kapott maga és ősei András, Pál, István, Péter, Márton és Gergely és ezeknek utódai részére czímeres nemes levelet, mely 1638-ban Pest vármegye közgyülésén Fülek várában kihirdettetett.

Évszám nélküli sovány családfája [4]) következő:

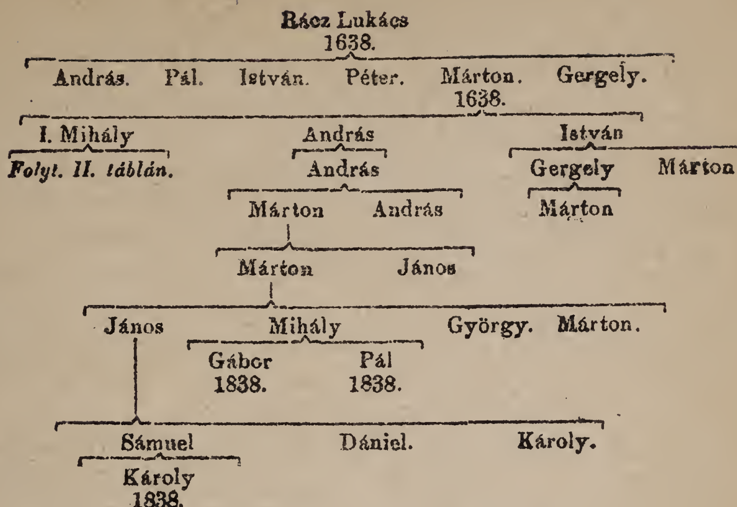
[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 249. 259. 260.

[2]) Collect. herald. pag. és Adami, Scuta gentil. tomo. X.

[3]) Szalárdy János, Siralmas krónika.

[4]) Egy fél ív nyomtatványról, melynek czíme ez: Nemes Rácz család középági nemzetiség sora, 1638-dik évtől 1838-ig bezárólag rendszerezte (Rácz) Károly. Nyomt. (Pesten) Beimelnél.

I. tábla.

II. tábla.

I. Mihály *ki az I. táblán.*

János Mihály. Márton

István Mihály

János Márton

József János Márton György

József Károly

János
1838.

János
1838.
József

Márton Gábor. Sámuel

Mihály. György János Márton.

Benjámin

Károly

János

Sámuel Károly

Zsigmond József Márton Mihály Ferencz András

Zsigmond András József

József

Károly. Zsigmond. István. József.

Károly
1838.
e családfa szerkesztője

Mihály János István

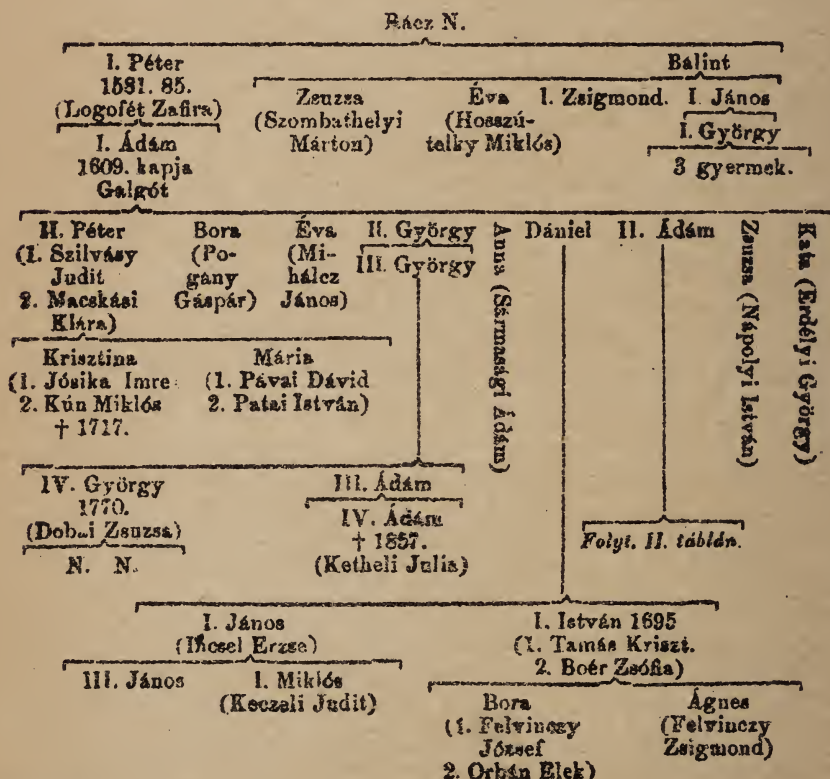
Mihály. Zsigmond. János Mihály

Rácz család. (Galgói) Erdélyi nemes család, hazája Dézs környéke. Első tudható törzse Rácz Péter, ki Magyarországból szakadt Erdélybe; neje oláh származású volt: Logofét Zafira; maga Péter Báthori István fejedelem részéről követképen járt a török portára; 1585. jul. 16-án Vadvermet kapta. Testvére volt Bálint, kinek ága csak harmad ízig ismeretes.

I. Péternek fia I. Ádám 1609. febr. 1-én kapta Galgót, honnan a család előnevét írja.

A család származási fája [1]) következő:

I. tábla.

[1]) Kőváry Erdély nev. cs. 209. és Hodor Károly közlése, egy 1768-ban kelt családi táblázat, mely Bálint ágát is mutatja, mely Kőváryná nincs.

II. tábla.

II. Ádám. *ki az I. táblán.*

- II. János (oroszfái Mikó Erzse)
  - II. Péter 1707. 1756. (Torma Ilona)
    - Éva (Katona Zsigmond)
    - Mária 1770. özv. (Kászonyi Sándor)
    - Bora (Vajda György)
    - I. Antal 1771. alisp. (borbereki Kornis Éva)
      - Julia (cz. Balog János)
      - Imre b.-szolnoki főbiró † 1827. előtt (1. Balog Éva 2. Maurer Mária)
        - 1-től I. József b.-szoln. alisp. (Macskásy Teréz)
          - Pál † a vadászaton
          - Karolina (Schopf Adolf)
        - János (Tatrosi Teréz)
          - Teréz (Mózsa Sándor)
          - Luiza (Ketheli József)
        - IV. György (Jékey Ágnes)
          - II. Miklós husz. hadn.
          - Ferencz.
          - Tamás.
          - Lajos.
          - Ida.
          - Mária.
        - 1-től Róza (Torma Ferencz)
      - Róza † 1825. oct. 24. (1. Ketheli Józs. 2. Frendel Józs.)
      - II. Antal Kudúban lakott (1. erzs. Dániel Jozéfa 2. Torma Klára) — *Folyt. III. táblán.*
    - II. István b.-szolnoki ülnök (1. Szaniszlay Éva 2. Pogány Ágnes)
    - Kata (cs. mihályfalvi Nemes György)
  - Judit (Kocsárdi Gyulai Mihály)

III. tábla.

II. Antal, *ki a II. táblán.* Kuduban (1. Dániel Jozéfa 2. Torma Klára)

- II. Imre (N. Charlotta)
  - Károly (Rácz Róza)
- III. István adóróvó 1827. lak. V.Sz.Ivány. (Rácz Róza)
  - I. Albert
- Krisztina (Rácz Zsigm.)
- III. Antal Kuduban.
- III. Péter Sz.-Ujvár (1. János Anna 2. bécsi nő.)
  - 1-től Kálmán.
  - Gyula.
- Jozefa (Frendel)
- Czeczil (Horváth)

I. Ádámnak tíz gyermeke volt, [1]) ezek közűl kilencz a táblán áll.

II. Péternek első neje kecset-szilvási Szilvásy Judit volt Dobokáról, a második sz.-márton-macskási Macskásy Klára: az elsőtől két leánya maradt: Mária 1-ször Pávai Dávidné, 2-szor Patai Istvánné, és Krisztina [2]) előbb Jósika Imréné, utóbb osdolai Kún Miklósné, a ki lakott s neje jogán birt Dobokán.

Dánielnek két fia I. János és István maradt, ez utóbbi (István) 1698-ban országgyűlési tag, és Rákóczy alatt 1710. körül főtiszt. Neje Tamás Krisztina és a második Bóer Zsófia. [3]) Ezektől csak a táblázaton álló két leányát ismerjük. Testvére I. János Incsel Erzsébet nevű nejétől több gyermeknek lőn atyjává, ezek közűl a táblán csak III. János és I. Miklós, a Keczeli Judit férje, áll.

I. György a blenke-polyáni ág terjesztője lett, fia volt II. György, ennek fiai III. György és III. Ádám, ez utóbbinak fiai IV. Ádám, a ki 1827-ben adórovó biztos, utóbb 1848-ig szolgabiró Belső-Szolnok megyében volt, meghalt 1857-ben, neje Ketheli Julia.

III. György 1770-ben B.-Szolnokban mint kétségtelen nemes ismertetik, birt és lakott Polyánon. Neje Dobay Zsuzsa volt. Gyermekeit Kővári sem nevezi meg, Hodor szerint gyermekei s utódai lehettek azok között, kik 1770 ben a B.-Szolnok megyei kétségtelen nemesek sorában emlitetnek úgymint, Rácz György, idősb József, István, Antal, ifjabb József, Farkas, Elek, Mária, Kászonyi Sándorné, galgói birtokosné.

II. Ádám egy máig lehozott ág terjesztője lett, fia II. János nejével oroszfái Mikó Erzsével nemzé III. Pétert és Juditot kocsárdi Gyulay Mihálynét.

III. Péternek (ki 1707-ben élt), nejétől Torma Ilonától hat gyermeke áll táblánkon, kik között áll Mária tolcsvai Kászonyi Sándorné, ki az 1771. évi nemesi összeírásban is megjelöltetik. Ennek testvérei II. István, 1771-ben B.-Szolnok vármegye számfeletti ülnöke; magnélkül halt ki.

I. Antal 1771-ben B.-Szolnok vármegye alispánja volt. Nejétől

---

[1]) Kővári id. h. csak négyet nevez; Dánielt, Pétert, Ádámot és Györgyöt. A Hodor által közlött 1765. évi családfán is négy fiú áll, hanem Dániel és Ádám helyett István és János emlitetnek; Kővári szerint ezen István Dánielnek, János pedig Ádámnak fia volt, igy áll a mi táblánkon is.

[2]) Kővárinál Kata áll Krisztina helyett; de hibásan.

[3]) Kővárinál csak Tamás Krisztina áll.

borbereki Kornis Évától két leánya, két fia I. Imre és II. Antal maradtak.

I. Imre 1790-ben B.-Szolnok vármegye táblabirája, ugyan ez időben Dobcka megye levéltárából a Józseff rendszer alatti irományok kiválasztására B.-Szolnok vármegye kiküldöttje, 1796-ban, B.-Szolnok vármegye főjegyzője, 1809-től haláláig főbirája, Dézsen a családi (majoratusi) emeletes ház épitője, melyet máig legidősb fia József bir. Neje kettő volt, az első Balog Éva, a második Maurer Mária, az elsőtől 3 fia, a másodiktól leánya Róza Torma Ferenczné. Fiai közűl József B.-Szolnok várm. alispánja volt; Ennek feleségétől Macskásy Teréztől leánya Karolina Schopf Adolfné. Második fiának Jánosnak is csak leánya Teréz Mózsa Sándorné él; harmadik fiának Györgynek Jékei Ágnestől hat gyermeke a táblán látható.

II. Antal Kudúban lakott; első neje erzsébetvári Dániel Jozéfa, a 2-dik Torma Klára volt. Ezektől a táblán látható gyermekei közűl István B.-Szolnok vármegye szolgabirája volt 1827-ben, meghalt 1857-ben. Lak. Vasas-Sz.-Iványon. Nejétől Rácz Rózától fia Albert. Péter a forradalom előtt Szamos-Ujvár erélyes parancsnoka, ki e vár körül több szépitést tétetett; és hivatalát hű szigorusággal viselte. Első neje János Anna, a második egy bécsi nő, gyermekei Kálmán és Gyula.

III. Antal Kudúban lak.

A táblázatról elmaradtak a következők: Endre, ki 1711-ben a szatmári békét az erdélyi Rákóczyféle had részéről aláirta.

Zsigmond, lakik Vasas-Sz.-Iványban; volt árvaszéki ülnök 1848. előtt (atyja lakott B.-Polyánon). Neje Rácz Krisztina R. II. Antal leánya, kitől fia Kolozéron Kővár vidékén lakik: és leánya Margit Kászonyi Ferenczné.

Másik Zsigmond örökösei Eleonora özvegy Ujváry Lászlóné, Lujza Gyarmaty Miklósné, Sámuel, Danielné Rácz Jozéfa, ifj. József, István özvegye Keresztúri Julia.

László szintén nincs a táblázaton. Ennek első neje Fakna leány, a második Daday l. amattól négy az utóbbitól öt gyermeke maradt; ezek között Róza Rácz Károlyné.

Sámuel 1809—1810. szolgabiró volt. Továbbá egyik ág Csongván birtokos, ebből Imre 1849-ben szolgabiró volt, fiai Lajos bányász gyakornok, a forradalom alatt honvéd százados. Ádám stb.

A galgói Rácz család érdemeihez tartozik többi közt az is, hogy Dézsen a barátok conventjének felállitásában 1712. tetemes részt vett.

A család czímere a paizs udvarában koronán könyöklő kar, mely kivont kardot villogtat.

Rácz család. Honos Bereg, Borsod, Heves, Szabolcs, és Zemplin megyékben is.

Heves megyében találjuk 1642-ben szolgabirói hivatalban Rácz Istvánt.

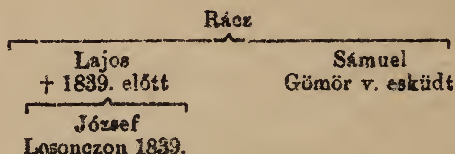
A többi elésorolt megyékben is most a nemesség sorában emlittetik Rácz család.

Rácz család. (Temesvári.) Doboka, Arad megyei család. János Maksai Évát vévén nőül, birt Récze-Keresztúron, s tartozékaiban, e nejétől leánya Zsófia ködi Farkas János jogtanár neje; második neje volt Maksai Teréz, ettől fia Ádám, élt 1837-ben.

Temesvári Rácz József k. kamarai ispán, Arad megyétől 1826. sept. 20-án kapott nemesi bizonyitványt, mely Krassó megyében 1839. april. 11-én hirdettetett ki. Utóbb (1857. tájban) kamarai titkár Temesvártt. Gyermekei vannak.

Rácz család. (Parasznyai.) Gömör vármegyei Füge helységbeli ősi birtokban lakó nemesség, vérséges rokon az ottani közbirtokos Hevesy, Pongó, Vad családokkal.

Egyik ágazata ez:

A táblán álló József timár mester Losonczra telepedett, és Gömör vármegyétől 1839. jun. 10-én nyert nemesi bizonyitványát Nógrád megyében 1839. aug. 24-én kihirdetteté. [1])

Rácz család. Alapitói Rácz János és Márton, kik 1795-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet.

Czímerök négy részre osztott paizs, egy közép kisebb vérttel, melynek ezüst udvarában zöld téren sebesen futó szarvas látszik. Az 1. és 4-ik kék udvarban vizirányos két arany pólya közt arany C. P. olvasható; a 2. és 3-ik vörös udvarban arany koronából kiemelkedő pánczélos, sisakos férfiú emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny

[1]) M. jegyzőkönyv 1202. sz. a.

között szintén olyan pánczélos férfiú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Rácz család. (Mérei.) Ez előnévvel találjuk Rácz Ferenczet, Komáromban sóhivatali pénztárnokot; ki 1783. oct. 4-én született.

Rácz család. (Gyergyó-sz.-miklósi.) Közűlök I s t v á n Aranyosszékben 1844. körül alkirálybiró, 1846-ban országgyülési követ, J á n o s törvényszéki ülnök ugyan ott.

Rácz család. (Gogán-váraljai.) K''küllő megyében birtokos, hol G y ö r g y 1837. körül táblabiró.

Rácz család. (Kozárvári.) Ebből S á m u e l nyugálm. kapitány, 1848-ban az oláhok által megöletett. Második nejétől Bóér Karolinától fia K á r o l y.

Rácz család. (S.-a.-ujhelyi.) Rácz I s t v á n 1848-ig nagyenyedi senator élt ez előnévvel.

Rácz család. (Ujlaki.) Közűlök B a z i l a balásfalvi g. egy. káptalan nagy prépostja.

Rácz család. (Pródi.) Ez előnévvel Rácz M i h á l y 1579-ben Háromszék főkirálybirája, és várhegyi parancsnok; [2]) valószinűleg egy személy azon Rácz M i h á l y l y a l, ki 1574-ben Báthori István részéről Moldvában járt Sándor vajda helyreállitására. [3])

Erdélyből még több Rácz nevezetűt említhetünk fel, kiknek családi eredetöket meg nem határozhatjuk: ilyen Rácz G y ö r g y Radul vajda hive, utóbb székely hadak vezére Báthori Gábor részén, 1604-ben Radul Brassóban fejét vétette. [4])

Rácz M á t y á s Krassó megyében szolgabiró volt, hol Hunyad megyétől 1796. dec. 16-án kelt nemesi bizonyitványát 1797. julius 10-én kihirdetteté.

Rácz S á m u e l pesti orvos tanár, szül. 1744. mart. 30-án Gyulafejérvárott nemes családból, atyja J á n o s, anyja Nemess Anna-Mária volt; meghalt 1807. febr. 24-én. [5])

Rácz család. E családból ismeretes Rácz D e m e t e r, a ki gróf Károlyiak jószágainak fő meghatalmazottja volt, és gróf Csáky Rozáliát, gróf Károlyi Ferencz feleségének gr. Csáky Kriszti-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[2]) Kállay, Székely nemzet, Rád Mátyás primipilaris levele.

[3]) Budai Fer. Polgári lex. III.

[4]) Wolph Betlen II. 281. Benkő Transylv. Special. és Kállay Székely nemz. 278.

[5]) Fölötte Koppi tartott gyászbeszédet, mely kinyomatott.

nának testvérét nőül vette, s sógorától élete végéig Vezend helységgel megajándékoztatott, azon kivül birta M. Teremit is. Görög hiten lévén, Vezenden építetett a lakosok számára templomot. Magnélkül halván meg, ama helységek a gróf Károlyiakra visszaszáltak. [1])

Rácz család. *Lásd Rátz.*

Radák család. (Bényei, báro) Erdélybe — úgy látszik — Magyarországból származott, hol 1553-ban Radák György ipától Derencsényi Istvántól Szatmár megyében P.-Darócz, Lazari és Homok helységbeli részek kiváltására jogot nyert. [2]) Szerepelni kezdett a XVI. század második felében, midőn nevezett Radák Györgynek Derencsényi N. nevű nejétől fia Radák László mint János-Zsigmond király híve és hadvezére 1562-ben a székelyeket a Nyárad vizénél megveré 1563-ban Jakab Moldvai ellen harczolt. Utóbb Békes Gáspár részén állott, (1573.) s ennek részén harczolt 1575-ben, midőn a balvégzetű sz.-páli csata után Imre és Kelemen fiaival Magyarországba menekül; de három év mulva Báthori Istvántól kegyelmet nyervén, haza ment. [3]) Nevezett fiai 1575-ben szintén Békes mellett harczoltak. Tán Imrének fia I. István, ki Bényét és Ozdot, a mai birtok fejeket szerzé Bethlen Gábor alatt, s ezekben 1626-ban statualtatott. [4]) I. Istvánnak egyik fia II. Imre 1661-ben hatszáz gyalog élén harczolt Kemény János táborában. [5]) Testvére volt II. István, ki 1683-ban élt; ennek nejétől Tordai Zsuzsánnától a táblázaton látható két leánya és egy fija I. Ádám maradt.

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 35. 38. Jászai, A m. nemz. napjai a mohácsi v. után 1526-ban emlit egy Radák Györgyöt.

[2]) Ugyan ott 196. 200. 285.

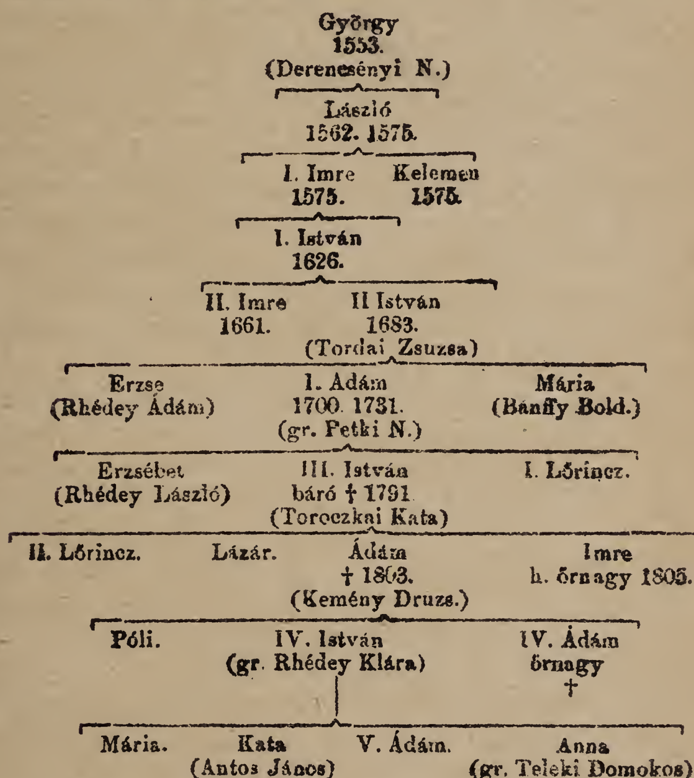
[3]) Bethlen Wolph. Hist. II. 22. 32. 322. 374 Pesti Napló 1860. 59. sz. Borsos Sebest. Krónikája. Mikó Erdély tört. ad. I 21.

[4]) Capit. Albens. Prot. Ambr. Barkai 1625. fol. 107. L. Kővári Erdély nev. családai 209.

[5]) Ioan Bethlen Commentarii Viennae. 1780. II. 103.

I. Ádám 1700–1731-ben élt, és tisztelt férfiú volt. [1]) Ennek gr. Petki leánytól három gyermeke közűl III. István, ki (úgy látszik) a báróságot nyerte, (meghalt 1791.) nejétől Toroczkay Katától egyik fia Imre őrnagy előbb a Nádasdy utóbb az Erdődy huszár ezrednél, másik fia II. Ádám 1803-ban halt meg. Kemény Druzsiannától fia IV. István, kinek neje gróf Rhédey Klára Erdélynek egyik legjelkesebb hölgye, kinek rejtve tett nemes jótékonyságát ezerek áldják. [2]) Gyermekeit a táblázat mutatja.

A családfa következő:

A táblázaton az utolsó előtti nemzedék közt látható Póli, egy merész hölgy, ki éjjel egyedül bement a templomba, s ki — irja Kővári — mert szülői egyezését választott férjhez meneteléhez meg nem nyerheté, regényesen méreggel vetett véget életének. [3])

[1]) Mikola Hist. geneal. Transilv. 61. lap.
[2]) L. Szigeti Album ; — és Vasárnapi Ujság 1862.
[3]) Kővári id. h. 210.

A család magyarországi ősei közűl volt még Radák András, tán a táblázaton álló Györgynek testvére, ki 1560-ban Ricsén Szatmár várm. birtokrészt nyert királyi adományban.

A család czímere — melyet a báróság nyerésekor kapott, s melynek ábrája feljebb látható — szélent (horizontaliter) két részre osztott paizs, a felső kék udvarban két szemközt álló, hátulsó lábaikon ágaskodó oroszlán zöld koszorút tart; az alsó osztály függőleg ismét két részre oszlik, a jobb oldali vörös udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén levágott török fejet tartva; a baloldali vörös udvarban könyöklő kar szuronyos lőfegyvert tart; ez osztályok közt egy középkisebb vért foglal helyet, melynek kék udvarában egy arany koronát két egymásba tekerődző kigyó vesz körül, ugy hogy fejeik a korona fölött szemközt állanak. A paizst bárói korona és foszladék veszi körül.

Radákovich család. A nemesség szerzője Radákovich Márton, a ki és általa neje Delich Ilona, valamint anyúl testvére Radákovich máskép Mrazics István s ezek utódaik III. Ferdinánd királytól 1638. mart 1-jén kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg,[1]) és a nemes levél azon évben Sopron megyének Ujkéren tartott közgyűlésén hirdettetett ki.

Radakovich család. Radakovich Miklós 1705-ben I. József király által nemesítetett meg.

Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarnak alyján, vízszinén álló fehér horgony áll; a baloldali fekete udvarban zöld pázsiton hátulsó lábain arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A pazs fölötti sisak koronájából kettősfarkú oroszlán emelkedik fel, első jobb lábával szintén kardot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstfehér.

Rádas család. *Lásd Keresztúri család e munka VI. köti 223. lap.*

Ráday család. (Rádai.) A XI. század végefelé (1079. táján) Kálmán király korában Nápolyból Apulia tartomány Caserta városából jött be Magyarországba Ratold és Olivér, kik itt az idővel több családágra (lásd Loránttfy, Kazai, Feledy, Putnoky stb.) oszlott Ratold nemzetséget (genus Ratold) alapitottak.[2]) E nemzetségből

---

[1]) Az eredeti armalis sz. kir. Soprony városa levéltárában van.

[2]) Kézai Simon Krónikája. Endlicher Monumenta p. 125. Horvát István Magyarorsz. gyökeres régi nemz. 76. — Fejér Cod. dipl. tomo IV. vol. 3. p. 298. tomo VII. vol. 2. pag. 99. és tomo IX. vol. 1. pag. 228.

egy, 1348. évi és Dobos helység beiktatásáról szóló oklevél bizonysága szerint származott Rádai I. Balás, kinek fia Jakab 1348-ban élt. [1])

I. Jakabnak fia II. Balás, ennek Gergely, ennek Bálint, ennek I. István, ki 1545-ben Pest vármegye szolgabirája volt. Mielőtt a nemzékrendi elősorolást folytatnók, meg kell itt emlitenünk I. Mátét is, ki a táblázaton nincs, a ki tán I. István testvére volt.

I. Máté várdai primásnak rokona volt, II. Lajos király alatt Dévént, mint annak várnagya, Ferdinánd alatt Baboosát a Dráva mellett a Török ellen vitézül védelmezte; e mellett a tudományosságban is annyira jártas vala, hogy az akkori szokás szerint (Mathaeus Literatus de Ráda) Ráday Máté deák nevet viselt és a háborgások multával alországbirói méltósággal tiszteltetett meg. Ezek mellett még azért is figyelmet érdemel, mert ő 1552. april. 4-én I. Ferdinánd királytól az ősi czimerhez bővitést nyert, t. i. ekkor a liliomot tartó egyszarvú mellé adatott még egy kiszáradni látszó hársfa, [2]) melynek egy gallyán az ott ülő galamb még talált zöld levelet. E Máténak fia volt Péter, ki 1527-ben I. Ferdinánd alatt mint a hajós (vagy sajkás sereg) vezére hasznos szolgálatot tett és a víz ellenében Pest és Buda közt sebes evezéssel 40 láb hosszú hadi hajókkal Visegrádig felment; egyszersmind török fogságot is szenvedett, de abból nehéz sarcz fizetés után megszabadult. [3])

Mátéval egy időben élt Rádai Simon, 1550-ben szepesi kanonok. [4])

I. Istvánnak fia I. Gáspár, kiről és utódairól mielőtt többet mondanánk, lássuk a család leszármazási táblázatát, mely igy következik:

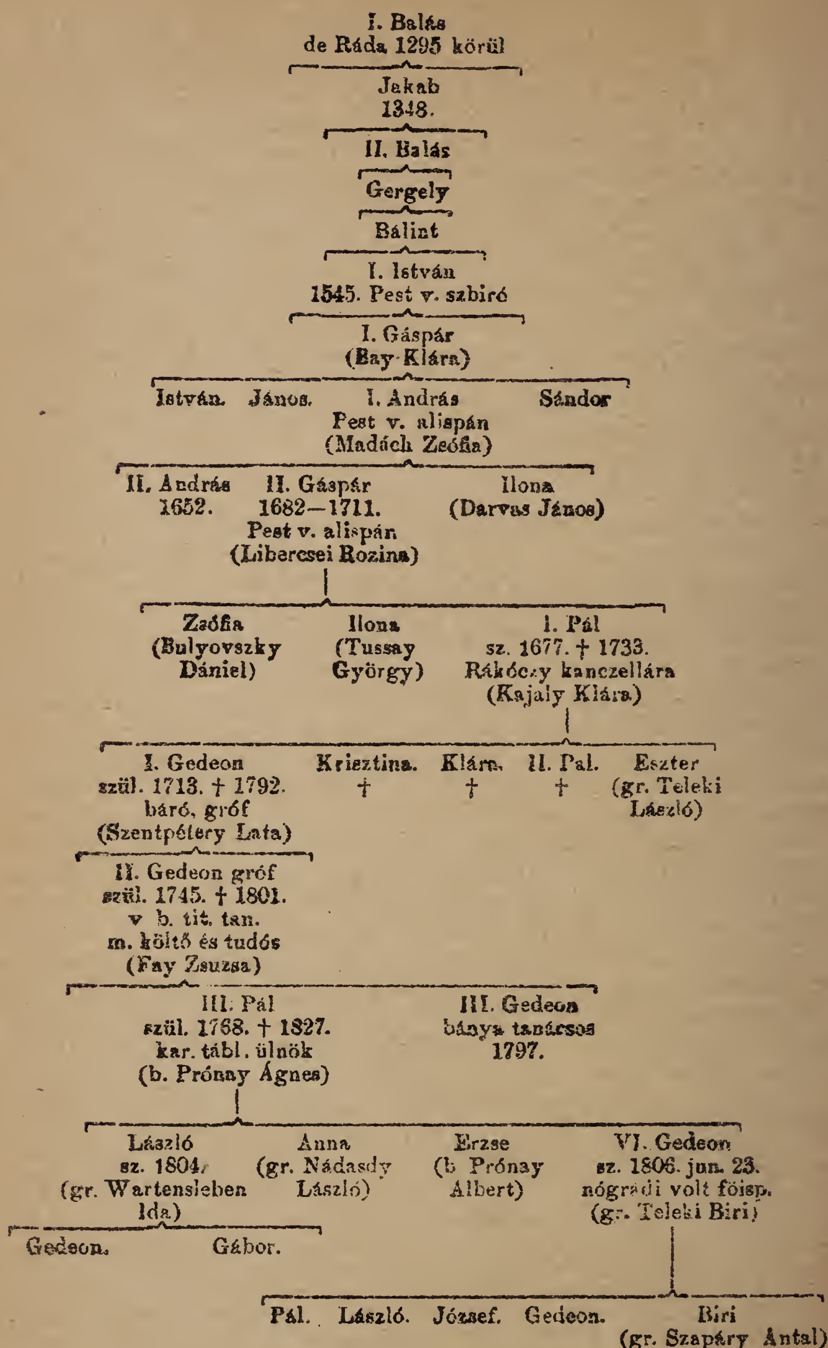
---

[1]) Lásd Koppi Kár. Oratio, quam S. Gedeoni Comiti de Ráda Monumentum esse voluit 1792. Pest 8-rét. Ezután L. Advocat Dictionarium Mindszentitől VI. darab 18. lap. és végre ezek alapján is Kazinczy Ferencz F. M. Minerva 1827. évi foly. 1225. lap.

[2]) Ez a hársfa, vagy annak levelei, az ősi czímere a Ratold nemből származott családoknak.

[3]) Ursinus Velius.

[4]) Wagner Diplom. Sáros pag. 84.

I. Balás
de Ráda 1295 körül
Jakab
1348.
II. Balás
Gergely
Bálint
I. István
1545. Pest v. szbiró
I. Gáspár
(Bay-Klára)
István.
János.
I. András
Pest v. alispán
(Madách Zsófia)
Sándor
II. András
1652.
II. Gáspár
1682—1711.
Pest v. alispán
(Libercsei Rozina)
Ilona
(Darvas János)
Zsófia
(Bulyovszky
Dániel)
Ilona
(Tussay
György)
I. Pál
sz. 1677. † 1733.
Rákóczy kanczellára
(Kajaly Klára)
I. Gedeon
szül. 1713. † 1792.
báró, gróf
(Szentpétery Lata)
Krisztina.
†
Klára.
†
II. Pál.
†
Eszter
(gr. Teleki
László)
II. Gedeon gróf
szül. 1745. † 1801.
v b. tit. tan.
m. költő és tudós
(Fay Zsuzsa)
III. Pál
szül. 1768. † 1827.
kar. tábl. ülnök
(b. Prónay Ágnes)
III. Gedeon
bánya tanácsos
1797.
László
sz. 1804.
(gr. Wartensleben
Ida)
Anna
(gr. Nádasdy
László)
Erzse
(b. Prónay
Albert)
VI. Gedeon
sz. 1806. jun. 23.
nógrádi volt föisp.
(gr. Teleki Biri)
Gedeon.
Gábor.
Pál.
László.
József.
Gedeon.
Biri
(gr. Szapáry Antal)

A táblán álló I. Gáspár [1]) nejétől Bay Klárától, ki után a család Nógrádban a Ludányi birtokhoz jutott, nemzé Istvánt, Jánost, Sándort és I. Andrást. Ezek közűl

I. András 1639-ben Nógrád vármegye szolgabirája, 1643. 1649. és 1652-ben alispánja, [2]) 1649-ben egyszersmind országgyülési követe. [3]) Első nejétől Madách Zsófiától két fia maradt: II. András és II. Gáspár és egy leánya Ilona Darvas Jánosné. második neje volt Libercsey Erzsébet, a ki miután férje tőle nemzett gyermekeivel együtt egy héten meghalt, másodszor Németi Pálhoz ment nőűl.

II. András, kit korában 1652-ben ifjabb Andrásnak olvasunk, 1652-ben Nógrád megyei táblabiró (jur. assessor) 1659. 1664-ben szolgabiró volt.

II. Gáspár 1665-ben Nógrád megyei szolgabiró, 1668. 1670-ben ugyan ott táblabiró; [4]) 1682—84-ben Pest vármegye alispánja. Élt még 1711-ben is. Neje Libercsey Rozina volt, kitől gyermekei: Zsófia Bulyovszky Dánielné, Ilona Tussay Györgyné és I. Pál, ki történetünkben nevezetes szerepet vitt.

I. Pál szül. 1677. jul. 2-án. Neveltetését leginkább a losonczi collegiumnak köszönheté, melyet midőn 1695-ben elhagyott, deákul, németül, francziáúl irt is, szóllott is. Joggyakorlaton Kajali Pál Nógrád és egyszersmind Hont megyei jegyzőnél volt. Itt vonta magára figyelmét Borsod megyei főispán, s tábornok gróf Forgách Simonnak, ki a húsz esztendős ifjat 1697-ben titoknokává választotta, s tapasztalván hűségét, ügyességét s tudományosságát, katonai parancsaival is megtisztelte. Jelen volt Bibács ostromán; s midőn Forgách I. József király menyegzőjére (1699. febr. 24.) egy magyar nemes lovag csapatot az udvarhoz vezérle, Forgách annak századosa, Ráday annak őrmestere volt. Ugyan ez évben, miután Kajali Pál lemondott, [5]) Ráday Pál választatott Nógrád megye jegyzőjévé. 1703-ban jegyzette el főnöke leányát Kajaly Klárát; a midőn Rákóczy Ferencz forradalma kiütvén, mindjárt Rákóczy confoederatiojának titoknoka, utóbb kanczellára lett; és lakadalmát a zavarok miatt csak 1705-ben tarthatá meg Gácson. Valamint előbb már Nógrád megyétől több kiküldetéssel Bécsbe az udvarhoz, úgy Rákóczy alatt és által is nevezetes követségekkel bizatott meg; ilyen volt a benderi, [6]) melynek épen folyamata

[1]) Ennek testvérei lehettek: Ráday Farkas 1617-ben Nógrád megye táblabírája (assessor) és Ráday Fruzsina 1600-ban Kéry Benedekné.

[2]) Lehoczky szerint I. András Szécsény várának is kapitánya lett volna; és Kazinczy szerint Pestvármegyének is alispánja; ezen adatokra forrást nem ismerek.

[3]) Libercsey Erzsébetet, a Libercsey nemzetség napiója szerint R. András „özvegységre hagyván, és gyermekei is egy hét alatt az urával meghalván. másodszor ment férjhez Németi Pál uramhoz."

[4]) 1673-ban állitólag Nógrád megyének alispanja is.

[5]) Kazinczy hibásan irja, hogy Kajali Pál halálával lett Ráday Pál jegyző; — Kajali nem halt akkor még, — hanem lemondott, — ha nem hibázom: azért, mert Hont alispánja lett, és élt még Rákóczy alatt is, hol fő hivatalt viselt.

[6]) A Tudomány-tár 184?. folyamában közölve.

alatt hanyatlott le a szövetségesek ügye. A szatmári béke után 1712-ben letévén a meghódolás és hűség esküjét, mint Nógrád megyének követe jelent meg a III. Károly királyt koronázó országgyülésre; ott nem csak a megye és háza, hanem felekezete ügyét is buzgón védte, és e végett Pozsonyban egyszer, Bécsben kétszer, fényes kihallgatáson volt. 1714-ben a porták megigazitása végett 26 megye érdekét képviselte, s ohajtott sikert aratott; 1715-ben egy, az országlási, gazdászati, és katonai ügyek iránt kiküldött országos biztosság tagjává választatott; 1723-ban ismét követ volt az országgyülésen. Nyugalma napjait sem élte henyén. Benderi követségének leirásán kivűl megirta korának titkos történeteit, ez utóbbit a királyi udvar kivánságára latin nyelven. Magyarúl és nyomtatva csak könyörgései és szent énekei jelentek meg „Lelki Hódolás" czím alatt. Ő veté meg alapját magyar könyvek gondos gyüjtésével az utóbb hiressé vált péczeli családi könyvtárnak. Meghalt 1733-ban Nejétől Kajaly Klárától (mh. 1741. jan. 18.) született öt gyermeke közül három, Krisztina és Klára igen hamar, II. Pál később elhalának, s csak I. Gedeon és Eszter gróf Teleki Lászlóné, maradtak meg.

I. Gedeon szül. Ludányban 1713. octob. 1-én. A hazai iskolázás után od. Frankfurtban tanult és három évet töltött tudományos utazásban. Haza térvén, miután atyja meghalt, életét egészen a tudományosságra és nemzeti műveltség emelésére szentelte; ennek folytán az atyja által megkezdett könyvtár állitást, kiterjeszkedve a külföldi irodalmakra is, nagyobb mérvben folytatta, és Péczelre tévén át, ott pompás kastélyt épitetett, melyben fényesen helyezé el a jó választással gyűjtött s ritka könyvekből álló könyvgyüjteményt. Csendes tudományossága mellett, mint költő is szerepelt; és egy versnem irodalmi történetünkben „Ráday-rím" nevet visel. E téreni működésére ki nem terjeszkedhetve [1]) azt kell még megemlitenünk, hogy 1764-ben Pest megyétől országgyülési követűl választatván, ott is a legtiszteltebb képviselők közé számitatott. A nemzeti szinészetnek is egyik alapos és buzgó pártolója volt. Meghalt Péczelen 1792. aug. 6-án; eltemettetett a köztemető sírboltjába. Nejétől Szentpéteri Katalintól egyetlen fia maradt:

II. Gedeon szül. 1745. maj. 30 án II. József császár alatt mint Hont vármegye főispáni helytartója (1783. jul. 28-án) kezde szolgálni. később (1785. april 11.) a kir. tábla ülnökévé; 1786-ban septemvirré, végre 1792 jan. 6 án I. Ferencz király koronázásakor belső titkos tanácsossá, 1799-ben pedig korona-őrré lett. Egyszersmind II. József alatt 1782. mart. 8-án atyjával együtt báróvá, 1792. nov. 18-án pedig gróffá lett. Meghalt 1801. jul. 10-én. Nejétől gróf Fáy Zsuzsannától (szül. 1749. férjhez ment 1767. mhalt 1816. febr 29.) két fia maradt III. Pál és III. Gedeon. Ez utóbbi 1797-ben selmeczi bányai tanácsos, meghalt ifjan s nőtlenűl; igy csak III. Pál maradt.

---

[1]) Lásd Toldy Fer. A M. Irodalom Kézi Könyve I. köt.

III. Pál szül. Péczelen 1768. mart. 31-én. Ifjabb korában az eperjesi kerületi tábla ülnöke, utóbb a dunamelléki reform. egyházkerület főfelügyelője. Ő volt egyik fő előmozditója 1790-ben a magyar szinész társulat alakulásának, és előmenetelének. Meghalt 1827. jan. 22-én Pesten, kora 59. évében. Nejétől a híres szépségű báró Prónay Ágnestől gyermekei 1. László (szül. 1804. aug. 31-én) 2. IV. Gedeon, 3. Anna gróf Nádasdy Lászlóné, és 4. Erzsébet, báró Prónay Albertné maradtak.

Lászlónak gyermekei a táblázaton láthatók.

IV. Gedeon szület. 1806. jun. 23-án. Pest megyének az 1839. évi országgyűlésre megválasztott követe, ugyan az volt 1842-ban, s az ellenzéki párt egyik jelesebb szónoka; 1848-ban Nógrád megye főispánja volt. 1850. után a nemzeti szinház főintendánsa. Számos hazafiúi tettei között egyik nevezetes az is, mely szerint jeles családi könyvtárát csekély áron a pesti ref. főtanintézetnek átengedte. Nejétől gróf Teleki Biritől gyermekei a táblázaton láthatók

A család grófi czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — hosszában kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban zöld pázsiton befelé fordulva fehér egyszarvú ágaskodik, első lábaival liliomágat tartva; a baloldali kék udvarban zöld pázsitról korhadozó, de még egy ágon kihajtott hársfatörzs emelkedik, melyen galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal, csőrében zöldellő hársgalyat tartva. A paizs fölött grófi korona, azon három koronás sisak áll; a jobb oldaliból két arany búzakalász között karóhoz kötött szőlőtőke arany fürtök-

kel látható; a középsőből két vörös és kék sasszárny között a paizsbeli leirt unicornis emelkedik fel; a baloldaliból szintén zöld leveles buza kalász nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék; a paizsot oldalvást egyegy fehér hattyú tartja.

Radeczky család. Csehországból ered, neve tulajdonképen Hradeczky von Hradecz. Alapitója Peter Euzséb, ennek fia Venczel-Lipót 1764-ben birodalmi grófságra emeltetett. Ennek idősb fia Péter-Euzséb († 1776.) volt atyja a hires tábornagynak, olaszországi hősnek gróf Radeczky Józsefnek, ki 1766. nov. 2-án született, 1827-ben magyarországi indigenátust nyert, [1]) és 1858-ban jan. 5-én meghalt. Ennek családja igy áll.

József
szül. 1766. † 1858.
tábornagy vezér

Tivadar	Friderika
cs. k. kam. és őrnagy	szül. 1816.
(neje Sieger Jozefina)	cs. ker. és p. h.
	(gr. Wenckheim Károly)

Radez család. Radez, vagy mint történeteinkben olvassuk Radecz, (Radecius) István m. kir. kamarai elnök, váczi püspök, 1569-től egri püspök, 1574-ben egyszersmind kir. helytartó 1583-ig volt; [2]) magyar nemességre emeltetett 1560. januar 31-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben I. Ferdinand király által. [3]) Családja kihalt.

Radics család. Heves vármegyei nemes.

Czimere a paizs kék udvarában zöld pázsiton fészkében ülő fehér pellikán, fiait mellé vérével táplálva, a paizs fölötti sisak koronáján két elefánt ormány között egyik felemelt lábával köveoset tartó daru áll.

Radics Pál 1785-ben Heves vármegye főszolgabirája volt, másik Pál, az előbbinek fia, 1816-ban ugyanott esküdt, 1828-ban főszolgabiró. Radics Johanna († 1839-ben) előbb Magócsiné Ráthóton, utóbb Gyurcsányi József neje volt.

A Radich család, nevénél fogva Horvátországi eredeiűnek tűnik fel.

---

[1]) 1827. évi 41. törv. cz.

[2]) Pray, Hierarchia I. 219. más adat szerint még 1587-ben is.

[3]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti nemes levél.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 214.

A nélkül, hogy családi összeköttetéseiket ismernők, elésorolhatjuk még több megyéből a következő Radics nevezetűeket.

Radits István 1668-ban Zemplin vármegye táblabirája volt.

Radics András 1664-ben Gömör megye részéről I. Leopold királyhoz követ.

Radics András Rákóczy Ferencz ezredese, kit 1707-ben Berthóty Ferencz távollétében Felső-Magyarország general commendansává neveztette. [1])

Radich család. Horvátországi eredetű. Radich [2]) (máskép Petrovich) 1791-ben II. Leopold királytól nyert czimeres nemes levelet; lehet: hogy régiebbre megerősítőt.

Czímerök — mint itt a metszvény mutatja — a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon álló vörös ruhás, aranyöves, sárga csizmás, prémkalpagos magyar vitéz, oldalán kardja lóg, jobb kezében dárdát tart, melynek hegyére levágott vérző törökfej van szúrva. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tart, melyen szintén levágott törökfej vérzik. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös.

E családból származtatja magát a következő nemzedék:

Radich Ferencz
pesti lakos † 1836.
(Schlechtig Erzse)

József	Péter	Ferencz	Pál
szül. 1801. élő 1861.	őrnagy	†	pap
(Sziklássy Erzse)	†		†

(József gyermekei:)

Ákos	Gyula	Gejza
szül. 1834.	sz. 1838.	sz. 1846.
mérnök		
Fiumében		

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 190. 192.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo IX. Radisch-nak irva.

A végső nemzedékben Ákos jeles készültségű mérnök 1861. Károly Fejérvárott, kinek neve a Pesti Naplóban közlött horvátországi levelezései s egyébb czikkei folytán átalánosan ismeretes.

Radicsics család. Radicsics Márk 1751-ben [1]) M. Terézia királyasszony által nemesitetett meg.

Czímere a paizs ezüst udvarában a baloldalról víz irányosan benyúló dárda, melyről kétcsücskű zöld zászló függ. és enne' szépén arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két elefant ormány nől ki, a jobb oldali félig ezüst, félig zöld, a másik ellenkezőleg zöld és ezüst. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranyzöld.

Radicsics István 1816-ban Bács vármegye alszolgabirája volt.

Radivojevich család. Horvátországi, melyből báró Radivojevits Pál cs. kir. táborszernagy meghalt 1829. jul. 16-án kora 72. évében.

Radl család. Radl Sámuel 1714-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [2])

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban repülni készülő fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva, fölötte jobbról és balról egyegy arany csillag ragyog; az alsó kék udvarban hátulsó lábain koronás, kettősfarkú arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez mindenben hasonló oroszlán nől ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Radl család. Radl Pál 1720-ban april. 29-én kapta czímeres nemes levelét III. Károly királytól. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld pázsiton hátulsó lábain álló kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, de már fején korona van, s első jobb lábával kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék, [4])

Radnich család. Radnich Miklós 1435-ben szörényi bán és keresztes volt. [5])

Radnolth család. (Terjényi.) Hont megyei kihalt család,

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.
[2]) Collect. herald. nro 652.
[3]) Győr megye levéltárában az eredeti armalis.
[4]) Collect. herald. nro 422.
[5]) Az 1435. évi országgyül. végzemény végen.

melyből Radnolth György 1505-ben a rákosi országgyűlésen Hont vármegye követe volt. [1])

Radnotfái Nagy család. Elődei kolozsvári hivatalnokok. E század elején Sámuel (1815-ben) főkormányszéki fogalmazó volt. Fiai Sámuel volt főkormányszéki titoknok, utóbb az erdélyi kanczellárián referens; és Zsigmond százados. [2])

Rádó család. (M.-Gyerő-monostori †). Erdély egyik legrégibb, de már kihalt családa. Egy törzsből eredt a Gyerőffy, Mikola, Kabos és Kemény családokkal, mint e munka IV. köt. 466. és VI. köt. 4. lapján láthatjuk; ugyan azokkal czímere is közös volt. A XVI. században közűlök Rádó György, ki neje Iklódy Zsófia jogán birt Doboka vármegyében. Három leánya maradt, kiktől a Kemény és nagyiklódi Toldalaghy család leányágon eredtek. [3])

Radó család. (Sz.-Mártoni.) Soprony és Vas vármegye nemes családa; tagjai azon megyékben viseltek hivatalt: így Radó József h. ügyvéd, Soprony vármegyének volt szolgabirája. Meghalt 1816-ban. Nejétől mankóbükki Horváth Annától gyermekei: 1. Lajos, ki 1832—42. körül Vas vármegye al- és főszolgabirája volt; 2. Julianna, 3. Jozéfa, 4. Dániel 1847-ben Soprony vármegye alszolgabirája volt. 5. Gedeon.

Rádóczy család (máskép Ragyóczi) Ragyóczy máskép Rádóczy József 1766-ban M. Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere balról jobbra rézsutosan huzott vonal által kék, vörös udvarra osztott paizs, melynek alján hármas zöld halomból agár nyúlik fel, nyakán vörös örv van, s alább szügyén keresztül kard van átütve. A paizs fölötti sisak koronájából ugyan olyan agár emelkedik fel, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vízirányosan félig aranykék, a baloldali vörösezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Rádóczy család. Közűlök Rádóczy Gerzon 1554-ben altárnok volt. Családja valószinűleg kihalt. Egyébiránt Trencsin vármegyében 1646-ban a felső járásban lakott Rádóczy nevű nemes család, 1651-ben hasonlóan ott Szedlicsnán, 1768. és 1781-ben Rádóczy Jó-

---

[1]) Jaszai P. A. m. nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

[2]) Kővári Erdély nev. cs. 261

[3]) Hodor, Doboka várm. 213.

[4]) Collect. herald. nro 241.

zsef és fiai József, Imre, és János laktak Turnán, s végre még 1803-ban is Turnán lakott R. István. [1])

Radóffy család. Trencsin vármegyének 1688. évi nemesi összeirása szerint lakott ily nevű család Podluzsányban. [2])

Radonay család. Közülök Radonay Mátyás scardonai czímz. püspök, szalavári apát, 1687. aug. 8-án lett pécsi püspök; meghalt 1703. april. 19-én kora 73. évében.

Radosóczy család. Kihalt. Radosóczy Jakab a XVII. század elején Gyarmatvára alkapitánya volt. [3])

Tán ennek leánya Radosóczy Dorottya, ki 1665-ben ellent mondott Bory Mihálynak Hont megyei Unyatin helységbe történt beiktatására nézve. [4])

Radossa Dely család. E család-névnél a XVI. században találkozunk, a midőn többi közt Nógrád megyében Csalárban is birtokos volt.

Radossevich család. Horvátországi régi nemes család, melyből 1486-ban élt [5]) Bertalan (Bartholomaeus nobilis de generatione Radochevich).

Tán ebből származott radossai Radossevich Demeter tábornagy, és a hadi tanács elnöke, ki meghalt 1835. évi jun. 8-án kora 86. évében.

Radossovich család (máskép Libák). Ismeretes közülök Mátyás, ki 1460-ban oroszlankői várkapitány volt Trencsin megyében, és az olmüczi béketanácskozásban is részt vett. [6])

Radostics család. (Néhol Ragosticz.) közülök Ferencz 1678—1681 ben Komárom vármegye alispánja. [7]) Ennek nejétől Szapáry Katától leánya Radostics Klára, előbb Komáromy Istvánnak, 1718-ban Fekete Istvánnak neje, Veszprém vármegyei Börcsházán és Neszkényén fekvő birtokrészét elzálogitja Győrött lakó T. nzetes vitézlő Bíró Istvánnak és nejének Rékay Évának 158 ftban. [8])

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) Ugyan az.

[3]) Egyik feljegyzés szerint 1606-ban; más adat szerint 1616-ban. Valószínűbben 1606-ban.

[4]) Sz.-benedeki Convent capsa B. fasc. 1. nro 29.

[5]) Teleki Hunyadiak kora. XII. 323.

[6]) Kaprinai Diplomat. II. 418.

[7]) Fényes, Komárom várm. 59 hol hibásan Ragosticz áll Radostics helyett.

[8]) Oklevél.

Radovics család. Radovics (vagy deákosan (Radovitius), Péter, a nyitrai egyház helyettese, 1588-ban a nyolczados törvényszék birája lett. [1]) Ugyan e családból lehetett azon Radovics, ki II. Rákóczy Ferencznek kincstárnoka volt és urának az aranygyapjas rendet Spanyolországból elhozta.

Radovanovits család. Radovanovics Tamás 1795-ben I. Ferencz királytól kapta a czímeres nemes levelet.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. fekete udvarban ezüst horgony áll, fölötte jobbról egy egy arany csillag van ; a 2. és 3. arany udvarban zöld pázsitról rózsafa emelkedik, zöldellő levelekkel, és három kinyilt piros rózsával. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között pánczélos kar könyököl, három kinyilt piros rózsát tartva egy zöldellő ágon ; a sasszárny jobbról vízszintesen félig fekete, félig ezüst, a másik félig arany, félig vörös. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranyvörös. [2])

Raduch család. Liptó vármegye nemességi lajstromaiban fordúl elő. [3])

Radvánczy család. László e század elején birtokos Ugocsa megyében Dabolczon.

Radvánszky család. (Radványi.) Zólyom vármegye tős, gyökeres egyik legrégiebb magyar családa, [4]) melyet a sajói ütközet utáni tatár dúlás kora már ősi nemesi birtokban találť, következőleg eredete jóhiszeműleg rang és birtok állásra nézve a megtelepedés korszakára vihető. [5])

Nem merem határozottan állitani, mert ilyen bizonyitékaim nincsenek reá, de hajlandó vagyok hinni, a birtokviszonyok s egyéb körülmények egybevetése által, miszerint a Radvánszky család a

[1]) 1588. évi 30. t. cz. A nyitrai Schemat. e Pétert váczi püspöknek irja.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Vannak, kik a név hasonlóság tévedéseket szülő útján a család eredetét Lengyelországban keresik, annál inkább mert a családnév végződése lengyeles ; de ilyen sok más tiszta magyar családoké is, kik a felső tótajkú vidéken kapták nevöket fekvő birtokaikról. A Csehországból beköltözött Radvan-Bogáth genusból (Lásd Kézai Chronicon Endlichernél 126.) kik erednek, jól tudjuk. Nem okmányos alapon irt Bel Mátyás Not. nova Hung. II. 452. és Okolszszky Orbis Polonicusaban, midőn lengyel eredetre utal. A Radvánszky család sokkal régiebb Magyarországban, mint neve, mely ősi Radvány birtokáról legföljebb XIII. század közepén vétetett föl.

[5]) Ezt állithatni oly családokról, melyek 1240. körül már is emberi emlékezet óta birt ősi birtokaikra uj adományt nyertek.

már kihalt Librcsey és most is élő Madáoh osaláddal közös törzsből eredett, sőt ez utóbbinak első tudható törzse Comes Radun (1235.) (lásd e munka VII. köt. 224. lap) mint szintén Zólyomi birtokos, névhasonlóságánál fogva is ez állításra vonzó hatást gyakorol, legyen bár miképen, bizonyos az, hogy a

Radvánszky családnak első tudható törzse Jurk (vagy György) volt, kinek életkora a XII. század végére, és a XIII. elejére, mintegy 1190—1240. évi időkörre esik. Ennek fia volt Dénes, ki a családi levéltár eredeti okmánya szerint 1254-ben bizonyos pénz lefizetéséről Miklós esztergami érsektől megnyugtató levelet kap. De fontosabb ennél IV. László királynak 1287-ben kelt határjárási oklevele, mely szerint Dénesnek a Jurk fiának Radványi birtoka a szomszédságban fekvő királyi halászok birtokától (a terra piscatorum regiorum) elválasztatik és több födrészszel bővíttetik. Ez oklevélből kitűnik, hogy Dénes az Ottokar cseh király elleni hadban is részt vett, és veszélyes sebeket kapott; nem különben a Hódnál (vagy Hodostó [1]) mellett a kúnok ellen is véret ontotta.

Dénes 1291-ben III. András királytól ismét Radvánnak második részét kapta, 1296-ban pedig ezen birtokhatárairól szóló kiváltság levelet, melyben az 1287-ki emlitett oklevél tartalma is megerősíttetik. III. András király oklevelében Dénes (Dionysius filius Jurk) Comesnek azaz főispánnak neveztetik, ugyan ezen 1292. évi okmány tanusítja azt is, hogy Dénesnek két fia volt, úgymint I. Tamás és Miklós. [2])

I. Miklós utódok nélkül halt meg;

I. Tamás pedig öröklött ősi birtokát 1333-ban Comes Hansimannustól szerzett birtokkal is bővítette a turóczi konvent előtt. Fia volt II. Dénes.

II. Dénes a turóczi konventnek 1368-ban kelt okmányában világosan igy neveztetik: Dyonisius filius Thomae de Radvanya, a miből látazik egyszersmind, hogy a családnak már ekkor Radvány birtokról neve megállandósulni kezdett. Egy utóbbi okmány pedig, 1276. évről, azt is tanusítja, hogy II. Dénes is Comes, vagyis zólyomi főis-

[1]) Szalay M. orsz. tört. II. 106. szerint Hodostónál Kolosvár mellett.

[2]) Ezen adatok is az alaptalan koholmányok közé utasitják azon, Bel és Budai F. által is felemlitett mesét, mintha a Radvánszky család I. Mátyás király korában élt valamely juhásztól eredetett volna. Egyébiránt e mesét különféle versióval más családokra is rá szokták fogni. Például Bebék, Márfy stb.

pán volt, és egyszersmind atyja I. Péternek; a váczi káptalannak említett évben kelt levelében ezen kitétel áll: in personis Dyonisii filii Thomae, et Petri filii ejusdem Dyonisii de Radvana Comitis de Zolio."

I. Péternek két fia volt: I. János és I. László.[1]) E két testvér és más részről Beszterceze varosa között támadt határvillongás uj határjárás által kiegyenlítetett, és 1405-ben Zsigmond király által királyi megegyezéssel (Consensus regius) megerősítetett. Ezen határjárásról szóló okmány másik példánya, legujabb időben Beszterceze város és a kir. kamara között régóta folyt s 1862-ben eldöntött perhez csatoltatott.

I. Lászlónak [2]) neje velezdi Kövér Györgynek leánya Veronika volt. Magnélkül halt meg.

I. Jánosnak három fia maradt: II. Péter, II. Tamás, és I. Zsigmond, kik közűl II. Péter a sághi conventnek már 1432. évi oklevelében elélordúl; mind a hárman pedig az egri káptalannak 1450. évi azon oklevelében említetnek, mely I. László s néhai nejének Kövér Veronikának jegyajándoka és nászhozománya felől szól. Ezek közől

II. Péter magnélkül halt meg.

II. Tamásnak neje Margit volt,[3]) és szintén magnélkül halt meg.

I. Zsigmondnak hitves társa volt Zsófia, ki férje halála után 1472-ben már Szepessy Gergely neje volt. Ezen Zsófiától született I. Zsigmondnak fia II. György.

II. György feleségűl Kaszai Katalint (Katharina de Kasza) vette és ezzel kapta 1487-ben kelt osztálylevél szerint Nagy-Sztricze és Orlovi helység felerészét.[4]) Ezen György 1509-ben Zólyom vár-

---

[1]) Az esztergami káptalannak 1417. évi oklevele szerint, melyben iratik: „Joanni et Ladislao filiis Petri, filii Dyonisii de Radwan 1417."

[2]) 1447-ben Ladislaus de Radvány Komárom vármegye követe volt a Hunyadi János korm. alatti budai országgyűlésen. Lásd Kovachich M. G. Vestigia Comitiorum. p. 267. Ezen Lászlót, minthogy épen egy időben élt a Zólyom megyei Radvánszky I. Lászlóval, némely genealogusok összetévesztik, és a Radvánszky családhoz számitják, de alaptalanúl, ugyan is Komárom megyében is van Radvány helység, és László, a komáromi követ ezen komáromi Radványról irta nevét.

[3]) Váczi Káptalan oklevele.

[4]) Nyitrai káptalan oklevele, melyben ez áll: Quod Nicolaus filius quon-

megyének alispánja volt. Nevezett nejétől három fiúnak lőn atyjává, ugymint I. Menyhértnek, I. Boldizsárnak és III. Péternek, mint ez egy, atyjok halála után, 1516-ban kelt oklevélben áll. [1]) E testvérek már állandóan a „Radvánszky“ nevet viselték.

I. Menyhértnek neje tótfalvi Sváby Zsófia, kitől csak leánya Borbála maradt, már 1581-ben özvegy volt. [2])

III. Péternek neje Palugyay Anna volt, attól csak két leánya maradt; Eufrozsina és Katalin.

I. Boldizsár 1518-ban Zólyom vármegyének alispánja volt, mind ő, mind atyja II. György jeles vitézek, s mindketten a radványi kath. egyházban egymás mellett vannak eltemetve. Sírkövök felett e versek olvashatók jelenleg is:

Mortales quid fama juvat, quid gloria? sensus
Quid genus et magni roboris umbra brevis,
Omnia fata manent, mortis fortuna nec una,
Adde quod incerta est, hora suprema necis.

Boldizsárnak — nem tudhatni — mily családból származott — nejétől két fia maradt: III. György és I. Ferencz. [3])

III. György és I. Ferencz 1557-ben megosztozván, a felsőradványi ház Ferencznek jutott, mint ifjabb testvérnek, a curia pedig a hol az előtt R. Péter lakott, III. Györgynek jutott, a ki 1557-ben Zólyom vármegye alispánja volt. Neje Névery Ilona volt, kitől származott gyermekei születtek: Anna előbb Karnovszky Elek, utóbb Szalay Gáspárné és III. Ferencz, kiről alább.

---

dam Joannis de Kasza, nec non nobilis Domina Catharina filia Stanislai de eadem Kasza, consors videlicet Georgii de Radvan, 1487.“

[1]) Az oklevél ide tartozó szavai: In nomine Domini etc. etc. Item Domina Catharina quondam Egregii Georgii Radvánszky cum filiis suis Domino Melchiore, Domino Balthasare et Domino Petro. 1516.

[2]) A szepesi káptalan oklevelében: nobilis domina Barbara filia quondam Melchioris Radvánszky ex nobili condam Sophia, filia olim Antonii Svabovszky de Tótfalva legitime praecreata, relicta vidua. „A Svaboszky család jelenleg Sváby.“

[3]) Nádasdy Tamás nádor 1556-ban kelt levelének idetartozó szavai ezek: Expositum est nobis in personis Egregii Georgii et Francisci, filiorum condam Balthazari, filii olim Georgii Radvanszky etc. etc. Egregio condam Petro filio olim jam fati Georgii Radvánszky fratre patrueli ipsorum exponentium absque masculini sexus haeredis solatio ab hac luce dacedente etc. . . . Una cum nobili Domina Anna ipsius condam Petri Radvanszky etc. . . . Egregius Georgius Palulugyai frater carnalis dictae quondam Dominae Annae. 1556.

I. Ferencz Nedeczky Katalint vette nőül, kitől Erazmus, Gábor és II. Ferencz nevű fiai születtek. [1]) Éltek 1586-ban.

Erazmus (Rázmány) magnélkül halt el.

Gábor élt 1600-ban, meghalt 1628. előtt, szintén magtalanúl. Két nővérén Katalinon és Annán kivűl fivére

II. Ferencz volt. Ennek hitves-társa Majthényi Sára, kitől gyermekei születtek: II. Zsigmond, Pál, Zsuzsánna előbb Névery Istvánnak, utóbb Pápay Jánosnak neje, és Julianna Marczaly Miklósné.

Pál katona volt, élt 1616-ban, meghalt utód nélkül. Testvére

II. Zsigmond házasságban élt Tarnóvszky (Tarnóczy) Zsófiával, kitől azonban csak egyetlen leánya Erzsébet maradt, 1634-ben Géczy Pálnak hitvese, kiben e szerint I. Ferencz fiága kihalt.

Vissza kell térnünk III. Györgynek idősb fiához III. Ferenczhez, kinek ága máig virágzik. Ezen Ferencz Zólyom vármegyei alispánságot viselt; első neje poltári Soós Margit, a második nemeskürthi Bakó Fruzsina volt, kit már 70 éves korában vett el, és a nemsokára kiütött pestis áldozatává lévén, szülési reményben özvegyen hagyá 1645-ben. Halála után a radványi jószágokat fiörökös hiányában Beniczky Tamás és Tar Mihály impetrálták, azonban a beiktatásnak a teherben hagyott özvegy ellentmondott, s nemsokára fiat szült, [2]) ki a keresztvizen György nevet nyert. E György, a családban IV-dik,

---

[1]) A nyitrai káptalan 1591. oklevelében: „quod Egregius Franciscus Radvánszky de Radván filius alterius Francisci Radvánszky. — Továbbá Kéry Ferencz alispán levelében: Ad requisitionem Sarae Majthényi relictae generosi condam Domini Francisci filii alterius olim Francisci Radvánszky ab una et Egregii Francisci junioris filii Egregii quondam Georgii Radvánszky d. eadem etc ... ratione et praetextu bonorum tam haereditariorum, quam mobilium universorum praefati olim Domini Georgii Radvánszky et generosae Dominae Helenae Névery consortis ejusdem, parentum videlicet praenotati Francisci junioris Radvánszky 1600."

[2]) IV. Györgynek apai és anyai szüleit bizonyitja Szelepcsényi Györgynek 1672. évi okmánya, melyben ez áll: Expositum est nobis, etc. — Ex nobili olim Juditha consorte sua, filia vero Egregii olim Francisci Radvánszky et nobili olim Margaretha Soos priore consorte sua suscepta progenitorum; qualiter superioribus evolutis temporibus in anno videlicet 1658. praeterito inter ipsos exponentes, velut incattos ab una, nec non nobilem Dominam Euphrosinam Bakó, antea praefati condam Francisci Radvánszky posteriorem, expost vero Egregii condam Michaelis Bory de Borfő conthoralem, jamque ejus viduam, uti tutricem et curatricem legitimam et naturalem egregii Georgii filii sui ex eodem quondam Francisco Radvánszky priore marito suo suscepto etc. etc Anno 1672.

lett a kihaláshoz közel állt család fenntartója; míg anyja Bakó Fruzsina utóbb Osztroluczky Menyhért Zólyom vármegyei alispánhoz, ennek kimultával pedig Bory Mihályhoz (1667. tájb.) ment feleségűl.

IV. György 1651-ben anyjának gyámsága alatt királyi jóváhagyás mellett is meghagyatott, s erre nézve 1659-ben a fiú Wesselényi nádor előtt is beleegyezett. Ámbár pedig mostoha atyja Bory Mihály maga katholikus volt, sem feleségét sem a kiskorú Györgyöt a kath. vallásra nem kényszerité, sőt végrendeletében hagyományozási közt mostoha fiának Radvánszky IV. Györgynek az illésfalvi — jobban mondva a királyfalvi — malmot hagyományozta. Anyja kérte fel és impetrálta adományilag IV. György részére Radványban évenként tartandó három vásári szabadalmat. — IV. Györgynek úgy, mint atyjának a leányággal sok pere volt. Ezek mellett IV. György egyebekben is a sors által mélyen sujtolt férfiú volt; daczára annak, hogy a Tököly mozgalmakban semmi részt nem vett, mindazáltal a pozsonyi rendkivűli biróság elé (melynek elnöke Szelepcsény György esztergami érsek volt) állittatott, azonban ártatlannak találtatott, és Szelepcsényi aláirása mellett kelt menevéddel szabadon bocsáttatott. De nyugalma nem sokáig tartott; Caraffában egy uj inquisitor támadva fel, 1687. febr. 26-án IV. György radványi házában elfogatott, fia II. János kiséretében Eperjesre vitetett, hová marczius 6-án érkeztek.

Az eperjesi vértörvényszék ismeretes történeteinkben; e törvényszék elé állíttatott R. IV. György is, azon vád miatt, mintha ő Munkácsra — melyet akkor Zrinyi Ilona Tököly Imre neje védett a császári sereg ellen, — pénzt és leveleket küldött volna, s ekép a lázadásnak részese lett volna; e vádak mellett kinzópadra hurczoltatott és a szenvedett kinok folytán april. 18-án tömlöczében meghalt. [1]) Ez nem gátolta az iszonyu Karaffát, hogy a holt tetemét a vesztő helyre vitesse, hol előbb jobb keze, azután feje vétetett, teste pedig négy részre vágatott. Testét fia II. János 20 aranyon váltá meg a hóhér nejétől, és éjjeli órákban temetteté el a közel fekvő Szinye helység templomába. IV. György neje Máriássy Janka Katarina volt, ettől született 1666-ban a már emlitett II. János, és leánya Katalin, ki Gerhárd György neje lett.

IV. György kivégeztetése után 1687-ben a radványi birtokok elkoboztattak; és az özvegy Radvánszky Györgyné és fiának minden

---

[1]) Lásd, Rezik Theatrum Eperjes., — egyébiránt a Radványi család naplójában is ezekről bővebben olvashatni.

fáradozásaik daczára csak 1697-ben Kolonics érsek közbenjárására kamarai becs mellett uj adomány útján kerültek vissza. Mielőtt azonban visszaadattak és mielőtt az új adomány kelt volna, 1696. dec. 31-én Máriássy Kata és fia Radvánszky János térítvényt (reversalis) kénytelenítettek adni, mely szerint a radványi határból a beszterczei bányákhoz szabad faizást (lignatio) kellett lekötelezniök.[1]) Az uj adomány levél Radvánszky Jánosnak 1697. febr. 20-án adatott ki I. Leopold királytól, azon terhes záradékkal, mely szerint: (reservatoque pro Camera nostra Novisoliensi lapidum fusilium vulgo Floszstein et sylvarum in eodem territorio situatarum, quae quidem jure montano pro cultura fodinarum mineralium dictae Camerae nostrae perse competerent, in perpetuum usum fructum eidem Joanni Radvánszky, proque masculino nec non eo deficiente ejusdem Joannis Radvánszky foemineo sexu;" a családot mostanáig sujtja azon terhes kötelem, a tajovai olvasztdának évenkint ezer ölfának Radványhoz tartozó erdeiből ingyen kiszolgáltatása által.

II. János 1695-ben házasodott, nőűl vévén Szent-Iványi Anna-Máriát, 1701-ben I. Leopold királytól pallósjogot (jus gladii) nyert. 1703-ban Beszterczé várost Radvánszky János menté meg a prédálástól. Ugyan is oct. 9-én Rákóczy Ferencznek Zábreczky nevű vezére közelgett seregével a városhoz, és már Lipcse várát feldúlván, réműlésbe hozta a beszterczeieket. Ekkor R. János zólyomi alispán a vármegye és város elöljáróságát, a kamarai tisztviselőket, a jesuiták főnökét a város megmentése végett tanácskozásra összegyüjté, s a veszély előérzetében megzavarodottak közt a legjobb tanácscsal állott elé; mely sikert aratott. E szerint küldöttség ment Zábreczkyhez azon kigondolt, de valótlan nyilatkozattal, hogy a város már Rákóczynak meghódolt s e végett ahoz követeket is küldött a meghódolás bejelentése végett. Zábreczky eleinte roszúl fogadta ugyan a küldötteket, de elhivén az

---

[1]) A reversalis szavai ezek: Pro necessitate Suae Majestatis Sacratissimae fodinarum officinarum quorumcunque aliorum aedificiorum in quantitate, qua dum et ubi eidem Camerae placuerit, gratuito, et sine pensione omni ligna succidere faciendo; prouti et argillia in territorio Radvanensi vulgo Floszstein nuncupatam pro nova hutta indigentem, pariter a modo imposterum semper usuandam reservasset. Item usum fundi in Tajova, in territorio pariter Radvanensi siti, in quo viddicet hutta seu officina ibidem exstructa actualiter existeret, stantibus iis, quae de facto sunt, necessitatibus et appertinentiis, saepe memoratae Inclytae Camerae Novisoliensi, jure nihilominus proprietario penes nos et successores nostros permanendo, cedimus, ac concedimus in perpetuum: nullis unquam reprotestationibus aut reclamationibus obstantibus aut obstare valentibus."

eléadást a fejedelemhez inditott küldöttség iránt, a feldúlás helyett a város védelmére magát felajánlá. Utóbb Radvánszky János is Rákóczy pártjára szegődött, és annak hű és kedves embere, belső titkos tanácsosa, és a szövetkezett rendek kincstárnoka (thesaurarius) lőn. Ő járt követségben Erdélyországban is; [1]) mely érdemeiért 1706-ban a revistyei uradalomra Rákóczytól adományt nyert és abba beiktattatott. [2]) Rákóczy szerencse csillagának lehanyatlása után a császári seregek Beszterczе felé nyomulván, Radvánszky János is a szövetségesek hátráló seregéhez csatlakozott nejével, gyermekeivel együtt, és előbb Késmárkra, utóbb Eperjesre, onnét tovább a Lengyel szélekre és végre magába Lengyelországba menekült. Ez alatt Pálffy János a császári hadsereg parancsnoka 1711-ben megkötvén a szatmári békét, Rákóczy hívei átalános bünbocsánatot nyertek, ha bizonyos határidő alatt a hűségi esküt leteendették. Radvánszky János ekkor visszatérvén, és családját a hontalanság szenvedésétől megmenteni ohajtván, a hüség esküt letevé, és arról N.-Károlyban april. 9 én 1711-ben gróf Pálffy Jánostól amnestialis bizonyitványt és azzal életére és minden jószágára biztositékot nyert. [3]) Azonban a beszterczei kamara nehézségeket gördített a birtokok kiadására nézve, mindazáltal gr. Pálffy János hathatós befolyása következtében ezeket nem sokára vissza kapták. Ez időtől fogva II. János csendes életet élt, és Zólyom vármegyét az országgülésen is képviselte. 1737-ben tett végintézetet, 1738-ban fiókvégrendeletet (codicillus). Felesége 1737-ben; ő maga pedig 1738-ki april 7-én kora 72. évében meghalt. S mindketten, daczára, hogy a protestans egyház hívei voltak, a radványi kath. egyházban létező családi sírboltba takarítattak, hol egymás mellett nyugszanak [4]). Sírjok fölött vörös márványból készült sírkövön a következő fölirat olvasható:

[1]) Cserei Mihály Históriája.

[2]) Rákóczy Ferencz több izben időzött Radvánszkiék kastélyában Radványban, hol arczkepe, valamint két fiáé is a Rákóczyteremnek nevezett kastélyi teremben függnek.

[3]) Az eredeti a család levéltárában.

[4]) A radványi jelenlegi kath. egyház legnagyobb része a Radvánszky család által épitetett; a szószék fölött most is látható a családi czímer. A vallási habcrgások korában majd egy, majd más rész foglalta el.

D. O. M. S.

Hoc busto clauditur, quod mortale habebant
Johannes de Radvan, et Anna Maria de Szent-Iván
Conjuges in vita et morte conjunctissimi
Virtutem eorum, quae nec mori nec hic recondi potest,
Sera celebrabit posteritas.
Cujus umbram ut in cineribus venerentur
Vivam ejus imaginem in pectore conservantes
Parentibus desideratissimis moestissimi liberi

H. M. P.

Obiit ille anno 1738. die 7-a calendis aprilis, aetatis 72-o
Ista anno 1737. die 5. calendis Decembris, aetatis 58.
Vixerunt in Connubio annos 43. menses 5.

II. Jánosnak nevezett nejétől Szent-Iványi Anna-Máriától következő hét gyermeke született: 1. Johanna báró Hellenbach Károlyné, 2. Fruzsina Spielenberg Dávidné, 3. V. György, 4. II. László, 5. Borbála slavniczai Sándor Pálné, 6. István, 7. Erzsébet Prileszky Elekné. E három fiú közűl

István, ki 1748-ban meghalt, Szirmay Annát vette házastársúl, ettől gyermekei a) Tamás magnélkül halván meg, benne ezág kihalt; b) Anna-Mária szül. 1739. febr. 13-án, c) Terézia, d) Johanna, e) Klára Sembery Mihályné, és f) Sándor, szintén magtalanúl mult ki.

V. György és II. László máig virágzó ágnak lőnek másod törzsei. Lássuk előbb végig V. Györgynek nemzedékét.

V. György Zólyom vármegye alispánságát viselte, meghalt 1763. körül. Neje báró Révay Zsuzsánna volt. Ettől következő 13 gyermeke született:

1. III. Dénes szül. 1725. oct. 23-án. A hét esztendős burkus háborúban mint kapitány a Batthyány gyalogságnál szolgált és Bartelsdorfnál a porosz és ausztriai határszélen 1760-ban kora 35. évében elhalt, és ott el is temettetett. Sírkövére mely a temetőn kivűl van felállítva, következő fölirat tétetett:

Hic jacet
Omnipotentis clementiae Dei
testis praeclarus,
qui
re militari ab anno 1746.
tam contra Gallos, Borussos
ad fortitudinis exemplar viriliter gesta
in summis periculis
benignissime et absque ullo vulnere
servatus
et
hyberna quiete
ad
aeternam
aegritudine avocatus est,
fuit herois nomen
Dyonisius Radvánszky de eadem
Gentis suae
Perillustris ac Praenobilis in Regno Hungariae
Decus eximium
Incl. vero Leg. Ped. Ex. Gen. A. c. C. Bathyan
Centurio primus
virtutis et fidelitatis zelo excellens
morte praematura
dignis remunerari proemiis prohibitus,
obiit
in Bartelsdorff die 27. Decemb. 1760.
aetatis 35-o.
Cujus, uti et fraternae caritatis in memoriam
Monumentum hoc erigi fecit Fr. R. de Radván
Cent. Inclyt. Leg. Ped. Ex. Belli Ducis Leopoldi
Daun.

2. Zsuzsanna férjhez ment 1750. octob. 27-én sarudi Battik Györgyhöz.

3. Mihály kihalt.

4. János kihalt.

5. IV. Péter szül. 1731. augusztus 8-án; meghalt 1788-ban. Nejétől Czipszer Eufrozinától, (ki 1802-ben halt meg) következő négy gyermeke maradt: a) I. Károly szül. 1764. januar 14-én, meghalt 1832-ben magtalanúl; b) IV. Dénes szül. 1765-ben, meghalt 1826.

minden örökös nélkül; c) VII. György szül. 1770-ben és 1810-ben mint kapitány Gayersbergben Csehországban halt meg; d) József, ki Hont megyébe Bátorfaluba neje Buocz N. birtokára költözködvén, férfi maradék nélkül halt meg; Antonia nevű leánya Paczolay László neje volt.

6. Pál szül. 1734. januar 22-én, meghalt 1810. martius 10-én.

7. IV. Ferencz szül. 1734-ben; előbb a Daun gyalog ezrednél szolgálván, mint kapitány a hét éves porosz háborúban vett részt, és testvérének III. Dénesnek ő állitá kün a sirkövet; utóbb Borsod megye nemesi felkelő seregének parancsnoka, és sz. István rend keresztese volt. Majoratust is alapitott, melynek jövedelmét most Radvánszky Ferencz húzza. Nejétől Pulszky Éva-Erzsébettől gyermeke nem maradt.

8. Borbála szül. 1735. jun. 12-én. Férjhez ment Mocsáry Istvánhoz.

9. Erzsébet Sréter Pál neje volt.

10. Krisztina Bohus Péterné.

11. Julianna Litassy Albertné.

12. VI. György szül. 1742. nov. 20-án. Zólyom vármegyének alispánja s királyi tanácsos volt. Meghalt 1810-ben. Neje Grünblatt Zsuzsanna-Katalin meghalt 1809-ben, eltemettetett Beszterczén. Ettől négy gyermeke maradt: úgymint a) Jozéfa szül. 1765. jul. 21. Neje Osztroluczky Józsefnek. b) Anna szül. 1766. jul. 9-én. Hainrich Jakabné. c) Teréz Fluck Jánosné, és d) Imre, ki 1782-ben született, és 1827-ben magnélkül meghalt.

13. I. Lajos szül. 1745. aug. 4-én. Felnölvén, katonai pályára lépett és mint őrnagy ment nyugalomba. Meghalt 1803-ban. Nejétől Okolicsányi Johannától, (ki 1839-ben múlt ki), következő négy gyermeke maradt: 1. János-Fridrik, 2. II. Lajos, 3. Albert és 4. Antonia Kalauz Sámuelné. Ezek közül a két első terjeszté családját, mint kettőről egyenként leszen emlités.

János-Fridrik szül. 1783-ban, meghalt 1810-ben. Nejétől Justh Jozefától (ki 1813-ban halt meg) gyermekei 1. Vilhelmina szül. 1807-ben, hajadon; 2. Ferencz szül. 1808-ban; és 3. Ferdinand, ki magnélkül halt meg. — Nevezett Ferencz 1861. Zólyom vármegyének alkotmányos alispánja volt. 1835. januar 25-én vette nőül Justh Luizát. ki 1852. oct. 27-én meghalt. Ettől gyermekei: a) Erzsébet szül. 1837. maj. 12-én b) Gedeon, meghalt; c) Natália szül. 1840-ben, férjhez ment 1858. aug. 2-án Brogyányi Jenőhöz. d)

Ferencz meghalt; e) Gizella szül. 1843. mart. 19-én. f) András szül. 1844. majus 20-án; g) Anna szül. 1851. sept

II. Lajos (I. Lajosnak fia) született 1785. majus 1-én. Zólyom vármegyének alispánja, országgyülési követe, királyi tanácsos, aranysarkantyús vitéz volt; meghalt 1847. jan. 10-én. Nejétől Hámos Karolinától, kivel 1808-ban lépett házasságra, egy leánya: Luiza (szül. 1812.) 1835. januar 28 óta Keczer Tamásné, és egy fia I. Gusztáv maradt.

I. Gusztáv szül. 1810. aug. 20-án; házasságra lépett 1832-ben Pulszky Apollóniával, ki 1839. aug. 20-án Pozsonyban meghalt. Ettől született négy gyermeke, ugymint: 1. Miklós, 2. Lajos, 3. Polexin, kik meghaltak és 4. II. Károly, ki szül. 1833. septemb. 14-én, 1861-ben Zólyom vármegyének alkotmányos szolgabirája volt; 1859. sept. 12-én házasságra lépett Szepessy Katalinnal, kitől gyermekök Ilona született 1861. oct. 28-án.

Visszatérünk II. János ifjabb fiához II. Lászlóhoz, kitől a Radvánszkyak most is virágzó ifjabb ága származott.

II. László kir. udvari tanácsos volt, a protestansok közt első, ki e rangot nyeré. Ugyan ő igen szép könyvtárat gyüjtött, a családi levéltárat rendbehozta, valamint családi leszármazási fáját is 1754-ig kidolgozta. Első neje volt báró Révay Johanna-Zsuzsanna, a második, kivel 1754. april. 14-én lépett házasságra, volt Szent-Iványi Anna-Mária, ettől gyermeke nem maradt. Meghalt II. László 1758-ban. Első nejétől kilencz gyermeke született, úgymint: 1. Janka-Magdolna, 2. Valéria, 3. Miklós, 4. Maria-Ágneta (szül. 1737. mart. 31.) Plathy Lászlóné; 5. III. János, kiről alabb; 6. Rozália (szül. 1742. jun. 30-án) báró Prónay Lászlóné, 7. Polexina, 8. László, 9. Zsigmond. Ezek mind kihaltak, kivévén III. Jánost.

III. János szül. 1739-ben majus 31-én. Zolyom vármegyenek alispánja és követje volt; az evang. budai zsinatnak tagja, királyi tanácsos és aranysarkantyús vitéz. Meghalt 1815-ben. Nejétől Prónay Évától, következő hat gyermeke maradt; ugymint:

1. II. Miklós szül. 1768. aug. 19-én. Nejétől Stansitsh Horváth Borbálától gyermekei: III. Miklós, gyermek korában meghalt, és Terézia Kubníyi Lászlóné.

2. Terézia Szerencsiné.

3. Karolina báró Podmaniczky Lászlóné.

4. I. Antal, kiről alább.

5. III. László őrnagy a vasasoknál, meghalt nőtlenül 1831-ben.

6. Polexina Ujházy Sámuelné.

I. Antal szül. 1769. nov. 20-án, Zólyom vármegyének alispánja, az 1825. évi híres országgyülésen országgyülési követe, és udvari tanácsos volt. Meghalt 1840-ben. Nejétől Kubinyi Borbálától, ki 1848-ban halt meg. Következő négy gyermeke született:

a) Tullia, meghalt 1815-ben.

b) Piroska szül. 1803-ban, Koch Antal nyugalm. bánya tanácsos neje.

c) Albert szül. 1806., meghalt 1857-ben. Nejétől Báróczay Karolinától következő hét gyermeke volt: 1. Ádám, † 2. József †, 3. Albert †, 4. Gejza †, 5. Gejza szül. 1847-ben, 6. Béla szül. 1849-ben. 7. Sarolta szül. 1854. mart. 1-én.

d) II. Antal szül. 1807 ben, Zólyom vármegyének alispánja, országgyülési követe, 1848. és 1860-ban Zólyom vármegyének főispánja, a porosz János rend vitéze; 1849. majus hó 26-án vette nőül báró Podmaniczky Máriát (szül. 1831. nov. 13.) kitől gyermekei ezek: 1. Maria szül. 1851. oct. 12. és János szül. 1854. julius 5-én.

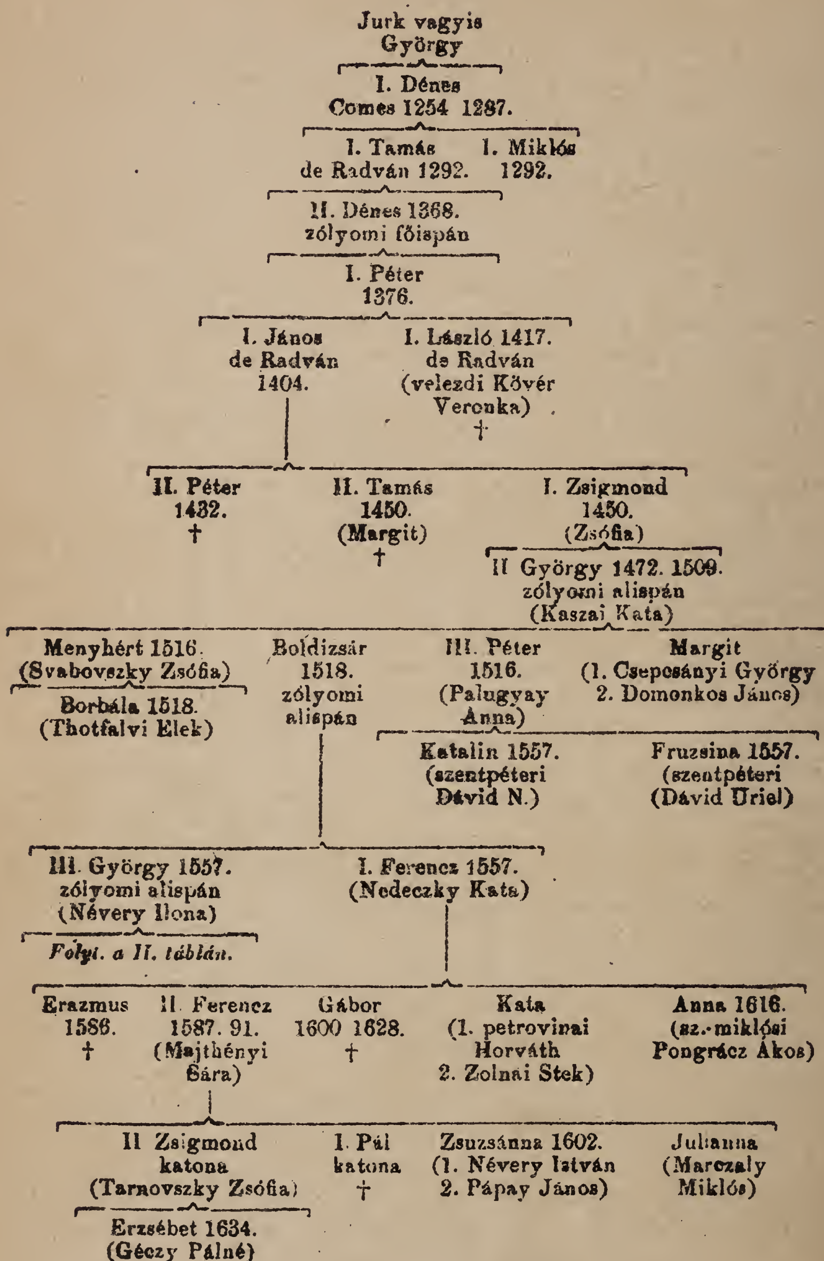
A család leszármazási fáján a XVII. század közepeig a kitett évek azon oklevelek keltei, melyekben a jelölt családtagok említetnek, s nagyrészben akkor éltek is; a jelzett századon innen részint családi följegyzések, részint a radványi, 1668. évtől kezdődő matriculák (anyakönyvek) alapján valóságos születési és halálozási évek; 1722-től kezdve a család születési esztendei a garanszeghi anyakönyvekből merithetők, azonban ott is a halálozások csak 1770-től kezdve vannak rendesen bejegyezve.

A teljes leszármazási fa családi közlés szerint [1]) következő.

---

[1]) Megvan e század elejeig lehozva Wagner Tab. Geneal. Ms. tab. XXV. is, és az itt közlöttel teljesen egyezik, azon hozzáadással, hogy ott az első törzsnek Jurknak még atyjául Gerze is nevezve van.

I. tábla.

Jurk vagyis György
I. Dénes Comes 1254 1287.
I. Tamás de Radván 1292.
I. Miklós 1292.
II. Dénes 1368. zólyomi főispán
I. Péter 1376.
I. János de Radván 1404.
I. László 1417. de Radván (velezdi Kövér Veronka) †
II. Péter 1432. †
II. Tamás 1450. (Margit) †
I. Zsigmond 1450. (Zsófia)
II György 1472. 1509. zólyomi alispán (Kaszai Kata)
Menyhért 1516. (Svabovszky Zsófia)
Borbála 1518. (Thotfalvi Elek)
Boldizsár 1518. zólyomi alispán
III. Péter 1516. (Palugyay Anna)
Margit (1. Csepcsányi György 2. Domonkos János)
Katalin 1557. (szentpéteri Dávid N.)
Fruzsina 1557. (szentpéteri (Dávid Uriel)
III. György 1557. zólyomi alispán (Névery Ilona)
Folyt. a II. táblán.
I. Ferencz 1557. (Nedeczky Kata)
Erazmus 1586. †
II. Ferencz 1587. 91. (Majthényi Sára)
Gábor 1600 1628. †
Kata (1. petrovinai Horváth 2. Zolnai Stek)
Anna 1616. (sz.-miklósi Pongrácz Ákos)
II Zsigmond katona (Tarnovszky Zsófia)
I. Pál katona †
Zsuzsánna 1602. (1. Névery István 2. Pápay János)
Julianna (Marczaly Miklós)
Erzsébet 1634. (Géczy Pálné)

II. t á b l a.

III. György, *ki az I. táblán.*
1557. zólyomi alispán
(Névery Ilona)

- Anna 1569.
  (1. Kaŕnovszky Elek
  2. Szalay Gáspár)
- III. Ferencz 1600. † 1645.
  zólyomi alispán
  (1. poltári Soos Margit
  2. Bakó Fruzsina)

  - 1-től Judit
    (1. Zolnay Péter
    2. Meskó Jób)
  - IV. György (posthumus)
    szül. 1645. † 1687.
    Eperjesen kínozt.
    (Máriássy Janka-Kata)

    - II. János
      szül. 1666. † 1738.
      Rákóczy tanácsnoka
      (Szent-Iványi A.-Mária)

      - Janka
        (b. Hellenbach
        Károly)
      - Fruzsina
        (Spielenberg
        Dávid)
      - György
        Z. alispán
        kir. tanácsos
        † 1763.
        (b. Révay
        Zsuzsa)
        Folyt. a III. táblán.
      - II. László
        1744. követ
        † 1758.
        (1. b. Révay
        Janka-Zsuzs.
        2. Szent-Iványi
        Anna-Máriá)

        - Janka-Magd. †
        - Valéria †
        - Miklós †
        - Mária-Ágn.
          sz. 1737.
          (Plathy
          László)
        - III. János
          sz. 1739. † 1815.
          alisp. követ
          kir. tan.
          (Prónay
          Éva)

          - II. Miklós
            szül. 1768.
            (Stan. Horváth Bora)

            - Miklós
              †
            - Teréz
              (Kubinyi László)
          - Teréz
            (Szerencsy)
          - Karolina
            (b. Prónay
            László)
          - I. Antal
            sz. 1769. † 1840.
            alisp. követ
            kir. tan.
            (Kubinyi Bora)

            - Tullia
              † 1815.
            - Piroska
              szül. 1803.
              (Koch Antal)
            - Albert
              szül. 1806.
              † 1857.
              (Bárczay
              Karolina)

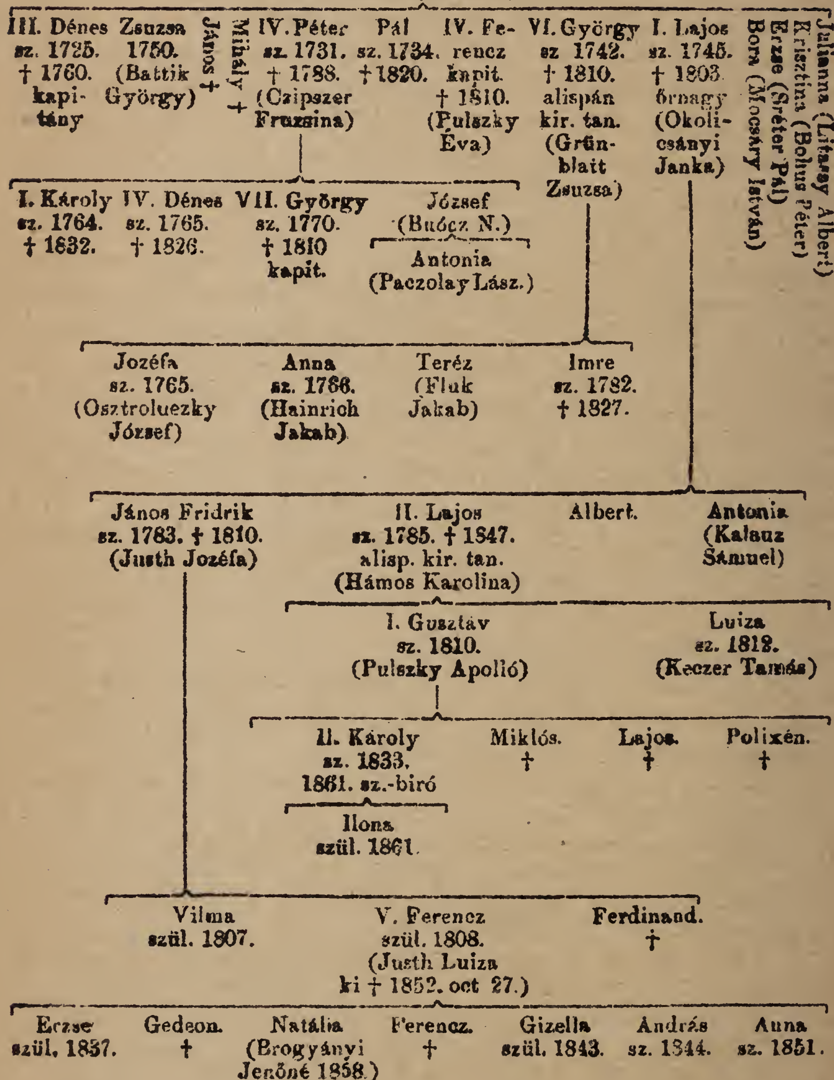
              - Ádám.
                †
              - József.
                †
              - Albert.
                †
              - Gejza.
                †
              - Gejza
                sz. 1847.
              - Béla
                sz. 1849.
              - Sarolta
                sz. 1854.
            - II. Antal
              szül. 1807.
              1848. 1861.
              zólyomi főisp.
              (b. Podmaniczky Mária)

              - Mária
                sz. 1851.
              - János
                sz. 1854.
          - III. László
            őrnagy
            † 1831.
          - Polexina
            (Ujházy
            Samu)
        - Róza
          sz. 1742.
          (b. Prónay
          László)
        - Paulina †
        - László †
        - Zsigmond †
      - Borbála
        sz. 1706.
        (Slav. Sándor Pál)
      - István
        † 1748.
        (Szirmay Anna)

        - Tamás †
        - Anna-Mária †
        - Teréz szül. 1739.
        - Johanna
        - Klára (Sembery Mihály)
        - Sándor †
      - Erzse
        (Prileszky
        Elek)
    - Kata
      (Gerhárd György)

III. tábla.

V. György, *ki a II. táblán.*
zólyomi alisp.
kir. tan. † 1763.
(b. Révay Zsuzsa)

A család czímere — mint följebb a metszvényen látható — a paizs ezüst udvarában zöld halmon nyugvó korona, melyen pánczélos kar könyököl, egy száraz galyat tartva; a könyök hajlás fölött félhold és e fölött arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar száraz ágat tart. Foszladék jobbról balról aranyezüst. [1])

Radványi család. (Radványi és legéndi.) Törzs őseit Abauj megyében kereshetjük, hol Radványi Máté Zsigmond királytól Radvány helységet kapta csupán maga nevére, azonban Máté a morva Prokop által elfoglalt Liptó megyei Nagyvár visszavételében hősiesen harczolván, ott a várból lehányt kövek által agyon zúzatott, és noha örökösök nélkül halt meg, de özvegyét várandós állapotban hagyta, melynél fogva a vitézül elesett Máté érdemeit Zsigmond király tekintetbe vévén, 1399-ben a születendő gyermeknek, úgy Máté még élő atyjának Istvánnak, valamint Máté testvérének Benedeknek (kiknek neveik az előbbi adományban nem voltak) király adományban megerősítette, illetőleg átruházta. [2]) Ugyan ez évben nevezett Istvánt, (ki Zackoli Imrének fia volt) és fiát Benedeket Radvány helység birtokába Zsigmond király beiktatni is rendelé. [3]) Ezen adományzásról az ünnepélyes okmányt Zsigmond kir. 1406-ban adta ki. [4])

Nevezett Benedek 1413-ban az egri káptalan előtt Kevi Bálint ellent tiltakozik. [5]) Ugyan ez évben a Radványiak egyességre lépnek Korláthfalvi Egyeddel. [6])

1414-ben Jarlói (tán Arlói) Lászlónak fia György bevallást tesz Radvánra nézve Radványi István fiai Benedek, Janos és Imre részökre [7]) Ugyan ezen évben Liptó megyéből való Mártonnak fia György testvéreinek Péternek és Miklósnak, és fiainak Jánosnak és Lászlónak neveikben is az oklevelek kiadásáról elismervényt ád Radványi István fiának Benedeknek, [8]) pro Benedicto filio Stephani de Radván.

Szintén 1414-ben Korláthfalvi Lászlónak fia Egyed Radváni

---

[1]) L. kiadva is Burgstaller Coll. Insignium nob. Fam. H.

[2]) Fejér, Cod. diplom. tomo X. vol. 2. p. 665.

[3]) Ugyan ott 667. 668. hol. „de Zaovol" valószinűleg hibásan áll de Zakoly helyett.

[4]) Ugyan ott tom. X. vol. 4. pag. 488. Fejér ez okmányt Kaprinai Ms. B. tomo 29. pag. 119. vette, noha alatta csak ez áll: „E membrana originali."

[5]) Ugyan ott tomo X. vol. 5. pag. 863.

[6]) Ugyan ott.

[7]) Ugyan ott Tomo X. vol. 5. p. 871.

[8]) Ugyan ott.

jogát átruházza a jászói konvent előtt Radványi István fiára Benedekre. [1])

Végre hasonlóan 1414-ben Radváni Besedi Lőrincz özvegye Dorottya atyafiainak a jegyajándékot elengedi. [2])

Az eddigi adatok ily leszármazást tanusítanak:

Imre
de Zackol

István
de Radván
1399. 1406.

Máté	Benedek	János	Imre
elesett 1399. előtt.	1399. 1414.	.414.	1414.

Itt megszakadnak adatink a XVII. század közepeig, a midőn Radványi István Szerencs várkapitánya volt, kitől azt Rákóczy György 1644-ben visszavette.[3]) Nem merem állítani, egy személy volt-e ezen István azon Radványi Istvánnal, kinek neje Körtvélyessy Kata előbb Veskovicz Pál özvegye Bécs országban volt cselekvő adósságainak behajtására az országgyülés közbenjárását kérte föl 1655-ben, [4]) és a mely Radványi István Pápa várának alkapitánya lévén, 1659-ben mint Veszprém vármegye követe az 1647. évi 62. törv czikknél fogva követül el nem fogadtatott. [5])

Bizonyos az, hogy a Radványi család egyik ága a XVIII. század elején már Nógrád vármegyében virágzott, és Legénden lévén birtoka, előnevét erről irá.

Radványi Ferencz 1710. évi nov. 5-én Nógrád megye jegyzőjévé választatott, és az maradt 1716. aug. 20-kig. [6]) 1720-ban a protest. vallási biztosságnak volt tagja. Nejével Ebeczky Máriával következő családfát alkotott:

---

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. V. p. 871. de Kortachfalva hibásan áll de Koriáthfalva helyett.

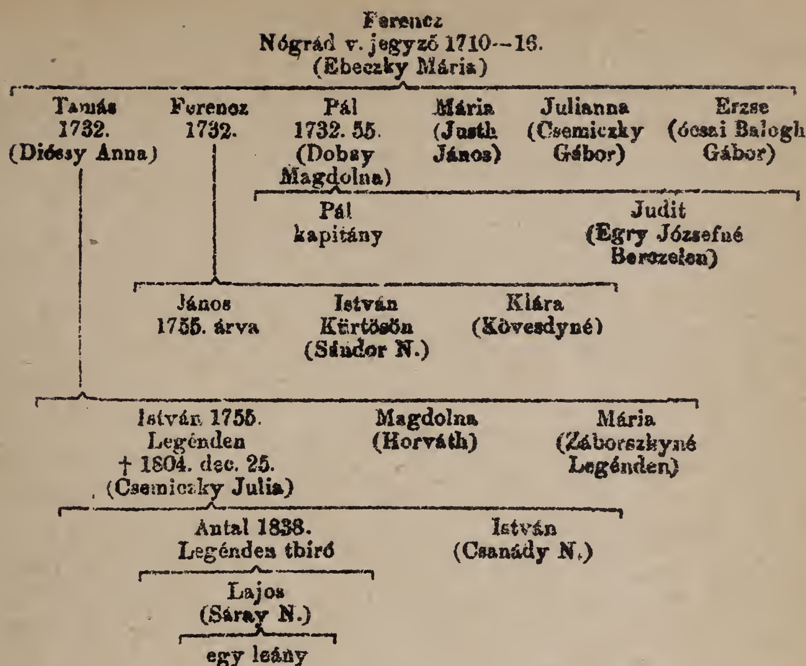
[2]) Ugyan ott.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 169. not. hist. 174.

[4]) 1655: 33. törv. cz.

[5]) Szirmay C. Zeplin not. hist. p. 183. kit Lehoczky Stemmat. II. 323. hibásan Lászlónak keresztelt el, és még hibásabban Radvánszkynak és pedig Radvánszky János fiának irt.

[6]) Protocol. C. Neográd anni 1710. 1716.

Ez ágazat protestans vallású.

E családból volt Radványi Zsuzsa 1720. körül Rozsnyón Szontagh Jakab neje.

Radványi család honos Gömör, Nógrád, Szatmár és Temes megyékben, Szatmár megyében e század elején birtokos Győrteleken, [1] Zemplin megyében Zomborban. [2]

Radvány nevű helység van Komárom vármegyében is, és azt hiszem, erről vette nevét és így a följebbitől különböző Radványi [3] család volt az, melyből Radványi László az 1447. évi budai országgyülésen Komárom megyét mint követe képviselte. [4]

Radványi András csanádi kanonok, meghalt 1809. jan. kora 44. évében. [5] Ez is más családból származhatott.

Radványi család. (Nemeslaki.) Közűlök Miklós 1829-ben táblabiró volt.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 120.

[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 158.

[3]) Ennélfogva a Radvánszky-akhoz sem tartozott.

[4]) Kovachich M. G. Vestigia Comitior. 267.

[5]) Hazai tudósitások 1809. I. félévi 11. sz.

Rády család. (Ivachnofalvai.) Liptó vármegyei régi nemes család; Ivachnofalván most is birtokos.

Czímere a paizs udvarában koronán álló hattyú, nyakán nyillal átütve, fölötte jobbról félhold, balról ezüst csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot tart. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

A család tagjai nagyobb részint Liptó megyében viseltek hivatalt. Ismertebbek Elek, 1794-ben.

Mihály 1825—1831. körül esküdt, 1836—1848 számvevő, 1849 ben főúti igazgató, 1853—54. körül Nógrád megyei cs. kir. főnökségi biztos, utóbb 1861-ig a nagyszombati urbéri törvényszék elnöke.

Ferencz 1832—1837-ben Liptó vármegye főszolgabirája volt.

Ubald jelenleg (1862-ben) Liptó vármegye kinevezett levéltárnoka.

A család egyik tagja Heves vármegyébe szakadt Gyöngyös-Patára, hol gr. Forgách Alajos uradalmi tisztartója volt. Nejétől Stummer Teréztől fiai Eerencz Váoz megyei plébános, Endre ügyvéd stb.

Rády család. (Váradi). Rády János és általa mostoha fia Becskereky N. valamint testvére Rády István I. Rákóczy György erdélyi fejedelem által 1632. évi oct. 18-án N.-Váradon kelt czímeres levelet nyertek, [1]) mely a mint még kiolvasható — 1638-ban, (valószinűleg Biharban) kihirdettetett; sőt a czímeres levélen hátára jegyzett és már elenyészett irás is 1641-ik évről, szintén valamely kihirdetesről szólhatott.

A család czimere a koronás paizs vörös udvarában zöld pázsit fölött fehér ménen ülő vasas vitéz, feje fölött kivont kardhegyen levágott fejet tartva. Foszladék jobbról kékarany, balról vörösezüst.

A család egyik utóda Rády János a fölmaradt eredeti okiratok szerint 1653-ban Eperjesen kereskedői segédségről kapott levelet, 1663-ban Sziléziában kelt oklevele van; 1667-ben Debrecenben vett házat. Fia lehetett Sámuel, kinek 1687-ben Debreczenben csizmadia inasságról felszabaditó levele van.

A család valószinűleg kihalt; noha 1828. táján Nógrád megyében több Rády nevezetű igyekezett ehez kötni leszármazását.

---

[1]) Az eredeti Nógrád vármegye levéltárában, más négy rendbeli eredeti okmánynyal.

Melyik Rády családból származott azon Rády Péter, ki 1616-ban Szabolcs megye esküdtje volt? eldöntetlen marad.

Rady család. (Radi †) Zemplin vármegye régi családa, mely azon megyei Rad helységet birta Magvaszakadt 1578-ban. [1])

Rafanidesz család. Nemességéről nincs adatunk. Rafanidesz Imre nemes családba nősült a XVIII. század elején, nőül Berki Miklósnak leányát Zsófiát, kitől leánya Rafanidesz Katalin szeniczei Gáspár Sándor neje volt.

Rafanidesz Sámuel Hont megyében Lisson evang. lelkész, ennek fia szintén Sámuel 1773-ban született, 1792-ben Jenában járt, hazatérvén Felső-Rakonczán lett lelkész. [2])

Raphanidesz (így) András 1666-ban Árva uradalmi tiszttartó volt.

Raffay család. Kőrös megyei horvát család. Közülök Imre 1787-ben zágrábi kanonok, utóbb (1810. körül) phári czímzetes püspök, végre diakovári szerémi püspök, meghalt 1830. januar 5-én kora 69 évében. Ferencz 1787-ben chasmai kanonok, utóbb (1810-ben) zágrábi kanonok.

Liptó megye lajstromaiban szintén előfordúl a Raffay név.

Raffajovics család. Trencsin várm. nemesi lajstroma szerint 1658-ben Bicsén lakott.

Ragályi család. (Ragályi és kiscsoltói.) Gömör vármegye egyik legrégibb birtokos nemes családa, mely nevét s előnevét az, azon megyében fekvő Ragályról vette; és ezen helység nagyobb részének jelenleg is birtokosa. Másik előnevét a szintén régi adomány jogon birt Kis-Csoltóról írja.

A család okleveles nyomát birjuk már a XIV. század végén kimutatni, a midőn 1394-ben Gömör vármegye előtt Csoltói Mihály fiának Miklósnak özvegye és fia István tiltakoztak az ellen, hogy Ragályi Miklós deák (Nicolaus literatus de Ragál) és nővére Ragály Szabó Mátyásnak neje jószágrészeiket Ragályon elakarták adni János fiának Péternek. [3])

A XV. század végén éltek Ragályi Gergely és Balás, kik 1484-ben Kérben és Alattyánon birt részjószágaikat cserében bevallják Szerdahelyi Ferencznek. [4])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 96. és 285.
[2]) Haan, Jena Hung. 107.
[3]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 8. p. 388. a szepesi káptalanból.
[4]) Kövesdy Processus F. Földváry 150. 151.

1519-ben a nevezett Ragályi Balásnak özvegye Julianna tiltakozást tesz alattyáni Zaloghi Zsigmond ellen, mivel ez alattyáni és jánoshidai részbirtokait letartóztatni és használni nem átallotta. [1])

A XVII. századból ismeretesek a következők:

Menyhért 1651-ben Gömör megye küldöttje a budai basához. [2])

Mihály 1659-ben Gömör vármegye országgyülési követe.

János 1672-ben Nógrádban Vecseklőn birtokos Ragályi Erzsébettel runyai Soldos Péternével együtt. [3]) Nevezett János 1685-ben is élt, és Gömör megye tekintélyes embere volt. Ez időtájban 1680. körül a család a Wesselényféle összeesküvés gyanujával vádoltatván, Gömör és Borsod megyei jószágát Heusler császári tábornok elfoglalta; [4]) azok azonban utóbb visszakerültek.

1722-ben R. János Szatmár vármegye követe volt. [5])

A család nagyobb része Gömör, Borsod, Abauj és Torna, főleg pedig a két előbbi megyékben viselt hivatalt. Nem kapván meg felkérésem után sem a család nemzékrendét, csak a mult század végétől élt nemzedékek kimutatását közölhetem a következő táblázatokon:

I. tábla.

Ragály N.

- I. József 1787–1800. borsodi alisp. kir. tanácsos (~~Szepessy~~ [kézzel: Szemere] Kata)
  - Kata † 1815. (Szepessy László)
  - II. József 1806–1810. kamarai ügyész (Bernáth Zsuzsa)
    - Klára.
    - József 1836. körül borsodi aladószedő
    - Ferencz
    - Pál. 1835. kör. gömöri hely. alispán
    - ifj. Ábrahám 1836.
  - János tbiró (kóji Komáromy Zsuzsi)
  - Tamás sz. 1785. † 1849. septemvir (Ragályi Magd.)
    - Albina Emilia
    - Eugenia Laura
  - Klára (Rhédey Gedeon)
  - Mária (Kazinczy József)
  - Erzsébet (Fay József)
- I. Gedeon 1793–1808. gömöri alispán. *Folyt. II. táblán.*

---

[1]) Kövesdy Processus F. Földváry 150. 151.

[2]) Bartholomaeides, Not. C. Gömör p. 344.

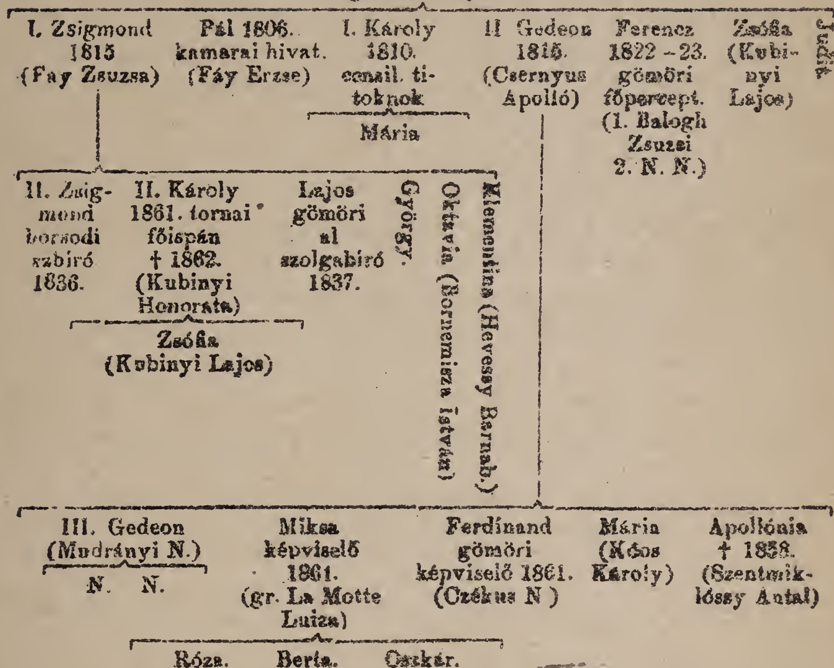
[3]) Protocol C. Neograd anni 1672.

[4]) Bartholomaeides Not. C. Gömör. p. 353.

[5]) Szirmay Szatmár várm. I. k.

II. tábla.

I. Gedeon, *ki az I. táblán*.
1793—1806.
gömöri alispán

E két táblázaton állókra nézve megjegyezhetjük, hogy I. József és I. Gedeon testvérek, két külön ágat alapitottak.

Az I. táblán álló I. József már 1787-ben Borsod megye alispánja és kir. tanácsos, és az még 1800-ban is. Nejétől Szepessy Katalintól gyermekei:

1. Katalin meghalt 1815-ben, neje volt Szepessy Lászlónak.

2. II. József 1800-ban Gömör vármegye aljegyzője; [1]) utóbb 1806—1810. körül a budai és visegrádi koronai uradalmak ügyésze. Nejétől bernáthfalvi Bernáth Zsuzsannától gyermekei:

a) Klára.

b) József 1836. körül Borsod vármegye aladószedője.

b) Ferencz.

[1]) Bartholomaeides id. m. 763.

d) Pál 1835. körül Gömör vármegye helyettes (surrogált) alispánja, 1842-ben első alispánságra is ki volt jelölve.

e) Ábrahám, az ifjabb, ki az 1832/6. országgyülésen gr. Szirmay Ferencz absentista képviselője volt.

3. János táblabiró, neje kóji Komáromy Zsuzsanna.

4. Tamás szül. Balajton 1785. dec. 19-én Iskolai pályája befejezése után 1805-ben Pestre jött, s itt „Segitő“ czím alatt széptudományi havi-iratot szerkesztett, de melyből csak egy két füzet látott világot. Visszatérvén Borsodba, a megyei közpályán kezde szolgálni, s mint kitűnő szónok népszerüséget szerezvén, az 1825. és 1830. évi országgyülésen Borsod vármegye híres követe volt. Az országgyülés után kir. táblai ülnök, majd alnádor, s végre 1841-ben a hétszemélyes tábla ülnökévé neveztetett. 1831. évi febr. 15-én a m. tud. akademia is tiszteleti tagjául választotta. [1]) Meghalt 1849-ben. Nejétől Ragályi Magdolnától csak leányai 1. Albinia-Emililia, és 2. Eugenia-Laura maradtak.

5. Klára Rhédey Gedeonné.

6. Mária Kazinczy Józsefné.

7. Erzsébet Fáy Józsefné.

A II. táblán álló I. Gedeon Gömör vármegyének 1793-tól sok ideig (még 1810-ben is) hires első alispánja volt. Gyermekei következők:

1. I. Zsigmond, 1815-ben neje Fáy Zsuzsánna, kitől gyermekei:

a) II. Zsigmond Borsod vármegyének 1836. év körül szolgabirája.

b) II. Károly Borsod megyének 1834-ben aljegyzője, 1837—1840. al-, 1843—1848-ig főszolgabirája; a sárospataki főiskola algondnoka, és a f.-borsodi reform. egyházmegye segédgondnoka, 1861-ben Torna vármegye főispánja. Meghalt Jákfalván 1862. aug. 10-én, kora 53. évében. Nejétől Kubínyi Honoratától leánya Zsófia Kubínyi Lajosné.

c) Lajos 1837. körül Gömör vármegye alszolgabirája.

d) György. e) Oktavia Bornemisza Istvánné.

f) Klementina Hevessy Barnabásné.

2. Pál ifjabb korában (1806. körül) a m. kir. kamaránál hivataloskodott. Neje Fáy Erzsébet.

---

[1]) M. tudom. akademiai Almanach 1863. évre 266. lap.

3. I. Károly 1806. körül a m. kir. helytartóságnál fogalmazó, 1810-körül titoknok. Egy leánya Mária maradt.

4. II. Gedeon táblabiró, meghalt 1830. tájban. Neje Csernyus Apollónia élt még 1857-ben ; [1]) ettől gyermekei:

a) III. Gedeon, kinek neje Mudrányi családból való.

b) Miksa, az 1843. évi országgyülésen Gömör vármegye követe, utóbb a forradalom után, mint ennek részese fogoly ; az 1861. évi országgyülésen szintén azon megyéből a putnoki kerület képviselője. Nejétől gr. La Motte Luizától gyermekei: Róza, Berta, Oszkár.

c) Ferdinand 1837. körül Gömör vármegyének rozsnyói kerületéből képviselője, 1861-ben ugyan onnan képviselő. Neje Czékus családbeli.

d) Mária Kóos Károlyné.

e) Apollonia, meghalt 1858-ban mart. végén, Szent-Miklóssy Antalnak volt neje.

5. Ferencz Gömör vármegyének 1822—1831-ig honi főadószedője, 1833-ig hadi főadószedője. Első neje Balogh Zsuzsanna volt.

6. Zsófia Kubinyi Lajosné.

7. Judit.

Eddig a táblán állók ; ezen kivül ismeretesek, de helyöket a táblán ki nem mutathatjuk a következőknek:

Azon Zsigmondnak, kinek nejétől Fáy Máriától fia István volt.

Tán a most említett István az, ki 1806—1825 évi időközben Borsod vármegyének első alispánja volt. [2]) Leánya Teréz 1815-ben már Bárczay László özvegye volt.

Ferencz, kinek nejétől Szentpétery Évától leánya Judit, ki Lossonczy Károlyné volt.

Idősb Ábrahám (tán szintén I. József és I. Gedeon testvére ?) 1815—1832-ig Torna vármegye első alispánja, ezután Ugocsa vármegye administratora 1835-ig, a midőn meghalt ; már 1819-ben egyszersmind kir. tanácsos. Neje volt vargyasi Dániel Polexina.

Szintén nem állanak a táblázaton, s összeköttetésüket nem tudom kimutatni a következőknek:

---

[1]) Birtokos a többi közt Gömör megyei Felfalu, Répás, Zubogy, Bekenye, Ujfalu és Trizs helységekben.

[2]) Ezen István tán testvére az I. táblán álló I. Józsefnek és I. Gedeonnak.

Eszter hajadon 1815-ben, és Zsuzsanna jólészi Császár Gábor özvegye 1815-ben. [1]

Továbbá: Zsuzsanna, 1815-ben Draskóczy Ádámné, Katalin Fáy Pálné, Julianna győri Halász Péter kapitány neje; és Zsófia ragyóczi Csoma Zsigmondné 1815-ben.

A család birtokos főleg Gömör, Borsod, Abauj, Torna megyékben, fő székhelye Ragály, hol négy kastélya áll, és Balajt, hol szintén többen birnak.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren, hátulsó lábain álló oroszlán, első lábát ragadozásra nyujtva ki; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

Ragó család. Ragó János 1714-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [2] Czímere a paizs kék udvarában piros szív, melyből kiterjesztett fekete sasszárny emelkedik fel. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fekete sasszárny van, mely mellett jobbról arany félhold, balról két arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Ragyóczy család. (Radóczi és cseposányi.) Ily előnévvel élt Ragyóczy János 1830-ban; úgy látszik azon Radóczy családhoz tartozik, melyről itt az 557. lapon van emlités.

Ragyólczy család. (Ragyólczi †) Nógrád megyei régi kihalt család, hajdan azon megyei Ragyólcz vagy Ragyócz helység birtokosa.

Nem merem állitani, hogy ősei közül lett volna azon Comes Hannus de Ragyóch, kinek fiai 1348-ban éltek, miután Szepes megyeieknek iratnak. [3]

Nem lévén teljes családfánk, a családnak csak némely tagjait lehet megemlitenünk:

Ragyóczy György nejétől Theszéry Margittól fia Miklós 1560. 1561-ben élt. [4]

Ugyan ez időben élt Ragyóczy Vincze, ki Tarnóczy Jánosnak özvegyét Orbonás Erzsébetet vette feleségül, 1571-ben már csak özvegye élt Tarnóczon Nógrád vármegyében; élt az özvegy 1578-ban is Leánya Ragyóczy Anna Kovách Bálint neje volt 1590-ben.

---

[1] Tán idősb Ábrahám nővére.

[2] Collect. herald. nro. 635.

[3] Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 613.

[4] Sz.-benedeki Convent. Fasc. 115. nro. 15.

Ragyóczy András nak leányát Katalint ecsédi Rőthi Orbán birta nőül a XVII. század elején.

A XVII. században még Beregh vármegyében élt a család egy ága, melyből Ragyóczy György 1676-ban azon megye szolgabirája volt.

1730-ban a család kihaltán Raday Gedeon és Darvas Pál a kelecsényi, és nagybelczeri (Gömör várm.) pusztát, úgy Nógrád megyei Becskén hét házhelyet kértek föl adományban; az iktatásnak a leányágról többen ellentmondtak. [1])

Rain család. (Bathisti) Közűlök Rain Angelus e század elején Hunyad megye táblabirája. — Özvegy Rainné Ribiczei Ágnes azon megyében birtokosné.

Rainprech család. *Lásd Reinprech.*

Raisz család. (Kassai.) A XVII. század elején Raisz János a szepesi kir. kamarai igazgatóságnál szolgált, s a törökök és Bocskai elleni hadjáratok alkalmával hadi biztosúl alkalmaztatván, ezen téren szerzett érdemeiért II. Mátyás király által 1609. évi octob 12-én kelt czimeres levélben levélben, mint Abauj megyei születésű „Kassai" előnévvel, hitvesével Ugróczi Borbálával együtt nemességgel jutalmaztatott. [2])

Jánosnak utódai közűl, kik a szepességben laktak, II. György a múlt század végén hangzóbbá tette családja nevét, miután mint előkelő táblabiró, és az akkori időben a szepességen hatalmas gróf Csáky család jogigazgatója a megyei közéletben tevékenyebb részt vett, s még inkább kitüntette magát az által, hogy a francziák elleni hadjárat kiadásainak fedezésére s a megyebeli adózók között több izben uralkodó inség enyhitésére tetemes adakozásokat tett; mely áldozatos készségiért s egyéb érdemeiért 1794. és 1815-ben a főmélt. m. kir. kanczellária útján leg-

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Capsa H. fasc. 7. nro. 16.

[2]) Családi közlés szerint

legnagyobb elismerésekben részesült. [1]) Meghalt 1821-ben. Nejétől Petykó születésű hölgytől három gyermeke maradt: 1. Alajos, ki 1827-ben magtalanúl halt meg, 2. III. György kiről alább; és 3. Ágoston, ki Szepes vármegyének hosszabb ideig pontosságáról ismeretes levéltárnoka volt. Meghalt 1844-ben.

III. György szül. 1781-ben. Nőül vette 1805-ben csépánfalvi Teőke Apollóniát. A megyénél mint nemesi pénztárnok szolgált és különösen 1809-ben a nemesi sereg fölszerelésében és 1831-ben a cholera és paraszt lázadás alkalmával mint határszéli főbiztos érdemeket szerzett. [2]) 1825-ben vegyes kir. adomány czímen megszerzé a Lublói várat és onnan „lublóvári" elő-nevét vevé. Megnevezett nejétől következő négy gyermeke maradt:

a) Sándor ki meghalt 1827-ben.

b) Anna született 1811-ben férjhez ment Máriássy Ádámhoz.

c) Gyula, született 1813-ban, a Miklósnevű huszároknál szolgált, és özvegy Birónét, született marocsai Hendrey Klárát vette nőül. És végre

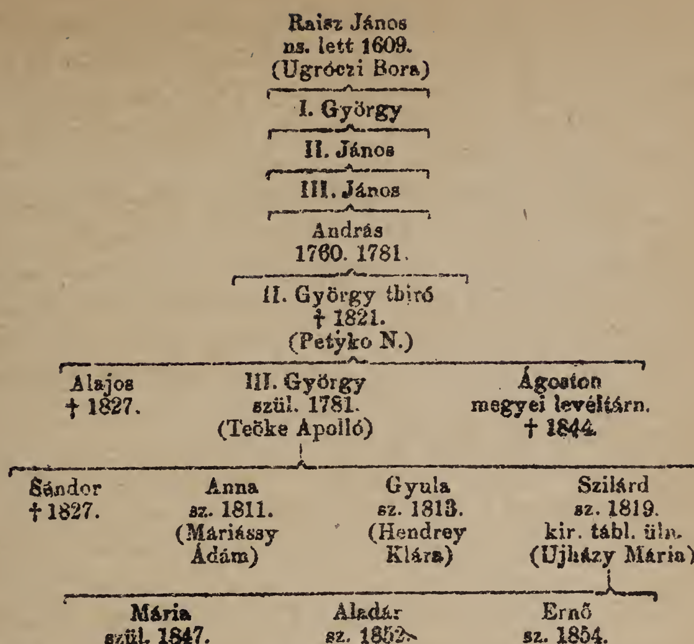
d) Szilárd (Constantin) szül. 1819-ben, ki családja nevét szintén emelte. A megyénél mint aljegyző kezdett szolgálni s az irodalmi téren is, mint a Pesti Hirlap levelezője ismeretes volt, 1848-ban a pesti nemzetgyülésen megyéjének egyik képviselője lévén, a kormány párthoz tartozott. 1850. után Szepes megye törvényszékének ideiglenes ülnöke, 1853-ban az eperjesi kerületi főtörvényszék segéd előadója lett, 1854-ben pedig véglegesen főtörv. széki tanácsosnak s az állandó fegyelmi bizottmány tagjának neveztetett ki 1861-ben Pesten a királyi tábla ülnökévé lőn. Nejétől budavári Ujházy Máriától született három gyermeke a táblán látható.

A család leszármazása következő:

---

[1]) 1794. mart. 12-én Bécsben kelt leirat. — 1815. jun. 30-án a megyéhez intézett leirat: és 1824. dec. 7-én 907. sz. alatt kelt megyei határozat.

[2]) Erről szól a megyei jegyzőkönyv 1831. évi octob. 11-én 886. sz. alatt kelt végzése.

A család czímere—mint följebb a metszvény mutatja—ezüst udvarú paizs, melyen egymás fölött két vízirányos zöld szelemen (a czímerlevel szavai szerint: lamina) vonúl keresztül, a felsőben ezüst félhold, az alsóban arany csillag ragyog, a paizs jobb oldali felső szegletéből rézsutosan a baloldali szegletig vörös szelemen vonúl le, melyben egy, hátulsó lábain ágaskodó szarvas az előtte magaskodó sziklából eredő forráshoz lehajlik. A paizs fölötti sisak koronájából szétterjesztett szárnyakkal grif emelkedik ki, kitátott szájjal és kiöltött nyelvvel, első lábaival három liliomot tartva.

Raisz nevű család Gömör vármegye nemessége sorában is áll; sőt Baranya megyében is honos, hol Raisz Dániel 1832-ben a mohácsi járásban aiszolgabiró volt. Egyébiránt ez valószinűleg a következő Raisz családból eredhetett.

Ily nevű család a múlt század végén is nemesítetett meg. Ugyan is Raisz Nep. János 1792-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere négyfelé osztott paizs, melynek azonban közepén vízirányosan egy ezüst pólya vonul által, azon három piros rózsa van. Az 1. és 4. osztálynak vízirányosan metszett alsó felét hat fehér, és hat fekete koczka foglalja el, felső vörös felében pedig két arany csillag

ragyog; a 2. és 3-ik kék udvarban pedig ezüst grif ágaskodik, első jobb lábával három szál arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbiekhez hasonló ezüst grif emelkedik ki, a három búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [1])

A czímer némi hasonlatosságánál fogva valószinű, hogy a két család némi vérségi összeköttetésben áll. [2])

Rajcsan család. Trencsin megyei czímerleveles nemes. Armalisát Rajcsan János hirdetteté ki Trencsin vármegyében 1660-ban.

A nevezett megyei nemesi lajstromok szerint 1748-ban Imre élt Kis-Divinkán, s István Lietava-Lucskán; Dániel Zolnán, és Miklós Trencsin városában.

1768-ban Lietava-Lucskán István, Zolnán pedig János fiával Józseffel.

1803-ban Zolnán székeltek József és fia ifjabb József, Sztrecsnén János egy maga.

Különben megjegyzendő, hogy a nemes Gyurcsánszky családnak is egyik vonala viselte a „Rajcsán“ nevet. [3])

Rajcsányi család. (Rajcsányi.) Nyitra vármegye legrégiebb törzsökös nemes családa és egyike azon igen kevés nemzetségeinknek, melyeknek eredetét a XI. századig izről izre okleveles kimutatással fölvihetni. Első tudható törzse Bokon Sz. István és I. András királyok korában (1000—1047.) élt. Ennek fia Bod 1080-ban Salamon király híve volt, s midőn az koronás fejedelme Sz. László által Mosonnál elfogatott, ezzel együtt Bod is Visegrád várába záratott. [4])

Bodnak fia volt Korus, Zala vármegye főispánja és Nyitra várnagya, ki egykor vadászat alkalmával István királyi herczeget, utóbb II. István név alatt magyar királyt, egy medve karmai közül szabadítá

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[2]) Raisz néven ismeretesek Miklós beszterczei születésű, ki 1600-ban Wittebergában tanúlt. Gáspár, ki Szepes-Sz.-Györgyön született 1704. febr. 9-én, 1727-ben Jenában tanúlt, 1729 ben lett pappá. Sámuel, kinek atyja János, anyja Coroni Mária volt, született Zólyom-Lipcsén 1783. sept. 8-án, Nagy-Rőczén volt ev. pap és kishonti senior, meghalt 1853-ban. L. Bartholomaeides Memoria Ung. p. 103. — Haan, Jena Hung. p. 50. és 130. Ezek közűl Gáspár tán a szepesi Raisz családból származott.

[3]) Szontagh D. közl.

[4]) Turóczi krónikája, Schwandtner Scriptores Rerum Hungar. Ivrét. I. köt. 130. lap.

meg; mely s egyéb érdemeiért Nyitra megyében Illvos (másutt Illus) nevű földet kapta 1130-ban maga és fiai Betlehem és Echa részökre, [1] mely helység nevéről Koros-nak neveztetett. Utódai utóbb ezen nevezetes esemény emlékére, a királynak a medvétőli megmentés történetét czímerökbe vették föl, mint erről alább lészen szó.

Echá-nak fia Móricz volt, kitől a kihalt Kórosy család (*lásd ezt*) származott.

Betlehem mind a tatárok bejövetele előtt, mind pedig ezek dúlása alkalmával IV. Béla királynak jeles szolgálatokat tett, és a futás alkalmával a király udvarához csatlakozott, mint ezen érdemeit IV. Béla király azon adomány levelében elősorolja, melyben 1244-ben Bethlehemnek, (ki ekkor Korosról irta nevét) Nyitra megyében Rajcsány földjét, Szeptencz-Ujfalu, Iluz, Dobozd, Szedelcsen, Kecth, Beke, Berencs, Lyuke, Omur és Lipovnok pusztákkal adományozta. [2])

Betlehemnek három fia volt: Péter nyitrai püspök, Drágh a ki Rajcsányról irta magát és az e nevű család őse lett, és Márk, ki Szeptencz-Ujfaluról irta nevét, s kinek fia Comes Samrák a Szeptenszky család alkotó törzse lett.

Draghtól 1255-ben az esztergami érseki-tized szedői perleszállitást követelnek. Fia négy maradt: Dénes, II. Bethlehem, II. Drágh és II. Péter és egy leánya Erzsébet Miklós bán hitvese. Amazok hárman 1298-ban Berencsi birtokuknak Fekete Demeter (Demetrius Niger) általi elfoglalása és egyéb okmányok lefoglalása ellen tiltakoznak.

1330-ban II. Péter és testvére Betlehem Rajcsány helységet kétfelé osztották. Ugyan ez évben Péternek, (ki trencsini Csák Máté

---

[1]) Fejér, Cod. dipl. Tomo II. p. 81. — Korosnak harmadik fiaúl emlitetik Paska, kitől a Lipovniczky stb. család eredeztetik; másutt Paska helyett Bek áll.

([2]) Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. 1. pag. 347,

ellen harczolt), fiaival Ipolylyal és Miklóssal a nevezett Rajcsány helységből Erzsébetnek Péter leányának, Dan nejének a leánynegyedet kiadják.

II. Bethlen és I. Péter 1325-ben birtokaikat Alsó-Korost, Kis-Zelesént, Illust atyjokfiának Koncsek Benedeknek 150 aranyban elzálogitják.

I. Dénesnek egy leánya maradt Judit, Aranyi Kakas mester hitvese, kiben ága megszakadt.

II. Bethlehemnek gyermekei voltak Jakab fejérvári prépost, és Klára Dereski Bálint főispán leánya. Ezekben ága kihalt.

Mint származtak Korostól a többi családok, a Korossy és Lipovniczky családoknál láthatni.

I. Péternek emlitett két fia közül I. Miklós két fiában Benedek és Bertalanban kihalt; szerencsésebb volt I. Péternek másik fia

Ipoly, ennek nejétől Baragyán családbeli leánytól két fia maradt: I. György és Tamás, ki a csehek elleni hadban esett el.

I. György Nyitra megye alispánja volt. Hitvesétől Mojtech Advigától öt fia maradt: Gergely, II. Dienes, I. János, Salamon és Mátyás. Ezek közűl

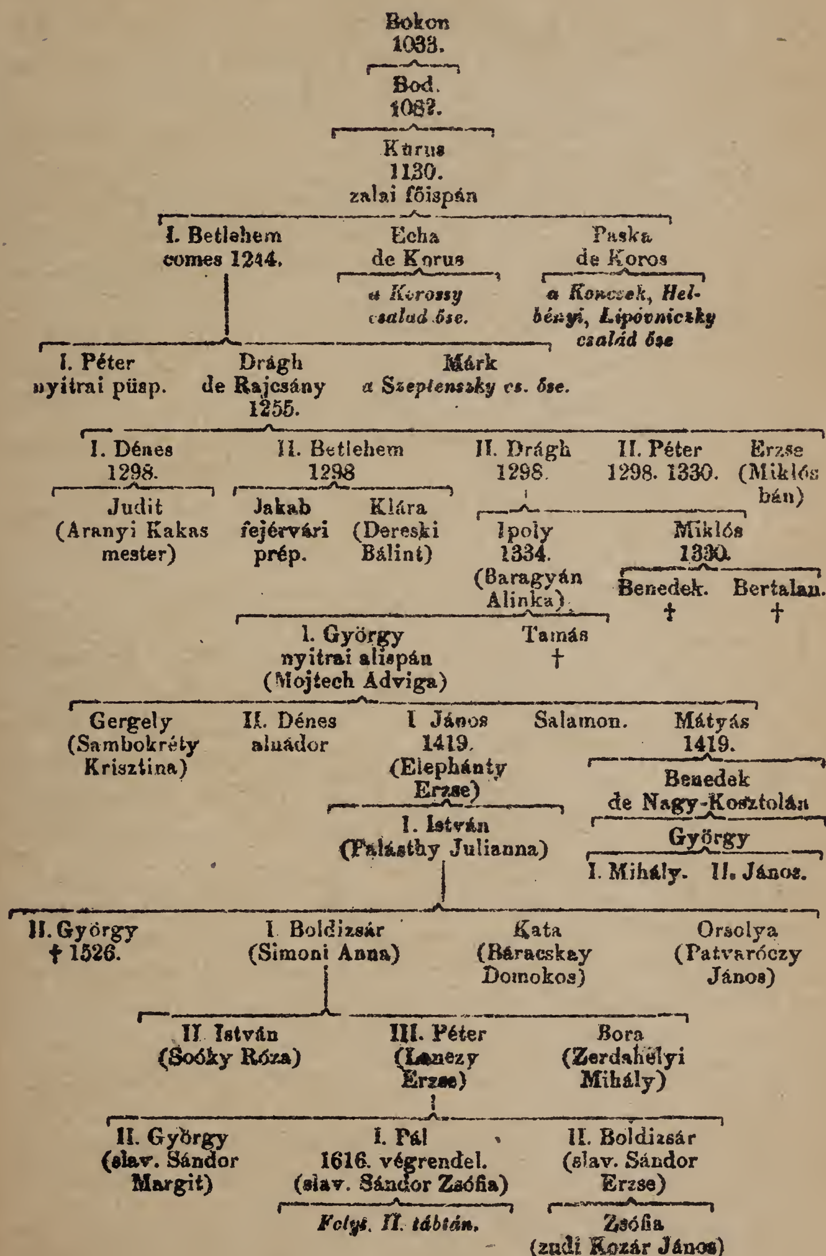
I. Jánosnak felesége Elefánti Erzsébet volt, kitől fia I. István maradt. Ez Palásty Juliannától nemzé II. Györgyöt, ki állitólag Mohácsnál esett el, és Boldizsárt, ki Simoni Annától született gyermekei által a család tovább terjesztője lett; továbbá Katalint Baracskay Domokosnét, és Orsolyát Patvaróczy Jánosnét.

Mielőtt a család egyes jelesebb tagjairól a nevezetesebb adatokat olvasnók, lássuk a családfát, [1]) a mint következik:

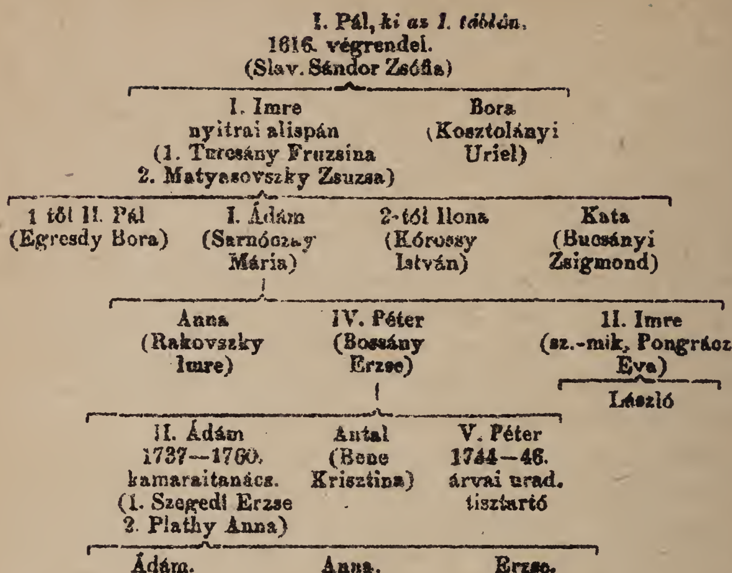
---

[1]) Lásd Rajcsanyi fölperessége alatt Sipeky ellen folyt tablai perében, továbbá Rajcsányi Ádámnak Koros végett az Ujfalusiak ellen folytatott curiális perben, hol a Korossy család nemzékrende is látható, továbbá Bél M. Notitia nova Hung. IV. p. 452. és Lehoczky Stemmat. II. 324. némi hibákkal; végre Geneal. Authent. tomo. I.

I. tábla.

Bokon 1033.
Bod. 1082.
Korus 1130. zalai főispán
I. Betlehem comes 1244.
Echa de Korus
Paska de Koros
a Korossy család őse.
a Konczek, Helbényi, Lipóvniczky család őse
I. Péter nyitrai püsp.
Drágh de Rajcsány 1255.
Márk a Szeplenszky cs. őse.
I. Dénes 1298.
II. Betlehem 1298
II. Drágh 1298.
II. Péter 1298. 1330.
Erzse (Miklós bán)
Judit (Aranyi Kakas mester)
Jakab fejérvári prép.
Klára (Dereski Bálint)
Ipoly 1334. (Baragyán Alinka)
Miklós 1330.
Benedek. †
Bertalan. †
I. György nyitrai alispán (Mojtech Adviga)
Tamás †
Gergely (Sambokréty Krisztina)
II. Dénes alnádor
I. János 1419. (Elephánty Erzse)
Salamon.
Mátyás 1419.
Benedek de Nagy-Kosztolán
György
I. Mihály.
II. János.
I. István (Palásthy Julianna)
II. György † 1526.
I. Boldizsár (Simoni Anna)
Kata (Báracskay Domokos)
Orsolya (Patvaróczy János)
II. István (Soóky Róza)
III. Péter (Lanczy Erzse)
Bora (Zerdahelyi Mihály)
II. György (slav. Sándor Margit)
I. Pál 1616. végrendel. (slav. Sándor Zsófia)
II. Boldizsár (slav. Sándor Erzse)
Folyt. II. táblán.
Zsófia (zudi Kozár János)

II. tábla.

I. Istvánnak négy gyermeke közül I. **Boldizsár** lett a család tovább terjesztője. Fiai és unokáiról nincs mit mondanunk. Egyik unokájának I. Pálnak fia I. **Imre** Nyitra vármegye alispánja volt. Ennek első nejétől Turcsányi Fruzsinától többi közt fia I. **Ádám**, ennek IV. **Péter** nevű fiától egyik unokája Antal 1742-ben tartományi biztos; a másik II. **Ádám** 1737—1760. körül kir. kam. tanácsos és leveltárnok, [1]) különösen a családi leszármazások tanának terén is fáradozott és kéziratban több család kidolgozott és szerkesztett nemzékrendét hagyta hátra; nem kevesebb szorgalommal gyüjtött okmányokat is. Meghalt 1760. táján. Nála nemzékrendünk megszakad. Csak gyanítanunk lehet adatok hiányában, hogy második neje is volt, és ettől voltak volna gyermekei **Ádám**, **Anna**, **Erzse**, mint táblázatunkon neve alatt állanak. II. Ádámnál megszakad családfánk, daczára, hogy a család jelenleg is él, és birja többi az ősi Rajcsány helységet is. De a mai nemzedéket értesités hiányában összekötni és meg nevezni nem állt hatalmunkban.

Azt sem tudjuk megmondani, a családból-e (vagy a följebb tárgyalt Rajcsán családból származott-e azon Rajcsány **Sámuel**, kinek a

[1]) Bel M. Not. Nova. p. IV. p. 452.

mult század közepén neje nagyréti Darvas Mária volt, és ettől leányai Mária Horváthy Mihályné, és Borbála Sebestyén Jánosné maradtak.

Az bizonyos, hogy e rajcsányi Rajcsányi család e századbeli ivadékai közűl való volt R. Bálint, ki az ősi Rajcsányban lakott, és Nyitra megyének 1824-ben már másod, 1825-től 1837-ig pedig egyedüli főügyésze volt, és 1827-ben a Ludoviceára 100 ftot adakozott. [1])

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában a földön heverő király vörös magyar ruhában, arany övvel, fejéről a lehullott arany korona mellette hever, fölemelt jobb kezét egy fa alatt ágaskodó medve első lába karamaival fogja, a király lábainál egy vitéz áll, magyar ruhában vörös nadrág, fehér kurta atilla-dolmányban, fején prémes vörös kalpag van, kétkézre fogott kivont kardjával a medve fejére látszik a vágást mérni, feje fölött balról ezüst csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan kalpagos magyar vitéz köldökig emelkedik ki, testszinű dolmányban, vörös övvel, jobb kezében kivont kardhegyén medve fejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Megjegyzendő még, hogy az I. táblán álló György ágán, mely Nemes-Kosztolányban birt, I. Jánosnak fia volt János, I. Mihálynak pedig fiai Gábor és Gáspár, ez utóbbinak Mátyás és György, ennek János és György jesuiták. [3])

Rajcsy család. Bars vármegye nemes családai sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Rajakovich család. Rajakovich Márk 1801-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét. [4])

Czimere a paizs kék udvarában vízirányosan végig vonúló két arany pólya, a paizs alyján zöld pázsiton egy fehér liliom virít, fölötte vörös szerszámos lovon pánczélos, sisakos, melyen vörös strucztoll leng, vitéz ül, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos férfikar nyúlik ki, arany markolatú pallóst tartva, két oldalról két arany s fekete strucztoll leng. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Rajeczky család Turócz vármegyei család, 1722-ben élt közülök Rajeczky János.

---

[1]) 1827 : 18 és 1836 : 39. törv. cz.

[2]) Burgstaller, Collectio insignium etc.

[3]) Bel M. id. m. IV. p. 452. a táblán.

[4]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

Rajkovich család. Alapitója Rajkovich János, ki 1718-ban III. Károly királytól czímeres nemes levéllel jutalmaztatott. [1])

Czimere a paizs kék udvarában zöld mezőn hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú arany oroszlán, első jobb lábával zöld ágacskát tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar arany markolatú kivont kardot tart, annak hegyén arany csillag ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Rajkovics család. Egy másik szintén Rajkovich nevezetű család. 1751-ben M. Terézia királyasszonytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere három részre osztott paizs, úgy, hogy a felső ezüst udvar háromszeget képez, hegyével lefelé állitva, ebben kék félhold növekszik, az alsó jobb oldali kék udvarban arany dárda áll, a baloldali zöld udvarban arany markolatú kivont kard áll hegyével fölfelé. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyökkől, arany markolatú kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstzöld. [2])

E két hasonló nevű családból melyikhez tartoznak a következők, meg nem határozhatjuk:

Rajkovics Ignácz a Mersi ezredből 1760-ban az akkor állított magyar királyi testőrségbe lépett.

Rajkovics Rozália verébi Végh Antalnak e század elején hitvese.

1780—1790-ben Komárom város udvartelki nemesei sorában találjuk. [3])

Rajky család. (Rajki) Zala vármegye ős régi nemes családa. [4])

1566-ban Rajky Gábor a határvizsgáló országos bizottmány tagja. [5]) Ugyan csak

1599-ben János Mosony vármegye alispánja volt. [6])

1635-ben Imre Vas vármegye országgyülési követe.

A mult század elején (1740. táján) Rajky Boldizsárnak neje

---

[1]) Collect. herald. nro 529.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

[3]) Fényes E. Komárom várm. 89

[4]) Tán szintén e család ősei és ivadékai voltak Rajki Zsigmond 1342-ben Arad vármegyei főispán. — Rajk (így) István 1536 ban kamarai tanácsos; és Rajki János 1645—1658-ban Szatmar vármegyei szolgabiró, 1670-ben azon megyétől követ a királyi fölséghez.

[5]) 1569. évi 42. törv. cz.

[6]) 1599. évi 38. törv. cz.

Jagasics Regina, kiről gyermekei: Mária Inkey Adámné és Lázár, kinek neje Rajky Petronella volt.

Rajky Zsigmond 1831-ben Zala megye alszolgabirája a kapornaki járásban.

Rajman család. Trencsin, Bars és Nyitra megyei birtokos család. Irstik neve leggyakrabban „Raymanus"-nak is.

1626-ban élt Rajmannus Pál, midőn Halácsy Ferencztől Bobrovnikon földet vesz.

1661-ben János Trencsin vármegye jegyzője volt. Nevét Reymannak írta. [1])

1678-ban R. Mihály Trencsín vármegye alispánja volt.

1690-ben Kis-Sztankóczon lakott.

Péter 1715-ben Trencsin várm. országgyülési követe, 1716-ban főjegyző, utóbb alispán.

1736-ban Trencsin megye összeírása szerint Kis-Biróczon székeltek Sándor, Miklós, János, Pál és kiskorú József, Bars megyében pedig ifjabb Miklós és Nyitra vármegyében ifjabb János.

1748-ban A Trencsin megyei nemesi összeírás szerint az alsó járásban laktak Sándor, József, Miklós és János.

1768-ban Hanzlikfalván János fiával Józseffel.

1803-ban és 1837-ben szintén Hanzlikfalván lakott József és fia János. [2])

Egyik ágnak nehány íze így áll:

Rajman Mátyás
(Pongrácz Kata)

István

Renáta
(Babóthy Tamás)

A XVIII. század elején Rajman Julianna Ghyczy Imre neje volt.

Rajner család. Ismeretes közülök Pál 1848. előtt a m. kir. udv. kanczelláriánál fogalmazó, 1861-ben Hont megyében választott első alispán, ugyan azon megyében Lonthó helységben birtokos.

Rajner nevű családnak Kassa város ellenében elégtétel szolgáltatására az ország nádora bizatott meg az 1649. évi országgyülés által. [3])

---

[1]) Eredeti okirat alól.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) 1649 : 58. törv. cz.

Rajner Miklós 1787-ben a kanczelláriánál a kiadói hivatalban irnok volt.

Rajzner család. Rajzner Bernát a horváth-, tót-, dalmátországi királyi táblán protokollista volt és 1790-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. [1])

Czímere négy részre osztott paizs, úgy, hogy alúl még gúla alakban egy ötödik kék udvar ékeli be magát a két alsó osztály közé, ezen gúla kék udvarban pánczélos kar könyökölve, zöld koszorút tart; a paizs rendes udvarai közűl az 1. és 4. arany osztályban vörös kantáros fekete mén ágaskodik hátulsó lábain; a 2. és 3. vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, első lábaival egy ágon viruló két fehér liliom virágot tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér oroszlán emelkedik ki, első lábaival a leirthoz hasonló liliom virágot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Rakaczay család. (Rakaczai †) Abauj vármegyei kihalt család, mely ott hajdan Rakacza helységben birtokos volt és nevét is arról vette. Birt Zemplin megyében is Szeghi helységben, hol II. Ferdinand király adománya által lett birtokos. [2])

Már 1498-ban Rakaczay Gábor szendrői várnagy volt. [3])

Rakarics család. Békés vármegye nemessége sorába iktattatott 1820-ban.

Rakattyási család. (Rakattyási.) Zemplin vármegyében Kazmér helységgel határos a Rakattyási puszta, melyet hajdan a hasonnevű Rakattyási család birt. [4])

E kihalt család egy gyökből eredt a Lasztóczy családdal, mint ezt 1436-ban a nyolczados törvényszék előtt Rakattyási Balás kimutatta. [5])

Rakenfels család. Magyarországban Rakenfels Mátyás-Leopold 1715-ben honfiusitást nyert. [6])

Rakitay család. Rakitay Jánosnak Szakolczán birt háza miatt volt baja, melynek elintézését az 1649. évi országgyülés a nádorra bizta. [7])

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo. X.

[2]) Szirmay C Zemplin not. top. 96. 178.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 325.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 249.

[5]) Ugyan ott 84.

[6]) 1715. évi 136. törv. cz.

[7]) 1649 : 58. törv. cz.

Rakittievics család. (Topliczai.) Alapitója Rakittievics Miksa 1791-ben czímeres levélben nemességre emeltetett „topliczai“ előnévvel.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. vörös udvarban fejével befelé forduló egyfejű fekete sas áll, kiterjesztett szárnyakkal; a 2-ik és 3-ik ezüst udvarban zöld mezőn fehér lovon ülő kék magyar ruhás vitéz vágtat, mentéje panyókásan hátán lobog, jobb kezében kivont kardot tart; a 4-ik kék udvarban zöld mezőn nyitott kapujú fehér vártorony emelkedik, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között kék ruhás, kalpagos, magyar katona emelkedik fel; jobb kezében kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [1])

Rákó család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [2])

Rákóczy család. (Rákóczi és felső-vadászi. †) Történelmi fényű család, melynek neve a XVI. századtól a XVIII. század elejeig a nemzet történetének minden lapján ott lelhető. Felemelkedésétől enyésztéig hazafiakat mutatott, milyeneket tán egyetlen más családunk sem. Folytonos küzdésből állt sorsa, mely a nemzetével volt egybe forrva, s győzött vagy bukott, — de áruló nem válott közűlök soha. És midőn letünt közűlök az utolsó élő ivadék is, megmaradt a fényes név a nemzet osztatlan kegyeletében.

A Rákóczy család az első királyaink alatt hazánkba jött Radoan és Bagath nemből eredt. [3])

A Bogáth-Radván nemzetségből, mely Zemplin megyében volt megtelepedve, hat család származott, úgymint a Rákóczy, Morvay, Körtvélyesy, Czékey, Monoky, és Izsépy, mely (Szirmay szerint) most is él, a többi kihalt, ezenkivűl a Pósay, a Körtvélyesyből kiágazó Hoszszúmezey, és Monokyból kiágazó Bekecs és Dobi — szintén elenyészett családok.

Nem mervén a Bogáth-Radván nemnek Szirmay által emlitett, de csak kivonatból merített [4]) 1247. évi osztály levelére,— mely a Mo-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

[3]) Kezai Simon de Nobilibus advenis irja Endlichernél a 126 lapon „Sed illi, qui Radoan et Bagath nominatur, eorum generatio de Boemia ortum habet.“ V. ö. Horvát István M. orsz. nemzetségeiről 68. lap.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 88

noky családnál e munka VII. kötet 551. lapján érintve van, — támaszkodni; csak ott fogjuk fel a Bogath-Radván nem ágazatát, hol arról oklevél szól. [1])

IV. Béla király alatt a Bogath-Radván nemből két testvér neve igényli figyelmünket, az egyik Gyapoly, a másik Elias (Illés). Annak fia I. Pál, (az oklevél szavai szerint Comes Paulus, filius Gopol, de genere Bukath-Radván) örökös nélkül lévén, 1278-ban IV. László királytól minden javaira nézve életben vagy halála esetére is szabad hagyományozási jogot nyert. [2]) Ennek folytán ezen Pál 1282-ben, atyja testvérének Illésnek, László és István nevű fiai számára örökvallást tett az egri káptalan előtt, mely szerint nekiek vallotta be ősi birtokait Körtvélyes, Hor, Morva helységet és Szinos nevű pusztát.

László és István közűl egyiknek fia volt II. Pál, a ki nem tudni mi okból Csíznek is neveztetett. Ez hitvesétől Pazdicsi Péter nővérétől nemzé II. Gyapolyt, a ki ismét az egri káptalannak egy, 1392. oklevele szerint atyja volt Andrásnak, Jánosnak, és Lászlónak.

Itt ismét hézag áll be a családfán egész Mátyás király koráig. Ekkor már a Rákóczy név mellett találjuk e két testvért: Lászlót és Istvánt. Amannak 1464-ben három fia élt: Benedek, Mihály és Gábor; — Istvánnak pedig deregnyői Bessenyei Annától négy fia volt, ugymint: András, Pál, Gáspár és Menyhért.

Ezen nevezettek egyikéhez sem birjuk határozottan kötni azon két Rákóczyt, kik II. Ulászló és II. Lajos királyok idejében éltek; tudniillik Ferenczet és Zsigmondot. Amaz megtartá a „de eadem" predikátumot, és maradt rákóczi Rákóczy; a másik t. i. I. Zsigmond [3]) 1517-ben megszerzé Abauj vármegyében Felső-Vadászt, a közel fekvő Selyeb (oklevelben Zelep) helységgel, s gyöke lőn a felső-vadászi Rákóczy ágazatnak.

A Ferencztől származó rákóczi Rákóczy ágról, mely szintén kihalt, utóbb lészen szó; most nézzük I. Zsigmond ivadékát, a felső-vadászi ágazatot.

---

[1]) Wagner C. Collect. geneal. hist. dec. IV. p. 89. és Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 463.

[2]) Ugyan ott.

[3]) E két testvérnek u. m. Ferencznek és I. Zsigmondnak — úgy latszik — atyjok azon Rákóczy György volt, ki 1526-ban Zemplin vármegye alispánja lett.

I. Zsigmondnak két fia lett: György és János.

György jeles katona volt; egy ideig Bebek György alatt hadnagykodott, midőn Szikszó vidékén Kaza mellett a füleki Velicsán-bék ellen harczolva 1559-ben vállán sebet kapott. 1562-ben Bebekkel együtt Fülek elveszte után Balogh váránál török fogságba esett; innen ezer talléron váltá meg magát. 1567-ben Haszán ostromolta a Rákóczyak felső-vadászi várkastélyát, melyet György emberei a pasa által eszközlött felgyujtás után is vitézül a legutolsó emberig oltalmazták. [1]) Györgynek három fia maradt: Imre, László és Lajos. Imre magnélkül halt meg; Lászlónak két leánya maradt: Anna Uza Bernátné, és Judit Anarchy Andrásné, kikben fiágon kihalt. Lajos 1604-ben Temesvárnál harczolt; 1605-ben Bocskay egyik hadnagya volt; [2]) 1607-ben báróságra emeltetett. Meghalt Zomborban 1612. évi januar 3-án, korának mintegy 40. évében magtalanúl. Fölötte a szerencsi egyházban Miskolczy István tartott gyászbeszédet, ugyan ő készité a gyász zászló fölirását is, mely [3]) így hangzott:

„Generoso ac Magnifico Dno Dno Ludovico Rákóczy, Georgii filio, equiti aurato, Sacrae Mattis Regiae Generali campestrium militum Capitaneo, Herculi Hungariae, qui Patriam indefesso ausu proprii corporis obtento (?) provide juvit, clarioribus in Hungaria et Transylvania conflictibus interfuit, saepius hostes fudit, fugavit, ipse rarissime fusus aut fugatus, vix redux ex alpibus Transilvanicis in Zombor 3-ia die Januarii hora 6-ta vespertina anno 1612. placide defuncto, cum vixisset annor circiter 40. Georgius et Sigism. Rákóczii, patruo optime merito lugentes p. p.

A zászló másik oldalán:

Hic Ego praecipiti Ludovicus morte Rákóczy
Sublatus posui corporis exuvias, etc. [4])

I. János 1558-ban dec. 6-án Zemplin vármegye táblabirájává

---

[1]) Pető Gergely Krónikája 119. lap. Istvánffy, Historia 1685. évi kiadás 331. lap.

[2]) Schneider Diarium Conventus Cassoviensis. Ms. — Szalay L. M. orsz. tört. IV. k. 440. lap szerint Rodolf szolgálatában állt; hol hibásan Zsigmond testvérének iratik.

[3]) Még kiadatlan lévén, érdekesnek tartottam itt közleni.

[4]) Több e versekből nem közöltetett velem. A gyász lobogó a szerencsi templomban volt.

választatott; [1]) 1588-ban Likava várkapitánya volt. *) Két fia maradt: I. Ferencz és II. Zsigmond.

I. Ferencz 1583—1588-ban Zemplin vármegye alispánja volt. Nejétől lipóczi Keczer Borbálától egy fia maradt: II. János 1620-ban a Beszterczén tartott tanácskozásban a vallásbeli kérdések elintézésére rendelt küldöttségnek tagja, 1622-ben szepesi kamarai tanácsos volt. A homonnai templom elfoglalásáért Eszterházy Miklós nádor elfogatta, mint ennek okát Zemplin megyéhez 1638-ban irt levelében elé-adja. [2]) Neje Lövei Erzsébet volt, de volt-e töle gyermeke? nem tudjuk.

II. Zsigmond, szül. 1544-ben; [3]) érdemei s szerencséje által ragyogó polczra emelkedett. Ifju korában Perényi Gábor udvarában apróskodott, ennek halála után Eger várában Forgách Simon és Ungnad Kristóf alatt mint kapitány szolgált, hol az ifju vitézek hadnagya volt, innen Szendrő vára, innen (1587-ben) Eger főkapitánya lett, 1593-ban czimer bővitéssel a bárók (nagyságosok) rendjébe emeltetett; majd kir. tanácsossá, Borsod főispánjává neveztetett. Ezután Erdély kormányzójává, 1607. febr. 8-án Erdély fejedelmévé választatott; melyről azonban 1608 mart. 3-án lemondván, haza vonúlt F.-Vadászra, hol 1608. dec. 5-én meghalt. El-

*) Itt tévedés lehet a névben, mert a Rakovszky család szerint ő közülök volt akkor likavai kapitány. Lásd itt 612. lap.

[1]) Kazinczy F. A f.-magyarországi Minerva 1826. évi folyamában, hol a 941—960. lapokon ékes tollal, és Wagnert sok helyütt bővitve adta ki a „Rákóczy ház"-at.

[2]) Ugyan ott 944. l.

[3]) Miskolczy István emlékkönyvében T. Miskolczy Károly úr közlése szerint e czím alattt Homiliae in funere Spectabilis ac Magnifici Domini Sigismundi Rákóczy dictae 1609. 21. januarii in templo Szerencsino: ezt olvassuk: „Született ez mi Tekintetes nagyságos szép emlékezetü Rákóczy Sigmond urunk szegény országunknak (Aba-)Ujvármegyében az ő édes szüleitől reá maradott Felső-Vadászon, mikoron irnának Krisztus születése után 44 esztendő fölött ezer ötszázban. Atyja Rákóczy János noha nem felettébb nagy méltóságú, mindazáltal nemes ágyból született becsületes fő ember volt; ugymint ki dicséretes hirét nevét jó erkölcsével s magaviselésével minden rendeknél becsületessé, kedvessé tötte volt."

temettetett Szerencsen. [1]) Három hitvese volt, az első bekényi Alaghy Judit, Magócsy András özvegye, ettől maradt egy leánya Erzsébet, homonnai Drugeth Bálintné. A második neje volt Gerendi Anna, Gerendi Jánosnak leánya, ki Szerencsen temettetett el. Ettől I. György, III. Zsigmond és Pál, kikről alább. Harmadik neje volt Telegdy Borbála, ki férjét túl élte, s kitől semmi gyermeke nem maradt.

III. Zsigmond 1595-ben januarban Szerencsen született. Neje Loránthffy Mária volt; azonban gyermeke nem maradt, mert III. Zsigmond korán elhalt 1620. dec. 26-án; eltemettetett anyja mellé Szerencsen, 1621-ben. [2])

Pál mostoha anyja Telegdy Borbála által a kath. hitben neveltetett. előbb kir. fő ajtónálló mester, 1626-tól országbirája, egyszersmind Sáros és Torna vármegyék főispánja volt. Meghalt 1636. mart. 12-én. [3]) Nejétől hethesi Pethe Annától két gyermeke maradt: László és Anna-Mária apácza a bécsi klastromban.

László Bécsben a császári udvarban neveltetett IV. Ferdinand királyi örökössel. Fölnevelkedvén Sáros megye főispánja lett. Nejével nagy-mihályi Bánffy Erzsébettel együtt birták Nyitra megyében Nagy-Tapolcsányt, hol a várkastélyt 1662-ben megujjitaták. [4]) 1664-ben majus 17-én Várad ostromában elesett. [5]) Nevezett hitvesétől egy leánya Erzsébet maradt, ki előbb Erdődy Ádámhoz, utóbb Erdődy György országbiróhoz ment férjhez, meghalt 1707. nov. 8-án, kora 52. évében eltemettetett Klaniczon; és Pál ága benne elenyészett.

I. György, a legidősb fitestvér született 1591-ben. Életének megirása nem ide tartozik, azt a történelem lapjain olvashatni. Fiatal korában váradi kapitány volt; utóbb 1630-ban erdélyi fejedelemmé választatott és azon évi sept. 20-án méltóságába felavattatott. Kormánya szerencsés vala, ő eszközlé 1645-ben a linczi békét, Erdély alatta virágzott; pártolá a tudományosságot; és gyarapitá családi birtokait. Első neje a Bethlen házból volt, de valószinüleg rövid ideig élt; másodszor 1616. april. 18-án nősült serkei Lorántffy Zsuzsánnával, a jeles és buzgó hölgygyel. Ettől születtek gyermekei: II. György, IV.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 161–168. közli sír-iratát.
[2]) Miskolczy István kézirata.
[3]) Wagner C. Analecta Scepusii. II.
[4]) Bel M. Not. Nova Hung. IV. p. 268.
[5]) Szalárdy Siralmas m. krónika.

Zsigmond és Ferencz, ki öt éves gyermek korában halt meg; I. György maga 1648. octob. 11-én kora 55. évében; eltemettetett Gyulafejérvárott az öreg templomban. [1])

IV. Zsigmond nagyreményű ifjú vala. Számos könyveit a pataki kollegiumnak hagyta; mert ott neveltetett. Neje Henriette, Fridrik pfalzi választó fejedelem és cseh király leánya volt, ki azonban a menyegző után három hónapra meghalt, ez érzékenyen sujtá IV. Zsigmondot is, ki bujában és himlőben 1652. fehr. 4-én követte nejét, meghalt Fogaras várában, kora 29. évében, eltemettetett atyja mellé Gyulafejérvárott. [2])

II. György fiatal korában, 1633. váradi kapitány, a hajduság tábornoka, Bihar megye főispánja, még atyja éltében 1642. febr. 19-én erdélyi fejedelemmé választatott, mart. 4-én fel is kenetett. 1643. febr. 3-én nejével somlyai Báthori Zsófiával egybe kelt. Atyja halála után a fejedelmi székbe ült, de azt utóbb kevesebb számitással, több hiusággal, főleg a lengyel korona hajhászása miatt, elveszté. Vitéz katona, gyengébb hadvezér volt atyjánál. 1660-ban majus 22-én döntő csatát vívott a török ellen Fenes és Gyula között, és elveszté, maga az ötödik lóra ült és öt sebet kapott; szegényt váradra vitték, s ott julius 7-én meghalt. Eltemettetett Sáros-Patakon. [3]) Egyetlen fia maradt:

I. Ferencz, ki 1645-ben született, 1652. febr. 18-án atyja kivánságára megválasztatott ugyan az erdélyi fejedelemségre, de atyja szerencsétlensége miatt kormányra soha sem juthatott. 1667-től Sáros vármegye főispánja volt. Utóbb a Wesselényi féle összeesküvésbe keveredett, melynek szerencsétlen megbukta után anyja Báthori Zsófia szárnyai alá menekült, és csak ennek, mint ki az udvarnak mindig nagy híve volt s kegyben állott, közbenjárása mellett és 885,000 forint fizetés mellett szabadúlt meg társai sorsától. Meghalt 1676-ban julius 8-án Makovicza várában és eltemettetett Kassán. Neje Zrinyi Ilona volt, kivel 1666. mart. 1-én kelt egybe; s ki utóbb 1682-ben mint özvegye, Tököly Imréhez ment férjhez, gyermekei születtek: III. György, ki 1667. octob. született, de még azon évben meghalt; Julianna-

[1]) Síriratát közli Wagner dec. IV. Kazinczy id. h. — Halotti beszédet mondott felette Medgyesi Pál. Lásd nyomtatásban.

[2]) Medgyesi Pál fölötte mondott halotti beszéde szerint, Gyulafejérvárott atyja mellé; azonban Kazinczy szererint Patakon temettetett el, igaz, hogy Patakon neki és testvérének is van sirírata, s azon halálozás napja is febr. 2-re téve. Neje Patakon temettetett el Medgyesi Pál szerint.

[3]) Gyász zászlója föliratát olvashatni Kazinczynál id. helyen.

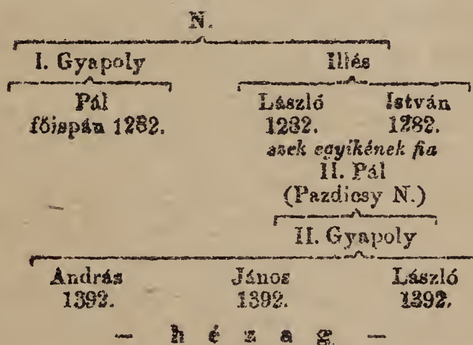
Borbála, kit az apácza zárdából vett el gróf Aspremont Ferdinand-Góbert, és ős anyja lőn az Erdődyek egyik ágának; s végre

II. Ferencz, ki 1674. sept. 4-én született a Borsi kastélyban. Munkács várának bevétele után anyjával s nővérével együtt Bécsben neveltetett. 1701-ben a Franczia királylyal folytatott levelezésért börtönbe jutott, onnan kiszökve, lengyelországba menekült, 1703-ban forradalmat kezde, mely 1711-ben a szatmári békével végződött. Ő ennek kedvezményeivel élni nem akarva, törökországba vonúlt, és ott Rodostóban 1735. april. 8-án épen nagypéntek napján meghalt. Eltemettetett Konstanczinápolyban a görögök templomában [1]) anyja mellé. Neje Carolina-Amália Hessen-wanfriedi herczegnő vala, ki előbb meghalt Párizsban 1722. évi febr. 28-án Ettől két fia maradt: József és IV. György, kik Bécsben neveltettek az udvar által, és amaz markgraf von Sanct Karl, emez m. v. Sanct Elisabeth nevet kapott a a Rákóczy név helyébe. Elszöktenek mindketten. József atyja után az emigratio fejeül állott és betörést kisérlett, mely meghiusult, s melyhez járult még a pápai excommunicatio is. Meghalt Bolgárországban Csarnavodán 1738. nov. 10-én.

IV. György, kit atyja makoviczai herczegnek akart czimeztetni, Párizsban nősült a Bethune marquis családból; de házassága magtalan maradt. Meghalt ugyan ott 1732-ben.

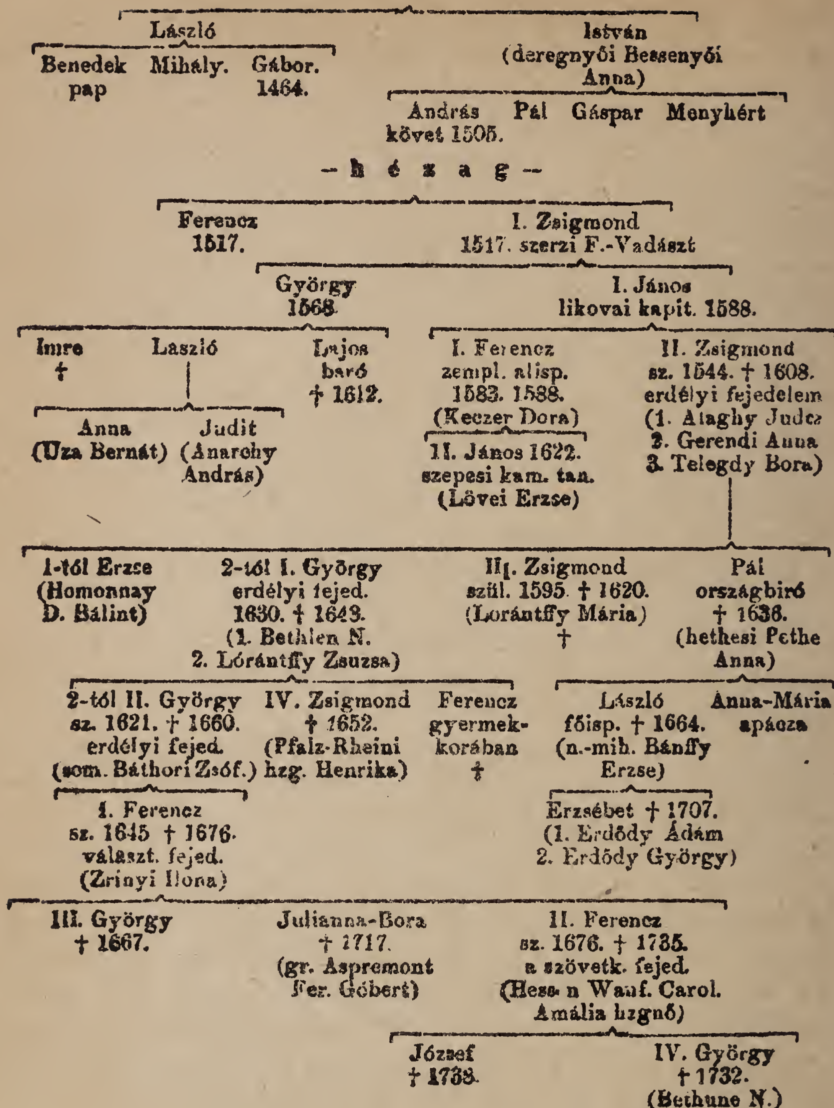
Igy enyészett el e nagyfényű család, melynek emléke történeteinkkel összeforrva maradt. [2])

A család leszármazása következő:

[1]) Mikes Kelemen levelei. Kiadta Toldy Fer. 66.

[2]) A köz történelmi műveken kivűl tüzetesen olvashatni a családnak történelmi szerepéről Szilágyi Sándornak „*A Rákóczy család a XVII. században és a XVIII. elején*" czímű, Pesten 1861-ben megjelent füzetkéjében is.

Im ez a f.-vadászi Rákóczyaknak I. Zsigmondtól kezdve teljes nemzedékrende.

A másik ág, a rákóczi Rákóczyak I. Ferencztől jőnek le. E Ferencz I. Zsigmondnak — úgy vélik — testvére volt, sőt Kőváry e két testvérnek atyjokat is megjelöli a táblázaton álló Gáspárban; de erre nézve forrását nem ismervén, azt puszta állítással el nem fogadhatjuk.

Ugyan csak Kőváry megnevezi I. Ferencznek hitvesét is, Tomori Margitot; és ennek leányáúl teszi Rákóczy Annát, a ki 1550. táján Ibrányi Jánosné volt. [1])

Még egy személy van a XVI. századból: Rákóczy Mihály, kinek kezét, két, 1563. évi tanú vallatás szerint Szent-Iványi György szolgája Lajos Izbugyán elvágta [2]); ezen Mihályt is a táblázatra illeszteni bővebb adatok hiányában nem lehet, noha bizonyos, hogy e család ivadéka volt. Ehez járul Rákóczy Magdolna is, 1622-ben Széchy Györgyné, kinek helyét a táblán szintén ki nem jelölhetjük.

A rákóczi Rákóczy ágnak I. Ferencztől lejövő ivadékát ízről izre nem ismerjük, csak annyi bizonyos, hogy ez ág végső ivadéka volt András, kiről Zemplin megye jegyzőkönyve azt tartá fenn emlékezetben, hogy Bányai István, és Sziráky András ujhelyi prédikátor vád perbe vonattak, és megbüntettettek, mivel Rákóczy Andrást Rákóczon (loco non articulari) 1754-ben [3]) eltemették. [4]) Ennek özvegye Fűzy Mária hasonlóképpen fiscalis pör alá vétetett 1749-ben, minthogy a római anyaszentegyház kebeléből kilépett. [5])

Igy fogyott ki a Rákóczy ház.

Vallására nézve a család a reformatio kezdetétől a helv. ref. tan követői közé tartozott, de II. Zsigmondnak fia Pál, az országbiró, és ága a kath. vallásban élt.

Utóbb II. Györgynek özvegye somlyai Báthori Zsófia, férje, és napa Lorántffy Zsuzsanna halálával a kath. egyházba térve vissza, fiát I. Ferenczet is e vallásban nevelteté, és innen kezdve a család ismét e vallás követője volt.

A Rákóczy családnak f.-vadászi ága az ősi osztályok által eléggé feldarabolt jószágokon felül I. Zsigmond által kezdé meg már a szerzéseket. II. Zsigmond, az erdélyi fejedelem ezt még nagyobb mérvben folytatta; 1590-ben mint egri kapitány, Heves és Borsod főispánja, Veseny Gáspár magvaszakadtán Rudolf királytól a kecskeméti részbirtokát kapta királyi adományban [6]) 1596. 1601. és 1603. években szintén Rudolf királytól nyerte Hernád-németi, Ond helységeket,

---

[1]) Kőváry L. Erdély nev. csal. 211.

[2]) Kazinczy F. M. orsz. Minerva 1826. 943.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 390. szerint 1750-ben halt meg, tehát nem 1764-ben, mint ugyan ő ugyan ott a 96. lapon.

[4]) Kazinczy szerint zemplini levéltár fasc. juridic. 352. nro 64.

[5]) Szintén ott fasc. 364. nro 82.

[6]) Hornyik, Kecskemét I. k. 236.

Bass pusztát, Zemplén megyei Zomborban és Megyaszón részbirtokokat, továbbá Tarczal mvárost, majd a szerencsi uradalmat, Onod és Debrő várát, Sajó-Szent-Péter helységet, Kisfalud pusztát, és Mád mezővárost. [1]) 1601-ben szerezte meg a makoviczai uradalmat 80 ezer aranyon a lengyelországi Janus herczegtől. [2]) Hitves társaival szintén szép birtokokat kapott, ezek közül Gerendi Annával Erdélyben is nagy birtokú lett. Ingó javakban pedig egész kincshalmazt szerzett. Fia I. György második neje Lorántffy Zsuzsánna után még inkább szaporodott, [3]) már 1630-ban kir. adomány mellett, (de 313 ezer forint lefizetése mellett) jutott a sárospataki uradalom birtokába. Ugyan ekkor kir. adományt vitt a tokaji és tarczali uradalmakra is. A munkácsi uradalomra már 1631-ben brandeburgi Katalin neki köté le az elsőséget, [4]) és azt 1633. II. Ferdinand beleegyezése mellett is 200 ezer forint lefizetése mellett adományilag birtokba vevé. [5]) Még több ingó kincset gyüjtött I. György Erdélyből, hol Kodort szerzé, Sárdot és Kisfaludot stb. birta, és hol fiának II. Györgynek, az exfejedelemnek az álladalom javaiból (pura fiscalitas) Görgény 22,000 for. Gyula 40,000, Csanád, Sorostély, Monora, Hóldvilág, és mindkét Csergőd 24,000 fort. valamint Fogaras beiratiképen 1657. nov. 1-én adattak. Mint családi tulajdonát birta Balásfalvát, Radnótot, (Székelyhidját Magyarországban) Tasnád, Bábolna, Kodor és Örményes helységeket [6]) Neje Báthori Zsófia, mint kihalt családja egyik utolsója szintén szép javakkal szaporitá a Rákóczyak már akkor fejedelmi házát. Már 1645-ben kir. adományt vitt a gazdag ecsedi uradalomra. [7]) E temérdek — itt felerészben sem elősorolt — birtok, a kegyelem el nem fogadása után száműzött II. Ferencz bélyegén az államra háramlott, és kir. adományozások folytán több más családokévá vált; egy negyed részben Rákóczy Julianna által Aspremontra és ennek utódaira szállt.

A Rákóczy családnak, főleg Erdélyben s Sárospatakon oskolák alapitása és gazdagitása, könyvtárak szaporitása, sőt könyvek kiadása által is a művelődés és irodalom irányában is tetemes érdemei vannak.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 100.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Ezzel nyert szép jószágokat Nógrádban is.

[4]) Tabódy, Munkács 162.

[5]) Ugyan ott 40.

[6]) Benkő Transylvania generalis libro II. cap. II pag. 13. Radnót Kőváry, Erdély régiségei 213. lap szerint 1610. után lett állami tulajdon.

[7]) Szirmay Szatmár II. 72.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja, — szélent osztott paizs, a felső vörös udvarban koronás egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal emelkedik fel, egyik lábával kivont kardot tartva; az alsó kék udvarban hármas zöld halmon kerék látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leirt sas látható. A sisakról szokásos foszladek hullámzik le; II. Ferencz pecsétén a paizs már herczegi korona és palást alatt diszlik. [1])

A báróságot — nagyságos rendet — mint emlitők 1588-ban Zsigmond kapta, a más ágon Lajos 1607-ben lett báróvá, grófok 1664-ben lettek Lehoczky szerint. A herczegi rang az erdélyi fejedelmeknek jutott, és r. sz. birodalmi herczegi czímmel is erősítetett.

Rákóczy család. (Rákóczi.) Előbb Zólyom, jelenleg Hont vármegyében van Rákócz helység a selmeczi út mellett fekvő Németi helység szomszédságában. Itt bir és innen vette nevét ezen nemes család, mely jelenleg Hont, Nógrád, Pest megyében él. Gyöke Jakab de Láncza a XIV. században kapta az emlitett rákóczi földet (peres terram Deutsch azaz Németi helység mellett), és ott Rákóczy Sándor, 1861-ben Hont megyének választott főszolgabirája, most is birtokos.

Czímerök — mint itt látható — a paizs kék udvarában rák, tagjait kiterjesztve; a paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. [2])

Előttem ismeretes, s mintegy a XVII. századtól kezdve, a család származási táblája [3]) következő.

---

[1]) Az itt közlött czímer rajz II. Ferencznek 1709. évi, jól kivehető pecsét nyomata után rajzoltatott.

[2]) XVII. és XVIII. századbeli több pecsét nyomat szerint és után. A rák czélzásképen a Rákóczy névre utal.

[3]) Lásd Wagner Tab. geneal. tab. XLVIII. Tán e kötet végén a család egy terjedelmesebb, teljesebb családfa lesz közölhető a családról.

Rákóczy János
1630. körül
(Géczy Zsuzsa)

Éva
(Podmaniczky
András)

János

Gabor — László

János (Gabor fia)

János — Mihály

Mária 1728. (János leánya)

Mihály fiai:

János
(Ajtich Horváth N.)

Sámuel
Rákóczon
†

Sándor 1786.
barsi és zólyomi
táblabiró
(Vághy Anna)

Ádám
Pesten
ügyvéd
†

László
†

János gyermekei:

Sándor
(1. Szalay Erzse
2. N. N.

Anna
(Plachy
Samuel)

Mária
(Hajtmann N.)

Sándor gyermekei:

1-től Sándor — 2-tól Ferencz

Sándor (1786) fiai:

György
(Rákóczy Klára)

Endre
Pest v. főügyész
† 1842. sept 6.
(1. Viczián Zsuzsi
2. Richter Anna)

1-től Erzse

György gyermekei:

János
Pest v. főjegyző
1861.
(Rutkay Terés)

Aladár — Zoltan

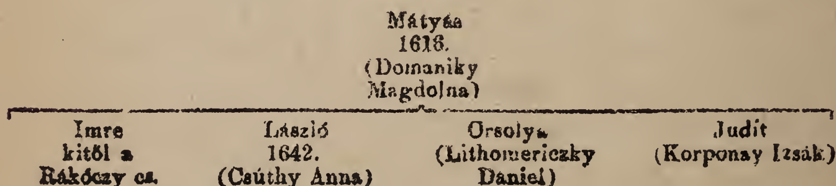
Sándor
lak. Rákoczon
Hont várm.
főszolgabiró
1861.

Karolina
(Spech
János)

Teréz

A most élő ág Mihálytól jő. Ennek fiai közűl egyik János, kinek ága Nógrád megyében él, másik fiának Sándornak Vághy Annától fia Endre Pest megyének volt főügyésze, meghalt 1842. sept. 6-án kora 51. évében, első nejétől maradt leánya Erzsébet; másik fia György, kinek Rákóczy Klárától négy gyermeke maradt, ezek közűl János Pest megyének 1848. előtt is már jegyzője, 1861-ben ismét választott főjegyzője. Testvére Sándor, ki az ősi fészekben Rákóczon lakik, Hont megyének volt 1861-ben főszolgabirája.

E családból volt Mátyás is, kinek ivadéka így áll:

Valószinüleg e táblán álló Imrének fia volt János, kitől az előbbi táblázat jő le.

Imrének testvére László feleségűl birta Köteles Sámuel özvegyét, Csúthy Annát, ki 1642-ben alsó-sipéki zálogos birtok része miatt perelt Bory Judit ellen. [1])

Rákóczy Pál élt 1672-ben, kivel Gyürky Gábor bizonyos szerződésre lépvén, azt az említett évben Gyürky Gáspár vissza vonta. [2]) E Pálnak volt fia Mihály, ki nejével Gyürky Katalinnal együtt 10 tallérral kielégiti Rákóczy Mária követelését. [3]) E Mihálytól származik a Rákóczy család kath. vallású azon ága, melyből a táblán álló Györgynek neje Rákóczy Klára eredett; a család másik ága protest. vallású lévén.

A Nógrád megyei 1684. évi nemesi lajstromban eléfordúl Rákóczy István. Az 1709. évi nemesi összeirásban R. Mátyásnak özvegye mint szegény jelöltetik. Az 1711-ben Ferencz és Sándor azok sorában voltak, kik honn maradtak és a császári hadsereget várták. 1755-ben Nógrádban a kétségtelen nemesek közé írattak: Ferencz, továbbá Antal, István és András.

Ugyan e családból származott, de helyét a táblázaton kimutatni nem tudjuk azon Rákóczy Menyhértnek, kinek nejétől Luka Zsuzsannától leánya Rákóczy Zsuzsanna, előbb Koncz Gábornak utóbb Gonda Mihálynak volt hitvestársa. [4])

Rakolubszky család. (Rakolubi.) Trencsin vármegye adományos régi családa, mely nevét Rakolub vagy Rakalub helységről kapta. 1582-ben élt a családból rakolubi Rakolubszky László, mint a Roson család azon évi adomány levelében olvashatni.

1657-ben Rakolubszky Imre Trencsin vármegye esküdtje volt. A család hajdan Rakolubon kivül birt Drietomán is, jelenleg Trencsin megyében a család nem létez.

Rakolubszky Klára 1711-ben Hodossy Lőrinczné, 1726-ban már Péchy Ádámné volt.

Szintén 1711-ben élt R. István.

Rakonczay család. (Felső-rakonczai.) Hont vármegyei Rakoncza helységről vette nevét, már a XVII. században éléfordúl Rakonczay Bálint, kinek Zelozi birtokába 1517-ben bágyoni Zente Balás beiktattatott.

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Fasc 81. nro 18.
[2]) Ugyan ott Protoc. Q. pag. 300.
[3]) Ugyan ott fasc. 135. nro. 24.
[4]) Tán e kötet végén e családról teljesebb tábla lesz közölhető.

1583-ban Rakonczay Mihály f.-rakonczai birtokát Voxith Horváth Jánosnak elzálogositja.

1605. mart. 27-én R. János végrendeletet tesz.

1622. april. 6-án Bory Judit a Rakonczay Mihálytól zálogban birt birtokrészeket Rakonczay Jánosnak visszaadja.

1633. novemberben emlittetik Rakonczay Franko vagy is Ferencz.

1637. sept. 21. Rakonczay Gergely rakonczai birtokait Palásthytól kiváltván, egy jobbágyát felmenti.

1649. febr. 11-én Rakonczay Gergely feleségének, ki pogány kezekbe került, kiváltására f.-rakonczai birtokát előbb Lestárnak, utóbb Sindler Györgynek elzálogitja.

1652. jun. 30-án élt R. János.

1661. april. 2-án Rakonczay István, testvére József özvegyét meginteti, hogy özvegyi jogon birt birtokaiból neki élelmezést adjon.

1672. jan. 22-én R. Istvánhoz levelet írt Gyürky Gábor. [1])

1751-ben Rakonczay András fia Sámuelnek, a ki fia volt Rakonczay Mátyásnak, — 1751. april. 5-én Zólyom vármegyétől nyert nemesi bizonyítványát Nógrád megyében azon évi sept. 15. kihirdetteté. [2])

Rakosburg család. Rakosburg István III. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét; utódai valószinűleg kihaltak. Az eredeti armalis Arad megye levéltárába került.

Rákosy család. Zala vármegye nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Rákosi család. Erdélyben e néven többféle előnevű családot találunk; mindnyája — úgy látszik — székely eredetű. Előnév nélkül olvassuk azon Rákosi Mihályt, ki székely nemes volt és 1655-ben Kolosvárott megégettetett. [3])

A n.-aranyosi Rákosiakból Károly 1840. körül Alsó-Fejér vármegye szolgabirája volt.

Az illyefalvi Rákosi családból Ferencz Illyefalván 1837-ben városi tanácsos, György ugyan az 1843-ban, József ugyan az 1848-ban, Mózses dulló 1843-ban.

---

[1]) Okirat szerint.

[2]) Protocol. C. Neográd anni 1755.

[3]) Kállay szerint Székely nemz. 278. Kazy libro VII.

Azon Rákosi, ki külföldön tanult és 1657-ben Kolosvárott az unitariusok főiskolájában tanár volt, előnevét Aranyos-Rákosról írta. [1])

Belső-Szolnok megyében jelenleg birtokos Rákosi Ferencz özvegye Galambos Jusztina.

Rakoviczky család. Közülök György 1628. és 1649. is kamarai tanácsos, ez utóbbi évben a 74. törv. czikk szerint az adó beszedési számadások alól fölmentetik. Neve iratott „Rachoviczky"-nak is. [2])

Rakovszky család. (Nagy-rákói és Kelemenifalvi és nagyselmeczi.) Turócz vármegyei eredetű igen régi törzsökös nemes család, elszármazva az ősi fészekből több, nevezetesen Liptó, Zólyom, Árva, Hont, Szatmár, Heves, Nógrád, stb. megyékbe is. Eredete a XIII. század elejéig terjed fel. Első ismert gyökeik Márton udvari káplány és testvére László, kik a sajói szerencsétlen ütközet után a király, IV. Béla kiséretében voltak. Hűségök jutalmául ezek IV. Béla királytól 1245-ben kapták Turócz vármegyében Rakov vagy Zanasan földjét. [3]) Ezek tulajdonképen a Jeszen családból valók voltak, és nemességöket III. László király már 1204-ben megerősítette. A nevezett Rakov földjét azonban tőlök nem sokára Loránd, Urinnak bátyja (frater) hatalmaskodólag elfoglalván, azt 1283-ban IV. László király nekiek ujra visszaadatta. [4]) Lászlónak fia László 1286-ban azon földnek egy részét eladta Latibor fiának Jakabnak. [5])

1363-ben I. Lajos király Rakói Mátyásnak, Rakói Pál fiának (Rak et Palus filii Mathiae de Rakov) nemességét megerősíté. [6])

1356-ban (Sabbatho prox. ante fest. b. Jacobi ap.) Rakovszky Miklósnak (Nicolai de Rakov) fiai Pál és Demeter magok és testvéreik Jakab, János és Lőrincz neveikben is egy részről, és András, Rakói István fia maga és Pál, valamint István, Miklós

---

[1]) Székely Sándor, Unitár egyház tört. 156. lap.

[2]) Janual novi anni. etc. a Ioanne Ign. Veszteniczy.

[3]) Regestrum de Turócz, Engelnél Monumenta Ungarica p. 84. Bel M. Notit. nova Hung. II. 339. Katona, Hist. critica V. pag. 1075. és a családi levéltár.

[4]) Ugyan ott.

[5]) Családi levéltár, és Regestr. de Tur. pag. 93.

[6]) Családi leveltár és Regestr. de Turocz, u. ott. pag. 93. ez utóbbi szerint Rak és Pál voltak Mátyásnak fiai: „Rak et Pauli filiorum Matthiae" és Bel id. h. 339.

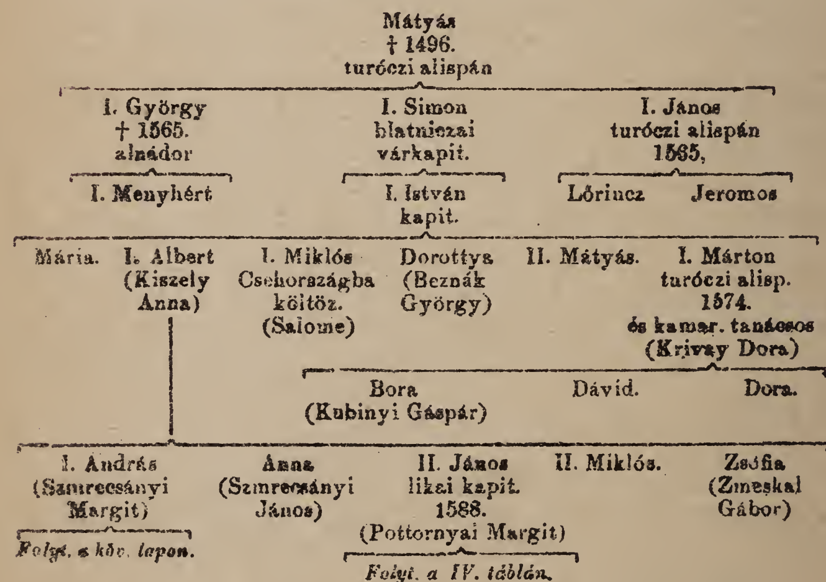
fia nevében is más részről birtokcseréről szerződésöket a sz.-benedeki Convent előtt bevallják. [1])

1399-ben Lőrincz, Rákói Pál fia, Márton, Jakab és György fiai neveikben, Pétert, kis-rakói Pál fiát kis-rakói birtokrésze eladásától eltiltja a turóczi convent előtt, (Feria 3. prox. post festum Epiphan. Dom.) [2])

1414-ben Zsigmond király meghagyja a turóczi conventnek, hogy Jakabot, Rakovszky Lőrincz fiát, a kis-rakói birtok iránt kis-rakói János ellen támasztott pörében idézze meg, és az ügy megvizsgálására Tarnóczy Márk fiát Jánost, nagy-rákói Tamás fiát Istvánt vagy pedig Valentfalvy Lászlót küldje ki. [3])

1410. körül született rákói és kis-jeszeni II. Mátyás, kinek atyja szintén Mátyás volt (Mathiás Matyasovich de Rakov et Kis-Jeszen). Ezen II. Mátyás Turócz megye alispánja volt és állitólag 1496-ban halt meg. Ettől kezdve a család leszármazása ízről ízre lehozható, mint ezt a következő táblázatok mutatják:

I. tábla.

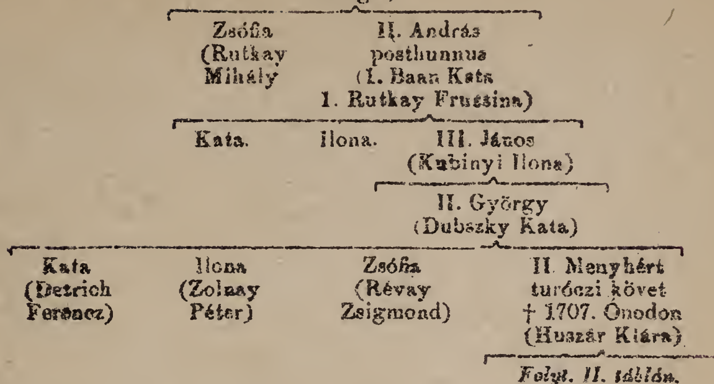

[1]) Családi levéltár, és Regestr. de Turócz p. 93.

[2]) Családi levéltár Rakovszky István közlése szerint.

[3]) Ugyan ott.

I. András, *ki az előbbi lapon.*
(Szmrecsányi
Margit)

II. tábla.

II. Menyhért, *ki az I. táblán.*
turóczi követ
† Ónodnál 1707.
(regóczi Huszár Klára)

Sára (1. Ilovay Pál 1. Akács György) — Imre (Korossy Mária) — Magdolna 1723. (Marsovszky Gábor) — Mihály orszbir. jegyz. (Gosztonyi Klára) — Ignácz. — Miklós (Szögényi Zsuzsa) *Folyt. III. táblán.*

Imre gyermekei: István kapitány (Zombory Ilona) — Antal. † — Gábor. †

István gyermekei: Mária. — János kapit. (Tarko Anna) — József. — Teréz. — István órnagy — Antal — András.

Mihály fia: Gáspár (1. Beniczky Angelika) 2. Révay Emerika)

Gáspár gyermekei: Farkas (Nagy Kata) — Emerenczia — Lőrincz — Boldizsár † — III. Menyhért (Salczer Apollónia)

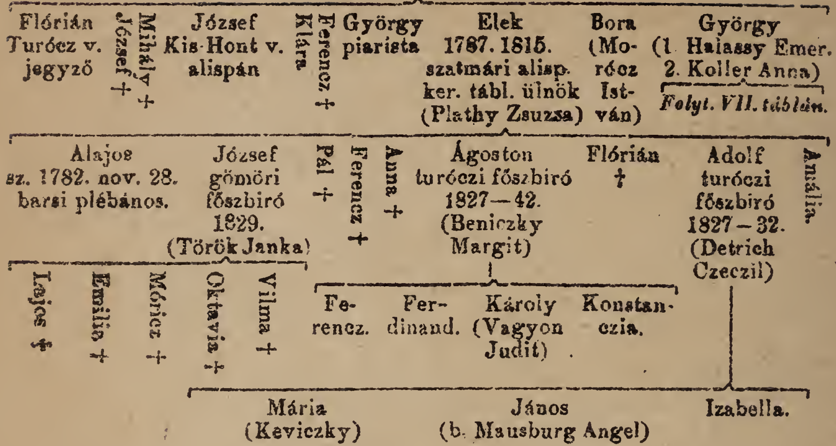
Farkas gyermekei: László † — Ferencz — Kata (Sántha Ágost.) — Karolina (Nemák Imre) 1862. — János zólyomi alispános

Lőrincz leánya: Kata (Farkas)

III. Menyhért gyermekei: Amand. † — Antal lak. Berczel. (N. N.) — Angelika (Paczolay Pál) — Antonia †

Antal gyermekei: Kálmán † 1853. — Valéria (Pogány János) — Oktavia (Schindler Ödön) — Amália (Piry János) — Gejza. — Mária

III. t á b l a.

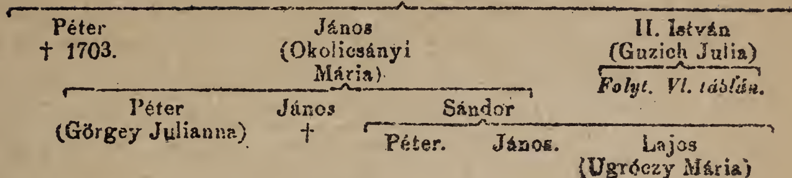

IV. t á b l a.

V. tábla.

IV. János, *ki a IV. táblán.*
(1. Kubínyi Anna
2. Horváth Mladoss. Anna †)

Péter † 1703.
János (Okolicsányi Mária)
- Péter (Görgey Julianna)
- János †
- Sándor
  - Péter.
  - János.
  - Lajos (Ugróczy Mária)

II. István (Guzich Julia)
Folyt. VI. táblán.

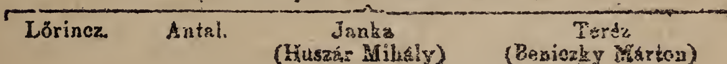
VI. tábla.

II. István, *ki az V. táblán.*
(Guzics Julianna)

- János (Okolicsányi Julia)
  - III. István liptói alispán 1770.
    - Antal. †
    - Tamás zólyomi főadószedő 1829.
      - Albert (Huszágh N.)
        - István
    - Elek alezredes (Plessen Bora)
      - Móricz
      - Petronella
    - Ferencz Pest v. jegyző (Tarkó N.)
      - József †
      - Ferencz (Majthényi Magdolna)
        - Magdolna.
  - Elek zólyomi alispán 1775.
  - Tamás †
  - V. István tartom biztos 1815.
  - János (Radovics Anna)
    - Antal liptói főszbiró 1827—29.
- Miklós (Görgey Mária)
  - IV. István (Okolicsányi Rozalia)
    - VI. István † 1832. jan. 20. kir. táb. ülnök (Gaszner Seraphin)
      - VII. István lak. Lonthón (Majthényi Ilona)
        - VIII. István
  - Miklós †

VII. tábla.

György, *ki a III. táblán.*
(1. Halassy Emer. 2. Koller Anna)

Lőrincz. Antal. Janka (Huszár Mihály) Teréz (Beniczky Márton)

A táblázat élén álló II. Mátyásnak három fia maradt: I. György Simon és János, ki fiaiban Lőrincz és Jeromosban kihalt.

I. György a XV. században a család legnevezetesebb embere volt. A „de Rakó“ előnév mellett a kis-jeszeni nevet is használta. 1541-ben Turócz vármegye alispánja volt, 1542-ben Révai Ferencz alnádor mellett itélő mester lett, 1543-ban követ a királyhoz a beszterczei törvényczikkek megerősitése végett. 1552-ben Izabellához Kassára, sőt tán a lengyel királyhoz is követségben járt, valamint 1555-ben I. Ferdinand király által nevezetes ügyben küldetett lengyelországba Izabella udvarába. [1]) 1558-ban már beszterczei kapitány, alnádor és kir. udvarnok volt. [2]) Mint Turócz megyének egyik fő-családbeli embere, Révay Ferenczczel a főispánnal együtt családi czimerét Turócz megye hivatalos pecsétéül kezdé használni. [3]) 1563-ban I. Ferdinand királytól családja nemességének és régi törzsökös származásának megerősitését nyerte egy új czímerbővitő nemes levélben, melyben többi közt ez mondatik: „ex fide digna enim nonnullorum fidelium nostrorum relatione compertum habemus vos ex antiqua et de patria optime merita famimilia originem, stemmaque ducere.“ [4]) A következő 1564. évben ismét kiküldetésben járt Bornemisza János püspökkel és Alaghy Jánossal Balassa Menyhért elleni vádak vizsgálatára, midőn Munkácshoz közel Kászon faluban munkás életének a halál véget vetett. György mint latin költő is jeleskedett. [5]) Csak egy fia maradt Menyhért, de ebben ága kihalt.

---

[1]) L. Budai Fer. Polgári hist. lexicon III. 147—149.

[2]) Családi levéltár, és Lehoczky Stemmat. II. 334.

[3]) Bel M. Notitia nova II. 314. Turócz megye e családi czímerekkel sokáig nem élt, ismét visszatérvén a régi szokás szerint a főtisztviselők pecsétéihez. De 1639-ben ismét elfogadá azokat; 1715-ben pedig az ónodi szomorú esemény után törvény czikk juttatá a Rakovszky czímert Turócz megye czímerébe.

[4]) Családi levéltár.

[5]) Horányi Memoria Hungar. III. ki Lehoczky II. 333.

Simon blatniczai várkapitány volt. Ennek fia I. István, királyi kapitány. Ennek hat gyermeke maradt: 1. Mária, 2. I. Albert, kiről alább, 3. Miklós, ki Salome nevű nőt vévén feleségül, Csehországba telepedett, 4. Dorottya Beznák Jánosné, 5. III. Mátyás, és végre 6. I. Márton.

I. Márton 1579-ben és 1592—1595-ben Turócz vármegye alispánja volt, utóbb kir. kamarai tanácsos. Szintén versköltő mint nagybátyja, [1]) irt egy könyvet „*De partibus Republicae et causis mutationum, Regnorum, imperiorumque*" etc. mely Miksa királynak ajánlva Bécsben 1590-ben nyomatott. [2]) Nejétől Krivay Dorottyától született gyermekei kihaltak.

I. Albertnak nejétől benedekfalvi Kiszely Péter leányától Kiszely Annától öt gyermeke maradt, ugymint: 1. Anna Szmrecsányi János neje, 2. I. András, kiről alább, 3. II. János kinek ágát a IV. táblán láthatjuk; 4. Miklós, a ki kihalt, és 5. Zsófia Zmeskal Gáborné.

I. András feleségül vette Szmrecsányi Margitot, ettől születtek: Zsófia Rutkay Mihályné és II. András atyja halála után, ennek két neje volt, az első Báan Kata, a második Rutkay Fruzsina. Ezektől három gyermeke maradt: Kata, Ilona és III. János.

III. János hitves társától Kubínyi Ilonától nemzé II. Györgyöt, a ki nejétől Dubszky Katától született három leánynak és egy fiúnak II. Menyhértnek lett atyjává.

II. Menyhért Turócz vármegyének jegyzője, és Árva megyének alispánja volt; 1707-ben az előbbinek országgyülési követe a szövetséges rendek ónodi gyülésére, hol társával Okolicsányi Kristóffal a béke mellett szónokolván, a fellobbant kedélyek áldozatai lőnek, Turócz megye pedig, zászlói és pecsétje összetöretvén, a megyék sorából kitöröltetve, megsemmisítetett. A forradalom után a megye visszaállítatott és örökemlékül mind a két követnek, a főispán Révay családéval együtt családi czímere a vármegye pecsétczímerébe helyeztetett. [3]) II. Menyhértnek felesége regőczi Huszár Klára volt. Ettől hat gyermeket hagyott maga után, mint következnek: 1. Sára Illovay Pálné,

---

[1]) Horányi Memoria Hungar. III. 138. Bel id. h. 312. a jegyzetben.

[2]) Ebben magát néhol Rakóczynak, másutt rákói Rakovszkynak írja; és ez időben állandósult meg a család Rakovszky neve Rákó ősi birtok helyről származtatva.

[3]) 1715. évi 46. törv. cz.

utóbb Akács Györgyné, 2. Imre, kiről alább, 3. Magdolna Marsovszky Gáborné, 4. Mihály, országbirói hivatal jegyzője, kiről alább, 5. Ignácz, kihalt, és 6. Miklós, kiről és gyermekeiről alább leszen szó.

Emlitett Imre Korossy Máriát vette nőül, ettől fiai maradtak: Gábor, Antal és István; ez utóbbi a Nádasdy ezredben kapitány volt. Felesége Zombory Ilonától a táblán látható hét gyermeke közűl kettő a katonai pályának szentelte életét: János kapitány volt, nejétől Tarkó Annától gyermeke nem maradt, a másik István őrnagyságig vitte, de testvéreivel együtt szintén magnélkül halt meg.

Emlitett Mihály, ki az országbirói hivatal jegyzője volt, Gosztonyi Klárát tartotta nőül, ettől fia Gáspár — úgy látszik — Zólyom megyébe szakadt, első hitvestársa Beniczky Angelika volt. Gyermekei Farkas, Menyhért, Emerentia, Lőrincz és Boldizsár. Ezek közűl

Farkas 1827—29. körül Zólyom vármegyének főszolgabirája, neje Nógrád megyéből P.-Szántóról Nagy Katalin volt. Ettől gyermekei: László, kihalt; Katalin Sánta Ágostonné Deménden, János a beszterczei megyében pappá lévén, zólyomi plébános lett, Ferencz, Karolina Nemák Imréhez ment férjhez.

III. Menyhért szintén Nógrád megyéből házasodott, feleségül vévén Balczer Apollóniát, kivel Berczelen s egyéb helyütt Nógrád megyében birtokot kapott; ennélfogva ága Nógrád megyébe származott át. Gyermekei közűl él Antal, volt táblabiró Berczelen, kinek a táblán látható gyermekei közűl egyetlen fia Gejza él.

Miklós (II. Menyhért fiának) hitves társa Szögényi Zsuzsanna volt, ettől a táblázaton látható tíz gyermeke született. Ezek közűl két György volt, az egyik kegyes iskola rendi szerzetes, a másik házasságban élt előbb Halasssy Emerentiával, utóbb Koller Annával, ezektől gyermekei: Lőrincz, Antal, Janka Huszár Mihályné, Teréz Beniczky Mártonné.

Miklósnak gyermekei közűl Flórián Turócz megyei jegyző, József a mult században Kis-Hont megye alispánja volt.

Elek 1787-ben a József császári rendszer alatt Szatmár vármegye alispánja; majd kir. tanácsos és már 1810—1815-ben a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke. Birt Pettenfalván. Feleségétől Plathy Zsuzsannától kilencz gyermeke maradt; ezek közűl

[1]) 1787. évi Országos Schematismus.

Alajos barsi plebános, szül. N-Rákón 1782. nov. 28-án.

József Baktiban lakott s Gömör s Kis-Hont megyének 1827. 1828-ban al, 1829-ben főszolgabirája volt 1835-ig. Nejétől Török Johannától hat gyermeke született, de mind magtalanúl elhalt.

Ágoston Turócz megyének 1827—1842. években főszolgabirója volt. Feleségétől Beniczky Margittól a táblán látható gyermekei közűl Károly 1845—47-ben Turócz vármegye alszolgabirája volt.

Adolf Turócz megyének 1827—1832-ben főszolgabirája 1833—1849. főjegyzője, egyszersmind 1843—44-ben országgyülési követe volt. A forradalom után a beszterczei cs. kir. törvényszék elnöke. Nejétől Detrich Czecziliától gyermekei közűl János (Iván) 1861-ben Turócz vármegye helyettes alispánja volt. Neje báró Mausburg Angelika.

A IV. tábla élén álló II. János 1565-ben Turócz vármegye alispánja, [1] 1588-ban Lika vára kapitánya volt. [2] Feleségétől Pottornyay Margittól fia Ferencz Tholt Borbálát vette nőül, ettől nemzé IV. Jánost és Pétert. Amannak ága az V. táblán látható.

Péternek hitvesétől Kubinyi Katalintól három fia maradt, úgymint János, ki leányában Zsuzsannában báró Szobeknében kihalt; László és Imre.

Lászlónak gyermekei közűl Sámuel kapitány volt, másik fia Péter nemzé Eleket, ez pedig Detrich Jankától Istvánt 1790—92-ben Liptó vármegye alispánját és követjét, és Mártont, ki a katonai pályára lépvén, altábornagyságig emelkedett, és érdemeiért M. Terézia rendjét nyervén, 1812-ben czímerbővitéssel báróságra emeltetett; de ága kihalt.

Imrének nejétől Rajcsányi Annától négy gyermeke maradt, ezek közűl fiai Sándor és Elek. Amaz Albert fia által nagy atyja volt Pálnak és Imrének, két jeles katonának, Imre, az ifjabb, Sziléziában az Oberschordelidorfi csatában 1779. octob. 18-án ágyú golyó által lábát veszítvén, harmadnapra meghalt; bátyja Pál huszár kapitány szintén ott esett el, egy lövés és tizenegy szúrás következtében, miután a 24 éves korú hős szétveré a porosz négyszöget. Sírkövén, melyet az ottani templomban gróf Merci állíttatott, e fölírás van:

„Hic Requiescit heros Paulus Rakovszky, qui perruptis cuneis inimicis sibi necis, nostris, suisque victoriae causa fuit; dum

[1] Bel, Notitia nova II. 214.

[2] Családi levéltár. E Likava vári kapitány — úgy látszik — egy személy a Rákóczy családnál emlitett Jánossal.

enim cuneum struere, nostrosque ab aditu montis arcere conaretur, soluto agmine, sibi ad mortem, Caesari ad victoriam additum aperuit, jacet undecim vulneribus confossus et totidem viis ad trimphum gloriosus, dum per hunc solum plena victoria stetit."

Eleknek [1]) fia Gábor, ennek egyik fia Lajos kapitány volt, magnélkül halt meg, másik fia Pál, ki Antal név alatt szerzetes volt.

Az V. tábla élén áll IV. János, ennek fiai közűl Péter, 1703-ban, János pedig unokáiban halt meg. II. István azonban egy máig leszármazó ágnak terjesztője lett.

II. István (VI. táblán) Guzics Ilonától nemzett két fia János és Miklós által két ágra terjeszté családját.

János gyermekei közűl III. István Liptó vármegyének alispánja és kir. tanácsos volt. Meghalt magtalanúl. Elek Zólyom vármegyének alispánja és 1790-ben országgyülési követe volt. Nejétől Langer Katalintól született gyermekeiről alább.

János fiának iratik egy más István is, ki 1810—1815-ben a beszterczei kerület tartomány biztosa, továbbá János, ki Radovics Annától nemzé ifjabb Antalt, 1825—1829-ben Liptó vármegye főszolgabiráját.

Eleknek a zólyomi alispánnak következő négy fia maradt:

1. Antal, tán az, ki Abauj megyében Györkében lakott és 1827—1833-ban azon megye főszolgabirája volt.

2. Tamás 1829—1833-ban Zólyom vármegyének főadószedője volt. Ennek fia Albert Zólyom megyében 1834—37-ben esküdt, 1838-ban al-, 1841-ben főszolgabiró, 1849-ben alispán. Fia ifjabb István.

3. Elek alezredes, nejétől Plessen Borbálától fia Móricz 1839—40-ben Liptó várm. aljegyzője, 1845—47-ben úti főigazgatója, 1849-ben alispánja.

4. Ferencz Pest vármegyének volt jegyzője, ennek gyermekei közűl Ferencz Zólyom megyében 1831-ben esküdt, 1832—33-ban al-, 1834—37-ben főadószedő.

II. Istvánnak másik fia Miklós Görgey Máriától egyik fia IV. István, ki Okoliosányi Rozától nemzé VI. Istvánt, ki a kir. tábla ülnöke és kir. tanacsos volt. Meghalt 1832-ben januar 20-án.

---

[1]) Ki tán azon Elek, a ki Lehoczky szerint (I. 214.) 1790-ben Turócz megyei első alispán és követ volt.

Nejétől Gaszner Szerafintól egyetlen fia VII. István, lakik Hont megyei birtokán Lonthón, többi közt idejét történelmi tanulmányokra szentelve, és e szakban több becses dolgozatot is közlött folyóiratokban.

Nem találjuk a táblázaton a következőket: Kálmánt, ki 1849-ben Zólyom megyének tiszteletbeli aljegyzője, és Istvánt, ki ugyan ott 1861-ben rendszerinti esküdt volt. Ezek valószinüleg a zólyomi ágon Farkas, Tamás, vagy Albertnak gyermekei?

A család legrégibb idők óta csak a „nagy-rákói" előnevet viselte, azonban a XVI. században János megszerezvén a család liptói ágától a Liptó megyei jószágokat és ezek közt a „nagy-selmeczi-t is, innen előnevét „de Nagy-Selmecz" írta. Utóbb, a XVIII. század elején felosztván a család maga között Turócz, Liptó és Zólyom megyei birtokait, a turóczi-ág (mely a II. táblán áll) „de Nagy-Rakó és Kelemenfalva;" — a liptói ág pedig (III. — VI. táblán) „de Nagy-Rakó és Nagy-Selmecz" előnevet viseli királyi beleegyezés (consensus regius) folytán.

Megjegyzendő, hogy a Féja család, mely előnevét szintén a Turócz megyei N.-Rákóról irja, egy ágon magát „Rakovszky"-nak kezdé neveztetni, azonban e családnév őt nem illetvén, miután a Rakovszky családdal sem gyök-származási sem osztályi semmi öszszeköttetésben nem áll, annál fogva a Rakovszky család azon név használata miatt a Féja család ellen a m. kir. udv. kanczellária előtt annak idejében tiltakozott is.

A család czímere, — mint följebb ábrázolva is van, — a szélent osztott paizs felső vörös udvarában egy, térdig kiemelkedő magyar vitéz, jobb kezével ölébe szoritott kivont pallóst, a balkezében zöld pálmaágat tartva; fölötte, jobbról félhold, balról arany csillag ragyog; alatta a fehér udvarban kiterjesztett rák látható, (a család ősi Rákó birtoknevére czélozó) A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz mindenben hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Raksányi család. (Raksai.) Turócz vármegye egyik legrégiebb gyökös családa. Első tudható gyökere Rekse, ki hagyományilag Raksa nevű helység első telepitője volt. Ennek fia Mikse, rokonaival Drahen, Miklós, Herch, Ruthen és Urban nevezetűekkel együtt a turóczi vár jobbágyság alól felmentetvén, nemességre emeltettek Raksa nevű földjökkel egyetemben IV. László ki-

rály által 1280-ban. [1]) Utóbb a békétlen időkben Raksa-föld emlitett birtokosai birtokjokban háborgattatván, 1340-ben Károly király azt Drahen fiának Micknek (Mihály) és Gál fiának Damiánnak és a többi benn irott atyafiaknak ujolag átadja és megerősiti. [2]) 1388-ban pedig Zsigmond királytól a család Raksa földről osztályos ítéletlevelet nyert. E három rendbeli levelet Raksai Istvánnak fia Gergely és Jánosnak fia István 1391-ben a Bebek országbiró által véghez vitt Turócz megyei birtokjog vizsgálatkor felmutatta. [3])

A fentebb nevezettek közűl Ruthennak sarjadéka családi származási tábla szerint [4]) következő:

Ruthen
1280.

Buden

Endre

Barnabás

Pál

Miklós	Antal	Lukács	János	Margit 1436.
1436.	1436.	1436.	1436.	(Lipóczi Péter)

Margit gyermekei:

András	Pál
1436.	1436.

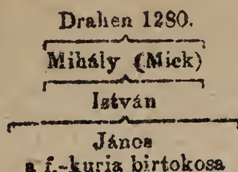
Az e származási táblán álló Miklós, és testvérei Antal, Lukács, János és Margit, ki Lipóczi Péterhez L. András fiához ment férjhez, Albert királytól Turócz megyei Lipócz helységre adományt kapott. Nevezett Margitnak gyermekei Lipóczi András és Pál voltak, kik nevezett Miklós ivadékával (mely Mitnik név alatt is ösmeretes) együtt a raksai birtokot Drachen és Mikse oldalas vérségének átengedték, magok pedig a lipóczi kurián véglegesen megtelepedtek, és utódaikban ott helyben Lipovszky név alatt lettek ismeretesekké.

Eképen történt, hogy Drahen és Mikse utódai maradván a raksai birtokban, és pedig Drahen utódai a raksai felső-kuria urai lettek, míg ellenben Mikse utódai a raksai alsó-kuria birtokában maradtak.

---

[1]) Regestrum de Turócz, Engelnél Monumenta Ungr. 98.
[2]) Regestrum de Turócz, Engelnél Monumenta Ungr. 98.
[3]) Ugyan ott, és Bel. M. Notitia n. Hung. II. 345.
[4]) Mert e leszármazás igazolására okiratok nincsenek.

Drahennak családi nemzékrend szerint ivadékát e táblázat mutatja.

A Drahen és Miksa oldalrokonai voltak azon emlitett Gergely és István is, kik 1391-ben Bebek országbiró előtt produkáltak.

A családnak kezénél lévő okiratok alapján a hajdan Raksay, utóbb Raksánszky majd Lipovszky, utóbb s jelenleg pedig többnyire Raksányi névvel élő nemzetség további történeteinek némi adatait a következők állitják elénkbe:

1473-ban Lipovszky Borbálának Trnovi Mihály hitvesének, mint Lipovszky Margit és Péter leányának a nász és jegy ajándékot kifizetik Raksai Benedek és János, egyszersmind ez alkalommal Miklósnak (Mitník) fia István is az őt illető $1/3$ rész fekvő birtokból kielégíttetett Sőt ez alkalommal Raksai Simonnak fia Benedek, és Lászlónak fia János a Lipóvszky Miklós féle $1/3$ rész zálogbirtokból is részét kikapta.

1479-ben Hedvig, raksai Budusz István Tamás fiának özvegye Peck Pál Turócz megyei alispán előtt bevallja, hogy neki Jakab, András, és Péter raksai Remeticz Benedeknek fiai őt a hitbér és nász-ajandok fejében 8 arany forinttal kifizették, oly feltétel mellett, hogy Budusz János, mint a feljebb emlitett Istvánnak testvére az így átengedett birtokot, ha kivántatnék, vissza bocsássa.

1480-ban Raksai Remeticz Benedeknek fiai Jakab, András, és Péter, nem különben János, Szaniszló és Lőrincz Lásznak fiai, a reájok esett hitbér és nászajándok illetéket Borbálának Trnov Péter nejének, Katának Kosztolány Mihály hitvesének és Erzsébetnek Lukov Márton feleségének, mindnyájának mint Lipovszky Miklós leányainak kifizették.

1503-ban Raksai Jánosnak fiai György és Balás és ez

utóbbinak fia Márton minden birtokaikat László fiának Jánosnak és ez utóbbi fiainak Gáspárnak, Györgynek és Menyhértnek örökösen bevallották.

1523-ban Raksai Ádám Turócz megyének jegyzője Szelepcsényi N. alispánnal egyességet eszközlött csepcsányi Batisz János és szabad kir. Körmöcz város közt fenforgott határ villongási kérdésben

1531-ben Raksányi György, Mátyásnak fia raksai birtokrészét Raksányi András szentandrási plébánosra átruházza örök bevallás mellett.

1560-ban Tomka János meginteti Raksánszky Felixet, hogy az általa birt „reszetarovszka" nevű raksaiféle negyedet adja vissza; miután Felix csak fogadott fiú a raksai birtokban. Állitólag e Felix (Bódog) nevét is onnan vette, mivel csupán ezen negyed által boldogúlt.

1560-ban Raksánszky Felixnek fiai u. m. János és Menyhért ellen Zorkovszky Gergely és Dániel a Raksai és zorkóczi határhalmok és vonalok megszegése miatt versengenek, és ez iránt 1590-ben osztályigazitási per kezdettetvén, az csak 1673-ban végeztetett be, a melyből a családvonalok különbsége és a vérségek egymássali összeköttetése is kivehető.

1624-ben Raksányi Miklós „Stefanovje" nevű raksai birtokát Raksányi Andrásnak akkori blatniczai evang. lelkésznek 280 ftban elzálogitá, mely zálogitás 1628-ban megerősítetett.

1657-ben Raksányi Andrásnak fia Mátyás tanulmányait 1641-ben Königsbergben bevégezvén, midőn haza jött, Körmöczön tanárrá választatott, és ott mintegy 20 év folytán nagy ügyességgel működött. 1657-ben adta ki „De propagatione animae humanae" czimű értekezését.[1]) Tanítványai holta után is kegyelettel emlékeztek róla.

1666. sept. 11-én gr. Wesselényi Ferencz nádor osztoztató parancsa folytán Raksányi András és Kvetoni Zsuzsa mint Raksányi Sámuel és Dániel anyja és gyámja között a Raksán fekvő matusovszkaféle rész felosztatott.

1687. Raksányi János a Dessewffy ezredben kapitány s az evang. egyház buzgó tagja, Caraffa tábornok által elfogatván, az eperjesi börtönben kinoztatott.

---

[1]) M. Tudományos Értekező 1862. I. köt. 361. lap.

Raksányi János Nógrád megyébe költözvén, 1731-ben Turócz vármegyétől nemességéről bizonyitványt vett ki és azt Nógrádban kikirdetteté.

1750-ben Bakabányán lakott Raksányiak kaptak Turócz vármegyétől nemesi bizonyitványt.

1750-ben Hont megyében Bakabányán székelő Raksányiak vettek ki Turócz megyétől nemesi bizonyitványt.

1770-ben Raksányi András, Sámuel, és Lajos mint Erdélyben lakozók vettek ki Turócz megyétől nemesi bizonyitványt.

1777-ben Abauj megyében lakó Raksányi Péter kapott Turócz megyétől nemességéről szóló bizonyitványt, mely szerint atyja Gábor, nagy atyja idősb Gábor, ős atyja pedig Tamás volt.

A család egyik ága Beszterczebányán székelt, valószinűleg ezen ágból származott Mária,, Spielenbergné, ki 1837-ben a szepességen a hanusóczi birtokosok közé tartozott. Ugyan csak a Zólyom megyei ágból Pál Beszterczе város birája volt; fia Mihály Turócz megyei esküdt.

Veszprém városában lakott Raksányi Ács György 1772. év körül, ki Turócz megye előtt nemessége igazolását megkezdvén, nemesi bizonyságot is nyert, azonban 1788-ban bővebb próbákra lett útasítva, s végre I. Ferencz király által nemességében ujból megerősitését kellett megkapni. Veszprém megyében, nevezetesen Csernyén a Raksányi Jakab utódaiból is laktak, úgymint idősb Mátyás, ennek fia szintén Mátyás, és unokája szintén Mátyás.

Ugocsa megyében e század elején birtokosnak iratik a család Mátyásfalván. [1])

A családnak származási táblázatai, a mennyire összeállíthatók voltak, következők. [2])

---

[1]) Szirmay, C. Ugocsa p. 75.

[2]) Szontagh Dán. közl.

I. t á b l a.

A Felicis nevű vonal.

Rekse
Mikse 1280.
Gál
Damián 1340.

István — János

István: Gergely

János: Miklós (Lipsik Margit)

Miklós: Borbála (Trnov Péter) — István — Kata (Kosztolin Mihály) — Erzsi (Lakov Márton)

István: László

László: János — Szaniszló. — Lőrincz 1480.

János: Gáspár 1538. — Menyhért — György 1536.

Gáspár: Benedek

Menyhért: I. Félix fogadott fiú

I. Félix: János 1590 — Menyhért 1602.

János: György — János

Menyhért: II. Felix — János 1615. turóczi jegyző

II. Felix: I. Ferencz

I. Ferencz: Gábor — II. Ferencz — Ádám

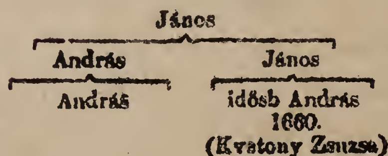
Gábor: Gábor

II. Ferencz: János

János: III. Ferencz †

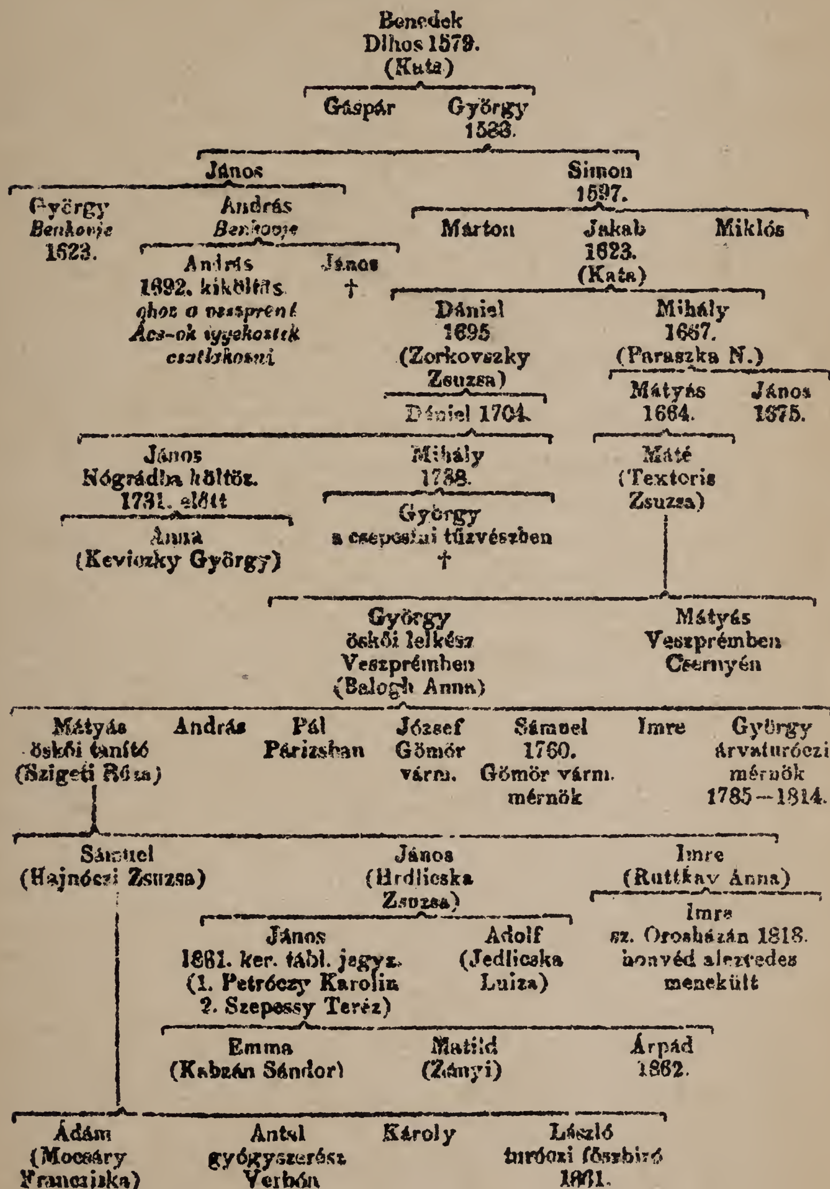
II. t á b l a.

Istoda vonalából töredék.

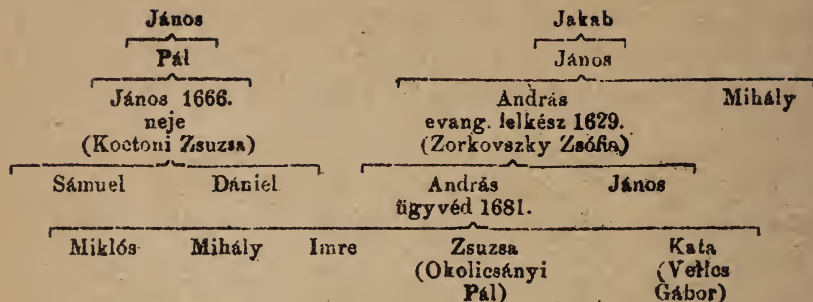
III. tábla.

Benjámin és Jakab omala.

IV. tábla.

Knasejeféle vonal.

A családból többen viseltek megyei hivatalt, főleg Turócz vármegyében, így:

Ádám 1523-ban Turócz megye jegyzője,

György 1555-ben azon megye alispánja,

János 1615-ben ugyan ott szolgabiró volt.

Sámuel Turócz megyei táblabíró 1735. táján, ugyan akkor testvére János Nógrádban.

Id. György és Sándor a mult században ugyan azon megyében pénztárnokok.

József Turóczban szolgabiró, István hasonnevű fiával együtt esküdtek voltak.

Az újabb időkben pedig Turócz megyében a következők szolgáltak:

László 1829—36-ban tiszt. alügyész, sőt az 1827—1849-ben is. Tán másik

László az, ki 1843—49-ben esküdt, 1854-ben cs. kir. törvényszéki ülnök, 1861-ben Turócz megye főszolgabirája volt.

István 1829—1833-ban esküdt, 1834—1842-ben úti-igazgató volt.

Ferencz 1829—33. alügyész, 1834—1842-ben főszolgabiró, 1843—44-ben pörtári elnök, 1853-ban cs. kir. törvényszéki ülnök, végre 1854-en áttéve Nógrád megyébe cs. kir. járásbiróvá, hol P.-Szántón meghalt 1854. táján

Antal 1840—42-ben Turócz megyei esküdt.

Bertalan ugyan ott esküdt 1861-ben.

Ferdinand ügyvéd 1862-ben, Bernát irnok 1854-ben.

Jónásnak fia János Hont megyében viselt megyei hivatalt, 1845-től 1849-ig főügyész volt, azután ugyan ott cs. kir. számvevő 1852-ig, ezután ugyan ott cs. kir. törv. ülnök, 1854. sept. 24-től a Pozsony megyei országos törvényszék titoknoka s államügyészi helyettes, 1856. (jan. 25-től) a pozsonyi cs. kir. urbéri törvényszék titkára, 1861. (maj. 1.) a Dunán inneni kerületi itélő-tábla helyettes jegyzője s iktatója.

Zsigmond 1790-ben a nagyszombati ker. táblánál ügyvéd.

Az evang. lelkészi pályán is több tagja működött, így András Blatniczán volt 1624-ben lelkész, ennek fia András ügyvéd 1666-ban.

György Öskőn Veszprém megyében volt ev. lelkész 1722-ben.

Többen a mérnöki pályán álltak: így Imre 1766-tól Gömör megye mérnöke mintegy 30 éven át.

György 1785-ben Árva- 1790-től 1814-ig pedig Turócz megye mérnöke volt.

Sámuel 1742-ben Pozsonyban gyógyszerész.

A katonai pályáról ismeretesek István 1550 táján Léva várában lovas seregbeli százados. [1])

János, 1687-ben a Dessewffy ezredben kapitány.

Imre és Zsigmond, a Nagy-Szombatban volt Zsigmond ügyvéd fiai, és pedig az előbbi a Wurmser huszároknál, a másik pedig a Ferdinand főherczeg ezredben alezredes 1806-ig.

Imre, ki a III. táblán áll, honvéd alezredes, 1849-ben menekült. Családja Békés megyében 1827-ben hirdettété ki nemességét.

Végre megemlitendő Raksányi Antal, kinek neje nándori Bene Krisztina volt.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában alul arany korona van, azon magyar mezű kar könyököl, kivont kardot tartva, fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonlo kar könyököl, kivont karddal. A sisakról a paizs két oldalára szokásos foszladék függ le.

Rámer család. Sáros megyei enyiczkei birtokos család, melynek egyik ága Békes megyébe telepedett; névszerint János-

---

[1]) Forgách Comment. 62. hol „Stephanus Rakszánusz"-nak van irva.

nak fia Sándor (szül. Enyiczken 1773-ban) mint asztalos mester Gyula városi lakos lett, hol is Sáros megyétől nyert nemesi bizonyitványát 1809-ben [1] birdettetéki, fia József pedig pesti lakos, Békés megyétől 1839. évben vett ki személyére nemesi bizonyitványt [2]

Ez ág nemzékrende következő:

János
Sáros v. tbiró
Enyiczken

József Enyiczken lak. megyei esküdt	Sándor Gyulán lak. (Oppenhauser Apollonia)

József Pesten	Bora (Varga Bénjámin)	Terez (Mogyoróssy János)

Ramocsaházy család. (Ramocsaházi) Szabolcs vármegyei régi nemes család, mely nevét azon megyei Ramocsaháza helységtől vette; a helység pedig nevét tán azon Zeretvai Ramocsától kapta, kinek fia Péter egyik társa volt 1379-ben a Palóczy-aknak a leleszi convent fölverésében és földulásában. [3] Nevök is előbb Ramocsay volt s utóbb lett Ramocsaházy.

Lehoczky szerint [4] zerotvai Ramocsai Jakabnak fia volt János.

1486-ban élt ramocsaházi Ramocsay Mihály. [5]

A család nagyobb része Szabolcs megyében élt és birtokolt, de egy része Szatmár megyébe is elágazott, hol Ramocsaházy Tamás már 1449-ben többed magával Tynkodon részt nyert kir. adományban. [6]

Ugyan csak Szatmár megyében László 1592-ben, Pál pedig 1629-ben szolgabiró volt; [7]

György 1696-ban részt kapott kir. adományban Szatmár megyei Encsencs helységben. [8]

[1]) Békés megyei jegyzőkönyv 118. sz. a.

[2]) Ugyan ott 613. sz. alatt.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 313.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 334.

[5]) Budai Fer. polg. lex. III.

[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 127.

[7]) Ugyan ott I. 131. 132.

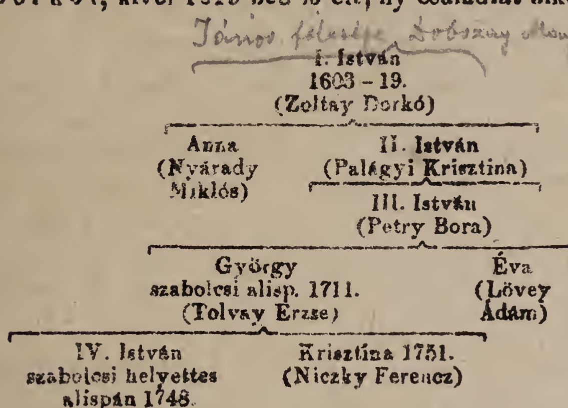
[8]) Ugyan ott II. 64.

Zemplin megyében 1760-ban Alsó és Felső-Bereczki helységben birt a család. [1])

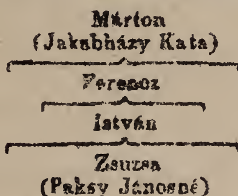
Szabolcs megyében már 1412. eléfordúl Ramocsaházy László, mint odavaló nemes

1492-ben tett végrendeletet orrosi Ramocsai Balás, ki Bereg-szászon házat birt, melyet István fiának, és Agatha és Dorkó leányainak hagyott, és Kovács Péternek [2])

A XVI. század elején élt Ramocsaházy István ki 1603-ban vette feleségül Zoltay Jánosnak Garay Annától született leányát Zoltay Dorkót, kivel 1619-ben is élt, ily családfát alkotott. [3])

Egy, másik ágnak töredékes kimutatása ez:

A család — úgy látszik — az előbbi táblán álló IV. Istvánban, ki 1748-ban helyettesített alispán volt, fogyott el.

Ramucsai család. (Menyői.) Erdély kihalt családai közé soroztatik. [4])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 296.
[2]) Katona, Hist. critica XVII. pag. 528.
[3]) Tömösvárynak Nagy-Körös elleni táblai pere.
[4]) Kővári, Erdély nev. csal. 271.

Rán család, (de Lőwen-Ancker.) Ran de Lőwen-Ancker János-Jakab 1710-ben I. József királytól kapott czímeres nemes levelet. [1]) Eredetére nézve német, s valószinűleg katona volt. Előneve is német szokás szerint csak puszta czím, és mint látszik — czímere tartalmára czéloz, nem pedig birtokról szól.

Czímere következő: a paizs kék udvarában zöld halmon szemközt kettősfarkú arany oroszlán ágaskodik, első lábaival egy, köztök álló ezüst horgonyt tartva; fölöttök három arany csillag ragyog. A paizs tetején két koronás sisak áll, a jobb oldalin két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirthoz hasonló horgony áll, a jobb oldaliból kettősfarkú, koronás oroszlán emelkedik, első jobb lábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Ranach család. (Ranachi.) Ranach Venczel 1790. nov. 15-én nyert czímeres nemes levelet, mely 1807. dec. 14-én Krassó vármegyében kihirdettetett. Jelenleg azon megyében már nem létez. Másképen neve Raunach de Raunacher iratik.

Czímere először szélent osztott paizs, az alsó ezüst udvarban széles folyamon (vagy tengeren) három vitorlájú hajó úszik, fölötte jobbról arany nap és ezüst félhold ragyog, a felső osztály függőleg két udvarra oszlik, a jobb oldali kék udvarban zöld téren magas vártorony, alúl nyitott kapuval, felűl három vörös fedelű tornyocskával látható; a baloldali vörös udvarban kettős farkú koronás oroszlán hátulsó lábain áll, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany pénzt tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [3])

Ránffi család. (Előbb Ranfft) Ranfft Zsigmond nevét Ránffi-ra változtatván, 1790-ben nemességre emeltetett. Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban hármas fehér sziklán ugró helyzetben arany szarvas áll, a 2. és 3. fekete udvarban jobbról balra rézsutosan vonuló folyam hullámzik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete. [4])

Utódai többnyire dicasterialis hivatalt viseltek, igy 1844-ben két József szolgált a m. kir. udvari kanczelláriánál.

---

[1]) Collect. herald. aro 781.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Ugyan ott.

Rangoni család Olasz vér. Ismeretes közülök mint hazánkban főpapi méltóságot viselt férfiú, Gábor, kinek atyja Miklós olasz fő ember volt; Gábor előbb szerzetes, Kapistrán társa, utóbb 1473 ban erdélyi, 1474-ben pedig egri püspök haláláig, noha 1478 óta nagyobbára Rómában lakott, ott halt meg 1486-ban. [1]) Családja vele együtt hazánkból eltünt.

Ránky család. Müller Antal 1830—40. közt Abauj megyei ranki helységben birtokrészre királyi megegyezést nyerve, nevének is „Ránky"-ra változtatását nyerte. 1850. után cs. kir. államügyész Nógrád megyében, 1862-ben Pest megye törvényszéki kinevezett ülnöke.

Rantz család. (Csik-szeredai.) Három székben Csik-Szereda városánál többnyire hívatalt viseltek. Igy Ágoston és József tanácsnokok 1836. körül; Antal ugyan az 1846. körül. Dániel stb.

Rantz család. (Kadicsfalvi) Valószinüleg az előbbinek ágazata. A múlt században élt Gergely, kinek feleségétől kadicsfalvi Török Erzsébettől fia szintén Gergely, ennek Hunyady Erzsébettől fia József, kinek Czikó Zsuzsitól József és András; József királyi aranyváltó Toroczkón, szintén József sóhivatalnok Tordán 1846-ban.

Raphael család. Erdélyi család, örmény eredetű; közülök Sándor 1846—47-ben Erdélyben honfiusitatott, Angliába szakadt.

Rápolthy család. (Rápolthi †) Szatmár vármegye kihalt régi, gyökeres családja; mely hajdan azon megyében fekvő Rápolt helységet birta, és arról vette családi- és előnevét.

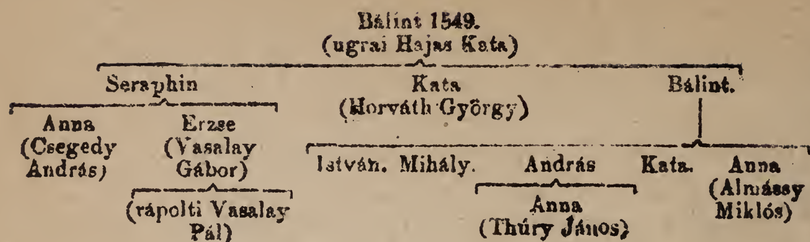
1425-ben éltek Rápolthy András és Gergely, [2]) 1430-ban Lászlónak fia András, ki miután a Domahídy-ak Rápoltot elfoglalták, azt a jelölt 1430. évben Zsigmond királytól nyert új adomány jogán visszakapta. [3])

1549-ben élt Rápolthy Balás és Máté, kinek részökre többekével együtt Sámely helység határjárása tartatott. [4])

Nevezett Balástól eredt a következő [5]) nemzékrend:

---

[1]) Budai Fer. Polg. Lex III. 149—152. Pray, Hierarchia I. 213.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 250.
[3]) Ugyan ott 123.
[4]) Ugyan ott 220.
[5]) Décsey Mikl. közl.

Erdélyben is ösmeretes volt a rápolti Rápolthy család, J á n o s t ott nótáztatta meg 1612-ben Báthori G á b o r, utóbb kegyelmet kapott. 1740-ben Erdélyben Háportonban nősült A n d r á s a Kapronczáy családból, tán ezen András a táblázaton álló Bálintnak fia?

A család — mint látszik — a XVII. században kihalt, de — mint hiszem — egyik ága N a g y nevet vévén fel, r á p o l t h i N a g y néven élt, s él tán mai napig; erről többet olvashatni e munka VIII. kötet 44—45. lapjain.

Rápolti nevű család — most is él Erdélyben, K á r o l y birtokos B.-Szolnok várm. Alsó-Ilosván, Z s i g m o n d F.-Fehérben Peselnek, Szaraz-Patak s több helyben.

Rapon család. Trencsín vármegye 1690. évi nemesi összeírása szerint Veliticzen lakott Rapon nevű család. [1])

Rappach család. Rappach E r n e s z t 1687. évben az országgyülés által honfiusitatott. [2])

Ráskay család. (Ráskai.) Zemplin vármegye ős régi kihalt családa, mely a Guth-Keled nemzetségből eredt a Butkay s több családdal együtt, mint e munka II. kötet 268—268. lapján [3]) olvasható. Első tudható gyöke Ráskai D e m e t e r 1209-ben királynéi főpohárnok Sáros megyében az ujfalusi vámot nyerte adományban. [4]) Tán ennek fia volt azon M i k l ó s 1224-ben bán, kitől az egész vérség leszármazott, mint a következő táblázat mutatja:

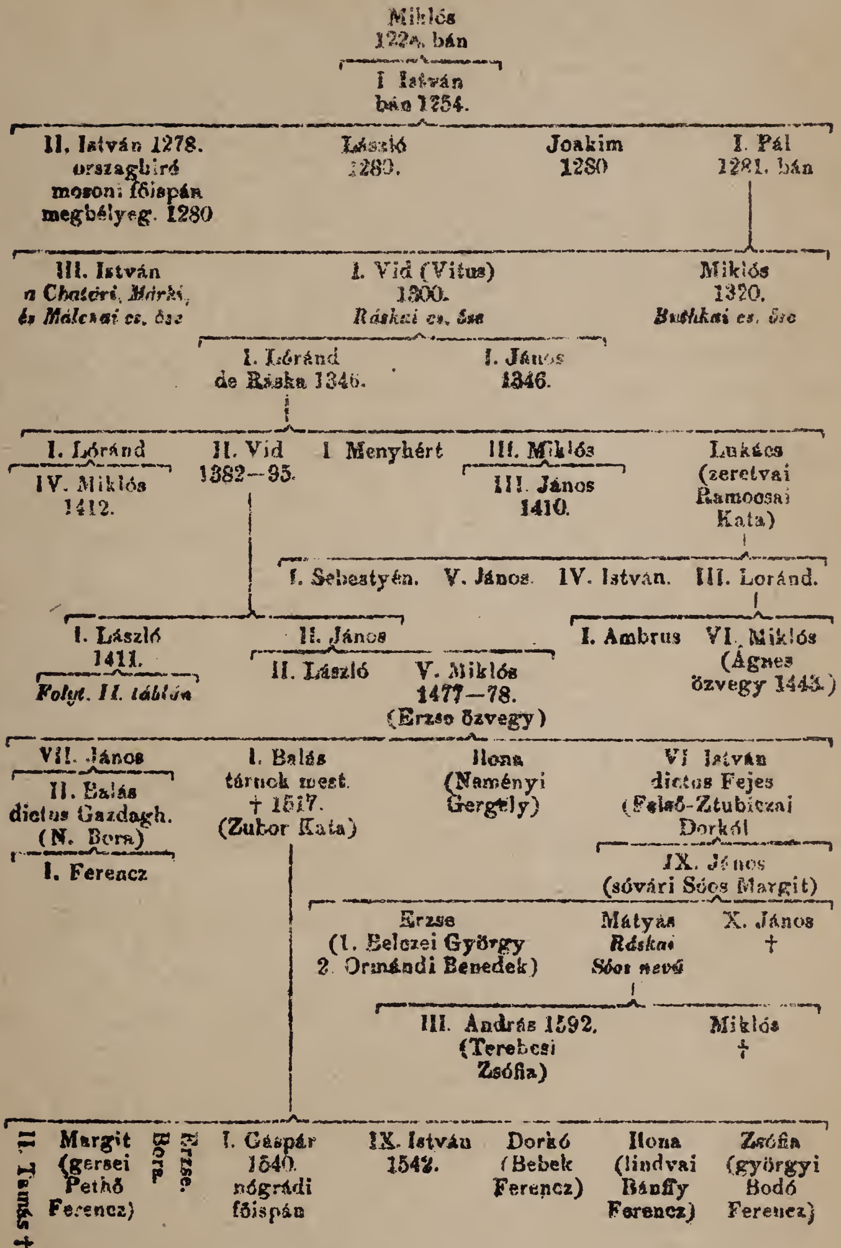
[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) 1687. évi 28. törv. cz.

[3]) Hol egy iz kimaradt, mert Miklós bánnak fia István volt 1254-ben szintén bán, ennek fiai voltak: II. I s t v á n, L á s z l ó, I o á k i m és P á l.

[4]) Wagner, Diplomat. Sáros pag. 46. Fejér Cod. diplom. tomo III. vol. I. pag. 78.

I. tábla.

Miklós
1228. bán
I. István
bán 1254.
II. István 1278.
országbiró
mosoni főispán
megbélyeg. 1280
László
1280.
Joakim
1280
I. Pál
1281. bán
III. István
a Chatéri, Márki,
és Málcsai cs. őse
I. Vid (Vitus)
1300.
Ráskai cs. őse
Miklós
1320.
Buthkai cs. őse
I. Lóránd
de Raska 1346.
I. János
1346.
I. Lóránd
IV. Miklós
1412.
II. Vid
1382—95.
I. Menyhért
III. Miklós
III. János
1410.
Lukács
(zeretvai
Ramocsai
Kata)
I. Sebestyén.
V. János.
IV. István.
III. Loránd.
I. László
1411.
Folyt. II. táblán
II. János
II. László
V. Miklós
1477—78.
(Erzse özvegy)
I. Ambrus
VI. Miklós
(Ágnes
özvegy 1443.)
VII. János
II. Balás
dictus Gazdagh.
(N. Bora)
I. Ferencz
I. Balás
tárnok mest.
† 1517.
(Zubor Kata)
Ilona
(Naményi
Gergely)
VI. István
dictus Fejes
(Felső-Ztubiczai
Dorkól
IX. János
(sóvári Sóos Margit)
Erzse
(1. Belczei György
2. Ormándi Benedek)
Mátyás
Ráskai
Sóos nevű
X. János
†
III. András 1592.
(Terebesi
Zsófia)
Miklós
†
II. Tamás †
Margit
(gersei
Pethő
Ferencz)
Bora.
Erzse.
I. Gáspár
1540.
nógrádi
főispán
IX. István
1542.
Dorkó
(Bebek
Ferencz)
Ilona
(lindvai
Bánffy
Ferencz)
Zsófia
(györgyi
Bodó
Ferencz)

II. tábla.

I. László, *ki az I. táblán.*
1411.

V. István 1428. — I. Tamás. — IV. János 1466. (Margit özv. 1476.) — I. András 1428.

I. György (1. n. m. Bánffy Zsófia 2. Palóczy Kata) — I. Mihály csanádi prépost 1526. — II. András 1574. — VII. István.

II. György zemplini alispán elesett Mohácsnál 1526. — VIII. János — II. Mihály (Rápolthy Margit) — Kata (Bessenyői Lukács deák) — VIII. István — I. Zsigmond (anarchi Tegzes Bora)

Kata (1. Horváth Muranics Fer. 2. Barkóczy László 1589. — Annna (Ilosvay Mihály) — Fruzsina (rédei Horváth György) — IV. Ferencz 1566. (Viczmándy Kata)

X. István † — Bora (Bakolczy László) — Zsuzsa (1. Palojthay Miklós 2. Uray Sándor) — Magdolna (1. Lorántffy Farkas 2. Eödönffy Kristóf)

II. Ferencz 1550. (Csegedi Orsolya) — Krisztina 1563 (1. Csáholyi Imre 2. Kis-Várdai János 3 petropolyai Horváth Ferencz)

III. Ferencz. — II. Zsigmond. — III. Mihály zemplini követ 1596–96. (Pinkóczy Zsuzsa) — György.

György. — II. Gáspár. — V. Ferencz. — XI. István (1. Lövey Bora 2. Péchy Kata) — Anna (Parlaghy István)

VII. Ferencz (Pankotay Judit, özvegy 1651.) — Éva. — Anna. — Erzse. — XII. István

I. Vidnek fia I. Lóránd ráskai birtokáról már állandóan „Ráskay“-nak kezdett neveztetni. Öt gyermeke maradt; ezek közűl Menyhért magnélkül halt ki, II. Lóránd és III. Miklós [1]) fiaikban enyésztek el; Lukács unokáiban végzé be ágazatát; Csak II. Vid terjeszté két fia I. László és II. János nevű fiai által tovább is két ágon családját.

II. Jánosnak egyik fia V. Miklós volt, a ki 1477-ben élt és kisráskai birtokrészét, fiának I. Balásnak terhét is magára vállalván, elzálogitá Buthkai Andrásnak. [2]) Négy gyermeke maradt, ezek közűl legnevezetesebb volt I. Balás, ki I. Mátyás királynak életében és halálakor Buda vára kapitánya, János herczeg híve, előbb főkomornok, utóbb tárnok mester volt, [3]) és birta Fülek várát is. Halála 1517. táján történt. Nejétől Zubori Margittól három fia és hat leánya maradt. Fiai közűl

I. Gáspár II. Lajos király alatt főkamarás, tárnok mester és temesi főispán volt. Megmenekülvén a mohácsi ütközetből, 1526-ban Szapolyay híve lőn és Nógrád megyének főispánja. [4]) Magnélkül halt meg. Nő testvére volt Magdolna Palóczy Antalné is, kinek férje Mohácsnál esett el. Fi testvére

IX. István 1540 ben Nógrád vármegye főispánja volt. Birta Végles várát is, melyet Turri Kristóf stajerfi elfoglalván, az 1542. evi beszterczei gyülés neki visszaadatni rendelt. [5]) Szintén magnélkül halván el, a jávakban a leányágak örökösödtek.

I. Balásnak testvére volt VI. István is, ki másképen „Fejes“-nek neveztetett. Ennek fia IX. János sóvári Soos Margitot vévén feleségűl, fia Mátyás „ráskai Soos“-nak neveztetett, azonban ez fiaiban ágazatát bezárta.

II. Vitusnak másik fiától I. Lászlótól származó ága az előbbinél tovább élt. Ennek négy fia maradt: V. István [7]) I. Tamás, IV. János és I. András. Ezek közűl

IV. János, kinek 1476-ban már csak özvegye Margit élt,

---

[1]) Egy táblázaton III. Miklós fiának III. Jánosnak fiául állanak azok, kik itt a táblázat szerint V. Miklósnak gyermekei voltak. Az itt közlött nemzékrend pedig Wagner Tabulae geneal. Ms. XXVII. táblájáról vétetett.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 101.

[3]) Jászay P. M. nemz. napjai 126. — Budai lex. III.

[4]) Jászai P. A. m. nemzet napjai a mohácsi vész után 126. 241. 534.

[5]) Ugyan ott 115. 104.

[6]) 1542. évi 10. törv. cz. Budai lex. III. 156.

[7]) Szirmay, Szatmár várm. II. 60.

négy fiat nemzett: I. Györgyöt, Mihályt, ki csanádi prépost volt 1526-ban, [1]) III. Andrást és VII. Istvánt. Ezek közül

I. György tartá fenn ágát, első neje nagymihályi Bánffy Zsófia, második Palóczy Kata volt. Ezektől hat gyermeke született: II. György, VIII. János, II. Mihály, Katalin Bessenyey Lukács deákné, VIII. István és I. Zsigmond. Ezek közül csak Mihálynak és Zsigmondnak maradt még ágazata.

II. György 1507-ben lett Zemplin vármegye alispánja, részt vett a Zemplin megyei nemességgel az 1526. évi gyászos mohácsi ütközetben, és ott el is esett. [2])

I. Zsigmond anarchi Tegzes Borbárától három leányt és egy fiút IV. Ferenczet nemzé, ennek Viczmándy Katalin feleségétől csak leányai maradván, ága fiágon elenyészett.

II. Mihálynak neje Rápolthi Margit volt. [3]) Ettől csak két gyermeke maradt: II. Ferencz és Krisztina kinek három férje a táblán áll. [4])

II. Ferencznek nejétől Csegedy Orsolyától négy fia közül III. Mihály 1595—1600. körül élt. [5]) Felesége Pinkóczy Zsuzsanna volt, ettől gyermekei közül XI. István kétszer házasodott, első neje Lővey Bora, a második Péchy Klára volt. Az előbbitől három leánya, két fia maradt, de ezekből

VI. Ferencz 1651-ben már nem élt, István pedig úgy látszik 1691. táján vitte sírba az ős Ráskay nevet.

A család czímere a Buthkai családdal közösen a paizs kék udvarában három farkas fog volt.

Rasó család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említi Fényes F. Geographiájában.

Rassy család. Ismeretes közülök Rassy Katalin, ki anyjá-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 102.

[2]) Ugyan ott not. his. 45 49. sib. és Istvánffy.

[3]) A múlt század végén bizonyos Kupinszky élt, nagy genealogus, ki azonban — úgy látszik — összesógorositá családját Magyarország minden nevezetesb családjával; így ezen Mihálynak is első nejétől Kupinszky Klára iratik, ki valószinűleg e genealogiákról jutott a Wagner táblákra is. Ezen említett Kupinszkytól gróf Széchényi Ferencz is több családfát másoltatott, melyek az itt idézett Geneal. Authent. féle kézirat két kötetében is találhatók.

[4]) Tán negyedik is, de ezek közt első férje volt rozsályi Kun Pál, kiről és nejéről lásd Szirmay, Ugocsa 36.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 94. 95.

ről a Kolos Horváthok ivadéka lévén, Komárom megyei Áos helységbeli birtokrészét 1752-ben peralku útján bocsátotta át gr. Eszterházy Jánosra. [1])

Rassovszky család. (Rassovi.) Trencsin megyei curiális nemes család. A megye nemesi összeirásai szerint: [2])

1748-ban Rassón lakott idősb Ádám, Kis-Csermén ifjabb Ádám.

1768-ban Rassón laktak Gábor és Mátyás, Kis-Divinkán pedig Mihály fiaival Károlylyal és Zsigmonddal; Nemes-Kvassón György és fiai János és Imre.

1803-ban Kiszucza-Ujhelyben Mihály és fiai Zsigmond és János.

1837-ben Kiszucza-Ujhelyben Mihálynak örökösei Jónás mint katona, Drietomán pedig János.

Raszlaviczy család. (M.-Raszlaviczai) Sáros vármegye gyökeres legrégibb családainak egyike, mely a családnak nevet és előnevet adó Raszlavicza helységben jelenleg is birtokos.

Már a XV. század közepén birta a család Sáros megyében Magyar és Tóth-Raszlaviczát, Geráltot, Ábránt és Lapost, a midőn is 1466-ban Istvánnak fia András 1466-ban F.-Raszlaviczán és Ábránfalván ujra beiktattatott.

A XV. században élt a családból Raszlaviczy Péter, ennek fia Balás volt, a ki már 1476. előtt az élők közül kiszólittatván, csak fia Gergely maradt, kinek gyámsága és örökségének kezelője Balásnak testvére Raszlaviczy György volt, ki is a feljebb elősorolt javakat unoka öcsese részére birtokolván, miután azok Perény István által a feljebb nevezett Raszlaviczy András beleegyeztével elfoglaltattak, 1476-ban Mátyás királytól parancsot eszközlött a szepesi káptalanhoz, hogy a nevezett birtokokba ujra behelyeztessék. [3])

1547-ben a szepesi káptalan előtt jószagaik iránt barátságos egyességre lépnek egy részről Raszlaviczy Ferencz és Leonárd más részről Raszlaviczy Katalin Raszlaviczy Benedeknek leánya és keresztes-komlósi Lipthay Leonardnak felesége. [4]) 1559-ben Kata-

[1]) Fényes, Komárom vármegye 142.

[2]) Szontagh Dán. közl. sz.

[3]) Wagner Diplom. C. Sáros p. 881.

[4]) Szepesi káptalan Protocol. anni 1522. Jun. 4-o folio 126.

lin már mint özvegy protestál néhai férje vagyona végett Pesthy Ferencz deák ellen. [1])

1587-ben végrendeletet tesz Úsz Klára Raszlaviczy János neje.

Ugy látszik, hogy az említett Leonardnak fia volt azon Raszlaviczy Bálint, ki 1573—1603. körül élt, és kitől a családfa legalább egy ágban következőleg ágazott le:

I. tábla.

Bálint 1573—1603.

- II. Leonard 1592—1634. 1615. osztoz. (Szinyey Bora özvegy 1639.)
  - Zsigmond 1639—1656.
    - János 1676.
    - Ádám 1666—79 1706. végrend.
    - Zsuzsa? (Kükemezey Jónás)
  - János 1631—61.
  - Miklós 1639.
- Anna (Barananyi Pálné 1629.)
- Bora 1592. (Földessy Ferencz)
- II. Ferencz 1615. oszt. 1654. (Czéky Zsófia 1666. özv.)
  - István 1667. (Puky Kata)
  - László 1686.
    - Zsigmond 1662—1688. (Semsey Klára)
      - Pál végrend. 1691. (Balió Erzse)
      - István 1708—16. (Schobert Erzse)
      - Zsuzsa 1676. (Csudai Bálint)
      - Éva 1676. (Varannay János)
      - Sándor 1680—1716. (Hedry Klára)
    - Bora.
    - Éva.
    - Zsuzsa (Ázary Gáspár)
    - III. Ferencz kapitány (Jóhny Kata)
      - Ádám
      - IV. Ferencz (1. Bossányi Eszter 2. Tahy Erzse özv. 1743.)
        - Zsigmond 1727. 1760. (1. Hedry Zsuzsa 2. Balku Krisztina)
        - László 1760.
        - Sándor 1790.
          - Miklós
          - Ferencz
        - 2-tól Pál helyt. számv. 1788-ig
        - Ferencz 1794.
        - Miklós 1794.
        - Erzsébet 1785. (Tahy László)
  - Bálint 1687. 1717.
  - Bora 1693. (Sztankay Zsigmond)
  - Peter 1666—90. (1. Berthóty Éva 1677. 2. Szalay Mária 1704.)
    - Gábor 1727. (Bornemisza Verona özv. 1734.)
    - Zsófia 1727—49. (Sztankay Dénes)
    - Julianna 1734 (Vinkler Márton)
- Erzse 1592. (Bajony Benedek)

[1]) Szepesi káptalan Protocol. anni 1522. Jur. 4-o folio 70.

Egy másik ágnak, melyet ehez csatolni nem birunk, származási táblázata ez :

II. Tábla.

N.

András 1620. végrend. (Görgey A.-Mária özv. 1627–63.) — István *és tán* László 1624–37. (Sztáray Julia)

András gyermekei: Mihály 1632. † 1652. előtt. — András 1635–75. — Id. János 1633–52.

László fia: Ferencz 1637.

András (1635–75.) gyermekei: János 1672. — András 1694. 1703. (Raszlaviczy Zsuzsa)

András (1694. 1703.) gyermekei: Mária (Izdenczy István) — Zsuzsa hajadon 1771. — László (1771. Tahy Erzse)

Az I. táblára vonatkozólag megjegyezhetjük, hogy Bálintnak fiai II. Leonard és II. Ferencz 1615-ben osztozkodtak.

II. Leonardnak 1639-ben már özvegye élt; három fia közül csak Zsigmondnak maradtak gyermekei, azonban ezeknek utódaikat már megnevezni nem tudjuk.

II. Ferencznek, ki 1654-ben még élt, de 1666-ban már csak özvegye Czéky Zsófia említetik; öt gyermekét látjuk a táblázaton. Ezek közül Péternek fia Gábor volt, ki 1727-ben élt, 1734-ben már csak özvegye Bornemisza Verona élt, gyermekeit nem ismerjük. Péternek testvére László 1686-ban osztozik Andrással, 1687-ben cserél Bálinttal. Táblánk szerint három leánya és két fia: Zsigmond és Ferencz maradtak. Zsigmondnak Semsey Klárától többi közt fia Sándor, kinek neje Hedry Klára 1718–24-ben özvegyen élt.

Ferencznek, ki kapitány volt, 1766-ban már csak özvegye jamniki Johny Kata élt, ki utóbb Dobay Istvánhoz menvén férjhez, 1782-ben ezt is mint özvegye gyászolta. Egyik fia szintén Ferencz, kétszer nősült, első neje Bossányi Eszter, második Tahy Erzsébet 1743-ban már özvegye, 1754. táján pedig férjhez ment a II. táblán álló Raszlaviczy Lászlóhoz, a kitől már alig volt gyermeke, első férjétőli gyermekei a táblázaton láthatók, ezek közül Sándornak gyermekei Miklós és Ferencz már e században élnek.

Még néhányat nevezhetünk meg a családból, kiket a családfára illeszteni adatok hiányában nem lehet, ilyenek :

Benedek, ki nejével Gál Katalinnal 1599-ben említetik.

Raszlaviczy János neje Usz Klára 1587-ben tett végrendeletet.

1597-ben említetnek János, István és Mihály.

1622-ben gyámság alól szabadúl Ferenoz és Sára.

1627-ben Jánosnak özvegye él Fuló Bora.

1655-ben Ilona Lencsés Pálné.

1633-ban élnek Krisztina, Zsuzsa és Erzse.

1666-ban idősb János, kinek neje Körtvélyesy Klára volt, egyességre lép Péterrel.

1672-ben Anna Szalay Pálné volt.

1752-ben László neje Sziray Zsuzsa.

1751-ben Borbála Tahy Istvánné.

1828-ban József Sáros vármegye főszolgabirája volt, jelenleg él a családból és birtokos M.-Raszlaviczán Eduard stb.

Rásztoczky család (máskép Demjényi.) Czímeres nemes levelé 1625-ben Trencsin megyében hirdettetett ki.

Rásztokay család. (Rasztokai.) Liptó megye régi birtokos családainak egyike. Egyik ága Motusz név alatt is ösmeretes. [1])

Ráth család. Pozsony vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Ráth Bálint és Márton hadi érdemeikért nyerték, mely szerint Bálintnak neje Maurooh Rozina és leányai Zsófia és Anna, és Mártonnak neje Ruderstorfer Rozina, valamint nővérök Ráth Rozina és ezek utódaik nemesi rendre emeltettek Rudolf király által Prágában 1599. april. 1-ső napján kelt armalisban, mely 1600. évben (feria 2-da prox. post festum beatae Elisabethae viduae) pozsony vármegye közgyűlésén kihirdettetett. [2])

Czímerök következő, a fenn álló hadi paizs egy lovag zászló által függőlegesen két részre oszlik, a jobb oldali udvarban két kék pólya között egy vörös pólyán (lamina) két fehér liliom látható, a baloldali udvarban hármas hegyü sziklának baloldali alacsonyabb csucsán természetes szinű szarvas ágaskodik, első lábaival a paizs közepén álló zászlót fogja. A paizs fölötti sisak koronájából a leírthoz mindenben hasonló szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család több tagja szolgált a katonai pályán, igy János 1658-ban, András 1750-ben mint főhadnagy, ez 16 évig katonásko-

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) Ugyan attól közölve.

dott. és 1756-ban vette nőül Stabel M. Friderikát; ezután János-Frigyes 1776-ban, s Ernő-Miksa 1847-ben mint kapitány halt meg Salzburgban. Ennek testvére

András-Gotlob Biliczen volt gyógyszerész, feleségétől Gásch Johannától öt gyermeke közűl két fia volt, ezek egyike Károly magnélkűl halt meg, hasonlóan Sándor is, ki Sziléziában Jablunkán volt gyógyszerész, így jutott ez ágon a fiúknak magvaszakadásával az eredeti nemes levél nővéröknek Ráth Máriának férje Pálesch Károly kezeibe Beszterczebányán; noha úgy látszik, hogy a családnak másik ágán férfi ivadékok is élnek, névszerint Lőrincznek fia Jakab Pozsony vármegyében volt kereskedő, kinek utódai Sopronyban mint vaskereskedők, sőt Kassán is éltenek, sőt valószinűleg élnek mai napig.

A nemzékrend következő:

Nem merjük állitani, de valószinűnek látszik, hogy e családból származott azon Ráth Illyés, ki a XVII. században Levél nevű Mosony megyei helységből szakadt Győrbe, hol polgár és mészáros volt, [1]) s kinek déd-unokája volt azon Ráth Mátyás, ki Győrött 1749. april 13-án született, iskoláit Modorban, Pozsonyban, és Sopronyban járta s bevégezte. Ő adta ki az első magyar hirlapot „*M. Hírmondó*" czím alatt Pozsonyban 1780—82-ben, 1783-ban győri evang. lelkész lett, és attól elválván, ismét az lőn 1789-ben, meghalt 1810-ben sept. 16-án. Irt egyéb műveket is. [2]) Ennek rokona Károly szintén győri lakos, kinek nemes Kéler Zsuzsannától 1820. febr. 20-án született fia Károly az ismeretes történet buvár [3]) a magyar akademia tagja, 1861-ben Győr megyének volt levéltárnoka, valamint a győri evang. gyülekezetnek is levéltárnoka, a győri olvasó egylet könyvtárnoka; kinek több jeles dolgozata közt egyik nevezetesb a „Magyar királyok hadjáratai, utazásai és tartózkodási helyei" czímű, mely 1861-ben jelent meg. Neje nemes Hencz Emilia lelkes magyar honleány, kivel 1862. aug. 28-án Csikvándon Győr megyében kelt egybe.

Ráth nevű kihirdetett nemes család él Nógrád megyében is, hol Ferencz 1831—34-ben B.-Gyarmat városa birája, 1854—56-ban polgármestere volt, ennek fia János, valamint Ferencznek testvére Károly, kinek gyermekei László és Anna.

Ráth család. Ezen családnak alapitója Ráth Ágoston, ki 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czimeres nemes levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik udvar szélent fekete és ezüst udvarkákra oszlik, közepén kinyilt liliom van, úgy, hogy az udvarkák szineivel ellenkezőleg félig ezüst, félig fekete; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában hármas zöld halmon keresztbe helyezve, és hegyeikkel fölfelé állítva három kard áll, kettő egyenes, a középső görbe, mind a három egy arany koronán van átütve. A paizs fölötti sisak koronájából ket kiterjesztett fekete sasszárny között arany koronás ezüst oroszlán nől ki, első lábaival ezüstfekete liliomot tartva. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék. [4])

Ráthonyi család. (Nagy-ráthonyi és adorjáni) Ugocsa, s Szatmár vármegye egyik legrégibb gyökeres családa. Bölcsője Kraszna

[1]) Ferenczy és Danielik, Magyar Irók II. 263.
[2]) Ugyan az I. köt. 381.
[3]) Ugyan ott II. 263. Magyar akademia Almanach 1863. évre 233. lap; és a Vasárnapi Ujság 1862. evi 48. számában, hol arczképe is látható.
[4]) Ádámi, Scuta gentil. tomo X.

vármegye, melyben fekszik a családnevet adó Rátony helység. Itt élt és birt a XIV. század második felében Ráthonyi István 1380. körül; ennek két fia volt: Tamás és Benedek.

Említett Ráthonyi Tamás a Simon Medgyesi bán régi nemzetségből eredő Szatmár megyei Adorjányi családba házasodott, feleségül vévén Adorjányi Demeternek János fiától nemzett unokáját Adorjányi Ilonát, melynél fogva az ipa Adorjányi János 1413-ban szerződésre lépett vejével Ráthonyi Tamással akképen, hogy ha ő és fia Adorjányi János magnélkül halnak el, akkor az égész Adorjány helység Oltáros-Lövő pusztával együtt vejére Ráthonyi Tamásra és ennek, valamint testvérének Ráthonyi Benedeknek nemzetségére száljon. [1])

Adorjányi Jánosnak csakugyan magvaszakadt, de vérség jogán Medgyesi Móricznak fiai, (Simon bánnak unokái) László és István a medgyesallyi kerületben fekvő Adorjánt, mint oldalas örökséget elfoglalták; a hatalmas foglalókat az 1413. évi szerződés alapján perbe idézték a Ráthonyiak, névszerint Tamásnak Ráthonyi Ilonától született fiai Mihály és János, a pernek egyesség lőn a vége, mely 1466-ban a váradi káptalan előtt köttetett meg, és e szerint Adorjány helység megmaradt a Ráthonyi nemzetségnél, még pedig oly kötés mellett, hogyha Medgyesi Simon ivadéka valaha per ujitást kezdene, azonnal mint bajvivási ügyvesztettek, nagyobb hatalmaskodási díjjban marasztaltassanak. [2])

Már 1488-ban nevezett R. Mihálynak gyermekei I. Ferencz és I. György és Margit, Banga Dobay Györgyné az egész Adorján helységbe I. Mátyás királytól nyert adomány level mellett a kolosmonostori konvent által minden ellentmondás nélkül beiktattattak. [3])

1495-ben Bácson szent Tamás ünnepe utáni 3-ik napon II. Ulászló király is megerősité a Ráthonyi család részére azoknak a Medgyesi bán ivadékával kötött egyességet. [4])

1545-ben Ráthonyi I. Györgynek fia Gáspár és I. Ferencznek fia II. György, néhai Ráthonyi Mihály deák (literatus) unokái megintetik a Kraszna megyében lakó Ráthonyi Benedeket, Ráthonyban lakó Ráthonyi György fiait Miklóst és Mihályt, úgy Ráthonyi Istvánt, másik Mihályt, Jánost és Pétert és má-

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 323.
[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 323
[3]) Ugyan ott II. 324.
[4]) Ugyan ott.

sik György öt, a Ráthonyban lakott néhai Ráthonyi Péternek fiait, hogy a Kraszna és Közép-Szolnok megyei ráthonyi jószágokat illető leveleket, melyek Margit asszonynak előbb Ráthonyi Ferencz utóbb almási Nagy János feleségének kezeibe, ettől pedig a nagy-ráthonyi vagy alszögi Antal fiainak Antalnak, Györgynek és Péternek kezeikbe kerültek, az idősb ágnak visszaszolgáltassák, az 1545-ben általok erőszakkal elfoglalt rátonyi és Közép-Szolnok megyei birtokaikkal együtt.

Mielőtt II. Györgyről és máig leterjedő ágáról adatainkat tovább folytatnánk, szóljunk unoka testvére I. Gáspár ágáról, mely táblázatunkon csak ötöd izig terjed.

I. Gáspár 1545-ben Szirmay Lajossal Várdai Pál kir. helytartótól nyert adomány folytán Szőlős-Vég-Ardóban beiktattatott, de Verbőczy János az iktatásnak ellene mondott. [1]) 1551-ben Gáspár, unoka öcsesével II. Györgynek fiával I. Pállal Ujlaky György győri püspöktől és kir. helytartótól királyi jóváhagyás záradékával adományt nyertek Adorjányra, úgy, hogy előnevöket is arról írhassák; ez alkalommal ugyan azon helységben Berendy Györgynek és Sárköz-Ujlaky Péternek és Jánosnak is részbirtok adományoztatott. [2])

1550. után [3]) Gáspárnak özvegye Ujlaky Ilona, úgy Ráthonyi I. Pálné Ujlaky Kata és gyákfalvi Deák Ferenczné I. Ferdinand királytól rendeletet nyertek az Ujlaky fiágtól leánynegyed kiadása végett.

I. Gáspárnak hitvestársától Ujlaky Ilonától fia volt II. Pál, ki 1560-ban Báthori Györgyöt a Turcz vizén lévő malma iránt kártalanítási perbe fogja. Ugyan csak ezen Pált és Szirmay Lajost 1573-ban az Ujhelyi nemzetség idézteti az Ugocsa megyében fekvő Ujhely, Karacsfalva, Ujlak, Szőlős-Vég-Ardó, Máthéfalva, Verbőcz és Rakacz helységbeli birtokokat illető okmányok kiadása végett. [4]) Hitves társa volt Jóte Erzsébet; ettől született fia

I. Máté (vagy Mátyás), a ki Ujlaky Ambrusnak özvegyét Ujlaky Juditot birta feleségűl 1616-ban [5]) ettől született fia

[1]) Szirmay C. Ugocsa, p. 76.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 324.

[3]) Családi közlés szerint 1550-ben, de miután még a följebbi adat szerint Gáspár 1551-ben élt, tehát 1550-ben még özvegye nem lehetett, és igy másolási hiba eshetett az évszámba, minden esetre 1550. után lehetvén csak Gáspárnak özvegyéről említés.

[4]) Szirmay C. Ugocsa pag. 71.

[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 322.

I. Gergely, ki 1649-ben Szatmár vármegyének szolgabirája volt.[1]) Ennek feleségétől Nagy-Iday Annától gyermekei voltak: I. István, I. Lajos, I. Józsa 1665-ben Szatmár vármegye szolgabirája,[2]) III. Pál, Zsuzsanna és III. György, kinek két gyermekét ismerjük I. Lászlót és Zsófiát Bydeskúthy Tamásnét. További folyásáról ez ágnak, ninosenek adataink.

Visszatérve II. Györgyhöz, ennek feleségétől Kaky Fruzsinától fia volt I. Pál, mint ezt az 1551-ben a Tarnóczy fiú-ággal kötött szerződés tanusítja. E Pál — mint följebb említettük, — 1551-ben nagybátyjával Gáspárral uj adományt nyert Adorjányra, ugyancsak nagybátyja özvegyével neje részéről az Ujlaky fiágtól a leány negyedet követelte. Neje Ujlaky Kata volt; ettől nemzé fiát.

I. Andrást, ki anarcsi Tegzes Annát birta feleségül, és atyjává lőn két gyermeknek: Szabinának, Bencze Istvánnénak és I. Péternek.

I. Péternek Mándy Borbálától négy gyermeke maradt: II. Ferencz, I. Zsigmond, Kata előbb Uszkay Jánosné, utóbb Bökény Istvánné, és Anna előbb Munkácsy Ferenczné, utóbb Ramocsay Pálné.

II. Ferencz Ugocsa megyébe Halmiba költözött. Nejétől szoklyói Szabó Zsófiától következő gyermekei maradtak: II. István, II. Péter, ki nejétől Lőrinczi Sárától született leányában Máriában Fekete Lászlónéban kihalt, III. Ferencz, és Erzsébet. Ezek közül II. István és III. Ferencz két mostanáig terjedő ágat alapitottak, itt mind két ágról külön leszen említés.

II. István ága.

II. István 1678—1685-ben Ugocsa vármegye jegyzője volt,[3]) és többször fontos ügyekben bizatott meg követséggel. Első felesége volt balogi Szabó Mária, kitől gyermekei IV. Pál, Mária Jéke Zsigmondné, Bora Kerekesné; és második neje volt Kölcsey Judit, kitől leánya Éva, Tolnay Györgyné lett.

IV. Pál szolgabiró volt 1717-ben az utolsó tatárfutás alkalmával, a midőn családját a Halmi tamás-várallyai szőlőhegyek mögött fekvő erdőségekbe szállította, maga udvarát rendezve, lóháton hátul maradt, midőn már menekvő utjában s a szomszéd hely-

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. köt. 132.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Szirmay C. Ugocsa 56.

ségek füstölögnek, veszi eszébe, hogy leveles ládáját ott felejtette; — vissza megy, iromáoyai egy részét elássa, javát zsákba tömi, s nyergébe veti, de utjában egy odvas fába dugja, és úgy tér meg családjához. A tatárok elmenetelével hiába kereste Ráthonyi az odvas fát és leveleit, nem birt reá akadni; utóbb is a vármegye hajtatta meg az erdőt, és úgy akadtak az okmányokra. Felesége Pap Julianna volt, leánya Pap Mihálynak, ki Rákóczy kapitánya és huszti kapitány volt. Ettől a táblán látható öt gyermeke közül említendő.

I. Gábor, kinek neje matolcsi Biró Erzsébet volt, gyermekei: Mária Nagyiday Jánosné, II. Gábor, I. József, és István 1775-ben; ezek közül a két középsőnek voltak gyermekeik.

II. Gábor Terjényi Katától nemzé III. Gábort és Annát Decsi Ferencznét, ki elhalt magnélkül 1782-ben.

III. Gábor neje volt Uray Mária, ettől gyermekei: Gergely, volt megyei tiszti-alügyész, elhalt nőtlenül; Polexina mint hajadon, élnek még Alajos (kinek neje Tóth Magdolna) és Ferencz.

I. József fiatal korában katona lett, és Török tábornok segédje volt, meghalt ifjan 1768-ban. Nejétől darvai Darvay Erzsébettől fia II. Péter 1830-ban Ugocsa vármegyének főszolgabirája volt. Meghalt 1835-ben. Hitves társa csokályi Fényes Krisztina volt; kitől négy leányán kivül négy fia volt: Lajos, Károly, Imre, ez utóbbi magnélkül halt el, és Bertalan, ki nejétől Tisza-Ujhelyi Juliától elválván, nőtlen maradt, 1848-ban a megyei önkénytes században szolgált.

Lajos 1830-ban az országgyülésen báró Perényi János képviselője (absentista), 1833—40-be uti inspector, 1841—1843-ban alszolgabiró, 1847-ben a Tiszaszabályozás igazgatója, 1861-ben országgyülési képviselő volt Ugocsa megyéből. Első neje mező-telegdi Csanády Eszter, (kitől törvényesen elvált) ettől gyermekei: Ilona Dömők Elekné, Dezső, Sándor, Balás, Jenő, Sándor, ki 16 éves korában szép reményekkel szállt kora sirjába. Második nejétől szentiványi Gaal Esztertől gyermekei Béla, és Berta.

Károly 1842—47-ben Szatmár vármegye szamosközi járásában alszolgabiró, utóbb Ugocsa megyébe visszaköltözött, 1848-ban a megye a rögtöni biróság elnökének nevezte, e téren a forradalom érdekében tett működéseért 1852. évben nyolcz évi várfogságra itéltetett, melyből Józsefvárban két évet szenvedett, s aztán bazabocsáttatott. Neje Szentpáli Mária kitől a táblán látható gyermekei közül Ákos 1861-ben Ugocsa megye alkotmányos szolgabirája volt.

III. Ferencz ága.

III. Ferencz (II. Ferencznek fia) 1697-ben Ugocsa vármegye szolgabirája volt.[1] Nejétől Kökényesdy Zsuzsannától két fia maradt: IV. György és II. László.

IV. Györgynek nejétől szatmári Király Erzsébettől két leánya és egy fia maradt: II. Zsigmond, ez tanúlt és szerző ember volt, 1746-ban Szatmármegyei Óvári helység egy részére nyert királyi adományt.[2] 1750-ben pedig midőn állitólag b. Perényi Károly fő- és Hagara al-ispán Ugocsa megyei Fertős-Almás, Dabólcz, Forgolány, Tivadar és Péterfalva helységeket adományos fölkérés mellett elharácsolni akarták, Ráthonyi Zsigmond eszközlé ki a nevezett helységbeli nemes családok részére a nádori adományt, mely által a nemzetiség érdekében is nem kevés szolgálatot tett. A nevezett urak ez okbóli boszújokban marasztaltatták le a pestis dulása alkalmával nyolcz napig egy helybeni veszteglésre a pásti pusztán a mostani Halmi határában. Első neje Szegedy Erzsébet, a második Podbraczky Johanna volt, ezektől négy leányán kivül csak egy fia János maradt, de az is magnélkül halván el, ága elenyészett.

II. Lászlónak feleségétől Szolnoki Katától gyermekei: 1. III. István (kiről alább). 2. László, ki fiatal korában kir. testőr volt, öreg korában nőtlenül halt meg 1824-ben. 3. IV. Gábor és 4. Mária Gálffy Györgyné.

IV. Gábor Pesten lakott, mint ügyvéd és jeles jogtudós előbb gr. Erdődy Józsefnek, utóbb hzg Grassalkovich Antalnak directora, s több családok megbizottja, előbb reform. utóbb kathol. vallású; meghalt Pesten 1819. febr. 6-én, kora 65. évében magtalanúl. Testvére

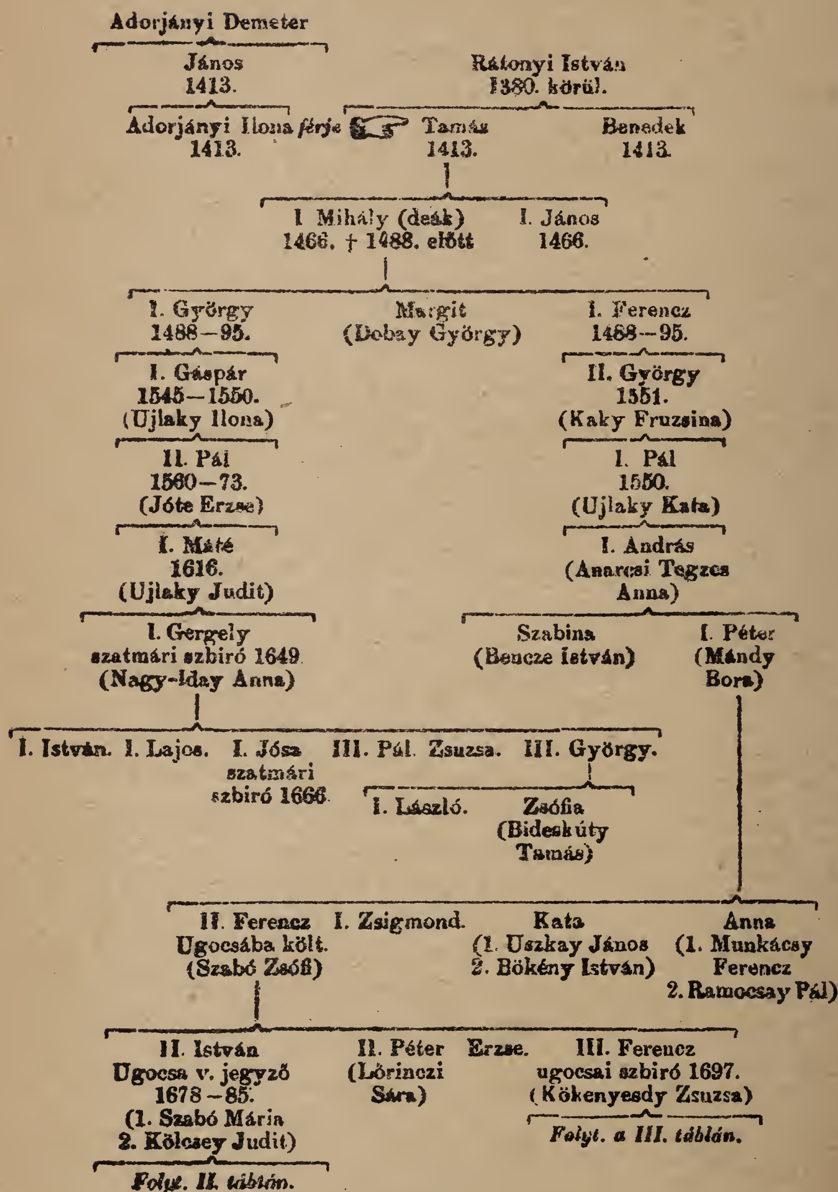
IV. István katona volt, és éltesb korában mint őrnagy lépett nyugalomba 1782-ben. Feleségétől csebi Pogány Ágnestól egyetlen fia V. István maradt, a ki 1852-ben halt meg. Hitves társától oroszfáji Fogarassy Erzsébettől három gyermeke maradt: a) VI. István nőtlen, b) János 1848-ig volt megyei tisztviselő, 1849-ben vadász százados, neje nagy-kállói Kállay Laura, ettől leánya Leona, c) Amália erzsébethi Török Istvánnak, 1848-ban ugocsai képviselőnek neje.

A család származási táblája következő:

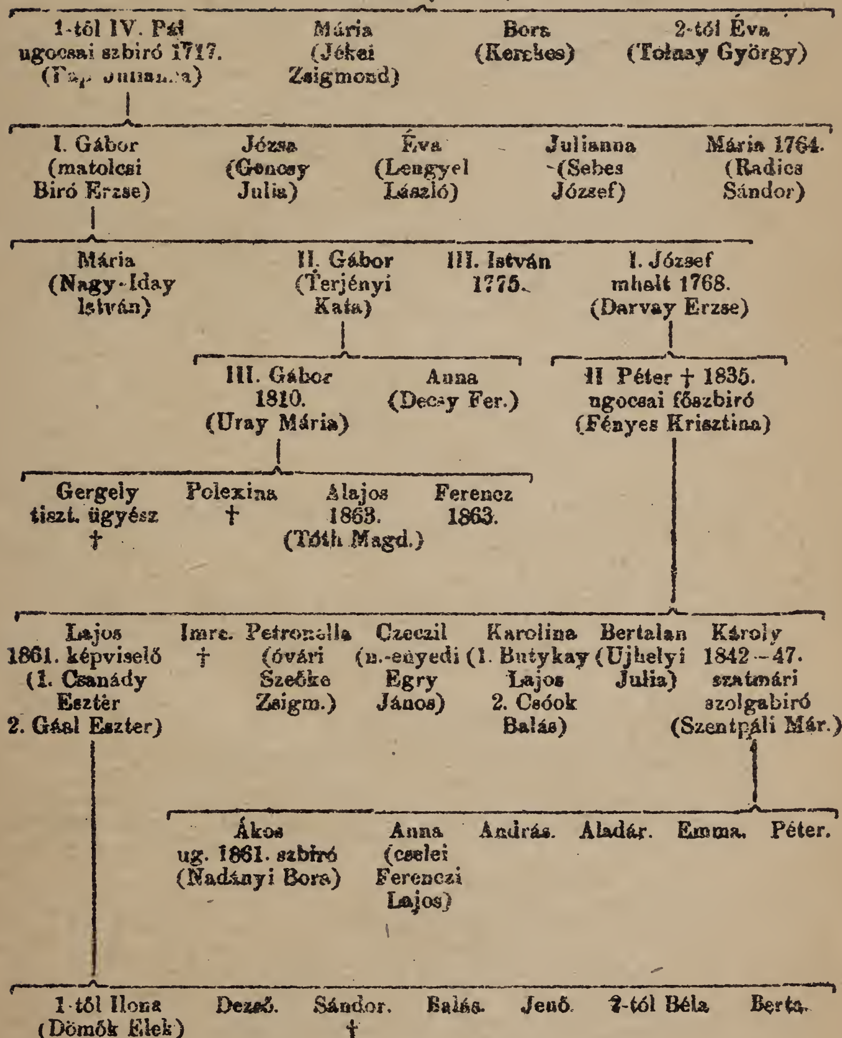
[1] Szirmay C. Ugocsa p. 59.

[2] Szirmay Szatmár várm II. 124.

I. tábla.

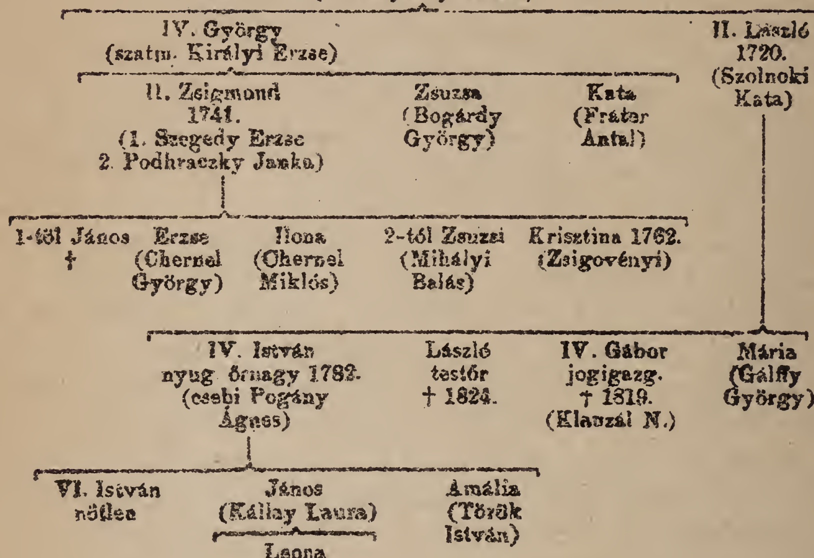

Adorjányi Demeter
János
1413.
Rátonyi István
1380. körül.
Adorjányi Ilona férje Tamás
1413.
Tamás
1413.
Benedek
1413.
I. Mihály (deák)
1466. † 1488. előtt
I. János
1466.
I. György
1488–95.
Margit
(Dobay György)
I. Ferencz
1488–95.
I. Gáspár
1545–1550.
(Ujlaky Ilona)
II. György
1551.
(Kaky Fruzsina)
II. Pál
1560–73.
(Jóte Erzse)
I. Pál
1550.
(Ujlaky Kata)
I. Máté
1616.
(Ujlaky Judit)
I. András
(Anarcsi Tegzes Anna)
I. Gergely
szatmári szbiró 1649
(Nagy-Iday Anna)
Szabina
(Bencze István)
I. Péter
(Mándy Bora)
I. István.
I. Lajos.
I. Józsa
szatmári
szbiró 1666.
III. Pál.
Zsuzsa.
III. György.
I. László.
Zsófia
(Bideskúty Tamás)
II. Ferencz
Ugocsába költ.
(Szabó Zsófi)
I. Zsigmond.
Kata
(1. Uszkay János
2. Bökény István)
Anna
(1. Munkácsy Ferencz
2. Ramocsay Pál)
II. István
Ugocsa v. jegyző
1678–85.
(1. Szabó Mária
2. Kölcsey Judit)
II. Péter
(Lőrinczi Sára)
Erzse.
III. Ferencz
ugocsai szbiró 1697.
(Kökenyesdy Zsuzsa)
Folyt. a III. táblán.
Folyt. II. táblán.

II. t á b l a.

II. István, ki az I. táblán.
ugocsai jegyző
1678 85.
(1. Szabó Mária
2. Kölcsey Judit)
1-től IV. Pál
ugocsai szbiró 1717.
Mária
(Jékei
Zsigmond)
Bora
(Kerekes)
2-től Éva
(Tolnay György)
I. Gábor
(matolcsi
Biró Erzse)
Józsa
(Gencsy
Julia)
Éva
(Lengyel
László)
Julianna
(Sebes
József)
Mária 1764.
(Radics
Sándor)
Mária
(Nagy-Iday
István)
II. Gábor
(Terjényi
Kata)
III. István
1775.
I. József
mhalt 1768.
(Darvay Erzse)
III. Gábor
1810.
(Uray Mária)
Anna
(Decsy Fer.)
II Péter † 1835.
ugocsai főszbiró
(Fényes Krisztina)
Gergely
tiszt. ügyész
†
Polexina
†
Alajos
1863.
(Tóth Magd.)
Ferencz
1863.
Lajos
1861. képviselő
(1. Csanády
Esztér
2. Gaál Eszter)
Imre.
†
Petronella
(óvári
Szeőke
Zsigm.)
Czeczil
(n.-enyedi
Egry
János)
Karolina
(1. Butykay
Lajos
2. Csóok
Balás)
Bertalan
(Ujhelyi
Julia)
Károly
1842–47.
szatmári
szolgabiró
(Szentpáli Már.)
Ákos
ug. 1861. szbiró
(Nadányi Bora)
Anna
(cselei
Ferenczi
Lajos)
András.
Aladár.
Emma.
Péter.
1-től Ilona
(Dömök Elek)
Dezső.
Sándor.
†
Balás.
Jenő.
2-től Béla
Berta.

II. t á b l a.

A táblázaton I. Máté ága — mint látjuk — nincs egészen lehozva. Többen vannak, kiknek neveiket tudjuk, de a táblázaton helyöket kimutatni nem; ilyenek:

B á l i n t, kit 1549-ben menyői Fodn Nagy Bálint idéztetett.

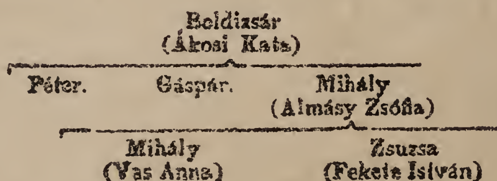
L ő r i n c z, ki ellen 1471-ben Báthori Miklós és Domokos pert indít.

1551-ben F r u z s i n a Darahi Jánosné.

1587-ben P e t r o n e l l a Szentmárjay Mátyásné.

1602-ben F e r e n c z, kinek neje Kemecsey Erzse.

1686-ban B o l d i z s á r, kinek neje Ákosi Kata, kinek ivadéka igy áll:

A család czímere — mint itt a metszvény ábrázolja, — a paizs három részre oszlik, az alsó kúpalakú udvarban magyar huszár vágtat lován, jobb kezével kivont kardot tartva, a két felső függönyös udvarokban mindenikben egy egyfejű sas látható kiterjesztett szárnyakkal. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárnyak között a paizsbelihez hasonló lovas vitéz vágtat. A paizs sisakjáról szokásos foszladék hullámzik le. A czímer szineit nem ismerem.

Ráthy család. (Ráthi.) Eredetileg Ung vármegyei régi nemes család; azon megyében van Kis- és Nagy Ráth helysége, melyben Ráthy Gergely örökösei birtokosok. [1]) Utóbb átszakadt Ugocsa megyébe is a család.

1630. táján élt Ráthy Zsigmond, kinek neje nagy-mihályi Bánffy Magdolna volt.

Ugocsa megyében Ráthy György 1712—1714-ben első alispán volt. [2]) 1715-ben ellene nagy hatalmaskodás miatt Csatáry Imre az országgyülés előtt emelt panaszt, melynek elintézése a nádorra bizatott. [3])

Ráthy Györgynek, (ki egy személy-e a föntebbivel? nem tudjuk) nejétől Török Annától fia volt Mihály, ennek fia Dániel, ennek fia József.

Ratkay család. (Nagy-thábori.) *Lásd Rattkay cs.*

Rátkay család. Gömör vármegyei nemes [4]) család. A nemességet Rátkay Péter nyerte Mária Terézia király asszonytól 1769. évi juliusban kelt czímeres nemes levélben. [5])

Czímere a paizs kék udvarában zöld pázsiton fehér ménen vágtató magyar vitéz, nyereg takarója, csizmája és dolmánya sárga, nad-

---

[1]) Fényes Geographiai szótár III. 281.
[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 54.
[3]) 1715. évi 67. törv. cz.
[4]) Bartholomaeides Not. C. Gömrr. 145.
[5]) Collect. herald. aro 118.

rágja és kócsagtollas prémes kalpagja vörös, öve zöld, jobb kezével kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot, a balban üstökénél fogva levágott törökfejet tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

E családból Rátkay Pál Abauj megyében 1836-ban esküdt, majd al- s utóbb 1839—1842-ben főszolgabiró volt. Lakhelye F.-Regmecz.

Ratkó család. Gömör megyében lakos. A czímeres nemes levelet Ratkó Márton kapta 1716-ban III. Károly királytól [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon királyi koronából kiemelkedő kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két bivaly szarv között, melyek közűl a jobb oldali szélent osztva félig kék, félig arany, a baloldali félig ezüst, félig vörös, fekete medve emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról vöröskék. [3])

Ratkó Miklós 1835—1849-ben Gömör vármegyének aljegyzője volt.

Ratkóvszky család. Nyitra és Esztergom vármegyék czímerleveles nemes családainak sorában áll. Ratkovszky István és fiai János és Mihály 1714. octob. 21-én III. Károly királytól kaptak czímeres levelet, mely 1715-ben (feria quarta post Dominicam S. Penthecostes). Nyitra vármegyében hirdettetett ki. [4])

Czímerök következő: a paizs kék udvarában vörös ruhás s kalpagos, sárga csizmás magyar vitéz áll, jobb kezében három búzakalászt, a balban egy fürt kék szőlőt tart. A paizs fölötti sisak koronájából kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával szántó vasat tartva.

I. Mihálynak fia I. József Csejtén szül. 1742. maj. 25-én, nejétől Redl Rózától három fia maradt: II. József, II. Pál, és I. Károly.

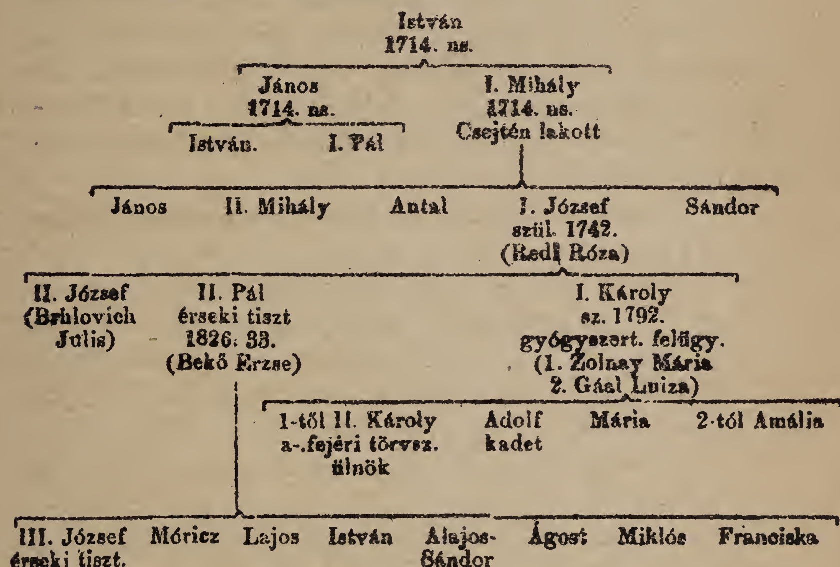
II. Pál esztergomi érseki tiszt, 1826. évi febr. 22-én Nyitra megyétől nemesi bizonyitványt vett ki, melyet azon évi april. 27-én Esztergom megyében kihirdettetett; utóbb 1833. mart. 21-én ismét Esztergom megyétől nemességéről bizonyitványt vett ki, nyolcz fiú

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.
[2]) Collect. herald. nro. 469.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo X.
[4]) Szontagh Dán. közlése.

gyermeke nevét is beleiktattatván. Nejétől Bekő Erzsébettől a táblán látható kilencz gyermeke született, kik közűl III. József szintén érseki tiszt.

I. Károly 1792-ben született Nagy-Czitvyben, 1860-ban os. kir. hadi gyógyszertári felügyelő. Első nejétől Zolnay Máriától gyermekei II. Károly Alsó Fejér megyében törvényszéki ülnök 1862-ben, Adolf os. kir. cadet és Mária; második nejétől szentléleki Gaál Alojziától leánya Amália.

A nemzékrend következő:

Rátky család. Dunántúli család. 1591-ben Rátky Menyhért kis-komáromi kapitány lett, az volt még 1600-ban is, midőn vára alól a törököt elijeszté, 1603-ban a Koppány vidéket duló ráczokat veré meg. [1])

Rátky György 1671-ben Soprony vármegye alispánja volt. [2])

Rattkay család. (Nagy-thábori gróf †) Horvátországi régi nemes család, melyről azonban adataink csak a XV. század végeig terjednek föl: daczára annak, hogy a családnak több jeles férfia közt egyik tagja történetiró is volt, és hogy Horvátország bánjairól irt munkájában nem mulasztá el elődei jeles tetteit felemlíteni, sőt buzgalmá-

[1]) Pethő Gergely, M. Kronika 132. 151. 155.

[2]) Kazy Hist. III. 108.

ban még a Raskay család egyik tagját Gáspárt [1]) is családjabeliének követelni, mind a mellett a hánytorgatott családi levéltár mellett is biztos adatokat s teljes családfai leszármazást nem közlött.

Rattkay György szerint Rattkay Benedek fegyveres csapat vezérlő kapitánya Corvin János szolgálatában, ettől kapta volna röviddel halála előtt Vrbocz, máskép N. Tábor várat a gyürketinczi várkastélylyal együtt. [2]) Ellenben én okmányos adatok után [3]) úgy tudom, hogy Thábor várát Ráttkay Pál kapta 1502 ben Corvin Jánostól, és ugyan akkor Gyürketinczet is ugyan attól, és ugyan ezen évben Corvin János Kotvicz Miklós thábori várkapitányt, miután ez Thábor várát Rátkay Pálnak kezébe adta, minden felelősség és számadás alól fölmentett. Rattkay Pál 1503-ban Corvin János adományára II Ulászlótól királyi beleegyezést nyert, melynek következtében 1504-ben a nevezett vár és várkastély s hozzá tartozó birtokokba a zágrábi káptalan által be is iktattatott. [4])

Említett Rattkay Pál (a családfán I.) volt Corvin Jánosnak kapitánya és 1503-ban halván meg, Lepoglaván temettetett el.

Rattkay I. Pálnak testvérei [5]) voltak: I. János, I. Tamás, I. László és Katalin sztregovai Madách László felesége. Ezekhez adhatjuk valószinűleg azon Rattkay Zsigmondot, ki 1505-ben a rákosi országgyűlésen Pozsega vármegye követe volt. [6])

I. János és I. Tamás 1513-ban haltak el magnélkül. [7])

I. László 1513-ban Tábor várra és Gyürketinczre II. Ulászló-

---

[1]) Memoria Regum et Banorum Regn. Dalm. Croatiae et Slavoniae. Viennae 1652. pag. 122. A mohácsi csatában részt vett Ráskay Gáspárt családjából valónak követeli, kit noha — úgy mond — Istvánffy „Raicai"-nak, Brodarith „Rascai"-nak írja, de nemzetsége leveleiből és conjectura után Rattkainak kell tartani, és pedig Rattkay László testvérének. Én e puszta állitásra nem hiszem el, és Gáspárt — mig világos adatokkal ellenkező nem tanusitatik, mindig „Ráskay"-nak fogom tartani.

[2]) Memoria Regum et Banorum p. 116. utánna Katona Hist. critic. XVIII. 389. De Benedeket máshonnan mi nem ismerünk, sőt itt még a gyakran tévedő Lehoczky is, - úgy látszik —jobb adattal birt, és ámbár emliti Benedeket, de Pálról mondja azt, hogy Lepogláván 1503-ban Corvin János mellé temettetett. Lehet az is, hogy Rattkaynál sajtó hibából áll Benedek Pál helyett.

[3]) A sztregovai Madách család levéltárából.

[4]) Ugyan ott meg vannak az oklevelek.

[5]) Lehoczky Stemmat. II. 337.

[6]) Kovachich, Supplem. ad Vestigia Com.

[7]) Lehoczky id. h.

tól uj királyi adományt visz, [1]) és 1517-ben II. Lajos királytól iktató parancsot kap. [2]) 1520-ben a kir. személynök előtt rokonaival Madách Jánossal és Péterrel a Tábor vári birtokok iránt egyességre lép, és ennek folytán 1521-ben Gyürketinczet bevallja Madách Jánosnak, melyre nézve II. Lajos királytól beleegyezés adatik. Azonban utóbb György a brandeburgi őrgróf, ki Corvin János özvegyét birta nőül, igényt támasztott a Corvin János által a Rattkayak-nak adományozott Nagy-Thábor máskép Verbováoz vár iránt, mert oklevél szól arról, hogy ő is — valószinűleg valamely teljesitett föltételek után bevallást adott Nagy-Tháborra Rattkay Lászlónak, ki 1524-ben ezen bevallást is kir. beleegyezéssel sietett erősiteni. [3]) László a mohácsi ütközetben esett el 1526-ban. [4]) Két fia maradt: I. Péter és II. Pál

I. Péter Illyricumban biztos volt, és magnélkül halt meg.

II. Pál 1542-ben Varasd vármegye alispánja, a midőn Erdődy Simon zágrábi püspök alattvalóinak javait a törökök elől Varasdra beengedte takarítani, de azután kiadni vonakodott. 1543-ban már Pápa vár kapitánya volt, a midőn Zrinyivel a Somlyóhegybez közel a törököt megverni segített. 1549-ben részt vett Veszprém mellett azon csatában, melyet Telekessy a törökön vívott [5]) 1552-ben a bányavárosokba járt Teuffel Mátyás tábornok rendeletéből ágyúkért, azonban megérkezte előtt a csata megtörtént. 1556-ban Nádasdy Tamással a a babocsai hadra menvén, Perlakon a német katonák közt támadt verekedés közben egy véletlen jött golyó megölte. [6]) 1547-ben Madách Istvánnal perelt egy gyürketinczi nemes telek végett; 1549-ben Madách István bevallá neki Gyürketinczet; e bevallást 1556-ban a zágrábi káptalan átírta. Felesége Hassádi Kata volt; ettől gyermekei: Zsófia Keglevich Simonné, Orsolya előbb szentléleki Castellanffy Lászlóné, utóbb gersei Pethő Lászlóné, III. Pál, ki 1560 ban halt meg, és végre negyedik gyermeke volt:

II. Péter, ki 1575-ben a nagyságosok rendébe emeltetett, azaz báró lett. Ennek három neje volt, az első lindvai *Bánffy* Erzsébet, a

---

[1]) Madách levéltár.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Ugyan ott az okmányok. Lehoczky szerint auctiót fizet a brandeburgi őrgrófnak.

[4]) Rattkay Memoria 121. 122.

[5]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás 190. lap.

[6]) Istvánffy Hist. 1685. kiad. 237. l. Rattkay, Memoria 138. Pethő Gergely, Krónika 117.

második Budacskai Bora, előbb Ghyczy Farkas özvegye, és a harmadik szomszédvári Henningh Kunegunda. Ezektől gyermekei voltak: *a)* I. István, jesuita, *b)* I. György zágrábi olvasó kanonok, és a „*Memoria Regum et Banorum Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae etc. Viennae 1652.*" czimű munka szerzője; ki mind e mellett az erfordi hadban is részt vett 1648-ban, és császári biztos is volt. [1]) *c)* Anna Gregoriáncz Pálné, és *d)* II. János.

II. János 1646-ban jelesül harczolt Szlatinánál a török ellen. [2]) Felesége Konszky Anna, már 1678-ban özvegy volt. Ettől következő hét gyermeke maradt:

1. Márta Orehóczy Gáspárné.
2. Erzse Orehóczy Ferenczné
3. I. Ferencz, kihalt.
4. Zsuzsa.
5. Orsolya.
6. III. Péter, ki mint iratik, 1646-ban halt meg. [3])
7. Gáspár élt 1671-ben. Ennek fia volt IV. Péter ezredes, ki 1695-ben halt meg. Ennek két fia és két leánya maradt: II Ferencz, ki magnélkül halt meg, I. Zsigmond, kiről alább, Rozina Keglevich Lászlóné, és Mária-Regina Szotaupoth (?) Zsigmondné.

I. Zsigmond ezredes volt. 1687-ben gróf lett. [4]) Első neje Erdődy Katalin, a második gróf Gaisruck Rozina volt. Első nejétől gyermekei: Ádám 1715-ben szegniai és modrusi püspök; László és József magnélkül haltak el, második nejétől fia Károly-József, kinek gróf Keglevich Krisztinától három gyermeke maradt: Anna báró Wintershofen Jakabné, József és János, kik 1750-ben még éltek, s bennök fiágon a család kihalt.

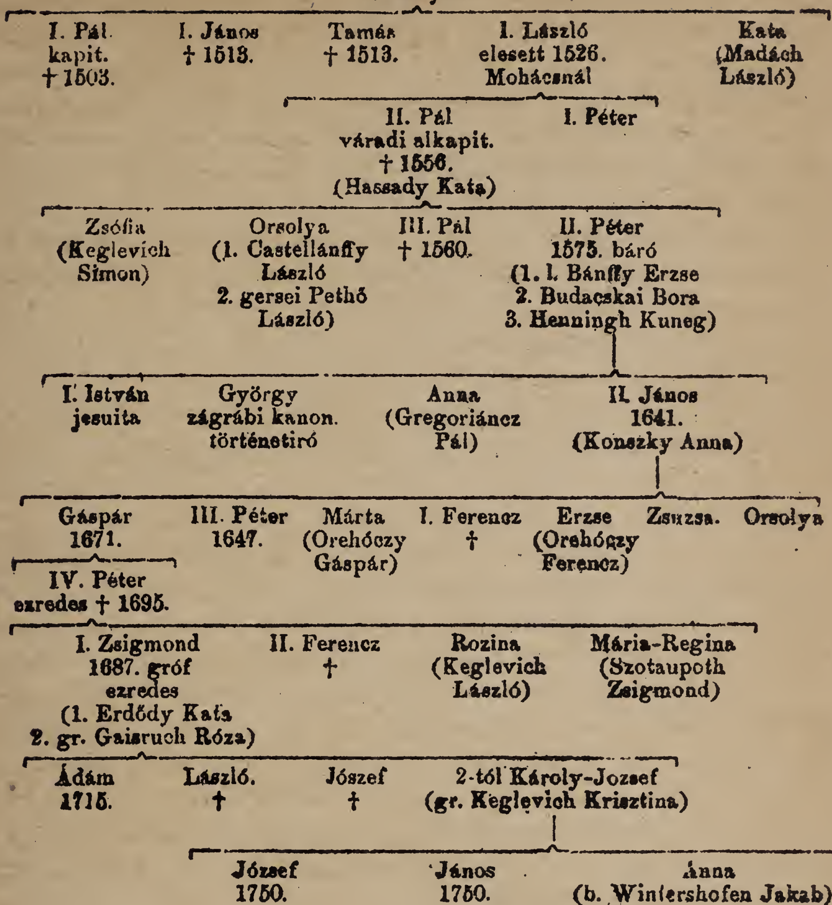
Ezeken kivül még e családból voltak Rattkay Miklós, ki az 1647-ik évi országgyülésen a főtáblán ült; és

Rattkay Antal-Péter 1697-ben a pozsonyi kamaránál tanácsos. [5])

A család nemzékrende következő:

---

[1]) Memoria Regum et Banorum 234. 245. 264.
[2]) Ugyan ott 179.
[3]) Lehoczky szerint Stemmat. I. 237. II. Péternek volt György a történetiró, és III. Péternek fia lett volna György a zágrábi kanonok; azonban e két György ugyan egy személy lévén, Lehoczky kézzelfoghatólag tévedett.
[4]) Lehoczky Stemmat. I 170.
[5]) Bel M. Not. n. Hung. I. 460.

Rátz család. 1762-ben M. Terézia Királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét. [1])

Czímere a paizs ezüst udvarában nyakastól levágott fekete lófej; a paizs fejében vörös pólyán két ezüst liliom között arany rózsa látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két elefánt ormány áll, a jobb oldali szélent osztva félig arany, félig vörös, a baloldali félig fekete, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstfekete.

Ratvai család. Sáros vármegye kihalt családa, mely a T e k u l e családból eredt. *Lásd Usz cs.*

---

[1]) Collect herald. nro. 541.

Rauber család. (Plankensteini, báró.) Jelenleg Erdélyben élő, krajnai eredetű régi család.[1]) Egyik ága állitólag plankensteini[2]) és karlstetteni Rauber Leonard személyében 1516. dec. 24-én birodalmi báróságra emeltetett.

A család származását 1370. évtől bizonyos Rauber Matétól szakadatlanul hozza le, nekünk elég lesz megemlitenünk, hogy a XVII. században élt plankensteini Rauber Fridrik, meghalt 1618-ban, ennek neje volt báró Moschkon Kata, ettől lett fia Ádám, kinek neje b. Haller Márta, ettől két fia maradt: 1. Veit-Kristóf, és 2. Otto-Henrik, kik közül az előbbi Weineck és Kreutbergről neveztetett, a másik Krajnában hivatalfőnök volt; mindketten 1681. april. 12-én Bécsben kelt diplománál fogva báróságra emeltettek. Otto-Henrik még 1663-ban nősült, felesége Engelshaus Orsolya volt; ettől született fia György-Zsigmond, meghalt 1721-ben. Hitves társától Witzenstein Erzsébettől két fia maradt: Károly-Bernát és János-Jakab.

Károly-Bernát meghalt 1749-ben, neje gróf Lichtenberg M. Franciska volt. Ága báró Rauber Lajos kremsiri prépost és kanonokban kihalt.

János-Jakab weineczki és winkeli birtokos, nőül vette gróf Auersperg M. Antoniát. Meghalt 1772-ben. Ennek fia Miklós plankensteini báró Rauber, született 1743. mart. 14-én, katonai pályára lépvén, Erdélyben a 2-ik székely ezrednél százados, utóbb alezredes lőn. Ott házasodott meg, nőül vévén az utolsó báró Dániel leányt Jozefát, ez uton uj hazájában birtokossá lesz, és 1792-ben mint százados honfiusitásért folyamodik, 1810-ben mint alezredes, 46 évi szolgálata jutalmául ismét honfiusitását sürgeti, 1837-ben a rendek fölajánlák, és így lőn 1846-ban Erdélyben honos a család.

Miklósnak, ki 1817. oct. 20-án halt meg, b. Dániel Jozéfától († 1822.) következő kilencz gyermeke született:

---

[1]) L. Goth. Genealog. Taschenbuch der freyh. Häuser 1849. 327—330. lap. hol családi történetök olvasható, elég mesével vegyítve, milyenek, hogy előbbi nevök Engelschalk lett volna, és hogy e család névre utalólag kapták 1681-ben czímerökre a harmadik sisakra az angyalt (engel) holott az valószinűleg a bárói czímert nyert Otto-Henrik felesége Engelhaus Orsolya nevénél fogva juthatott oda. Továbbá, hogy hajdan Krajnában szabad rablási joggal birtak volna, és innen támadt volna a Rauber név. Alaptalan ráfogások.

[2]) Kővárinál id. m. 213. hibásan áll Frankensteini Plankenstein helyett, ugyan ott hibás a családfa is a gothai Almanachhoz mérve.

1. Jozéfa szül. 1786. mhalt 1826. aug. 28-án.

2. II. Miklós szül. 1788. a Máriássy gyalog ezredben főhadnagy volt. Meghalt 1812-ben.

3. Károly szül. 1790. nov. 29-én, mint katona 1848-ig szolgált, s az orláti 12. sz. oláh erd. határ ezred ezredese volt, és ezredesi ranggal nyugalomba lépett, több országgyülésen kir. hivatalos volt. Felesége sepsi szent-iványi Pócsa Veronika, kitől gyermekei:

a) István cs. kir. százados.

b) Károly cs. kir. hadnagy, és

c) Mária.

4. Ferencz szül. 1797-ben.

5. Teréz szül. 1798-ban.

6. János szül. 1799. szintén katona.

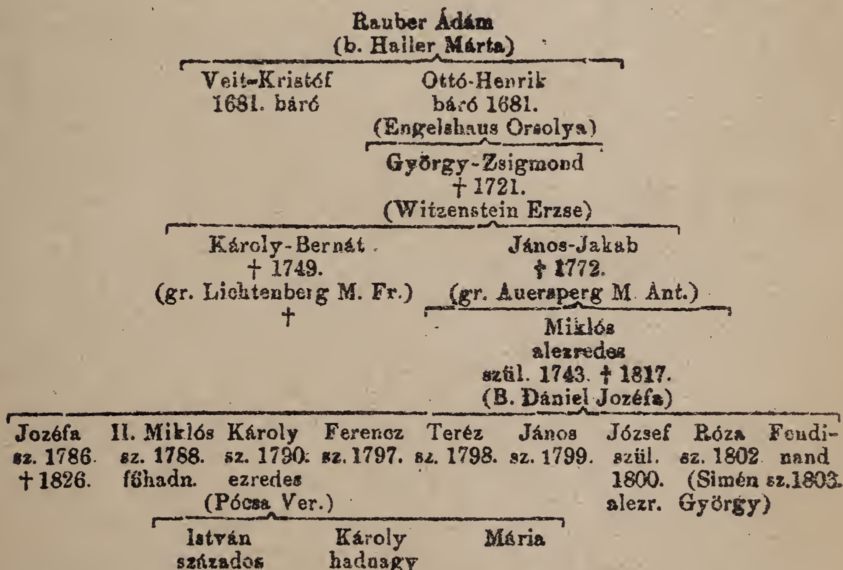
7. József szül. 1800-ban, a 11. számú cs. kir. gyalog ezredben ezredes és m. Frankfurtban parancsnok 1855-ben.

8. Róza szül. 1802-ben, Simén Györgyné.

9. Ferdinánd szül. 1803-ban

Károly valamelyik testvérének gyermekei: [1]) László, Mária Dániel Gáborné, Gyula, Ottó és Ágnes.

A család leszármazási fája következő:

[1]) Kik Kőváry szerint Károlynak gyermekei, de a gothai Almanach nem említi. Ugy látszik, Ferdinandnak a gyermekei?

Lakfészkök a székely föld, hol az ősi lakot Olasztelkén most Ferdinand birja.

Czímerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik ezüst udvarban egy, csak teste előrészével látható, befelé forduló vadbika szemlélhető, orrában arany gyűrű függ; 2. és 3 ik udvar rézsutosan két sorban fekete és ezüst pólyákkal telik meg; a paizs fölött három koronás sisak áll; a középsőből fehérfátyolos, vörös övű angyal emelkedik ki, jobb kezével trombitát tart ajkával s azt fujja; a jobb oldali sisakból bika, a baloldaliból sasszárny emelkedik ki.

E család ősei közűl való azon Rauber Kristóf lajbachi püspök is, ki a XVI. században hazánk történetében nevezetesen az 1527. évi trónküzdelmek viszonyaiban ismeretessé tette magát. [1])

Rauch család. (Báró.) Horvátországi báró család. Báró Rauch Dániel 1715.—1730-ban horvátországi al-bán és Kőrös megyei főispán volt. [2])

Bárói czímere négyfelé osztott paizs, alúl beékelt ötödik osztálylyal, melynek vörös udvarában fészkén ülő fehér pellikán fiait melle vérével táplálja; — az 1. es 4-ik arany udvarban vörös grif ágaskodik, első lábaival fehér márvány oszlopot tartva, melynek tetején vörös rózsa látszik; a 2 és 3. ezüst udvart szélent fekete pólya osztja kétfelé, az előtérben egy szál nád zöldel; a közép kisebb paizs kék udvarában zöld téren vadember látszik, kezében bottal. A paizs fölött bárói korona, azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból a paizsbelihez hasonló vörös grif, a közepsőből vad ember, a baloldaliból kettős farkú buzogányt tartó arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, középről aranykék, balról ezüstfekete. A paizst két oldalról telamonképen két aranyvörös örvű fehér agár tartja. [3])

Báró Rauch Dániel az 1825. évi országgyülésen jelen volt, ennek nővére vagy leánya Genovéva, báró Lecharnik özvegye, ki az 1832. évi országgyülésre hivatalos lévén, képviselőt küldött. Jelenleg él a családból báró Rauch György, Leo, B. Rauch özvegye szül. Farkas Erzsébet.

Raunach család *Lásd Ranach és.*

Rausár család (Gáthai.) Gáthai Rausar Sebestyén 1549-ben Mosony vármegye első alispánja volt. [4]) 1576-ban már csak özvegye Jósa Borbála élt.

---

[1]) Jászai P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 129. 193. 410.

[2]) 1715 · 24. és 127. törv. cz. és 1723: évi 17. 88. és 95. törv. cz. és 1730. évi hivatalos schematismus.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

[4]) Tudományos gyüjt. 1836. XI. 16.

Egy helyen olvastam, hogy laki Rausar András 1505-ben a rákosi országgyülésre Zala vármegye követe; azonban Kovachichnál [1]) és Jászaynál [2]) e helyett laki Kaczer András áll, és így ezen Andrást a gáthai Rausár családba nem sorozhatni, noha mind két nevezett irónknál azon 1505. évi követek névsorában tetemes részint olvasási, részint sajtóhibák vannak, [3])

Rausz család. Trencsin megyei curialis nemes család. A megye nemesi lajstromai [4]) szerint: 1714-ben Rausz András Dezséren lakott. 1718. és 1748-ban ugyan ott János, 1768-ban szintén ott János, tán az előbbeninek fia.

Tán a családhoz tartozott Ravusz István is, békés-gyulai plébános, ki 1751-ben testvérével Békés megyében a nemesség sorában iratott. Kihaltak.

Ravasz család. Trencsin vármegyei birtokos család volt, és ott a nemesi összeírásokban 1650-ben találjuk Pált, ennek özvegye 1666-ban a nemesi levelet fölmutatván. még 1670-ben is a lajstromokban előfordúl. Jelenleg ott e családnak nyoma sincs. [5])

Azt hiszem, ez egy volt az előbbi Rausz, és Ravusz nevű családdal.

Ravasz család. (Szucsági és papfalvi.) Erdély kihalt családai közé soroztatik. [6])

Magyarországban is élt ily nevű család, [7]) és Ravasz István 1709-ben Baranya vármegye országgyülési követe volt.

Ravazdy család. (Csalánosi.) Bihar megyei régi nemes család Ősei közűl Ravazdy Péter 1505. évben a rákosi országgyülésre Arad vármegye követe volt. [8])

1594-ben Ravazdy György szamos Ujvári kapitány. [9])

---

[1]) Supplem. ad vestig. Comitior. II. 334.

[2]) A Magyar Nemzet napjai a mohácsi vész után 157. lap.

[3]) Igy Kovachichnál id. m. 334. 335. lapon Fánchy helyett Janchy Loránth helyett Loranek, Misinczky helyett Masinczky, Mocskos helyett Mocskor, Bertvay helyett Bertnai stb. áll. Ellenben Jászainál 157. és 158. lap. Rozon, vagy Roson helyett Rózsn, posegai Rátkay Zsigm. helyett Koczky áll, sőt a 157. lapon terjényi Radnolt György után a következő nevek egészen kimaradtak: nemthi Kartali Zsigmond Nógrád; Kővári Pál... stb.

[4]) és [5]) Szontagh Dán. közl.

[6]) Kővári Erdély nev. cs. 271.

[7]) Pray, Mss. tom IV. 393.

[8]) Kovachich, Supplem. ad Vestig. Com. II. 335.

[9]) Wolph. Bethlen tom.

1660 ban N.-Várad védelmében vesznek részt Ravazdy György és András. [1])

E század első felében éltek: György, kinek neje bályoki Hégen Szénás Ilona nejétől leánya Katalin volt; és

Ravazdy István (szül. 1794. aug. 10 én) anyja Frater Évától, volt orsz. gyűlési követ az $18^{32}/_{36}$. országgyűlésen, utóbb kir. tanácsos, s végre Ferencz József cs. rend vitéze.

Ravusz család. *Lásd Rausz cs.*

Rayczy család. Trencsin vármegyei curialis nemes család. Nevét többféle alakban találjuk, így Raycziu s, Rayszy és Rayzy alakban is, mert e két utóbbit is amazokkal egynek kell tartanunk. E két utóbbi néven találjuk 1613-ban Miklóst, 1782-ben pedig Istvánt, ki a czímerlevél fölmutatása mellett Trencsin megyétől nemesi bizonyitványt kapott [2])

Rayczy és Rayczius néven a Trencsin megyei nemesi összeírások a következőkről nyujtanak adatokat. [3])

1688-ban Vág-Beszterczén székelt a család.

1748-ban Rajeczen laktanak Sándor, azután János, Sámuel, István, idősb és ifjabb János.

1768-ban hasonlólag Rajeczen laktak Sándor és ennek fiai Ignácz és Ádám, továbbá István és fia János, nem különben Sámuel és fia János, úgy János, valamint idősb János és fia András, ez utóbbinak pedig fiai János, József, István, és András; szintén ott laktak György és ennek fiai István, János, József, András, György és Pál, valamint legidősb János és fiai János és István.

1803-ban Rajeczen laktak János, György, azután Pálnak fia Leopold, majd András és fia János, valamint Sámuelnak utóda Gáspár; úgy István egyedűl, valamint Ignácz és fiai Ignácz és Simon, végre másik István fiaival Istvánnal és Józseffel.

Az 1837. évi nemesi összeirásba az ősi székhelyen tizenkét férfi tag találtatott.

Úgy látszik e család tagja volt neve különbözése mellett is azon Turócz megyei Rajeczky János, ki 1722-ben élt és itt az 593. lapon külön család név alatt említetik. Már neve is azonos lévén a Rayczy család ősi székhelyével, állitásunknak nem kevés sulyt ád.

[1]) Szalárdy Siralmas M. Krónikája 539. lap.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Ugyan ott.

Raymannus család. *Lásd Rajmann cs.*

Rayszy család. *Lásd Rayczy cs.*

Rázgha család. Trencsin megyei curialis nemes család Adamócz és Velcsicz helységekben.

A megyei nemesi összeirások [1]) szerint:

1748-ban Velcsiczen lakott Ferencz.

1755-ben ugyan ott László és Pál.

1768-ban Velcsiczen Pál, József, Miklós és András mint Ferencznek örökösei.

1803-ban Adamóczon lakott Pál és fia József, egy másik József egyedül; Velcsiczen Sándor és fia János. Végre

1837-ben Adamóczon Pálnak örököse József, és ennek fia István, valamint idősb József egyedül; Velcsiczen laktak Sándornak örökösei János és József.

E család tagja volt azon pozsonyi evang. lelkész is, ki 1849. évi forradalom áldozatául Pozsonyban kivégeztetett.

Rechberger család. Rechberger János 1687-ben nyert magyar honfiusitást. [2])

Réchey család. (Gálosházi.) Soprony megyei nemes család, mely azon megyei Gálosháza pusztáról irta előnevét, s azt valószinűleg birta is. E családból

1634-ben gálosházi Récsey Bálint Soprony megye alispánja volt, [3]) 1635-ben egyszersmind követe, a midőn a határvizsgálói bizottmánynak, a győri árkolást megtekintő, úgy a száraz vámok eltörlésére kiküldött választmány tagja volt. [4])

1649-ben élt Récsey György, a ki azért panaszoltatott be az országgyülésnek, mivel Rátky Kata végrendeletét megsérté, mely ügy elintézésével a nádor bizatott meg. [5])

Jelenleg Soprony vármegye nemessége sorában e családot nem találjuk, és így valószinűleg kihalt.

Ezek szerint egészen más Récsey családot illethet azon czímeres nemes levél, melyet Récsey István kapott 1670. évi mart. 29-én. [6])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) 1687: 29. törv. cz.
[3]) Azon évi jul. 25-én kelt eredeti oklevél.
[4]) 1635. évi 57. 60. 63. 72. törv. czikkek.
[5]) 1649: évi 60. törv. cz.
[6]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti.

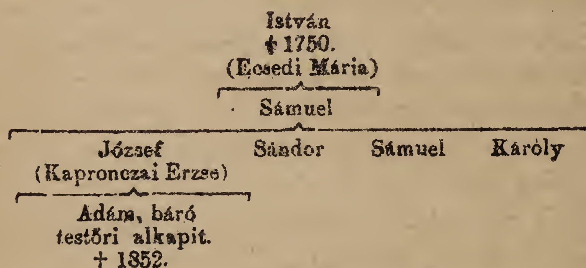
Récsey nevű család Szabolcs és Szatmár vármegye nemessége sorában is említetik Fényes Geographiájában. Szatmár megyében e század elején Szamos-Kórogyon birtokos Récsey Sándor és József. [1])

Tán e két utóbbi megye egyikéből való volt Récsey János esperes és Bihar megyei bogyoszlói predikátor is, ki mint ritka hazafi, szűk fizetéséből meggazdálkodott egész vagyonát a haza oltárára letette, és Debreczenben a magyar literatura tanszékét megalapitotta. [2]) Meghalt 1836. april. 25-én, kora 82. évében.

Récsey család. (Récsei nemes és báró.) Erdélyben több ily nevű család van. Ennek, melyről itt szólunk, más neve Bóér. Nemességét Báthori Zsigmondtól kapta. [3])

A múlt század elején 1707-ben Récsei István a Rákóczy forradalom elől Szebenbe húzta magat. [4])

Egyik tagja István a mult században főkormányi lajstromozó volt. Meghalt 1750-ben. Nejével Ecsedi Máriával következő családfát alkotott:

Sajátlag e családnak nevét az utolsó Ádám emelé ki, ki mint katona, altábornagy, ezred tulajdonos, m. kir. testőrségi alkapitány, és 1813—16. közben M. Terézia rend vitéze, s mint ilyen báró lett. 1848-ban a forradalomban az udvar által magyar miniszterelnöknek volt kinevezve. Meghalt 1852-ben.

Nemesi ágazatából Elek Alsó-Fejér megyében árvaszéki ülnök, 1848-ban az oláhok megölték. Özvegye Buda Czeczilia birtokosnő, leánya Köblös Miklósné.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 190.
[2]) Fényes, Geogr. szótár I. 148.
[3]) Kővári, Erdély nev. cs. 219.
[4]) Cserei M. Hist. 371.

Tán szintén e család ivadéka azon József is, kinek özvegye Piliczky Ágnes Közép-Szolnok vármegyében Várteleken bir.

Récsi család. (Salinei.) Erdélyi család, közűlök Itván 1815-ben Marosszék mérnöke.

Recsky család. (Recski.) Heves és Külső-Szolnok vármegye gyökeres legrégiebb családainak egyike, mely nevét a Heves megyei Recsk helységről vette.

Recsky Miklós már 1447-ben Heves vármegye követe volt a budai országgyülésen. [1]

Recsky István 1505-ben Borsod vármegye követe a rákosi országgyülésre. [2]

1561-ben Recsky Zsigmond és György uj adomány levelet nyertek I. Ferdinand királytól Alattyánon, Jánoshidán és Kéren birt részjószágaikra, melyekbe az egri káptalan által beiktattak, [3] Ugyan azok Zékely Istvannak fiágon történt magvaszakadtán annak Anna nevű leánya nyervén 1575-ben adományt a nevezett helységekre, a beiktatásnak ellent mondtak. [4]

1588-ban Recsky Zsigmondnak és Györgynek gyermekei Alattyán, Jánoshida és Kér helységben atyai örökségökre nézve, melyek Recsky György gyámjok kezében voltak, egyességre léptek. [5]

1617-ben R. György és István a nevezett birtokokban atyai javaikban osztoztak. [6]

1654-ben R. Zsigmond egy alattyáni jobbágyat fölszabadítá. [7]

1658-ban Miklós Alattyánon öt jobbágyát Széky Péternek elzálogítja. [8]

1665-ben R. Katalin ugyan ott egy telkét elzálogítja Mészáros Lászlónak. [9]

---

[1]) Kovachich Vestigia Comitiorum. 268.

[2]) Kovachich Supplement ad Vestigia Comitior. II. 335. és Jászai Pál id. m. 158.

[3]) Kövesdy, Compendium Processus Fam. Földváry contra Abbat Zabrdovicensem. Pest 1785. pag. 152.

[4]) Ugyan ott 153.

[5]) Ugyan ott 153.

[6]) Ugyan ott 154.

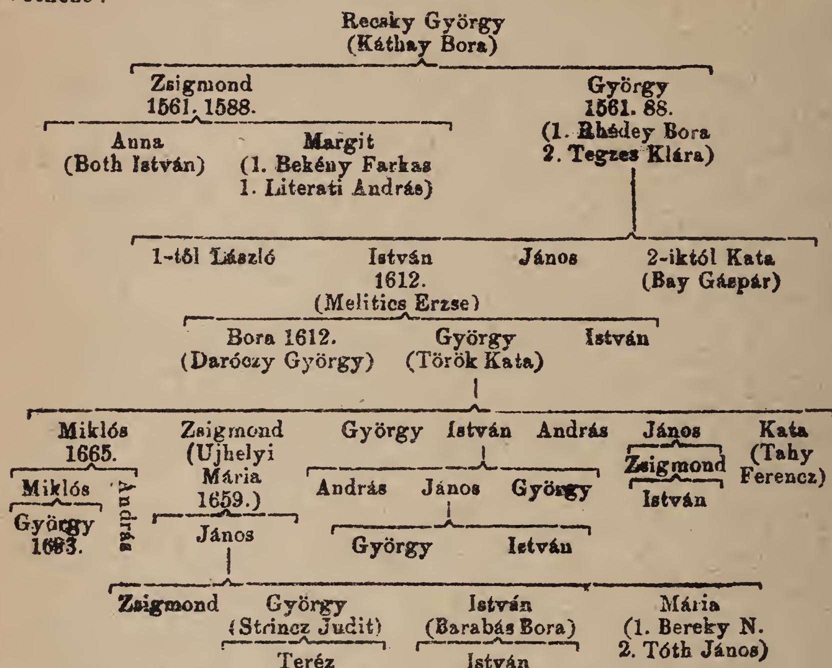
[7]) Ugyan ott 154.

[8]) Ugyan ott 155.

[9]) Ugyan ott 155.

1659-ben Zsigmond neje Ujhelyi Mária, mint rosályi Kun utód, a Kun javakban az országgyülési intézkedés folytán részesült. [1])

A család nemzékrende a XVI. század végétől e századig [2]) következő:

Mint látjuk, — e családfa nem teljes, róla az utóbbi nemzedékek hiányzanak, melyeket a család közlése hiányában kiegészitenem nem lehetett.

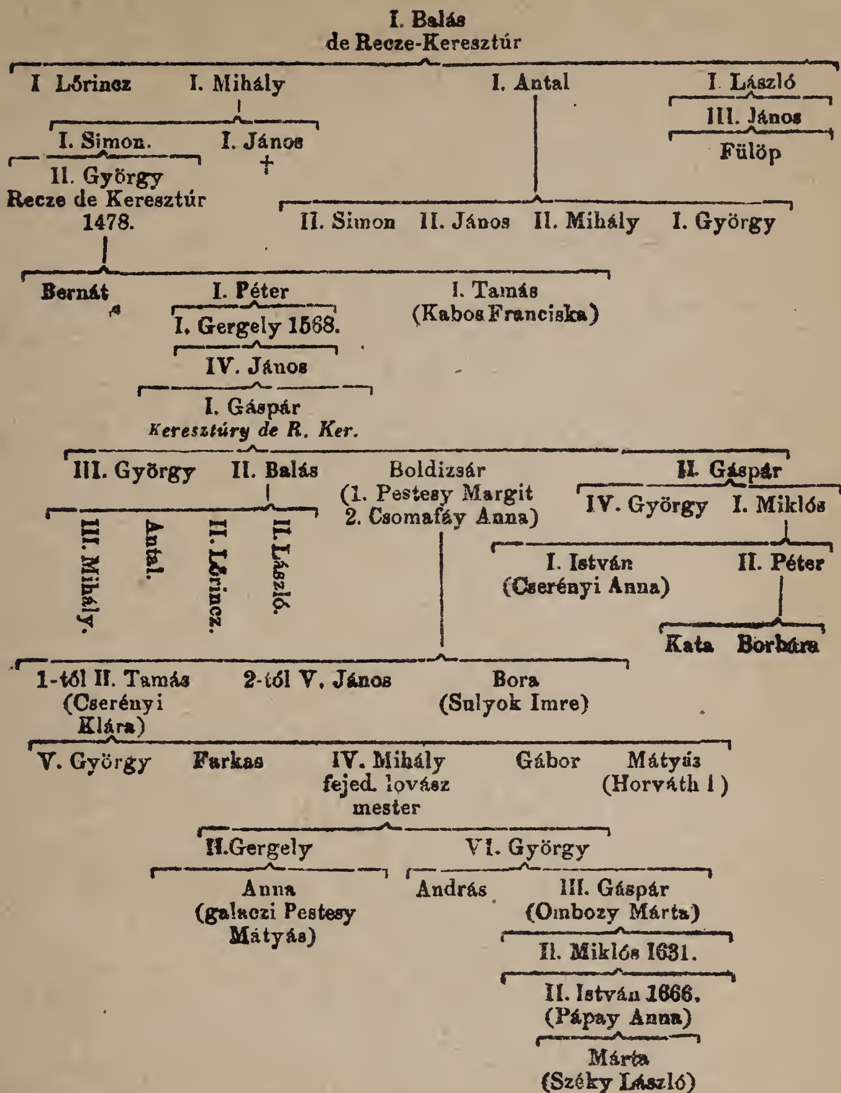
Az ujabb időben Recsky László 1821—31. Heves megye főszolgabirája; és Recsky András 1835-ben Heves megyei aljegyző volt. Neje Sturman leány.

Recze család. (Recze-keresztúri †) Doboka vármegye kihalt ős régi családa. Utóbb a XVI. század elején I. Gáspár a Keresztúry nevet vette föl.

A család első ismert törzse reczekeresztúri Balás, ki a XIV. század elején élt. Tőle a családfa következőleg terjedt le [3]) magvaszakadtáig:

---

[1]) 1659: évi 117. törv. cz.
[2]) Wagner genealog. tab. L.
[3]) Kodor, Doboka várm. 214—216. ki közlése szerint Mike Sándor gyüjteményéből merité adatait.

Recze-Keresztúr helység Doboka vármegye pánczél-csehi járásában fekszik, és azt hét nemzedéken át a Recze és az ebből eredt Keresztúry család is mintegy hét izen át birtokolta, tőlök mikor és kikre szállott át e birtok, megmondani alig lehet, de bizonyos az, — — irja Hodor — hogy a káli és osdolai Kún családból eredt Kún Sára, (kinek neve táblázatunkról az illető helyen elmaradt), szentgyörgyi Dacsó Györgyné és özvegyi részül Gyulay Anna Erdélyi

Györgynéről Dacsó Istvánra és erről fijára Dacsó Györgyre szállott jogon birta Recze-Keresztúrnak legnagyobb részét 1686-ban, és után.

III. Gáspárról, Ombozy Márta férjéről megjegyzendő, miszerint azon 1592. évi uj adományban, melynél fogva a kis-, vagy feldevecseri részbirtokokba lép, „Sajó-Keresztúri" előnévvel fordúl elé. [1])

Végre megjegyezzük azt is, hogy II. Miklósnak leánya Márta Széky Lászlóné, néhol Máriának Széky Sámuelnénak is iratik.

Rédeky család. (Rédeki.) Nyitra megyei regi nemes család, azon megyében fekszik A. és F. Rédek helység, melyről a család nevét és előnevét vette, és ott birtokos.

1572-ben élt Rédeky Albert, ki azon évben Bornemisza Pál nyitrai püspök és kanczellár neve alatt osztályparancsot kap. [2])

Nem lévén a nyitrai megyei ágról adataink, csak a következő ágat ismerjük:

István (Barinyay Teréz)	Károly	János	István sz. 1809. † 1856.	Lotti s egy fiú.

István Rédeken szül. 1809. dec. 25-én, 1843-ban absentista az országgyülésen, 1853-ban Nógrád megyében cs. kir. járásbiró, meghalt ott 1856-ban.

Trencsin megyében a nemesi összeirások szerint [3]) 1748-ban Rédeky Miklós lakott a középjárásban, János Drskóczon.

1768-ban Kocsóczon Miklósnak örökösei Mihály, Jónás plébános, Miklós, György és József, Beczkón Mihály, Drskóczon József laktak.

1803-ban Kocsóczon székelt Miklós fiával Józseffel s unokájával ifj. Józseffel, Drskóczon laktak Józsefnek örökösei Antal és József, és Jánosnak fia Ignácz.

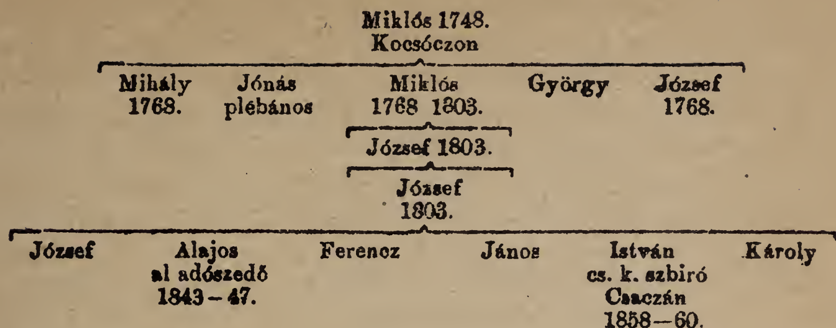
1837-ben Kocsóczon találtattak János és József, és ez utóbbinak hat fia, úgymint: József, Alajos, Ferencz, János, István és Károly.—Drskóczon laktak Antal és fiai József és Antal, ez utóbbinak fia István, továbbá Ignácznak fia József.

A följebbi adatok nyomán a kocsóczi ágnak származási táblája következő:

[1]) Hodor, Doboka várm. 214. lapon említett Rechey Bálint, a táblán nem található, nem is e családból volt, hanem egy személy a Récsey családnál emlitett Bálint soproni alispánnal. Lásd itt a 865. lapon.

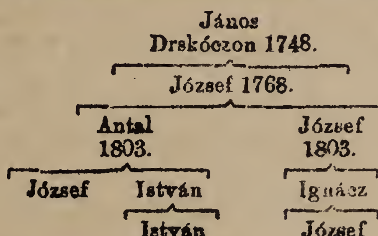
[2]) Eredeti oklevél.

[3]) Szontagh Dan. közl. szerint.

Ez ágból Alajos 1843—47-ben Trencsin megyei al adószedő; s tá.: ennek testvére István, ki 1858-ben azon megyében Csáczán cs. kir. járásbiró volt.

A drskóczi ágnak származási táblája következő:

Rédey család. *Lásd Rhédey.*

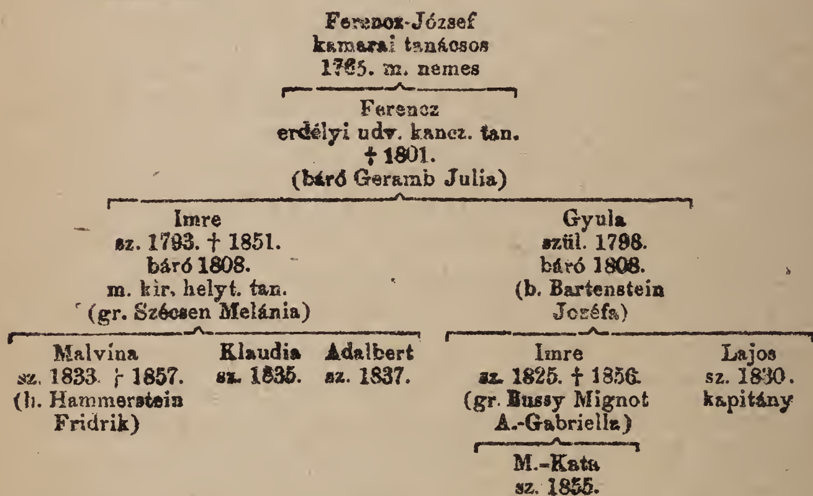
Rédl család. (Rottenhauseni és rasztinai báró) Alapítója Redl Ferencz-József, ki a magyar kir. udvari kamaránál tanácsos és a bácsi és tiszai koronai jószágok igazgatója volt, és 1759. maj. 17-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben „Rottenhauseni“ előnévvel ausztriai örökös tartományokbeli nemességet nyert, [1] 1765. évi april. 15-én pedig M. Terézia királyasszony által magyar nemességre emeltetett fiaival együtt. [2] Fia Ferencz udvari tanácsos és az erdélyi udv. kanczellária előadója volt és 1780. dec. 9-én Bécsben kelt adománynál fogva kapta a Bács vármegyében fekvő „Rasztina“ helységet, arról viselendő előnévvel együtt. Meghalt 1801. sept. 7-én. Neje báró Geramb Julia volt, ki 1812-ben a Ludoviczára 1200 ftot ajánlott föl. [3] Ettől két fia maradt: Imre és Gyula, kik 1808. mart 11-én magyar báróságra emeltettek.

[1] Geneal. Taschenbuch der freyherl. Hauser. Gotha 1848. 297.
[2] Ugyan ott és Collect. herald. nro. 156.
[3] 1812. évi 2. törv. cz.

Imre az idősb, született 1793. mart. 21-én s m. kir. helytartó tanács tanácsosa volt. Birta Stanits, Klebia, és Sári helységeket az úgynevezett bánságban. Meghalt 1851. januar 5-én. Neje temerini gróf Szécsen Melania (szül. 1811.) kitől születtek gyermekei: *a)* Malvina (szül. 1833. nov. 2. mhalt 1857. dec. 15-én férjhez ment 1853-ban báró Hammerstein-Gesmold Fridrik cs. k. kapitányhoz. *b)* Claudia szül. 1835. febr. 3-án, és 3. Béla (jobban Adalbert) szül. 1837. jun. 3-án.

Gyula szül. 1796. aug. 21-én. Birtokos Rasztinán, és Nagy-Dócsán, és Alsó-Ausztriában Karnabrunn és Streitdorfon. 1824. oct. 15-től neje báró Bartenstein Jozéfa-M.-Anna, kitől gyermekei: *a)* Imre szül. 1825. sept. 9-én meghalt 1856. aug. 1-én, nejétől gróf Bussy-Mignot Anna-Gabriellától maradt leánya M.-Kata, ki 1855. sept. 21-én született. *b)* Lajos szül. 1830. sept. 8-án, cs. kir. kapitány 1857-ben.

A családfa ez:

A család magyarországi nemesi czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban a belső oldalból egy kétfejű aranysasnak fele része látható ki, s 2. és 3-ik ezüst udvar közepén szélent egy vörös pólya vonúl át. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból egyfejű arany sas áll kiterjesztett szárnyakkal, fejével balra fordúlva, a baloldaliból ezüst oroszlán nől ki, arany markolatú pallóst villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.

Az 1808. évi bárói diplomában igy bővitetett a czímer; a közép paizsban (vagy szív vértben) az ősi czímer látható és pedig úgy hogy a paizs hosszában kétfelé osztva, a jobb oldali kék udvarban a paizs oldalból félig kinyúló arany koronás fekete sasnak felét láthatni, a másik ezüst udvarban a szélent fekvő vörös pólyát; a nagyobb czímerpaizs négy részre oszlik, az 1. osztály szélent kék és ezüst udvarra oszlik, a felsőben kettősfarkú oroszlán ágaskodik, az alsóban vörös rózsafej látszik; a 2. és 3-ik kék osztályban a külső oldalból felleg terjed szét és abból egy férfi kar nyúlik be, bőség szarut tartva, melyből arany, ezüst pénz ömlik ki, a 4-ik vörös osztályban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával pallóst tartva. A paizson bárói korona nyugszik, és azon koronás három sisak áll; melyek közűl a jobb oldaliból arany oroszlán nől ki, kardot tartva, a középsőn arany koronás fekete sas áll, a baloldalin két elefánt ormány között, melyek közűl a jobb oldali szélent osztva vörös ezüst, a másik aranykék, a paizsbelihez hasonló rózsa áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizst tartó telamonok két oldalról egy egy fehér ló.

Redl család. Redl Ferencz 1790-ben II. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs kék udvarában vörös mezű kar, mely könyökben meghajolva, három arany búzakalászt tart, fölötte balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas szárny között az előbb leirthoz egészen hasonló kar látható, három búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös. [1])

Tán e családból származott Redl Antal, kinek nejétől Mészáros Francziskától gyermekei Julianna és Ferencz.

És tán e család ivadéka Rédl Károly is, ki Magyaradon szül. 1791. januar 12. Irt némi munkát is.

Redmeczy család. (Széki.) Erdélyi család. A XVII. századból ismeretes közűlök János, hittani munkát adott ki. Márton 1711—1715-ben Doboka vármegye alispánja vólt. [2])

Rednik család. Máramaros vármegye nemes családai sorában áll. [3])

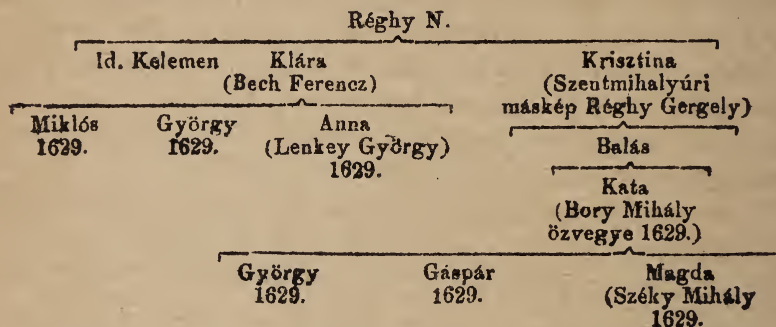
[1]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

[2]) Hodor, Doboka várm. 216. lap. és Magyar irók II. 265.

[3]) Fényes, Geographiája szerint.

Regéczy család. E század elején Zemplin vármegyében birtokos a család Barancson. [1]

Réghy család. (Máskép Szentmihályúri †) kihalt család; tán ivadéka a Chama de Réghi családnak. A XVI. század végén Réghy idősb Kelemen, ki javait Borsod, Zemplin, Abauj és Szabolcs megyékben nővéreinek Klárának és Krisztinának hagyván, azok 1629-ben az egri káptalan előtt ama javak iránt egyességre léptek, [2] névszerint a következő családfán az „1629" évvel jelöltek:

Rehorovszky család. Rehorovszky András és Jakab 1796-ban nemesítettek meg I. Ferencz király által kiadott czímeres levélben.

Czímerök következő: a paizs kék udvarában hármas zöld halmon kettősfarkú arany oroszlán ágaskodik, és első jobb lábával kivont kardot, a ballal levágott törökfejet üstökénél fogva tart. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, arany öves, fekete kalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [3]

A család tagjai többnyire an ügyvédi pályát választák, így Rehorovszky Miklós jogtudor és hites ügyvéd, ki 1848. előtt a m. kir kamaránál ügynök volt.

Reinprecht család. Komárom és Bars megyében birtokos nemes család volt. Közülök Reinprecht Ignácz egykor Bars megyének alispánja volt, benne családjának utolsó ivadéka halt ki 1858. évi mart. 17-én, kora 68. házassága 26. évében. [4]

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 236.

[2]) Egri káptalan Protoc. F. p. 246.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo. X

[4]) Politikai ujdonságok 1858. 13. szám, 150. lap.

Reischach család. Közülök Reischach T a d é báró, kir. udvarnok, utóbb miniszter az 1792. és 1794. évi erdélyi országgyülésen a királyi hivatalosok sorában olvasható.

Reisner család. Reisner G á s p á r 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. arany udvarban sas röpül, körmei közt olajfa galyat vivén; a 2. és 3. vörös udvarban fehér egyszarvú ágaskodik, fölötte jobbról aranycsillag ragyog; alólról még egy ezüst udvar gula alakban nyulik be a paizsba, és abban arany bőségszarvból piros rózsa virágok ömlenek ki. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között ezüst oroszlán nől ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

Reissig család. Reissig L a j o s-K e r e s z t é l y az 1836. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyert. [2])

Reisz család *Lásd Raisz cs.*

Reittermayer család. Reittermayer J ó z s e f 1795-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban hármas zöldhalmon oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany bőségszarvat tart, melyből virág özön omlik ki; a 2. és 3. ezüst udvar alsó részét négyszer arany vörössel koczkázott tábla foglalja el, melyből fekete mén nyúlik ki, teste előrészével félig láthatólag. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali szélent osztva félig arany, félig kék, a másik azonképen félig fekete, félig ezüst, arany oroszlán nől ki, első lábaival arany bőségszarvat tartva, melyből virág csoport ömlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete. [3])

Remekházy család. (Gurahonczi.) Pesti polgári család, előbbi neve „R e m o l d" volt, megmagyarosodván nevöket „R e m e k h á z y-ra változtaták és e névre Remekházy K á r o l y, J ó z s e f és J á n o s 1821-ben magyar nemességet, egyszersmind Arad megyébe G u r a h o n c z helységet kapták királyi adományban, „g u r a h o n c z i" előnév viselési joggal. Nemes levelök 1821-ben Arad vármegyé-

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

[2]) 1836. évi 47. törv. cz.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo X.

ben kihirdettetett. [1]) Neveczett Károly táblabiró és pesti vál. polgár meghalt Esztergomban 1844. aug. 5-én kora 75 évében.

A család egyik tagja József szül szül. 1803. mart. 12-én, királyi asztalnok, jog és bölcsészeti tudor, 1848. előtt a m. kir udvari kanczelláriánál titkár, 1860. előtt a bécsi cs. kir. semmisitő legfőbb törvényszéknél udv. tanácsos, 1854-ben jul. 27-én ausztriai báróságra emeltetett. Neje báró Dietrich zu Landsee Jozefina, kitől gyermekei 1. Ottó szül. 1835. aug. 29-én, cs. kir hadnagy, és 2. Anna szül. 1848. maj. 30-án.

Az idősb, nemesi ág birja a gurahonczi birtokot. A bárósággal nyert czímer következő: a paizs kék vörössel rézsutosan osztott udvart mutat, melyben arany kaptár látszik, körülötte hét méh röpked. A paizs fölött bárói korona, és azon három koronás sisak áll, a jobb oldalin három strucztoll leng, két kék között egy arany; a középső sisak koronáján vörös ruhás kar könyökől, kivont kardot tartva, a baloldalin szintén három strucztoll leng, két vörös között egy arany. Foszladék jobbról aranykék, balról vörös arany. Telamonok két oldaláról oroszlánok arabesk talapzaton állók, melyen a „Fidelitate“ jelszó olvasható.

Remenius család. Remenius Dánielnek neje Groczky Julianna volt.

Reményi család. Temes vármegye nemessége sorában említetik Fényes Geographiájában. Előbbi neve valószínűleg Hoffmann volt.

Remenyik család. (Karatnai.) Erdélyben Felső-Fejér megyében birtokos, hol Károly szolgabiró volt 1848-ban.

Ily nevű család Gömör vármegye nemes családai sorában található. [1]) Remenik család 1807-ben Békés megyében is kihirdetteté nemességét.

Remeniczky család. (Másképp Remeniky.) Trencsin vármegye nemesi lajstromai szerint 1661-ben Remeniczky Mátyás mint nemesi joggal élő Trencsin sz. kir. városban lakott. Említetik az 1688. évi nemesi lajstromban; utóbb nyoma veszett. [2])

Remetey család. Szatmár vármegyébe élt a XVI. században, a midőn Remetey Lőrincz és László Kis-Zsadányban 1548-ban, sőt Lőrincz Hódoson is birtok részére adományt nyert. [3])

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 146.

[2]) Szontagh Dániel közl.

[3]) Szirmay. Szatmár várm. II. 142. 278.

Renaud család. Renaud Ferencz 1715-ben az országgyülésen honfiusitást nyert.[1])

Rendel család. Rendel József 1791-ben II. Leopold király által nemesitetett meg. Czímere jobbról balra rézsutosan kék és vörös udvarra osztott paizs, melynek alyján hármas zöld halmon arany koronából kettősfarkú oroszlán emelkedik ki; első jobb lábával kivont kardot, a ballal arany csillagot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki, kétfelől két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék. [2])

Répás család. Baranya vármegye nemes családai sorában áll, közülök Répás Leopold az 1827. évi országgyülésen követe volt. [3])

Répásy család. Szabolcs vármegyei nemes család, kitűnő tagja volt a családnak Répásy Mihály, 1846-ban a m. kir. testőrségnél őrnagyi ranggal másod őrmester, 1848-ban huszár ezredes, azután magyar forradalmi tábornok. Meghalt Szegeden 1849-ben julius elején.

Répásy Józsefnek nejétől Olasz Máriától fia János.

Repetzky család. Nógrád vármegyei birtokos nemes család, mely családi szóhagyomány szerint Horvátországból szakadt Magyarországba a reformatio első időszakába és e vallást fölvevén, Losonczon telepedett meg, és itt eleinte a város által tett örökös szerzemények egyik tényező részese volt és mint nemes családnak az ő nevére is irattak a város által eszközlött örökös szerzemények. Nógrád megyében az első ismeretes törzs Repetzky I. Sámuel volt, ki miután — a diploma szavai szerint — nemzetségi iratai, és birtokai az előbbi háborgások idejében elpusztitattak, I. Leopold királytól előbbi nemességében megerősitő czímeres nemes levelet nyert fiai neveire is. 1684-ben a nógrádi nemesi fölkelésben személyesen vett részt, [4]) a Rákóczy forradalom alatt azonban, valószinűleg egy részről élemedett kora miatt, is honn maradt, és 1711. előtt meghalt. [5]) Neje volt boldogházi Kiss Julianna, kitől többi közt maradt fia I. Zsigmond, 1720-ban táblabiró, ki 1730-ban sógorával szántói Szabó Zsigmonddal együtt Nógrád

---

[1]) 1715. évi 135. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[3]) 1827. évi 16. törv. cz

[4]) 1684. évi Nógrád megyei jegyzőkönyv.

[5]) 1711. évi jegyzőkönyv.

megyei Szőköllő-Mucsiny helységnek, (hol a család jelenleg is birtokos) Telki és Csigaháza pusztának birtokába nádori adomány mellett beiktattatott. [1]) Ennek hitvesétől runyai Soldos Annatól gyermekei I. József II. Zsigmond és leánya Barkassyné maradtak. A két említett fiú az 1755. évi nemesi összeirásban a kétségtelen birtokos nemesek sorába iratott. I. József nőtlenűl, mint a Wattay nemzetségnek pómázi tisztje, halt meg.

II. Zsigmond feleségül vette Ajtich Horváth Katalint, és ettől maradtak gyermekei, Borbála sarudi Battik Palné, Anna Hajós Lászlóné, Katalin és egy fiú II. Sámuel.

II. Sámuel 1797. tájban házasodott, feleségül veven gy.-patai Patay Ferencznek Török Zsuzsannától született leanyát Patay Zsuzsannát, ki mint alsó-lindvai Bánffy leányági utód az ismeretes Bossányiféle pernek családai közé tartozik II. Samuel meghalt 1827-ben; említett neje pedig 1850-ben. E házasságból származott a következő öt gyermek:

1. István született 1799-ben, nőtlen, él.

2. Ferencz szül. 1801-ben; Nógrád megyének 1832-ben al-, 1839-től 1846-ig főszolgabirája, 1848-ban országgyülési képviselője, majd kormánybiztos a felső-dunai tábornál, utóbb Pest és Heves megyék kormánybiztosa a magyar kormány alatt, mint ilyen utóbb Komárom várában a hadseregbe áll, és mint törzs tiszt szolgált a kapitulatióig. A forradalom után ősi birtokából Mucsinyból Heves megyébe Recskre tette át lakását. Nejétől kis- és utas-terenyei Ternyey Esztertől, kit 1826-ban vett nőül, a táblázaton látható gyermekei vannak. Ezek közűl Mária férjnél volt mínaji Bornemisza Lajosnál, meghalt magtalanúl.

3. József született 1809-ben, nőűl vette 1848-ban Szakál Amáliát, kitől fiai Ferencz és Andor.

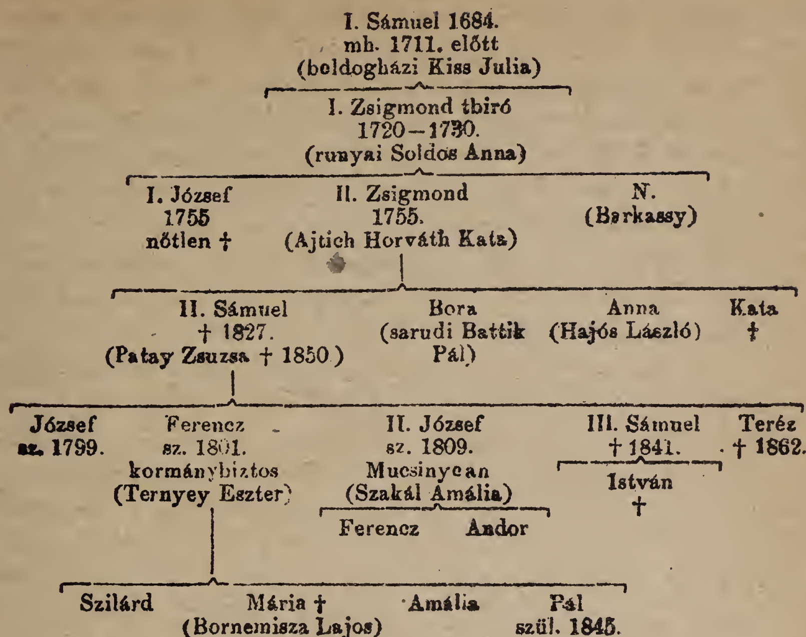
4. Sámuel, meghalt 1841-ben; nejétől Plachy Johannától egy fia István kiskorában elhalt.

5. Terézia, mint hajadon halt meg 1862-ben.

A családfa következő:

---

[1]) Sz.-benedeki Convent capsa H. fasc. 4. nro 6.

A család czímere a paizs kék udvarában koronán könyöklő kar kivont karddal, ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is.

Repka család, (vagy Repa) Trencsin vármegye nemesi lajstromában találjuk, nevezetesen 1646-ban Dubniczon és Drskóczon lakozott. Később nyoma veszett; — lehet, hogy azonos a Rephanides családdal.

Resko család. Zemplin vármegyei czimerleveles nemes család. [1])

Réső Ensel család. Pozsony, Nyitra megyei nemes család, honnan egyéb megyékbe, nevezetesen Komárom és Pest megyébe is elszármazott. Nemességet Rudolf királytól nyerte 1574—1604. időközben, vagy legalább egy tanuvallatás után annyi bizonyos, [2]) hogy

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

[2]) A családnak egyik, alább emlitendő jeles tagja II. Sándor, a hires törvénytudós, családja nevének s eredetének nyomozása közben több jegyzést hagyott maga után, melyek az Ensel névnek régiebb oklevelekben is előfordulásáról tanuskodnak, a nélkül, hogy a család eredetére és nevének származására eldöntő adatokat nyujthatnának. Igy Jensul = Jensöl 1278-ban mint nagyszombati biró emlittetik. Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 475. - Jenslin keresztnév előfordul 1351-ben Pozsony megyei birtokosok közt. Fejér Cod. dipl.

Rudolf király uralkodása idejében már a család a nemesek sorában állt.

A család első kétségtelen ősei közül a XVII. század közepén éltek Résó Ensel Mózses és Gáspár, tán egy testvér atyafiak, az utóbbinak csak Péter fiától nemzett György nevű unokájáig ismerjük ivadékát.

Mózses Pozsony megyében a vajkai szék esküdtje volt 1640-ben, ennek fia Márton szintén Vajkán lakozott s két fiúnak atyjává lőn, úgymint Jánosnak, ki Vajkán maradt, és I. Mihálynak, ki 1647. táján szül. 1686. táján Nyitra megyében M.-Sookra telepedett, és 1715. Nyitra megye előtt Ensel alias Réseő néven nemességét igazolta, többi közt azt is, hogy elei már Rudolf király alatt nemesek voltak. Meghalt 1729. évben korának mintegy 82. évében. Hitves társa Tóth Ilona volt, kitől öt fia, egy leánya maradt, kik mindnyájan az egymással összefort Sók és Szelőoze helységben laktak. A fiúk közűl I. György Poroszlóra házasodott, hová halála után özvegye gyermekeivel Györgygyel, Jánossal és Mihálylyal együtt letelepedett, ezeknek utódaik Borsod és Heves megyékben laknak.

I. Ferencznek két fia maradt: Péter és II. György, amaz Modor városába telepedett, és fia György is ott lakott; II. Györgynek szintén két fia volt György és István, kik utódok nélkül enyésztek el.

I. Péternek feleségétől Verebes Annától három fia maradt, kik közűl István és János Szőnyre telepedtek és magnélkül haltak el, Ferencz pedig Tatába költözött, hol maradékai is laknak.

I. István 1698. febr. 23-án született. Felesége Lépő Erzsébet volt, kitől három gyermeke lett, ugymint: István, Ferencz és Rebeka ns. Kovács Jánosné. Most emlitett Ferencznek neje volt Kovács Erzsébet, kitől gyermekei ezek, a) Ferencz szül. 1754. aug. 20-án, b) István szül. 1761-ben. c) János szül. 1770. nov. 5-én, d) Sándor, e) Erzsébet ns. Tóth Ferenczné, f) Teréz Takács Ferenczné, g) Katalin thöbör-etei Nagy Györgyné; kik 1826-ban

---

tomo IX. vol. 2. p. 133. — 1340-ben előfordúl mint iktató királyi ember Jakabnak fia Jensel lásd Fejér Cod. dipl. tomo VIII. vol. 4. p. 483. Mindezek csupán az Ensel család névnek keresztnévbőli származását igazolhatják. A Résó név is, bár erre nézve hasonló adatok kevésbbé hozhatók fel, valószinűleg egykor keresztnév gyanánt szerepelt. Hogy pedig a Jensel név egyszersmind családnévvé is lőn, tanusitja az, hogy 1457-ben e néven István és János a vajkai birtokosok közt emlitetnek, állitólag a pozsonyi káptalan levéltára szerint.

fiaik neveiknek bejegyzésével is Nyitra vármegyétől nemesi bizonyítványt nyertek.

II. M i h á l y Pozsony megyei Deáki helységből házasodott, nőűl vévén onnan Jósa Györgynek leányát E r z s é b e t e t, és ettől született gyermekeivel András, Mihály, János, Ferencz, István és Benedekkel Nyitra vármegye nemesei sorába iktattatott. Nevezett gyermekei közűl I s t v á n magnélkül halt meg, M i h á l y n a k és J á n o s n a k csak egy egy leánya maradtak. F e r e n c z Pest megyébe Ápor-kára ment lakni, fiai voltak M i h á l y, F e r e n c z, I s t v á n és J á n o s, János nemzette M i h á l y t, ki Farkasdon lakott, és maradtak J á n o s és I s t v á n nevű fiai.

B e n e d e k (II. Mihálynak Jósa Erzsétől fia) született 1732. april. 27-én, lakott Sókon, és Szelőczéről hitvestársúl vette Mészáros Juditot, kitől következő hat gyermeke született:

a) I. S á n d o r szül. 1757. május 29-én.
b) G á s p á r.
c) M i h á l y.
d) J á n o s.
e) I s t v á n, elhalt nőtlen korában.
f) L i d i a, Császár Mihályné.

E hat testvérek közűl I. S á n d o r, G á s p á r, M i h á l y és J á n o s, fiaik beiktatásával együtt 1824-ben sept. 9-ik napján kaptak Nyitra vármegyétől nemesi bizonyitványt. Ezek közűl

I. S á n d o r Farkasdról nősült, feleségűl vévén nemes Polgár Jánosnak Sörös Katalintól született leányát Polgár Erzsébetet, kitől négy fia és három leánya születtek, úgymint: 1. E r z s é b e t, ki 1826. január 31-én meghalt, Fülöp Istvánné, 2. II. S á n d o r, kiről alább, 3. T e r é z i a Fülöp Andrásné, 4. P á l, 5. J ó z s e f és 6. J u l i a n n a.

A családnak egyik legkitűnőbb tagja, és a magyar törvénytárban jártasságáról országosan ismert hirű férfiú volt II. S á n d o r, született Nyitra megyében T.-Sókon 1787. octob. 25-én. Iskolázását Révkomáromban kezdve, Losonczon, Pozsonyban folytatta és Debreczenben végezte, hol 1807-ben már a harmadéves papjelöltek közé jutott. 1809-ben borosjenői Tisza Lászlónak Lajos fia mellett volt nevelő; 1810-ben ismét pályáját folytatta, és noha szülei a papi pályán szerették volna őt látni, ő az ügyvédi pályára készült, 1811-ben összel az országgyülés alatt gyakornokoskodott, 1812-ben Szeghalmon tanítóskodott, onnan báró Wenkcheim József nemesi fölkelési ezredes mellett alhadnagyi ranggal segéd lett, 1815. april. 19-én kir. táblai jegyzőnek es-

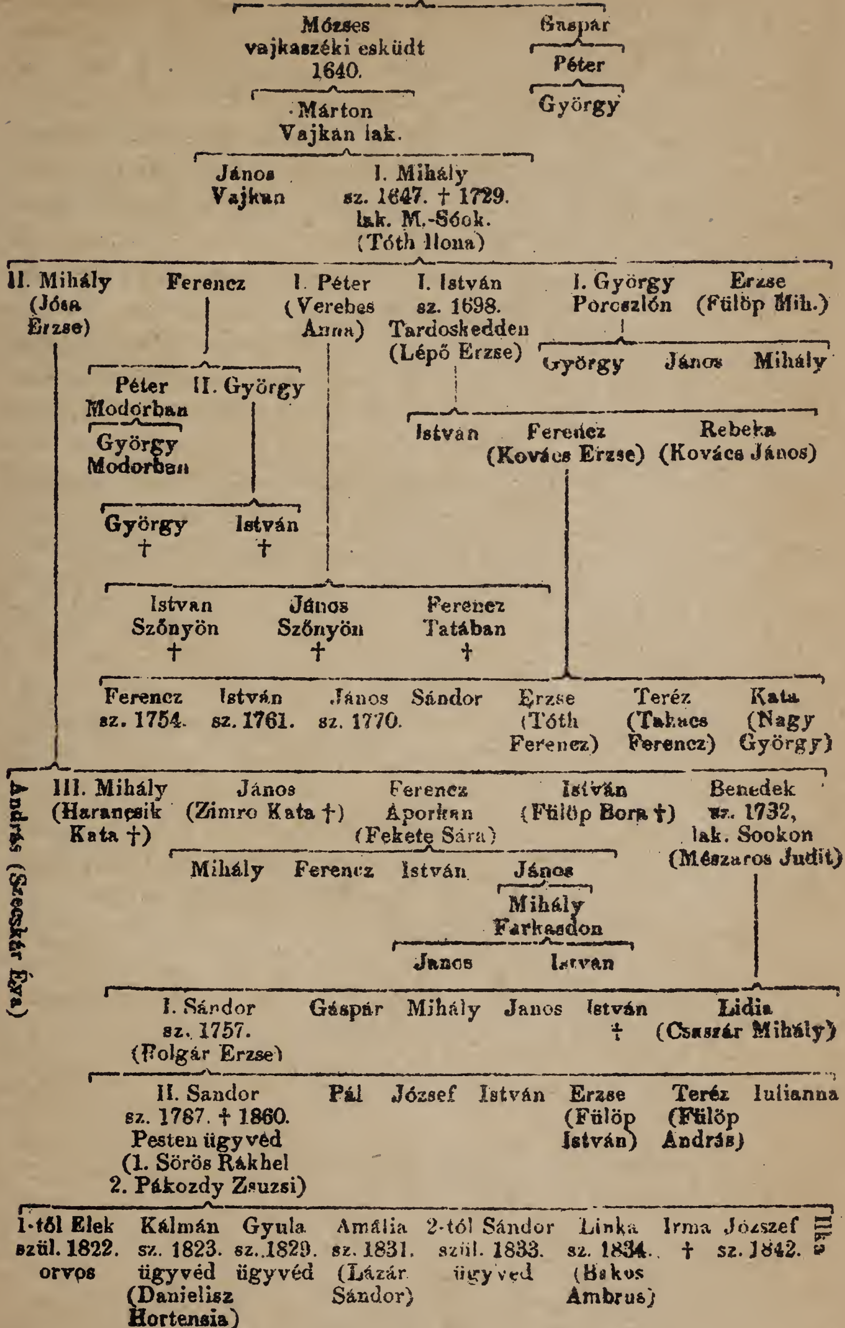
küdt fel, és 1816. mart. 11-én ügyvédi vizsgálatot tévén, mint ügyvéd állandóan Pestre telepedett. 1821-ben mart. 14-én vette nőül Sörös Rachelt, kitől alább megnevezendő négy gyermeke született; ezt 1831. julius 12-én veszitvén el, 1832. maj. 19-én feleségül vette Pákozdy Zsuzsannát, kitől alább megnevezendő öt gyermeke született. Késő-Ensel Sándor egyike volt Pest kitűnőbb s jelesebb kir. táblai ügyvédeinek, és mint a törvény tudományban mélyen jártas, Pest megye gyülésein és törvényszékein is szerepelt, s majd minden kiküldöttségben részt vett; mint szónok, főleg a sérelmi ügyekben tünt föl. Mint buzgó protestans 1848. jan. 2-án egyházi algondnokká választatott; a pesti takarékpénztárnak szintén tevékeny választmányi tagja, a forradalom alatt pedig az éjjeli biztossági ülések elnöke volt. Ezek mellett mellékesen a tudományosság terén is buvárkodott [1]) és több értekezést is adott ki. [2]) 1859-ben a protestans vallási patens el nem fogadása mellett harczolván, mint egyházi tanácsos, ezért birósági vizsgálat alá vonatott. Nemességét Pest megyében 1826. april. 1-én Komárom megyében pedig, hol a család birtokos volt, 1828. jun. 2-án hirdetteté ki. Meghalt 1860. maj. 29-én. Első nejétől gyermekei: 1. Elek szül. 1822. febr 15-én orvos, 2. Kálmán ügyvéd, szül. 1823. octob. 27-én, neje Danielis Hortensia 3. Gyula ügyvéd szül. 1829. maj. 15-én. 4 Amalia szül. 1831. jul. 4-én Lázár Sándorné Nyitra megyében Második nejétől gyermekei 1. Sándor, szül. 1833. febr. 1-én, h. ügyvéd és kir. táblai fogalmazó, a „Magyar helynevek magyarázója" czimű sok fáradsággal járó munkának és egyéb a lapokban megjelent történeti czikkeknek szorgalmas irója. 2. Linka szül. 1834. april. 8-án Bakos Ambrusné N.-Kőrösön, 3. Irma (meghalt), 4. József szül. 1842. nov. 8-án, jogtanuló és 5. Ilka.

A családfa következő:

---

[1]) Lásd nekrologjait a Pesti Napló 1860. jun. 2-ki 128—3093. sz. és Törvényszéki Csarnok 1860. jun. 5-iki 43. számában.

[2]) Kiadott értekezései ezek: 1) Béla király névtelen jegyzőjéről a Tudom. Gyüjt. 1832. évi 9. és 10. fűz. 2) Szanszkrit nyelv ismeretéről a Tudománytár 1837. évi kötetében 227—260. lap. — 3) Az adóról Jelenkor 1845. évi 31. sz. — 4) Az idegenekről Jelenkor 1846. évi 385. sz. — 5) Károlyi családról Magyar Sajtó 1856. évi 138. sz. tárczájában. — 6) Erdősi János protest. vallásáról a Prot. egyházilap 1859. évi folyamában.

Réső Ensel N.
Mózses vajkaszéki esküdt 1640.
Gáspár
Péter
György
Márton Vajkan lak.
János Vajkan
I. Mihály sz. 1647. † 1729. lak. M.-Sók. (Tóth Ilona)
II. Mihály (Jósa Erzse)
Ferencz
I. Péter (Verebes Anna)
I. István sz. 1698. Tardoskedden (Lépő Erzse)
I. György Porcszlón
Erzse (Fülöp Mih.)
György
János
Mihály
Péter Modorban
II. György
György Modorban
István
Ferencz (Kovács Erzse)
Rebeka (Kovács János)
György †
István †
István Szőnyön †
János Szőnyön †
Ferencz Tatában †
Ferencz sz. 1754.
István sz. 1761.
János sz. 1770.
Sándor
Erzse (Tóth Ferencz)
Teréz (Takács Ferencz)
Kata (Nagy György)
András (Szeckár Éva)
III. Mihály (Harancsik Kata †)
János (Zimro Kata †)
Ferencz Áporkan (Fekete Sára)
István (Fülöp Bora †)
Benedek sz. 1732, lak. Sookon (Mészaros Judit)
Mihály
Ferencz
István
János
Mihály Farkasdon
János
István
I. Sándor sz. 1757. (Polgár Erzse)
Gáspár
Mihály
Janos
István †
Lidia (Császár Mihály)
II. Sandor sz. 1787. † 1860. Pesten ügyvéd (1. Sörös Rákhel 2. Pákozdy Zsuzsi)
Pál
József
István
Erzse (Fülöp István)
Teréz (Fülöp András)
Iulianna
1-től Elek szül. 1822. orvos
Kálmán sz. 1823. ügyvéd (Danielisz Hortensia)
Gyula sz. 1829. ügyvéd
Amália sz. 1831. (Lázár Sándor)
2-tól Sándor szül. 1833. ügyvéd
Linka sz. 1834. (Bakos Ambrus)
Irma †
József sz. 1842.
Ilka

Meg kell még emlitenünk Ensel János-t, ki soprony megyei volt, és 1658-ban Wittnyédi István költségén Wittebergában tanúlt, [1]) ott 1661-ben nyilvánosan védett értekezését „Disputatio theologica de electione et reprobatione" ki is nyomatta. [2])

A Késő-Ensel család czímere a paizsban két szemközt álló oroszlán, első lábaikkal egy jobbra hullámzó zászlót tartanak, a baloldali oroszlány feje fölött csillag ragyog. A paizst szokásos nemesi korona födi. Többi részletei ismeretlenek.

Responde család. A Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint 1688-ban Alsó-Drskóczon székelt ily nevű család. [3])

Rétey család. A XVII. században élt Rétey Zsófia jékei Buly Ferenczné, ki 1660-ban Nádasdy Ferenczczel egyességre lépett Fűzér, Pálháza stb. birtokok iránt. [4]) Ugyan ez időtájban élt Rétey Judit Tornallyay Mártonné.

1708-ban Rétey János kuruez ezredes volt. Ennek czímere pecsét rajza szerint a paizs udvarában egy kerék, a paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével bárdot tartva. [5])

Rétházy család. Kihalt család, melyből Rétházy Pál 1488-ban Mátyás király követe volt Ródus szigetébe a Jánosi vitézrend nagymesteréhez. [6])

Réthy család. Máramaros, Zemplin [7]) vármegyei nemes család, sőt Erdélyben Kolos megyében is található, hol Dédrádon birtokos Réthy József, Hunyad megyében pedig Ludesden birtokos Réthi Károlyné, szül. Keserű Anna.

Rettegi család. (Kis-budaki). Erdélynek egy régi családa. Ősi fészke Belső Szolnok vármegye, abban fekszik Retteg helység, melyről nevét vette; innen származott át Doboka vármegyébe, melyben Kis-Budak fekszik, a család előnevét adó ősi birtokhely. A XIV. század első felében élt Rettegi (de Retheg) Bálint. A XV. század elején élt Rettegi I. István, ennek fia volt I. László, kinek hitves társa váradi és farnosi Veress Anna, ez 1461-ben testvérével Veress Benedekkel törvénykezik örökségi része miatt, melyre nézve szent-

---

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum 155. és Klein I. 70.

[2]) Meg van a Nemzeti Muzeumban.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Catalogus Manuscriptorum Musaei I. 363.

[5]) Eredeti levél szerint.

[6]) Budai Fer. Hist. Lex. III. 162.

[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

györgyi Ferencz vajda paranosa folytán a kolosmonostori convent teszen tanuvallatást. [1]) Ez oklevél igazolja, hogy a család régiebb neve is Rettegi volt. [2]) I. Lászlónak két fia maradt, II. István, ki nótáztatott és I. Sámuel, ennek fia I. Mihály, nejétől Ujlaky Krisztinától nemzé I. Mátét, ki szamos-ujvári várnagy volt, birta F.-Szőcs helységet, és innen magát Szőcsinek is irta eképen, „Rethegi Szeőcs," s megfordítva is, de előtte a Szőcs nevet egyik sem használta, sőt utánna is csak I. Miklós néha használta e nevet. Máté, mint Békes hive 1575-ben nótáztatott [3]) Ferencz és József fiaival együtt és ekkor elveszték Retteget. Nejétől Sulyok Judittól három gyermeke maradt: I. János, I. József és I. Ferencz. A két utóbbi atyjával nótáztatván, hagyományilag Magyarországba Sáros megyébe vonultak.

I. János, előbb állitólag pozsonyi kanonok, utóbb a reformatio hive, s Báthori Gábornak, utóbb Bethlen Gábornak is udvari papja [4]) ez utóbbitól nyerte adományban Bervét. Két fia maradt, úgymint: II. János, és III. István, amaz két leányában és fiában II Sámuelban, ki 1645-ben gyámság alatt volt, és utóbb állitólag török földön csatában esett el, bevégzé ágazatát.

III. István 1620-ban született, már 1653-ban Belső-Szolnok vármegye alispánja, 1655-ben főbirája volt, egyik buzgó hive Rákóczy Györgynek, ki alatt mint a hajduságnál tiszt, vett részt a szerencsétlen lengyel expeditióban, innen Bukarestbe hányatott, honnan levelezést folytatott Rettegen lakó nejével Almádi Katával; Bukarestben halt meg 1660. táján, mert neje ekkor már özvegynek iratik, s gyermekeivel együtt Kis-Budakon lakott. Ekkor elveszték már Retteget, III. István lévén az utolsó, ki még ott lakott. Két fia maradt: II. Mihály és IV. István.

II. Mihály 1703—1711-ben Doboka vármegye alsó kerületében alispán. [5]) Nejétől Dragovith Horváth Annától csak leánya Krisztina maradt, előbb Szilágyiné, utóbb Szarvadyné.

---

[1]) Hiteles okmány a családnál.

[2]) Kőváry, Erdély nev. cs. 216. lapján írja, hogy régebben nevök „Szöcs." — Itt az alábbiakból láthatni, hogy csak I. Máté használta e nevet, s néha I. Miklós, különben az ősök is „Rettegi" nevet viseltek. Kőváry táblázatán még más egy pár tévedés is van.

[3]) Bethlen Farkasnál II. 322. nevét nem találjuk.

[4]) Bojthi Gáspár Engelnél 319. 371.

[5]) Hodor, Doboka vármegye 438. lap.

IV. István 1672—1675-ben Doboka vármegye alispánja. [1]) 1676. (sept. 29-én) kir. hivatalos a fejérvári országgyülésre. [2]) Lakott Kis-Budakon, s ő vette fel a „kis-budaki" előnevet először, utóbb Tökölyvel kibujdosott s ott halt el. Nejétől Csegezi Judittól két fia I. Miklós és I. György és három megnevezetlen leánya maradt. A két fiú közűl I. Miklós Kis-Budakon lakott; ez használta még néha a Szőcsy nevet. Nejétől Diószeghy Évától csak két leány gyermeke maradt, mint a táblán láthatjuk.

I. György szül. 1684. Doboka vármegyének 1710—11-ig és 1715—18. alispánja [3]) a f.-kerületben. Lakott M.-Köblösön. Felesége volt, kitől gyermekei V. István, I. Zsigmond, Krisztina Patakyné, és II. György maradtak. Ezek közűl I. Zsigmond, ki magát Kis-Budakról és Rettegről írta, a főkormányszéknél szolgált 1771-ben. Meghalt magnélkül. A másik két testvér két külön ágat alapított, lássuk előbb V. István, azután II. György ágát.

V. István ága.

V. István Doboka vármegyének 1745-től főjegyzője, 1755-től 1759-ig alispánja volt. [4]) Nejétől Somay Sárától (ki 1779-ben már özvegy) két fia VI. István és II. Ferencz és két leánya: Griselda Bydeskuty Istvánné (1801-ben özvegy) és Anna Kabos Mihályné maradt. II. Ferencz magnélkül halt meg.

VI. István kétszer házasodott, első neje nagysombori Sombory Klára, a másod. Décsei Borbára volt. Az elsőtől három leánya; Teréz váradi Veres Samuné, Klára Mohai Farkasne, Sára dézsi Majthényi Istvánné; a második házasságból lettek Erzsébet Tóth Pálné, Róza Orbók Elekné, és I. Sándor.

I. Sándor, Doboka vármegyének 1835—48, és 1849—50-ig kir. pénztárnoka volt. Meghalt 1860. octob. 7-én. Nejétől Szentmáriay Juliannától következő négy gyermeke maradt:

1. II. Sándor.

2. VII. István, Doboka vármegyének 1847-48-ban szolgabirája. Nejétől Keczeli Ágnestől gyermekei *a)* I. Albert, *b)* III. Sándor, *c)* Blanka született 1856-ban.

3. III. Zsigmond 1848—49-ben honvéd százados volt. Nejétől Sombory Karolinától gyermekei: András és Julianna.

4. III. Ferencz, meghalt magnélkül.

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 437. l.
[2]) A regalis a család iratai közt.
[3]) Hodor, Doboka várm. 438. l.
[4]) Ugyan ott 439. 455. lap.

II. György ága.

II. György szül. 1718-ban. Doboka vármegyének előbb pénztárnoka, utóbb 1768—1771-ig alispánja volt. [1]) Kétszer nősült, első hitvese Aczél Salomé, a második Kandó Mária volt. Az elsőtől születtek II. Zsigmond, ki az 1790—91. évi erdélyi országgyülésen Kolos vármegye követe volt. Utóbb Bihar vármegyében lakott, [2]) és ott halt meg magnélkül; Salome Simon Györgyné, második nejétől gyermekei: II. Mihály, II. Miklós, Hedvig Viski Sámuelné, és Kata Décsei Zsigmondné.

II. Miklós 1819-ben az Erdély és Magyarország között Máramaros felől határt járó választmánynak Erdély részéről egyik tagja, Doboka megyében a felkelő nemes sereg pénztárnoka, ugyan ott tizedtárnok 1828—1832-ig, utóbb derékszéki ülnök s a dézsi ref. egyh. kerület egyik gondnoka; ősi, patriarchalis jellem. Meghalt M.-Köblösön 1851-ben kora 81. évében. Hitves társától Ladányi Zsuzsannától következő négy gyermeke maradt:

1. II. József, kinek Draveczky Karolinától gyermekei Vilma és Griselda.
2. IV. György Császár huszár ezredbeli kapitány, 1848. előtt nyugalmazva,
3. III. Sámuel Doboka vármegye jegyzője 1841. előtt, utóbb derékszéki ülnök, 1848—49-ben főszolgabiró. Lakik M.-Köblösön, kinek atyjáról maradt kézirati gyüjteményéből merittvék nemzékrendi adataink.
4. III. János 1848—49-ben honvéd zászlós.

III. Mihály Kolos vármegyének előbb szolgabirája; 1809. körül alispánja, utóbb főbirája, 1810-ben országgyülési követe. Kolosmegyében lakott állandóan. Meghalt 1826-ban. Neje Jánosy Erzsébet volt, kitől következő négy fia maradt, ugymint:

1. IV. Mihály Kolos megyének előbb szolgabírája, utóbb 1827 körül tizedtárnoka, végre alispánja, az 1846 évi kolosvári országgyülésre, valamint az 1848. évi erdélyi, ugy azon évi pesti országgyűlésre is királyi hívatalos. Nejétől nagyváradi Veres Judittól fia Imre, kinek neje Lakatos Etelka.
2. III. Miklós Kolos megyének előbb szolgabirája. 1848-ban

[1]) Hodor Doboka várm. 440.-l.

[2]) Bihar megyében a család Rettegi I. György nejének Dobay Klárának anyja jogán birtokos, e Klárának Tarsoly Judit, Dobay Péterné volt az anyja.

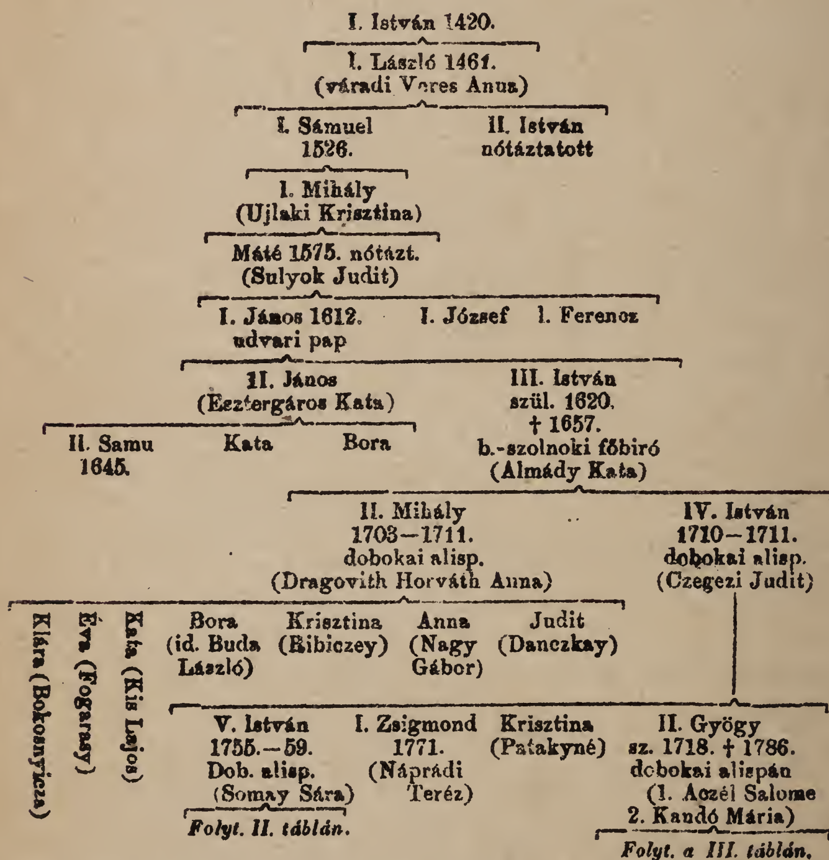
számvevője, utóbb derékszéki ülnöke. Első neje Pápay Zsuzsanna, a második báró Kemény Mária, ez utóbbitól gyermekei IV. **Miklós** és **Mária**.

3. III. **György**, kinek neje Kabos Róza.

4. II. **László** előbb Doboka vármegyei szolgabiró, azután Kolos megyében szolgabiró, utóbb kir. pénztárnok, 1848—49-ben alispán. Első neje Czike Róza, a második Sombory [1]) Klára. Az elsőtől leánya **Róza** Kozmáné, meghalt 1855-ben, a másodiktól fiai: **Kálmán**, **Gyula**, és **Béla**.

A család származási fája következő:

I. tábla.

[1]) Nem a nagysombori Sombory családból.

II. tábla.

V. István, *ki az I. táb. in.*
1755. 59.
dobokai alispán
(Somay Sára)

VI. István
(1. n. s. Sombory Klára
2 Décsey Bora)

II. Ferencz
†

Griselda
(Bydeskuty István)

Anna
(Kabos Mihály)

VI. István gyermekei:

1-től Teréz
(v. Veress
Samu)

Klára
(Mohay
Farkas)

Sára
(dézsi
Majthényi
István)

2-től I. Sándor
dobokai főpenzt.
1835—48.
(Szentmáriay
Julianna)

Erzse
(Tóth
Pál)

Róza
(Orbók
Elek)

I. Sándor gyermekei:

II. Sándor

VII. István
(dobokai
szbiró 1847—48.
(Keczely Ágnes)

III. Zsigmond
honvéd százados
1848—49.
(Sombory Karolin)

III. Ferencz
†

VII. István gyermekei:

Albert

III. Sándor

Blanka
sz. 1856.

III. Zsigmond gyermekei:

András

Julianna

III. tábla.

I. György, *ki az I. táblán.*
sz. 1713. † 1786.
dobokai alispán
(1. Aczél Salome
2. Kandó Mária)

1-től II. Zsigmond
kolosi főszbiró
és követ
Biharban lakott
(Jakab Franciska)

Salome
(Simon
György)

2-től II. Miklós
dobokai főpénzt
† 1855,
(Ladányi Zsuzsi)

Hedvig
(Viski
Sámuel)

Kata
(Décsei
Zsigm.)

III. Mihály
kolosi
alisp. 1809.
(Jánosi
Erzse)

II. Miklós gyermekei:

II. József
(Draveczki
Karolina)

IV. György
nyugalm.
kapit.

III. Samu
dobokai
főszbiró
1848.

III. János
honvéd

II. József gyermekei:

Vilma

Gizella

III. Mihály gyermekei:

IV. Mihály
kolosi alispán
1827.
(v. Veress Judit)

III Miklós
kolosi törvsz. üln.
(1. Papay Zsuzsa
2 b. Kemény Mária)

III. György
(Kabos
Róza)

II. László
kolosi alisp.
1848.
(1. Csike Róza
2. Sombory
Klára)

IV. Mihály gyermeke:

Imre
(Lakatos Etelka)

III. Miklós gyermekei:

2-től IV Miklós

Mária

II. László gyermekei:

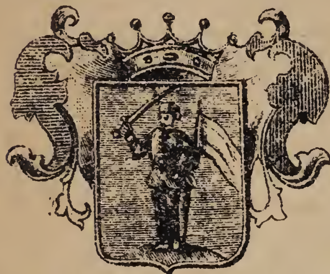
1-től Róza
† 1855.
(Kozma)

2-től Kálmán

Gyula

Béla

A mult század végén a nemesi vizsgálatok alkalmával egy hamis feladás folytán II. György, II. Ferencz és VI. István is a kétséges nemesek jegyzékébe iratván, kénytelenek voltak nemességöket hitelesen bebizonyítani a főkormányszék előtt, mely megtörténvén, eredeti és kiváltságos nemesi állapotukban a királyi kanczelliária által is 1786. évi jun. 19-én kelt leirat folytán megerősítettek. A család ekkor a hamis feladó ellen fordúlt, hogy azt megperelhesse, ennek folytán 1799. julius 17-én 5569. sz alatt azon rendelvény kelt, mely a királyi ügyigazgatónak meghagyá, hogy a feladót maga elé hívatván, megdorgálja és erről a család tudósítassék.

A család czímere, melyet hagyományilag I. Sámuel nyert, a paizs kék udvarában zöld téren álló pánczélos és sisakos vitéz, ki megcsonkított jobbjával vörös zászlót szorít magához, baljával pedig kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva; az itt látható metszvény a czímerben magyar vitézt mutat, úgy, mint azt a mult században a család több tagja pecsétében használá.

Révay család. (Szklabinai és blatniczai báró, trebosztói s bisztricskai nemes.) Egyike magyarország legrégiebb nemzetségeinek. Legelső ismeretes őse bizonyos Jákó vagy Jakab volt, ki Bél Mátyás szerint [1]) 1163-ban élt; ezen Jakabtól a XVI. század elején élt és táblánkon I-sőnek jelölt Lászlóig a család némelyek szerint kilencz, [2]) mások szerint [3]) tizenkét nemzedéken jött le; ellenben a családtól nyert s mint látszik, hitelességre törekvő szorgalommal szerkesztett táblázaton csak öt nemzedéket olvasunk Jakab és I. László között, mi az előbbi tévedéseket annál inkább megdönteni látszik, mert a chronologiai számítást is kiállja. Nevezett Jakab, a Révay cs. gyöke, a családfán „*Comes Jacobus Merk seu Jaco Merk de Ryva*"-nak iratik, és életkora a XIII. század elejére, tehát 1200—1230-ra esik; nevét

---

[1]) Bel Math. Notitia nova Hung. II. 311.

[2]) Bel. Károly András Schwandtner Scriptores Rerum Hung. II. a Révay Péter Commentariusai elé irt előbeszédben.

[3]) Bel M. Notitia nova II. 311.

a szerémségben fekvő Réva váráról [1]) vette; ezen Jakabtól vagy fiától Merktől (Markus) a leszármazást egy, II. Lajos királynak 1519-ben kelt adománylevele is izről izre hozza le egész a XVI. század első felében élt Révay I. István és I. Ferencz testvérekig; mégis, mivel a mohácsi vész korában az ősi fészkéből kibolygatott és az ország felső részébe telepedett nemzetség régiebb oklevelei nagyobb részét az akkori viszontagságok folytán elveszté, a család genealogiájának irói [2]) többnyire a mohácsi vészt megelőző nemzedéksort elhagyva, a Révayak izről izre kimutató nemzedékrendét csak ott kezdék, hol a jeles család már történetileg ismeretes férfiakat tüntetett föl. Csak Bél Mátyás, ki a múlt század első felében írta nagyszerű történeti munkáit, Turócz vármegyének leirásában [3]) adta ki a Révay-ak nemzéksorát a többször említett és szerinte 1163-ban élt Jakabtól kezdve; mi ezt, mely a családfa ujabban szerkesztett nemzékrendével egészen meg nem egyezik, mellőzvén, lássuk a Révay-ak régiebb nemzékrendét a mohácsi vészig úgy, mint azt a jeles nemzetségtől kinyernem szerencsém volt, s a mely itt következik:

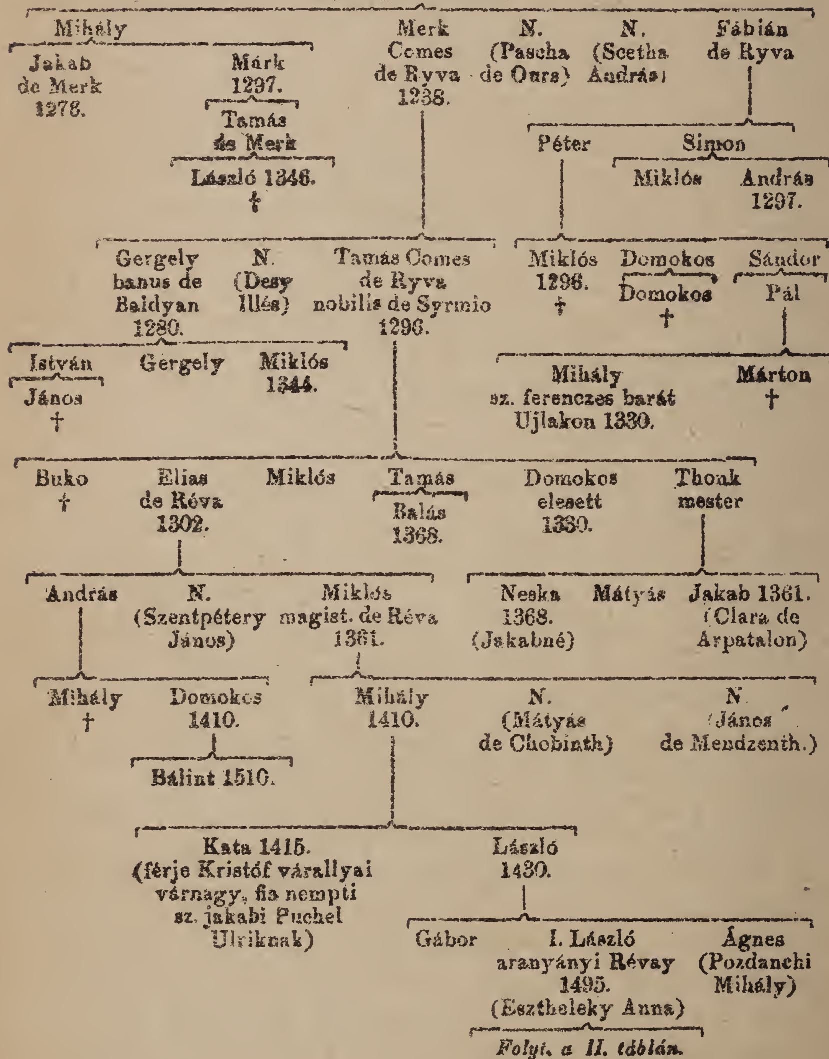
[1]) Most Szerém megyében csak Rivioza helységet találunk.

[2]) Lásd Lehoczky Stemmat. II. 311. Bel Karoly-András pedig Schwandtnernál Scriptores Rerum Hung. Wiennae 1748. tomo II. 147. lapon e tárgyra vonatkozólag igy ír: „Ipsum antequam Commentarium offeramus, brevem illustrissimae Revaiorum domus narrationem praemittere placuit: non tamen plenam expectes, neque Authorem nobilissimae hujus familiae requiras, Lector benevole; temporum enim injuria factum est, ut eundem ignorare debeamus. Id constat, jam ante quinque saecula gentem hanc in Syrmio, ubi etiam arx Réva est, floruisse. Quamvis caeterum, duodecim quoque illas hujus domus illustres generationes, quae funestissimam ad Mohaczium cladem antecessere, praeterire cogimur.

[3]) Notitia Hungariae novae historico geographica. Viennae 1738. fol. tomo II. pag. 340.

I. tábla.

Jakab Comes
Merk de Réva
1200. körül
(Margit de Becha)

Folyt. a II. táblán.

Ezen I. táblázat nemzékrendének némi támogatására a családi levéltárból közlött okleveles kivonatok következő adatokat szolgáltatnak:

1238-ban a tituli káptalan előtt Paschá-nak (de villa Ours) fia Flórián bevallja Arnud comesnek és testvérének Bou-nak az oursi földnek felét három márkáért (et in uno fertone) atyafiainak is közmegegyezésével, ezen atyafiaknak neveik Merk, Petur Fabiánnak fia, Apa Scetta András fia.

1254-ben a bácsi káptalan előtt egyesség köttetett özvegy Becha, és rokona Merk között, Réva földből fizetett jegyajándok iránt.

1296-ban a Szent-Irén egyház káptalana előtt Tamás, Jakónak fia (filius comitis Jaco Merk de Ryva) elcseréli Réva földjének egy részét Dyrsi földjeért rokonával Miklóssal Péternek fiával, Fábiánnak (de Ryva) unokájával, Jaconak halála folytán, mint kitől mindketten eredtek.

1415-ben Zsigmond király Révay Mihálynak beleegyezését adja arra nézve, hogy ez vejét Puchel Ulriknak fiát Keresztélyt (Christianus) a várallyai várnagyot fiáúl fogadta (adoptalta). [1]

1496-ban a kalocsai káptalan hiteles kiadványában határjárásról okmány kelt a Bodrogh megyei Reegh, Baliach és Csomoklyai helységek (possessiones) között Erdélyi Vitályos, aranyáni Révay László, és Vassady Benedek részére.

Ezen most emlitett aranyáni Révay László, kit táblázatunkon I. számmal jegyeztünk, noha már atyja is Lászlónak iratik, volt a család ujabb megalapitásának eszközlője, s tőle teljes hitelességgel, okleveles bizonyságokkal támogathatva, származik az öszves Révay nemzetségnek ivadéka, mint azt a következő táblázatokon láthatni.

---

[1]) Nem látván ez eddigi négy rendbeli oklevel eredetiét, azok történelmi méltatásához hozzá nem szólhatok.

II. tábla.

I. László 1495., *ki az I. táblán.*
(Eszteleky Anna)

- I. János 1511. elesett
- I. István 1511.—1528. naszád. kapit. (Sövényházy Dora) *a trebosztói ág*
- Magdolna (Horváth Velecz Balás)
- Kata †
- I. Ferencz † 1553. turóczi főispán (1. Gyulai Bora 2. Paksy Anna) — *Folyt. VI. táblán.*

I. István gyermekei:

- Bora †
- Erzse †
- II. László turóczi alispán † 1592. (1. Pálffy Erzse 2. Tersaczky Orsolya)

II. László gyermekei:

- 1-től II. István sz. 1557. † 1598. szatmári kapit. (Dersy Margit)
  - Erzse † 1641. (1. Petróczy Márton 2. Sámbokréty György)
- Zsófia sz. 1558. (Czobor Istv.)
- Kristóf sz. 1562. †
- I. Márton turóczi alispán † 1630. (Eszterházy Zsófia)
- Krisztina sz. 1573. (Ujfalussy János)
- 2-tól Zsuzsa
- Gáspár (Tribelly Erzse) — *Folyt. III. tábl.*
- stb. *)

I. Márton gyermekei:

- III. László sz. 1600. † 1667. trebosztói báró (Homonnai Dr. Erzse)
- Kata szül. 1601. (Bossány Imre)
- Ilona sz. 1606. † 1633. (Balogh F.)
- III. János sz. 1608. † 1635.
- M. Szalome sz. 1609. (Örsy Zsigm.)
- Erzse sz. 1610. (Pongrácz Dán.)
- Anna sz. 1616. † 1620.
- III. István sz. 1602. † 1653. tokaji kapitány
- II. Miklós sz. 1612. † 1648. kanonok
- I. András sz. 1603 báró (Koháry Kata)

I. András gyermekei:

- I. Mihály
- II. Elek
- II. Pál
  - Kata-Konstant. apácza
- IV. László
- Klára
- Ágota

III. László gyermekei:

- Ágnes sz. 1631.
- M. Magd. sz. 1632.
- Francziska sz. 1634. † 1661. (Sennyey Albert)
- Krisztina sz. 1635. (Zay András)
- I. Elek sz. 1636. kir. tan. (b. Révay Emeren.) — *Folyt. V. táblán.*
- Verona sz. 1638
- I. Tamás sz. 1641.
- Klára sz. 1642. (Czráky M.)
- Ilona sz. 1645.
- IV. László sz. 1648. (Jakussith Kata)
- I. Zsigmond sz. 1649. (1. Balassa Zsófia 2. Amade Erzse) — *Folyt. IV. táblán.*
- II. Tamás sz. 1657. †

IV. László gyermekei:

- V. László eszt. kanon. † 1741.
- III. Tamás †
- I. Adalbert prépost
- Judit (Eszterházy)
- Erzse (Bossányi László)
- Kata (Borsiczkyné)

*) Lásd II. Lászlónak mind a 13 gyermekét elésorolva itt a 701. és 702. l.

III. tábla.

A nemesi ág.

I. Gáspár 1630., *ki a II. táblán.*
(Trybelly Erzse)

I. György (Berényi Jusztina) — Zsuzsa (Mérey János) — Magdolna (Pottornyay Pál) — I. Gábor (Majthényi Éva) — Kristóf † — Zsigmond † — I. András (Piszterz Anna) — II. Gáspár (Justh Sára)

Ádám — Imre † — Pál † — Gábor † (I. Gábor gyermekei)

IV. István (Thomka Anna) — II. Gábor (I. András gyermekei)

III. Miklós † (II. Gáspár fia)

bisztricskai ág

II. György — II. Ferencz — II. Gábor

Pál — János — Zsigmond (Mednyánszky Zsuzsa)

Péter (Beniczky Zsuzsa) — Gáspár † 1744. (1. Pottornyai N. 2. Akay Zsuzsa) — Miklós (Szilvay Zsuzsa)

Péter — Mihály

Pál — János — Imre

Dienes

Károly † 1863. (Sréter Aglája) — Vilmos — Gusztáv — Ferdinand (Lehoczky Berta)

Ferencz sz. 1718. (Dobay Judit) — László — Pál — Erzse (Baka Pál) — Zsuzsa (Justh Gáspár)

Ferencz szül. 1744. nógrádi főszbiró 1790. (draskóczi Ilgó Róza) — Lajos † 1815. kör. — Krisztina

Ferencz sz. 1788. † 1818. (Justh N. †) — Pál sz. 1790. † 1835. (Spielenberg Luiza)

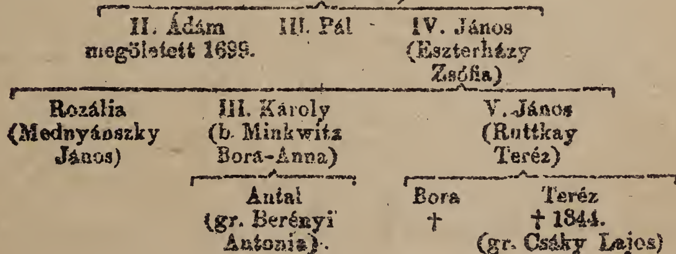
Károly sz. 1816. † 1845. (Prónay Berta) — Gusztáv sz. 1818. (Prónay Berta) — Róza (Hámos Lajos)

István sz. 1843. — József †

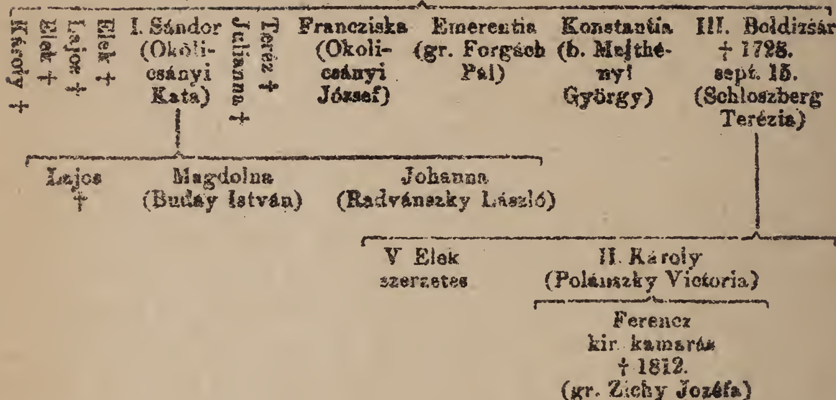
Atilla sz. 1851. — Zoltán sz. 1857. — Béla sz. 1860.

IV. tábla.

I. Zsigmond, *ki a II. táblán.*
szül. 1649.
(1. Balassa Zsófia
2. Amade Erzse)

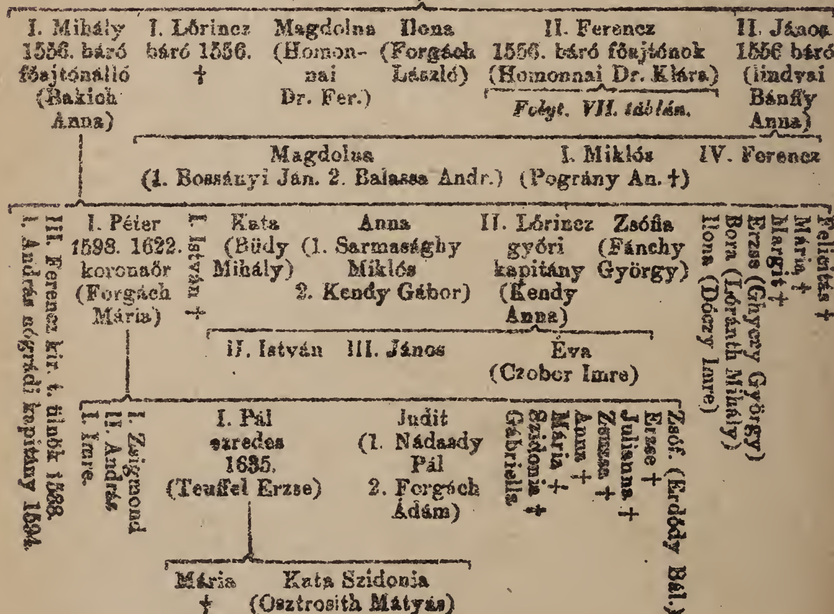

V. tábla.

VI. Tábla.

Szklabinai és blatniczai ág.

VII. tábla.

II. Ferencz, *ki a VI. táblán.*
1556. báró főajtónálló
(Homonnai Drugeth Klára)

I. Gábor † 1598.
turóczi főispán
(Thurzó Kata)

I. Klára — V. Ferencz, turóczi főisp. 1622. 1656. (1. Pongrácz Bora, Jezerniczky Zsuzsa †)

Children of V. Ferencz:
- III. István (Balassa Fruzsina)
- II. Miklós (Pálffy Franciska)
  - IV. János-Farkas (Balassa Zsuzsa)
  - Emerentia (b. Révay Elek)
  - Eleonora (Forgách Farkas)
  - Leopoldina (Beniczky László)
- I. Ádám †
- I. Gábor †
- A.-Mária (Orlé András)
- I. Dániel, turóczi főisp. főkomornok † 1676. (Bossányi Judit)
  - *Folyt. VIII. tábla.*
- I. Imre, turóczi főispán † 1682. (Ujfalussy Kata)
  - Erzsébet (1. Petróczy Istv. 2. Calisius Fülöp)

Children of III. István:
- I. Tamás-Zsigm. (Lehoczky Zsuzsa)
  - I. László (Fehérpataky N.)
    - József
    - Péter
  - Miklós †
  - Tamás pap
  - III. Pál püspök
  - Krisztina
- IV. István turóczy prép.
- II. Pál †
- II. Ádám †
- VI. Ferencz, turóczi főispán † 1707. (Szentmáriai Hliniczky Judit)
  - I. Gáspár (Gerhard Ilona)
    - II. Gáspár (Ugronovich Erzse)
      - Krisztina (B. Jeszenszky Julia †)
      - Erzse (Zaffiry János)
    - II. László kir. kamarás (Szunyogh Éva)
      - VII. Ferencz kamarás † 1810. (b. Révay Anna)
        - III. László kamar. † 1823. (gr. Révay Julia) †
        - Ferencz-Xaver.
        - V. János b. titk. tan. fő bányagróf turóczi főisp. † 1840. (Semsey Jozéfa)
          - V. István †
          - Zsófia (gr. Török Bálint)
        - Mária (Justh György)
        - I. György kamar. turóczi főispán † 1841. (gr. Keglevich Róza)
          - Teréz (gr. Schaffgotsche Rudolf)
          - Erzse
          - Gizella
          - IV. László †
          - Otilia †
          - Róza (gr. Cebrián László)
          - VI. Imre †
          - IX. Ferencz szül. 1835.
        - Apollónia †
        - Anna (b. Révay Ferencz)
      - Ilona (gr. Nyáry János)
      - Mária (gr. Pongrácz Bálint)
      - Zsófia (b. Révay Siegbert)
      - Jozéfa (gr. Czebrián Gáspár)
  - Julianna (Benyóvszky Ádám)
  - Kata †
  - Ilona †
- Mária †
- Éva †
- Bora (Szoró István)
- Ilona (Baross Miklós)
- Magdolna (Ghyczy István)
- Erzsébet-Beatr. apácza.

VIII. Tábla.

I. Dániel, *ki a* ***VII. táblán.***
turóczi főispán
főkomornok
† 1676.
(Bossányi Judit)

II. Mihály (Beniczky Magdolna) — III Ádám — M.-Magdolna — Judit-Polexina (Kubinyi Menyh.)

II. Mihály gyermekei:

- III. Imre (Pekry Szidonia)
- Péter, 1723. gróf, b. titk. tan., turóczi főisp. 1723. (gr. Eszterházy Krisztina)
- Pál, 1741. (b. Hellenbach Julianna)
  - Antal †
- Mihály, 1715. csongrádi főispán (Okolicsányi Zsuzsa)
  - *Folyt. IX. táblán.*

g r ó f i á g.

Péter gyermekei:

- János, kir. tanács. (b. Bossányi Julia)
- Antal, rozsnyói püsp. 1777. † 1784.
- Róza, apácza
- Károly (b. Haller Antonia)
- Ignácz †
- Julianna (gr. Berényi Ferencz)

János gyermekei:

- Péter, turóczi főisp. † 1800. (Sándor Eszter)
- János, szepesi püspök † 1806.
- György (Carracciolo di Brienza Anna)
- Mária (gr. Serényi)

Péter gyermekei:

- Julianna (b. Révay László)
- Anna † 1853. (gr. Majláth Jánosné)

III. Imre gyermekei:

- Lőrincz, turóczi főispán (Keresztes Zsófia)
- Imre †
- Elek (f.-büki Nagy Magdolna)
  - Miklós (Niczky N.)
    - egy leány (b. Skerletz)
- Polexina
- A.-Mária

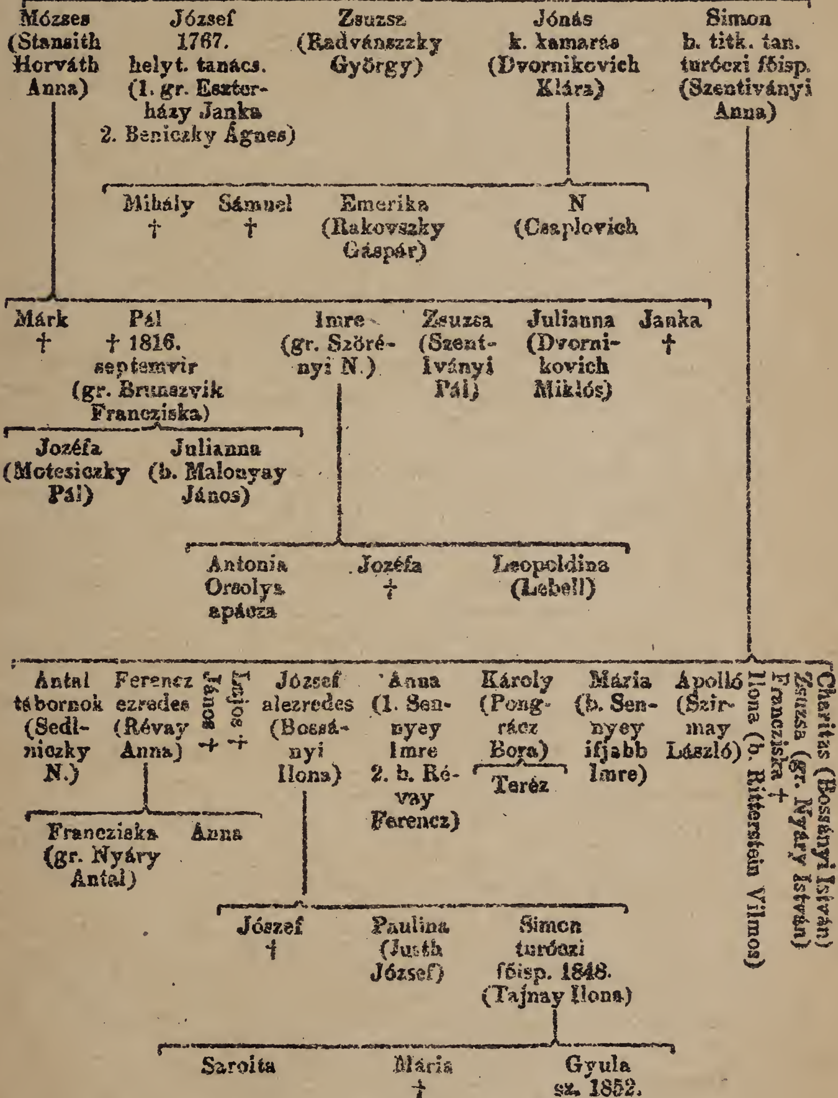
Lőrincz gyermekei:

- Lajos, főispán (gr. Eszterházy Terez)
- Constanczia (gr. Berényi Ferencz)

Lajos gyermekei:

- Alajos †
- Teréz (gr. Abensperg Károly)
- Valpurga †

IX. tábla.

Mihály, ki a VIII. táblán.
1715.
csongrádi főispán
(Okolicsányi Zsuzsa)
Mózses
(Stansith
Horváth
Anna)
József
1767.
helyt. tanács.
(1. gr. Eszter-
házy Janka
2. Beniczky Ágnes)
Zsuzsa
(Radvánszky
György)
Jónás
k. kamarás
(Dvornikovich
Klára)
Simon
b. titk. tan.
turóczi főisp.
(Szentiványi
Anna)
Mihály
†
Sámuel
†
Emerika
(Rakovszky
Gáspár)
N
(Csaplovich
Márk
†
Pál
† 1816.
septemvir
(gr. Brunszvik
Franciska)
Imre
(gr. Szöré-
nyi N.)
Zsuzsa
(Szent-
Iványi
Pál)
Julianna
(Dvorni-
kovich
Miklós)
Janka
†
Jozéfa
(Motesiczky
Pál)
Julianna
(b. Maloonyay
János)
Antonia
Orsolya
apácza
Jozéfa
†
Leopoldina
(Lebell)
Antal
tábornok
(Sedl-
niczky
N.)
Ferencz
ezredes
(Révay
Anna)
János †
Lajos †
József
alezredes
(Bossá-
nyi
Ilona)
Anna
(1. Sen-
nyey
Imre
2. b. Ré-
vay
Ferencz)
Károly
(Pong-
rácz
Bora)
Terèz
Mária
(b. Sen-
nyey
ifjabb
Imre)
Apolló
(Szir-
may
László)
Ilona (b. Ritterstein Vilmos)
Francziska †
Zsuzsa (gr. Nyáry István)
Charitas (Bossányi István)
Franciska
(gr. Nyáry
Antal)
Anna
József
†
Paulina
(Justh
József)
Simon
turóczi
főisp. 1848.
(Tajnay Ilona)
Sarolta
Mária
†
Gyula
sz. 1852.

A család minden kétségen kivűl álló s izről ízre oklevelekkel igazolható nemzékrende a II. tábla élén álló László tól veszi eredetét. Nevezett László — mint emlitők—1495-ben aranyáni előnévvel fordúl elő. Ennek nejétől Eszteleky Annától két leánya, Magdolna velcozki Horváthy Balásné, és Kata, és három fia István, János és Ferencz maradtak. E három fiú által emelkedett a nemzetség történelmi hirre. Ez öt testvér — miután atyjok meghalt, — 1515-ben Ulászló királytól uj adományt kapott Bodrog megyei Aranyán, Vízmelléki-sz.-György, Reegh, Bakach, Cserethés helységek, Csomoklya és Gyula pusztákbeli ősi birtokaikra.

A három fiú közűl János 1519. előtt a török elleni hadban elesett.

István és Ferencz a megjelölt 1519. évben királyi adományt nyertek Szerém vármegyében révai, derzsinczi, szőllősi, savlinczi és ellesovczi, — Bács megyében mazalóczi és egyéb egész részjavaikra doroszlói Kiss András és Várallyai Keresztély [1]) magvaszakadtán adományt nyertek; mely adománylevélben [2]) az adomány nyerők atyja és ősei egész Merk cômesig izről ízre elősoroltatnak, mint az I. táblán láthatók.

István 1521-ben már ujlaki kapitány volt, a midőn testvére Ferencz részére is II. Lajos királytól nemzetsége régi czimerének megerősitését s némi megbővitését nyerte. [3]) Ez oklevél szerint István a zvorniki basát Osembéget Zvornik körűl megverte. A család czímere, melyet akkor nyertek, a vért égszinű udvarában arany koronából kiemelkedő farkas, mely körmei közt egy száron nőlt három rózsát tart, a diploma szavai szerint az éhes farkas a Révay-ak dücsvágyát jelenti, a három rózsa közűl a két piros, a János és István vérrel szerzett hadi érdemeiket, a fehér rózsa az akkor még nőtlen Ferencz nőtlenségét jelenti.

István és Ferencz testvérek által a család két, máig virágzó vonalra oszlott, Ferencz vonala a VII. táblán kezdődik. Róla s ivadékáról alább leszen szó, lássuk előbb István ivadékát.

I. Az idősb vagy István vonala.

I. István 1523-ban Ferencz testvérével együtt dadai Bodó János hűtlenségén II. Lajos királytól annak javait adományban kapta.

---

[1]) Révay László-nak fogadott fiú testvére volt.

[2]) A velem közlött kivonat szerint.

[3]) Palma Specimen Heraldicae pag. 109. és Kaprinai Mss. B. tomo LIX. 239.

1526-ban a mohácsi vészből megmenekülvén, Perényi Péter által siklósi várkapitányá tétetett, és János király pártját követte. Azonban Mária királyné igyekezett az ügyes férfiút s kivált a vízen való hadakozásban jártas katonát I. Ferdinand részére áttéríteni, s miután ezt végre sok vonogatás után, kivált a Ferdinand részén álló öcsese Ferencz közbenjárása folytán is elérte, azután Révay István folytonosan s állandóan minden kisérletek daczára I. Ferdinand hive maradt, és a Dunán naszádosok kapitánya lett. 1528-ban pedig mint csapat vezér harczolt János király vezére Athinai Simon ellen, kivel Kassa táján sept. 25-én ütközött meg, de szerencsétlenül, s azon idő óta róla többé emlékezet sincs a történelemben; de a családi okmányok szerint még élt 1545-ben, a midőn testvéröcsese F e r e n c z, akkor már nádori helytartó testvéri szeretete jeleül szerzeményeiből Trebosztón, Jahodnik, Bisztricska, Sámbokret és Neczpal helységekben 50 teleknyi birtokrészét örökösen bevallotta ezen Istvánnak. Igy lett I s t v á n Trebosztónak ura, a honnan t r e b o s z t ó i-nak is neveztetett. Neje Sövényházi Dorottya volt, kitől születtek gyermekei: B o r b á l a, E r z s e, és II. L á s z l ó.

II. L á s z l ó Turócz vármegye alispánja volt 1561—70-ben [1]) 1555-ben vette nőül Pálffy Erzsébetet, kit 1556-ban martius elején vitt haza Trebosztóra. [2]) E feleségétől született tizenhárom gyermeke, mint mindjárt megfogjuk nevezni; meghalván első neje 1576-ban, már azon évi november 25-én ismét oltárhoz vezette a Frangepániak tersaczi ágából Tersaczky Orsolyát. [3]) Ettől két gyermeke lett. Meghalt 1592, mart. 3-án Trebosztón. Első nejétől gyermekei voltak:

1. I s t v á n, szül. 1557-ben sz. Péter és sz. Mátyás napja közti kedden, róla alább. [4])

2. Z s ó f i a szül. 1558-ban sz. Mátyás után való szombaton, férjhez ment Czobor Istvánhoz.

---

[1]) Bel M. Notitia nova H. II.

[2]) Ezen László ágának nemzékrendére szerfölött kedvező körülmény az, hogy Révay Istvánnak családi naplója fennmaradván, abból három nemzedékre a legbecsesebb genealogiai adatok derülnek fel. Lásd a naplót kiadva a Történelmi tár III. 245. s következő l. és Új Magyar Múzeum 1857. évi I. 441. s köv. lapjain.

[3]) Bel hibásan Derssffy Margitnak nevezi, holott Dersy (s nem Dersffy) Margit, mint látni fogjuk fiának Istvánnak volt neje.

[4]) Bel Not. II. ez Istvánt hibásan harmad szülöttnek irja, pedig első szülött volt.

3. Anna szül. 1559-ben sz. kereszt napján viradóra. Mint hajadon halt meg.

4. Magdolna szül. 1561-ben sz. Imre napján viradóra. Meghalt pártában.

5. Kristóf szül. 1562-ben dec. 28-án. Meghalt ifjú korában.

6. Miklós szül. 1564-ben szent Margit napján. Magnélkül mult ki.

7. Márton szül. 1565-ben Mindszent napján. Róla alább.

8. Boldizsár szül. 1567-ben sz. Erzsébet napján. Magnélkül halt meg.

9. Pál szül. 1568-ban sz. Simon nap előtt való vasárnapon. Utódok nélkül mult ki.

10. Egy leányka, hat hónapos, halva lett 1570-ben.

11. János szül. 1572-ben august 13-án meghalt maradék nélkül.

12. Krisztina szül. 1573-ban octob. 13-án. Felnőlvén, férjhez ment Ujfalussy Jánoshoz.

13. Ismét Boldizsár szül. 1574-ben mart 13-án.

A második házasságból Tersaczky Orsolyától születtek: Gáspár, kiről alább, és Zsuzsa, ki utódok nélkül halt meg.

Ezen előszámlált fi magzatok közül csak István, Márton és Gáspár nősültek; az elsőnek ága leányában kihalt. Márton ága a trebesztói bárói vonalt képezi, Gáspár vonala egyedül maradt meg a nemesi renden, s utóbb trebosztói és bisztricskai ágra szakadt; táblázatát az III. táblán láthatjuk, róla később szólandunk. Most lássuk

Istvánt, a ki Szatmár vár kapitánya volt 1588-ban. [1]) Neje Dersy Margit, [2]) az előtt Móré Jánosnak, utóbb Zékely Benedek, s csak harmadszor lett Révay István felesége. E nejével kapta István 1588-ban Móré János hűtlenségi bélyegén Szatmár megyei Madarász helységet: [3]) valamint ugyan ez évben és 1591-ben Szatmárott egy nemes telket, két szőlőt és két malmot. [4]) Ez utóbbi évben Szatmár

---

[1]) Uj M. Muzeum 1857. 445. Szirmay Szatmár várm. II. 84. hibásan tokaji kápitánynak irja, holott Tokaj leírásában C. Zemplin not. top. 140. hist. 55. nem őt, de nagyatyját Révay Istvánt említi Tokaj kapitányai közt az 1528. évre.

[2]) Kit Bel M. hibásan László nejeül írt.

[3]) Szirmay Szatmar várm. I. 161. II. 84.

[4]) Ugyan ott I. 160.

városát a kir. tábla elé is idézte Madarász helység miatt. [1]) Meghalt 1598. sept. 18-án. Egy leánya maradt Erzsébet, kit nagybátyja Révay Márton nevelt fel, s kit Petróczy Márton vett nőül [2]) ennek neje volt már 1616-ban, [3]) a midőn Szatmár megyei egész Madarász helységet 6000 forinton Dóczy Andrásnak és nejének Paczóth Juditnak elzálogitá. Első férje Petróczy halála után férjhez ment másodszor Sámbokréty Györgyhöz, de gyermeke ettől sem maradt. Meghalt Zsámbokréten 1641. maj. 24-én és ott octob. 20-án a templomban eltemettetett.

a) Trebosztói bárói vonal.

Márton (Lászlónak Pálffy Erzsébettől születettől fia) 1591—1619-ben Turócz vármegye alispánja volt. 1598. jan. 12-én volt kézfogása Eszterházy Zsófiával Trencsin várában, lakadalma pedig 1599. febr. 14-én Galanthán. R. Márton meghalt Trebosztón 1630. sept. 20-án, eltemettetett Szent-Péteren. Felesége meghalt Trebosztón 1620. maj. 7-én; és eltemettetett Sz.-Péteren [4]) Gyermekeik következő rendben lettek:

1. László szül. Madocsányban Liptóban 1600. febr. 7-én. Róla alább.

2. Kata szül. Trebosztón 1601. mart. 17-én. Felnőlvén 1623-ban férjhez ment Bossányi Imréhez.

3. István szül. Trebosztón 1602. aug. 12-én. Iskolái után apródúl Forgách Zsigmond nádor udvarában volt, azután hat lóval Thurzó Szaniszló nádor mellett szolgált. Innén a portára ment; haza jövén Eszterházy Miklós udvara népének volt kapitánya; innen 1631-ben tokaji várkapitány lett, [5]) László testvérével együtt ő is báróságra emeltetett. Meghalt nőtlenűl 1653. januar 25-én Tállyán saját házában, teste Turóczba vitetvén, sept. 7. eltemettetett szülői mellé Szent-Péteren.

4. András szül. Madocsányban 1603. december 2-án. Apród volt Illyésházy Gáspárnál, utóbb Eszterházy Miklós nádornál nehány évig komornok. 1635-ben László testvérével együtt báró lett,

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 160.

[2]) Uj M. Muzeum id l.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 143.

[4]) Uj M. Muzeum 1857. 445.

[5]) Ugyan ott 447. és Szirmay C. Zemplin not. top. 140. lapon 1637. évet ír, de a Történelmi tár III. 253. lapján a kinevező oklevél kivonata 1631. évről szól.

és ezen évi novemb. 25-én nőül vette Koháry Péter leányát Koháry Katalint; [1]) lakadalmok Pozsonyban tartatott. Nejétől gyermekei lettek; Mihály, Elek, Pál, László, Klára, Ágata, kik közűl csak Pálnak ismeretlen nejétől maradt egy leánya Katalin-Konstanczia apácza, kiben András ága kihalt.

5. Ilona szül. Znióvárallyán 1606. majus 17-én, ki anyja halála után Illyésházy Gáspárné mellett neveltetett. Eltökélett szándéka volt soha férjhez nem menni, végre testvérei rábeszélései folytán 1636. sept. 28-án férjhez ment nebojszai Balogh Ferenczhez; lakadalmát Illyésházy Gáspár tartotta Bánban. Meghalt Galgóczon febr. 5-én 1653-ban; eltemettetett kivánsága szerint ott a magyar templomban mart. 5-én.

6. János szül. Trebosztón 1608. febr. 22-én. előbb Forgách Miklós kassai tábornok mellett szolgált, ezt elhagyván, Eszterházy Miklós nádor vette udvarába. 1635. jun. 25-én Bicse irányában a Vág vizében fürödvén, belefult. Eltemettetett junius 27-én a bicsei templomban.

7. Mária-Szalomé szül. Trebosztón 1609. máj. 2-án. Felnevelkedvén atyja akarata ellen a kath. vallású Örsy Zsigmondhoz ment férjhez Lakompákon 1630. febr. 4-én.

8. Erzsébet szül. Trebosztón 1610. nov. 20-án előbb Sámbokréty Györgyné Révay Erzsébet asszonynál neveltetett, anyja halála után László bátyja vette magához. 1630. dec. 2-án jegyzé el ávári s szentmiklósi Pongrácz Dániel, és 1631. nov. 9-én volt lakadalmok Beczkón.

9. Miklós szül. 1612. junius 13-án Trebosztón. Előbb Bécsben, utóbb Gréczben tanult, azután pappá lett s végre Nagy-Szombatban kanonok, 1645-ben zólyomi főesperes. [2]) Egykor káptalani kiküldetésben járván, a lovak elragadták, kiugorván kocsijából, lába törött, melyet — a napló szerint — a borbélyok nem gyógyithatván, sok szenvedés után meghalt febr. 27-én 1648-ban [3]) Nagy-Szombatban és ott eltemettetett mart. 4-én.

10. Anna szül. Trebosztón 1616. sept. 20-án. [4]) Meghalt 1620.

---

[1]) Bélnél. hibásán Koháry Krisztina áll.
[2]) Történelmi tár III. 253.
[3]) Történelmi tár VI. 95. lap.
[4]) E tíz gyermek közül Bel M. csak négyet említ: Miklóst, Lászlót, Jánost és Andrást.

karácsony estején Podhorán nagynénjénél Petróczynénál. Eltemettetett a szentpéteri templomban.

E tíz gyermek közűl csak László maradt család fentartóul.

László (R. Mártonnak Eszterházy Zsófiától fia) mint naplójában [1]) maga megirja, 1606-ban kezdett a szentpéteri iskolába járni; 1610-ben adták a sz.-mártoni iskolába, 1614-ben Körmöczre, 1615-ben Bártfára ment a két öcsesével együtt iskolázni, innen 1618. jul. 23-án haza vitetett, az iskolát abbahagyván. 1619-ben Zólyomba vitetett rokona Eszterházy Miklós udvarába apródságra, hol azonban becsesebb szolgálatra alkalmaztatott s a nagyhirű férfiú oldala mellett alkalma volt magát kiképezni, és dús tapasztalatokat szerezni. Azonban itt érvén Bethlen, ennek híve lett. Már 1620-ban Dóczy István mellett portai követségben vett részt; honnan 1631. julius 26-án érkezett haza Trebosztóra. Innen ismét Eszterházy Miklós udvarába ment Kis-Martonba. 1623-ban több csatázásban vett részt, 1626-ban pedig a Bethlen segélyére siető Mansfeld ellen a jablonkai szoros örzésére küldetett, mely alkalommal Mansfeldet s iratait elfogván, Bécsben arany lánczczal jutalmaztatott. 1627-ben aprilis 23-kán a katholika vallásra tért. 1630 ban febr. 4-én Eszterházy Miklós nádor akaratjából jegyzé el feleségűl Homonnai Drugeth Erzsébetet (néhai Homonnai Dr. György országbiró leányát) kivel lakodalmát azon évi junius 3-án Pruszkán tartotta. 1632-ben Beczkó várkapitányává neveztetett ki. [2]) 1635-ben ő testvérei részére is báróságot nyert. [3]) 1639-ben a császári német katonaság mellé királyi hadi biztosúl neveztetik; 1644-ben az összes cs. kir. magyar és német hadsereg mellé, mely Erdély felé vonúlt, fő hadi és élelmezési biztosúl neveztetett [4]). 1647-ben az ország határainak megvizsgálására biztosúl, úgy a lengyel királyhoz követségbe volt kinevezve. [5]) 1648-ban a pozsony vári kapitány és a város közti határkérdések eligazítására küldetett ki a király által. [6]) Az 1655. évi országgyülésen szintén a határvizsgáló bizottság egyik tagjául és a római császárhoz küldött követségnek is tagjául választatott. [7]) Ez évben tömérdek fáradtságai és kárai jutalmául III. Ferdinand király a kamarától neki 3000 ftot utalványozott. [8]) 1664-ben a beczkói urada-

[1]) M. Tört. tár III. 246. s köv. lapok.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 170.
[4]) Történelmi tár III. 253.
[5]) 1647. évi 70. és 72. évi törv. czik.
[6]) Történelmi tár III. 253.
[7]) 1655. évi 17. és 30. törv. cz
[8]) Történelmi tár III. 254.

lom teljesen reá bizta Beczkó vára s városa fölötti rendelkezési jogát. [1]) 1666-ban tett végrendeletet, melyből kitűnik, hogy a beczkói, vágbeszterczei, trencsinyi, csejtei, nyitrai és trebosztói Turócz megyében lévő uradalmak részein kivül, Sz.-György vár és uradalom egy felét Pest megyében, Liska uradalmat Lengyelországban, továbbá Panyit, Beregszegh, Tót-Soók, Galgócz, és Bori helységbeli részeket szerzett legyen, Szent-György uradalom másik felét pedig Sárkány Miklósnak zálogositotta el. [2]) Meghalt 1667-ben és eltemettetett előbb elhalt neje mellé a beczkói plébániai egyházban. Nejétől Homonnai Drugeth Erzsébettől következő tizenkét gyermeke született:

1. Ágnes szül. Trebosztón 1631. april. 3-án meghalt, ugyan az napon estve, temettetett 11-én Szent-Györgyön Turócz vármegyében.

2. Mária-Magdolna szül. 1632. jul. 14-én Trebosztón, meghalt Beczkóban himlőben 1640. april. 23 án. Temettetett oct. 7-én Újhelyben.

3. Franczíska szül. Beczkóban 1634. januar 24-én. Férjhez ment 1658. táján Sennyey Alberthez, kivel három évig élt. Meghalt 1661 jan. 7-én Udvardon. Eltemettetett a sopronyi barátoknál.

4. Krisztina szül. Trebosztón 1635. maj. 2-án Felnevelkedvén, férjhez ment Zay Andráshoz.

5. Elek szül. Beczkóban 1636. octob. 18-án. kir. tanácsos volt és az 1681. évi országgyülésen a határvizsgáló bizottság tagjául választatott. [3]) Neje volt szklabinai és blatniczai báró Révay Emerentia, kitől következő tizenegy gyermeke született *a)* Károly, kihalt, *b)* Elek, kihalt, *c)* Lajos, elhalt, *d)* Elek, ismét elhalt, *e)* Sándor, ennek feleségétől Okolicsányi Katától gyermekei Lajos elhalt, Magdolna Buday Istvánné és Johanna Radvánszky Lászlóné. *f)* Julianna, *g)* Terézia, *h)* Franciska Okolicsányi Józsefné, *i)* Emerentzia gr. Forgách Pálné, *k)* Constantia báró Majthényi Györgyné, és *l)* Boldizsár, ki 1728. sept. 15-én halt meg. [4]) Ennek Schlosberg Teréz nevű feleségétől négy gyermeke maradt, ugymint:

a) Elek szerzetes.

b) Rozália előbb Benyóvszky Sámuelnek, és ennek halála után Pestvármegyei Józsefnek neje.

---

[1]) Történelmi tár III. 254.
[2]) Ugyan ott.
[3]) 1681. évi 23. törv. cz.
[4]) Történelmi tár VI. köt.

c) N. Ocskay Mihályné, és

d) Károly, kinek hitvesétől Polánszky Viktóriától fia volt Ferencz. Ez cs. kir. kamarás, Kosztolánynak is ura, a mult században gróffá lett, de nejétől gr. Zichy Jozéfától gyermekei nem maradván, 1812-ben magtalanúl halt meg, s a benne kezdett trebosztói grófi vonal benne végét is érte.

6. Veronika szül. 1638. august. 15-én Trebosztón, és meghalt Csasztkóczon 1640. august. 23-án, temettetett az újhelyi templomba octob. 7-én.

7. Tamás szül. Trebosztón 1641. april. 8-án; elhalt.

8. Klára szül. Beczkóban 1642 octob. 18-án; férjhez ment Cziráky Mózseshez.

9. László szül. Beczkóban 1648. sept. 16-án. Ez felnevelkedvén, feleségűl vette orbovai Jakussith Katalint, kitől következő hat gyermeke született ugymint: a) László, jókai plébános, 1702-ben esztergomi kanonok, 1705-től mint elmebeteg Beczkón lakott, hol 1741-ben meghalt.[1] — b) Tamás, elhalt, c) Adalbert vág-ujhelyi prépost, széplaki apát, d) Judit gr. Eszterházyné, e) Erzse Bossányi Lászlóné, f) Katalin Borsiczkyné.

10. Zsigmond szül. Beczkóban 1649. dec. 1-én, kiről alább leszen szó.

11. Julianna szül. 1651. jul. 6-án Beczkóban.

12. Ismét Tamás szül. Beczkóban 1657. majus 28-án; elhalt korán.

Emlitett Zsigmond (Lászlónak Homonnay Erzsébettől fia) feleségűl vette gyarmati Balassa Zsófiat, ettől három gyermeke maradt: a) Ádám, kit szolgái öltek meg 1699-ben.[2] — b) Pál szintén magtalanúl mult ki, és c) János, a ki gróf Eszterházy Zsófiával élt házasságban, ettől születtek:

1. Rozália báró Mednyánszky Jánosné.

2. Károly, kinek nejétől báró Minkvitz leánytól fia Antal volt, de ennek nejétől gr. Berényi Antoniától gyermeke nem maradt.

3. János, kinek hitvese Ruttkay Teréz volt, ettől lettek gyermekei: a) Borbála, és b) Terézia, gróf Csáky Lajosné, ki a trebosztói Révay báró ágból mint utolsó halt meg 1844. és ágát bezárta.

---

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 163.

[2]) Történelmi tár VI. köt. 97. lap.

b) A trebosztói nemesi vonal.

Ez ág Gáspárnál, (Lászlónak Tersaczky Orsolyától való fiánál) válik el a szklabinai vonaltól, és nemzékrende noha nem a jelenkorig lehozva, az V. táblán látható.

Gáspárnak nejétől Tribelly Erzsébettől következő nyolcz gyermeke maradt:

1. György, ki a trebosztói nemesi ág váltörzse lett, róla alább
2. Zsuzsanna Mérey Jánosné.
3. Magdolna Pottornyay Pálné.
4. Gábor, ki nejétől Majthényi Évától négy fiút nemzett: Ádámot, Imrét, Pált és Gábort, de ezek magnélkül haltak el.
5. Kristóf, elhalt utód nélkül.
6. Zsigmond, szintén magnélkül múlt ki.
7. András, ki a bisztricskai nemesi ág váltörzse lett. Neje Pisztercz (vagy Prilesz) Anna volt.
8. Gáspár, ki feleségétől Justh Évától nemzett Miklós fiában kihalt.

Trebosztói ág.

György (Gáspárnak Tribelly Erzsétől született fia) házasságban Berényi Jusztinával nemzette Zsigmondot, Pált és Jánost, Ezek közűl a két utóbbi kihalt, de Zsigmond Mednyánszky Zsuzsannát nőül vévén, ettől lettek fiai Péter, Gáspár és Miklós. Ezek három ágra terjeszték családjokat: Péter, ki 1755. előtt Nógrádba szakadt, nejétől BeniczkyZsuzsától nemzé Pétert, és Mihályt. Péternek fia Dénes, ennek fia Károly, ki 1863-ban halt meg Trebosztón, két leánya maradt, és Vilmos, Gusztáv és Ferdinand.

Gáspár Akay Zsuzsannával nemzé Ferenczet, Lászlót, Pált és két leányt.

Miklós Szilvay Klárától nemzé Pált, Jánost és Imrét.

Gáspárnak fia Ferencz, szül. 1718-ban, 1755. előtt Nógrád megyébe szakadt, nejétől Dobay Judittól születtek fiai: Lajos, ki 1815. körül meghalt és Ferencz, ez szül. 1744-ben, 1787—1794. körül Nógrád megyei főszolgabiró volt, nejétől draskóczi Ilgo Rozáliától két fia született: Ferencz 1788-ban, ki nejétől Justh leánytól örököst nem hagyva, 1818. körül meghalt: és Pál, ki 1790-ben született, 1818-ban megyei adószedő volt, meghalt 1835-ben. Nejétől Spielenberg Luizától leánya Rozália Hámos Lajosné és fiai 1. Ká-

roly szül. 1816. † 1845. Nejétől Prónay Albertinától fiai István és József meghalt. 2. Gusztáv (szül. 1818.) bátyja Károly halála után annak özvegyét vette nőül 1848-ban, 1861-ben nógrád megyei főjegyző volt, szátoki birtokos és jelenleg Balaton-szabályozási titkár, Gyermekei a táblán láthatók.

A bisztricskai ág.

Ez Andrástól (Gáspárnak Tribelly Erzsébettől született fiától) származik, nőül vette Piszterez, (vagy Pistecz) Annát, ettől születtek fiai: István és Gábor, ez kihalt: Istvánnak Thomka Annától fiai: András, György és Ferencz, kik a mult század elején éltek, s kiknél adatok hiányában családfánk megszakad.

Mielőtt tovább mennénk, meg kell emlitenünk, hogy azon esetre, ha hires nyelvtani irónk Révay Miklós csakugyan ezen családból származott vala, úgy ezen ágból kellett volna származnia. Azonban a nagynevű tudós eredetén homály fekszik; a kegyesrendi szerzet hivatalos könyve szerint 1750. febr. 24-én Torontál megyében Nagy-Szent-Miklóson született, [1]) atyja Miklós, anyja Palásthy Anna volt. A szentmiklósi matrica szerint atyja tót, tehát a felső vidékről származott le, noha ő már Békésen született. Azonban a kegyesrendi jegyzőkönyv szerint atyja „nem nemes“ volt, s így nem merhetjük e családbelinek állitani, noha állitólag a Révayak nemesi czimerét használta. Minden esetre arra csak a Révay család nyujthatna adatot, hogy vajjon szakadt-e a nemes Révay családnak valamely tagja Békés megyébe s onnan Torontálba?

II. A szklabinai s blatniczai vonal.

E vonal I. Lászlónak Eszteleky Annától 1489-ben született legifjabb fia I. Ferencztől veszi eredetét, mint a VI. táblán láthatjuk.

I. Ferencz 1511. 1519-ben részes azon adományokban, melyeket bátyja I. István nyert; valamint 1521-ben a czímerbővitő levélben is be van iktatva neve, és ezen évben már Báthori István nádor titkára volt. A történelemből eléggé ismeretessé válván neve, itt hosszas életrajza fölösleges, czélunk szerint róla csak röviden a nevezetesb adatokat jegyezzük föl. A mohácsi vész után rendületlenűl I. Ferdinand pártjához csatlakozott; és annak tevékeny s befolyásos híve lett,

[1]) Lásd az e fölött 1861-ben folyt irodalmi szóváltást a Knauz N. és Nagy Iván „Magyar Tudom. Értekező“ I. köt. 278. és 373. lapjain.

[2]) Lásd életét F.-Magyarországi Minerva 1829. évi 65—76. lap. és Budai F. Históriai lexicon III.

melynél fogva I. Ferdinandnak a magyar trónra emeltetésében nevezetes érdeme volt, ő szerzé meg e pártnak bátyját István t, és a híres czár Jovánt 1527-ben, mely évben már fáradozásainak s érdemeinek jutalmául I. Ferdinand király által megkoronázása után mindjárt a kir. tábla elnökévé neveztetett, és kir. adományt nyert a Maczedoniai János kezéből kiveendő Turócz megyei Szklabina vár fele részére. 1528. szerzé testvérével együtt Fejér megyében Váll, Nyék, Egyházas és Kápolnás-Kápolyhelységeket. Ez évben már házas volt, nőül vévén Gyulay Gergelynek leányát Borbálát, a ki ezen évben Gyulai Istvánt Vinicze, Trakostyán, Drubovecz és más jószágak iránt, mint a melyek mint két ágra szólók, a fejérvári káptalan által idézteté. 1531-ben és 1533-ban a két király alattvalói közti peres kérdések eligazitására küldetett ki. E közben már 1532-ben I. Ferdinand király által Turócz vármegye főispánjává neveztetett. Még nagyobb szolgálatot volt teendő az eddigieknél I. Ferdinánd részére az által, hogy Buda várát józserivel igyekezett I. Ferdinand részére a Szapolyaiaktól megnyerni, és erre nézve már Bornemisza Tamás megnyerése által kedvező alkalom ajánlkozott, ha az idegen, dücsvágyó Roggendorf ügyetlen tervváltoztatása a sikert dugába nem döntötte volna. Valamint pedig e kisérlet előtt, úgy utóbb is R. Ferencz fontos szolgálatai és szorgalma által folytonosan emelkedett s vagyonosodott. 1538-ben már mint kir. személynök Korom Bálint és István magvaszakadtán Blatnicza várára s tartozandóságaira kir. adományt nyert. 1540-ben pedig Istvánffy Anna Maczedoniai Miklós özvegye fölvévén Révay Ferencztől 3550 ftot, Szklábina vár másik fele részét is, melyet a fölségtől zálogban birt, R. Ferencznek bevallotta. Ugyan ez évben királyi megegyezést nyert Holics és Sassin vár és várkastély birtokaira is, melyeket bevallás utján Czobor Imre leánya Anna, várkonyi Amade János özvegyétől szerzett. 1542-ben pedig tető pontját érte R. Ferencz azon méltóságoknak, melyekre fokonként emelkedett, midőn nádori helytartóvá neveztetett ki. 1544-ben a Luther és Kalvin követői ellen királyi parancs folytán kellett volna föllépnie, azonban ő maga is az uj tan híve lévén, — miden hűsége mellett is, — a reformatió ellen nem csak nem lépett föl, sőt azt elősegíté. [1]) 1545-ben testvér bátyjának Istvánnak 50 telket vallott be Trebosztó, Jahoddnik, Bisztricska, Sámbokrét és Neczpall helységbeli birtokokból. 1550-ben Zrinyi Miklós őt Szombathely vára megvételével kinálja meg, jelen volt még az 1550. évi

[1]) Lutherral levelezett is, lásd ennek egy levelét R. Ferenczhez 1539. évről Kaprinai Mss. B. tomo 44. pag. 97.

országgyülésen, hol a 41. törv. czikkben a határvizsgáló bizottság tagjául választatott, ugyan ezen országgyülésen a királyi fölség kéretett föl, hogy a Révay Ferencz és Bakits Pál közt Holits és Sassin várak iránti pereskedést eldöntse. Meghalt 1553-ban nov. 1-én Pozsonyban. Eltemettetett Turócz Szentmártonban. [1]) Kétszer házasodott, első neje Gyulay Borbára volt, a második Paxy Anna, martonosi Pesthényi György özvegye, ez utóbbitól gyermekei nem voltak; az első feleségétől következő hat gyermeke maradt:

1. II. Ferencz, kiről alább.
2. I. Mihály, kiről alább.
3. Magdolna, Homonnai Drugeth Ferenczné.
4. Ilona, pelsőczi Bebek Ferenczné.
5. Lőrincz.
6. II. János.

Ezek közűl a négy fiú testvér 1556-ban [2]) a bárók (nagyságosok) sorába emeltetett. Ugyan ez évben egy házat vettek Paduában is Olaszországban. Lőrincz nem sokára magtalanúl elhalván, a még felmaradt három testvér 1557-ben Kendy Ferencz hűtlenségi nótáján Erdélyben Szent-Ivánra kaptak adományt. 1559-ben uj királyi adományt nyertek Szklabina várára és tartozandóságaira, továbbá Verbőczi István és Zobi Mihály javaira, úgy Paloczy Antal magvaszakadtán annak Heves megyei Hort nevű helységére. 1560-ban ugyancsak a három testvér Blatnicza várára és tartozékaira kapott királyi adományt, 1561-ben februar 17-én pedig a hajdantól fogva Szklabina várához tartozó Turócz megyei örökös főispánságra nyertek kiváltság levelet.

II. Ferenczről, minthogy ága (lásd VII. táblán) mostanáig virágzik, alább leszen szó.

I. Mihály ága is négy ízen élt még, erről is utóbb emlékezünk.

---

[1]) I. Ferenczről a családi levéltárban még több okmányos adatok találhatók, ilyenek: 1536-ban I. Ferdinand király utasitása R. Ferencz és Batthyány Ferencz részére, a horvátországi zavarok lecsendesitésére. 1540-ben R. Ferencznek mint királyi biztosnak egyezkedése a fejérvári préposttal, és Sz.-Fejérvár városával.—1544-ben I. Ferdinand király levelet ir hozzá, s örömét fejezi, hogy betegségéből felgyógyult. 1545-bén Mária királyné kéri őt, hogy Beszterczе és Körmöcz polgárait ne háborgassa. 1549-ben Bebek Ferencz felesége Raskai Dorottya jogát a nagy-Tapolcsányi uradalomba való részét illetőleg egy bombardaért R. Ferencznek bevallja, stb.

[2]) A családi okmányos kivonat szerint. Bel András szerint (Schwandtnernél II. 418.) a báróságot I. Ferencz még 1537-ben kapta volna.

II. János ról azonkivül, mit följebb emlitettünk, keveset mondhatunk. Királyi udvarnok volt. Feleségétől alsólindvai Bánffy Annától gyermekei maradtak: 1. Magdolna előbb Bossányi Jánosné, utóbb Balassa Andrásné, 2. Miklós, kinek nejétől Pográny Annától gyermeke nem maradt, 3. Ferencz, ki szintén magnélkül halt meg.

I. Mihály Turócz vármegye főispánja, kir. tanácsos, főajtónálló mester volt. 1563-ban jelen volt Pozsonyban Miksa király koronázásán, ezen, valamint az 1572. és 1582. évi országgyüléseken a határvizsgáló bizottságok tagja volt, és hol a pozsonyi, hol az eperjesi nyolczados törvényszékre biróul neveztetett. 1567-ben úriszéki (fenyitő) jogot nyert Éleskő, Holics vár és sassini kastélya s ezekkez tartozó birtokaira nézve. Meghalt 1583. táján. Felesége laki Bakich Anna volt, ki 1580-ban a holicsi és sassini vár és várkastélyi rész javaira Bakich Mihálylyal és Bakich Margit Vratkovith Pálnéval uj adományt nyert. Nevezett nejétől tizennégy gyermeke született; ezekből kilencz leány, ugymint: 1. Katalin előbb Büdy Mihályné, azután Pap Jánosné, és végre Pirhák Jakabné, 2. Anna előbb kusályi Jakchy Boldizsárné, utóbb Sarmasághy Miklósné és végre Kendy Gáborné, 3. Zsófia gordovai Fánchy Györgyné, 4. Ilona előbb a cseh Chrenko, utóbb Dóczy Imre hitvese; 5. Erzse Ghyczy Györgyné, 6. Borbála előbb Lóránth Mihályné, utóbb Prussovszky Gáspárné, 7. Margit, 8. Mária, és 9. Felicitas; mind hajadonúl multak ki. Fiú gyermeke öt volt: a) I. András, ki ezredes volt, és 1594-ben a töröktől visszavett Nógrád vára főkapitánya lett, de csak hamar a győri csatában elesett. [1]) b) III. Ferencz, c) I. Péter, d) István, ki magnélkül halt el, és e) II. Lőrincz, a ki Győr várának kapitánya volt, Nejétől Kendy Annától gyermekei voltak: István és János, magnélkül elhaltak, és Éva, ki Czobor Imrének volt hitves társa.

III. Ferencz úgy látszik magán életet élt. [2]) Neje volt Forgách Zsuzsanna, kivel szerencsétlen házassága volt, a mennyiben neje közel rokona a szép Zsuzsannába beleszeretve, ezt Holics várából, midőn férje Révay Ferencz honn nem volt, erőszakosan elragadta, és Detrekői várába vitte; miért R. Ferencz 1608-ban az országgyülés előtt emelt panaszt. [3]) Házassága gyümölcstelen maradt. Testvére

[1]) Istvánffy Historia 1685. évi kiadás 379. lap.

[2]) A családi genealogián e Ferenczről mondatik, hogy országgyülési bizottságok tagjává is neveztetett, de ez nagybátyjáról II. Ferenczről áll.

[3]) 1608. évi 26. törv. cz. a k. u.

I. Péter egyik legnagyobb dísze volt a családnak. Született 1568. febr. 2-án. Már 1598-ban turóczi főispán, 1601-től több alkalommal országos biztos, [1]) 1604-ben k. tanácsos és kir. táblai báró, 1608-ban korona őrré választatott, 1610-ben egyszersmind kir. főudvarmester. 1615-ben kir. főajtónálló, 1619-ben lett kir. főasztalnok. A koronaőrségről 1620-ban lemondott, azonban az országrendei el nem fogadák, sőt érdemeit méltányolva, ezeket dicsérettel említik. A család levéltára róla több érdekes és nagybecsű okmányokat bir, főleg II. Ferdinand királytól. Állami kitűnő szolgálatain kivűl azonban még a tudományosság terén is érdemeket szerzett „Commentarius de sacra Corona Hungariae“ és De monarchia et S. Corona R. Hung.“ czimű forrás érdekű becses munkáival. [2]) Meghalt 1622-ben, eltemettetett jul. 17-én Turócz-Sz.-Mártonban. [3]) Feleségétől gróf Forgách Máriától tizenhárom gyermeke született, úgymint: 1. Imre, 2. András, 3. Zsigmond, 4. Pál, kiről alább, 5. Judit előbb gróf Nádasdy Pálnak, utóbb gróf Forgách Ádámnak hitvese, 6. Gábor, 7. Szidonia, 8. Mária, 9. Anna, 10. Zsuzsanna, 11. Julianna, 12. Erzsébet, 13. Zsófia Erdődy Bálintné. Ezek közűl Pál ezredes volt, és Lotháringiában esett el 1635. nov. 7-én, kora 37. évében. [4]) Nejétől Teuffel Évától csak leányai maradtak: ugymint Mária, Kata-Szidonia, giletinczi Osztrosith Mátyás hitvese. És igy ez ág is kihalt.

Vissza kell térnünk I. Ferencznek Gyulay Borbálától született fiához II. Ferenczhez, ki a VII. tábla élén áll.

II. Ferencz 1556-ban báró lett testvéreivel együtt. Az országgyülés által többször választatott az ország határait vizsgáló küldöttség tagjaul. [5]) többször a királyi táblához báróúl. [6]) A kassai kamara igazgatója, Turócz megyének főispánja volt, és 1584-ben kir. fő ajtónálló mester lett. Meghalt — úgy látszik — 1588-ban. Felesége homonnai Drugeth Klára volt, kitől egyetlen fia [7]) maradt:

---

[1]) Lásd róla az országgyülési törvényczikkeket a Törvénytárban.

[2]) Megjelent az előbbi önállón 1636-ban, és Schwandtner Gyüjteménye II. kötetében.

[3]) Lásd Hrabecii Raphaelis Oratio funebis exequiis D. Petri de Réva etc. Bartfae 1623.

[4]) Mint Gyászzászlóján a turócz-sz.-mártoni egyházban még Bel Károly Andr. olvasta. Lásd Schwandtner Scriptores II· 420.

[5]) 1582, 1588. évi 6. és 10. törv. cz,

[6]) 1572 : 4. 1582 : 4. és 1588 : 30. törv. cz.

[7]) Megjegyzendő, hogy ez ágnak nemzékrende itt elüt attól, melyet Bel

1. Gábor Turócz megye főispánja volt 1597-ben. Meghalt 1598-ban. Hitves társa bethlenfalvi Thurzó Katalin volt. Ettől születtek Klára és

V. Ferencz kir. tanácsos, és 1622-ben Turócz vármegye főispánja. Anyja utáni örökösödése végett igényeinek eligazitásáról az 1638. évi országgyülés intézkedett. [1]) Meghalt 1656-ban. Első neje szentmiklósi és óvári Pongrácz Borbála, a második Jezerniczky Zsuzsanna volt. [2]) Gyermekei csak az elsőtől maradtak, számszerint heten, úgymint:

1. III. István, kiről mert ága máig él, alább lészen szó.

2. II. Miklós, ki gyermekeiben kihalt. Nejétől gróf Pálffy Francziskától gyermekei voltak *a*) János, *b*) Farkas, kinek neje Balassa Konstanczia volt, *c*) Emerenczia trebosztói báró Révay Elekné. Meghalt 1703. Eltemettetett Nagyszombatban. [3]) *d*) Eleonora ghymesi Forgách Farkasné. [4]) *e*) Leopoldina Beniczky Lászlóné

3. Ádám kihalt.

4. Gábor kihalt.

5. Anna karvai Orlé vagy Orlay Andrásné.

6. Dániel, kitől a szklabinai grófi ág származott, róla alább lészen szó.

7. Imre 1671-ben Turócz megyei főispán, kir. tanácsos, 1681-ben határ vizsgáló országos biztos. [5]) Meghalt 1688-ban. Felesége divékujfalusi Ujfalussy Katalin volt, kitől egyetlen leánya Erzsébet maradt, előbb kaszai Petróczy Istvánné, utóbb báró Calisius Fülöp Henrikné.

III. István (V. Ferencznek fia) gyarmati Balassa Fruzsinától a következő tizenhárom gyermeket nemzette, a mint következnek: 1. Tamás, 2. Zsigmond, kiről alább, 3. IV. István turóczi prépost, 4. Pál, 5. Ádám, 6. VII. Ferencz, kiről alább, 7. Erzsébet-Beatrix apácza, 8. Magdolna Écsy Istvánné, 9. Ilona Baross Miklósné, 10. Bora Szoró Istvánné, 11. Julianna

---

K. Andr. az idézett helyen közlött, de itt a család által közlötthöz kelle — mint elővélemény szerint is — hitelesebbhez ragaszkodnom.

[1]) 1638. évi 25. törv. cz.

[2]) Egy genealogián harmadikul olvastam Pernay N. t.?

[3]) Schwandtner Scriptores R. H. II. 427.

[4]) Egy helyen második férjeül Melszen ? olvasható

[5]) 1681 : 23 törv. cz.

előbb Marsóvszky János, utóbb Benyovszky Ádám hitvese, 12. Éva Cseposányiné, és 13. Mária. Ezek közűl

Zsigmondnak három neje volt, ugymint Sámbokréty Erzsébet, Rakovszky N. és végre Lehoczky Zsuzsanna, ez utóbbitól születtek gyermekei: a) László, ki Fejérpataky családból vett nejétől nemzett József és Péter fiaiban kihalt. b) Miklós, fiában Józsefben elhalt, c) Tamás papságra adta magát. d) Pál szintén, ki előbb szepesi, utóbb 1731-ben esztergomi kanonok és diboni czímzetes püspök lett. [1]) e) Krisztina

VI. Ferencz Turócz vármegye főispánja volt 1688-tól. A Rákóczy forradalom alatt is híve az uralkodó háznak, miért is az ónodi gyülésen levágott turóczi követek esete után ő is fogságba vitetett Egerbe, és ott meghalt 1707-ben. [2]) Felesége Szentmáriay máskép Hliniczky Judit, kitől születtek gyermekei 1. Gáspár, 2. Julianna Benyovszky Ádámné. 3. Kata Hrabovszky Miklósné, 4. Ilona Podhorszky Györgyné. Ezekből

Gáspár nejével Gerhardt Ilonával nemzé II. Gáspárt és II. Lászlót. Amaz nejétől Ugronovich Erzsébettől nemzett gyermekeiben Kristófban, kinek neje báró Jeszenszky Julianna volt, és Erzsébetben Zaffiry Jánosnéban kihalt.

II. László cs. kir. kamarás volt, nőül vette báró Luzénszky N. özvegyét gr. Szunyogh Jozéfát, ettől négy leánya és egy fia, úgy mint: 1 Ilona gr. Nyáry Jánosné, 2. Mária gr. Pongrácz Bálintné, 3. Zsófia († 1791.) báró Vécsey Siegbertné, 4. Jozéfa gr. Cebrián Gáspárné, és 5. VII. Ferencz.

VII. Ferencz cs. kir. kamarás volt, meghalt 1810-ben. Nejétől báró Révay Annától hét gyermeknek lőn atyjává, a mint következnek:

1. László cs. kir. kamarás, nejétől gróf Révay Juliannától gyermekei nem maradván, 1823-ban magtalanul kimult.

2. Franczisk a-Xaveria.

3. V. János szül. Mosóczon 1777. majus 15-én, állami szolgálatba lépvén, valós. b. titk. tanácsos, 1819-ben selmeczbányai főkamarai gróf lett, 1832-ben Turócz főispánja. Meghalt 1840-ben. Hitves

---

[1]) Memoria Basilicae Strigoniens. 167.

[2]) Azon idő óta Turócz vármegye gyülésein a tanácskozó asztal zöld helyett vörös posztóval fedetett be, az 1715. országgyülésen pedig Turócz vármegye visszaállittatván, czímerpecsétébe a Révay nemzetség czimere adatott, a két levágott követ Okolicsányi és Rakovszky család czímerével.

társától Semsey Jozéfától fia István magnélkül halt el, leánya Zsófia gr. Török Bálint nejévé lőn.

4. Mária neczpáli Justh Györgynek neje.

5. I. György, cs. kir. kamarás, bátyja után 1841-ben Turócz vármegye főispánja lett. Nejétől gróf Keglevich Zsófiától gyermekei következők: *a)* Teréz, gróf Schaffgotsche Rudolfné, *b)* Erzsébet, *c)* Gizella, *d)* IV. László (meghalt), *e)* Ottilia (meghalt) *f)* Róza gróf Cebrian Lászlóné, *g)* VI. Imre (mh.) és *h)* Ferencz született 1835-ben.

Következik Dániel ága a VIII. táblán.

I. Dániel (V. Ferencznek Pongrácz Borbálától fia) 1648-ban Turócz vármegye főispánja, kir. tanácsos; 1654-ben főkomornok mester volt. Rokonának Révay Pál özvegyének Teuffel Erzsébetnek lévén rajta követelése, ennek eligazitása végett az 1655. és 1659. évi országgyülés intézkedett. [1]) Meghalt 1674-ben. Neje Bossányi Judit, előbb Fánchy Gáspár özvegye volt. Ettől lettek gyermekei: 1) Ádám (elhalt) 2) M.-Magdolna, 3) Judit Kubínyi Menyhértné, és 4) II. Mihály.

II. Mihálynak nejétől Beniczky Magdolnától következő négy fia maradt: úgymint: 1. Imre, 2. II. Péter, 3. IV. Pál, és 4. III Mihály; szóljunk rólok s utódaikról egymás után.

Imre, (ez ágon a III-ik) feleségétől Pekry Szidoniától, ki utóbb Maasburgné lőn, öt gyermeket nemzett: úgymint a) III. Lőrinczet, b) IV. Imrét (kihalt) c) Eleket d) Polexinát † és e) Anna-Máriát. Ezek közűl:

Elek nejétől felső-büki Nagy Magdolnától nemzé Miklóst, a ki Niczky N-től egy leányt hagyott maga után, ki báró Skerletzhez ment nőül, s már szintén meghalt.

III. Lőrincz Turócz vármegye főispánja volt, és valóságos belső titkos tanácsos. Nejétől gróf Keresztes Zsófiától leánya Konstanczia gróf Berényi Ferenczné, és fia Lajos, szintén Turócz megyei főispán, kinek hitvestársától gróf Eszterházy Franciskától gyermekei: Alajos és Valpurga elhaltak, egy leánya Teréz gróf Abensberg Traun Károlyné él.

Következik másik II. Mihálynak másik fia:

II. Péter, ki családjának fényét szintén emelte; és a katonai pályán tündöklött. E pályáját gróf Forgách Simon tábornok alatt kez-

---

[1]) 1655; 93. és 1659: 116. törv. cz.

dette, és már a XVII. század végén Bihács ostromában részt vett. Kitűnőleg viselte magát 1698-ban a zentai ütközetben is; azonban hadi vitézségének legtöbb jeles bizonyságait mutatta az 1701-ben kezdődött franczia háborúban, mely alatt Elszaszban táborozott. Hadi táborozásait terjedelmesen leirja életírója; [1]) itt elég legyen emlitenünk, hogy érdemei méltatásául már 1703-ban ezredes lett a Babocsay ezredben; részt vett a schellenbergi, höchstadti, landani ütközetben. 1711-ben tábornok lett, 1723. junius 17-én pedig grófságra emeltetett; utóbb — mint íratik — belső titkos tanácsos is. Nejétől gróf Eszterházy Krisztinától következő hat gyermeke maradt: I. V. János, kiről alább, 2. Antal pappá lett, belső titkos tanácsos, nyitrai kanonok és vágujhelyi prépost 1709—1730-ig. 1776-tól rozsnyói, 1780-tól nyitrai püspök haláláig 1783-dik dec. 26-ig. 3. Rozália apácza, 4. Károly, ennek nejétől gróf Haller Antoniától gyermeke nem maradt. 5. Ignácz, kihalt. 6. Julianna gróf Berényi Ferenczné. Ezek közűl:

V. János gróf, arany sarkantyús vitéz, kir. tanácsos volt. Nejétől báró Bossányi Juliannától lettek gyermekei:

1. II. Péter, 1797-től Turócz vármegyei főispán, val. belső titkos tanácsos, kincstári elnök. Meghalt 1800-ban. Nejétől gróf Sándor Eszterától két leánya maradt: Julianna b. Révay Lászlóné, és Anna gróf Majláth Jánosné, meghalt 1853-ban. Ezekben a grófi ág leányágon is kihalt.

2. VI. János szül. 1748. aug. 8. Turócz megyei Csaszkóczon. Papságra adván magát, 1771-ben Rómában járt, 1774-ben szepesi kanonok. 1783-ban nyitrai nagy prépost, úgy nagybátyja Révay Antal püspök halálával püspöki helyettes négy évig, 1788. aug. 26-án lett szepesi püspök. Meghalt Savnikon 1806. jan. 9-én. [2])

3. György, kinek nejétől gróf Caraciollo di Brienza Annától semmi gyermekei nem maradtak.

4. Mária gróf Serényiné.

Következik II. Mihálynak Beniczky Magdolnától harmadik fia:

IV. Pál, ha nem hibázom, ez azon báró Révay Pál, ki Rákóczy Ferencz alatt tábornok volt, és 1708-ban Nyitrát feladta a császári tábornoknak Heiszternek; legalább e korban más Pált nem találunk, kire e körülmények illeszthetők. 1741-ben nádorságra volt kijelölve.

---

[1]) Bel K. András Schvandtnernél II. 421—426.

[2]) Lásd életrajzát Kölesy Vincze Károly és Melczer Jakab Nemzeti Plutarkus III. köt. 223—239.

Nejétől báró Hellenbach Juliannától fia Antal magnélkül halt meg.

Következik II. Mihálynak negyedik fia:

III. Mihály Csongrád vármegye főispánja, a hétszemélyes tábla birája, életirója szerint törvénytudományáról, igazságosságáról és bölcs tanácsáról híres férfiú. [1]) Jelen volt az 1715. és 1723. országgyülésen is, a midőn országos bizottságok tagjává is választatott. Feleségétől Okolicsányi Fruzsinától következő öt gyermeke maradt. 1. Mózses, 2. II. József, 3. Zsuzsanna Radvánszky Györgyné, 4. I. Jónás, és 5. I. Simon. A négy fiúról egymás után szólandunk:

1. Mózsesnek hitvesétől gradeczi Stansith Horváth Zsuzsannától következő gyermekei maradtak:

a) I. Márk, kihalt.

b) V. Pál Turócz vármegye főispánja 1801-től, hétszemélyes táblai ülnök, val. belső titkos tanácsos, Zágráb vármegye főispáni helyettese, sz. István rend vitéze, estei főherczeg Ambrús magyarországi primás főudvarmestere volt. Meghalt 1816-ban. Nejétől gróf Brunszvik Francziskától gyermekei: 1) Jozéfa Motesiczky Pálné, és 2) Julianna báró Malonyay Jánosné.

c) V. Imre, kinek gróf Szörényi N-től gyermekei: 1. Antonia-Orsolya apácza, 2. Jozéfa, kinek férje nevét nem tudjuk, 3. Leopoldina, Lebellné.

d) Zsuzsanna Szent-Iványi Pálné.

e) Julianna Dvornikovich Miklósné.

f) Johanna.

2. II. József arany sarkantyús vitéz, m. kir. helytartósági tanácsos. Meghalt 1767-ben. Első neje gróf Eszterházy Janka, a második Beniczky Ágnes volt. Gyermeke egyiktől sem maradt.

3. Zsuzsanna Radvánszky Györgyné.

4. I. Jónás arany sark. vitéz, kir. kamarás, és m. kir. kamarai tanácsos. Nejétől Dvornikovich Klárától gyermekei voltak: 1. Mihály, 2. Sámuel, 3. Emerenczia Rakovszky Gáspárné, és 4. N. Csaplovichné.

5. I. Simon–Antal cs. kir. kamarás, val. bel. titk. tanácsos, Turócz megye főispánja. Nejétől Szent-Iványi Annától gyermekei következők:

---

[1]) Schwandtner II. 426.

a) II. Antal, cs. kir. kamarás, tábornok és Eszék vár parancsnoka. Neje Sedlniczky N.

b) VIII. Ferencz ezredes. Nejétől báró Révay Annától gyermekei: 1. Francziska gr. Nyáry Antalné, 2. Anna.

c) IV. János. kihalt.

d) II. Lajos, kihalt.

e) III. József alezredes. Bossányi Ilonától gyermekei: 1) IV. József, 2. Paulina neczpáli Justh Józsefné, 3. II. Simon Turócz vármegyének 1848. és 1861-ben főispánja. Nejétől Tajnay Ilonától gyermekei: Sarolta, Mária meghalt, és Gyula, ki 1852-ben született.

f) Anna, előbb báró Sennyey id. Imre, utóbb báró Révay Ferencz neje.

g) I. Károly, kinek nejétől gróf Pongrácz Borbálától leánya Terez volt, s meghalt.

h) Mária báró Sennyey ifjabb Imréné.

i) Apollonia Szirmay Lászlóné.

k) Ilona báró Ritterstein Vilmosné.

l) Francziska meghalt.

m) Zsuzsanna gróf Nyáry Istvánné.

n) Charitás Bossányi Istvánné.

Eddig a család leszármazása. Érdekes tudni, miből állottak és állanak most a nemzetség birtokai:

A Révai várhoz tartoztak: [1]) Várallya, Debregezth, Zavoth, Sellye; Ours és Naydaycha puszták, mezővárosok, Réva, Sollomum (v, Savlincz) Novak, Sauli, Varásbologh, Seustinche, Hethén, Tormoch, Dyrsy, Chemel, Lor, Nadica, Jarody, Bankfalva, Ujfalu, Maraloch, Keresztúr, Macha, Dersincz, Szőllős, Elleseőcz, Hosszubach, Jama, Lisko, Sz.-Mártony, Mihalinch, Potynich seu Porpoladfalva, Draguthfalva, Hagymás, Somogh, Kövesd, Harkalich, Torbaczhil, Zongorrégh, Radinitfalva, Vitaleh, Nagy és Kis-Szigon, Baksafalva, Byka, Thaus, Illichovlich, Dosnokfalva, Daas, Torozoktelke, Byharos, Tiharocz, Barkha, Liukas, Jaksnich, Dostoch, Milesoch, Stakoroch, Koronich, Bihach, Serdoch, Turich.

Az Aranyáni uradalomhoz Bodrogh vármegyében Aranyán mváros, Tótmonostra, Pallachich, Szkolnich, Cheer, Asszonyfalva, Both, Sz.-Péter, Vizmelléky, Sz.-György, Zaaka, Boldogasszonyháza, Beegh,

[1]) Adom a neveket, mint velem közöltettek.

Bakach, Csomoklya, Cseretthés, Ugh, Vanna, Nagy és Kis-Kemend, Várallya, Kudán, Kemeketh, Csipes, Rym, Bodola, Szenfalva, Csenthe, Thótfalu, Batthya, St. Ille, Thamásfalva, Zsioranócz, Laskó, Babotha, Gyula, Vézmelléky, Sz.-Miklós, Tiztáz, Varand, Piszky.

A Gyulay, Somogyi családokkal Fejér, Tolna, Baranya és Somogy megyében birták :

Endrőd várat, melyhez tartoztak Endrőd, Trakostyán, Viznicze, és Dubovecz mezővárosok. Továbbá Eszthergár, Vepsén, Martonvásár, Sz.-György, Bainka, Metheéz, Zernyebakonya, Petheöllye, Keő, Nádas, Alsó-, Felső-Endrőd, Gyula, Egyházas-Kapoly, Kápolnás-Kapol, Veréb, Venecze, Váll, Ovár, Tharnuk, Nyék, Keőreösszegh, Lulla, Horhy.

I. Mihály a Bakich és Czobor családdal együtt birta Pozsony, Nyitra, Trencsin és Győr vármegyékben :

Holics, Sassin, Ráró és Eleskeő várat és a következő mvárosokat, és helyeket Sz.-János, Sz.-György, Závod, Bikszád, Radinov, Zekula, Klopcsány, Radosócz, Holics, Sassin, Peterfalva, Manigha, Lászlófalva, Lopasov, Ekbelleö, Bogdanócz, Kováltsó, Kuthy, Kuklyo, Szanczidorf, Fenyeős, Podhaytsán, Boroczki, Csötörtökhely, Dojts, Thököld, Ráthon, Popuginy, Ftasicze, Burczkova, Sz.-Miklós, Vieszka, Gyulócz, Reyka, Karzon, Lapussó, Areszka, Thernova, Selpicze, Karkócz, Szerhalya, Negyed, Kathó, Kobilán, Strása, Szmolenics, Vidován, s vámszedés Szakolczán, Beszterczén, Holicson, Brodskán, Bynóczon, Kis-Bodakon.

A Turócz megyei szklabinai és blatniczai uradalom következőkből áll a két váron kivűl, és pedig a szklabinai uradalom Sz.-Márton mváros, Turány, Sutto, Ratkó, Kiicsiny, Prekopa, Szklakinka, Podzamek, Stiavnicska, Diakova, Kossuth, Szucsány, puszta Borzova ; vámok : Sz.-Mártonyban és Szucsányban.

A blatniczai uradalom tartozékai : Mossócz, Blatnicza, Mala-Vieszka, Dianova, Bella, Folkusfalva, Laszkár, Rudnó, puszták : Szebiszló, Medovár-Podbora, vámok : Zniováraliyán, Rudnón, Stubnán, továbbá Nedoror, Sz.-Mihály, Károlyfalva, Sztranka és Bodofalva helységekben.

A trebosztói birtokokhoz tartozott : Trebosztó, Jahudnik, Bisztricska, Sabokre és Neczpall.

I. Elek birta a beczkói uradalomból ezen, és csejthei, elekházi és beczkói birtokokat, melyek ezen ág kihalltán a leány utódokra szállt.

A Révay nemzetségbeli hölgyek közűl báró Révay Lajosné gr. Eszterházy Terézia, József főhzg. nádor két első nejének fő udvarmesternéje volt haláláig 1817-ig.

Csillagkeresztes hölgyek voltak: II. Lászlóné Szunyogh Éva, — III. Lőrinczné Keresztes Zsófia, — I. Jánosné Bossányi Julianna, — I. Simonné Szent-Iványi Anna, — I. Kristófné Jeszenszky Julianna, — VII Ferenczné Révay Anna, — I. Lajosné gróf Eszterházi Terézia, kiről följebb volt szó,—II. Péterné Sándor Eszter, egyszersmind palotahölgy, — V. Pálné gróf Brunszvik Francziska, — III. Lászlóné Révay Julianna, — V. Jánosné Semsey Jozéfa, — I. Györgyné gr. Keglevich Róza.

A mi Révay nemzetség vonalait és ágait illeti, a trebosztói bárói és grófi ág kihalt, a trebosztói és bisztricskai nemesi ág él Turócz és Nógrád megyében.

A szklabinai és blatniczai vonalból is a grófi ág kihalt, a bárói ágból és pedig az idősb ágon élnek: Zsófia gr. Török Bálintné, I. György, fia IX. Ferencz, és leányai: Terézia gr. Schaffgotsch Rudolf özvegye, Eliza, Gizella és Róza gr. Cebrián László neje; — az ifjabb ágból: Francziska gr. Nyáry Antalné és huga Anna, II. Simon és neje Tajnay Ilona, és ezek gyermekei: Sarolta és Gyula, anyja Bossányi Ilona és nővére Paulina Justh Józsefné.

A család bárói czímere följebb metszvényben látható, és leirása is följebb olvasható, a nemesi czímer is ugyan az, kivévén a bárói koronát, mely a paizs fölött van; a paizs fölötti sisak koronájából három strucz toll leng, a nemesi czímereken néhol a sisak koronájából is farkas emelkedik föl.

Révedy család. Ugocsa vármegyében Révedy János 1690-ben vármegye esküdje volt. [1])

Révész család. (Kisfaludi.) Zemplin, Szatmár, Ung megyében székelő birtokos nemes család, melyből a XVI. században élt Révész Orbán, a ki Zemplin mvárosi határban a Szarkas hegyen Póssay Antaltól 1583-ban szőlőt vett. [2])

1616-ban élt Révész Mátyás és birt Zemplin megyei Láczán. [3]) Ennek fia lehetett

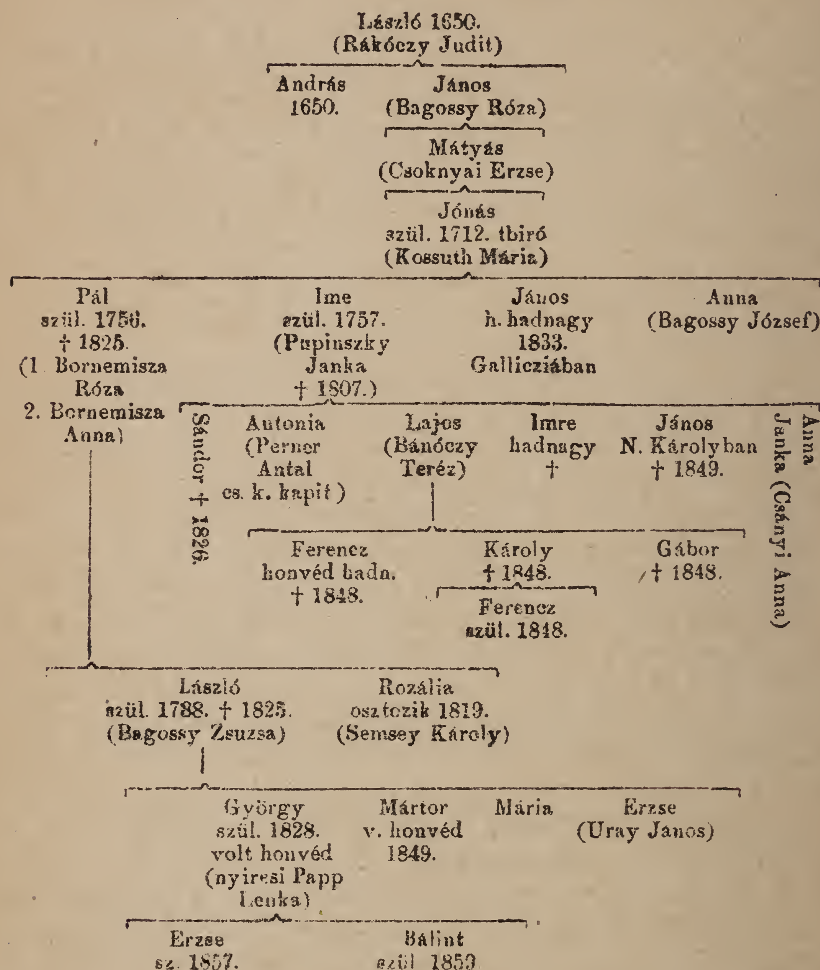
---

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 60.

[2]) Leleszi Convent Acta anni 1583. nro 14.

[3]) Ugyan ott libro Signatur. 18. folio 33.

Révész László, ki 1650-ben élt, a midőn neje Rakóczy Judit őt, s fiát Andrást ügyvédének vallotta; [1]) ezen Lászlótól a család leszármazása a mai napig következő nemzékrend szerint történt:

E családfán állók közül Jónás (szül. 1712.) a XVIII. század közepén Zemplin vármegye esküdtje, majd pénztárnoka, utóbb mint kiküldött biztos a nagy pestis alkalmával, a hegyalján egyike az első híres szőlő míveltetőknek, birta Zemplin megyében Nagy-Polena.

[1]) Ugyan ott libro Signaturar. 23 folio 100

Sztarina, Dara, Szomolnok, és Jalova falukat, úgy a hegyalján ősi lakta helyén Kisfaludon és Mádon is közbirtokos volt. Nejétől Kossuth Máriától négy gyermeke maradt: János, ki a franczia háborúban huszár hadnagy volt, Anna Bagossy Józsefné, Pál és Imre, kik által a család két ágra szakadt

Pál született 1756-ban, testvére a korán elhalt Imre árváinak gyámja volt 1807-től 1829-ig a midőn meghalt. Kétszer nősült, mindkétszer a Bornemisza családból, az első Róza, a másik Anna volt; ezektől gyermekei László és Rozália Semsey Károlyné, kik 1818. nov. 15-én osztozkodtak meg örökségi ingóságaikon, 1819. jul. 13-án pedig az ingatlan javakban, mely szerint Lászlónak jutott 1. a Krajnyán fekvő Szmolnik nevű helység, 2. a szegi promontoriumon lévő Somos szőlő, és a szegi határban fekvő földek, 3. a kisvári szőlőkközti irtvány; — Rozáliának jutott 1. a b.-kisfaludi lakház és birtok és Szegiben is rész, 2. a nagyvári szőlő és 3. a Kásod és hétnyárfai rét. Lászlónak nejétől Bagossy Zsuzsannától, ki után gyermekei Bagoson és Kaplyonban is örökösödtek, maradtak György, Márton, Mária és Erzsébet Uray Jánosné.

György (sz. 1828-ban) a jogot Kassán tanulta 1847—48-ban, azután öcscsével Mártonnal együtt a honvéd seregbe állott, és részt vett Budavár bevételénél 1849-ben, a midőn golyóval megsebesül és a gróf Sándor palotára ő tűzte fel első a nemzeti zászlót. Nejétől nyiresi Papp Lenkától két gyermeke a táblázaton látható.

Imre (Jónásnak fia) 1757-ben született, ő és 1807-ben neje Pupinszky Janka is elhalván, nyolcz árvája maradt, kiknek gyámjok nagybátyjok volt. E nyolcz gyermek közül, kik a táblán láthatók és kik közül János és Sándor Zemplin megyében esküdtek voltak, csak Lajosnak Bánóczy Teréztől maradtak gyermekei: Ferencz, Károly, Gábor, 1848-ban honvédek voltak és elhaltak, közülök csak Károlynak maradt fia Ferencz, ki 1848-ban született.

A család másik ágából 1659-ben élt Révész Ádám, (tán Lászlónak fia?) kinek néhány ízen a leleszi Convent adatai szerint ivadéka következőleg sarjadzott.

Ádám
1659.
(Zobonya Ilona)

Éva 1691. (Jánossy György)	Gábor 1686.	Ferencz 1700. 1722. (Szeghy Erzse)	Dora (Lipcsey András)	Erzse (Vígh Zsigmond)

Ádám 1736. 1751.	Ferencz 1744.	Anna 1751. (Senk Miklós)	Erzse 1751. (Kossuth László)

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első lábaival kivont kardhegyén törökfejet tartva, a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nől ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Reviczky család. (Revisnyei.) Árva megye legrégiebb családainak egyike. Gyöke Hotimér (vagy Hocimir) a ki fia halála miatt fájdalmának enyhítéseűl IV. László királytól 1272-ben Árva megyében fekvő kicsi de kies fekvésénél s Nagyfalu, Alsó-Kubin és Árva vára megyei főhelyekkel szomszédos voltánál fogva kedvező helyzetű Revisnye nevű két ekényi földet királyi adományban kapta, [1]) és abba Mihály zólyomi főispán által a határok megjelölése mellett ünnepélyesen beiktattatott. Ezen birtok az egész megyében — kivévén Árva várát és ahoz tartozó területet, mint a melynek előbbi létezése történetileg ismeretes, — a fenmaradt okmányok szerint legrégiebb magán telep. [2]) Nevezett Hotimérnek meg nem nevezett (s úgy látszik: elesett) fián kivül még három ismert fiát, kiknek neveik: Bodor, (Wodur) Lodán (Lodanus-Luchan) és Miklós, nem egykorú, hanem későbbi (1325. 1355. 1391. stb. évekbeli) okmányokból vehetjük csak ki. Ezek által Hotimér ivadéka több máig is az ősi telepeken élő nemzetségi ágakra vagyis családokra oszlott, milyenek a Suffa, Burián, Kupcsó vagy Kangyerka, Dedinszky stb. családok.

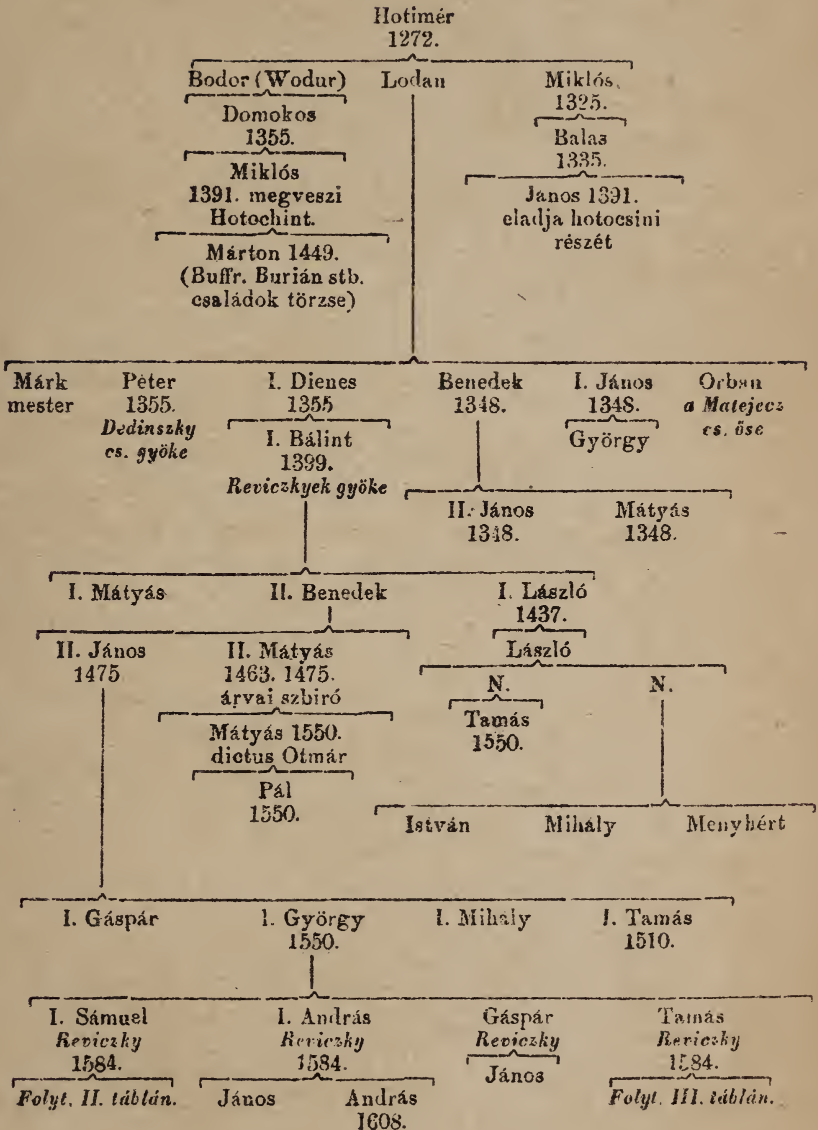
Mielőtt a családok történetére vonatkozó adatok előterjesztésébe bocsátkoznánk, lássuk előbb Hotimértól kezdve az egész Reviczky család nemzékrendét a következő táblázatokon:

---

[1]) Regestrum de Turócz, Engelnél Monumenta Ungrica p. 72.

[2]) A Hudkonttól származott felső-Kubíni családágaknak már 1222. évből kimutatható Revuche nevű földjök Liptó megyében feküdt.

I. tábla.

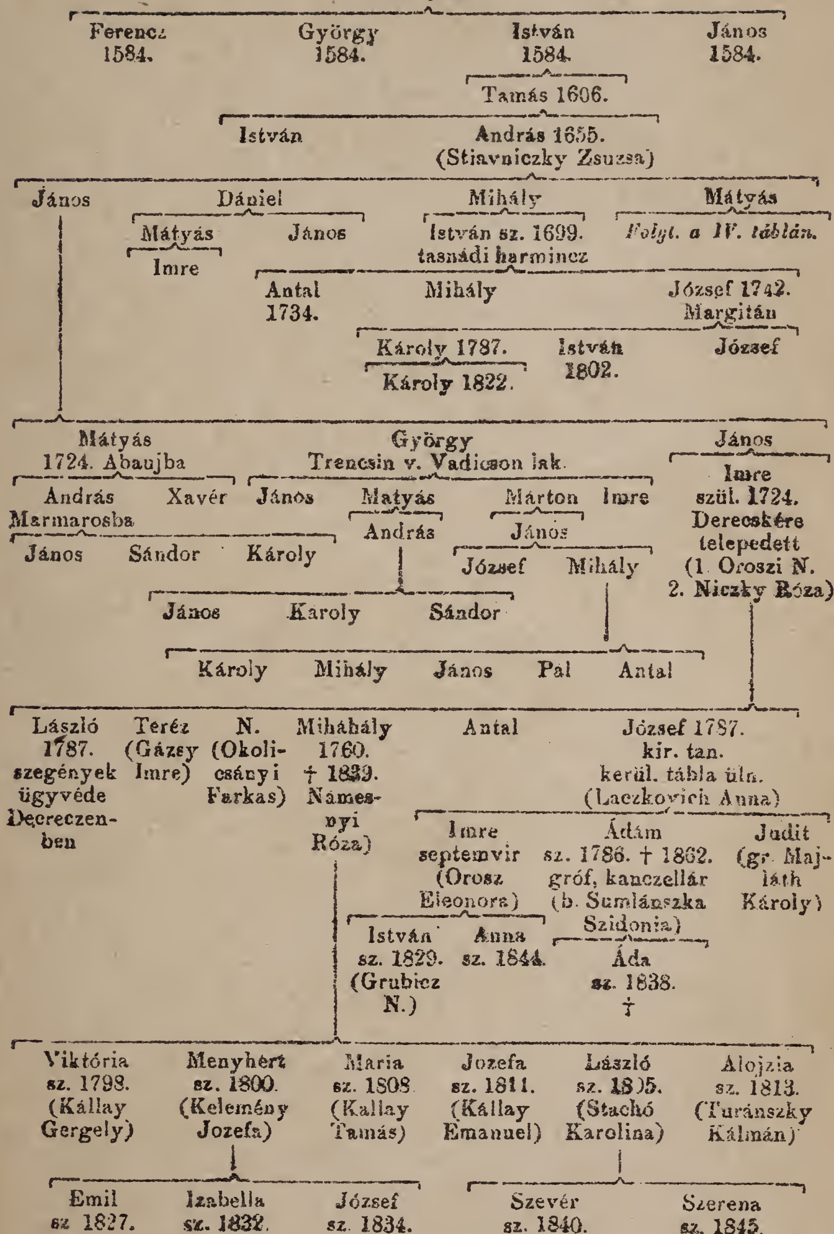

Hotimér
1272.
Bodor (Wodur)
Lodan
Miklós
1325.
Domokos
1355.
Balas
1335.
Miklós
1391. megveszi
Hotochint.
Janos 1391.
eladja hotocsini
részét
Márton 1449.
(Buffr. Burián stb.
családok törzse)
Márk
mester
Péter
1355.
Dedinszky
cs. gyöke
I. Dienes
1355
Benedek
1348.
I. János
1348.
Orbán
a Matejecz
cs. őse
I. Bálint
1399.
Reviczkyek gyöke
György
II. János
1348.
Mátyás
1348.
I. Mátyás
II. Benedek
I. László
1437.
László
II. János
1475
II. Mátyás
1463. 1475.
árvai szbiró
N.
N.
Mátyás 1550.
dictus Otmár
Tamás
1550.
Pál
1550.
István
Mihály
Menyhért
I. Gáspár
I. György
1550.
I. Mihály
I. Tamás
1510.
I. Sámuel
Reviczky
1584.
I. András
Reviczky
1584.
Gáspár
Reviczky
Tamás
Reviczky
1584.
Folyt. II. táblán.
János
András
1608.
János
Folyt. III. táblán.

II. tábla.

1. Sámuel, *ki az I. táblán.*
Reviczky
1584.

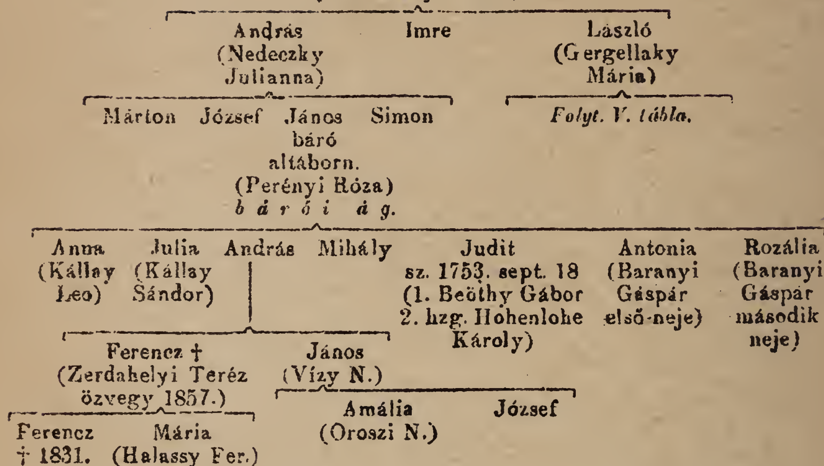
- Mihály, árvai urad. igazg.
  - Ferencz
- Tamás, 1589–1604. árvai szbiró
  - János, 1646. árvai alisp. (Okolicsányi Zsófia)
    - Sándor, 1695. Árvai szbiró (Nedeczky Julia)
      - János-Ferencz, 1723. kanczell. referend. (Barthodeiszky Anna-Mária)
        - Károly 1771. bécsi követ
        - Antal, jesuita
        - Imre
      - Anna-Mária (Thurzó János)
      - Imre, 1749 1766. tiszántúli ker. tábla ülnöke (nosziczi Thurzó Julia)
        - Ágoston
        - János, bihari tbiró 1768. (Lanthaler Jozefa)
          - Gábor, debreczeni főbiró † 1822. (Baranyi Judit)
            - Károly, sz. 1796. † 1810.
            - Anna, sz. 1797. (Kállay Adalb.)
            - Frigyes, sz. 1798. † 1856. cs. k. törv.-széki ülnök (Juricskay Amália)
              - Róza, sz. 1832. (Petrák János)
              - Janka, sz. 1834. (Hackler Lajos)
              - Sándor, sz. 1835. helytazts. fogalmazó
              - István, sz. 1836.
              - Adalbert, sz. 1839.
              - László, sz. 1840.
              - Károly sz. 1841.
              - Konrád sz. 1848.
              - Fridrik sz. 1856.
            - Antonia, sz. 1803.
            - Róza, sz. 1804. (Márkfy János)
            - János nep., sz. 1805. cs. k. kap.
            - Karolin, sz. 1807.
            - Amália, sz. 1811.
          - Judit, 1800. (Baranyi György)
        - Mária-Magd.
  - Ferencz
    - Mihály, árvai vám felügyelő
    - Ferencz
    - Miklós
      - András, 1704–1712. árvai jegyző

III. tábla.

Tamás, ki az I. táblán.
1550. 1584.
Ferencz 1584.
György 1584.
István 1584.
János 1584.
Tamás 1606.
István
András 1655.
(Stiavniczky Zsuzsa)
János
Dániel
Mihály
Mátyás
Mátyás
János
István sz. 1699.
tasnádi harmincz
Folyt. a IV. táblán.
Imre
Antal 1734.
Mihály
József 1742.
Margitán
Károly 1787.
István 1802.
József
Károly 1822.
Mátyás
1724. Abaujba
György
Trencsin v. Vadicson lak.
János
András
Marmarosba
Xavér
János
Matyás
Márton
Imre
Imre
szül. 1724.
Derecskére
telepedett
(1. Oroszi N.
2. Niczky Róza)
András
János
János
Sándor
Károly
József
Mihály
János
Károly
Sándor
Károly
Mihály
János
Pál
Antal
László
1787.
szegények
ügyvéde
Debreczenben
Teréz
(Gázsy
Imre)
N.
(Okolicsányi
Farkas)
Mihábály
1760.
† 1839.
Námesnyi
Róza)
Antal
József 1787.
kir. tan.
kerül. tábla üln.
(Laczkovich Anna)
Imre
septemvir
(Orosz
Eleonora)
Ádám
sz. 1786. † 1862.
gróf, kanczellár
(b. Sumlánszka
Szidonia)
Judit
(gr. Majláth
Károly)
István
sz. 1829.
(Grubicz
N.)
Anna
sz. 1844.
Áda
sz. 1838.
†
Viktória
sz. 1798.
(Kállay
Gergely)
Menyhert
sz. 1800.
(Keleměny
Jozefa)
Maria
sz. 1808
(Kallay
Tamás)
Jozefa
sz. 1811.
(Kállay
Emanuel)
László
sz. 1805.
(Stachó
Karolina)
Alojzia
sz. 1813.
(Turánszky
Kálmán)
Emil
sz. 1827.
Izabella
sz. 1832.
József
sz. 1834.
Szevér
sz. 1840.
Szerena
sz. 1845.

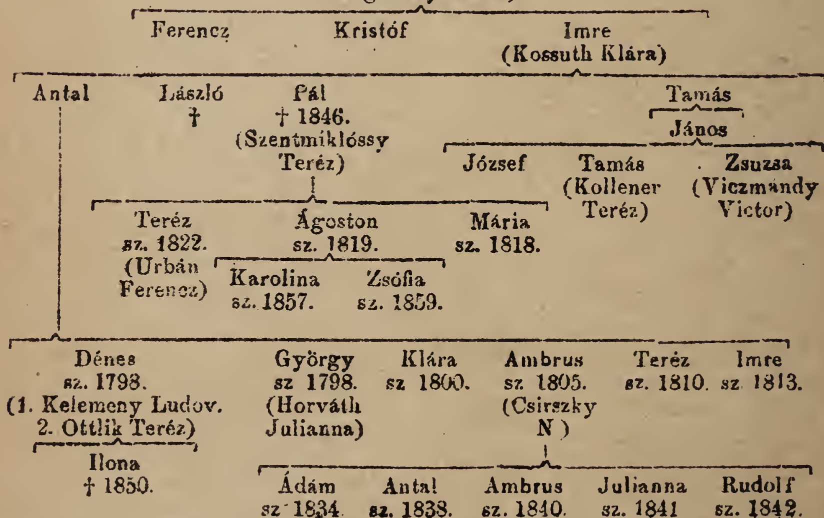
IV. tábla.

Mátyás, *ki a III. táblán.*
1715
(Okolicsányi Ilona)

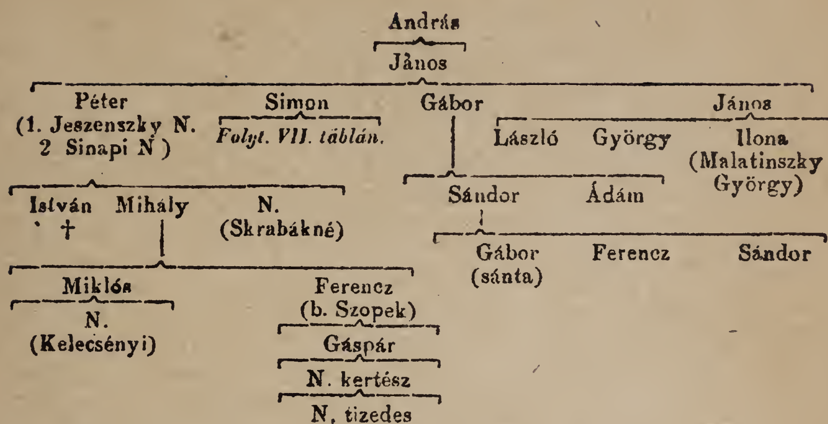

V. tábla.

László, *ki a IV. táblán.*
(Gergellaky Mária)

VI. tábla.

VII. tábla.

Simon, *ki az VI. táblán.*
(Krasznecz N.)

Simon
1706–1716.
Árva v. alispán
(Raksányi Anna)

Gábor
(Kubinyi Erzse)
Folyt. VIII. táblán.

Ádám
1723. Árva
v. szbiró
(Baan
Magdolna)
Folyt. IX. táblán.

Simon
(1. Luby
Klára
2. Szent-
Iványi
Ilona
3. Zathu-
reczky)

Simon

Imre
(Okolicsányi
N.)

István
Pál
Miklós
†
Imre
†
Mátyás
ügyvéd
János
testőr

Julianna
(Nemes)

László
(Hodossy Bora)
László

József
Márton
Pál
Mátyás
János

Ferencz
Árva urad.
pénztárn.

Simon
huszár
hadn.

Sámuel
év. lelkész
esperes
Lestinán
1829.
Karolina
hajadon
Elek
ügyvéd

Anna
(Baranyi)

Éva
(Smidt)

Teréz
(1. Trajt-
ler N.
2. Nedeczky)

Erzse
(Koro-
dinyi)

VIII. Tábla.

Ádám *ki a VII. táblán.*
1723.
árvai szbiró
(Báan Magdolna)

András (Lehoczky Zsuzsa) — Ilora (Nedeczky Mihály) — Klára (Párniczky Mihály) — Dániel

András gyermekei: Mihály — József — Zsuzsa — Pál

IX. tábla.

Gábor, *ki a VII. táblán.*
(Kubinyi Erzse)

Adám 1751—1765. árvai alispán (1. Köröskényi Bora 2 Szörényi Bora) — Zsuzsa — Gáspár (1. Köröskényi Anna 1. Lehoczky Kata) — László Pozsonyban † — Gáspár (1. Köröskényi Anna 2. Lehoczky Kata)

Gáspár (1. Köröskényi Anna, 1. Lehoczky Kata) gyermekei: Gáspár † — Antal szeg. ügyvéd — Gábor — Károly — Ignácz

Antal gyermeke: Lénárd

Gábor gyermekei: Ámánd (gr. Csáky N.-Beczkón) — Gábor tbiró † 1855. Körmösházán

Ámánd gyermekei: Alfréd (g. Berényi N.) — Amánda (Ambró Albert) — Henriette (Bobok Gusztáv)

Gáspár (1. Köröskényi Anna, 2. Lehoczky Kata) gyermekei: Sándor árvai alisp. 1823—1827. — János sz. 1789. 1828. ávai urad. számvevő

János gyermekei: János árvai jegyző 1830. — Péter árvai cs. k. törv. üln. 1852. (Reviczky Coelestina) — Márk árvai esküdt 1848. előtt

Péter gyermeke: Arnold 1862. árvai nljegyző

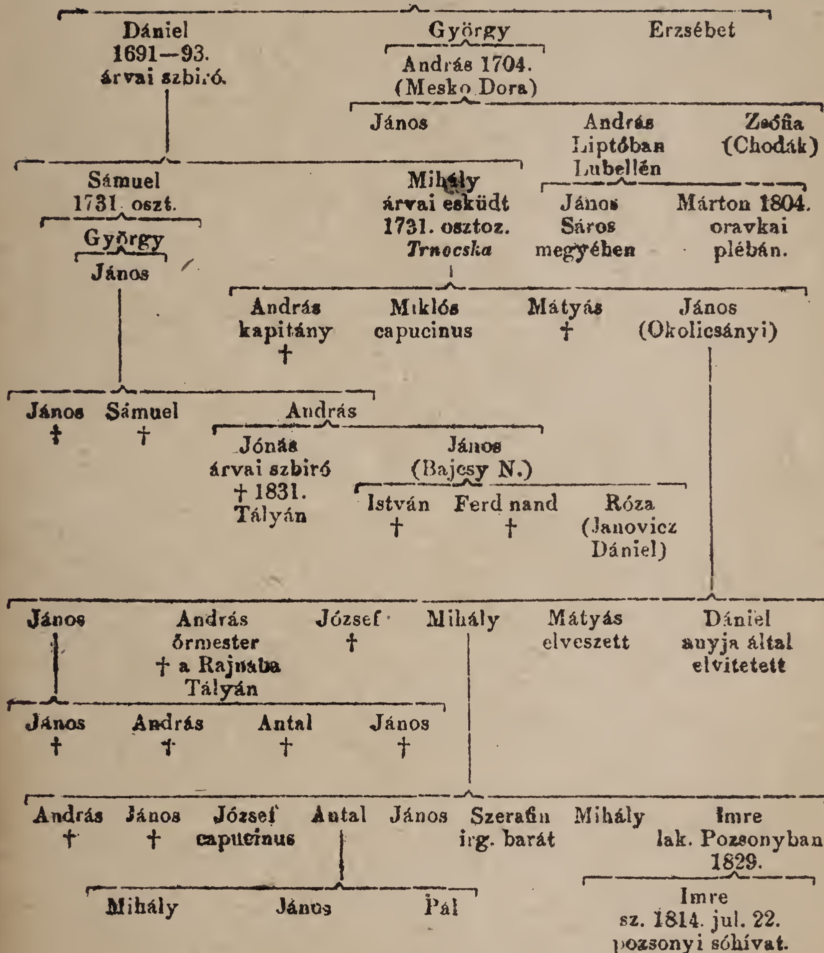
Adám gyermekei: József-Károly kir tanácsos 1781—1810. árvai alispán (Novotha Bora) — Francziska (Szent-Iványi Antal) — Téréz (Szmercsányi Antal) — Antal † — Mihály † — Tamás † — Zsuzsa (Lokcsánszky János) — Janka

József-Károly gyermekei: József kal árvai főjegyző Dun. inneni kerül. táblai üinök (Bajcsi Ludovika) — Antal árvai főszbiró (Zmeskal Jozéfa) — Bora (Androvics János) — Anna (Koroda Gáspár) — Teréz (Görgey József)

Antal gyermeke: Coelestin (Reviczky Péter)

József gyermekei: Lajos — Kálmán testőr — Aurél árvai aljegyző † — Luczián — Antonia (Boronkay)

X. tábla.

E táblázatok mutatják a Reviczky családnak lehetőleg összeszerkeszthetett nemzékrendét, melynek hiányait az alább mondandókban kifogjuk jelölni.

A nemzetség második őse Hotimérnek egyik fia Lodán, I. Lajos

királynak 1348. évi oklevelóben [1]) „Lowdanus de Arva“ néven fordul elő, a midőn fiai János és Benedek nevezett királytól Ipoly árvai várnagy ellenében parancsot nyertek, hogy a nevezett várnagy a tőlök Donch mester idejében jogtalanúl elfoglalt rétet, mely a Valch nevű havasok aljában fekszik, vissza adja, és őket Revisnai birtokok békés birásában fentartani tartozzék. Ezen oltalomlevelet Benedeknek fiai János és Mátyás részére 1460-bau a turóczi káptalan is hiteles átíratban kiadta.

Tekintve a családfát, Lodán testvérének Bodornak (Wodur) fia volt Domokos, ennek fia volt II. Miklós, kiről még szólani fogunk.

Lodán másik testvérének I. Miklósnak fia volt Balás, ennek fia volt János.

Lodánnak az emlitett János és Benedeken kivűl még Márk, Péter, Dienes és Orbán fiai voltak.

Az eddig elésoroltak közűl Domokos Bodornak fia, és Dienes Lodánnak fia 1350-ben I. Lajos királytól a Hodochin folyó és Javra pataka körül az árvai kerületben (in districtu de Arva) hat ekényi földet [2]) kaptak királyi adományban.

Péter (Lodánnak fia) 1355-ben I. Lajos királytól a Hotochin és Ivatra (vagy javra) pataka közt tizenkét ekényi földet kap, a mai nemes Dedinát s okmányosan kimutatható őse lőn a Dedinszky családnak.

1391-ben I. Miklósnak Balás fiától unokája János, a maga hotochini birtokát eladja Domokos fiának II. Miklósnak és I. Dienes fiának I. Bálintnak, melynél fogva 1391. sept. 27-én Bebek Imre országbiró birtokjogi vizsgálásakor a hodochini földre nézve csak nevezett két szerző II. Miklós és I. Bálint mutatták fel okmányaikat. [3])

Bodornak ágán II. Miklósnak, ki 1399. évi okmányban de Revisnye, 1415-ben de Hodochin iratott, fiától Mártontól, ki 1449-ben revisnei Jánostól, Andrástól és Lászlótól megveszi a többi hotochinii (nemes dedinai) birtok részeket, származnak állitólag a Suffa (vagy Zsuffa) Kangyerka és Kupcso Nemes-Dedinán birtokrészes családok, melyekről a maga helyén van emlékezet.

---

[1]) Mely velem másolatban közöltetett.

[2]) Turóczi Regestr. Engelnél Monument. 72. Ez jelenleg teszi Nemes Dedina egy részét, melyet jelenleg Suffa család bir. Szontagh Dán. közl. szerint.

[3]) Regestrum de Turócz u. ott.

Lodánnak I. Miklós testvérétől a Csutka család származtatik.

Lodánnak hat gyermeke közűl Benedeknek ismerjük fiait: János és Mátyást; I. Jánosnak fiát Györgyöt. Lodán Orbán nevű fiától állitólagosan a Matejecz csalad eredeztetik. Minket itt Lodánnak csupán I. Dienes fia érdekel, kinek fia I. Bálint, lett a Reviczky család gyök-őse.

E családoknak ilyeten vér és jog közössége a hotochini vagy nemes-dedinai birtokra nézve fenállott egészen 1630. évi marczius 18-káig, a midőn a Reviczky család a még akkor létezett jogát a hotocsini vagy nemes-dedinai birtokrészre nézve 350 magyar forintért Suffa, Burián, Kangyerka máskép Kupcso családokra örök időkre átruházta. Mint emlitők, e törzsből származtatják magokat a Csutka és Matejecz családok is, a Matejecz név onnan vette nevét, mert ágokból többen Mátyás nevet viseltek. Mind a két utóbbi ivadék is máig megtartotta revisnei ősi székhelyét, s birtokát. noha a fő ágazat által több izben, névszerint a Csutkovszka rész végett 1557-ben is megpöröltettek.

De kövessük a Revisnei ágazat sarjadozását.

1437-ben (die festi B. Mariae Virg.) Váczon kelt oklevélben Benedeknek és Lászlónak Revisnai Bálint fiainak panaszok folytán Zsigmond király a turóczi conventhez parancsot ád, mely szerint ez a nevezettek részére Nagyfalvy Györgynek fiai Pál és János ellen tanuvallatást tétessen a revisnyei határban tőlök elfoglalt egy jobbágyi telek iránt, mely panasz alapossága a nevezett Conventnek azon évi (feria 5-ta post festum beati Jacobi apostoli kiadatott) jelentése szerint be is bizonyult.

1454-ben Timóth vértanú napján a turóczi convent előtt Revisnai Benedek fiai János és Mátyás, nem különben Lászlónak fia László, és Jánosnak fia György, ismét a nagyfalvi lakosok ellen tiltakoztak bizonyos földjeiknek stb. elfoglalása miatt.

1460-ban János és Mátyás, néhai Revisnai Benedeknek fiai átiratják I. Lajos Királynak 1348-ban Ipoly árvai várnagy elleni ótalomlevelét.

1475-ben feria 6-ta prox. post festum Visitationis B. Mariae Virg. Budán kelt Mátyás király uj adomány levele a revisnyei birtokról néhai Revisnyei Benedek fiai János és Mátyás részére, mely birtokba a turóczi convent által isztebnei Dávid László közbejöttével (a nagyfalviak ellentmondása mellett, mely utóbb törvény utján nem igazolhatatott) be is iktattattak.

1550-ben feria 5-ta prox. ante festum nativitatis B. Virg. Mariae a szepesi káptalan előtt Revisnai István, testvérei Mihály és Menyhért neveikben is, ugy atyafitestvére (patruelis frater) Tamás és ennek fia János, nem különben Györgynek fia Tamás és néhai Otthmár Mátyásnak fia Pál nevében is tiltakozik Árva vár urai, jelesül pedig az akkori vár úr Zedniczky Wanyek, úgy a nagyfalviak és nagy bisztriczie k ellen revisnyei határukban bizonyos Podvaleczku na Glogove nevű rétjök elfoglalása miatt.

1584-ben sz. János evang. napján ismét a szepesi káptalan előtt tiltakoznak Reviczky András és Tamás, Dejinszky János és pedig nevezett András még másik Reviczky András és Jánosnak, Tamás pedig István, János, György és Ferencz fiainak, úgy Sámuel és Gáspár testvéreinek neveikben is Abaffy János Árva vári tisztartó ellen, ki néhai Thurzó Ferencz árvai főispánnak fia Thurzó György parancsából revisnyei birtokaikban az ellentmondókat háborgatta.

1607. jul. 18-án revisnei Reviczky Tamás az egész Reviczky nemzetség nevében Árva megye közönsége előtt tiltakozik Veliczne helység lakói ellen, a revisnyei erdőknek elfoglalása és használása miatt.

Eddig a család fenmaradt okmányainak kivonata. Mi már a családfát s a család tagjait illeti, azokról röviden a következő adatok közölhetők:

A családfa alapjául azon szerkezet szolgált, melyet a család egyik jeles tagja Reviczky János referendarius 1723-ban készitett, melyre nézve azonban meg kell jegyeznem, hogy az az I. táblán lényegesen eltér egy másik [1]) velem közlött szerkezettel, melyet némileg az oklevelek bizonyitó foglalatai szerint kiegészitésül sőt igazitásul is kellett használnom. Reviczky János táblázatán Lodánnak csak három fia Márk, Benedek és Já-

[1]) Szontagh Dán. úr által a család fészkéből Árva várm. közölve.

nos vannak megnevezve; míg a másikon a közös törzsű kiágazott családok gyökei is megnevezvék. Reviczky János táblázata szerint Lodánnak fia Benedek[1]) nemzé Dienest, ennek fia Bálint, ennek II. Benedek és László, ennek ága úgy sarjadzott, mint táblánkon látható; II. Benedektől szintén úgy származott le a család, mint itt előadatik.[2])

A családnak az előterjesztett tíz táblázaton sem adjuk teljes származási kimutatását, mint az abból kitünik, hogy a családnak több egyes tagjáról vannak biztos adataink, a nélkül, hogy neveiket a családfákon kimutathatnók, mint ezt alább látni fogjuk; sőt a családfákon állókra sem birjuk teljes biztossággal alkalmazni egyes adatainkat, melyek e családot illetik, ennélfogva minden kijelölés nélkül évrendben adjuk itt névsorát azon Reviczkyeknek, kik Árva megyében közhivatalos pályán forgottak, mint következik:

1463. 1473. R. Mátyás szolgabiró.
1510. Tamás és György törvényszéki birák.
1558. Mihály esküdt.
1574. András szolgabiró.
1579. Simon Árva vári várnagy.
1589. 1604. Tamás szolgabiró.
1608. András és Tamás esküdtek.
1634. Mihály esküdt.
1646. János alispán.
1653. 1654. Péter szolgabiró, András esküdt.
1650—58. Simon árvaï várnagy.
1659. 1661. Simon alispán.
1660—1661. Péter szolgabiró.
1661. János és András esküdtek.

---

[1]) és [2]) Ellenben a másik szerkezet szerint Lodánnak Dienes fiától ered a mostani ivadék eképen; Dienesnek fia Bálint, ennek fiai Mátyás, II. Benedek, és László, ennek László, II. Benedeknek fiai János és Mátyás, ennek István, Jánosnak pedig Gáspár, György, Mihály és Tamás.

A különbség a két szerkezet közt az, hogy míg Reviczky János táblázata szerint az egész mostani ivadék II. Benedek fiának Jánosnak György fiától származó I. Sámuel és I. Tamástól ered, a másik szerkezet szerint II. Benedek fiának Jánosnak unokája György nemzé I. Sámuelt az egyik mostan élő vonal gyök-ősét, a másik vonal pedig II. Benedeknek fia Mátyástól származnék úgy, hogy Mátyásnak fia lett volna István, ennek Tamás, a ki a mi táblázatunk szerint egy azon Tamással, ki a III. táblázaton áll, és ki a többi közt a bihari és grófi ágnak is törzs őse volt.

1671—1674. Péter szolgabiró.
1673. Mátyás szolgabiró.
1677. Dániel szolgabiró.
1679. Simon árvai várnagy.
1680. Mátyás alispán.
1683. Mihály árvavári vám jövedelmek főnöke; Mátyás árvavári tisztartó.
1691 Simon megyei jegyző, Sándor szolgabiró.
1694. Mátyás alispán.
1695. Sándor szolgabiró, Dániel szolgabiró.
1703. Mátyás Árva uradalmi praefectus.
1704—1712. András megyei jegyző.
1706—1716. Simon alispán.
1723. Ádám szolgabiró.
1731. ifj. Ádám esküdt.
1736—44. Ádám árvavári uradalmi tisztartó.
1745—55. Márton Árva uradalmi jogigazgató.
1750—1765. Ádám Árva megye alispánja.
1781—1812. Józs.-Károly alispán s kir. tanácsos.
1789—1828. János-Thadé uradalmi számvevő, gyámnok s levéltárnok.
1790. Antal szegények ügyvéde.
1804. Márton oracskai plébános.
1810. Jónás szolgabiró, Ferencz uradalmi pénztárnok.
1820. Sámuel lestinei evang. lelkész.
1823—27. Sándor alispán.
1830. József-Kal. főjegyző, utóbb nagyszombati kerül. táblai ülnök, Antal főszolgabiró.
1839. Aurél megyei jegyző.
1846. Péter hadi főadószedő, 1850. Árva megyei cs. kir. törvényszéki ülnök; Elek táblabiró, előbb gr. Wolchenstein ügyvéde; Márk esküdt, András árva uradalmi pénztárnok.
1856. Pál Árva megyei irodai tiszt, 1861. esküdt.

Az Árva megyeiek közűl voltak még János és Kálmán m. kir. testőrök, Mátyás ügyvéd, Ignácz jesuita, Seraphin irgalmas szerzetes, Miklós és József kapuczinus szerzetesek, Simon huszár főhadnagy, András kapitány, és főleg Tamás alezredes.

A családnak több ága más megyékbe telepedett, ezek közűl egyik nevezetesebb a Bihar megyei ág, mint a III táblán lát-

hatjuk. Közülök Jánosnak fia Imre szül. Derecskén 1724-ben, két két neje volt: Orosz Rozália, és Niczky Rozália, ezektől többi közt gyermekei:

a) József kir. táblai ülnök s kir. tanácsos. Nejétől Laczkovich Annától három gyermeke maradt, ugymint: 1. Imre hosszú évek során a magyar kormányszékek mellett hivataloskodott, és az 1848. év előtti időkben hétszemélynök volt. Nejétől Orosz Eleonorától gyermekei István és Anna. 2. Ádám a család födísze, született 1786. majus 23-án, nevelését a bécsi terezianum intézetben kapta, hol kivált a jogtudományok tanulásában annyira kitünt, hogy a vizsgálaton jelenvolt I. Ferencz király által gyémántos arany gyűrűvel jutalmaztatott meg; s mindjárt azon időben 1805-ben a királyi ügyészségek egyikénél Gallicziában alkalmazást nyert, 1807-ben ott a kormányszéknél, 1808-ban a cseh-osztrák egyesűlt udv. kanczelláriánál fogalmazó, 1809-ben a gróf Sztáray 33-ik sz. m. gyalog ezrednél önkénytes hadnagy lett, s részt vett a Regensburg, Aspern és Wagram melletti csatákban. 1811-ben kir. táblai ülnökké, és királyi kamarássá neveztetett, 1814-ben a velenczei cs. kir. kormányszéknél valóságos tanácsossá, 1815-ben az ausztriai s szardiniai hadseregek élelmi főnökévé, ezután a montblanci, iserei, s Rhodanus melléki departamentok parancsnokává neveztetett, s ügyes s haszno, hű szolgálatai meghozták neki a Leopold rendjének keresztjét is. 1818-ban a Lombardia és Velencze királyságok kamarai előadójává, 1819-ben udvari tanácsossá, 1822-ben a gallicziai királyi főkormányszék alelnökévé, 1823-ban államtanácsossá 1825-ben a cs. kir. udvari közönséges és pénzügyi kamara alelnökévé, majd 1825. sept. 9-én gróffá neveztetett, 1826-ban m. kir. udv. alkanczellár s királyi fő udvar mester lett, mint ilyen az ország zászlósai s szent István rend középkeresztes vitézei közé emeltetett, végre 1828. april. 25-én m. kir. udv. főkanczellár s a szent István rend kanczellára lőn, s magas hivatalát azon évi május 1-én átvette, ugyan azon évi junius 9-én Borsod megyei főispánságába is beiktattatott. Ezen méltóságok mellett egyéb kitüntetésekben is részesült, birta a szardinai királyi sz. Móricz és Lázár briliantos nagy keresztjének rendét, 1831-ben a m. tud. akademiának igazgató tagjául választatott, később a bécsi tudom. akademia is tiszt. tagjául választá, 1836-ban főkanczellári tisztétől megválván, a toskánai udvarnál ausztriai követ s meghatalmazott minister lett, mely magas méltóságtól végre szintén búcsút vévén, Bécs mellett a szentkereszti klastromba vonult, hol 1862-ben érte érdemdús életének végét. Halála után kanczelláriai egykori hátra

maradt iratait bepecsételt csomagban a cs. kir. Fölség kezeihez kivánta juttatni. Nejétől báró Sumlanszka Szidoniától egyetlen leánya Ada szintén elhalt.

b) Mihály szül. 1760-ban, meghalt 1839-ben, hitvesétől Namesnyi Rozáliától a táblán látható hat gyermeke közűl fia Menyhért szül. 1800-ban, 1847. előtt a debreczeni kerületi tábla ülnöke, 1848-ban Debreczen város polgármestere, s országgyülési képviselője, 1849-után Bihar megyei cs. kir. főnök, 1862-ben udvari tanácsos, nejétől Kelemény Jozefától gyermekei a táblán láthatók. Másik fia László (szül. 1805.) kinek neje Stachó Karolina, ettől egyetlen fia Szevér (szül. 1840.) ki a mult év óta a hirlapirói pályán termékeny tolla által maga iránt figyelmet s szép reményt ébresztett.

A IV. táblán András ága látható, ennek nejétől Nedeczky Juliannától fiai József, János, Simon és Márton. Ezek közűl János a bárói ág alapitója lőn. Ő 1760-ban a M. Terézia királyasszony alatt a cs. kir. hadak egyik hőse volt, s elszántságánál s hadi érdemeinél fogva tábornokságra, s 1773-ban birodalmi bároságra emeltetett. Nejétől báró Perényi Rozaliától András és Mihály fiain kivül több leánya maradt, kik közűl Judit ritka szép női tulajdonai által Hohenlohe-Waldenburg Schillingfürst Albert uralkodó herczegnek neje s 1803-ban Károly uralkodó herczeg anyja lett, ki életnagyságú öt láb magasságú arczképével 1803-ban Reviczky Józs.-Károly Árva megye volt alispánját ajándékozván meg, az jelenleg is a család székhelyén Revisnyén látható. János tábornok András fiától eredt kis unokájában Ferenczben 1831-ben a bárói ág kihalt.

A II. táblán I. Sámuel ágán láthatjuk azon Sándort, kinek neje Nedeczky Ilona volt, s ettől gyermekei: János-Ferencz, Anna-Mária Thurzó Jánosné, és Imre valának. Ezek közűl

János-Ferencz 1723-ban Zemplin megy. követ s főjegyző [1]) a XVIII. század második negyedében 1730—31-ben szepesi, majd pozsonyi kamarai tanácsos, kir. ügyigazgató [2]) a m. kir. udvari kanczelláriánál referendarius tanácsos volt, és hivatalos szorgalmáról és tehetségéről e kormányszék levéltára tanuskodhatik. Feleségétől Barthodeiszky Anna-Máriától két fia Antal, és Karoly, (némely genealogiák szerint még Imre is) maradtak. Ezek közűl

Károly 1736-ban született Revisnyén [3]) A politikai pályára

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 312. 329.

[2]) Bel M. Notitia nova I. 461.

[3]) Walleszky C Hist. Litt. Hung.

lépvén Konstantinápolyban az ausztriai követségnél hívataloskodott, majd 1772—73-ban a varsói udvarnál képviselte a bécsi udvart, a midőn Gallicziának s Lodomeriának Magyarországhoz csatlása érdekében egyik befolyásosb tanácsadó volt; utóbb a berlini, majd a bádeni udvarnál volt követ, végre II. József császár alatt császári minister, egyszersmind cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos, és szent István rend közép keresztese. Kitűnő tulajdonai közé tartozott roppant nyelvismerete, s átalában nemcsak a nyugoti miveltebb nyelvekben, de a keleti héber, török, arabs és perzsa nyelvekbeni is jártassága. Konstantinápolyban hosszabb ideig való tartózkodása alatt egy arabsnak „a török hadi rendtartásról" irt munkáját franczia nyelvre, Haesiphus (Hafiz?) Persa költő verseit pedig latinra fordította s Bécsben 1767-ben ki is nyomatta. Latin s görög nyelven remek irókból igen kitűnő könyvgyüjteményt szerzett, melyet azonban utóbb Londonban eladott. Gyermekei nem maradtak.

Imre Sándornak Nedeczky Ilonától született fia a XVIII. század második negyedében a tiszántuli kerületi tábla ülnöke volt, nejétől nosziczi Thurzó Juliannától fiai Ágoston és János Bihar megyei tábla birák voltak. Jánosnak neje Lanthaler Jozefa, kitől fia Gábor előbb Bihar megyei szolgabiró, utóbb Debreczen város birája volt, és felségétől Baranyi Judittól a táblán látható gyermekei közűl Frigyes szül. 1798-ban, 1854-ig Bihar megyei cs. kir. törvényszéki ülnök; meghalt 1856-ban. Ennek a táblán látható kilencz gyermeke közűl Sándor 1855-ben a nagyváradi cs. kir. helytartóságnál, 1861-től Budán a m. kir. helytartóságnál fogalmazó.

Számtalan tagja volt s van még a Reviczky családnak, kik az ősi székhelyből kiköltözvén, helyöket a táblázaton ki nem mutathatjuk, ezek közűl ismeretesek a következők:

Imre-(Ferencz) 1698-ban Ugocsa vármegyénél jegyző, 1705-ben nagyszőllősi harminczados. [1])

István 1730-ban tasnádi harminczados.

Trencsin megyében 1730-ban Vadicson György, testvére Mátyás Abauj megyében. Kristóf Sáros megyében Gergelylakon, József Margittán, András Marmaros megyében laktak. A Marmaros megyei ág 1828-ban Árva megyétől vett ki nemesi bizonyitványt.

Árva megyéből az ujabban kiköltözöttek közé tartoznak a becz-

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 57.

kóiak Trencsin megyében és zsigárdiak Pozsony vármegyében; amazok e század elején Reviczky Amand által, ki Csáky grófnőt vévén nőül, ezzel kapott beczkói jószágára települt, és Alfréd, Amanda és Henriette magzatokat nemzett;— a zsigárdiak pedig Imre személyében 1829-ben vettek ki Árva megyétől nemesi bizonyitványt. [1]) Ez utóbbiak az úgy nevezett Ternocska vonalból valók.

Az itt közlött családfa tökéletlenségét mutatja a következő lajstrom is, mely szerint, habár a nevezendők mind Árva megyében viseltek hivatalt, a családfán nem találhatók. A névsor következő.

1579-ben élt Simon árvai várnagy.

1608-ban Tamás Árva vármegyei esküdt.

1653—1661. és 1671—1674. Péter Árva várm. szolgabiró.

1650—1658. 1679. Simon árvai várnagy, 1659—1661. Árva megyei alispán.

1677. Dániel Árva megyei szolgabiró.

1677. Mátyás Árva m, szolgabiró. 1680. alispán, 1683. Árva vári tisztartó, 1694. alispán.

1691. Simon Árva várm. jegyzője.

1695. Dániel Árva v. szolgabiró.

1703. Mátyás Árva uradalmi praefectus.

1736—1744. Ádám Árva uradalmi tisztartó.

1745—1755. Márton Árva uradalmi jogigazgató.

1840. András Árva uradalmi pénztárnok.

1861. Pál (Laszkovje) Árva m. esküdt.

A család czímere — mint följebb a metszvény is ábrázolja a bárói ág czímere szerint ez: a paizs kék udvarábában zöld téren pánczélos, s sisakos lovas vitéz vágtat fehér lovon, jobb kezével kivont kardot villogtat, nyeregtakarója vörös, a paizs jobb oldali szögletében arany csillag, a balban ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti bárói koronán sisak és azon ismét korona áll, melyen három kinyilt piros rózsa virít, zöld leveles ágain. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék. [2])

Revuczky család. Gömör vármegyei nemes család.

Reymann család *Lásd Rajmann cs.*

Rexa család. Nyitra vármegye nemesei között áll; székhelye Csejthe. [3]) Ismeretes közűlök Mihály, 1862-ben csejtei

---

[1]) Szontagh Dán. közl

[2]) Adámi, Scuta gentil. tomo X.

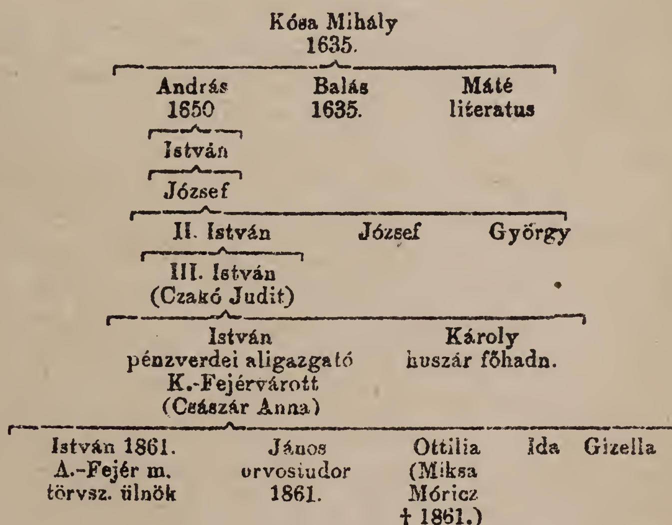
[3]) Szontagh Dán közl

birtokos, neje Zelenay N. ettől való fiai József birtokos ugyan ott, neje Jeszenszky Erzsébet, Pál pesti ügyvéd, Sándor előbb gazda tiszt, jelenleg katona az olasz hadseregben.

Réz vagy Rész család. Trencsin megye nemessége sorában állt a XVII. században; azon megyében hirdetteté ki nemes levelét 1612-ben András; ugyan ott már 1646-ban a birtokos nemesek közé tartozott. [1] Ma ott nyoma sincs.

Reznek család. (Máskép Kósa, középajtai.) Erzélyi székely nemes család. Állítólag Magyarországból Reznekfalváról származott Erdélybe, hol a beköltöző Reznek N. Háromszék Al-Doboly helységében telepedett s fia nem lévén, szerzett javait leánya örökölte, e leány a Kósa családba ment férjhez, s utódai a Kósa név mellett a Reznek nevet is fölvették, egy ága Aldobolyban, Kökösdön és Károly-Fehérvárt lakik. Ismeretes gyök-ősük Kósa Mihály, kinek fiai András, Balás, és Máté, ki deáknak (litteratus) is neveztetett, ezek 1635-ben lustráltak Rákóczy György fejedelemsége alatt. A czímeres nemes levelet 1650-ben nyerték. Czímerök a paizs kék udvarában arany koronán könyöklő kar, buzogányt, (vagy efélét) tartva.

Mihálytól kezdve a leszármazás [2] következő:

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Családi közlés; de 1635. vagy 1650-től mostanig a nyolcz nemzedék igen soknak látszik.

A családból József 1791-ben Kökösben lett letelepedésekor Rezneknek is neveztetett, s e nevet a család a Kósa névvel vegyesen használja, ezt s nemességét 1793. jan. 30-án az erdélyi kir. tábla itélete, s 1839. jun. 3-án Miklósvárszék bizonyitványa megismeri.

Istvánnak Czakó Judittól fiai István kir. pénzverdei aligazgató Gyula-Fejérvárott, Károly pedig székely huszár főhadnagy volt. Istvánnak eketyukodi Császár Annától gyermekei: 1. István 1860-ban a baróthi járásban cs. kir. tollnok, 1861-ben Alsó-Fejér megyei törvényszéki ülnök, 2. János orvos tudor, 3. Ottilia 1861. nov. 7. óta Miksa Móricz özvegye; 4. Ida, és 5. Gizella.

A család birtokos Al-Dobolyban s előnevét onnan is irja.

Rhédey család. (Kis-rhédei gróf és nemes) Aba nemzetségéből (genus) ered. [1]) Első megtelepedési helye Heves vármegyében Rhéde helység, honnan nevét is vevé. A XIII. században következő hét tagja élt a családnak, mind ugyanannyi külön ágnak törzse, ugymint: 1. szentmártonrhédei Rhédey Demeter, 2. berczeli Rhédei László, 3. boldogasszonyrhédei Rhédey Rufus Dezső, 4. kisrhédei és szentmártonrhédei Rhédey Miklós, 5. tasi Rhédey Péter, 6. csekci és nagyrhédei Rhédey Garduan László, 7. boldogasszonyrhédei Rhédey Péter. [2])

Ezek közűl a legközelebb korig lehozva csak a 4-szer említett kisrhédei és szentmártoni Rhédey Miklósnak ivadekát ismerjük.

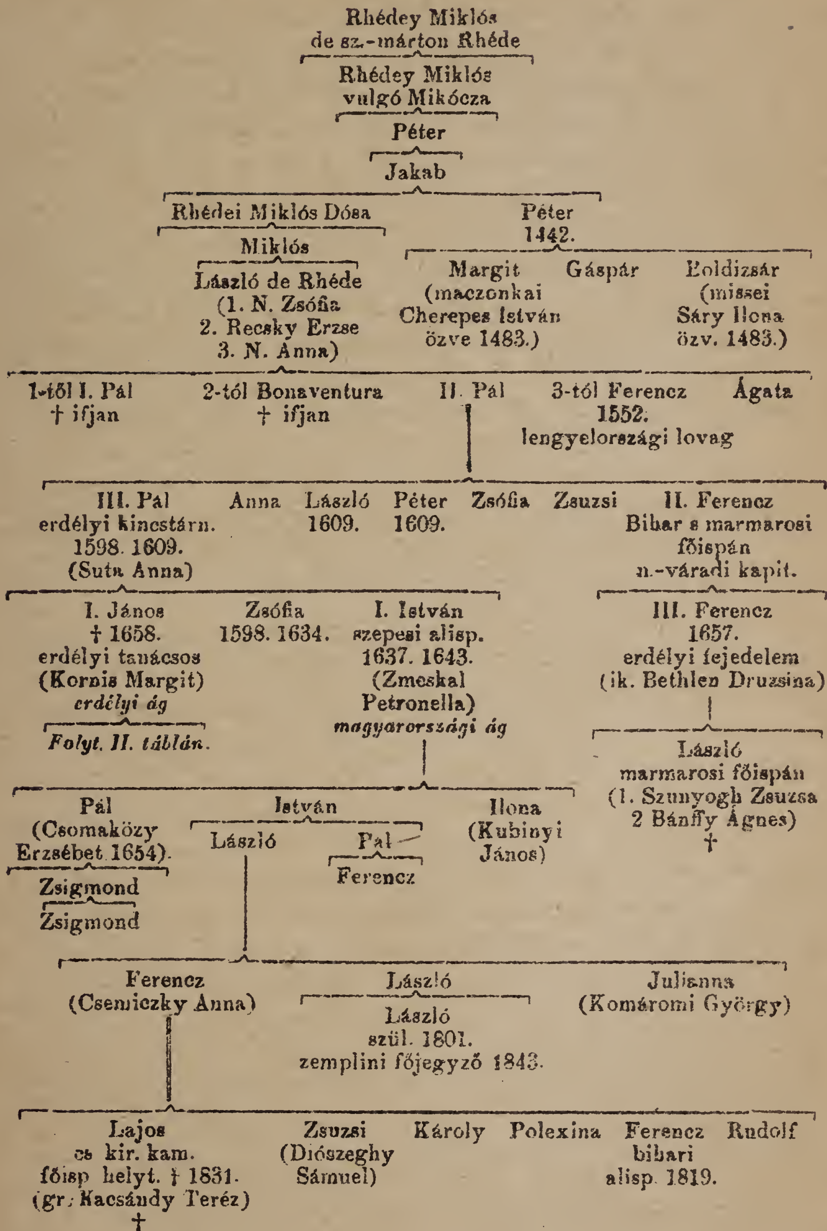
Ezen Miklóstól (v. Mikó) a család nemzékrende következőleg sarjadzott szét:

---

[1]) Horvát István gyökeres nemzets. 43. Ungr. Magazin IV. 356. stb.

[2]) Vöröstói György: Oratio de duratione Familiarum illustrium periodica super funere ill. ac magn. D. Sigismundi C. Rhédey etc. Kolosvár 1758. a család adatai után közlött családleirása, melyből a családfa is közöltetik és Lehoczky s Kővári stb, tévedéseik is kiigazitatnak.

I. t á b l a.

Rhédey Miklós
de sz.-márton Rhéde
Rhédey Miklós
vulgó Mikócza
Péter
Jakab
Rhédei Miklós Dósa
Péter
1442.
Miklós
László de Rhéde
(1. N. Zsófia
2. Recsky Erzse
3. N. Anna)
Margit
(maczonkai
Cherepes István
özve 1483.)
Gáspár
Boldizsár
(missei
Sáry Ilona
özv. 1483.)
1-től I. Pál
† ifjan
2-tól Bonaventura
† ifjan
II. Pál
3-tól Ferencz
1552.
lengyelországi lovag
Ágata
III. Pál
erdélyi kincstárn.
1598. 1609.
(Suta Anna)
Anna
László
1609.
Péter
1609.
Zsófia
Zsuzsi
II. Ferencz
Bihar s marmarosi
főispán
n.-váradi kapit.
I. János
† 1658.
erdélyi tanácsos
(Kornis Margit)
erdélyi ág
Folyt. II. táblán.
Zsófia
1598. 1634.
I. István
szepesi alisp.
1637. 1643.
(Zmeskal
Petronella)
magyarországi ág
III. Ferencz
1657.
erdélyi fejedelem
(ik. Bethlen Druzsina)
László
marmarosi főispán
(1. Szunyogh Zsuzsa
2 Bánffy Ágnes)
†
Pál
(Csomaközy
Erzsébet 1654).
Zsigmond
Zsigmond
István
László
Pál
Ferencz
Ilona
(Kubinyi
János)
Ferencz
(Csemiczky Anna)
László
László
szül. 1801.
zemplini főjegyző 1843.
Julianna
(Komáromi György)
Lajos
cs kir. kam.
főisp helyt. † 1831.
(gr. Kacsándy Teréz)
†
Zsuzsi
(Diószeghy
Sámuel)
Károly
Polexina
Ferencz
bihari
alisp. 1819.
Rudolf

II. Tábla.

I. János, *ki az I. táblán.*
erdélyi tanácsos
† 1658.
(Kornis Margit)

IV. Ferencz 1664. (1. Toroczkai Erzse 2. Serédi Zsófia) | II. János (Macskási Erzse) | II. István (Ajtoni Kata) *Folyt. III. táblán.*

IV. Ferencz children: Krisztina (Bethlen Ferencz) | Anna (1. b. Pongrácz György 2. Bánffy Péter)

II. János children: Sándor † | Mihály † | László (Toroczkay Mária) | Ferencz (b. Daniel Mária)

László children: László 1758. (gr. Radák Erzse) | János altáborn. † 1768. (gr. Bethlen Klára 1758. †) | II. Mihály † 1791. (b. Bánffy Teréz) | Krisztina (osd. Kún László)

László 1758. children: Ádám † | Ferencz †

Ferencz children: Zsigmond sz. 1722. † 1758. (b. Wesselény Kata) | Klára † | Mária † | Ferencz †

Zsigmond child: Ferencz szül. 1756.

II. Mihály children: Zsuzsi | János † 1797. | János † 1750. (b. Bánffy Jozefa) | Mihály (Bethlen Bora) | László † 1835. (b. Inczédi Ágnes) | Ferencz (1. Gál Ágnes 2. Tholdalaghy Zsuzsi)

János † 1750. children: Teréz (gr. Csáky István) | Jozéfa

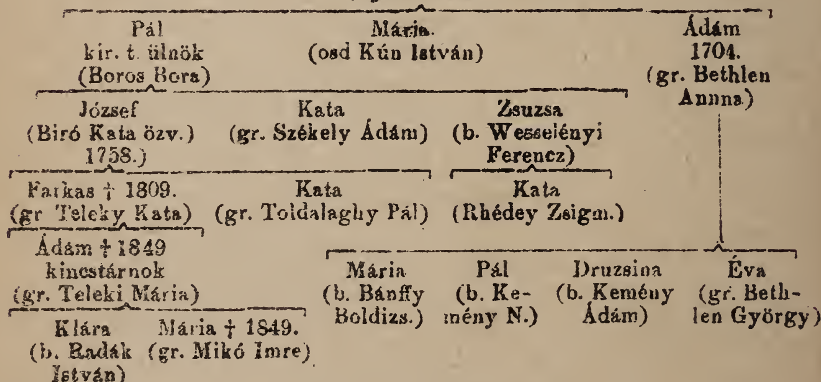
Mihály children: Julia (gr. Grundemann) | János (Wesselényi Kata)

László † 1835. child: Claudia † 1841. (Würtembegi Sándor)

Ferencz children: Lajos | István | Gábor | Zsófia

III. Tábla.

II. István, *ki a II. táblán.*
(Ajtoni Kata)

A családfa néhány első nemzedéke évszám nélkül lévén, meg nem tudjuk mondani, kik voltak a család tagjai közűl azok, a kik 1420 ban Zsigmond királytól a szepesi káptalan bizonysága szerint Rhéde helységre (új-)adományt nyertek.

A nemzedék számát tekintve, azon Rhédei Miklós, kinek neve mellett a táblázaton a Dósa mellék név áll, élhetett a XV. század közepe táján 1440-ben, s noha Vöröstói [1]) testvérét nem említi, mégis valószinű, hogy Lehoczky szerint [2]) ezen Rhédei Dósa Miklósnak testvére volt Rhédei Péter; kiről más hiteles adat szerint tudjuk, hogy 1442-ben több főúr közt ő is egyik biztositója volt Erzsébet királynénak I. Ulászló király részéről arra nézve, hogy a nevezett királyné a béke tanácskozás végett Esztergomba sértlenűl utazhasson [3].)

Péternek gyermekei voltak Gáspár és Boldizsár, [4]) és talán szentdomokosi Rhédei Dósa János is, valamint bizonyosan leánya volt Rhédei Margit, maczonkai Cherepes István özvegye, miután nevezett Rhédei Dósa János és Rhédei Margit Cherepes Istvánnak özvegye 1483-ban az egri Káptalan előtt Heves megyei Rhéde helységben néhai Rhédei Boldizsár nemesi lakát s udvarát és három puszta telkét néhai Rhédei Boldizsár özvegyének missei Sári Ilonának menyasszonyi ajándéka s hozománya fejében, 33 arany forintban visszaváltásig elzálogositák. [5])

Szintén oldalágból kellett származnia azon Rhédei Sandrinak (vagy Sándornak) ki 1447-ben a budai országgyülésre Nógrád megye követe volt; [6]) miután táblánkon nevét nem találjuk.

Biztosb világosság árad a családfára Rhédei Lászlónál, kinek három rendbeli házasságából első nejétől Zsófiától fia Pál korán elhalt második hitvesétől Reoski Erzsébettől született fia Bonaventura szintén ifjuságában mult ki, de még maradt II. Pál, kiről mint a család fentartójáról alább leszen emlités; harmadik feleségétől Annától gyermekei voltak I. Ferencz, Ágata és tán ismét Pál. [7])

I. Ferencz, tán ugyan az, ki 1552-ben Eger vára védelmé-

---

[1]) Az „Oratione de duratione familiárum" — idézett halotti beszédben.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 339 szerint Miklósnak testvére volt Péter és atyja Gáspár és Boldizsárnak.

[3]) Teleki, Hunyadiak kora X. 118—120.

[4]) Lehoczky id. h.

[5]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 243.

[6]) Kovachich Vestigia Comitiorum 266—268.

[7]) Vörostói ih. h

ben vett részt. [1]) Ezen Ferencz a család leirása szerint — mint Vöröstói irja [2]) — Lengyelország polgára lett és aranysarkantyús vitéz (eques auratus). És ha való az, hogy a Rhédeieknek egy ága Lengyelországba beszármazva, ott máig is él, ugy a beszármazás csak ezen Ferencz által történhetett. [3]) — Ugyan csak e Ferencznek lehetett neje rimaszécsi Széchy A n n a, ki 1572-ben Basó Farkasné, 1578-ban pedig Kisrhédei Rhédey Ferenczné volt.

I. Ferencznek testvére II. P á l törzse lett a magyar- és erdélyországi Rhédey családnak. Nejétől, kinek nevét nem tudjuk — gyermekei voltak: III. P á l, és II. F e r e n c z.

II. F e r e n c z, kit az 1599. évi országgyülés megbüntetni rendel [4]) 1601-ben Fülek vár kapitánya [5]) 1609-ben [6]) a nyitrai káptalan követelései ellenében feloldatik. 1614-ben Bihar és Máramaros vármegye főispánja, [7]) majd nagyváradi kapitány s II. Rákóczy György udvari tanácsosa volt. Fia III. F e r e n c z szintén Máramaros vármegye főispánja, 1657-ben erdélyi választott fejedelem rövid ideig, de 1658. jan. 24. már lemondott. Nejétől iktari Bethlen Druzsinától egyetlen fia maradt L á s z l ó, szintén Máramaros vármegye főispánja, ki 1636. januar 11-én született, 1655. jul. 27-én kelt egybe nejével Szunyogh Zsuzsánnával, Szent-Jóbon, ennek halála után pedig 1662. mart. 29-én másodszor lépett házasságra Barcsai Ákos özvegyével Bánffy Ágnessel. Gyermeke egyiktől sem maradt. 1654-ben II. Rákóczy György erdélyi fejedelem bejárója (cubicular. mag.) volt. Meghalt 1664. táján magtalanúl. Benkő szerint Háromszék főkapitánya is volt, a szerencsétlen lengyel expeditióban pedig mint dandár vezér vett

[1]) Istvánffy Hist.

[2]) „De duratione familiarum" czimű oratiójaban.

[3]) Épen midőn a Rhédeiek családfája szerkesztésével voltam foglalatos, keresett föl egy lengyel azon értesitéssel, hogy ő okmányai szerint a Rhedei családból származván, a magyarországiakkal összeköttetését kutatja. Szerinte a lengyelországi Rhedeiek törzse F e r e n c z, ki lengyel nemességet is nyert, de e Ferenczet összetéveszté a volt erdélyi fejedelem Rhedei Ferenczczel, s ennek hason nevű atyjával, szerinte s Rhédeiek Lengyelországban lovagi s grófi rangra is emeltettek, s R é d a i s R é d á s z néven neveztetnek.

[4]) 1599. évi 37. törv. cz.

[5]) Nógrád megyei jegyzőkönyv.

[6]) 1609. évi 39. törv. cz.

[7]) Ortelius Redivivus II. 65.

részt. Irt Naplót is, melynek azonban csak része jelent meg nyomtatásban. [1])

III. Pál, kinek nejétől Sutha Annától 1598-ban már I. János, Zsófia, és I. István gyermekei neveztetnek, Erdélyben kincstárnok volt, 1609-ben László, Péter, és János testvéreivel (vagy fiaival?) iktattatik be a Viczmándyakkal együtt egész Beje és Tris helységbe. [2]) Pálnak, ki Bethlen hive volt, [3]) emlitett nejétől gyermekei I. János, Zsófia és I. István; e két fiú lőn az erdélyi és magyarországi ágnak törzsatyjává.

I. István a magyarországi ág törzse, 1624-ben birta Nyitrában Nagy máskép Felső-Köpösdöt, Nagy-Emőkét, Lápos-Gyarmathot Lápos-Kékkőt, Ziladot, 1625-ben statuáltatott Szepes megyei Kolacsko egész helységben. 1632. nejével Zmeskal Petronellával 300 aranyért veszi meg Bejét azaz 5 telket Viczmándy Páltól, 1634-ben nővérétől Zsófiától annak évenkint fizetendő 70 ftért kapja kis- és nagy-lomniczi telkét, Bején 2 $^1/_2$, ugyan ott a szőlőbirtok $^1/_5$ részét, Trissen egy telket 1641-ben Hevesben a sári pusztát és Tarnamise falut 600 tallérért Ivóch Jánosnak zálogitá el. [4]). 1637—1644-ig Szepes vármegye alispánja volt [5]) 1639-ben cserélte meg birtokait I. János testvérével, ennek adván bihari és erdélyi javait, attól pedig szepesi és gömöri jószágait kapta, igy vált két ágra a család; István a magyarországi ágnak, János az erdélyi ágnak lett alapitója. Lássuk előbb a magyarországi, azután Jánosnak erdélyi ágát.

1) A magyarországi ág.

I. Istvánnak nejétől Zmeskal Petronellától gyermekei voltak: IV. Pál, II. István és Ilona Kubinyi Jánosné. Ezek közül

IV. Pál 1654. jul. 26-án Lőcsén kelt oklevélben, mint nejének Csomaközy Erzsébetnek meghatalmazottja Ung megyei Vajnatina helységbeli részét, melyet neje Ilosvay János magvaszakadtán örökölt, zálogba adja Gyulafy Lászlónak. [6]) Ennek fia Zsigmond, ennek ismét Zsigmond. [7])

[1]) M. Akad. Történelmi tár. I. 213—234.
[2]) Szepesi káptalan.
[3]) Böjthi Gáspár Engelnél 317. 319.
[4]) Szepesi káptalan.
[5]) Wagner Analecta Scepus. III. 245.
[6]) Regestrum Gyulafianum a nemzeti muzeumban fol. latin. nro. 2340.
[7]) A további nemzedéket nem ismerem.

II. Istvánnak fia László és Pál, kinek fia Ferencz, Lászlónak gyermekei szintén Ferencz, László és Julianna Komáromy Györgyné. Ezek közűl Ferencznek Csemiczky Annától hat gyermeke következő ugymint: 1. Lajos gróf, cs. kir. kamarás, Bereg vármegye főispáni helyettese, Leopold rendi vitéz, ki a bécsi katonai növeldére tíz, a nemzeti muzeumra hat ezer forintot adott. [1]) Meghalt Pesten 1831. majus 21-én kora 71. évében. 2. Zsuzsanna Diószeghy Sámuelné 1804-ben, 3. Károly, 4. Polexina, 5. Ferencz 1819-ben Bihar vármegyei alispán, 6. Rudolf.

Szintén ez ágból származtak, noha a táblázaton nem találhatók: József, Dániel Rákóczy hivei; továbbá

László szül. Jesztreben Zemplin várm. 1801. évi május 15-én, 1832—38. azon megyének főszolgabirája, 1838—1843-ban főjegyzője volt. — És

Rhédey Borbála néhai ebeczki Tihanyi Ferencz temesi grófnak most élő özvegye.

2) Az erdélyi ág

I. Jánostól (III. Pálnak fiától) ered, ez 1639-ben cserélte el testvérével I. Istvánnal magyarországi jószágait és ez által ivadékát egészen Erdélybe telepité. Ő kapta Bethlen Gábortól Erdélyben Erdő-Szent-Györgyöt. Meghalt 1658-ban. Nejétől Kornis Margittól három fia maradt: IV. Ferencz, II. János, és II. István Ezek közűl

IV. Ferencznek, ki 1664-ben Kolosi főispán volt, két rendbeli házasságából csak két leánya maradt, mint a táblán látható.

II. Jánosnak Macskásy Erzsébettől négy fia volt: Sándor, Mihály kihaltak, László és V. Ferencz több gyermeket hagytak magok után.

Most említett Lászlónak, ki 1721-ben halt meg, nejétől Toroczkay Máriától gyermekei: László, János, III. Mihály és Krisztina osdolai Kún Lászlóné. E három fiú, úgy testvér atyjokfia Zsigmond és unoka testvérök József 1744. nov. 13-án grófságra emeltettek.

Lászlónak báró Radák Erzsébettől fiai Ádám és Ferencz kihaltak.

János cs. kir. kamarás, előbb (már 1758-ban [2]) a Haller ez-

[1]) 1804: 4 és 1827: 35. törv. czikk.
[2]) Vöröstói és többek halotti beszédei.

redben őrnagy, midőn nejét gr. Bethlen Klárát elveszté; utóbb M. Terézia rend lovagja, altábornagy, és a m. kir. testőrség főhadnagya volt; meghalt 1768-ban magtalanúl.

II. Mihály 1744-ben gróf lett, meghalt 1791-ben. Neje báró Bánffy Teréz 1807-ben, ettől az előbb elhaltakon kivül maradtak, gyermekei: János, Mihály, László, Ferencz; ezekből

János meghalt 1850-ben, feleségétől b. Bánffy Jozéfától csak leányai Teréz Csáki Istvánné, és Jozéfa maradtak.

Mihálynak gróf Bethlen Borbálától († 1852.) gyermekei: Julia gr. Grundemanné, és János kinek Wesselényi Katától leányai Stephania és Janka.

László lakott Erdő-Szent-Györgyön. Meghalt 1835. november 22-én. Nejétől b. Inczédi Ágnestől leánya Klaudia, Sándor würtembergi uralkodó herczeghez ment férjhez, balkézre; egyike — Kővári szerint — a legbevégzettebb szépségeknek. [1]) Bécsben egy nagy katona szemlén lováról leesve, és összetiportatva halt meg 1841-ben.

Ferencznek két házasságából Gál Ágnes, és Toroczkai Zsuzsánnával gyermekei: Lajos, István, Gábor és Zsófia.

V. Ferencznek báró Dániel Máriától a táblán látható négy gyermeke közűl Zsigmond szűl. 1722-ben, 1744-ben gróf, 1751-ben nősül b. Wesselényi Katával, kinek anyja szintén Rhédey leány Zsuzsanna volt, meghalt 1758-ban. Egyetlen örökös nélkül elhalt fia Ferencz 1756-ban született.

II. István, I. Jánosnak Kornis Margittól fia, nejétől Ajtoni Katától három gyermeket nemzett: Pált, Máriát osdolai Kún Istvánnét, és Ádámot. Ezek közűl

Pál királyi táblai ülnök Erdélyben, feleségétől Boros Borbálától két leányán kivül nemzé Józsefet, a ki 1744-

[1]) Kővári L. Erdély nev. család ai 245.

ben lett gróf a többi följebb nevezettekkel együtt. Már 1758-ban csak özvegye Biró Katalin élt, ettől fia Farkas († 1809.) kinek gróf Teleki Katalíntól fia Ádám, előbb Doboka várm. Föispánja, 1835-ben kir. táblai elnök- 1837-ben tartományi kincstárnok lett, mint Erdélynek leggazdagabb aristocratája halt meg 1849-ben jan. 27-én. Neje gróf Teleki Mária, Blair Hugótól '14 predikátziót fordított le, melyeket férje 1827-ben már előbb meghalt neje emlékére kiadott. Két leánya maradt: az áldott lelkü Klára, báró Radák Istvánné, és Mária († 1849.) gr. Mikó Imréné.

Ádám (II. Istvánnak fia) a Kuruczokkal tartott Rákóczy mellett, s Görgényt ostromlá. [1]) Kihalt gyermekeit a táblázaton láthatni.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja; — a paizs kék udvarában zöldtéren hátulsó lábain álló, kettősfarkú koronás oroszlán, mely első jobb lábával egy, száján és koponyáján átütött meztelen kardot tart. [2])

Ugyan e családból származott Rhédey Kata, R. Péternek leánya, neje Gara Jakab deáknak, (Jacobi litterati de Gara), — melyik Péternek leánya volt e Kata? eldöntetlen maradt; valamint az is

E családból származott-e azon Rhédey máskép Kabor Zsigmond, ki 1597-ben Nógrád megye birtokosai közt (birt Berzenczén) található. [3])

Rhody család. Trencsin vármegyei udvartelki nemes család. Rhody János azon megyei nemesi összeirások szerint 1728. és 1748-ban Turnán székelt; — 1768-ban ugyan csak Turnán laktak Márk, Ferencz és János mint idősb Jánosnak örökösei. 1803-ban ugyan ott János egyedül, 1837-ben ismét János mint Ferencznek örököse és egy másik János van a nemesi lajstromba beirva. [4])

Rholl család. (Udvarnoki.) Abauj, Gömör, Sáros megyei nemes család. Tán ősei közűl volt azon Rholl Antal, ki az 1609. évi 48. törv. czikk szerint rosz pénzt hozott az országba, és kinek örököseit az 1647. évi országgyülés a 115. törv. cz. szerint Csáky István által kielégittetni rendelé. E század elején a Rholl család, (vagy mint

---

[1]) Cserei Mihály Hist. 338—340.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo X. — Kővárinál id. munkája 215. lapján tévedésből a Tekiek czimere iktattatott a Rhédeiek helyére.

[3]) Protocol C. Neograd, anni 1597.

[4]) Szontagh Dán. közlése.

Szirmay irja — R h o l l y) birtokot Zemplin megyében Kis-Domása, Valaszkócz és Gyalapócz helyeken. [1])

Udvarnoki Rholl K a t a 1821-ben neje vattai Batta Pálnak Nógrádban. [2])

Ribár család. (Máskép Ribárik és Ribarovich) E nevek alatt Trencsin megye nemesi lajstromai mutatnak fel nemes családot; nevezetesen 1660-ban Ribárovich név alatt Csuklászon, 1666-ban R i b á r néven Szedlicsnán, 1670-ben Ribárik néven Varinban, és 1688-ban Ribarovich néven ugyan ott. [3])

Ribiczey család. (Ribiczei.) Zaránd vármegye ős családa. A l b e r t 1603-ban zarándi főispán, a Barczaságon fogságba esik és utóbb Basta fejét véteti. [4])

A család tagjai ős idők óta Zaránd megyében hivatalt viseltek. D á n i e l országgyülési követ 1792-ben. L á s z l ó törvényszéki ülnök 1837-ben. I s t v á n adóiró biztos 1843-ban, idősb F e r e n c z szolgabiró, ifjabb F e r e n c z ugyan az 1848-ban, J á n o s, Z s u z s i, Á g n e s özvegy Rainné, és Á g n e s özvegy Veresné, A n t a l, D é n e s stb. birtokosok Zarándban.

J ó z s e f 1784-ben Hunyad vármegyei szolgabiró lakott Bretyén. Á d á m ugyan ott szolgabiró 1837. körül, M i h á l y szintén ott törvényszéki ülnök, J á n o s 1848-ban aljegyző és Árvaszéki ülnök.

E r z s é b e t e század elején Verner Jakab nagyváradi püspöki jószágigazgató neje.

Egy ág Magyarország felső részébe telepedett, ebből B o l d i z s á r, kinek nejétől Serpilius Máriától fia F e r e n c z.

V i n c z e 1841-ben Szepes megye tiszti alügyész. Békés megyében 1733-ban hirdetteté ki nemességét a Ribiczey család.

Riby család. Ismeretes közűlök Riby S e b e s t y é n 1531-ben szepesi, 1534ben trencsini várkapitány. [5])

Richter család. Nemességszerzője Richter A n d r á s, ki I. Leopold királytól 1660. junius 12-én nyert czímeres nemes levelet. [6])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 345. 360. 384.

[2]) Moczáry Antal Nógrád várm. leirása I. 199.

[3]) Szontagh Dán. közl. szerint.

[4]) Wolph. Bethlen tomo V. 411. 497.

[5]) Szontagh Dán. közlése.

[6]) Győr megye levéltárában van az eredeti armalis.

Másik Richter család az, mely 1659. nov. 12-én ifj. Szontagh Lajossal együtt egy czímeres nemes levelet kapott. [1])

Trencsin megyében a nemesi lajstromok szintén mutatnak Richter nevű nemes családot, melynek tagjai 1728-ban Mojson, 1754-ben Kis-Zsámbokréten laktak. [2])

Zemplin vármegyében e század elején birtokosúl iratik Richter nevű család Málczán és Kis-Ráskán. [3])

Gömör vármegye szintén nemesei közé sorozta a Richter családot.

Richthausen család. Richthausen János-Konrád az 1662. évi országgyülésen nyerte Magyarországi honfiusitását. [4])

Rigler család. A nemességet Rigler Ferencz kapta 1790-ben II. Leopold királytól. Czímere a paizs kék udvarában hármas csúcsos fehér szikla közepsőjén piros lábú, és csőrű fehér daru áll, fölemelt jobb lábával kövecset, csőrében pedig irótollat tartva, mellette jobbról aranynap, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez mindenben hasonló daru áll. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [5])

Rigó család. Gömör vármegye nemesei között foglal helyet. [6])

Rigyanecz család. Péter 1635. és 1647-ben az országgyülés által a száraz vámok eltörlésére Slavoniában és Horvátországba kiküldött biztos. [7])

Rigyicsky család. (Zgribestyei.) Krassó vármegyei adományos nemes család A királyi adománylevelet Rigyitsky Pál és Izidor kapta Krassó megyei Zgribestye helységre 1837. junius 15-én, mely azon megye közgyülésen 1838. január 8-án hírdettetett ki. [8]) Izidor Torontál vármegyében lakik, s gyermekei vannak. Pál Krassó megyében székel s gyermektelen, Zgribestyén kivül birja Nagy Zorlencz helységet.

Rimanóczy család. Zemplin vármegyében e század elején birtokos Málczán. [9])

---

[1]) és [2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top

[4]) 1662. évi 55. törv. cz.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[6]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

[7]) 1635 : 73. és 1649 : 91. törv. cz.

[8]) Krassó megye jegyzőkönyve.

[9]) Szirmay C. Zemplin not. top. 371.

A Dunántúl Rimanóczy család egyik ágából nehány nemzedéket mutat a következő táblázat:

István
(Ratky Kata)

József
(Palásthy Éva)

Ádám
1780. körül

Rimaszombathy család. Szabolcs és Zemplin vármegye nemes családa. Ez utóbbiban Tarczalon Rimaszombathy Márton ref. lelkész 1684-ban. Ennél még előbb R. István 1639-ben s.-a.-ujhelyi lelkész volt. [1])

Rimay család. (Rimai és alsó-sztregovai †) Ismeretessé tette e nevet Rimay János a költő és státus férfiú. Egyik előnevét Nógrád megye Alsó-Sztregova helységéről vette, mely helység azonban a Madách család ősi birtoka lévén, de különben is a Rimay nevű családnak Nógrád megyében a XVI. század második felénél előbb semmi nyoma nem lévén található, ezen alsó-sztregovai előnevét birtokkal együtt csak leányágon kaphatta, s birhatta. Bizonyos az, hogy Rimay György deáknak (literatus) és 1586-ban már Soós Péternek is özvegye Madách Krisztina Nyitra megyei krasznai birtokrészét Barbarics Györgynek zálogitá el. [2]) Mindent összevetve, majd nem több, mint valószinű, hogy Rimay Jánosnak nevezett Rimay György és Madách Krisztina voltak szülői.

Rimay János a költő — mint Toldy is következteti [3]) — 1564. táján [4]) született Nógrád (vagy Nyitra) megyében. Felnevelkedvén, eleintén Báthori István lengyel király, majd B. Zsigmond, Bocskai erdélyi fejedelmek udvarában szolgált. 1607-ben vette nőül Ághy Orsolyát, 1608-ban Törökországban járt követségben, 1609-ben a budai pasánál, 1619-ben ismét a portán járt követségben, az 1622. évi országgyülésen Bethlen követe volt. Meghalt 1631-ben. Úgy látszik, elte-

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 150. 254.

[2]) Nyitrai káptalan, Történelmi tár XI. 238.

[3]) Toldy Fer. A magyar költészet kézikönyve I. 185. 186.

[4]) Rimay János születése helyét és évét biztossággal eleddig meg nem mondhatni, midőn tehát mind e mellett Ponori Thevrevk József bizonyos „Magyarok születése napjai" czimű füzetében több máson (mint Zrínyi, Beniczky, Janus pannon.) stb. kivül Rimay János születését is koholva közli, a 10. lapon irván: hogy „*Rimay János szül. Kolozsvárott* 1547. *januar* 25-*én*)" ez eljárása valóságos botrányos falsificatio.

mettetett Sztregováu, legalább ott az ágostai evang. templomban czímere mostanáig látható, mint itt a metszvény ábrázolja, t. i. a paizs kék udvarában ezüst kettőskereszt, melynek alsó vége kétfelé menve horgonyt képez, a paizs fölötti sisak koronáján három strucztoll leng. Foszladék fehérkék. [1])

Rimay Jánosnak csak egy korán elhalt fia és egy leánya Mária, utóbb Duló Gáborné volt, és így ebben a Rimay család ezen ága kihalt.

A nemzékrend így szerkeszthető:

György
† 1586. előtt
(Madách Krisztina)

- Zsuzsa (Kandó Jakabné 1638.)
- János † 1631. költő és állam férfi (Ághy Orsolya)
  - N. (fiú) †
  - Mária (Dúló Gáborné)

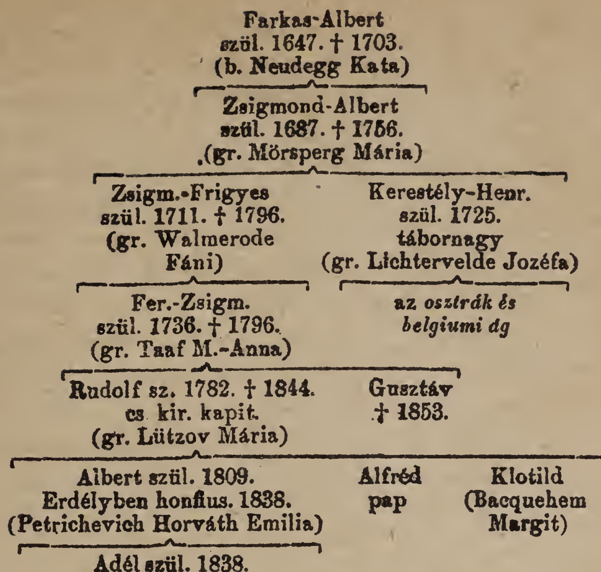
Rindsmaul család. Stajer eredetű régi német család. Állítólagos első tudható törzse Henrik 1165-ben a zürichi tornakönyvben (turnierbuch) említetik. Nevét a monda szerint 1322-ben Albert kapta a mühldorfi csatában. [2]) Ennek unokája Albert 1396-ban a regensburgi tornán vett részt. Ennek egyik utóda Rupert (szül. 1570. † 1651.) Stajer tartományi főnök 1622. mart. 7-én német báróságot nyert. Nejétől báró Herberstein Mária-Salométól két fia Farkas-Rupert cs. k. kamarás, titkos tanácsos és görczi tart. főnök és János-Ottó cs. kir. kam. t. tan. gráczi helytartó testvéröknek Zsigmondnak fiával Farkas-Alberttal együtt dec. 25. 1665. I. Leopold által grófságra emeltettek. Ez utóbbi szül. 1647. † 1703. Nejétől báró Neudegg M.-Katától született gyermekei által lett az egész utóbbi ivadék terjesztője. Nevezett Farkas-Albert, úgy Kristóf, Otto, Lajos 1681-ben magyarországi honfiusitást nyertek. [3]) Nevezett Farkas-Alberttől igy terjed a családfa:

---

[1]) Láttam e czímert egy pecsétnyomatán is.

[2]) Gothai Herald. Handbuch 776.

[3]) 1681 : 82. törv. cz.

A család — mint emlitők — Magyarországban 1681-ben nyert honfiusitást, III. Károly alatt jószágokat is, de e viszony elenyészett; Erdélybe Rudolfnak fia Albert szakadt, mint katona, nőűl vévén széplaki P. Horváth Emiliát, 1838-ban erdélyi honfiusitást nyert, 1853-ban bátyja Gusztáv halálával a stajerországi hitbizományt is örökölte. Egyetlen leánya Adél. Erdélyben birnak Jobbágyfalván.

Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. ezüst udvarban balra néző, nyakastól levágott fekete ökörfej, melynek orrában aranygyűrű függ, a 2. és 3. kék udvarban egy egy arany korona van, a 4-ik ezüst udvarban szintén az előbbihez hasonló, jobbra néző fekete ökörfej. A közép vértben arany udvarban fekete medve, arany lecsüggő nyakláncczal szemlélhető.

Ringhoffer család. Ringhoffer Mihály-András 1712-ben III. Károly király által nemesítetett meg. Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik fekete udvarban hátulsó lábain ágaskodó kettősfarkú oroszlán látható, a 2. és 3-ik kék udvarban egy vörösköves aranygyűrű van; a közép vért ezüst udvarában zöld téren vörös fedelű ház áll. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki, első lábaival vörösköves aranygyűrűt tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék. [1])

[1]) Collect. Herald. nro. 706

Ripsor család. Trencsin vármegye nemesi lajstromai 1646-ban Varinban, és 1688-ban Rozváczon találta tagjait. [1])

Riskó család. (Köves-Ligeti) Szatmár megyei nemes család, hol e század elején birtokos Csengerben. [2]) Mihály 1816-ban a nagyváradi káptalani uradalom számvevője s hites ügyvéd. Ignácz 1849-ben Szatmár megyei aljegyző, a forradalom előtt a hir- és szépirodalmi lapokba is dolgozott.

Riskovics család. Riskovics József 1792-ben I. Ferencz király által nemesítetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. ezüst udvarban könyökben meghajlott meztelen kar van, mely két reá tekerődző kigyót tart; a 3. és 4. kék udvar két rézsutosan huzott arany szelemen által keresztet mutat, az előtérben természetes szinű oroszlán ágaskodik, kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik, jobbról ezüst, balról arany elefánt-ormány között. Foszladék jobbról ezüst vörös, balról aranykék. [3])

Risz család. A nemességet Risz János nyerte III. Ferdinand királytól 1656-ban.

Gömör vármegye nemesei közé számítja a Risz családot. Laknak ily nevűek Fejér vármegyében is.

Rithner család. Zemplin megyei nemes család, székhelye Bánócz.

Rithók család. Szabolcs és Zemplin vármegye nemessége sorában áll.

Ritter család. Ritter Jakab 1798-ban I. Ferencz király által nemesítetett meg. Czímere balról jobbra vont kék szelemen által, melyen három arany mak látszik, rézsutosan két udvarra oszlik, a jobb oldali felső ezüst udvarban vörös félhold és csillag ragyog, mely felé egy galamb repűl, a baloldali alsó arany udvarban hármas zöld dombon kék ruhás, fekete csizmás és kardos magyar vitéz áll, jobb kezével kivont kardját tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két sasszárny között szintén a leirthoz hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [4])

Ritter nevű nemes család van Ung és Zemplin megyében. Békés megye pedig 1828-ban irta nemesei sorába.

---

[1]) Szontagh Dan. közl.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 129.

[3]) Adami. Scata gentil tomo X.

[4]) Ugyan ott

Roboz család. Dunántúli nemes család, Fejér, Somogy stb. megyében. A nemességet Roboz Benedek és Mihály nyerték 1661-ben I. Leopold királytól kiadott czímeres nemes levélben, mely szerint czímerök a paizs kék udvarában zöld téren két sasszárny között hegyével felállított egyenes kard, melynek hegyén turbános levágott törökfej van. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kard látható törökfejjel, kétfelől két szarvas agancs között. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék.

1734-ben élt a családból Roboz Pál, kinek neje Iványos Klára; e század elején (1807.) élt Gábor; — József gazdatiszt volt A-Besnyőn Fejér megyében. István jelenleg az irodalmi téren is működik.

Rochepine család. Báró Rochepine Guido az 1846—47. évi erdélyi országgyülésen honfiusitatott.

Rochfalvay család. Gömör vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Rochfalvay Mihály kapta 1718-ban. Czímere a paizs kék udvarában, zöldtéren aranykoronán nyugvó vörös mezű kar, mely vörösfehér zászlót tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér egyszarvú emelkedik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Zemplin vármegyében szintén a nemesség sorában említetik e család.

Roczmann család. Gömör vármegye nemessége sorába számitatik.

Rodiczky család. Rodiczky András a szentgyörgyi határvégőr ezred ezredese 1811. aprilis 26-án magyar nemességet nyert, czímeres nemes levele 1812. dec. 2-án Krassó vármegyében kihirdettetett.

Rofferano család. Rofferano Jeromos 1715-ben magyar honfiusitást nyert. [2])

Rogányi család. Czímerleveles nemes család. Rogányi György, (kinek anyja: N. Anna volt) mint hodzsáki községi jegyző 1791. jul. 4-én Csongrád megyétől Szegvárott kelt nemesi bizonyitványt nyert, mely 1792. nov. 20-án Bács vármegyében kihirdettetett. Ennek gyermekei II. György katona, és János, kinek nagyanyjok Anna kérelmére 1802. dec. 13-án Bács megyében nemességök kihir-

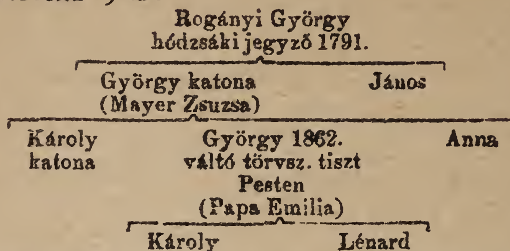
---

[1]) Collect herald. nro. 526.

[2]) 1715: 133. törv. cz.

dettetik. II. Györgynek nejétől Mayer Zsuzsannától gyermekei Károly Hallerezredbeli huszár, III. György a pesti váltótörvényszéknél tiszt, és Anna.

A nemzékrend [1]) ez:

Roge család. Roge György 1632-ben nemesitetett meg a Selenich családdal együtt. (*Lásd Selenich cs.*)

Rogosy család. Bereg vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Rogoz család. Győr vármegyei nemes család, melyből Imre a múlt század végén Krassó vármegye aljegyzője volt, és Győr megyétől kétségtelen nemességéről 1795. aug. 13-án kelt bizonyitványát Krassó vármegyében 1796. jul. 11-én kihirdetteté.

Rogulics család. Rogulics Lázár, Tivadar, Demjén és Athanáz 1796-ban I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet. Czimerök négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban balról jobbra rézsutos kék szelemenen arany markolatú kivont kard látszik; a 2. és 3. vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a balban egy kinyilt piros rózsát tartva. A paizs fölötti sisak koronáján arany koronás egyfejű fekete sas áll, kiterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Rohács család. Trencsin vármegyében, 1658 ban Adamóczon lakott a nemesi lajstrom szerint. [3])

Rohody család. (Rohodi és nagy-Emőkei. †) Kihalt régi nemes osalád, mely nevét s előnevét — a Szatmár vármegyei Rohod helységről vette. 1377-ben Rohody András Jánosnak fia, Péter János, Jakab és Miklós Rohody Lászlónak fiai az egész Rohod helységet magok között felosztották. [4]) 1418 ban még a Rohody nemzetség egész Rohod helységet birta.

[1]) Csery József közlése.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[3]) Szontagh Dán. közl.

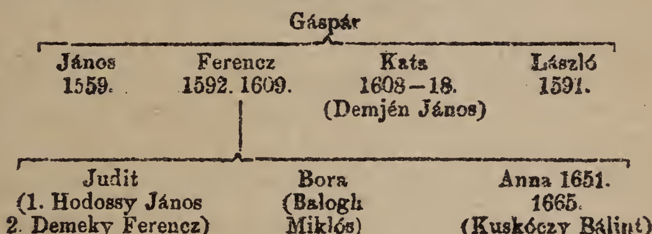
[4]) Szirmay C. Szatmár várm. II. 91.

1424-ben Rohody István a nevezett helység birtokában uj királyi adomány mellett megerősitetett. — Már 1429-ben a Vayak is birtak részt Rohodon.

1492-ben Rohody Fodor Péter rohodi részjószágára királyi adományt vitt. Ezen Péter 1500-ban Ders, Hodász és Kántor-Jánosiban, 1503-ban Eörben is részjószágot kap kir. adományban. [1])

Idővel a család távolabbra is elterjedt. Rohody Lászlónak 1498-ban neje Margit volt.

Ezután élt Rohody Gáspár, ki már Nyitra megyei Nagy-Emőkéről is irta előnevét, ily családfát alapított: [2])

Rohoneczy család. (Felső-pulyai.) Dunántúli nemes család, főleg Soprony vármegyében. Elődei közűl István 1640-ben esztergomi kanonok, egyszersmind szalavári apát, [3]) majd sasvári főesperes, 1651. pozsonyi prépost, meghalt 1652-ben. [4])

Az ujabb időben nevezetesebb tagjai a családnak Rohonczy János szül. Pápán 1775. nov. 9-én, Veszprém vármegyének volt országgyülési követe, (1833. körül) alispánja s végre udvari tanácsos, meghalt 1842-ben mart. 2-án. Ennek fia Ignácz született Pápán 1802. jan. 27-én Soprony vármegyének volt alispánja s országgyülési követe, jelenleg 1861-től a m. kir. udvari kanczelláriánál udv. előadó tanácsos.

Rohonczy Lipót volt honvéd ezredes, meghalt Pesten 1861. nov. 3-án kora 55. évében; eltemettetett Török-Becsén a családi sírboltba.

Rohovics család (Sahubiczai.) Rohovics György de Schubicza, (vagy Sahubicza) és általa Rohovics Antal, Péter, János és Mihály 1578. april. 11-én Pozsony várában kelt czimeres nemes levélben Rudolf király által nemesítettek meg, és czimeres le-

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 82. 86. 89. 90.

[2]) Szontagh Dán. közl. s egyéb adatok szerint.

[3]) Lásd róla az 1647. évi 45. 71. 151. és 1649 : 99. törv. czikket.

[4]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 154.

velök 1581. (feria 5-ta prox. ante festum nativ. B. M V.) Nyitra vármegye törvényszékén hirdettetett ki. [1])

Rohr család. (de Rohrau) Rohr István-Benedek 1762-ben Mária Teréziától kapta czimeres nemes levelét. Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, melynek jobb oldali vörös udvarában balról fehér kétfogú szelemen vonúl felülről lefelé; a baloldali kék udvarban két ezüst vízirányos keskeny szalag közt két leveles arany nád emelkedik fel. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból befelé fordúlva kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kék csillagot tartva; a baloldaliból öt arany nád emelkedik fel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [2])

Roits család. Roits János Veszprém vármegyei hadnagy, 1801-ben I. Ferencz király által czimeres nemes levéllel ajándékoztatott meg.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. ezüst udvarban zöld téren kék ruhás aranysujtásos magyar vitéz áll, csizmája, kardhűvelye s kalpagja fekete, jobb kezében kivont kardot tart; a 2-ik vörös udvarban egymás fölött három fehér folyam hullámzik; a 3-ik kék udvarban zöld halmon befelé fordulva arany oroszlán ágaskodik, kivont kardot villogtatva; a 4-ik ezüst udvarban zöld téren almafa zöldel, fölötte jobbról kék félhold, balról kék csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vasas kéz könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Róka család. Gömör vármegye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában.

Rókai család. 1761-ben Mária Terézia királyasszony által nemesítetett meg. Czímere először függőlegesen kétfelé oszlik, azután a jobb oldali rész vízirányosan ismét kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban kövecset tartó daru áll ballábán, alatta kék udvarban arany oroszlánfej nyitott szájjal s kiöltött piros nyelvvel látható; a baloldali vörös udvar közepén arany csillag ragyog, fölötte s alatta két két vízirányos ezüst szelemen vonul át. A paizs fölötti sisak koronájából két arany oroszlánláb nyúlik fel, mindkettő egyegy arany markolatú pallóst mutat. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [4])

---

[1]) Veszprém várm. levéltárában áll az eredeti czimeres nemes levél.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo X. Collect. herald. aro. 40.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo X.
[4]) Ugyan ott.

Rókász család. Szatmár vármegyében Máté-Szalkán, Remete-Mezőn birtokos nemes család. [1]) E század elején az utóbbi helyen birt J á n o s.

Roll család. *Lásd Rholl.*

Rolsberg család. Báró Rolsberg M i k s a ingyen, dij nélkül országgyülési hely s szavazat nélkül az 1840. évi országgyülésen honfiusitást nyert. [2])

Romák Zemplin vármegyei czimerleveles nemes család.

Román család. Bereg és Máramaros vármegye nemessége sorában emlitetik.

Romani család. A n t a l 1715-ben a magyar honfiusitottak közé iratott. [3])

Romaroky család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [4])

Rombányi család. (Rombányi †) Nógrád vármegye kihalt ősrégi családa, mely hajdan azon megyében fekvő (Nagy) Rombány helységet stb. birta.

A XVI. században élt Rombányi M i k l ó s, kinek leánya Z s ó f i a P e n c z y Tamásné. [5])

1567-ben élt Rombányi F e r e n c z, ki II. János val. királynak levelet írt Apaffy Erzsébet drágaságai végett.

1597-ben a Nógrád megyei jegyzőkönyv szerint éltek Rombányi G e r g e l y, B a l á s, az 1601. évi jegyzőkönyv szerint B a l á s árva; ugyan akkor Rombányi E r z s é b e t Szelény Andrásné. Utóbb a családnak nyoma vesz.

Rombányi család. (Másként A k o m e r) Rombányi másként Akomér M á r t o n és I l l é s 1722-ben III. Károly királytól kaptak czímeres nemes levelet. [6])

Czímerök ez, a paizs kék udvarában alúl halastó van, melyben fehér hattyú uszik jobbfelé fordulva, fölötte jobbról ezüst félhold, bal-

---

[1]) Szirmay szatmár várm. II. 113. 179.

[2]) 1840 : 49. törv. cz.

[3]) 1715 : 136. törv. cz.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

[5]) Mocsáry A. Nógrád leirása IV. 29. lapon szokásos gyarlósága szerint ezt is 1668-ban, e g y s z á z a d d a l k é s ő b b élteti, mint kell, épen mint az előbbi 27. lapon Wesselényi F. ádort és Fekete Lászlót e g y s z á z a d d a l e l ő b b, mint kell; pedig ezek nem sajtóhibák!

[6]) Collect herald. nro 361. és Adami, Scuta gentil. tomo. X.

ról egymás fölött négy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Rompa család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik. [1])

Rónay család. (Kis-zombori.) Előbbi nevök Oexel, e néven nemesítettek meg 1714-ben. *(Lásd e munka VIII. köt. 203. lapján.)* A Rónay néven 1848-ban Móricz Torontál, Mihály Csongrád megyében első alispánok. Az 1861. évi pesti országgyülésre János és Lajos Torontál megyéből képviselők voltak.

Rortessan család. Rortessan Frigyes az 1687. évi országgyülésen honfiusitást nyert. [2])

Ros család. Birtokos nemes család volt Erdélyben, melyből Ros Istvánt 1603-ban saját oláh jobbágyai megölték. Benkő Transylvániája szerint.

Rósa család Nógrád megyében Szécsényben lakott, a czímeres nemes levelet 1688-ban I. Leopold királytól Rósa Izsák és János stb. kapták. E mellett igazolta nemességét Nógrád megye előtt 1726-ban Rósa János, s tán ennek fia volt azon Rósa János, kinek neve az 1755. évi Nógrád megyei nemesi lajstromban található. [3]) —

Rósa család. Rósa Istvánt 1756-ban M. Terézia királyasszony ajándékozta meg czímeres nemes levéllel. [4])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. udvar jobbról balra rézsutosan kétfelé oszlik, a felső szeletek vörösek, az alsók aranyok, közepén rózsafej van, a szeletek szineivel ellenkezőleg szinezve; a 2. és 3-ik kék udvarban fehér egyszarvú ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronáján aranyvörös sasszárny lebeg, közepén rózsa a kétféleképen szinezett szárny szineivel ellenkezőleg színezve. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Rósa család. Ennek a nemességet Rósa György szerezte, ki azt 1798-ban I. Ferencz királytól kapta.

Czimere négy részre osztott paizs, alúl ék alakban felszögellő ötödik udvarral, melynek ezüst szinében vizirányosan zöld folyam hullámzik, az 1. és 4-ik kék udvarban zöld térről fehér bárány ugrik, szá-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not top 116.
[2]) 1687 : 28. törv. cz.
[3]) Protocol. C. Neográd ann. 1726. et 1755.
[4]) Collect herald. nro. 147.

jában piros rózsát tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; a 1. és 3-ik vörös udvarban hármas zöldhalmon arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, sisakján nemzeti szin tollak lengenek, jobb kezében kivont kardot tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Tán e család ivadékai Rósa József, kinek fiai Károly, Adolf, Ferencz, Eugen, Edvárd, Alajos fiai Sándor, Pál és Ferdinánd, kik Arad megyében 1827. évben hirdették ki nemességöket. [2])

Ugocsa megyében szintén lakozik Rósa nevű nemes család, melyből e század elején György Forgolányban, Ferencz Kökönyesden volt közbirtokos. [3])

Már 1559-ben találunk a Rósa névre azon Rósa Pálban, ki Mária királynétól kapott salvus conductus daczára Dubraviczky Albert által megsértetvén, nevezett megsértőt megidézteté. [4])

Rosen család. Báró Rosen András 1827-ben vétetett be országgyülésileg a magyar honfiusitottak közé, és 1836-ban díjja elengedtetett. [5])

Rosenegger család. (Máskép Rosagger.) Egyik tagja Ferencz Győr vármegyétől 1754. évi aug. 14-én nyert nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében — hol esküdt volt — 1790. oct. 20-án hirdetteté ki. Fia Károly volt főbíró, és Lajos, kinek gyermekei vannak, Krassó megyében laknak.

Rosenfeld család. Erdélyben a nevezetesb szász családok egyike. Ős fészke Szeben. Ismeretes törzse János-Mihály volt, szebeni polgármester, meghalt 1789-ben; ettől következőleg származnak. [6])

[1]) Adami. Scuta gentil tomo X

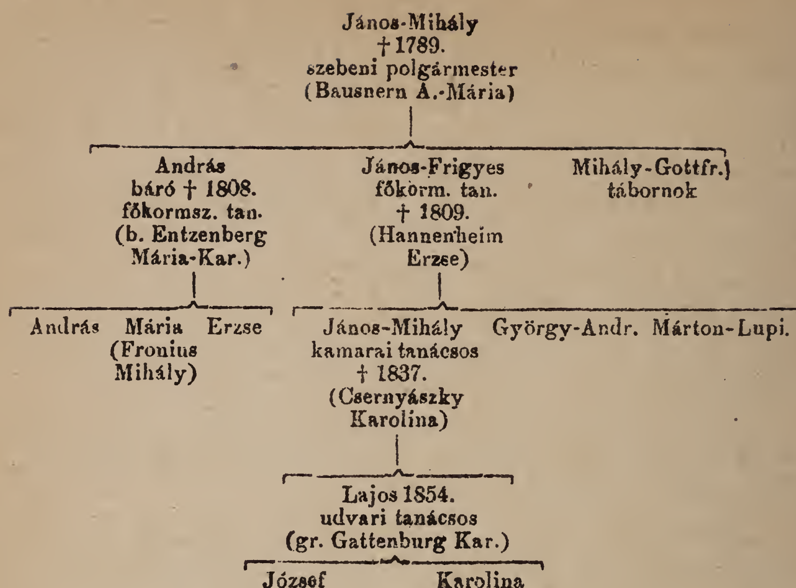
[2]) Arad várm. jegyzőkönyv. 876. sz.

[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 129. 174

[4]) Sz.-benedeki Convent fasc. 19. nro. 53.

[5]) 1827 : 44. és 1836 . 46. törv cz.

[6]) Kővári, Erdély nev. cs 217.

Az alapitója János-Mihály — mint Kővári írja, — fiatal korában szép utazást tett, később szebeni polgármester lett, és Erdély alpohárnoka. Nemességet szerzett. Meghalt kora 76. évében 1789. jul. 13-án. [1]) Fia

János-Frigyes szül. 1739. april. 19-én, hasonlóan külföldi egyetemen járt. Ez is Szebenben a tanács minden hívatalain fel polgárnagyságig emelkedett. II. József alatt 1786-ban főkormányszéki tanácsossá neveztetik. Később e hivatalától fölmentetett. Igy halt meg 1809. sept. 4-én. [2]) Testvére

András főkormányszéki és belső tanácsos lett, s báróságot szerzett.

János-Mihály bánya-kamrai tanácsos 1804. aug. 6-án az erdélyi guberniumtól nemességéről vett bizonyitványát Krassó vármegyében azon évi octob. 3-án hirdetteté ki. Ennek most élő fia

Lajos, mint udv. tanácsos a szász nemzeti ispánságra 1847-ben a legtöbb szavazatot nyerte, de az udvar mást nevezett ki; s ekkor s ezután tehetségeit körében vette igénybe.

A család nevét Kővári a hangzás után Rózenfeld-nek irja

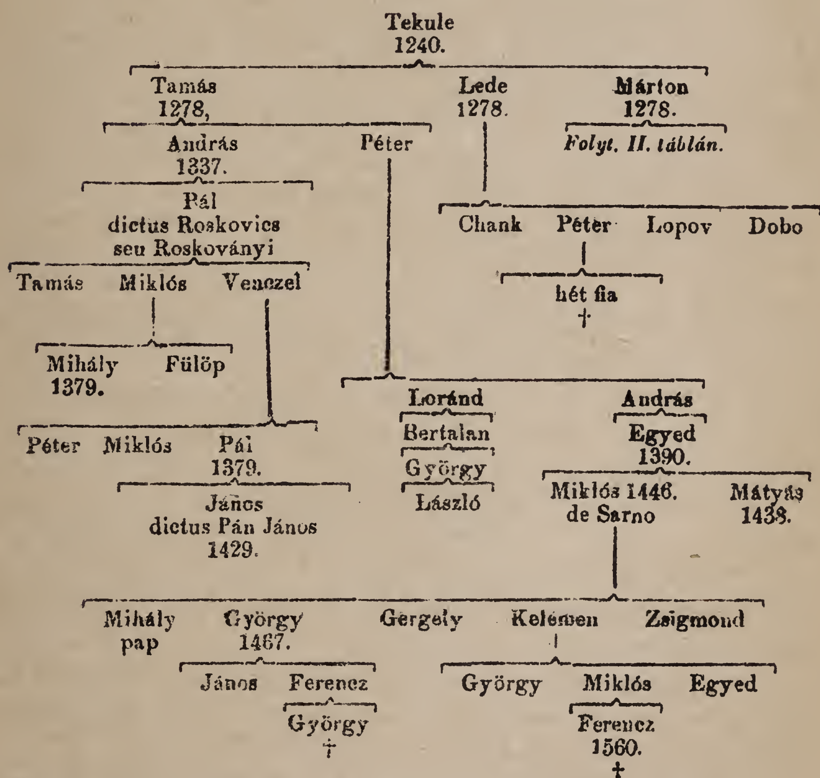
[1]) Siebenb. Quartalschrift I. 115. Kővári szerint.

[2]) Provinzial Blätter IV. 235. l. Kővári szerint.

Roskoványi család. (Roskoványi.) Sáros vármegyének egyik legrégiebb törzsökű nemes családa, mely a Dobay, Gombos, Fekete, Usz, Buzinkay családokkal együtt a Tekule nemzetségből (genus) ered, és a családnevet adó Roskovány helységnek máig birtokában van. A család törzsnek Tekulenek három fia volt, úgymint Tamás, Lede és Márton, kik 1278-ban Sáros vármegyében a Veresalma mellékén Pétermező, Kozormező és Hosszúmező birtokot nyerték IV. László királytól adományban. [1])

A családfa a mult század végeig következőleg terjedt szét: [2])

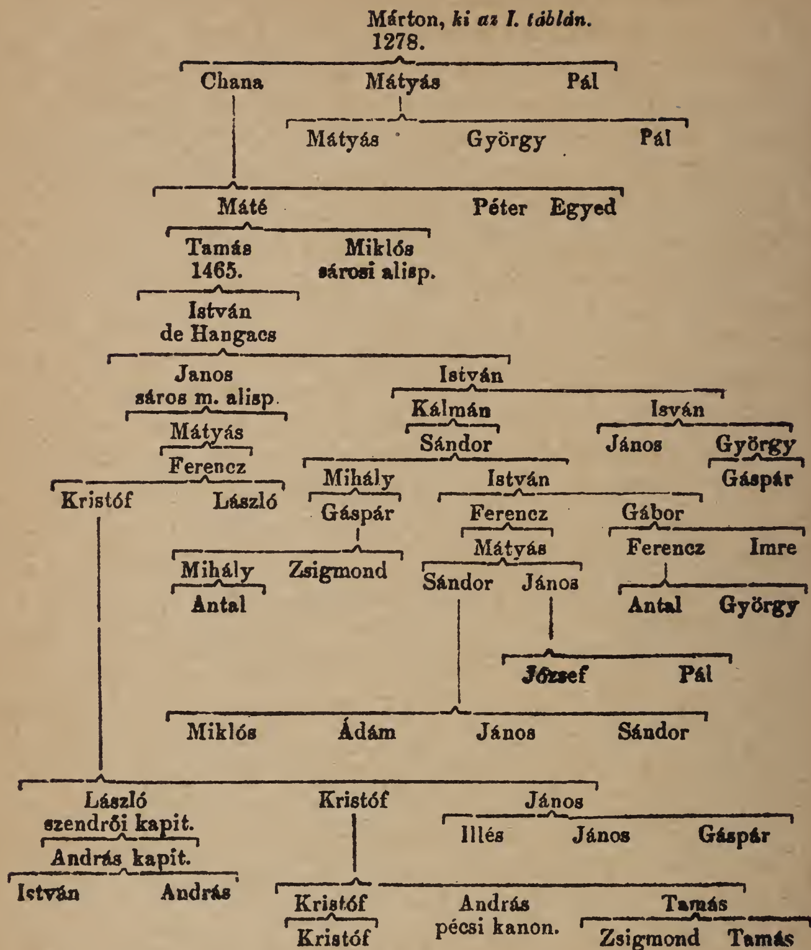
I. tábla.

[1]) Wagner Diplom. C. Sáros. 291.

[2]) Wagner Mss. tom. LXX. A családtól siker nélkül kéretett a nemzékrend közlése.

II. tábla.

Nem lévén részletes adataink a Roskoványi családról, csak a következőket közölhetjük:

1310-ben a Tekule nemzetség Omode nádor és Miklósnak fia Demeter ellen az egri káptalan előtt öt falujának elfoglalása miatt tiltakozik. [1])

1312-ben Chana Máté és Thekele Mártonnak fiai, Andrásnak fia Péter, Ledének fia Chank, és Márknak fia Bodun, mind-

[1]) Wagner Dipl. Sáros 317

nyájan Thekele nemzetségbeliek Sáros várat, melyet Trencsini Máté ellen védtek, átadják Károly királynak. [1])

1323-ban Pál Andrásnak fia, Juténak unokája, Péter, Jakab és Miklós testvéreivel együtt érdemeik elésorolása mellett Sáros megyei Naasfew másképp Tótfalu birtokában Károly király által uj adományképen megerősítetnek. [2])

1337-ben Comes Chama Mártonnak fia, Mihály, Mátyás és Péter fiaival, továbbá testvére Máté fiaival Tamással és Miklóssal, továbbá Chank Ledének fia, fiaival Dobov és Lopov-val; továbbá Pál Andrásnak fia, fiával Miklóssal; továbbá Jakab, György, Loránd és András Péternek fiai mindnyájan a Thekule nemzetségből egy részről; György és Tamás Themernek fiai, továbbá János, Usznak fia, továbbá Andrásnak fia András szentgyörgyi plébános, továbbá Pálnak fia Miklós; továbbá Istvánnak fia Miklós Comes Ite unokái szintén azon (Thekule) nemzetségből a szepesi káptalan előtt minden birtokaikat, melyek Szent György körül feküdtek, felosztták úgy, hogy azon birtokok kelet felől Comes Chama és érdektársainak és utódaiknak, nyugotfelől némely kisebb részekkel mint Kochnyaalya, Kissastelek és Lengenortvanya nevűekkel Gergelynek és ágazatának, továbbá Salgo, Dobó, Roskovicz, és Pétermező a nevezett Comes Chanának és érdektársainak jutottak örökösen; — a deczelhalmi, tóthfalvi és herdunyhani birtokok pedig, úgy szintén a gerdrátföldi földrész a Gekyovpataka mellett keletfelé, továbbá Radome helység nevezett Gergelynek s érdektársainak maradt; továbbá az Ida folyam melletti birtokok, és birtokrészek északfelé az Ida folyam mindkét oldalán Chana comesnek és ágazatának, ugyan azok birtokrésze pedig délfelől Gergelynek és társainak jutottak. [3])

1467-ben Roskoványi Tamás Tálya vár várnagya volt. [4])

1468—1473. Roskoványi Miklós Sáros vármegye alispánja volt. [5])

Roskoványi Márton 1493-ban Krakkóban tanúlt, [6]) 1501-ben

---

[1]) Wagner Dipl. Sáros 52.
[2]) Ugyan ott 327.
[3]) Ugyan ott 335—337
[4]) Szirmay C. Zemplin not top. 160.
[5]) Lehoczky Stemmat. I. 205.
[6]) Regestrum bursae Cracoviensis 16.

II. Ulászló király által tordai főesperessé és gyulafejérvári kanonokká neveztetett. [1])

A közelebbi időkben nevezetesebb tagjai a családnak: G á b o r, 1836-ban Sáros vármegye országgyülési követe, Á g o s t o n 1836-ban egri kanonok, 1851-ben váczi, 1859-ben nyitrai püspök lett; B o l d i z s á r Nyitrán püspöki uradalmi igazgató stb.

Rosnauer család. Czímerleveles nemes család, Nyitra és Zólyom megyében. [2]) A czímerlevelet Rosnauer P é t e r kapta Rudolf királytól. [3]) Ismeretes a családból Rosnauer Z s u z s a n n a 1672-ben Podmaniczky Gáborné, Rosnauer A n n a 1685-ben Kohanko György özvegye.

Rosnyay család. (Máros-járai.) Régiebb neve a családnak S z a b ó; ősfészke Marosvásárhely és vidéke.

A „m a r o s-j á r a i" előnevet Bálint 1579-ben Marosszék jegyzője szerzé, mint a kinek Báthori Zsigmond Maros-Járában egy udvartelket ajándékozott 1590. jan. 14-én. [4])

A család czímere a paizs kék udvarában rozs kalászból készült fészekben ülő pellikán, mely fiait melle vérével táplálja.

A család második alapitója Rosnyai D á v i d deák, ki I. Apaffy fejedelem alatt mint követ és tolmács szerepelt. [5]) Onnan visszajövén a fejedelmi udvarban szolgált, 1669—1679-ig. 1683-ban Szamosujvárott rab. Meghalt 1718-ban Fogarasban. Hagyott maga után korabeli történeti jegyzeteket, s forditott törökből is. [6])

A családfa, melyen azonban B á l i n t és D á v i d közt — úgy látszik — egy nemzedék hiányzik, — következő: [7])

---

[1]) Wagner Dipl. C. Sáros 395.

[2]) Bel M. Notitia Hung nova IV. 206.

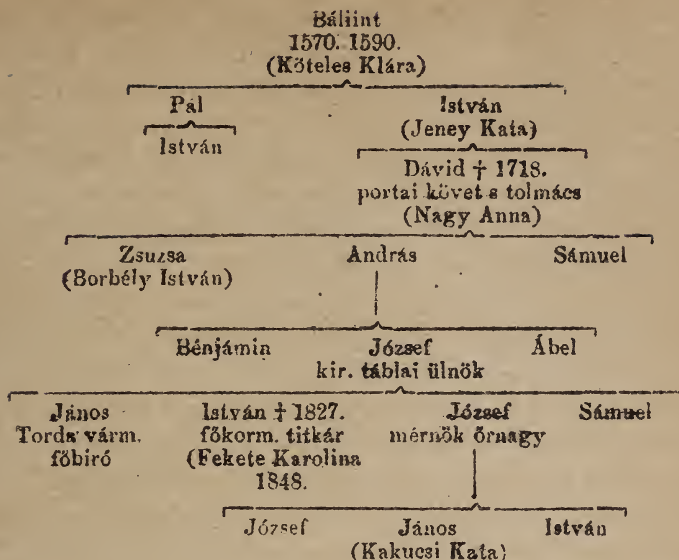
[3]) Az eredeti Nyitra megye levéltárában van letéve.

[4]) Kővári, Erdély nev. cs. 218.

[5]) Uj M. Muzeum 1853. V. füz. 218. lap.

[6]) Árpádia I. 290. lap.

[7]) Kővári szerint Erdély nev. cs. 218. 219.

Rosnyai család. *Lásd Roznay.*

Roson család. (Rozson-miticzi. †) Trencsin vármegye kihalt régi nemes családa, mely azon megyei Miticz helységet birta. Roson Benedeknek a XV. század végén négy fia maradt, ugymint Kelemen, László, Osvald és a három leányában kihalt János. Ezek közűl Kelemen testvéreivel együtt 1492-ben Miticz helységre ujkirályi adományt vitt, s abba 1493-ba be is iktattatott.

Nevezett Kelemen 1505 ben Trencsin vármegye követe volt a rákosi országgyülésre. [1])

II. László 1569. 1592-ben ugyan ott alispán, benne a család fiágon kihalt.

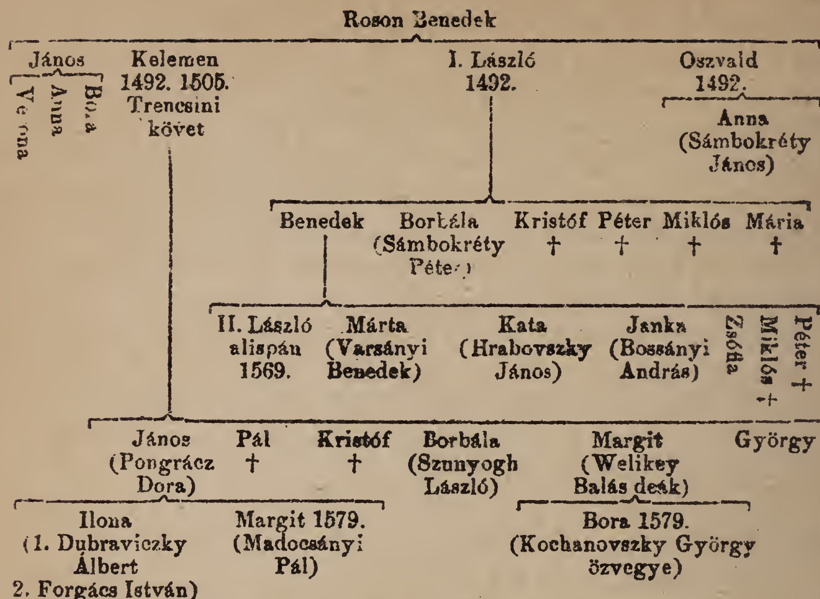
1579-ben (in festo transfigurationis Dni.) Nabojszán kelt nabojszai Balogh Gergely itélőmester aláirása alatt Báthori Miklós országbiró parancsa, [2]) Sambokréty család részére, melyben az a Roson nemzetségi javakból barátságos egyezség folytán kielégitetni rendeltetik; s melyből a következő családfa [3]) is kitűnik ·

---

[1]) Kovachich, Suplem. ad Vestigia Comitior. II. 334. Jászai Pálnál a Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157. lapon hibásan áll Rózen Roson helyett, valamint Lehoczkynál I. 213. Rosén Roson helyett.

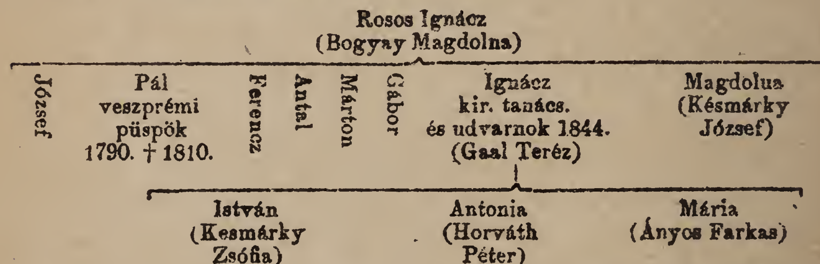
[2]) Az eredetiből.

[3]) Szontagh Dániel által is hasonlóan közölve.

Rosonszky család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik. [1])

Rosos család. (Szentkirály-szabadjai.) Veszprém, Zala, Komárom vármegye birtokos nemes családa, mely Veszprém vármegyei Szentkirály-Szabadja helységről veszi előnevét. Közűlök többen megyei hivatalt viseltek; Rosos Pál pedig 1790—1810. veszprémi püspök volt. — Ismert nemzékrende következő:

II. Ignácz Gáal Teréziát, Bezerédy Farkas özvegyét vette nőül. Ugyan e családba tartozik Rosos Lajos, kinek Bezerédy Teréziától fiai Antal és Károly.

Birtokos a család Komárom megyében Csúzon is. [2])

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

[2]) Fényes Komárom várm. 121.

Rosty család. (Barkóczi.) Vas, Fejér, Békés, Pest stb. megyei régi birtokos nemes család.

Ha a név hasonlatosság szokásos fonalán a történelmi adatok alkalmazhatóságát teljes hitelűnek tartanók, lehetne a Rosty családot az okleveleinkben gyakran eléforduló genus Rosd vagy Rusd-ból származtatni, melyet Horvát István már a 108 magyar gyökeres nemzetség egyikének állított. [1])

Megjegyzésem daczára is nem lesz itt érdektelen eléadni a Rusd nemzetségre szóló adatainkat:

1221-ben a nagyváradi tüzpróbájú törvényszék 366-ik peres esetében Dionisius de genere Rusd volt a pristaldus. [2])

1237-ben Dionisius Toch de genere Rusd szintén pristald volt. [3])

1295-ben Demetert, az ismeretes zólyomi főispánt, Feszler szintén Rusd genusbeli-nek irja. [4])

1320-ban Michael de genere Rosd az esztergami káptalannak eladja Csiv helységet. [5])

Mi a Rosty nemzetség eredetét illeti, az a XV. század közepeig viszi fel családfáját. Állitólag Rosty Miklós 1459-ben kapta Vasmegyében Hadnperget a Stajer szélek közelében beiratképen Ujlaky Miklóstól, és arra Mátyás királytól megegyező adomány levelet nyert. [6]) Ennek fiáúl iratik Lőrincz, ki 1496. körül halt meg, ennek Bertalan, ki állitólag Mohácsnál esett el, ennek fia lett volna Endre, ennek Mihály a XVII. század végén munkácsi várnagy. [7])

Mihálynak Hosszutóty Borbálától fia volt Miklós, ki a XVII. század első felében élt, és sok viszontagság után Vas megyei ősi jószágait 1630. körűl vissza perelni kezdte, hanem nem sokára igyekezeteibe bele halt. Feleségétől Petretich Ilonától fia János a pereket

[1]) Horvát István Magyarorsz. gyökeres nemzetségeiről.

[2]) Regestrum de Várad. Lásd Endlicher Monumenta Arpadiana. pag. 736.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. 1. pag. 97. Kézainál is editio Horányaiana eléfordúl a genus Rusd, de ez sajtó hibából, mert, Endlicher kiadásában pagina 123. világosan de genere Kusd-nak iratik.

[4]) Fessler Geschichte II. 277. — Úgy látszik — Fessler itt hibáz.

[5]) Fejér, Cod. dipl. tomo VIII. vol. 2. p. 269.

[6]) Egy jegyzet szerint Zsigmond királyt a kosztniczi zsinatra két Rosty is kisérte volna, kik vissza nem tértek volna. Ettől vélelem szerint egy szászországi család vette volna származását, s köztök egy bibornok. Nincsenek róla adataim. Az bizonyos, hogy nem csak Rosty hanem Roszty család is van, sőt hazánkban is: mire a rokonság megalapitásnál figyelni kell.

[7]) A munkácsi várnagyságra nézve a forrást nem ismerem.

folytatván, miután nemessége kétségbe hozatott, azt igazoló okmányai felterjesztése mellett uj czimeres nemes levelet nyert 1632. october 31-én, mely Vas vármegyében 1633. maj. 30-án kihirdettetett; e nemes levélben rokonai Rosty Péter és Mihály, kik a nemesség gyakorlatából kiestek, nemességökben szintén megerősítettek.

Nevezett János pereivei nem boldogulhatván, a gr. Batthyány családtól 4000 ftért Rohonczon, Stanóczon, és Alsó-Rőnökön akkoriban tetemes birtokrészeket vett, melyeket utóbb, egy század mulva az örökösök a Batthyány családnak vissza bocsátottak.

Jánosnak nejétől Kelcz Annától két leánya Erzsébet Szijártóné, és Zsuzsánna Fabianné és két fia II. Miklós és I. István maradtak. Miklós viszonyai ismeretlenek. I. István a családnak mai napig terjesztője lőn.

I. István a XVII. század végén élt és gróf Batthyány Ferencz és Zsigmond árvák javainak kormányzója lett, ezektől 1692-ben kapott feloldó levelében fáradságos s hűszolgálatai háladattal ismertettek el. Kétszer nősült, első neje Kalocsányi Judit volt, kinek halálával feleségűl vette Jobbágyi Reginát, a ki egy gazdag, beteg s magszakadó rokonát Saukovics Ádámot huzamos időkig híven ápolván, ennek Nagy és Kis-Barkócz, Murai-Szombath, Korongh, Tót-Keresztúr, Hadnperg, Poppendorf, Alsó- és felső-Rőnök és Fűzesben fekvő tetemes részjószágait részint ajándékúl nyervén, részint vétel utján megszerezvén, azokra királyi megegyező adomány levelet vitt, s azokba a vasvári káptalan által 1695. évben minden ellentmondás mellett be is iktattatott. Ez idő óta István maradéki „Barkóczi" előnevet vettek fel. István, ki 1718-ban halt meg, a vagyonosság mellett tíz jól nevelt gyermeket hagyott maga után, négy leányt úgymint Máriát Csákvárynét, Krisztinát Talliannét, Erzsébetet, Rozinát Csernyánszkynét; és hat fiút ugymint 1. Zsigmondot, ki mint kőszeghi városi tanácsnok és főbiró magnélkül

halt meg, 2. Ferenczet, ki Belgrádban a Würtembergi herczeg mellett volt hadsegéd 1730-ban nőtlenűl halt meg, 3. Ádám, 4. III. Miklóst, 5. I. Lászlót és 6. II. Itvánt, ki mind a négyen külön ágat terjesztettek ; kikről ágankint külön szólandunk.

Ádám ága.

Ádám Bécsben a hadi kanczelláriánál a keleti nyelvek tolmácsa, utóbb cs. kir. tanácsos volt. Öt fia közűl

Antal csepregi lelkész.

József kapitány volt, ennek fia János a kőszeghi kir. táblánál titkár, a midőn a Martinovicsféle körbe keveredett, és két ízben mint küldött Párizsba a jacubinusokkal leendő értekezés végett járt. Elfogatván, előbb halálra, utóbb Kuffsteinban töltendő hét évre itéltetett. Fogságában latin verseket irt, melyek a nemzeti muzeumban 1594. sz. a. fellelhetők ; ezekben leirja saját s fogoly társai foglalkozásait ; ő sakkozott, olvasott, olaszúl megtanúlt, s verseket irt. Kiszabadulása után búskomorságba esett, s 1805-ben golyóval életének véget vetett.

III. István Bécsben élt, ennek fiai Ferencz és V. István kapitányok, Ignácz tüzérségi tábornok volt, meghalt e század elején Pesten. Bennök ez ág kihalt.

Miklós ága.

Miklós törvényt végzett, előbb a b. Babocsai ezredben kapitány, utóbb a kőszeghi kerületi tábla ülnöke volt, meghalt mint ennek alelnöke 1739-ben. Nejétől Saller Teréziától négy fia maradt: Miklós és Antal mint kapitányok haltak el, mindeniknek egyegy leánya maradt.

I. Lajos a herczeg és gr. Batthyányiak javainak kormányzója volt. Nejétől Bajáky Annától négy gyermeke maradt, úgymint: 1. Mihály őrnagy volt a Dom-Miguel ezredben, nőtlenűl halt meg; 2. Katalin Oszterhueberné, 3. Antal a kőszegi kerületi táblánál ülnök volt, meghalt 1825-ben. Egy német munkát írt. „Mikép lehetne a bandériumokat a magyar ősalkotmány értelmében visszaállítani ;“ melyet a nádornak mutatott be, ettől a nemzeti múzeumba jutott, hol a kéziratok közt 73. sz. alatt olvasható. Gyermekei nem maradtak. 4. II. Lajos mint nyugalmazott kapitány Champagne vidékét beutazván, s a pezsgő-bor készitését tanulmányozván, honn az elsők egyike volt,

kik a magyar pezsgő gyártást terjesztették. Nejétől Köbl Annától született gyermekei közűl Antal és Lajos mint hadnagyok korán haltak el, Vincze a kegyes iskolai rendiek fejérvári custodiatus féle uradalmának ügyésze volt, részint Sümegen, részint Merényen élt, mhalt 1857-ben. A táblán látható gyermekei közűl István (szül. 1836.) Triesztben a tengerészeti hajózást tanulta, jelenleg dunai gőzhajói kapitány.

László ága.

László hosszabb ideig Vas vármegye főszolgabirája volt. Nejétől Csapody Máriától négy gyermeke közűl egyik János és annak utóda Ferencz a házi gazdászat mellett maradtak, másik fia Ferencz Vas megyénél hivataloskodván, 1760—1770 ig első alispán, egyszersmind kir. tanácsos volt. Ennek egy leánya s két fia maradt: János keresztheIyi plébános s hahóti apát volt, Pál pedig eleintén a katonai pályán szolgált, utóbb Vas megyei táblabiró, nejével Nedeczky Annával ősi vagyonát tetemesen szaporitá. A Martinovicsféle körbe elegyedvén, miután az ellene emelt vád csak arra szoritkozott, hogy a tiltott Káté egy példánya nála is találtatott, Pesten a szervita zárdában egy évi fogságra itéltetett. Megnevezett nejétől egy leánya s két fia Károly és Albert maradtak; amaz a Blankenstein huszár ezredben szolgált és egyike volt a lipcsei ütközetben herczeg Schvarzenberg fővezér segédnyargonczainak; utóbb az orosz sz. Anna, a bajor Miksa rendek vitéze s a lipcsei kereszt tulajdonosa, cs. kir. kamarás, mint nyugalmazott őrnagy halt meg 1835-ben. Testvére

Albert több éven át Békés vármegye főjegyzője, és alispánja, miután hivatalát letette, Pesten lakott, részt vévén a megyei ellenzék sorában. Különös pártolója volt a zenészetnek. Meghalt 1847-ben kora 68. évében. Nejétől Eckstein Annától gyermekei: Ágnes báró Eötvös Józsefné, Ilona Trefort Ágostonné, Anna Amadené és Pál (szül. 1830), ki 1848-ban a gr. Károlyi huszár ezredben szolgált, fegyver letétel után előbb Münchenben majd Párizsban tartózkodott, s a természettudományokat s festészetet tanulmányozván, utóbb Amerikát két évig tette utazása tárgyává, honnan megtérve, önkészitette amerikai nagybecsü fényképek albumával a nemzeti muzeumot gazdagitá, és utazási tapasztalatát jeles képmellékletekkel „Úti emlékezetek Amerikából" czim alatt disz album alakban kiadá; a m. akademia által pedig lev. tagúl választatott.

István ága.

II. István miután a jogi tanulmányokat bevégezte, a b. Babocsay Pál huszár ezredében szolgált, hol kapitányságig emelkedett, elválván ettől, 1717-ben Vas vármegye főpénztárnoka lett 1725-ig; innen a soproni kerületben tartományi biztos (provinc. commissarius) lett, 1730-ban Vas vármegye első alispánjává választatott és az volt haláláig 1744-ig. Időközben a híres 1741. évi országgyülésen mint követ megyéjét jelesül képviselte. [1]) Haza jövén, Vas, Zala és Sopron vármegyék banderiumait oly gyorsan szervezte, miáltal ezek képesek voltak mint legelsők a csatatéren megjelenni. Ezért cs. kir. tanácsosi czímet, s egyéb jutalmak igéretét nyerte, mi azonban feledésbe ment. Nejétől Sibrik Teréziától hét gyermeke maradt: Károly mint kapitány, nőtlenül, László mint egy leánynak atyja halt meg, Anna Vörösné, Mária Skerleczné volt; Miklós paulinus szerzetes, a hittudományt Rómában tanúlta, és oda szerzete részérül utóbb háromszor volt küldve, utolsó ott tartózkodása alatt halt meg, és ott temettetett. Irt több munkát: 1. bölcsészetit latinul „Institut. philosophicae" czím alatt, mely Pesten két kötetben 1762-ben jelent meg; 2. másik munkája: „Ritus et mores Hebraeorum" mely Nagyszombatban 1758-ban jelent meg, ugyan ez 3. megjelent magyarul is. [2]) Kéziratban maradt tőle a családnál: „Praecepta salutaria in usum perpetuum Francisci Rosty, concinnata per Nicolaum Rosty humilem paulinum cognatum suum ac per triennium moderatorem. Tyrnaviae 1765."

IV. István jogi tanulmányai bevégeztével, a nemesi fölkelő seregben szolgált 1746-ban. [3]) Hazajövetele után megnősülvén, Vas megyei örökségét eladta, s annak árán Székesfejérvárott s Fejér megyében ingatlan vagyont szerzett, s utódai azóta Fejér megyében laknak. Fejér vármegyében az időben több visszaélés történt, ilyenek voltak a jegyzőkönyvekből kimetszett végzéseknek másokkali helyettesitése, stb. a hatalmaskodó tisztikar ellen Rosty István merészelt csupán a közgyüléseken föllépni, s hét évig folytatott nyomozások után 1786-ban az igazságot felderítetni, melynek folytán a főispán gr. Nádasdy Ferencz 100 arany birságra, a tisztikar pedig négy öt egyén kivételével hivataltóli elmozditásra itéltettek, a fő bűnösök a megtorlás elől halálok által menekültek. Meghalt 1791. aug. 9-én, kora 81

[1]) Lásd Kolinovics, Nova Ung. Periodus. 661.

[2]) L. Horányi Memoria Hung. III.

[3]) Ez időben családi közlés szerint öt Rosty szolgált katonai pályán.

évében. Nejétől Daróczy Zsuzsannától gyermekei Zsófia Aszalayné, és Ferencz eleintén a megyénél aljegyző, utóbb több főrendünek országgyüléseken képviselője volt. Meghalt Székes-Fejérvárott 1828-ban, kora 80. évében. Nejétől O-Beirne Annától négy gyermeke maradt, Anna, Teréz Salamonné, János Tolna megyei jegyző, az 1809. évi nemesi fölkelésben főhadnagy, meghalt 1812-ben nőtlenűl; és Zsigmond, ki folytonos betegeskedése daczára 75 évig élt, meghalt 1858. octob. 9-én. Kizling Jankától gyermekei, öt fia és három leánya volt, fiai következők:

1. Zsigmond szül. Sz.-Fejérvárott 1811. febr. 2-án. Iskolái bevégeztével ügyvédi vizsgálatot tett, azután Fejér vármegye tiszt. aljegyzője, szolgabirája, első aljegyzője, 1841-ben a hétszemélyes tábla váltószaki kiadója lőn; midőn 1846-ban e hivatal megszünt, más hivatal kérésére utaltatott, de a hivataloskodást ekkor végleg abbahagyta. 1843-tól a Jelenkor és Társalkodóba kezdett írni, 1845-ben Pannonia térképet a 3-ik századból adta ki; 1848 ban a Radical hirlap alapitója Mérey Mórral, majd honvéd köztűzér lett, e pályától mint főhadnagy és komáromi capitulans vett búcsút. Jelenleg szentmiklósi pusztabeli birtokán gazdálkodik, és az irodalommal is foglalkozik, egyéb, lapokbani értekezésein kivül 1856-ban a „Tatárjárás történelmét" írta s adta ki, 1863-ban politikai röpiratot írt. Ket fia á táblán látható.

2. Antal tíz éves korában halt meg 1826-ban.

3. István (szül. 1817.) előbb a Hessenhomburg ezredben cadet, majd honn gazda, 1848-ban honvéd lett, első őrnagya az első honvéd vadász zászlóaljnak, utóbb alezredes s dandár parancsnok; a a forradalom végével Törökországba menekült. 1851-ben hazajött, és súlyos sebei miatt a besorozástól megmenekült. 1861-ben Fejér megyében főszolgabiró lett.

4. György (szül. 1827-ben) 1848-ban estei ezredbeli cadet őrmester, első volt, ki a sorkatonaságtól honvéd zászlóaljhoz áttétetett. Utóbb huszár kapitány a fegyver letétel után Komáromba bejutott, s a capitulansok között megszabadult.

5 János mint jogász halt meg 1847-ben.

A családfa következő:

I. tábla.

Miklós 1610.
(Petretich Ilka)

János 1633.
(Kelcz Anna)

Erzébet (Szijártó) | II. Miklós † | I. István † 1718 (1. Kalocsányi Judit 2. Jobbágyi Regina) | Zsuzsa (Fábiánné)

Adám udvari tolmács (Túrosy Julia) | III. Miklós ker. t. ülnök † 1730. (Saller Teréz) *Folyt. II. táblán.* | László Vas v. főszbiró (Csapody Mária) *Folytatás a III. táblán.* | I. Zsigmond kőszegi városi biró | II. István vási alispán † 1744. (Sibrik Teréz) *Folyt. IV. táblán.* | Ferencz katona 1730. | Mária (Csákváryné) | Krisztina (Talliánné) | Erzsébet | Rozina (Csernyánszkyné)

Adám utódai: József kapit. | Anatal cserepi lelkész | III. István (Rauscher Anna) | Tamás | Agost.

József fia: János kőszegi ker. titk. † 1805.

III. István gyermekei: IV. István kapit. | Ferencz kapit. | Ignácz táborn. †

IV. István leánya: N. (Perneszyné)

II. tábla.

II. Miklós, *ki az I. táblán.*
ker. táb ülн.
1730.
Sallér Teréz)

József | IV. Miklós kapit. (Vajda Anna) | Lajos jószág korm. (Bajáky Anna) | Aantal kopit. (Nagy Erzse)

IV. Miklós leánya: Magdolna (Bezerédy)

Aantal leánya: Antonia (Gindly)

Lajos gyermekei: Mihály őrnagy | II. Lajos ny. kapit. (Köbl A.) | Antal kőszeghi ülnök † 1825. | Kata (Oszterhueber)

II. Lajos gyermekei: Alojzia (Voetrer) | Vincze urad. ügyész † 1857. (Kanicser Teréz) | Antal hadn. † | Lajos hadn. † | Franciska † | Kata † | Julia †

Vincze gyermekei: Ottilia (Mikary) | Szidonia (Szekulics) | István sz. 1836. gőzh. kapit. | Janka | Ilona | Jozéfa (Seiff)

III. t á b l a.

- I. László, *ki az I. táblán.* (Csapody Mária)
  - Ferencz kir. tanács. vasi alispán 1760—1770. (Bajáky Kata)
    - János hahóti apát
    - Kata (Szegedy Ignácz)
    - Pál táblabiró (Nedeczky Anna)
      - Károly őrnagy † 1835.
      - Albert Békés v. alispán † 1847. (Eckstein A.)
        - Ágnes (b. Eötvös József)
        - Ilona (Trefort Ágost)
        - Anna (Amade)
        - Pál sz. 1830.
      - Henriette
  - Anna (Farkas)
  - Kata (Nagy)
  - János (Pulay R.)
    - Teréz (Szelestey)
    - Jusztina (Deseő)
    - Ferencz (1. Kapuváry A. 2. Szily Jusztina)
      - Francziska (Perczel)
      - Bora
      - Mária
    - Julia (Friebeisz)

IV. t á b l a.

- II. István, *ki az I. táblán.* vasi alispán † 1744. (Sibrik Teréz)
  - Károly kapit.
  - Miklós paulinus.
  - Anna (Vörös)
  - V. István † 1791. (Daróczy Zs.)
    - Ferencz † 1828. (O Beirne A.)
      - Zsigmond † 1858. (Kizling Janka)
        - Zsigmond sz. 1811. (Birly Leopoldina)
          - **Zsigmond szül. 1843. jul. 21.**
          - **Floris szül. 1845. april. 10.**
        - Antal † 1826.
        - István sz. 1817.
        - György sz. 1827.
        - János † 1847.
        - Mária
        - Róza (Vigyázó)
        - Anna (1. Eördögh 2. Kovács)
      - János Tolna v. jegyz. † 1812.
      - Anna
      - Teréz (Salamon)
    - Zsófia (Aszalay)
  - Francziska (1. Hertelendy 2. Pásztory N.)
  - Mária (Skerlecz)
  - László (Tallián M.)
    - Teréz (Csúzy)

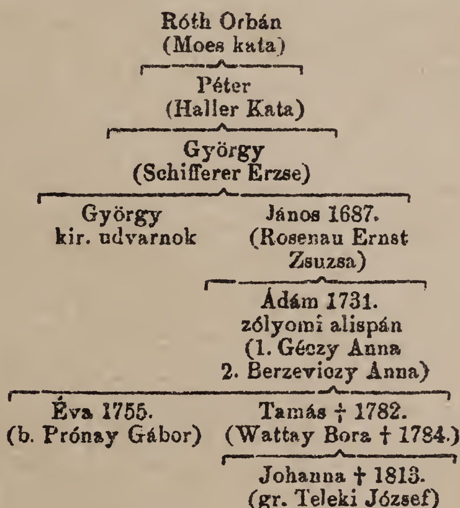
A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában hármas zöld halom fölött hátulsó lábain álló fehér egyszarvú, fölötte a jobb oldalon csillag, a baloldalon félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez hasonló egyszarvú nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete.

Roszinszky család. Czímerleveles nemes család. Elődeivel Árva, Trencsin vármegyében találkozunk, ismeretes közűlök Márton a kubini evang. oskola tanitó, 1593-ban János árvavári tiszttartó; egy századdal utóbb 1690-ben már Beczkón Trencsin megyében is laktak tagjai. [1])

János-László 1722-ben Trencsin megyéből Roszináról volt; tanult Nagy-Szombatban.

Ferencz 1818-ban Nyitra megye előtt igazolta nemességét.

Róth család. (Királyfalvi.) Zólyom vármegyei birtokos család. Elei Németországból szakadhattak, s ugyanazok lehettek a rothenfelsi Róth családdal, mely Körmöcz sz. kir. bányaváros előkelő nemes családai közé tartozott. [2]) Ismert törzse Róth Orbán, kitől a leszármazás [3]) következő:

A családfán állók közül János 1687-ben Caraffa által az eperjesi vész törvényszék elé állittatott és Bezegh György stb. társával

[1]) Szontagh Dán. közlése.
[2]) Bel, Notitia nov. IV. 206.
[3]) Wagner Tabulae Geneal. LVIII.

iszonyuan kinoztatott, míg végre I. Leopold által kegyelmet nyerve, tizezer forint lefizetése mellett Caraffa vérszomjú hatalmától megmenekült. Fia Á d á m 1720-ban Zólyom vármegye alispánja volt. [1]) Első neje nagy-géczi Géczy Anna, előbb Wattay özvegye, második neje Berzeviczy Anna volt. Gyermekei É v a b. Prónay Gáborné, és T a m á s 1728-ban Jenában tanult nagy birtokú gazdag férfiú, meghalt 1782-ben. Özvegyétől Wattay Borbálától (+ 1784.) egyetlen leánya J o h a n n a, ki Nógrád megyei Szirák mvárosban birt, és ott az evang. templomot 1788-ban ujra épitteté, gr. Teleki Józsefnek volt hitvese; vallásos buzgó alapitványai többre mennek 100 ezer forintnál, és „R ó t h-T e l e k i“ nevet viselnek.

Erdélyben királyfalvi Róth A n t a l 1845-ben Torda városi senator volt.

Róth család. (Pongyeloki.) Sáros és Gömör, Kis-Hont vármegyei birtokos nemes család. Ugy látszik a följebbivel egy törzsből eredt. E családból lehetett azon Róth S i m o n, kinek fia A n d r á s 1632-ben Bélán született, 1659-ben Wittembergben tanult; [2]) és 1683 ben görliczfalvi lelkészszé avattatott.

Egyik nevezetesebb tagja volt a családnak Róth M i h á l y, ki 1677-ben Jenában tanúlt, [3]) hazajövén Eperjes város birája, majd a Rákóczy forradalom alatt 1706-ban Sáros vármegye alispánja lett. 1729-ben Galambos Ferencz magva szakadtával kapta a masztineczi erdővel együtt Gömör megyei P o n g y e l o k helységet, [5]) melyről utódai előnevöket irják. Nejétől Zauner (Czauner) leánytól gyermekei voltak M i h á l y, Kishont megyei alispán, C h a r i t a s Szontagh Gáspárné Dobsinán, P á l és G á b o r.

Mihálynak, ki eques auratus (kir. udvarnok) volt, és 1708-ban járt Jenában, 1730-ban többi közt Sartoris János „L e l k i ó r a“ czimű művet ajánlott. [6])

Az eperjesi ágból volt Róth Z s i g m o n d, kinek gyermekeit mutatja e táblázat:

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 222.

[2]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum. 159.

[3]) Haan Jane hungarica 27.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 206. — Szirmay C. Zemplin not. historico pag. 292. Róth Mihályt Rákóczy ezredesei közt említi

[5]) Lehoczky Stemmat. II. 343.

[6]) Haan Jena Hung. 39. Lippisch János is ajánlott neki munkát.

Róth Zsigmond
(Zolnay Julianna)

Zsigmond	László	Sándor	Julia	Mária (Pelargus Pálné)

Zsigmond 1744-ben, és Mihály 1750-ben Tályán Zemplinben is birtokosok. [1])

Pongyeloki Róth Ferencznek neje Korponay Klára volt

Utóbb a család — úgy látszik — Sándor által, a Dunántúlra Soprony és Veszprém megyébe szakadt. Soprony megyében Roth Sándor 1822-ben főszolgabiró volt; fia Sándor ugyanott főjegyző meghalt 1860. januar 30-án kora 42 évében: József szintén szolgabiró volt Soprony megyében, lakik Mihályiban.

A család czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren koronás oszlop, melyet jobb oldalról hátulsó lábain álló fehér egyszarvú, balról hasonlóan ágaskodó koronás oroszlán tartanak első lábaikkal, a paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között arany oroszlán emelkedik ki, első lábaival négy nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös.

Roth család. (Telegdi.) Erdélyben Kolosvárott és Dézsen lakozik. Károly 1837-ben Dézsen városi elnök, Pál pénztárnok, 1845-ben árva törvényszéki ülnök. Lajos ügyvéd Kolosvárott.

Rotta család. Rotta Sylvester-József az 1681. évi országgyülésen honfiusitást nyer. [2])

Rottal család. Rottal János báró 1622-ben országgyülésileg honfiusitatik. [3]) Fia András mivel előbb kiskorú volt, az 1635. évi országgyülés 93. törv. czikke szerint az esküt letette. Rottal Lajosnak a selmeczi királyi bánya hatóság ellen a kir. táblán megnyert perének végrehajtását az országgyülés az 1635. 1647. 1655. és még az 1659. évben is a fölségnél sürgette. [4])

Ismeretes a Rottal név a Zrinyi Péter korából, midőn egyik tagja működő császári tábornok volt.

Rottenstein család. (Erdőkövesdi.) Heves vármegyei birtokos nemes család; a czimeres nemes levelet Rottenstein testvérek kapták Mária Terézia királyasszonytól 1756-ban.

Czímerök a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó, kettős-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 163. 210.
[2]) 1681 : 82. törv. cz.
[3]) 1622 : 79. törv. cz.
[4]) 1638 : 61. 1647 : 84. 1655 : 114. és 1659 : 124 törv. cz.

farkú arany oroszlán, első jobblábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján égő máglyából fehér főniksz madár emelkedik ki, kiterjesztett szárnyakkal. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Rottenstein Mihály 1770-ben a tiszántúli kerületi tábla jegyzője volt.

Heves megyében többen viseltek hivatalt. József e század elején (1805.) jegyző volt, fia József 1822-ben és ismét 1824. nov. 29-én főjegyzővé, 1828. april. 15-én másod alispánná választatott, és az volt haláláig 1833-ig, a midőn januar 17-én kora 56. évében meghalt. Maradt egy leánya s egy fia Pál, ugyan ott 1843—1849-ben alszolgabiró.

A család előnevét Erdőkövesden fekvő birtokáról irja.

Rovnay család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család, mely Rovnay György személyében nemesítetett meg és czímerlevele 1673-ban azon megyében hirdettetett ki. A család székhelye 1690-ben Kassza-Podhragy és 1754-ben Csacza városa voltak. Jelenleg Trencsin megyében már nyoma sincs a családnak. [2])

Roxer család Szepes megyei régi család, melyből Roxer Imre 1545-ben a wittebergi akadémiában tanúlt, 1558-ban evang. lelkészszé avattatott. [3]) Utóda Roxer Dániel szintén szepességi fi 1674-ben hasonlóan a wittebergi akademiában tanúlt. [4])

Gömör megyében Roxer János szlabosi ev. rector volt, mhalt 1717. febr. 6-án, kora 26. évében; egyik fia Ferencz meghalt még 1716-ban. [5])

Azonban a nemességet csak 1712-ben kapta Roxer Pál III. Károly királytól [6]) következő czímerrel: a paizs függőlegesen két részre oszlik, a jobboldali kék udvarban ezüst hegy áll, a baloldali arany udvarban vörös bóbitájú daru áll egy lábon, fölemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan daru látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

E család ivadéka volt Roxer János, kinek nejétől Mudrányi Katalintól leánya Roxer Kata Meliorisz Józsefnek volt hitves társa.

Rozán család. Rozán János 1714-ben III. Károly királysól kapott czímeres nemes levelet. Czímere függőlegesen kétfelé osztott

---

[1]) Collect herald nro. 148. és Adami, Scuta gentil. tomo X.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum 19.
[4]) Ugyan ott 178.
[5]) Bartholomaedes, Memorabilia provintiae Csetnek 329.
[6]) Collect herald nro. 707. és Adami Scuta gentil. tomo X.

paizs, a jobb oldali osztály vörös, a baloldali ezüst, az előtérben zöld halmon arany koronán jobbfelé fordúlva egyfejű fekete sas áll, kiterjesztett szárnyakkal, ballábával zöld olajágat tapos, jobb lábával kivont kardot villogtat, csőrében hármas piros rózsát tart. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez mindenben hasonló sas áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Rozár család. 1751-ben Mária Terézia királyasszony által nemesítetett meg czímeres nemes levélben.

Czímere a paizs vörös udvarában hátulsó lábain ágaskodó arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. [2])

Rozgony család. (Rozgonyi. †) Történeteinkből ismeretes, kihalt ős régi család, melynek eredetét okadatolva a XIII század második feléig vihetjük fel. Abauj vmegyében a Tarcza vize mellett fekszik a trencsini Csák Máté ellen 1312-ben vívott döntő csatáról is nevezetes Rozgony helység, ettől vette a család nevét. V. István király alatt élt az ismeretes családtörzs, Raynald, királyi fő lovász mester, Szabolcs vármegye főispánja, és a király fiának László herczegnek főasztalnok mestere, ki a karantáni és csehországi háborúkban, úgy a görögországi hadjáratban szerzett hadi érdemeiért Abauj, Szabolcs és Zemplin vármegyei birtokokkal, köztök Rozgony helységgel is 1270-ben nevezett V. István király által meg adományoztatott. [3]) Rajnoldnak fia [4]) volt László;

[1]) Collect herald nro. 637. és Adami Scuta gentil. tomo X.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo X.

[3]) Wagner B. Collectanea geneal. hist. dec. III. 74. s köv. lap. s utánna Budai Fer. Histor. lexicon III. d.

[4]) A „Geneal. auth." kézirat I. kötetében foglalt Rozgony genealogia szerint Rajnaldnak Lászlón kivül még három fia volt, ugymint: 1. Selamon de Bozteh, kinek fiai János, Pál, Gergely 1330—40. éltek. 2 Dyonisius de

ennek Klára leányán kivül, ki Oltmányi Csamazhoz ment férjhez, fia volt I. Péter és talán I. Miklós és I. János.

I. Jánosnak fia volt II. László, ki I. Lajos királyt a nápolyi hadjáratba kisérte, és az aversai táborban 1350-ben pallósjogot nyert. Három jeles fia maradt: I. Osvald, II. Lőrincz és II. János, kik mindhárman Zsigmond király alatt 1396-ban Nikápolynál hősileg estek el.

I. Péter 1334-ben élt, és nemzé I. Lőrinczet, kinek fia volt: III. János és Sebestyén. Amaz sárosi várnagy és főispán rokonával IV. Istvánnal Zsigmond király ellenében hűtlenségbe esvén, mindketten 1410-ben kegyelmet nyertek. III. János utóbb 1434-ben kincstartó tárnok mester, 1451-ben erdélyi vajda lett, és az volt 1458 ig, a midőn lemondott. Neje Tharczay Apollonia volt, gyermekeit tőle nem ismerjük. I. Sebestyén 1457-ben főlovász mester, 1459—1461-ben erdélyi vajda. A felsőrészek főkapitánya, már 1458-ban, midőn Mátyás király segélyére rendeli Bártfa városát [1]) 1460-ban mint erdélyi vajda érdemei elősorolása mellett Gömör megyében kapja Bologh várát [2]) Wagner szerint ennek fia lett volna V. László, ki 1482-ben halt meg, de Budai szerint ez II. Sebestyén fia volt, róla alább lészen szó.

I. Miklós I. Lászlónak fia volt; róla csak annyit tudunk, hogy neje szinyei Merse Anna volt, és ettől három fia maradt, úgymint: III. László, I. István és I. Simon. A középsőről nincs mit mondanunk; a másik kettő azonban két ágat alapított.

I. Simon testvérével III. Lászlóval együtt (kiről alább) részt vett az I. Lajos és Zsigmond királyok alatti olasz és török hadjáratokban, nevezetesen Tarvizo mellett 1357. táján sebet kapott, 1396-ban Nikápolynál harczolt, 1409-ben országbiró lett. Meghalt 1414-ben. Özvegyen hagyta nejét Dobi Hedviget, kitől három fia maradt: [3]) II. Simon, III. István és György.

II. Simon 1397—1411. esztergami kanonok [4]) azután szepesi

Bozteh, kinek fiai: Magister Lampertus de Bozteh, es Ladislaus de Bozteh; — Lampertnak fiai Ioanes és Beskt de Bozteh; 3. Magister Andreas de Rozgon, kinek fia ifjabb Rozgony András.

[1]) Kaprinai Diplomat. II. 161. 168. 179.

[2]) Ugyan ott 450.

[3]) Tán leányai voltak Rozgonyi Margit Forgách Miklósné, és Anglis vagy Ágnes homonnai Drugeth Bertalan neje. Wagner dec. III. 92. jegyz. és Szirmay C. Zemplin not. top. 77.

[4]) Memoria Basilicae Strigoniensis. 127.

prépost, [1] 1429-ben veszprémi [2] és 1440-ben egri püspök lett. Elesett Várnánál 1444-ben. Pálóczy prímás halála után Széchi Györgyre vagy reá nézett az esztergami érseki szék, de Erzsébet özvegy királyné az előbbit tette, azt mondván, hogy „míg ő uralkodik Magyarországon, addig Rozgonyi Simon érsek nem lesz." Ezt hallván Rozgonyi, azt mondá: „hogy mig ő él, soha addig Erzsébet nem fog uralkodni. Mindkettő teljesült. Simon II. Ulászló részére hathatósan dolgozott. Ugyan csak Simonnal még a Veszprémi püspöki székben ültekor történt a királyné koronázási jog feletti vita is.

I. György I. Zsigmonddal járt a kosztniczi zsinaton, 1430-ban pozsonyi főispán, 1444-ben országbiró lett. Élt még 1452-ben is. Egyetlen leánya Ilona Szent-Györgyi Imre felesége volt.

III. István szintén I. Zsigmond király alatt szolgált, azzal volt a kosztniczi zsinaton, és egyebütt 1392-ben. 1412-ben kitüntette magát Dobor vára alatt. 1421-ben pozsonyi kapitány és ekkor vagy 1424-ben pozsonyi főispán is. Meghalt 1441. táján. Két gyermeke maradt: II. Sebestyén és Margit, előbb dengeleghi Pongrácz Mátyásné, 2-or Ujlaky Miklósné.

II. Sebestyén-ről nincs mit mondanunk, adatok hiányában azt sem dönthetni el, valjon a mit följebb I. Sebestyénnek tulajdonitottunk, nem inkább e II. Sebestyént illetik-e? — valószinűbb, hogy ez utóbbira illenek. E szerint ennek fia volt V. László, 1481-ben belgrádi kapitány, ki még 1491-ben is élt. [3])

Visszatérünk I. Simon harmadik testvéréhez III. Lászlóhoz.

III. László 1357-ben élt. Fiai voltak: II. Péter, IV. János, II. István és II. Miklós. A második és negyedik gyermek korában halt meg.

II. Péter 1417-ben veszprémi, 1425-ben egri püspök lett. Ő alapitá az egervári b. sz. Mária prépostságát. Meghalt 1438-ban.

II. István essegvári várnagy, bakonyi főispán, 1410-ben temesi főispán, 1428-ban Galambócznál harczol, 1431-ben Diósgyőrt, Földest és Dédest kapja Borbála királynétól, 1458-ban fiaival V. Jánossal megerősitést kapott Mátyás királytól Tata, Vitán, Gesztes és Essegvárra, melyeket még Albert király és nejétől Erzsébet királynétól zá-

---

[1]) Ugyan ott és Budai Fer. III. 192. de Wagner Analecta Scepus. III. 40—60. a szepesi prépostok közt nem említi.

[2]) Pray Hierarchia I. 299. stb.

[3]) Budai Ferencz szerint, Wagner szerint 1482-ben halt meg.

logba kapott. [1]) Neje volt Szent-Györgyi Cziczelle, a híres galambóczi hősnő; ettől gyermekei: III. Lőrincz, V. János, IV. István, II. Rajnald, és II. Osvald. Ezek közül

III. Lőrincz Hunyady János alatt kapitány volt. Elesett a Csehek ellen. Érdemeit elésorolja V. László királynak 1453. évi oklevele.

IV. István 1431-ben élt.

II. Rajnald 1442-ben Nógrád s Heves vármegye főispánja; 1448-ban részt vett a rigómezei harczban, 1459-ben már a székelyek ispánja, midőn János és Osvát testvérével együtt Tata várára királyi megerősitést nyertek. [2]) 1461-ben János testvérével Bihar vármegyében Szent-Péterszegh és Szent-Miklós telkére, melyeket előbb Szilágyi Mihály birt, királyi adományt kap, [3]) de a bodajki malom használatától ugyanazon évben tiltja őt a fejérvári keresztesek konventje. [4]) 1471-ben már főtárnok mester volt. Meghalt nem sokára. Nejétől Maynberg Erzsébettől egy leánya maradt: Anna, 1477-ben Losonczi Istvánné.

II. Osváld 1453-ban székelyek ispánja, 1460-ban fölovász mester volt. Három gyermeke maradt: I. V. István, kihalt, 2. III. Osváld, ki 1483-ban halt meg, egy leányt Dorottyát, Gyulaffy Istvánnét hagyván maga után; és 3. Dorottya Palóczi Imre felesége.

Következik II. István fiai közől V. János, kit második helyen kellett volna emlitenünk. Ez 1458-ban erdélyi vajda volt, a midőn Borbála nejével, György, János és Jób fiaival a Timáryak donatiojának ellene mondott. [5]) 1471-ben országbiró lett. Meghalt 1471-ben. Nejétől Borbálától gyermekei voltak VI. István, II. György, VI. János, Czecilia és Jób. Ezek közül csak VI. Jánosnak, kiről alább, voltak gyermekei.

VI. István 1490. de Mogyorós vagy inkább de Monyorós írta magát, jelen volt 1505-ben a rákosi országgyülésen. [6])

VI. János kétszer nősült, első neje alsólindvai Bánffy Dorot-

---

[1]) Kaprinai id. h. II. 147
[2]) Ugyan ott II. 250.
[3]) Ugyan ott II. 480.
[4]) Ugyan ott II. 479.
[5]) Kaprinai Dipl. II. 215.
[6]) Jászai P. A Magy. Nemz. napjai a mohácsi vész után. 156.

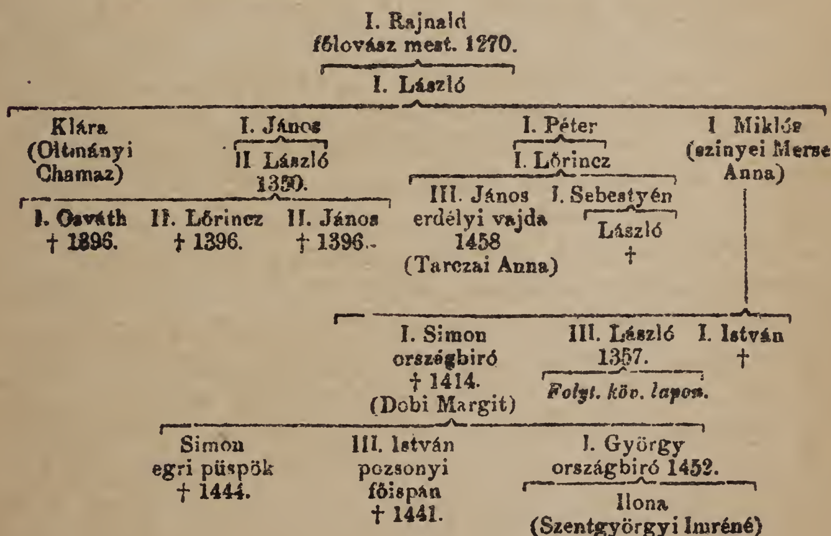
tya volt, a második Pethő Dorottya; első nejétől következő négy gyermeke volt:

1. VII. János, kinek 1481-ben özvegye Margit volt.
2. Klára, előbb Kanisai Györgyné, utóbb Egervári Lászlóné.
3. Apollonia (néhol hibásan Zsuzsanna) Csáki Benedekné.
4. Borbála Frangepán Mihályné.

Második nejétől születtek:

5. IV. Osvald és
6. VII. István, kire miután a többi Rozgonyi kihalt, feles szép birtokok maradtak, úgy hogy korában a leggazdagabb magyar főurak közé tartozott. Első neje Hédérváry Kata volt; ettől születtek gyermekei VIII. János, III. Péter kik korán elhaltak, és Katalin ecsedi Báthori Andrásné; a második neje mesztegnyői Szerecsen Krisztina volt, [1]) ettől egyetlen leánya Katalin korán elhalt. Látván eképen VII. István családjának fiágon bekövetkező enyésztét, nehogy roppant javai mind a koronára száljanak, II Lajos királytól kieszközlé 1519-ben, hogy birtokai egy szép része (hat vár) vejére Báthori Andrásra átirattak; ezután meghalt 1523-ban, s benne az utolsó Rozgonyi sírba szállt.

A családfa következő:

[1]) Harmadik nejéül írják enyingi Török Orsolyát, de Wagner erről kétségeskedett.

III. László, *ki az előbbi lapon.*
1357.

II. Péter egri püspök †
IV. János †
II. Miklós †
II. István temesi főispán 1410. (Szentgyörgyi Czczelle)

III. Lőrincz †
V. János országbiró † 1471. (N. Borbála)
II. Rajnáld nógrádi főisp. tárnok 1471.
IV. István 1431.
II. Osvald 1460. főlovász

Anna (Lossonczy István)
V. István
III. Osváld † 1483.
Dora

Dora (Gyulaffy István)

VI. István 1490. 1505. de Monyorós
II. György
VI. János (1. Bánffy Dorkó 2. Pethő Dora)
Czeczilia
Jób 1458.

VII. János (Margit özv. 1481.)
Klára (1. Kanisay György 2. Egerváry László)
Apollónia (Csáky Benedek)
Bora (Frangepán Mihály)
2-tól IV. Osvát †
VII. István † 1523 (1. Hederváry Katalin 2. Szerecseny Krisztina)

1-től VIII. János †
III. Péter †
Kata (e. Báthori András)
2-től Kata †

A család czímere — mint följebb a metszvény egy régi hiteles festmény után [1]) ábrázolja — a dőlt paizs kék udvarában fél testével, szétterjesztett s fölemelt szárnyakkal látható fehér hattyú, csőrében arany liliomot (vagy halat?) tartva, ugyan ily alak, (de csőrében semmit sem tartva), van a paizs baloldali szögletén álló sisakon, melyről két oldalról kék sisak takaró fodrozik le. És e czímer teljesen egyezik a Wagner által [2]) kiadott két pecsét rajzzal, melyek egyike 1409-dik évből Rozgonyi Simon országbiró, a másik 1427-ből Rozgonyi György pozsonyi főispán pecsét czimerét mutatja.

Rozgonyi család. Zemplin vármegyei czímerleveles nemes család. [3]) Közűlök Tolcsván élt G á b o r, ki 1756-ban halt meg, nejétől Csécsi Zsófiától (ki 1759-ben halt meg) született fia J ó z s e f

---

[1]) Wenczel Gusztáv közléséből.

[2]) Wagner Dec. III. táblán. A Rozgonyi Sebestyén czímerét közli az „E h r e n S p i e g e l is pag. 642.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

Tolcsván 1756. sept. 30-án atyja halála után egy hónapra. Tanúlt honn s külföldön a nevezetesebb akademiákon. Hazajövén Kant bölcsészeti rendszere ellen írt; 1791-ben a losonczi reform. lyceum igazgatására hívatott, 1797-ben Sárospatakon bölcsészeti tanár lett. Meghalt 1823. april. 25-én. Irt latinúl és magyarúl; tudott több nyelvet, lángeszű tehetséggel birt. [1]) Tán fia József 1832-ben Zemplin megyei aladószedő, 1837-ben alszolgabíró.

E család tagja azon Rozgonyi Erzsébet is, kiről Kazinczy életében többet olvashatunk. [2])

Rozich család. (Uztizanicsi.) Horvátországi régi nemes család, melyből Miklós 1486-ban élt. [3])

Rozinay család. Gömör vármegye nemes családa, Közűlök N. rosnyói püspöki ügyész s uradalmi igazgató: leánya Klára Gelle Károly első neje.

Rozinay Károly 1843—45-ben Gömör megyei alszolgabiró.

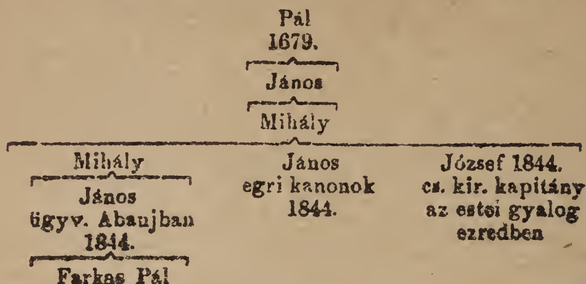
Rozmis család. Trencsin megyében 1685-ben produkálta nemességet Rozmis István, ki mivel a nemesi lajstromból akkor kimaradt, oda beiktattatni rendeltetett. Utóbb 1740—1747-ig a nemesi lajstromban Sándor és István találhatók. [4])

Roznay család. Nevök a czímeres levélben Roznay, másutt Rosnay, utóbbi időkben Rozsnyay. Elődei — úgy látszik — Rozsnyóról vették eredetöket. A XVII. század végén élt Roznay János, a ki testvéreivel Roznay Mártonnal, úgy ennek nejével Pethő Máriával, nem különben harmadik testvérével Roznay Pállal 1679. april. 5-én Bécsben kelt czímeres nemes levelet nyert I. Leopold királytól, s azt azon évi august. 7-én Nógrád megyében Füleken kihirdetteté.

Jánosnak a főszerzőnek, ki Nógrád megyében birtokos volt, neje Kandó Judit vala, kinek vallásos buzgóságát tanusítja azon fehér gyolcs oltár terítő, melyet az alsó-sztregovai ágost. egyháznak ajándékozott 1681. majus 25-én, mint azt rajta a selyemmel kivarrott fölirat mutatja. [5]) Éltek 1687-ben is; sőt János 1690-ben megyei esküdt volt. [6]) Utódaikat, valamint a Roznay Mártonét is nem ismerjük. De a harmadik testvérnek, ki Abauj megyébe származott, ivadékát

[1]) Magyar Irók II. 272.
[2]) Kazinczy Ferencz élete's kora. Irta Toldy Ferencz
[3]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 319. 320.
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Mocsáry A. Nógrád vármegye leirása I. 98.
[6]) Nógrád megyei levéltár fasc. III. Inquisitional.

úgy, mint az utódok 1844-ben Nógrád megyétől nyert nemesi bizonyitványukban [1]) igazolták, mutatja a következő családfa:

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával buzogányt (cambuca), a ballábával piros szívet tartva, mely három szöggel van átütve. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan, az előbbihez mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladók jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Rozson család. *Lásd Roson.*

Rozvády család. (Rozvádi †) Zemplin vármegye kihalt régi ős családa, mely nevét azon megyei Rozvád, (most Rozvágy) helységtől vette. Már 1258-ban nevezett helységet Géressel együtt a Zemplini vártól fölmentve A d e, I g e n e r és A m b r u s n a k P é t e r fiainak VI. Béla kir. adományozta. [2]) Ez adománylevelet Rozvádi B a l á s n a k fia Á b r a h á m és atyafi testvére Ivahnu fia J á n o s 1342-ben Erzsébet királyné által át iratták. [3])

1331-ben Rozvádi P é t e r egri prépost, testvére Tamás fiának Miklósnak, úgy veje másik M i k l ó s és nővérei jelenlétében a Rozvádi helységben birt részét lelke enyhületére hagyományozta [4])

Rozvády L á s z l ó 1458-ban királyi ember. [5]) Utóbb a család kihalt.

Römer család. Erdélyben 1792-ben honfiusitást nyert Römer K á r o l y, az erről szóló okmányt az 1810. évi erdélyi országgyülésen fia A n t a l akkori k. kincstári fogalmazó vette kezéhez.

Rötth család. (Réthei.) Komárom megyei komáromi udvar-

---

[1]) Ugyan ott jegyzőkönyv 1844. évi 1320. sz. a.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 6.

[3]) Ugyan ott not. top. 101.

[4]) Ugyan ott, és Katona Hist. critica tomo VIII. p. 653. és IX. p. 284.

[5]) Kaprinai Diplomat. II. 223.

telki nemes családok közt találjuk a múlt század végén. [1]) Előnevét Pozsony megyei Réthe helységről írja.

Rötth József (1816-ban kir. ügyigazg. ügyész, t. biró,) 1826 ban volt Csongrádi követ, pesti ügyvéd, gróf Károlyi nemzetség jószág-igazgatója; szül. Komáromban 1779. dec. 6-án. Meghalt Pesten 1831 majus 8-án kora 51. évében. Ivadékát a következő táblázat mutatja:

József
szül. 1779 † 1831.
(Pasquall Genovéva)

Sándor	István	László	Emilia	Jozéfa	Janka
† 1860.	†	(Ivánka Ida)	(Vierzbiczky)		(b. Vetzlár)

László gyermekei: Árpád, Jolánta, Ida, Mária

Sándor meghalt 1860. april. 29-én, kora 44. évében Füskúton, hol a család birtokos.

A család egyik tagja Rötth Ignácz 1839-ben Pesten ügyvéd.

A család czímere a paizs udvarában magyar vitéz, a paizs fölött fiait melle vérével tápláló pellikán.

Rötth család. (Gadóczi.) Fejér vármegyei nemes család, hol gadóczi Rötth Sándor 1744-ben első alispán volt.

Rőthy család. (Ecsédi. †) Eredete ismeretlen. Előnevét Ecséd (tán a Heves megyében fekvő) helységről irta. Már a XVI. század végén birtokos volt leányágon Nógrád megyében Rőthy I. Orbán, kinek neje Ragyóczy Katalin (R. András leánya) már 1601-özvegy volt. Ennek fia II. Orbán feleségűl vette szintén Nógrád megyéből Mocsáry Györgynek Sóory Annától született leányát Mocsáry Zsófiát. II. Orbán, maga Rákóczy I. György alatt szolgált, [2]) ennek volt kassai generalisa és kővári főkapitány (Erdélyben) mint 1646. táján tett végrendelete mutatja. [3]) Erdélyben szép birtokot szerzett. Végrendeletében az ősi falut Ecsedet István fiának hagyta; Kővár vidékén birt négy oláh falut Rákóczytól kapott adomány mellett, Berkesen és Szakatvárán (= Szakaturán) udvarházai volták, a berkesi házat Litka, Duncsfalva és Dánfalvával szintén fiának hagyta stb, szintén végrendeletileg kielégité három leányát, úgymint; Katalint Fáy Istvánnét, Annát Rákóczy Mihálynét, és Erzsébe-

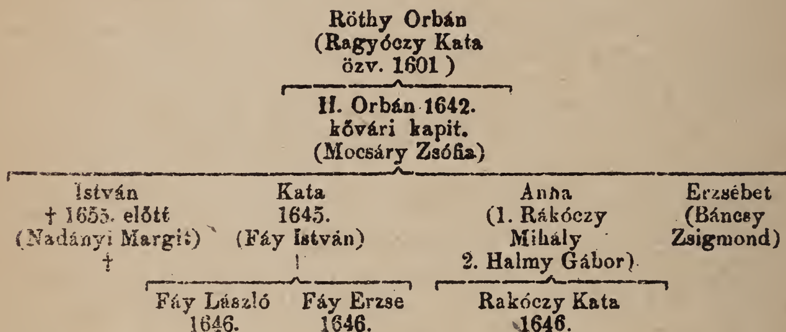
[1]) Fényes, Komárom vármegye 89.

[2]) Szalárdy Sirajmas krónika 227.

[3]) Lásd a végrendeletet Kubinyi Fer. és Vahot Imre: Magyar és Erdélyország képekben IV. kötet. 93—99.

tet, ekkor még hajadont. A nevezett három leány közül utóbb Erzsébet Bánchy Zsigmondhoz ment férjhez, Anna pedig megözvegyülvén, másodszor Halmy Gábornak nyujtá kezét. Az egyetlen fiú Rőthy István, ki 1650-ben Szent-Iványi Mihálylyal és Irsay Ilonával egyességre lépett Majosháza, Ordasháza, Délegyháza, Bugyi, Ráda, Dabas, Szent-Ivány, Urbő, Vatya, Hornád, és Vadász birtokok iránt, 1655. előtt meghalván, özvegye Nadányi Margit utóbb férjhez ment Lövey Sámuelhez, és első férje jószágait, nevezetesen sárospataki házát és szőlőjét, tolcsvai kuriáját s szőlőjét, az Ecséd, Bath, Sz.-Lőrinczi, D.., Apostag, Ragyolcz, stb. jószágokat letartá házassági jutalom fejében. [1]) Nevezett Istvánban fiágon a család kihalt.

A családfa következő:

Rubel család. Zemplin vármegyei czímerleveles nemes család. [2])

Rubigally család. Selmeczbányai nemes család a XVI. században; [3]) a midőn élt Rubigally Pál, ki 1574-ben több társaival Zólyomban a vámot birta [4]) 1586-ban a Dóczy nemzetség tiltja Rubigally Pálnak leányait Fruzsinát és Sárát Lipcse vára birtokától. [5]) 1595-ben Dóczy Lőrincz Rubigally Apolloniának eljegyzése iránt annak anyjával Saly Sárával kötött egyezményét megerősíti. [6])

Utóbb a családnak nyoma sincs, — elenyészett.

Ruchich család. Ismeretes tagja Ruchich János, ki az

[1]) Leleszi Convent.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

[3]) Láss a Rubigally és Salius magyarországi családról több adatot „Sitzangsberichte d. Kaiserl. Academie.“ XXXII. Bd. II. Heft.

[4]) Szentbenedeki Convent fasc. 145. nro. 25.

[5]) Ugyan ott Prot. G. p. 129

[6]) Ugyan ott Prot. G. p. 518.

1635. 1647. és 1655-ik évi országgyülésen több ügy elintézésével megbizatott. [1])

Rudas család. A Keresztúry családdal együtt nemesitetett meg 1744. táján. *Lásd Keresztúry cs.*

Rudics család. (Almási.) Bács-Bodrogh vármegye egyik előkelő s terjedelmes birtokú adományos nemes családa. A czímeres nemes levelet Rudics Kristóf kapta 1756-ben Mária Terézia királyasszonytól. [2])

Czímere a családnak következő: a paizs arany udvarában, mely fölött kékszínű szelemenen arany nap és ezüst félhold ragyog, zöld téren pej lovon magyar vitéz vágtat, fejét vörös prémes kalpag, testét arany zsinóros vörös mente, kék nadrág, fekete csizma fedi, jobb kezével kivont kardot villogtat, balkezével lova kantárát tartja. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös. [3])

A család nemzékrendét meg nem kaphatván, a család nevezetesebb egyéneit emlithetem föl:

Rudics Máté Bács vármegyének főszolgabirája és a mult század végén II. József császár idejében Bachó királyi biztos titoknoka volt; érdemeiért királyi adományban kapta Rudics Jánossal és Antallal Bács megyei Almás helységnek $^3/_9$ részét, később pedig Humbaja nagy pusztát kapták. Nevezett Máté a Ludovicea intézetre, mint az 1808. évi 7. törv. cz. mutatja, öt ezer forintot adott. Meghalt 1826. april. 28-án.

Nevezett János táblabiró meghalt Almáson 1831. januar 8-án kora 72. évében.

Rudics Dániel egykor Bács vármegye tisztviselője, 1827-ben követe, 1840-ben alispánja, utóbb udvari tanácsos, és a pesti első biróságú m. kir. váltótörvényszék elnöke szül. Szabadkán 1786. dec. 12-én. Meghalt Bécsben 1859. februar hóban.

Rudics idősb József bölcsészeti tudor, a tudományok buzgó pártolója; már 1841-ben Bács megyei főispáni helytartó, aranysarkantyús vitéz, utóbb 1844. táján főispán, sz. Gergely rend vitéze. Volt főispán 1848-ig, és ismét az alkotmány visszaállitásakor 1861—1862-ig; — 1850. után o trák birodalmi báró. Művelt költői tehetségét mu-

[1]) Lásd a Corpus Jurisban a törv.

[2]) Collect. herald nro. 274.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo X.

tatja költeményeinek „Hervatag füzér" czím alatt 1857-ben kézirat gyanánt megjelent kötete.

Rudics Máté (lak. Szantován) 1840—1849-ben szintén Bács vármegyének egyik főszolgabirája volt.

Rudlnay család. Trencsin vármegye régi nemes családai sorában állott, ismeretes közűlök Mihály, ki 1483-ban Litteratus de Petroviczának azon megyében szerzett javaiba történt beiktatásánál királyi ember volt. [1])

Rudnay család. (Rudnai és divékujfalusi.) Ez ős régi család, mely e század első felében Rudnay Sándor herczegprimásban ragyogása tető pontját érte, — mint már e munka II. köt. 208. lapján érintetik, — a Divék nemzetségből [2]) (de genere Divek) származik a Bossányi, Ujfalussy, Divéky, Rudnyánszky stb. családdal egyetemben. A nemzetség szétágazásáról már volt szó a Bossányi családnál, s leszen még az Ujfalussy családnál is; most elég legyen vissza tekintenünk a XIV. száz. első felében az 1348. évre, midőn a Divék genusnak ágazatai magok közt a nyitrai káptalan előtt nevezetes osztályos egyességre léptek. [3]) Ezen osztályban a Divék nemzetségből eredt Jouká-nak fiai János, Lőrincz és Bálint és Miklós, Jánosnak Jouka testvérének fia kapták (Divék) Ujfalut, és Rudnót a malommal és Lestyén helységgel együtt, mind Nyitra vármegyében. Nevezett Jouka lett tehát az Ujfalussy s Rudnay két ágon virágzott s részben máig virágzó családnak törzs-ősevé.

Joukának hiteles adat szerint atyja volt István, 1319-ben élt, kitől a m. kir. tábla által is 1770. táján törvényesített táblázat szerint a Rudnay család következőleg sarjadzott le a mult század végeig:

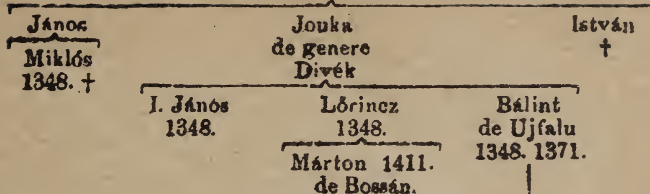

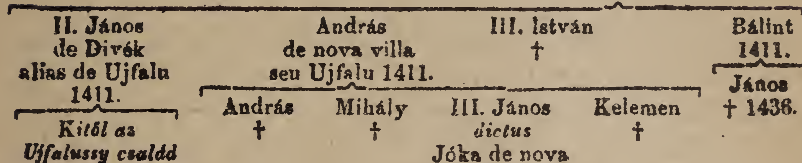
[1]) Szontagh Dán. közl.

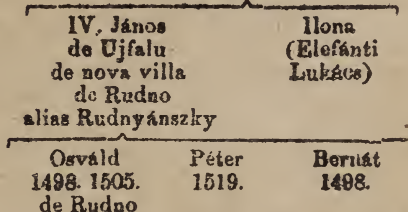
[2]) Horváth István Régi gyökeres nemzetségek. 52.

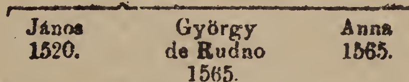
[3]) Fejér Georg. Codex dipl. tomo IX. vol. I. p. 615—618.

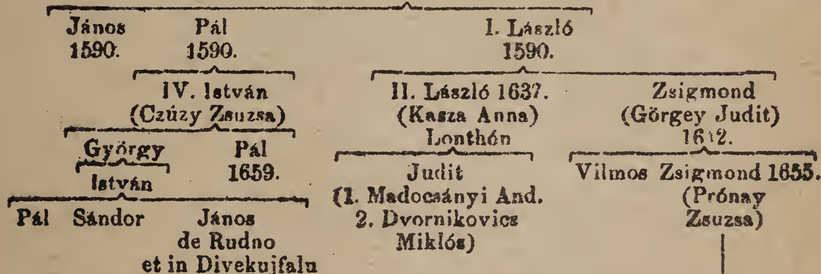
István
de Divék 1319

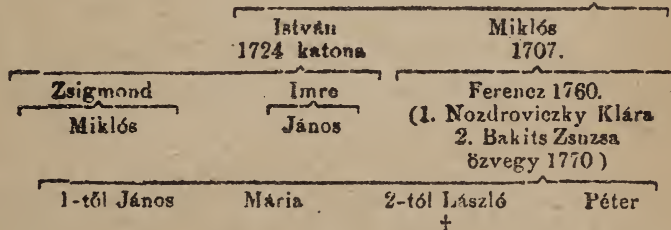

A föntebbi családfát illetőleg megjegyzendő az, hogy a táblázat III. János, ki Jóka de Divék-Ujfalu vagy de villa novai neveztetik, dezseri Dvoncz Margitot, dezseri Dvoncz Dienes leányát vette feleségül, kitől egyetlen fia született IV. János, a ki ismét majd de Ujfalu, majd de Jóka, vagy de Nova villa vagy de Rudno neveztetett, és ezen utóbbi Rudno helységről magyarul Rudnay, tótul Rudnyánszky nevet is viselt, valamint utódai is felváltva Rudnay s Rudnyánszky névvel neveztettek; holott a Rudnyánszky név egy egészen különböző családágat illetett; a két egy közös gyökű név mellett azonban a két családágnál mégis folytonos következéssél meg volt tartva, hogy IV. János egyenes utódai mindég de Divék-Ujfalu neveztettek. Azonban a családnévi eligazodást még inkább nehezitette azon körülmény, hogy III. Jánosnak özvegye Dvoncz Margit másodszor is férjhez ment, és pedig szintén a Divék nemzetségből, de annak zomorfalvi Jókúthy ágából eredt zomorfalvi Jókúthy Miklóshoz, ki nejével Dezséren lett birtokos, s kinek utódai később a Jókúthy néven kivűl szintén Rudnó helységről, hol Rudnóy, hol tótosan Rudnyánszky-aknak neveztettek, mindég mégis azon különbséggel, hogy nevök mellett predikátumok „de Dezser" is eléfordúlt. Ezen körülmény okozta azon zavart, hogy régebben is a család egy némely tagja nem ismerve eléggé világosan a Rudnay és Rudnyánszky ágak szabatos külön származását, a vezetéknevek közösen használása fonalán közös vérséges és osztályos összeköttetést igénylett ott is, hol ezekből csak egyik lehetett valóság; míg a mult század végén Rudnay Ferencz a kir. tábla előtt az Ujfalussy leány ág kirekesztésére perelvén, az osztály közösségre nézve idegen, de a vérség közösségre nézve rokon Rudnyánszky Farkas kamarai tanácsosnak a perbe beavatkozása alkalmából törvényesen felderítette azon vérségi körülményt, mely a Divék nemből eredt két külön ágnak a Rudnay és Rudnyánszky családnak Dvoncz Margit közös anya által a két család közötti vérséges összeköttetést szorosabbra fűzte, de egyszersmind a közösen (egy helységről vett) Rudnay és Rudnyánszky nevek közös (noha különböző predikátumok) használata mellett a leszármazás világos kimutatását azon ideig megnehezitette. Egyébiránt erről a Rudnyánszky családnál is leszen említés.

A Rudnay családnak — mint följebb a metszvény is ábrázolja, — a Divék nemzetségből eredt többi (Bossányi, Ujfalussy stb.) családokkal közös czímere van, ugymint a paizs kék udvarában zöld té-

ren magasodó tölgyfa zöldel, alatta barna medve lépdel, fölötte a paizs szegleteiben jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A családfán álló II. László ról megjegyezhetjük, hogy Kasza Pál magvaszakadtán, kinek leányát Annát birta feleségül, és kivel Hont megyében Lonthón és Bélen birtokot kapva, azokra kir. megegyezést vitt, 1638-ban F.-Paláston és Gárdonyban Hont megyében fekvő birtokokba is, melyek napa Dalmady Erzsébet Kasza Pál özvegye kezében voltak, adomány mellett beiktattatott, de a Palástyak, Gyürky Gáspár stb. ellent mondtak. [1])

IV. Istvánnak Csúzy Zsuzsannától született fiai anyjok után Komárom megyei vizvári pusztabeli és Csúz helységbeli birtokaikon megoztoznak.

Rudnay István 1724-ben Siciliából irt haza mint katona. [2])

A Rudnay család jelenleg is bir Nyitra és Pest vármegyében, az előbbiben Nyitra-Szentkereszten 1760. octob. 4-én született Rudnay Sándor, esztergami érsek s Magyarország primása, ki azzá az erdélyi püspöki székből 1819-ben neveztetett, 1820-ban maj. 16-án beiktattatott. Nevét egyéb feledhetlen érdemein kivül az esztergami basilika épitése örökre fentartandja. Meghalt 1831. sept. 13-án.

A családból többen viseltek Nyitra megyében hivatalt.

Ugyan e család tagja Rudnay Dienes, kinek özvegye krenosi Gosztonyi Zsuzsanna meghalt Vácz-Kis-Hartyánban 1857. oct. 23-án, kora 57. évében. Gyermekeit a következő táblázat mutatja:

Dienes
(Gosztonyi Zsuzsa)
† 1857.

Dienes	József (Veres Konstanczia)	Etelka (Ivánka Zsigmond)	Zsófia (Kubinyi Géza)	Izabella
	József			

Rudnyánszky család. (Dezseri báró és nemes.) Nyitra vármegyei eredetű, ős régi magyar család, mely az 1348. évi hiteles osztály levél [3]) bizonyitása mellett a száznyolcz magyar nemzetségek

[1]) Szentbenedeki Convent capsa D. fasc 3. nro. 18.
[2]) Sándor Sokféle VI. 63.
[3]) Fejér G. Codex diplom. tomo IX. vol. I. pag. 615.

egyikéből a D i v é k i n e m b ő l (de genere Divék) a Bossányi, Ujfalussy, Rudnay stb. családágakkal (*Lásd Bossányi cs.*) együtt egy közös törzsből származik. A Divéki nemzetség már a XIII. században több családágakra volt oszolva; és így a közös gyökbőli szétszármazás részletes kimutatása okmányok hiányában homályban marad. Az azonban az okmányok összevetéséből bizonyos, hogy a D i v é k i nemnek egyik fő családága — mint azt későbbi okmányok nevezik, és egyik ivadék ág máig fentartá, — Z o m o r f a l v i J ó k ú t h i-nak neveztetett; ezen Zomorfalvi Jókúthi ágból eredtek pedig a Rudnyánszkyak. A Zomorfalvi Jókúthi-ak első tudható őse N e z t h e u s (Neytus, Neste, Nemusteus) volt, kinek fiai L ő r i n c z (egy helyen Leustasius), J á n o s, Z o m o r, és M o k o n valának.

Neztheusnak nevezett első három fia, s a negyedik M o k o n helyett, ki korábban elhalt, annak fia L á s z l ó 1348-ban Sz.-Márton hitvalló octavaja előtti szombaton a nyitrai káptalan előtt, valamint Ellesnek fia Miklós és testvére II- Elléus (Illés ?) továbbá Joukának fiai Lőrincz és Bálint, János fia Miklós, Csorba nevezetű Tamásnak fiai Egyed és Péter, s végre Tereszthen testvérének Tamásnak fiai Miklós, István és Lőrincz, mindnyájan a Divék nemből való nemesek [1]) kik között a Rudnay, Bossányi stb. család őseit, valamint a zomorfalvi Jókúthiakét is felismerjük, a divék-ujfalusi és hozzá tartozó jószágokban megosztoztak, mely osztály levélből kitetszik, hogy Neztheus megnevezett fiai Bossányban a Nyitra folyó mindkét partjától a Bebre patakig való részt, úgy a Divéken fekvő J ó k ú t o t birták; mely J o u k u t h utóbb bizonyosan Neztheusnak Z o m o r nevű fiától kapta a Zomorfalva nevezetet, és adta a Neztheus ágazatának a Jokuthi de Zomorfalva vezeték- és előnevet.

Neztheus nemzedékének kimutatására szolgálnak a következő okleveles kivonatok. [2])

1359-ben Ponelekai Ábrahám fiai G y ö r g y és T a m á s megnyugtatjak Nemuzteus fiát J á n o s t, és Jókúthi [3]) Mokon fiát L á s z l ó t arról, hogy N e m u z t e u s fiának Zomornak felesége M a r g i t menyasszonyi hozománya fejében teljesen kielégittetett.

1361-ben Nesténék, (ki az oklevelben Neste de Bossán neveztе-

[1]) Az oklevél szerint „hi u n i v e r s i n o b i l e s d e g e n e r e D y v é k."

[2]) A családi levéltárból T. Rudnyánszky Péter ur által közölve.

[3]) Tehát már az 1348. évi osztály után 11 év mulva 1359-ben Neztheus egy fia M o k o n Jókúthynak neveztetett.

tik) fia János, Mokonnak fia László Bossán, Jókúth, és Kelecsény iránt a turóczi káptalan előtt léptek osztályos egyezségre.

Nevezett László, Mokonnak fia, egy 1369. évi nyugtató levélben is Jókúthy-nak neveztetik. Lászlónak fia volt Detrik, ezt bizonyitja Garai Miklós nádornak egy 1411-ben kelt bizonyságlevele, azon erőszakoskodás és hatalmaskodásról, melyet velchichi Budának fia György és Libmehai Buzucha Jókúthon, nezezett Detrik birtokán elkövettek. [1])

Jókúthi Detriknek ki volt légyen fia? arra eddig okleveles bizonyságot fel nem hozhatni, de ha tekintetbe vesszük, hogy Detrik után az oklevelekben korra nézve Detriknek fiáúl mondható férfiú a Jókúthi családból más elé nem fordúl, mint Jókúthi György, kinek 1449-ben már fiai emlitetnek; — nagy valószinüséggel hihetni, hogy e György Detriknek vagy fia vagy testvére volt. E Györgytől pedig leszármazását izről izre oklevelesen kimutathatja a Rudnyánszky család.

Györgyről s utódairól a következő okmányok szólanak:

1429-ben Chermeni Tamásnak fia Ollé, és Jókúthy György egymásközt compromissumra léptek, hogy a mi köztök a sz. kereszt felmagasztalása ünnepén egyességbe ment, azokat nagyobb hatalmaskodás terhe alatt megtartani kötelesek; és Jókúthy György az okleveleket is átadni tartozik.

1449-ben Kuthko asszony néhai keleosényi Penicz Péter özvegye, és néhai sulovi Maczky Domokos leánya nyugtatványt ad arról, hogy öt Jókúthy Györgynek fiai Miklós és György (jobban Gergely) jegyajándok és hozomány fejében Kelecsényi Péter javaiból kielégiték.

1464-ben Jókúthi Miklós és Therestyenfalvi János tanuvallatást tétetnek Kis-Bossányban, Lovniczán és Kis-Kelecsén nyitrai megyei helységekben Ujfalusi Gáspár és Boldizsár által elfoglalt részbirtokaik iránt. [2])

1470-ben egy nádori parancs kelt a vasvári préposthoz intézve arról, hogy Besznák Miklósnak, Rudnay Jánosnak Jókúthi Györgynek fiai Miklós és Gergely ellen, úgy némely birtokrészek, valamint iromanyok iránt a szentszék előtt inditott pere a

[1]) Testimonium Nicolai de Gara Regni Hung. palatini super violentiis per Georgium filium Buda de Velchech, ac Buzucha de Libmeha in possessione Jókúth bono utpote Detrici filii Ladislai de Jókúth patratis.

[2]) Szentbenedeki Convent fasc. 19. nro. 11.

királyi táblához átküldessék. Ugyan ez időtájban nevezett Jókúthi Miklós és Gergely a zobori convent által vallatást eszközöltetnek Besznák Miklós ellen, ki a nevezetteknek Jókúthon egy alattvalójokat megverte.

Ez időszakban egy nevezetes körülmény fordúlt elő a család történetében, mennyiben az később (nevezetesen a múlt században) a család nemzékrendének kimutatását zavarral fenyegette. Tudniillik Jókúthy Györgynek annyiszor említett fia Jókúthi Miklós megházasodván, feleségűl vette a szintén Divéki nemből eredt, de a Rudnay családot alapító ujfalusi Jóka Jánosnak özvegyét, dezséri Dvoncz Dienesnek leányát Margitot, mely házasság által a két férjtől Jóka Jánostól és Jókúthi Miklóstól nemzett utódok oly vér és osztály összeköttetésbe keveredtek, főleg miután Jóka János utódai a Rudnay, Jókúthy utódai pedig a Rudnyánszky családot képezvén, mégis huzamos időn át az egy helységről vett, de két különböző néven felváltva, keverve neveztettek; mint erről a Rudnay családnál már szóltunk, s itt alább még szólni fogunk.

Jókúthy Miklósnak nejéről dezséri Dvoncz Margitról, s fiairól következő okmányos kivonatok nyujtanak hiteles adatokat.

1474-ben Jánosnak (de Visnezonio) fia Simon egy részről, és néhai dezseri Dvoncz Dénesnek leánya Margit más részről a Trencsin megyei dezseri birtok iránt egymás ellen folytatott pert a turóczi konvent előtt a következő egyezség által szünteték meg, hogy Simon Dezser helységnek hasonfele részét átengedte Dvoncz Margitnak és fiainak Albertnak, Péternek, Mihálynak, Istvánnak és Jánosnak; melyre nézve csak azt kell megjegyeznünk, hogy ez utóbbi fiú János, Dvoncz Margitnak első férjétől Jóka Jánostól nemzetett legyen.

I Miklós nemcsak Jókúthról, de Kelecsenről is neveztetett, mutatja 1375. évi oklevél, a midőn fiai nevében is Kis-Próna és Neporácz helységekre nézve Bori Imre s ennek testvéreivel egyezségre lép, melyben „Nicolaus de Jókúth alias de Kelecsen“ neveztetik.

Nevezetes okmány a családra nézve az is, mely szerint 1501-ben dezseri Dvoncz Margit, előbb Ujfalusi (de Nova villa) Jóka Jánosnak, akkor pedig már Jókúthi Miklósnak özvegye megismeri, hogy jegyajándok és nászhozomány czíme alatt 100 ftban ujfalusi Jóka Jánosnak fiától Jánostól Ujfaluban hét jobbágytelket kapott legyen, s hogy ezen telkeket nem jószántából, hanem kényszerítve vallotta be legyen

fiainak Péternek s Mihálynak, és ennélfogva ezen bevallását visszahúzta vala.

Mielőtt a család származtatásában tovább haladnánk, I. Györgynek másik fiáról Györgyről (vagy más adat szerint Gergelyről), megjegyezzük, hogy ez valószinüleg kihalt, mert róla csak egy okleveles adatot ismerünk, mely szerint 1584-ben Jókúthi Gergely és neje Anna tanuvallatást [1]) tétetett Divékujfalusi Pál és István ellen Jókúthon curiájának megrohanása s egyéb hatalmaskodások miatt.

I. Miklósnak Dvoncz Margittól született fiai, mint feljebb elésoroltattak, voltak: Albert, Péter, I. Mihály és István. Az első s utolsó — úgy látszik — 1474. után nem sokára elhaltak, legalább rólok több adatunk nincs. Péter még az 1501. évi okmányban emlitetik. Családterjesztőül maradt I. Mihály.

I. Mihály vezeték-nevén eleintén Jókúthi, kiről a följebb emlitett adatokon kivül tudjuk, hogy 1496-ban a Turcsányi és Rudnai nemesek közti ügyben egyik választott biró volt. [2]) I. Mihály kétszer nősült, első neje szintén dezseri Dvoncz családból Dvoncz Gálnak leánya Dvoncz Rozália[3]) volt; ettől születtek fiai Bereczk, (Briccius) Zachariás, és I. Simon; ezeken kivül volt négy leánya, mint a táblán láthatók. Második neje Borbála volt, 1513-ban már özvegy, mind ezt oklevelek bizonyitják, nevezetesen:

1513-ban Bereczk (Briccius litteratus de Zomorjókúth) Zachariás és Simon testvérével és Borbála Jókúthy másképp Dezséri (I.) Mihálynak özvegye, nevezetteknek mostoha anyjok Nyitra megyei Kelecsen helységnek felét az ott lévő majorsággal Zomorjókúthi Osváldnak 18 fton elzálogitják. [4])

1520-ban Rudnyánszky (I.) Mihálynak özvegye Borbála Nyitra megyei Kelecseny helységben félcuriáját 25 ftban Túróczy Miklósnak elzálogitja [5])

---

[1]) Szentbenedeki Convent fasc. 55. nro. 23.

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. pag. 135. hol Michael de Yokuth néven fordúl elő. Meg kell jegyeznem, hogy Fejér Codexében a nyitrai káptalan ez oklevele az 1343. évi oklevelek közt van közölve, fölül a kivonat is ez évet mutatja, de a datum 1496. év; tehát Fejér tévedése után e munka V. köt. 349. lapján a Jókúthy családnál én is hibásan irtam Fejér után az 1343. évet.

[3]) Dvoncz Gálnak másik leánya Margit Raksai vagy Raksányi Jakab neje, Raksai Ádám anyja volt.

[4]) Szentbenedeki Convent fasc. 12. nro. 13.

[5]) Ez időben 1549-ben oklevélben eléfordulnak: Zomorfalvi Jókúthy Mihály, dezseri Rudnyánszky János, es Zomorfalvi Dorgon Mihály, kikből az elsőt

Ugyan csak 1520-ban nemes Zachariás, néhai dezseri Rudnyánszky Mihálynak fia Nyitra megyei Jókúth helységben egy fél jobbágytelkét 4 ftban Drskovetz Jánosnak és Istvánnak a turóczi convent előtt bevallja.

Az eddig elóadott oklevelek kivonataiból kitűnik, hogy I. Mihály, még életében 1496-ban de Jókúth neveztetett, azonban halála után az 1513. évi okmányban, (hol egyik fia Bereczk de Zomorjókúth-nak iratik) ő „Michael de Jokuth aliter de Dezser"-nek neveztetett, mig az 1520. évi egyik okmányban egyszerűen Rudnyánszky, a másikban pedig mint Zachariásnak atyja már „dezseri Rudnyánszky" néven fordúl elé, melyből nem csak a személy azonság, de az is kitűnik, hogy a Rudnyánszky család név I. Mihálynak fiainál különösen Zachariásnál, kitől az ágazat tovább foly, kezdett használatba vétetni.

Benedek, ki 1513-ban „litteratus de Zomorjókúth" iratik, János királytól Kis-Bossány pusztára adományt nyervén, abban „dezseri Rudnyay"-nak neveztetik társával Gáspárral együtt.

1544-ben Ádám, Raksai Jakabnak nemes Margittól, dezseri Dvoncz Gál leányától származott utóda Trencsin megyei Dezser helységben fekvő birtokrészét nemes Jánosnak a néhai Zachariás fiának, ki Rozáliának Dvoncz Gál leányának fia volt, és Dorottyának néhai Bereczk leányának, ki szintén Dvoncz Rozáliának fia volt, száz tiszta arany forintért eladja; mély okmány tanusítja, hogy Dvoncz Gálnak leánya Rozália volt I. Mihálynak első neje, Bereczknek és Zachariásnak édes anyjok, és tanusítja, hogy Bereczknek leánya Dorottya volt. [1])

Bereczk leánya volt Dorottya, a kit nagy bátyja Zachariás vett nőül, ettől született fia János, a ki Jókúthy (1549-ben,) dezseri Rudnyánszky s majd dezseri Rudnay néven is előfordúl az oklevelekben. Dorottya megözvegyűlvén, másodszor férjhez ment Beniczky Tamáshoz, a kitől Beniczky János és Miklós származtak.

1558-ban Már Zachariás fiának Jánosnak is fia György említetik és pedig Rudnyánszky néven azon perben, mely Dezser felett közte és drskóczi Laszkár Mihály, mint a táblázatról láthatni: leány ági rokon között folyt, és Trencsin megye által döntetett el. Tizennégy év mulva Jánosnak másik fiát Pétert is megemlitve találjuk

és utolsót táblázatunkra helyezni bővebb adatok nélkül nem lehet, a középső — János — Zachariás fia volt, mint látni fogjuk.

[1]) Az oklevél az 1770. évi táblai perben Nr. 102. és C. alatt közölve.

t. i. 1572-ben Besznák Miklós leányági rokon Besznák János, Gáspár és György neveikben Beniczky Tamás fiát Jánost, és dezseri Rudnyánszky G y ö r g y ö t és P é t e r t Kelecsén helységnek örök eladásától tiltják. [1])

A következő évekbeli okmányok — mint látni fogjuk — a Rudnay s Rudnyánszky nevet felváltva mutatják fel, noha a személyek ugyanazonsága a viszonyok és egyéb minden körülmények öszvetéséből kétségtelenűl kiviláglik.

1573-ban Báthori Miklós országbiró osztató parancsa kelt besznákfalvi Besznák János és Györgynek néhai Rudnay Dorottyának néhai dezseri Rudnay M i h á l y [2]) leánya fiainak mint fölpereseknek részökre dezseri Rudnay György és Péter, néhai Jánosnak, ki Zachariás, ki hajdani Rudnay Mihálynak fia volt, fiai, és Beniczky János, Dorottyának a Bereczk fiának, ki Rudnay Mihálynak fia volt, fiai mint alperesek ellen Nyitra megyéhez intézve, melyben az eddig osztatlan állapotban volt nyitramegyei Zomorfalva másképp Jókúth és Kelecsény helységbeli birtokokból fölpereseknek járó osztályrész kiadatni rendeltetett, a mint is ezen osztályrész kiadása megtörtént. És mégis ugyan ezen

1573-ban dezseri Rudnyánszky G y ö r g y és P é t e r (itt tehát már nem R u d n a y!) nem különben Beniczky J á n o s és M i k l ó s Nyitra megyei egész Kelecsény helységet, mely őket örökségi joggal illette, 300 frtért nagybossányi Bossányi Kristófnak örökösen bevallották. [3])

1576-ban Nyitra megyének Besznák János és György ügyében R u d n a y G y ö r g y és P é t e r és Beniczky J á n o s ellenében a nevezett Rudnay György és Péter részére visszahajtó levele kelt. Ugyan ezen évben Beniczky János alperes részére kerestető parancs Nyitra megyéhez, hogy az ellene Besznák János és György által néhai R u d n a y (!) M i h á l y n a k zomorfalvi másképp jókúthi és kelecsényi birtokrészei iránt támasztott per Nyitra megye által pecsét alatt hitelesen kiadassék.

---

[1]) Nyitrai káptalan 1572—73. évi protocol. Ez időtájban a szentbenedeki convent egy, 1567. évi oklevelében eléfordúl Rudnyánszky J a k a b s neje Tajnay Kata, kiket táblázatunkra illeszteni nem lehet. Sz.-benedeki convent Prot. E. pagina 71.

[2]) Ki, a följebbiekből láttuk, hogy Rudnyánszky vagy Jókúthi I. Mihály volt

[3]) Nyitrai káptalan protoc. 1572—73. fol 116

1576-ban dezseri Rudnyánszky György, nemes Zsófia aszonynak Csalticzky Mátyás leányának és Rudnyánszky Péter nejének nevében nemes Csalticzky Miklóst Trencsin megyei Csalticz helységbeli résznek elzálogitásától eltiltja. [1])

1577-ben Nemes Csalticzky Krisztinának, Trencsin megyei Csalticz helységbeli részéről a nyitrai káptalan előtt 1548-ban Csalticzky Péter és Mátyás részére tett bevallását Csalticzky Zsófia Rudnay (!) Péter neje a nevezett káptalantól hitelesen maga részére kiadatja. [2]) Ezen nevezett Péternek fia volt Ferencz, ki nagybátyjával együtt Zomorfalva máskép Jókúth egy negyedrészét Ujfalussy Andrásnak elidegenité, mi ellen 1610-ben III. János és testvérei tiltakoztak. Nevezett I. Ferenczben II. Péter fiában ezen ág megszakad, tőle (tán leány-ágon) a Chlivényi család származik.

I. Jánosnaknak többször nevezett két fia II. György és II. Péter 1580-ban a Trencsin megyei dezseri és prileszi és Nyitra megyei zomorfalvi öszves javakban megosztoztak. [3]) Emlitést érdemel még azon 1591. évi oklevél, melyből kitűnik, hogy Beniczky János magnélkül halván el, dezseri curiáját és zomorfalvi egy telkét Rudnyánszky II. György és II. Péter mint legközelebbi vérségek követelték, mig ellenben a leányági Besznák, Laszkár, Mokon családbeliek mint a magszakadóval egy gyökből eredők léptek fel, ezen okmány úgy a férfi ági leágazást Mihályig, mint a leányágit ugyan csak Mihályig izenként bizonyitja.

II. Péter ágának Ferenczben megszakadását emlitettük.

Szóljunk testvéréről II. Györgyről, Trencsin majd Nyitra vármegye szolgabirájáról, ki még 1609-ben élt, 1615-ben már csak özvegye emlitetik. Ennek első neje nevét, kitől fia volt II. János megnevezni nem tudjuk, másodszor nőül vette dezseri Potvor Rafaelnak [4]) leányát Sárát, ettől lettek gyermekei Gáspár, II Mihály, I. András, Borbála, Zsófia és Magdolna. Ezek közűl

II. János 1600-ban ellent mond azon eladásnak, mely szerint atyja II. György és nagybátyja Ferencz Zomorfalva máskép Jó-

---

[1]) Nyitrai káptalan prot. 1576—77. fol. 65.

[2]) Tehát ime! egymásutáni két évben egyik oklevél ugyan azon Pétert egyszer Rudnyánszkynak, egyszer Rudnaynak írja.

[3]) Trencsin megye levéltárában van az okmány.

[4]) A Dezsery Potvor családról oklevelek mutatják, hogy dezseri Potvor Bereczknek fia Potvor Ambrus, ennek Ráfael, ennek gyermekei Sára Rudnyánszky Györgyné és Potvor Ferencz.

kúth egy negyed részét elidegeniték. Nejétől Kolecsányi Magdolnától két fia II. ifj. András és III. ifj. György. Amannak Egry Borbálától V. János és IV. György 1664-ben éltek, s gyermekeikben [1]) valószinűleg kihaltak. Ennek pedig, azaz III. Györgynek leánya Borbála Nozdroviczky Pál neje volt.

Gáspár nejétől Lahuta Katalintól nemzé fiát III. Jánost, 1656 1663-ban élőt, kinél ágázata megszakad.

II. Mihálynak gyermekeiről mit sem tudunk.

I. András a családnak máig terjesztője lett. 1632-ben dezsericzi többi birtokos társaival Nyitra megyei Dezser helységre II. Ferdinand királytól uj adományt nyert, [2]) a beiktatást a nyitrai káptalan 1633-ban teljesité. [3]) És ezen adomány óta a Rudnyánszky név teljesen megállandósult, úgy hogy az többé Rudnay névvel alig cseréltetett fel. Trencsin vármegyének előbb (1650-ben) aljegyzője, utóbb szolgabirája volt, Meghalt András 1672. év előtt, mert ezen évben már fiai I. Imre, III. Mihály, I. Ádám és IV. János atyjok temetése végett Dezseren egy rétet adtak zálogba. Ezek közűl I. Imrének leánya a táblán látható. I. Ádám és III. János gyermektelenűl álltak. III. Mihály 1696. táján idősb fiát I. Sándort dezseri jószágában hagyván, másik két fiával I. Zsigmonddal és II. Miklóssal Trencsin megyéből Nyitra megyébe Czabaj nevű helységbe hitvese Szörényi Judit részjószágába költözött át, és 1700-ban a Nyitra megyei nemesek sorába iktattatván, azon megyében szolgabirói hivatalt viselt. Nevezett három fia közűl II. Miklósnak ága hamar kihalt, tudniillik Miklósnak fia volt I. József, ki Hancsok Saroltától két leányt nemzett: Zsuzsannát Rudnyánszky Jánosnét, és Johannát baromlaki Akács Mihálynét, kikben ága kihalt. Azonban III. Mihálynak másik két fia I. Sándor és I. Zsigmond máig virágzó két ágnak lettek alapitójai, s azért rólok külön szólandunk.

---

[1]) V. Jánosnak lehetett neje Nozdroviczky Anna, kitől Prileszen 1671-ben született leánya Zsuzsanna a dubniczi egyház anyakönyve szerint. IV. Györgynek lehetett neje Prileszky Anna, kitől Prileszen született 1675-ben Rudnyánszky Kata, 1677-ben Rudnyánszky Miklós a dubniczi egyház matricája szerint.

[2]) Produkálta ez adománylevelet Nyitrá megye előtt az 1755. évi nemesi vizsgálatkor Rudnyánszky Farkas.

[3]) Nyitrai káptalan prot. 63. pag. 247

I. Sándor vonala.

I. Sándor — mint emlitők az ősi jószágban Dezseren maradt, katonai pályára lépvén, zászlótartó lett, és 1710. körül csatában esett el. Neje Zahorák Simonnak Besznák Ilonától való leánya Zahorák Éva volt, ki özvegységre maradván, ismét férjhez ment Paruczay Ferencz kapitányhoz, de ez is harczban elesvén, már 1717-ben ennek is özvegye volt. I. Sándornak nejétől Zahorák Évától gyermekei voltak: Mária Mótusz Antalné, Erzsébet Bossányi Imréné és I. László.

I. László (1736—40.) ki 1739-ben osztozott testvéreivel, először feleségül vévén Bars megyei Nagy-Szelezsényből Viszocsányi másképp viszocsányi Syprák Ferencz Bars megyei volt szolgabirónak Hyross Annától nemzett leányát Viszocsányi Borbálát, Trencsin megyéből Barsba Nagy-Szelezsénybe tette át lakását. Ezen feleségétől születtek fiai I. Lázár és III. Ferencz, [1]) kinek utódai nem maradtak. Meghalván Viszocsányi Borbála, másodszor is megnősült, nőül vévén Keller Mária-Katalint, [2]) kitől született fia II. László. Eképen ezen két házasságból született két fia I. Lázár és II. László által ezen vonal két ágra terjedt, az előbbi a Bars megyei, az utóbbi a Bihar megyei ágat képezvén.

a) Barsi ág.

I. Lázár 1745-ben már 13 éves korában árva, Bars megyei Nagy-Szelezsény, Kis-Endréd és Kis-Belád helységbeli részjószágaira nézve gyámnokúl választá anyjáról Viszocsányi Borbáláról is rokonát Besznák Miklóst. [3]) 1754 ben a nemesi vizgálat időszakában ősi helyén Nyitra megye előtt nemességét Rudnyánszky József rokonával együtt bemutatván, 1755-ben mint régi birtokos nemes kétségtelen nemességéről nevezett megyétől bizonyság levelet kapott. 1764-ben anyja utáni örökségét Viszocsányban Tarnóczy Imrétől zálogból kiváltá. Meghalt 1775. előtt. Felesége nagy-apponyi Apponyi Károlynak Bartakovics Klárától nemzett leánya Anna volt, kitől születtek gyermekei: III. László, VI. János, V. Ferencz, II. Antal, I. Elek és Anna-Mária.

---

[1]) Kiknek életkoruk 1740 ben vizsgáltatik a szentbenedeki convent által. Prot. CC. pag. 5.

[2]) Keller Mária-Katalin 1746-ban már Sztupiczky Ádám özvegye volt.

[3]) Nyitrai káptalan Protocol 103. folio 232.

III. László Bars megyének előbb al- utóbb főszolgabirája, nőtlenül halt meg N.-Szelezsényben.

VI. János házasságban élt Rudnyánszky Zsuzsannával, Rudnyánszky Józsefnek Hancsok Saroltától született leányával, kitől egy leánya Éva maradt, utóbb ivánkai Tóth Sándornak felesége.

V. Ferencz 1782-ben az Eszterházy ezredben kadét, és tizedes, mint ilyen nőtlenűl halt meg.

I. Elek Bars megyének aljegyzője volt, és 1790-ben Bars megye részéről Budán a sz.-korona őrzésére banderialis tag; szintén magtalanúl halt el.

II. Antal szül. 1759-ben, Bars vármegyének esküdtje volt. Feleségűl vette Szokoly Ferencznek báró Jeszenák uradalmi inspektorának Vlkovics Annától született leányát Szokoly Anna-Máriát, kitől született következő öt fia: II. Lázár, VI. József, III. Péter, IX. János és Flórián.

II. Lázár szül. 1786-ban A jogi pálya bevégeztével Ambrús-Károly főherczeg esztergami érsek s prímás udvari kanczelláriája kiadója lett, a nevezett érsek kedves embere, kivel 1808-ban az ország nagy részét beutazván, tizenhét vármegye táblabirájává neveztetett ki, utóbb a m. kir. udvari kanczelláriánál fogalmazó lett, s mint ilyen 1815-ben Bécsben nőtlenül halt meg, s ott temettetett el.

VI. József szül. 1788-ban, már 13 éves korában a gr. Colloredó, utóbb b. Hiller ezredben kadet, 1809-ben már mint főhadnagy több ütközetben vett részt; a háború után Bars megyei kis-endrédi részbirtokára vonúlt s megyei táblabiró lett, utóbb a m. kir. testőrségnél alkalmaztatott; innen kilépvén Pozsonyban megbetegedett, s ott halt meg nőtlenűl, ott is temettetett.

III. Péter született 1789 junius 29-én A jogi pályát bevégezvén, 1815-ben ügyvédnek esküdött fel, 1816-ban Németh Imre kir. ügyész oldala mellett az ügyvédi pályát kezdé meg; de nem sokára saját perei előmozditása végett Kis-Endrédre Bars megyei ősi jószágába visszatérvén, (hol jelenleg is lakik) ezen megyében több családok s uradalmak ügyvéde lett, míg végre 1830 april. 24-én az esztergami főkáptalan ügyei igazgatójává, úgy Bars, Nyitra, Esztergam, Zólyom vármegyék és a verebélyi székek táblabirájává neveztetett. Kétszer nősült. Első neje Lipovniczky Antónia, Lipovniczky Imrének Szabadhegyi Nepomucenától született leánya volt; ettől szül. következő hat gyermeke: 1. Kálmán szül. 1821. nov. 14-én. Iskolái bevegeztével ügyvédnek feleskűdtetvén, Bars megyében tiszteletbeli alügyész,

majd ezen megye táblabirájává, s később a m. k. udv. kanczelláriához fogalmazónak neveztetvén ki, ott a magyar kormány alatt is működött, a forradalom után pedig vád alá vonatván, pere befejezése után Bécset oda kellett hagynia. Jelenleg Vácz mellett Csörögh pusztán szőlőmiveléssel foglalkozik. 2. Janka elhalt. 3. Tibor szül. 1824-ben, mint tanuló Komáromban halt meg 1835-ben. 4. Béla szül. 1826-ban aug. 11-én. A jogászati pályát befejezvén, Bars megyei aljegyzőnek neveztetett ki, majd ügyvédnek felesküdvén, ügyvédkedni kezdett Bars megyében, a forradalom kitörésekor közhonvéd lett, s fokonként előmenve, végre kapitány; ennek végével a császári hadseregbe besorozott katona Olaszországban. Innen megszabadulván cs. kir. járásbirósági segéd, majd állam főügyészi segéd, utóbb erről lemondván, jelenleg Pesten ügyvéd. Neje Zádor György septemvirnek Taly Juliától született leánya Zádor Lilla, ettől gyermekei: Etelke (szül. 1854.) Tibor (szül. 1856.) és Gyula (szül. 1857. † 1858.) — 5. Gejza elhalt. 6. Antonia szül. 1831-ben. III. Péter első neje halála után másodszor nősülvén, feleségül vette Ocskay Mihálynak Csúzy Máriától nemzett leányát Ocskay Juditot, kitől született 7-ik gyermeke Titus, szül. 1836. oct. 2-án. Ez 1861-ben Bars megyének tiszteletbeli aljegyzője lőn. Jelenleg Kis-Endréden ősi birtokán gazdálkodik.

IX. János szül. 1790. junius 19-én. Már 1807-ben a Ferencz-Károly főherczeg gyalog ezredbe kadétul lépett, a franczia háborúkban is részt vett, és 1819. évig tartott szolgálata után főhadnagyi ranggal nyugalomba lépvén, Kis-Belád nevű Bars megyei birtokába huzódván, ott halt meg, s temettetett el. Nőtlen volt.

Flórián szül. 1793. junius 30-án. Ez 1809-ben a franczia háború alkalmával Bars megye által állitott önkénytes seregben (Volonum legio) hadnagy lett. A háború befejezésével Bars megye aljegyzőjévé neveztetett ki, utóbb a beszterczei káptalan öszves javai igazgatójává lett, erről lemondván, Bars varmegye főszolgabirájává, majd másod, s végre első alispánjává választatott, mely hivatalt köz megelégedésre viselte a forradalom azon időszakáig, midőn attól Windis-Grätz császári hadvezér által elmozdíttatott, és jelenleg szintén kis-endrédi ősi vagyonában gazdálkodik. Neje Szirányi idősb József leánya Szirányi Amália, kitől egyetlen leánya Ilona (szül. 1849.)

b) bihari ág.

II. László (I. Lászlónak fia, I. Lázárnak testvére) kezdi a bihari ágat. Ez feleségétől Juricskay Klárától nemzé IV. Ferenczet,

Magdolnát Gergely Józsefnét és Victóriát. IV. Ferencz nejével Sztárok Annával nemzé VII. Ferenczet, pesti ügyvédet, kinek nejétől Rába Izabellától fia IV. László.

I. *I. Zsigmond vonala.*

Ez ág alapitója III. Mihálynak Szörényi Judittól született fia I. Zsigmond, a ki Trencsin megyéből atyjával együtt Nyitra megyébe Czabajra költözött, innen Ezdeghre ment lakni, és Nyitra megyének (1724.) szolgabirája volt; és ugyanezen évben tett végrendeletet három fia és négy leánya részére. Nejétől Egresdy Borbálától gyermekei ezek: II. József, II. Sándor, IV. Mihály, Katalin Skultéty Jakabné s Anna Zlinszky János pesti alispánné, Krisztina Kelecsényiné. stb. Ezek közűl IV. Mihály mint katona esett el harczban, s magtalanul mult ki; II. József és II. Sándor pedig máig élő két ágazat alapitója lett; amaz a bárói, emez a nyitra-trencséni ág terjesztője.

a) *A bárói ágazat vonala.*

II. József (I. Zsigmondnak fia), ki 1756-ban fiaival és többi rokonaival együtt Nyitra vármegye kétségtelen nemesei sorába iktattatott, 1758-ban mint királyi táblai ülnök Pest megyében lakott, 1773-ban pedig fiaival s utódaival együtt báróságra emeltetett, a midőn egyszersmind ősi nemesi czímere is minden lényeges változás nélkül a bárói jelvényekkel földíszítetett, mint itt a metszvény is ábrázolja. A család ősi czímere tudniillik, — mint följebb is emlitve volt, a közös gyökből eredő Ujfalusy, Rud-

nay, stb. családokkal egyezőleg a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő tölgyfa alatt lépő medve, fölötte jobbról a paizs szegletében arany csillag, balról ezüst félhold ragyog, a paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik ki, mely a bárói czímer szerint két kiterjesztett sasszárny közé lőn helyezve. A szárnyak közűl a jobb oldali vizirányos osztással felig arany, félig kék, a baloldali félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. A bárói czímerhez két oldalról telamonok gyanánt két szirén jutott, egyik kezökkel a paizst tartva.

II. József, ki egyszersmind aranysarkantyús vitéz (eques auratus) és 1768-ban már a hétszemélyes tábla birája volt, nőül báró Száraz Juliannát, (b. Száraz György personalisnak leányát) vette, ettől tizenhárom gyermeke született, ugymint hat leány: Krisztina Bossányi Józsefné, Erzsébet gróf Unwerth Emánuelné, Anna Slavniczai Sándor Károlyné, Rozália Málik Ferenczné, Jozefa gróf Forgács Miklósné, és Frańcziska, és hét fiù, u. m. II. Pál, III. József, V. György, II. Antal, I. Ignácz, VI. János és I. Károly. Ezek közűl.

II. Pálnak nejétől F a családbéli leánytól, fia Auguszt és leánya Mária Gál Gáborné voltak.

III. József feleségétől báró Perényi Karolinától három gyermeket hagyott maga után: III. Sándort, V. Mihályt és Amáliát. III, Sándornak báró Dessewffy hölgytől gyermekei: 1. Mária Kaján Sándorné, 2. Karolina Asbóthné, 3. Czeczilia Németh Józsefné, 4. Gyula, (ennek szálláspataki Mara N-től fiai: Adalbert és József) 5. Gabriella zárdában, 6. Auguszta báró Barkóczиné, és 7. Alexandra Polgár Zsigmond özvegye. — V. Mihály ki az 1832—36. évi országgyülésen Békés vármegye követe volt, szül. Pesten 1792. sept 20-án. Nejétől Jeszenszky Teréztől, ki utóbb báró Bernrieder Józsefnek neje lett, gyermekei: Iván, István, és Terézia csillag ker. hölgy, gróf Ueberracker neje. Ivánnak nejétől Dőry Annától gyermekei: István (szül. 1856.) Hubert (mh.) és György.

V. Györgynek gyermekei V. József és I. Sámuel, amaz Tolna vármegyében volt aljegyző, 1809-ben neje fáradi Vöröss Katalin. I. Sámuel szül. Pakson 1792. januar 9-án Papságra lépvén, 1830-ban lett esztergami kanonok; meghalt 1848. nov. 15-én mint már őrkanonok.

[1]) Nyitrai káptalan Prot. 95. folio 64.

I. Ignácz, VI. János, I. Károly utódok nélkül haltak meg. II. Antalnak fia volt III. Zsigmond, a kinek báró Lipthay Annától gyermekei: Laura gróf Ptolomaisné, Sándor, Ida, Teréz Lipthay Sándorné, Flóra Jankovich Miklósné, és Natália.

b) *A nyitrai ágazat.*

Ez ágazat II. Sándortól (I. Zsigmond) fiától ered. Nevezett II. Sándor 1736-ban Nyitra vármegye főadószedője volt. Nejétől Skarbala Rozáliától négy fia és két leánya maradt, u. m. Terézia Visky Sándorné, Julianna Havorka Józsefné, Farkas, I. Antal, I. Pál, és II. Imre. Ezek közül I. Antal magnélkül múlt ki. Farkasról legutóbb szólandunk.

I. Pál ügyvéd volt, s tán ő az, ki 1787-ben a dunáninneni kerületi táblánál segéd hivatalnok volt. Ennek nejétől Szmrtnik Klárától gyermekei IV. József, II. Zsigmond és Terézia Sinkovich Edmundné. IV. József Nagy-Szombatban született 1788. oct. 28-án. Papságra lépvén, 1832-ben esztergami kanonok, 1834-től az esztergami érsekség üressége alatt a megye vicariusa, 1844-ben lett beszterczei püspök. A forradalom után vád alá helyezve, 1850. mart. 14-én lekellett a püspökségről mondania, egyszersmind börtönre itéltetett, a pápai nuntius közbevetésére a Klosternenburgi ausztriai zárdába záratott, honnét kiszabadulván, Pozsonyba vonta magát, és ott halt meg 1859. dec. 24-én, eltemettetett a primás által az esztergami sírboltba. Testvére II. Zsigmond ügyvéd volt Nyitra megyében, ennek nejétől Salix Borbálától nemzett fia Ferdinand 1861-ben Nyitra vármegye esküdtje volt.

II. Imre nejével Hávor Annával nemzé VI. Ferenczet, ki Ezdeghen lakott, ennek Halácsy Katalintól gyermekei: Vilma Szeghő Antalné, II. Károly, Nep.-János, ki Bossányban lakott és híres ügyvéd volt. Nejétől Forstner Máriától maradtak gyermekei: Janka, Miksa, Geiza, Zsófia és Gabriella.

Következik II. Sándornak fia Farkas (Wolfgangus). Ez előbb (1767.) a magyar kir. kincstárnál titkár, utóbb (1770.) a marmarosi kincstári uradalom igazgatója, végre (1786.) helytartósági tanácsos volt. Családjára nevezetessé lett főleg az által, hogy 1770-ben, midőn Bakits Zsuzsanna, néhai Rudnay Ferencz özvegye a királyi tábla előtt az Ujfalussy leányág kirekesztésére nézve örökösödési pert inditott, abba magát azon téves vélemény mellett, mintha ő is a fölperes féllel az igénybe vett javakra nézve is osztályos közös vérségből származnék, beavatta, mire nézve annál in-

kább bevonattathatott, mivel az első közös eredeten kivül, mint kimutattuk, a fölperes vál-ősével a Rudnyánszkyak előde is egy anyától eredett, sőt a két család ősei, mint egyenkint említve volt, a Rudnay és Rudnyánszky névvel felváltva neveztettek, csak azon következetes megkülönböztetéssel, hogy a Rudnay család tagjai mindég Ujfalusi, a Rudnyánszkyak pedig mindég dezséri előnévvel különböztettek. Ezen pernek, melyben az igényelt javakra nézve Farkas a beavatkozástól elüttetett, azon jó eredménye lett, hogy a Rudnyánszky család nemzékrende törvényes és hiteles világosságot nyervén, a Rudnay családdali közös anyáról való összeköttetése is kiviláglott; miután a mint annyiszor emlitve volt — a közös anyának dezseri Dvoncz Margitnak első férjétől divéki máskép ujfalusi Jóka Jánostól a Rudnay család fiágon, Dvoncz Margit második férjétől zomorfalvi Jókúthy I. Miklóstól pedig a Rudnyánszky család szintén fiu-ágon származott. Nevezett Farkasnak három gyermeke maradt: 1. Antonia Jankovich Miklósné, kinek fia Miklós ismét Rudnyánszky Flórát vette nőül, 2. IV. Miklós Nyitra vármegyének főszolgabirája volt, nőtlen és 3. VIII. János lakott Nagy-Szombatban. Feleségétől kisapponyi Bartakovics Jankától egy fia és két leánya maradt: Nepomuczena Justh Dénesné, Ágnes Benkő Ferenczné, és III. Antal lak. Zay-Ugróczon, kinek Sándor családbeli feleségétől gyermekei: Albertina Kiripolszky Károlyné, Béla, Pál, György, József, Titusz, Emma Bartháné.

Nyitra vármegyében az 1755. évi nemesi vizsgálatkor II. Sándornak Nyitra megyei főpénztárnoknak fiai I. Antal, I. Pál, II. Imre, valamint II. Sándornak testvére II. József, ki mint királyi táblai ülnök Pest vármegyében lakott, és ennek fiai, úgy I. József, ki Ürményben lakott, továbbá I. Lázár, I. Lászlónak fia, ki Bars megyében Szelezsényben lakott, mint Dezser helységbeli ősi birtokosok és régi gyakorlatban élő és köztudomás szerint a legelőkelőbb nemes családokkal összeköttetésben álló nemesek a kétségtelen nemesek sorába irattak, s arról bizonyitványt kaptak; elődük III. Mihály, — mint emlitve volt, — különben is még 1700-ban a Nyitra vármegyei birtokos nemesek sorába iratott.

A Trencsin megyei nemesi összeirások szerint András megyei jegyző 1629-ben, valamint fia I. Imre 1657-ben törvényszéki táblabirák a hegyen túli járásban, utóbbi 1688-ban Halácson; 1736-ban József és Elek Dezseren, I. László pedig Bars megyében 1748—1760-ban Elek és Lászlónak örökösei ugyan ott; 1768-ban De-

zseren Elek és fia Ferencz, 1792—1795-ben László, 1834-ben Lázár.

Végezetül a számtalan birtokjogi viszonyra vonatkozó adatok közűl megemlitendő az előnevet adó ősi dezseri birtokról, hogy abban I. Sándornak fia I. László két nővérével 1739-ben megosztozván, utóbb I. Lászlónak unokái III. László, VI. János, V. Ferencz, II. Antal dezseri ősi birtokrészüket elzálogosították Motesiczky Pálnak, a ki azt jelenleg is zálogjogon birja.

A családfa következő.

I. tábla.

Neztheus
de genere Divék

Lőrincz 1348. | János 1348. 1361. | Zomor 1359. (Margit) | Mokon de Jókúth

Mokon de Jókúth:
László 1348. 1361. de Jókúth

László:
Detrik 1411.

— hézag —

György de Jókúth
1429. 1449.

I. Miklós 1449. 1464. de Jókúth alias Kelecsény (dezseri Dvoncz Margit) | Gergely. 1444. 1470. (Anna)

I. Miklós:
Albert 1474. | I. Péter 1474. 1501. | I. Mihály de Jókúth 1474. 1501. (1. d. Dvoncz Róza 2. N. Borbála 1520.) | I. István 1474.

I. Mihály:
1-től Dora (Besznák Miklós) | 2-től Bereczk literatus de Jókúth 1513. | Zachariás 1513. (Dorottya uncka huga) | Bora | Simon 1513. | Kata (Laszkár István) | Margit (Laszkár János)

Bereczk:
Rudnay Dorottya 1544. (Beniczky Tamás)

Zachariás:
I. János 1544. 58. de Jókúth Rudnyánszky de D. Rudnay de D.

Bora:
Kata (Mokon Miklós)

I. János:
II. György 1580. oszt. Rudnyányszky és Rudnay néven (1. N. N. 2. dezseri Potvor Sára) | II. Péter 1580. oszt. 1600. Rudnyánszky és Rudnay (Csalticzky Zsófia 1575.)

II. György:
Folyt. a következő lapon.

II. Péter:
I. Ferencz 1600.

II. György, *ki az előbbi lapon.*
1580. osztoz.
Rudnyánszky
de Rudnay néven
(1. N. N.
2. dezseri Potvor Sára)

1-től II. János 1600. 1613. (Kolecsányi Magdolna)
2-től Gáspár (Lahuta Kata)
— III. János 1656. 1663
II. Mihály 1610. 1615.
I. András 1615. 1633. Trencsin v. jegyző
— *Folyt. II. táblán.*
Bora 1615.
Zsófia 1615.
Magdolna 1615.

(II. János gyermekei:)
II. András 1640. (Eghry Bora)
III. György 1640. (Zbisko N.)

(II. András gyermekei:)
III. János 1664–89. (Nozdroviczky Anna)
— Zsuzsa szül. 1671.
IV. György 1664. 89. (Prileszky Anna)
— Kata sz. 1675.
— III. Miklós szül. 1677.

(III. György gyermeke:)
Borbála 1665–1680. (Nozdroviczky Pál)

II. t á b l a.

I. András, *ki az I. táblán.*
Trencsin v. jegyző

I. Imre trencsini tbiró 1657. 1672. (Besznák Jusztina)
— Zsuzsanna 1698 (Szveteney Imre)
III. Mihály 1672. 1700. Nyitra v. szbiró (Szörényi Judit)
I. Ádám
IV. János

(III. Mihály gyermekei:)
I. Sándor 1698. zászlós eles. 1710. kör. (Zahorák Éva)
II. Miklós 1701. Csabajra költ.
— I. József 1745. 1756. Ürményben (Hancsok Sarolta)
— — Zsuzsa (Rudnyánszky János)
— — Janka (Akács Mihály)
I. Zsigmond 1700 1724. Nyitra v. szbiró (Egresdy Bora)
— *Folyt. III. tábl.*

(I. Sándor gyermekei:)
Mária (Motusz Antal)
I. László 1736–40. Barsba költ. (1. Viszocsányi Borbála 2. Keller Mária)
Erzse 1740 (Bossányi Imre)

(I. László gyermekei:)
1-től Lázár 1740–1770. (Apponyi Anna)
III. Ferencz 1740. †
2-től II. László 1743. Biharban (Jurieskay Klára)

(Lázár gyermekei:)
III. László barsi főszbiró 1775.
VI. János (Rudnyánszky Zsuzsa)
— Éva 1794. (ivánkai Tóth János)
V. Ferencz 1782. katona nőtl.
II. Antal sz. 1759. (Szokoly A.-Mária)
— *Folyt. a köv. lapon.*
I. Elek 1775.
A.-Mária

(II. László gyermekei:)
IV. Ferencz (Sztárok Anna)
— VII. Ferencz ügyv. Pesten (Rába Izabella)
— — IV. László
Magdolna (Gergely József)
Victoria

II. Antal, *ki az előbbi lapon.*
szül. 1759.
(Szokoly A.-Mária)

II. Lázár sz. 1786. † 1815. kancz. fogalm. — VI. József sz. 1788. † 1832. testőr stb. — III. Péter szül. 1789. lak. K.-Endréden (1. Lipovniczky Anton. 2. Ocskay Judit) — IX. János sz. 1790. nyug. főh. — Flórián sz. 1793. barsi alisp. (Szirányi Amália)

III. Péter gyermekei: Kálmán sz. 1821. volt kancz. fogalmazó — Janka † — Tibor sz. 1824. † 1835. — Béla sz. 1826. ügyv. Pesten (Zádor Lila) — Geiza † — Antonia sz. 1831. — 2-tól Titusz sz. 1836.

Flórián leánya: Ilona sz. 1849.

Béla gyermekei: Etelke sz. 1854. — Tibor sz. 1856. — Gyula sz. 1857. † 1858.

III. tábla.

I. Zsigmond, *ki a II. táblán.*
1700. 1724.
nyitrai szbiró
(Egresdy Bora)

II. József septemvir 1773. *báró* (b. Száraz Julianna) — II. Sándor 1736. 55. Nyitra v. főperceptor (Skarbala Róza) *Folyt. a IV. táblán.* — IV. Mihály 1728. 36. elesett — Katalin 1736. (Skultéty Jakabné) — Anna (Zlinszky János) — Krisztina

II. József gyermekei: II. Pál (Fa N.) — I. Ignácz † — III. József 1756. (b. Perényi Katalina) — VI. János † — V. György — I. Károly † — II. Antal

II. Pál gyermekei: Mária (Gáal Gábor) — Auguszt †

V. György gyermekei: József sz. 1782. (farádi Vörös Kata) — Sámuel sz. 1792. † 1848. eszterg. kanon.

II. Antal fia: III. Zsigm. 1804. 1840. (b. Lipthay Anna)

III. Zsigmond gyermekei: Laura (gr. Ptolomais) — Sándor — Ida † 1837. jan. 31. Pesten — Teréz (Lipthay Sándor) — Flóra (Jankovich Miklós) — Natália

III. József gyermekei: III. Sándor (b. Desewffy Julia) — Amália — V. Mihály szül. 1792. Békési követ (Jeszenszky Teréz)

V. Mihály gyermekei: Iván (Dőry Anna) — István — Terézia csil. ker. hölgy (gr. Ueberracker Ottó)

Iván gyermekei: István szül. 1856. — Hubert † — György

III. Sándor gyermekei: Mária (Kaján Sándor — Karolina (Asbóth) — Emilia (Németh József) — Gyula (szállás-pataki (Mara N.) — Gabriella apácza — Auguszta (b. Barkóczy) — Alexandra (Polgár Zsigmond)

Gyula gyermekei: Adalbert — József

IV. t á b l a.

II. Sándor, *ki a III. táblán.*
1730. 1755.
Nyitra v. főpercept.
(Skarbala Róza)

Rudy család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [1]) Közülök J ó z s e f 1845-49-ben ott rendsz. esküdt.

Rueber család. (Pixendorfi) Ausztriából származott be hazánkba, és itt birtokot és 1572-ben Rueber J á n o s személyében magyar honfiusitást nyert. [2])

Még a honfiusitás előtt emlitett Rueber J á n o s 1568-ban a kassai zsinat vezetője volt, [3]) 1570-ben Laszky Albert szirádi palatinus és szepesmegyei birtokos ellen birtokbeli viszonyok iránt perlekedik, azonban igényei ellen Szontagh Imre mint a följebb emlitett Laszky titoknoka a szepesi káptalan előtt döntő ellentmondással lépett fel. Ennek fia G y ö r g y 1596—1605-ben Tokaj vár kapitánya; ez utóbbi évben Bocskai által cerniroztatván a vár, miután az őrség élelem szükében már a lovak feleméztéséhez látott, a vár feladatott [4]) Ugyan ő 1614-ben szatmármegyei Csomaköz- és Vada helységben kir. adományban részbirtokot nyert. [5]) 1649. 1655. és 1655-ben az országgyűlés intézkedett a Rueber családnak Kassán volt házai iránt támadt ügyekben. Ez időben éltek idősb báró Rueber J á n o s n a k leányai A n n a S z i d o n i a gróf Volkra Miksáné, és A n n a R e g i n a báró Gajerné. [6])

Rumy család. (Rumi és Rába-Doroszlói) Vas megyei ősrégi birtokos nemes család. Törzse D o r o s z l ó (Duruslaus) ki 1292-ben III. András királytól kapta R u m földjét, [7]) melyről a család utóbb nevét vette. A Doroszló névtől pedig Vasmegye Doroszló helysége kaphatta nevét, mely a család ősi előnevét képezi.

Doroszlónak Gergely fiátóli egyik unokája, név szerint J á n o s ki N é m e t n e k is neveztetett, és udvari katona volt, 1350-ben I. Lajos királytól a Rába vizének használatát (vámjog) nyerte. [8]) János egy egy királyi herczegleánynak Margitnak gondviselője is volt, és a

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör. 146.

[2]) 1572: 10. törv. cz.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 62.

[4]) Ugyanott 138. 140.

[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 18. 26.

[6]) Catologus mss. musaei Széchényiano regnicol. I. 374.

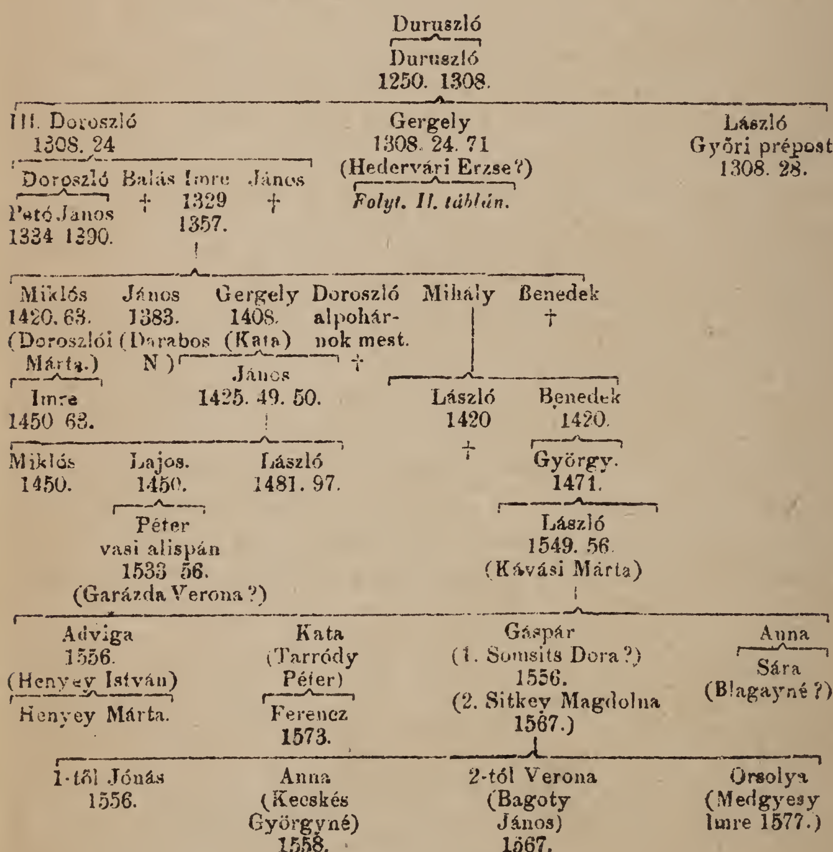
[7]) Fejér, Cod. diplom. toms. VI. vol. 1. p. 204. Az oklevélben Fejérnél csak az áll: t e r r a m q u a n d a m etc. de máshonnan tudom, hogy ezután ez következik, „j a c u l a t o r u m n o s t r o r u m R u m" etc. Tehát R u m földje előbb a királyi jaculatoróké volt.

[8]) Fejér Cod. dipl. tomo. IX. vol. 1. pag. 778.

nápolyi hadban is részt vett. Testvére **Miklós** az ausztriai herczeg elleni hadban vett részt és ott elesett 1340-ben.[1])

A Rumi családnak — mint iratik [2]) — jól megtartott levéltára van, mely a XIII. századbéli okmányokban is elég gazdag, azonban mind ez ideig az kevésbbé lévén közzé téve, a családfát csak bizonyos múlt századbeli szerint közölhetem, a nélkül, hogy annak igazolására okleveles adatokat hozhatnék fel. A családfán, mely itt következik, az egyes személyek mellé tett évszámok úgy látszik, nem annyira az életkort, mint az oklevelek keltét, melyben a nevek előfordulnak, jelölik meg:

I. tábla.

[1]) Budai Fer. Hist. lex. II 742.
[2]) Tudományos gyüjt. 1825. V. 59.

II. tábla.

Gergely *ki az I táblán*
1308. 24. 71.
(Hedervári Erzse ?)

Miklós 1331. 50. — János *Német* 1331. 95 (Erzsébet) — Gergely 1331. 57. — Mihály 1331. — N. (Poklov mest. özv.)

János (Erzsébet) gyermekei: Erzse (1. Dobronyi Imre 2. Cibay János) — Imre — János 1371. 1401.

Gergely gyermekei: Pál 1377. 88. 1430 — András 1380. 1450 (Ujlaky ? Anna)

András gyermekei: Márta 1448. — Gergely 1436. 46. (Káldy Kata) — Dora (Rajki Lászlóné) 1465.

Gergely (Káldy Kata) gyermekei: Fruzsina (Akács György) — János 1493. (Agala)

János (Agala) gyermeke: Anna (Hetyei Tamás)

Pál gyermekei: Kata (N Balás) — Anna (1. Csékuti László 2. Béri István) — Ilkó (Szilvágyi Bér László) — Osvát 1430. 75. (N. Ilona) — Mihály 1430. — Domokos 1430. 48.

Domokos gyermeke: Dora (1. Sitkey László 2. Marczaltői Miklós)

Osvát (N. Ilona) gyermekei: Jusztina 1479. (Salamonfalvi Németh Miklós) — Job 1481. 97. (N. Márta) — Orsolya (Gorba Márk) 1475.

Job (N. Márta) gyermekei: Ferencz 1500 † — Imre 1493. † — János 1497. 1556 (Keglevich ? Ilona) — II. Osvát 1539. 63. (Dóczy Ilona) — Lőrincz 1500 †

II. Osvát (Dóczy Ilona) gyermekei: Péter 1556. † — Petronella (Davadi Bakó János) — Zsófia (1. Vida János 2. Donáth Miklós)

János (Keglevich ? Ilona) gyermekei: Ferencz 1542. 48. — István 1565. (Hathalmy Anna) — György 1542. 48. — I. Farkas. 1558. 77. (Rausár Éva) — Jeromos 1542. 48 — Lukács 1567. (Perneszy Orsolya)

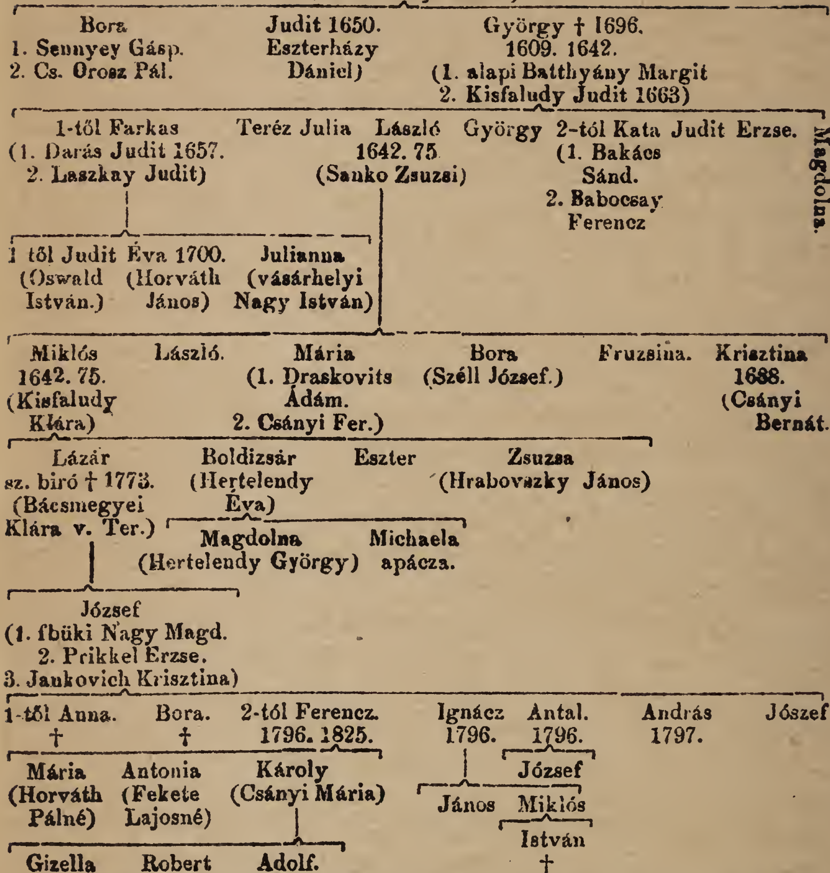
István (Hathalmy Anna) gyermeke: István 1565. 81.

Lukács (Perneszy Orsolya) gyermekei: Job. Benedek. — László 1578.

I. Farkas (Rausár Éva) gyermekei: Zakariás 1568. 77. — Mihály 1568. 1609. (Debreczenyi Anna) — II. Farkas. 1568. 1622.

Mihály (Debreczenyi Anna): *Folyt. III. tábla.*

III. tábla.

A családfáról nincs sokat mit mondanunk, egy pár helyen a hitvestársak neveit kétségünk miatt kérdőjellel jelöltük meg. Doroszlónak fiát Gergelyt, kinek feleségeül Hedervári Erzse van kitéve, 1380-ban Vas vármegye alispánjának irja Lehoczky [1]) ennek fiát Jánost, ki Némethnek mondatott, Csongrád megye főispánjául teszi ugyan azon iró 1357-ben [2]) tehát atyja kora előtt; mely által, ha az évszámban sajtóhiba van is, el nem igazodhatni. Tán atyjánál

[1]) Stemmatographia II. 346.
[2]) Ugyan ott.

hibás az évszám, miután Németnek mondott Jánosról okleveles adat szól. II. Gergelynek fia Pál, ennek többi közt I. Osvát, ki Lehoczky szerint 1461-ben Tátika és Rezi várak kapitánya és 1471-ben Székelyek alispánja (?) volt, [1]) Ennek fia Jób, ki után a családfára nagyobb világosság derül. [2]) Ennek egyik fia János, a másik II. Osvát, a kinek fia magbaszakadt Péter 1533-ban Vas megye alispánja volt. [3])

Jánosnak fia közül Farkas 1558-ban Vas vármegye alispánja [4]) 1568-ban Mosony vármegye királyi rovásolója [5]) volt. Ennek neje volt Rausár Éva, utóbb Sámbokréty Pálné, kitől többi közt fia Mihály feleségétől Debreczenyi Annától nemzé többi közt Györgyöt, ki Lehoczky szerint 1696-ban halt meg. Farkasnak testvére volt Lukács 1571-ben Vas megye követe Prágába.

György nemzé Lászlót, ez Miklóst, ez Lázárt és Boldizsárt, a ki leányában fiágon kihalt.

Lázár Vas vármegye szolgabirája és a fölkelő nemességnek alezredese volt; meghalt 1773-ban kora 74. évében. Egy fia maradt: József, kinek egymás után három felesége volt, a két elsőtől gyermekei, valamint ezek utódai a táblán láthatók. Józsefnek fiai közül Ferencz e század elején táblabiró, tán ő, ki 1825-ben Igriczben lakván, családi levéltárát Bitnicz előtt megnyitá. A család jelenleg is Somogy, Vas, és Zala megyékben él.

Nevezetes a rumi és rába-doroszlói Rumy családnak azon három régi nemzetségi serlege, melyek a családnál ereklyeként őriztetve, czímerébe is beiktattattak. E poharak legnagyobbikát fedelének belső lapján álló irás szerint — mint Bitnicz állítja — Brieg városa adá menyegzői ajándékúl Fridrik liegniczi herczegnek, a honnan utóbb, tán a XV. század végén a Rumy család birtokába jött, mely szerint az Rumy Pál alpohárnok koránál sokkal később válhatott csak a Rumiak tulajdonává, mint Bitnicz nyomozásai mutatják. [6]) Azonban e serlegek a Rumy család czimerébe is beiktattattak, és pedig e szerint nem Zsigmond király korában, hanem utóbb. A család czímere,

---

[1]) Lehoczky ugyanott.

[2]) Innen kezdve meg van a családfa Geneal. authent. mss. tomo II. És részben Lehoczkynál id. h.

[3]) Lehoczky id. h.

[4]) Pray mss. tomo LI. p. 172.

[5]) Tudományos gyűjtemény 1830. évi XII. köt. 9.

[6]) Ugyanott 1825. évi VI. köt. 59—63.

— mint egy kissé megolvadt pecsét razjból kivehetém — négy fele osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban könyöklő kar látszik, egy egy serleget tartva. A paizs fölötti koronán a gyönyörű régiség, az érdeklett serleg áll, annak födelén, mint hozzá tartozó, panczélos sisakos vitéz áll, jobb kezével hadi vértet tartva, mely négy udvarra osztott czimert tartalmaz, az 1. és 4-dik udvarban kiterjesztett szárnyakkal fekete sas, a 2. és 3-dik udvart pedig fehér és vörös koczkák borítják [1]) A czimerpaizst foszladék veszi körül.

Megjegyzendő még, hogy Rumy György Károly e század első felében hazánk egyik érdemes tudósa szintén a családból igényli származását; mit azonban valamint állitani, úgy tagadni is adatok hiányában körömön kivül fekszik. Nevezett tudós Szepes megyében Iglón született 1780. nov. 18-án, atyja János ott kereskedő s ágostai vallású volt; s életirata szerint [2]) koronai s bányavárosi kamarás Vas megyei nemes családból származott, honnan nagyatyja kiköltözött. Iskolai pályája bevégeztével, melyet a külföldi egyetemek hallgatásával végzett be, tanári, sőt papi pályán is működött az evang. intézetekben többhelyen, 1816-tól Karloviczon e görög nem egyesültek lyceumában igazgató volt. Tanitott Keszthelyen is a Georgiconban Végre 1824-ben a kath. vallásra tért át, és 1828. óta az esztergami presbyteriumban jogtanár lett, s az volt haláláig 1847 april 9-kig Sokat irt magyar s német folyóiratokban. Ő adta ki a „Monumenta hungaricá"-t három kötetben Maga után szép könyvtárt, mely eladatott, s kéziratgyűjteményt hagyott, mely főleg magyar bibliographiai s biographiai tekintetben nevezetes volt Fia maradt Gusztáv Gyula.

Runits család 1751-ben Mária Terézia királyasszony által nemesíttetett meg.

Czimere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren arany oroszlán befelé fordúlva, hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a baloldali kék udvarban zöld téren magyar vitéz áll, vörös nadrágban, és süvegben, kék dolmányban és kék mentében vörös övvel, sárga csizmában, jobb kezében kivont

---

[1]) Lásd e serlegek leirását Tudományos gyűjtemény 1825. évi foly. VI. köt. 57. 63. lap

[2]) Ferenczi Jakab, magyar irók I. köt. 395 396

kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali kék, a baloldali vörös, oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Ruppa család. A Ruppa Zdenko és Vilmos bárók 1659-ben országgyűlésileg honfiusíttatnak. [2])

Rupprecht család. Soprony megyei birtokos család. Közűlök Antal 1790-ben bánya-tanácsos volt. Tán ennek leánya Karitász taktakenyézi Drevenyák Ferencz szintén volt bányagrófnak, ki 1818-ban halt meg, volt felesége.

Rusovszky család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családa. [3])

Russa család. Szintén Zemplin vármegye nemes családai sorába tartozik. [4])

Rusz család Zemplin vármegye a nemesek sorába számítja. [5])

Ruthény család. Gömör vármegye nemes családa. A czímeres nemes levelet Ruthény János, Mihály, Mátyás és ezek utódai kapták 1716-ban III. Károly királytól. [6])

Czimerök következő; a paizs kék udvarában zöld halmon arany korona van, azon vörös ruhás férfi kar könyököl, és ezüst ampolnát (amphora) tart, melyből három kinyilt liliom nyúlik fel; a paizs fölötti sisak koronáján szintén a leirthoz hasonló ampolna látszik, belőle kinyiló három liliommal. Foszladék jobbról vörösfekete, balról aranykék. [7])

Ruthényi Mátyásnak a mult század végén felesége ürményi Nagy Éva volt.

Ruthényi András 1788-ban Nógrád megyeben törvényszéki irnok s lajstromzó volt.

Ruttkay család. (A. és F. ruttkai és nedeczei) Turócz vármegyének egyik legrégibb tősgyökeres nemes családa. Az előttem fekvő hitelesített okmányok tanusága szerint, melyeknek kivonatai a

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo X.
[2]) 1659 : 133. törv. cz.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.
[4]) Ugyan ott
[5]) Ugyan ott
[6]) Collect. herald. nro. 263.
[7]) Adami Scuta gentil. tomo X

Bebek Imreféle turóczi lajstromban is olvashatók, [1]) kitűnik az, hogy a család gyök-eldődei (ezek egyike tán Devok) Turócz megyei Alsó és Felső-Rutka helységre még IV. Béla királytól (uralk. 1235—1270) királyi adományt vittek. Ezen adomány nyerőknek egyenes utódai voltak a többi közt Stark Pál és Miklós és ezek vérségei, kik IV. László király korában éltek. Azonban későbben bizonyos Mikónak fia Péter ispán (comes) nevezett Stark Pált és Miklóst és ezek rokonait hatalmaskodással elfogatta és elzáratta, vagyonaiktól megfosztván addig ki sem bocsátotta, míg IV Béla király adományos kiváltság levelét neki át nem adták. Ezen hatalmaskodás ellen Stark Pál és Miklós 1285-ben IV. László királyhoz folyamodtak, ki is az esztergami káptalanhoz uj beiktató parancsot intézett, az ezen káptalan által véghez vitt iktatás folytán napfényre jött, hogy nevezett Péter ispán Starkot és rokonságát V. István király halála utáni zavarok alkalmával kétszer megrontá, és őket bezáratva javaiktól és IV. Béla király adománylevelétől megfosztá; ennélfogva IV. László király parancsánál fogva nevezett Ruttk földjének birtokában Stark Pál, és Miklós és általok rokonaik Detsk, Bagamel, Hanna, Jacob, Ivan, Mikó, Chama, Malicha, Vitsk, Beőcznevetlen, Liptó és Divitsk [2]) visszaiktatattak; erről az esztergami káptalan IV. László királynak iktató parancsát is átirva, 1287-ben sz. Jakab ünnepe utáni octáván levelét kiadta.

1340-ben sz. Lukács evang. ünnepén Károly király Ruthk földnek visszaadásáról ismét oklevelet adott ki Loránd, Otto és János és ezeknek rokonai számára. [3])

Az épen most említett Lórándnak fia Tamás (alsó ruttkai vonalbeli) által húsz év múlva, 1360-ban egy nevezetes per indíttatott Bebek István országbiró előtt, mely szerint nevezett Tamás eléadta, hogy ő még néhai Széchi Miklós országbiró idejében bizonyos birtok részét, mely az alsó és felső rutkai nemeseké között fekszik, megnyervén, azt mind a mellett egészen vissza nem kaphatta, miért is perét a következő alperesek, ugymint Feyesnek nevezett Tamásnak fiai Miklós, György, Gergely és László, Jánosnak fia Miklós

[1]) Engel Monumenta Ungarica pag. 64. 65.

[2]) A turóczi regestrumban Engelnél id. helyen e nevek igy állanak, Stark Pál és Miklós, Ruthk (= Detsk) Bogomel, Hana, Jaco, Iwan, Miko, Malicha, Wichk, Benjch, Nemechlen, Liptow et Dwink."

[3]) Turóczi regestrum Engelnél pag. 64.

Istvánnak fia János, Jakabnak fia Jetor, mindnyájan felső Ruttkai-ak, nem különben Miklósnak fiai, Benedek, István és Márk hasonlóan alsó Rutkaiák ellen Turócz vármegye előtt meginditotta, kivánván, hogy alperesek a Széchy Miklós országbiró 1357. évi itéletlevelét a turóczi konvent visszautasitási levelével együtt jogának kitünése miatt mutassák fel; mely megtörténvén, kitünt, hogy Tamásnak atyja Loránd telkét Alsó-Rutkán Miklósnak fiától Mártontól Prothika unokájától [1]) vissza kapta, miután noha Máténak fiai Márk és György és Miklósnak fiai Benedek és György alsó-rutkai nemesek tagadták Lorándnak Alsó-Rutkán birtokközösséget, de azt az országbiró előtt Turócz vármegye táblabirái megismerték, miért is a tagadók birságra itéltettek; és ugyan ekkor kellett volna a Rutk föld megosztásának is történnie, mi azonban az akkori hideg miatt nem történhetett; minél fogva Tamás a Széchy Miklós országbiró levele elémutatását, és az osztály sikeresítését követelte; erre az alperesek IV. László királynak 1285. évi uj beiktató parancsát az esztergami káptalannak 1287. évi átiratában mutatták elő, melynek foglalatát már a följebbiektől ismerjük. IV. László királynak följebb eléadott okmányát az országbirói itélőszék megvizsgálván, kötelessége szerint háromszor utasitá a feleket, hogy ama nyilt levélben megnevezett tizenöt személy közűl nagy- és illetőleg ős atyjaikat, mint magokat nemzedékekre oszlottaknak mondák, nevezzék meg; mire Miklós Jánosnak fia, és Gergely Tamásnak fia saját és a többi felső-rutkai nemesek nevében, nevezett Pált nagyatyjoknak állitották; a többi tizennégy nemeseket pedig alsó-rutkai nemesek nagyatyjaiúl állították, és pedig noha A. Rutka F. Rutkától különböző volna, még is Loránd fia Tamásnak, Máté fiainak Miklósnak és Marknak nagyatyjaiúl erősítettek, nevezett Tamás Lorandnak fia s említett Malicha, Witsk, Beücz Nevetlen, Liptó és Dynk nemeseket maga elődeinek és nagyatyjainak nyilatkoztatta; följebb jelölt Benedek Miklósnak fia pedig maga és Istvánnak, ugy Máté fiának Máténak személyében nevezett Stark-ot, Miklóst, Dicsk-et, Bagamel-t, Hannát, Jakabot, Ivánt, Mikót és Chamát nagy atyjaiknak ismerték, mivel azonban Széchi Miklós néhai országbiró és Turócz megyei főispán a Turócz megyei említett gyűlésen itéletlevele folytán Alsó-Rutka helységet Lorándnak fia Tamás és negnevezett alsó-rutkai nemesek között királyi embere és a turóczi konvent

[1]) „A Martino filio Nicolai filii Prothika.“

küldötte által két egyenlő részre osztatni rendelé, és ez osztály akkor csak a havas időnek zordonsága miatt maradt el, és ugyan akkor Jánosnak fia M i k l ó s és Tamásnak fia G e r g e l y saját s az alsó-rutkai többi nemesek neveikben nagy atyjokúl P á l-t, és a többi tizennégy embert nyilatkoztaták, mindazáltal néki (tudniillik Bebek István országbirónak) biztos tudomása arról nem lévén, hogy vajjon azon nemesek nemzedékei hajdan két vagy több vonalra elosztozkodtak-e? s e nemesekből ki, s mennyi részt birjanak jogosan a nevezett helységekben? és így közöttük igazságot tenni sem lehetne; ugyan azért a nyitrai káptalant kereste meg, hogy a törvényes szokás szerint eljárva, Alsó-Rutka helységbe kimenvén, ott a szomszédok és határosok kihallgatása mellett azon részt, melyet Lorandnak fia T a m á s, magának és nagyatyjáénak bizonyít, igaz határai szerint megjárva, örökös tulajdonúl igtatás képen átadja, a többi kérdésekre nézve is pedig a kiszabott időre tanuvallatást tétessen. Eljövén a határidő, t. i. szent Mihály oktávája, Tamás Lorandnak fia személyesen egy részről, úgy Jánosnak fia Miklós, és Istvánnak fia János személyesen a f e l s ő-r u t k a i nemesek részéről, valamint Benedek Miklósnak fia személyesen maga és az a l s ó-r u t k a i nemesek részéről a szükséges ügyvédi levelekkel más részről (Bebek István) országbirói itélőszéke előtt megjelenvén, elémutatták a nyitrai káptalan két oklevelét, egyiket a néhai Malicha birtokrészének igtatásáról, másikat az érintett tanuvallatásról, ezek szerint, és pedig az előbbi okmány szerint Lorandnak fia T a m á s Alsó-Rutka helységben a Malicha féle birtokrészbe, mely nagyatyjáé volt, és mely a helység egy harmadrészét tette, beigtattatott; a második okmány szerint pedig a helyszinén tett nyomozásokból kiderült: hogy a f e l s ő és a l s ó r u t k a i nemesek, mint az okmányban egyenként megneveztettek, két nemzetségi vonalra oszolva, nagy atyjoktól megosztva legyenek, és hogy a felső-rutkai-ak azon birtokot nagyatyjokról rájok háromolva békességesen birták vala, a másik helységet pedig t. i. Alsó-Rutkát az ott lakó nemesek öröklés utján, kivévén Lorandnak fiát Tamást, szintén békességben birták vala; az említett nemzedékek nagyatyjai pedig ezek voltak, úgymint a felső-rutkai nemesek nagy atyja P á l, az alsó-rutkai nemesek nagy atyja pedig D e t s k vala, mivel azonban Alsó-Rutka helységben Lorandnak fia Tamás nagy atyja Malicha (az oklevél egy helye szerint M á t y á s) birtokrészét kimutatta volna, abba a többiek beleegyezésével ellenmondás nélkül beiktattatott, mely ekként végzett nyomozások szerint

(Bebek István) országbírói széke is Alsó-Rutka egy részét 1360-ban Wissegrádon kelt levelében Lórand fiának Tamásnak oda itélte, és ezen itéletlevél Fejesnek nevezett Tamás fiának, János fiának Miklósnak, István fiának Jánosnak, Jakab fiának Jetornak mindnyájának mint felső-rutkai-aknak, nemkülönben Miklós fiának Benedeknek és Istvánnak, és Márknak (ki Mátyásnak fia volt) mint alsó-rutkai nemeseknek is kiadatott.

Ezen okleveles adatokból szerintem következő nemzedéki rend tünik ki

Pál.
de Felső-Rutka.

Tamás dictus Fejes — Miklós. 1360., György 1360., Gergely. 1360., László. 1360.
János — Miklós 1360.
István — János 1360.
Jakab — Jetor 1360.

Az alsó-rutkai vonalról pedig ez :

Detsk
de A. Rutka.

Miklós — Benedek 1360., István 1360.
Mátyás — Márk 1360.

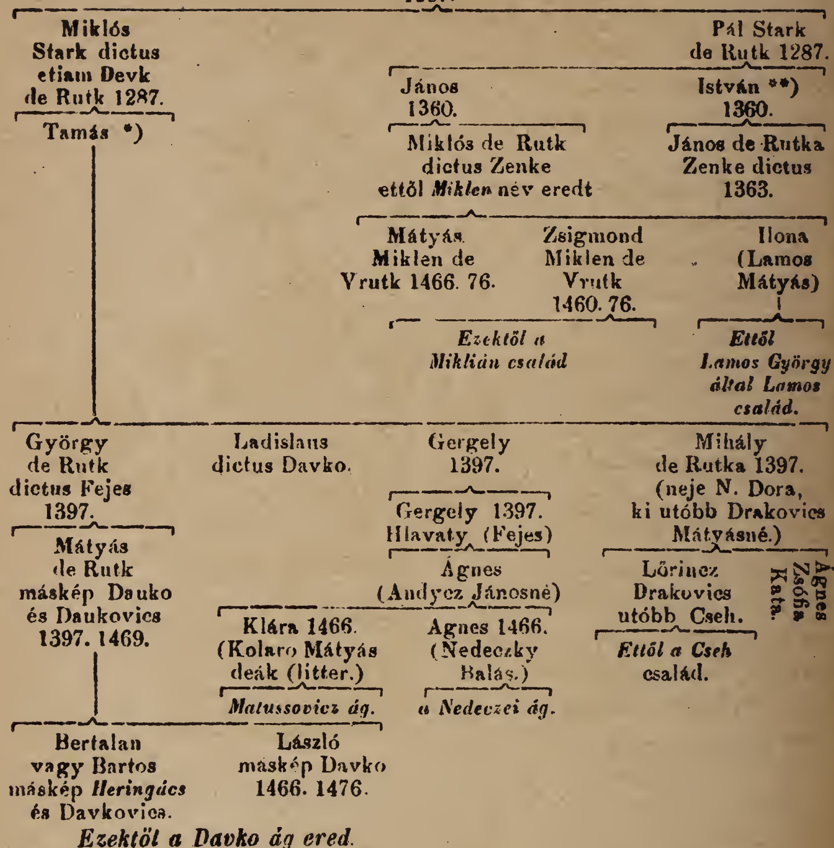
Ugyan e vonalhoz tartozóknak tűnnek ki, de más nagyatyával (avus) ezek :

Prothika { Miklós { Márton 1360.

És

Malicha { Lorand { Tamás 1360.

Azonban a család egyik tagja által a század elején a Rutkai birtok leháromlásáról készitett kimutatása mellett a család leágazasát, mely talán traditio útján a leszármazásra nézve világosabb eligazodásr igényelt, következőleg találom a XV. század közepeig terjesztve

E családfa némely részben megegyez az oklevelekből kivont nemzékrendi kimutatásainkkal, minél fogva valószinűségét kétségbe nem hozhatjuk; annál inkább kár, hogy ezt folytatólag a mai napig nem birjuk, annál is inkább, mivel a család egyik tagja által nyert családfát alaposnak nem tarthatni, egy részről azért, mert már elején

*) Utóbbi kézzel ennek atyjául van írva L o r á n d, pedig az előbbiek szerint ennek atyja M a l i c h a, fia pedig más T a m á s volt továbbá testvéreül van irva Tamásnak az ismeretes Benedek és István, Benedeknek fiáúl téve J á n o s.

**) Ezeknek testvéreűl irta egy utóbbi kéz még Jakabot, a Jetor atyát a minthogy úgy is van.

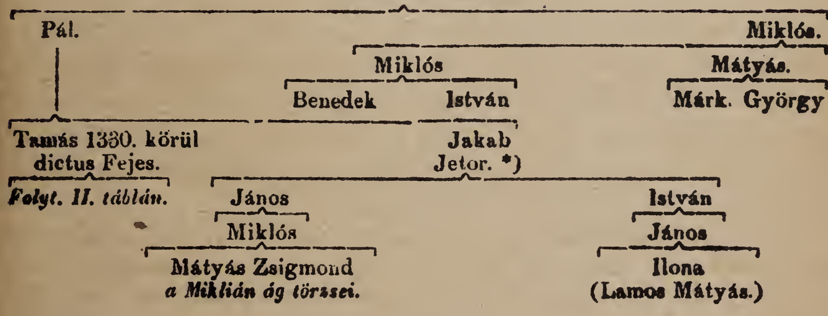
az eddig közlöttekkel ellenkezik, másrészről pedig azért, mivel Fejesnek nevezett Tamás-nak fiaitól László, György Gergely Micktől kezdve, kik a Bebekféle túróczi regestrum szerint kétségtelenül 1360—1391-ben éltek, a mai korig, tehát négy és fél századra húsz nemzedéket mutat, a mi magában hihetlennek látszik.

Ezen a történelmi birálat kivánta nyilatkozat mellett lehetséges tehát ezen családfát itt közlenünk, megjegyezve még is, hogy annak a két legutóbbi században élt nemzédekeinek helyes összeszerkesztése ellen annál kevésbé szólhat az előbbi föltevés, mivel erre közelségüknél fogva biztosb adatokat nyerhetett a családfa össze állitója. Ezen kérdéses családfa következő:

I. tábla.

Devok v. Detk.

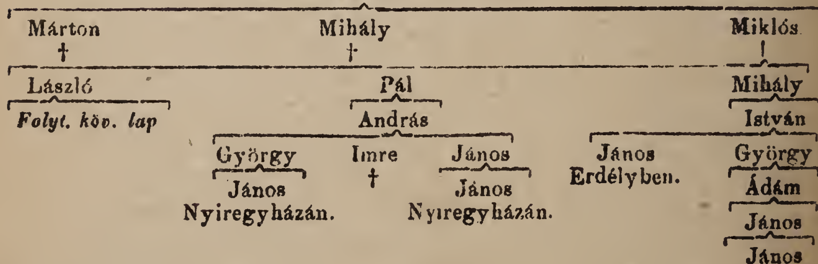

*) Jetor itt ugy van értve, hogy Jakabnak mellékneve, szerintem külön személy, Jakabnak fia volt.

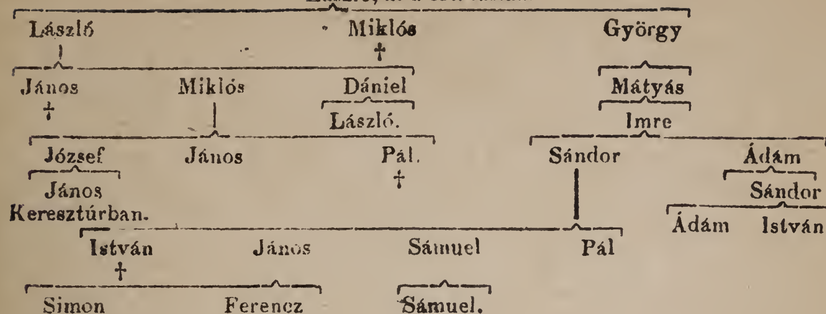
II. tábla.

- Tamás dictus Fejes 1340. körül.
  - I. László 1360. 1391.
    - Mátyás †
    - Márton.
      - II. László. *Folyt. III. táblán.*
      - Mátyás. †
      - János.
        - László
          - György
            - Gáspár
              - Miklós
                - György
                  - György †
          - Pál †
          - Dávid.
            - Miklós
              - Antal
              - János
              - Imre
        - Miklós.
          - Dávid.
            - Ádám.
              - István †
              - Dániel
                - Sándor
                  - Pál
                    - Pál
                      - János
                      - István
                      - József
                  - Imre
                    - Sándor
                      - Gábor
                        - Pál
                        - Mátyás
                        - Sámuel
              - János †
          - Illés. †
          - Pál.
            - János
              - Pál
                - János
                  - Pál
                    - János
                    - Pál
                - János †
              - János †
                - Pál. †
                  - János †
            - György †
      - Mihály.
        - Miklós †
  - György 1360. 1391. *Folyt. IV. táblán.*
  - Gergely 1360. *Folyt VI. táblán.*
  - Mikch 1360. 1391. (neje N. Dorottya utóbb Drakovich Mátyásné.)
    - Drakovics Lőrincz utódai *Cseh* néven.

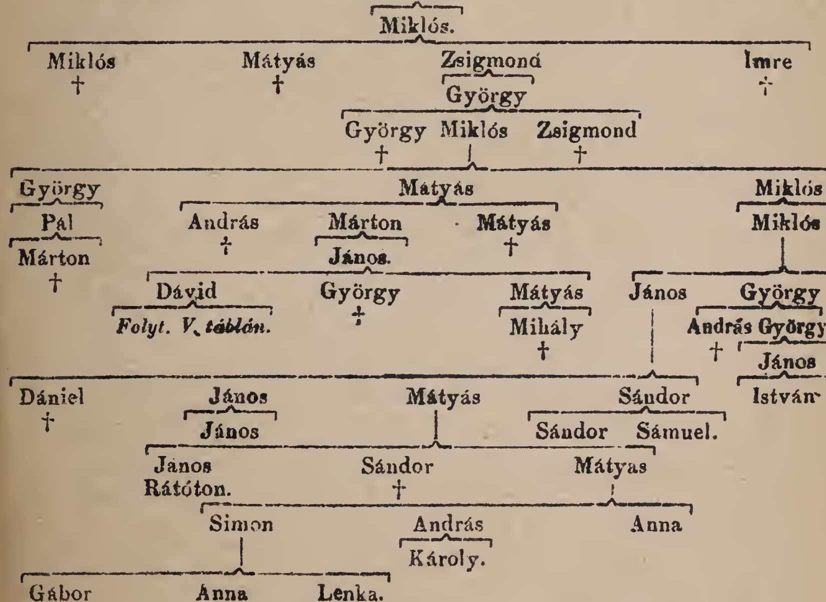
III. Tábla.

II. László, *ki a II. táblán*

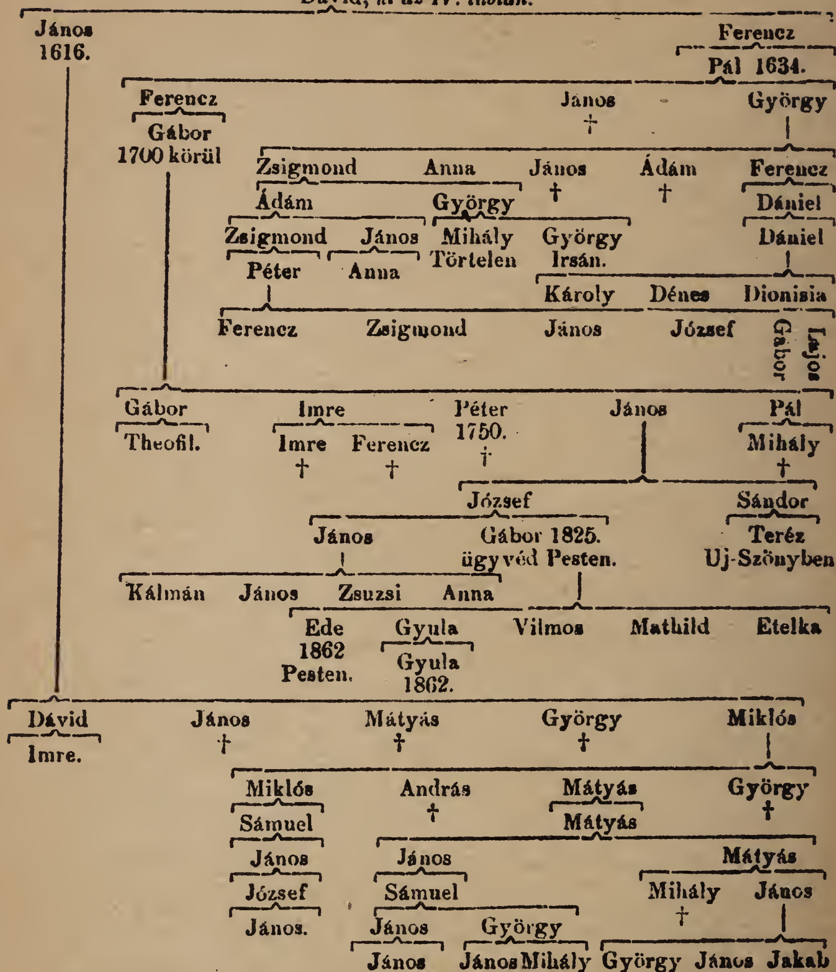

László, ki a III. táblán.
László
Miklós
†
György
János
†
Miklós
Dániel
László.
Mátyás
Imre
József
János
Pál.
†
Sándor
Ádám
János
Keresztúrban.
Sándor
Ádám
István
István
†
János
Sámuel
Pál
Simon
Ferencz
Sámuel.

IV. Tábla.

György ki a II. táblán.
1360. 1391.
Miklós.
Miklós
†
Mátyás
†
Zsigmond
György
Imre
†
György
†
Miklós
Zsigmond
†
György
Pál
Márton
†
Mátyás
Miklós
Miklós
András
†
Márton
János.
Mátyás
†
Dávid
Folyt. V. táblán.
György
†
Mátyás
Mihály
†
János
György
András
†
György
János
István
Dániel
†
János
János
Mátyás
Sándor
Sándor
Sámuel.
János
Rátóton.
Sándor
†
Mátyas
Simon
András
Károly.
Anna
Gábor
Anna
Lenka.

V. tábla.

Dávid, ki az IV. táblán.
János 1616.
Ferencz
Pál 1634.
Ferencz
János †
György
Gábor 1700 körül
Zsigmond
Anna
János †
Ádám †
Ferencz
Ádám
György
Dániel
Zsigmond
János
Mihály Törtelen
György Irsán.
Dániel
Péter
Anna
Károly
Dénes
Dionisia
Ferencz
Zsigmond
János
József
Gábor
Lajos
Gábor
Theofil.
Imre
Imre †
Ferencz †
Péter 1750. †
János
Pál
Mihály †
József
Sándor
János
Gábor 1825. ügyvéd Pesten.
Teréz Uj-Szönyben
Kálmán
János
Zsuzsi
Anna
Ede 1862 Pesten.
Gyula
Gyula 1862.
Vilmos
Mathild
Etelka
Dávid
Imre.
János †
Mátyás †
György †
Miklós
Miklós
Sámuel
János
József
János.
András †
Mátyás
Mátyás
György †
János
Sámuel
János
János
György
János Mihály
Mátyás
Mihály †
János
György
János
Jakab

VI. tábla.

Gergely, *ki a II. táblán.*
1360. 1391.

Agnes
Andycz Jánosné.)

Klára (Kolarói Mátyásné)
— *a Matussovicz* vonal.

Mártra örökséget a rutkai egyháznak hagyta.

Agnes (Nedeczky Balásné)
— Ráfael *a nedeczei ág őse.*
— Mihály
— Mihály
— István
— Imre
— István turóczi követ. 1765.

István Turócz v. főszbiró
— Károly lak. Kostyán Turóczi alispán 1841. ker. táb. ülnök.
— — Gusztáv turóczi főügyész 1860.
— — Márton turóczi aljegyző 1849. Komáromban bir. (Mokosy Amália.)
— — Mária (Beniczky Albert.)
— — Karolina (Beniczky Márton.)
— — Emma.
— Pál tbiró †
— Zsigmond tbiró
— — Rudolf (Rezső)
— — Mina (Konrád Mihály.)
— Boldizsár turóczi főszbiró 1841.
— — István F. Rutkán.
— — — Béla
— — — Aladár
— — — Barna
— — — Ilona
— — — Gizella.
— — Sándor Nyitrában.
— — Konstantia
— — Emma.
— Ményhért 1811. turóczi levéltárnok.
— Johanna
— Luiza
— Antonia

Lőrincz †

Mielőtt a család történetére vonatkozó töredékes adataink közlését folytatnók, meg kell jegyeznünk, hogy az 1391. évi birtokjogi vizsgálatkor Bebek Imre országbiró széke előtt azon okleveleket, melyek bő kivonata följebb közölve van, a Ruttkay nemzetség részéről László, György és Michk dicti Fees (Fejes) de Rutk produkálták. [1])

Fejes Tamásnak négy fia közül Gergelynek, ki 1391-ben a produkálók közt elé nem fordúl, csak leánya Agnes marad, ki Andycz Jánoshoz ment férjhez, ezen Andycz Jánosnak Ruttkai Agnestól ismét két leánya maradt: Klára Kolaro Máténé, vagy Mátyásné és Agnes

[1]) Engel Monumenta Ungrica 64. lap, hol a 65. lapon a 18. sorban sajtó hibából van az 1287. oklevél 1387. évről jegyezve

Nedeczky Balásné, kik nagyatyjok Ruttkay Hlavaty [1] (=Fejes) Gergely után javaikban 1466-ban fiusítattak; mely egyezségbe 1467-ben csak a Dauko és Mikljén család folyt be.

1470-ben Klára és Agnes Andycz János leányai, és Felső Rutkai Hlavaty Gergely unokái részekre Turócz megyei Felső Rutkán fél kuriájoknak erőszakos elfoglalása iránt Mátyás és Zsigmond Miklinecznek fiai, Bertalan és László Daukonak fiai és alsó Rutkay Horchlad Tamás ellen tanuvallatás tétetett. [2])

Ebből látjuk már, hogy az imént emlitett Gergelynek ága fiusítás utján a nedeczei Ruttkay ágat, (mely egy részben a VI. táblán látható) képezi. Andycz Jánosnak Agnes leánya által, ki Nedeczky Baláshoz ment férjhez, terjesztve, mig Klára (Andycz Jánosnak másik leánya) Kolarói Mátyásné a Matussovics ágnak adott lételt.

A családnak egy másik nevezetes vonala a Miklian vagy Miklen, Miklan és „Miklyanovics" vonal, mely az I. tábla szerint Stark Pálnak unokájától [3]) Miklóstól ered, s innen vette a tótos Miklian nevezetet. Ezen Miklián vonal családfánkon nincs maig lehozva, a mi ily terjedelmes nemzetségnél, ha a családfa nemzedékről nemzedékre figyelemben nem tartatik, utóbb lehetlenné válik. Lehoczky szerint a Ruttkayak ezen Miklian vagy Mikle ágából János 1372-ben turóczi ispán, blatniczai várnagy és alnádor volt volna. [4])

Fejes Tamásnak László és György nevü fiaitól (II. III. IV és V. táblán) a Ruttkay nemzettség ugynevezett Davkó nevezetü ága származik, ezen Dauko név a család egyik tagjának nyomozása s véleménye szerint, (mint ezt más felső megyei családoknáli hasonló esetek is igazolni látszanak) a nemzetségi törzs ős nevétől Devok tól vehette származását, nevezett Devok nagyon valószinüleg Dávid, kicsinyítve azon vidék nyelve szerint Davidko lehetett, melyből idővel röviditéssel a Devko név eredett, a mi ismét az egész ágazatra Dauko és Daukovics alakban ráragadt; és használatukat a vonalak megkülönböztetése szempontjából a czélszerüség is javaslotta.

Az igy négy ágra oszlott Ruttkay család még 1609-ben május 8-án II. Mátyás királytól kapott czimerére megerősitést, mely szerint

---

[1]) Itt a Fejes név már tót nyelven Hlavatynak iratik

[2]) Szentbenedeki Convent fasc. 19. nr 14.

[3]) Az I. táblán Miklós Stark Pál kis unokája, Jakab unokája, de a 828 lapon álló családfa szerint csak unokája

[4]) Lehoczky Stemmat. I 347

a család czímere — mint följebb a metszvény is ábrázolja — négy felé osztott paizs, az 1. és 4-dik kék udvarban zöld téren hátulsó lábain ágaskodó leopárd [1]) látható; a 2. és 3-ik vörös udvarban hátulsó lábán álló egyszarvú (unicornis) ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal természetes szinü sas áll, csőrében olajfa-ágat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

1659. august. 28-án a Felső és Alsó Rutkán lakozó Ruttkay család Miklen és Dauko ágazata a nemzetségi okmányokat, nevezetesen a Bebek István országbiró által 1360-ban kiadott s több más oklevelet magában foglaló itéletlevelet I. Leopold király által hitelesen átiratva s megerősitetve maga részére kiadatta.

Hogy a följebb előterjesztett családfa, melyen a személynevek mellett az évszámok hiánya is feltűnő, nem teljes és tökéletlen szerkezetü legyen, kitűnik onnan is, hogy a Ruttkay nemzetség több egyes ismeretes jelesebb tagjának a családfán létét, vagy helyét kimutatni nem lehet. Ilyenek:

Ruttkay György, ki 1541. és 1547-ben Árva vármegye alispánja volt. [2])

Ruttkay János Nógrádmegyének első jegyzője 1600-ban, a midőn öcsese Ruttkay András másod jegyzővé választatott. [3])

1605-ben Ruttkay János Turóczvármegye alispánja volt. [4]) 1608-ban ugyan az, és Árvamegye jegyzője. [5])

1623-ban az előbbi, vagy más, Ruttkay János Turócz vármegye jegyzője. [6])

1659-ben az előbbi, vagy más Ruttkay János a magy. kir. udv. kanczelláriánál titoknok. [7])

Felső-rutkai és roznáczi Ruttkay István 1683-ban Trencsin vármegye alispánja, 1696-ban már a pozsonyi kamaránál tanácsos [8])

---

[1]) Itt hibás pecsét metszet után a rajz leopárd helyett griffet mutat, a mint a nemzetség egyik báróságra emelt ágának czimerében is griffek vannak; de a királyi oklevél szerint leopardnak kell lenni az ősi nemesi czimerben.

[2]) Szontagh Dan. köz. szerint.

[3]) Protoc. C. Neograd. Ann. 1600. pag. 62. 77. stb.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 214.

[5]) Szontagh Dániel közlése.

[6]) Hrabecii Oratio funebris super Petro de Réwa.

[7]) Eredeti okmányokon aláirva.

[8]) Bel M. Notitia nova Hung. I. 460.

1708-ban fiával József fel együtt báróságra emeltetett. [1] Neje Bársony Ilona volt. De ez ág — ugy látszik — Józsefnek leányában Terézben, ki Révay Jánoshoz ment férjhez, kihalt, minthogy birtokainak a beczkói uradalomban örökösei a Révai, azután Csáky, most Reviczky, Bobok stb. leány utódok lettek.

Ruttkay György 1700-ban Turócz vármegye alispánja volt. [2]) Tán ez azon György, kinek leánya Zsófia Apponyi Ádámné volt.

1750. táján Ruttkay Gáspárné Plathy Ilona volt.

A Ruttkayak Dauko nevü vonalából, a Ferjencsik ágból, mely az V. táblán Dávidnak Ferencz fiától származik, eredt Gábor, e század első felében Pesten ügyvéd, ki Turócz vármegyétől 1822-ben kivett nemesi bizonyitványát Nógrád megyében 1825-ben kihirdetteté, fiai, kik közül Ede pesti lakos, a táblán láthatók.

A nedeczei ágból, mely részben a VI. táblán látható, István a mult században 1765-ben Turócz vármegye követe volt. Ennek egyik fia Lőrincz, Turócz megyei volt fő sz. biró és országgyülési követ magtalanul mult ki, másik fia István ugyan azon megyében főszolgabiró volt. Ennek három leánya s következő öt fia maradt:

1. Károly 1841-ben Turócz vármegye alispánja és három országgyülésen követe volt, majd a nagyszombati kerületi tábla ülnöke lett, királyi udvarnok és jelenleg a turóczi ágost. evang. esperesség főfelügyelője. Három leánya és két fia van; ugymint Gusztáv előbb Turócz megyei főbiró, utóbb 1860-ban főügyész és Márton 1848-ban Turócz megyében aljegyző, jelenleg Komárom megyében birtokos.

2. Pál, Turócz megyei táblabiró volt, fiu maradék nélkül kihalt.

3. Zsigmond szintén táblabiró volt, fia Rudolf.

4. Boldizsár 1841-ben Turócz megyének főszolgabirája volt. Ennek egyik fia István lak. Felső Rutkán, gyermekei a táblán láthatók, másik fia Sándor lakik Nyitramegyében.

5. Menyhért 1841-ben Turócz megyei aljegyző és levéltárnok volt, meghalt mag nélkül.

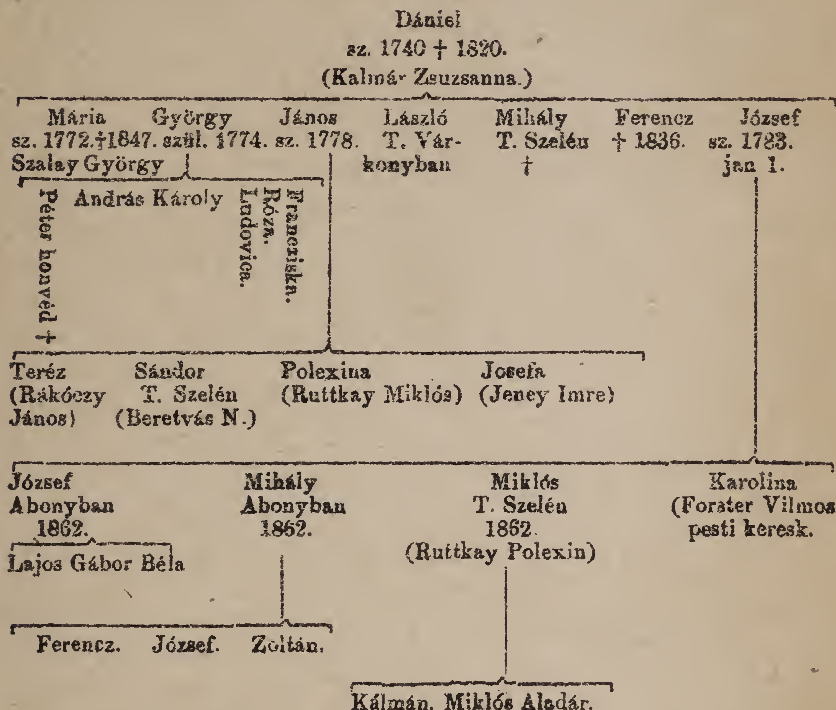
Ugyanezen vonalból ered a nedeczei Ruttkay-ak azon ága is, mely Nógrád megyében Szalma Tereseu, Gedén, Pest megyében Abonyban, Tápio-Szelén birtokos, és Rózsahegyen is lakozik.

---

[1]) Adami mss. 4 rét lat. a muzeumban 182. szám alatt. Lásd Lehoczky Stemmat. pag. I. 170. És Collect herald. pag. 115.

[2]) Lehoczky. Stemmat II. 215.

Ezen ágnak a mult században élt egyik eldőde Dániel, született Turócz megyében Rutkán 1740. mart. 8-án, leköltözött Pest megyébe Tápio-Szelére, hol 1820. sept. 6-án meghalt. Nejével Kalmár Zsuzsannával következő családfát alkotta:

Danielnek fiai közül György e század elején Nógrád megyében aljegyző, tán testvére László az, ki ugyanazt 1818—1822-ben levéltárnok. Ennek leányai Fekete Lászlóné és Amália Plachy Tamásné.

A Ruttkayak Turócz megyei ágához sorolandók még:

I.) János, Turócz megyének volt főszolgabirája. Ennek fia Boldizsár 1848 előtt Turócz vármegyének volt főszolgabirája; ennek fiai a) Móricz birtokos, lakik Alsó-Rutkán, b) Márton, és c) Imre cs. k. hadnagy.

II.) Dávid, h. ügyvéd, lak. A. Ruttkán.

III.) Ifjabb Károly ugyan ott, Turócz megyei szolgabiró 1860-ban.

IV) I s t v á n, Zólyom megyei főjegyző 1848 előtt, majd alispán, és országgyülési képviselő 1861-ben.

V) L a j o s, Nógrád megyében volt tiszti ügyész, fiai L a j o s cs. kir. főhadnagy és G y ö r g y.

Ruttkay A n d r á s 1829. máj. 15-én Nógrád megyétől kapott nemesi bizonyitványt, mely mellett 1837-ben Trencsén vármegye nemessége sorába iratott.

Árva megyében a család egyik tagja 1804-ben alsó-kubini ev. lelkész, másik Árva megye mérnöke volt, S á n d o r ugyan azon megyében Jeszenován jelenleg oskola tanitó.

A bárói ág czimere — mint följebb érintve volt, — különbözik a nemesi czimertől, az eléadás teljessége végett közöljük a bárói czimernek leirását is. Ez négy felé osztott paizs, de közepén egy kisebb vért tel, melynek fekete udvarában ezüst horgony áll. A négy osztály közül az 1. és 4-ik kék udvarban hátulsó lában arany grif ágaskodik, befelé fordulva; a 2. és 3-ik kék udvar közepén vizirányban vörös szelemen vonúl végig, melynek közepén ezüst kerék látható, a vörös szelemen alatt fehér gerle-galamb olajfa galyat tart. A paizst bárói korona fedi, a fölött ismét két koronás sisak áll, a jobb oldalon koronás egy fejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal; a baloldaliból koronás, s kettős farkú oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A mi már magát a család ősi fészkét, az Alsó- és Felső-ruttkai birtokot illeti, ebben a XIV. század óta a Ruttkay családon kivül, más tőle eredő családok is részesültek, névszerint a C s e h, S z u h á c s, K o r d a, S z e k e r k a és L a m o s családbeliek, minél fogva történeti szempontból nem leszen érdektelen ezeknek ama jószágra és onnan igényelt előneveikre nézve a család egyik tagjának okadatos nyomozásait megemliteni.

A „C s e h" család igy eredt. Ruttkai Mihálynak a Tamás fiának magva szakadván, özvegye Dorottya másodszor férjhez ment Drakovics Mátyáshoz, ezen utóbbi házasságból születtek: L ő r i n c z, K a t a l i n, Z s ó f i a és Á g n e s, kiknek jegyajándok s nász hozomány fejében, a mi az özvegy Dorottyát illeté, Felső Vrutekon három jobbágy telket (Kiszelóvszky, Bartolonovszky és Baricz) az oldalas atyafiak, ugymint Miklósnak fia M á t y á s, Dauko Lászlónak fia Z s i g m o n d, és Dauko Mátyásnak fiai L á s z l ó és B a r t o s, és Horehlad Tamás ideiglenesen 1476-ban, kihalás esetére az örökséget feltartva, átirták. Idő jártával 1534-ben nevezett Lőrincznek fia M i h á l y,

már Cseh nevezetű, (mely nevét hihetőleg onnan kapta, mert nagy atyja morvaországi jövevény volt,) egész kuriáját nővéri unokájának Nagyfalvi Pálnak, ki Cseh Borbála nővérétől született, bezálogitotta. Utóbb Lőrincznek magva szakadván, Felső-Vrutkán az egész Cseh-féle birtokrészt 1575-ben Zathureczky János Miksa királytól adományba felkérte,[1] és magát abba beiktattatta; de az iktatásnak ellene mondtak: Nagyfalvi Pálnak fia Menyhért, ugy fia Dániel és testvére Máté, mint Néhai Cseh Borbálának utódai, kik bizonyosan Zatbureczky Jánossal azon birtokrészre nézve egyezségre léptek, miután utódaik, a mostani Cseh család most is a nevezett birtokban ül.

A „Szuhács" család szintén birtokos Alsó Rutkán. Eredetéről a maga helyén leszen szó.

A Korda családból Alsó-Rutkán birtokot kapott Korda István 1503-ban, ki bizonyos Horchlaky Jánosnak kettős házassága (bigamia) miatt hűtlenségi bélyegén nyerte.

A Szekerka nevü család szintén Alsó Rutka helység régiebb birtokosa közé tartozik. — *Lásd Szekerka család.*

A Lamos család A.-Rutkán hasonlóan birtokos; e birtokhoz következőleg jutott. Lamos György Ruttkay Miklen nővérének Ilonának fia volt, és e jogon nevezett helységben leány negyed fejében kapott részt, melyben azon kori szokás szerint 1466-ban magát beiktatta. Turócz vármegye jegyzőkönyve szerint 1577-ben Miklen Mihály és István azért tiltakoztak, hogy Lamos János A. Rutkán levő quartalistájok az ország és megye szükségeire adózni vonakodott, és hogy további vonakodás esetére ezen quartalistájoktól örökségüket visszaveszik. 1670. 1671-ben a Lamos család mint A. Rutkai quartalisták a közszükségekre adóztak. 1694-ben Lamos Györgynek leánya Kata, Záhon Györgynek hitvese, az alsó-rutkai Lamosféle quartalitiumból Lamos Sámueltól osztályt követelt; és az osztály törvényesen is megitéltetett, melyből a Lamosféle birtok leány negyedes volta is kitünt.

Rzimarz család. Rzimarz József-Antal 1718-ban III Károly királytól nyert czimeres nemes levelet.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, fölemelt jobb lábával arany kövecset tartva, fölötte három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg. Foszladék jobbról ezüst vörös, balról aranykék.[2])

[1]) Nyitrai káptalan ann. 1570—1580 nro 252.
[2]) Collect Herald. nro. 523.

II. Pótlék a P betübeli családokhoz.

Paksy család. A 15. lapon álló I. Lajosnak leánya még Anna Bánffy Lőrinczné 1568-ban. Juditnak férje volt Pethő László is

II. Jánosnak fia Jób is. Margitnak másik férje Horváth Lázár.

A 16. lapon Jóbnak 2-dik neje Both Mária. Miklós kállói kapitány volt, úgy IV. János is; II Györgynek neje volt Korossy Anna.

Lászlónak fia volt Farkas Erzsétől Miklós nevü is.

Palásthy család. A 29. lapon a 22. sorban emlitve van Palásthy Gábor, kinek atyját megnevezni nem tudjuk, de kinek ivadékát e táblázat mutatja:

P. Gábor.
(Ghyczy Anna)

Maria (Balogh N. — Balogh Dániel.
Anna (Szmrecsányi Imre
István 1694.
Borbála (ócsai Balogh Gáspár) — Balogh János.

Pálffy család. (Tarcsafalvi) 83. lapon kimaradt Sándor, ki 1773-ban Torda vármegye alispánja volt. Ennek leánya Mária 1773-ban Hodor Józsefné.

Továbbá Pállffy Ilona 1773-ban Petrichevich Horváth Ferencz özvegye;

végre P. Sándor Súky örökös, kinek feleségétől Szegedi Máriától leánya volt P. Anna.

Pálffy család. (várfalvi) A 84 lapon, Hozzá adandó P. Sándor 1769-ben Aranyosszéki dulló.

Pálffy-ak valamelyik magyarországi ágából volt Pálffy Erzsébet Nógrádban, előbb kálnói Ethre Balázsné, utóbb 1607-ben Romhányi Gergely özvegye.

Pallos család. a 88. lapon, ehhez jegyzendő, hogy 1698-ban Keszey János Apaffy Mihálytól nyert donatiójában emlitetik szentkatolnai Pallos (vagy Polos) István, mint Apafiy birtokai igazgatója.

Pánczél család. (Csehi.) A 105. laphoz toldandó, hogy az utolsó Péternek négy leánya fiusitatott Mátyás király által, és ezek közül egyik Almásy Benedekné volt.

Pánczél család-ból (albisi) származtatik P. Pál is, 1785—1831-ig kendi-lónai ref. pap, ugyan ott pap fia Pál 1831-től mostanig.

Pap család. (Kézdi vásárhelyi) közülök Károly szül. 1819. meghalt 1862. nov. 26-án. Lásd itt a 111. lapon.

Pap család. a 113. lapon nem n csügedi, hanem magyarcsügedi, mely helység A. Fejér megyében fekszik. Nevezett Sámuel 1840. körül nemesitetett meg, s ugy lett kormányszéki tanácsos. Ivadéka igy áll:

Sámuel
(Kövesdi Boér Agnes)

Alajos
1.) Gidofaly Vilma
2.) Vizy Eszter.)
1-től Vilma. 2-tól Agnes II. Sámuel. Eszter. Farkas
†

Agnes.
†

Antonia
(Székely kocsárdi
Szilágyi Pál.

Pap család a 113. lapon Szatmári előnévvel; ezekből Zsigmond 1809. körül a kolos-monostori konvent ügyes requisitora. Elek ugyanazon időben Kolosvár városánál jegyzőkönyv vivő.

Pap Dániel kivégzé magát, neje Vass Zsuzsanna, ettől gyermekei: N. leány, szinésznő Oláhországban, Károly festész Oláhországban, Anna Birró Pálné, és N. Beregszászyné.

János 1796-ban tanácsos, 1809-ben majorsági pénztárnok Kolosvárott. Sára Pataky Sámuel orvos neje.

Fülöp Háczeg kiváltságos város jegyzője és kir. pénztárnoka, és 179$^0/_1$-ben e város részről orsz. gyülési követ. Egyébiránt e család jelenben inkább a Szathmáry névvel él, *lásd Szathmáry cs.*

Papp család. (Osztopáni.) Ez előnévvel találjuk Papp Borbálát, a XVII. században Kendeffy Lászlónét.

Pápay család hoz a 117. lapon adjuk, hogy előnevét M. Járáról irta. A nemzék táblán álló Mózsesnek neje Kali Kún, Magdolna volt.

Pápay Anna 1670. körűl Nemes János, Háromszéki főkapitány neje. P. Sára Miske Gáborné.

Tán azon P. Ferencz, ki a táblán mint Sándornak fia áll, volt megyei pénztárnok és ennek leánya Zsuzsanna Rettegi Miklósné, meghalt 1851-ben.

I. Zsigmondnak fia István lehetett azon idősb István, ki 1755-ben Tordamegyében Alsó-Járán élt, 1736-ban birtokos volt már M. Valkón Kolos megyében. E szerint ifjabb István is élt azon korban, s tán az, ki 179$^0/_1$-ben alispán, és országgyülési követ volt

Pápay János a mult század elején Rákóczy Ferencz titkára volt; mint Rettegi irja [1]) szegény rendből előment s Rákóczy Ferencz fejedelem secretariussává lett. A szebeni dietán 1717. január 28-án ellene a hütlenségi nótáztatás kimondatott. [2]) Rákóczy alatt még egy Pápay, kereszt néven Gáspár is szolgált, hacsak — mi alig valószinü — a név hibásan János helyett Gáspárnak tévedésből nem iratott. [3])

A Pápay család ősi birtokában A. Járában az oláhok 1848/9-ben a legvadabbul dulták fel a nagyszerü udvarházat és diszes kertet, minden e tájon tett pusztitások között.

Ugyan e családhoz kell számitanunk azokat is, kik e kötet 118. lapján alsójárai Pápay család czikkben emlitetnek.

Papfalvy család a 119. lapon csak röviden van emlitve, ehöz hozzá tehető, hogy Zsigmond király korában Papfalvy László birta Papfalvát Kolosvár mellett; és a vele határos Bács falu határából egy részt erőhatalommal foglalt el.

Párizpápay család-hoz a 122 lapon adandó még P. Krisztina, ki a mult században Keczeli I Györgyné volt.

Pásztohy család. (Nagy váradi) A 137. és 138. lapon emlitettek közé sorozandó meg Pásztohy Gábor, kinek ivadéka igy áll:

Gábor
(Tövissy Krisztina

György (Pásztohy Mária)	Gábor (Miksa Mária) (1855. özvegy)

1819-ben Doboka megyében Dalban birtokos Pásztohy Ádám, kinek veje Gyarmathy Mihály birtokos jelenleg Dalban.

Pataky család. (Sárospataki) A 146. lapon álló táblázaton IV. Dánielnek fiai közül Sándornak neje Pataky Luiza, a saját nővére volt, de elváltak, másodszor férjhez ment szentkatolnai Birró Miklóshoz. Nevezett Luiza az iró pályán is tett próbát. Még egy testvére volt József, ki 1828-ban halt meg.

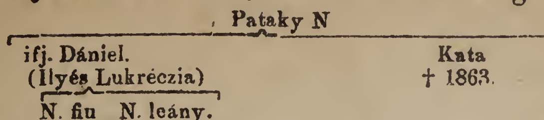
III. Sámuelnek neje Mauks Zsófia meghalt 1863. jan. 18-kán, kora 84. évében, ennek a táblázaton állókon kivül még más három fiai vannak.

I. Dániel 1770-ben birtokolt atyja után Dézsen

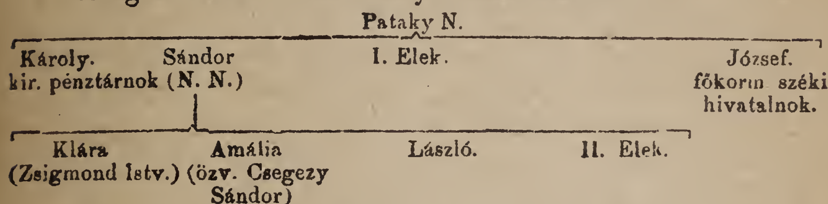
[1]) Rettegi György naplója 92. lap.
[2]) Erdélyi Dieták végzéseinek nyomdokai. 1837. I. 209.
[3]) Szalay László M. orsz. tört. VI. 379. 469

Pataky család. (Dézsi) Ismeretes belőle az agazat

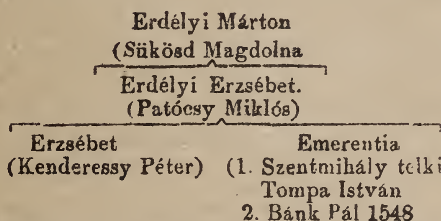

Pataky család. (Dézsfalvi.) A 148. laphoz adhatjuk, hogy a mult század közepén élt közülök Pataky Ferencz, kinek neje Súky Borbála volt.

A legutóbbi két nemzedék ily összeköttetésben áll:

Pathay család. Közűlök Sámuel 1631-ben I. Rákóczy György titoknok a. Tán az e kötetben elősorolt valamely (p. a báji Patay) család ősei közül való volt.

Patócsy család. A 153—156. lapokon Kétségbe jő, vajjon I. Miklósnak (lásd 156. lapon a táblázaton) neje volt e Bethlen Erzse, mert más helyen nejeül Petrovich Katát olvasom, még ismét Mike Sándor gyüjteménye szerint hitvese Erdélyi Erzsébetnek iratik ily leszármazással:

E szerint P. Miklósnak még két férjes leányát is megnevezni tudjuk.

Szintén e családból eredt Patócsy Katalin Kendi Sándornak első neje is.

Péchy család-nál a 180. lapon a III. táblán álló Tamás abauj megyei volt főszolgabirórúl megjegyzendő, hogy 1862. február 24-én kora 70. évében meghalt, és a tőle származott ivadék teljes kimutatása ez:

Tamas
Abauj v. főszbiró
† 1862.
(Báróczy N.

Gábor.	István	Tamás	Kata
	Kata	(Menszáros Albertina)	(u. r. Darvas Antal)

Gábor. Mária. Margit. Albertina.

Pécsy család (Szent Erzsébeti) A 177. lapon csak futólag van emlitve az egykori erdélyi kanczellár Pécsi Simon, kinek a péchujfalusi Péchy családhoz semmi köze, de a ki családot maga alkotott. 1638. jul. 12-én leányaival együtt a szombatosságért megnótáztatott, ekkor elveszté Nagy-Solymos, Bezed, Magyar-Hidegkut, M. Zsákod, Andrásfalva, Oláh-Hidegkut, Pipe, Oláh-Zsákod és Szülkerek birtokait, [1]) de kezénél hagyták Szent Erzsébetet, 72 ház jobbágygyal. Ivadékát e táblázat mutatja:

Pécsi Simon
(Kornis Judit.)

Erzsébet	Margit	Judit 1641
(Haller Péter)	1641 (Gyulai István udvarh. főkir. biró)	(Angyalos István)

Ezek közül Judit meghalt Megyesfalván 1641. sept. 16-án.

1770-ben szenterzsébeti Pécsy László mint armalista feladatott.

Pécsvárady család. Közülök Pécsvárady Pétert 1463-ban kolosmonostori apáttá nevezte ki Mátyás király.

Pejacsevich családhoz a 195. és 196. lapon adandó még az onnan kimaradt P. Zsigmond, (szülőit nem tudjuk) ki 1845 oct. 15-én Pesten halt meg, neje, most özvegye Arnó Luiza, leánya Hermina már férjnél van.

Pekry családhoz a 199. lapon, és az 518. lapon irtakhoz tudandó meg: hogy az ozdi-ág vallására nézve helv. vallású; a dicső-szent-mártoni-ág pedig I. Istvánon kezdve hat nemzedéken át unitaria vallásu, a hetedik nemzedékben I. László, Sándor, és Imre már katholikusok. Lajos vallásáról nincs adatunk. [2])

[1]) Kolos monostori konvent Protoc. J. fol. 1. Lásd Kemény önélet irása 407.

[2]) Székely unit. vallás tört. 189.

A szent mártoni ágon Ferencz, Gábor és Klárának nővére volt még Borbála Maurer Sámuelné, lakott Gyulában.

II. László és Albert nővére volt még Druzsa Majthényiné Dézsen. — II. Lászlónak Bánffy leánytól született leányai Adél és Luiz Gyárfás családbeli testvérekhez mentek férjhez.

1814. körül egy Pekry családbeli leány neje volt Csiszér Lajos kir. táblai hivatalnoknak és e nő jogán ment át Pekry birtok Gyula, Sz. Márton, Macskás és Hosszú Macskás falvakban a Csiszér családra.

P. Teréz után Ozdon a Radák, Polexina után Dátosban a Dániel család örökösödött.

IV. és V. Gábor 1698-ban, I. Sándor 1790—1-ben ország-gyülési kir. hivatalnok. V. Gábor 1686. oct. 28-án Gogányban három jobbágy telket ajándékozott Alvinczy Péter itélő mesternek. — 1770-ben Imre neje Szereday Kata után birtokos Harinán. II. Sándor Dicső Szent Mártonban lakik. az ősi terjedelmes kastélyban. — II. Imrének N. N. betüvel jelzett fia Dénes nevezetü.

Peley cs 204. lapon. Peley Tamás 1519—1523. ozdi esperes volt. A táblán álló Lajosnak nővére volt meg Polexina, meghalt 1861. Felső bükki Horváth Miklósné. — Kálmán mint fegyencz halt meg.

Perényi cs. Emlitendő még b. Perényi Katalin Kemény Simonné, ki a kolos-monostori udvarban kápolnát ujittatott a jesuitáknak a következő felirat szerint: „Honori matris dolorosae, virginis Deiparae, sacellum hoc restaurari curavit Catharina Baronissa de Perény MDCVC.“

Péterffy cs. 253. lapon álló II. Jánosnak neje Pongrácz Éva volt.

Petky cs. 270—271. lapon. Petki Ferenczné [1] Kovacsóczy Kata 1640. január 8-án Bálintith Györgyhöz ment férjhez Körtvélyfáján. E Ferencz az volna, a ki 1633-ban nótáztatott s a táblán áll, de igy életében ment neje máshoz férjhez, mert azon Ferencz mint kivándorlott, még 1663-ban élt. [2] E Ferencz nővére Zsuzsa nem Pávai, hanem Gávay Péterné volt.

1640-ben Teremiben laktak Petky Farkas, a II-ik és Miklós, [3] ki emlitve nincs, de ki talán István és II. Farkasnak testvére volt. P. Istvánnak fia János a csiki főkirálybiró Királyhal-

[1]) Erdély történelmi adatok IV. 61

[2]) Kemény József egy jegyzetben.

[3]) Erdély tört. adatok IV. 63.

mán született 1642. oct. 28-án. [1]) Nevezett István 1664-ben M. Frátán részbirtokot nyert fejedelmi adományban. [2])

Petky Róza, Mikes Istvánné 1735-ben Kolosvárott a Ferenczes barátok óvári templomában ily feliratu oltárt emeltetett: „Expensis Illmi D. D. Comitis Stephani Mikes de Zabola, et ejus Illmae D. charissimae conthoralis Rosaliae Petky altare hoc erectum Anno 1735.“ Nővére Anna gróf Kornis Antalné Kolosvárt a királyutczára vezető sikátor szegletén a Gyerőffy-ek örököseitől egyik házat megvévén, a minorita szerzetnek ajándékozta, mely ott 1779. előtt a mai kolostort épitteté. [3])

Petneházy cs. 274. lapon emlitendő meg P. István 1581—1599. között és 1610-ben Zaránd főispánjá. [4])

Petróczy cs. 278. laphoz Pálnak Gyulaffy Katától volt még fia Pál nevezetü is.

Petron cs. Petron János a Balassák udvari főtisztje és detrekői és nagy tapolcsányi uradalmaikban főkormányzója volt. Meghalt 1613. nov. 27-én élte 76. évében, és Pozsony megyei Szolocsniczán az evang. egyházbeli sirboltban temettetett. Özvegyétől Bertalanfi Sárától egy leánya maradt: Petron Katalin, Mednyánszky Miklósné. [5])

Piry cs. a 302. és 524. laphoz emlitendő Piry Sebestyén, kinek 1602-ben fia Mihály volt.

Plathy cs. a 322. lapon sajtóhiba áll; mert a táblázat végnemzedékén a táblázati vonal hibás elhelyezése miatt Adeodatnak — ki nőtlen, — gyermekeiül tétettek Izabella, Eugenis, János és Győző, holott ezek Adeodát testvérénok Jánosnak Detrich Antoniától született gyermekei.

Pócsa cs. 325. lapon. Farkasnak neje Anțos Anna. Testvérének Pálnak Szabó Karolinától gyermekei: József lakik Gógán várallyán, Ilka, Klára meghaltak, Paulina él.

Kimaradt a táblázatból Pócsa Mária

Zsigmond 1835-ben dulló Háromszéken. Ferencz, az élő, ürmösi birtokán lakik.

---

[1]) Ugyanott.
[2]) Kemény J. Notitia Cap. Albensis. I 91.
[3]) Rettegi Naplója szerint
[4]) Hodor szernt V. ö. Fábián, Arad várm. 78. 196.
[5]) Magyar Academiai Értesitő 1848. evfoly 49—51.

A Rákóczy forradalom alatt 1709-ben Brassóba vonták magokat Pócsa János és Ferencz feleségestől. [1])

Podhorszky cs. a 328. és 529. laphoz. László a honti volt sz. biró Józsefnek Fekete Klárától szül. fia volt.

Pókay cs. 388. lap. Hodor K. szerint Kállay állitása ellenében a Pókay család nem a marosszéki vagy A Fejér megyei Pókafalváról, hanem a Torda megyei vajda sz.-iványi járásbeli Póká-ról ered; és kiterjedt Küküllő megyébe is, hol Csapón az unitar. egyház kegyura volt. Itt élt és birt Raksányi Turóczy Jánosné, az 1738-ban élt II Turóczy Jánosnak anyja. 1643. nov. 12-én volt Hallér Gábor a napló iró, ebéden Sz.-Miklóson (ma Bethlen Sz. Miklós) Pókay Miklós uram házánál, kinek családi kimutatása ez:

Miklós
(Folthy Anna)

Anna (Turóczy János) | Zsuzsa † (Hajsz András)

Polereczky család-ból Mátyás ledniczi pap Rákóczy II. Ferencztől kapott nemes levelet. [2])

Polgár cs. Mihály született Török sz. Miklóson 1782. dec. 24 a helv hitv superintendense volt 1846-tól. Meghalt 1854. május 9-én. A családfa [3]) ez.

István
(Pólya Anna)

Mihály
sz. 1782 † 1854.
(ns. Major Krisztina † 1856.)

Mihály. | Károly. | Ignácz. | Karolina (Fodor Pál) | Krisztina (Hetesy Dániel)

Tán e család ivadéka volt Zsigmond is, kinek özvegye báró Rudnyánszky Alexandra.

Pólyák család. (váradi) Ismeretes János, ki nejével Póosa Katával 1678 jun. 11-én kapta Tiburczot Kolos megyében Apaffy Mihálytól adományban.

Pongrácz család 432. lapon György v. Gergely Lehoczky szerint Rákóczy udvarnoka volt; de e helyett Rákóczy udvarnokául azon György értendő, ki a 423. lapon a XVIII táblán

---

[1]) Cserey Mihály Historiája 410. lap.
[2]) Kolinovics Res gestae.
[3]) Dobos János. Almanak 1862. 57. lap.

mint báró van jelölve, s ki 1736-ban az erdélyi táblai elnökségre emeltetett.

A XVII. táblán álló Boldizsár 1770-ben Erdélyben kudúi birtokos volt.

Ponori cs. 453. lapon István 1796-ban már Hunyad várm. alispánja volt. Fiának Ignácznak két Varsányi nővér volt neje, az utóbbi Póli. — Pál 1770-ben Hunyad várm. főbiró volt.

Porkoláb cs. a 457. lapon emlitendő P. Simon beszterczei polgár s városi tanácsos, ki 1603-ban követségben járt Jeremiás vajdához ennek leánya nász ünnepélyére.[1])

Pósa család-ból következő erdélyi nemzedék ismeretes:

Kristóf
(sz. m. m. Macskásy)
Zsófia)

Kata 1478. (Manyiki Sztrigyi János)	Ilona (Kabos Tamás)

1678-ban Pósa Katalin Polyák Jánosné.

Potvor család. (Dezseri) Trencsin vármegyében élt. Bereczknek (Briccius) fia Ambrus, ennek Ráfael, ennek gyermekei Sára Rudnyánszky Ferenczné, és Potvor Ferencz 1615-ben.[2])

Préépostváry cs. a 478. lapon, ugy látszik: I. Bálint az, ki 1575-ben kallói kapitány volt,[3]) Zsigmondnak neje Széchy Kata, előbb Gyulaffy László hitvese volt.

Prikkel cs. (480. lap.) Közülök Ferencz 1827—29-ben Pozsony vármegye szolgabirája volt.

Puj család-ból (502. l.) Miklós val. László számfel. ülnök Hunyad megyében 1771-ben.

Puteani cs. (506. lap.) B. Sándornak neje gr. Wass Klára két fia katona, leány Natália 1862. óta Gyárfásné Háromszéken

R.

Rába cs. (535. l.) Boldizsár 1821-ben veszprém megyei másod alispán és kir. tanácsos.

Radák cs. (547. l.) I. Istvánnak neje Tolmács Zsófia volt. A Forró család nemzékrende szerint[4]) II. István nem testvére, hanem fia volt II. Imrének. — I. Ádámnak hibásan áll nejéül Petkye

[1]) Wolph Bethlen hist. V. 3?2.
[2]) Lásd itt a 804. lapon.
[3]) Wolph. Bethlen II. 295.
[4]) Hodor k. közlése után

helyett Pekry Erzse Teréz teendő, ki mint özvegy élt még 1756. aug. 30-án is. II. Ádám 1790—1-ben kir. hivatalos volt az erdélyi országgyülésen.

Radics cs. (555. l.) János 1729-ben Bács várm. követe volt.

Radó cs. (Gy. monostori.) Az 557. lapon emlitett Györgynek, ki de sz. király irta előnevét, atyja László, kitől a családfa ez:

László

György
(1. N. Veronika
2. Iklódy Zsófia)

Magdolna 1546. (1. Kemény Balás. 2. Toldalagi Gásp. 1559. 3. Toldalagi Tamás 1561.	Klára 1) Toldalagi Mihály 1546. 2. Haraklányi László)	Fruzsina (1. Toldalagi András.)

Ezenkivül emlitendő Ilona 1496-ban tötöri Kántor Istvánné. A XVII. században Radó Kristóf, kinek neje Harangláby Erzse.

Radonay cs. az 558. lapon emlitett Mátyás püspöknek nővére Mária Kovács István neje 1699-ben, Ns. Hollóson lakott.

Rády cs. az 578. lapon emlitett Ubald fia Józsefnek Justh Xaveriától, szintén ezek fia és Ubald testvére József is.

Ragyóczy cs. (584. l.) Emlitendő még R. András, kinek 1601-ben özvegye Ludnay Anna, fia Péter.

R. Kata Rőthy I. Orban özvegye volt 1600-ban.

Rajcsányi család. (588. — 593. l.) Trencséni Csák Máté elfoglalván a Rajcsányiak őseitől Rajcsán, Illuz, Berencs és Doboz helységet, azokat 1299-ben III. András király Drag fiainak Betlehem, Dienes, Draag és Péternek visszaadá; [1]) ugyan ezen helységek birtokában I. Károly 1317-ben, és III. Károly király 1739-ben is megerősité a családot.

A II. táblán álló I. Adámnak feleségeül egy helyen Gosztonyi Máriát olvassuk, tehát vagy két neje volt, vagy Sarnóczay helyett Gosztonyi olvasandó. Ugyan-e táblán László nejéül Géczy Róza teendő.

Rajcsányi néven János 1716. körül, György 1734—1737-ben a Kolosvár jesuita zárda főnökei voltak.

Rakovszky cs. a 614. lapon IV. táblán álló Márton tábornok neje báró Henter Anna volt.

Raksányi cs (621—629) Nincs megemlitve R. Ferencz, kinek Gosztonyi Klárától leánya Osztroluczky Istvánné 1730. tájban.

[1]) Fejér Cod. diplom. tom. VI. vol. 2. p. 187.

Erdélyben 1771-ben Raksányi Ferencz, Torda vármegyében szolgabiró volt. 1773. körül Turóczi, máskép raksányi Raksányi János élt, kinek Henter Borbálától fia Lajos, ki gr. Gyulay Lajos ellen Hunyad megyei jószágokért perelt. 1848-ban octob. 19-én egy Raksányit Sz.-Benedeken A. Fejér megyében az oláhok legyilkoltak. [1])

A 627. lapon III. táblán több sajtó hiba esett: a 9. izen álló hét testvér közül Sámuel gyógyszerész Pozsonyban, Imre mérnök Gömör megyében 1760-ban volt; a 10. izen álló három testvér Sámuel, Jónás (nem János) és Imre nem Mátyásnak, hanem a velem közlött családfa szerint testvérének Andrásnak fiai.

Ramocsaházy cs. (631. l.) a táblán álló I. Istvánnak atyja volt mihályfalvai Ramocsaházy János, anyja pedig Dobszay Magdolna. [2])

A Ramocsaházy-ak birtak Komárom megyében is Fűr helységben de 1750-ben eladták Csery Sándornak. [3])

Ráthonyi család. A 652. lapon a III. táblán (hibásan II.) áll Ráthonyi Kata, ki előbb Fráter Antalné volt, már 1770-ben mint ennek özvegye s bágyoni Farkas neje ült első férje birtokában B. Szolnok megyében M. Bogatán.

Nincs a család történetben emlitve azon R. István, ki mint Rákóczy hive hősiesen védte Görgényt Rabutin ellen, s ott sebet kapva elesett 1708-ban. [4]) Ráthonyi János Erdélyben élt 1765-ben. Elek ugyanott A. Fejér megyében adó iró biztos 1809-ben

Rátzkövi család. Erdélyben A. Fejér s több megyében lakozik. [5])

Raumbschurl család-ból Kristóf 1544-ben báróságot nyert volna. [6])

Récsey cs. (666.) lapon emlitett Ádám báró királyi adományban nyert Kötelenden részbirtokot 1849. előtt.

Rédeky cs. (670. laphoz) Rédeki Rédeky András 1573-ban emlitetik a Korossyak adomány levelében.

Rész cs. *lásd Réz.*

---

[1]) B. Kemény Gábor N. Enyed veszedelme.
[2]) Hodor K. szerint.
[3]) Fényes Komárom várm. 122.
[4]) Cserei Mih. Kővári Erdély Régiségei 158. 159. l.
[5]) Török Ant. közlese szerint.
[6]) Az oklevél másolatban Kaprinai kéziratai közt B XXVIII p. 127

Reinish család. László szerzé a nemes levelet, de ugy látszik kihalt. Az eredeti armalis Győr várm. levéltárába jutott.

Réthy cs. (a 684. laphoz) István 1629-ben birtokrészére fejedelmi consensust kap.[1]) Erdély részéről követ a török portánál 1632—1647. Orbán 1639. 1642-ben Kővárott a fejedelem embere.

Rettegi cs. a 686. lapon a három megnevezetlen nővérek férjei voltak . Námenyi, Székely Gábor és Ernyey.

I. Györgynek neje volt kis-dobai Dobay Klára. II. Györgynek 1770—1784-ig terjedő 277 lapnyi naplóját birja e család.

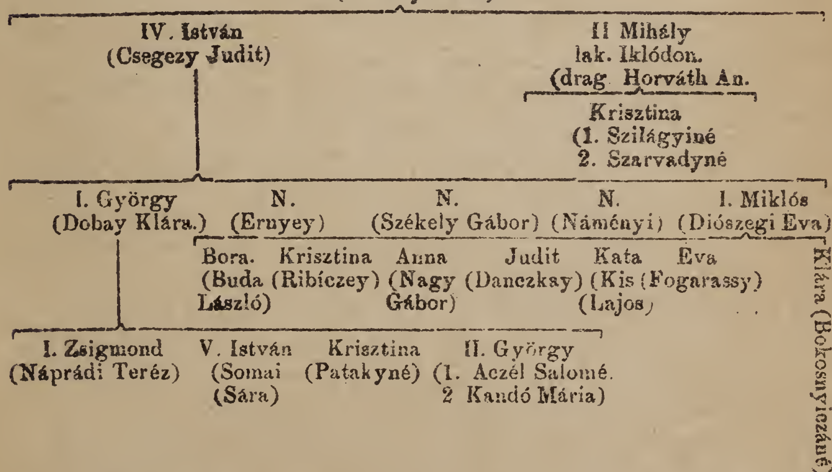
687. lapon álló II. Miklós született 1767. septemb. meghalt (nem 1851,) hanem 1850-ben februárban kora 83. évében.

IV. György a forradalom alatt Karlovicznál a magyar hadseregben harczolt; 1848. után lőn nyugalmazva.

A 688. lapon a táblázatban hiba esett, mert IV. István gyermekei hibásan vannak oda jegyezve, azok I. Györgynek gyermekei voltak, ki a táblázatból kimaradt testvérével I. Miklóssal együtt, ezen I. Miklósnak hét leányai irattak II. Mihály utódjainak, de roszúl; II. Mihálynak leánya Krisztina pedig elmaradt. Ezen Mihálynak neje Dragotyevits Horváth Anna volt. — III. Sámuel neje Bideskuti Anna is kimaradt. I. Imre leánya Kata. — III. Sámuel 1861-ben Doboka vármegye f. kerületében kilencz havig főbiró volt.

A kiigazitott családfa III. Istvántól kezdve ez:

III. István.
(Almády Kata)

[1]) Kállay Székely nemz. 116. Élt még 1643-ban is. L. Kemény Not. Cap. Albensis. II. 310.

Révay cs. 695. lapon álló Károlynak Sréter Aglájától leánya Matild és Ilona.

Rezegei család. A család ősei közül Péternek fiai Olivér és Péter Szent Miklós és Tamásteleke felére nézve Hegun (Hégön?) fiával 1298-ban a váradi káptalan előtt egyezségre lépnek.[1])

Rottal cs. 781. laphoz. Báró Rottal János Jakabnak neje volt Thurzó Mária, előbb Dóczy Gáborné, ki ellen a Dóczyak 1611-ben tiltakoztak, hogy a Bars megyei Dóczy birtokokat, melyeket Dóczy Imrétől vett, visszabocsátá. Rottal János 1635-ben Temethvén várának és a Richnó omladék várnak a hozzá tartozó javakkal együtt negyed részét Csáky Istvánnak és nejének Forgách Évának átengedte. [2]) 1638-ban Rottal János és András és Rottal Zsuzsa Fitter Gyuláné, Rottal Kata Sándor Ferenczné a följebb nevezett Temetvény és Richnó várak s uradalmakra beiratot szereztek. [3])

---

[1]) Fejér, Cod. diplom. VI. vol. 2. pag. 163.
[2]) Szentbenedeki Convent Protocol. J. 468. lap.
[3]) Nemz. Muzeum kézirat fol. lat. nro 2340.

Vége.

A kilenczedik kötet tartalma

Lap.

Kiigazitandók a IX. kötetben.

Lapon	*sorban*	*helyett*	*olvasandó*
5.	20.	† 1859.	† 1829
32.	19.	Kaczkó.	Székely
33.	3.	Kaczkó.	*kimarad*
41.	1.	országbirói	országbároi
97.	a családfán.	*lásd a kiigazitást az* 516 *lapon*	
113.	26.	Lembényi.	Leményi
176.	13.	Lazár is.	utánna teendő : 4)
—	15.	4)	5)
—	18.	5)	6)
—	29.	6)	7)
—	31.	7)	8)
212.	II. táblán.	Julia (Petrásné)	Jusztina
—	—	Kajdácsy	Kajdócsy
213.	III. táblán.	Markt.	Marks
214.	12.	Lábafő.	Lápafő
215.	4.	Gyurgyenits.	Jurassin
217.	13.	1837.	1847
—	14.	1845.	1840
221.	35.	Markt.	Marks
225.	11.	rózsát.	cseresznye-ágat
243.	17.	Tán.	*kihagyandó*
271.	családfán.	Pávay.	Gáyay
276.	34.	Szászai.	Szaszári
343.	5. jegyzet 3. sor	volva.	volna
478.	32.	szül. 1722.	1772
521.	a családfán.	Mihalóczy.	Mihálcz
540.	a jegyzetben.	1768.	1765
581.	a családfán 6. sor.	consil.	consil
606.	17. sor.	Gyula.	Gyalu
607.	18.	peres	penes
627.	a 10. ízen.	János	Jónás
—	*egyéb igazitások itt a* 850. *lapon.*		
669.	alulról 3. sor.	káli és	káli vagy
—	„ 1. sor.	Dacsó.	Daczó
679	5 ízen.	József szül. 1799.	olv. István
685.	felülről 1. sor.	Ferencz.	János.
—	10.	Retteget.	Retteg egy részét
686.	7.	két leány	hét leány
689.	III. táblán.	I. György.	II. György
705.	13. sor.	1631.	1621

Pest, 1863. Nyomatott Kozma Vazulnál

